SUOMEN MUINAISMUISTOYHDISTYKSEN AIKAKAUSKIRJA
FINSKA FORNMINNESFÖRENINGENS TIDSKRIFT
82:1

LUISTARI
I

The Graves

by

PIRKKO-LIISA LEHTOSALO-HILANDER

HELSINKI 1982

TOIMITTAJA – REDAKTÖR
LARS PETTERSSON

ISBN 951-9056-46-7
ISBN 951-9056-47-5
ISSN 0355-1822

Vammala 1982, Vammalan Kirjapaino Oy

CONTENTS

PREFACE 4

1. THE LUISTARI CEMETERY 7

2. ORIENTATION AND CONSTRUCTION OF GRAVES 19
   2.1. Orientation of graves 19
   2.2. Stone-settings 21
   2.3. Size and form of grave-pits 25
   2.4. Wooden constructions 30
      2.4.1. Coffins 30
      2.4.2. Post-holes 32
      2.4.3. Stretchers? 33
      2.4.4. Chambers made in the grave-pits 33
      2.4.5. Conclusion 35

3. THE DECEASED AND THEIR ACCOUTREMENTS 36
   3.1. Persons buried, their number, position and height 36
   3.2. Grave-goods 37
      3.2.1. Weapons and tools 37
      3.2.2. Clothing 38
      3.2.3. Vessels 38
      3.2.4. Remains of animals 38
      3.2.5. Slag 41

4. CEMETERY CHRONOLOGY IN THE LIGHT OF THE MEROVINGIAN PERIOD AND COIN-DATED GRAVES 42

5. GRAVE DESCRIPTIONS 48
   5.1. Explanations of grave descriptions, plates and grave plans (in English and in Finnish) 48
   5.2. Descriptions of graves 1–421 (in Finnish) 49
   5.3. Explanations of table of graves (in English and in Finnish) 292
   5.4. Table of graves (in English and in Finnish) 293

BIBLIOGRAPHY 304

APPENDIX I: Coins from Luistari. Analysis by Beatrice Granberg and Tuukka Talvio. 305
Coin-list bibliography 309

APPENDIX II: Animal bones in the Luistari graves. Analysis by Leif Blomquist and Mikael Fortelius. 309
Dogs in Eura by Mikael Fortelius 310

PHOTOGRAPHS 315

PLATES 363

PREFACE

The field studies presented in this first part of my work on the Eura Luistari burial-ground were mainly carried out while I was a researcher for the Archaeological Commission and later the National Board of Antiquities in Finland from 1969 to 1972. Part of the present work was included in my licenciate work, completed in 1976, but it was chiefly written in autumn 1977 and spring 1978; the translation, mainly by Mr Jyri Kokkonen M.A., was also done in 1978. For this reason later literature is only referred to exceptionally. As a result of later study I have made a number of amendments and corrections to the presentation of the Luistari material itself, so that the tables and figures in this work do not completely correspond to those in my licenciate work; moreover there are three more graves. The map signs have also been checked and supplemented.

Since it proved impossible to obtain translation funds for the complete work, the descriptions of the graves are in Finnish, which probably best serves the interests of Finnish students and scholars. To facilitate the work of foreign users, the basic information has been given schematically at the beginning of each grave description, and the same figures appear in maps and plates; thus it is not necessary to refer to the text to identify the position on the map of some artefact appearing in a plate. The twolanguage grave table, moreover, gives a general picture of the grave's contents.

In addition to the presentation of the burial ground and the grave descriptions, this part of the work also includes analyses of the Luistari material performed by other researchers. Analyses of coins have been made by Beatrice Granberg and Tuukka Talvio, of bone material by Leif Blomquist and Mikael Fortelius, and of wood by Hellin Honka, supervised by Professor Sakari Saarnijoki. X-ray photographs have been taken at the Finnish National Museum laboratory, under the supervision of Anna-Maija Rinne and Leena Tomanterä. Almost all the drawings and photographs have been made by Rauno Hilander. I would like to express my hearty thanks to all of them.

I would also like to thank the A. Ahlström Osakeyhtiö company, which has given support particularly to studies in the field in many ways, and to the Emil Aaltonen Foundation. For support in the excavating thanks are also due to the Eura local authorities, who have assisted my work both financially and with equipment, and to the Society of Kalevala Women. I am greatly indebted to teacher Valter Lyysaari and many other private persons in Eura for helping me in my work.

I wish to thank the Archaeological Society of Finland for including this work in their publication series and granting money for translation. Warm thanks are also due to Mr Philip Binham M.A. who has checked the English-language section and with his versatile linguistic knowledge helped me over many difficult points.

I would like especially to thank Professor C.F. Meinander, because it was thanks to him that the excavation of Luistari changed from a rescue operation to a scientific project. He personally made the first application for financial assistance to A. Ahlström Osakeyhtiö, and he has later recommended all my applications. I am also grateful to Professor Unto Salo and Dr Torsten Edgren, the head of the Research Department of the National Board of Antiquites, for recommendations. The former heads of the Prehistoric Department of the Archaeological Commission, Helmer Salmo and Ville Luho, took also a favourable view of the Luistari project, although it swelled to greater proportions than was imagined at first.

My warmest thanks, however, are due to my diggers, without whom there would be no results to record concerning Luistari. I would like to mention especially the Huttunen and Ruohomaa brothers, who year after year maintained the continuity, not forgetting Ruth Törnkvist, Seija Sarkki, Jarkko Virtamaa and the archaeological students who worked with me for a shorter period. The most successful excavation is not one where everyone does what he is asked, but one where even unpleasant things are done cheerfully. It is because of the spirit of comradeship that the Luistari excavations will always remain in my memory, and for that reason I am dedicating this first part of my Luistari study to all those whose skilful use of the trowel has enabled me to become acquainted with the ancient world of the Eura district. This dedication also includes my colleague of many years Matti Bergström and my husband Rauno Hilander, both of whom have taken part in the Luistari studies both with trowel in hand and using the drawing board and the camera. The

former has never counted his overtime hours, and the latter has carried out the enormous task of illustrating my entire series without any financial compensation. I can thank them for such comradeship as is seldom encountered.

Helsinki, April 1981

Pirkko-Liisa Lehtosalo-Hilander

1. THE LUISTARI CEMETERY

During nearly all of the Iron Age, cremation was the prevailing form of burial in Finland. It was only in the 11th century A.D. that this practice was given up in favour of inhumation burial in cemeteries. One area in South-West Finland, however, is an exception to this rule. In the area surrounding Lake Pyhäjärvi, the largest lake in the province of Lower Satakunta, inhumation burial had been practised since as early as the end of the sixth century. Inhumation cemeteries have been found in Köyliö, Eura and Yläne, the use of which had already begun in the Merovingian period; some of them were in continued use until the end of the heathen era.

Cremation cemeteries under level ground and mounds of mixed earth and stones, used for burial during the Merovingian and Viking periods in Finland, do not often give reliable grounds for dating as the burials have mostly become mixed with one another. It is also clear that cremation burials do not offer the same scope for the study of clothing and organic materials as well-preserved inhumation graves. It is for this reason that these early inhumation cemeteries are of great importance for those studies which concern themselves with find combinations and the history of dress. However, only the cemeteries of Köyliö, Köyliönsaari have hitherto been the subject of detailed analysis (see Nils Cleve, Skelettgravfälten på Kjuloholm i Kjulo I–II, SMYA XLIV: 1–2, Helsingfors 1943, 1978).

After the publication of Cleve's first study, in the 1950s and '60s two new cemeteries were found in the Pyhäjärvi region, Yläne, Anivehmaanmäki and Eura, Kauttua, Luistari. At both of these, excavations on a fairly large scale have been carried out, and they offer a substantial body of material for the study of the later Iron Age. In addition to these, inhumation burials have also been discovered at Huittinen, Takkula and Vittaansuo, as well as Laitila, Heinikkala and Laitila, Salo, Sonkkila (map p. 8). The finds from Takkula and Sonkkila, at any rate, can be linked to those of the Pyhäjärvi region (Salmo 1952 pp. 76–77, Salo 1961 pp. 53–67).

The cemetery at Anivehmaa, excavated by Anna-Liisa Hirviluoto in 1955–1957, is located at the southern end of Lake Pyhäjärvi in an area where previously no signs of permanent Iron Age settlement were known. Its discovery changed the earlier views on the extent of the Iron Age settlement in the Pyhäjärvi region (cf. Cleve 1943 p. 11 and note 3; also Hirviluoto 1958 p. 44). The Luistari cemetery, on the other hand, belongs to the Iron Age settlement area of Eura which has been known of old. The results of the excavations in this cemetery partly change the centre of the settlement, and the investigations carried out there are also fruitful for the understanding of the earlier finds. Most of the rich prehistoric finds in Eura have come to light in conjunction with digging for sand or with construction work. The earlier scientific investigations there were limited, being mainly of a rescue nature. For these reasons, only the research carried out at Luistari affords, in my opinion, a suitable starting-point for the study of the later Iron Age in the whole Eura region.

Luistari is the southernmost inhumation cemetery in Eura. It is located roughly two kilometres south of Eura church, in the village of Kauttua on lands owned by A. Ahlström Ltd. It is on the western shore of the Eurajoki river about 200 metres from the river bank. The nearest shore of Lake Pyhäjärvi, source of the Eurajoki river, is roughly 1500 metres from the cemetery. Of the previously known cemeteries in Eura, Yli-Nuoranne is situated closest to Luistari, 1400 metres as the crow flies. Another cemetery may be in the near vicinity of Luistari, as objects seeming to indicate burials were found in 1977 at Keittiönmäki, which lies slightly more than 400 metres east-south-east from the cemetery. The dwelling-site of Vähä-Vahe, possibly of an Iron Age date, is located about 500 metres north-north-west of the cemetery. At a distance of about 450 metres on the other side of the river is the area of Mikolanmäki, a prehistoric site of uncertain date. Less than one kilometre south-south-east from Luistari is the hill-fort of Kauttua, and at a distance of three kilometres in the same direction is the cairn cemetery of Harola, also of uncertain date, but most probably partly from the older Iron Age. The village of Kauttua, mentioned already in medieval sources, was situated before the present division of lands about 200–300 metres north of the cemetery.

The existence of the Luistari cemetery was unknown before the spring of 1969, when the municipality of Eura started drainage works through

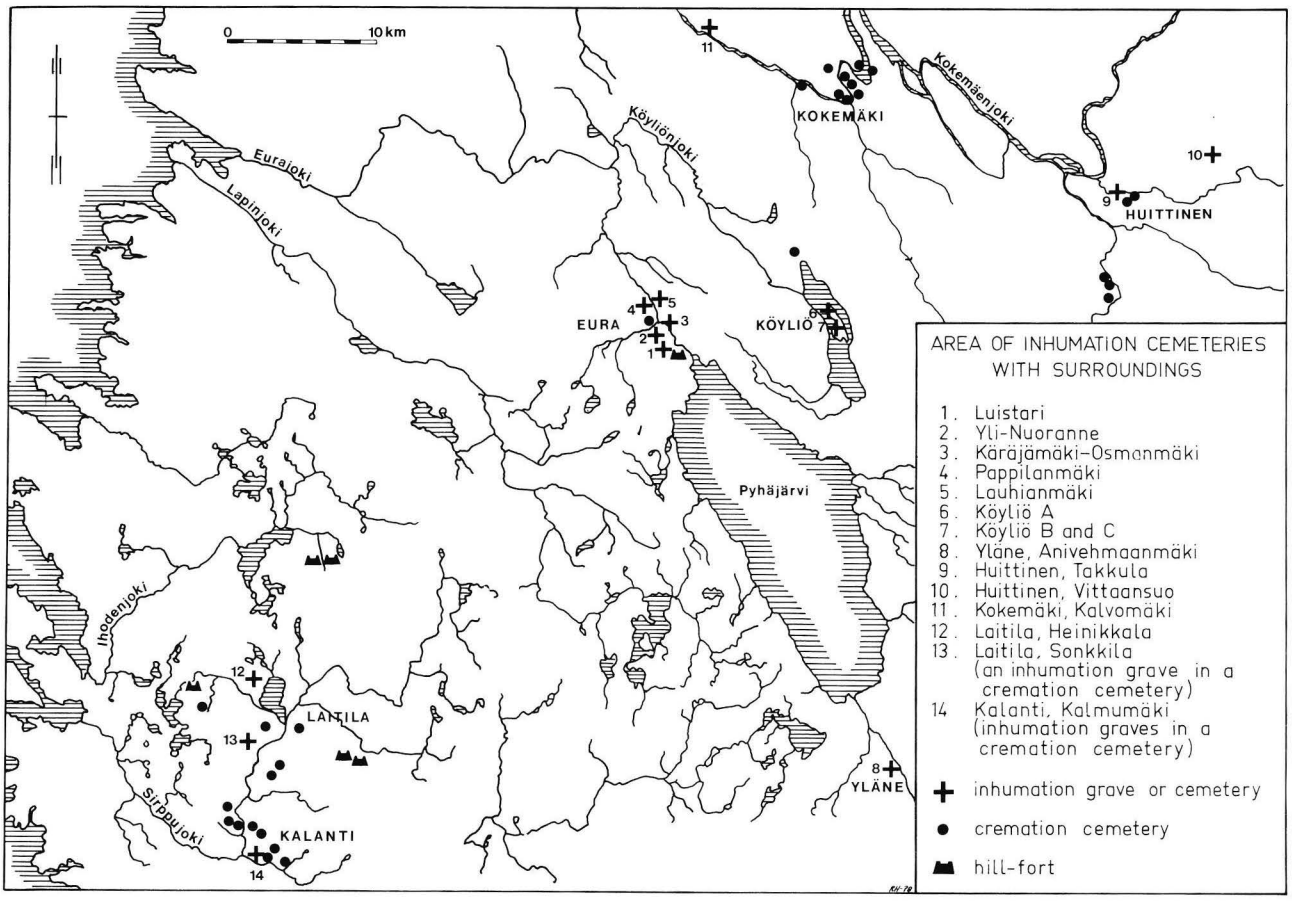

the area. It was at this stage that a silver-ornamented sword (NM 17847:1) was scooped up by a digging machine and the drainage work was interrupted. The first excavations were carried out the same summer, partly because of the drainage and partly because of planned road works in the area. The earliest excavations were thus completely of a rescue nature. When, however, these indicated that the area contained a large inhumation cemetery probably of some importance, it was possible, mainly with the help of donated funds, to investigate during the following three summers the part of the cemetery which was directly in danger of being destroyed. In addition to the area affected by road and drainage works it was also possible to investigate parts of an adjacent field where the graves were being destroyed by deep ploughing. Almost a hundred graves in the central parts of the cemetery were also excavated. These excavations were continued in the summer of 1977 as a training excavation project by the Department of Archaeology of the University of Helsinki. A minor excavation was carried out also in 1979; this, however, appeared to be one of great importance. The excavated area comprises so far over 2000 m² – roughly half the total area of the cemetery. Trial excavations indicate a cemetery area of over 4000 m² (map p. 10).

The cemetery area is partly planted field and partly unused land. It can be distinguished as a low mound in the midst of the fields. The area of unused land and planted field was roughly the same in the 17th century as it is today, as can be seen in a map of the period (photograph 95). The field area has, however, at times extended more on to the present-day area of unused land. The traces of field ditches in the centre of the cemetery continue into an area which was unused land when the excavations were begun. There are no buildings on the present site, but an aerial photograph from 1957 (National Board of Survey, Aerial Photo Archive, 57126-5) shows a large barn-like building in the area, and the excavations have revealed traces of the stone foundations of at least two other buildings. There has been activity on the site during historical times, which is also shown by the fact that the culture layer later than the cemetery is, in places, very thick.

The soil in the field was 25 to 30 cm thick. The soil layer revealed a mixed layer about 10 cm thick, especially in the northern parts of the cemetery where there were several burials one above the other. This layer probably derives from the time the cemetery was in use, as the shapes of certain unfurnished graves could be seen on its surface. The later layer in the area of unused land was

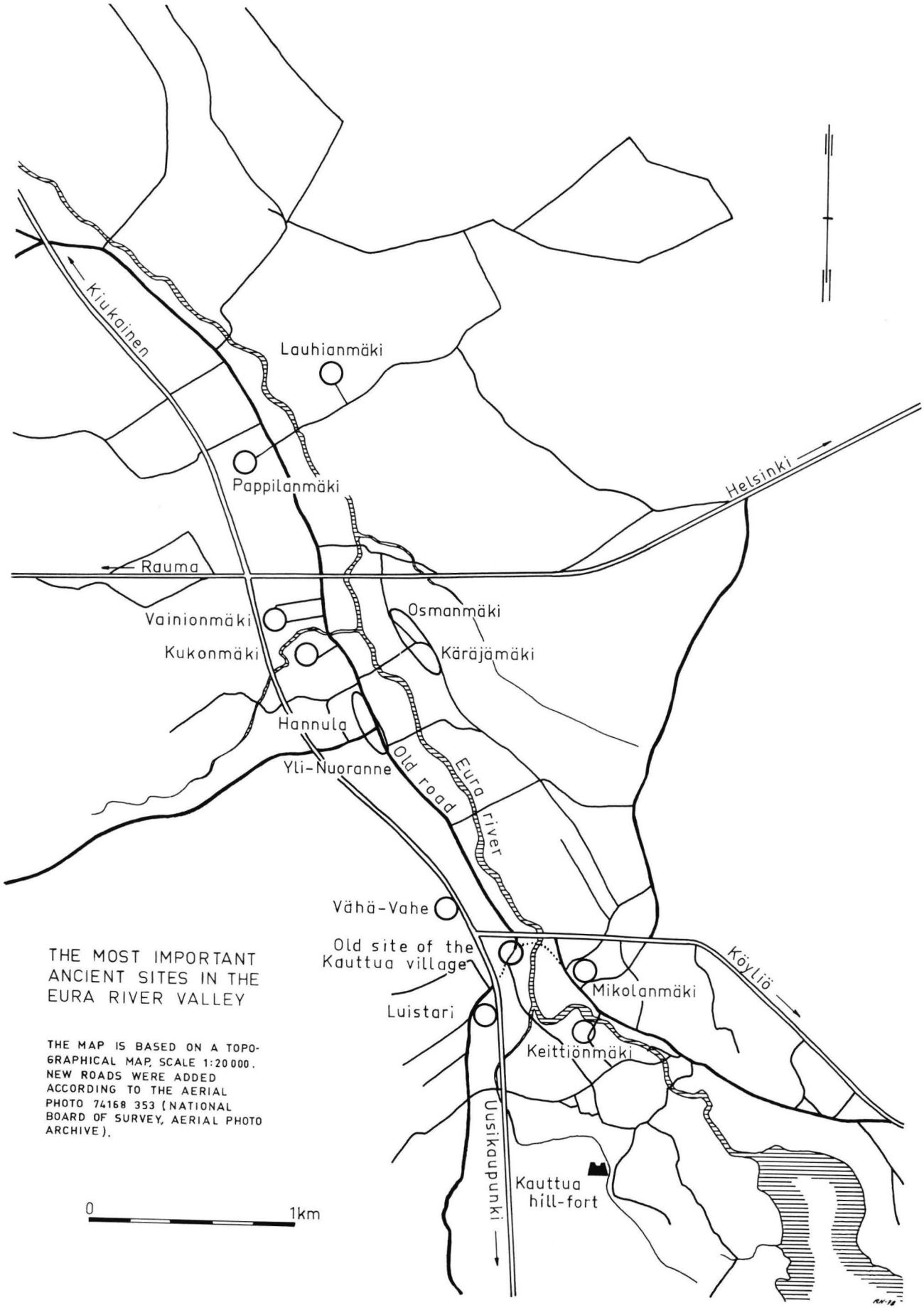
Kiukainen
Lauhianmäki
Pappilanmäki
Helsinki
Rauma
Vainionmäki
Kukonmäki
Osmanmäki
Käräjämäki
Hannula
Yli-Nuoranne
Old road
Eura river
Vähä-Vahe
Old site of the Kauttua village
Luistari
Mikolanmäki
Köyliö
Keittiönmäki
Unsikanpunki
Kauttua hill-fort
THE MOST IMPORTANT ANCIENT SITES IN THE EURA RIVER VALLEY
THE MAP IS BASED ON A TOPOGRAPHICAL MAP, SCALE 1:20 000. NEW ROADS WERE ADDED ACCORDING TO THE AERIAL PHOTO 74168 353 (NATIONAL BOARD OF SURVEY, AERIAL PHOTO ARCHIVE).
0
1km

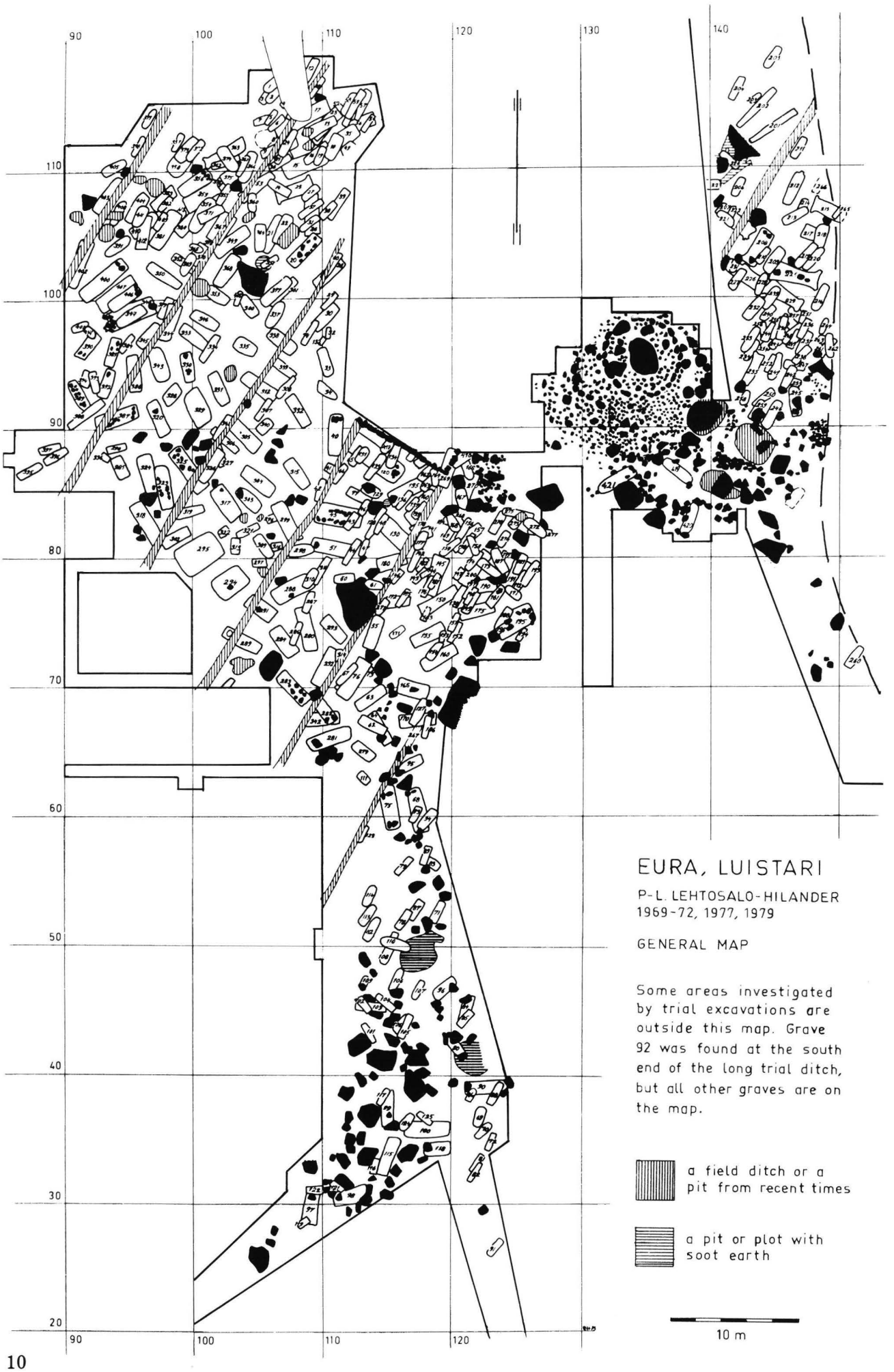
90
100
110
120
130
140
110
100
90
80
70
60
50
40
30
20
EURA, LUISTARI
P-L. LEHTOSALO-HILANDER
1969-72, 1977, 1979
GENERAL MAP
Some areas investigated by trial excavations are outside this map. Grave 92 was found at the south end of the long trial ditch, but all other graves are on the map.
a field ditch or a pit from recent times
a pit or plot with soot earth
10 m

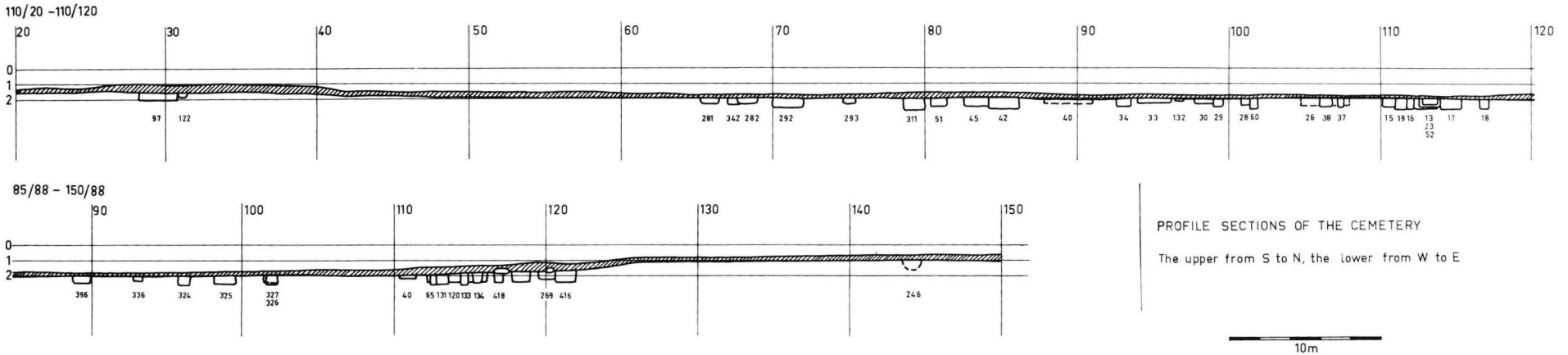
110/20 -110/120
20
30
40
50
60
70
80
90
100
110
120
0
1
2
97
122
281
342
282
292
293
311
51
45
42
40
34
33
132
30
29
28
60
26
38
37
15
19
16
13
23
52
17
18
85/88 - 150/88
90
100
110
120
130
140
150
0
1
2
396
336
324
325
327
326
40
65
131
120
133
134
418
269
416
246
PROFILE SECTIONS OF THE CEMETERY
The upper from S to N, the lower from W to E
10m

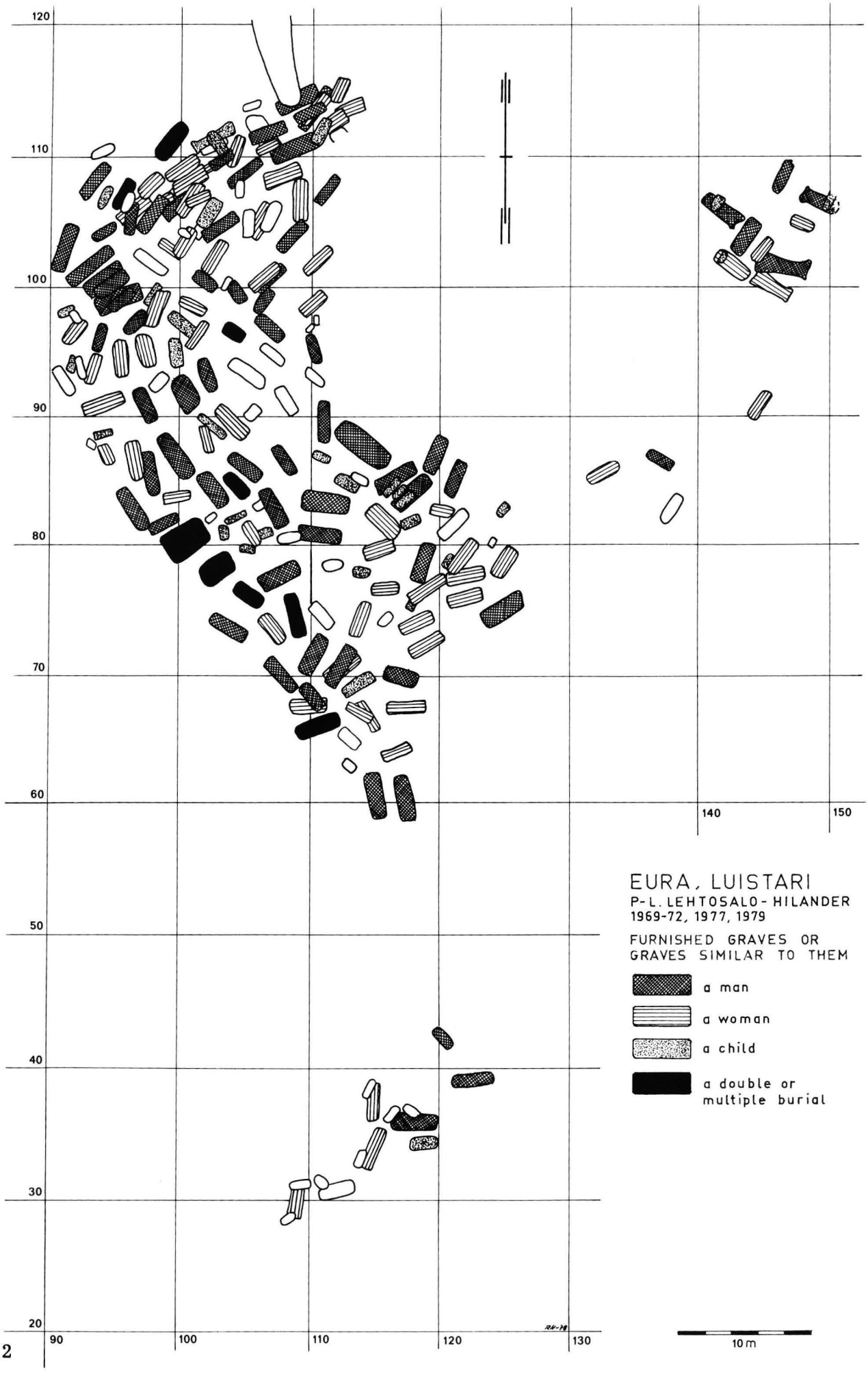
120
110
100
90
80
70
60
50
40
30
20
90
100
110
120
130
140
150
EURA, LUISTARI
P-L. LEHTOSALO-HILANDER
1969-72, 1977, 1979
FURNISHED GRAVES OR
GRAVES SIMILAR TO THEM
a man
a woman
a child
a double or
multiple burial
10 m

thick, usually 35 to 40 cm, but up to 100 cm in the eastern part of the excavated area. This was apparently caused by the area having been used for the disposal of trash at several stages. Under the surface layers was silt or, in places, fine sand, but the lowest layers revealed large stones here and there; attempts had apparently been made to remove these with the help of explosives during field works.

The cemetery had apparently been used for burial during a very long period, as up to four graves one above the other could be found in the northern part. In addition to this, the easternmost parts of the excavated area showed signs of a dwelling-site layer older than the cemetery, and the cairn excavated in 1979 contained cremation burials; its C^{14}-date 2510±120 BP (Hel. 1383) connects well with the supposed dating of the dwelling-site finds (Lehtosalo-Hilander 1977 pp. 26–36). In several places the earth was completely mixed, and the contours of the inhumation graves could be seen only near the bottom layers. For this reason the excavation was carried out as a complete level excavation (Lehtosalo-Hilander 1973 pp. 165–167).

The area so far investigated has revealed remains of over 430 inhumation burials. The number of inhumation graves that have been assigned a number is 421, to which must be added the dead in double or multiple burials as well as the graves that were destroyed to such an extent that it would have been pointless to number them; some skulls found by themselves gave an indication of destroyed graves. The number of graves in the excavated area that are so badly destroyed is probably fairly small, maybe half a dozen, and they are located mainly at the northern end of the cemetery, where burials placed one above the other are common. Elsewhere the burials could be distinguished with near 100 % accuracy.

Of the 421 graves that have so far been excavated at Luistari, 182 have contained grave-goods for one or several burials. Probably 36 of these are from the Merovingian period, 117 from the Viking period and maybe 26 from a date later than the traditionally defined Viking period; the rest are undateable. On the basis of weapons, brooches and details of dress, at least 63 of these burials are male, 48 female; child burials occur in perhaps 33 graves. Double or multiple graves are nine in number. Of the remaining 28 graves, 16 can be accounted to female burials, five being probably male. The remaining eight are of such an indefinite nature that no conclusions can be made. The sex of the deceased has to be defined primarily on the basis of the artefacts alone, since bone material is poorly preserved in the Luistari cemetery, as is usually the case in Finnish soils. Osteological analyses are therefore possible only in exceptional cases.

The unfurnished graves fall into two distinct groups. The graves of the first group were very narrow and deep in relation to their length, e.g. the width was approximately a quarter of the length, depth over 100 cm, and the filling earth was strongly mixed. These graves were without exception dug on top of furnished graves or were located in the periphery of the cemetery, so that their later date seemed apparent. The graves of the second group, on the other hand, were similar in form and depth to the furnished graves, the width varying from a third to half of the length, depth from 70 to 80 cm. These graves were located in the central parts of the cemetery and appeared to belong to the original rows of graves. Also stones were placed on top of these graves and signs of wooden structures were found in them. In addition to these graves, there was a group of graves of such small size that they must be regarded as children's burials. Despite the fact that they were unfurnished, an early dating can be suggested, since they are located in conjunction with the large Viking period graves. It is probable that nearly half of all the graves studied so far in the Luistari cemetery date from the period before the adoption of the custom of unfurnished burial.

In referring to the Luistari graves without grave-goods, I mean cases where furnished burial cannot be proven. This does not, however, mean the absence of finds, as the filling earth in these graves, which are given a late date, often contains material from earlier burials. On the other hand, graves that appear to be among the latest in the cemetery may contain iron slag and the remains of animals, finds that are to a great extent typical of the furnished Luistari graves, cf. maps pp. 16 & 40. Completely findless graves were few in number, all in all 40, less than 10 %.

It must, of course, be considered that iron slag may have been included in the filling earth of the graves when the aforementioned earlier dwelling-site layer was destroyed. The map displaying the graves that contain slag does at first seem to give proof in this direction, as most of the graves with slag are in exactly the same area where signs of a dwelling-site were found, i.e. the eastern and southern parts of the cemetery. The grid finds at Luistari also include iron slag which may be from the dwelling-site, but a part of it was found in the upper layers, indicating a probable later date, that of the Eura iron works. On the other hand, graves with slag are situated also in the northern part of the cemetery where there were few signs of a

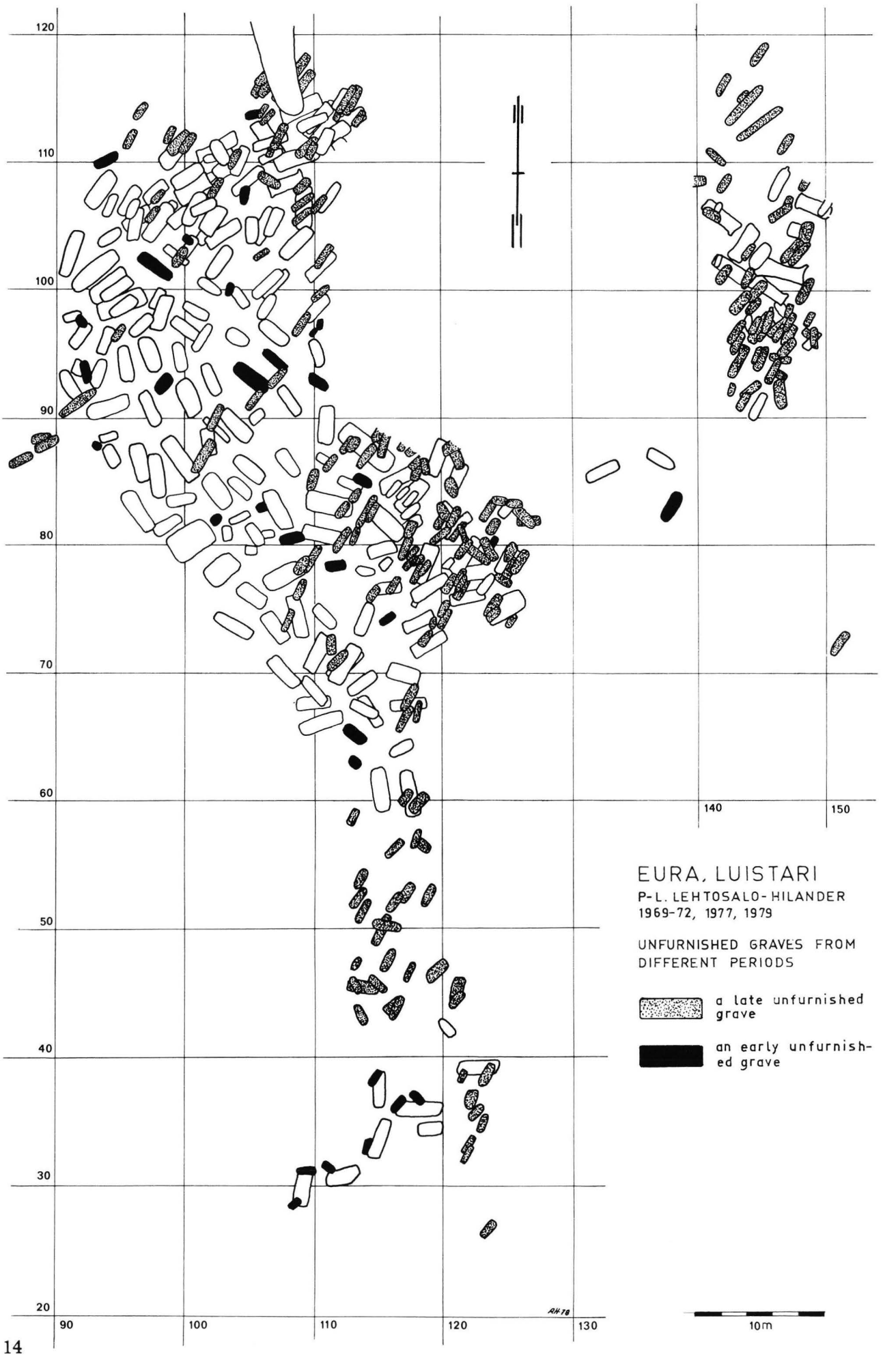
120
110
100
90
80
70
60
50
40
30
20
90
100
110
120
130
140
150
EURA, LUISTARI
P-L. LEHTOSALO-HILANDER
1969-72, 1977, 1979
UNFURNISHED GRAVES FROM DIFFERENT PERIODS
a late unfurnished grave
an early unfurnished grave
RH 78
10m

dwelling-site. Graves not containing slag can be seen to be located also in places where the signs of the dwelling-site were clearest, i.e. the easternmost parts of the excavated area of the cemetery. It is therefore possible that the slag belongs particularly to graves, or at least a part of it is connected with them; this assumption is supported by earlier observations linking iron slag to burial magic practices (Cleve 1943 p. 55; Leppäaho 1951 pp. 201–202). The question regarding the specific nature of the Luistari graves with slag will be referred to further on (p. 41), but it seems that the practice of placing iron slag in the filling earth of graves may have continued long after grave-goods were no longer included.

The situation is the same with animal remains from twenty graves that are located so that they must belong to the very latest graves in the cemetery. From one of these, a coin from the reign of Eric XIV (coin list No. 37) was found along with the remains of an animal skull, but it is improbable that the cemetery was being used for human burial at such a late date. A piece of coal from the surface of grave 20 gave a C^{14}-date of -640 ± 120 (Hel-131/24. 3. 1971) which approximates to roughly 1300 A.D. This might very well indicate the age of the latest unfurnished burials when the fact that the unfurnished graves on top of the furnished ones can be further divided into at least three layers above one another is taken into account (map p. 14). The latest coins from the furnished burials (coin list Nos. 77 and 107) are so far from the beginning of the twelfth century, and they are still connected with ample grave-goods.

Most of the burials that were on top of one another were in the area of unused land in the eastern and central parts of the cemetery and in the northern end under the ploughed field. In the westernmost part in the field there are only some few graves on top of one another. In the southern part of the cemetery the sparse placing of the graves is due to the quantity of large stones. Graves were placed between stones where they could be best fitted. Furnished graves are very rarely placed above each other. A clear exception is the grave group 13–23–52, where two Viking period burials, 13 and 23, cover grave 52. When the unfurnished form of burial came into practice, no respect was paid to previous older graves and new grave-pits were dug on top of both old furnished graves as well as relatively young unfurnished ones. It may almost be claimed that the peace and order of the cemetery was first disrupted at this stage.

In a few cases possible grave-robbings can be observed. The contents of some of the most imposing graves did not at all correspond to expectations, and they showed signs of later pits which were not graves. The presence of spear-rings in graves without actual spearheads also gave rise to suspicion. In some cases these spearheads could have been dislodged when later graves (see 45 and 120) or ditches (grave 299) were dug, but there were also graves without any signs of later burials (150, 295, 320). Grave 45 revealed a skull at nearly the same level as the top stone layer, and the rings in the grave were in small pieces. The two clay vessels in grave 295 were reconstructed from scattered sherds, and a spear-ring was found in the surface layer. Grave 299 contained a fragment of a sword-blade, and in grave 150 the shears were in fragments. The clearest indication of a later pit was in grave 195, where a dark area covered half of the grave (fig. p. 22) although a later grave (196) that was adjacent to this was a child burial, being 90×45 cm in size at its lowest level (grave 188 was only partly on top of grave 195). The rim of the vessel in grave 195 had completely disappeared, and at the bottom of the pit was found a long rusted stain which at first was thought to be a sword but later proved to be rust-stained wood. No iron artefacts, however, were found in this area. It is therefore possible that the grave had contained a weapon which was removed by the subsequent diggers of the pit. If these are evidence of grave-robbing, it is apparent that it must have occurred not long after the interment, otherwise the traces left by the pits would have been clearer. The colour photograph map does, however, show signs of later pits, at least on top of graves 295 and 320 (see also photographs 35, 37, 38, 47, 53).

The condition of the excavated graves was further affected by ditch-digging and the removal of stones from the field by explosives. The ditches were usually less deep than the graves so that relatively little damage was caused by them. On the other hand, the removal of stones and the exploding of the frozen earth which was carried out in the spring of 1969 with the drainage works, caused considerable damage to some graves. The traces of the explosions could, however, be observed, so that it was known where not to rely on the position of the finds as they were found. For example, the grave group 13–23–52 migt have been of great importance, since the eldest grave was in the deepest and the youngest grave in the shallowest pit. The find layers of all three graves had probably been nearly intact prior to the exploding in the spring of 1969. When the graves were being excavated it was observed that belt fittings, which, on the basis of other evidence, should have belonged to the youngest grave, were found near

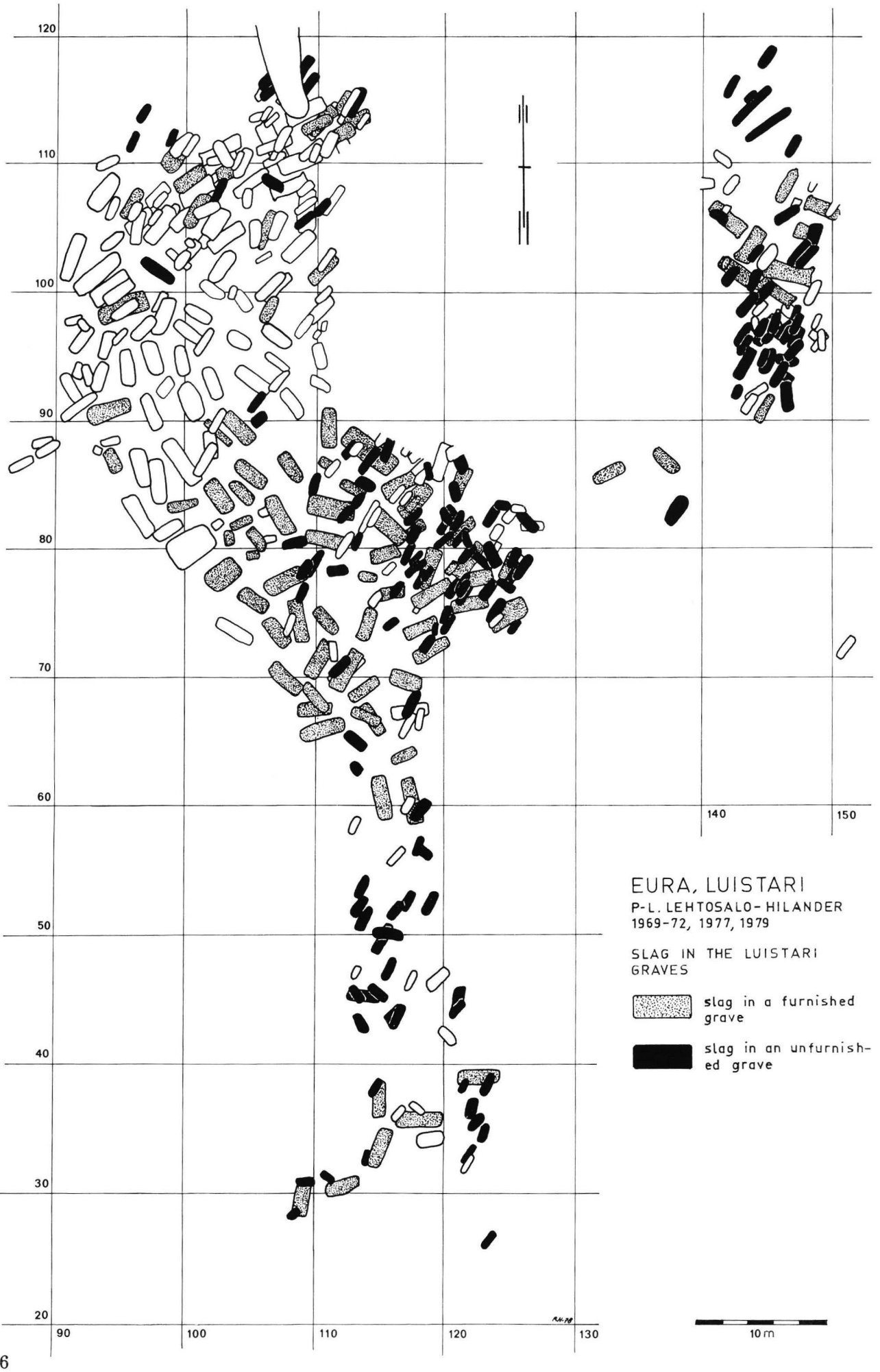
120
110
100
90
80
70
60
50
40
30
20
90
100
110
120
130
140
150
EURA, LUISTARI
P-L. LEHTOSALO-HILANDER
1969-72, 1977, 1979
SLAG IN THE LUISTARI GRAVES
slag in a furnished grave
slag in an unfurnished grave
10 m

the lowest layer of the deepest grave. One fragment belonged to a belt fitting that was found more than 40 cm away at a considerably higher level (cf. NM 18000: 1301 and 1575). In places, sometimes even in very limited areas, the layers had changed places, and bits of firing-fuse explained the irregular location of the finds. Luckily, the damage extended only to an area of approximately 20 m^2 in the northern part of the cemetery (from grave 25 to the uncompleted ditch).

The easternmost part of the cemetery was apparently completely destroyed when the Eura–Uusikaupunki road was straightened at the end of the 1950s and the beginning of the 1960s. The area adjacent to the road contained mainly unfurnished graves (53 unfurnished, 13 furnished, Nos. 201–266) and only one furnished grave (215) seems to have been partly destroyed in the road-works. It seems that in this connection only the extreme edge of the older cemetery was lost.

An amusing detail in the record of the damage caused to the graves was that of the action of moles, the passages of which criss-crossed the cemetery area. One of these had apparently transported a round shoulder brooch (NM 18000: 4357) through two graves to an unused part of the cemetery. Another mole had tired of its labours in the middle of grave 76 so that unmistakable evidence of the action of these »graverobbers» was left in the form of a mole itself (NM 18000: 1991).

Despite burials placed on top of one another, ditch-digging, exploding, road-works and moles, the graves of the Luistari cemetery can be said to have survived surprisingly well. Especially in the western part of the area the graves that were preserved under the ploughed field have revealed much information about grave structures, evidence of which was only sporadically come by in previous excavations. The silty sand of Luistari showed the traces of the graves directly after the removal of the surface layer. Pits of different age can be distinguished by the different shades of their colouring. Because of this, the relative age and the details of construction of the graves can be discerned even where burials occur overlaying one another.

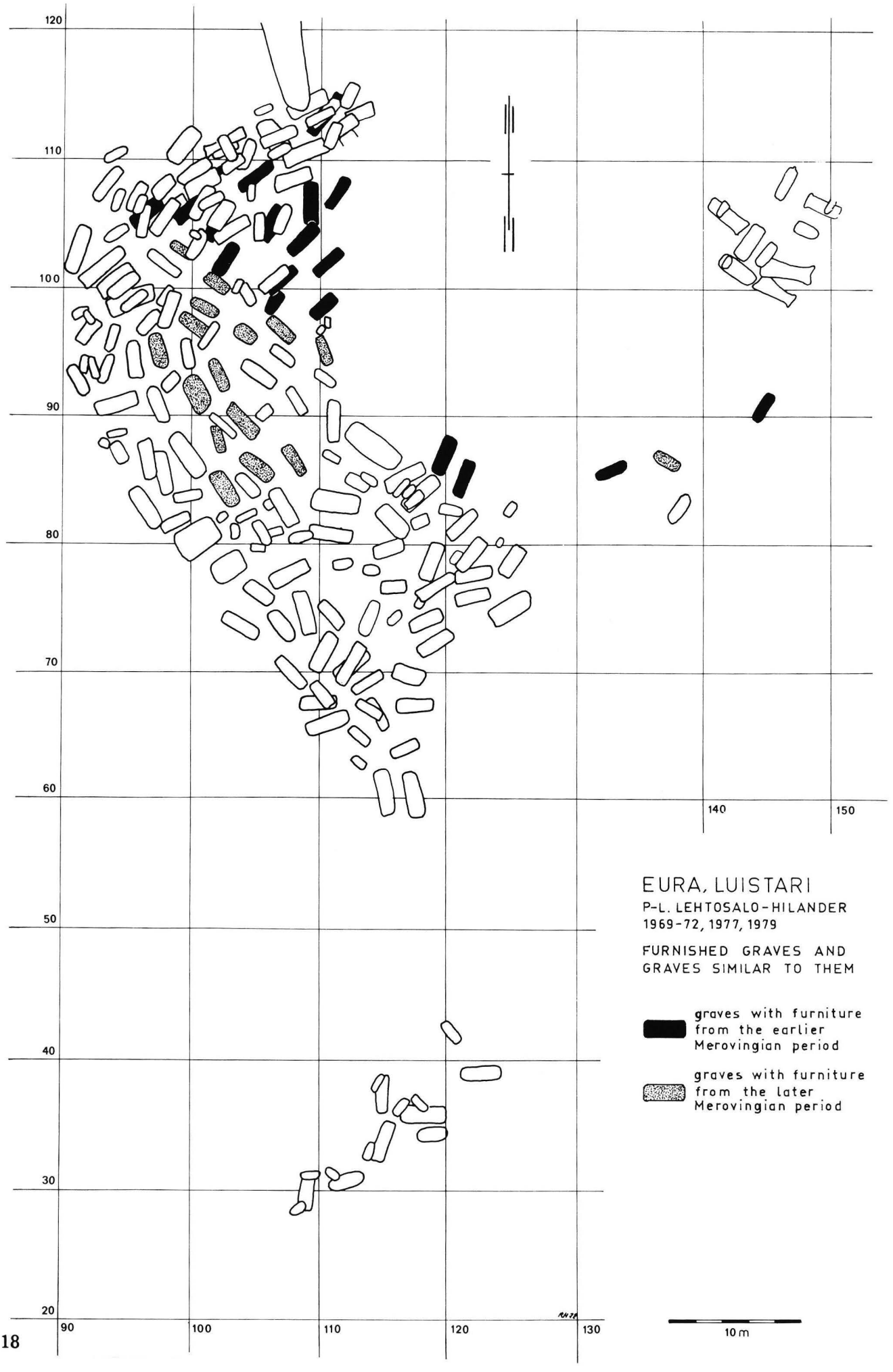
120
110
100
90
80
70
60
50
40
30
20
90
100
110
120
130
140
150
EURA, LUISTARI
P-L. LEHTOSALO-HILANDER
1969-72, 1977, 1979
FURNISHED GRAVES AND
GRAVES SIMILAR TO THEM
graves with furniture from the earlier Merovingian period
graves with furniture from the later Merovingian period
10 m

2. ORIENTATION AND CONSTRUCTION OF GRAVES

2.1. ORIENTATION OF GRAVES

Most of the Luistari graves, both furnished and unfurnished, were laid in a SW–NE direction, with variations from SSW–NNE to WSW–ENE. Up to 68 % (285 graves) were laid in this direction. The second most common orientation was NW–SE (69 graves, 16 %) followed by W–E (21 graves, 5 %) and S–N (16 graves, 4 %). There were 14 graves (3 %) with a SE–NW orientation while graves with other orientations (NE–SW, N–S and E–W) accounted for only 4 %.

The orientation of the furnished graves was clearly more varied than that of the unfurnished ones, as only slightly more than half (53 %) of these were in a SW–NE direction. It can of course be thought that where the majority of the unfurnished graves were laid in SW–NE oriented pits, this would indicate a late grave orientation aiming at a Christian W–E orientation (cf. Pälsi 1938 p. 30). It is worthwhile however to note that the hitherto oldest graves studied at Luistari (table p. 43) have the same orientation, and that also a considerable number of the Viking period burials were made in the same manner. Thus no radical change occurs with the shift to unfurnished burial.

On the other hand, a clear change in grave orientation can be observed during the Merovingian period. The last phase of the Merovingian period as defined by Nils Cleve (1943 p. 168–169) is fairly well represented at Luistari. The graves containing artefacts belonging to this phase were all laid in a NW–SE (or vice versa) direction, while the older graves were laid in a SW–NE direction. In the same rows and in the same orientation as the graves of the last phase of the Merovingian period were some unfurnished graves, as well as graves containing Viking period artefact forms. What caused the change in grave orientation at the beginning of the said phase cannot be determined while the excavation of the burial ground is still incomplete. One possibility is that originally the burial-ground had clearly defined limits within which it was attempted to keep the burials and that the graves were laid according to this. These limits however had to be transgressed during the Viking period and new graves were dug outside of the barriers of the Merovingian period cemetery, in some cases even on top of older graves. In this way the different zones of the cemetery were formed. These will be referred to in several instances further on.

Most of the variation in grave orientation occurred during the Viking period. The graves of this period represent all possible orientations, as is apparent from the table below:

Grave group	SW–NE %	NE–SW %	NW–SE %	SE–NW %	W–E %	E–W %	S–N %	N–S %
Merovingian period I	90	5	–	–	–	–	–	5
Merovingian period II[1])	–	–	70	30	–	–	–	–
Viking period	51	3.5	19	6	10	2	6	2.5
Crusade period	77	11	8	–	–	–	4	–
Unfurnished graves	78.5	1	12.5	1	4	–	3	–
All graves	68	2.5	16	3	5	0.5	4	1

[1]) Groups according to map p. 18.

However, the general picture afforded by the Viking period burials is the same as that of the cemetery as a whole: SW–NE oriented graves are a majority, followed by NW–SE oriented graves. W–E orientation occurs percentually more than in the cemetery as a whole, also other rarer orientations. But it must be taken into account that, as the bone material in the unfurnished graves was very rarely preserved, the location of the head cannot always be determined, – however, it has been thought to have been either at the SW or NW end, as usually seems to have been the case. It is quite possible, however, that some of the burials were made in another manner. In the cases where remains of teeth have been preserved in unfurnished graves at Luistari, the head was in five instances (graves 22, 48, 119, 339, 393) located at the SW or NW end of the grave, but in two instances (graves 213 and 361) at the NE end and once (grave 414) at the SE end. In theory, thus, as many as

PROFILE SECTIONS OF SOME MEROVINGIAN PERIOD GRAVES

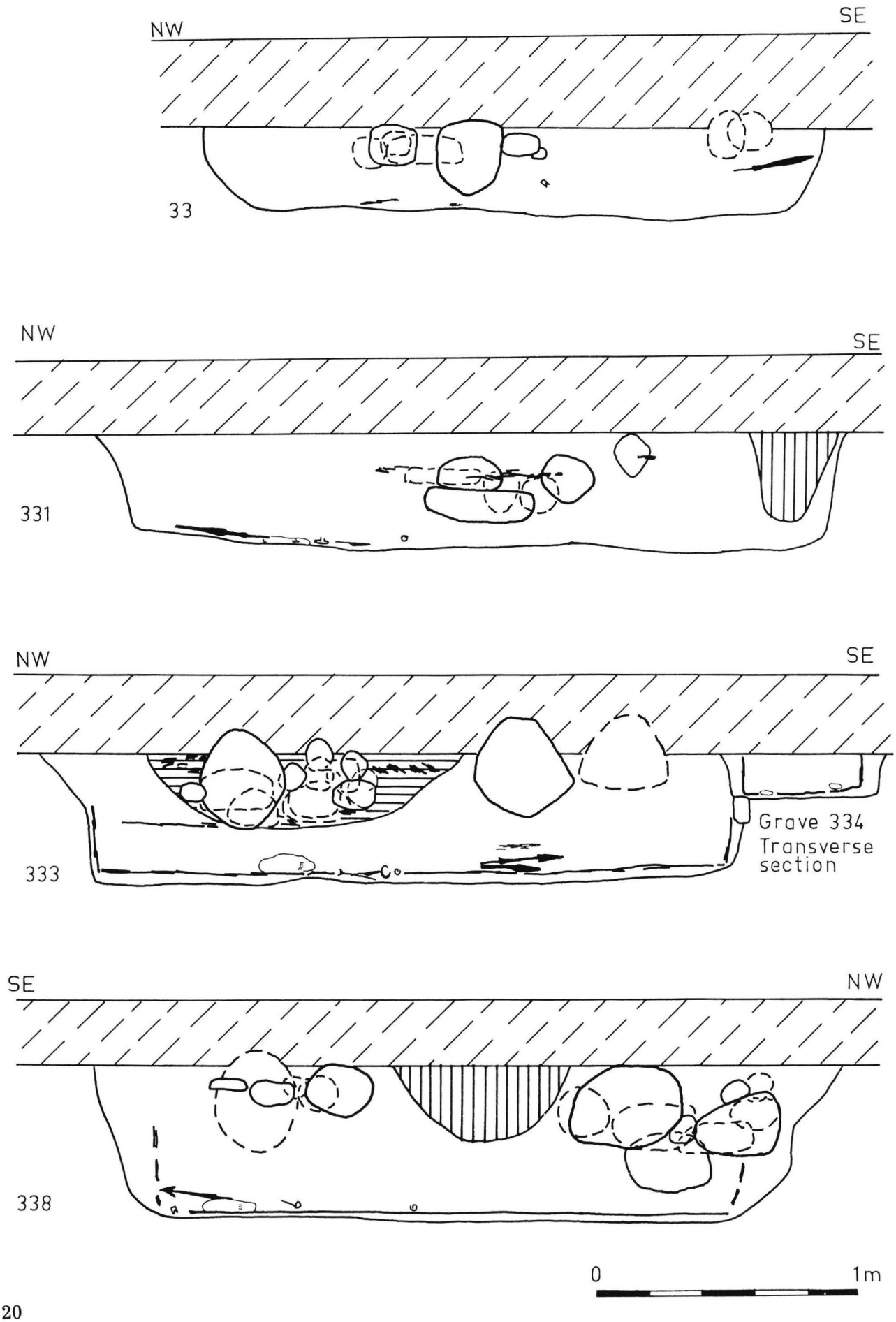

3/8 of the unfurnished graves may have been laid in the rare NE–SW and SE–NW directions.

The above-mentioned fact may only be a strange coincidence, but the large number of NW–SE oriented unfurnished graves may have some significance. This grave orientation is common during the latter part of the Merovingian period and also during the Viking period. It is possible that at least some of the unfurnished graves with this orientation date from the periods mentioned. The same is indicated by the construction of the graves as mentioned earlier (cf. p. 13).

The varied grave orientations of the Viking period bring to mind the possibility that they may be of chronological significance, as is the case with the Merovingian period. There is no denying that the SW–NE orientation becomes almost prevalent during the final phase of the Viking period, but the question to what extent and for what reasons grave orientation varied earlier in the period will be dealt with later. At least on the basis of the Luistari burial-ground it cannot be claimed that the grave orientation became permanently SW–NE as Cleve (1943 pp. 52–54) suspects having happened in Köyliö and Eura during the seventh century. At Luistari the grave orientation is SW–NE during Cleve's phase II of the Merovingian period, changing to NW–SE at the beginning of his phase III. During the Viking period all possible orientations occur, and only around A.D. 1000 does the SW–NE orientation become prevalent. W–E oriented graves remain rare exceptions throughout the use of the cemetery.

2.2. STONE-SETTINGS

Stone-settings are a typical feature of the Luistari graves. For the most part these are clearly grave markers in the manner of modern tombstones. This was apparent from the fact that after the removal of the soil and filling-earth layers that overlaid the cemetery, the location of several graves could be observed with the help of stone-settings and individual stones. The nearly complete preservation of the western part of the cemetery under the field can probably be attributed to the settings, as on the one hand later graves were rarely dug on top of these, and on the other hand the settings had protected the graves from the effects of ploughing. In several places it could be seen where the plough rut had shifted on contact with the stone-setting and where the stones had been slightly moved by the action of the plough. The stones however were usually of such size and so firmly embedded in the filling that they remained in place and the graves beneath them were thus saved from destruction.

There were stone-settings in 94 furnished graves (51 %) and in 47 unfurnished graves (20 %). Graves marked with stones were found in the whole of the area excavated so far with the exception of the northernmost part. There, however, the number of overlaying burials was so great that any stone-settings that may have been on the older graves would have been destroyed long ago. Stone piles of indefinite character were found in the area, but it was not possible to connect these to any definite graves (see photograph 1).

The settings were usually of large cobblestones, in some cases of red sandstone slabs. The settings were most common on graves with several burials. Only two mass graves, 280 and 358, were without a setting. Grave 281, containing two male burials, had a massive stone block in its southwestern end reaching from the surface of the soil level down to the level of the finds (photographs 39, 43). Also in other cases the most imposing stone-settings were to be observed on top of male graves. About 60 % of these were marked by a large stone or a stone-setting rising from the end or from the centre of the grave. Perhaps the most imposing stone-setting in the cemetery is from a grave dated to the middle of the Merovingian period, where the erected stones form an oval (grave 20, photograph 5). At the end of the Merovingian period, on the other hand, it seems to have been the practice to place on top of the grave a round or longitudinal setting of small size, usually made of red stone slabs (e.g. graves 33, 333, 338, photographs 10, 48, profile sections p. 20). Sometimes these settings gave the impression of small hearths, as is evident from the map and profile section of grave 333 (see also graves 420, 421).

The graves of the Viking period display at least three kinds of stone-setting: end settings, full settings and settings of stones placed in rows (row settings). A possible fourth group are central stones or settings placed centrally in the graves. There are several variations of end settings. Sometimes there was only a large stone at one end of the grave (graves 90, 135, 281, 289, 303, photographs 19, 20, 25, 43, 57), in some cases two stones (grave 282, photograph 40) or a row of stones (graves 40, 51, 120, 195, 400, 406, 407, photographs 11, 13, 26, 27, 37, 69). Sometimes there were rows of stones at both ends of the grave (graves 75 and 208, photograph 16). In several instances an additional setting of smaller stones may occur in the centre of the grave, see e.g. photographs 13, 22, 37. Usually stone-settings placed at one end of the grave were found in the richest graves of the cemetery.

Row settings are rows of large stones placed in the longitudinal direction of the grave. Graves 283

PROFILE SECTIONS OF SOME VIKING PERIOD GRAVES

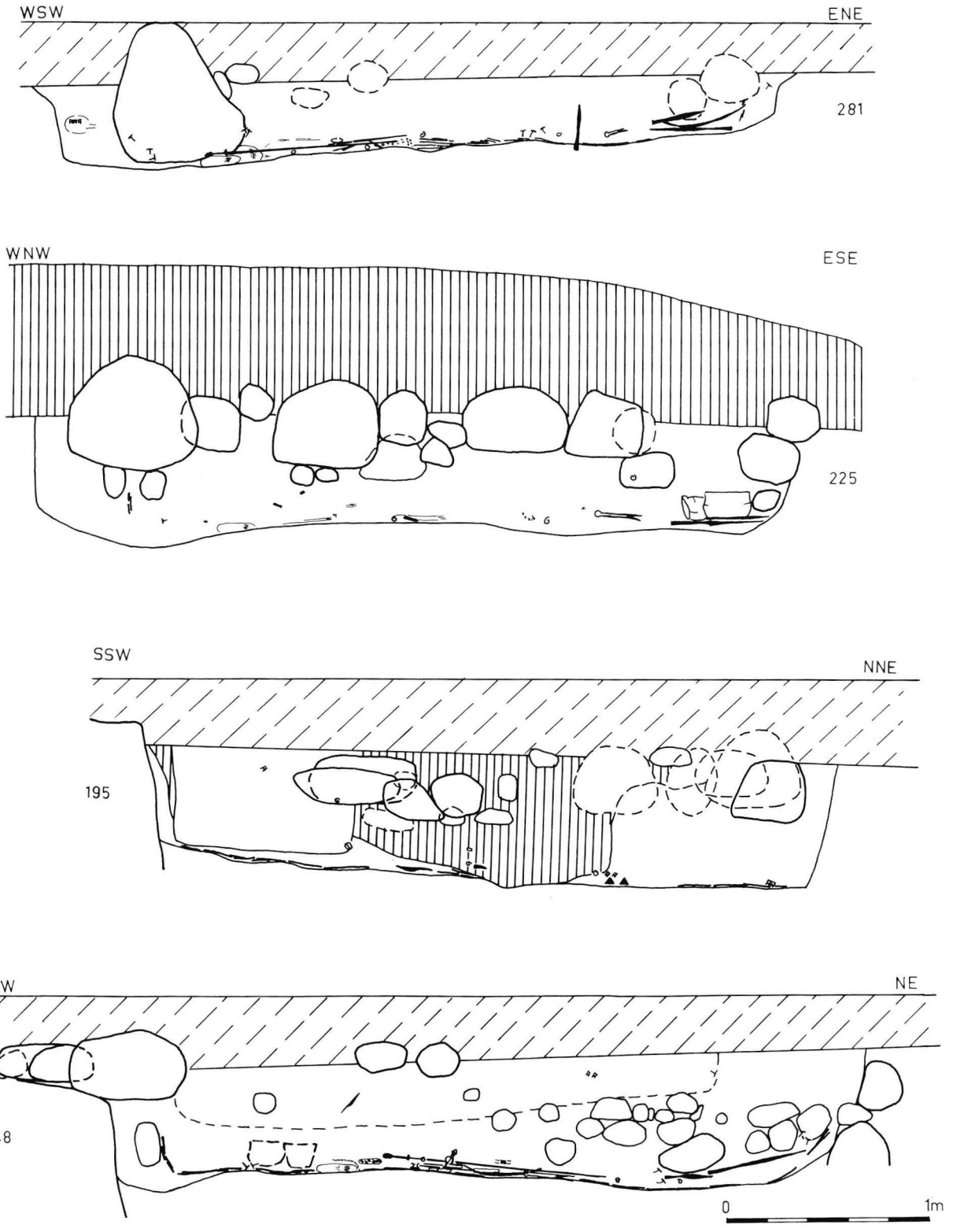

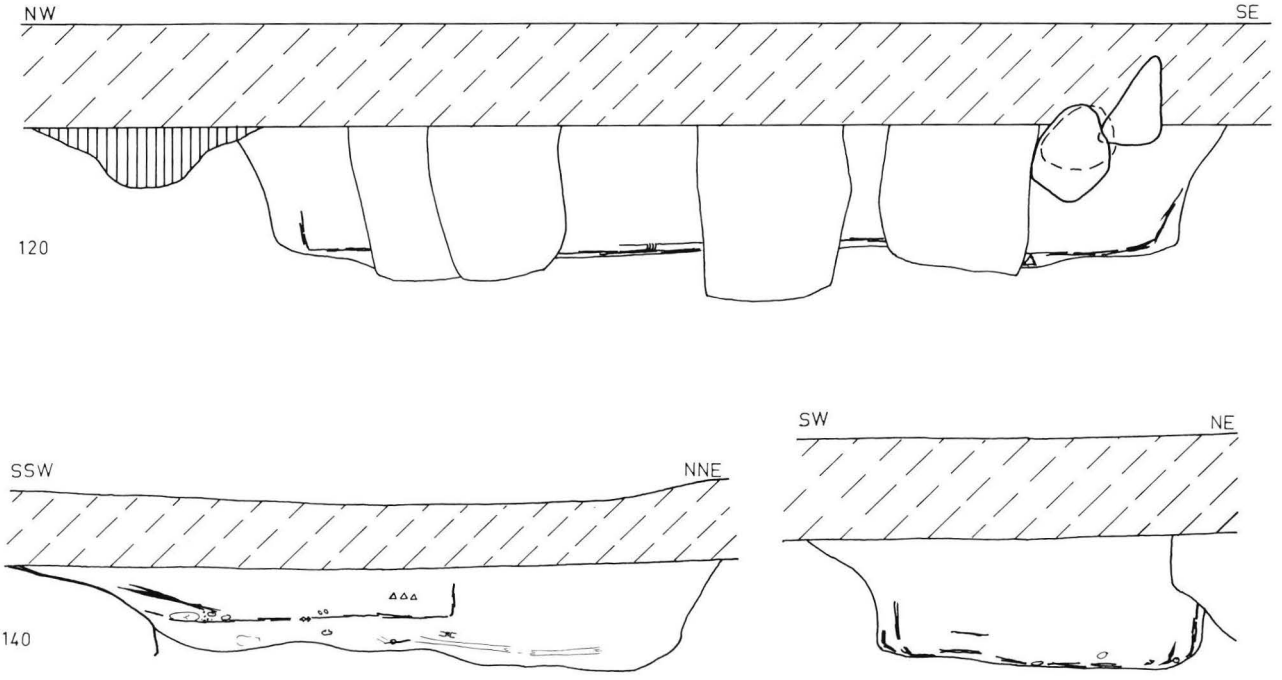

Grave 120, transverse section

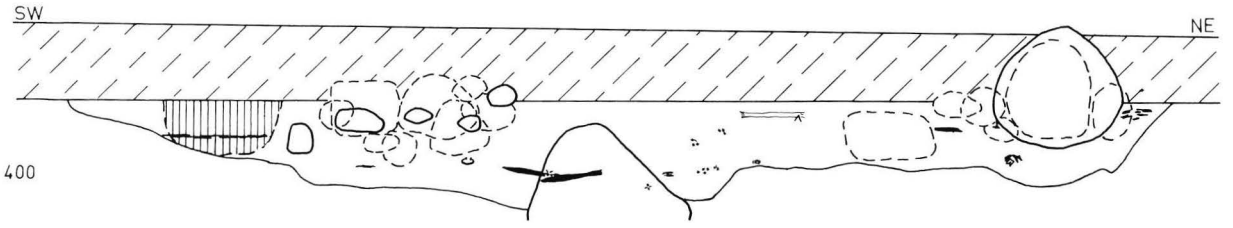

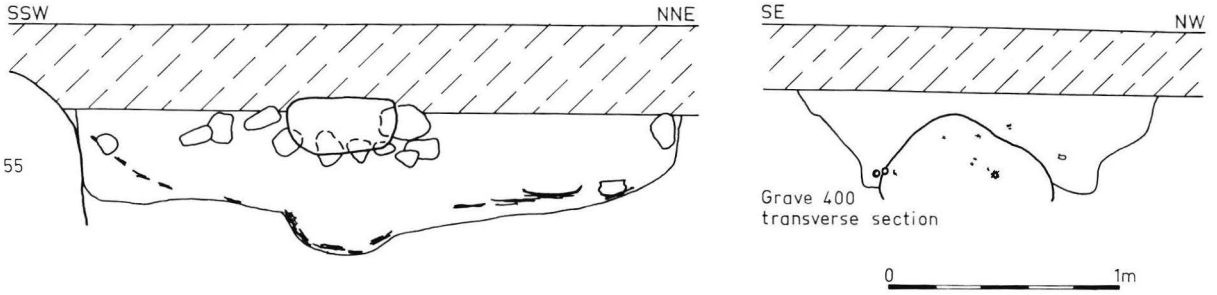

Grave 400
transverse section

0 1m

and 323 each contained two stone rows, grave 45 may originally have had three (photographs 44 and 18). Grave 315, dated to the Merovingian period, had only one row and a small setting or cairn in the central part of the grave. Grave 20 also contained a kind of row setting, although the end stones give it an oval form (cf. map).

A full setting, viz. one which nearly wholly covers the surface of the grave, was to be observed in only four graves at Luistari (Nos. 225, 245, 345 & 389, photographs 54 and 71, 72). Of these, grave 245 is unfurnished. I have drawn the profile sections of the other graves cited as examples (text illustrations p. 22) as wide profiles in order to fully illustrate the difference between full stone-settings and others. Although all stones found in connection with the graves were marked on the profile sections, it is to be seen that the settings do not appear to be as thick as for example in the normal profile section of grave 225, which only displays the stones transversed by the profile section (cf. e.g. text illustrations of the profile sections of graves 225 and 281). These tight settings were probably made because the ground was stony and the material thus readily at hand. Consequently they cannot be regarded as indicative of any certain period, although they are all younger than the middle phase of the Viking Age. The most impressive settings that I have encountered so far were at Käräjämäki, Eura, located on top of graves IV and V excavated by myself in 1966 (excavation maps and report in the archives of the Prehistoric office of the National Board of Antiquities). These dated from as early as the beginning of the Merovingian period. Similar Viking period settings have been found at the burial ground at Yläne, Anivehmaanmäki, and some of these may belong to graves of similar date to Luistari grave No. 225 (e.g. graves IV, V, IX and XXVIII, report by Hirviluoto in the archives of the National Board of Antiquities). End settings seem also to have occurred in the Yläne graves (XIV & LXXI), but at least on the basis of the excavation report mentioned it seems that the settings with the central part laid with small stones and a boundary of larger stones were common there. No settings of this form were found at Luistari.

In addition to impressive row and end settings, there were several Luistari graves with somewhat less uniform but nevertheless distinct groups of stones (e.g. grave 325) or with one large stone placed in the central part of the grave (e.g. graves 165 and 291). There is also of course a group of uncertain cases, because, as pointed out earlier, the surface layers of the cemetery may have shifted for several reasons and such stone-settings as seemed irregular when excavated may originally have been in better order. As shown in the profile sections, the tallest stones extended to the surface of the soil, in which case it is extraordinary that even so many end stones have remained in place as is the case. The end setting on grave 120, otherwise badly damaged, gives a clear idea of the Viking period male burial monuments at their best (photographs 26, 27).

Nearly half of the female burials were also with stone-settings, although they were usually more modest than the corresponding male graves. Exceptions however were to be found. In addition to a large head stone the area of grave No. 97 was covered with a setting of considerable size piled of smaller stones (photograph 22). Grave 99 seems to have originally had a large erected stone at one end, which had however subsequently fallen on its face (photograph 24). The end stone was most common in children's graves, but on top of grave 118, the grave of a small girl, there were, in addition to a head stone measuring 70×65×30 cm, four other fairly large stones (photograph 30). Most of the children's graves were however unmarked, which made their identification difficult at first.

In some cases the setting was located somewhat lower down in the filling (graves 172, 292, 300, 318, 331, 337, cf. fig. p. 20), but in probably only one instance were the stones laid directly on top of the corpse (grave 352, fig. p. 32; cf. Pälsi 1938 p. 38). There are no cases of the bottom of the grave-pit having been laid with stones. Where stones occurred lower down in the grave they did not usually, however, form settings, but seemed to have got there in the filling. There were however nine unfurnished graves displaying a setting near the bottom level (graves 102, 103, 106, 110, 117, 187, 237, 250 & 326). It is natural that the settings originally on the surface have descended somewhat owing to the decaying of the wooden constructions, but the difference between these cases and the aforementioned is reasonably clear.

The table below attempts to display a general picture of the stone-settings found in the cemetery. It is to be noted in this connection that the division into chronological periods is in accordance with the dating given in the table describing the graves, as is the case usually throughout this paper. This, in turn, is based on traditional chronology and does not take into account the special features of the Luistari cemetery. The overall picture is however not greatly affected by the changes arising from the cemetery chronology.

M = a man W = a woman C = a child D = a double or multiple burial

Character of the stone-settings	Merovingian period				Viking period					Crusade period			Unfurnished graves	Total
	M	W	C	D	M	W	C	D	?	M	W	D		
End stone		1?			6	4	5	2	1	1			8	28
End row					4		1	1			1			7
End group	4	4			6	4			1	1	1	1	20	42
Central stone					1?			1	1				1	4
Central group	2	1	1	1	1	2		1					6	15
Row setting	2				3									5
Full setting					1				1	1			1	4
Setting lower in the filling	3	1			2	1							9	16
Undistinct (damaged or suchlike)	3	1			4	8				1	1		2	20
Total	14	8	1	1	28	19	6	5	4	4	3	1	47	141
Amount of graves with settings & percentence of all	24 graves 67 %				62 graves 63 %					8 graves 30 %			20 %	33 %

As illustrated by the above table, the settings are clearly more common in male than in female or children's burials, the percentual part of each group being 67, 45 & 23 % respectively. The settings occur most frequently in graves from the Merovingian period, whereas the number of settings clearly declines during the Crusade period and in regard to unfurnished graves displays the smallest percentual share. The fact that this share is even as high as 20 % is because these graves in part certainly dated from the periods of furnished burial, as pointed out earlier (p. 13).

In some of the graves (Nos. 20, 228, 238, 283, 291, 293, 315, 331, 333, 345, 353, 391, 392, 400, 406, 407, 420, 421) soot and charcoal were found in connection with the stone settings, sometimes along with decomposed bone remains, e.g. in furnished graves 30, 333, 345, 353 and in unfurnished graves 233, 238 and 272. On top of grave 130 there was a soot-pit containing bones but without any stone-setting to be mentioned.

2.3. SIZE AND FORM OF GRAVE-PITS

The traces of the grave-pits at Luistari were usually first observed directly after the removal of the surface layer. Superimposed burials could also be distinguished fairly quickly as the filling in the later graves was usually mixed with the dark surface soil so that these pits were of a darker and more varied shade than the older graves. In addition to this they were deeper, and therefore the filling also contained white fine sand from the subsoil beneath the layers of yellow sand. In the photographs (e.g. 29 and 47) these graves stand out exceptionally well.

The traces of the grave-pits were for the most part with straight sides and rounded corners. In the unfurnished graves the corners were usually sharper than in the furnished graves, and the pits themselves were both shorter and narrower. Their average length was 165–220 cm and breadth 50–70 cm. A third of them were 60 cm wide or narrower but with a depth of over 90 cm. The most common depth was 70–100 cm; depths of over a metre were exceptional, although they too appear in the table. The deep location of the graves at the eastern end of the cemetery is accounted for by the considerable thickness of the surface layers. It was in this location that the bottom layers of the furnished graves also was reached only at a depth of over one metre from the present surface (see e.g. graves 208, 212, 215 and 225).

About 30 % of the unfurnished graves were less than 160 cm in length, the smallest measuring only 55×45 cm with a depth of 50 cm (grave 296). Children's graves can thus be clearly indicated at Luistari. In dealing with the children's graves at Birka, Anne-Sofie Gräslund has established the length limit of adult graves at 150 cm (1972–73 p. 164), but on the basis of the Luistari material I suspect that this limit must be raised by at least 10 cm. Those furnished graves which contained corpses of small size were normally rather large, as is indicated by the table below. Only 40 % of the graves measured 150 cm or less in length, and there are graves even more than two metres long made for deceased of small size. No osteological analysis of the bone material has yet been carried

out, but on the basis of a tentative inspection of the teeth found, Pirjo Lahtiperä has judged some of them to represent deceased less than three years old. This is also indicated by the small size of the rings and of the finger bones preserved in them. Of course the graves mentioned in the table also include those for older children.

If the graves defined as children's burials because of their size are added to those regarded as such on the basis of other criteria, the total adds up to over 100, more than 25 % of all the Luistari graves. This does not seem to be altogether too high a figure in comparison with the material presented by Gräslund (1972–1973 pp. 161–164).

As was already apparent in connection with the children's graves, the furnished burials at Luistari were partly in markedly large grave-pits. The Merovingian period SW–NE oriented male graves were generally over three metres long and a metre wide, the mean depth being 80–90 cm. The NW–SE oriented graves were 65–75 cm shorter than the aforementioned, relatively wider and about 10 cm

The furnished children's graves at Luistari

Grave	Size of the grave-pit cm	Size of the coffin cm	Length of the child cm	Diameters of the ring ornaments mm
10	200×105, 70		< 140	
41	160× 80, 75		< 130	
61	150× 85, 60			A ring 10×12
63	260×100, 70	? ×50	< 140	
77	180× 95, 90	145×75		
118	200×115, 75	150×60	About 90	Bracelets 35, rings 10
136	145× 55,105			A ring 13
137	140× 50, 95			A ring (?) 9
139	160× 80, 60	135×60	About 70	Bracelets 35, rings 10
141	? × 70, 65	? ×53		Rings 15 and 16
147	115× 40,100			
183	105× 40, 80	100×30	< 95	
222	145× 70,115			A ring 12
231	95× 50,110			
265	? × 50,140			A ring 13
273	110× 75, 70	90×65	About 65	A ring 13
290	160× 60, 60		< 120	A ring 14
297	135× 70, 65		About 110	A ring 10
306	270× 75, 60	240×47–55	< 130	
313	140× 75, 45		< 110	
316	120× 70, 75		< 105	
321	185× 60, 60	145×50	About 130	
330	210× 90, 55	204×65	About 130	
333	270×110, 80	240×68	> 100	A bracelet 37×32, a ring 12
363	330×60–, 60		> 110	A ring 14
367	245×100, 60			A ring 12
371	220× 90, 60			A ring 11
374	215×100, 50			A ring 16
379	160× 60, 45		< 125	
393	140× 55, 55			
394	125× 80, 50		< 100	
401	95× 55, 75		< 90	
408	180× 80, 75		About 110	
411	185× 85, 65			

less deep. The same can be observed with the female graves, as the ones with a SW–NE orientation were more than 250 cm long. The NW–SE oriented graves were about 50 cm shorter than these, their width varied and they were about 5 cm less deep. The form of the grave-pit also varied. Especially the pits of the SW–NE oriented male graves were often in the form of a long rectangle with an even bottom (e.g. graves 53, 269, 270, 378 & 380) while the NW–SE oriented graves sometimes narrowed very markedly towards the bottom (e.g. graves 304, 317, 329, 346 & 353). Grave 335 which contained two or three corpses had a pit that was nearly round in its upper parts and also had a completely rounded bottom, although it certainly contained wooden constructions. Differences between the older and younger phases were not only limited to grave orientation.

In both groups the male graves were clearly longer and about 10 cm deeper than the female graves. On the whole the difference in length was at least 30 cm, although the longest female graves were of the same length as the shortest male graves. The kind of material that can be expected to be found in each case cannot therefore be judged on the basis of grave-form alone. Grave 333 was the only Merovingian period grave which was definitely a child burial. It was of the same size as the adult graves; the small size of the ring ornaments, however, indicated that the deceased was only a few years old (cf. table, p. 26).

The largest grave-pits were in the male burials of the Viking period. The normal length of these was 300–350 cm, the width varying from 100 to 130 cm and the depth 70–90 cm. The largest pit (grave 120) measured however 400×140×110 cm. The pits of the female graves were also larger than those referred to in earlier literature. Over 60 % of these were longer than 250 cm, the most common width being 80–100 cm, but graves with one corpse having a width 130–140 cm were also found. The bottom of the shallowest female grave lay at a depth of 45 cm, the deepest at 90 cm, not taking into account the easternmost part of the cemetery. The most common depth was from 60 to 80 cm. For the sake of comparison it may be noted that the female burials in the burial-ground of Perniö, Yliskylä, described by Appelgren-Kivalo, occurred in coffins the length of which was only 150 cm and the width less than 50 cm; the size of the grave-pit was not mentioned (Appelgren-Kivalo 1907 pp. 29, 44). Cleve mentions two male graves in the burial-ground at Köyliö (graves A14 & A15) the length of which were 250 and 300 cm respectively, but on the other hand he refers to pit number A 9 as a grave of exceptional length, although this was no more than 240 cm long (cf. Cleve 1943 pp. 30, 32). The great length of the Eura graves has of course been noted earlier, but researchers have attempted to explain these as double burials (e.g. Appelgren-Kivalo 1907 pp. 17–18).

The graves at Perniö, Yliskylä are known to date from the Crusade period (c. 1050–1150 A.D.), and it is a fact that the latest furnished burials at Luistari include more grave-pits only 200 to 250 cm long than those of earlier periods. Large grave-pits were being dug until about the year 1100, as there are coin-dated female burials at Luistari from the latter half of the eleventh century and even from the beginning of the twelfth which have pits of more than 250 cm long (e.g. graves 359 & 404). On the other hand, it seems that the depth of the graves during the Crusade period was somewhat less than earlier. There is only one grave in a group of about twenty that was more than 75 cm deep, and even this was located in the eastern part of the burial-ground. It is possible that when these graves had to be superimposed on earlier graves, it was desired to preserve the latter, and hence the pits were dug only to a small depth. In many cases the Merovingian period find layer was found intact under the later furnished burial (e.g. graves 378 & 380). When the unfurnished graves were dug, such consideration toward the earlier burials was not displayed.

In dealing with the form of the grave-pits, the graves with protrusions at the corners in the northern part of the cemetery are worthy of mention. While the majority of the graves at Luistari were of rectangular form with rounded corners, these graves were interesting because of their arm-like extensions toward the sides at one or both ends. Some of these widened toward one end (225, 229), the others were of even width in the middle (9, 25, 207, 215, 349, 363, 367, 377). The extensions were most clearly observed in grave 25, a female burial (photograph 7). One end of grave 349 revealed post-holes, but these were not observed in any of the others. Usually the arm-like extensions were at only one end of the grave-pit, but at least grave 25 displayed these at both ends, as was possibly the case also with graves 229 and 377. All of these graves showed traces of wooden constructions, but mostly these were so weak that nothing definite could be ascertained. A first impression is that many of the observed holes were to accomodate transverse beams or planks at the ends of the grave. Central-European burial-grounds afford examples of how protruding extensions have been made in the grave-pits in order to accomodate wooden constructions in the grave (cf. e.g. Fingerlin 1974 p. 596, fig. 4). This impression was especial-

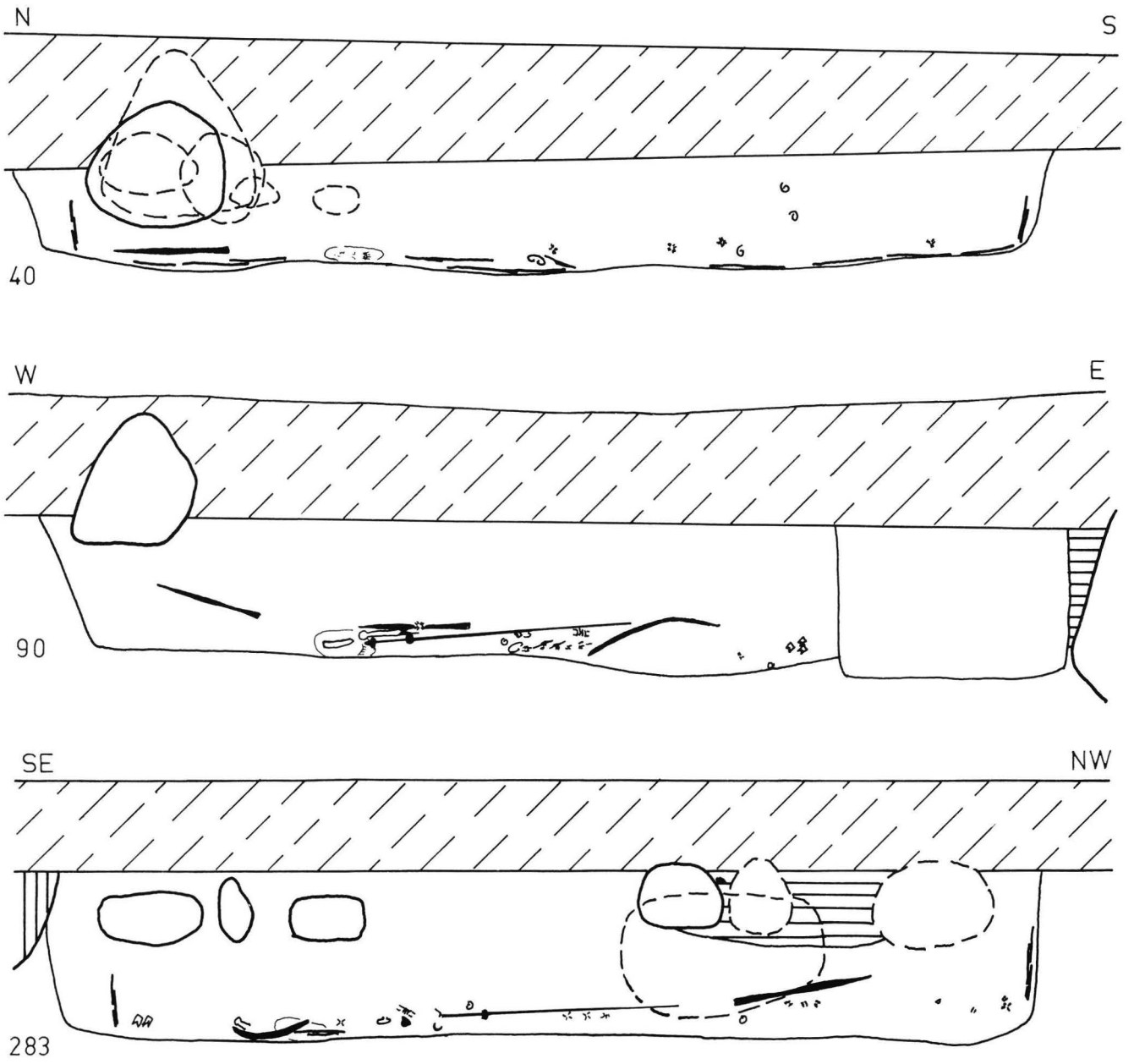

PROFILE SECTIONS OF SOME VIKING PERIOD GRAVES

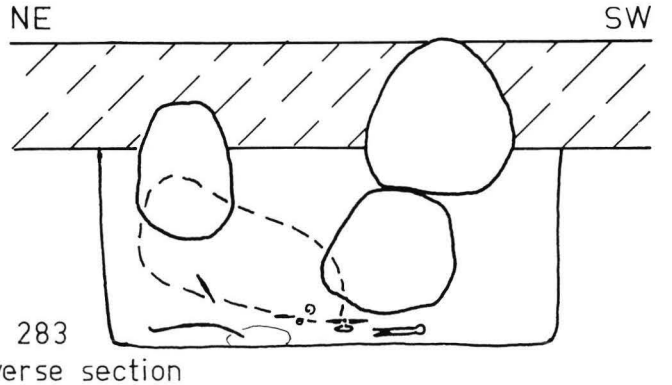

Grave 283
transverse section

0 1m

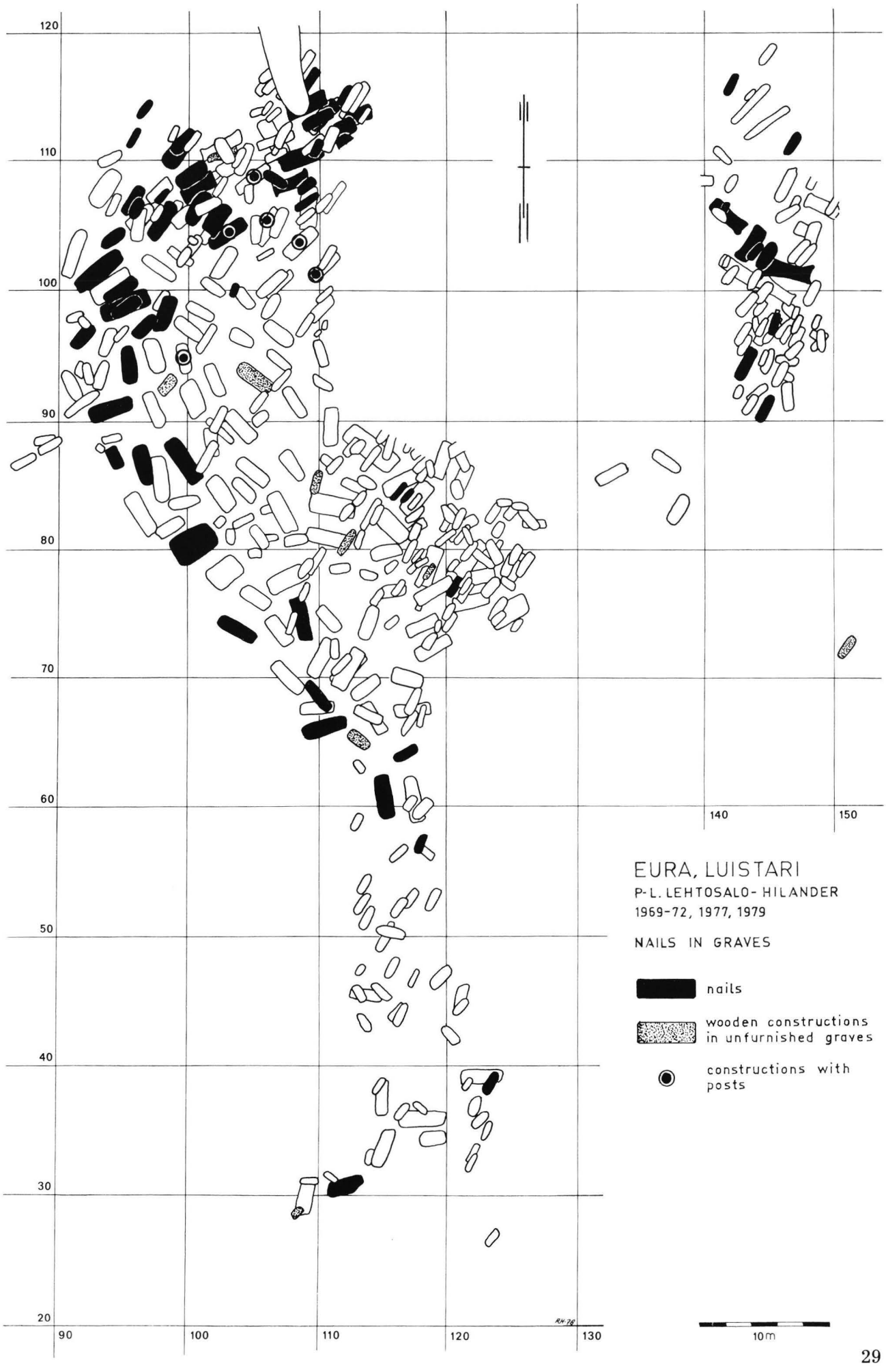
120
110
100
90
80
70
60
50
40
30
20
90
100
110
120
130
140
150
EURA, LUISTARI
P-L. LEHTOSALO-HILANDER
1969-72, 1977, 1979
NAILS IN GRAVES
nails
wooden constructions in unfurnished graves
constructions with posts
10m

ly clear in the case of grave 229 which had a completely straight SE end and sideward extensions of regular form (see photograph 33).

Although no definite explanation for this singular grave-pit form cannot yet be given, it can be fairly accurately dated. In an earlier connection I have already dated Luistari grave No. 25 to the first half of the eleventh century (Lehtosalo 1973a pp. 104–105); the latest coin in grave 377 (coin-list No. 100) is German, from the reign of Henry II (985–995), and the dated coin in grave 363 (coin-list No. 87) is likewise German, minted in Cologne during the reign of Hermann II (1039–1056). Graves 225 and 229 may be somewhat older than these coin-bearing graves, but in any case the graves with sideward extensions were apparently dug at the end of the tenth and the beginning of the eleventh centuries. Thus they belong to the end phase of the Viking period.

Unless large stones formed a hindrance, the bottoms of the Luistari grave-pits were usually laid even. There were however exceptions, e.g. a large stone was apparently removed from the bottom of grave 55, but the remaining pit was not filled, causing the bottom of the coffin to fall in upon disintegration and placing the grave furnishings in mixed order. Sometimes it was not attempted to remove large stones from the bottom of the pit at all, and the body was placed there as it best could be fitted (e.g. graves 299 and 400). The grave-pits were however in general dug carefully and to a regular form, as can be seen in the profile section of grave 283 (fig. p. 28).

2.4. WOODEN CONSTRUCTIONS

Most of the furnished burials showed signs of wooden constructions (113 graves, 62 % of the total). For the most part the remains were to be seen as a dark completely decayed layer at the bottom of the pit. The side-boards were often observed to be 20 to 30 cm, sometimes even 40 cm (graves 130 & 333) above the bottom layer on the sides of the pit, joining the bottom and end planks at right angles. Usually these chambers or boxes were still clearly of even width, with straight ends, filling nearly all of the grave-pit.

2.4.1. Coffins

In some graves these traces were probably those of coffins. In graves 306, 321 and 334 a narrow rectangular coffin was observed, the side planks of which seemed to continue past the ends. This form with »carrying handles» has been pointed out earlier in connection with the research carried out at Lieto, Ristinpelto and Eura, Pappilanmäki, and traces of similar coffins were also found in excavations at Hollola, Kirk'ailanmäki in 1978 (Cleve 1952 p. 167; H. Salmo's report on the excavation of grave XIV/1939 at Eura, Pappilanmäki, Archives of the National Board of Antiquities; Lehtosalo-Hilander 1980 pp. 66–67).

In addition to the coffins with carrying-handles, perhaps also the boxes for the burial of small children (graves 118, 139, 183, 273) as well as some of these which had iron nails may have been coffins in the modern sence of the word.

The nails found in the Luistari graves form an interesting phenomenon in that they do not occur evenly in all parts of the cemetery. The map on page 29 show that with the exception of three graves, all dug on top of earlier pits, nails occur only in graves along the edges of the cemetery area, and they are mostly found in the northern part of it. This is apparently one of the factors distinguishing the peripheral areas of the cemetery from the central parts.

The fact that nails occur also in such graves as 325 and 348, the wooden constructions of which, judging from their size, may not have been portable coffins, suggests that nails alone cannot be regarded as proof of the use of them (cf. Cleve 1947–48 p. 72, Cleve's term »tekniskt sett transportabel» in note 2). The finds from Lund on the other hand show that coffins without iron nails are quite possible (Mårtensson 1976 pp. 100–103). In none of the Luistari graves do nails occur in such quantities that it could be supposed that coffins were constructed with their help alone. The nails were probably used to join the lid or top of the coffin or wooden chamber, wooden joinings being used elsewhere (cf. Gräslund 1980 p. 17). No graves at Luistari gave the indication that the coffin was of one piece, i.e. a trunk coffin, although these were used both in Finland and in Sweden during the later Iron Age and the earliest Medieval period (see Pälsi 1938 p. 31; Mårtensson 1976 pp. 93–97; Gräslund 1980 pp. 23–24).

Of the 64 graves containing nails, as many as 38 contained only one nail, and only in ten were there five or more nails. The single nails may have occurred at either end of the grave or in the centre; they do not seem to have had any definite place. Where there were several nails, as was the case in graves 75, 281, 345 and 348, they were at both ends of the coffin, often in groups of two, or they followed the sides of the grave-pit (graves 98 and 411). Of course all of the nails need not necessarily be from the coffin, e.g. grave 324 which contained 21 nails may have also included a small chest inside the coffin, and some of the nails may

LOCATION OF NAILS IN GRAVES

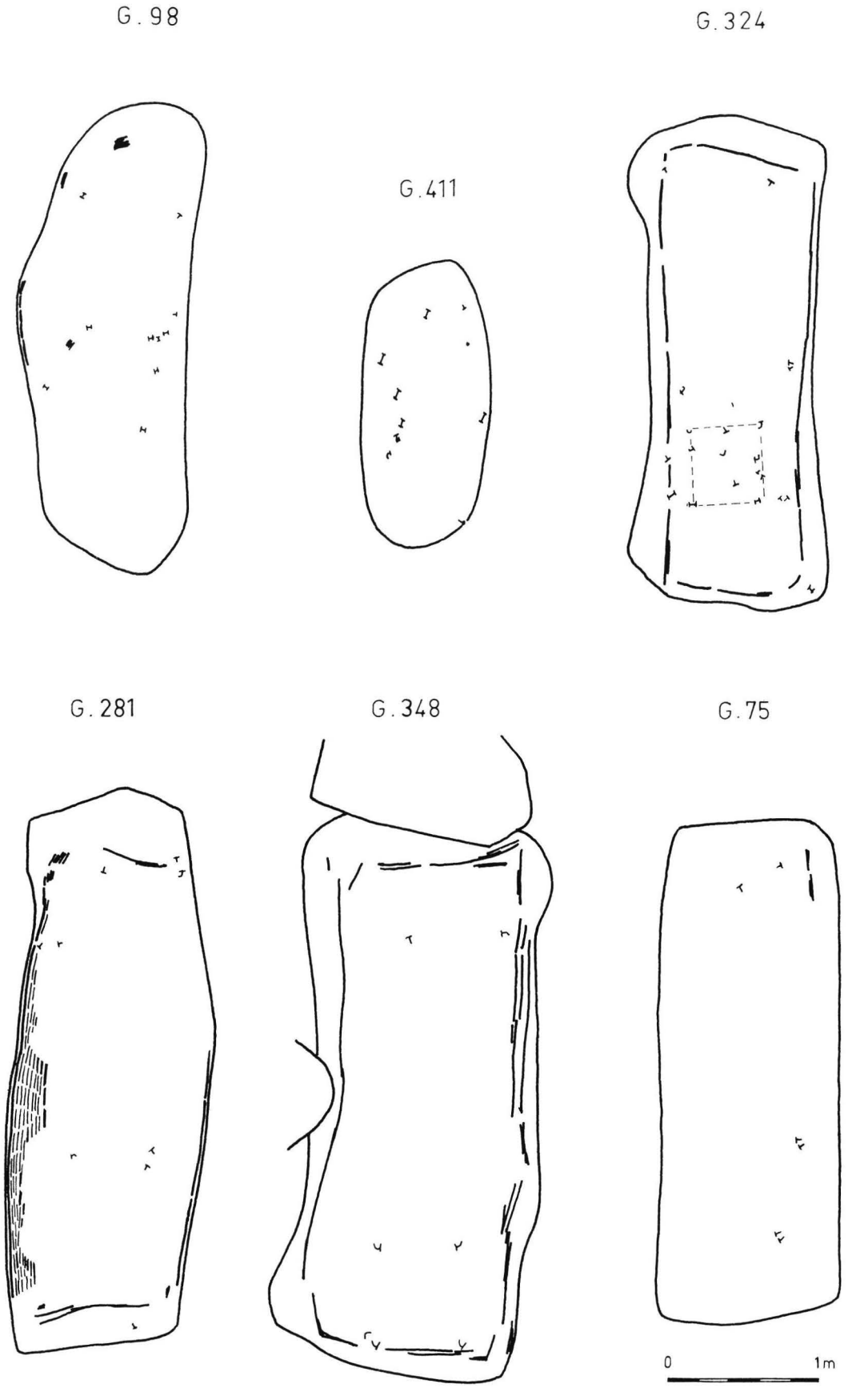

have belonged to this. Some of the single nails may be of secondary character, having been included in the filling of the graves.

In the unfurnished or poorly furnished graves the traces of wooden constructions, when they occurred, showed more weakly than in the richly furnished ones. In graves 119, 279 and 328 the traces of wood were distinct on the sides also, but in grave 362 there was a dark layer only on the bottom, and in others (42, 44, 181, 260 & 312) the traces were even weaker. It is possible that the traces of the coffins had decayed completely in some of the graves, as bones also were only found at random.

2.4.2. Post-holes

Four graves (20, 21, 28, 53) showed no traces of wooden linings, but dark spots extending to below the bottom layer of the graves were found in these. One of the spots in grave 20 contained remains of decayed wood, the fibres of which were in an upright position. Grave 330 contained traces which were similar although the edges of the pit revealed signs of wood. One end of grave 349 also revealed such pits in the corners. One explanation is that suggested by a wooden construction found in grave 343. This grave, as well as some others, showed traces of a large fire having been burned on top of it, and it was for this reason that the wooden constructions were charred and thus for the most part preserved. The grave revealed the form of the corner of a wooden frame consisting of a round upright pile into which were joined two connecting walls at right angles to one another (photographs 54–56). The construction was completely reminiscent of the corner of a poster bed, and it may well be that in this case some kind of »bed for the deceased» was built in the grave. This, however, was less imposing in appearance than the bed described on the basis of the finds from the cemetery of Oberflacht in Württemberg (Veeck 1924, fig. 4). The young Frankish prince buried in the cathedral of Gologne was also laying in a poster bed (Werner 1964 pp. 206–209, fig. 6).

In Continental burial-grounds depressions in the conners of the gravepits have been observed as being common and they have been interpreted as signs of post constructions (e.g. Točik 1970 p. 55, figs. 3 & 4). According to Čilinska (1973 pp. 13–14) these were the supporting pillars of a wooden grave chamber which also supported the walls of the grave. The same author has also expressed the opinion that the coffins rested on posts so as not to come into contact with the bottom of the grave-pit. In connection with the Birka grave 660 it has been suggested that the corner posts had perhaps supported a roof during preparation of the grave (Aner 1952 p. 68). In my view the posts at Luistari could also have supported a roof protecting the deceased. In grave 20 a dark layer was found markedly above the find layer. This may be interpreted as the remains of a roof. The fine sand at Luistari may have penetrated the space between

DEPRESSIONS IN GRAVE BOTTOMS

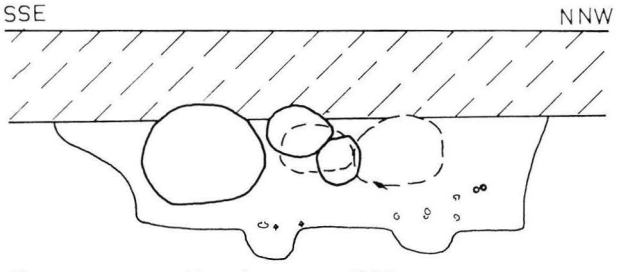

Transverse section in grave 288

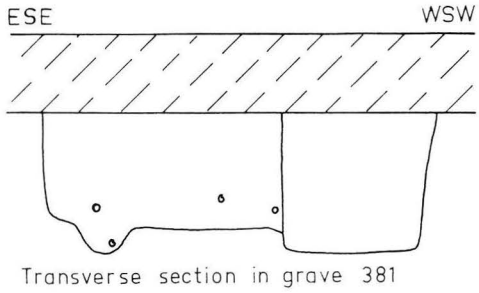

Transverse section in grave 381

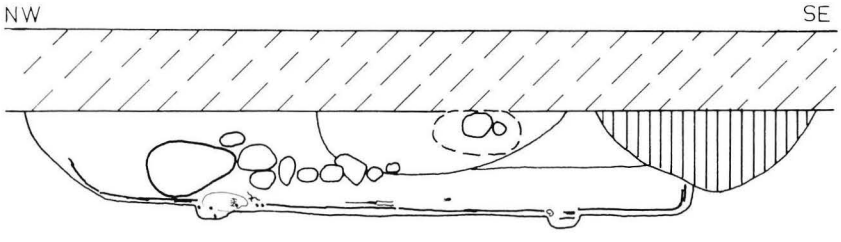

Grave 352, longitudinal section

0 1m

the body and the roof long before the roof collapsed, thus explaining the observed layering of the deposits. The present finds do not indicate with any certainty whether the roof was of wood, leather or cloth. There was, however, some wood on top of the shield-boss; consequently a roof of wood seems most probable.

Post-holes were also found in the corners of fifteen grave-pits at Birka; of these only five also contained traces of walls (Gräslund 1980 p. 31). Thus these constructions are not limited to Merovingian period cemeteries alone. They have recently been found also in connection with Viking period graves in Norway (Løken 1971) and Denmark (Skaarup 1976 p. 169) and they occur in Moravia and Hungary at least until the ninth century (Čilinska 1966 p. 112). At Luistari graves 330 and 349 were of a later date than the Merovingian period. Grave 349 dates from as late as the 11th century (two spearheads with silver-plated sockets and decoration in runestone style).

2.4.3. Stretchers?

The traces in the Viking period grave 288 may have been from a kind of bier construction, as the bottom of the grave pit revealed along most of its length two streaks about 20 cm wide extending to below the bottom level. This gave the impression of a device supported by two strong shafts. No traces of wood were found either on the edges or on the bottom of the pit, making it apparent that the final resting-place of the deceased was prepared on cloths or skins stretched between two wooden shafts. Similar streaks were found in the bottom of grave 1130 at Birka, where Anne-Sofie Gräslund explains that the sides of a possible coffin could have been deeper than the ends, although she calls the burial »coffinless» (1980 p. 22). Traces of the same kind were also found in the bottom of the Luistari grave 381, but in this case the streaks circled the bottom of the whole grave. In grave 97 two lengthwise marks were found together with traces of a coffin or some other wooden construction with walls. Grave 352, on the other hand, revealed streaks on the bottom running at the right angles to the longitudinal direction of the grave. This may be a trace of the cross planks joining the long planks of the coffin, because this grave also showed signs of the edges of a coffin (fig. p. 32; cf. also Fingerlin 1974 p. 599, fig. 6).

2.4.4. Chambers made in grave-pits

Several large graves (e.g. 51, 120, 195, 281, 320, 323, 325 & 348) contained clear remains of wood both on the sides and bottom of the grave-pit. It seems, however, improbable that these constructions were portable coffins; their size alone would have been very large, e.g. 350×140 cm in grave 120, 320×120 in grave 325 and 320×130 cm in grave 348. It seems more probable that these constructions were made in the grave pit and the deceased was placed in them, for example with the help of a light bier. Also the traces in the smaller graves could be from the frames and bottom constructions made in the pits themselves.

Large wooden constructions were common in male graves especially during the Viking period. In attempting to study the extent to which these may be compared with the chamber-graves found at Birka, I have observed that Arbman (1943 Tabelle pp. 489–529) and Anne-Sofie Gräslund (1980 p. 87) have listed as chamber-graves also graves that did not reveal any traces of wood whatsoever (e.g. graves 542, 752B, 849, 850, 901, 955, 960 & 975) and some of the so-called chamber-graves at Birka were clearly smaller than those at Luistari, e.g. grave 860 measured only 190×135 cm and was only 80 cm deep (two females) and the pit of grave 1053 measured 210×115×115 cm (male). There were 25 graves at Birka which measured three by two meters, but 111 are referred to as chamber-graves (Gräslund 1980 p. 27). The largest grave found so far at Luistari (grave 295) measured 360×205 cm, in which respect it does not differ much from the largest grave at Birka (No. 854) which measured 395×210 cm. The Birka graves were however considerably deeper than those at Luistari, but this was mainly because there was often a mound on top of the grave at Birka. Their depth was also sometimes measured from the surface of the town wall, which was built on top of the graves (e.g. graves 825, 830, 832, 834, 838 and 842). Among these are however graves with quite high wooden walls, and in some of them the corpses seem to have originally been in a seated position (cf. Arbman 1943 p. 221; Gräslund 1980 pp. 30–34, 37–38). This is completely different in respect to the Luistari graves, the wooden constructions of which seem to have corresponded to the height of a normal coffin, and in which the traces of the bodies seem to indicate a supine position. The remains of a male crammed together in grave 404 are an exception to this rule (see pp. 36–37).

Despite the above-mentioned differences, it is undeniable that there are common traits in the construction of the graves at both Luistari and Birka, and if inhumation burials from the Merovingian period were not known from the Eura area, it would seem natural to compare the large graves at Eura directly with those from Birka. However

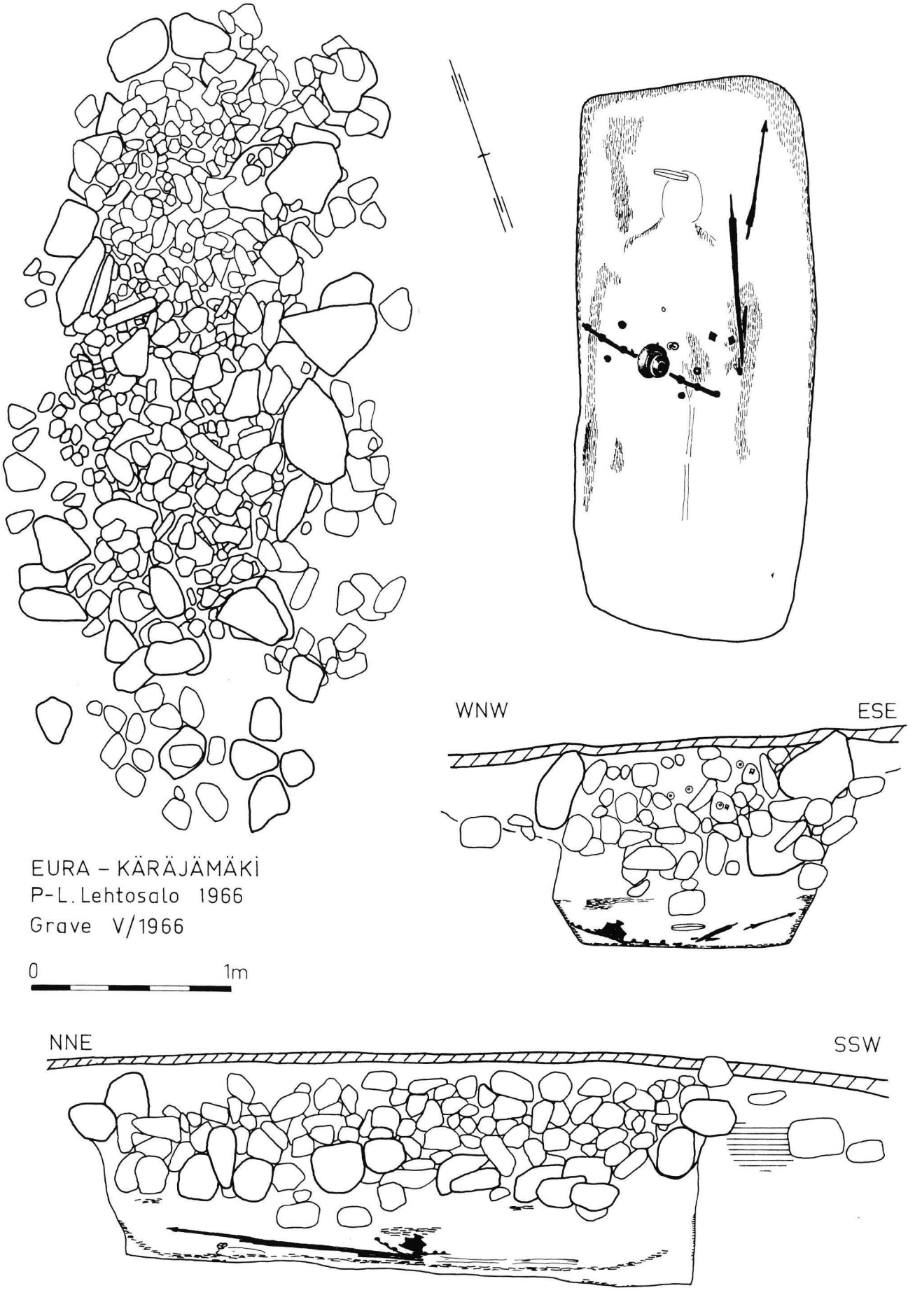

EURA – KÄRÄJÄMÄKI
P-L. Lehtosalo 1966
Grave V/1966

we know now of an example from among the oldest inhumation graves at Eura which has a grave-pit of more than usual size lined with timber and with a lid covering the wooden construction. This was grave V from the burial-ground at Eura, Käräjämäki excavated in 1966. This grave dates from about 600 A.D. and its size (300×130 cm) and the presence of wooden constructions makes it a complete parallel to the large Viking period graves from Luistari (fig. p. 34). Although there are not clear analogies to the large Viking period graves among the Merovingian period Luistari graves, such are to be found elsewhere in Eura, and it is therefore not necessary to search for foreign influences at the beginning of the Viking Age. Chamber-graves have come to Eura most probably together with interment in line, and according to the present knowledge about earlier chamber-graves in Scandinavia and in other parts of Europe (see e.g. Lamm 1973 pp. 64–77), the nearest counterparts to the Merovingian period graves in Eura are to be found in Continental Reihengräber cemeteries.

In connection with the chamber-graves at Birka, references have been made to the fact that chamber-graves are known to have been in use in Sweden already during the Migration period, but various authors (e.g. Arne 1931 pp. 301–302; Arbman 1937 p. 243; Stenberger 1964 p. 706) have regarded the Birka graves as a new grave form imported at the beginning of the Viking period from Southern or Central Germany, according to Gräslund (1980 pp. 46, 86) from the area Friesland – Lower Saxony – Westphalia. And because the Finnish inhumation burial-grounds of the Merovingian period have also been compared with these Central-European cemeteries (Cleve 1943 pp. 206–209), the similarities in the Birka and Luistari graves may result from common antecedents as well as from direct contacts. The situation is made especially interesting by the fact that the similarities between the Luistari and Birka graves are not limited only to the grave constructions, but are also evident in the artefacts (see Lehtosalo-Hilander 1979 figs. 3–4). Therefore the question of the extent and importance of these similarities will be referred to further on.

2.4.5. Conclusion

To summarise, it may be said that wooden constructions are common in the Luistari cemetery, even if they have not been noted in all graves. Apart from chambers and coffins some kind of stretcher-like construction was in use. It has been difficult to distinguish these, as they have generally left only a thin dark layer on the bottom of the grave. These may equally well have been caused by clothing or skins as by wood, but in cases where parts of the bottom layer were preserved along with the artefacts, e.g. rusted on iron objects, these have usually been of wood. Remains of pelts or birchbark were only occasionally found, but it is quite possible that they were often used as covers or bedding (cf. Cleve 1978 p. 82). Until the end of the Merovingian period, wooden constructions surrounding the grave-pit seem to have been rare; during this period they occur only in graves 301, 304, 333, 335, 338, 343 and 352. On the other hand, some graves of the earlier phase of the Merovingian period showed signs of corner posts. These occur exceptionally also during the Viking Age.

Nails were found at Luistari, apart from in actual coffins, also in some of the large graves mentioned above. These however came into use at a stage when the cemetery was already so full that it had to be extended into the outer limits of the area, i.e. in the 10th century according to coins (see p. 47), and the number of nails in the graves was generally small. The coffins with so-called »carrying arms» seem to have come into use at Luistari at a fairly late date; so far these have been found with certainty in only three graves.

3. THE DECEASED AND THEIR ACCOUTREMENTS

3.1. PERSONS BURIED, THEIR NUMBER, POSITION AND HEIGHT

Despite the large size of the Luistari graves they usually contained only one body. Among these there are however nine graves which show traces of several burials. They are the following:

Grave	Size cm	Deceased	Date
280	350×110, 70 wood-lining 330×105×30	A man & ? There were remains of skulls in three, human teeth in two different places. Furnishing was scarce, but there was a dog. Robbed?	Viking Age
281	350×120, 65 wood-lining 300×100×30	Two men, richly furnished, and a dog outside the wooden construction.	Viking Age
291	260×120, 60 wood-lining around the pit	Probably two women or a woman and a girl, teeth of a sheep or a goat.	Viking Age
294	270×190, 70	Two women and perhaps three children (Lehtosalo-Hilander 1976)	Viking Age
295	360×205, 90 traces of wood-lining at the W-end of the pit	A woman, children?, a man? A completely disturbed grave, probably robbed.	Viking Age
303	250× 95, 75	A man & a child.	Viking Age
335	220×120, 65	A woman & two children	Merovingian Age
358	350×140, 60 nails, but no traces of wood	A man & a woman, perhaps a third person. A disturbed grave with many coins and a finger-ring of silver.	Crusade period
404	270×100, 50 coffin ?×80	A woman & remains of a man?	Crusade period

The above table shows that two of these graves are of considerable width but the others not wider than the grave-pits for one body at the Luistari cemetery. In most of the multiple burials there were children along with adults in the graves; in one case two men were buried together, in another two women. In only one very uncertain case may a grave have contained both a male and a female body. In connection with twin burials in cremation cemeteries, references have usually been made to the Indo-European practice of suttee (e.g. Tallgren 1915 p. 54; Kivikoski 1939 p. 38 & 1949 p. 30), but it is clear that already before the advent of automobile transport there must have been instances where whole families died together. One need only be reminded of years of famine or of epidemics or the possibility of a neighbour's revenge. The large number of children's burials indicates, in my opinion, that they were buried during epidemics of disease, when children, being the weakest members of the community, were easy prey to raging diseases (cf. Ann-Sofie Gräslund 1972–1973 pp. 163–164; Bo Gräslund 1972–1973 pp. 282–284.). The two males in grave 281 may have been slain in defence of their family, probably as the result of the visit of an overly aggressive neighbour. With its especially rich furnishings, this grave differs from the group of multiple burials, the furnishings of which are fairly modest and which also in that respect conform to the picture of burials carried out during a time of crisis.

Grave 404, dated to the Crusade period, brings more clearly to mind the idea of human sacrifice than the group burials mentioned above. It contains at the foot of a richly furnished female burial a male skull and bones of limbs crammed into a bundle and lying on top of two axes (photographs 93, 94). If grave 404 had been deeper and had been situated above an older grave it would have seemed

natural that the axes and the pile of bones were from an earlier grave subsequently destroyed, but no such grave was found in the vicinity. The bones of both bodies were in an equal state of preservation, indicating simultaneous interment. This grave is among the latest that can be dated in the cemetery, and the head of the body points NE exceptionally. Perhaps this is one of the last expressions of heathendom; the bones of a converting priest being placed along with those of a deceased wife, an allegorical comparison can be made to the legend of St. Henrik, converter of the Finns, his killer Lalli and his wife Kerttu. At any rate this grave is unique in the Luistari milieu.

The bodies were usually buried in a supine position with the hands folded on either the breast or stomach, in some cases placed along the sides (e.g. grave 100). The men in graves 40, 51, 80, 135, 281, 381, 385 and 402 were with the exception of a couple of bodies all on their right sides. Only one female burial can be determined to have been in a similar position (grave 294), and this was lying on the left side as was the male in grave 381 and the more modestly furnished male in grave 281. Three bodies were with certainty determined to have been placed on their stomachs (graves 62, 325 and 400). In the first two of these the deceased was in a fairly natural sleeping position, while the body in grave 400 seemed to have been dropped on its stomach on top of a large stone left in the bottom of the pit, as if the body would not otherwise have fitted in the pit. The pit was, however, one of the largest in the cemetery (see profile sections p. 23).

In only very rare cases at Luistari was bone preserved so well that observations could be made about the height of the bodies. The children's graves have already been referred to above (table on page 26). Where there were sufficient traces of adult bodies to allow measurements, these seemed to have been more than 160 cm in height. It was mostly impossible to make exact measurements, as the metatarsals were nearly always decomposed and the traces of bone ended at the ankles, although the skull and shinbones were often well-preserved. Some bodies of clearly large build were observed, e.g. in grave 345 a male body of clearly more than 180 cm in height was found, while the male body in grave 349 was of nearly the same height as was also the second body in grave 281. The female body in grave 404 measured at least 170 cm; women of over 160 cm in height were found in graves 56, 285, 346 and 366. An earlier find of a very large body was made at the cemetery of Visulahti, Mikkeli, where according to Leppäaho grave IV contained the body of a man measuring almost 2 metres (Leppäaho's report 1954–1955 in the archives of the National Board of Antiquities).

3.2. GRAVE-GOODS

The artefacts were not usually broken deliberately. The reasons for the large number of broken objects found have been dealt with above (p. 15). Graves 273 and 330, both burials of boys, may have contained only a spearhead to indicate a complete spear and graves 68 and 281 may have each had a spearhead without a shaft. In some graves (304, 315, 317) the spear-arms were possibly broken before interment; grave 325 contained so much decayed wood that the length of the spear-shafts could be determined to be 240 cm. Apparently the great length of the Luistari graves resulted from the length of the spears.

The placing of the artefacts was usually according to natural order in the Luistari graves; only in grave 95 was the knife found in an unusual position, by the neck of the body among the beads (photograph 86). No doubt this had some other function than to aid in household chores in the after-life.

3.2.1. Weapons and tools

Spears were the most common grave-goods in male burials. Of the definable male burials, at least some 66 % contained one or two spears. Two out of three bodies were with a spear, while swords were placed in only every eighth grave. The Merovingian period graves contained relatively more spears than those of the Viking period; only every fifth grave was without a spear, in which case the only weapon placed in the grave was a scramasax.

Axes which were very common in Scandinavia did not belong to the artefacts that the Luistari community gave their dead. Neither were bows and arrows placed in the graves. All in all six axes and six arrowheads were found. There are five Merovingian period graves with shield-bosses, but only one Viking period grave (No. 17) with remains of what could be interpreted as a shield. Parts of horse-bits were found in four Merovingian period graves (20, 52, 53, 329) as well as in four graves of the Viking period (56, 145, 280, 400). It is also possible that the mountings found in grave 403 were from a bridle and that possibly other ferrules can be linked to horse-gear. It is however clear that horses did not have such an important role in the burial rites at Luistari as they did at Birka and other places in central Sweden (cf. Arne 1931 pp. 294–296; Stenberger 1964 p. 706; Simonsson 1969 pp. 41–42).

Tools were relatively common in both male and female burials; over 60 % of the graves contained one tool or more. This was usually only a knife, but also sickles, scythes and shears, i.e. agricultural implements were not uncommon. Grave 145 contained several carpenter's tools (photograph 32), and there were one or two chisels from others (147, 358), but these were an exception. Likewise exceptions were spindle-whorls; these were encountered in only one female burial (grave 35, photograph 91). It must however be taken into account that these may have been of organic material, bone or wood, in which case they could have decomposed without leaving any traces.

Tools and small implements were very often found near the waist of the body in male burials. These were usually a knife and a firesteel, maybe a whetstone, bits of flint, weights, coins and in some cases also a comb. Leather was quite often preserved in the near vicinity of these objects, and it can be deduced that these were originally in a pouch affixed to the belt. Sometimes the pouch was placed next to the body (grave 348) or near the head (grave 385, possibly grave 407).

3.2.2. Clothing

Most of all there were details relating to clothing in the graves. In male graves these were mainly parts of belts and cloak-brooches, in female graves beads and the spiral ornaments of the aprons. Of course there were also graves where the body was heavily dressed with bronze ornaments (graves 95 and 56, photographs 86–90; Lehtosalo-Hilander 1978), but these were relatively few. The most usual ornament in both male and female graves was a ring. In addition to coins found in pouches, there was also a large number of coins that belonged to women's neck ornaments. It was therefore possible to give some kind of coin dating to about 30 graves (see p. 45).

3.2.3. Vessels

Pottery was found in graves over the whole of the cemetery area, although there were clear differences in the density of the finds in different areas. On the whole, roughly every third furnished grave contained one or two clay vessels. Not taking into account the graves with artefacts from earlier burials in their filling-earth, it can be claimed that not more than two vessels were found together in any of the graves. There were no indications of vessels having been placed on top of the graves; rather they were in all cases placed along with other artefacts in the grave itself. The potsherds found in the surface layers were most probably from destroyed graves and the dwelling-site layer. A metal vessel was found in grave 345, the only one from the cemetery so far. This was a bronze kettle repaired several times, which was placed upside-down on the legs of a probably male body (photograph 66). Possible wooden vessels have disappeared without leaving any traces, but there were remains of a birchbark vessel in at least one grave (404).

3.2.4. Remains of animals

In at least 13 graves remains of dogs were found. Of these 8 were definitely male burials (graves 51, 76, 145, 195, 208, 289, 318, 345), two (graves 280 and 281) contained more than one body, probably all men or boys, in one grave (No. 150) the sex of the body was indefinite, probably male, and only two graves with remains of a dog contained a female body (graves 35 and 359). It is also possible that the animal whose remains were found at the foot of grave 348, a male burial, was a dog, although the poor condition of the bones does not allow certainty. The size and placing of the animal indicates a dog, as in seven cases (graves 76, 145, 150, 208, 280, 289 and 318) the remains of the dog were found in exactly the same location right at the foot of the grave. In two graves (51 and 195) the dog was placed near the legs of the body, in one grave (345) next to the shoulder. In only one case was the dog placed outside the coffin in the grave-pit at the head of the grave (281). The original position of the dog in grave 35 (a female burial) can only be guessed at, because the grave was destroyed to some extent, but it was not at the foot of the grave. In grave 359 the dog was near the waist on the right side of the dead.

According to Leif Blomqvist the dogs in graves 76 and 318 were very old at death, but there were also young animals in the graves. The size of the dogs varied, as shown in the table by Mikael Fortelius (see Appendix II). The smallest dogs were slightly larger than the present Finnish spitz. The teeth found in grave 208 (NM 18000:2865) on the other hand point to a dog nearly the same size as a German shepherd. Most of the Luistari dogs as well as those found in the cemeteries at Yli-Nuoranne, Osmanmäki and Pappilanmäki in Eura (NM 18317:16, 6127:12, 11063:686) seem to have been of medium build. Only the dog found at Yli-Nuoranne is from a Merovingian period grave, the others are of a later date.

So far no graves have been found at Luistari where the body was accompanied by a horse. Although remains of horses have been found in the

cemetery, these are from late unfurnished graves. These were not of whole horses but of some part, usually the head. The analysis of bone material supports the picture presented by the artefacts.

The bulk of the preserved animal remains were teeth of cattle and sheep or goats. It is possible that the animals were butchered at a funeral feast, the heads being placed with the body. Remains of pigs have been found so far in three cases, in grave 269 from the Merovingian period, in an unfurnished grave (No. 112) and in a pit of a very late date (No. 161) which also contained parts of a horse's head (see coin-list No. 37 and p. 15). This can be regarded as quite surprising, as the pig is a regular meat producer and was certainly a domestic animal during the Viking period. It seems that pigs were not butchered in connection with the funeral and at least no parts of them were placed in the Luistari graves. Strangely enough, the cemetery of Eura, Yli-Nuoranne, which has been excavated to a lesser extent, has revealed remains of both a large boar and a piglet (NM 17251:45–47).

The present author has compiled the following table displaying the analysed bone remains of various animals in graves of different periods:

M = a man W = a woman C = a child D = double or multiple burial

Period and the character of the graves		horse	cattle	cattle, goat or sheep	goat or sheep	pig	dog	other animal	unde-fined	Total
Merovingian period	M		6		1	1			1	9x
	W			1	3				1	5x
Viking period	M		16		1		7(8?)	1	2	27(28?)x
	W		2?	3	6		1		2	14x
	C		1		1					2x
	D				1		2			3x
	?				1		1			2x
Crusade period?	M/W						2			2x
Unfurnished burials		6	11	5	7	2			3	34x
Total		6	36	9	21	3	13(14?)	1	9	98x

The above table indicates that animals or parts of them were included in the graves quite often. These occurred in at least every third furnished grave and in every eighth of the unfurnished graves. Animal remains were mostly found in Viking period male graves: remains of cattle were in almost every other grave, dogs in almost every fourth grave. Almost every third female grave contained animal remains, but only on two or three occasions were they found along with children (graves 141, 330, 393).

During the Merovingian period skulls of cattle were often placed in graves, and at least every third grave dated to the period contained animal remains of some kind. In the purely Crusade period milieu the practice of placing meat in graves seems to have been given up, as only graves 345 and 359 revealed animal remains, these being those of dogs. There were no remains of any other animals in the later furnished graves at Luistari.

Three explanations can be given for the occurrence of animal remains in the unfurnished graves: they may have been included in the filling-earth from the dwelling-site layer, they may have come from destroyed burials, or they were part of the actual burial in question, in which case continuity in this practice from the Viking period can be assumed. Animal remains have not however been found in the excavated Crusade period graves, making the above assumption improbable in the light of the present material. One explanation would be that the animal bones in the later graves served a different purpose than in the earlier ones. With the exception of dog bones of course, these could be interpreted in older graves as remains of food for the dead. In some graves (75, 97, 115, 225, 324, 330, 410) animal bones were also found in the immediate vicinity of clay vessels. In later connections on the other hand the animal bones were perhaps traces of funeral feasts or memorial meals. In four cases these remains were in the stone-settings of the unfurnished graves (Nos. 233,

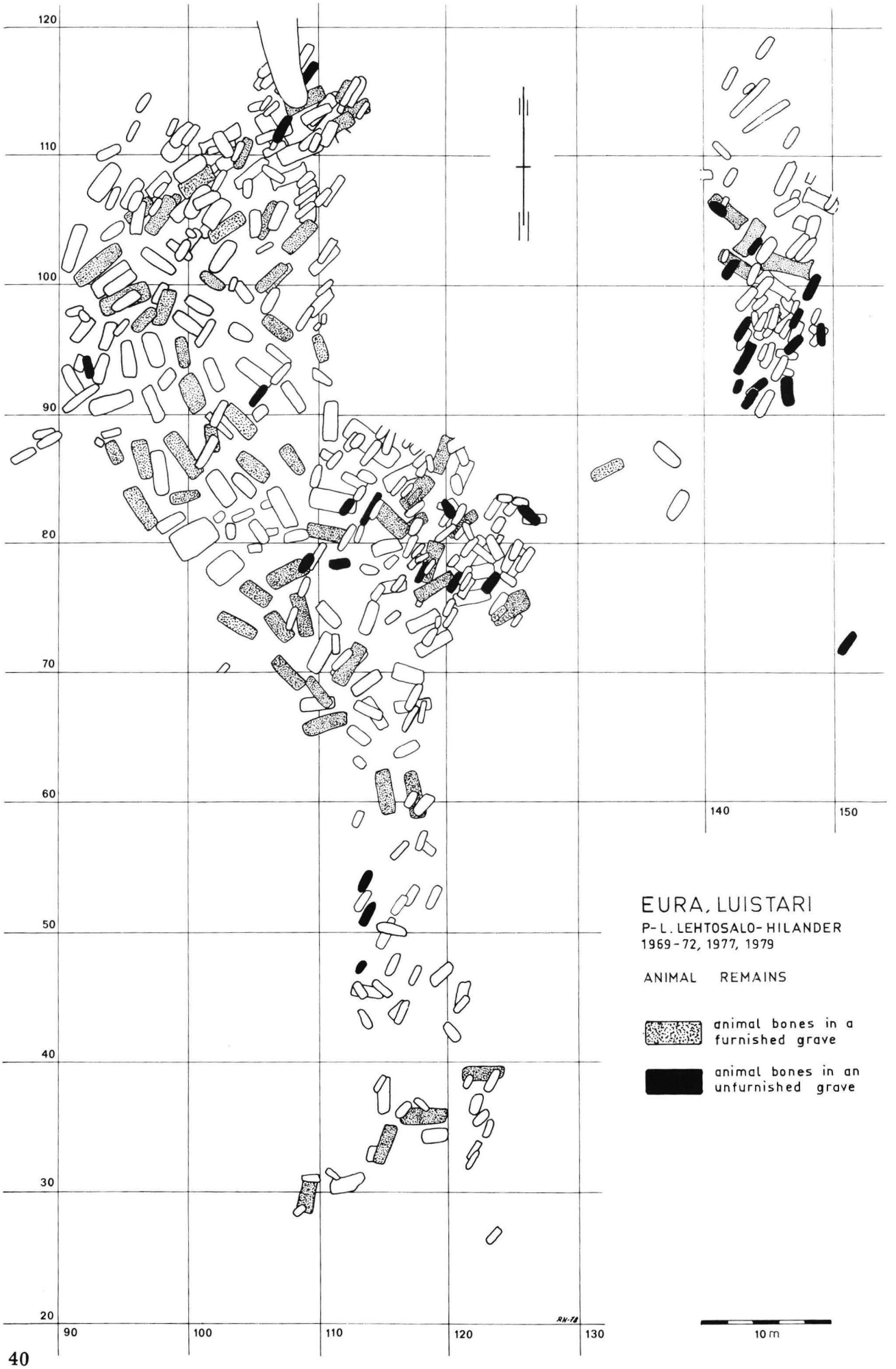
120
110
100
90
80
70
60
50
40
30
20
90
100
110
120
130
140
150
EURA, LUISTARI
P-L. LEHTOSALO-HILANDER
1969-72, 1977, 1979
ANIMAL REMAINS
animal bones in a furnished grave
animal bones in an unfurnished grave
10 m

238, 258 and 272), and in three graves right in the upper part of the pit (graves 216, 236 and 259), so that this explanation also seems possible. Three out of a total of five finds of horse bones are among the afore-mentioned. In only two unfurnished graves (227 and 393) were traces indicating cattle skulls found in a position corresponding to the usual location of animal bones in the furnished graves (viz. at the foot end). Most of the remains of bone in the unfurnished graves were however found in the filling-earth, so their classification into either category must be left open. The occurrence of cattle teeth is markedly common even in these, but on the other hand there are also horse remains in unfurnished graves which are completely lacking in furnished burials. Dogs were not at all to be found in the unfurnished burials. The material is thus varied and may in reality reflect the different character of the finds of bones.

Also a clear difference in animal bone material in male and female graves can be observed. As was pointed out above, dogs were limited to mainly male graves. It seems, however, that the animals that were butchered as food for the deceased or for the funeral feast also varied according to the sex of the deceased. This was indicated by the fact that whereas only one Merovingian period and one Viking period male grave contained remains of a goat or sheep, bones and/or teeth of an animal of this kind were found in 12 female graves, and that where remains of cattle were found in 21 male graves, only two finds of cattle teeth can be connected to female graves (58 & 413, partly uncertain). It is characteristic of the situation that in the two furnished children's graves which revealed animal remains, a cow tooth was in the grave containing a spearhead (grave 330) and the tooth of a goat or sheep was found together with a sickle (grave 141). This could be interpreted that the funeral feast of a male was celebrated with greater ceremony, and for this reason a larger animal was slaughtered for the occasion. It can hardly be imagined that the consumption of bovine meat was a privilege limited to males, in turn reflected by the food remains found in the graves.

Animal remains were already found in the other inhumation graves of the Eura–Köyliö region. Grave II at Osmanmäki, excavated by Ailio in 1912, contained remains of a dog (NM 6127:12); remains of at least seal, pig, cattle and dog were found in the cemetery of Yli-Nuoranne (excavations carried out in 1965–1966, 1970, NM 16950:172–178, 204, 17251:2, 10, 29, 45–47, 18317:16–18, 143). Cleve mentions that remains of animal skulls were found in the Köyliö graves; these could not however be determined because of their poor state of preservation (1943 p. 51).

3.2.5. Slag

It was mentioned above that the filling-earth of the Luistari graves very often contained iron slag. With regard to its distribution among the graves, it can be observed that out of a total of 36 Merovingian period graves only ten contained slag, and that the filling-earth of only every third child burial contained slag, whereas it was to be found in two out of three Viking period adult burials. The ratio is somewhat the same with regard to traces of fire in the graves. Also charcoal was found in connection with only every third Viking period child burial; in adult burials the amount was double, and in Merovingian period graves charcoal occurs in every other grave.

Iron slag occurs in the unfurnished Luistari graves nearly as often as in the Viking period graves. It seems that the practice of placing iron slag in the filling-earth came into use in the Luistari area during the Merovingian period, but became relatively common only during the Viking period, continuing even after furnished burial practice was given up. At no stage were large amounts of slag used, a few pieces of slag being usually enough. The large amounts of slag in the easternmost part of the cemetery are probably of the same date as the dwelling-site layer, perhaps partly of even a very late date. It was apparently thought that children did not require as thorough a burial ceremony as adults did. Fewer of the children's graves contained iron slag or traces of fire. Also animal remains are nearly totally lacking in them, whereas clay vessels occur relatively often (10 graves).

On the whole the Luistari graves reflect a relatively affluent society. With the exception of the unfurnished graves of clearly late date, the number of poor or empty graves is small. On the other hand, some graves are furnished more abundantly than the others, but the differences in the standard of furnishing are imprecise. There are few exceptionally rich graves, but especially in the male graves one can discern well, better and some exceptionally well furnished graves. The overall picture is that of an affluent farming community which practised trade to a small extent above that necessary for domestic needs.

4. CEMETERY CHRONOLOGY IN THE LIGHT OF MEROVINGIAN PERIOD AND COIN-DATED GRAVES

The graves containing Merovingian period artefacts were located at the northern end of the cemetery, and they formed a uniform group. The orientation of the graves varied, however, as mentioned above (p. 19). For this reason the graves were grouped in the table below according to their orientation. The result shows that the graves of group 1 with the head of the deceased pointing SW are characterized by Finnish angons as well as large-bladed angons, shepherd's crook pins and small equal-armed brooches (Kivikoski 1973 figs. 550, 552, 442, 400). On the other hand the graves of group 2 (orientation NW–SE or vice versa) contained equal-armed brooches of flattened and large varieties, iron bow fibulae and iron penannular brooches, short-bladed barbed javelin points and especially tanged spearheads with tapering blade, described by Salmo (1938 pp. 241–247) as type Aspelin 1651 (Kivikoski 1973 fig. 401, 424, 431, 553, 554). The artefact forms of the previous group are especially typical of phase 2 of the Merovingian period as defined by Cleve, whereas the artefacts of the second group characterize Cleve's third phase (1943 pp. 167–169). On the map (p. 44) the oldest, group 1, graves are located in the northern part of the cemetery, or more correctly in the NE corner, the graves of group 2 are situated SW of these.

28 of the Luistari graves contained coins (see coin-list p. 305). One contained a coin of very late date as mentioned above (cf. p. 15) but the others are with certainty from the time of use of the cemetery. Of these the following table has been compiled displaying the number of coins and their chronological distribution in 25-year periods. The table takes into account the earliest striking date of the oldest coin and the latest possible one of the youngest coin. The short vertical lines indicate the earliest possible striking date of the youngest coin, i.e. the date which the grave can in no case be older than. The last column designates the whole find to which the coins in question belong. In only one grave, No. 359, were coins found with the same body from both the neck and purse. These are shown separately in the table.

The table shows fairly clearly that the neck-bands may contain coins from a period of over 100 years (graves 36, 56, 58, 358?, 383). Also the coins found in the purse in grave 208 are from a surprisingly long period of time. This was partly because of a fragment of an Arabian coin which was among the pieces of bit-silver and was about 30 years older than the oldest dated Western coin fragment. The striking dates of even the Western coins in the purse may extend over a period of more than 60 years (991–1056 A.D.).

The table further shows that among the coin-dated graves there are two which with certainty date from the twelfth century (graves 358 & 404) and four which are later than the middle of the eleventh century (graves 36, 359, 381 & 412). These six form the youngest group. In addition, there are four graves probably from the middle of the eleventh century (graves 208, 363, 383 & 407) and four younger than the year 1000. These eight form their own group. Graves 76, 13, 15 and 377 are definitely from a date later than 950 A.D.; the last two from the final decades of the tenth century. Grave 13 is possibly still younger as the coin linked to it may be from an underlying grave (23). There are six graves (75, 90, 100, 139, 344 & 348) which represent the first half of the tenth century, and there is only one coin-dated grave (No. 323) which may be from as early a period as the ninth century.

When these groups of coin-dated graves are placed on the aforementioned map (p. 44), it can be observed that all the graves containing the youngest coins were located in the northern end of the cemetery in the same area as the oldest Merovingian period graves, and that only one coin-dated grave (No. 76) later than 950 A.D. is in the central part of the cemetery. This was laid on top of another grave, which indicates that there must be older graves in the area. In the central part there is also another coin-bearing grave in an overlaying position (grave 139). This was a child's grave which contained two Arabian coins from about the year 920 A.D. As the deceased was a child there is no reason to suppose that the coins were very old when placed in the grave, thus the graves belonging to the first period of use of this particular area can be regarded as older than the first half of the tenth century. The area where these two graves were lies in a corner left by the Merovingian period graves, and if the growth of the cemetery had been quite uniform, this is just the place where the burials following the latest Merovingian period graves should have been.

In the western part of the cemetery, outside

MEROVINGIAN PERIOD GRAVES IN GROUPS ACCORDING TO THEIR ORIENTATION			BROOCHES AND ORNAMENTAL PINS									RING ORNAMENTS					BELT						SPEARHEADS										SHIELD						
																							TANGED					SOCKETED													
GRAVE	ORIENTATION	DECEASED	Equal-armed brooch Kk. 400	Equal-armed brooch Kk. 401	Bow brooch	Round brooch	Penannular brooch of iron	Shepherd's crook pin	Pin with triangular head	Other pins	Chains	Concave-convex bracelet	Other bracelets	Finger-ring	Beads	Belt buckle	Strap tag	Firesteel	Sword	Scramasax	Knife	Finnish angon	Angon with large blade	Dagger-like spearhead	Short-bladed avelin poit	Spearhead with tapering blade	Wide-bladed spearhead	Lozence-bladed spearhead	Spearhead with tapering blade	Fullered spearhead	Rounded shield-boss	Other shield-bosses	Sickle	Bits	Clay vessels	Animal bones	Slag
GROUP I																																							
20	SW–NE	M						1								1						1								1			1		x	
21	SSW–NNE	W	1									1		1																					x	x
28	SW–NE	W	1								x										1f													1		x
30	SW–NE	W?												1																						
39	SSW–NNE	M												1		1	1				1															
52	SW–NE	M												1					1	1		1						1			1		1			
53	SW–NE	M								1							1															1				
246	SSW–NNE	W										2																				1				x
269	SSW–NNE	M						1													1		1	1							1				x	
270	NNE–SSW	M												1						1																x
301	SW–NE	M						1													1	1														
337	SSW–NNE	M																							1											x
368	SSW–NNE	W	1																																	
376	SW–NE	W?	1?																																	
378	SSW–NNE	M						1						1		1				1			1								1					
380	SW–NE	M								1?				1		1				1			1				1					1				
410	SW–NE	W																			1												1		x?	
421	SW–NE	W	1											1				(1)																	x	x
26	N–S	W	2																		1												1			
	Total	19	7	–	–	–	–	4	–	2?	1x	3		8		4	2	1	1	4	6	3	3	1	1	–	1	1	–	–	4	1	3	3	2	5x	6x
GROUP II																																							
33	NNW–SSE	M						1													1f					1									x	
300	NW–SE	M			1															1																
304	NW–SE	M												2		1				1	1f					1									x	x
305	NW–SE	W?												1																				1	x	x
315	NNW–SSE	M												1		1	1				1									1					x	x
317	SSE–NNW	M					1							1		1				1					1				1							x
327	NNW–SSE	W		1																															x	
329	SSE–NNW	M				1										1	2									2								1		x	
331	NNW–SSE	M					1							1							1					1										
333	NW–SE	C							1				1	1							1				1				1							
335	ESE–WNW	W+C								1?				1							1															
338	SE–NW	M						1						1											1										x	
343	NNW–SSE	W?																			1												1			
346	WNW–ESE	W			2																1												1			
352	WNW–ESE	W		2										1	x						1															
353	WNW–ESE	M			1																					1									x	
419	NW–SE	M	(1)					1								1								1												
	Total	17	1	3	4	1	2	3	1	1?	–	–	1	10	1x	5	3	–	–	3	9	–	–	1	3	6	–	–	2	1	–	–	2	1	1	8x	4x

Kk = Kivikoski 1973 f = fragmentary

120
110
100
90
80
70
60
50
40
30
20
90
100
110
120
130
140
150
EURA, LUISTARI
P-L. LEHTOSALO-HILANDER
1969-72, 1977, 1979
COIN-DATINGS
Merovingian period graves
- 900
900-950
950-1000
1000-1050
1050 -
German coins, undefined
10 m

FURNISHED LUISTARI GRAVES CONTAINING COINS

M = a man
W = a woman
C = a child
D = a double or multiple burial

Arab. = Arabian coin(s)
Germ. = German coin(s)
Byz. = Byzantine coin(s)
West. = West European coin(s)
Angl. = Anglo-Saxon coin(s)

f. = fragment(s)
imit. = imitation of Arabian coin(s)
bract. = bracteate(s) imitating Arabian coins

Grave	Dating of coins						Number of coins	Coin class	Location of coins
	850—900	900—950	950—1000	1000—1050	1050—1100	1100—1150			
13 M			●				1 f.	imit.	?
15 M			●				1	Angl.	?
25 W			●—	—●			4	bract.+West.	neck-band
36 W		—●			—●		5	bract.+Byz.+West.	neck-band
56 W		●		—●			12	imit.+Arab.+West.	neck-band
58 W		●		—●			6	Arab.+West.	neck-band
75 M		—●					1 f.	Arab.	purse
76 M			—●				1 f.	Arab.	purse?
90 M		●					1 f.	Arab.	purse
100 M		●					1 f.	Arab.	purse
120 M							1 f.	Arab.?	?
139 C		●					2	Arab.	neck-band
208 M			●—	—●			25 f.	Arab.+West.	purse
323 M	●						1 f.	Arab.	purse
344 W		●					4	Arab.	neck-band
348 M		●—	—●				3+3f.	Arab.	purse
358 D				●—		—●	5	West.	?
359 W					●—	—●	2+4f.	West.	purse
"					—●		2+1f.	Germ.	neck-band
363 C				—●			1+5f.	Germ.	purse
366 W							2 f.	Germ.	?
367 C							8 f.	Germ.	purse
377 W		●—	—●				2	Arab.+Germ.	neck-band
381 M					—●		1	Germ.	?
383 W			●—	—●			4	imit.+West.	neck-band
403 M				●			1 f.	Germ.	?
404 W						●	1	Germ.	neck-band
407 M				—●			1	Germ.	purse?
412 M					—●		1+1f.	Germ.	?

the area of the Merovingian period graves, were six graves containing Arabian coins, the oldest of which was struck in 883/4 A.D. (in grave 323) and the youngest in 942 A.D. (in grave 75) at the latest. It is to be noted that in the northwesternmost grave (348) the latest coin dates from 926/7 A.D., and in the southernmost grave (100) the corresponding coin dates from 915/6 A.D. Accordingly, on the basis of the coin finds, the western side of the cemetery does not display a N–S any more than a S–N direction of growth. The Merovingian period graves indicate, however, that the oldest graves of the cemetery were in the northern part and that the cemetery grew at first southwards, or more correctly, first to the south-west, and with the change in grave orientation then to the south-east. This may have been the case, but after having become filled in the south-east, the area of the cemetery was extended by digging new graves first along the western side and in the stony area south of the original cemetery. When there was no more space in this area, graves were laid on top of older ones, first sporadically in places where there was thought to be space, then systematically beginning again from the northern end. On the basis of the coin finds, this new shift to the north of the cemetery would have happened at the end of the tenth century. The youngest coin-date from the southern part of the cemetery is from the years 951–977 A.D. (grave 76) and the oldest from the

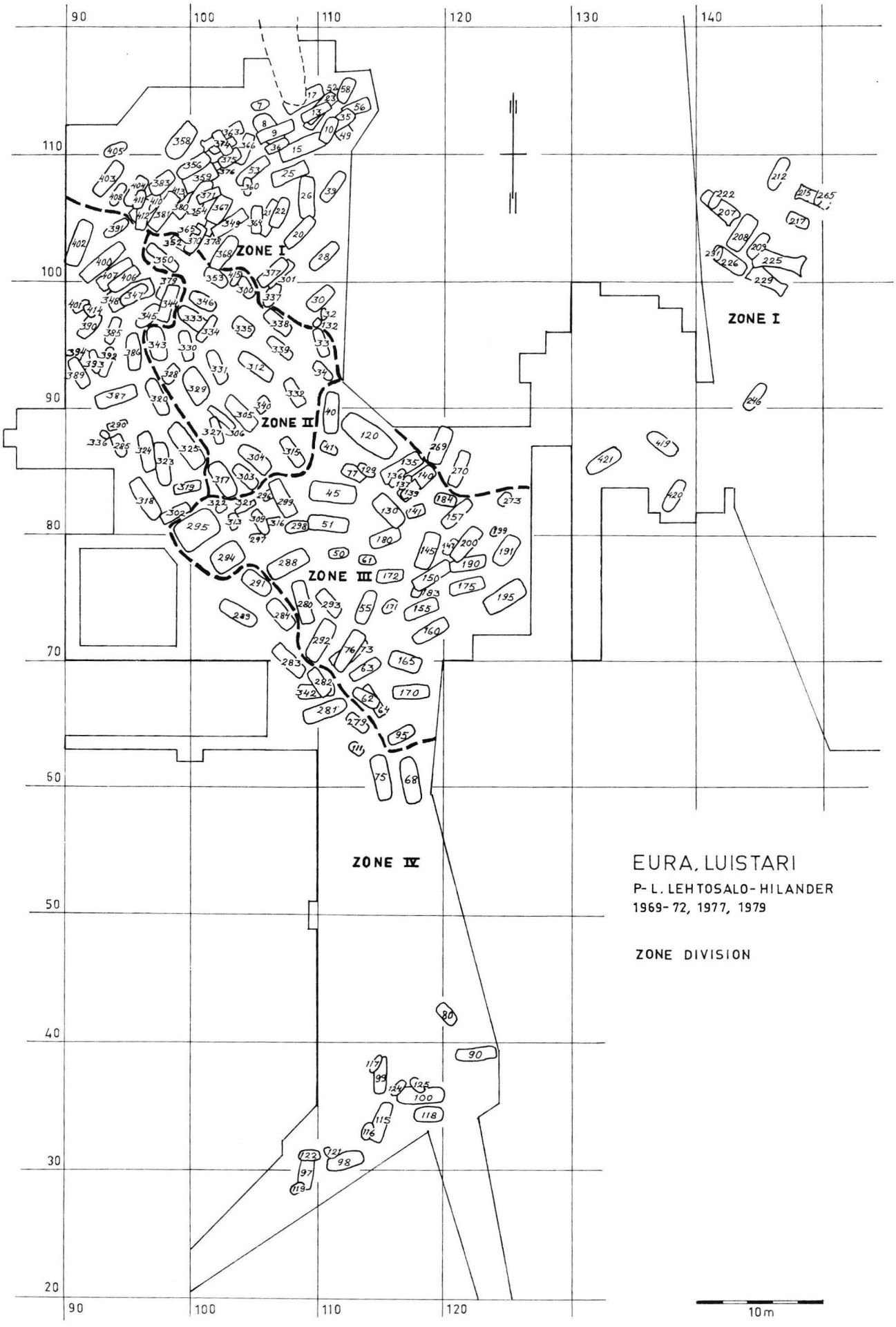
ZONE I
ZONE II
ZONE III
ZONE IV
ZONE I
EURA, LUISTARI
P-L. LEHTOSALO-HILANDER
1969-72, 1977, 1979
ZONE DIVISION
10 m

northern end from the years 985–995 A.D. (grave 377).

The cemetery can thus be divided into four zones according to the location of the Merovingian period graves and those that can be coin-dated. The first zone is formed by the NE part, where the SW–NE oriented Merovingian period graves and the latest graves containing coins occur. The second zone comprises the NW–SE oriented Merovingian period graves, and the third those that are located SE of these. The fourth zone comprises the graves of the W end of the cemetery; these form a frame around the area used during the Merovingian period. Zone IV and the later phases of zones I and III can be coin-dated to the period later than ca. 900 A.D. The preceding periods should occur in zones I, II and III in the given order. The extent to which this tentative chronology of the cemetery is correct is the aim of inquiry of the following part of the Luistari investigation, the artefact study.

5. GRAVE DESCRIPTIONS

5.1. EXPLANATIONS OF GRAVE DESCRIPTIONS, PLATES AND GRAVE PLANS

In excavating Luistari, arbitrarily drawn co-ordinates, not linked to any national system of map co-ordinates, were used. The location of graves in the burial-ground area has been indicated by two figures, the first indicating the north-south line and the second the west-east line at whose intersection the grave is located. By means of these figures the location of individual graves can be found on the general plans. The direction of a grave is indicated using the international letter signs, and the first combination of letters always indicates the point of the compass where the head of the deceased has probably been. The sign »valokuvat» (= photos) indicates photographs of excavations, whereas pictures of artefacts are to be found in the plates [Pl. = Kt. = Kuvataulu(t)]. In these, three scales are used: 1/5 (swords), 1/2 (spearheads, sickles, scythes, shears and other tools, bits, clay vessels and most knives), and 1/1 (ornaments, coins, details of garments and requisites of small size). When this system has been diverged from, the scale is marked on the plate itself. The artefacts in the plates are marked with two numbers, on the one hand with a running number, which is the same as in the grave plans, on the other hand with the subnumber of the catalogue of the Prehistoric Office of the National Board of Antiquities. The principal number is, except for a couple of artefacts from grave 17 and graves 419–421, the same for all – 18000. An attempt has been made in the plates to gather the material from graves rich in finds into coherent groups, and therefore it has not been possible to follow the numerical order all along the line. The easiest place to find the right plate is from the grave descriptions.

For all graves with artefacts the find layer has been drawn, i.e. the generally sticky, dark layer some centimetres thick at the bottom of the grave pit formed from the decaying of the deceased and the artefacts placed in the grave with him. When the grave has been disturbed for some reason and objects certainly belonging to the grave have been found in the fill earth above it, this may have been marked on the same map, but in such cases this has been mentioned in the grave description. In those graves with a stone setting, the surface layer

5.1. SELITYKSET HAUTASELOSTUKSIIN, KUVATAULUIHIN JA TASOPIIRROKSIIN

Luistarin kaivauksissa käytettiin mielivaltaisesti laadittua koordinaatistoa, joka ei ole kytketty valtakunnalliseen karttakoordinaatistoon. Hautojen sijainnit kalmistossa on ilmoitettu kahdella luvulla, joista ensimmäinen ilmaisee pohjois-eteläsuuntaisen linjan ja toinen länsi-itäsuuntaisen linjan; niiden leikkauspisteen kohdalla hauta sijaitsee. Näiden lukujen avulla voidaan siis yksityisten hautojen sijainti yleiskartoilla selvittää. Haudan suunta on ilmaistu kansainvälistä kirjainmerkintää käyttäen, ja ensimmäisenä on se ilmansuunta, missä vainajan pää on todennäköisesti ollut. Valokuvat-merkintä tarkoittaa kaivauksilla otettuja valokuvia, kun sen sijaan kuvatauluista (Kt.) löytyvät esineiden kuvat. Näissä on käytetty kolmea eri mittakaavaa: 1/5 (miekat), 1/2 (keihäänkärjet, sirpit, viikatteet, keritsimet ja muut työkalut, kuolaimet, saviastiat ja suurin osa veitsistä) ja 1/1 (korut, rahat, pukudetaljit ja pienikokoiset tarve-esineet). Silloin kun tästä järjestelmästä on poikettu, mittakaava on merkitty itse kuvatauluihin. Kuvatauluissa esineet on merkitty kahdella numerolla, toisaalta kunkin haudan kohdalla juoksevalla numerolla, joka on sama kuin hautakartoissa, toisaalta Museoviraston luettelon alanumerolla. Päänumerohan on haudan 17 paria esinettä ja hautoja 419–421 lukuunottamatta sama kaikissa, 18000. Tauluissa on pyritty saamaan rikaslöytöisten hautojen esineistö yhtenäisiksi ryhmiksi, ja sentähden hautojen numerojärjestystä ei ole voitu noudattaa kautta linjan. Oikea taulu löytyy helpoimmin hautaselostuksesta.

Kaikista esineellisistä haudoista on piirretty löytötaso tai -kerros, jolla tarkoitetaan vainajan ja hänen kerallaan hautaan pantujen esineiden maatuessa syntynyttä, useimmiten tahmeata, muutamien senttimetrien paksuista tummaa kerrosta hautakuopan pohjalla. Silloin kun hauta on jostakin syystä rikkoutunut ja ylempää täytemaasta on löydetty varmasti hautaan kuulunutta esineistöä, tämä on saatettu merkitä samaan karttaan, mutta tällöin on asiasta mainittu hautaselostuksessa. Niistä haudoista, joissa on ollut kiveys, on piirretty myös pintakerros, jolla tarkoitetaan pintamaan poistamisen jälkeen näkyvissä ollutta tasoa. Tähän on saatettu merkitä myös alempana täytemaassa olleet kivet. Kaikkia täytemaalöytöjä ei ole katsottu

has also been drawn, i.e. the layer visible after removing surface soil. Stones in the lower fill earth may have been marked in these. It has not been considered necessary to locate all fill earth finds in these plans, because the location of them is quite arbitrary when they have come into the filling in connection with the destruction of older graves; the most important ones are however mentioned in grave descriptions. The following markings have been used in the grave plans:

turf (in profile sections)
turve (profiileissa)

soil (in profile sections)
peltomulta (profiileissa)

a ditch or a pit from recent times
oja tai myöhemmän ajan kuoppa

mixed surface layer (in profile sections)
sekava pintamaakerros (profiileissa)

clay
savi

stained earth
värjäytynyt maa

soot-blended earth
hiilensekainen maa

soot
noki

piece of charcoal or wood
hiilen- tai puunkappale

burnt bone
palanut luu

animal tooth
eläimen hammas

human tooth
ihmisen hammas

slag
rautakuona

potsherd
saviastianpala

piece of quartz
kvartsinpala

piece of flint
piinpala

nail
naula

rivet
niittinaula

Some Finnish terms in English:

hauta = grave

kartta, kartassa (K.) = grave plan, location in the grave plan

KM (Kansallismuseo) = NM (National Museum) = collections of the National Board of Antiquities, Helsinki

koko = size

kuvataulu (Kt.) = plate (Pl.)

sijainti = location

suunta = orientation

syvyys = depth

valokuva(t) = photograph(s)

5.2. DESCRIPTIONS OF GRAVES 1–421 - HAUTOJEN 1–421 KUVAUKSET

HAUTA 1

Sijainti 106/116 KM 18000:975–977
Suunta SW–NE
Koko ain. 150×65 cm
Syvyys 95 cm

Hauta oli peltoalueella, mullan paksuus n. 25–30 cm. Sitä tehtäessä oli rikottu hautaa 3. Tämän haudan koillispää oli tuhoutunut viemäriojaa tehtäessä, mutta säilyneestä osasta päätellen oli hautakuopan muoto ollut soikea. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

975. Saviastianpaloja 2 kpl, koristeettomia.
976. Rautakuonaa 5 möykkyä.
977. Piinpala.

HAUTA 2

Sijainti 106/115 KM 18000:978–979
Suunta SW–NE
Koko ain. 170×70 cm
Syvyys 100 cm

Hauta oli peltoalueella, mullan paksuus n. 25–30 cm. Sitä tehtäessä oli rikottu hautaa 3. Haudan koillispää oli tuhoutunut viemäriojaa kaivettaessa. Hautakuopan lounaispää oli suora ja sen sivut ulospäin kaarevat. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

978. Palanut savenpala.
979. Rautakuonaa 4 möykkyä.

HAUTA 3

Sijainti	105/115	Koko	?×60 cm
Suunta	SSW–NNE	Syvyys	90 cm

Hauta oli peltoalueella, mullan paksuus n. 25–30 cm. Haudan koko koillisosa oli tuhoutunut hautoja 1 ja 2 tehtäessä, niin että hautakuopan pituus jää tuntemattomaksi. Hautaus on todennäköisesti ollut esineetön.

HAUTA 4

Sijainti	107/115	KM 18000:980
Suunta	SW–NE (?)	
Koko	?×50–55 cm	
Syvyys	105 cm	

Hauta oli peltoalueella, mullan paksuus n. 25–30 cm. Siitä oli säilynyt vain pieni kulma viemäriojakaivannon länsireunalla. Haudan pituus on näin ollen täysin tuntematon ja suuntakin on vain todennäköinen. Hautaus on saattanut olla esineetön.

Löydökset täytemaasta:

980. Saviastianpaloja 2 kpl, pinta naarmutettu.

HAUTA 5

Sijainti	106/114	KM 18000:981
Suunta	SSW–NNE	
Koko	155×50 cm	
Syvyys	75 cm	

Hauta oli peltoalueella, multakerros 25–30 cm. Hautakuoppa oli muodoltaan jokseenkin suorakulmainen ja se oli tehty osittain haudan 7 päälle. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

981. Saviastianpala.

HAUTA 6

Sijainti	106/113	KM 18000:982–984
Suunta	SW–NE	
Koko	160×50 cm	
Syvyys	75 cm	

Hauta oli peltoalueella, multakerros n. 25 cm. Hautakuoppa oli muodoltaan suorakulmainen ja se oli tehty osittain haudan 8 päälle. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

982. Pronssiesineen katk., pieniä ja ohuita.
983. Saviastianpaloja 2 kpl, koristeettomia.
984. Palanutta luuta 17 sirua.

HAUTA 7

Sijainti	105/113	Koko	140×65 cm
Suunta	WSW–ENE	Syvyys	55 cm

Hauta oli peltoalueella, multakerroksen paksuus n. 25 cm. Hautakuoppa oli lähes suorakulmainen, ja se oli osittain rikkoutunut hautaa 5 tehtäessä. Hautaus oli esineetön.

HAUTA 8

Sijainti	106/112	Kuvataulut 1, 17
Suunta	NNW–SSE	KM 18000:985–997a
Koko	250×130 cm	
Syvyys	70 cm	

Hauta sijaitsi peltoalueella, missä multakerroksen paksuus oli n. 25 cm. Sen pohjoispäässä oli joukko suurehkoja kiviä, joiden kuuluminen hautauksen yhteyteen ei ole täysin varmaa, sillä maan väri näytti niiden ympärillä erilaiselta kuin muualla. Mikään moderni kivien hautaamista varten tehty kuoppa tämä ei ollut, sillä hauta 6 leikkasi sitä. Suurin osa hautaa oli tuhoutunut hautoja 9, 11, 24 ja 36 tehtäessä; myös pelto-oja oli kulkenut haudan ylitse. Mullan alla olleessa sekavassa kerroksessa ja kaikkien näiden hautojen täytemaassa oli esineitä ja niiden katkelmia, mutta sen arvioiminen, mitkä näistä mahdollisesti ovat alkuaan kuuluneet hautaan 8, on mahdotonta. Haudan 8 hautakuopan muoto ja sen täytemaan väri olivat sellaiset, että se todennäköisimmin on peräisin esineellisten hautausten ajalta, mutta vain pronssirengas (996) ja muutamat saviastianpalat (997) on saatu haudan ehjinä säilyneistä osista.

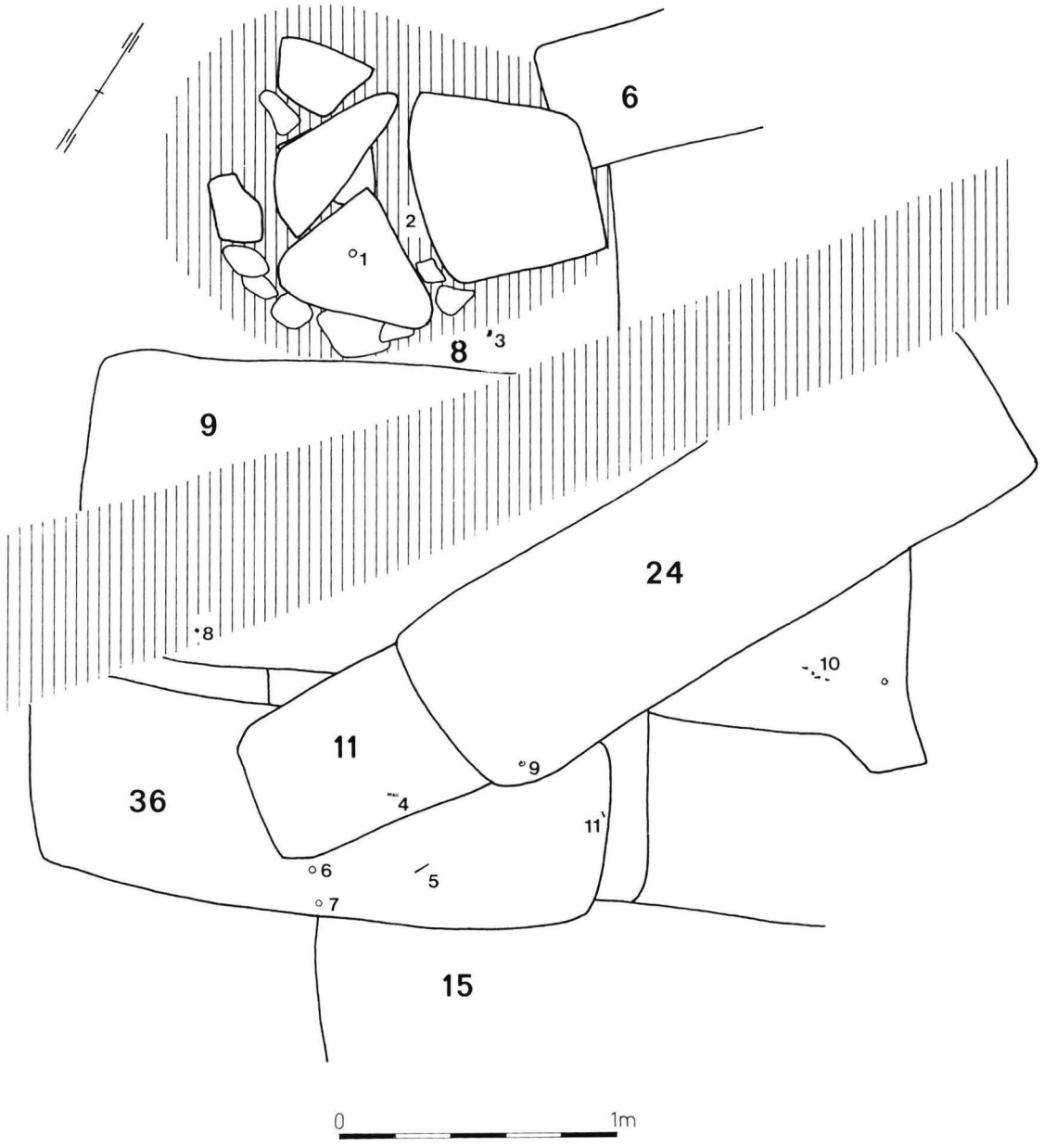

Löydökset pintamaasta hautojen 8, 9, 11, 24 ja 36 kohdalta:

985. Pr. spiraalisormus (ks. hauta 9, Kt. 1/9:6).

986. Pr. kierre spiraalipääsormuksen päästä. K. 9.

987. Hopearaha, bysanttilainen, rahaluettelo n:o 7 (Kt. 17/36:6). K. 6.

988. Kankaan reunakappale, johon on puristettu kiinni pronssirenkaita, pit. 15 mm. K. 4.

989. Raudanpaloja 4 kpl, n. 6 mm paksua varrasta yht. n. 73 mm. K. 10.

990. Veitsen ruoto, 85×16×5 mm (Kt. 17/36:5). K. 5.

991. Hop. brakteaatti, rahaluettelo n:o 8 (Kt. 17/36:7). K. 7.

992. Pronssispiraali, 16×4,5 mm, sisällä lankaa. K. 11.

993. Rautaketjun katkelma, 39×17×19 mm. K. 3.

994. Lasihelmi, tynnyrimäinen, kullanvärinen, koko 8×7 mm (Kt. 17/36:8). K. 8.

995. Raudanpala, 13×11×10 mm. K. 2.

Hautakuopan säilyneestä osasta:

996. Pronssirengas, avonainen, läpimitta 16–18 mm, vartaan paksuus n. 3 mm (Kt. 1/8:1). K. 1.

997. Saviastianpaloja 9 kpl, koristamattomia.

997a. Maatunut luunpala.

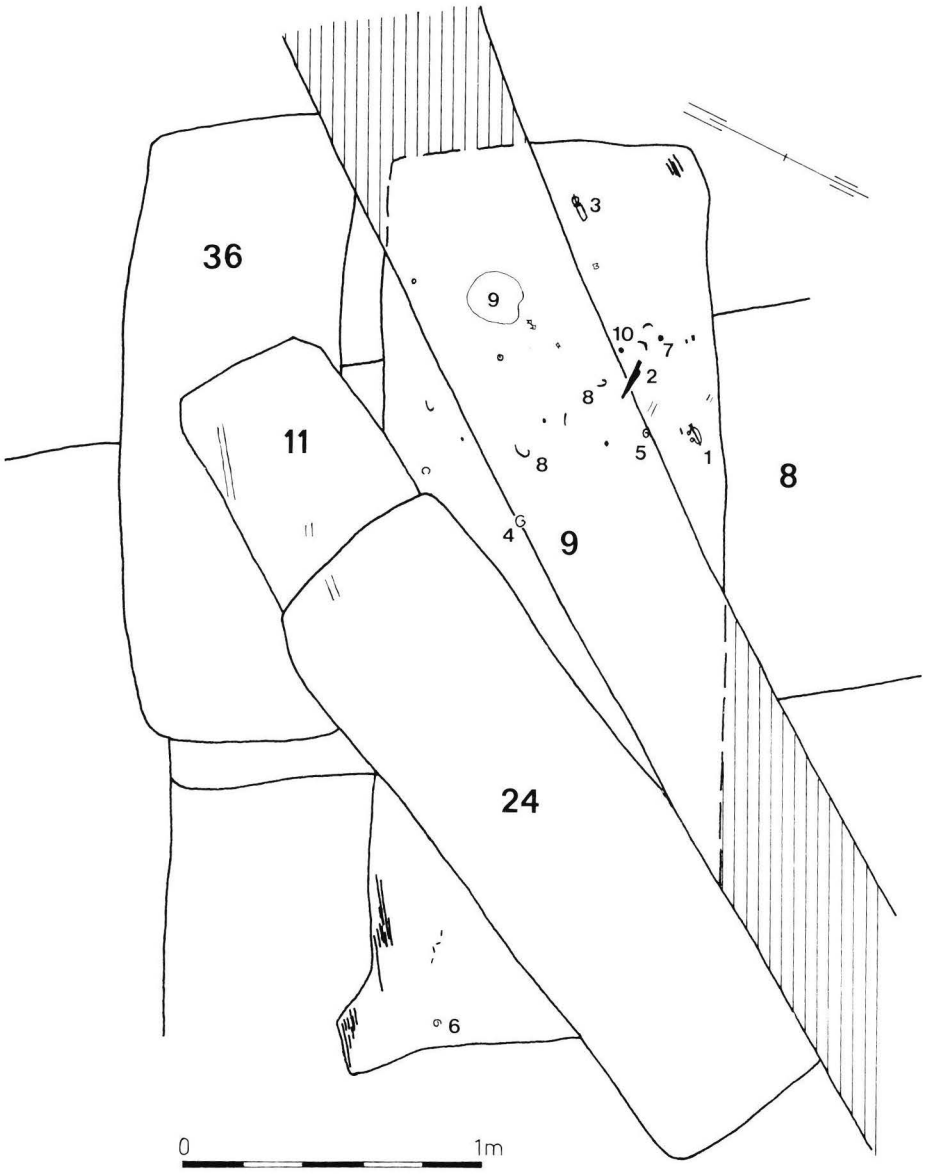

HAUTA 9

Sijainti	106/111	Kuvataulu 1/9:1–8
Suunta	WSW–ENE	KM 18000:985,
Koko	300×115 cm	998–1018
Syvyys	80 cm	

Hauta oli peltoalueella, missä mullan paksuus oli n. 25 cm. Sitä oli rikottu hautoja 11 ja 24 sekä pelto-ojaa tehtäessä. Se puolestaan oli osaksi haudan 8 päällä. Hautakuoppa oli lähes tasaleveä; kaakkoiskulmassa oli ulkonema. Haudan luoteis- ja kaakkoiskulmissa havaittiin hiiltä ja mahdollisesti kaakkoisreunan osittain hiiltynyt puujuova oli jäännös arkusta. Vainajasta oli säilynyt pääkalloa ja hampaita haudan lounaispäässä. Esineet olivat hajallaan ja suureksi osaksi rikkoutuneita, mutta todennäköisesti ainakin haudan lounaispäästä ja keskustasta löytyneet hevosenkenkäsolki (1001, kartassa 1), tulusrauta (1009, 1010, 1012, 1017, kartassa 8), veitsi (1015, 1016, kartassa 2), punnus (1003, kartassa 7) ja vyönsolki (1005, kartassa 3) kuulunevat tähän hautaan.

Pintamaasta:

985. Pr. spiraalisormus, pyöreää varrasta, nelikiert., läpim. 17 mm (Kt. 1/9:6). K. 6.

Täytemaasta, mutta osa löydöksistä kuulunee tähän hautaukseen, koska pelto-ojaa kaivettaessa hauta oli sekoitettu lähes pohjiaan myöten:

998. Rautarenkaan puolikas, läpim. n. 20 mm.

999. Pr. spiraalisormus, tasakuperaa varrasta, 3-kiert., läpim. 16–17 mm (Kt. 1/9:5). K. 5.

1000. Rautavartaan katk., pit. n. 31 mm, käyrä.

1001. Pr. rullapäinen hevosenkenkäsolki kolmikulmaisesta vartaasta, 53×47 mm, neulan kanta kapea, pit. 52 mm (Kt. 1/9:1). K. 1.

1002. Villalangan jäännöksiä ed. yhteydestä.

1003. Rautapunnus, pyöreähkö, 25×23×17 mm, p. 25,53 g (Kt. 1/9:7). K. 7.

1004. Rautalevyn paloja, 3 kpl.

1005. Vyönsolki, pr., kaksiosainen, korist. pisteympyröillä, neula rautaa. Solkeen liittyy pitkänomainen, keskiuurteisilla listoilla reunustettu hela. Soljen pituus heloineen 73 mm (Kt. 1/9:3). K. 3.

1006. Rautavartaan katk., pit. 19 mm, paks. 6 mm.

1007. Kelt. helmi, jossa koristeena kirjavia ympyröitä, katkelmallinen, 12×12×9 mm (Kt. 17/36:9).

Hautakuopasta ojan loputtua:

1008. Rautamöykky, 15×11×10 mm, saattaisi olla katkelma kiekkomaisesta rautapunnuksesta. K. 10.

1009. Soikean tulusraudan puolikas. Ehjänä tulusrauta on ollut lähes 100 mm pitkä (ks. kuvataulu 1/9:8). K. 8.

1010. Rautavarras, pit. 43 mm, tulusraudasta (Kt. 1/9:8). K. 8.

1011. Rautalevyn paloja, 2 kpl, 14×10 ja 13×12 mm.

1012. Rautalevyn pala, 19×17 mm.

1013. Raudanpala, 16×11×6 mm.

1014. Pr. spiraalirengas, tasakuperaa varrasta, 3-kiert., läpim. 13 mm, reunoissa sik-sakviivat (Kt. 1/9:4). K. 4.

1015. Veitsen ruodon katk., pit. 28 mm. K. 2.

1016. Rautaveitsi, pit. 135 mm, josta ruotoa 30 mm, terän lev. 20 mm, selkä kaareva (Kt. 1/9:2). K. 2.

1017. Tulusrautaa neljännes, pit. 51 mm, kuuluu yhteen n:oiden 1009 ja 1010 kanssa (Kt. 1/9:8). K. 8.

1018. Pääkallon palasia ja hampaiden katkelmia. K. 9.

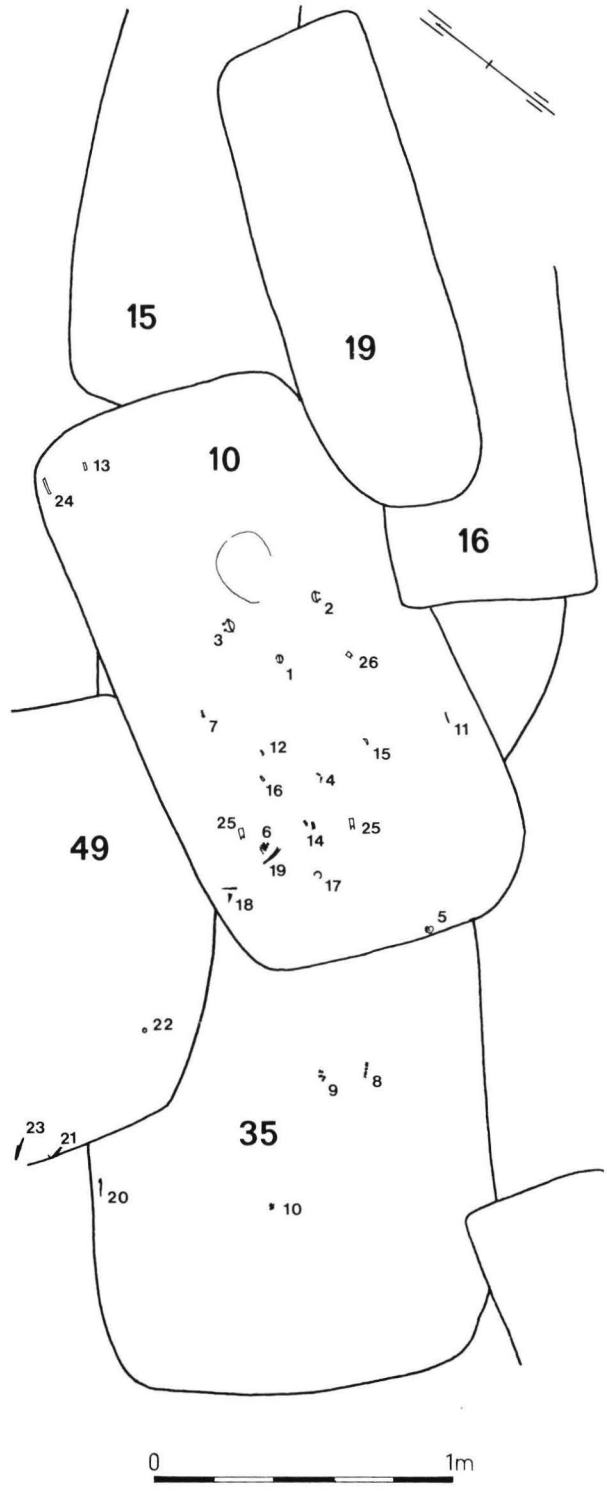

HAUTA 10

Sijainti	111/112	Kuvataulut 1–2/10:
Suunta	SSW–NNE	1–23, 14–16
Koko	200×105 cm	KM 18000:1019–1063,
Syvyys	70 cm	1448–9, ks. h. 35.

Hauta oli peltoalueella, missä multakerroksen paksuus oli n. 25–30 cm. Sen pinnalla oli joitakin kiviä, joista ehkä ainakin osa kuului sen katteeseen. Haudan pinnalta ja täytemaan yläkerroksista tavattiin hiiltä ja osittain hiiltynyttä puuta, mutta jälkiä, jotka olisivat voineet olla peräisin puuarkusta, ei havaittu. Hautakuoppa oli täynnä esineiden katkelmia, sillä hautaa tehtäessä oli rikottu erittäin hyvin varustettua hautaa 35 sekä mahdollisesti jonkin verran myös hautaa 15. Varmuudella tähän hautaan kuuluvia olivat vain kaksi pientä hevosenkenkäsolkea (1062, 1063). Mahdollisesti vielä kolmas pieni solki (1061) kuului tämän haudan kalustoon, vaikka se löytyikin n. 15 cm ylempää, sillä hauta oli alueella, jota oli räjäytetty keväällä 1969, joten esineiden vasta siinä vaiheessa tapahtunut liikkuminen pois alkuperäisiltä paikoiltaan on otet-

tava mahdollisuutena huomioon. Vainajasta oli jäljellä vain vähän luutöhnää haudan lounaispäässä, missä pääkallo todennäköisesti on ollut. Täytemaassa olleet luunpalaset ja hampaat on lueteltu haudan 35 kohdalla (1448, 1449).

Löydökset haudan kohdalta pintakerroksesta:

1019. Rautarenkaan katk., läpim. n. 23 mm (Kt. 2:17). K. 17.

1020. Veitsentupen heloja, kappale kourumaista reunahelaa ja siinä kiinni lähes kokonainen, ympyräleimoilla koristettu suuhela (Kt. 16:24).

1021. Pr. spiraaleja 2 kpl, 40×6 ja 6×6 mm (Kt. 2:4). K. 4.

1022. Helmi, sininen, pyöreähkö, 8×8 mm (Kt. 14:9).

Löydökset haudan täytemaasta:

1023. Pr. spiraali, keskeltä suoraksi vedetty, 15×6 mm.

1024. Hop. spiraalisormus, katkelmallinen, leveäkilpinen, leimakoristeinen, keskiosassa kaksi pakotettua harjaa, löydettäessä luu sisällä. Läpim. 23 mm, kilven kork. 22 mm (Kt. 14:3). Lankaa. K. 35:3.

1025. Spiraalikoristeita, pyöryläpääte ja katkelmia ehkä toisesta samanlaisesta (Kt. 2:5). K. 5.

1026. Raudanpala, 22×11×2 mm.

1027. Rautapiikki, jossa kiinni puuta, pit. 19 mm.

1028. Raudanpaloja 2 kpl, 33×11×2 ja 24×9×2 mm.

1029. Veitsentupen helaa (?), kapea lista, jonka toisessa päässä reikä, 29×5×1 mm (Kt. 2:12). K. 12.

1030. Veitsentupen helaa (?), ohutta vääntynyttä levyä 2 palaa, 17×9 ja 4×3 mm.

1031. Spiraalikoristeen osa, tehty paikoitellen suoriksi vedetyistä, ristikkoa muodostavista spiraaleista. Kuviota on reunustanut langasta ja pienistä spiraaleista tehty punos. Koko n. 30×30 mm (Kt. 2:6). K. 6.

1032. Käyrä rautaesine, oikaistu pituus n. 85 mm, toisessa päässä talttamainen, n. 14 mm leveä terä.

1033. Hopeahelan katkelmia 2 kpl, 41×8 ja 19×6 mm, pienemmän toisessa, särkyneessä päässä on ollut reikä (Kt. 2:11). K. 11.

1034. Pyöreä kupurasolki, pronssia, leveäreunainen, 8-tappinen (Appelgrenin D-tyyppiä). Keskustan tapit ovat kolmiomaisia, muut pyöreitä. Kuviot ovat selviä, reiät pyöreitä ja ne ulottuvat lähes kaikki soljen läpi. Soljen halk. 75 mm. Neula on ollut rautaa, mutta rengas, jolla se on kiinnitetty kiinnityslevyyn, on pronssia. Neulasta on vain murusia, joihin on ruostunut kiinni toimikassidoksista kangasta ja lautanauhaa (Kt. 15:11).

1035. Veitsentupen helaa, kourumaista, n. 80 mm, ja sen päässä suuhelaa pieni pala, nahkaa (Kt. 16:24).

1036. Pr. spiraaleja 4 kpl, koko 6×5 mm. Lankaa.

1037. Kouruhelan katk., pit. 10 mm, ja kaksi langanpätkää.

1038. Kouruhelaa 3 katkelmaa, pit. 46, 17 ja 17 mm, lisäksi murusia. Suurimman katkelman toisessa päässä reikä (Kt. 16:24). K. 24.

1039. Kouruhelan katk., pit. 19 mm (Kt. 2: 13). K. 13.

1040. Raudanpala, 25×15×5 mm.

1041. Kankaan reunaa, johon on puristettu pronssirenkaita, kaksi katkelmaa, yht. 29 mm (Kt. 2:7). K. 7.

1042. Hopeahelan katkelmia 6 kpl ja pronssivartaan pala, pit. 8 mm (Kt. 2:14). K. 14.

1043. Hopeahelan katk., 18×7 mm (Kt. 2:14). K. 14.

1044. Pr. spiraali, 14×5 mm.

1045. Keihäänkärjen kärkikatk., pit. 52 mm (Kt. 2:19). K. 19.

1046. Hopeinen spiraalisormus, viitenä palana, leveäkilpinen, leimakoristeinen, kilven keskustassa horisontaalinen pakotettu harja, läpim. n. 20 mm, kilven lev. 22 mm (Kt. 14:1). Lisäksi karvoja.

1047. Rautavarras, pit. 46 mm, paks. 5×2–8×5 mm.

1048. Pr. spiraali, 6×4,5 mm.

1049. Hopeahelan katk., kolmiomainen, 11×7 mm (Kt. 2:15). K. 15.

1050. Pronssihelan katk., 10×8×1 mm.

1051. Hopeahelan katk., 25×7×1 mm (Kt. 2:16). K. 16.

1052. Hopeinen spiraalisormus, leveäkilpinen, leimakoristeinen, kilven keskiosassa kaksi pakotettua horisontaalista harjaa. Sormus on vahingoittunut ja aivan litistynyt, viitenä palana, mutta sen läpimitta lienee ollut n. 20 mm, kilven lev. n. 22 mm (Kt. 14:2). Puuta.

1053. Spiraalirannerenkaan katkelmia 2 kpl, pronssia, kolmiomaista varrasta, jossa harjan kummallakin puolella on kulmaviivakoriste. Palasten oikaistut pituudet ovat n. 108 ja 52 mm (Kt. 14:8).

1054. Rautavartaan katk., pit. 46 mm, poikkileikkaus suorakulmainen, 7×4 mm.

1055. Raudanpala, kahtia katkennut, alkuaan

39×19×10 mm. Palassa oli löydettäessä luunjätettä.

1056. Spiraalirannerenkaan katkelma, pronssia, kolmiomaista varrasta, 6×3 mm. Keskiharjan kummallakin puolella on kulmaviivakoristelu. Katkelma muodostaa noin puolitoista kierrosta, mutta se on auki vääntynyt ja toisesta päästä mutkalla. Oikaistu pituus on n. 290 mm (Kt. 14:10).

1057. Käyrän rautaesineen katkelma, litteä, pituus 31 mm, toisen pään leveys 11, toisen 9 mm.

1058. Raudanpala, 34×9 mm.

1059. Rautaveitsen (?) teräkatkelma, 40×16×12 mm, ja lisäksi pieni pala ehkä samasta esineestä. K. 18.

1060. Saviastianpala, koristeeton.

Hautaukseen kuuluvat löydökset:

1061. Hevosenkenkäsolki, pronssia, päät tehty siten, että litteää pronssinauhaa on kierretty pari kierrosta niiden ympärille. Kehän poikkileikkaus on pyöreä, ja se on koristettu poikkiviivoilla (tai mahdollisesti koko kehän ympärille on kiedottu litteää pronssinauhaa?). Neulan kanta on kapea, sen kärki on poikki. Soljen koko on n. 18×18 mm, neulan pituus on nykyisellään 17 mm (Kt. 1/10:1). K. 1.

1062. Hevosenkenkäsolki, pronssia, kukkanuppinen, nupeissa koristeena neljä ympyräleimaa kummassakin. Kehä on lattea, yläpinnalta pyöristyvä, keskiosassa on kohouma ja sen kummallakin puolella nyörikoristeinen lista. Kohouman kummaltakin puolelta lähtee sitä kohti avautuva, leimaviivoin tehty kulmakuvio, jonka kummassakin päässä on kaksi ympyräleimaa. Neulan kanta on leveähkö, trapetsin muotoinen, koristettu leimaviivoilla. Soljen koko on n. 33×32 mm, neulan pituus n. 41 mm (Kt. 1/10:2). K. 2.

1063. Hevosenkenkäsolki, pronssia, kukkanuppinen, nupit koristettu lisäksi neljällä ympyräleimalla. Kehän poikkileikkaus on nelikulmainen, sen keskustan yläpinta on koristettu harjaa kohti suuntautuvilla kolmipistekolmioleimoilla. Tämä koristettu keskiosa päättyy kummaltakin sivulta leimaviivoin tehtyyn kulmakuvioon, joka avautuu keskustaa kohti ja jonka kärjessä on kaksi ympyräleimaa. Neulan kanta on jonkin verran levenevä, koristeeton. Soljen koko on 31×30 mm, neulan pituus n. 39 mm (Kt. 1/10:3). K. 3.

Luetteloitu haudan 35 kohdalla, mutta voivat olla tästäkin haudasta:

1448. Eläimen leukaa ja hampaita. K. 25.

1449. Ihmisen hampaan katkelma. K. 26.

HAUTA 11

Sijainti	106/111	KM 18000:(988, 994)
Suunta	SSW–NNE	1064,1065
Koko	?×60 cm	(Kartta ks. hauta 8)
Syvyys	80 cm	

Hauta sijaitsi peltoalueella, missä multakerrosta oli n. 25 cm. Sitä tehtäessä oli rikottu hautoja 8, 9 ja 36, ja tämän haudan koko koillispää oli tuhottu hautaa 24 tehtäessä. Säilyneestä osasta päätellen hautakuoppa on ollut muodoltaan jokseenkin suorakulmainen, ja sen täytemaa oli kirjavaa ja vaalean hiekan sekaista. Kaikesta päätellen hautaus on ollut esineetön; pinta- ja täytemaasta tavatut löydökset ovat peräisin vanhemmista hautauksista.

Löydökset haudan pintakerroksesta:

988. Kankaan reuna, johon puristettu pronssirenkaita, ks. haudan 8 kohdalta.

994. Helmi, ks. hauta 8.

Haudan täytemaasta:

1064. Pronssispiraali, 5×5 mm.

1065. Maatunutta luuta.

HAUTA 12

Sijainti	109/118	KM 18000:1066, 1067
Suunta	SSW–NNE	
Koko	ain. 200×65–80 cm	
Syvyys	105 cm	

Hauta sijaitsi peltoalueella, missä multakerroksen paksuus oli n. 30 cm. Sen lounaispää oli hävitetty viemäriojaa kaivettaessa keväällä 1969. Hautakuopan muoto oli hieman epäsäännöllinen, säilynyt pää oli kuitenkin jokseenkin suora. Hautaus oli esineetön.

Löydökset haudan täytemaasta:

1066. Pronssispiraali, 5×5 mm.

1067. Rautakuonaa 2 möykkyä.

HAUTA 13

Sijainti	110/113	Kuvataulu 3/13:1–15
Suunta	WSW–ENE	KM 18000:1068–1134
Koko	260×90 cm	(1262, 1266, 1270, 1272,
Syvyys	65–70 cm	1301, 1574, 1575)

Hauta oli peltoalueella, missä mullan paksuus oli n. 25 cm. Se oli tehty miltei kokonaisuudessaan hautojen 52 ja 23 päälle, niin että sen täytemaa oli täynnä vanhempaa esineistöä. Maakerrosten sekaantuminen paikalla oli kuitenkin suurimmaksi osaksi niiden räjäytysten syytä, jotka oli suoritettu keväällä 1969, sillä alkuaan näyttää vanhin hauta 52 olleen syvin ja nuorin 13 kaikkein matalin, niin että sitä tehtäessä ei vanhempia hautoja ole rikottu kovinkaan paljon. Haudan 13 läntisimmässä kulmassa oli räjäytyksessä syntynyt mullansekaisen maan täyttämä kuoppa, ja melkein kaikki haudassa olleet esineet olivat poissa alkuperäisiltä paikoiltaan; saman vyönhelan kappaleita löytyi yli puolen metrin päässä toisistaan (ks. n:ot 1262, 1575, kartassa 7).

Haudan 13 vaiheilta tavatut kivet ovat todennäköisesti peräisin vanhemmista hautauksista. Säilyneistä maatuneen puun jäännöksistä päätellen haudassa on ollut arkku tai puuvuoraus. Vainajasta oli jäljellä jalkojen luita haudan itäpäässä, ja ainoat suurin piirtein alkuperäisillä paikoillaan säilyneet esineet olivat suuri pronssisormus (1089, kartassa 2) haudan länsiosassa, ja viikate (1106, kartassa 9) sääriluiden päällä haudan pohjoissivulla. Haudan lounaisosasta löytynyt arabialaisen rahan jäljitelmä (1114, kartassa 11) saattaa olla peräisin haudasta 23:kin, jonka pääpuolen löydöt olivat sekaantuneet haudan 13 löytöjen joukkoon.

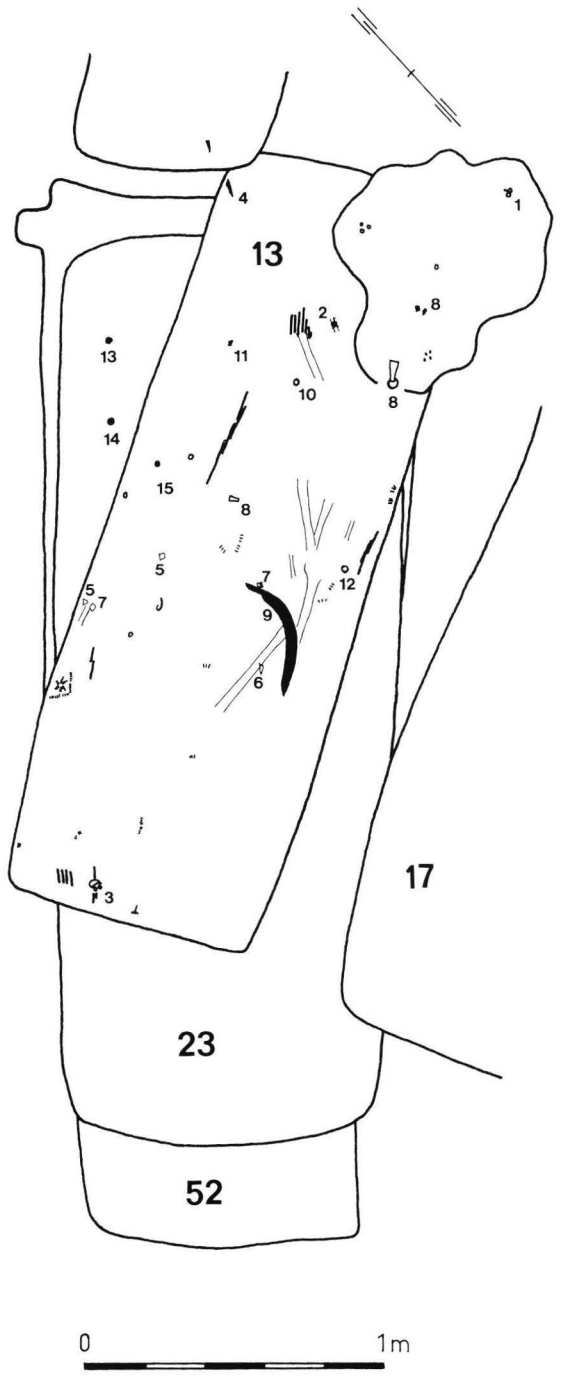

Löydökset pintamaasta hautojen 13 ja 23 kohdalta:

1068. Veitsen ruoto, pit. 47 mm.

1069. Spiraalisormus, pyöreätä varrasta, läpim. 18 mm (Kt. 8:1). Langanpätkiä.

1070. Luuhelmen katk., 11×5 mm.

1071. Rautalevyn palasia 13 kpl.

1072. Meripihkahelmi, kiekkomainen, 14×7 mm (Kt. 8:2b).

1073. Pronssihelan kappale, 34×7×1 mm.

1074. Kankaan reunaa, jossa pronssirenkaita, 20 mm pitkä palanen. Renkaiden halk. 9 mm (Kt. 8:10).

1075. Helmi, punertava, keltakoristeinen, halk. 7 mm.

1076. Rautanaulan varsikatkelma (?), pit. 31 mm.

Räjäytysjäljestä:

1077. Katkelma esiliinan kulmakoristeesta (?), spiraalien paks. n. 5 mm.

1078. Kolme lasimassahelmeä: a) tynnyrimäinen raidallinen, 12×11 mm, b) sininen, 9×7 mm, c) vaaleansininen, 8×5 mm (Kt. 8:2a, c, d). Lisäksi pieni saviastianpala.

1079. Sininen, juovakoristeinen helmi, 14×11 mm (Kt. 8:2e).

1080. Pr. spiraaleja 2 kpl ja kolme helmeä, vihreä, 9×7 mm (Kt. 8:2f), sekä vaaleansininen ja ruskea palasina.

1081. Pr. renkaan katkelma, johon liittyy katkelma kaksinkertaista helaa, ks. seur. n:o (Kt. 3:8). K. 8.

1082. Pr. renkaan katkelma ja hela, jotka muodostavat edellisen ja n:on 1102 kanssa kaksihelaisen hihnanjakajan. Renkaan koristeena leimarivejä, heloissa reunaviivat ja pyöreitä kuoppia ja reikiä (Kt. 3:8). K. 8.

1083. Kaksi raudanpalaa, yhd. 34×13×2 mm.

1084. Spiraalipäisen pr. sormuksen katkelma (Kt. 3:1). K. 1.

1085. Luuhelmen kappaleita.

1086. Pr. spiraalirannerenkaan katkelmia 2 kpl, pit. 15 ja 17 mm, varras kolmikulmaista (Kt. 8:8).

1087. Pr. spiraaleja 2 kpl, 13×4,5 ja 17×4,5 mm.

Hautakuopasta:

1088. Pr. helan katkelma, 60×8×1 mm, käyrä, koristettu reunaa kiertävällä siksakviivalla (Kt. 3:4). K. 4.

1089. Pr. spiraalisormus, pyöreätä varrasta, n. 2 kierrosta, läpim. 18 mm, sisällä sormen luu (Kt. 3:2). K. 2.

1090. Keltainen helmi, kuutiomainen, raidallinen, 8×7,5×7,5 mm (Kt. 8:2g).

1091. Rautanaula, pit. 41 mm, kanta soikea.

1092. Keltainen helmi, 9×6 mm (Kt. 8:2h).

1093. Rautavartaan katk., pit. 18 mm.

1094. Pr. hevosenkenkäsolki, pyöreätä varrasta, särmänupein, 40×33 mm, neula kapeakantainen, käyräksi vääntynyt (Kt. 3:3). K. 3.

1095. Spiraaliputki, 14×4 mm.

1096. Spiraaliputki, 16×4 mm.

1097. Spiraaliputki, 15×4 mm.

1098. Raudanpala, 11×8×4 mm.

1099. Spiraaliputki, 15×4 mm.

1100. Pr. punnus, litistetyn pallon muotoinen, toisella lattealla sivulla 5, toisella 6 pisteympyrää, koko 17×22×22,5 mm, paino 35,95 g. (Kt. 3:12). K. 12.

1101. Spiraaliputki, 15×4 mm.

1102. Pronssihela ja nahkaa, 33×12–18 mm, ks. n:o 1082 ja kuvataulu 3:8. K. 8.

1103. Kolme spiraaliputkea, kaikki 15×4 mm.

1104. Raudanpala, 16×11×3 mm.

1105. Spiraaliputki, 13×4 mm.

1106. Viikatteen terä, pit. 410 mm, terän lev. 30 mm. (Kt. 3:9). K. 9.

1107. Spiraaliputki, 13×4 mm.

1108. Spiraalikoristeiden katkelmia, suurin 34×33 mm. Spiraalien läpim. n. 5 mm. Ks. n:o 1031 (Kt. 8:12).

1109. Spiraalin katkelmia, 3×4, 3×4 ja 3×6 mm.

1110. Spiraalin katk., 2×6 mm.

1111. Spiraaleja, 12×4, 9×4 ja 3×4 mm.

1112. Luuhelmen katk., 11×6 mm.

1113. Pr. punnus, litistetyn pallon muotoinen, kummallakin lattealla sivulla kaksi pisteympyrää. Koko 12×18×16 mm, paino 16,34 g. (Kt. 3:10). K. 10.

1114. Hopearahan katkelmia, 2 kpl, jotka kuuluvat yhteen, ks. rahaluettelo n:o 1. (Kt. 3:11). K. 11.

1115. Luuhelmen palasia.

1116. Rautaesineen katk., 43×8×5 mm.

1117. Pr. spiraali, 5×4 mm.

1118. Raudan muruja 40 kpl.

1119. Palanutta savea kolme möykkyä.

1120. Rautakuonaa kolme möykkyä.

1121. Hiotun kiviesineen katkelma, 24×10×6 mm.

1122. Puuta jalan luiden päältä.

1123. Puuta sääriluiden vierestä.

1124–1128. Sääriluita.

1129–1131. Pään luita ja hampaita.

1132–1134. Maatuneita luita.

Haudan 23 kohdalla lueteltuja löytöjä, jotka saattavat kuulua hautaan 13:

1262. Pr. helan katkelma (Kt. 3:7). K. 7.

1266. Rautapunnus, pyöreähkö, 17×16×13 mm, paino 5,96 g. (Kt. 3:14). K. 14.

1270. Rautapunnus, pyöreähkö, 27×23×19 mm, paino 22,16 g. (Kt. 3:15). K. 15.

1271. Rautapunnus, pyöreähkö, 13×11×10 mm, paino 2,24 g. (Kt. 3:13). K. 13.

1301. Pronssihelan katkelma, suorakaiteen muotoisesta, kaksinkertaisesta helasta, josta osa on n:ossa 1575. Hela on koristettu helmiviivoilla (Kt. 3:5). K. 5.

Haudan 52 kohdalla lueteltuja löytöjä, jotka saattavat olla haudasta 13:

1574. Pr. päätehela, katkelmallinen, kaksinkert., toiseen päähän kapeneva, koristettu leimaviivoilla ja pistekolmioilla, osa helan puoliskojen välissä ollutta nahkaa säilynyt. Helan alkuperäinen pituus on ollut n. 90 mm, leveys 8–18 mm (Kt. 3:6). K. 6.

1575. Katkelmia kahdesta kaksinkertaisesta pronssihelasta. Toinen katkelma liittyy n:oon 1262, toinen n:oon 1301 (Kt. 3:5 ja 3:7). K. 5–7.

HAUTA 14

Sijainti	106/108	Valokuva 7
Suunta	NW–SE	Kuvataulut 11, 12
Koko	225–80 cm	KM 18000:1135–1148
Syvyys	100 cm	(Kartta ks. hauta 25)

Hauta oli peltoalueella, mullan paksuus n. 25 cm. Hautakuoppa oli suorakulmainen, ja sitä tehtäessä oli rikottu hautoja 25 ja 53. Hautaus oli esineetön; suurin osa täytemaasta saaduista löydöksistä lienee peräisin haudasta 25.

Löydökset haudan täytemaasta:

1135. Pr. spiraali, 4×5 mm.
1136. Pr. ketjua 105 mm, spiraaleista (Kt. 11:14). K. 25:14.
1137. Pr. spiraaleja 2 kpl, yht. 14×5 mm.
1138. Veitsen ruotokatkelma(?), pit. 30 mm.
1139. Kultafoliohelmi, katkelmallinen, sylinterimäinen, 9×8 mm (Kt. 11:13a). K. 25:13.
1140. Eläinpäähela, koko 44×14×17 mm (Kt. 12:31). K. 25:31.
1141. Kultafoliohelmi, tynnyrim., 13×10 mm (Kt. 11:13b). K. 25:13.
1142. Pr. helan katk., reiällinen, 17×19 mm (Kt. 12:30). K. 25:30.
1143. Rengaskoristeisen reunuksen pala, pit. 8 mm.
1144. Pyöreä kupurasolki, leveäreun., 8-tappinen, reiät vain osaksi läpi soljen. Neula on ollut rautaa, puuttuu. Koko 72×75 mm (Kt. 11:16). Tekstiiliä. K. 25:16.
1145. Hopearaha, skand., rahaluettelo n:o 3 (Kt. 11:13m). K. 25:13.
1146. Rautanaula, pit. 36 mm, kanta soikeahko, 17×22 mm.
1147. Saviastianpaloja 7 kpl, 2 korist. (ks. h. 25, 1363).
1148. Rautakuonamöykky ja pieni rautapala.

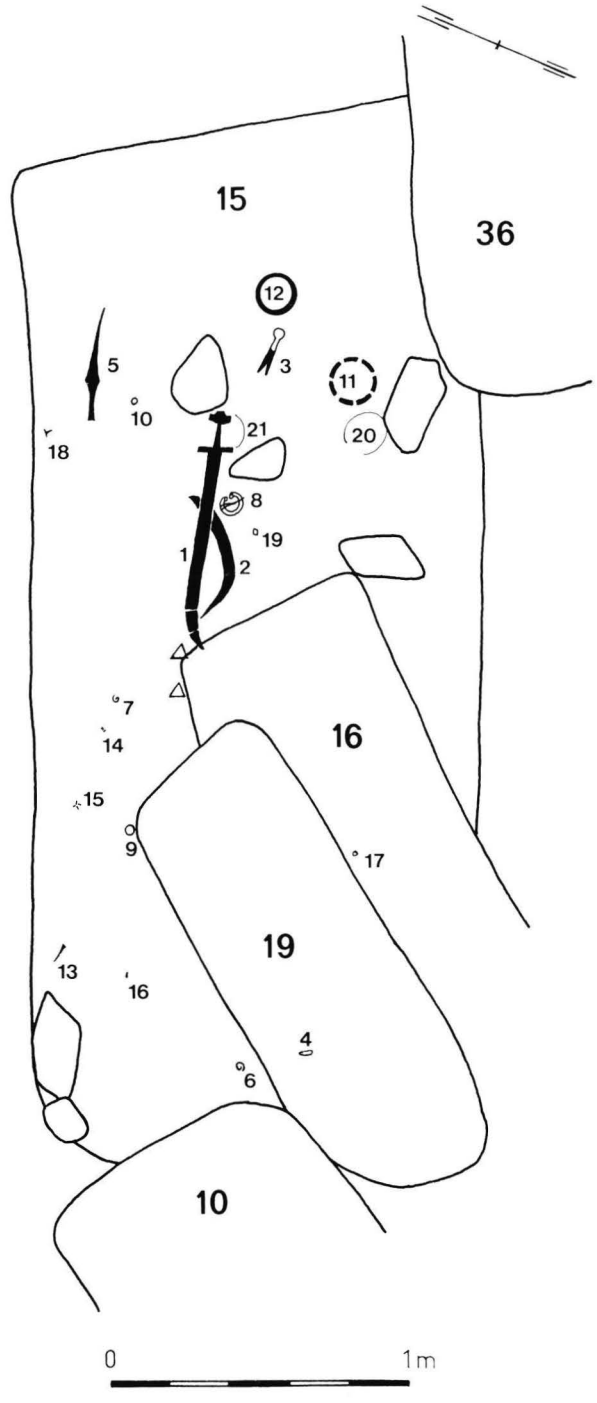

HAUTA 15

Sijainti	108/110	Valokuva 2
Suunta	WSW–ENE	Kuvataulu 4/15:1–12
Koko	340×150 cm	KM 18000:1149–1168
Syvyys	75 cm	(1170, 1217)

Hauta sijaitsi peltoalueella, missä mullan paksuus oli n. 25 cm. Se oli ilmeisesti tehty vanhemman haudan päälle, sillä sen täytemaasta löytyi maatuneita luita, keramiikan kappaleita ja esineiden katkelmia. Hautaa 15 taas oli rikottu osaksi hautoja 10, 16, 19 ja 36 tehtäessä. Haudassa ei ollut varsinaista kiveystä. Hautakuoppa oli tasaleveä, pyöristyväkulmainen ja melko tasapohjainen. Löytökerros oli kuopan pohjaa n. 5–15 cm ylempänä, ja siihen voidaan katsoa kuuluviksi seuraavat löydökset: kaksi saviastiaa ja keritsimet (1159–1161, kartassa 3, 11 ja 12) vainajan pääkallosta lounaaseen, hevosenkenkäsolki, viikate ja miekka (1162–1164, kartassa 1, 2, 8) vainajan oikealla sivulla, keihäänkärki (1157, kartassa 5) hieman kauempana oikealla, ja hopearaha keihäänkärjen ja miekan välillä (1158, kartassa 10). Miekan kärki oli itää kohti ja viikate oli osaksi säilän alla. Keihäänkärki oli hyvin vinossa asemassa, niin että sen lounasta kohti oleva kärki tuli esiin n. 16 cm ylempää kuin putken suu. Se oli sitäpaitsi hieman vääntynyt. Hopearaha löytyi keihäänkärjestä n. 15 cm miekkaan päin tasosta, joka vastasi keihäänkärjen tasoa, mutta oli miekan tasoa n. 20 cm ylempänä. Mahdollisesti räjäytykset ovat vaikuttaneet tämänkin haudan löytöjen sijain-

tiin. Pääkallon lisäksi vainajasta ei tavattu paljonkaan jälkiä, sillä hauta 16 oli kaivettu siihen kohtaan, missä alaruumiin olisi pitänyt olla. Sitä kaivettaessa oli katkaistu myös miekan kärki. Mitään puun jäännöksiä ei tavattu, joten ilmeisesti kysymyksessä oli arkuton hautaus.

Löydökset täytemaasta:

1149. Pr. spiraaleja, läpim. 4 mm, pujotettu lankaan. K. 14.
1150. Spiraalikoristeen katkelmia, 2 kpl. K. 15.
1151. Pronssirengas, umpinainen, läpim. 27 mm. (Kt. 4:9). K. 9.
1152. Rautanaula, pit. 44 mm. K. 18.
1153. Pr. spiraalisormus, kolmikulmaista varrasta, koristettu kulmaviivalla, 5-kiert., läpim. 15 mm (Kt. 4:7). K. 7.
1154. Pr. spiraali, 4×6 mm. K. 16.
1155. Pr. levyn pala, jossa reikä, 14×9 mm. K. 19.
1156. Saviastianpaloja, 19 kpl, koristeettomia.

Hautakerroksesta:

1157. Putkellinen keihäänkärki, jonka lehti on pitkä, harjallinen, loivakulmainen ja suippokantainen, lähinnä Petersenin M-tyyppiä, pituus 396 mm (Kt. 4:5). K. 5.
1158. Hopearaha, englantilainen, rahaluettelo n:o 2 (Kt. 4:10). K. 10.
1159. Saviastia, pyöristyväpohjainen, reunasta profiloitu, koristamaton, kork. n. 98 mm, suurin läpimitta 165 mm (Kt. 4:11). K. 11.
1160. Saviastia, muodoltaan kuin edellinen, koristettu profiloinnin alapuolelta kolmella aivan kuin sormilla vedetyllä uralla. Kork. 90 mm, suurin läpimitta 151 mm (Kt. 4:12). K. 12.
1161. Keritsimet, pyöreäpäiset, pit. 149 mm (Kt. 4:3). K. 3.
1162. Miekka, kaksiteräinen, veriuralla varustettu. Nuppi on yksiosainen, alasivulta ulospäin kaareva, yläsivulta keskihuippuinen. Väistin on melko pitkä, päistä hieman alaspäin kaartuva. Alkuperäinen pituus on ollut n. 850 mm (kärki on kappaleina), josta kahvan osuus on n. 125 mm. Nuppi on kooltaan 76×32×20 mm. Väistimen pituus on 119 mm ja säilän leveys väistimen alta n. 56 mm. Miekka on Petersenin Y-tyyppiä (Kt. 4:1). K. 1.
1163. Pr. hevosenkenkäsolki, suppilonuppinen, 65×60 mm, kehän poikkileikkaus soikea, neula rautaa, ruostunut hajalle. Kehä on koristettu kolmioleimariveillä, nupit kolmikehäisillä pisteympyröillä (Kt. 4:8). Soljen yhteydessä oli nahanpala. K. 8.
1164. Viikatteen terä, pit. 395 mm, kärki poikki, terän leveys 45 mm (Kt. 4:2). K. 2.
1165. Rautavarras, toiseen päähän suippeneva, pituus 61 mm. K. 13.
1166. Pr. spiraalisormus, kolmikulmaista varrasta, koristettu kulmaviivalla, läpim. 17–18 mm (Kt. 4:6). K. 6.
1167. Pääkallon jäännöksiä. K. 20.
1168. Pääkallon jäännöksiä miekan kahvan yläpuolelta (täytemaalöytö?). K. 21.

Haudan 16 täytemaasta löydetty esine, joka on saattanut alkuaan kuulua hautaan 15 (tai 13 ?):

1170. Pr. punnus, litistetyn pallon muotoinen, toisella lattealla sivulla yksi, toisella kaksi pisteympyrää, koko 15×14×10 mm, 9,27 g. K. 17.

Haudan 19 täytemaasta, mahdollisesti alkuaan haudasta 15:

1217. Kaksinkertaisen päätehelan alaosa, koristettu kulmaviivoilla, pit. n. 40 mm, lev. 4–7 mm (Kt. 4:4). K. 4.

HAUTA 16

Sijainti	109/111	KM 18000:1169–1175
Suunta	SW–NE	(Kartta ks. hauta 15)
Koko	235×65 cm	
Syvyys	90 cm	

Hauta sijaitsi peltoalueella, missä multakerroksen paksuus oli n. 30 cm. Hautakuoppa oli selvästi suorakulmainen ja sitä tehtäessä oli rikottu osittain hautoja 10 ja 15; tämän päälle taas oli tehty hauta 19. Hautaus oli esineetön.

Löydökset haudan täytemaasta:

1169. Pronssiesineen katk. 2 kpl, ohuita, koko n. 20×5 ja 9×5 mm.
1170. Pieni pronssipunnus, ks. edellä haudan 15 kohdalla.
1171. Kulmakoriste, nelijakoinen, koko n. 19×12 mm, tehty 3–5 mm pitkistä spiraaleista, kiinni kankaanpalasessa.
1172. Raudanpala, 29×22 mm.
1173. Pr. spiraaleja 4 kpl, pujotettu nahkanauhaan.
1174. Raudanpala, 14×6×5 mm.
1175. Saviastianpaloja 2 kpl, koristeettomia.

HAUTA 17

Sijainti	109/114	Valokuvat 3, 4
Suunta	WSW–ENE	Kuvataulu 5/17:1–15
Koko	360×140 cm	KM 17847:1–3,
Syvyys	90–95 cm	18000:1176–1206.

Hauta oli peltoalueella, missä mullan paksuus oli 25–30 cm. Viemäriojaa kaivettaessa oli tätä hautaa pahasti rikottu, ja juuri tästä haudasta esiin tullut miekka antoi alkusysäyksen kaivauksille. Tästä voidaan olla aivan varmoja, sillä miekan katkennut kärkiosa (1201), joka löytyi kaivauksissa, sopi täsmälleen aikaisemmin löydettyyn miekkaan (17847:1).

Haudassa on saattanut olla kiveys, joka kuitenkin oli tuhoutunut lähes täysin ennen kaivauksia, säilyneessä koillispäässä oli ainakin pienehkö kiviryhmä. Hautakuopan reunoilla oli jälkiä puuvuorauksesta, pohjalla oli tumma kerros. Hautaa tehtäessä oli ilmeisesti rikottu sekä hautaa 52 että 23; edellisestä ovat todennäköisesti peräisin miekansäilä, kilvenkupura ja väkipuukon palaset (1184, 1185, 1182, 1183, kartassa 15, 16, 6 ja 5), jälkimmäisestä taas jotkin täytemaasta löytyneet saviastianpalaset (1188). Haudan 17 hautaukseen kuulunevat haudan eteläsyrjällä olleen miekan lisäksi keritsimet (1204, kartassa 14), sormus (1206, kartassa 7), nahkapäällysteiseen puulevyyn niitatut helat (1200, 1203, kartassa 12 ja 13) ja mahdollisesti riipushioin (1178), joka oli haudan lounaispään harvoja löytöjä (kartassa 10). Vainajan sääristä oli hyvin heikkoja jälkiä haudan koillispäässä, joten ilmeisesti tämän pää on ollut lounaassa.

Löydökset pinta- ja täytemaasta:

1176. Rautanaula, pit. 53 mm, kanta 17×13 mm.

1177. Raudanpaloja, 2 kpl.

1178. Riipushioin, harmaata liusketta, reiän kohdalta katkennut, alapäähän suippeneva, toisella lappeella ura, pituus 65 mm (Kt. 5:10). K. 10.

1179. Pronssinpala, 4×9 mm.

1180. Pronssihelan katkelma, 20×8 mm, niitattu kiinni kaksinkerroin käännettyyn nahkaan, jonka välissä on vielä kolmas kerros, ehkä tuohta. Helan reunassa on uurteellinen lista (Kt. 5:4). K. 4.

1181. Veitsen ruotokatkelma, pit. 39 mm.

1182. Vääntynyt rautaesineen katk., ehkä väkipuukkoa, oikaistu pituus n. 150 mm, lev. 33 mm, hamaran paksuus n. 5 mm (Kt. 5:6). K. 6.

1183. Vääntynyt rautaesineen katk., ehkä kärkiosa edellisestä, oikaistu pituus n. 160 mm, leveys n. 24 mm, hamaran paksuus n. 6 mm (Kt. 5:5). K. 5.

1184. Miekan säilä, kahtena kappaleena, pit. n. 790 mm, josta ruotoa 38 mm, ei veriuraa, terän leveys n. 50 mm. K. 15.

1185. Kilvenkupura, pyöreälakinen, korkeus n. 90 mm, läpimitta alkuaan n. 130 mm, reuna vahingoittunut. K. 16.

1186. Pronssisormus, jonka päät menevät vain hieman päällekkäin, miltei tasaleveätä latteata varrasta, sisähalkaisijat 20 ja 14 mm (Kt. 5:3). Org. ainetta. K. 3.

1187. Saviastianpaloja, 65 kpl, tummia, karkeita, n. 150 mm korkeasta ja n. 160 mm laajasta astiasta. Koillispäästä.

1188. Saviastianpaloja, 25 kpl, ruskehtavia, muutamat koristettu nyöripainanteilla. Koillispäästä.

1189–1191. Saviastianpaloja, 23 kpl, ohuita, ruskeita, koristettu osaksi kohovyöllä ja hienoilla nyöripainanteilla. Palasia löydettiin täytemaasta haudan kummastakin päästä.

1192. Palaneita luunsiruja haudan koillispäästä.

1193. Palaneita luunsiruja haudan lounaispäästä.

1194. Ihmisen hammas ja maatunutta luuta.

1195. Naudan hampaita.

1196. Naudan hampaita.

1197. Kivilaji-iskos, 46×31×18 mm.

1198. Piikappale, 31×7×8 mm.

Viemäriojaa kaivettaessa löydetyt esineet:

17847:1 Miekka, kaksiteräinen, hopeakoristeinen, pit. 838 mm, josta kahvaa on n. 145 mm. Nuppi on paksu, viisijakoinen, ilman alusta, koristettu hopealangalla, josta suuri osa on karissut pois, koko 81×42×39 mm. Väistin on päistään alaspäin kaartuva, koristettu hopealla, kuvioina solmuristit, pituus 99 mm. Säilässä on kuvioita, se on väistimen alta 48 mm leveä (Kt. 5:1). K. 1.

:2,3 Veitsen tupen osa, pronssinen kaksinkertainen reunahela, nahkaa ja pieniä niittejä (Kt. 5:2). K. 2.

Haudan löytökerroksen esineet:

1199. Spiraalikoristeen katk. ja villalankaa (Kt. 5:8). K. 8.

1200. Kaksi suippopäistä pronssihelaa, jotka on niitattu yhteen viidellä niitillä ja joiden välissä on nahkaa ja puuta. Koot 90×13 ja 85×12 mm (Kt. 5:12). K. 12.

1201. Miekan kärkikatkelma, pituus n. 200 mm, liitetty miekkaan 17847:1. Lisäksi yksi ihmisen hammas. K. 1.

1202. Pronssirengas, lähes täysin hapettunut, pyöreätä varrasta, läpim. 16 mm (Kt. 5:9). Puuta. K. 9.

1203. Kaksi pitkää, suippopäistä pronssihelaa, jotka on niitattu kuudella niitillä kahden puolen nahalla päällystettyä puulevyä. Helat ovat nyt katkelmallisia, mutta ne ovat alkuaan olleet jonkin verran suurempia kuin samantapaiset helat n:ossa 1200. Paremmin säilyneen koko on nyt 72×15 mm (Kt. 5:13). Lisäksi löydettiin irrallinen rautaniitti sekä puun jäännöksiä. K. 13.

1204. Keritsimet, rengaspäiset, pit. 248 mm (Kt. 5:14). K. 14.

1205. Rautarengas, pätkä pronssiketjua ja orgaanisia aineita (Kt. 5:11). K. 11.

1206. Pr. sormus, keskikilpi katkelmallinen, päät kolmikulmaista varrasta, läpim. n. 18 mm. Kilpi on koristettu kaivertamalla, päissä on harjan kummallakin puolella ‹kulmaviivat (Kt. 5:7). K. 7.

HAUTA 18

Sijainti 109/116 KM 18000:1207–1211
Suunta SW–NE
Koko 180×55 cm
Syvyys 85 cm

Hauta sijaitsi peltoalueella, missä multakerroksen paksuus oli n. 30 cm. Pelto-oja kulki sen luoteissivun päällä ja sen länsikulma oli hävinnyt viemäriojan teossa. Säilyneistä osista päätellen hautakuoppa oli ollut kapea ja suorasivuinen, joskaan sen kulmat eivät olleet aivan suorat. Hautaus oli esineetön, mutta täytemaasta löytyi pieniä pronssirenkaita, rautanaula, saviastianpaloja, rautakuonaa ja maatunut luunpala.

Löydökset täytemaasta:

1207. Avonaisia pronssirenkaita 3 kpl, läpim. n. 5 mm.

1208. Rautanaula, pit. 56 mm, kanta kuusikulmainen, 16×13 mm.

1209. Saviastianpaloja 2 kpl, koristeettomia.

1210. Rautakuonaa 3 möykkyä.

1211. Maatunut luunpala.

HAUTA 19

Sijainti 109/111 Kuvataulu 4
Suunta SSW–NNE KM 18000:1212–1217
Koko 165×55 cm (Kartta ks. hauta 15)
Syvyys 95 cm

Hauta sijaitsi peltoalueella, missä mullan paksuus oli n. 30 cm, ja se oli tehty hautojen 15, 16 ja 10 päälle. Hautakuoppa oli kapea ja suorasivuinen, koillispää oli pyöristyvä, lounaispää suora. Hautaus oli esineetön.

Löydökset haudan täytemaasta:

1212. Rautanaulan varsikatkelma, pit. 55 mm.

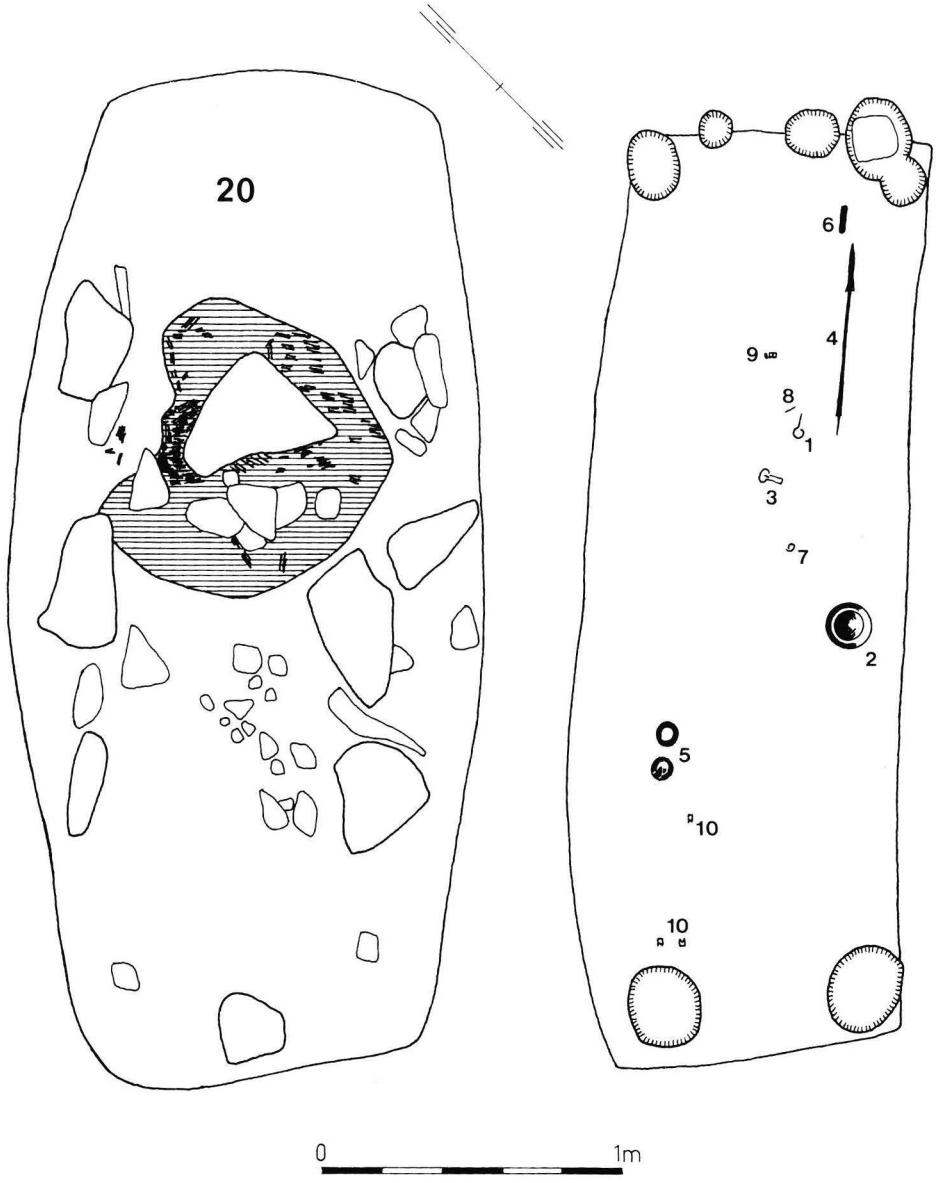

1213. Nahan kappale, jossa kiinni pronssiniitti, koko 26×9 mm.

1214. Kultafoliohelmi, kappaleina, tynnyrimäinen, alkuaan kooltaan n. 13×10 mm.

1215. Helmi, vaaleanvihreä tummanvihrein juovin, 10×8 mm.

1216. Pronssihelan katkelmia 2 kpl, 38×7 ja 18×8 mm, sekä nahan pala, 19×8 mm.

1217. Vyön päätehelan alaosa, 40×4–7 mm, koristettu kulmaviivoilla (ks. hauta 15, Kt. 4:4). K. 4.

HAUTA 20

Sijainti 108/103
Suunta SW–NE
Koko 310×155, pohjasta 310×105 cm
Syvyys 80 cm

Valokuvat 5, 6, 9
Kuvataulu 6/20:1–7
KM 18000:1218–1233

Hauta sijaitsi peltoalueella, missä multakerroksen paksuus oli n. 20–25 cm. Sen päällä oli soikion muotoinen, pystyjen tai alkuaan pystyssä seisoneiden kivien piiri, joka oli avoin lounaassa, missä aukon täytti piirin sisäpuolella oleva, keskustaa kohti kalteva kivi. Tämän kiven ympärillä oli runsaasti hiiltä sekä pari eläimen luuta. Ison kiven koillispuolella oli n. 20 cm läpimitaltaan olevien kivien ryhmä ja lähempänä koillispäätä joukko pieniä kiviä. Kiveyksen korkeimmat kivet ulottuivat pellon pintaan. Hautakuoppa oli yläosastaan soikeahko, pohjasta huomattavasti kapeampi ja lähes suorakulmainen. Koillispään kulmissa oli tummat, pyöreähköt jäljet, ja lounaispäässä oli peräti neljä jälkeä, joista syvimmät ulottuivat n. 20–25 cm haudan pohjaa alemmaksi. Itäkulman läikän keskellä oli vielä puunsyitä pystyssä, joten ilmeisesti oli kysymys paaluista. Haudan pohjalla ei ollut mitään yhtenäistä tummaa kerrosta, mutta n. 20 cm pohjatasoa ylempänä havaittiin lähes koko

hautakuopan pituinen tummempi kerros, jonka paksuus oli vain 1–2 cm. Tuntuu mahdolliselta, että tämä olisi ollut jäännös jonkinlaisesta paalujen varassa olleesta katoksesta. Vainajasta oli jäljellä vain vähän hammaskiilteen palasia haudan lounaispäässä (kartassa 9). Näistä koilliseen, ilmeisesti rinnalla, oli paimensauvaneula ja rautavarras (1219, 1222, kartassa 1, 8), ja edelleen jalkopäähän päin vyönsolki (1223, kartassa 3) ja pronssinen spiraalisormus (1224, kartassa 7). Vainajan vasemmalla sivulla oli ango (1221, kartassa 4) kärki lounaista kohti, ja sen kärjen lähellä oli kaksinkerroin taivutettu rautakisko (1220, kartassa 6), jonka päitä yhdisti niitti. Haudan keskivaiheilla, lähempänä luoteis- kuin kaakkoissivua, oli kilvenkupura (1225, kartassa 2), ja jalkopäästä tavattiin kuolaimet (1226, kartassa 5) sekä naudan hampaita (1229, kartassa 10). Täytemaassa oli saviastianpaloja (1227).

Löydökset:

1218. Rautavartaan katkelma, 21×5 mm.

1219. Rautavartaan katkelma, poikkileikkaukseltaan nelikulmainen, pit. n. 50 mm, varras 10×7 mm, toiseen päähän jonkin verran kapeneva. K. 8.

1220. Rautalyöte, kaksinkerroin taivutettu, osat yhdistetty kahdella niitillä, toinen pää poikki. Esineen pit. n. 105 mm, lev. 18–22 mm (Kt. 6:6). K. 6.

1221. Suomalainen ango, pit. 628 mm, mistä lehteä 168 mm ja ruotoa 88 mm, toinen väkänen puuttuu (Kt. 6:4). K. 4.

1222. Paimensauvaneula, rautaa, pit. 93 mm, kärki puuttuu (Kt. 6:1). K. 1.

1223. Vyönsolki, rautaa, soikea, liittyy kaksinkerroin taivutettuun katkelmalliseen pronssihelaan, jonka toisessa päässä on niitti. Koko esineen pituus on n. 70 mm (Kt. 6:3). K. 3.

1224. Pr. spiraalisormus, kolmikulmaista varrasta, läpim. 21 mm, sisällä sormen luu (Kt. 6:7). K. 7.

1225. Kilvenkupura, pyörölakinen, kork. 91 mm, halk. 132 mm (Kt. 6:2). K. 2.

1226. Kuolainten osia: kaksi irrallista, latteasta vartaasta tehtyä rengasta, halk. 82 ja 76 mm, toisessa kiinni kaksi s-muotoista suuraudan osaa, pit. 51 ja 59 mm (Kt. 6:5). K. 5.

1227. Saviastianpaloja 13 kpl, joista kaksi reunasta. Täytemaasta.

1228. Hammaskiilteen palasia. K. 9.

1229. Naudan hampaita. K. 10.

1230–1232. Maatunutta luuta.

1233. Hiilinäyte haudan pinnalta.

HAUTA 21

Sijainti	106/105	Valokuva 9
Suunta	SSW–NNE	Kuvataulu 7/21:1–5
Koko	320×100 cm	KM 18000:1234–1246
Syvyys	80 cm	

Hauta sijaitsi peltoalueella, missä mullan paksuus oli n. 25 cm. Osaksi sen päälle oli tehty haudat 22 ja 364. Haudan koillispäässä oli ilmeisesti ollut kiveys, mutta se oli mennyt hajalle hautaa 22 tehtäessä. Hautakuoppa oli suorasivuinen ja pyöristyväkulmainen, ja sen kulmissa oli muuta pohjatasoa 10–20 cm alemmaksi ulottuvat läikät. Täytemaassa oli jonkin verran hiiltä, mutta muita puunjäännöksiä ei tavattu. Vainajasta oli säilynyt jäännöksiä vain rannerenkaan ja sormuksen yhteydessä, mutta todennäköisesti tämä oli levännyt pää lounaassa. Haudan tästä päästä löytyi katkelmia jostakin rautaesineestä (1239, kartassa 3) ja pieni tasavartinen solki (1237, kartassa 2), hieman keskemmällä olivat rannerengas (1241, kartassa 5) ja sormus (1240, kartassa 1), ja haudan jalkopäästä löytyi eläimen hampaita (1245, kartassa 6). Pinta- ja täytemaassa oli muutamia esineen katkelmia, saviastianpala ja pari rautakuonamöykkyä (1234–1236, 1243, 1244).

Löydökset:

1234. Rautaesineen katkelma, jossa on kaksinkerroin taivutettu reuna, koko 91×30×2 mm. Pintalöytö. K. 4.

1235. Kankaan reunaa, johon on kiinnitetty spiraalirenkaita, pit. 11 mm. Löydetty haudan länsireunalta, joka oli rikottu hautaa 364 kaivettaessa. K. 7.

1236. Niitin kanta, 16×18 mm. Löydetty kuten edellinen. K. 8.

1237. Tasavartinen solki, viivakoristeinen, 34×11×18 mm, päät hieman levenevät, neula puuttuu (Kt. 7:2). K. 2.

1238. Rautavarras, 38×5 mm, ja levyn pala, 8×10 mm. K. 9.

1239. Rautaesineen katkelmia 11 kpl, mm. sinkilä, kaksi niittiä, kaksi helaa, 38×13 mm, ja kaksi vartaan katkelmaa, 19 ja 28 mm (Kt. 7:3). K. 3.

1240. Pr. spiraalisormus, keskikilv., koristettu kohoharjalla ja kaiverruksella, päät kolmikulmaista varrasta, läpim. 18 mm (Kt. 7:1). Ohessa taljan pala. Löydettäessä oli sormuksen sisällä sormen luu. K. 1.

1241. Pr. koverankuperan rannerenkaan katkelmia. Rengas on ollut päihin levenevä, lev. 7–26,5 mm, koristettu ruudutuksella ja päis-

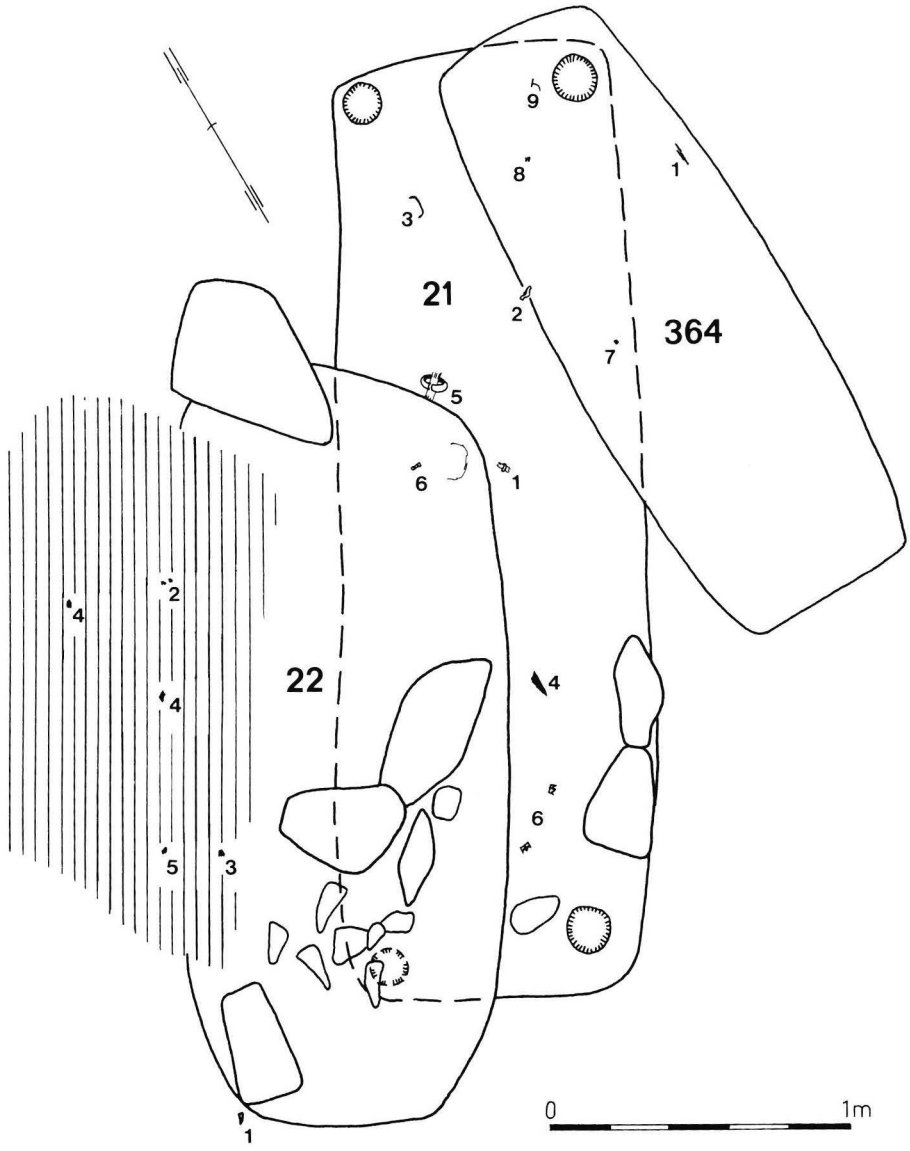

sä kolmella juovalla (Kt. 7:5). Löydettäessä oli renkaan sisällä ranneluita. K. 5.

1242. Tekstiilejä ja karvoja edellisen yhteydestä.

1243. Saviastianpala, koristeeton. Täytemaasta.

1244. Rautakuonaa 2 möykkyä. Täytemaasta.

1245. Eläimen hampaita.

1246. Hiilinäyte.

HAUTA 22

Sijainti	107/105	Valokuva 9
Suunta	SSW–NNE	Kuvataulu 7/22:1
Koko	250×105 cm	KM 18000:1247–1253
Syvyys	70 cm	(Kartta ks. hauta 21)

Hauta sijaitsi peltoalueella, missä mullan paksuus oli n. 25 cm. Se oli tehty haudan 21 itäosan päälle, ja se oli pahasti rikkoutunut räjäytettäessä sen kaakkoissivulla ollutta suurta kiveä. Hautakuoppa oli muodoltaan soikeahko, ja siitä tavatut kivet saattavat olla alkuaan peräisin haudasta 21. Vainajasta oli jäljellä hieman pääkallon jäännöksiä haudan länsikulmassa (kartassa 6). Hautaus on saattanut olla esineetön, mutta on myös mahdollista, että hopeasormuksen katkelma (1247, kartassa 1), joka löytyi pintamaasta, on noussut siihen kiveä räjäytettäessä juuri haudasta 22. Täytemaan väri hautakuopassa poikkesi myöhäisten esineettömien hautojen täytemaan väristä, joten on mahdollista, että se on näitä vanhempi.

Löydökset pinta- ja täytemaasta ja räjäytetyn kiven kohdalta:

1247. Hopeasormuksen katkelma, keskiosa leveä ja leimakoristeinen. Sormuksesta on säilynyt vain vajaa puoli kierrosta (Kt. 7/22:1). K. 1.

1248. Raudanpaloja 3 kpl, pieniä. K. 2.

1249. Rautalevyn pala, 24×22×2 mm. K. 3.
1250. Kaksi rautalevyn palaa, 20×11 ja 18×15 mm. K. 4.
1251. Rautalevyn paloja 3 kpl, pieniä. K. 5.
1252. Saviastianpaloja 3 kpl, koristeettomia.
1253. Ihmisen hampaan katkelmia ainakin viidestä hampaasta. K. 6.

HAUTA 23

Sijainti	110/114	Kuvataulut 8–9
Suunta	SW–NE	KM 18000:1254–1304
Koko	310×120 cm	(Ks. myös haudan 13 kartta)
Syvyys	85 cm	

Hauta sijaitsi peltoalueella, missä multakerroksen paksuus oli n. 30 cm. Se oli tehty suoraan haudan 52 päälle, ja tätä hautaa taas oli rikottu hautoja 13 ja 17 tehtäessä. Hautakerrosten lähes täydellinen sekaantuminen paikalla oli kuitenkin keväällä 1969 suoritettujen maanpinnan räjäytysten syytä. Mikäli

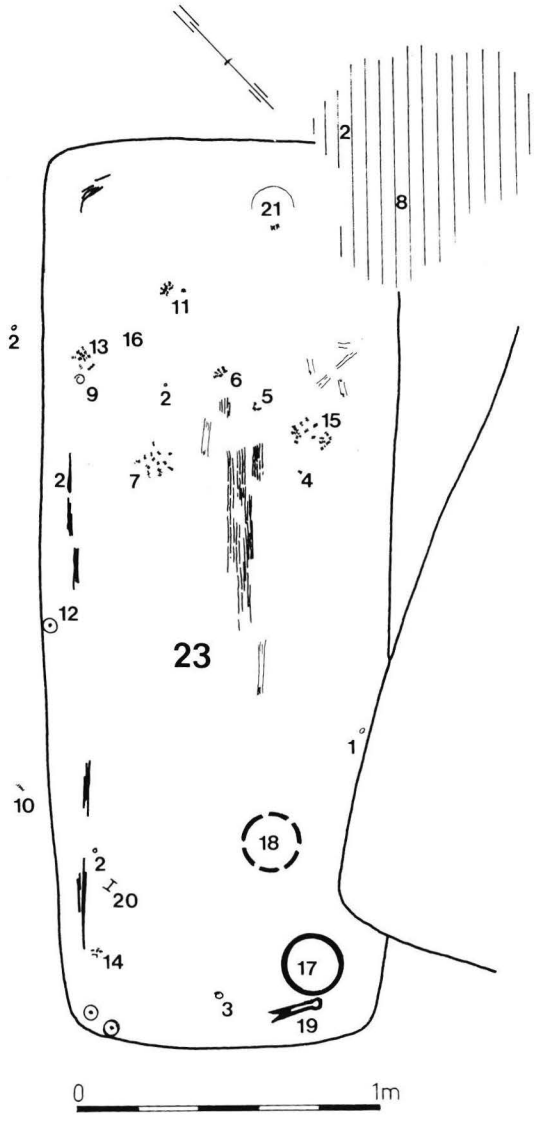

haudan päällä on ollut kiveys, se on tuhoutunut hautaa 13 tehtäessä. Hautakuoppa oli tasasivuinen ja pyöristyväkulmainen, ja varsinkin sen eteläreunalla oli säilynyt sen verran puun jäännöksiä, että sen pohjalla voidaan päätellä olleen arkun tai jonkinlaisen puurakenteen. Vainajasta oli säilynyt vähän pääkallon jäännöksiä haudan länsikulmalla sekä jonkin verran raajojen luita. Varsinkin haudan lounaispää ja keskiosa oli sekoittunut räjäytyksissä. Haudan 13 kohdalla luetellut helmet (1070, 1072, 1075, 1078, 1079, 1080, 1085, 1090, 1092, 1112, 1115), samoin kuin spiraalikoristeetkin (1080, 1087, 1095–1097, 1099, 1101, 1103, 1105, 1107–1111, 1117) lienevät alkuaan tästä haudasta, samoin ehkä rikkinäinen saviastia (1576), joka on lueteltu vasta haudan 52 löytöjen joukossa. Tämän astian palasia löytyi haudan 17 täytemaasta (1188). Kerrosten sekaantumisesta johtuen vain harvat löydökset voidaan varmasti kytkeä hautaan 23. Näitä ovat keritsimet ja saviastia (1304, 1299, kartassa 19, 17) haudan pohjoiskulmassa ja sormukset (1292, 1300, kartassa 9, 3) sekä haudan keskikohdasta lounaaseen löydetyt spiraalikoristeet (1291, 1293, 1295–1298, 1301–1303, kartassa 13, 11, 4–7, 15). Niittinaula (1294, kartassa 20) itäkulmassa vaikutti myös tähän hautaan kuuluvalta. Täytemaa oli täynnä esineiden katkelmia, rauta- ja pronssilevyn palasia (1254–1269, 1273–1275, 1279, 1280), punnuksia (1266, 1270, 1272, katso hauta 13), helmiä (1277, 1278), spiraaleja (1271, 1276), saviastian kappaleita (1282) ja rautakuonaa (1285–1287). Olosuhteista päätellen osa näistäkin voi hyvin kuulua puheena olevaan hautaan.

Löydökset täytemaasta ja sekaisesta maasta hautojen 13, 23 ja 52 vaiheilta:

1254. Raudanpala, 40×14×4 mm.
1255. Raudanpala, 31×18×2 mm.
1256. Raudanpaloja 5 kpl, suurin 30×10×4 mm.
1257. Raudanpaloja 19 kpl, suurimman läpim. n. 30 mm, osa aivan muruja.
1258. Rautavartaan katkelma, 16×6 mm.
1259. Rautalevyn pala, 10×10 mm.
1260. Rautatangon katkelma, 24×10 mm.
1261. Raudanpala, 18×12×4 mm.
1262. Pronssihelan katkelma, koristettu helmiviivoilla, ks. hauta 13 (Kt. 3:7). K. 13:7.
1263. Pronssihelan katkelma, 20×10 mm.
1264. Rautalevyn pala, 18×12 mm.
1265. Pronssihelan katkelma, 35×10 mm.
1266. Raudanpaloja 9 kpl, neljä varrasmaista, kolme levymäistä, yksi niitin kanta(?) ja yksi pallomainen, todennäköisesti punnus, koko

17×16×13 mm, paino 5,96 g, ks. hauta 13 (Kt. 3:14). K. 13:14.

1267. Pronssilevyn pala, 20×13 mm.

1268. Pronssihelaa 2 palaa, koristettu leimariveillä ja kolmioilla, samaa helaa kuin n:o 1574, joka on lueteltu haudan 52 kohdalla, ks. hauta 13 (Kt. 3:6). K. 13:6.

1269. Rautalevyn pala, 43×20 mm.

1270. Rautapunnus(?), pyöreähkö, 27×23×19 mm, paino 22,16 g, ks. hauta 13 (Kt. 3:15). K. 13:15

1271. Spiraalikoristeen katkelmia 7 kpl, spiraalit vedetty suoriksi aina joka neljännen kierteen jälkeen (Kt. 8:14). K. 14.

1272. Rautapunnus(?), pyöreähkö, 13×11×10 mm, paino 2,24 g, ks. hauta 13 (Kt. 3:13). Lisäksi pieni rautalevyn kappale. K. 13:13.

1273. Raudanpaloja 6 kpl, yksi näistä niitin kanta, 20×16 mm.

1274. Pr. renkaan katkelmia 7 kpl, läpim. 9 mm.

1275. Raudanpala, 17×17×8 mm.

1276. Pr. spiraalia aivan vähäinen katkelma.

1277. Helmi, punainen, koristettu kahdella keltaisella läikällä, 9×6 mm (Kt. 8:2). K. 2.

1278. Helmi, sininen, litteän pyöreä, 10×5 mm (Kt. 8:2). K. 2.

1279. Pronssilevyn pala, 14×6×1 mm.

1280. Raudanpaloja 12 kpl, suurin 27×24×7 mm.

1281. Saviastianpaloja 140 kpl, joista 5 reunapaloja ja 10 viivoilla koristettuja (Kt. 9:16). K. 16.

1282. Saviastianpaloja 65 kpl, joista 2 reunapaloja ja 4 koristettuja, yhdessä nuorapainanne, muissa viivakoristelua.

1283. Saviastianpala, koristeeton.

1284. Ihmisen hammas.

1285–1287. Rautakuonaa yhteensä 5 möykkyä.

1288. Kvartsinpala.

1289. Arkun puuta.

1290. Hiilinäyte.

Haudan tasosta:

1291. Spiraalikoristeen katkelma, tehty paikoin suoriksi vedetyistä ja ristiin asetetuista spiraaleista, koko 23×20 mm (Kt. 8:13). K. 13.

1292. Pr. spiraalisormus, tasakuperaa varrasta, läpim. 17 mm, neljänä palana (Kt. 8:9). K. 9.

1293. Pr. spiraali, 19×5 mm, sisällä lankaa.

1294. Niitti, pit. 42 mm, kannat 27×27 ja 30×21 mm. K. 20.

1295. Spiraalikoristeita 2 kpl, toinen pyöryläkoriste, toinen nelipyöryläinen, puolipyöreä, kummankin alla tekstiiliä (Kt. 8:11). K. 11.

1296. Pyöreä spiraalikoriste, katkelmallinen, alla kangasta (Kt. 8:5). K. 5.

1297. Spiraali, 16×4 mm.

1298. Spiraalikoriste, katkelmallinen, esiliinan kulmasta(?), 33×20 mm (Kt. 8:6). K. 6.

1299. Katkelmallinen saviastia, kork. 140, halk. 130–195 mm, reuna profiloitu, koristeena huolimattomasti tehty 2–3-kertainen nyöripainanne (Kt. 9:17). K. 17.

1300. Hopeasormus leveällä ulospäin kuperalla keskiosalla, leimakoristeinen, läpim. n. 17 mm, latistunut (Kt. 8:3). K. 3.

1301. Spiraalikoristeita 13 kpl, joista yksi viuhkamainen päätepyörylä ja 12 kpl kuvioita, joissa langat kulkevat kahden vierekkäisen spiraalin läpi, muodostavat senjälkeen punoksen, jonka kummallakin sivulla on kaksi pikkuspiraalia, ja kulkevat taas kahden rinnakkaisen spiraalin läpi. Näiden alla oli taljaa ja tämän alla neliömäinen, puhkonaisella ylälevyllä varustettu pronssihela (Kt. 3:5), jonka alla oli myös taljaa ja suurehko maatunut luunpala (spiraalikoristeet Kt. 8:7). K. 7.

1302. Spiraalikoristeita, joista yksi puolipyöreä, nelipyöryläinen ja viisi pyöryläpäätteitä, kaikkien alla tekstiiliä, sekä paikoin suoriksi vedetyistä spiraaleista tehty ristikkokoriste, jonka reunoilla on pikkuspiraaleista ja langoista tehty punos (Kt. 8:15). K. 15.

1303. Spiraalipyörylän katkelma, alla kangasta (Kt. 8:4). K. 4.

1304. Keritsimet, rengaspäiset, pit. 190 mm, toisen terän kärki katkennut (Kt. 9:19). K. 19.

Haudan 13 kohdalla lueteltuja, mutta todennäköisesti tähän hautaan kuuluvia:

1069. Pr. spiraalisormus (Kt. 8:1). K. 1.

1072. Meripihkahelmi (Kt. 8:2b). K. 2.

1074. Kankaan reunaa, koristettu pronssirenkailla (Kt. 8:10). K. 10.

1075. Punainen helmi.

1077. Spiraalikoristeen katk.

1078–1080. Spiraaleja ja lasimassahelmiä (osa Kt. 8:2a, c–f). K. 2.

1085. Luuhelmen kappaleita.

1086. Pr. spiraalirannerenkaan katkelmia (Kt. 8:8). K. 8.

1090. Helmi, poikkiviivakoristeinen (Kt. 8:2g). K. 2.

1092. Helmi (Kt. 8:2h). K. 2.

1108. Spiraalikoristeen katkelma (Kt. 8:12). K. 12.

Lisäksi ehkä kaikki irrallisina löydetyt spiraalit haudan 13 kohdalta.

Haudan 52 kohdalla lueteltu, mutta ehkä tähän kuuluva:

1576. Saviastia (Kt. 8:18). K. 18.

HAUTA 24

Sijainti	107/112	Kuvataulu 17
Suunta	SSW–NNE	KM 18000:1305–1313
Koko	235×70 cm	(Kartta ks. hauta 36)
Syvyys	110 cm	

Hauta sijaitsi peltoalueella, missä ruokamullan paksuus oli n. 30 cm. Se oli tehty hautojen 8, 9, 11 ja 17 päälle. Hautakuopan seinät olivat lähes suorat ja se oli tasapohjainen. Hautaus oli esineetön, mutta täytemaassa oli löydöksiä, jotka mahdollisesti ovat alkuaan peräisin haudasta 36 (edellyttäen, että ne ensin ovat joutuneet haudan 11 täytemaahan tai pintakerroksiin).

Löydökset täytemaasta:

1305. Hopearaha, viitenä kappaleena, saksalainen, rahaluettelo n:o 9 (Kt. 17:10). K. 36:10.
1306. Hopearaha, neljänä kappaleena, saksalainen, rahaluettelo n:o 10 (Kt. 17:11). K. 36:11.
1307. Org. jäännöksiä rahojen yhteydestä, tekst. ym.
1308. Spiraalin katkelma, 5×5 mm, sisällä lankaa.
1309. Raudanpala, 37×18×5 mm.
1310. Pr. spiraaleja 8 kpl, läpimitat 4–5 mm (Kt. 17:12). K. 36:12.
1311. Saviastianpaloja 20 kpl, 3 reunasta, 5 nyörikorist.
1312. Palanutta savea 6 möykkyä.
1313. Hevosen luuta.

HAUTA 25

Sijainti	108/108	Valokuvat 7, 8
Suunta	WSW–ENE	Kuvataulut 10–12
Koko	315×95–140 cm	KM 18000:1314–1363
Syvyys	75 cm	(ks. myös 306, 373, 1135–1148)

Hauta sijaitsi peltoalueella, missä mullan paksuus oli n. 25–30 cm. Sen eteläpuolella oli ilmeisesti pellonparannustöissä räjäytetty kivi, ja viemärinteon yhteydessä suoritetut räjäytykset olivat myös kulkeneet sen yli. Hauta 14 oli tehty sen lounaispään päälle ja hauta 27 kaakkoiskulmalle. Hautakuoppa oli jokseenkin suoraseinäinen ja tasapohjainen, mutta kuopan kummassakin päässä oli ulospäin sojottavat korvakkeet, jotka ulottuivat ylhäältä alas asti. Räjäytyksistä johtuen vain osa esineistöstä oli alkuperäisellä paikallaan, mutta ilmeisesti vainajan pää on ollut haudan lounaispäässä, joka oli tuhoutunut hautaa 14 tehtäessä. Viimeksimainitun haudan täytemaasta löydettiin mm. pyöreä kupurasolki (1144, kartassa 16), pronssiketjun katkelma (1136, kartassa 14), rengaskoristeista reunusta (1143, kartassa 32), helmiä ja hopearaha (1139, 1141, 1145, kartassa 13). Sen sijaan eläinpäähela (1140, kartassa 31) tuskin on alkuaan kuulunut haudan 25 kalustoon. Tämän haudan kohdalla suurin osa esineistä löytyi haudan luoteisreunalta. Täällä olivat lounaisimpana kaarihunnun katkelmat (1340, 1349, kartassa 1) ja niistä n. 0,5 m koilliseen spiraalireunusta ja hopeasolki (1341–42, kartassa 12 ja 7). Vielä lähempänä koillispäätä tavattiin spiraalirannerenkaan katkelmat (1356, kartassa 19). Haudan keskivaiheilla olivat sormukset (1316, 1348, kartassa 17, 21), veitsenvarsi (1353, kartassa 20), kulkuset ja pronssihelat (1327, 1329, 1334, 1346, 1350, 1351, kartassa 22–27). Kaulanauhan osat (kartassa 13) ja saviastianpalat (1363, kartassa 28) löytyivät aivan hajallaan. Räjäytykset olivat pitäneet huolen siitä, että mistään suljetusta löytökerroksesta ei voida puhua, mutta varmasti suurin osa esineistä kuuluu yhteen. Pintamaassa vain oli muutamia suuria nauloja (1320, 1321, 1323, 1325), jotka vaikuttivat myöhäisiltä. Arkusta ei ollut selviä jälkiä, vaikkakin hiiltyneet puunpalaset hautakuopan kaakkoisreunalla saattavat olla peräisin siitä. Vainajasta oli jäljellä vain yksi hammas (1362, kartassa kohta 2) ja vähän luujälkiä haudan koillispäässä; hopeasormuksen (1348) sisällä oli lisäksi sormen luu.

Löydökset pinta- ja täytemaasta:

1314. Naulan kantakatkelma, pit. 31 mm.
1315. Pieni pronssiriipus, pit. 27 mm, pisaran muotoinen, reiässä rautarenkaan jäännöksiä (Kt. 11:18). K. 18.
1316. Pr. spiraalisormus, pyöreää varrasta, 4-kiert., läpim. n. 18 mm (Kt. 11:17). K. 17.
1317. Kultafoliohelmi, tynnyrim., 13×14 mm (Kt. 11:13c). K. 13.
1318. Pitkä tumma helmi, jonka koristeena on ollut spiraalimaisesti kiertävä keltainen juova, 8×20 mm (Kt. 11:13d). K. 13.
1319. Spiraalikoristeen katk., spiraalien paksuus n. 4,5 mm (Kt. 10:4). K. 4.
1320. Rautanaula, pit. 84 mm, kanta kolmiomainen, halk. n. 19 mm.

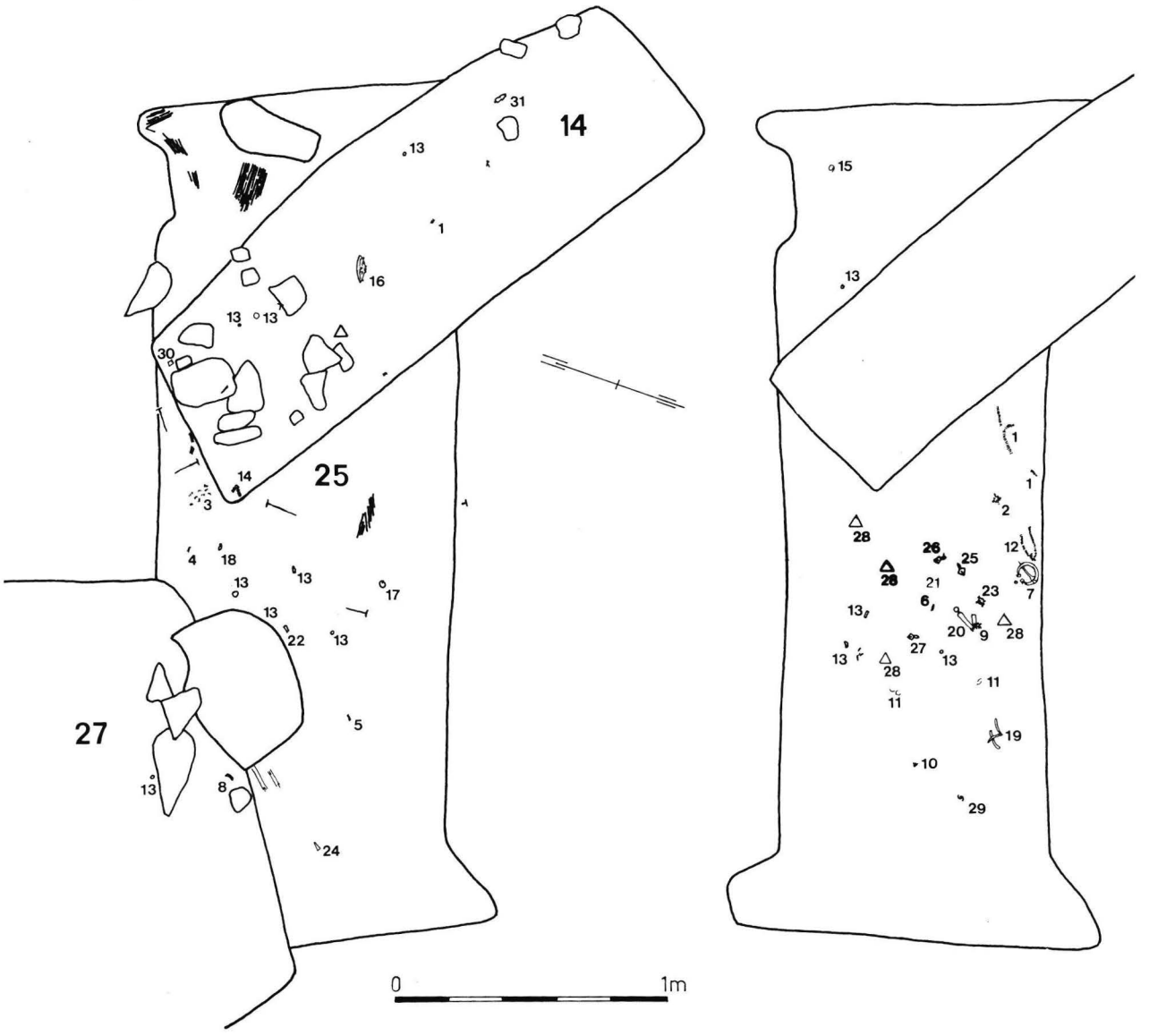

1321. Rautanaula, pit. 83 mm, kanta suorak., 13×17 mm.

1322. Pronssispiraali, 21×5 mm (Kt. 10:5). K. 5.

1323. Rautanaula, pit. 75 mm, kanta suorak., 17×10 mm.

1324. Spiraalien katkelmia 19 kpl, paks. 6 mm (Kt. 10:3). K. 3.

1325. Rautanaula, pit. 85 mm, kanta kolmiom., halk. 17 mm.

1326. Hopearaha, saks., rahal. n:o 4 (Kt. 11:13j). K. 13.

1327. Pronssihela, trapetsin muot., 43×21–34 mm, koristettu kaivertamalla ja kiinnitetty nahkaan neljällä niitillä (Kt. 12:24). K. 24.

1328. Pronssivartaan katk., pit. 37 mm, paks. 2 mm (Kt. 10:8). K. 8.

1329. Pronssihelan katk. 11 kpl, suurin 20×15 mm, koristettu kaivertamalla (Kt. 12:22). K. 22.

1330. Pronssispiraaleja 3 kpl, 19, 7 ja 5×5 mm (Kt. 10:11). K. 11.

1331. Spiraalikoriste, tehty paikoin suoriksi vedetyistä spiraaleista, joiden paksuus on n. 5 mm (Kt. 10:2). K. 2.

1332. Hopeabrakteaatti, arab. rahan jälj., rahaluettelo n:o 5 (Kt. 11:13 l). K. 13.

1333. Helmi, sisältä vaaleaa, mutta pinnalta ruskehtavaa ainesta, 12×9,5 mm (Kt. 11:13e). K. 13.

1334. Pronssikulkunen, 40×24 mm, jossa kiinni kaksinkert. kapea hela (Kt. 12:25). K. 25.

1335. Helmi, turkoosinvär., kaksoiskart. muot., 11×9,5 mm (Kt. 11:13f). K. 13.

1336. Raudanpaloja 4 kpl.

1337. Helmi, ruskehtava, koristettu keltaisella spiraalim. kiertävällä juovalla, 9×23 mm (Kt. 11:13g). K. 13.

1338. Savikuonan pala.

1339. Rautakuonan pala.

Löydökset, jotka olivat suurin piirtein alkuperäisessä tasossa:

1340. Kankaan reunaa, johon on pujotettu kaksikierteisiä spiraaleja, katkelman pit. n. 50 mm (Kt. 10:1). K. 1.

1341. Spiraaliputkireunusta n. 320 mm ja kolmijakoinen kulmakoriste, hieman tekstiiliä (Kt. 10:12). K. 12.

1342. Hopeinen hevosenkenkäsolki, 76×84 mm, kehä keskiharjainen, nupit latteat, fasetoidut, neulan kanta leveä, munuaismainen; sekä nupit, kehä että neulan kanta ovat koristetut leimakuvioilla (Kt. 10:7). K. 7.

1343. Pronssispiraaleja 4 kpl, 20, 7, 5 ja 5×5 mm (Kt. 10:11). K. 11.

1344. Kultafoliohelmi, tynnyrimäinen, 10×10 mm (Kt. 11:13h). K. 13.

1345. Spiraalireunuksen katk., pit. 21 mm (Kt. 10:6). K. 6.

1346. Pronssikulkunen, kuten 1334. Hela on irrallaan ja sen päiden välissä on säilynyt nahkaa (Kt. 12:27). K. 27.

1347. Pieni spiraalikoristeen katkelma (Kt. 10:10). K. 10.

1348. Hopeasormus, litistynyt, sisällä luu. Keskiosa on leveä, koristettu palmikoilla ja leimoilla (Kt. 11:21). K. 21.

1349. Kankaan reunaa, johon on pujotettu pronssispiraaleja, n. 150 mm pitkä kappale, josta haarautuu 48 mm pitkä osa (Kt. 10:1). K. 1.

1350. Kulkusriipus, kuten 1334, helan päiden välissä nahkaa (Kt. 12:26). K. 26.

1351. Pronssihela, nelikulmainen, 33×33 mm, koristettu kaivertamalla ja kiinnitetty neljällä niitillä ristikkäin kulkeviin nahkahihnoihin (Kt. 12:23). K. 23.

1352. Kulmakoristeen katkelma, tehty 5 mm paksuista spiraaleista (Kt. 10:9). K. 9.

1353. Veitsenvarsi, puuta, pit. n. 100 mm, teräpäähän kierretty pronssilankaa n. 15 mm leveälti, yläpäähän kiinnitetty poikkiuurrekoristeinen rengas pronssisinkilän välityksellä (Kt. 11:20). K. 20.

1354. Pronssirengas, latteata varrasta, läpim. 14 mm (Kt. 11:15). K. 15.

1355. Rautarenkaiden katkelmia 2 kpl, takertuneet yhteen (Kt. 12:29). K. 29.

1356. Spiraalirannerenkaan katkelmia 5 kpl, yhteinen pit. n. 292 mm, tasakup, varrasta, 6×2 mm (Kt. 11:19). K. 19.

1357. Brakteaatti, arab, rahan jälj., rahaluettelo n:o 6 (Kt. 11:13k). K. 13.

1358. Kultafoliohelmi, tynnyrimäinen, 8×11 mm (Kt. 11:13i). K. 13.

1359–1361. Hiilinäytteitä.

1362. Ihmisen hammas. K 2.

1363. Saviastia, tasapohjainen, fragmentaarinen, reunasta vain hieman profiloitu, yläosassa viivoin ruudutettu vyöhyke. Astian korkeus on ollut n. 152 mm, pohjan halk. n. 120 mm. Siihen on liimattu yksi pala n:osta 1147 ja myös pintalöytöjen numeroissa 306 ja 373 on ilmeisesti palasia tästä astiasta (Kt. 12:28). K. 28.

Ks. lisäksi löydökset haudan 14 täytemaasta (Kt. 11:13a, b ja m, 11:14, 11:16).

HAUTA 26

Sijainti	109/106	Valokuva 9
Suunta	N–S	Kuvataulu 13/26: 1–7, 11
Koko	310×110 cm	KM 18000:1364–1373, todennäköisesti myös 1383, 1457, 1459
Syvyys	80 cm	

Hauta sijaitsi peltoalueella, missä mullan paksuus oli n. 20–25 cm. Se oli lähes täysin tuhoutunut, koska sen päälle poikittain oli tehty haudat 27, 31 ja 37 ja myös hauta 20 oli osittain sen päällä. Sen lisäksi oli haudan eteläistä päätä tuhottu jonkin pylvään kuoppaa tehtäessä. Näin ollen haudan rakenteesta saatiin melko vähän tietoja. Mikäli sen kohdalla on ollut kiveys, se on hävinnyt myöhempiä hautoja tehtäessä. Haudan säilyneen keskiosan reunoilla olleiden puujälkien perusteella kuopassa on ollut arkku tai puuvuoraus. Samalla kohtaa oli myös vainajan reisiluun kappale ja rautaesineen, ehkä sirpin, katkelmia (1367–8, kartassa 1 ja 2). Todennäköisesti pienet tasavartiset soljet (1383 ja 1457, kartassa 3, 4) ja yksinkertainen spiraalisormus (1459, kartassa 5), jotka löytyivät hautojen 27 ja 37 täytemaasta, ovat alkuaan tästä haudasta, samoin mahdollisesti myös hioin, sormus ja pieni pronssinen spiraalirengas (1455–6, 1378, kartassa 12, 8 ja 9). Haudan eteläpäästä myöhäisen kuopan läheltä pintamaasta löydettiin pieni rautaveitsi, soikea spiraalikoriste ja spiraalien katkelmia (1364–1366, kartassa 11,7 ja 6), ja täytemaassa oli muutamia saviastianpaloja ja kvartsi-iskos (1369, 1371).

Löydökset pintamaasta haudan eteläpäästä:

1364. Pieni rautaveitsi, pit. 79 mm, josta ruotoa 31

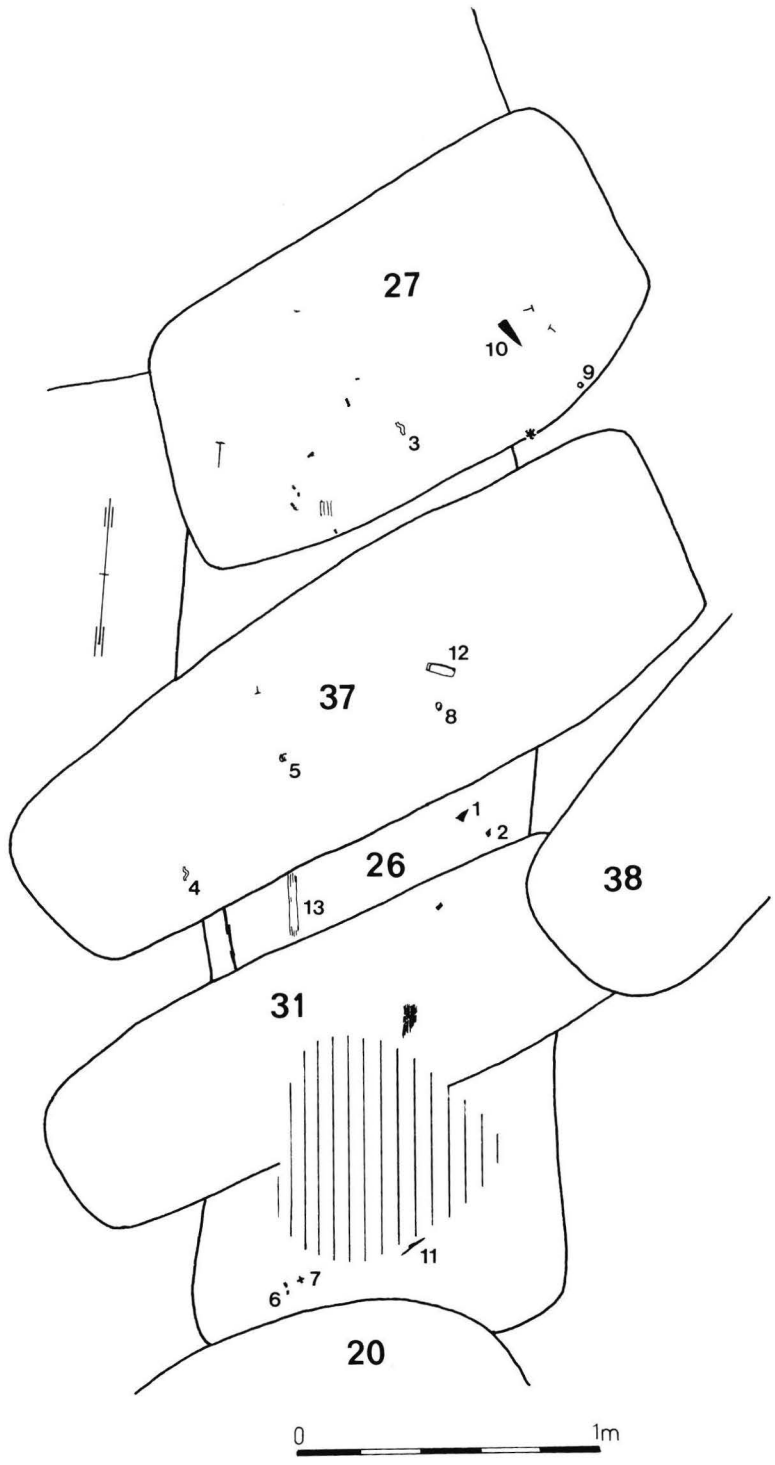

mm, terän lev. 14 mm, hamaran paks. 3 mm (Kt. 13/26:11). K. 11.

1365. Spiraalikoriste, soikea, 20×13 mm, hyvin pienistä spiraaleista, alla kangasta (Kt. 13/26:7). K. 7.

1366. Pr. spiraaleja 7 kpl, paksuudet 4,5–5,5 mm, joidenkin sisällä lankaa (Kt. 13/26:6). K. 6.

Hautakuopasta:

1367. Rautaesineen katkelma, n. 50×25 mm (Kt. 13/26:2). K. 2.

1368. Sirpin kärki, 51×18×7 mm (Kt. 13/26:1). K. 1.

1369. Saviastianpaloja 15 kpl, joista 5 reunasta. Täytemaasta.

1370. Maatunutta luuta. K. 13.

1371. Kvartsi-iskos, 21×11×10 mm. Täytemaasta.

1372–1373. Maanäytteitä haudan eteläpään kuopasta.

HAUTA 27

Sijainti	109/108	Kuvataulu 13/26:
Suunta	SW–NE	3, 9, 10
Koko	170×90–95 cm	KM 18000:1374–1386
Syvyys	75 cm	(Kartta ks. haudat 25 ja 26)

Hauta sijaitsi peltoalueella, missä mullan paksuus oli n. 25 cm. Sen päällä oli räjäytetty kivi, niin että koko haudan alue oli sekainen, mutta ilmeisesti se oli tehty alkuaan hautojen 25 ja 26 päälle. Täytemaasta tavatut löydökset lienevätkin suurimmaksi osaksi juuri näistä haudoista peräisin; vain keihäänkärjen katkelma (1376, kartassa 10) on luultavasti muualta. Hautakuoppa oli leveähkö, kaartuvasivuinen ja pohjaltaan pyöristyvä. Arkusta ei tavattu jälkiä, ja vain vähäisiä maatuneen luun palasia oli haudan eteläkulmalla. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

1374. Spiraali, 21×4 mm.

1375. Rautanaula, pit. 82 mm.

1376. Keihään kärkikatkelma, harjava, 118×23 mm (Kt. 13/26:10). K. 10.

1377. Rautanaula, pit. 43 mm, kanta 15×10 mm.

1378. Spiraalirengas, läpim. 8 mm (Kt. 13/26:9). K. 9.

1379. Pr. spiraaleja 18 kpl, paks. 5 mm, joukossa kahdesta ristikkäin asetetusta spiraalista muodostettu kuvio.

1380. Pr. spiraaleja 2 kpl, paks. 5 ja 7 mm.

1381. Kankaan reunaa, johon on puristettu pronssirenkaita, 18 mm.

1382. Spiraalikoristeen katk. pienistä 2-kiert. spiraaleista, joiden paks. on n. 3 mm.

1383. Tasavartinen solki, 30×13 mm, koristettu uurteilla ja viivoilla. Neula on ollut rautaa, puuttuu, katkenneen neulankodan vieressä reikä (Kt. 13/26:3). K. 3.

1384. Rautanaula, pit. 51 mm, kanta 19×18 mm.

1385. Pr. spiraali, 21×5 mm.

1386. Pronssirengasreunusta vähäisiä katkelmia.

HAUTA 28

Sijainti	110/102	Kuvataulu 13/28:1–3
Suunta	SW–NE	KM 18000:1387–1392,
Koko	270×110 cm	1864
Syvyys	75 cm	

Hauta sijaitsi peltoalueella, missä mullan paksuus oli n. 20–25 cm. Sen päälle oli tehty hauta 60 sekä pelto-oja, niin että haudan alue oli suureksi osaksi rikkoutunut. Hautakuoppa näyttää olleen hyvin säännöllinen, lähes suorakulmion muotoinen ja vain vähän kulmista pyöristyvä; pohjalla oli kaikissa kolmessa säilyneessä kulmassa muuta pohjatasoa alemmaksi ulottuvat tummat läikät. Arkusta tai muista puurakenteista ei havaittu jälkiä, ja vainajasta oli säilynyt vain hieman pääkallon jäännöksiä haudan lounaispäässä, missä oli myös hajonnut saviastia (1390, kartassa 1), pronssiketjun katkelmia (1388, kartassa 3) ja rautaesineen paloja (1387, 1389, kartassa 4). Haudan 60 täytemaasta löytynyt pieni tasavartinen solki (1864, kartassa 2) on myös melko varmasti alkuaan tästä haudasta. Täytemaassa oli jonkin verran hiilen murusia ja möykky rautakuonaa.

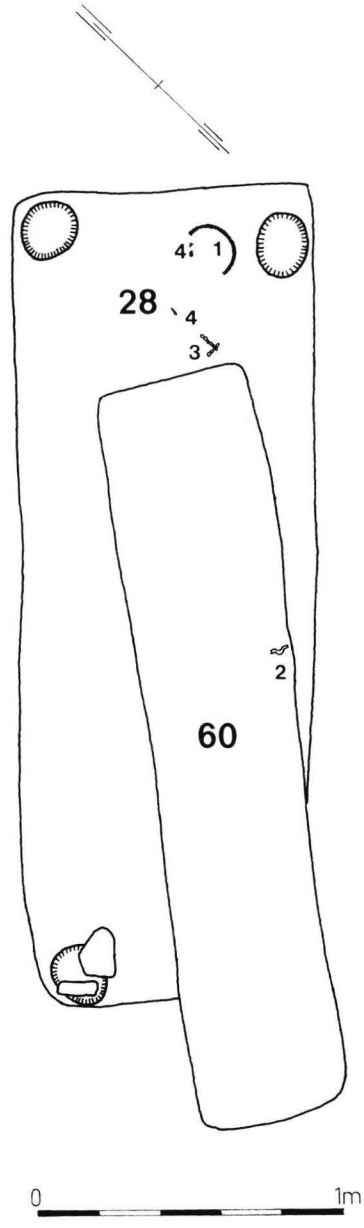

Löydökset:

1387. Rautaesineen katkelma, 32×12×6 mm, ehkä veitsen ruodosta. K. 4.

1388. Pr. ketjun katkelmia, yht. n. 90 mm, renkaat kolmikulm. varrasta, läpim. 7 mm (Kt. 13/28:3). K. 3.

1389. Rautaesineen katk., 2 kpl, 21×9 ja 9×7 mm. K. 4.

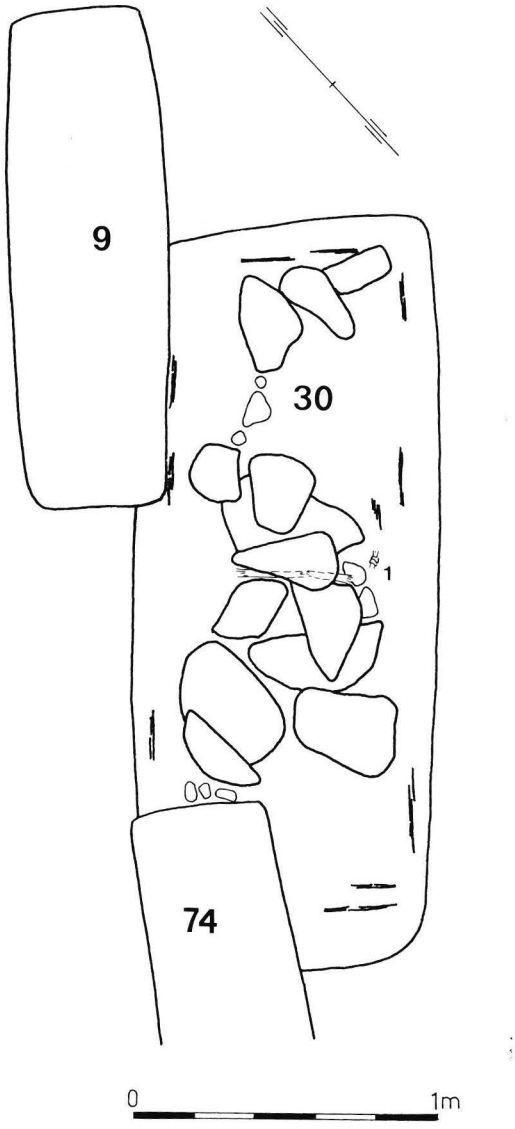

1390. Saviastianpaloja n. 50 kpl, joista osa on liimattu astiaksi. Tämä on ollut tasapohjainen, aivan loivasti profiloitu ja koristeeton, kork. n. 120 mm, pohjan halk. 110 mm (Kt. 13/28:1). K. 1.

1391. Rautakuonamöykky. Täytemaasta.

1392. Pääkallon jäännöksiä.

Haudan 60 täytemaasta:

1864. Tasavartinen solki, pronssia, 41×14 mm, viivakoristeinen. Neulasta on jäljellä vain ruostemöykkyjä kiinnityslevyn kohdalla ja neulankotakin on vaillinainen (Kt. 13/28:2). K. 2.

HAUTA 29

Sijainti	110/100	KM 18000:1393
Suunta	SW–NE	(Kartta ks. hauta 30)
Koko	165×50 cm	
Syvyys	95 cm	

Hauta oli peltoalueella, missä mullan paksuus oli n. 20–25 cm. Se oli tehty osittain haudan 30 päälle. Hautakuoppa oli säännöllinen, suorapäinen hieman ulospäin kaartuvin sivuin, pohja oli tasainen. Hautaus oli esineetön.

Löydös täytemaasta (lähes pinnalta):

1393. Rautaesineen katkelmia 4 kpl, suurin 27×28×14 mm, yhdessä jälkiä kankaasta.

HAUTA 30

Sijainti	110/98	Valokuva 10
Suunta	SW–NE	Kuvataulu 13/30:1
Koko	250×100 cm	KM 18000:1394–1396
Syvyys	70 cm	

Hauta sijaitsi peltoalueella, missä mullan paksuus oli 20–25 cm. Sen päälle oli osittain tehty haudat 29 ja 74, mutta haudan punertavista kivistä tehty keskuskiveys, jonka ylimmät kivet ulottuivat peltomultaan, oli säilynyt. Sen keskeltä tavattiin suuria maatuneita luita. Hautakuoppa oli säännöllisen muotoinen, vain vähän kulmista pyöristyvä, ja sen tasaisella pohjalla oli selviä merkkejä 220×80 cm laajasta arkusta tai puukehyksestä. Vainajasta sen sijaan oli säilynyt vain sormen luu sormuksen (1396, kartassa 1) sisällä. Viimeksi mainittu oli ainoa esinelöytö, ja täytemaassakin oli vain yksi saviastianpala (1395).

Löydökset:

1394. Maatunutta luuta kiveyksestä.

1395. Saviastianpala, koristeeton.

1396. Spiraalisormus, pronssia, läpim. 17 mm, tehty 10 mm leveästä vartaasta, luu sisällä (Kt. 13/30:1). K. 1.

HAUTA 31

Sijainti	109/106	KM 18000:1397–1398
Suunta	WSW–ENE	(Kartta ks. hauta 26)
Koko	200×65 cm	
Syvyys	55 cm	

Hauta oli peltoalueella, missä multakerroksen paksuus oli n. 20 cm. Se oli tehty osittain haudan 26 päälle, ja tämän haudan koillispäätä taas oli rikottu hautaa 38 tehtäessä. Hautakuoppa oli pitkä ja kapea, päihin suippeneva ja pyöristyväkulmainen. Pohja oli tasainen. Arkusta ja vainajasta ei tavattu jälkiä, ja hautaus oli esineetön.

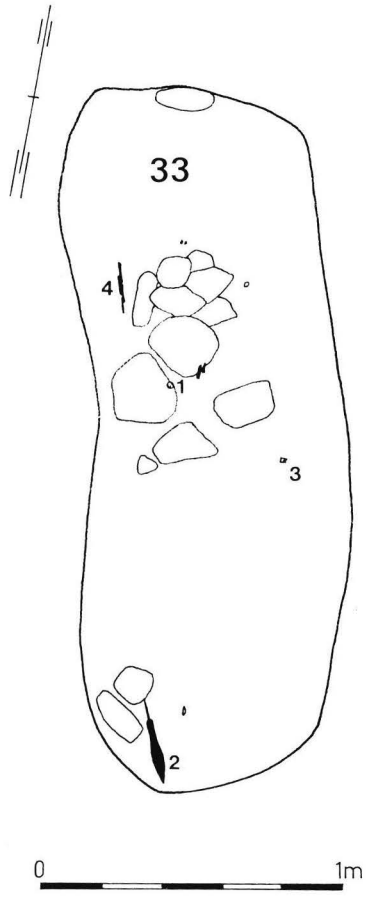

Löydökset täytemaasta:

1397. Rautalevyn pala, 17×13 mm.

1398. Rautakuonamöykky.

HAUTA 32

Sijainti	110,5/97,5	Valokuva 10
Suunta	S–N	KM 18000:1399
Koko	105×45 cm	
Syvyys	50 cm	

Hauta oli peltoalueella, missä mullan paksuus oli n. 25 cm. Hautakuoppa oli tasasivuinen, pyöristyväkulmainen ja pohjaltakin hieman pyöristyvä. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

1399. Saviastianpaloja 3 kpl, koristeettomia.

HAUTA 33

Sijainti	110/95	Valokuva 10
Suunta	NNW–SSE	Kuvataulu 13/33:1–2
Koko	235×95 cm	KM 18000:1400–1408
Syvyys	60–65 cm	

Hauta sijaitsi peltoalueella, missä mullan paksuus oli n. 30 cm. Sen päällä oli punertavista kivistä tehty keskuskiveys, jonka ylimmät kivet ulottuivat peltomultaan. Hautakuoppa oli muodoltaan hieman säännötön, pyöristyväpäinen, ja sen pohjakin oli pyöristyvä. Arkusta ja vainajasta ei ollut jälkiä. Paimensauvaneulan yläpää (1407, kartassa 1) löydettiin haudan keskiosasta, keihäänkärki (1406, kartassa 2) eteläpäästä, naudan hampaita (1408, kartassa 3) tavattiin hautakuopan itäreunan keskivaiheilta. Lisäksi löydettiin pieniä rautaesineiden katkelmia (1401, 1403–1405) ja saviastianpaloja (1402) täytemaasta; haudan pinnalta tavattiin pieni sininen helmi (1400). Vähäinen maatuneen puun juova hautakuopan pohjalla oli todennäköisesti peräisin keihään varresta (kartassa 4).

Löydös haudan pinnalta:

1400. Helmi, sininen, sylinterin muotoinen, 6×4 mm.

Löydökset täytemaasta:

1401. Pieni rautamöykky.

1402. Saviastianpaloja 14 kpl, yksi reunasta.

Hautakuopan pohjalta:

1403. Rautalevyn kappale, 41×10 mm.

1404. Rautalevyn katkelmia 2 kpl, 15×9 ja 43×12 mm.

1405. Rautavartaan katkelmia 2 kpl, 4×3 ja 8×3 mm.

1406. Keihäänkärki, ruodollinen, suippolehtinen, pit. 337 mm, josta ruotoa 105 mm, lehden lev. 34 mm (Kt. 13/33:2). K. 2.

1407. Paimensauvaneulan yläpää, pit. n. 60 mm, renkaan lävistäjät 35 ja 27 mm (Kt. 13/33:1). K. 1.

1408. Naudan hampaita. K. 3.

HAUTA 34

Sijainti	110/93	Valokuva 10
Suunta	NW–SE	KM 18000:1409
Koko	200×60–80 cm	
Syvyys	90 cm	

Hauta sijaitsi peltoalueella, missä mullan paksuus oli 30–35 cm. Sen luoteispäässä oli kolme punertavaa kiveä ja läikkä tummempaa maata. Hautakuoppa oli hieman epäsäännöllinen, luoteispäästä leveämpi, ja pohja oli pyöristyvä. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

1409. Saviastianpaloja 11 kpl, yhdessä nyörikoristelua ja kuoppia.

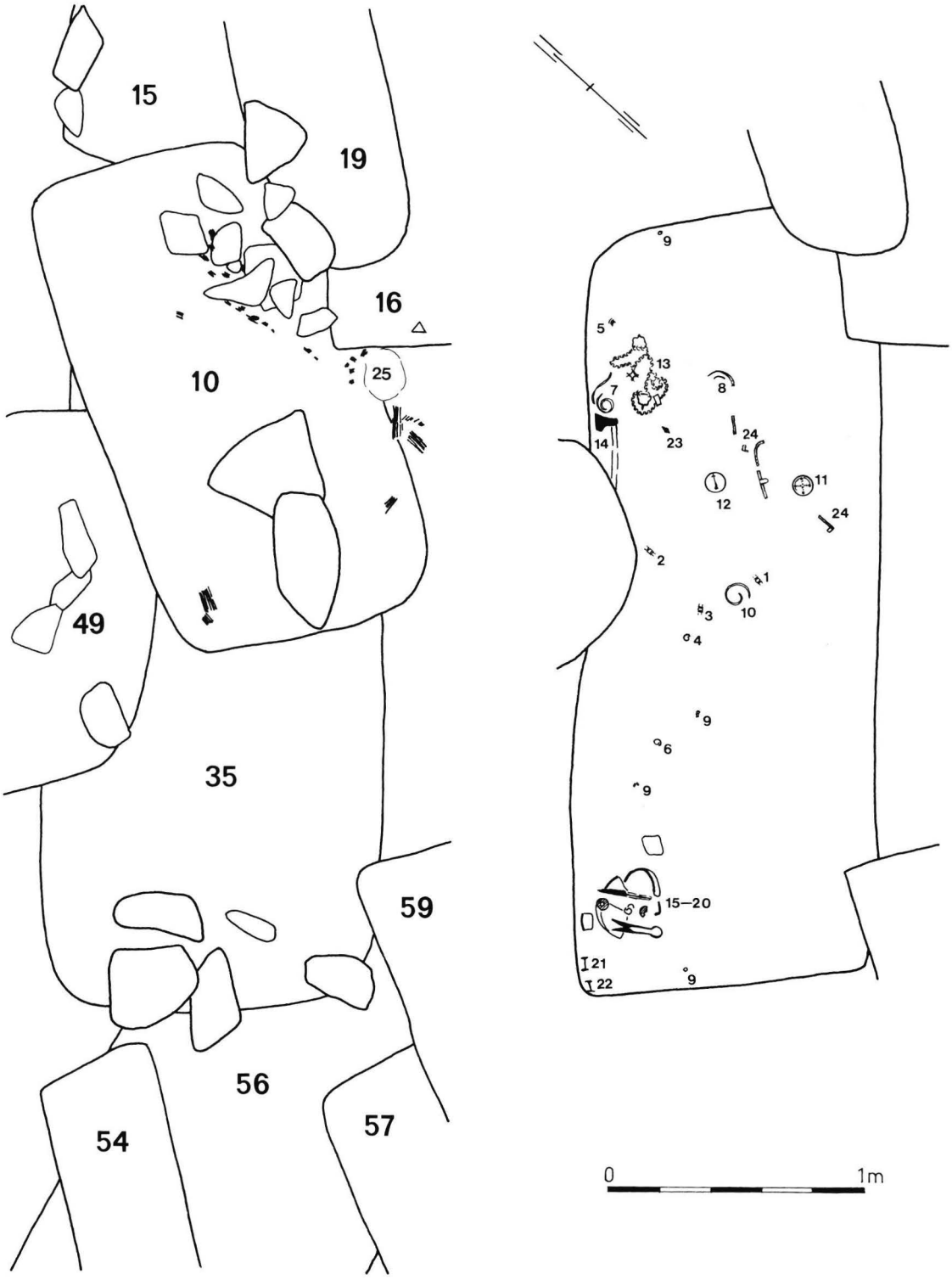

HAUTA 35

Sijainti	112/112,5	Valokuvat	90, 91
Suunta	SW–NE	Kuvataulut	14–16, 2
Koko	300×120 cm	KM	18000:1410–1450, 1019–1060 (osaksi, ks. hauta 10, kartta)
Syvyys	75 cm		

Hauta sijaitsi peltoalueella, missä mullan paksuus oli n. 30 cm. Sitä tehtäessä oli ilmeisesti leikattu pääpuolta haudasta 56, jolloin viimeksi mainitusta on hävinnyt suurin osa pääkalloa. Hautaa 35 taas ovat leikanneet haudat 16, 19, 49 ja varsinkin hauta 10, joka oli tehty miltei kokonaan sen päälle. Näin ollen suuri osa haudan 35 esineistä oli joutunut haudan 10 täytemaahan, ja nekin esineet, jotka olivat säilyneet hieman syvemmän haudan 35 pohjalla, olivat huomattavasti liikkuneet. Ainoastaan pienoiskirves (1447, kartassa 14) haudan kaakkoislaidalla ja saviastian sekä työvälineitä sisältänyt

esineryhmä (1431–1437, kartassa 15–20) haudan itäkulmassa olivat varmasti alkuperäisillä paikoillaan. Kirveen varrenkin jälki oli säilynyt maassa. Haudan tuhoutumattoman koillispään päällä oli muutamia suurehkoja kiviä, jotka saattoivat olla jäännös hautakiveyksestä. Arkusta ei tavattu selviä jälkiä, joskin haudan vaiheilta löydettiin muutamia niittejä ja nauloja (1416, 1420(?), 1438, 1439). Vainajan luustoa ei myöskään ollut sanottavassa määrin säilynyt. Hautakalusto on ollut rikas käsittäen parin pyöreitä kupurasolkia (1034, 1445, kartassa 11, 12), ketjunkantajat ja ketjut sekä kaksi riipusta (1446, kartassa 13), jäännöksiä spiraalirannerenkaista (1053, 1056, 1440, kartassa 7, 8, 10) ja suuresta pronssipäällysteisestä veitsentupesta (1020, 1029, 1030, 1035, 1037–39, 1050, 1442, 1444, kartassa 24) sekä useita sormuksia (1024, 1046, 1052, 1421, 1427, 1441, kartassa 1–6), joista kuitenkin osa voi olla muistakin yhteyksistä peräisin. Edellämainitussa työvälineryhmässä oli saviastia, keritsimet, veitsi, kaksi värttinänpyörää ja pronssirenkaita. Muutamia helmiä löydettiin hajallaan (1022, 1414, 1417, 1428, kartassa 9), ja haudan 10 täytemaasta tavatut kapean hopeakiskon katkelmat voivat myös kuulua tähän hautaan (ks. kuvataulu 2:11–16).

Löydökset pintakerroksesta:
(osa haudan 10 kartassa)

1410. Rautavartaan katk., 19×4 mm.
1411. Pronssikiskon katk., 21×6 mm.
1412. Rautavartaan katk., 12×5 mm.
1413. Pr. spiraaleja 21 kpl, paks. 4 mm, todennäköisesti esiliinan kulmakoriste ja reunusta (Kt. 2:9). K. 10:9.
1414. Helmi, sininen, 11×21 mm, koristeena spiraalimaisesti kiertävä ura, jossa on ollut keltaista massaa (Kt. 14:9). K. 35:9.
1415. Kankaan reunaa, johon on kiinnitetty pronssispiraaleja, ja kolme pientä irrallista spiraalia (Kt. 2:8). K. 10:8.
1416. Rautanaula, pit. 56 mm, kanta 11×12 mm.
1417. Luuhelmen katkelmia, aivan vähäisiä.
1418. Pääkallon jäännöksiä. K. 35:25.

Löydökset täytemaasta:
(osa haudan 10 kartassa)

1419. Rautamöykky, 11×9×7 mm.
1420. Rautavarras, jonka toinen pää kaartuu ja on taivutettu rullalle, pit. 73 mm (Kt. 2:20). K. 10:20.
1421. Pr. spiraalisormus, pyöreätä varrasta, läpim. 17 mm (Kt. 14:6). K. 35:6.
1422. Spiraali, 8×5 mm.
1423. Spiraali, 15×4 mm.
1424. Spiraalikoristeen katk., spiraalien paks. 6 mm (Kt. 2:10). K. 10:10.
1425. Pr. spiraaleja 3 kpl, paks. 4 mm.
1426. Pronssi- ja tina(?)levyn katkelmia, joukossa 7×6 mm suuri palanen, jossa on kiinni niitti. Toinen pronssikiskon katkelma, 10×6 mm, on ilmeisesti tinariipuksesta, jossa on ollut pronssilenkki.
1427. Pr. sormuksen katkelmia 2 kpl, latteaa, tasakup. varrasta, jonka lev. on 5 mm. Sormuksen läpim. on ollut n. 15 mm (Kt. 14:4). K. 35:4.
1428. Helmi, luuta, 10,5×7 mm (Kt. 14:9). K. 35:9.
1429. Palanut luunsiru.
1430. Rautakuonaa 3 möykkyä.

Löydökset hautakuopan pohjalta:

1431. Keritsimet, rautaa, rengaspäiset, pit. 210 mm, toinen kärki poikki (Kt. 16:15). K. 15.
1432. Rautaveitsi, alkuperäinen pit. ain. 180 mm, ruodosta, jonka pit. n. 95 mm, on katkennut kolme palaa, terän lev. 20 mm, hamaran paks. n. 9 mm (Kt. 16:19). K. 19.
1433. Katkelmia kahdesta pr. spiraalirenkaasta, toinen soikea, 25×20 mm, toinen pyöreä, 18×18 mm, molemmissa on vähän toista kierrosta. Soikeassa on kiinni nahkalenkin jäännös, ja renkaiden ohelta löydettiin tuohen ja nahan jäännöksiä (Kt. 16:16). K. 16.
1434. Värttinänpyörä, karkeajakoista ainetta, koko 42×22 mm (Kt. 16:18). K. 18.
1435. Värttinänpyörän kappale, 28×15×14 mm (Kt. 16:17). K. 17.
1436. Saviastianpaloja n. 90 kpl ja satoja muruja, osa liimattu kokoon astiaksi, joka on tasapohjainen ja suorasivuinen, reunasta vain hieman profiloitu, koristeeton, kork. n. 145 mm, suun läpimitta 187 mm, pohjan 125 mm (Kt. 16:20). K. 20.
1437. Rautaketjun katkelma, pit. n. 30 mm, muodostuu kolmesta yksinkertaisesta renkaasta. Ketju on ollut pienen sinkilän välityksellä kiinnitettynä puuhun, ehkä veitsen päähän (Kt. 16:19). K. 19.
1438. Rautaniitti, pit. 55 mm, kannat 22×22 ja 23×26 mm. K. 21.
1439. Rautaniitti, pit. 48 mm, kannat 22×20 ja 23×24 mm. K. 22.
1440. Spiraalirannerenkaan katkelmia, kolmiomaista varrasta, jonka harjan molemmin puolin on kulmaviivakoristelua, yht. pit. n. 585 mm (Kt. 14:7). K. 7.

1441. Pr. spiraalisormuksen katkelmia 21 kpl, kolmikulmaista varrasta, jonka harjalla on lovikoristelu. Renkaan läpimitta on ollut n. 19 mm, ja sen sisällä oli löydettäessä sormen luu (Kt. 14:5). K. 5.

1442. Pronssipäällysteisen veitsentupen katkelmia, osa kärkeä, kourumaista reunahelaa ja kappale kantolenkkiä (Kt. 16:24). K. 24.

1443. Rombinmuotoinen rautahela (niitin kanta?), jonka keskellä on reikä, koko 43×24 mm (Kt. 16:23). K. 23.

1444. Veitsentupen palasia ja nahkaa, ks. n:o 1442 (Kt. 16:24). K. 24.

1445. Pyöreä kupurasolki, leveäreunainen, 8-tappinen, hyvin samanlainen kuin n:o 1034, koko 75×74 mm, rautaisesta neulasta on jäljellä kiinnityskohta ja kärki. Soljen ohelta on palttina- ja toimikassidoksista kangasta sekä lautanauhaa (Kt. 15:12). K. 12.

1446. Ketjulaite, jossa 520 mm pitkä, 9 mm läpimitaltaan olevista renkaista tehty ketju, jonka pronssirengas jakaa kahteen osaan (Kt. 15:13c), sekä kaksi ketjua, joiden renkaat ovat 10 mm läpimitaltaan. Toinen näistä on 425 mm pitkä, ja sen keskelle on kiinnitetty suorakaiteen muotoinen pisteympyröillä koristettu riipus (Kt. 15:13e), toisen pituus on 447 mm, ja siinä on kiinni ristinmuotoinen riipus. Kaikki ketjunrenkaat ovat kaksoisrenkaita, paitsi ne, jotka kiinnittävät ketjuja ketjunkantajiin. Viimeksi mainitut ovat nauhapunoksin ja kuopin koristettuja, reiällisiä, ja toisessa niistä on paha valuvirhe (Kt. 15:13a ja b). Ketjuun takertuneena oli karvoja ja muita orgaanisia aineita. K. 13.

1447. Kirves, parrallinen ja korvakkeellinen, koko 98×55 mm (Kt. 16:14). K. 14.

1448. Eläimen leukaa ja hampaita. K. 10:25.

1449. Ihmisen hampaan katkelma. K. 10:26.

1450. Hiilinäyte.

Tähän hautaan alkuaan kuuluneita esineitä ja esineiden katkelmia on lisäksi haudan 10 täytemaasta (1019–1060) sekä n:oiden 1535–1554 joukossa, esim. helan katkelma 1546, joka varmasti on peräisin tähän hautaan kuuluneesta veitsentupesta (Kt. 16:24).

HAUTA 36

Sijainti	107/110,5	Kuvataulu 17/36:1–12
Suunta	WSW–ENE	KM 18000:1451–1454, todennäköisesti myös 987, 990, 991, 994, 1007, 1305–1310
Koko	210×75 cm	
Syvyys	70 cm	

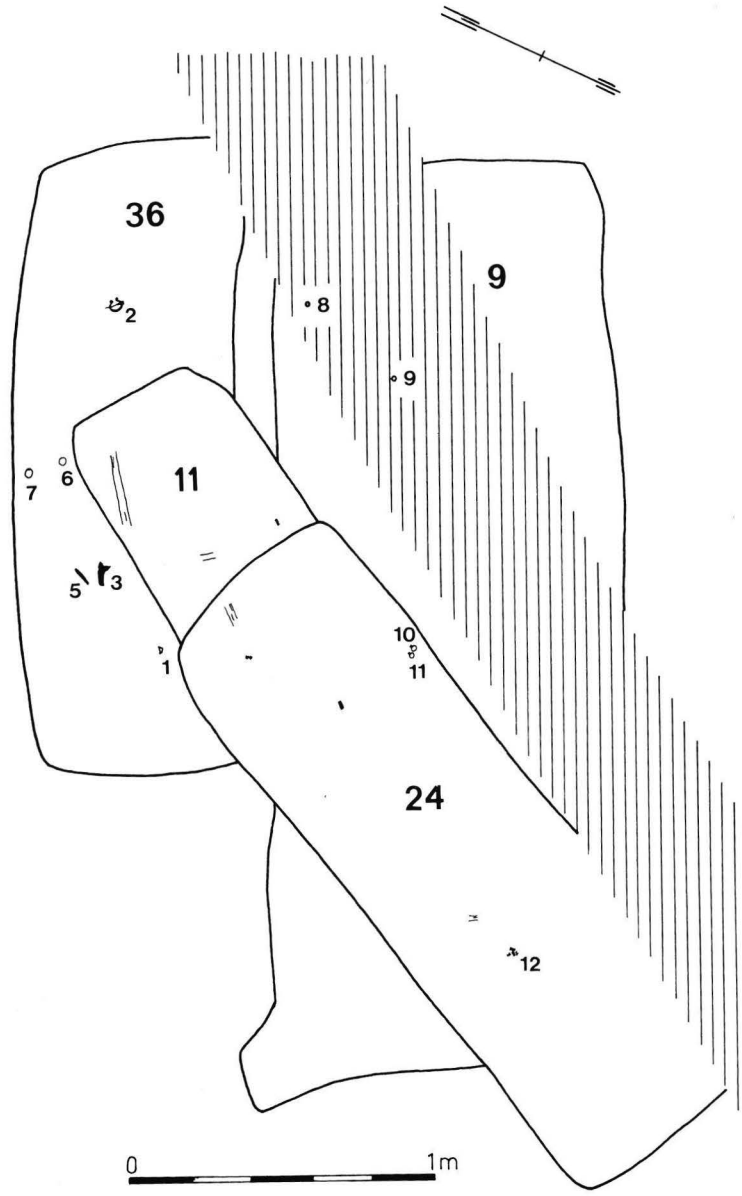

Hauta sijaitsi peltoalueella, missä multakerroksen paksuus oli n. 25 cm. Paikalle oli haudattu useampaan otteeseen, joten varsinkin pintakerrokset olivat hyvin sekaiset. Tätä hautaa kaivettaessa oli tuhottu ainakin hautaa 8, ja tämän päälle taas oli osaksi tehty haudat 11 ja 24; pelto-oja oli vienyt siitä länsikulman. Kiveyksestä ei ollut mitään jälkiä, ei myöskään puurakenteista. Hautakuoppa oli säännöllisen muotoinen hieman ulospäin kaartuvin sivuin, ja sen pohja oli jokseenkin tasainen. Kaikki luut olivat maatuneet, niin että haudan pohjalla oli vain vähän tahmeata maata. Haudan lounaispäästä löytyi pieni hevosenkenkäsolki (1453, kartassa 2), jonka yhteydessä oli säilynyt pala tekstiiliäkin, sirpin katkelma (1452, kartassa 3) oli haudan koillispuoliskossa, rahan palanen (1451, kartassa 1) lähellä haudan koillispäätyä. Pronssinen spiraalisormus (1454) on haudan keskivaiheilta, mutta se lennähti maan mukana irralleen, joten sen tarkkaa alkuperäistä paikkaa ei tiedetä. Muut haudan koh-

dalta saadut löydökset ovat mainittuja esineitä 20–30 cm ylempää, ja ne onkin lueteltu pintalöytöjen yhteydessä, ks. hauta 8, n:ot 985–995.

Löydökset:

1451. Hopearahan pala, rahaluettelo n:o 11 (Kt. 17/36:1). K. 1.

1452. Sirpin ruotopään katkelma, 70×34 mm (Kt. 17/36:3). K. 3.

1453. Pr. hevosenkenkäsolki, kukkanuppinen, kehä koristettu poikkiuurteilla. Kanta on hieman levenevä ja sen toinen reuna on käännetty ylöspäin kohokoristeeksi, toinen reuna vaikuttaa sileältä. Neulassa on kiinni tekstiiliä. Soljen koko on n. 30×28 mm, neulan pituus 36 mm (Kt. 17/36:2). K. 2.

1454. Pr. spiraalisormus, tasakuperaa varrasta, läpim. n. 15 mm (Kt. 17/36:4).

Haudan pinnalta ovat hopearaha 987, veitsen ruoto 990, hopearaha 991 ja pronssispiraali 992 (Kt. 17/36:5–7, kartassa 5–7). Alkuaan tästä haudasta voivat olla ojan kohdalta löytyneet helmet 994 ja 1007 (Kt. 17/36:8, 9, kartassa 8, 9) ja haudan 24 täytemaasta löytyneet rahat ja spiraalikoristeet (1305–1310, ks. Kt. 17/36:10–12, kartassa 10–12).

HAUTA 37

Sijainti	109/107	Valokuva 9
Suunta	SW–NE	Kuvataulu 13/26:4, 5
Koko	245×85 cm	8, 12
Syvyys	70–85 cm	KM 18000:1455–1460
		(Kartta ks. hauta 26)

Hauta sijaitsi peltoalueella, missä mullan paksuus oli n. 25 cm. Se oli tehty poikittain haudan 26 päälle, joten sen täytemaasta löydetyt esineet ovat todennäköisimmin viimeksi mainitusta peräisin. Kiveystä ei ollut ja hautakuoppa oli hieman koillispäähän levenevä, pyöristyväkulmainen ja pohjastaan yllättävän epätasainen, sillä sen syvyys oli koillispäässä 15 cm suurempi kuin lounaispäässä. Puurakenteista ei tavattu jälkiä, ei myöskään vainajasta, ja hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

1455. Hioin, vaaleanharmaata kiveä, 103×30×12 mm (Kt. 13/26:12). K. 26:12.

1456. Pr. sormus, latteata varrasta, päät vain hieman päällekkäin, läpim. 15 mm (Kt. 13/26:8). K. 26:8.

1457. Tasavartinen solki, viivakoristeinen, 30×14 ×14 mm, toisessa päässä reikä, kiinnityslaitteet hävinneet (Kt. 13/26:4). K. 26:4.

1458. Rautanaula, pit. 70 mm, pää koukkumainen.

1459. Pr. spiraalisormus, tasakup. varrasta, läpim. 15 mm (Kt. 13/26:5). K. 26:5.

1460. Saviastianpaloja 3 kpl, joista yksi kuoppakoristeinen reunapala.

HAUTA 38

Sijainti	110,5/107	Valokuva 9
Suunta	SW–NE	KM 18000:1461–1462
Koko	165×60 cm	(Kartta ks. hauta 39)
Syvyys	85 cm	

Hauta sijaitsi peltoalueella, missä mullan paksuus oli 20–25 cm. Se oli tehty osittain hautojen 31 ja 39 päälle. Hautakuoppa oli jonkin verran koilliseen levenevä, pyöristyväkulmainen, pohjasta epätasainen, sillä koillispäässä oli kivi. Hautaus oli esineetön.

Löydökset pinta- ja täytemaasta:

1461. Rautanaula, pit. 69 mm, pää koukkumainen, kärki katkennut.

1462. Rautakuonamöykky.

HAUTA 39

Sijainti	111/107	Kuvataulu 17/39:1–5
Suunta	SSW–NNE	KM 18000:1463–1473
Koko	265×110 cm	
Syvyys	80 cm	

Hauta sijaitsi peltoalueella, missä mullan paksuus oli n. 20–25 cm. Hauta 38 oli tehty sen länsiosan päälle, ja muutenkin esineet näyttivät olevan poissa paikoiltaan. Hautakuoppa oli pyöristyväkulmainen, pohjaan jonkin verran kapeneva. Arkusta ei havaittu jälkiä. Pinta- ja täytemaasta tavattiin joitakin esineitä ja esineiden katkelmia (1463–1466), saviastianpaloja ja hiiltä. Haudan pohjalta löytyivät päätehela (1469, kartassa 1) ja veitsen osat (1468, 1470, kartassa 4, 5), vyönsolki oli n. 10 cm ylempänä ja metrin päässä edellisistä haudan keskivaiheilla. Pronssisormus (1466, kartassa 3) löytyi vieläkin ylempää täytemaasta haudan lounaispäästä muutamien suurikokoisten luiden ohelta. Viimeksi mainitut olivat aivan sikin sokin, niin että toinen pää saattoi olla lähes 20 cm toista ylempänä. Pohja oli aivan tasainen.

Löydökset:

1463. Pieni rautavarras, pit. 20 mm.

1464. Rautavartaan katk., pit. 23 mm.

1465. Pr. spiraali, 12×4 mm.

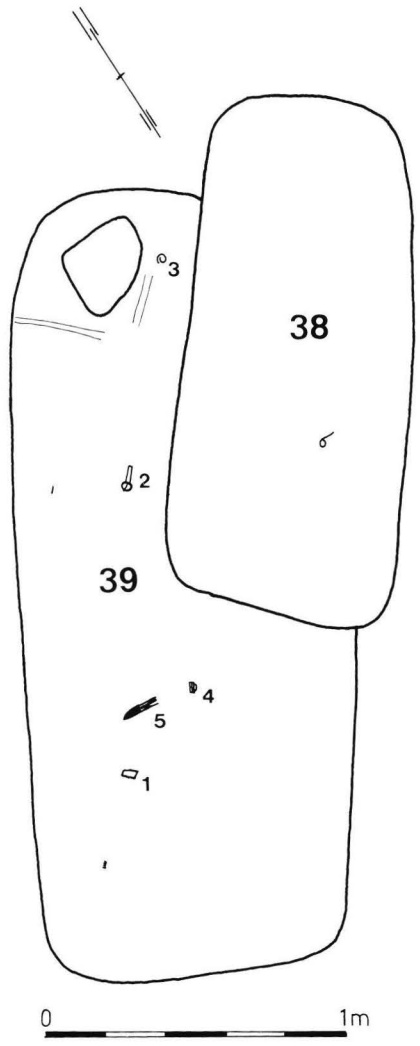

1466. Pronssisormus leveällä keskiosalla, kapeat päät menevät vain hieman päällekkäin, läpim. 20 ja 22 mm, kilven lev. 23 mm. Sormus on koristettu leimakuvioilla (Kt. 17/39:3). K. 3.

1467. Vyönsolki ja siihen liittyvä suorakulmainen, kaksinkertainen hela, pronssia. Soljen kehä on soikea, poikkileikkaukseltaan suorakulmainen, neulan ja helan kiinnityskohdasta kapeampi, ja tämän kapean kohdan kummallakin puolella on kehällä koristeena pisteympyrä. Neula on pronssia, ohut ja tasapaksu. Helan reunoissa on kaksi leimaviivaa ja keskustassa on kolme pisteympyrää, se on niitattu soljen vastaisesta päästä rautaniitillä (Kt. 17/39:2). K. 2.

1468. Veitsen kahvan päätyhela, rautaa, 32×22 mm, ja sen huipulla kolmiomainen pronssinuppi (Kt. 17/39:4). K. 4.

1469. Vyön päätehela, pronssia, kiinnityspäästä kaksijakoinen, toinen pää yhtenäinen ja kapeampi. Leveämmän pään yläpinnan koristeena on kaksi poikkiviivaa ja reunoissa on pykäliä. Koko 38×17 mm (Kt. 17/39:1). K. 1.

1470. Rautaveitsi, pit. 98 mm, josta ruotoa ja kahvaa n. 50 mm, terän lev. 22 mm (Kt. 17/39:5). K. 5.

1471. Rautalevyn pala, 23×18 mm. Täytemaasta.

1472. Saviastianpaloja 5 kpl, kaksi reunasta.

1473. Maatunutta luuta.

HAUTA 40

Sijainti	111/90	Valokuvat 11, 12
Suunta	N–S	Kuvataulu 18/40:1–10
Koko	320×125 cm	KM 18000:1474–1491
Syvyys	70 cm	

Hauta oli peltoalueella, missä mullan paksuus oli lähes 40 cm. Haudan pohjoispäässä oli selvä neljän suurehkon kiven muodostama päätykiveys. Korkeimman kiven huippu ulottui miltei mullan pintaan, joten on todennäköistä, että kysymyksessä on alkuaan maanpäällinen haudan merkki. Hautakuoppa oli lähes tasaleveä ja suorapäinen, ja puuvuorauksen merkit sen reunoilla näkyivät miltei heti pintamaan tultua poistetuksi; rakennelman reunojen korkeus oli n. 30 cm. Haudan pohjoispään päällitse kulki kapea oja, ja vanha pelto-oja leikkasi kaakkoiskulmaa hiukan, mutta muuten haudan alue näytti täysin koskemattomalta. Puureunojen rajoittaman alueen laajuus oli n. 300×110 cm, ja vainaja oli sijoitettu niiden sisälle kyljelleen, pää pohjoisessa. Haudan pohjalta ei tavattu selviä puun jälkiä. Haudan pinnalta löydettiin rautaesineen katkelma (1474), ja melko ylhäällä oli myös yksi pronssisormuksista (1475, kartassa 5); täytemaassa oli lisäksi viisi saviastianpalaa (1490) ja rautakuonamöykky (1491). Vainajasta, jonka kasvot olivat länttä kohden, oli säilynyt pääkalloa sekä käsivarsien luita. Vyötärön vaiheilta tavattiin veitsi ja hevosenkenkäsolki (1483, 1484, kartassa 2, 3), keihäänkärki oli haudan luoteiskulmassa (1480, kartassa 1), pronssisormukset ja spiraalikoristeet (1476–1479, 1481–82, kartassa 4–10) sijaitsivat kaikki haudan eteläpäässä, vainajan vyötäröstä jalkoihin. Yksikään sormuksista ei ole ollut sormessa.

Löydökset:

1474. Rautaesineen katk., 118×26 mm, moderni(?).

1475. Pr. spiraalisormus, keskikilv., hieman katkelmallinen, päät kolmik. varrasta, koristettu kaivertamalla, läpim. 17 mm (Kt. 18/40:5). K. 5.

1476. Pr. spiraalisormus, kuten ed., läpim. 16 mm (Kt. 18/40:6). K. 6.

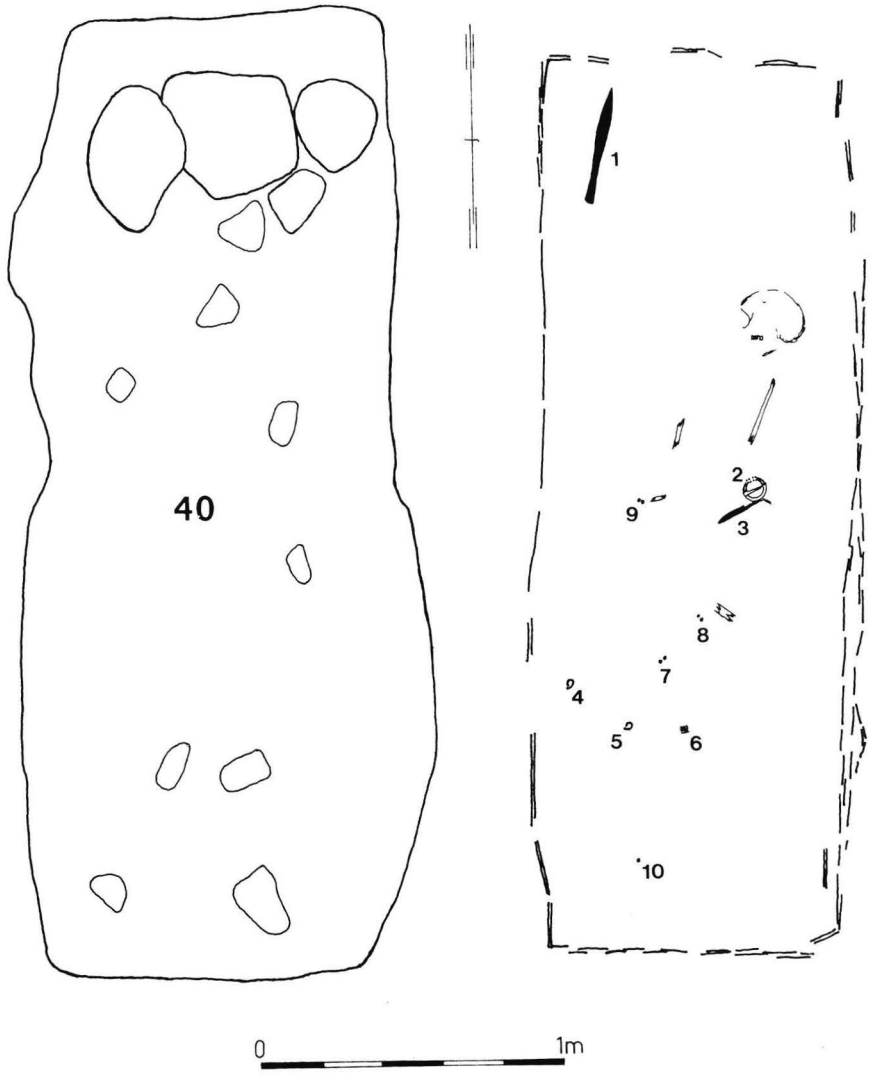

1477. Pr. spiraalisormus, kolmikulm., päihin kapen. varrasta, harjan kummankin puolen kulmaviivat, lähes 5-kiert., läpim. 16 mm (Kt. 18/40:4). K. 4.

1478. Spiraalikoriste, jossa kaksi spiraaleilla yhdistettyä lankapunospyörylää (Kt. 18/40:7). Tuohta. K. 7.

1479. Spiraalikoriste kuten ed. (Kt. 18/40:8). K. 8.

1480. Keihäänkärki, putkellinen, kapealehtinen, Petersenin tyyppi E, pit. 375 mm, josta putkea n. 80 mm, lehden levein kohta 29×6 mm (Kt. 18/40:1). K. 1.

1481. Spiraalikoriste, kuten 1478 (Kt. 18/40:9). K. 9.

1482. Spiraalikoriste, jossa lankapunospyörylä ja spiraaleja sen kahden puolen (Kt. 18/40:10). K. 10.

1483. Rautaveitsi, pit. 172 mm, josta ruotoa n. 40 mm, terä suora, 16×7 mm (Kt. 18/40:3). K. 3.

1484. Pr. hevosenkenkäsolki, tappikoristeinen, koko 75×65 mm, kehällä kolmioleimoja, rautainen neula katkelmallinen (Kt. 18/40:2). K. 2.

1485. Orgaanista ainetta soljen päältä.

1486. Kappale soljen neulaa ja tekstiiliä.

1487. Ihmisen hampaita.

1488. Kallon luuta.

1489. Näyte arkun puusta.

1490. Saviastianpaloja 5 kpl. Täytemaasta.

1491. Rautakuonamöykky. Täytemaasta.

HAUTA 4 1

Sijainti	111/87	Kuvataulu 19/41:1–6
Suunta	WNW–ESE	KM 18000:1492–1500
Koko	160×80 cm	
Syvyys	75 cm	

Hauta sijaitsi peltoalueella, missä mullan paksuus oli n. 35 cm. Hautaa 66 ja vanhaa pelto-ojaa kaivettaessa oli hävitetty koko haudan kaakkoispää, niin että vain n. 70 cm luoteispäätä oli jäljellä. Tästä päätellen hautakuoppa on ollut pyöristyväkulmainen, kaakkoispäähän jonkin verran kapeneva ja

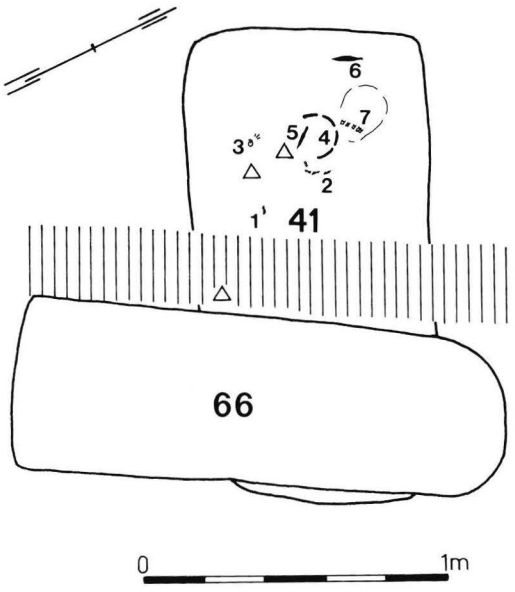

jokseenkin tasapohjainen. Puurakenteista ei tavattu merkkejä. Vainaja on maannut pää luoteessa. Kallon ja haudan päädyn välillä oli nuolenkärki (1494, kartassa 6), ja muut löydökset tulivat läheltä toisiaan haudan säilyneen osan keskeltä. Tässä oli spiraaliputkia (1492, 1496, kartassa 1, 2), saviastia (1498, kartassa 4) ja rautaveitsi (1493, kartassa 5) sekä jonkin luuesineen katkelma, jonka ympärillä oli pronssirengasta (1495, kartassa 3); mahdollisesti tämä oli veitsen vartta. Täytemaassa oli rautakuonamöykkyjä. Myös pieni sormus (1502) ja pronssispiraali (1503), jotka löytyivät ojan kohdalta, ks. hauta 42, saattavat olla alkuaan tästä haudasta.

Löydökset:

1492. Spiraaliputkea kolmikulmaisesta vartaasta neljä katkelmaa, joiden yhteinen pituus on 82 mm, sisällä nauhaa (Kt. 19/41:2). K. 2.
1493. Rautaveitsi, pit. 76 mm, josta ruotoa 40 mm, terä 14×3 mm; lisäksi palasia ruodosta (Kt. 19/41:5). K. 5.
1494. Nuolenkärki, ruodollinen, pajunlehden muotoinen, 89×15×5 mm (Kt. 19/41:6). K. 6.
1495. Luupuikko, jonka ympärillä spiraalirengasta. Rengas on pronssia ja aivan palasina (Kt. 19/41:3). K. 3.
1496. Pronssispiraaliputki, 20×6 mm, kolmikulmaista varrasta (Kt. 19/41:1). K. 1.
1497. Pronssirenkaan katkelmia ja nahanpala, 10×8 mm. K. 3.
1498. Saviastia, katkelmallinen, pyöreäseinäinen ja voimakkaasti profiloitu, reuna hieman ulospäin kaartuva. Astian korkeus n. 72 mm, suurin läpimitta 130 ja suun läpimitta 110 mm (Kt. 19/41:4). K. 4.
1499. Ihmisen hampaita 10 kpl. K. 7.
1500. Rautakuonaa 4 möykkyä. Täytemaasta.

HAUTA 42

Sijainti 110/85 KM 18000:1501–1506
Suunta SSW–NNE
Koko 200×40–45 cm
Syvyys 100 cm

Hauta sijaitsi peltoalueella, missä mullan paksuus oli n. 35 cm. Sen kaakkoiskulman ylitse kulki vanha pelto-oja, mutta hauta oli ojaa huomattavasti syvempi. Hautakuoppa oli kapea, tasasivuinen, päistä pyöristyvä, pohja oli lounaispäässä n. 10 cm syvemmällä kuin koillispäässä ja keskustassa. N. 15 cm pohjatasoa ylempänä oli lounaispäässä säilynyt kappale puuta. Haudan täytemaassa oli rautavartaan katkelma, saviastianpaloja ja rautakuonaa (1501, 1504–1505), ojan kohdalta löytyi pieni sormus ja pronssispiraali (1502, 1503). Hautaus oli esineetön.

Löydökset haudan täytemaasta ja pelto-ojasta:

1501. Rautavartaan katkelma, toiseen päähän kapeneva, pit. 57 mm.
1502. Pronssisormus(?), tasakuperaa varrasta, läpim. 11 mm.
1503. Pronssispiraali, 18×6 mm, kolmikulmaista varrasta.
1504. Saviastianpaloja 5 kpl, joukossa suurehko pohjapala.
1505. Rautakuonaa 2 möykkyä.
1506. Puunäyte.

HAUTA 43

Sijainti 112/83 KM 18000:1507–1513
Suunta SW–NE (Kartta ks. hauta 45)
Koko 150×55 cm
Syvyys 85 cm

Hauta oli peltoalueella, missä mullan paksuus oli n. 30 cm. Se oli tehty haudan 45 itäpään päälle. Hautakuoppa oli suorasivuinen, kulmista hieman pyöristyvä ja tasapohjainen. Haudan lounaispuoliskosta tavattiin eläimen hampaita ja maatunutta luuta (1510–1512), ja täytemaassa oli saviastianpaloja, palanutta savea ja rautakuonaa (1508, 1509, 1513) sekä sormuksen katkelma (1507). Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

1507. Pronssivartaan katk., tasakuperaa varrasta, toiseen päähän kapeneva, pit. 18 mm.

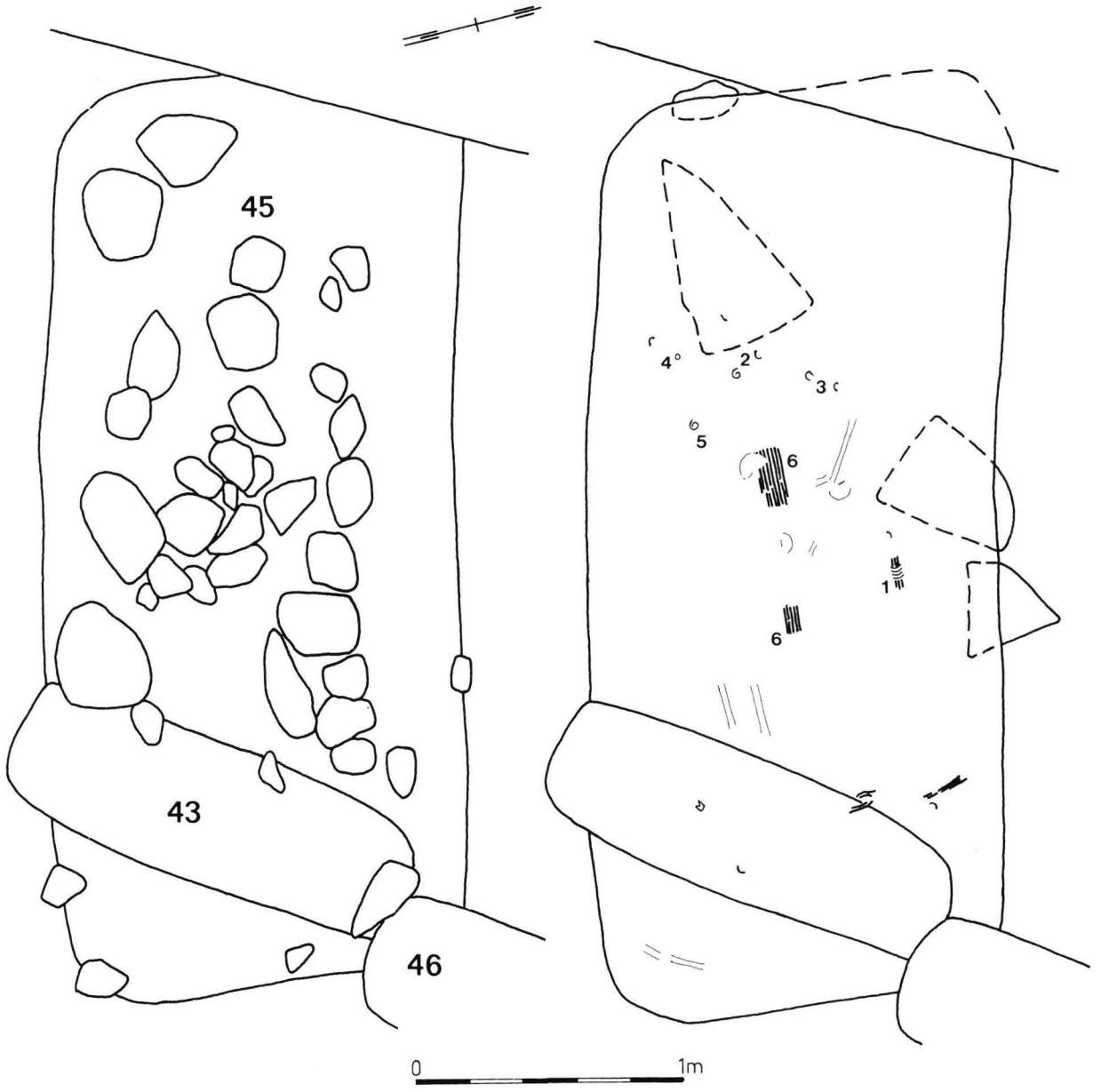

1508. Saviastianpaloja 12 kpl, joista yksi pohjan ja laidan yhtymäkohdasta ja yksi reunasta.
1509. Palanutta savea 2 möykkyä.
1510. Eläimen hammasta.
1511. Eläimen hammasta.
1512. Maatunutta luuta.
1513. Rautakuonaa 3 möykkyä.

HAUTA 44

Sijainti 112/80 KM 18000:1514
Suunta SSW–NNE
Koko 235×45 cm
Syvyys 85 cm

Hauta sijaitsi peltoalueella, missä mullan paksuus oli n. 35 cm. Se oli tehty haudan 51 kaakkoiskulman päälle. Hautakuoppa oli pitkä ja kapea, suorasivuinen. Sen koillispääkin oli lähes suora, lounaispään sijaan pyöristyvä. Hautakuopan koillispään kaakkoisreunalla oli maatuneen puun jäännöksiä, joten mahdollisesti haudassa on ollut jonkinlainen puukehys; kuoppa oli niin kapea, että arkusta tuskin oli kysymys. Pohja oli päistä jonkinverran alempana kuin keskeltä. Hautaus oli esineetön.

Täytemaasta:

1514. Pronssikiskon katkelma, 29×7×1 mm.

HAUTA 45

Sijainti 111/83 Valokuva 18
Suunta W–E Kuvataulu 19/45:1–4
Koko 360×160 cm KM 18000:1515–1530
Syvyys 70 cm

Hauta oli peltoalueella, missä mullan paksuus oli 25–30 cm. Pelto-ojan jälki näkyi haudan luoteis-

kulman päällä, ja haudan itäpäätä oli rikottu hautoja 43 ja 46 tehtäessä. Vaikutti siltä kuin haudan keskiosaakin olisi kaiveltu, sillä esineet olivat kappaleina ja luut epäjärjestyksessä. Haudan päällä oli komea kaksirivinen kiveys, jonka kivet ulottuivat peltomultaan. Hautakuoppa oli jokseenkin tasaleveä ja pyöristyväkulmainen. Täytemaassa oli hiiltä, rautakuonaa ja saviastianpaloja sekä aivan haudan keskustassa pääkallon ja reisiluiden katkelmia. Arkusta ei havaittu jälkiä, ja vainajasta oli säilynyt alkuperäisellä paikallaan kuopan itäpäässä säärien luita. Haudan keskiosan pohjoislaidalta löydettiin puunkappale, jonka ympärille oli kiedottu pronssilankaa (1525, kartassa 1), ja haudan länsipuoliskosta löydettiin spiraalisormusten kappaleita eri tasoista. Yhdessä näistä oli sisällä sormen luu (1519, kartassa 5). Haudan pohja oli jokseenkin epätasainen, mikä johtui pohjalla olevasta suuresta kivestä. Pohjalla havaittiin hieman puun jälkiä, mutta ne rajoittuivat pienelle alalle keskustassa (kartassa 6).

Löydökset:

1515. Pr. vartaan katk., kolmik. varrasta, pit. 18 mm.
1516. Pr. spiraalisormusta, varras kuten ed., läpim. yli 20 mm.
1517. Pr. vartaan katk., kuten ed., pit. 18 mm.
1518. Pr. sormuksen katkelmia 2 kpl, toinen keskikilvellisestä sormuksesta, jonka kilvessä on kohoharja. Sormuksen läpim. yli 20 mm (Kt. 19/45:2). K. 2.
1519. Pr. spiraalisormus, katkelm., läpim. 23 mm, kolmik. varrasta, sormen luu ja pala tekstiiliä. K. 5.
1520. Spiraalipääsormuksen spiraalilevy (Kt. 19/45:4). K. 4.
1521. Sormuksen keskikilven pala, harjallinen (Kt. 19/45:3). K. 3.
1522. Pr. vartaan katk., kolmik. varrasta, pit. 23 mm.
1523. Kuten ed., pit. 15 mm.
1524. Kuten ed., pit. 15 mm.
1525. Kappale puutankoa, jonka ympärillä on kolmikulmaisesta vartaasta tehty spiraalirengas. Renkaan ja puun välillä on jouhista punottu letti. Rengas on nyt katkelmallinen, sen alkuperäinen läpimitta on ollut n. 23 mm (Kt. 19/45:1). K. 1.
1526. Saviastianpaloja, 30 kpl, kaksi reunasta. Täytemaasta.
1527. Pääkallon palasia, pohjatasoa n. 20 cm ylempää.
1528. Putkiluun palasia ym. maatuneita luita, 20–35 cm pohjatasoa ylempää.
1529. Rautakuonaa, 16 möykkyä, hajallaan täytemaassa.
1530. Kvartsikimpale, 75×40×25 mm. Täytemaasta.

HAUTA 46

Sijainti 113/84 KM 18000:1531–1532
Suunta SSW–NNE
Koko 140×55 cm
Syvyys 85 cm

Hauta oli entisellä peltoalueella, missä mullan paksuus oli n. 40 cm. Se oli tehty osittain hautojen 45 ja 77 päälle. Hautakuoppa oli suorasivuinen, päistä vähän pyöristyvä, pohja oli koillispäästä n. 10 cm syvemmällä kuin lounaispäästä. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

1531. Saviastianpala, tummaa ainesta, olkakulman kohdalta.
1532. Rautakuonamöykky.

HAUTA 47

Sijainti 113/81 KM 18000:1533
Suunta SSW–NNE
Koko 140×50 cm
Syvyys 80 cm

Hauta sijaitsi entisellä peltoalueella, missä mullan paksuus oli 40 cm. Hautakuoppa oli pyöristyväpäinen hieman ulospäin kaartuvin sivuin ja pohja oli aivan tasainen. Hautaus oli esineetön.

Täytemaasta:

1533. Rautakuonamöykky.

HAUTA 48

Sijainti 114,5/83 KM 18000:1534, (2363)
Suunta SSW–NNE (Kartta ks. hauta 130)
Koko 195×60–180×55 cm
Syvyys 65 cm

Hauta sijaitsi entisellä peltoalueella, missä mullan paksuus oli 50 cm. Se oli tehty osittain hautojen 128 ja 130 päälle. Hautakuoppa oli lounaispäästä hieman leveämpi, pohjaan selvästi pienenevä, mutta tasapohjainen. Täytemaassa oli hiiltä. Hautaus oli esineetön.

Täytemaasta:

1534. Saviastianpala.

N:olla 2363 luetellut hampaan katkelmat, jotka on luetteloitu haudan 130 kohdalla, ovat tämän haudan alueelta.

Pintalöytöjä hautojen 10, 23, 35 ja 56 ympäristöstä:

1535. Raudanpala, 20×12×13 mm.
1536. Spiraali, 17×4,5 mm, sekä nauhan pätkä.
1537. Helmi, punainen, keltakuvioinen, 11×8 mm.
1538. Pronssilevyn katkelma, 15×8 mm.
1539. Spiraalikoristeen katkelma, n. 4×4 mm laajoista spiraaleista, joita on 5 kpl.
1540. Luuhelmi, 11×5 mm (Kt. 2:22). K. 10:22.
1541. Rautaveitsi, pit. 94 mm, josta ruotoa 18 mm, terä 16×5 mm (Kt. 2:23). K. 10:23.
1542. Koukkupäinen rautanaula(?), käyrä, oikaistu pituus n. 75 mm (Kt. 2:21). K. 10:21.
1543. Rautainen rullapää, soljesta(?), koko 10×10 ×8 mm.
1544. Spiraalikoristeen katkelmia, jotka on tehty 4 mm paksuista spiraaleista. Pyöryläkoristeesta?

HAUTA 49

Sijainti 112/111 KM 18000:1545–1554
Suunta NNW–SSE
Koko ?
Syvyys ?

Hauta sijaitsi peltoalueella, missä mullan paksuus oli n. 30 cm. Sen luoteispää ulottui haudan 35 päälle. Hautakuopan laajuudesta, muodosta ja siinä olleista rakenteista ei ole varmuutta, sillä hauta on toistaiseksi kaivettu vain osaksi. Täytemaa oli täynnä löydöksiä, joista osa saattaa olla peräisin haudasta 35.

Löydökset täytemaasta:

1545. Spiraali, 9×5 mm.
1546. Veitsentupen suuhelan katkelma, 34×12–14 mm, päistä hieman kaareva, leveämmässä päässä ympyräleimakoristeita.
1547. Spiraali, 18×5 mm.
1548. Pyöreä rautalevy, halk. 14 mm.
1549. Rautanaula, pit. 55 mm, kanta nelikulmainen, 12×12 mm.
1550. Raudanpala, 40×27×8 mm.
1551. Hopealevyn pala, 8×5 mm.
1552. Rautavartaan katkelma, pit. 52 mm, toiseen päähän suippeneva.
1553. Rautanaula, pit. 56 mm, kanta nelikulmainen, 21×17 mm.
1554. Saviastianpala.

HAUTA 50

Sijainti 111/78 KM 18000:1555–1558
Suunta W–E
Koko 160×120–140×80 cm
Syvyys 65 cm

Hauta sijaitsi entisellä peltoalueella, missä mullan paksuus oli n. 35 cm. Sen vierellä oli räjäytetty suuri kivi, joten koko haudan alue oli epämääräisen sekainen. Itäpään päällä oli kymmenkunnan kiven muodostama kiveys. Hautakuoppa oli yläosastaan leveä, pohjaan voimakkaasti kapeneva. Pohja oli epätasainen, sillä itäpäässä oli suuri kivi, jota ilmeisesti oli tuloksettomasti yritetty poistaa. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

1555. Saviastianpaloja 21 kpl, paksuja.
1556. Rautakuonamöykky.
1557. Maatunutta luuta.
1558. Maatunutta luuta.

HAUTA 51

Sijainti 111/81 Valokuvat 13, 14
Suunta W–E Kuvataulut 18–19/51:
Koko 310×120 cm 1–4
Syvyys 80–85 cm KM 18000:1559–1572

Hauta oli peltoalueella, missä mullan paksuus oli miltei 40 cm. Sen länsipäässä oli n. 40 cm läpimitaltaan oleva kivi, joka ulottui n. 15 cm:n päähän mullan pinnasta. Kiven lähettyvillä oli kolme pienempää kiveä, ja haudan itäpäässä oli n. 10 kiven muodostama epäsäännöllinen ryhmä, muuten oli haudan alue lähes kivetön. Haudan kaakkoiskulmaa leikkasi hauta 44, lounaisnurkan päällä oli hauta 298. Noin 20 cm pohjatasoa ylempänä alkoivat puureunukset näkyä haudan säilyneillä reunoilla. Niiden rajoittama alue oli kooltaan n. 270×105 cm. Löytökerroksen päällä erottui pitkittäin, sen alla taas poikittain kulkevia puunsyitä myös haudan keskiosissa. Voimakkaasti hiilensekainen alue noudatteli puureunoja. Vainaja makasi puureunusten sisällä kyljellään, pää lännessä etelään katsoen.

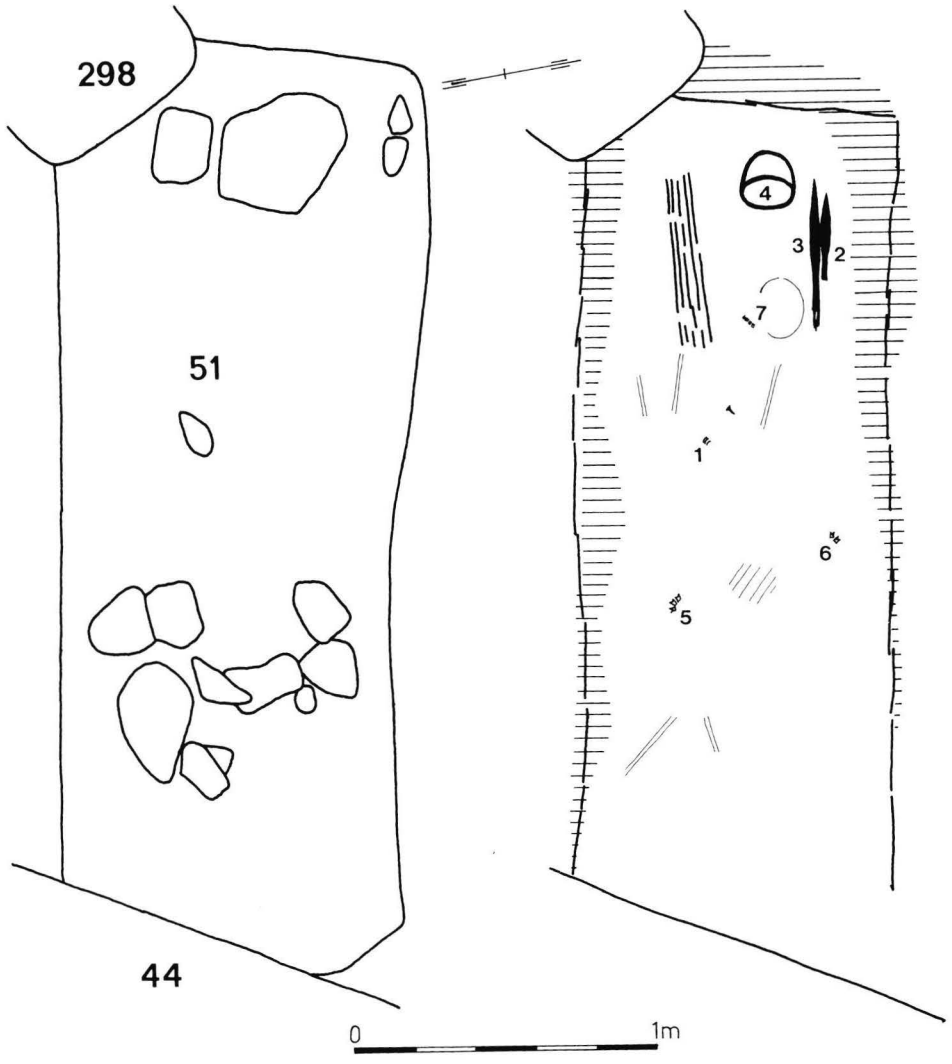

Saviastia (1568, kartassa 4) oli sijoitettu haudan länsipäähän, ja sen pohjoispuolella olivat keihäänkärjet rinnakkain (1565–1567, kartassa 2 ja 3). Keihäät olivat selvästi puureunusten sisäpuolella. Vainajan alaraajojen eteläpuolella oli jäännöksiä koirasta (kartassa 5). Sormus löytyi vyötärön vaiheilta (1564, kartassa 1). Luujäännöksistä päätellen molemmat käsivarret ovat olleet taivutetut, oikea kyynärpäästä ylös, vasen vyötärön poikki. – Täytemaasta tavattiin joitakin raudanpaloja, saviastianpala, rautakuonaa ja maatunutta luuta.

Löydökset täytemaasta:

1559. Kolme pientä raudanpalaa.
1560. Vaalea saviastianpala.
1561. Maatunutta luuta.
1562. Rautakuonaa, 6 möykkyä.

Hautakerroksesta:

1563. Kaksi raudanpalaa, 40×15×5 ja 9×8×8 mm.
1564. Pr. spiraalisormus, kolmik. varrasta, läpim. 18 mm, sisällä luu (Kt. 18/51:1). K. 1.
1565. Keihäänkärki, putk., kapealehtinen, damaskoitu, pit. 300 mm, josta putki 90 mm, lehden levein kohta 26×9 mm (Kt. 18/51:2). K. 2.
1566. Puuta keihäänkärjen 1565 sisältä.
1567. Keihäänkärki, putk., kapealehtinen, Petersenin tyyppi E, damaskoitu, pit. 444 mm, josta putkea 90 mm, lehden levein kohta 33×7,5 mm (Kt. 18/51:3). K. 3.
1568. Saviastia, pyöreäpohjainen, profiloitu, koristettu neljällä nyöriviivalla, kork. n. 100 mm, läpim. n. 180 mm, osaksi palasina (Kt. 19/51:4). K. 4.
1569. Ihmisen hammasta. K. 6.
1570. Ihmisen hammas. K. 7.
1571. Koiran hampaita. K. 5.
1572. Pääkallon kappaleita. K. 7.

HAUTA 52

Sijainti	110/114	Valokuvat 3, 4
Suunta	SW–NE	Kuvataulu 20/52:1–6
Koko	350×90–140 cm	KM 18000:1573–1579
Syvyys	95 cm	(1182–1185)

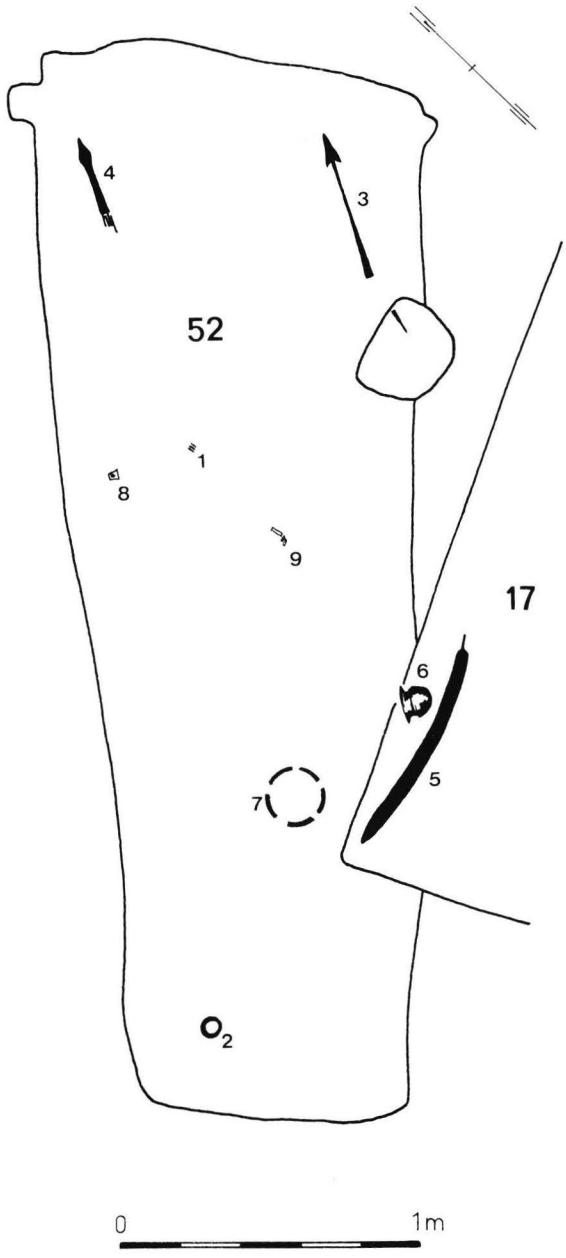

Hauta sijaitsi peltoalueella, missä multakerroksen paksuus oli n. 30 cm. Hautakuoppa oli lounaispäästään leveämpi, ja tässä päässä oli pohjatasossa pienet sivulle päin työntyvät sakarat. Kuopan yläosa oli tuhoutunut täysin hautoja 13, 17 ja 23 tehtäessä, mutta pohjakerros oli osittain säilynyt. Ainakin keihäänkärjet (1577, 1578, kartassa 3 ja 4) olivat alkuperäisillä paikoillaan haudan lounaispäässä. Koillispäässä oli kuolainten rengas (1579, kartassa 2) ja keskustassa pronssihelojen kappaleita (1574, 1575, kartassa 8, 9), jotka lienevät joutuneet tämän hautauksen tasoon maata räjäytettäessä. Samojen helojen kappaleita löytyi näet huomattavasti ylempää haudan 23 kohdalta (1262, 1268, 1301, kartassa haudan 13 kohdalla, kuvataulu 3:5–7). Samoilta paikoin löytyi sormus (1573, kartassa 1), jonka sisällä oli sormen luu. Saviastia, joka löytyi läheltä haudan 17 kulmaa (1576, kartassa 7), oli aivan palasina, ja se on voinut kuulua hautaan 23:kin. Haudan 17 täytemaasta löytynyt miekansäilä ja kilvenkupura (1184, 1185, kartassa 5, 6) lienevät alkuaan tästä haudasta, samoin luultavasti väkipuukon kappaleet (1182, 1183, haudan 17 kartassa 5 ja 6). Haudasta ei tavattu jälkiä arkusta tai muista puurakenteista.

Löydökset:

1573. Pr. spiraalisormuksen katk., keskikilvellisestä koristamattomasta (?) sormuksesta, läpim. 19 mm, luu sisällä (Kt. 20/52:1). K. 1.

1574. Pr. päätehela (ks. h. 13, kuvataulu 3:6). K. 8.

1575. Pr. helan katkelmia 2 kpl, eri heloista (ks. h. 13, kuvataulu 3:5 ja 7). K. 9.

1576. Saviastia, fragmentaarinen, palasista kokoon liimattu, pyöristyväpohjainen, koristettu kolmella nyöripainanteella, kork. n. 110 mm, suurin läpim. lähes 180 mm (Kt. 9:18, hauta 23). K. 7.

1577. Suomalainen ango, myöhempää varianttia, pit. 555 mm, josta irralleen katkennut ruoto n. 90 mm, lehden pit. n. 95 ja lev. n. 23 mm, väkäset katkenneet (Kt. 20/52:3). K. 3.

1578. Keihäänkärki, putkellinen, pit. 252 mm, josta putkea n. 120 mm, lehti rombin muotoinen, 23×7 mm (Kt. 20/52:4). K. 4.

1579. Kuolainten rengas, litteää, n. 10 mm leveää varrasta, halkaisija n. 68 mm (Kt. 20/52:2). K. 2.

Haudan 17 täytemaasta löytyneet esineet, jotka ovat saattaneet alkuaan kuulua tähän hautaan:

1182. Vääntynyt rautaesineen katk. (Kt. 3:6), ks. haudan 17 kartassa n:o 6.

1183. Vääntynyt rautaesineen katk. (Kt. 3:5), ks. haudan 17 kartassa n:o 5.

1184. Miekan säilä (Kt. 20/52:5), ks. hauta 17. K. 5.

1185. Kilvenkupura (Kt. 20/52:6), ks. hauta 17. K. 6.

HAUTA 53

Sijainti	105/109	Kuvataulu 20/53:1–3,
Suunta	SW–NE	128:16
Koko	330×85 cm	KM 18000:261,
Syvyys	90 cm	1580–1588

Hauta sijaitsi peltoalueella, missä multakerroksen paksuus oli n. 20–25 cm. Vanha pelto-oja kulki haudan luoteisosan päältä, ja hautoja 14 ja 360 tehtäessä oli sitä jonkin verran tuhottu. Hautakuoppa oli pitkä ja kapea ja sen kulmat olivat miltei suorat. Lounaispäässä oli kulmissa muuta pohjatasoa alemmaksi ulottuvat läikät. Arkusta tai muista

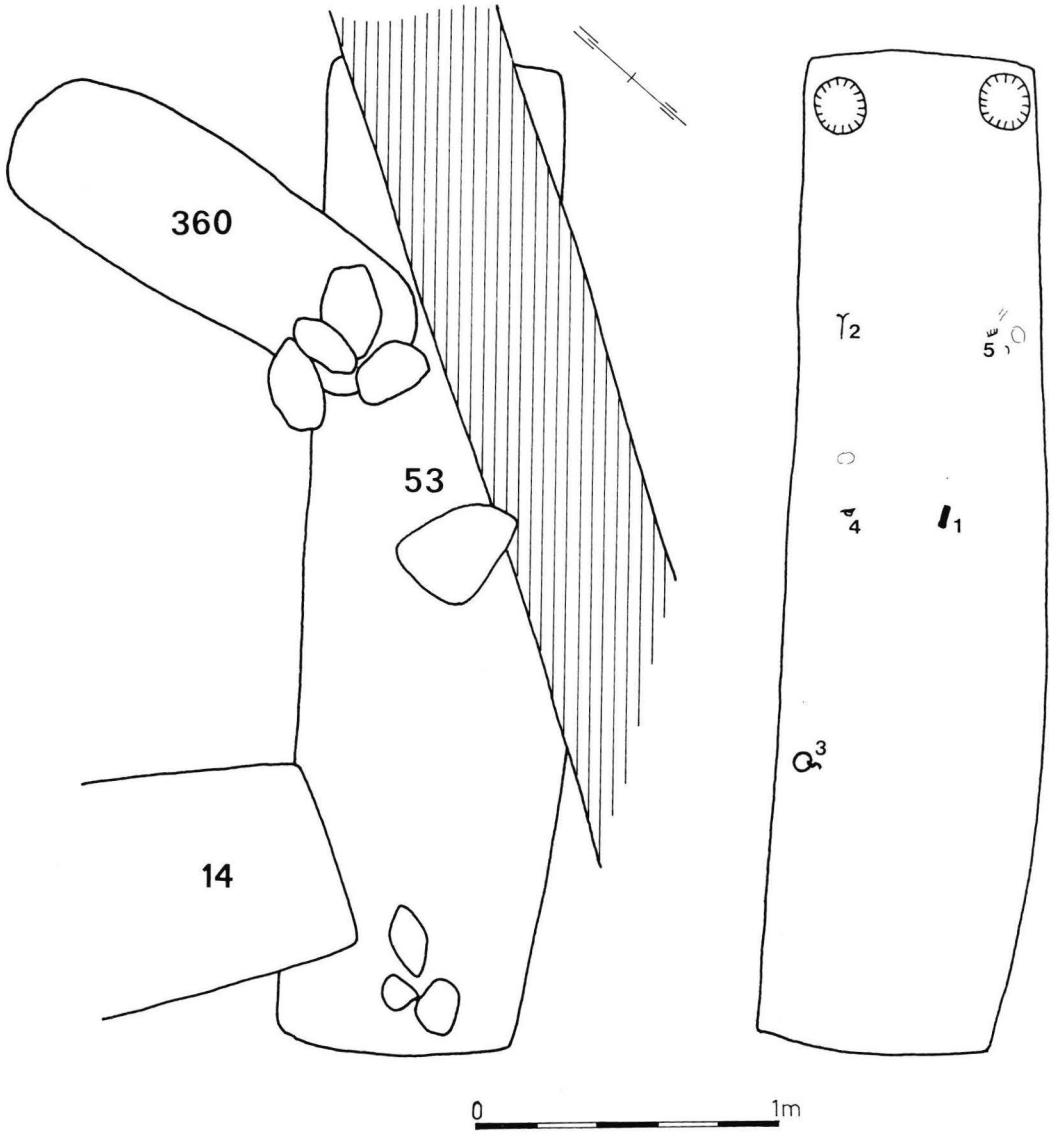

puurakenteista ei tavattu jälkiä. Ojan kohdalta löytyi muutamia esineiden katkelmia (261, 1580–1583, kartassa 5), jotka eivät ole kuuluneet tähän hautaukseen. Kuopan pohjalla oli koillispäässä kuolainten osa (1584, kartassa 3), haudan keskivaiheilta löydettiin vyön päätehela (1587, kartassa 1) ja rautaesineen katkelma (1585, kartassa 4); näistä n. 1 m lounaaseen oli katkelmallinen, rautainen koruneula (1586, kartassa 2). Vainajasta oli hyvin vähän jälkiä, mutta näyttää todennäköiseltä, että pää on ollut lounaassa. Pohjalla oli hiukan hiiltä.

Löydökset pintamaasta ja ojan kohdalta:

261. Pr. spiraaleja, 2 kpl. K. 5.

1580. Pr. esineen katkelma, jossa kaksinkerroin käännetty reuna, 36×12 mm (Kt. 128:16).

1581. Pr. levyn katkelma, 20×18 mm.

1582. Kankaan reunaa, johon on pyöritetty kiinni spiraaleja, 2 katkelmaa, yht. n. 40 mm. K. 5.

1583. Saviastianpaloja, 9 kpl.

Löydökset kuopan pohjalta:

1584. Kuolainrengas ja S-muot. suuraudan osa. Rengas on pyöreähköä varrasta, halk. n. 73 mm, paks. n. 10 mm, suunivelen pit. 63 mm (Kt. 20/53:3). K. 3.

1585. Rautaesineen katk., 53×20×5 mm. K. 4.

1586. Katkelmallinen, rautainen koruneula, T-muotoinen (ehkä rengasneulasta, jonka renkaan yläosa on murtunut pois), poikkisakaroiden alapuolella kolme paksunnosta, pit. 103 mm, neulan kärki on katkennut (Kt. 20/53:2). K. 2.

1587. Vyön päätehela, rautaa, yläosa kaksinkertainen, muodoltaan suorakulmainen, alapää pyöristyväpäinen, kielimäinen, koko n. 78×20 mm (Kt. 20/53:1). K. 1.

1588. Hiiltä haudan pohjalta.

HAUTA 54

Sijainti 113/113 KM 18000:1589, 1590
Suunta SSW–NNE
Koko 145×45 cm
Syvyys 90–95 cm

Hauta sijaitsi peltoalueella, missä mullan paksuus oli noin 30 cm. Hautakuoppa oli jokseenkin suorakulmainen, ja se oli kaivettu haudan 56 kaakkoiskulman päälle. Haudan täytemaassa oli sääriluiden jäännöksiä ja spiraalikoristeen katkelmia, jotka todennäköisesti ovat peräisin haudasta 56. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

1589. Vähäisiä spiraalikoristeen katkelmia, joissa langan jäännöksiä; maatunutta luuta.

1590. Saviastianpaloja, 2 kpl.

HAUTA 55

Sijainti 114/74 Kuvataulu 21/55:1–14
Suunta SSW–NNE KM 18000:1591–1623
Koko 260×110 cm
Syvyys 80 cm (kuoppa 100 cm)

Hauta sijaitsi vanhalla peltoalueella, missä multakerroksen paksuus oli n. 25 cm. Haudan luoteispuolella oli räjäytetty iso kivi, missä yhteydessä haudan esineiden on täytynyt liikkua jonkin verran paikoiltaan. Hauta 271 sivusi haudan pohjoiskulmaa, mutta sitä kaivettaessa ei tätä hautaa juuri ole vahingoitettu. Haudan keskustassa oli multakerrokseen ulottuva, n. 80×80 cm laaja kiveys. Hautakuoppa oli pyöristyväkulmainen, ja sen pohjalla on ilmeisesti ollut iso kivi, jota poistettaessa kuopan pohjaa ei ole tasoitettu. Tämän johdosta puuarkun pohjan keskiosa oli lahotessaan vajonnut kuoppaan samoin kuin osa esineistöstä. Arkusta oli jälkiä n. 220×70 cm laajalla alueella, ja sen reunat ovat olleet ainakin 25 cm korkeat. Kaikki esineet, saviastiaa ehkä lukuunottamatta, olivat selvästi olleet arkun sisäpuolella. Haudan lounaispäässä oli spiraaleja, pronssihelmiä ja riipuksia kaulanauhasta (1594, 1596, 1597, 1600, 1601, kartassa 3), sillä niiden yhteydestä löytyi niskanikamia (kohdassa 16). Yksi pronssihelmi löytyi lisäksi keskeltä hautaa (1606). Sormuksia ja niiden katkelmia oli varsinkin haudan koillispuoliskossa (1592, 1593, 1595, 1599, kartassa 10, 11 ja 8), mistä löytyi myös kaksi esiliinan kulmakoristetta (1598, 1603, kartassa 4, 5), sirppi (1602, kartassa 1) ja saviastia palasina (1619, kartassa 12). Kuopan kohdalta löydettiin vielä yksi sormus (1611, kartassa 9), kupurasolki (1612, kartassa 2), kaksi esiliinan kulmakoristetta (1610, 1616, kartassa 6, 7) ja rautaveitsi (1615, kartassa 14). Hampaita oli useassa paikassa (1596, 1607–1609, kartassa kohdat 16, 2, 14, 15). Täytemaassa oli saviastianpaloja, palanut luunsiru, rautakuonaa ja piin palanen (1620–1623).

Löydökset:

1591. Rautapiikki, pit. 94 mm (Kt. 21:13). K. 13.

1592. Pr. sormuksen katk., tasakuperaa varrasta, läpim. n. 17 mm (Kt. 21:10). K. 10.

1593. Pr. spiraalisormus, keskikilvellinen, harjallinen, koristettu kaivertamalla, sisällä luu, läpim. 17–18 mm (Kt. 21:11). K. 11.

1594. Pronssihelmiä, kolmiosaisia, 2 kpl, 12×7 ja 13×7 mm (Kt. 21:3). Lankaa toisen sisällä. K. 3.

1595. Pr. spiraalisormus, kolmikulmaista varrasta, koristettu pykälillä (?), läpim. n. 16 mm. Sormukseen on takertunut karvoja (Kt. 21:8). K. 8.

1596. Kaksi pr. spiraalia, 14×6 ja 15×6 mm, hammas ja niskanikamia (Kt. 21:3). K. 3, 16.

1597. Kaulakoristeen osa: pronssiriipus, lattea, osmonsolmukoristeinen, kaksi pr. spiraalia, 15×6 ja 14×5 mm, ja kaksi kolmiosaista pr. helmeä, 13×7 ja 12×7 mm, lankaa ja hammas (Kt. 21:3). K. 3.

1598. Esiliinan kulmakoriste, hajonnut, nelijakoinen, spiraalien paksuus n. 5 mm (Kt. 21:4). K. 4.

1599. Pr. sormuksen katkelmia, latteata varrasta, 14×6 ja 4×4 mm.

1600. Pronssiriipus, osmonsolmukoristeinen, 32×30 mm, pr. spiraali, 14×6 mm ja vähän lankaa (Kt. 21:3). K. 3.

1601. Pr. spiraaliputki, 16×6 mm, ja langan jäännöksiä (Kt. 21:3). K. 3.

1602. Sirpin terä, rautaa, pit. n. 290 mm, leveys 35 mm (Kt. 21:1). K. 1.

1603. Esiliinan kulmakoriste, neliosainen, osaksi särkynyt, spiraalien paksuus n. 5 mm. Lisäksi kangasta sen kummaltakin puolelta, alapuolella ollut kangas karkeampi (Kt. 21:5). K. 5.

1604. Tekstiiliä ja puuta edellisen yhteydestä.

1605. Pari palaa kangasta 1603:n yhteydestä.

1606. Pr. helmi, neliosainen, 15×6 mm, sisällä langan jäännöksiä (Kt. 21:3). K. 3.

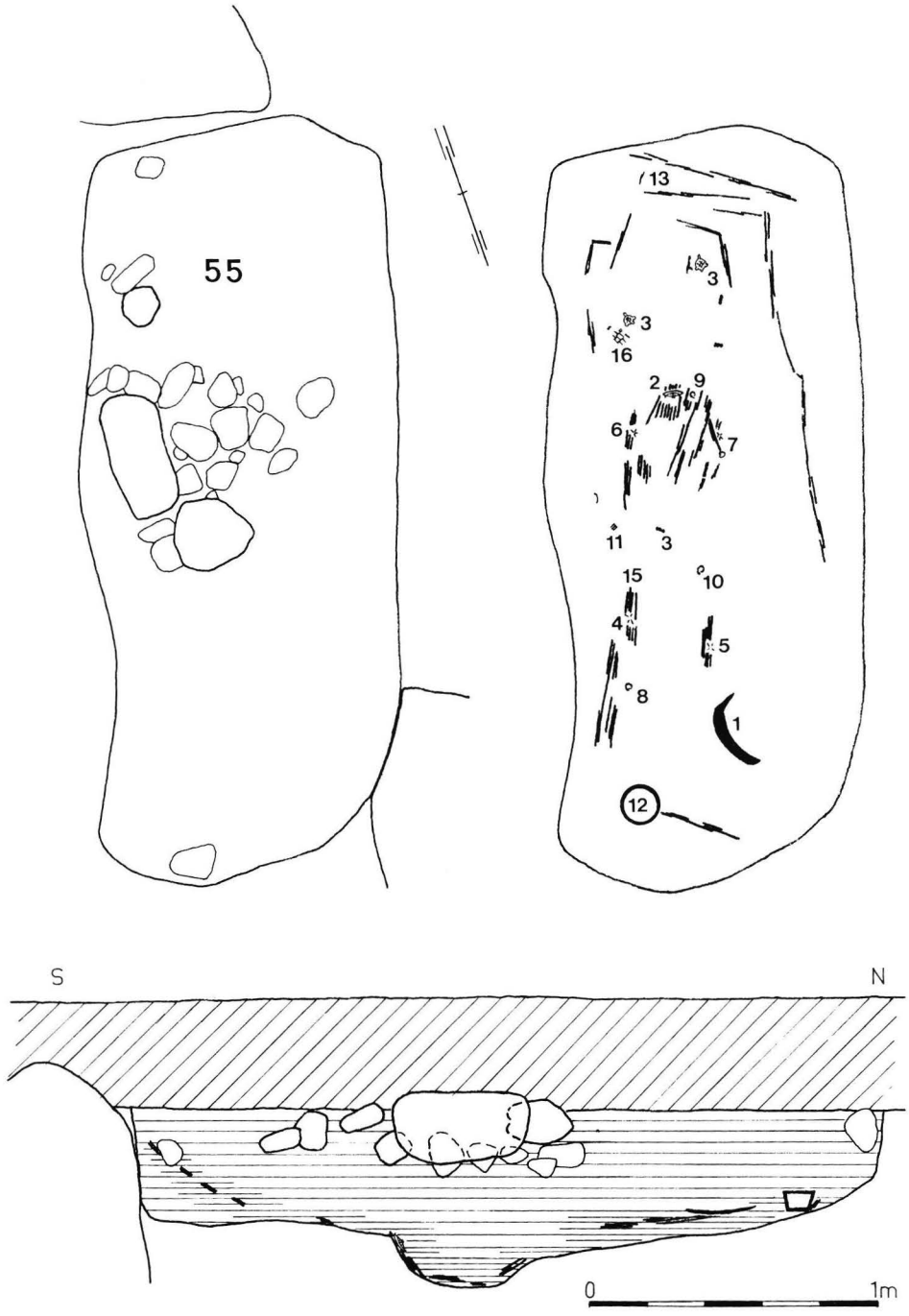

1607. Hammas, katkelmallinen. K. 2.

1608. Neljä hammasta. K. 14.

1609. Leukaluuta ja viisi hammasta. K. 15.

1610. Esiliinan kulmakoriste, kolmijakoinen (?), katkelmallinen, spiraalien paksuus 5 mm, ja tekstiilien jäännöksiä koristeen kummaltakin puolelta (Kt. 21:6). K. 6.

1611. Pr. spiraalisormus, kolmikulmaista varrasta, läpim. 16 mm, sisällä sormen luu (Kt. 21:9). K. 9.

1612. Pyöreä kupurasolki, nelieläiminen, ilman tappeja, koko 59×56 mm, neulan kiinnityskohdan vieressä jäännöksiä nahkahihnasta (Kt. 21:2). K. 2.

1613. Rautaisen neulan jäännöksiä edellisestä, viisi kankaanpalaa ja pari maatunutta luunpalasta.

1614. Luuta n:on 1612 luota.

1615. Rautaveitsi, suoraselkäinen, pit. 125 mm, josta ruotoa n. 50 mm, terän lev. 17 mm, ja jäännöksiä varren ympärillä olleesta pronssikierteestä, läpim. n. 15 mm, pyöreää varrasta (Kt. 21:14). K. 14.

1616. Esiliinan kulmakoriste, kolmijakoinen (?), osittain hajonnut (Kt. 21:7). K. 7.

1617. Tuohta edellisen päältä.

1618. Puunpala n:oiden 1615, 1616 luota.

1619. Saviastia, pyöristyväpohjainen, voimakkaasti profiloitu. Olkakulma selvä ja sen yläpuolella kolme kulmaviivaa; pohjassa

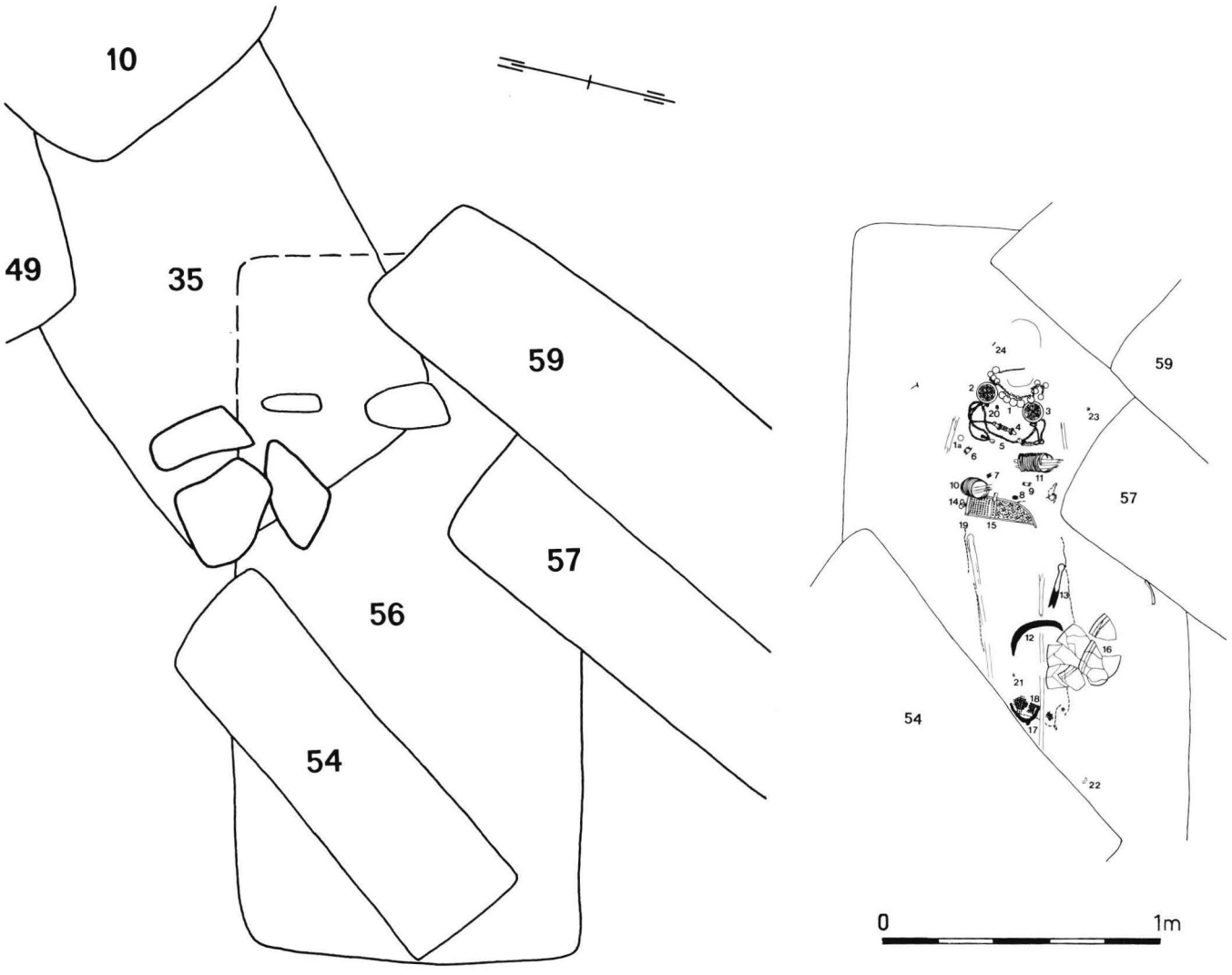

kuopanne. Astian korkeus on n. 90 mm, suurin läpimitta 168 mm. Se on fragmentaarinen, palasista kokoon liimattu, osa palasista on edelleen irrallaan ja melkoinen osa puuttuu kokonaan (Kt. 21:12). K. 12.

1620. Saviastianpaloja 6 kpl. Täytemaasta.

1621. Palanut luunsiru. Täytemaasta.

1622. Rautakuonaa 2 möykkyä. Täytemaasta.

1623. Piinpala. Täytemaasta.

HAUTA 56

Sijainti	113/113	Valokuvat 88, 89
Suunta	WSW–ENE	Kuvataulut 22–28
Koko	250×110–120 cm	KM 18000:1624–1792
Syvyys	80 mm	

Hauta sijaitsi peltoalueella, missä mullan paksuus oli n. 30 cm. Paikalla oli hautauksia erittäin tiheässä, ja tätäkin oli vahingoitettu osittain hautoja 35, 54, 57 ja 59 tehtäessä. Pääkallon yläosa (1418), joka löydettiin pintakerroksesta haudan 35 vaiheilta, saattaa olla juuri tästä haudasta, sillä hautaa 35 tehtäessä näyttää haudan pääpuoli tuhoutuneen. Hautakuoppa oli säilyneistä osista päätellen ollut suorareunainen ja leveähkö. Puualustasta oli säilynyt palasia esineiden alla ja kaikki pronssikorut olivat puu- ja tuohikerroksen peittämät. Haudan reunoilla ei kuitenkaan näkynyt tavanomaisia puujälkiä. Vainajasta oli säilynyt osa leukaluita ja hampaita, hiukan olkavarren luita, käsivarren ja sormien luita rannerenkaiden ja sormusten sisällä sekä lonkka ja sääriluiden jälkiä. Kaikista näistä päätellen tämä oli ollut vähintään 160, mutta mieluummin 165–170 cm pitkä nainen, joka oli haudattu selkäasentoon kädet vyötärön ylitse taivutettuina. Korusto oli erittäin runsas. Kaulan ympärillä oli kaulanauha (kartassa 1), jossa oli 34 helmeä (1638), 11 rahaa (1624–1628, 1631–1636) ja lisäksi kaksi hopeariipusta (1629–1630). Englantilainen raha, joka oli nuorin (1637, kartassa 1a), löytyi vainajan rinnan oikealta puolelta, ja on mahdollista, että se ei alkuaankaan ole kuulunut kaulanauhaan. Olka-

päillä oli pyöreät kupurasoljet (1652, 1660, kartassa 2, 3) ja niistä riippuivat ketjut riipuksineen (1668, kartassa 5). Myös keskeltä rintaa löydetty tasavartinen solki (1665, kartassa 4) oli kiinnitetty ketjun välityksellä oikean olkapään kupurasolkeen. Kummassakin käsivarressa oli spiraalirannerengas (1682, 1685, kartassa 10, 11) ja kummassakin kädessä oli kaksi sormusta (1678, 1681 ja 1695, 1697, kartassa 6–9). Rannerenkaiden sisällä oli käsivarren luita ja hihojen jäännöksiä (1683, 1689), ja oikeanpuoleisen alla oli säilynyt palanen lautanauhalla reunustettua kangasta (1691). Vatsan päällä poikittain oli veitsi leveässä pronssipäällysteisessä tupessaan (1703–04, kartassa 15), jonka kantosilmukassa oli lautanauhan jäännös (1707). Tupen alla oli säilynyt runsaasti tekstiilien paloja ja esiliinan yläreunan pronssikierukkareunuksia (1705–1719). Spiraaleilla reunustettu esiliina, jonka helman päälle on aplikoitu nelikulmaisia pronssikierukkakuvioita (1730–1734, 1736–1738, 1740, 1743–1750, 1753–1754, 1757, 1760–61, 1763, kartassa 18), on ollut melko leveä, sillä sen sivut taittuivat vainajan alle. Esiliinan helmasta oli vain noin puolet säilynyt, sillä hautaa 54 tehtäessä oli haudan 56 itäkulma tuhottu. Esiliinan helman alla oli säilynyt kappale lautanauhalla reunustettua kangasta (1754), ja muuallakin esiliinakoristusten yhteydessä oli runsaasti orgaanisia jätteitä, vyötäröllä mm. jäännöksiä lautanauhoista (1708–1710, 1713, 1715, 1718). Näytti siltä, että esiliina oli sidottu näillä vyötärölle siten, että sen yläreuna kääntyi sisäpuolelle. Vainajan vasemman reisiluun vieressä olivat keritsimet (1727, kartassa 13), ja niistä jalkopäähän päin sirppi (1728, kartassa 12) ja saviastia (1770, kartassa 16), joka oli palasina. Siinä kohdassa, missä hautaa 54 tehtäessä oli katkaistu esiliinan helma, oli myös jonkin särkyneen rautaesineen, ehkä kuolainten, kappaleita (1729, kartassa 17). Vainajan vyötärön vaiheilta, veitsentupen päältä ja sormusten ympäriltä, löydettiin vielä monivärisen tekstiilin (neulakintaan?) kappaleita (1696, 1700, 1702, kartassa 8 ja 15), ja irrallisina löydetyt spiraalikoristeet (1765, 1766, 1769, 1785, 1788–9, kartassa 20–24) lienevät hunnusta ja vaipasta, joka on ollut kiedottuna vainajan ympärille. Haudan pohjalla oli tumma kerros, ja paikoin oli esineiden alla säilynyt puuta; myös vähäisiä jäännöksiä turkiksesta (1706, 1721, 1743, 1749, 1750) tavattiin esineiden yhteydestä. Täytemaassa oli muutamia saviastianpaloja, rautakuonamöykky ja piinpala (1771–1774).

Löydökset:

1624. Hopearaha, arab., rahaluettelo n:o 12 (Kt. 23:1i). K. 1.

1625. Hopearaha, arab., rahaluettelo n:o 13 (Kt. 23:1c). K. 1.

1626. Hopearaha, arab., rahaluettelo n:o 14 (Kt. 23:1j). K. 1.

1627. Hopearaha, arab., rahaluettelo n:o 15 (Kt. 23:1m). K. 1.

1628. Hopearaha, arab., rahaluettelo n:o 16 (Kt. 23:1l). K. 1.

1629. Hopeariipus, pyöreähkö, lattea, halk. 37 mm, keskustassa pakotettu kuhmu, jonka ympärillä helmilista, reunassa kaksi riviä pistekolmioleimoja. Kantolenkki pronssia, fragmentaarinen (Kt. 23:1d). K. 1.

1630. Hopeariipus, pyöreä, halk. 35 mm, koristettu pakotetuilla suuremmilla ja pienemmillä kuhmuilla, joista muodostuu kukkamainen kuvio. Kantolenkki ehjä (Kt. 23:1g). K. 1.

1631. Hopearaha, volgabulg., rahal. n:o 17 (Kt. 23:1k). K. 1.

1632. Hopearaha, arab., rahal. n:o 18 (Kt. 23:1n). K. 1.

1633. Samanidirahan jälj., rahal. n:o 19 (Kt. 23:1f). K. 1.

1634. Hopearaha, arab., rahal. n:o 20 (Kt. 23:1e). K. 1.

1635. Hopearaha, arab., rahal. n:o 21 (Kt. 23:1h). K. 1.

1636. Hopearaha, saksal., rahal. n:o 22 (Kt. 23:1b). K. 1.

1637. Hopearaha, engl., rahal. n:o 23 (Kt. 23:1a). K. 1a.

1638. Helmiä 34 kpl: a) 13 punakeltakirjavaa, pitkää, poikkileikkaukseltaan nelikulmaista helmeä, pituudet 11–15 mm, paks. 6–7 mm, b) 8 kaksoiskartion muotoista tummansinistä helmeä, joissa on koristeena kalpeankeltaisia rombikuvioita, 10–11×9–10 mm, c) tummansininen fasetoitu helmi, 8×9 mm, d) 3 sinistä litteänpyöreää, 7,5×4–10×5 mm, e) 2 sinistä pitkittäisuurteellista, 12×10 ja 9×6 mm, f) 2 keltaista, kukkakuvioista, 11×11 ja 13,5×11,5 mm, g) yksi keltainen koristeeton, 12×9 mm, h) yksi keltainen, pitkittäisuurteinen, 14×11 mm, i) yksi lieriömäinen kultafoliohelmi, 10×7,5 mm, j) pieni rosopintainen kultafoliohelmi, 7×7 mm ja k) punainen, keltaläikkäinen helmi, 9×6 mm (Kt. 22). K. 1.

1639. Nyöriä helmien sisältä.

1640. Nyörin pätkä ja jäännöksiä n:on 1634 kantolenkistä.

1641. Nyöriä ja jäännöksiä n:on 1628 kantolenkistä.

1642. Nyörin pätkä n:on 1628 alta.

1643. Nyöriä ja katk. n:on 1627 kantolenkistä.

1644. Org. aineita rahan 1626 alta.

1645. Luuta ja pronssilenkin katk. n:on 1632 alta.

1646. Org. aineita rahojen 1633–1636 päältä.

1647. Org. aineita hopeariipusten 1629, 1630 päältä.

1648. Kankaanpala, 55×50 mm, toimikasta, kaksinkerroin käännetty, ja luun murusia. Löytyneet rahojen 1624, 1626–1628 alta.

1649. Kolme pientä nyörin pätkää rahojen 1624 ja 1625 viereltä.

1650. Kolme pronssilevyn sirua, kantolenkin jäännös (?).

1651. Puuta ja luuta kaulanauhan alta.

1652. Pyöreä kupurasolki, leveäreunainen, 8-tappinen, Appelgrenin D-tyyppiä, halk. 74 mm. Soljen takana jäännöksiä rautaisesta neulasta, rautaisesta ketjunkantajasta ja tekstiileistä. Löydetty vainajan oikealta olkapäältä (Kt. 24:2). K. 2.

1653. Pieni kankaanpala, toimikasta, edellisen alta.

1654. Org. aineita n:on 1652 päältä.

1655. Kankaan paloja, suurin takertunut puukerrokseen, n:on 1652 päältä.

1656. Kankaan rippeitä soljen 1652 alta, alin kerros.

1657. Kankaan palasia soljen 1652 alta.

1658. Kankaan palasia soljen 1652 alta, lähinnä solkea ollut tekstiili.

1659. Kaksi kankaanpalaa ketjujen alta.

1660. Pyöreä kupurasolki, kuten 1652, halk. 73 mm, rautainen neula säilynyt, alla tekstiiliä, ks. seur. n:ot. Vasemmalta olkapäältä (Kt. 24:3). K. 3.

1661. Kangasta ja muita org. aineita n:on 1660 alta.

1662. Kankaan rippeitä n:on 1660 alta.

1663. Kaksinkerroin taivutettu kankaanpala soljen 1660 alta ja muita org. aineita.

1664. Tuohta ym. org. ainetta soljen 1660 päältä.

1665. Tasavartinen solki, kapea, varustettu viidellä tapilla, Kivikosken ryhmää 8, koko 82×26 mm. Neula on ollut rautaa ja se on ruostunut hajalle. Rautainen rengas yhdistää soljen kaksoisrenkaista tehtyyn katkonaiseen pronssiketjuun, jonka välityksellä solki on ollut yhdistettynä oikean olkapään kupurasolkeen (Kt. 24:4). K. 4.

1666. Pieni kangaspala soljen 1665 päältä.

1667. Org. aineita soljen 1665 alta.

1668. Rintaketjut, pronssia, kaksoisrenkaista, joita on kahta kokoa, halk. 7 ja 10 mm. Palasiksi hajonneet ketjunkantajat ovat olleet rautalangasta taivutetut ja pronssikierteellä koristetut; niiden alkuperäinen koko on ollut n. 52×37 mm. Ketjunkantajia on yhdistänyt suuremmista lenkeistä tehty, n. 350 mm pitkä ketju, ja kummallakin sivulla on roikkunut n. 200 mm pitkät lenkit, joiden toinen puoli on isoista, toinen pienistä renkaista. Vasemmalla sivulla on lenkin päässä soikea puhkonainen riipuslevy ja viivakoristeinen kulkunen, oikean sivun lenkissä riippuu pienempi kulkunen ja kolmiomainen rautaesine (Kt. 22 ja 25:5a–h). K. 5.

1669. Kangasta rintaketjujen alta oikealta.

1670. Kangasta rautaisen riipuksen alta.

1671. Pronssimöykky, 5×4 mm, pienemmän kulkusen sisältä.

1672. Pieni kankaanpala ketjun päältä.

1673. Tuohta, tekstiiliä ym. ketjujen päältä oikealta.

1674. Kankaanpaloja ym. tasavartisen soljen ketjun päältä ja luunpala ketjun alta.

1675. Tuohta, puuta ym. haudan pääpuolesta esineiden päältä.

1676. Tuohta ja tekstiilien rippeitä ketjujen oikealta puolelta, puuta tuohen alta.

1677. Puuta rintaketjujen alta vasemmalta kyljeltä.

1678. Pr. spiraalisormus, keskikilvellinen, päät palasina. Kilvessä kaiverrettu ruutukoristelu, päiden harjalla molemmin puolin kulmaviiva. Sormuksen läpim. 19 mm, kilven lev. 26 mm (Kt. 25:6). K. 6.

1679. Pieni pala kangasta ja muita org. aineita n:on 1678 alta.

1680. Tuohta ja tekstiiliä 1681 päältä.

1681. Pr. spiraalisormus, pyöreätä varrasta, 7-kierteinen, läpim. 17 mm, luu sisällä (Kt. 25:7). K. 7.

1682. Pr. spiraalirannerengas, kolmikulmaista 6–7 mm leveää varrasta, 10-kierteinen, koristettu harjan kummaltakin puolelta kulmaviivalla, läpim. n. 55 mm (Kt. 25:11). K. 11.

1683. Käsivarren luita ja jäännöksiä hihasta, joka on palttinasidoksista tekstiiliä. Rannerenkaan 1682 sisältä.

1684. Org. aineita n:on 1682 alta.

1685. Pr. spiraalirannerengas, kuten 1682, mutta katkennut useaan palaan (Kt. 25:10). K. 10.

1686. Org. aineita n:on 1685 päältä.

1687. Palmikoitua nyöriä kaksi pätkää, pit. 30 ja 18 mm, rannerenkaan 1685 ja veitsentupen 1703 välistä.

1688. Pr. renkaan katkelma, ehkä sormuksesta 1681, läpim. 15 mm, rannerenkaan 1685 alta.

1689. Kappale hihaa, täynnä poikittaisia ryppyjä,

kankaassa palttinasidos, löydetty rannerenkaan 1685 sisältä (Kt. 28:28).

1690. Lautanauhan pätkä, 35×12 mm, rannerenkaan 1685 alta.

1691. Kankaan kappale, n. 60×50 mm, jonka reunassa on jatkettu lautanauhan pätkä, n. 60×10 mm. Nauhassa on punaisen ohella todennäköisesti keltaisia ja sinisiä lankoja. Palanen on löydetty rannerenkaan 1685 alta (Kt. 28:26).

1692. Org. aineita, 20×20 mm suuri kappale, n:on 1685 alta.

1693. Paksua kangasta muutamia paloja, suurin 50×50 mm, rannerenkaan 1685 alta.

1694. Palmikkonauhan pätkä, 20×5 mm.

1695. Pr. spiraalisormus, keskikilvellinen, kuten n:o 1678, mutta päät tasakuperat, läpim. 18–19 mm, kilven lev. n. 28 mm (Kt. 25:9). K. 9.

1696. Neulakintaan (?) pala, 30×25 mm, n:on 1695 alta.

1697. Pr. spiraalisormus, pyöreätä varrasta, 8-kierteinen, läpim. 18 mm, luu sisällä (Kt. 25:8). K. 8.

1698. Tuohta n:on 1697 päältä ja sormen luu.

1699. Kangastilkku, 10×10 mm, ja org. aineita n:on 1700 alta.

1700. Neulakintaan (?) kappale, 30×25 mm, sormuksen 1697 alta.

1701. Puuta, tuohta ja tekstiilin jäännöksiä vainajan vyötäröltä veitsentupen 1703 päältä.

1702. Neulakintaan (?) palanen, 100×60 mm, puuhun takertuneena veitsentupen kantolenkin päältä. Palasessa näkyy punaisia, keltaisia ja sinisiä tai mustia lankoja (Kt. 28:27).

1703. Pronssilevyllä päällystetty leveä veitsentuppi, koristettu pakotuksin ja leimoin. Etusivu on tehty ohuesta kauttaaltaan pakotuksin koristetusta levystä, joka on mennyt täysin palasiksi, sivuilla on kouruhelat ja suun vahvistuksena kaksi helaa, joista etusivulla oleva on koristettu leimaviivoin ja kolmipistekolmioin. Levyn alla on kaksi vastakkain asetettua nahan kappaletta, joista alempi on ehkä karvapuoli sisäänpäin, mutta ylempi selvästi karvat pronssilevyä vasten. Alempi puolisko on niin paljon leveämpi, että sen muodostamasta poimusta syntyy veistä varten tarvittava tila; etusivu on täysin suora. Kantolenkki on kiinnitetty hieman keskikohdasta suuhun päin; sen koristeena on pisteympyröitä. Tuppi on kooltaan n. 250×70 mm, ja se löytyi vainajan vyötäröltä poikittaisesta asennosta, ks. myös n:o 1707 (Kt. 26:15). K. 15.

1704. Rautaveitsi, pit. n. 205 mm, josta kahvaa päätykoristuksineen n. 155 mm. Varsinainen kahva on n. 120 mm pitkä, terän läheltä 16×17 mm paksu, päästä n. 20×12 mm. Kahvan terän puoleisessa päässä on ainakin 14–15 kierrosta ohutta pronssilankaa. Yläpäässä on ilmeisesti ollut kaksi spiraaleihin päättyvää rautalenkkiä. Terä on vain 50 mm pitkä ja n. 15 mm leveä ja se on aivan palasina (Kt. 26:14). K. 14.

1705. Tekstiilin jätteitä ja puuta tupen 1703 alta.

1706. Turkiksen jäännöksiä veitsen pään kohdalta kankaan päältä.

1707. Lautanauhan pätkä, 20×11 mm, ja jäännöksiä toisesta veitsentupen kantolenkin sisältä.

1708. Purkautunutta lautanauhaa veitsentupen 1703 yläpuolelta.

1709. Nauhan katkelma, 20×5 mm, veitsen vierestä.

1710. Lautanauhaa kaksi katkelmaa, 32×12 ja 18×15 mm, kantolenkin alta.

1711. Kangasta ym. veitsentupen alta lonkkaluun päältä.

1712. Kangasta ym. veitsentupen 1703 keskikohdan alta.

1713. Lautanauhaa ja hieman toimikansidoksista kangasta veitsenpään läheltä.

1714. Org. jätteitä veitsentupen 1703 kärjen alta.

1715. Lautanauhan pätkä, 18×10 mm, vasemmalta kyljeltä.

1716. Toimikansidoksista kangasta veitsentupen 1703 alta, suoraan lonkkaluun päältä.

1717. Paksua toimikasta useita pieniä paloja, mahdollisesti vainajan selkäpuolelta.

1718. Lautanauhan pätkä, 15×10 mm, ja muita org. aineita.

1719. Tekstiilin rippeitä veitsentupen 1703 alta, löyd. spiraaleja vasten painuneina veitsenpään alapuolelta.

1720. Puuta ym. org. jätteitä tupen 1703 ja rannerenkaan 1685 alta.

1721. Taljan jätteitä oikealta sivulta veitsen alapuolelta.

1722. Org. jätteitä oikean lantioluun päältä.

1723. Org. jätteitä oikean lantioluun alta.

1724. Org. jätteitä oikean käden spiraalisormuksen 1697 vierestä.

1725. Org. jätteitä vasemmalta lantiolta veitsentupen 1703 yläpuolelta.

1726. Org. jätteitä veitsentupen yhteydestä.

1727. Keritsimet, rautaa, rengaspäiset, pit. 175 mm, toinen terä katkennut renkaan alta, varsien poikkileikkaus pyöreä (Kt. 26:13). K. 13.

1728. Sirpin terä, pit. 220 mm, lev. 26 mm (Kt. 26:12). K. 12.

1729. Kuolainrenkaan katkelmia 3 kpl, pit. 80–90, 30 ja 25 mm, varras pyöreää, paks. n. 10 mm. Suurimmassa kappaleessa on kiinni pala suurautaa (Kt. 26:17). K. 17.

1730. Esiliinan spiraalireunusta 100 mm sekä tekstiiliä oikealta kyljeltä.

1731. Esiliinan spiraalireunusta 55 mm sekä kangasta oikealta kyljeltä.

1732. Esiliinan spiraalireunusta 240 mm sekä kangasta oikealta kyljeltä.

1733. Esiliinan spiraalireunusta 210 mm sekä kangasta oikealta puolelta vyötäröltä poikittain.

1734. Esiliinan spiraalireunusta 25 mm sekä kangasta vyötärön kohdalta.

1735. Org. aineita n:oiden 1736–38 päältä.

1736. Esiliinan reunusta 57 mm ja kangasta vasemmalta kyljeltä.

1737. Esiliinan reunusta 65 mm ja kangasta vasemmalta kyljeltä.

1738. Esiliinan reunusta 70 mm ja tekstiiliä vasemmalta kyljeltä.

1739. Tekstiilin jäännöksiä spiraalien päältä vasemmalta kyljeltä.

1740. Esiliinan spiraalireunusta 75 mm ja neliosainen kulmakoriste.

1741. Org. aineita n:oiden 1736–40 alta.

1742. Nahan paloja vasemmalta kyljeltä.

1743. Esiliinan yläkulma oikean lonkkaluun alta, mm. neliosainen kulmakoriste, reunusta 270 mm ja lautanauhaa 50 mm (Kt. 27:19). K. 19.

1744. Esiliinan reunusta vasemmalta kyljeltä 55 mm.

1745. Esiliinan reunusta 60 mm vasemmalta kyljeltä.

1746. Esiliinan reunusta 185 mm vasemmalta kyljeltä, ja lisäksi tekstiilien jätteitä ja puuta.

1747. Esiliinan reunusta 58 mm vasemmalta kyljeltä.

1748. Esiliinan reunusta 110 mm vasemmalta kyljeltä.

1749. Esiliinan reunusta 32 mm vasemmalta kyljeltä ja lisäksi tekstiilin ja turkiksen jätteitä.

1750. Esiliinan reunusta 68 mm vasemmalta kyljeltä, ja lisäksi taljan jäännöksiä.

1751. Taljan jäännöksiä ym. org. aineita spiraalikoristeen 1753 alta.

1752. Puuta ym. org. jätteitä esiliinan helmuksen päältä.

1753. Esiliinan alareunaa, neliosainen kulmakoriste ja nelikulmainen päälle aplikoitu koriste (Kt. 27:18a, b). K. 18.

1754. Kaksi esiliinakankaan päälle ommeltua spiraalikoristetta, nelikulmainen ja ristin muotoinen, ja kappale kangasta, jonka reunaan on ommeltu lautanauhaa (Kt. 27:18c, d). K. 18.

1755. Org. ainetta esiliinan helmapoimun sisältä.

1756. Kolme kangaspalaa, 40×15, 40×20 ja 15×20 mm, esiliinan poimun alta, toimikasta.

1757. Esiliinan helman keskiosa, 120×80 mm, jonka päälle on ommeltu kaksi spiraalikuviota, pyöreä, halk. n. 65 mm, ja nelikulmainen, 45×45 mm. Reunusspiraalien paksuus on n. 4 mm, päälle ommelluissa kuvioissa on käytetty 5 mm paksuja spiraaleja (Kt. 27:18e). K. 18.

1758. Org. aineita esiliinan reunuksen päältä vasemmalta.

1759. Kankaan paloja, suurin 65×35 mm, ja spiraaleja, jotka ovat irronneet esiliinan helmasta, lisäksi puuta ja muita org. aineita.

1760. Spiraalikoristeen osa n:osta 1754.

1761. Spiraalireunusta n. 50 mm, esiliinan kulmasta.

1762. Org. aineita esiliinan helmuksen päältä.

1763. Särkyneitä spiraaleja 5 kpl esiliinan helmasta.

1764. Puuta esiliinan keskikohdan alta.

1765. Pyöreä spiraalikoriste, 20×19 mm, vainajan rinnalta (Kt. 28:20). K. 20.

1766. Pyöreä spiraalikoriste, halk. 16 mm, haudan jalkopäästä (Kt. 28:21). K. 21.

1767. Pronssilevyn katkelmia 8 kpl, suurin 15×14 mm.

1768. Rautanaula, pit. 50 mm, kanta 27×19 mm.

1769. Kaksi spiraalikoristetta, kolmisakaraisia, toinen katkelmallinen, toinen 33×25 mm. Keskiosa on tehty ristiin asetetuista, paikoitellen suoriksi vedetyistä spiraaleista, reunoilla on pieniä spiraaleja. Lisäksi org. aineita (Kt. 28:22). K. 22.

1770. Saviastia, liimattu kokoon palasista, jotka löytyivät vainajan vasemman säären vieretä. Astia on tasapohjainen, miltei suorasivuinen, suuhun levenevä, koristettu kolmikierteisellä nuorapainanteella, joka on 25–30 mm yläreunaa alempana. Astian kork. n. 160 mm, suun halk. 200 mm, pohjan n. 125 mm.

Aines on harmahtavan ruskeaa, sisältä tumman harmaata (Kt. 26:16). K. 16.

1771. Saviastianpaloja 2 kpl, joista toinen reunasta, löydetty puukerroksen joukosta.

1772. Saviastianpaloja 3 kpl, harmaata, kiiltäväpintaista ainesta, yksi koristettu viiva- ja rengaspainanteilla. Täytemaasta.

1773. Rautakuonamöykky täytemaasta.

1774. Piinpala täytemaasta.

1775. Leukaluiden jäännöksiä ja muita pääkallon luita.

1776. Katkelmia ainakin viidestä hampaasta.

1777. Hampaan katkelma tuohen ja puun joukosta.

1778. Lonkka- ja sääriluiden maatuneita jäännöksiä.

1779. Näyte haudan jalkopään tummasta kerroksesta.

1780. Pieniä org. jätteitä.

1781. Puuta esineiden päältä haudan pääpuolesta.

1782. Tuohta esineiden päältä haudan pääpuolesta.

1783. Luuta ja tekstiiliä oikealta lonkalta, kangas selkäpuolelta.

1784. Kangasta ja muita org. jätteitä oikealta lonkalta.

1785. Puuta pääkallon oikealta puolelta ja 18 mm spiraalireunusta (Kt. 28:24). K. 24.

1786. Puuta pääkallon yläpuolelta.

1787. Org. jäännöksiä vainajan selkäpuolelta.

1788. Spiraalikoristeen katkelma, jossa ensin yksi spiraali, sitten kaksi rinnakkain, ja lopuksi taas yksi spiraali. Spiraalien paksuus 6 mm. Katkelma on löydetty puuhun takertuneena haudan pääpuolesta (Kt. 28:25). K. 25.

1789. Spiraalikoriste, pyöreä, halk. 16 mm, ja org. aineita, löydetty kuten edellä (Kt. 28:23). K. 23.

1790. Tuohta esineiden päältä.

1791. Puuta esiliinan helmuksen alta.

1792. Arkun puuta tupen, rannerenkaiden ja sormusten alta.

H u o m!

Hauta tuotiin museoon ruutualustalle sijoitettuna, ja lopullinen esineistön esiin ottaminen tapahtui vasta museossa. Kuljetuksen aikana jotkin esineet, esim. ketjut, ovat jonkin verran liikkuneet paikaltaan, niin että kaivauksilla piirretty kartta 1:10 ja museossa saapumisen jälkeen piirretty kartta 1:1 eivät täysin vastaa toisiaan.

HAUTA 57

Sijainti	113/115	Kuvataulu 30:12–19
Suunta	SSW–NNE	KM 18000:1793–1807
Koko	260×85 cm	(Kartta ks. hauta 56)
Syvyys	85 cm	

Hauta sijaitsi peltoalueella, missä mullan paksuus oli n. 30 cm. Sitä tehtäessä oli rikottu ainakin hautaa 56 ja mahdollisesti hautaa 58, mutta todennäköisesti muitakin, sillä tällä alueella oli hauta haudan päällä. Tämänkin luoteissivu oli rikottu hautaa 59 tehtäessä. Hautakuoppa oli lähes suorapäinen, mutta sen säilynyt reuna oli mutkainen, pohja oli aivan tasainen. Täytemaassa oli runsaasti esineitä ja niiden katkelmia. Hautaus oli esineetön.

L ö y d ö k s e t t ä y t e m a a s t a :

1793. Pr. spiraali, 18×6 mm, kahdessa osassa.

1794. Pieni tasavartinen solki, 41×15 mm, viivakoristeinen, sekä neulankota että kiinnityslista poikki, neula kadonnut (Kt. 30:15).

1795. Spiraalikoristeen katkelmia 20 kpl, spiraaleista, joissa on suoriksi vedettyjä kohtia (Kt. 30:18).

1796. Spiraaliputki, 13×4 mm.

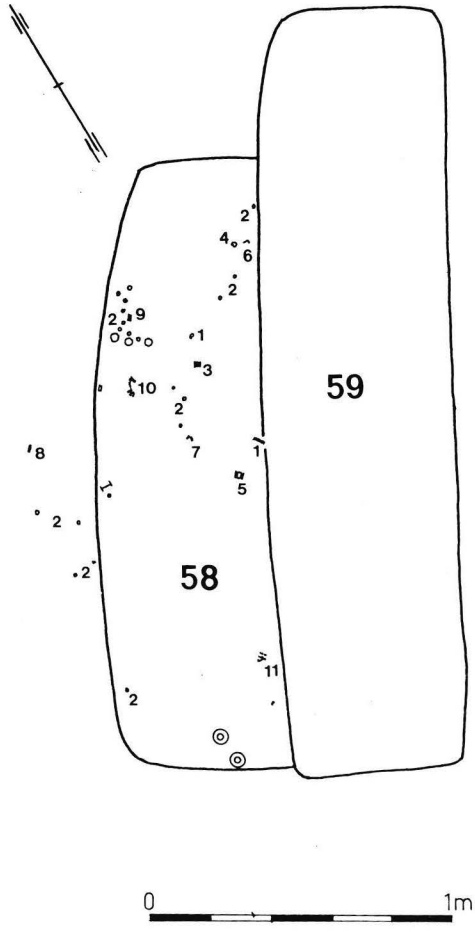

1797. Spiraaliputki, 11×4 mm.

1798. Veitsenterän katk., rautaa, pit. 66 mm, josta 40–45 mm ruotoa, terä 17×4 mm (Kt. 30:12).

1799. Raudanpaloja 2 kpl, 11×9×4 ja 15×10×5 mm.

1800. Raudanpala, 20×12×12 mm.

1801. Rautarenkaan katk. ja pronssihelaa, joka kiertää nauhamaisena rengasta, 18×13 mm (Kt. 30:14).

1802. Spiraalikoristeen katk., muodostuu kahdesta spiraalista, paks. 6 mm, ja langasta (Kt. 30:17).

1803. Rautaesineen katk., jossa on ruoto ja lähes suorakulmaisesti taittuva 17 mm leveä osa, oikaistu pit. n. 80 mm (Kt. 30:13).

1804. Kuolainrengas, litteäkehäinen, 65×60 mm, varras 11×6 mm, vert. n:o 1579 haudassa 52 (Kt. 30:19).

1805. Pr. ketjunkantaja, punosaiheinen, yläosassa ruostemöykky, 49×47×4 mm (Kt. 30:16).

1806. Saviastianpaloja 9 kpl, yhdessä viivakoristelua.

1807. Kuonamöykky.

HAUTA 58

Sijainti 112/115 — Kuvataulu 29 (30)

Suunta NE–SW — KM 18000:1808–1834

Koko 200×80 cm (ain.)

Syvyys 90 cm

Hauta sijaitsi peltoalueella, missä mullan paksuus oli n. 30 cm. Maa oli paikalla aivan sekaisin, sillä useita hautoja oli päällekkäin. Tätä hautaa oli rikottu ainakin hautaa 59, mutta mahdollisesti myös hautaa 57 tehtäessä; tämä taas oli ainakin haudan 52 päällä. Hautakuoppa on ollut soikeahko, melko tasapohjainen, minkäänlaisia jäännöksiä arkusta tai puurakenteista ei havaittu. Vainajasta ei myöskään tavattu jälkiä, mutta siitä päätellen, että kaulanauhan katkelmat (1821, 1827, 1832, 1833, kartassa 2) löytyivät haudan koillispäästä, vainajan pää oli ollut siellä. Samassa tasossa edellisten kanssa olivat sormukset (1828–1830, kartassa 3–5) ja merkillinen rullapäinen naula (1831, kartassa 6), kun taas spiraalikoristeiden katkelmat (1814, 1816, 1819, 1820, kartassa 7, 10, 11, 1) löydettiin 10–20 cm ylempää ja ne olivat selvästi poissa alkuperäisiltä paikoiltaan. Muutamia helmiä ja kankiketjun nivel (1811, 1812, 1818, 1824, kartassa 2 ja 8) löydettiin jopa varsinaisen hautakuopan ulkopuolelta sekaisesta maasta, mutta on huomattava, että hautakuopan rajat saatiin selviksi vasta aivan pohjatasossa, ja se on saattanut olla laajempi ylempää. Toisaalta myös räjäytykset ovat voineet sotkea lisää tämän alueen ennestäänkin sekaisia kerroksia. Aivan haudan pintakerroksesta löydettiin eläimen hampaan katkelmia (465), haudan pohjalla, aivan sen lounaispäässä oli rautakuonamöykkyjä (1834).

Löydökset:

1808. Spiraalin katkelma, 5×6 mm.

1809. Keltainen helmi, 8,5×6,5 mm (Kt. 29:2a). K. 2.

1810. Pronssihelaa ja nahkaa. Hela on ollut aivan ohutta levyä ja sitä on ollut niitattuna nahan kummallekin puolelle.

1811. Kellertävä helmi, 8×6 mm (Kt. 29:2b). K. 2.

1812. Sininen helmi keltaisin kuvioin, 9×7,5 mm (Kt. 29:2c). K. 2.

1813. Kellertävän helmen katk., 9×5×4 mm, ja muruja luuhelmestä.

1814. Spiraalikoristeen katk., jonka spiraaleissa suoriksi vedettyjä kohtia, paks. 5 mm, lankaa (Kt. 29:7). K. 7.

1815. Niittinaula, pit. 60 mm, kannat 22×19 ja 21×19 mm.

1816. Spiraalikoristeita: nelijakoinen kulmakoriste ja spiraaliputkireunusta kankaaseen kiinnitettynä sekä katkelmia nelikulmaisista ristikkokoristeista, joiden spiraaleissa on suoriksi vedettyjä kohtia, spiraalien paksuus 4 ja 5 mm (Kt. 29:10). K. 10.

1817. Pronssihelan katkelma, 19×13 mm, ja kaksinkertainen nahanpala, johon se on kiinnitetty kahdella niitillä (Kt. 29:9). K. 9.

1818. Kankiketjun nivelen katk., pit. 30,5 mm, paks. 7 mm, rautaa, ympärillä pronssilankakierre (Kt. 29:8). K. 8.

1819. Spiraalikoristeen katkelmia 5 kpl, spiraaleissa suoriksi vedettyjä kohtia, paks. 6 mm (Kt. 29:11). K. 11.

1820. Kankaan reunaa, 35 mm, johon on puristettu pronssirenkaita, halk. 6 ja 7 mm (Kt. 29:1). K. 1.

1821. Hopearaha, anglosaks., rahaluettelo n:o 24 (Kt. 29:2). K. 2.

1822. Spiraalirengas, halk. 7 mm, sisällä tekstiiliä, ks. n:o 1820.

1823. Sininen helmi, 10×6,5 mm (Kt. 29:2d). K. 2.

1824. Sininen helmi, sylint., pitkittäisuurteinen, 9×8 mm, ja spiraalin katkelma, 5×5 mm (Kt. 29:2e). K. 2.

1825. Sininen helmi, kaksoiskart. muotoinen, 11×8 mm, isoreikäinen (Kt. 29:2f). K. 2.

1826. Sinisen helmen puolikas, 7×7,5 mm, poikkileikkaus nelikulmainen, koristettu vaaleankeltaisilla rombikuvioilla (Kt. 29:2g). K. 2.

1827. Kaksi hopearahaa, saksal., rahaluettelo n:ot 25 ja 26, ja 8 helmeä, joista 3 ja 1/2 kuten n:o 1826, koot 10–11×8–9 mm, kaksi kaksoiskart. muotoisia ja samoin koristettuja kuin edelliset, koko 11×9 mm, yksi tummansininen, sylint., isoreikäinen, 9×5,5 mm, ja yksi sininen, litistetyn pyöreä ja isoreikäinen, 10×5 mm (Kt. 29:2h–o). K. 2.

1828. Pr. sormus, keskikilvellinen, leimakoristeinen, läpim. 19 mm, kilven lev. 19 mm (Kt. 29:3). K. 3.

1829. Spiraalirengas, pronssia, tasakuperaa varrasta, 2,5 kierrosta, läpim. 14 mm, koristettu vartaan reunoilta (Kt. 29:4). K. 4.

1830. Pr. spiraalisormus, keskikilvellinen, leimakoristeinen, läpim. 20 mm, kilven lev. 25 mm (Kt. 29:5). K. 5.

1831. Rautanaula(?), rullakantainen, pit. 77 mm, kärjestä taittunut (Kt. 29:6). K. 6.

1832. Kaksi keltaista helmeä, toisessa, koko 10×8,5 mm, on tumman- ja vaaleansinisellä tehtyjä kukkakuvioita, toisessa, koko 9,5×7,5 mm, vihreitä kukkia (Kt. 29:2p, q). K. 2.

1833. Sininen helmi keltaisin rombein, 8×12 mm (Kt. 29:2r). K. 2.

1834. Rautakuonamöykkyjä 3 kpl.

HAUTA 59

Sijainti	112,5/115	Kuvataulu 29:2s–z,
Suunta	SSW–NNE	30:20–32
Koko	255×65 cm	KM 18000:1835–1863
Syvyys	95–115 cm	(Kartta ks. hauta 58)

Hauta sijaitsi peltoalueella, missä mullan paksuus oli n. 30 cm. Sitä tehtäessä oli rikottu ainakin hautoja 56, 57 ja 58 ja mahdollisesti vielä hautaa, joka on ollut aivan tämän suuntainen. Hautakuopan pohja oli näet lounaispäässä n. 50 cm:n matkalla 20 cm korkeammalla kuin muualla, joten tässä on saattanut olla vanhempi ja matalampi hauta, josta vain pää oli jäljellä. Hautakuoppa oli suorasivuinen ja suorapäinen ja sen pohja oli tasainen edellämainittua pengerrystä lukuunottamatta. Täytemaassa oli runsaasti esineitä, joista ainakin osa lienee peräisin haudasta 58. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

1835. Helmen puolikas, tummansininen, koristettu keltaisilla läikillä, 8×7 mm.

1836. Sininen helmi, kuten ed., 8,5×7 mm (Kt. 29:2s).

1837. Hopearaha, arab., rahaluettelo n:o 27 (Kt. 29:2).

1838. Hioimen katkelma, 66×13×6 mm (Kt. 30:20).

1839. Pronssilevyä, monta kerrosta, jotka on yhdistetty toisiinsa niiteillä, 80×60 mm (Kt. 30:29).

1840. Rautaesineen katkelma, 54×21×5 mm (Kt. 30:30).

1841. Pronssilevyn katkelmia 10 kpl, suurin 39×25×8 mm. Puuta.

1842. Hopearaha, saks., rahaluettelo n:o 28 (Kt. 29:2).

1843. Sininen helmi, keltakuv., päärynänmuot., 9,5×7 mm (Kt. 29:2t).

1844. Reunaspiraaleja, 7×4,5, 8×4,5 ja 21×4,5 mm (Kt. 30:23).

1845. Karhunhammasriipus, pit. 68 mm, koristettu poikkiuurteilla ja kuopilla, ripustusreiässä rautarenkaan jäännös (Kt. 30:28).

1846. Rautaesineen kärki (sirpistä?), selkä kaareva, koko 68×22×6 mm (Kt. 30:31).

1847. Veitsen teräkatkelma, rautaa, 65×14×6 mm (Kt. 30:32).

1848. Sininen helmi, jossa keltainen spiraalimaisesti kiertyvä juova, 10×21,5 mm (Kt. 29:2u).

1849. Sininen helmi, litteän pyöreä, 8×5 mm (Kt. 29:2v).

1850. Kolme spiraalin katkelmaa, 9×5, 7×5 ja 5×5 mm.

1851. Karneolihelmi, litteä, fasetoitu, 13×8×14 mm (Kt. 29:2x).

1852. Kankaan reunaa, 16 mm, johon on kiinnitetty spiraalirenkaita, halk. 5 mm (Kt. 30:27).

1853. Hopearaha, saks., rahaluettelo n:o 29 (Kt. 29:2).

1854. Spiraalisormuksen katkelma, ei aivan täyttä kierrosta, nelikulmaista varrasta (Kt. 30:25).

1855. Pr. spiraali, 5×4,5 mm.

1856. Kaksi keltakuvioista helmeä, sininen päärynänmuotoinen, 8,5×6 mm, ja punainen litteänpyöreä, 8×6,5 mm (Kt. 29:2y, z).

1857. Spiraaliputki, 25×4,5 mm.

1858. Kaksinkertaisen pronssihelan katk., 29×6 mm, välissä rautaa(?) (Kt. 30:24).

1859. Hopeasormus leveällä keskiosalla, jossa palmikkokuvioita, läpim. 16–17 mm, kilven lev. 15 mm (Kt. 30:22).

1860. Koristeen katkelma, jossa kaksi spiraalia, 8×4 ja 5×5 mm, ja lankaa.

1861. Kankiketjun nivel, rautaa, ympärillä pronssilankakierre, pit. 65, paks. 8 mm (Kt. 30:21).

1862. Pr. spiraalisormus, tasakuperaa varrasta, pa-

lasina, läpim. n. 19 mm (Kt. 30:26). Lisäksi orgaanisia jäänteitä.

1893. Saviastianpaloja 3 kpl, koristamattomia.

HAUTA 60

Sijainti	111/103,5	Kuvataulu 13/28:2
Suunta	SSW–NNE	KM 18000:1864
Koko	245×50 cm	(Kartta ks. hauta 28)
Syvyys	95 cm	

Hauta sijaitsi peltoalueella, missä mullan paksuus oli 20–25 cm. Se oli tehty haudan 28 päälle, ja kummankin ylitse kulki vanha pelto-oja, niin että vain haudan itäisin osa oli täysin säilynyt. Hautakuoppa oli pitkä ja kapea, lähes suorakulmainen, ja tasapohjainen. Täytemaasta löytyi tasavartinen solki (1864), joka todennäköisesti on peräisin haudasta 28. Hautaus oli esineetön.

Täytemaasta:

1864. Tasavartinen pronssisolki, viivakoristeinen, 41×14 mm, neulasta on jäljellä vain ruostemöykkyjä kiinnityslevyn kohdalla, myös neulankota on vaillinainen (Kt. 13/28:2).

HAUTA 61

Sijainti	114/78	Kuvataulu 31/61:1
Suunta	W–E (E–W)	KM 18000:1865–1867
Koko	150×85 cm	
Syvyys	60 cm	

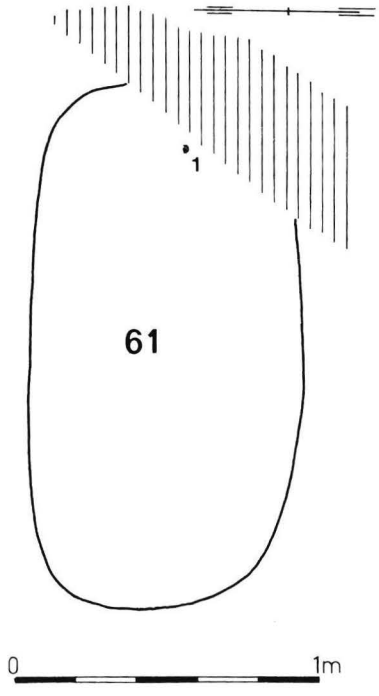

Hauta sijaitsi entisellä peltoalueella, missä mullan paksuus oli n. 35 cm. Haudan lounaispuolella oli räjäytetty suuri kivi ja pelto-oja kulki sen kaakkoiskulman ylitse, niin että hautakuopan muoto saatiin vain suurin piirtein selville. Se näytti olleen soikeahko ja pyöristyväpohjainen. Pieni pronssisormus löydettiin haudan itäpäästä (1865, kartassa 1). Täytemaassa oli saviastianpaloja ja rautakuonaa (1866, 1867).

Löydökset:

1865. Pr. spiraalisormus, pyöreätä varrasta, n. 1,5 kierrettä, läpim. 12 mm (Kt. 31/61:1). K. 1.

1866. Saviastianpaloja 4 kpl. Täytemaasta.

1867. Rautakuonaa 5 möykkyä. Täytemaasta.

HAUTA 62

Sijainti	114/67	Valokuva 87
Suunta	NW–SE	Kuvataulu 31/62:1–9
Koko	230×95 cm	KM 18000:1868–1890
Syvyys	60 cm	

Hauta sijaitsi entisellä peltoalueella, missä mullan paksuus oli 35 cm. Se oli tehty osittain haudan 64 päälle. Haudan pinnalla oli sekavaa kiveystä ja todennäköisesti ainakin osa siitä oli peräisin haudan 64 kiveyksestä. Hautakuoppa oli hyvin säännöllinen, suorasivuinen ja lähes suorapäinen, pohja oli hieman epätasainen. Haudassa ei ilmeisesti ole ollut arkkua, ja vainaja oli haudattu vatsalleen kasvot koillista kohden käännettyinä, oikea käsivarsi pään yläpuolelle taivutettuna, vasen suorana pitkin kylkeä. Vainajan olkapäiden kohdalta löydettiin nurinkääntyneet kupurasoljet (1874, 1875, kartassa 3, 2) ja niiden väliltä helminauha (1877, kartassa 1). Kolmas solki (1876, kartassa 5) oli vasemman olkapään yläpuolella, ja sekin oli nurinpäin. Vainajan oikeassa ranteessa oli rannerengas (1873, kartassa 8), ja kummassakin kädessä oli kaksi sormusta (1871, 1872, 1878, 1879, kartassa 4, 7, 9, 6). Haudan jalkopää vaikutti sekavalta, sillä sieltä löydettiin vainajan jalkojen luiden ohelta pääkallon kappaleita (kartassa 12), tuohta ja sikin sokin olevia puunpalasia, jotka ilmeisesti olivat peräisin vanhemmasta haudasta 64. Täällä oli myös joitakin helmiä (1869, 1870, kartassa 10, 11). Täytemaassa oli siellä täällä maatuneita luunpaloja ja hiilensiruja, rautakuonaa oli pari möykkyä (1887), ja saviastianpaloja löydettiin muutamia sekä haudan pintakerroksista (575) että täytemaasta (1885). Näiden joukossa oli palasia samasta astiasta kuin n:ossa 1904 (Kt. 32/64:4), ja mahdollisesti jotkin palat hautojen 67 ja 76 täytemaasta kuuluvat myös siihen (vert. 1913, 1979, Kt. 36/76:9). Luultavasti tämä astia on

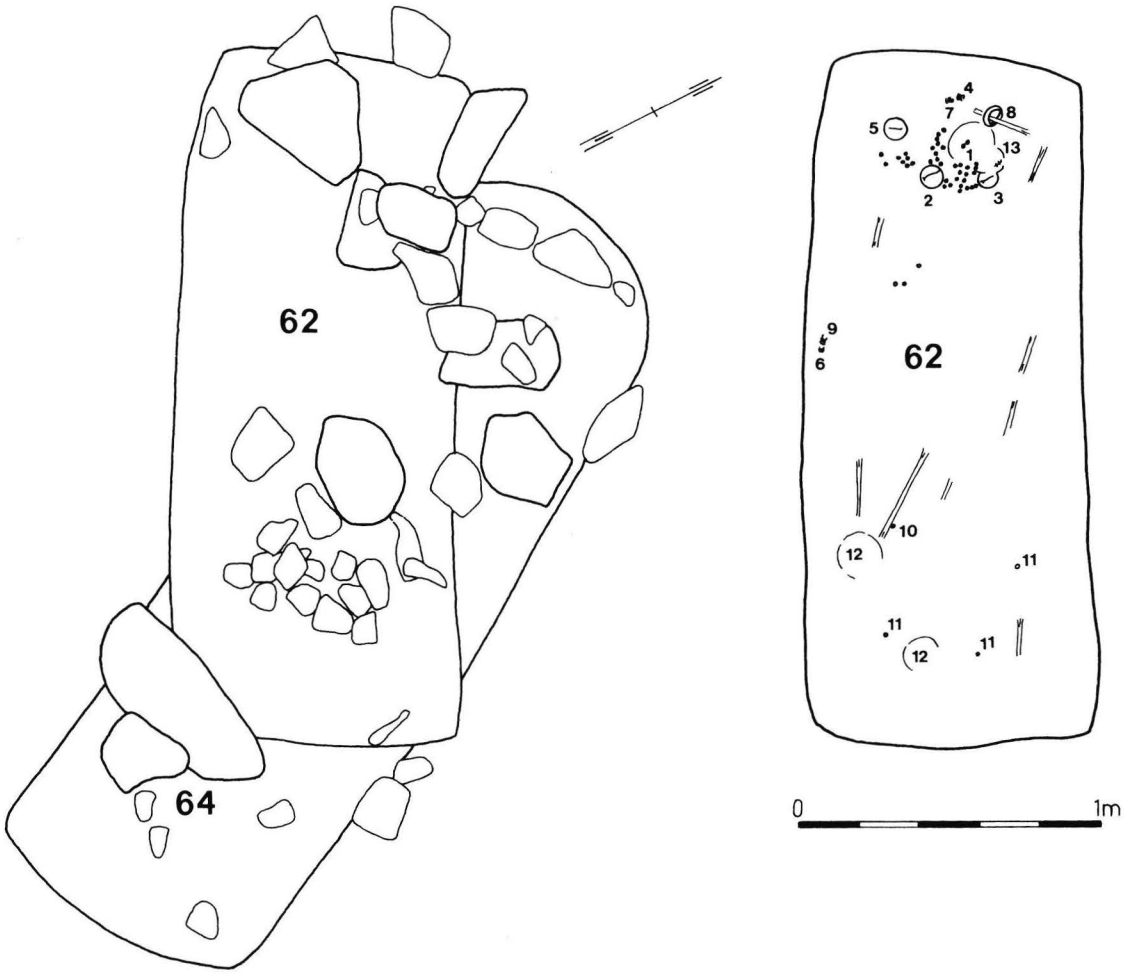

ollut alkuaan haudassa 64, se on rikkoutunut tätä hautaa tehtäessä, ja palasia on joutunut pintakerroksiin, mistä ne ovat edelleen joutuneet muiden lähistölle tehtyjen hautojen täytemaahan.

Löydökset:

1868. Keltainen helmi, kiekkom., 5,5×2,5 mm.

1869. Helmi, haaleansininen, kiekkom., 8,5×4 mm. K. 10.

1870. Helmiä 3 kpl, tummansin., 6,5×6 mm, ja kaksi vaaleansin., 8×5 ja 5,5×5,5 mm. Lisäksi tuohta. K. 11.

1871. Pr. spiraalisormus, 4-kiert., kolmikulm. varrasta, läpim. 17 mm (Kt. 31:4). Sormen luu. K. 4.

1872. Pr. spiraalisormus, kolmikulm. varrasta, palasina, läpim. 18 mm (Kt. 31:7). Sormen luu. K. 7.

1873. Pr. rannerengas, massiivinen, päihin levenevä, koristettu kulmaviivoin ja rombileimoin, toinen pää katkennut, läpim. 45×49 mm, lev. 13–21 mm (Kt. 31:8). Ranneluita. K. 8.

1874. Pyöreä kupurasolki, 4-tappinen, kuviot kauniit ja voimakkaat. Ristin sakarat helmetyt, reunassa samoin kaksi helmilistaa, tappien huipuissa pisteympyrät. Rautainen neula on tallella, ja siihen takertuneena on säilynyt hieman toimikassidoksista kangasta. Soljen koko 71×71 mm (Kt. 31:3). K. 3.

1875. Pyöreä kupurasolki, samanlainen kuin edellinen, ei kuitenkaan samassa muotissa tehty, puhkonaisempi, parissa kohtaa valuvirhe. Neula on ollut rautaa, lähes hävinnyt, neulankodan luona on kappale toimikassidoksista kangasta. Soljen koko 71×70,5 mm (Kt. 31:2). K. 2.

1876. Ns. leijonasolki, lattea, eläimet vaikeasti tunnistettavissa, reunassa viivakoristeita. Rautainen neula on lähes täysin hävinnyt, neulankodan vaiheilla on hiukan tekstiiliä. Koko 57×58 mm (Kt. 31:5). K. 5.

1877. Helmiä 90 kpl: a) sylint. tummansinisiä 55 kpl, 4×3–9×6 mm, b) sylint. keltaisia 9 kpl, 5×3–7×5 mm, c) sylint. valkoinen, 6×3 mm, d) segm. tumman turkoosinvärinen, 9×6 mm, e) sylint. vaaleansininen, 7×6 mm, f) 13 fasetoitua pronssista, 7×8–9×9 mm, g) 1 1/2 sinistä kaksiosaista, 7×9 mm, h) kultainen kaksiosainen, 9×14 mm, i) lattea sininen, 9,5×4 mm, j) latteita erilaisia sinisiä 3 kpl,

9–10×4–6 mm, k) latteita vihertäviä 2 kpl, 7,5×3–8×4 mm, l) pyöreä keltainen, 6,5×4,5 mm, m) kaksoiskartionmuot. punainen, 10,5×7 mm (Kt. 31:1). K. 1.

1878. Pr. spiraalisormus, kolmikulmaista varrasta, koristettu kulmaviivalla, läpim. 18 mm (Kt. 31:9). K. 9.

1879. Pr. spiraalisormus, kolmikulmaista varrasta, läpim. 17 mm (Kt. 31:6). K. 6.

1880. Tekstiiliä pari pientä palasta rannerenkaan päältä. Kangas on toimikassidoksista ja paljon hienompaa kuin kupurasolkien yhteydestä löydetty tekstiili.

1881. Ihmisen hammas.

1882. Ihmisen hampaita 4 kpl.

1883. Puuta ja tuohta.

1884. Raudanpala, 12×8×3 mm. Täytemaasta.

1885. Saviastianpaloja 5 kpl, yksi reunasta. Täytemaasta.

1886. Palanut savimöykky. Täytemaasta.

1887. Rautakuonaa 2 möykkyä. Täytemaasta.

1888. Maatunut luunpala.

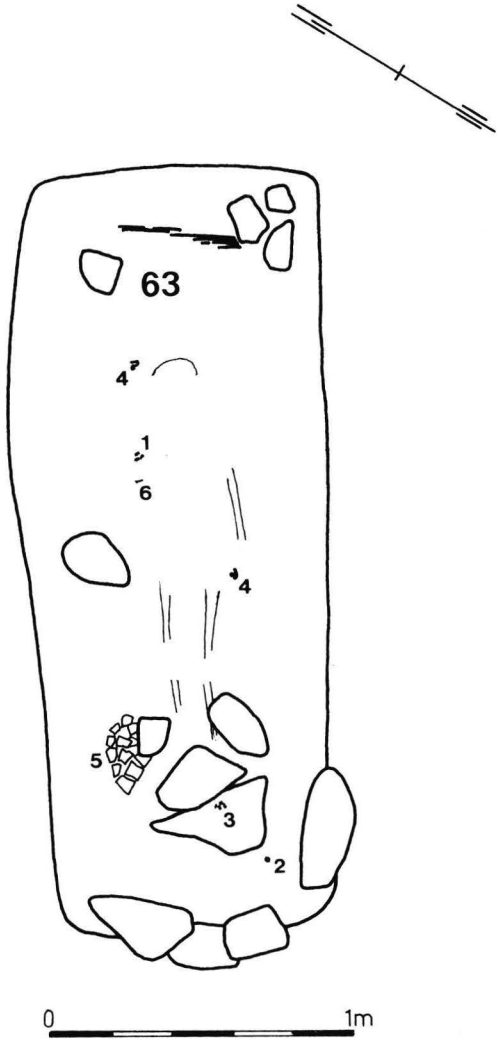

1889. Pääkalloa ja hampaita. K. 13.

1890. Pääkallon palasia. K. 12.

HAUTA 63

Sijainti	114/69	Valokuva 15
Suunta	SW–NE	Kuvataulu 32/63:1–6
Koko	260×100 cm	KM 18000:1891–1897
Syvyys	70 cm	

Hauta sijaitsi vanhalla peltoalueella, missä mullan paksuus oli 35–40 cm. Sen koillispäässä oli muutamien kivien muodostama latomus. Hautakuoppa oli melko säännöllisen muotoinen, melkein suorapäinen ja pyöristyväkulmainen. Sen pohja oli aivan tasainen. Kuopan lounaispäässä poikittain oli jonkin verran maatunutta puuta, ja vainajasta oli heikkoja merkkejä, joiden perusteella tämä on ollut pienikokoinen ja maannut selkäasennossa pää haudan lounaispäässä. Saviastia (1896, kartassa 5) löytyi aivan pieninä kappaleina haudan koillispäästä. Tulusrauta (1891, kartassa 4) oli kahtena palana, jotka löydettiin melko kaukana toisistaan haudan keskustasta, missä olivat myös rautapiikki ja osa spiraalikoristeen katkelmista (1892, 1893, kartassa 6 ja 1). Muut spiraalit löytyivät haudan pohjoiskulmasta (1894, 1895, kartassa 2, 3). Täytemaassa oli rautakuonamöykky (1897).

Löydökset:

1891. Tulusrauta, lyyranmuotoinen, 55×23×5 mm, löydetty kahtena palana (Kt. 32/63:4). K. 4.

1892. Rautapiikki, jossa puuta, pit. 32 mm, paks. 4 mm (Kt. 32/63:6). K. 6.

1893. Pr. spiraaleja 3 kpl, 4×5,5 mm (Kt. 32/63:1). Org. ain. K. 1.

1894. Pr. rengas, kolmikiert., läpim. 7 mm (Kt. 32/63:2). K. 2.

1895. Koristeen katk., jossa kaksi spiraalia rinnakkain ja lankaa (Kt. 32/63:3). Lisäksi luunpala. K. 3.

1896. Saviastia, aivan murusina, yläreunan koristeena viisi uurretta ja näiden alapuolella viidellä uurteella tehty aaltoviiva (Kt. 32/63:5). K. 5.

1897. Rautakuonamöykky. Täytemaasta.

HAUTA 64

Sijainti	114,5/67	Kuvataulu 32/64:1–5
Suunta	SSE–NNW	KM 18000:1898–1905
Koko	290×95 cm	
Syvyys	50–55 cm	

Hauta sijaitsi vanhalla peltoalueella, missä mullan paksuus oli n. 35 cm. Se oli pahasti rikkoutunut, koska hauta 62 oli tehty sen keskiosan päälle, mm. pääkallo oli joutunut haudan 62 täytemaahan. Hautakuoppa näyttää olleen suorasivuinen, kaakkoispäästä hieman, luoteispäästä voimakkaasti pyöristyvä, pohja oli kivien johdosta epätasainen. Kaakkoispäässä ja koillissivulla oli selviä jäännöksiä arkusta tai puukehyksestä. Haudan pohjalla kaakossa olleen ison kiven juurelta löydettiin hammas (1903) ja kaulanauhan osia (1898–99, kartassa 1) sekä toinen sormuksista (1900, kartassa 2). Toinen sormus (1901, kartassa 3) oli kiven toisella puolella edellisistä kaakkoon. Länsisyrjällä, miltei keskellä hautaa, olivat sirpin jäännökset (1902, kartassa 5) ja kuopan luoteispäässä oli palasia saviastiasta (1904, kartassa 4). Täytemaassa oli rautakuonaa (1905).

Löydökset:

1898. Helmiä 53 kpl: a) sinisiä pyör. 16 kpl, 6×5–8×8 mm, b) sylint. 3 kpl, 6×5–7×4 mm, c) kaksios. 3 kpl, 5×9,5–11 mm, d) kaksoiskart. muot., 7×5 mm, e) keltaisia sylint. 1 kpl, 6×4 mm, f) pyör. 2 kpl, 6×6 mm, g) vihreitä 22 kpl, 2,5×1–4×3 mm, h) haaleansinisiä 3 kpl, 3×3 mm, i) viol. 2 kpl, 4×3 mm, ja kolme pr. spiraalia, 7×5 mm (Kt. 32/64:1). K. 1.

1899. Pr. riipuksia, osmonsolmukoristeisia, 3 kpl, 29×27, 30×28 ja 29×25 mm (Kt. 32/64:1). K. 1.

1900. Pr. spiraalisormus, keskikilv., koristettu kaivertamalla, läpim. 19 mm, kilpi 20 mm (Kt. 32/64:2). K. 2.

1901. Pr. spiraalisormus, keskikilv., leimakoristeinen(?), läpim. 20 mm, kilpi 14 mm (Kt. 32/64:3). K. 3.

1902. Rautaes. katk. 7 kpl, suurin 53×22 mm (Kt. 32/64:5). K. 5.

1903. Hammas ja nyörinpätkä spiraalin sisältä. K. 1.

1904. Saviastianpaloja 11 kpl, 2 reunasta (Kt. 32/64:4). K. 4.

1905. Rautakuonaa 3 möykkyä.

Ks. myös n:ot 575, 1885, 1913, 1979.

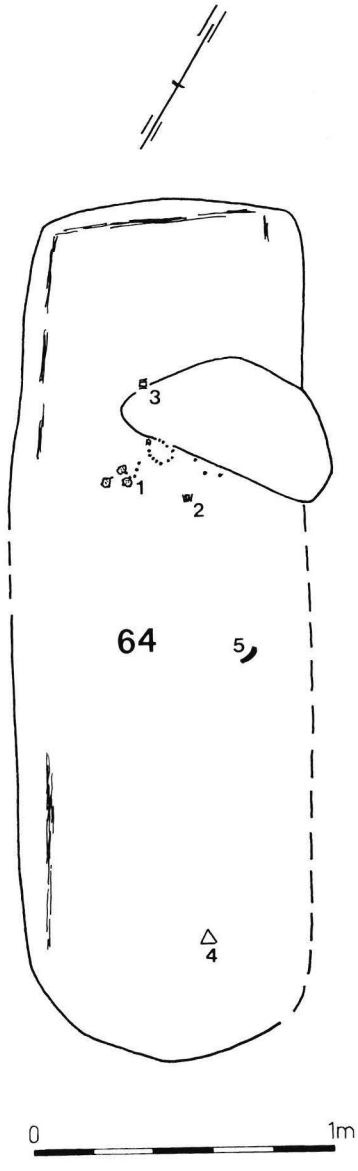

HAUTA 65

Sijainti	112/88	Valokuva 26
Suunta	SSW–NNE	Kuvataulu 48/120:2
Koko	190×65 cm	KM 18000:1906–1910
Syvyys	115 cm	(Kartta ks. hauta 120)

Hauta oli vanhalla peltoalueella, missä multaa oli 40–45 cm. Se oli tehty osittain haudan 120 päälle, ja sen kaakkoisreunaa rikkoi hauta 131. Hautakuoppa oli lähes suorakulmainen ja tasapohjainen. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta, pr. spiraalisormus, pieni rautavarras, saviastianpaloja, palanut savenpala ja rautakuonaa (1906–1910) lueteltu haudan 120 kohdalla.

HAUTA 66

Sijainti	111/86	(Kartta ks. hauta 41)
Suunta	SSW–NNE	
Koko	160×60 cm	
Syvyys	100 cm	

Hauta sijaitsi pellolla, missä mullan paksuus oli 35–40 cm. Sitä kaivettaessa oli rikottu haudan 41 kaakkoispää. Hautakuoppa oli tasasivuinen, lounaispäästä suora, koillispäästä pyöristyvä, tasapohjainen. Hautaus oli esineetön eikä täytemaassakaan ollut mitään.

HAUTA 67

Sijainti	112/71	Kuvataulu 33/73:1
Suunta	SW–NE	ja 36/76:9
Koko	215×50 cm	KM 18000:1911–1915
Syvyys	100 cm	(Kartta ks. h. 73 & 76)

Hauta oli pellolla, missä multaa oli n. 25 cm. Sitä kaivettaessa oli rikottu hautojen 73 ja 76 luoteisreuna. Hautakuoppa oli kapea, pyöristyväkulmainen ja tasapohjainen. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

1911. Pr. kaularenkaan katk., pit. 164 ja 116 mm, paks. 6–7 mm, renkaan keskikohdalta (Kt. 33/73:1). K. 73:1.

1912. Pr. spiraali, aivan hajonnut.

1913. Saviastianpaloja 7 kpl, 2 nyörik. (36/76:9). K. 76:9.

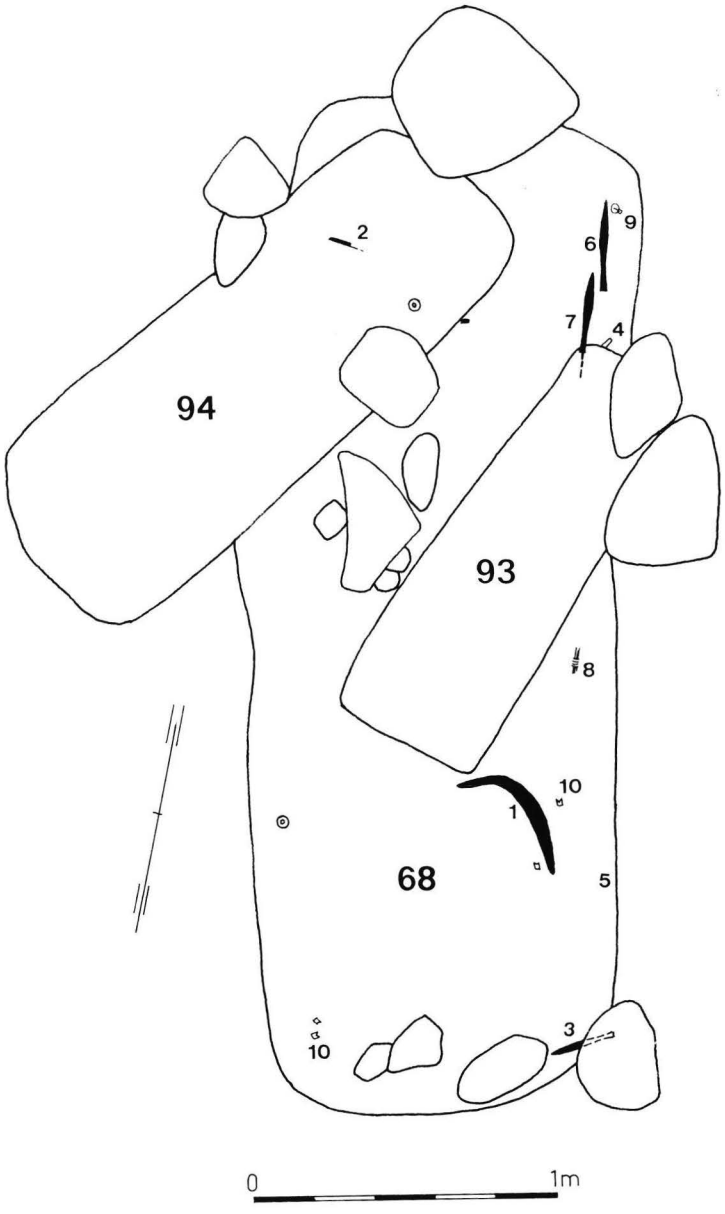

1914. Palanut savenpala.

1915. Rautakuonaa 3 möykkyä.

HAUTA 68

Sijainti	117/61	Kuvataulu 34/68:1–9
Suunta	S–N	KM 18000:1916–1930
Koko	340×120 cm	
Syvyys	75–80 cm	

Hauta sijaitsi pellon ja joutomaan raja-alueella, missä mullan paksuus vaihteli 20–40 cm:n välillä. Sen kummassakin päässä oli multakerrokseen asti ulottuvia kiviä, eteläpäässä yksi 50–60 cm läpimitaltaan oleva kivi, pohjoispäässä neljä pienempää, joista yksi oli muita syvemmällä. Mahdollisesti haudan keskustassakin on ollut kiveystä, mutta se oli joutunut epäjärjestykseen myöhempiä hautoja 93 ja 94 tehtäessä, jolloin haudan 68 etelä- ja keskiosa oli melko paljon tuhoutunut. Puurakenteista ei tavattu jälkiä. Jo pintakerroksessa, pohjoispään läntisimmän kiven alla, oli pieni keihäänkärki (1917, kartassa 3), ja siitä n. 60 cm etelään löydettiin jääkenkä (1916, kartassa 5), joka kylläkin on saattanut joutua pintakerrokseen hautoja 93 ja 94 kaivettaessa. Keihäänkärjen asema sen sijaan vaikutti alkuperäiseltä. Haudan täytemaassa oli runsaasti hiiltä, joitakin rautakuonamöykkyjä sekä yksi saviastianpala. Vainajan luista oli vain heikkoja merkkejä, mutta vaikutti siltä, että pää oli ollut etelässä. Haudan lounaiskulmasta löytyi kaksi keihäänkärkeä, vyönsolki ja päätehela (1924, 1925, 1919, 1922, kartassa 6, 7, 9, 4), puupala, jonka ympärillä oli pronssirengas (1920, kartassa 8), oli keskustan länsireunalla, viikate (1921, kartassa 1) siitä n. 1/2 m pohjoiseen. Naudan hampaat (kartassa 10) olivat osaksi viikatteen ympäristössä, osaksi haudan koilliskulmassa. Katkelmallinen rautaesine (1923, kartassa 2), joka ehkä on veitsi, löytyi haudan 94 täytemaasta. Haudan pohja oli epätasainen, mikä johtui maaperän kivisyydestä.

Löydökset:

1916. Jääkenkä, kolmisakarainen, katk., 70×50 mm (Kt. 34:5). K. 5.

1917. Keihäänkärki, putk., pit. 199 mm, josta putki 68 mm, lehti leveimmästä kohdasta 13×7 mm (Kt. 34:3). K. 3.

1918. Raudanpala, 24×19×4 mm.

1919. Vyönsolki, johon liittyy neliömäinen, kaksinkertainen pronssihela, n. 42×24 mm (Kt. 34:9). Palasina. K. 9.

1920. Pronssinen spiraalirengas, kolmik. varrasta, koristettu kulmaviivoilla, läpim. 23–24 mm, sisällä puuta (Kt. 34:8). Palasina. K. 8.

1921. Viikatteen terä, pit. 455 mm, leveys 37 mm (Kt. 34:1). K. 1.

1922. Vyön päätehela, kaksinkertainen, vain hieman alapäähän kapeneva, koristeeton, pit. n. 78 mm (Kt. 34:4). K. 4.

1923. Rautaesine, veitsi?, pituus 170 mm, josta ruotoa 90 mm, leveimmästä kohtaa 13×12 mm (Kt. 34:2). K. 2.

1924. Keihäänkärki, putk., lähinnä Petersenin E-tyyppiä, pit. 284 mm, josta putki 75 mm, lehden levein kohta 33×7 mm (Kt. 34:6). K. 6.

1925. Keihäänkärki, ruodollinen, pitkälehtinen, pit. 360 mm, josta ruotoa 90 mm, lehti 27×6 mm (Kt. 34:7). K. 7.

1926. Naudan hampaita. K. 10.

1927. Kuten ed. K. 10.

1928. Kuten ed.

1929. Saviastianpala, koristeeton. Täytemaasta.

1930. Rautakuonaa, 5 möykkyä. Täytemaasta.

HAUTA 69

Sijainti	122/37	KM 18000:1931–1932
Suunta	SSW–NNE	
Koko	180×70 cm	
Syvyys	85–110 cm	

Hauta sijaitsi joutomaa-alueella, missä pintamaan paksuus oli 30–35 cm. Hautakuoppa oli soikeahko, pohja epätasainen, ja hauta oli koillispäästä huomattavasti matalampi kuin lounaispäästä pohjalla olleen kookkaan kiven johdosta. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

1931. Raudanpala, 16×13×5 mm.

1932. Rautakuonaa 4 möykkyä.

HAUTA 70

Sijainti	122,5/36	KM 18000:1933
Suunta	SSW–NNE	
Koko	180×60 cm	
Syvyys	85–90 cm	

Hauta sijaitsi joutomaa-alueella, missä pintamaakerrosten paksuus oli n. 35 cm. Hautakuoppa oli aluksi soikeahko, mutta pohjalta lähes suorakulmainen, pohja oli melko tasainen. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

1933. Rautakuonaa 15 möykkyä.

HAUTA 71

Sijainti	119/53	KM 18000:1934–1935
Suunta	SSW–NNE	
Koko	190×75 cm	
Syvyys	105 cm	

Hauta sijaitsi kivikkoisella joutomaa-alueella, missä pintamaakerrosten paksuus oli 35–45 cm. Hautakuoppa oli lounaispäästä leveämpi, vinopäinen, ja pohjasta kivien tähden epätasainen. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

1934. Saviastianpala, koristeeton.

1935. Rautakuonaa 2 möykkyä.

HAUTA 72

Sijainti	123/35	KM 18000:1936
Suunta	SSW–NNE	
Koko	155×55 cm	
Syvyys	100 cm	

Hauta sijaitsi joutomaa-alueella, missä pintakerrosten paksuus oli 35–40 cm. Hautakuoppa oli lounaaseen hieman levenevä, tasapäinen ja pyöristyväpohjainen. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

1936. Rautakuonamöykky.

HAUTA 73

Sijainti	113/71	Kuvataulu 33/73:1–8
Suunta	SW–NE	KM 18000:1937–1943
Koko	300×125 cm	(ks. myös 1911–1915,
Syvyys	85 cm	1963–1983)

Hauta sijaitsi vanhalla peltoalueella, missä mullan paksuus oli n. 25 cm. Suoraan sen päälle oli tehty hauta 76, joka kuitenkin paikoin oli vähän matalampi, niin että tämänkin haudan esineistöä osa oli alkuperäisellä paikallaan. Myös hautaa 67 tehtäessä oli rikottu tämän haudan luoteisreunaa. Hautakuoppa oli tasaleveä, pyöristyväkulmainen ja tasapohjainen. Arkusta tai puurakenteista ei havaittu jälkiä. Vainajan kallon jäännöksiä löytyi haudan lounaispäästä, ja luoteisreunalla keskustassa oli sääriluun katkelma. Hampaiden joukossa oli yksi helmi (1943), mutta muut helmet löytyivät haudan keskiosasta (1938, 1940, kartassa 7), samoin kuin kupurasolkikin (1939, kartassa 6), ja ne olivat ilmeisesti siirtyneet paikaltaan hautaa 76 tehtäessä. Pronssisormus (1937, kartassa 5) löytyi n. 30 cm

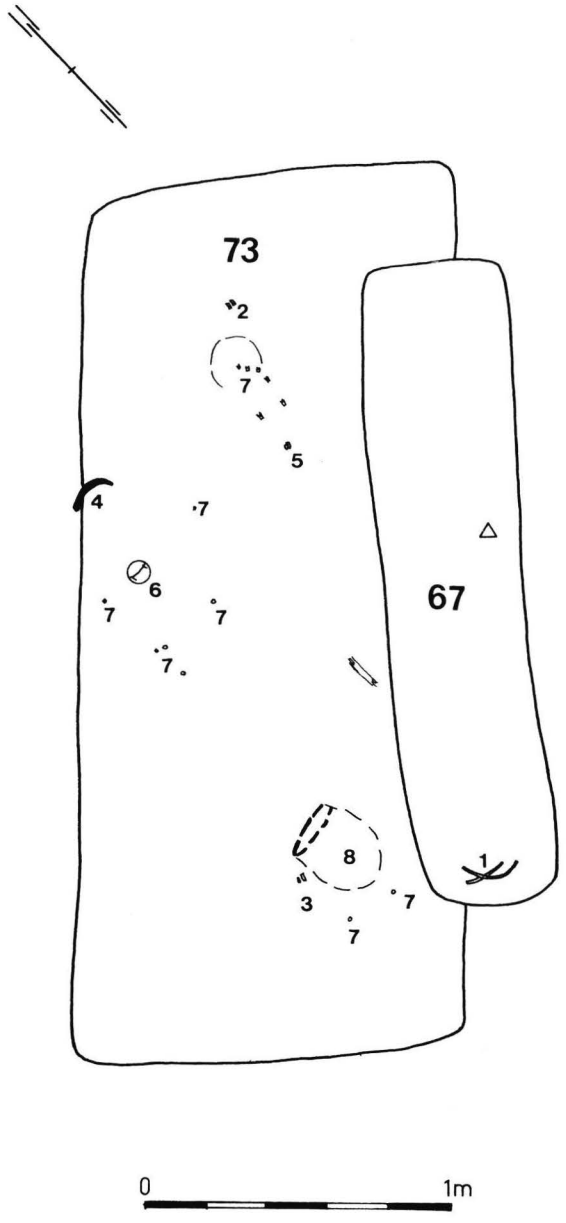

pääkallosta koilliseen. Jalkopäässä ollut saviastia (1941, kartassa 8) oli aivan murusina haudan 76 pohjalta löytyneen maatuneen puukerroksen alla. Todennäköisesti alkuaan tästä haudasta ovat helmet (1965, 1967–68, 1973, 1975–77) ja sirppi (1971, kartassa 4), jotka löytyivät haudan 76 täytemaasta, ja kaularenkaan katkelmat (1911, kartassa 1) haudan 67 koillispäästä. Varsinaisista täytemaalöydöksistä, kuten rautakuonasta (ks. hauta 76, 1981), ei voi varmuudella sanoa, ovatko ne kuuluneet yhteen näistä kolmesta haudasta vaiko kertyneet kaikista.

Löydökset:

1937. Pr. spiraalisormus, kolmikulmaista varrasta, palasina, läpim. n. 14 mm (Kt. 33/73:5). Lisäksi hieman org. ainetta. K. 5.

1938. Helmiä 2 kpl, keltaisia, 6×4 mm (Kt. 33/73:7). K. 7.

1939. Pyöreä kupurasolki, nelieläiminen, halk. 72 mm, Appelgrenin B-tyyppiä, uurteet aivankuin nyörikoristeiset. Neula on kadonnut ja neulankota on katkennut. Soljessa on voimakas turkoosinvärinen patina (Kt. 33/73:6). K. 6.

1940. Keltainen helmi, 5×3 mm (Kt. 33/73:7). K. 7.

1941. Saviastia, palasina, pyöreäpohjainen, profiloimaton, mutta reuna kääntyy hivenen ulospäin, koristeena neljä laineviivaa, kork. 80 mm, halk. 162 mm (Kt. 33/73:8). K. 8.

1942. Ihmisen hammas.

1943. Hampaita 11 kpl ja keltainen helmi, 6×4 mm (Kt. 33:7). K. 7.

Ks. myös n:ot 1963–1983 haudan 76 kohdalla ja n:ot 1911–1915 haudassa 67.

HAUTA 74

Sijainti	109/97	Valokuva 10
Suunta	SSW–NNE	
Koko	210×50 cm	
Syvyys	100 cm	

Hauta sijaitsi peltoalueella, missä mullan paksuus oli n. 20–25 cm. Se oli tehty osaksi haudan 30 länsikulman päälle. Hautakuoppa oli pitkä ja kapea, muodoltaan hyvin säännöllinen, suorasivuinen ja suorapäinen, pohja oli muuten aivan tasainen, mutta luoteissivulla oli suurehko kivi, jota ei ollut poistettu, niin että tässä pohja oli n. 15 cm ylempänä kuin muualla. Hautaus oli esineetön.

HAUTA 75

Sijainti	115/61	Valokuvat 16, 17
Suunta	S–N	Kuvataulu 35/75:1–9
Koko	340×125 cm	KM 18000:1944–1962
Syvyys	70 cm	

Hauta oli peltoalueella, missä multakerroksen paksuus oli n. 30 cm; vanha pelto-oja oli haudan luoteiskulman päällä. Haudan kummassakin päässä oli multakerrokseen ulottuvaa kiveystä, joka ehkä alkuaan on ollut säännöllisempi. Puunjäännöksistä ja kuudesta naulasta päätellen haudassa on ollut puurakenteita, kuopan pohjalla oli selvä tumma kerros. Vainajasta oli jäljellä vähän luutöhnää pääkallosta ja sääriluista; pää oli ollut etelässä (14). Keihäänkärki löydettiin haudan kaakkoiskulmasta (1947, kartassa 7), rahan katkelma ja spiraalikoristeet (1957, 1949, 1953, 1956, kartassa 5, 1–3) vainajan rinnan kohdalta. Vyön päätehela (1946, kartassa 6) oli haudan länsilaidalla, sormus

(1951, kartassa 4) paikassa, missä vainajan sääret ovat olleet. Haudan pohjoispäässä olivat keritsimet, saviastia ja naudan kallon jäännökset (1948, 1952, 1960, kartassa 8, 9, 10). Täytemaasta tavattiin rautakuonaa ja pari piin kappaletta.

Löydökset:

1944. Kaksi rautanaulaa, katk., pit. 28 ja 18 mm. K. 11.

1945. Kaksi rautanaulaa, katk., pit. 37 ja 33 mm. K. 12.

1946. Hihnan päätehela, kaksink., toiseen päähän suippeneva, koristettu reunaviivoilla, pit. n. 93 mm, välissä nahkaa. (Kt. 35:6). K. 6.

1947. Keihäänkärki, putk., Petersenin E-tyyppiä, pit. 398 mm, josta putkea 95 mm, lehti 25×8 mm (Kt. 35:7). K. 7.

1948. Keritsimet, rengaspäiset, pit. 229 mm (Kt. 35:8). K. 8.

1949. Spiraalikoriste, piparkakkumainen, läpim. n. 50 mm (Kt. 35:1). K. 1.

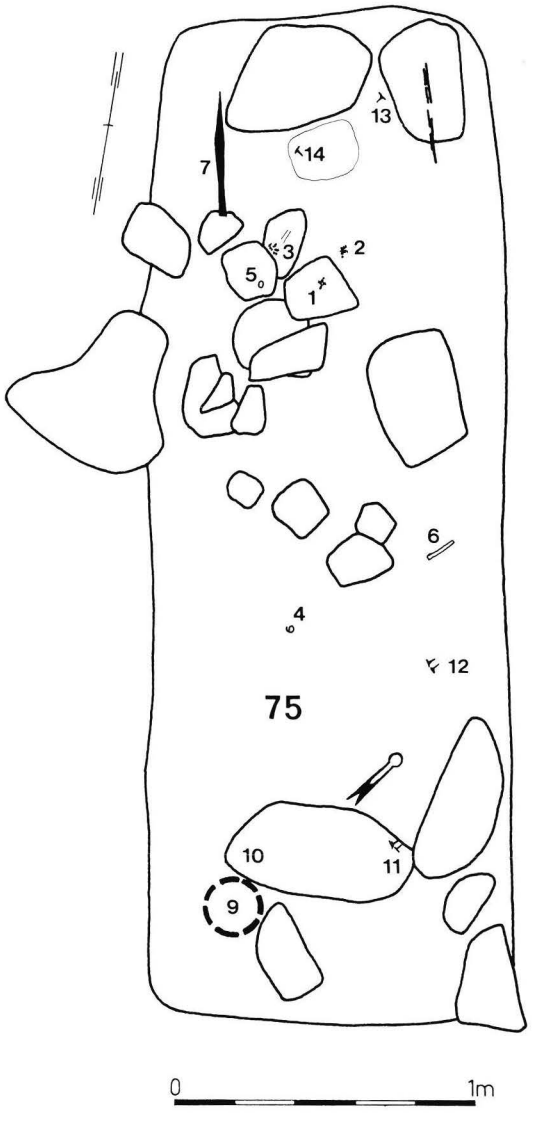

1950. Orgaanista ainetta edellisen päältä.

1951. Spiraalipääsormus, läpim. 17–22 mm, sisällä tekstiiliä (Kt. 35:4). K. 4.

1952. Saviastia, tasapohjainen, pyöristyväolkainen, reunasta hieman ulospäin kääntyvä, kork. 155 mm, suurin laajuus 184 mm, suun läpim. 171 mm, pohja 115 mm, koristamaton (Kt. 35:9). K. 9.

1953. Spiraalikoriste, puoliympyrän muotoinen, keskustassa spiraaliristikkoa, reunoilla neljä pyörylää, joista yksi hajonnut, koko n. 30×20 mm, alla kangasta (Kt. 35:2). K. 2.

1954. Orgaanista ainetta edellisen päältä.

1955. Naulan katkelma, pit. 24 mm.

1956. Spiraalikoriste, hajonnut, mutta todennäköisesti alkuaan samanlainen kuin n:o 1953 (Kt. 35:3). K. 3.

1957. Hopearahan palanen, arabialainen, rahaluettelo n:o 30 (Kt. 35:5). K. 5.

1958. Ruosteinen raudanpala, jossa on kiinni puuta (naula?), pit. 25 mm. K. 13.

1959. Rautanaulan katkelma, pit. 24 mm. K. 14.

1960. Naudan hampaita. K. 10.

1961. Rautakuonaa 13 möykkyä. Täytemaasta.

1962. Kaksi piinpalaa. Täytemaasta.

HAUTA 76

Sijainti	112/70	Kuvataulu 36/76:1–10
Suunta	SSW–NNE	KM 18000:1963–1999
Koko	360×130 cm	
Syvyys	85 cm	

Hauta sijaitsi vanhalla peltoalueella, missä mullan paksuus oli n. 25–30 cm. Se oli tehty haudan 73 päälle, niin että viimeksi mainitusta näkyi vain hieman luoteis- ja kaakkoiskulmia. Osa haudan 73 esineistä löytyi tämän haudan täytemaasta sekä vielä myöhemmästä haudasta 67, jota tehtäessä oli leikattu tämänkin haudan luoteissivua. Haudan kohdalla oli jonkin verran kiviä, mutta ne eivät muodostaneet kunnollista latomusta. Hautakuoppa oli miltei suorakaiteen muotoinen, pyöristyväkulmainen. Sen reunoilla näkyi puuvuorauksen jälkiä, ja pohjalla oli tumma kerros. Täytemaassa oli rautakuonaa, saviastianpaloja, maatuneita luita ja esineiden katkelmia. Hautakuopan pohjalla oli luurangon jäännöksiä hyvin vähän, mutta niistä kävi kuitenkin ilmi, että vainaja oli haudattu pää lounaaseen. Arabialaisen rahan katkelma (1993, kartassa 5), sormus, joka löytyi haudan kaakkoissivulta (1994, kartassa 4), kaksi keihäänkärkeä haudan koillispäässä (1995, 1997, kartassa 2, 1), lounaispään saviastia (1996, kartassa 10), koiran jään-

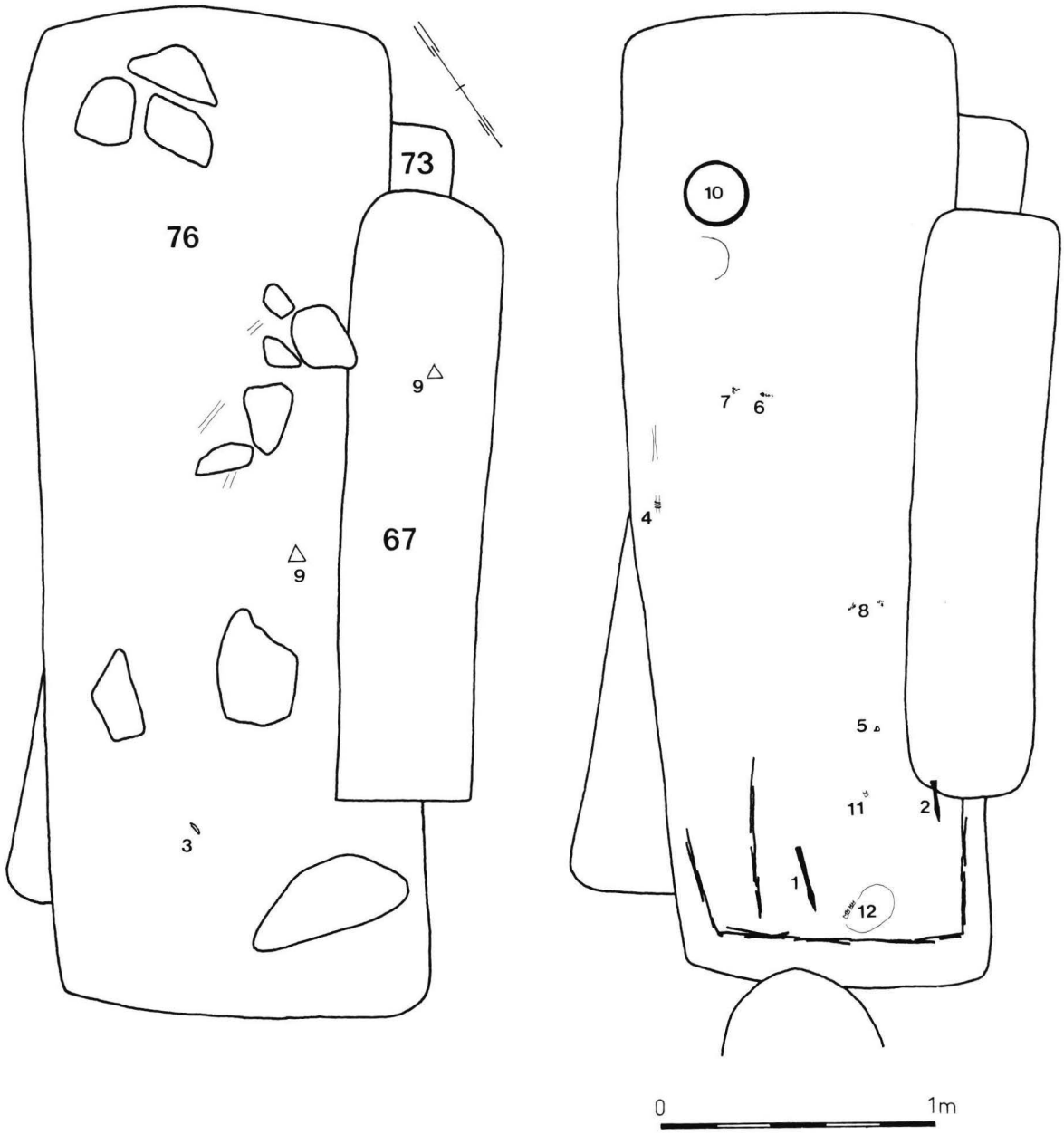

nökset aivan haudan koillispäässä (1999, kartassa 12) ja nautaeläimen hampaat (1998, kartassa 11) kuulunevat tähän hautaukseen. Haudan pohja oli koillisessa n. 10 cm syvemmällä kuin lounaassa, joten esineiden löytösyvyyksissä on jopa 20 cm:n eroja. Todennäköisesti ainakin osa spiraalikoristeistakin kuuluu tähän hautaukseen, sillä niiden joukossa on samanlaisia kuin muissakin miesten haudoissa (esim. 1984 ja 1992, kartassa 8).

Löydökset täytemaasta:

1963. Raudanpala, 28×20×1 mm.

1964. Pr. kouruhelan katkelma, jonka välissä on nahkaa ja ympärillä pronssirengas, pit. n. 50 mm (Kt. 36/76:3). K. 3.

1965. Sininen helmi, 6,5×6 mm (Kt. 33/73:7).

1966. Rautamöykky, 21×17×11 mm.

1967. Sininen helmi, 6×4 mm (Kt. 33/73:7).

1968. Sininen helmi, 6×3,5 mm (Kt. 33/73:7).

1969. Pieni sinkilä, pit. 28 mm.

1970. Pr. spiraaleja, 2 kpl, 13×5 ja 11×5 mm (Kt. 33/73:3).

1971. Sirpin terä, kuutena palana, pit. n. 200 mm, lev. n. 30 mm (Kt. 33/73:4).

1972. Spiraalikoristeen osa, esiliinan kulmakoristeesta? (Kt. 33/73:2).

1973. Sininen helmi, 6×3,5 mm (Kt. 33/73:7).

1974. Puuta ja pronssia.

1975. Sininen helmi, 6×3,5 mm (Kt. 33/73:7).

1976. Keltainen helmi, 6×3 mm (Kt. 33/73:7).

1977. Sininen helmi, 6×4 mm (Kt. 33/73:7).

1978. Pr. spiraalin katkelmia 3 kpl ja langan jäännöksiä.

1979. Saviastianpaloja, 16 kpl, joukossa nyörikoristeinen reunapala (Kt. 36/76:9). K. 9.

1980. Savimöykky, palanut, 56×38×38 mm.

1981. Rautakuonaa, 14 möykkyä.

1982. Vesimyyrän kallon jäännöksiä.

1983. Maatunut putkiluu.

Haudan löytökerroksesta:

1984. Hajonnut spiraalikoriste ja org. aineita.

1985. Rautapiikki, pit. n. 60 mm.

1986. Pr. ketjua 25 mm:n pätkä ja sen päässä rautamöykky (Kt. 36/76:6). Ketju on tehty spiraalirenkaista. K. 6.

1987. Pr. spiraali, 4×5 mm, ja org. ainetta.

1988. Spiraali, 4×5 mm, ja hiukan org. ainetta.

1989. Katk. pyöreästä spiraalikoristeesta, jonka keskustassa on kaksi keskeltä suoraksi vedettyä spiraalia ristissä (Kt. 36/76:7). K. 7.

1990. Spiraaliputki, jonka sisällä lankaa, 8×5 mm.

1991. Pieni rautakoukku, jonka päässä puuta, 28×16 mm.

1992. Spiraalikoristeita ja org. aineita. Yksi koristeista lankapunos, jonka toisessa päässä langat kulkevat kahden, toisessa päässä ensin kahden ja sitten yhden spiraalin läpi (Kt. 36/76:8). K. 8.

1993. Arab. rahan katkelma, rahaluettelo n:o 31 (Kt. 36/76:5). K. 5.

1994. Pr. spiraalisormus, pyöreätä varrasta, 8-kierteinen, läpim. 18 mm (Kt. 36/76:4). K. 4.

1995. Keihäänkärki, putkellinen, kapealehtinen, putken ja lehden yhtymäkohdassa porras, pit. 137 mm, josta putkea 65 mm, lehden levein kohta 15×9 mm (Kt. 36/76:2). K. 2.

1996. Saviastia, pyöreäpohjainen, yläreunasta vaillinainen, laine- ja nyöriviivakoristeinen, kork. n. 130, suurin halk. n. 225 mm (Kt. 36/76:10). K. 10.

1997. Keihäänkärki, putkellinen, kapealehtinen, putken ja lehden yhtymäkohdassa porras, pit. 298 mm, josta putkea 126 mm, lehti 24×9 mm (Kt. 36/76:1). K. 1.

1998. Naudan hampaita. K. 11.

1999. Jäännöksiä koiran kallosta. K. 12.

HAUTA 77

Sijainti	113/84,5	Valokuva 25
Suunta	WNW–ESE	Kuvataulu 33/77:1
Koko	180×95 cm	KM 18000:2000–2001
Syvyys	90 cm	

Hauta sijaitsi vanhalla peltoalueella, missä multaa oli n. 40 cm. Sen kaakkoiskulma oli rikottu hautaa

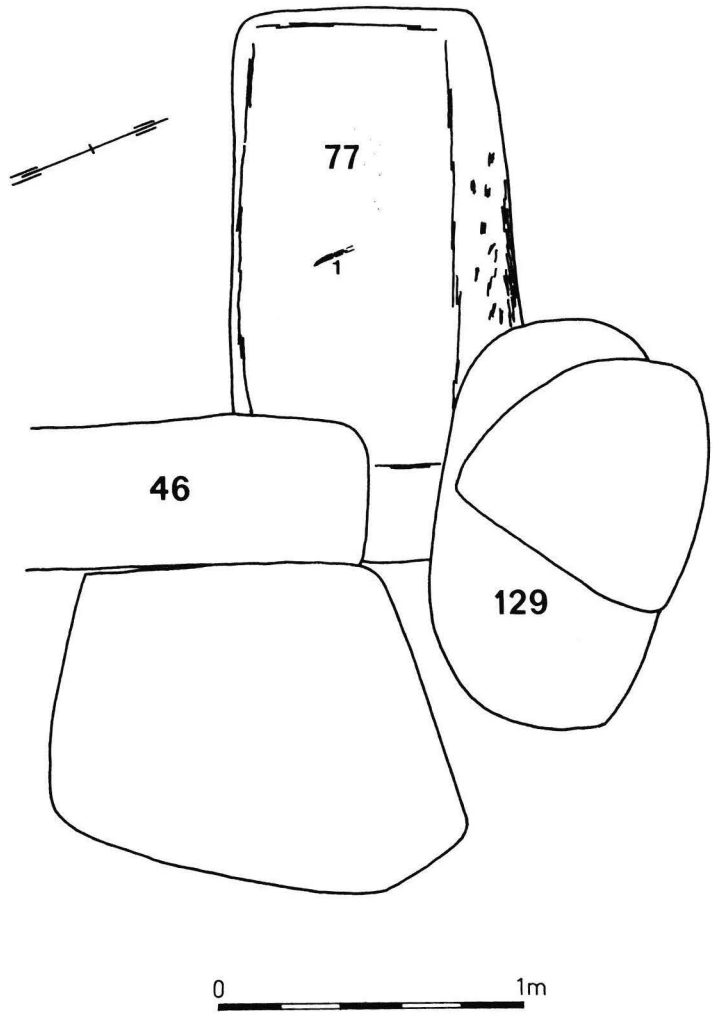

46 tehtäessä, ja hauta 129 oli sen koilliskulman päällä. Hautakuoppa oli säännöllisen muotoinen, tasapäinen ja pyöristyväkulmainen, pohja oli aivan tasainen. Pohjalla erottuivat n. 145×75 cm laajan arkun jäännökset selvästi. Haudan pohjoisreunalla arkun ulkopuolella oli melko runsaasti hiilenmuruja. Keskeltä hautaa tavattiin rautaveitsi (2000, kartassa 1) ja täytemaassa oli rautakuonaa (2001). Vainajasta ei ollut muuta jäljellä kuin vähän luutöhnää haudan pohjalla olleen maatuneen puukerroksen joukossa.

Löydökset:

2000. Rautaveitsi, pit. 135 mm, josta ruotoa 70 mm, terä 17×5 mm, kahvassa puuta (Kt. 33/77:1). K. 1.

2001. Rautakuonaa 2 möykkyä.

HAUTA 78

Sijainti	116/52	KM 18000:2002–2003
Suunta	SSW–NNE	
Koko	195×70 cm	
Syvyys	105 cm	

Hauta sijaitsi kivikkoisella joutomaa-alueella, missä pintamaata oli n. 35 cm. Se oli tehty osittain haudan 87 länsikulman päälle. Hautakuoppa oli säännöllinen, tasapäinen ja tasapohjainen, täytemaassa oli joitakin kiviä, jotka kuitenkaan eivät muodostaneet varsinaista kiveystä. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

2002. Rautapiikki, palasina, alkuperäinen pituus ehkä n. 40 mm.

2003. Rautakuonaa 2 möykkyä.

HAUTA 79

Sijainti	116/56	Koko	180×55 cm
Suunta	SW–NE	Syvyys	100 cm

Hauta sijaitsi joutomaa-alueella, missä pintamaakerrosten paksuus oli n. 35 cm. Hautakuoppa oli muodoltaan lähes suorakulmainen ja tasapohjainen. Hautaus oli esineetön, eikä täytemaastakaan löydetty mitään merkittävää.

HAUTA 80

Sijainti	120/42	Kuvataulu 36/80:1–2
Suunta	SSE–NNW	KM 18000:2004–2008
Koko	220×75 cm	
Syvyys	90–95 cm	

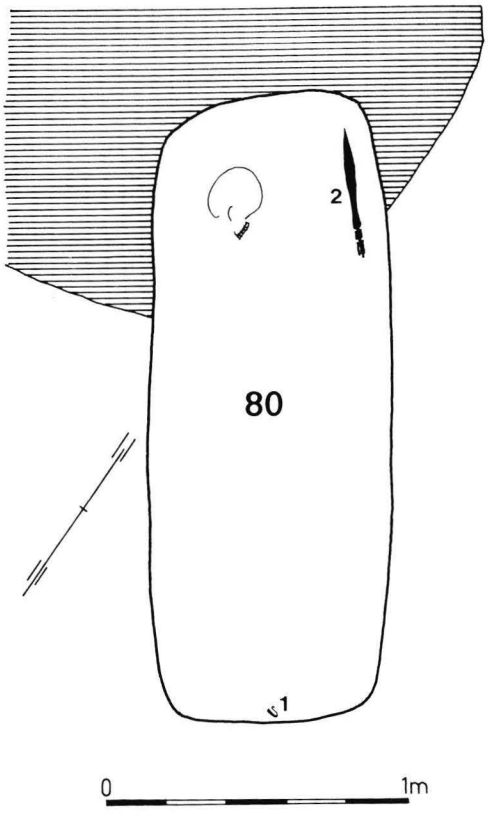

Hauta oli kivikkoisella joutomaa-alueella, missä pintakerroksen paksuus oli lähes 40 cm. Haudan kaakkoispää oli kaivettu vanhemman nokikuopan kohdalle, joten maa hautakuopassa oli aivan mustaa ja täynnä palaneita kiviä. Hautakuoppa oli miltei suorareunainen ja pyöristyväkulmainen. Täytemaassa oli noen ja kivien lisäksi pari palanutta luunsirua sekä saviastianpaloja. Vainajan hyvin säilynyt pääkallo löytyi haudan kaakkoispäästä, ja siitä lounaaseen oli keihäänkärki (2004, kartassa 2). Katkelmallinen tulusrauta oli haudan jalkopäässä (2005, kartassa 1). Nokisessa maassa ei kyetty erottamaan minkäänlaisia jälkiä arkusta tai puuvuorauksesta.

Löydökset:

2004. Keihäänkärki, putk., kapealehtinen, Petersenin E-tyyppiä, pit. 385 mm, josta putkea 92 mm, lehti 34×8 mm (Kt. 36/80:2). K. 2.

2005. Lyyranmuot. tulusraudan katkelma, pit. 55 mm (Kt. 36/80:1). K. 1.

2006. Saviastianpaloja, 5 kpl. Täytemaasta.

2007. Palanutta luuta, 2 sirua. Täytemaasta.

2008. Pääkallon jäännöksiä.

HAUTA 81

Sijainti	122/33	KM 18000:2009
Suunta	SSW–NNE	
Koko	150×45 cm	
Syvyys	95 cm	

Hauta sijaitsi joutomaa-alueella, missä pintakerrosten paksuus oli n. 35 cm. Sen kaakkoissivua oli rikottu hautaa 82 tehtäessä. Hautakuoppa oli pitkä ja kapea, suorakulmainen ja tasapohjainen. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

2009. Rautakuonamöykky.

HAUTA 82

Sijainti	122/32,5	Koko	175×40 cm
Suunta	SSW–NNE	Syvyys	100 cm

Hauta sijaitsi joutomaa-alueella, missä pintakerrosten paksuus oli n. 35 cm. Se oli tehty haudan 81 kaakkoissivun päälle. Hautakuoppa oli pitkä ja kapea, suorakulmainen, koillispäästä jonkin verran syvempi kuin lounaispäästä. Hautaus oli esineetön.

HAUTA 83

Sijainti 118,5/56,5 KM 18000:2010–2011
Suunta SE–NW
Koko 150×80–85 cm
Syvyys 70 cm

Hauta sijaitsi joutomaa-alueella, missä multakerroksen paksuus oli n. 40 cm. Sen luoteispää oli tuhottu hautaa 89 tehtäessä. Haudan säilyneessä kaakkoispäässä oli melko huomattava kiveys, ja on mahdollista, että haudan 89 täytemaastakin tavatut kivet ovat alkuaan tästä. Hautakuoppa oli soikeahko ja pyöristyväpohjainen. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

2010. Saviastianpala, koristeeton.
2011. Rautakuonaa 2 möykkyä.

HAUTA 84

Sijainti 121/45 KM 18000:2012
Suunta SSW–NNE
Koko 240×60–80 cm
Syvyys 100 cm

Hauta sijaitsi kivikkoisella joutomaa-alueella, missä pintamaakerroksia oli n. 45–50 cm. Sen eteläpuoliskoa oli tuhottu hautaa 85 tehtäessä. Koillispään päällä oli suuri kivi. Hautakuoppa oli suorapäinen ja suorasivuinen, lounaaseen levenevä, koillispäässä oli pohjalla suuri kivi, mutta muuten kuopan pohja oli tasainen. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

2012. Rautakuonamöykky.

HAUTA 85

Sijainti 121/44 KM 18000:2013
Suunta SW–NE
Koko 155×80 cm
Syvyys 80 cm

Hauta sijaitsi kivikkoisella joutomaa-alueella, missä pintakerrosten paksuus oli 45–50 cm. Se oli tehty osittain haudan 84 eteläosan päälle. Hautakuoppa oli suorasivuinen, pyöristyväkulmainen ja tasapohjainen. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

2013. Rautakuonaa 3 möykkyä.

HAUTA 86

Sijainti 121,5/38,5 KM 18000:2014
Suunta SSW–NNE (Kartta ks. hauta 90)
Koko ?×55 cm
Syvyys 80 cm

Hauta sijaitsi kivikkoisella joutomaa-alueella, missä pintakerrosten paksuus oli n. 35 cm. Sen kohdalla oli melko paljon kiviä, ja näyttää siltä, että haudan kaivaminen on aloitettu, mutta sitä ei ole koskaan saatettu loppuun, koska isoja kiviä on tullut vastaan. Sentähden tätä hautaa kaivettaessa ei ole tuhottu kovin paljon hautaa 90, vaikkakin jäljet ulottuvat aivan lähelle haudan 90 pääkalloa; vain pääkallon vieressä ollut saviastia (2057) lienee rikottu tässä yhteydessä. Koska kuopan kaivaminen näyttää jääneen kesken, siinä ei ehkä lainkaan ole ollut hautausta; missään tapauksessa kuoppaan ei olisi mahtunut kuin 120–130 cm pitkä vainaja.

Löydökset täytemaasta:

2014. Rautakuonaa 4 möykkyä.

HAUTA 87

Sijainti 117,5/53 KM 18000:2015
Suunta SSW–NNE
Koko 170×65 cm
Syvyys 100–110 cm

Hauta sijaitsi kivikkoisella joutomaa-alueella, missä pintamaakerrosten paksuus oli n. 30–35 cm. Sen lounaiskulma oli tuhoutunut hautaa 78 kaivettaessa. Hautakuoppa oli jonkin verran lounaaseen levenevä, suorapäinen, pohja oli lounaispäässä n. 10 cm syvemmällä kuin koillispäässä. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

2015. Rautakuonaa 4 möykkyä.

HAUTA 88

Sijainti 123,5/39 Valokuvat 19–21
Suunta SSW–NNE KM 18000:2016–2019
Koko 190×65 cm (Kartta ks. hauta 90)
Syvyys 90–95 cm

Hauta sijaitsi kivikkoisella joutomaa-alueella, missä pintamaakerrosten paksuus oli 30–40 cm. Se oli tehty osittain haudan 90 itäpään päälle. Täytemaassa oli muutamia pienehköjä kiviä, mutta mitään varsinaista kiveystä ei ollut. Hautakuoppa oli miltei

suorakulmainen, pohja oli kivien johdosta epätasainen. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

2016. Rautanaulan(?) katkelma, pit. 27 mm, varras 8×5 mm.
2017. Raudanpala, 17×10×6 mm, sekä raudanmurusia.
2018. Palanutta savea 6 möykkyä.
2019. Rautakuonaa 16 möykkyä.

HAUTA 89

Sijainti	118/57	KM 18000:2020–2024
Suunta	SSW–NNE	
Koko	165×65 cm	
Syvyys	80 cm	

Hauta sijaitsi joutomaa-alueella, missä pintamaakerrosten paksuus oli n. 40 cm. Se oli tehty osittain haudan 83 luoteispään päälle. Täytemaassa oli muutamia kiviä, jotka mahdollisesti olivat peräisin haudan 83 kiveyksestä. Hautakuoppa oli suorapäinen, toinen sivu oli myös suora, toinen hieman ulospäin kaareva, pohja oli kivien johdosta epätasainen. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

2020. Rautanaula(?), 28×10×6 mm.
2021. Saviastianpala, koristeeton.
2022. Palanut savimöykky.
2023. Maatunut luunpala.
2024. Rautakuonaa 2 möykkyä.

HAUTA 90

Sijainti	122/39	Valokuvat 19–21
Suunta	W–E	Kuvataulut 37–39/90:
Koko	340×100 cm	1–21
Syvyys	85 cm	KM 18000:2025–2061

Hauta sijaitsi kivikkoisella joutomaa-alueella, missä pintamaan paksuus oli n. 40 cm. Sitä oli jonkin verran rikottu hautoja 86 ja 88 tehtäessä, mutta löytökerros oli suurimmaksi osaksi ehjä. Haudan länsipäässä oli suuri multakerrokseen ulottuva kivi, mutta muuten haudan alue oli lähes kivetön. Hautakuoppa oli lähes tasaleveä, pyöristyväkulmainen, ja sen reunoilta tavattiin jälkiä arkusta tai puuvuorauksesta. Haudan täytemaassa oli rautakuonaa ja palanut savenpala, varsinkin itäpäästä tavattiin hiiltä. Vainaja oli selällään, pää lännessä, jalat idässä. Vasen käsi oli taivutettu ylös rinnalle,

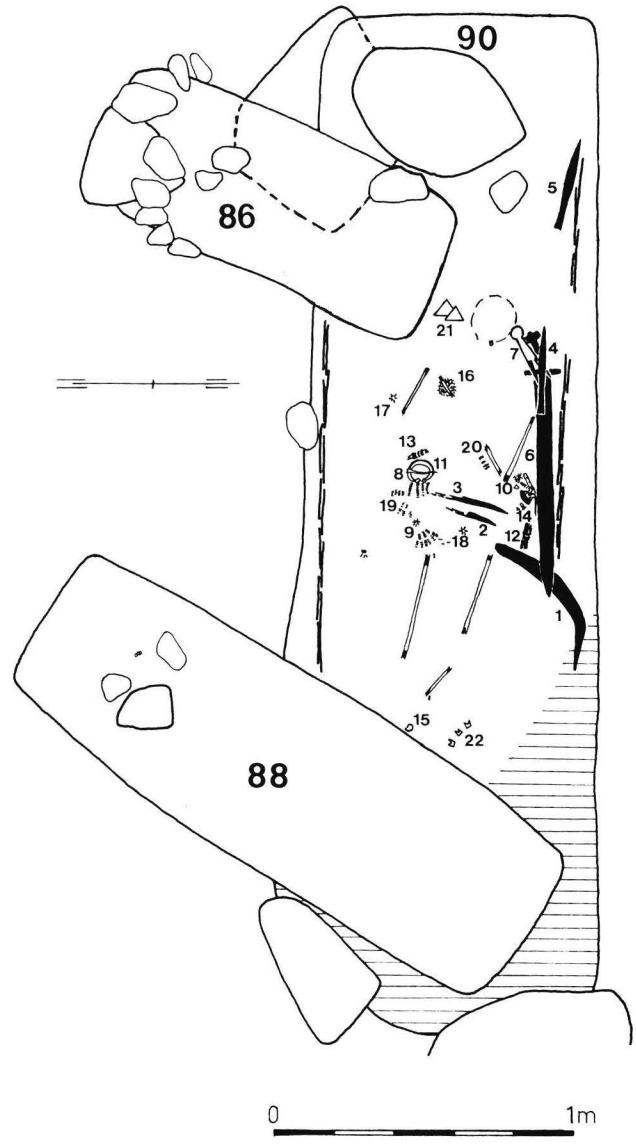

oikea käsi lepäsi vatsan päällä. Kaksi keihästä, miekka, viikate ja keritsimet (2026–2029, 2037, 2038, kartassa 5, 4, 6, 1, 7) oli asetettu vainajan vasemmalle sivulle, väkipuukko ja veitsi olivat poikittain vatsan päällä (2049, 2050, kartassa 3 ja 2). Vainajan oikealla kyljellä, vyötärön kohdalla oli suuri pronssinen hevosenkenkäsolki (2047, kartassa 11), jonka kehän päällitse kulki nauhoja. Näistä olivat ilmeisesti riippuneet ne suuret pronssispiraalit (2053, kartassa 8, 9), jotka tavattiin soljesta jalkopäähän päin. Vainajan vyötäröllä vasemmalla oli tulusrauta ja tuluskukkaro (2030–2036, kartassa 14, 10), jotka olivat olleet kiinnitettyinä vyöhön spiraalikoristeisen nahkanauhan ja pronssiketjun avulla. Pronssin ansiosta oli lautanauhasta tehtyä vyötä säilynyt, ja se kulki kaksinkertaisena kiinnitysrenkaan sisällä. Oikeassa kädessä oli suuri spiraalisormus (2043, kartassa 13), jonka sekä ylä- että alapuolella oli säilynyt taljan jäännöksiä (2044–2046). Taljaa oli myös vasemman käden luiden ja niiden alla olleen suuren spiraalikoristeen

(2039, kartassa 16) välissä. Vainajan vartalon päältä löydettiin muutamia pienempiäkin spiraalikoristeita, joiden yhteydessä oli säilynyt orgaanisia aineita, mm. nahkaa (esim. 2042, kartassa 20). Haudan jalkopäästä löydettiin sormus (2056, kartassa 15) sekä naudan hampaan katkelmia (2060, 2061, kartassa 22), vainajan pään oikealla puolella oli suuria palasia saviastiasta (kartassa n:o 21), joka ehkä oli rikkoutunut hautaa 86 kaivettaessa. Haudan pohjaa peitti kauttaaltaan tumma kerros.

Löydökset:

2025. Spiraalin katkelma, täysin hajonnut.

2026. Keihäänkärki, putk., kapealehtinen, lähinnä Petersenin E-tyyppiä, pit. 322 mm, josta putkea 85 mm, lehti 29×7 mm (Kt. 37:5). K. 5.

2027. Keihäänkärki, putkellinen, kapealehtinen, lähinnä Petersenin tyyppiä E, pit. 270 mm, josta putkea n. 60 mm, lehti 32×8 mm (Kt. 37:4). K. 4.

2028. Keritsimet, pit. 217 mm (Kt. 37:7). K. 7.

2029. Miekka, kokonaan rautaa, Petersenin Y-tyyppiä. Kahva sivulle päin taipunut, väistin suora, tasaleveä ja pyöristyväpäinen. Miekan koko pit. n. 860 mm, josta kahvaa 138 mm, nupin mitat 79×37×26 mm, väistimen pituus 113 mm ja säilän leveys väistimen alta 53 mm. Säilässä on todennäköisesti kirjoitusmerkkejä (Kt. 37:6). K. 6.

2030. Tulusrauta, jonka pronssisessa kahvassa kaksi ratsastajaa, koko n. 70×55 mm. Tulusrautaan liittyy katkelmallinen pronssirengas ja nahkahihna, pit. n. 60 mm, jonka ympärillä on spiraaliputki. Tulusraudan alla ja päällä oli tekstiiliä (Kt. 38:10, 39:14). K. 14.

2031. Kukkaron sisällys: a) punnus, pronssia, kiekkomainen, 10×10×6 mm, paino 2,48 g, b) punnus, pronssia, kiekkomainen, 8×7×2 mm, paino 0,32 g, c) arab. rahan pala, rahaluettelo n:o 32, d) möykky org. ainetta, johon punnukset ja raha olivat takertuneet, e) viisi tuluspiin palasta (Kt. 38:10). K. 10.

2032. Kampa, kolmiosainen, katkelmallinen, luuta tai sarvea, pit. n. 110 mm, osat kiinnitetty toisiinsa seitsemällä pronssiniitillä (Kt. 38:10). K. 10.

2033. Kourumainen reunahela, jonka välissä on kaksi kerrosta nahkaa, pit. 75 mm (Kt. 38:10). K. 10.

2034. Kaksi pätkää pyöreäksi kudottua lautanauhaa, pit. 35–40 mm, spiraalikierteinen pronssirengas, läpim. 12 mm, niiden ympärillä ja renkaasta lähtevä ketjunpätkä, joka on tehty spiraalirenkaista, pit. 55 mm (Kt. 38:10a). K. 10.

2035. Kankaan kappale ja siihen ommeltu ristinmuotoinen spiraalikoriste (Kt. 38:10, kangas on kuvassa kuten löydettäessä, spiraalikoriste vasten alla olevia vyön jäännöksiä). K. 10.

2036. Orgaanisia aineita n:oiden 2030–2035 yhteydestä.

2037. Pr. rengas, keskikilvellinen, koristettu pisteympyröillä, läpim. 22 mm, ja 83 mm pitkä pyöreä puunkappale, joka oli renkaan sisällä löydettäessä (Kt. 39:12). K. 12.

2038. Viikatteen terä, pit. 480 mm, lev. 50 mm (Kt. 37:1). K. 1.

2039. Spiraalikoriste, piparkakkumainen, läpim. n. 63 mm (Kt. 39:16). K. 16.

2040. Luita ed. päältä.

2041. Org. aineita n:oiden 2039 ja 2040 välistä.

2042. Spiraalikoriste, jossa neljä spiraalia vierekkäin rivissä ja niiden toisessa päässä kaksi rinnakkaista lankapunospyörylää (Kt. 39:20). Nahkaa. K. 20.

2043. Pr. spiraalisormus, keskikilv., leimakorist., läpim. 20 mm, ja sormien luita (Kt. 39:13). K. 13.

2044. Taljan jäännöksiä n:on 2043 päältä.

2045. Taljan jäännöksiä n:on 2043 alta.

2046. Alin kerros org. jäännöksiä n:on 2043 alta.

2047. Pr. hevosenkenkäsolki, särmänuppinen, koristettu rinnakkaisilla helmiriveillä, jotka muodostavat kehälle kolme erillistä jaksoa, koko 90×79 mm. Neulan pit. 90 mm, kanta kapea (Kt. 39:11). K. 11.

2048. Org. aineita ed. yhteydestä.

2049. Väkipuukko, pit. 280 mm, josta ruotoa 73 mm, terä 18×6 mm (Kt. 37:3). K. 3.

2050. Rautaveitsi, pit. 153 mm, josta ruotoa 63 mm, terä 15×8 mm (Kt. 37:2). K. 2.

2051. Spiraalikoriste, ristinmuotoinen, pyöryläpäinen (Kt. 39:18). Alla kangasta. K. 18.

2052. Spiraalikoriste, kuten 2042 (Kt. 39:19). K. 19.

2053. Spiraalikoristeita:
   a) Pr. rengas, läpim. 9 mm, ja neljä spiraaliputkea, joiden sisällä nahkaa, pit. n. 25 mm, paks. 5 mm (Kt. 38:8). K. 8.
   b) Pr. rengas, läpim. 11,5 mm, ja 24 kpl 6–8 mm paksuja ja 7–8 mm pitkiä spiraaleja, joiden sisällä on nauhan jäännöksiä (Kt. 38:9). K. 9.

2054. Spiraalikoriste, kuten 2042, mutta paksummista spiraaleista (Kt. 39:17). K. 17.

2055. Spiraali, 6×6 mm.

2056. Pr. spiraalisormus, keskikilvellinen, koristeeton, läpim. 17 mm (Kt. 39:15). K. 15.

2057. Saviastianpaloja 3 kpl, jotka luultavasti kuu-

luvat yhteen. Astia on ollut ainakin 100 mm korkea ja 185 mm läpimitaltaan, todennäköisesti tasapohjainen ja jokseenkin suorasivuinen. Aines on vaaleanruskeaa (Kt. 39:21). K. 21.

2058. Palanut savenpala. Täytemaasta.

2059. Rautakuonaa 5 möykkyä. Täytemaasta.

2060–2061. Naudan hampaita. K. 22.

HAUTA 91

Sijainti 123,5/27 KM 18000:2062–2064
Suunta SSW–NNE
Koko 160×50 cm
Syvyys 55 cm

Hauta sijaitsi peltoalueella, missä multaa oli n. 25–30 cm. Se oli pelto-ojan alla, minkä johdosta se oli suurimmaksi osaksi tuhoutunut. Hautakuoppa oli koillispäästä n. 10 cm leveämpi kuin lounaispäästä, suorapäinen ja tasapohjainen. Hautaus on todennäköisesti ollut esineetön.

Löydökset täytemaasta:

2062. Saviastianpala, kahtena kappaleena.

2063. Palanut savimöykky.

2064. Rautakuonamöykky.

HAUTA 92

Sijainti 128/5 KM 18000:2065
Suunta WNW–ESE
Koko 160×60 cm
Syvyys 55 cm

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli 30–35 cm. Se oli eteläisin tähän mennessä löydetyistä haudoista ja sijaitsi selvästi muista erillään. Sen kaakkoispään päällä oli poikittain n. 120×80 cm laaja n. 10 cm matalampi läikkä, joka tuskin oli hauta. Hautakuoppa oli suorasivuinen, hieman kaakkoon levenevä ja pyöristyväkulmainen; pohjakin oli pyöristyvä. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

2065. Rautakuonamöykky.

HAUTA 93

Sijainti 117/60 (Kartta ks. hauta 68)
Suunta SSW–NNE
Koko 145×50 cm
Syvyys 85 cm

Hauta sijaitsi pellon ja joutomaan rajalla, missä pintakerrosten paksuus oli n. 30–35 cm. Se oli tehty haudan 68 päälle. Hautakuoppa oli tasaleveä, suorapäinen, pohja oli kivien johdosta hieman epätasainen. Täytemaassa oli maatuneen luun jäännöksiä. Hautaus oli esineetön.

HAUTA 94

Sijainti 118/60 (Kartta ks. hauta 68)
Suunta SSW–NNE
Koko 190×70 cm
Syvyys 115 cm

Hauta sijaitsi pellon ja joutomaan rajalla, missä pintakerrosten paksuus oli n. 40 cm. Se oli tehty haudan 68 päälle. Hautakuoppa oli tasaleveä, pyöristyväpäinen, pohjasta epätasainen. Hautaus oli esineetön. Täytemaassa olleet löydökset, rautakuonamöykky ja rautaesine (1923), on luetteloitu haudan 68 yhteydessä.

HAUTA 95

Sijainti 117/64 Valokuva 86
Suunta WSW–ENE Kuvataulut 40, 41
Koko 225×80 cm KM 18000:2066–2100
Syvyys 55–60 cm

Hauta sijaitsi vanhalla peltoalueella, missä mullan paksuus oli vain 15–25 cm. Hautakuoppa oli päihin hiukan kapeneva, pyöristyväkulmainen, pohjasta epätasainen. Jäännöksiä arkusta ei havaittu. Vainaja oli haudattu selkäasentoon, pää lounaassa, kädet taivutettuina kyynärpäistä ylöspäin, niin että kämmenet olivat hartioiden kohdalla. Vainajan kaulan ympäriltä löydettiin helminauha riipuksineen (2088, kartassa 1), hartioilla olivat pyöreät kupurasoljet (2085, 2091, kartassa 2, 3), joista oikean olan solki oli kääntynyt nurin, ja keskeltä rintaa tavattiin tasavartinen solki (2080, kartassa 4). Kummassakin ranteessa oli kaksi rannerengasta (2072–73, 2081–82, kartassa 7, 10, 13, 16), ja kummassakin kädessä yksi sormus (2087, 2090, kartassa 9, 8). Esiliinasta oli jäljellä pari kulmakoristetta ja irrallisia spiraaleja (2070, 2076, 2079, kartassa 6, 12, 11). Vyötärön vaiheilla oli rautaveitsi (2078, kartassa 14), ja toinen veitsi tavattiin vainajan kaulan päältä (2093, kartassa 15), siis aika epätavallisesta paikasta. Saviastia (2097, kartassa 17) oli jalkopäässä, haudan pohjoiskulmassa. Se oli hahmollaan löydettäessä, mutta hajosi myöhemmin palasiksi. Pintakerroksesta haudan ympäristöstä löydettiin spiraalisormuksen katkelma (2066, kartassa 5), rautakuonamöykky (2067), luita ja pääkallon jäännöksiä

(2068–69), jotka saattavat olla peräisin tästäkin haudasta. Tässä ei nimittäin ollut pääkallon yläosasta merkkiäkään, vaikka muita yläruumiin osia oli säilynyt, ja koska hauta oli huomattavan matala, pääkallon joutuminen pintakerroksiin on hyvin mahdollista. Haudan täytemaassa oli naula, palanut savenpala ja rautakuonaa (2098–2100).

Löydökset sekaisesta maasta haudan 95 ympäristöstä:

2066. Pr. spiraalisormuksen katk., keskikilv., koristettu kaivertamalla, läpim. 17 mm, kilpi 10 mm (Kt. 41:5). K. 5.

2067. Rautakuonamöykky.

2068. Pääkallon jäännöksiä.

2069. Maatunutta luuta.

Hautakuopasta:

2070. Pr. spiraaleja 4 kpl, 12, 8, 6 ja 5×6 mm (Kt. 41:6). K. 6.

2071. Kangasta rannerenkaan 2072 päältä.

2072. Pr. rannerengas, massiivinen, päihin levenevä, 64×43 mm, lev. 18–27 mm, koristettu kulmaviivoilla ja rombileimoilla, päissä kolme leimarivein rajattua poikkilistaa, kapeassa osassa neliöleimarivejä (Kt. 41:7). K. 7.

2073. Pr. rannerengas, kuten ed., 62×44 mm, lev. 18,5–26 mm (Kt. 41:10). K. 10.

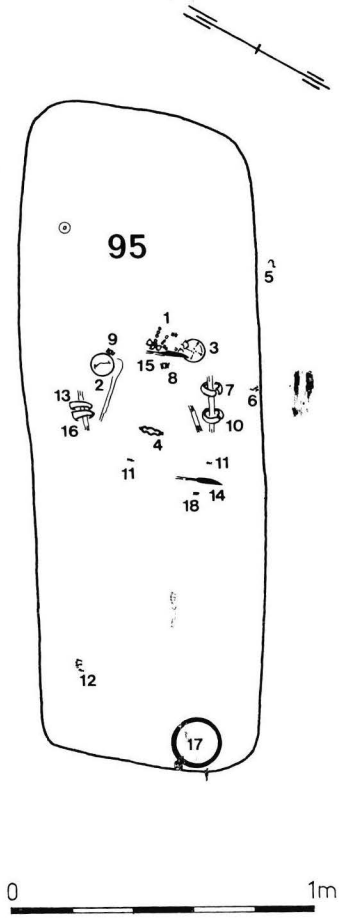

2074. Käsivarren luita rannerenkaiden 2072–73 sisältä.

2075. Kangasta ja karvoja rannerenkaiden 2072–73 alta.

2076. Kulmakoriste, hajonnut, spiraalien paks. lähes 6 mm (Kt. 41:12). K. 12.

2077. Spiraali, 4,5×6 mm. K. 18.

2078. Rautaveitsi, pit. 130 mm, josta ruotoa 65 mm, terä 8×5 mm (Kt. 41:14). K. 14.

2079. Kulmakoriste, katkelmallinen, spiraalien paks. 6 mm (Kt. 41:11). K. 11.

2080. Tasavartinen solki, jossa koristeena viivoja ja yhdeksän tappia, toisessa päässä aivan reunassa pyöreä reikä. Neula on ollut rautaa ja se on suurimmaksi osaksi hävinnyt. Soljen pit. 71 mm, lev. 24 mm (Kt. 40:4). K. 4.

2081. Pr. rannerengas, kuten 2072, 64×49 mm, lev. 18–27 mm (Kt. 41:13). K. 13.

2082. Pr. rannerengas, kuten 2072, 60×50 mm, lev. 19–28 mm (Kt. 41:16). K. 16.

2083. Käsivarren luita rannerenkaiden 2081–82 sisältä.

2084. Kahta lajia kangasta ja taljaa rannerenkaiden 2081–82 päältä.

2085. Pyöreä kupurasolki, nelieläiminen, ristin sakarat ja osa eläinten vartaloita helmetty, keskustassa neljä pisteympyrää ja pisteympyrät myös eläinten silminä. Neula on rautaa, irrallaan. Koko 69×67 mm (Kt. 40:2). K. 2.

2086. Kangasta ja nahkaa soljen 2085 takaa.

2087. Pr. spiraalisormus, keskikilv., leimakoristeinen, läpim. 16 mm, kilpi 9 mm (Kt. 41:9). Lisäksi sormien luita. K. 9.

2088. Kaulanauha, jossa a) 38 epäm. litteää tai sylint. muotoista sinistä helmeä, 5,5–8×3–9 mm, b) kaksi kaksoiskart. muotoista sinistä helmeä, 8×5 mm, c) 2 kpl nelikulmaisia sinisiä helmiä, 6,5×6,5×8 mm ja 6×6×7,5 mm, d) 2 kpl kelt. sylint. muotoisia helmiä, 5,5×3,5 ja 6×3 mm, e) 6 kpl kolmiosaisia, kulmikkaita, pisteympyröillä koristettuja pronssihelmiä, 16×6×6 mm, f) viisi puhkonaista, osmonsolmuilla koristettua pronssiriipusta, yhteensä siis 44 lasimassahelmeä, 6 pronssihelmeä ja 5 pronssiriipusta (Kt. 40:1). Lisäksi kaulanikamia. K. 1.

2089. Taljan jäännöksiä tai hiuksia ed. yhteydestä.

2090. Pr. spiraalisormus, keskikilv., leimakoristeinen, läpim. 17 mm, kilpi 10 mm (Kt. 41:8). Lisäksi sormien luita. K. 8.

2091. Pyöreä kupurasolki, kuten 2085, mutta reunassakin erotettavissa helmiviivaa. Neula

ruostunut hajalle. Koko 70×69 mm (Kt. 40:3). K. 3.

2092. Kangasta ym. soljen 2091 alta.

2093. Rautaveitsi, pit. 100 mm, josta ruotoa 35 mm, terä 12×6 mm, puuta kahvasta (Kt. 41:15). K. 15.

2094. Org. ainetta kaulanauhan päältä.

2095. Leukaluuta ja nikamia.

2096. Olkavarren luuta soljen 2085 alta.

2097. Saviastia, katkelmallinen, pyöreäpohjainen, vahvasti profiloitu, koristettu kolmella kaksoisnyöriviivalla, kork. 77 mm, suurin läpim. n. 160, suun läpimitta n. 130 mm (Kt. 41:17). K. 17.

2098. Rautanaula, pit. 27 mm. Täytemaasta.

2099. Palanut savenpala. Täytemaasta.

2100. Rautakuonaa 7 möykkyä. Täytemaasta.

HAUTA 96

Sijainti	119/47	Koko	220×95 cm
Suunta	SW–NE	Syvyys	105 cm

Hauta sijaitsi joutomaa-alueella, missä pintakerrosten paksuus oli 45–50 cm. Hautakuoppa oli muodoltaan soikeahko ja pohjasta kivien vuoksi epätasainen. Hautaus oli esineetön, eikä täytemaastakaan löydetty mainittavaa.

HAUTA 97

Sijainti	109/30	Valokuvat 22, 23
Suunta	S–N	Kuvataulu 42/97:1–3
Koko	370×120 cm	KM 18000:2101–2109
Syvyys	85–90 cm	

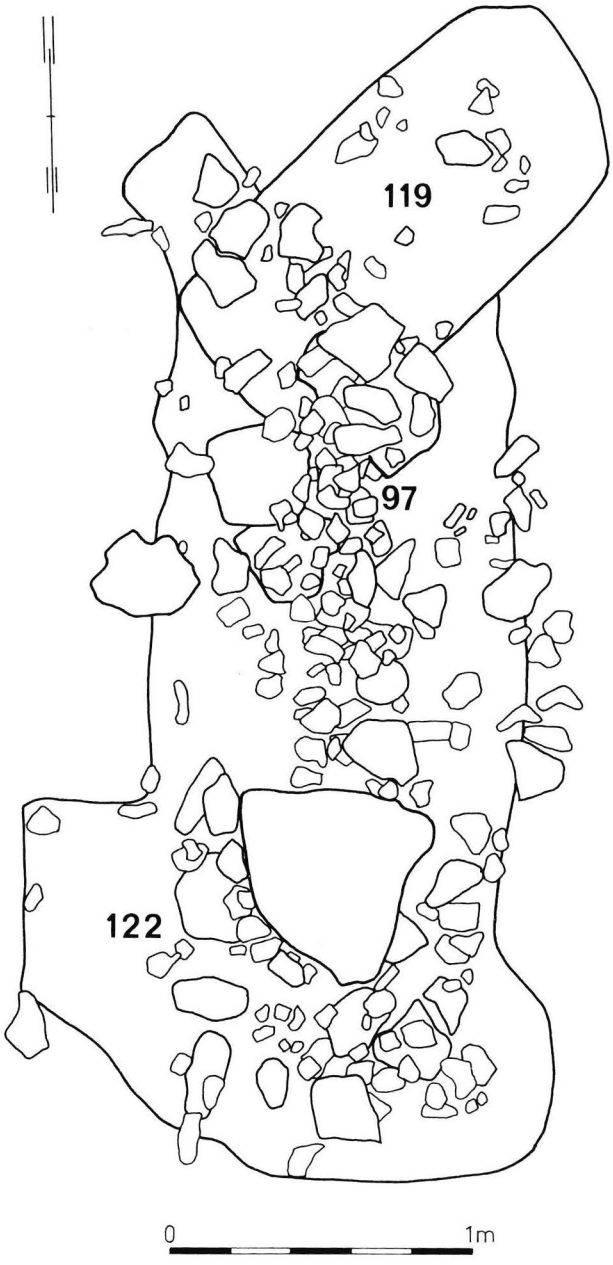

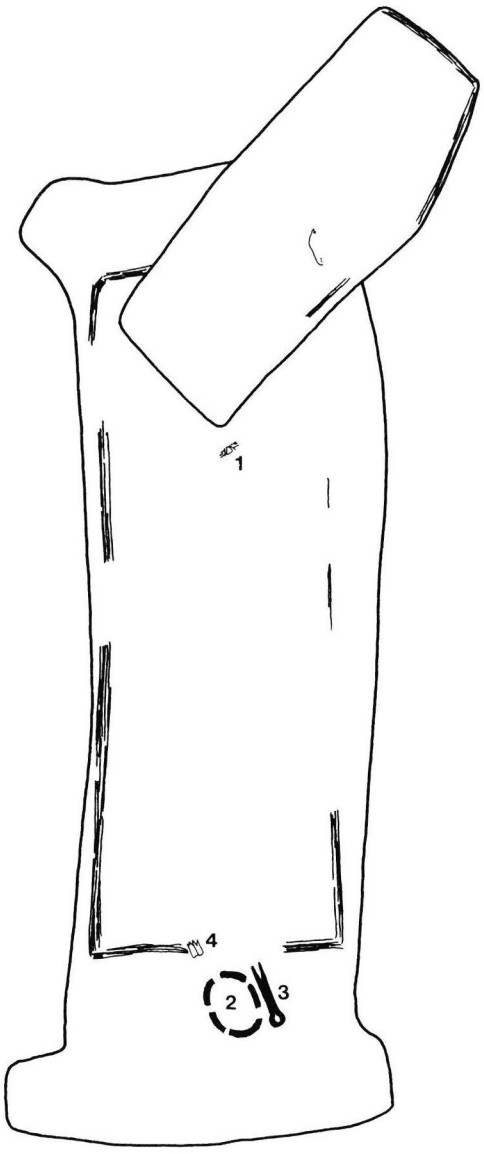

Hauta sijaitsi kivikkoisella joutomaa-alueella, missä pintamaakerrosten paksuus oli n. 40 cm. Sen päälle osittain oli tehty haudat 119 ja 122. Koko haudan alue oli täynnä kiviä ja pohjoispäässä oli kookas kivi, jonka huippu ulottui lähelle maanpintaa. Hautakuoppa kapeni jonkin verran pohjaa kohti ja pohjalla oli säilyneissä kulmissa selvät ulospäin työntyvät korvakkeet. Kuopassa oli säilynyt selvät jäljet 230×75–80 cm laajasta arkusta tai puukehyksestä, ja saviastia ja keritsimet (2102–03, kartassa 2, 3) haudan pohjoispäässä olivat selvästi olleet sen ulkopuolella. Arkun ulkopuolella olivat luultavasti olleet myös eläimen hampaat (2104, kartassa 4), vaikka ne löytyivät aivan arkun reunan jäännösten seasta. Vainajasta ei ollut jäljellä muuta kuin sormen luu haudan eteläpäästä löytyneen sormuksen (2101, kartassa 1) sisällä. Luultavasti tämän pää on ollut haudan eteläpäässä, joka oli tuhottu hautaa 119 kaivettaessa. Haudan pohja oli kivien johdosta epätasainen ja sen reunoilla oli pohjoisinta päätä lukuunottamatta n. 10 cm muuta pohjatasoa syvemmälle ulottuvat 25–30 cm leveät tummat alueet. Täytemaassa oli saviastianpaloja, palanutta savea, palanutta luuta ja rautakuonaa (2105–2108). Siinä oli myös melko paljon hiilensiruja.

Löydökset:

2101. Pr. spiraalisormus, keskikilv., koristettu kaivertamalla, läpim. 22 mm, kilpi 21 mm (Kt. 42/97:1). Löydettäessä oli sormuksen sisällä sormen luu. K. 1.

2102. Keritsimet, rautaa, pit. 230 mm, toinen terä lyhyempi toista (Kt. 42/97:3). K. 3.

2103. Saviastia, pyöreäpohjainen, profiloitu, koristeena olkakulman alapuolella kolme laineviivaa, pohjassa kuoppa, korkeus 90 mm, suurin halk. 177 mm, suun halk. 161 mm (Kt. 42/97:2). K. 2.

2104. Eläimen hampaan katkelmia. K. 4.

2105. Saviastianpaloja 11 kpl, joista yksi reunasta. Täytemaasta.

2106. Palanutta savea 3 möykkyä. Täytemaasta.

2107. Palanutta luuta 2 sirua. Täytemaasta.

2108. Rautakuonaa 9 möykkyä. Täytemaasta.

2109. Maanäyte saviastian luota.

HAUTA 98

Sijainti 112/30
Suunta WSW–ENE
Koko 300×100 cm
Syvyys 80 cm

Kuvataulu 42/98:1–7
KM 18000:2110–2136

Hauta sijaitsi kivikkoisella joutomaa-alueella, missä pintakerrosten paksuus oli n. 40 cm. Se oli tehty suurten maakivien väliin, ja sen keskustan päällä oli runsaasti kiviä. Länsipäässä oli kaksi kookasta kiveä, joista ylemmän huippu ulottui lähes maanpintaan. Hautakuoppa oli kaivettu sellaiseksi kuin kivien väliin oli mahtunut, niinpä sen toinen sivu oli suora, toinen ulospäin kaartuva, toinen pääty pyöristyvä, toinen vino. Pohja oli kivistä huolimatta melko tasainen. Etelälaidalta löytyi puun jäännöksiä ja kuopan reunoilla oli useita nauloja ja niittejä (2113–2116, 2118–2120, 2122–23, 2125, kartassa 2, 3, 8–15). Vainajasta oli jäljellä vain joitakin maatuneita luunpalasia, mutta länsipäästä löytyneiden hampaiden perusteella pää on ollut täällä (kartassa 16). Saviastia (2124, kartassa 6), jonka ympärillä oli tumma pyöreä läiskä ja hiilen siruja, oli haudan itäpäässä, mutta muista esineistä löydettiin vain katkelmia (2110–2112, 2117, 2121, kartassa 1, 4, 5, 7). Täytemaassa oli melko runsaasti saviastianpaloja, palaneita luunsiruja, palanutta savea, rautakuonaa ja hiiltä. Rautakuonaa löytyi myös aivan pohjatasosta.

Löydökset:

2110. Pr. reunahelan katkelma, kourumainen, pituus 27 mm (Kt. 42/98:7). K. 7.

2111. Rautaveitsen kärkikatkelma, 34×11×5 mm (Kt. 42/98:5). K. 5.

2112. Pronssihelan katkelmia 2 kpl, kourumaisia, pit. 10 ja 19 mm. K. 3.

2113. Rautaniitti, pit. 21 mm, kannat 14×14 ja 15×16 mm (Kt. 42/98:2). K. 2.

2114. Niitin kantakatk., pit. 16 mm, kanta 17×15 mm, ja pala litteää rautavarrasta, 14×6×3 mm. K. 8.

2115. Rautaniitti, pit. 21 mm, toinen kanta 12×10 mm, toinen hajonnut. K. 9.

2116. Rautaniitti, pit. 28 mm, kannat nelikulmaiset, 15×13 ja 15×14 mm. K. 10.

2117. Litteän rautavartaan katkelma, 36×11×5 mm (Kt. 42/98:1). K. 1.

2118. Rautaniitti, pit. 14 mm, toinen kanta nelikulmainen, 14×13 mm, toinen hajonnut. K. 11.

2119. Rautaniitti, pit. 25 mm, toinen kanta pyöreähkö, 12×11 mm, toinen hajonnut (Kt. 42/98:3). K. 3.

2120. Kaksi rautaniitin kantaa, toinen pyöreähkö, 16×16 mm, toinen suorakulmainen, 22×17 mm. Hiiltynyttä puuta. K. 12.

2121. Rautavarras, jonka toinen, litteä pää muodostaa koukun, pit. 41 mm, litteä pää 9×2,5

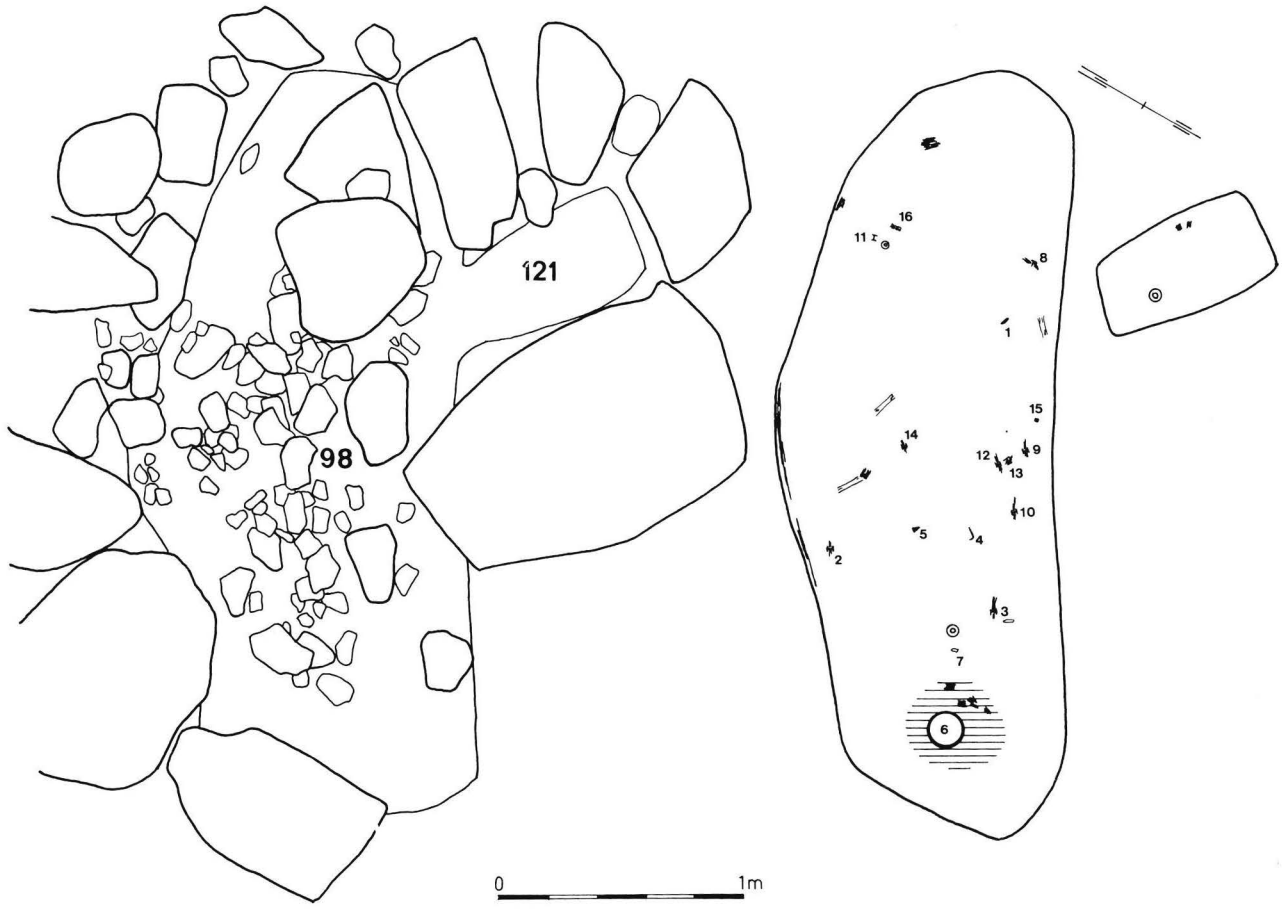

mm, toinen, pyöreähkö pää 4×5 mm (Kt. 42/98:4). Puuta. K. 4.

2122. Rautanaula tai niitti, pit. 30 mm, kanta 15×14 mm. K. 13.

2123. Rautaniitti, pit. 19 mm, toinen kanta pyöreähkö, 16×15 mm, toinen palasina. K. 14.

2124. Saviastia, tasapohjainen, suoraseinäinen, reunassa pieni profilointi ja sen alapuolella neljä nyöripainannetta, kork. 137 mm, suun läpim. 160, pohjan n. 90 mm (Kt. 42/98:6). K. 6.

2125. Niitin kanta, suorakulmainen, 18×15 mm. K. 15.

2126. Saviastianpala, kuoppakoristeinen. Täytemaasta.

2127. Saviastianpaloja 46 kpl, joista yksi reunasta. Täytemaasta.

2128. Palanutta savea 4 möykkyä. Täytemaasta.

2129. Ihmisen hampaita 2 kpl. K. 16.

2130. Maatunutta luuta.

2131. Palanutta luuta 32 sirua. Täytemaasta.

2132. Rautakuonaa 24 möykkyä. Täytemaasta ja haudan pohjalta.

2133. Puunäyte haudan länsipäästä.

2134. Puunäyte eteläreunalta.

2135–2136. Hiilinäytteitä saviastian alta.

HAUTA 99

Sijainti	115/37	Valokuva 24
Suunta	S–N	Kuvataulu 43/99:1–16
Koko	300×100 cm	KM 18000:2137–2162
Syvyys	75 cm	

Hauta sijaitsi kivikkoisella joutomaa-alueella, missä sekaisten pintamaakerrosten paksuus oli n. 60 cm. Hauta 117 oli tehty sen luoteiskulman päälle. Haudan eteläpäässä oli pari suurta kiveä, joista suurempi lienee alkuaan seisonut pystyssä haudan päädyssä. Hautakuoppa oli tasaleveä, pyöristyväkulmainen ja pohjasta kivien vuoksi huomattavan epätasainen. Keskustassa ja eteläpäässä oli jäännöksiä arkusta tai puukehyksestä, joka on ollut ainakin pari metriä pitkä ja 70–75 cm leveä. Esineet ja esineiden katkelmat löytyivät kaikki, lukuunottamatta yhtä sormusta (2152, kartassa 12), haudan keskiosasta, ja ne olivat selvästi liikkuneet paikaltaan. Niistä on mainittava sormusten katkelmat (2137, 2146, kartassa 1, 11), saviastia (2151, kartassa 14) ja pronssispiraalit, jotka todennäköisesti ovat kuuluneet esiliinaan (2138–39, 2142–45, 2147–50, 2153, kartassa 2–10). Haudan lounaiskulmassa puujälkien ulkopuolella oli kuutiokivi (2140, kartassa 15); toinen samanlainen (2155) ehti lentää multakasaan ennenkuin se havaittiin. Täytemaassa oli saviastianpaloja, palanutta savea ja luuta, rautakuonaa ym. (2156–2161).

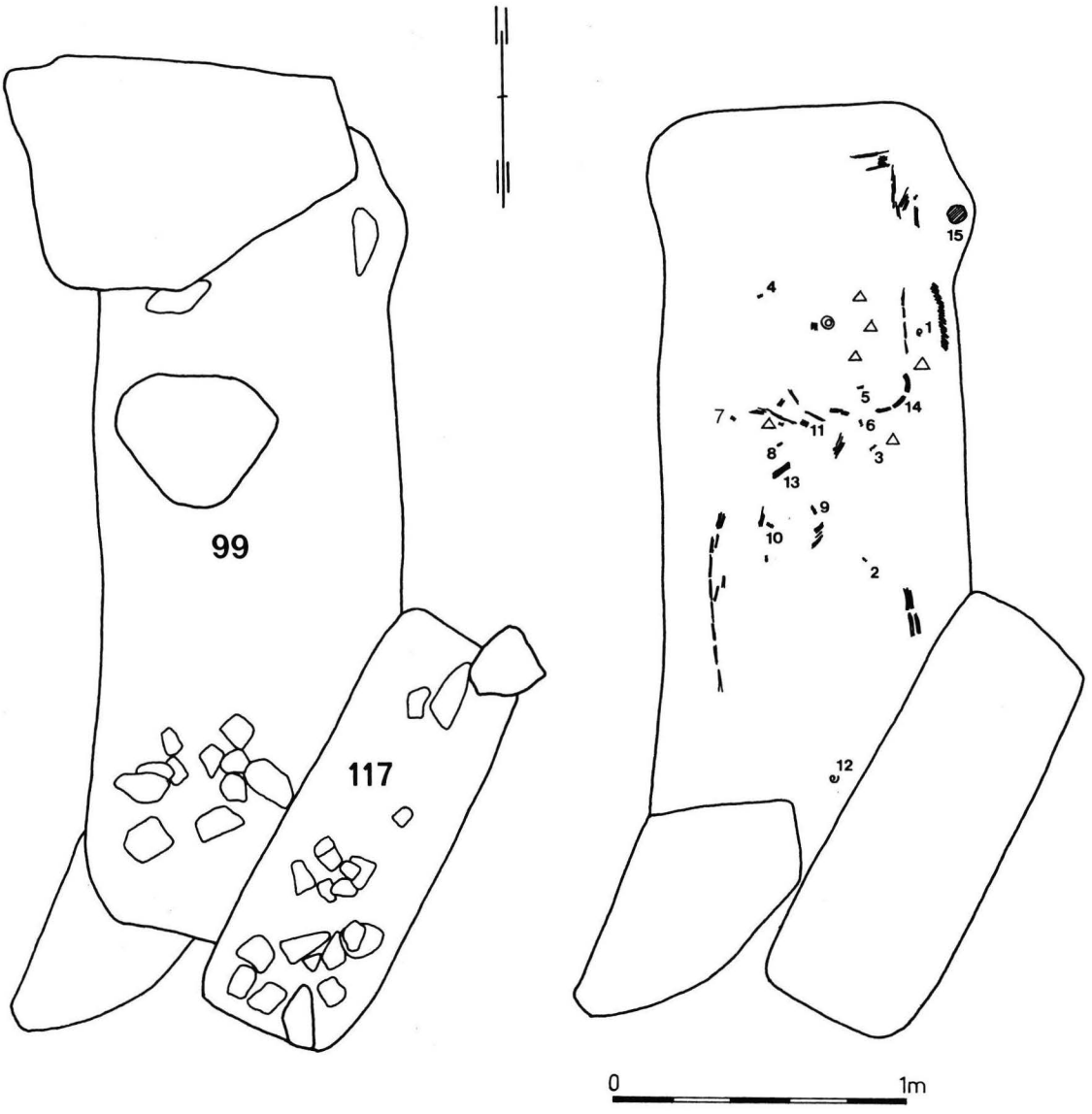

Löydökset:

2137. Pr. sormusta 2 palaa, 16 ja 5 mm (Kt. 43:1). K. 1.

2138. Pr. spiraali, 15×5,5 mm (Kt. 43:2). K. 2.

2139. Pr. spiraalin katk. 3 kpl, yht. 23×6 mm (Kt. 43:3). K. 3.

2140. Ns. kuutiokivi, pyöristyvä, 83×76×75 mm (Kt. 43:15). K. 15.

2141. Rautaesineen katkelma, 55×27×8 mm (Kt. 43:13). K. 13.

2142. Spiraalikorist. katk., spiraalit 5,5 mm (Kt. 43:4). K. 4.

2143. Pr. spiraaleja 2 kpl, 12×5 ja 7×5 mm (Kt. 43:5). K. 5.

2144. Pr. spiraali, 14×5 mm (Kt. 43:6). K. 6.

2145. Pr. spiraali, 16×5 mm (Kt. 43:7). K. 7.

2146. Pr. spiraalisormus, tasakup. varrasta, läpim. 16 mm, koristettu poikkiviivoilla (Kt. 43:11). K. 11.

2147. Pr. spiraali, 4×6 mm.

2148. Pr. spiraaleja, 5×5,5 & 14×6 mm (Kt. 43:8). K. 8.

2149. Pr. spiraalireunusta, 31×5 mm (Kt. 43:9). K. 9.

2150. Pr. spiraalin jäännös ja puuta.

2151. Saviastia, katkelmallinen, pyöreäpohjainen, suoraseinäinen, koristeeton, kork. 95, halk. 154 mm (Kt. 43:14). K. 14.

2152. Pr. spiraalirengas, tasakup. varrasta, läpim. 15 mm (Kt. 43:12). K. 12.

2153. Pr. spiraali, 9×6 mm (Kt. 43:10). K. 10.

2154. Pr. levyn pala, 7×7 mm.

2155. Kuutiokivi, 89×85×67 mm (Kt. 43:16).

2156. Saviastianpaloja 12 kpl, joukossa yksi naarmupintainen reunapala. Täytemaasta.

2157. Palanut savenpala. Täytemaasta.

2158. Palanutta luuta 8 sirua. Täytemaasta.

2159. Rautakuonaa 3 möykkyä. Täytemaasta.

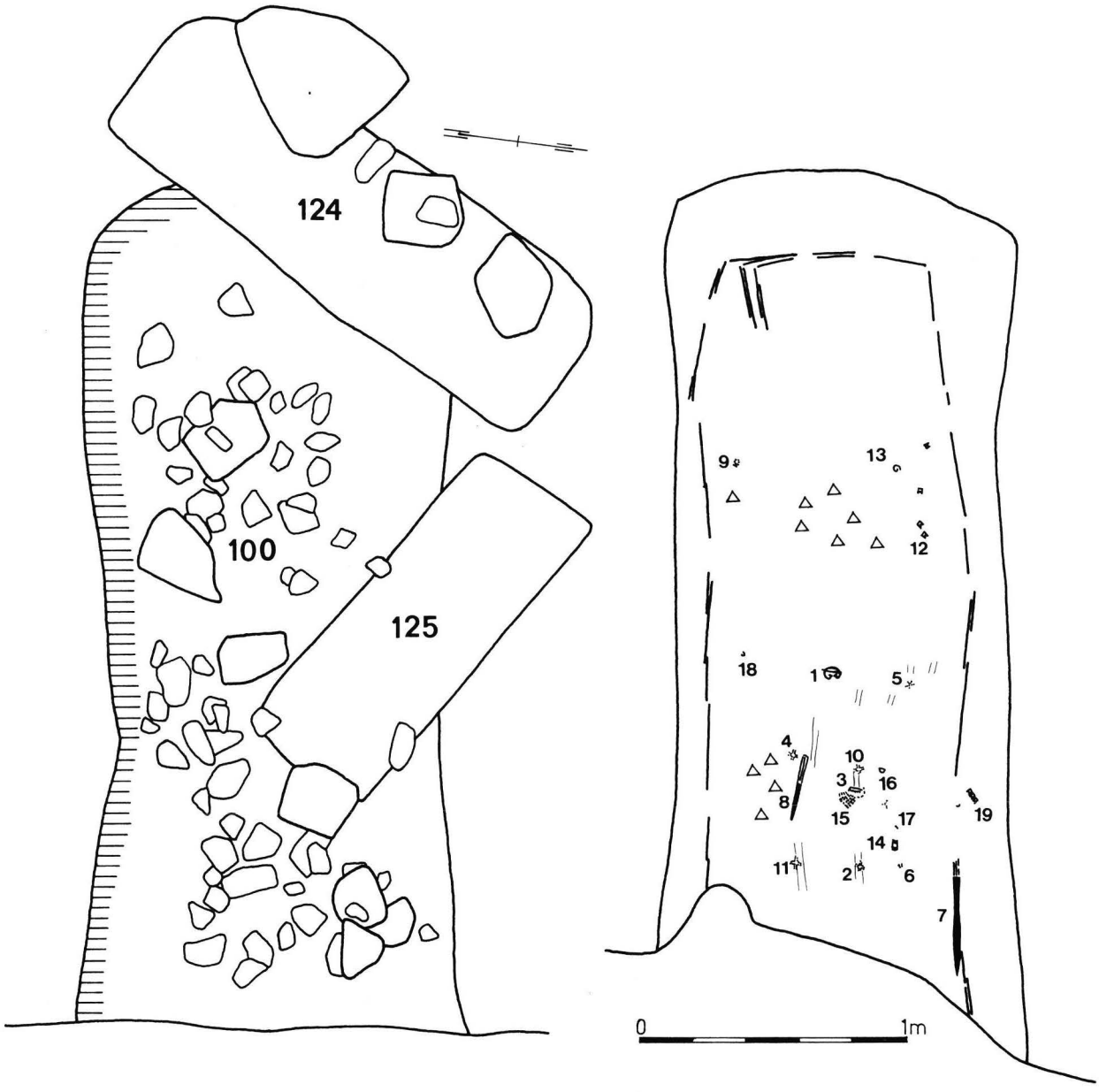

2160. Piinpala. Täytemaasta.
2161. Kivi-iskos. Täytemaasta.
2162. Puunäyte.

HAUTA 100

Sijainti	118/36	Kuvataulut 44–45/100: 1–16
Suunta	W–E	
Koko	330×120 cm	KM 18000:2163–2200
Syvyys	100 cm	

Hauta sijaitsi kivikkoisella joutomaa-alueella, missä pintakerrosten paksuus oli 40, jopa 50 cm. Syksyllä 1969 viemäriojaa kaivettaessa oli rikottu hieman haudan itäpäätä, ja haudan päälle oli kaivettu haudat 124 ja 125, jotka kuitenkaan eivät ulottuneet haudan 100 pohjakerrokseen asti. Haudan täytemaassa oli kiviä, mutta nämä eivät muodostaneet selvää kiveystä. Hautakuoppa oli miltei tasaleveä ja pyöristyväkulmainen, ja sen pohjalla tavattiin jälkiä puurakennelmasta, jossa on ollut sekä kansi, reunat että pohja. Tämä on ollut kooltaan n. 300×100 cm. Kuopan pohja oli hieman epätasainen, koska maaperä on kivikkoista. Täytemaassa oli runsaasti hiiltä, rautakuonaa, maatunutta ja palanutta luuta, saviastianpaloja ja savitiivistettä(?). Vainaja oli selkäasennossa, pää lännessä. Vasen käsivarsi oli suorana pitkin sivua, oikean asennosta ei saatu selkoa. Keihäs oli asetettu vainajan vasemmalle sivulle kärki itää kohti (2187, kartassa 7). Veitsi, kukkaro ja kampa (2191, 2173–79, kartassa 8, 16, 3) olivat luultavasti olleet kiinnitettyinä vyöhön, jonka koristeena oli spiraalipunos (2176, kartassa 15). Veitsi oli oikealla, kukkaro vasemmalla kyljellä. Suurin piirtein vainajan polvien kohdalla oli rivi spiraalikoristeita (2186, 2188, 2190, kartassa 6, 2 ja 11), ja näitä tavattiin myös vyötäisten vaiheilta (2180, 2192, kartassa 10, 4) ja olkavarsien kohdalta

(2165, 2166, kartassa 5 ja 18). Vainajan rinnalla oli pronssinen hevosenkenkäsolki (2167, kartassa 1), ja vasemman käden sormessa oli suuri pronssinen spiraalisormus (2171, kartassa 14). Toinen sormus (2170, kartassa 13) tavattiin irrallaan haudan länsipäästä ja täältä löydettiin myös pieni spiraalikoriste (2169, kartassa 9), jonka yhteydessä oli tekstiilin jäännöksiä. Joidenkin pronssiesineiden päällä oli tuohta ja niiden yhteydessä oli säilynyt muitakin orgaanisia aineita. Eläinten hampaita tavattiin sekä täytemaasta että kuopan pohjalta puurakennelman ja kuopan pohjoisseinän väliltä (kartassa 19).

Löydökset:

2163. Pr. spiraali, 6×4 mm. Pintamaasta.

2164. Tuohen kappaleita, joihin on takertunut hitunen pronssia. Pintamaasta.

2165. Katkelmallinen spiraalikoriste, jossa on kaksi lankapunospyörylää (Kt. 44:5). K. 5.

2166. Spiraalikoristeen katkelmia, aivan hajoavia. K. 18.

2167. Pr. hevosenkenkäsolki, suppilonuppinen, koko 74,5×65 mm, koristettu ympyräleimoilla. Neulan pituus 72 mm, kanta kapea (Kt. 44:1). K. 1.

2168. Rautaesineen katkelma, 45×35×8 mm, kummallekin sivulle takertunut puuta (Kt. 44:12). K. 12.

2169. Spiraalikoriste, jossa lankapunospyörylän toisessa päässä 1+2, toisessa kolme spiraalia. Koristeen toiselle sivulle on takertunut ainakin kaksi kerrosta tekstiiliä (Kt. 44:9). K. 9.

2170. Pr. spiraalisormus, tasakuperaa varrasta, läpim. 15 mm (Kt. 44:13). K. 13.

2171–2172. Pr. keskikilvellinen spiraalisormus, koristeeton, läpim. 21 mm. Lisäksi sormien luita ja muita orgaanisia jäännöksiä (Kt. 44:14). K. 14.

2173. Jäännöksiä nahkaisesta kukkarosta. K. 16.

2174. Arab. hopearahan puolikas, rahaluettelo n:o 33 (Kt. 45:16). K. 16.

2175. Luukampa, kolmios., liitetty yhteen seitsemällä pronssi- ja kahdella rautaniitillä, koristeeton, piikit lähes täysin maatuneet, pit. n. 90 mm (Kt. 44:3). K. 3.

2176. Spiraalikoriste, jossa on kaksi kuusispiraalista riviä ja näiden välissä lankapunos. Lankapunoksen kummassakin päässä on kaksi lyhyttä spiraalia, ja samaan yhteyteen kuuluu vielä joukko irrallisia spiraaleja, jotka luultavasti ovat riippuneet koristeesta lähteneistä langoista, jotka ovat täysin maatuneet. Spiraalien läpim. 6–7 mm (Kt. 45:15). K. 15.

2177. Orgaanisia aineita spiraalien päältä.

2178. Orgaanisia aineita spiraalikoristeen 2176 alta.

2179. Orgaanisia aineita n:oiden 2175–76 yhteydestä.

2180–2183. Spiraalikoriste, ristin muotoinen, pyöryläpäinen, ja useita kerroksia orgaanisia aineita sen yhteydestä (Kt. 44:10). K. 10.

2184. Kaksi spiraalia, paks. n. 7 mm.

2185. Pr. spiraali, paks. 7 mm.

2186. Spiraalikoriste, katkelmallinen, ristin muotoinen (Kt. 44:6). K. 6.

2187. Keihäänkärki, putk., kapealehtinen, Petersenin E-tyyppiä, pit. 368 mm, josta putkea 85 mm, lehti 27×9 mm (Kt. 44:7). K. 7.

2188. Spiraalikoriste, piparkakun muotoinen, läpim. lähes 50 mm (Kt. 44:2). Alla tekstiiliä. K. 2.

2189. Org. aineita ed. yhteydestä.

2190. Spiraalikoriste, ristin muotoinen, ja org. aineita sen yhteydestä (Kt. 44:11). K. 11.

2191. Rautaveitsi, suoraselkäinen, alkuperäinen pituus n. 215 mm, nyt 185 mm, josta ruotoa n. 80 mm, terän leveys 17 mm (Kt. 44:8). K. 8.

2192. Spiraalikoriste, ristin muotoinen, ja org. aineita sen yhteydestä (Kt. 44:4). K. 4.

2193. Saviastianpaloja n. 80 kpl, 2 reunasta. Täytemaasta.

2194. Palaneita savimöykkyjä 11 kpl. Täytemaasta.

2195. Eläimen hampaita. Täytemaasta.

2196. Eläimen hampaan siruja. K. 19.

2197. Eläimen hampaan katkelmia.

2198. Palanutta luuta 8 sirua. Täytemaasta.

2199. Rautakuonaa 8 möykkyä. Täytemaasta.

2200. Org. aineita esineiden päältä.

HAUTA 101

Sijainti 114/43 KM 18000:2201–2202
Suunta SSE–NNW
Koko 175×70 cm
Syvyys 90 cm

Hauta sijaitsi kivikkoisella joutomaa-alueella, missä pintakerrosten paksuus oli n. 50 cm. Hautakuoppa oli soikeahko, pohjasta pyöristyvä ja kaakkoispäässä olleen kiven johdosta epätasainen. Täytemaassa oli melko paljon kiviä. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

2201. Saviastianpala.

2202. Rautakuonaa 5 möykkyä.

HAUTA 102

Sijainti 113/45 KM 18000:2203–2204
Suunta NW–SE
Koko 190×60 cm
Syvyys 95 cm

Hauta sijaitsi kivikkoisella joutomaa-alueella, missä pintakerrosten paksuus oli n. 30 cm. Se oli tehty haudan 103 päälle. Hautakuoppa oli keskustasta suuren kiven tähden jonkin verran päitä kapeampi, pohjasta tasainen. Täytemaassa oli hiilensiruja ja kuopan luoteispäässä jonkin verran kiviä. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

2203. Saviastianpaloja 2 kpl.
2204. Rautakuonaa 6 möykkyä.

HAUTA 103

Sijainti 114/45 KM 18000:2205
Suunta W–E
Koko 180×60 cm
Syvyys 85 cm

Hauta sijaitsi kivikkoisella joutomaa-alueella, missä pintakerrosten paksuus vaihteli 30–60 cm:iin. Sitä oli tuhottu hautoja 102 ja 104 tehtäessä. Hautakuoppa oli muodoltaan pitkänsoikea, ja sen länsipäässä oli n. 20 cm pohjatasoa ylempänä n. 40×40 cm laaja parikerroksinen kiveys. Täytemaassa oli hiiltä. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

2205. Rautakuonaa 3 möykkyä.

HAUTA 104

Sijainti 115/46 KM 18000:2206
Suunta NW–SE
Koko 210×40–65 cm
Syvyys 110 cm

Hauta sijaitsi kivikkoisella joutomaa-alueella, missä pintakerrosten paksuus oli 45–60 cm. Se oli tehty osittain haudan 103 päälle. Hautakuoppa oli suorapäinen, kaakkoispäähän kapeneva, jokseenkin tasapohjainen. Täytemaassa oli hiiltä ja rautakuonaa. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

2206. Rautakuonaa 2 möykkyä.

HAUTA 105

Sijainti 116,5/44 KM 18000:2207–2211
Suunta SSW–NNE
Koko 220×80 cm
Syvyys 90–110 cm

Hauta sijaitsi kivikkoisella joutomaa-alueella, missä pintakerrosten paksuus oli 60–70 cm. Se oli tehty haudan 126 päälle. Haudan keskiosan päällä oli parinkymmenen kiven muodostama, n. 110×60 cm laaja kiveys. Hautakuoppa oli yläosastaan suorasivuinen, pyöristyväpäinen, alempana sen reunat olivat mutkaiset ja pohja oli parin suuren kiven johdosta aivan epätasainen. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

2207. Veitsen kärkikatkelma, 30×12×3 mm. Pinnalta.
2208. Saviastianpala, harmaata ainesta, koristeeton.
2209. Palanutta savea 3 möykkyä.
2210. Palanutta luuta 2 sirua.
2211. Rautakuonaa 3 möykkyä.

HAUTA 106

Sijainti 116/47 KM 18000:2212–2213
Suunta SSW–NNE
Koko 200×65 cm
Syvyys 120 cm

Hauta sijaitsi kivikkoisella joutomaa-alueella, missä pintakerrosten paksuus oli 30–40 cm. Hautakuoppa oli yläosastaan pitkänsoikea, alempaa suorasivuinen ja lähes suorapäinen, tasapohjainen. Täytemaassa oli hiiltä ja varsinkin kuopan koillispäässä n. 10–20 cm pohjatasoa ylempänä kiviä. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

2212. Saviastianpaloja 4 kpl.
2213. Rautakuonaa 18 möykkyä.

HAUTA 107

Sijainti 117/46 Koko 170×70 cm
Suunta SSW–NNE Syvyys 80 cm

Hauta sijaitsi kivikkoisella joutomaa-alueella, missä pintakerrosten paksuus oli 30–35 cm. Se oli suureksi osaksi tuhoutunut viemäriojan kaivuussa. Hautakuoppa oli tasaleveä, pyöristyväkulmainen ja tasapohjainen. Hautaus oli esineetön.

HAUTA 108

Sijainti 115/50 KM 18000:2214–2215
Suunta SSW–NNE
Koko 260×80 cm
Syvyys 80–85 cm

Hauta sijaitsi joutomaa-alueella, missä pintakerroksen paksuus oli n. 40 cm. Sen päälle osittain oli tehty hauta 110. Haudan pinnalla oli suuri kivi, joka luultavasti oli joutunut siihen myöhemmin. Hautakuoppa oli epämääräisen soikea ja pohjasta epätasainen. Täytemaassa oli hiilensiruja. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

2214. Saviastianpaloja 2 kpl, vaaleanruskeita, paks. 9 mm.
2215. Rautakuonaa 3 möykkyä.

HAUTA 109

Sijainti 113/47 KM 18000:2216–2219
Suunta SSW–NNE
Koko 70×60 cm
Syvyys 75 cm

Hauta sijaitsi kivikkoisella joutomaa-alueella, missä pintakerrosten paksuus oli n. 40 cm. Hautakuoppa oli soikeahko, pyöristyväpohjainen, keskiosassa oli melko runsaasti maatunutta luuta. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

2216. Saviastianpaloja 5 kpl, aivan muruja.
2217. Maatunutta luuta.
2218. Rautakuonaa 7 möykkyä.
2219. Piinsiru.

HAUTA 110

Sijainti 116/50 KM 18000:2220–2223
Suunta W–E
Koko 240×70 cm
Syvyys 100 cm

Hauta sijaitsi joutomaa-alueella, missä pintakerrosten paksuus oli n. 40 cm. Se oli tehty haudan 108 päälle ja sen itäpää oli kaivettu nokikuopan I läpi. Hautakuoppa oli yläosastaan soikeahko, alempaa suorasivuinen ja suorapäinen. Pohja oli jokseenkin tasainen, mutta länsipää oli suuren kiven vuoksi n. 10 cm ylempänä. Täytemaassa oli pohjalla muutamia kiviä ja siitä tavattiin myös hiilen palasia. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

2220. Saviastianpaloja 3 kpl, joista yksi naarmupintainen.
2221. Palanutta savea 5 möykkyä.
2222. Rautakuonaa 3 möykkyä.
2223. Kivilaji-iskoksia 2 kpl.

HAUTA 111

Sijainti 113,5/63 KM 18000:2224–2226
Suunta NW–SE
Koko 130×90 cm
Syvyys 60 cm

Hauta sijaitsi peltoalueella, missä multaa oli n. 25–30 cm. Sen päällä oli seitsemän kiven muodostama latomus. Hautakuoppa oli soikeahko, pohjasta pyöristyvä. Täytemaasta tavattiin hiilensiruja. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

2224. Saviastianpaloja 3 kpl.
2225. Palanut luunsiru.
2226. Rautakuonaa 2 möykkyä.

HAUTA 112

Sijainti 114/51 Valokuva 29
Suunta SSW–NNE KM 18000:2227–2229
Koko 210×80 cm
Syvyys 115 cm

Hauta sijaitsi joutomaa-alueella, missä pintamaakerrosten paksuus oli 30–40 cm. Hautakuoppa oli yläosastaan soikeahko, alempaa suorasivuinen, pyöristyväkulmainen, pohja oli luoteisreunalla n. 10 cm alempana kuin kaakkoissivulla. Täytemaassa oli hiiltä. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

2227. Palanutta savea 3 murua.
2228. Eläimen leukaa ja hampaita.
2229. Rautakuonaa 18 möykkyä.

HAUTA 113

Sijainti 113,5/52,5 Valokuva 29
Suunta SSW–NNE KM 18000:2230–2231
Koko 180×45 cm
Syvyys 60–110 cm

Hauta sijaitsi joutomaa-alueella, missä pintakerrosten paksuus oli n. 30–40 cm. Hautakuoppa oli

miltei suorakulmainen, mutta pohjasta erittäin epätasainen sen keskelle sattuneen suuren kiven vuoksi. Täytemaassa oli hiiltä. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

2230. Saviastianpala, koristeeton.

2231. Rautakuonaa 10 möykkyä.

HAUTA 114

Sijainti	114/54	Valokuva 29
Suunta	SSW–NNE	KM 18000:2232–2235
Koko	160×70–90 cm	
Syvyys	100 cm	

Hauta sijaitsi joutomaa-alueella, missä pintakerrosten paksuus oli 30–35 cm. Hautakuoppa oli yläosastaan leveä ja pyöristyväkulmainen, alempaa miltei suorakulmainen, pohja oli tasainen. Haudan keskeltä, 30 cm pohjatasoa ylempää, tavattiin eläimen leukaluita ja hampaita (2234). Täytemaassa oli hiiltä. Hautaus oli esineetön.

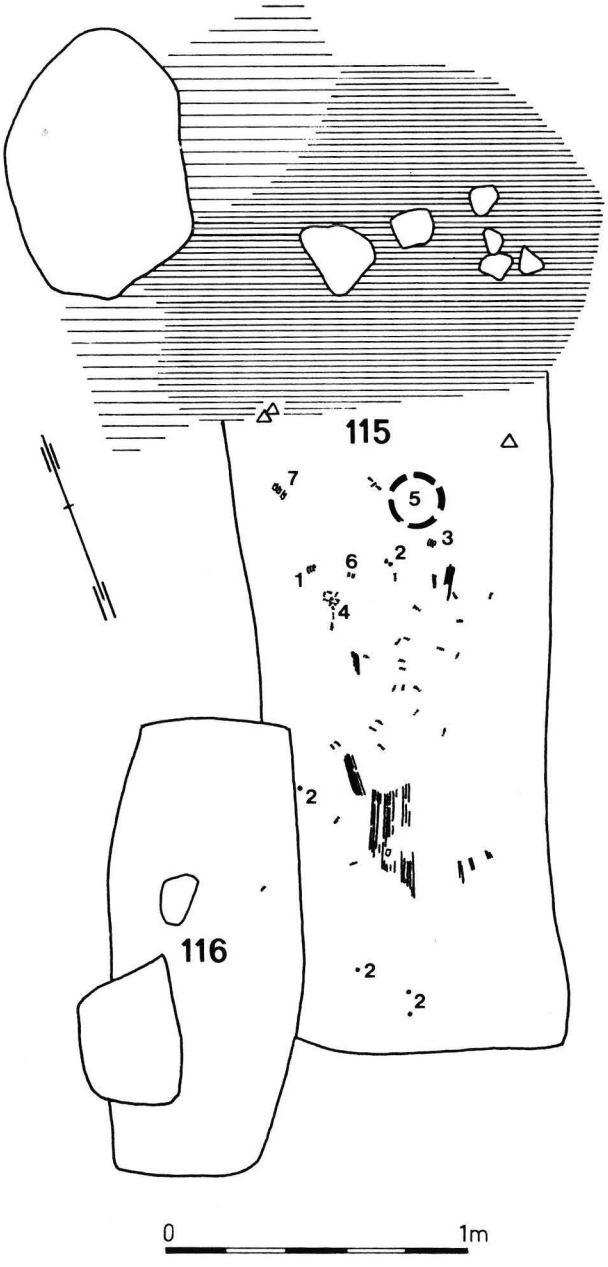

Löydökset täytemaasta:

2232. Saviastianpaloja 4 kpl, koristeettomia.

2233. Palanut savimöykky.

2234. Eläimen leukaa ja hampaita.

2235. Rautakuonaa 12 möykkyä.

HAUTA 115

Sijainti	115/34	Valokuva 30
Suunta	NNE–SSW	Kuvataulu 46/115:1–5
Koko	350×130 cm	KM 18000:2236–2274
Syvyys	80 cm	

Hauta sijaitsi kivikkoisella joutomaa-alueella, missä pintakerrosten paksuus oli 35–40 cm. Hauta 116 oli jonkin verran sen lounaiskulman päällä. Haudan koillispäässä oli nokimaan täyttämä kuoppa, jossa oli myös muutamia kiviä. On epävarmaa, kuuluiko tämä hautauksen yhteyteen. Hautakuoppa levisi hieman koillista kohti, lounaispääty oli suora. Pohja oli melko tasainen, mutta koillispäässä n. 10 cm syvemmällä. Reunoilla ei näkynyt puujälkiä, mutta pohjaa peitti osittain maatunut puukerros. Ihmisen hampaita löytyi haudan koillispäästä (kartassa 6), niin että pää on luultavasti ollut siellä, vaikka helmiä tavattiin haudan lounaispäästäkin (2247, 2265, kartassa 2). Hampaiden lähettyvillä oli kaksi sormusta (2258, 2259, kartassa 1, 3), saviastia (2263, kartassa 5) sekä kulmakoriste ja reunusta (2261, kartassa 4). Suuri joukko spiraaleja löytyi hajallaan haudan keskiosasta, ja näyttääkin siltä, että haudan esineistö on syystä tai toisesta liikkunut paikaltaan. Eläimen hampaita oli haudan pohjoiskulmalla (2272, kartassa 7), ja täytemaassa oli savihyrrän kappale, saviastianpaloja, palanutta savea ja luuta, rautakuonaa ja hiiltä (2267–2270, 2273).

Löydökset:

2236. Pr. spiraaleja, 2 kpl, 17×5 ja 16×6 mm. Lankaa.

2237. Pr. spiraali, 14×6 mm, lankaa.

2238. Pronssinpala.

2239. Pr. spiraali. 17×5 mm.

2240. Pr. spiraali, 15×6 mm.

2241. Pr. spiraali, 17×6 mm.

2242. Pr. spiraali, 12×6 mm.

2243. Pr. spiraali, 19×5,5 mm.

2244. Pr. spiraali, 20×5,5 mm.
2245. Pr. spiraali, 16×5,5 mm.
2246. Pr. spiraali, 16×5,5 mm.
2247. Helmiä, sinisiä, 5 kpl, joista yksi kaksoishelmen puolikas, koot 8×6, 7×6, 7,5×6, 6,5×5,5 ja 6,5×12 mm (Kt. 46/115:2). K. 2.
2248. Pr. spiraali, 23×5,5 mm.
2249. Pr. spiraali, 13×6 mm.
2250. Pr. spiraali, 16×6 mm.
2251. Pr. spiraali, 15×5,5 mm.
2252. Pr. spiraali, 17×5,5 mm.
2253. Pr. spiraaleja 2 kpl, 13×5,5 ja 16×6 mm.
2254. Pr. spiraali, 18×5,5 mm.
2255. Pr. spiraaleja 2 kpl, 18,5×5 ja 18×5,5 mm.
2256. Pr. spiraali, 15×5,5 mm.
2257. Pr. spiraali, 13×6,5 mm.
2258. Pr. spiraalisormus, tasakuperaa varrasta, läpim. 15 mm (Kt. 46/115:1). Sormen luu. K. 1.
2259. Pr. spiraalisormus, tasakuperaa varrasta, läpim. 16 mm (Kt. 46/115:3). K. 3.
2260. Pr. spiraaleja 3 kpl, 18,5, 16 ja 14×5,5 mm.
2261. Suuri kulmakoriste ja reunaspiraaleja n. 230 mm pitkä pätkä (Kt. 46/115:4). K. 4.
2262. Puunäyte n:on 2261 alta.
2263. Saviastia, katk., pyöreäpohjainen, korist. kuudella laineviivalla, kork. 87 mm, halk. 151 mm (Kt. 46/115:5). K. 5.
2264. Pr. spiraali, 14×6 mm.
2265. Helmi, sininen, 7×5,5 mm.
2266. Pr. spiraaleja 2 kpl, 18×5 ja 12×6 mm. Seulasta.
2267. Saviastianpaloja 42 kpl, yksi reunasta, osa naarmupintaisia. Täytemaasta.
2268. Savihyrrän katkelma, 20×15×11 mm. Täytemaasta.
2269. Palanutta savea 7 möykkyä. Täytemaasta.
2270. Palanutta luuta 12 sirua. Täytemaasta.
2271. Ihmisen hampaita 3 kpl. K. 6.
2272. Eläimen hampaita. K. 7.
2273. Rautakuonaa 8 möykkyä. Täytemaasta.
2274. Puunäyte.

HAUTA 116

Sijainti	114/33	KM 18000:2275–2278
Suunta	SSW–NNE	(Kartta ks. hauta 115)
Koko	150×65 cm	
Syvyys	95 cm	

Hauta sijaitsi kivikkoisella joutomaa-alueella, missä pintakerrosten paksuus oli n. 45 cm. Se oli tehty osaksi haudan 115 länsisivun päälle. Haudan eteläpään päällä oli kookas kivi. Hautakuoppa oli kaarevasivuinen, suorapäinen ja tasapohjainen. Täytemaassa oli hiiltä, pronssispiraali, saviastianpaloja, palanutta luuta ja rautakuonaa (2275–2278), mutta hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

2275. Pr. spiraali, 6×6 mm.
2276. Saviastianpaloja 2 kpl, koristeettomia.
2277. Palanutta luuta 2 sirua.
2278. Rautakuonamöykky.

HAUTA 117

Sijainti	114,5/38	Valokuva 24
Suunta	SSW–NNE	KM 18000:2279–2281
Koko	140×55 cm	(Kartta ks. hauta 99)
Syvyys	70 cm	

Hauta sijaitsi kivikkoisella joutomaa-alueella, missä pintakerrosten paksuus oli n. 45 cm. Se oli tehty haudan 99 luoteiskulman päälle. Haudan koillispäässä lähellä pohjatasoa oli 40×60 cm laaja kivilatomus. Hautakuoppa oli tasaleveä, pyöristyväkulmainen ja jokseenkin tasapohjainen. Täytemaassa oli hiiltä, saviastianpaloja, palanutta luuta ja rautakuonaa (2279–2281), mutta hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

2279. Saviastianpaloja 2 kpl, koristeettomia.
2280. Palanut luunsiru.
2281. Rautakuonaa 3 möykkyä.

HAUTA 118

Sijainti	119/34	Valokuvat 30, 74, 75
Suunta	W–E	Kuvataulu 46–47/118:
Koko	200×115 cm	1–15
Syvyys	75 cm	KM 18000:2282–2302

Hauta sijaitsi kivikkoisella joutomaa-alueella, missä pintamaakerroksia oli n. 50 cm. Sen päällä oli muutamia suuria kiviä. Hautakuoppa oli melko leveä, ei aivan säännöllinen muodoltaan, mutta melko tasapohjainen, joskin länsipään saviastian (2296, kartassa 1) kohdalla tumma maa ulottui muuta pohjatasoa syvemmälle. Kuopassa oli jäännöksiä n. 110×40–50 cm laajasta arkusta tai puukehyksestä. Vainaja oli pieni lapsi, pituus korkeintaan 90 cm, joka oli haudattu selkäasennossa, pää haudan länsipäässä. Spiraalirannerenkaiden (2286, 2294, kartassa 13, 14) yhteydessä säilyneet ranneluut olivat haudan keskivaiheilla, samoin sormus-

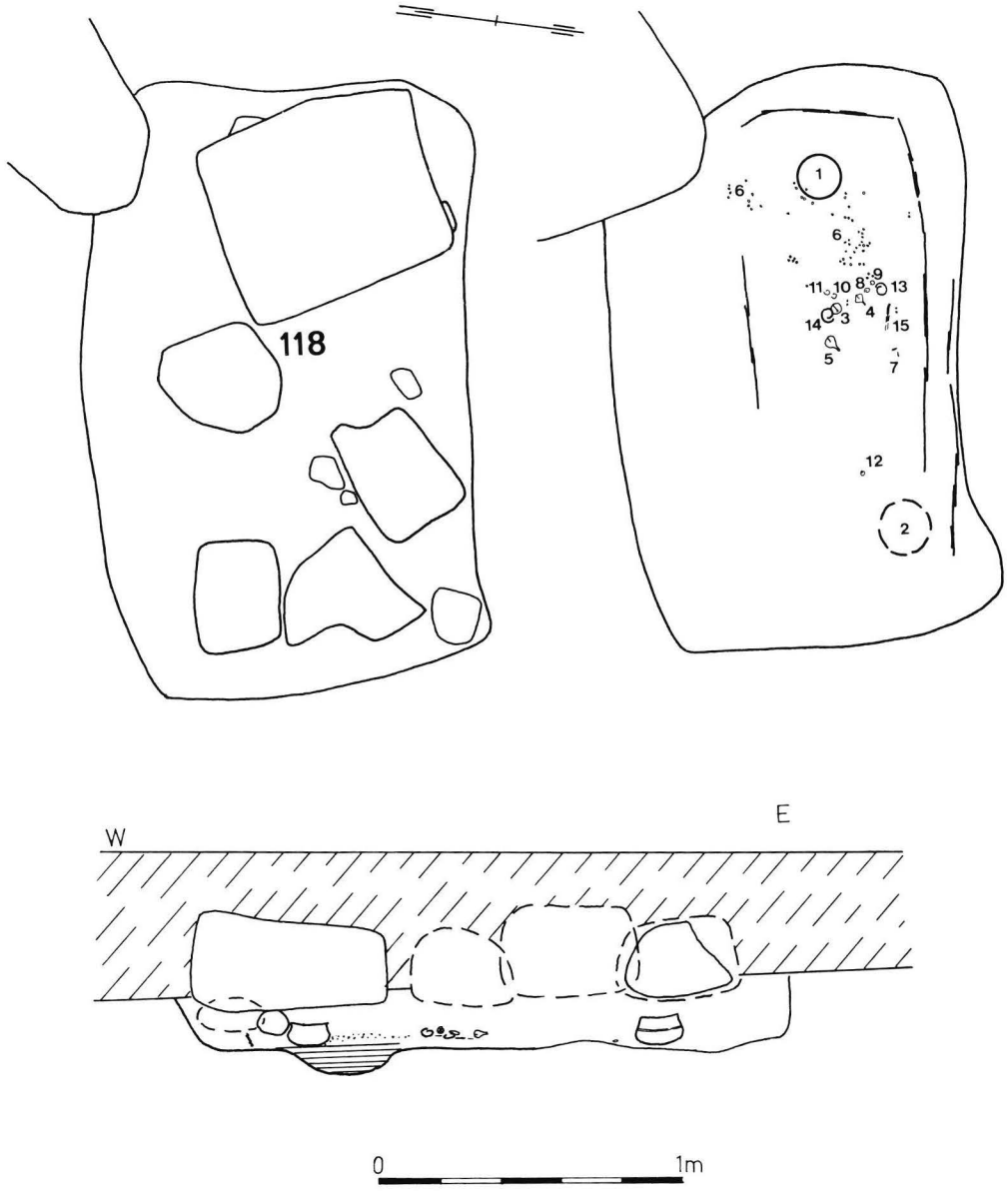

ten (2288–89, 2292–93, kartassa 8–11) sisällä säilyneet pienet sormien luut. Samoilla paikoin oli kaksi kulkusta (2290, 2295, kartassa 4, 5) ja solki (2291, kartassa 3), joka oli nurin, sekä jäännöksiä pienestä rautaveitsestä (2287, kartassa 15). Näistä länteen oli suuri joukko erivärisiä helmiä (2284, kartassa 6). Muutamia helmiä oli myös länsipään saviastian sisällä (kartassa kohta 1). Saviastiat oli sijoitettu haudan kumpaankin päähän, ja itäisemmän (2298, kartassa 2) luota löydettiin vielä yksi pronssinen spiraalirengas (2297, kartassa 12). Tämänkin yhteydessä oli pieniä luita, joten se on ehkä ollut varpaassa. Täytemaassa oli hiiltä, saviastianpaloja, palanutta savea, palaneita luunsiruja ja kivilaji-iskos (2299–2302).

Löydökset:

2282. Kaksoishelmi, kelt., 5,5×9 mm (Kt. 47:6). K. 6.

2283. Kaksoishelmi, hopeafol., 6×11 mm (Kt. 47:6). K. 6.

2284. Helmiä 63 kpl: a) tummansinisiä pyöreitä 10 kpl, 5×5 mm, b) kaksiosaisia 11 kpl, 4,5–5×7–10 mm, c) kolmiosaisia 3 kpl, 4–5×12,5–14 mm, d) vaaleansinisiä kaksiosaisia 2 kpl ja yksi turkoosinsininen, 4,5–5×8–10 mm, e) kultafoliohelmiä, pyöreitä 2 kpl, halk. 5–6 mm, f) kaksiosaisia 3 kpl, 6–7×11–12 mm, g) kolmiosaisia 1 kpl, 5×14 mm, h) hopeafoliohelmiä 2 kpl, 6×6 ja 7×5 mm, i) kaksiosaisia 3 kpl, 4,5–6×9–10 mm, j) kolmiosaisia 1 kpl, 5,5×15 mm, k) keltaisia pyöreitä 8 kpl, 5–7×5 mm, l) kaksiosaisia 3 kpl, 5–6,5×11 mm, m) pieniä vihreitä 4 kpl, 3,5×3 mm, n) pieniä sinisiä 5 kpl, 3–4,5×2–4 mm, o) violetteja 3 kpl, 4–5×5 mm ja p) punainen sukkulanmuotoinen, 4×8 mm. Helmien yhteydessä oli pr.

spiraalirengas, läpim. 7 mm, ja pr. spiraali, 6×5 mm. Kolme helmistä löydettiin saviastiasta 2296 (Kt. 47:6). K. 6.

2285. Rautakoukku, jonka toisessa päässä puuta (Kt. 47:7). K. 7.

2286. Pr. spiraalirannerengas, tasakuperaa varrasta, n. 3,5 kierrosta, läpim. n. 40 mm, varras 6×2 mm (Kt. 47:13). Lisäksi org. aineita renkaan päältä. K. 13.

2287. Rautaveitsi, pit. 105 mm, kahva, jonka ympärillä on ollut pronssirengas, katkennut paloiksi, terän lev. 13 mm, hamaran paks. 5 mm (Kt. 47:15). K. 15.

2288. Pr. spiraalisormus, kolmikulmaista varrasta, koristettu uurteella, läpim. 9 mm (Kt. 47:9). K. 9.

2289. Pr. spiraalisormus, pyöreätä varrasta, läpim. 9 mm (Kt. 47:8). K. 8.

2290. Pr. kulkunen, 28×28×34 mm, viivakoristeinen, ja org. aineita sen yhteydestä (Kt. 47:4). K. 4.

2291. Pr. solki, pyöreä, 38×36 mm, puhkonainen siten, että keskustaan muodostuu ristikuvio, jonka sakaroiden välillä on kolme tai neljä reikää. Keskiosa on jonkin verran koholla ja pinta on koristettu pisteympyröillä. Neula on rautaa, ja siihen on takertunut hieman tekstiiliä (Kt. 47:3). K. 3.

2292. Pr. spiraalisormus, pyör. varr., läpim. 8 mm (Kt. 47:10). K. 10.

2293. Pr. sormus, kuten ed., läpim. 8 mm (Kt. 47:11). Lisäksi sormen luu sormuksen sisältä. K. 11.

2294. Rannerengas kuten n:o 2286, läpim. 35 mm, ranneluita ja palttinasidoksista tekstiiliä (Kt. 47:14). K. 14.

2295. Pr. kulkunen, 33×43 mm, taitteen kohdalla kohoharja (Kt. 47:5). Lisäksi org. aineita kulkusen päältä ja nyöriä, joka oli ripustuslenkin sisällä. K. 5.

2296. Saviastia, pyöreäpohjainen, hieman profiloitu, koristeeton, kork. 90 mm, halk. 145 mm (Kt. 46/118:1). K. 1.

2297. Pr. spiraalirengas, pyöreää varrasta, läpim. 7–8 mm (Kt. 47:12). K. 12.

2298. Saviastia, tasapohjainen, pyöristyväseinäinen, koristettu sormiuralla reunan alapuolelta, kork. 130 mm, halk. 155 mm (Kt. 46/118:2). K. 2.

2299. Saviastianpaloja, 41 kpl, koristeettomia, joukossa haudan astioihin kuuluvia paloja. Täytemaasta.

2300. Palanutta savea 52 möykkyä. Täytemaasta.

2301. Palanutta luuta 5 sirua. Täytemaasta.

2302. Kivilaji-iskos. Täytemaasta.

HAUTA 119

Sijainti	108,5/28,5	Valokuvat 22, 23
Suunta	SW–NE	KM 18000:2303–2305
Koko	140×60 cm	(Kartta ks. hauta 97)
Syvyys	90 cm	

Hauta sijaitsi kivikkoisella joutomaa-alueella, missä pintamaakerrosten paksuus oli n. 40 cm. Se oli tehty osittain haudan 97 lounaiskulman päälle. Haudan koillispään päällä oli jonkin verran kiveystä, joka pinnalla sotkeutui haudan 97 kiveykseen, mutta erottui tässä haudassa vielä siinä vaiheessa, kun haudan 97 kohdalla ei enää ollut kiviä. Latomuksen laajuus tässä vaiheessa oli n. 50×50 cm. Hautakuoppa oli yläosastaan leveämpi ja soikeahko, alempaa aivan suorapäinen, lounaissivukin oli suora, luoteissivu hieman ulospäin kaartuva, pohja oli jokseenkin tasainen. Kuopan täytemaa erottui runsaan hiilipitoisuutensa johdosta aivan selvästi haudan 97 täytemaasta. Haudan reunoilla erottui n. 15 cm pohjatasosta jälkiä arkusta tai puuvuorauksesta, ja nämä jatkuivat haudan pohjalle asti, missä oli vähäisiä luujälkiä. Täytemaassa oli saviastianpaloja, palanutta luuta ja rautakuonaa (2303–05), mutta hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

2303. Saviastianpaloja 6 kpl, koristeettomia.

2304. Palanutta luuta 3 sirua.

2305. Rautakuonaa 3 möykkyä.

HAUTA 120

Sijainti	114/88	Valokuvat 25–28
Suunta	NW–SE	Kuvataulu 48/120:
Koko	400×140 cm	1–13
Syvyys	110 cm	KM 18000:2306–2321

Hauta sijaitsi vanhalla peltoalueella, missä pintakerroksen paksuus oli 40–55 cm. Sitä oli pahasti tuhottu hautoja 65, 131, 133, 134 ja osaksi hautaa 417 tehtäessä. Lisäksi pelto-oja oli sen luoteispään päällä. Haudan kaakkoispään kolmen kiven muodostama päätykiveys oli kuitenkin säilynyt koskemattomana. Hautakuoppa oli säännöllinen muodoltaan, lähes tasaleveä ja pyöristyväkulmainen. Reunoilla oli merkkejä puuvuorauksesta ainakin 30 cm:n korkeuteen pohjatasosta, ja pohjaa peitti kaikissa säilyneissä kohdissa tumma kerros. Vainaja oli ilmeisesti haudattu pää luoteeseen, sillä hauta-

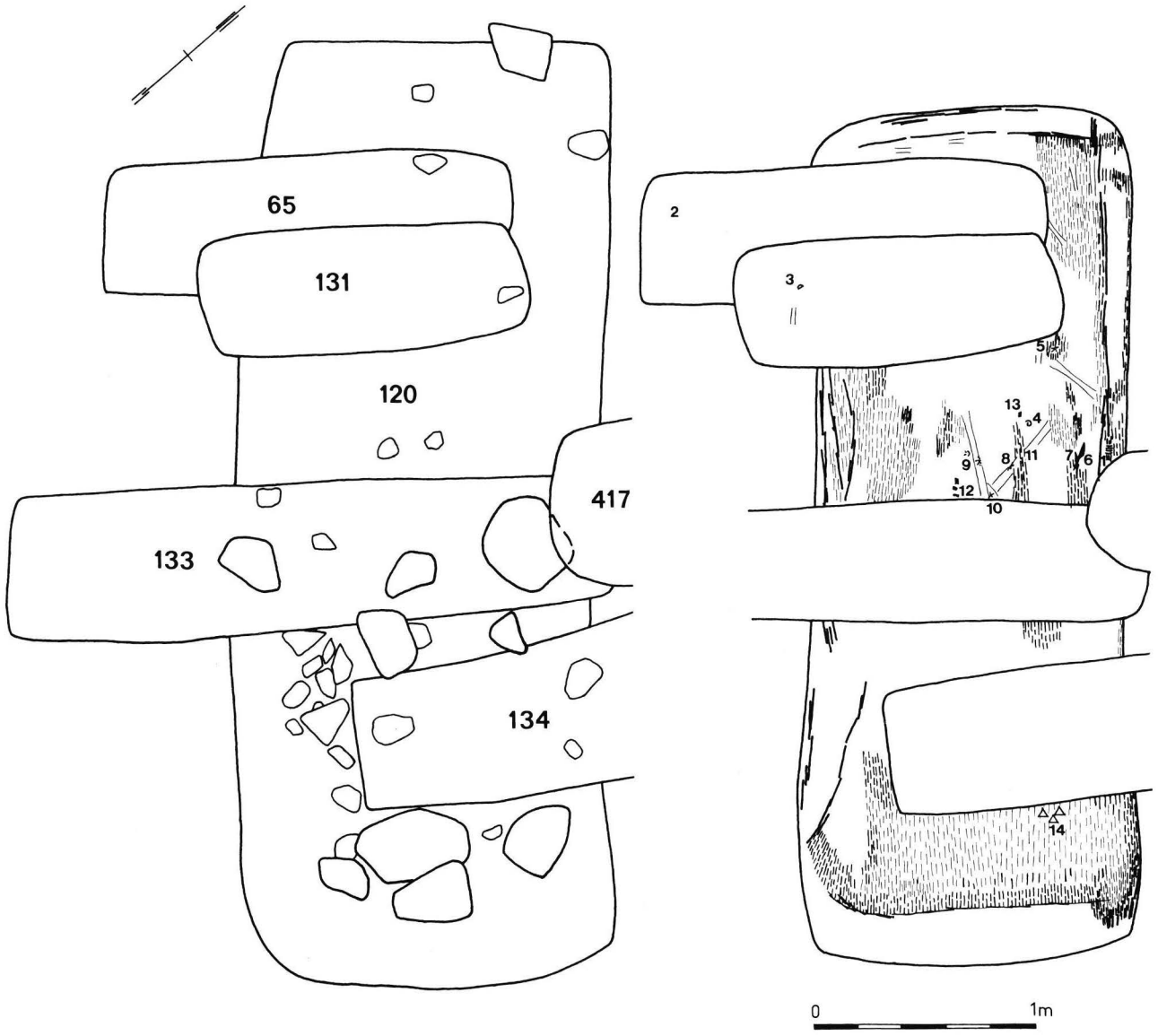

kuopan kaakkoispäästä tavattiin jalkojen luita. Näiden läheisyydestä löydettiin spiraalikoristeita (2310, 2312, 2314, 2315, kartassa 5, 10, 12, 8, 11, 9) ja kaksi nuolenkärkeä (2311a, b, kartassa 6, 7). Puun ympärille kierretty spiraalirengas löytyi haudan koillissivulta (2307, kartassa 1), ja haudan keskustassa oli katkelma jostakin rautaesineestä, ehkä veitsestä (2313, kartassa 13). Haudan kaakkoispäässä oli saviastianpaloja (2316, kartassa 14). Pintakerroksesta löytyi katkelmallinen pronssisormus (2306, kartassa 4), ja täytemaassa oli rautakuonaa (2317). Mahdollisesti hautojen 65 ja 131 täytemaasta löytyneet sormus ja rahanpala (1906, 2375, kartassa 2, 3) ovat alkuaan tästä haudasta.

2306. Pr. sormus, katk., tasakuperaa varrasta, läpim. 18 mm (Kt. 48/120:4). K. 4.

2307. Pr. spiraalirengas, keskikilv., koristettu kohoharjalla ja kaiverruksella, läpim. 26–27 mm, sisällä puunpala (Kt. 48/120:1). K. 1.

2308. Raudanpaloja, 11 kpl, jostakin suuresta esineestä.

2309. Pronssirenkaan katk. K. 9.

2310. Spiraalikoristeen katk. (Kt. 48/120:5). Org. aineita. K. 5.

2311. Nuolenkärkiä, 2 kpl: a) kärki, joka on ruodollinen ja varustettu lattealla, pitkänsuipolla lehdellä, pit. 111 mm, paino 16,15 g (Kt. 48/120:6), K. 6.

b) kärki, joka on ruodollinen ja hyvin kapealla ja pyöristyväreunaisella lehdellä varustettu. Kärki on poikki, niin että alkuperäisestä pituudesta ei ole tietoa, pit. nyt 110 mm, paino 17,52 g (Kt. 48/120:7). K. 7.

2312. Spiraalikoristeita, luuta ja muuta org. ainetta (Kt. 48/120:10, 12). K. 10, 12.

2313. Raudanpala, 37×16×11 mm, veitsestä? (Kt. 48/120:13). K. 13.

2314. Spiraalikoristeiden katk. ja org. aineita (Kt. 48/120:8, 11). K. 8, 11.

2315. Spiraalikoristeen katkelma (Kt. 48/120:9). Luu. K. 9.

2316. Saviastianpaloja, n. 30 kpl, osa muruja. K. 14.

2317. Rautakuonaa, 8 möykkyä. Täytemaasta.

2318. Kivilaji-iskos. Täytemaasta.

2319–2321. Puunäytteitä.

Löydöksiä haudan 65 täytemaasta:

1906. Pr. spiraalisormus, kolmikulmaista varrasta, läpim. 15 mm, kierteet auenneet (Kt. 48/120:2). K. 2.

1907. Pieni rautavarras, 17×3,5 mm.

1908. Saviastianpaloja, 3 kpl.

1909. Palanut savenpala.

1910. Rautakuonaa, 3 möykkyä.

Löydös haudan 131 täytemaasta:

2375. Hopearahan pala, tuntemattomaksi kulunut, vain hieman reunaviivaa näkyvissä, rahal. n:o 34 (Kt. 48/120:3). K. 3.

HAUTA 121

Sijainti 111/31,5 KM 18000:2322–2323
Suunta NW–SE (Kartta ks. hauta 98)
Koko 75×40 cm
Syvyys 90 cm

Hauta sijaitsi kivikkoisella joutomaa-alueella, missä pintakerrosten paksuus oli n. 50 cm. Se sivusi hieman hautaa 98. Hautakuoppa oli suorapäinen, luoteispäästä leveämpi, pohja oli pyöristyvä. Täytemaassa oli hiiltä, saviastianpaloja ja rautakuonaa. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

2322. Saviastianpaloja 2 kpl.

2323. Rautakuonaa 4 möykkyä.

HAUTA 122

Sijainti 109/31 Valokuva 22
Suunta W–E KM 18000:2324–2325
Koko 190–160× 100–60 cm (Kartta ks. hauta 97)
Syvyys 75–80 cm

Hauta sijaitsi kivikkoisella joutomaa-alueella, missä pintakerroksia oli n. 40 cm. Se oli tehty haudan 97 pohjoispään päälle. Hautakuoppa oli yläosastaan laajempi, muodoltaan säännötön ja pohjasta epätasainen. Täytemaassa oli hiiltä, saviastianpaloja ja rautakuonaa. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

2324. Saviastian murusia 6 kpl, koristeettomia.

2325. Rautakuonaa 3 möykkyä.

HAUTA 123

Sijainti 113/59 KM 18000:2326–2329
Suunta SSW–NNE
Koko 150×50 cm
Syvyys 85 cm

Hauta sijaitsi vanhalla peltoalueella, missä multaa oli n. 40 cm. Sen luoteissivun päällitse oli kaivettu pelto-oja. Hautakuoppa oli miltei suorakulmainen ja pohja oli tasainen. Täytemaassa oli hiiltä, saviastianmuruja, palanutta savea ja luuta. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

2326. Saviastianmuruja 2 kpl.

2327. Palanutta savea 3 möykkyä.

2328. Palanutta luuta 3 sirua.

2329. Hiilinäyte.

HAUTA 124

Sijainti 116/36 KM 18000:2330–2331
Suunta SSW–NNE (Kartta ks. hauta 100)
Koko 180×60 cm
Syvyys 85 cm

Hauta sijaitsi kivikkoisella joutomaa-alueella, missä pintamaakerrosten paksuus oli n. 50 cm. Se oli tehty haudan 100 luoteiskulman päälle. Haudan luoteissivun päällä oli kolme suurta ja pari pienempää kiveä. Hautakuoppa oli suorasivuinen, pyöristyväkulmainen, lounaispäästä hieman syvempi kuin muualta. Täytemaassa oli hiiltä, saviastianpaloja ja palanutta savea. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

2330. Saviastianpaloja 4 kpl, yksi reunasta.

2331. Palanutta savea 2 möykkyä.

HAUTA 125

Sijainti 118/36,5 KM 18000:2332–2333
Suunta NW–SE (Kartta ks. hauta 100)
Koko 140×50 cm
Syvyys 95 cm

Hauta sijaitsi kivikkoisella joutomaa-alueella, missä pintakerrosten paksuus oli n. 50 cm. Se oli tehty osittain haudan 100 pohjoissivun päälle. Hautakuoppa oli tasaleveä, pyöristyväkulmainen ja tasapohjainen. Täytemaassa oli hiiltä, saviastianpaloja ja palanutta savea. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

2333. Saviastianpaloja 2 kpl.

2334. Palanutta savea 2 möykkyä.

HAUTA 126

Sijainti	116/44	KM 18000:2334–2335
Suunta	SW–NE	
Koko	170×60 cm	
Syvyys	120 cm	

Hauta sijaitsi kivikkoisella joutomaa-alueella, missä pintakerrosten paksuus oli 60–70 cm. Sen päälle oli tehty hauta 105. Hautakuoppa oli suorasivuinen, lounaispää oli suora, koillispää pyöreä, pohja oli epätasainen. Täytemaassa oli palanutta savea ja rautakuonamöykky. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

2334. Palanut savimöykky.

2335. Rautakuonamöykky.

HAUTA 127

Sijainti	117/68	KM 18000:2336–2338
Suunta	SSW–NNE	(Kartta ks. hauta 170)
Koko	250×70 cm	
Syvyys	85 cm	

Hauta sijaitsi pellon ja joutomaan rajalla, missä pintamaan paksuus oli n. 50 cm. Se oli tehty osittain haudan 170 päälle. Hautakuoppa oli suorasivuinen ja miltei suorapäinen, tasapohjainen, mutta pohja oli koillispäässä n. 15 cm ylempänä suuren kiven vuoksi. Täytemaassa oli saviastianpaloja, palanutta savea ja rautakuonaa. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

2336. Saviastianpaloja 2 kpl.

2337. Palanutta savea 4 möykkyä.

2338. Rautakuonaa 6 möykkyä.

HAUTA 128

Sijainti	114/82,5	(Kartta ks. hauta 130)
Suunta	SSW–NNE	
Koko	280×50 cm	
Syvyys	55–65 cm	

Hauta sijaitsi vanhalla peltoalueella, missä multaa oli n. 40 cm. Sen kaakkoissivun päälle oli tehty hauta 48. Hautakuoppa oli suorasivuinen ja suorapäinen, pyöristyväpohjainen. Täytemaassa oli hiiltä ja maatuneita luita haudan koillispäässä. Hautaus oli esineetön.

HAUTA 129

Sijainti	114/85	Valokuva 25
Suunta	WNW–ESE	KM 18000:2339
Koko	140×75 cm	(Kartta ks. hauta 77)
Syvyys	80 cm	

Hauta sijaitsi vanhalla peltoalueella, missä multaa oli 40–50 cm. Se oli tehty osittain haudan 77 koillissivun päälle, ja sen pinnalla oli erittäin suuri kivi. Hautakuoppa oli soikeahko, pyöristyväpohjainen. Täytemaassa oli rautakuonamöykky, mutta hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

2339. Rautakuonamöykky.

HAUTA 130

Sijainti	116/82	Kuvataulu 50/130:
Suunta	NW–SE	1–14
Koko	270×110–130 cm	KM 18000:2340–2368
Syvyys	90 cm	

Hauta sijaitsi vanhalla peltoalueella, missä multaa oli 40–50 cm. Sen luoteispäätyä leikkasivat haudat 48 ja 128. Hautakuoppa oli suorapäinen ja miltei suorasivuinen, tasapohjainen, yläosastaan vähän laajempi kuin pohjasta. Kuopan keskellä oli n. 120×80–100 cm laaja nokimaa-alue, jossa oli myös maatuneita luita. Arkun tai puukehyksen hiiltyneitä reunoja tuli näkyviin jo n. 40 cm pohjatasoa ylempänä ja haudan koillisreunalla ne olivat erityisen selvät. Tämä puurakennelma on ollut n. 100 cm leveä ja ainakin 230 cm pitkä; luoteispääty oli tuhoutunut hautaa 48, kaakkoispääty pelto-ojaa kaivettaessa. Vainajasta oli jäljellä hampaan katkelmia haudan luoteisosassa (kartassa 15) ja alaraajojen luita haudan kaakkoispäässä. Koko haudan luoteispää oli täynnä helmiä (2341, 2343, kartassa 2, 6), sormukset (2342, 2345, kartassa 3, 4) löydettiin haudan keskivaiheilta, ja spiraalikoristeiden katkelmat (2347, 2357, 2358, 2350, kartassa 10, 12–14) tavattiin pääasiassa niistä kaakkoon, joskin muutama katkelma (2344, 2346, 2356, kartassa 8, 9, 11) löydettiin haudan luoteispäästäkin. Jalkopäässä oli eläimen hampaita (2365, kartassa 16), ja täytemaas-

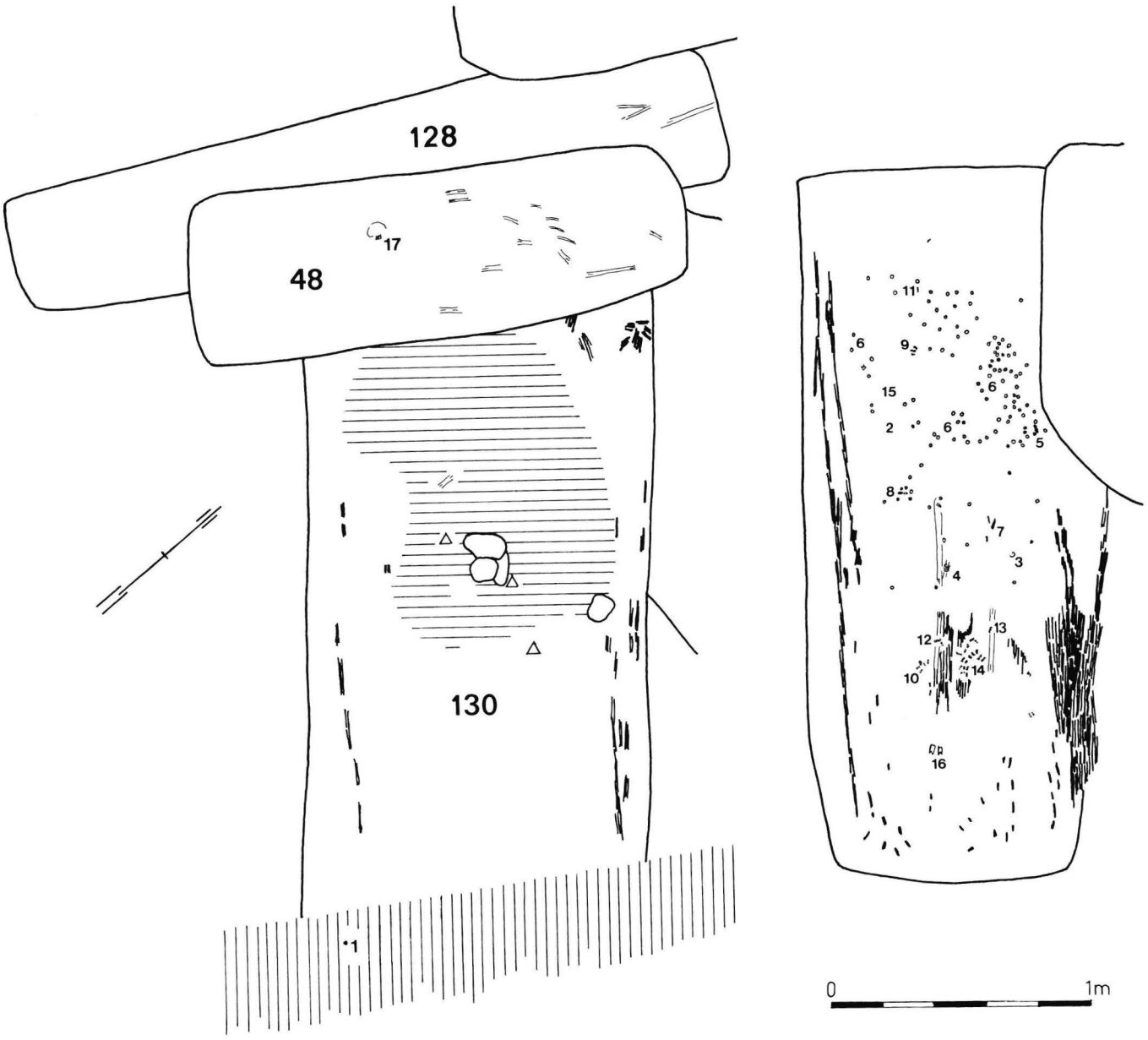

sa oli hiiltä ja rautakuonaa, saviastianpaloja ja palanutta savea.

Löydökset:

2340. Helmi, sininen, 5×6,5 mm (Kt. 50:1). Ojasta. K. 1.

2341. Helmi, valkea, 6×4 mm (Kt. 50:2). K. 2.

2342. Pr. varrasta 2 katk., varras kolmik. (Kt. 50:3). K. 3.

2343. Helmiä 128 kpl: a) tummansin. 112 kpl, 5×2,5–6×6 mm, b) vaaleansin. 7 kpl, 7,5×5–8×4 mm, c) kelt. 6 kpl, 5–6×4 mm, d) valk. 2 kpl, 7×4,5 ja 5×4 mm, e) yksi sin. valkojuovainen, 5×3 mm (Kt. 50:6). K. 6.

2344. Pr. spiraaleja 3 kpl, 6–11×6 mm, karvoja (Kt. 50:8). K. 8.

2345. Pr. sormus, 5-kiert., kolmik. varrasta, läpim. 16 mm, kulmaviivakoristeinen, sisällä luu (Kt. 50:4). K. 4.

2346. Pr. spiraaleja 3 kpl, 9–21×6 mm (Kt. 50:9). K. 9.

2347. Pr. spiraaleja 5 kpl, 6–15×5–6 mm (Kt. 50:10). K. 10.

2348. Hiiltynyttä puuta ed. yhteydestä.

2349. Pr. spiraaleja 4 katk., suurin 4×5,5 mm.

2350. Kaksi kulmakoristetta, kolmiosaisia, ja 28 reunaspiraalia, 5–16×4,5–6 mm (Kt. 50:14). K. 14.

2351. Org. aineita ed. alta.

2352. Rautavartaan katkelma, 25×6 mm (Kt. 50:5). K. 5.

2353. Rautaes. katk. 2 kpl, 25×7×4 ja 17×12×10 mm (Kt. 50:7). K. 7.

2354. Pr. spiraali, aivan tuhoutunut.

2355. Spiraalin katk. 4 kpl, leveää nauhaa.
2356. Pr. spiraali, 8×6 mm (Kt. 50:11). K. 11.
2357. Pr. spiraali, 11×5 mm (Kt. 50:12). K. 12.
2358. Spiraaleja 2 kpl, 14×5 ja 9×5 mm (Kt. 50:13). K. 13.
2359. Spiraalien katkelmia, leveää nauhaa.
2360. Pr. spiraali, 9×6 mm.
2361. Saviastianpaloja 35 kpl, 3 reunasta. Täytemaasta.
2362. Palanutta savea 2 möykkyä. Täytemaasta.
2363. Hampaan katkelmia. K. 17.
2364. Hampaan katkelmia. K. 15.
2365. Eläimen hampaita. K. 16.
2366. Maatunutta luuta. Täytemaasta.
2367. Rautakuonaa 12 möykkyä. Täytemaasta.
2368. Kaksi iskosta. Täytemaasta.
2369–2374. Hiilinäytteitä.

HAUTA 131

Sijainti	113/88	Valokuva 26
Suunta	SSW–NNE	Kuvataulu 48/120:3
Koko	150×60 cm	KM 18000:2375
Syvyys	115 cm	(Kartta ks. hauta 120)

Hauta sijaitsi vanhalla peltoalueella, missä multaa oli n. 40 cm. Se oli tehty hautojen 120 ja 65 päälle. Hautakuoppa oli tasaleveä, päistä hieman pyöristyvä ja tasapohjainen. Täytemaassa oli maatunutta luuta ja hopearahan(?) palanen (2375). Hautaus oli esineetön.

Löydös täytemaasta:

2375. Hopearahan pala, rahaluettelo n:o 34 (Kt. 48/120:3).

HAUTA 132

Sijainti	110/96,5	Valokuva 10
Suunta	SSW–NNE	KM 18000:2376
Koko	90×50 cm	
Syvyys	40 cm	

Hauta sijaitsi peltoalueella, missä multaa oli n. 30 cm. Se oli tasaleveä, suorapäinen ja pyöristyväpohjainen. Hautaus oli esineetön.

Löydös pintamaasta:

2376. Saviastianpala, tummaa ainesta.

HAUTA 133

Sijainti	114/87	Valokuva 26
Suunta	SSW–NNE	KM 18000:2377–2378
Koko	270×55 cm	(Kartta ks. hauta 120)
Syvyys	120 cm	

Hauta sijaitsi vanhalla peltoalueella, missä multaa oli 40–50 cm. Se oli tehty osittain haudan 120 päälle. Hautakuoppa oli suorasivuinen ja suorapäinen, tasapohjainen, täytemaassa oli joitakin kiviä. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

2377. Saviastianpala.
2378. Rautakuonaa 2 möykkyä.

HAUTA 134

Sijainti	115/87	Valokuva 26
Suunta	SSW–NNE	KM 18000:2379–2381
Koko	?×65 cm	(Kartta ks. hauta 120)
Syvyys	110 cm	

Hauta sijaitsi vanhalla peltoalueella, missä multaa oli n. 55 cm. Se oli tehty osittain haudan 120 päälle ja se jatkui vanhan rakennuksen kivijalan alle. Hautakuoppa oli suorasivuinen ja suorapäinen, tasapohjainen. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

2379. Saviastianpaloja 4 kpl, joista yksi reunasta.
2380. Palanut savimöykky.
2381. Rautakuonaa 3 möykkyä.

HAUTA 135

Sijainti	115/85	Valokuva 25
Suunta	WSW–ENE	Kuvataulut 48–49/
Koko	360×100 cm	135:1–14
Syvyys	65 cm	KM 18000:2382–2406

Hauta sijaitsi vanhalla peltoalueella, missä multakerroksen paksuus oli n. 45 cm. Haudat 136, 162 ja 163 oli tehty osittain sen päälle. Haudan länsipäässä oli suuri multakerrokseen ulottuva kivi, ja siitä lounaaseen, suurimmaksi osaksi haudan ulkopuolella, oli aivan pyöreä tumman maan täyttämä kuoppa, jonka pyöristyvä pohja ulottui lähes 20 cm haudan pohjatasoa alemmaksi. Kuopan läpimitta oli n. 55 cm, ja se oli varmasti tehty myöhemmin kuin hauta. Hautakuoppa oli jokseenkin tasaleveä, eteläkulma oli lähes suora, toiset kaksi säilynyttä pyöristyviä. Kuopan pohjalla oli 10–20 cm:n kor-

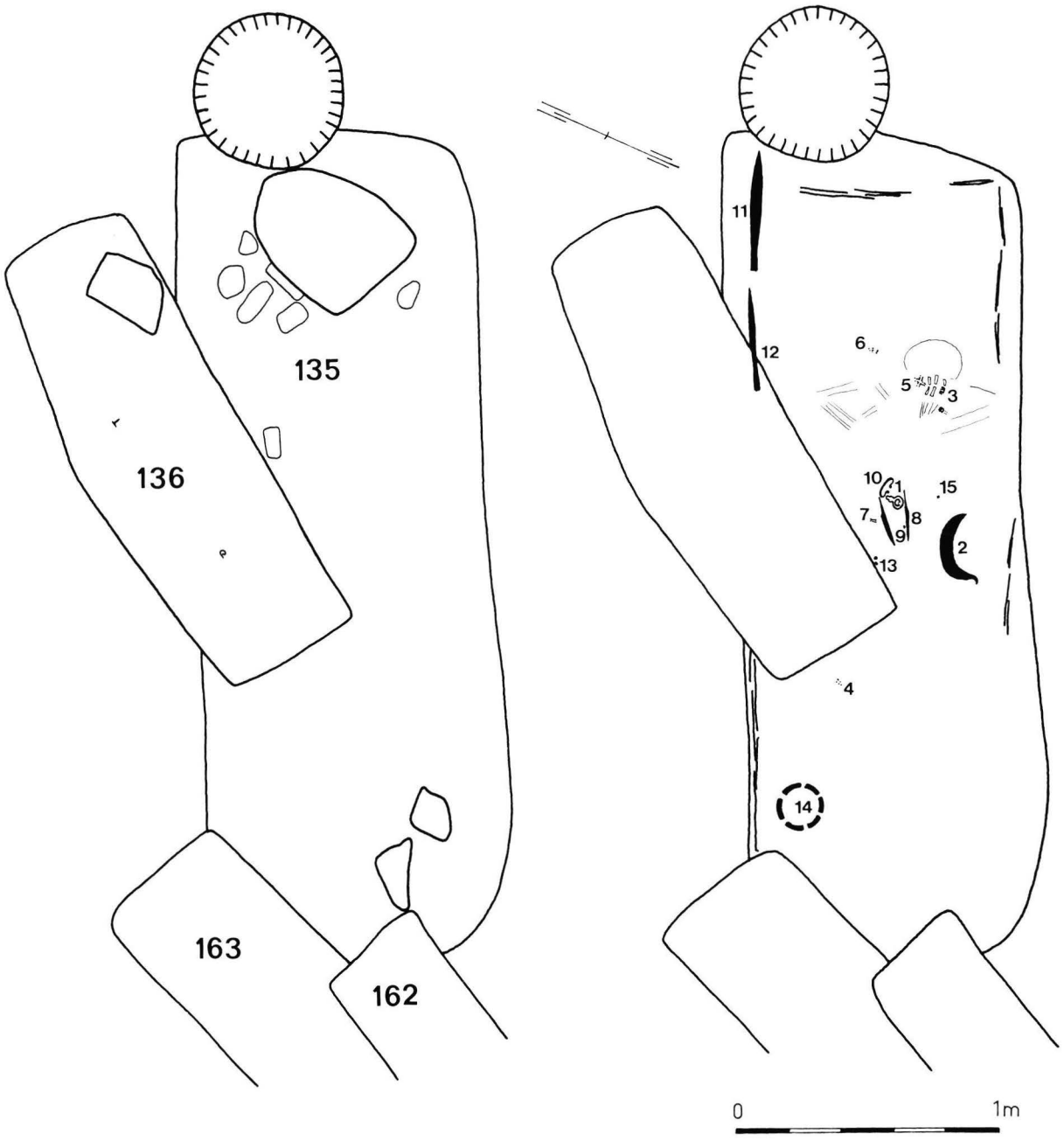

kuisia puureunoja arkusta tai puuvuorauksesta, ja näytti siltä kuin haudan kaakkoisreunalla olleet keihäät olisivat olleet tämän puukehyksen ulkopuolella, sillä toisen kärki ulottui lounaispäässä huomattavasti kehyksen ulkopuolelle (2383, kartassa 11, toinen kärki 2384, kartassa 12). Vainajan luita oli säilynyt sen verran, että voitiin todeta tämän maanneen kylkiasennossa pää lännessä, kasvot käännettyinä pohjoista kohden. Vasen käsivarsi oli taivutettu kyynärpäästä ylöspäin, niin että vasen käsi lepäsi poskella peittäen kasvot. Oikea käsivarsi oli myös taivutettu ja sen kyynärpää sojotti taaksepäin. Asento vaikutti väkinäiseltä. Vainajan vyötäisten kohdalta tavattiin koruneula, tulusrauta ja veitsi (2394, 2386, 2388, kartassa 1, 10, 13), ja vyötäröltä riippuneessa kukkarossa olivat luultavasti olleet helmi ja piinpala (2396, kartassa 8). Haudan keskiosassa, vainajan etupuolella, oli vielä sirppi (2397, kartassa 2), ja saviastia löydettiin haudan kaakkoislaidalta koillispäästä (2391, kartassa 14). Vainajan posken päällä levänneen vasemman käden sormessa oli sormus (2385, kartassa 3), ja lisäksi löydettiin muutamia spiraalikoristeita (2382, 2387, 2392, 2393, 2398, kartassa 6, 5, 4, 7, 15). Täytemaassa oli joitakin saviastianpaloja ja rautakuonaa.

Löydökset:

2382. Spiraalikoristeen katkelma (Kt. 49:6). K. 6.

2383. Keihäänkärki, putk., kapealehtinen, uurrekoristeinen ja damaskoitu, Petersenin E-tyyppiä, pit. 449 mm, josta putkea 90 mm, lehti 33×9 mm (Kt, 49:11). K. 11.

2384. Keihäänkärki, putk., kapealehtinen, Petersenin E-tyyppiä, pit. 368 mm, josta putkea 80 mm, lehti 30×9 mm (Kt. 49:12). K. 12.

2385. Pr. spiraalisormus, keskikilvellinen, koristettu risti- ja ympyräleimoilla, läpim. 18 mm (Kt. 49:3). K. 3.

2386. Tulusrauta, lyyranmuotoinen, 78×32 mm (Kt. 49:10). K. 10.

2387. Spiraalikoriste, ristimäinen (Kt. 49:5). Kangasta. K. 5.

2388. Rautaveitsi, pit. 163 mm, josta ruotoa n. 45 mm, terä 20×7 mm (Kt. 49:13). K. 13.

2389. Raudanpaloja 8 kpl.

2390. Raudanpaloja 2 kpl.

2391. Saviastia, pyöreäpohjainen, koristettu kuudella nyöripainanteella, kork. 105 mm, läpim. 169 mm (Kt. 49:14). K. 14.

2392. Spiraalikoriste, katk. (Kt. 49:4). K. 4.

2393. Spiraalikoriste, viisi rinnakkaista spiraalia ja kaksi pyörylää (Kt. 49:7). K. 7.

2394. Koruneula, jossa borretyylillä koristettu rengas pronssia, renkaan taakse kiinnitetty pitkä neula rautaa. Korun kokonaispituus n. 220 mm (Kt. 48/135:1). Tekstiiliä. K. 1.

2395. Luuta n:on 2394 alta.

2396. Helmi, lattea, sininen, ja piinpala (Kt. 49:8, 9). K. 8, 9.

2397. Sirpin terä, pit. 235 mm, lev. 45 mm (Kt. 49:2). K. 2.

2398. Spiraalikoristeen katkelma, aivan hajonnut. K. 15.

2399. Saviastianpaloja 3 kpl. Täytemaasta.

2400. Rautakuonaa 9 möykkyä. Täytemaasta.

2401. Piinpala (Kt. 49:9).

2402. Maatunutta luuta sormuksen 2385 päältä ja vierestä.

2403. Sormen luita sormuksen 2385 ohelta.

2404. Pääkalloa ja hampaita.

2405. Hiilinäyte.

2406. Tuohta ja puuta hautakerroksesta.

HAUTA 136

Sijainti	116/84	Valokuva 25
Suunta	SSW–NNE	Kuvataulu 51/136:1
Koko	180×65,	KM 18000:2407–2410
pohjasta	145×55 cm	
Syvyys	105 cm	

Hauta sijaitsi vanhalla peltoalueella, missä multakerroksen paksuus oli n. 45 cm. Se oli tehty osittain haudan 135 päälle. Haudan täytemaassa oli joitakin

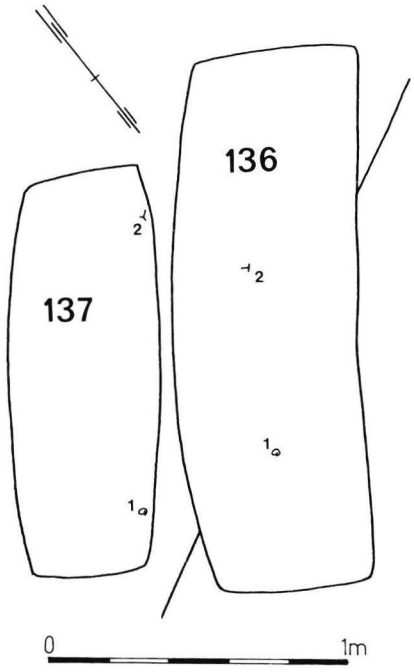

kiviä, mutta ei mitään varsinaista kiveystä. Hautakuoppa oli hieman päihin kapeneva, suorapäinen ja pohjasta epätasainen, koska lounaispäässä oli pohjalla kookas kivi. Syvyyseroa oli lounais- ja koillispään välillä peräti 30 cm. Melko korkealta täytemaasta, mutta kuitenkin selvästi hautakuopasta löydettiin pronssisormus (2407, kartassa 1) ja rautanaula (2408, kartassa 2). Sormuksen kohdalla tulee mieleen lähinnä esineen heittäminen täytemaahan; tietysti se on voinut joutua täytemaahan muutenkin. Hautakuopassa oli vielä muutamia saviastianpaloja ja pari palanutta savimöykkyä (2409–10), mutta haudan pohjalta ei tavattu jälkiä vainajasta tai esineistöstä.

Löydökset:

2407. Pr. spiraalisormus, keskikilvellinen, koristettu ympyräleimoilla ja kaiverruksella, läpim. 14 mm (Kt. 51/136:1). K. 1.

2408. Rautanaulan kantakatkelma, pit. 25 mm, kanta neliömäinen, 14×14 mm. K. 2.

2409. Saviastianpaloja 4 kpl, koristeettomia, yksi pohjan ja laidan yhtymäkohdasta.

2410. Palanutta savea 2 möykkyä.

HAUTA 137

Sijainti	117/84	Valokuva 25
Suunta	SSW–NNE	Kuvataulu 51/137:1
Koko	140×50 cm	KM 18000:2411–2413
Syvyys	95 cm	

Hauta sijaitsi vanhalla peltoalueella, missä multakerroksen paksuus oli n. 40 cm. Se oli tehty osittain

haudan 140 päälle. Haudan täytemaassa oli jokunen kivi, mutta ei mitään varsinaista kiveystä. Hautakuoppa oli hieman keskeltä leveämpi, suorapäinen. Pohja oli lounaispäässä ison kiven vuoksi 10–20 cm korkeammalla kuin koillispäässä. Melkein haudan pinnalta löydettiin rautanaula (2411, kartassa 2). Pieni pronssisormus(?) oli n. 15 cm alempana täytemaassa (2412, kartassa 1), mutta haudan pohjalta ei tavattu jälkiä vainajasta tai esineistöstä.

Löydökset:

2411. Rautanaula, pit. 34 mm, kanta neliömäinen, 19×16 mm. K. 2.

2412. Pr. spiraalirengas, pyöreätä varrasta, läpimitta 10 mm (Kt. 51/137:1). K. 1.

2413. Saviastianpala, koristeeton. Täytemaasta.

HAUTA 138

Sijainti	120/76	Valokuva 35
Suunta	SSW–NNE	KM 18000:2414–2420
Koko	180×50 cm	(Kartta ks. hauta 190)
Syvyys	95 cm	

Hauta sijaitsi vanhalla peltoalueella, missä multakerroksen paksuus oli n. 40 cm. Se oli tehty hautojen 150 ja 190 päälle, ja tätä taas oli hieman rikottu hautaa 197 tehtäessä. Hautakuoppa oli lähes suorakulmainen ja tasapohjainen. Täytemaassa oli hiiltä, saviastianpaloja, palanutta savea, rautakuonaa, rautanaula ja sinisiä helmiä, jotka luultavasti ovat alkuaan peräisin haudasta 190 (2414–2418). Eläimen hampaat (2419) löytyivät melko läheltä haudan pohjaa, joten on mahdollista, että ne kuuluvat tähän hautaukseen, joka näyttää olleen esineetön.

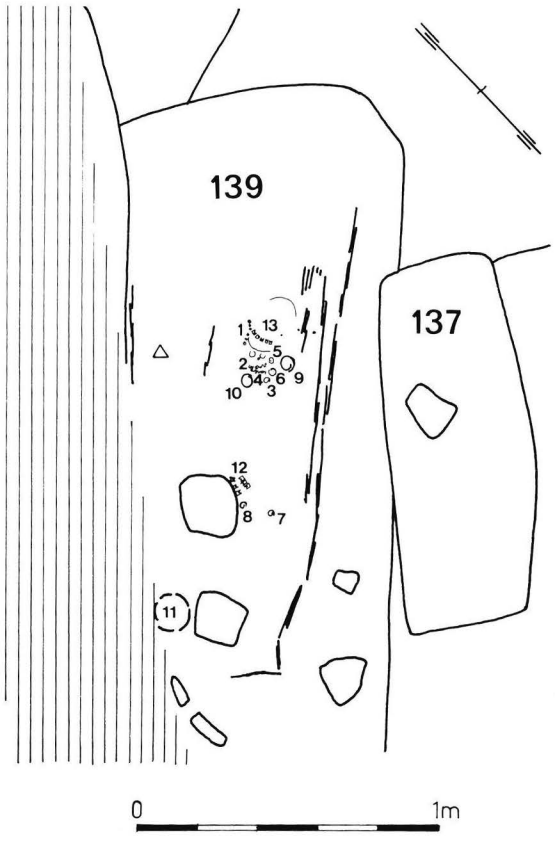

Löydökset:

2414. Rautanaula, pit. 27 mm, kanta 13×12 mm. Pinnalta.

2415. Helmiä, joista yksi vaaleansininen, 7×4 mm, ja kolme tummansinisiä, 5–7×3,5–5 mm. Täytemaasta.

2416. Saviastianpaloja 2 kpl, koristeettomia. Täytemaasta.

2417. Palanutta savea 5 möykkyä. Täytemaasta.

2418. Rautakuonaa 16 möykkyä. Täytemaasta.

2419. Eläimen hampaan katkelmia. K. 1.

2420. Hiilinäyte.

HAUTA 139

Sijainti	117/84	Valokuvat 76, 77
Suunta	SW–NE	Kuvataulu 51/139:
Koko	160×80 cm	1–11
Syvyys	60 cm	KM 18000:2421–2444

Hauta sijaitsi vanhalla peltoalueella, missä multakerroksen paksuus oli n. 40 cm. Se oli tehty suoraan haudan 140 päälle, niin että sen hautakuopan rajoja ei kyetty täysin erottamaan; annetut mitat ovat arvioita. Pelto-ojaa kaivettaessa oli rikottu jonkin verran haudan kaakkoissivua. Haudassa oli arkku tai puukehys, joka oli n. 135 cm pitkä ja ainakin 50 cm leveä. Sen sisäpuolelta löytyi jäännöksiä vainajasta, joka on ollut vain n. 70 cm pitkä. Tämä lepäsi pää lounaassa. Leukaluiden alta löydettiin helmiä ja kaksi arabialaista rahaa (2429, 2430, 2438, kartassa 1), rinnalla oli pronssiketjut (2427, kartassa 2) ja pieniä sormuksia (2422, 2425, 2426, kartassa 3–5), rannerenkaat (2421, 2423, kartassa 9, 10) kahden puolen näitä. Samoilla paikoin oli myös kellomainen riipus (2424, kartassa 6). Pientä rautaesinettä (2428), joka löytyi vainajan rinnalta ketjujen joukosta, luultiin jäännökseksi veitsestä, mutta koska ketjuissa esiintyy ruostetta kahdessa eri kohdassa, näyttää mahdolliselta, että se on ollut kiinnitetty kahdella rautaneulalla ja että säilynyt rautapuikko on toinen näistä. N. 50 cm edellisistä koilliseen löytyi pieniä pronssirenkaita (2435, 2436, kartassa 7, 8), joista suurimman sisällä oli nivelluu; renkaat ovat siis todennäköisesti olleet lapsen varpaissa. Näiden läheltä löydettiin naudan hampaita (2454, kartassa 12), jotka on lueteltu haudan 140 kohdalla;

ei ole täysin mahdotonta, että ne kuuluisivatkin tämän hautauksen yhteyteen. Pieni saviastia (2437, kartassa 11) aivan haudan koillispäässä oli mennyt täysin pirstaleiksi pelto-ojaa kaivettaessa. Esineiden alla oli maatunut puukerros, ja korujen päältä löydettiin tuohta, joten vainaja on ilmeisesti ollut peitetty tuohikerroksella.

Löydökset:

2421. Pr. spiraalirannerengas, nelikierteinen, tasakuperaa 5,5 mm leveää varrasta, läpim. 35 mm (Kt. 51/139:9). Lisäksi pieniä luita, nahan jäännöksiä ja muita org. aineita. K. 9.

2422. Pr. spiraalisormus 2-kiert., pyöreätä varrasta, läpim. 11 mm (Kt. 51/139:3). Lisäksi sormen luu. K. 3.

2423. Rannerengas kuten n:o 2421, läpim. 36 mm (Kt. 51/139:10). Renkaan ulkosivulla oli löydettäessä melko ohutta palttinasidoksista kangasta. Renkaan alla oli toimikasta ja sen päällä vähäisiä jäännöksiä palttinasidoksisesta tekstiilistä. K. 10.

2424. Pr. kellohela, 16×15 mm, alareunassa paksunnos, ja toimikassidoksista tekstiiliä (Kt. 51/139:6). K. 6.

2425. Pr. spiraalisormus, 3-kiert., pyöreätä varrasta, läpim. 10 mm (Kt. 51/139:4). Sisällä sormen luu. K. 4.

2426. Pr. spiraalisormus, 2-kiert., pyöreätä varrasta, läpim. 10 mm (Kt. 51/139:5). Sormien luita. K. 5.

2427. Pronssiketju, tehty erikokoisista spiraalirenkaista, jotka ovat pyör. ja tasakup. varrasta, vähän yli yksikierteisiä. Ketjua on kaikkiaan n. 250–260 mm, ja siinä on toisessa päässä ja n. 80 mm:n päässä toisesta päästä ruostemöykkyjä (Kt. 51/139:2a). Ketjun yhteydestä on pari pientä palaa toimikassidoksista kangasta. K. 2.

2428. Rautapuikko, useana palasena, yht. pit. n. 95 mm (Kt. 51/139:2b). K. 2.

2429. Helmiä 7 kpl: a) tummansin. pyöreitä 2 kpl, 6,5×6 ja 7×6 mm, b) musta, 12×9 mm, korist. turk., punaisilla ja valkoisilla juovilla, c) kelt. pyöreä, 8×6 mm, d) kelt. kaksiosainen, 6,5×11 mm, e) turkoosinv. kaksiosainen, 6×9 mm, f) hopeafol. kaksiosainen, 6×10,5 mm, lisäksi pronssilankakierukka, 7×3,5 mm (Kt. 51/139:1). K. 1.

2430. Hopearaha, arab., rahaluettelo n:o 35 (Kt. 51/139:1). K. 1.

2431. Org. aineita helmien ja rahojen alta.

2432. Leukaluun jäännöksiä, miltei musta helmi, jossa on valkeita ja turkoosinvärisiä kuvioita, 13×13 mm (Kt. 51/139:1). Toimikassidoksista kangasta ja nahkaa(?). K. 1.

2433. Org. aineita rahan 2430 päältä.

2434. Org. aineita ketjujen 2427 päältä, mm. toimikassidoksista kangasta.

2435. Pr. renkaan katk., läpim. 11 mm (Kt. 51/139:7), ja org. aineita, mm. toimikassidoksista kangasta. K. 7.

2436. Pr. renkaita 2 kpl, toisen, läpim. 12 mm, sisällä oli nivelluu, toinen on kaksikiert. spiraali, jonka paksuus on 10 mm (Kt. 51/139:8). Lisäksi pieniä nivelluita, nahkaa ja tekstiilin jäännöksiä. K. 8.

2437. Saviastianpaloja n. 60 kpl, osa liimattu yhteen, koristeettomia (Kt. 51/139:11). K. 11.

2438. Hopearaha, arab., rahaluettelo n:o 36 (Kt. 51/139:1). K. 1.

2439. Luuhelmen palasia, rahanmuruja ja org. aineita. K. 1.

2440. Lautanauhan pätkä, pit. 28 mm. Rahan alta.

2441. Ihmisen hampaita, ehkä 20 kpl, osa palasina. K. 13.

2442. Tuohta korujen päältä.

2443. Luita ja org. aineita korujen alta.

2444. Puunäyte.

HAUTA 140

Sijainti	117/83	Valokuvat 25, 76, 78,
Suunta	SW–NE	79
Koko	300×90 cm	Kuvataulu 53/140:1–6
Syvyys	70–75 cm	KM 18000:2445–2455

Hauta sijaitsi vanhalla peltoalueella, missä multakerroksen paksuus oli n. 40 cm. Haudan päälle oli tehty myöhemmät haudat 137, 139 ja 178, ja vanha pelto-oja kulki sen kaakkoissivun päällitse. Haudalla ei ollut kiveystä. Hautakuoppa oli suorasivuinen, hieman lounaaseen levenevä ja pyöristyväkulmainen, arkun tai puuvuorauksen jälkiä ei havaittu. Vainaja oli selkäasennossa, pää lännessä. Alaraajojen luut olivat säilyneet hyvin, mutta muuten oli luurangosta jäljellä vain luutöhnää. Vainajan oikealla sivulla oli ollut kaksi keihästä, joiden kärjet (2445, 2446, kartassa 5, 6) löytyivät haudan länsipäästä. Ilmeisesti toiseen keihääseen kuulunut rengas (2450, kartassa 3) oli haudan keskiosassa. Rautainen hevosenkenkäsolki lepäsi vainajan rinnalla (2447, kartassa 1), veitsi oli oikean lonkan päällä (2448, kartassa 4), samoin sormus (2449, kartassa 2). Esineitä n. 5–10 cm ylempänä, vainajan rinnan kohdalla, oli naudan hampaita, ja täyte-

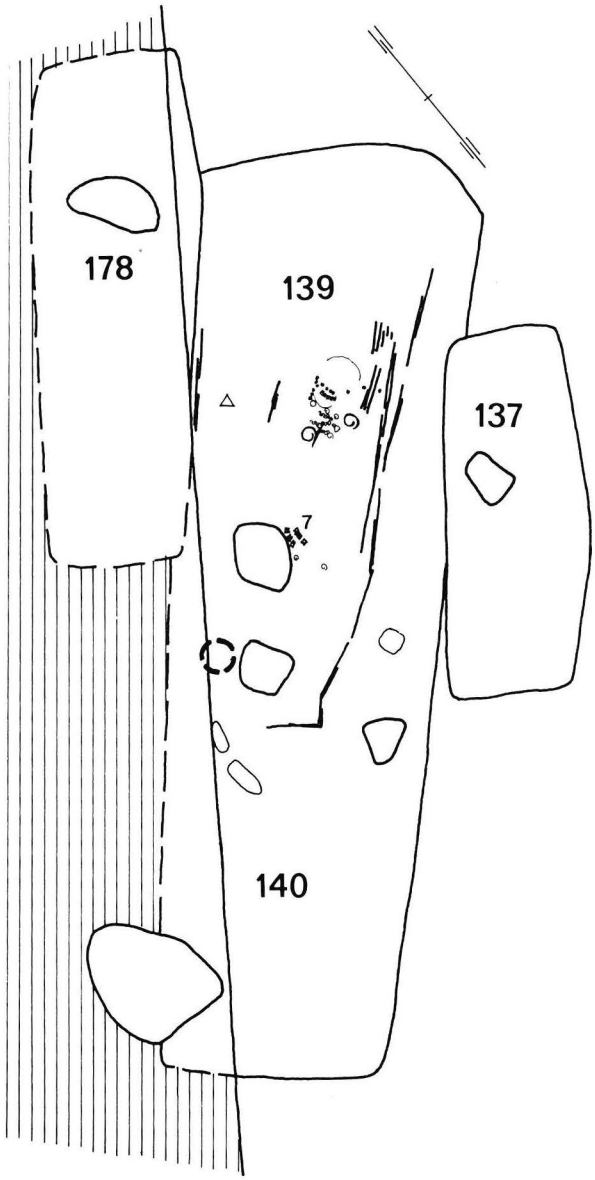

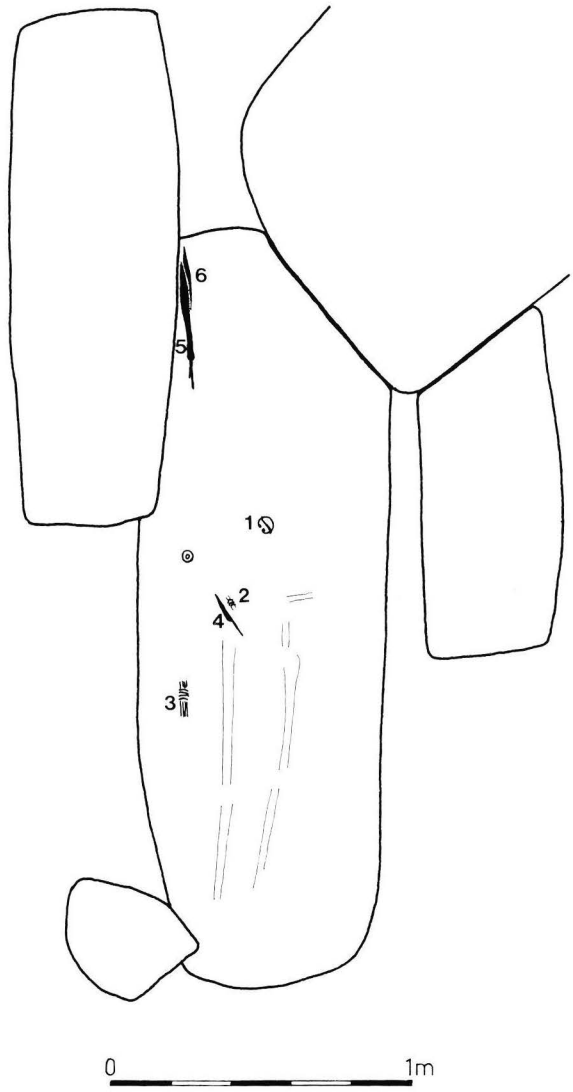

maassa oli muutama rautakuonamöykky, saviastianpala ja kovettunut savenpala (2452–2455).

Löydökset:

2445. Keihäänkärki, ruod., pitkälehtinen, pit. 395 mm, josta ruoto 80 mm, lehti 23×7 mm (Kt. 53/140:5). K. 5.

2446. Keihäänkärki, ruod., pitkälehtinen, pit. 510 mm, josta ruoto 102 mm, lehti 25×7 mm (Kt. 53/140:6). K. 6.

2447. Rautainen hevosenkenkäsolki, rullapäinen, pyöreävartainen, koko 64×57 mm, neula 64 mm (Kt. 53/140:1). K. 1.

2448. Veitsi, pit. 162 mm, josta ruotoa n. 98 mm, terä 15×5 mm (Kt. 53/140:4). K. 4.

2449. Pr. spiraalisormus, keskikilv., koristettu kaivertamalla, läpim. 21 mm (Kt. 53/140:2). K. 2.

2450. Pr. spiraalirengas, kolmikulm. varrasta, läpim. 23 mm, katkelmallinen, sisällä puuta (Kt. 53/140:3). K. 3.

2451. Raudanpala, täytemaasta.

2452. Saviastianpala, täytemaasta.

2453. Kovettunut savenpala, täytemaasta.

2454. Naudan hampaita. K. 7.

2455. Rautakuonaa, 4 möykkyä, täytemaasta.

Ks. myös selostusta haudasta 139.

HAUTA 141

Sijainti	118/82	Kuvataulu 54/141:1–9
Suunta	WSW–ENE	KM 18000:2456–2461,
Koko	170 (?)×70 cm	mahdollisesti
Syvyys	65 cm	myös 2669–2676

Hauta sijaitsi vanhalla peltoalueella, missä multakerroksen paksuus oli n. 35 cm. Hauta 177 oli tehty

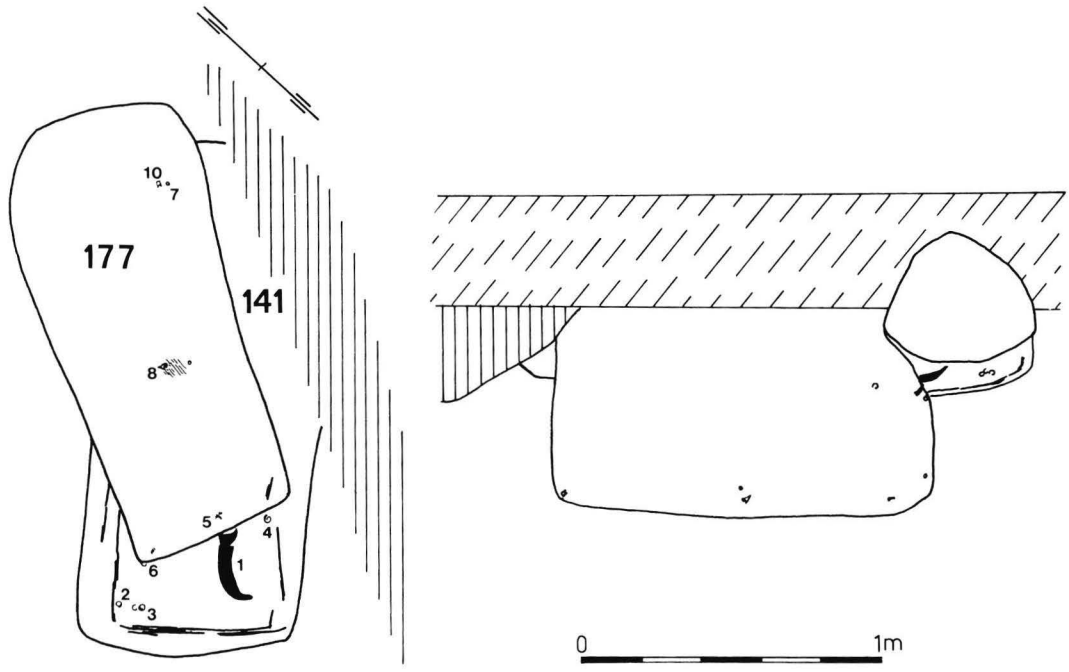

suureksi osaksi sen päälle, ja myös vanha pelto-oja kulki sen luoteisosan ylitse. Tämän johdosta vain haudan koillisin pääty oli säilynyt, nähtävästi haudan tämän osan päällä olleen kookkaan kiven ansiosta. Hautakuoppa näyttää olleen tasaleveä ja melkein suorapäinen ja tasapohjainen. Säilyneestä osasta tavattiin jäännöksiä arkusta tai muusta puurakenteesta, joka on ollut n. 60 cm leveä. Laitoja oli 5–10 cm korkealti ja pohjalla oli maatunut puukerros. Täältä löytyi sirppi (2456, kartassa 1) ja pronssirenkaita (2457–2459, kartassa 2–4), joiden yhteydessä oli pieniä nivelluita. Kohdassa 2 tavattiin myös eläimen hampaita. Haudan 177 täytemaasta löytyi pronssirengas, esiliinan kulmakoriste, spiraali, pari helmeä ja kellohela (2669–2673, kartassa 5–8), jotka saattavat kaikki olla alkuaan tästä haudasta. Täytemaassa oli saviastianpaloja ja rautakuonamöykky (2460–2461).

Löydökset:

2456. Sirpinterä, rautaa, pit. n. 245 mm, lev. 40 mm, ruodossa puujälkiä (Kt. 54/141:1). K. 1.

2457. Pronssirengas, pyöreätä varrasta, 1,5-kierteinen, läpim. 13 mm (Kt. 54/141:2). Lisäksi pieniä nivelluita, vähäisiä jäännöksiä toimikassidoksisesta tekstiilistä ja eläimen hammasta. K. 2.

2458. Pronssirenkaita 2 kpl, tasakuperaa varrasta, läpim. 15 mm, ja pieniä nivelluita (Kt. 54/141:3). K. 3.

2459. Pronssisormus, spiraalikierteinen, keskikilvellinen, koristeeton, läpim. 16 mm, kilven lev. 8 mm (Kt. 54/141:4). K. 4.

2460. Saviastianpaloja 3 kpl, koristeettomia.

2461. Rautakuonamöykky.

Ks. myös löydökset haudan 177 täytemaasta (2669–2676).

HAUTA 142

Sijainti	116,5/79	KM 18000:2462
Suunta	SSW–NNE	
Koko	245×45 cm	
Syvyys	100 cm	

Hauta sijaitsi vanhalla peltoalueella, missä multakerroksen paksuus oli n. 35 cm. Osaksi sen koillispään päälle oli tehty hauta 177. Hautakuoppa oli muodoltaan lähes suorakulmainen, pohja oli tasainen, mutta koillispää oli jonkin verran lounaispäätä alempana. Täytemaassa oli rautakuonaa, mutta hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

2462. Rautakuonaa 2 möykkyä.

HAUTA 143

Sijainti	117/78	Valokuva 31
Suunta	SW–NE	KM 18000:2463–2465
Koko	165×45 cm	
Syvyys	110 cm	

Hauta sijaitsi vanhalla peltoalueella, missä multakerroksen paksuus oli n. 35 cm. Se oli tehty haudan 182 päälle. Hautakuoppa oli suorasivuinen ja melkein suorapäinen, pohja oli epätasainen haudan kaakkoispäässä olleiden kivien johdosta. Täytemaassa oli hiiltä, rautakuonaa, saviastianpala ja palanutta savea, mutta itse hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

2463. Saviastianpala, koristeeton.

2464. Palanutta savea kolme möykkyä.

2465. Rautakuonaa 8 möykkyä.

HAUTA 144

Sijainti	117,5/78,5	Valokuva 31
Suunta	SW–NE	KM 18000:2466–2468
Koko	130×40 cm	(Kartta ks. hauta 145)
Syvyys	110 cm	

Hauta sijaitsi vanhalla peltoalueella, missä multakerroksen paksuus oli n. 35 cm. Sitä kaivettaessa oli rikottu hautaa 145, ja kaakkoissivulta myös hautaa 143. Hautakuoppa oli lähes suorakulmion muotoinen, erittäin säännöllinen, ja pohjakin oli melkein tasainen. Täytemaassa oli rautakuonaa ja palanut savimöykky sekä rautaesineen katkelma (2466), mutta hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

2466. Raudanpala, 30×23×6 mm.

2467. Palanut savimöykky.

2468. Rautakuonaa 4 möykkyä.

HAUTA 145

Sijainti	118/77	Valokuvat 31, 32
Suunta	SSW–NNE	Kuvataulut 52–53
Koko	300×120 cm	KM 18000:2469–2490
Syvyys	95 cm	ja ain. osa n:oista
		2658–2668, 2692–2696

Hauta sijaitsi vanhalla peltoalueella, missä multakerroksen paksuus oli n. 35–40 cm. Haudan lounaispäätä oli tuhottu melkoisesti hautoja 144, 176 ja 181 tehtäessä, eikä sen kohdalta tavattu lainkaan jälkiä kiveyksestä. Hautakuoppa oli tasaleveä ja pyöristyväkulmainen, ja siitä tavattiin selviä merkkejä puurakenteesta, jossa oli ainakin 25–30 cm korkeat reunat. Nämä olivat aivan selvät muilla reunoilla, mutta koillissivulla niitä ei havaittu lainkaan. Täällä oli aivan hautakuopan päässä jäännöksiä koirasta (2485, kartassa 20). Vainaja oli ilmeisesti haudattu pää lounaaseen, mutta säärien luita lukuunottamatta luuranko oli tuhoutunut myöhempiä hautoja tehtäessä. Niinpä spiraalisormus (2469, kartassa 15), jonka sisällä oli sormen luukin, löytyi aivan pintakerroksesta. Vainajan vasemmalle sivulle oli asetettu kaksi keihästä, joiden kärjet (2470, 2480, kartassa 14, 13) löytyivät haudan koillispäästä, toinen (13) peräti 20 cm toista alempaa. Ilmeisesti toiseen keihääseen kuulunut rengas (2660, kartassa

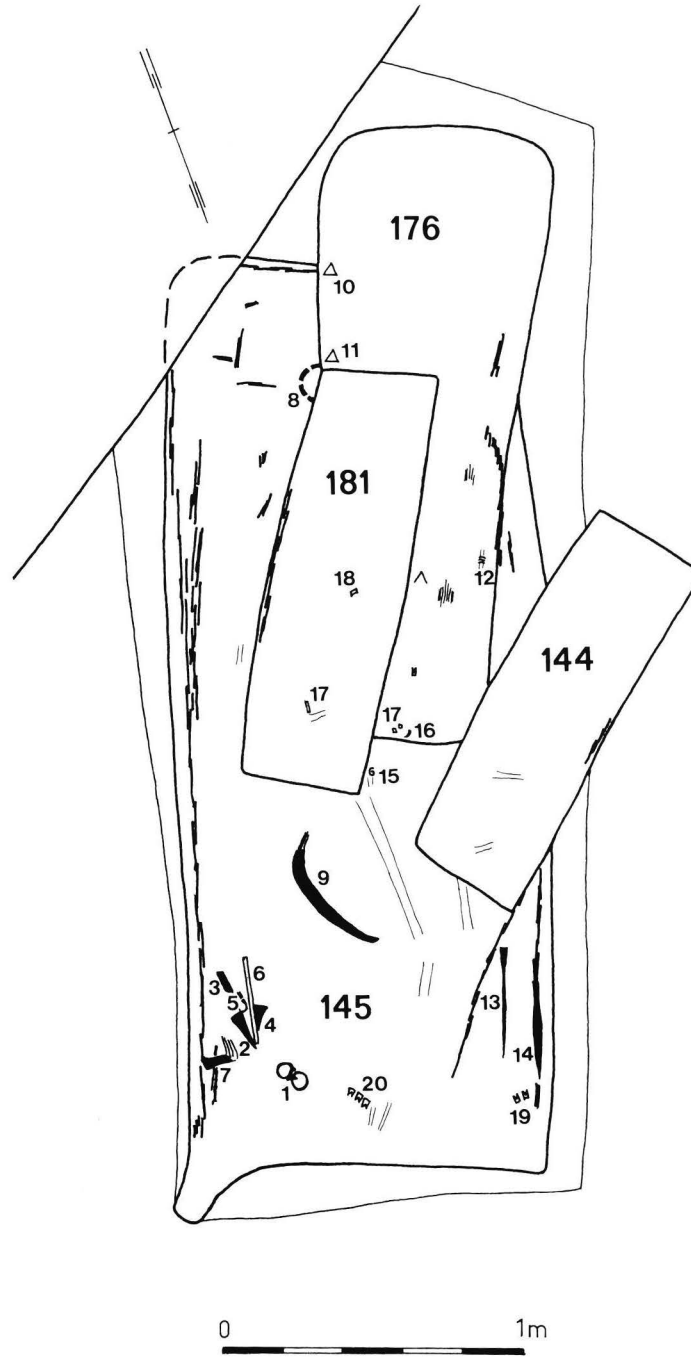

12) oli joutunut haudan 176 täytemaahan. Haudan koillispäässä poikittain oli viikatteen terä (2478, kartassa 9) ja siitä koilliseen kuolaimet (2471, kartassa 1) sekä joukko puutyökaluja (2472–2477, kartassa 2–7). Haudan lounaispäässä oli ilmeisesti ollut kaksi saviastiaa, jotka saatiin palasina tämän ja myöhempien hautojen täytemaasta (2479, 2481, 2661–2663, 2694, kartassa 8, 10, 11). Pohjatasossa oli vielä pohjoiskulmassa naudan hampaita (2484, kartassa 19), ja täytemaasta löydettiin rautakuonaa, palanutta savea, palanutta ja maatunutta luuta, eläimen hampaita ja piinsiru (2482, 2483, 2486–2488). Hautakuopan pohja, joka oli tasainen ja ohuen punaruskean kerroksen peitossa, oli huomattavasti useimpien esineiden löytötasoa sy-

vemmällä, esim. viikatteen terän ja pohjan välillä oli n. 20 cm hiekkaa.

Löydökset:

2469. Pr. spiraalisormus, keskikilv., koristettu kaivertamalla, sisällä luu, läpim. 20 mm (Kt. 53/145:15). K. 15.

2470. Keihäänkärki, putkellinen, kapealehtinen, damaskoitu, Petersenin E-tyyppiä, pit. 350 mm, josta putkea 75 mm, lehti 22×7 mm (Kt. 53/145:14). K. 14.

2471. Kuolaimet, rautaa, kolminiveliset, renkaat 58×59 mm ja 62×59 mm (Kt. 52:1). K. 1.

2472. Rautakirves, putkellinen, kouruteräinen, pit. 105 mm, paks. 21 mm, terän lev. 47 mm (Kt. 52:7). K. 7.

2473. Kolmiomainen rautaesine, jossa puun jälkiä toisella sivulla, 129×48×6 mm (Kt. 52:2). K. 2.

2474. Kolmiomainen, kaarevateräinen rautaesine, jossa puun jälkiä toisella sivulla, 72×63×7 mm (Kt. 52:4). K. 4.

2475. Hioin, pitkä ja kapea, 269×12×12 mm (Kt. 52:6). K. 6.

2476. Vuolimen terä, josta toinen ruoto katkennut, lev. 82 mm, kork. 70 mm (Kt. 52:5). K. 5.

2477. Suorakaiteen muotoinen rautaterä, jonka toisella sivulla puuta, 79×33 mm (Kt. 52:3). K. 3.

2478. Viikatteen terä, pit. 450 mm, lev. 35 mm (Kt. 52:9). K. 9.

2479. Paloja pyöreäpohjaisesta saviastiasta, jonka korkeus on ollut n. 90 mm ja läpim. n. 160 mm, koristettu kolmella nyöriviivalla, pohjassa kuoppa (Kt. 52:8). K. 8.

2480. Keihäänkärki, putk., kapealehtinen, uurrekoristeinen, pit. 342 mm, josta putki 75 mm, lehti 24×8 mm (Kt. 53/145:13). K. 13.

2481. Saviastianpaloja astiasta, jonka korkeus on ollut ainakin 85 mm ja läpim. n. 185 mm, koristettu kolmella laineviivalla (Kt. 52:11). Täytemaasta & kohta 11.

2482. Palanutta savea, 9 möykkyä. Täytemaasta.

2483. Palanut luunsiru. Täytemaasta.

2484. Naudan hampaita. K. 19.

2485. Koiran hampaita. K. 20.

2486. Sääriluita.

2487. Rautakuonaa, 24 möykkyä. Täytemaasta.

2488. Piinsiru. Täytemaasta.

2489. Puunäyte keihäänkärjen 2470 putkesta.

2490. Puunäyte keihäänkärjen 2480 putkesta.

Ks. myös löydökset hautojen 176 ja 181 täytemaasta.

HAUTA 146

Sijainti	116/78,5	KM 18000:2491
Suunta	SSW–NNE	
Koko	130×55 cm	
Syvyys	110 cm	

Hauta sijaitsi vanhalla peltoalueella, missä mullan paksuus oli n. 40 cm. Pelto-oja kulki sen luoteissivun päällitse. Hautakuoppa oli suorasivuinen, koillispää oli suora, lounaispää hieman pyöristyvä, pohja oli jokseenkin tasainen. Täytemaassa oli hiiltä ja saviastianpaloja, mutta hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

2491. Saviastianpaloja 2 kpl.

HAUTA 147

Sijainti	120/78	Valokuva 35
Suunta	SW–NE	Kuvataulu 54/147:1
Koko	115×40 cm	KM 18000:2492–2495
Syvyys	100 cm	

Hauta sijaitsi vanhalla peltoalueella, missä multakerroksen paksuus oli n. 40 cm. Sen koillispään päällä oli myöhemmän ajan roskakuoppa, joka kuitenkin loppui kauan ennen haudan pohjatasoa. Hautakuoppa oli miltei suorakulmion muotoinen ja pohja oli aivan tasainen. N. 30 cm pohjatasoa ylempää löytyi pieni rautaesine (2492, kartassa 1), ja täytemaassa oli saviastianpala, palanutta savea ja melko runsaasti rautakuonaa.

Löydökset:

2492. Rautaesine, talttamainen, 37×21 mm (Kt. 54/147:1). K. 1.

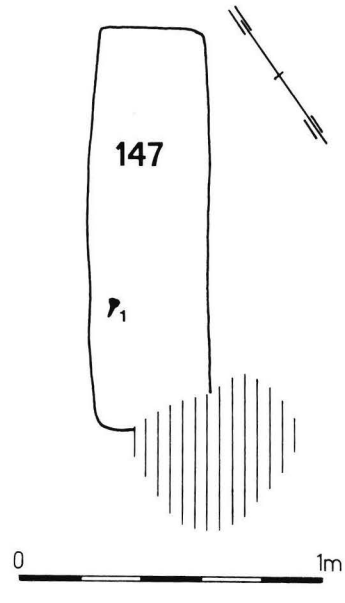

2493. Saviastianpala, koristeeton. Täytemaasta.

2494. Palanutta savea 4 pientä möykkyä. Täytemaasta.

2495. Rautakuonaa 11 möykkyä. Täytemaasta.

HAUTA 148

Sijainti	121/76	Valokuva 35
Suunta	SSW–NNE	KM 18000:2496
Koko	190×75,	(Kartta ks.
pohjasta	175×45 cm	haudat 175, 190)
Syvyys	100 cm	

Hauta sijaitsi vanhalla peltoalueella, missä multaa oli 30–40 cm. Se oli tehty hautojen 149, 190 ja 197 päälle, ja hauta 149 oli täsmälleen sen alla, niin että aluksi näitä luultiin yhdeksi haudaksi. Se leikkasi myös hieman haudan 175 luoteisosaa. Hautakuoppa oli suorasivuinen, lounaispäästä suora, koillispäästä pyöristyvä, melko tasapohjainen. Täytemaasta löydettiin pronssispiraali (2496) ja siinä oli hiiltä, rautakuonaa ja maatuneita luita, jotka on lueteltu yhdessä haudan 149 täytemaalöytöjen kanssa. Hautaus oli esineetön.

Löydös täytemaasta:

2496. Pr. spiraali, 12×5 mm.

HAUTA 149

Sijainti	121/76	Valokuva 35
Suunta	SSW–NNE	Kuvataulu 57/175:1
Koko	230×90,	KM 18000:2497–2503
pohjasta	210×50 cm	(Kartta ks.
Syvyys	115 cm	haudat 175, 190)

Hauta sijaitsi vanhalla peltoalueella, missä multaa oli n. 30–40 cm. Se oli tehty hautojen 175 ja 190 päälle, ja aivan sen kohdalle oli kaivettu haudan 148 kuoppa, niin että vain haudan lounaisin osa oli jäänyt koskemattomaksi. Hauta oli kuitenkin syvempi kuin 148, joten sen laajuus saatiin selville. Hautakuoppa oli soikeahko ja melko tasapohjainen; pohjalla oli savea. Täytemaassa oli helmiä (2498), spiraali (2497), raudanpala (2500), ihmisen hammas, saviastianpaloja, rautakuonaa, hiiltä ym., mutta hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

2497. Pr. spiraali, 7×7 mm.

2498. Helmiä 4 kpl, keltainen, 4×2 mm, ja kolme sinistä, 4×3, 5×3 ja 7×5 mm (Kt. 57/175:1). Seulasta.

2499. Ihmisen hammas.

2500. Raudanpala, 27×11×2 mm.

2501. Saviastianpaloja n. 40 kpl, osa muruja.

2502. Palanutta savea 11 möykkyä.

2503a. Palanut luunsiru.

2503b. Rautakuonaa 48 möykkyä.

Ks. myös selostuksia haudoista 148 ja 175.

HAUTA 150

Sijainti	118/76	Valokuva 31
Suunta	WSW–ENE	Kuvataulu 54–55/
Koko	350×110–	150:1–11
	320×90 cm	KM 18000:2504–2541
Syvyys	75 cm	

Hauta sijaitsi vanhalla peltoalueella, missä multaa oli n. 40 cm. Se oli tehty osaksi haudan 183 päälle, ja sen itäkulma oli tuhoutunut hautaa 138 tehtäessä. Haudan keskustaa rikkoi lisäksi myöhemmin kaivettu kuoppa, jonka ääriviivat näkyivät vain heikosti. Hautakuoppa oli hieman lounaispäähän levenevä, suorapäinen ja tasapohjainen, mutta pohja oli lounaispäästä n. 15 cm koillispäätä alempana. Kuopan pohjalla oli jäännöksiä arkusta tai muusta puurakenteesta, jonka pituus oli n. 310 cm ja leveys 60–75 cm. Melkein haudan keskivaiheilta tavattiin heikkoja jäännöksiä pääkallosta ja ihmisen hammas (2532, kartassa 13). Sormus, jonka sisällä oli sormen luu (2504, kartassa 7), tavattiin jo n. 10–15 cm pohjatasoa ylempää, ja muutenkin näytti siltä, että esineet olivat joutuneet pois paikoiltaan, ilmeisesti mainittua kuoppaa kaivettaessa. Keritsimet olivat monena palana (2505, 2508, 2512, 2513, 2516, 2518, kartassa 6), jotka löytyivät hajallaan, pronssisormukset (2515, 2519, 2528, kartassa 2–4) olivat vääntyneitä ja palasina, ja ne löytyivät toisaalta pään lähettyviltä, toisaalta siitä n. 80 cm jalkopäähän päin. Kaksi hevosenkenkäsolkea olivat aivan haudan pohjalla, toinen (2531, kartassa 11) nurinpäin kääntyneenä aivan lähellä pääkallon jäännöksiä, toinen (2530, kartassa 10) siitä n. 20 cm koilliseen. Hajallaan haudan keskustassa oli lisäksi pronssispiraaleja ja spiraalikoristeita (2506, 2509–2511, 2514, 2517, 2521, 2523–27, kartassa 5, 8, 9). Pienikokoiset helmet (2520) löydettiin kaikki seulottaessa maata, joka oli saatu haudan keskustasta ja siitä lounaaseen, ja on mahdollista, että ne ovat joutuneet haudan täytemaahan haudasta 183. Aivan haudan pohjoiskulmassa oli jäännöksiä jonkin eläimen luista (2539, kartassa 14). Täytemaasta löytyi rautalevyn paloja (2533), hiiltä, rautakuonaa, palanut luunsiru, palanutta savea ja suuri joukko saviastianpaloja (2534), joiden joukossa oli isoja kappaleita haudan 183 saviastiasta.

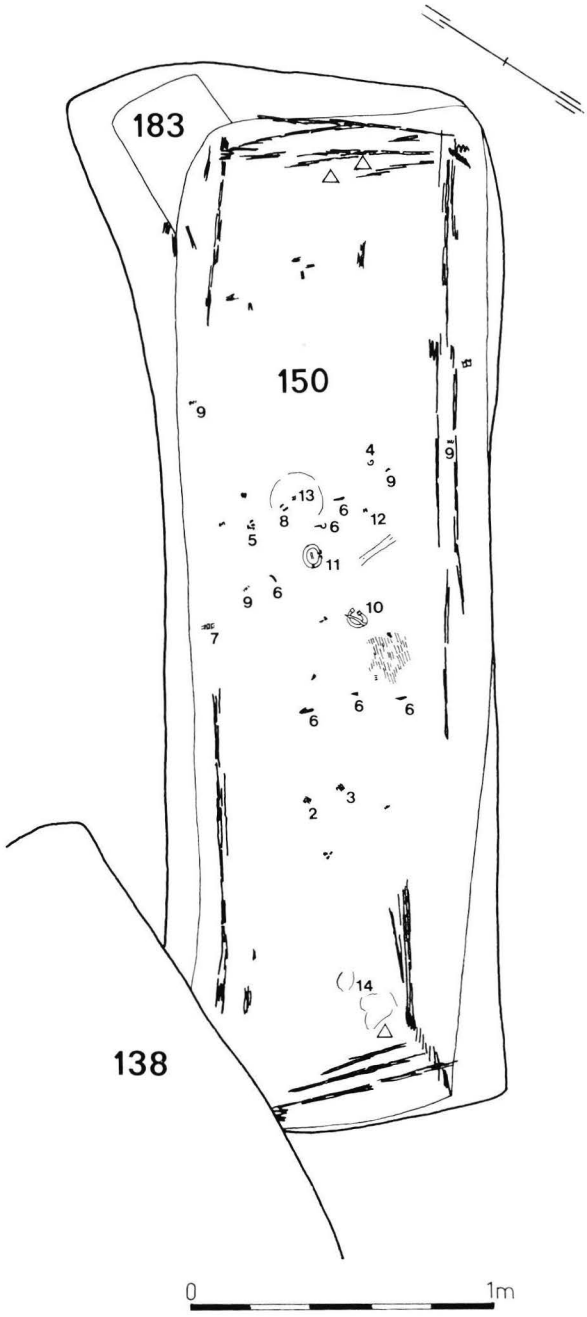

Löydökset:

2504. Pr. spiraalisormus, katkelmallinen, keskikilvellinen, läpim. 18 mm, kilven lev. 12 mm (Kt. 54/150:7). Sormuksen sisällä oli löydettäessä sormen luu. K. 7.

2505. Keritsimien katkelma, 39×27×14 mm, liittyy n:oon 2508 (Kt. 54/150:6). K. 6.

2506. Pr. spiraali, 9×7 mm, kolmikulm. varrasta (Kt. 54/150:9). Sisällä lankaa. K. 9.

2507. Rautaesineen katkelmia 3 kpl, suurin 22×22×4 mm.

2508. Keritsimien katkelma, 39×14×12 mm (Kt. 54/150:6). K. 6.

2509. Pr. spiraali, 11×7 mm, kuten 2506 (Kt. 54/150:9). K. 9.

2510. Pr. spiraali, 7×7 mm, kuten 2506.

2511. Pr. spiraali, 10×7 mm, kuten 2506, ja rautalevynpala, 15×10 mm.

2512. Raudanpaloja 2 kpl, 16×10×4 ja 6×6×4 mm (Kt. 54/150:6). K. 6.

2513. Rautaesineen katkelma, 19×9×2 mm (Kt. 54/150:6). K. 6.

2514. Pr. spiraali, 5×6 mm, pyöreää varrasta.

2515. Pr. spiraalisormus, kolmikulm. varrasta, läpim. 15 mm, korist. reunaviivoilla (Kt. 54/150:3). K. 3.

2516. Keritsimien terän katkelma, 44×15×7 mm (Kt. 54/150:6). K. 6.

2517. Spiraalikoriste, jossa punospyörylä ja viisi rinnakkaista spiraalia (Kt. 54/150:5). Lisäksi irrallisia katkelmia. Spiraalien paksuus 4 mm. K. 5.

2518. Rautaesineen katkelmia 4 kpl, 53×18×8 mm, 23×12×8 mm, 19×16×7 mm ja 10×6×4 mm, keritsimien terästä (Kt. 54/150:6). K. 6.

2519. Pr. spiraalisormus, katkelmallinen, tasakuperaa varrasta, läpim. 16 mm (Kt. 54/150:2). K. 2.

2520. Helmiä 8 kpl, joista yksi keltainen, 3,5×2 mm, ja 7 kpl sinisiä, 3–4,5×2–3,5 mm (Kt. 54/150:1). Helmet on löydetty haudan keskiosasta saatua maata seulottaessa.

2521. Pr. spiraali, 10×7 mm, kuten 2506 (Kt. 54/150:9). K. 9.

2522. Rautaniitti, pit. 15 mm. K. 12.

2523. Pr. spiraali, hajonnut, pit. alkuaan n. 10 mm, ja kaksi lankaa sen sisältä.

2524. Pr. spiraaleja 3 kpl, 6,5×6, 4×6 ja 5×6 mm, pyöreätä varrasta.

2525. Pr. spiraali, 10×7 mm, kuten 2506 (Kt. 54/150:9). K. 9.

2526. Spiraalikoristeen katkelmia, todennäköisesti kaksoispyöryläkoristeesta, jossa on ollut viisi rinnakkaista spiraalia (Kt. 54/150:8). K. 8.

2527. Pr. spiraalin katkelmia 3 kpl, kolmikulm. varrasta.

2528. Pr. spiraalisormusta 7 palaa, tasakuperaa varrasta, läpim. n. 18 mm (Kt. 54/150:4). K. 4.

2529. Rautaesineen katkelma, 13×9×6 mm.

2530. Pr. hevosenkenkäsolki, tappikoristeinen, kehä alapinnalta heikosti kaareva, yläpinnalta fasetoitu, koristettu kärjet vastakkain asetetuilla kolmioleimoilla, samoin nupit. Neulan kanta on kapea. Soljen koko 67×56 mm, neulan pit. 66 mm (Kt. 55/150:10). K. 10.

2531. Pr. hevosenkenkäsolki, tappikoristeinen, umpinainen kehä koristeeton, alapuolelta

kaareva, uurteellinen, yläpinnalta fasetoitu. Neula on ollut rautaa ja se on ollut kiinnitetty soljen alapinnalle. Soljen koko 79×71 mm (Kt. 55/150:11). K. 11.

2532. Ihmisen hammas. K. 13.

2533. Raudanpaloja 15 kpl, levymäisiä, suurin 27×13×3 mm. Täytemaasta.

2534. Saviastianpaloja n. 100 kpl, suuri osa muruja, ainakin 4 kpl on reunasta ja näistä 2 on haudan 183 astiasta. Lisäksi joukossa on kaksi erikoisen paksua punertavaa palaa. Täytemaasta.

2535. Palanutta savea 2 möykkyä. Täytemaasta.

2536. Palanut luunsiru. Täytemaasta.

2537. Maatunutta luuta. Täytemaasta.

2538. Maatunutta luuta. K. 13.

2539. Maatunutta luuta. K. 14.

2540. Rautakuonaa 19 möykkyä. Täytemaasta.

2541. Hiilinäyte. Haudan länsipäästä, pohjatasosta.

HAUTA 151

Sijainti	120/75	Valokuva 35
Suunta	SSW–NNE	KM 18000:2542–2544
Koko	165×45–55 cm	(Kartta ks. hauta 175)
Syvyys	90 cm	

Hauta sijaitsi vanhalla peltoalueella, missä multaa oli n. 30 cm. Se oli tehty osittain hautojen 152 ja 175 päälle. Hautakuoppa oli lounaispäästä hieman leveämpi, suorapäinen. Pohja oli epätasainen lounaispäässä olleen suuren kiven johdosta. Täytemaassa oli saviastianpaloja, palanutta savea ja rautakuonaa, mutta hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

2542. Saviastianpaloja 17 kpl, osa muruja.

2543. Palanutta savea 2 möykkyä.

2544. Rautakuonaa 20 möykkyä.

HAUTA 152

Sijainti	120/74	KM 18000:2545–2547
Suunta	SSW–NNE	
Koko	185×50 cm	
Syvyys	90 cm	

Hauta sijaitsi vanhalla peltoalueella, missä multaa oli 30–35 cm. Osittain sen päälle oli tehty hauta 151. Hautakuoppa oli tasaleveä, pyöristyväkulmainen ja jokseenkin tasapohjainen. Täytemaassa oli rautakuonaa, saviastianpaloja ja palanutta savea, mutta hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

2545. Saviastianpaloja 5 kpl, joista yksi reunasta, koristamattomia.

2546. Palanutta savea 2 möykkyä.

2547. Rautakuonaa 3 möykkyä.

HAUTA 153

Sijainti	119/73,5	KM 18000:2548
Suunta	SSW–NNE	(Kartta ks. haudat
Koko	190×45 cm	155 ja 160)
Syvyys	95 cm	

Hauta sijaitsi vanhalla peltoalueella, missä multaa oli n. 40 cm. Se oli tehty osittain hautojen 155 ja 160 päälle, ja sitä taas oli tuhottu hautaa 154 kaivettaessa. Hautakuoppa oli muodoltaan lähes suorakulmainen, pohjasta hieman pyöristyvä. Täytemaassa oli pari möykkyä rautakuonaa, mutta hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

2548. Rautakuonaa 2 möykkyä.

HAUTA 154

Sijainti	118/72	KM 18000:2549–2550
Suunta	SSW–NNE	(Kartta ks. hauta 160)
Koko	170×55 cm	
Syvyys	105 cm	

Hauta sijaitsi vanhalla peltoalueella, missä multaa oli n. 40 cm. Se oli tehty hautojen 153 ja 160 päälle. Hautakuoppa oli muodoltaan lähes suorakulmainen, pohja oli koillispäässä n. 10 cm syvemmällä kuin lounaispäässä. Täytemaasta löytyi pari helmeä ja rautakuonaa. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

2549. Helmiä 2 kpl, sinisiä, 7×4 ja 6×4,5 mm.

2550. Rautakuonaa 2 möykkyä.

HAUTA 155

Sijainti	118/74	Kuvataulu 56/155:
Suunta	WSW–ENE	1–11
Koko	250×100 cm	KM 18000:2551–2571
Syvyys	90 cm	

Hauta sijaitsi vanhalla peltoalueella, missä multaa oli n. 40 cm. Sen itäkulmaa oli hieman rikottu

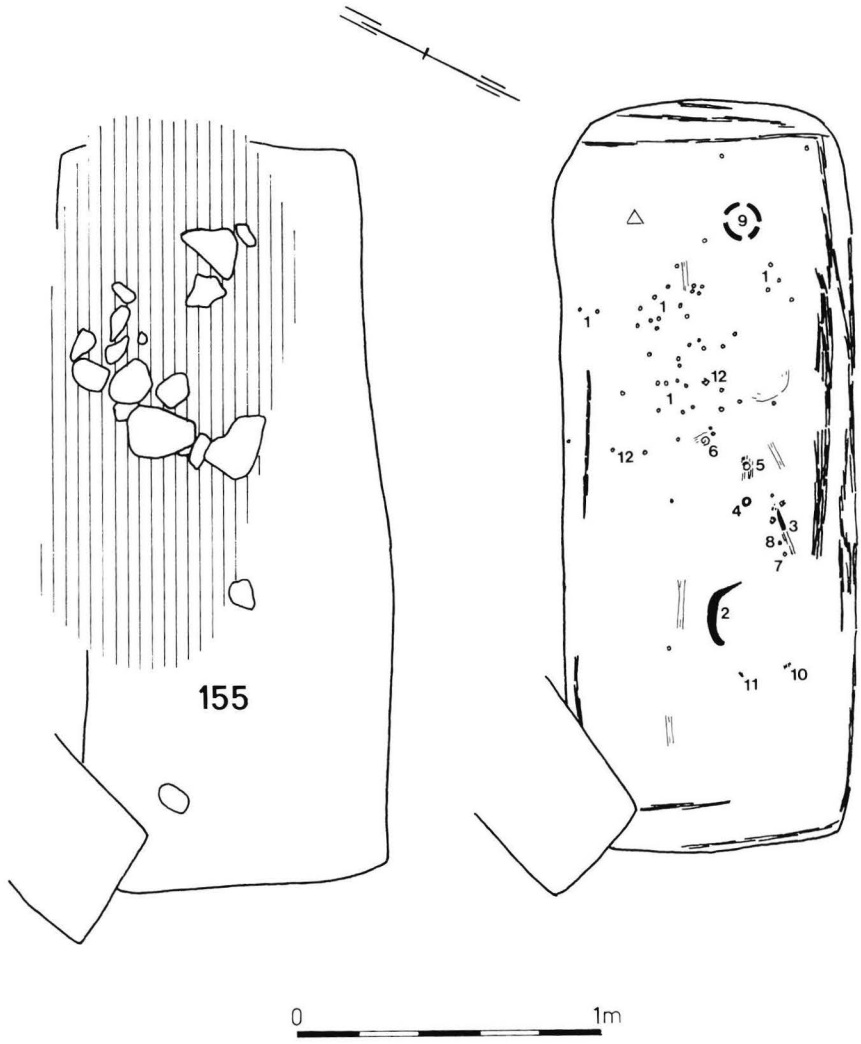

hautaa 153 tehtäessä. Haudan eteläosan päällä oli tumman maan täyttämä n. 180×80 cm laaja kuoppa, jossa oli myös jonkin verran kiviä. Hautakuoppa oli säännöllinen, miltei suorakulmainen yläosastaan, alempaa kulmista pyöristyvä, pohja oli aivan tasainen. Kuopan reunoilla oli n. 20 cm korkealti maatunutta puuta. Luoteislaidalla ja päädyissä jäljet olivat hyvin selvät, kaakkoislaidalla myöhemmistä kaivannoista johtuen katkelmalliset. Vainaja oli maannut pää haudan lounaispäässä, mutta luut olivat täällä sekaisin. Ne olivat ilmeisesti liikkuneet paikoiltaan edellämainittua kuoppaa kaivettaessa. Saviastia (2563, kartassa 9) oli varmaan samassa yhteydessä kääntynyt suulleen ja menettänyt pohjansa. Helmet (2551–2553, kartassa 1) olivat myös levinneet laajalle haudan lounaispäässä. Haudan keskiosasta löydettiin kaksi pronssisormusta (2561, 2562, kartassa 5, 6), rautainen spiraalirengas (2560, kartassa 4) ja rautaveitsi (2559, kartassa 3), jonka tuppeen olivat kai kuuluneet pienet pronssiniitit (2556, 2557, kartassa 7, 8). Sirppi (2558, kartassa 2) oli säärten vaiheilla, ja vielä enemmän jalkopäästä löydettiin pari pronssispiraalia (2554, 2555, kartassa 10, 11). Täytemaassa oli saviastianpaloja, palanutta luuta ja savea, hiiltä ja rautakuonaa (2564–65, 2569–70).

Löydökset:

2551. Helmi, sininen, 8×5 mm (Kt. 56:1). K. 1.

2552. Helmiä, sinisiä, 14 kpl, 7–9×4–7 mm (Kt. 56:1). K. 1.

2553. Helmiä 42 kpl, joista sinisiä 39 kpl, 7–11×4,5–8 mm, vihreitä 2 kpl, 7×3,5 mm, ja yksi keltainen, 5×4 mm (Kt. 56:1). K. 1.

2554. Pr. spiraali, 15×7 mm (Kt. 56:10). K. 10.

2555. Pr. spiraali, 15×7 mm (Kt. 56:11). K. 11.

2556. Pr. niitti, kanta 8×6 mm, ja nahkaa (Kt. 56:7). K. 7.

2557. Pr. niitti, 7×5×5 mm, nahkaa (Kt. 56:8). K. 8.

2558. Sirpin terä, rautaa, pit. 225 mm, lev. 30 mm (Kt. 56:2). K. 2.

2559. Rautaveitsi, pit. n. 180 mm, josta osittain säilynyttä kahvaa n. 94 mm, terän lev. 16 mm. Kahvan päästä on rautarengas, läpim. n. 18 mm, ja tuppeen ovat kai kuuluneet nahan reunaan pujotetut pienet pronssiren-

kaat, joista osa saatiin talteen veitsenterän ruosteeseen takertuneina (Kt. 56:3). K. 3.

2560. Rautainen spiraalirengas, 6–7-kierteinen, paks. 21 mm (Kt. 56:4). K. 4.

2561. Pr. spiraalisormus, kolmikulm. varrasta, läpim. 16 mm, palasina (Kt. 56:5). Lisäksi sormen luita. K. 5.

2562. Pr. spiraalisormus, kolmikulm. varrasta, koristettu kulmaviivoilla, läpim. 17 mm (Kt. 56:6). Lisäksi sormen luu ja muita org. aineita. K. 6.

2563. Saviastia, pohjaton, pyöristyväseinäinen, juuri reunan alta hieman profiloitu, koristamaton, kork. n. 95 mm, halk. n. 140 mm (Kt. 56:9). K. 9.

2564. Saviastianpaloja n. 120 kpl, joista ainakin 2 reunasta, muutamissa naarmutettu pinta. Täytemaasta.

2565. Palanutta savea 14 möykkyä, joista yhdessä sormipainanteita. Täytemaasta.

2566. Ihmisen hampaan katkelma. K. 12.

2567. Hampaan katkelmia ja muita org. aineita. K. 12.

2568. Hampaan katkelmia. Täytemaasta.

2569. Palanutta luuta 3 sirua. Täytemaasta.

2570. Rautakuonaa 15 möykkyä. Täytemaasta.

2571. Puunäyte haudan luoteislaidalta.

HAUTA 156

Sijainti	121/82,5	Kuvataulu 55/156:1,
Suunta	SW–NE	58/184:2i
Koko	195×55 cm	KM 18000:2572–2575
Syvyys	100 cm	(Kartta ks. hauta 157)

Hauta sijaitsi vanhalla peltoalueella, missä multaa oli n. 40 cm. Sitä tehtäessä oli rikottu ainakin hautoja 157 ja 184, tämän päälle taas oli tehty haudat 159 ja 168. Hautakuoppa oli tasaleveä ja suorapäinen, vain vähän kulmista pyöristyvä. Pohja oli jokseenkin tasainen. Täytemaasta löydettiin pronssinen hevosenkenkäsolki (2572) sekä sininen helmi (2573), jotka todennäköisesti ovat peräisin tätä hautaa tehtäessä rikotuista haudoista. Kuopasta tavattiin myös pieni saviastianpala ja rautakuonaa (2574–75), mutta hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

2572. Pr. hevosenkenkäsolki, nupit särmikkäät, kehä poikkileikkaukseltaan kuusikulmainen, 46×39 mm, neulan kanta vain hieman levenevä, pit. 49 mm. Kehän särmillä on x-leimoja, neulan kannassa ja nupeissa ilm. kaiverrusta, nuppien huipulla piste (Kt. 55/156:1). K. 1.

2573. Helmi, sininen, 9×9 mm (Kt. 58/184:2i). K. 2.

2574. Saviastianpala, pieni, koristeeton.

2575. Rautakuonaa 5 möykkyä.

HAUTA 157

Sijainti	121,5/82	KM 18000:2576–2582
Suunta	SW–NE	
Koko	270×90 cm	
Syvyys	90 cm	

Hauta sijaitsi vanhalla peltoalueella, missä multaa oli n. 40–45 cm. Sitä oli tuhottu hautoja 156, 158, 159 ja 198 tehtäessä, niin että siitä ei ollut paljoakaan jäljellä. Haudan lounaispään päällä oli kookas kivi ja keskustassa oli pienemmistä kivistä tehty latomus. Hautakuoppa oli suorasivuinen ja suorapäinen, pyöristyväkulmainen, pohja oli jokseenkin tasainen, keskeltä hieman syvemmällä. Haudan lounaispäässä oli pohjatasossa kasa hiiltä ja siitä koilliseen jäännöksiä pääkallosta (kartassa 1). Koillispäästä tavattiin eläimen hampaiden katkelmia (2580–81, kartassa 2) ja kappale rautavarrasta (2576, kartassa 3). Täytemaassa oli pieniä raudanpaloja, saviastianpaloja, palanut savimöykky ja rautakuonaa (2577–2579, 2582). Mahdollisesti haudan 156 täytemaasta löytynyt hevosenkenkäsolki (2572) on alkuaan tästä haudasta.

Löydökset:

2576. Rautavartaan katkelma, käyrä, 25×5×3 mm. K. 3.

2577. Raudanpaloja 5 kpl, suurin 21×17×5 mm. Täytemaasta.

2578. Saviastianpaloja 22 kpl, joista yksi reunasta, osa paksuja paloja. Täytemaasta.

2579. Palanut savimöykky. Täytemaasta.

2580. Eläimen hammasta. K. 2.

2581. Eläimen hammasta. K. 2.

2582. Rautakuonaa 22 möykkyä. Täytemaasta.

HAUTA 158

Sijainti	122/81	KM 18000:2583–2584
Suunta	NNW–SSE	(Kartta ks. haudat
Koko	200×55 cm	157, 200)
Syvyys	100 cm	

Hauta sijaitsi vanhalla peltoalueella, missä multaa oli n. 40–45 cm. Se oli tehty osaksi hautojen 157, 174 ja 198 päälle. Hautakuoppa oli miltei tasaleveä, päät olivat kuopan yläosassa pyöristyvät, alempana

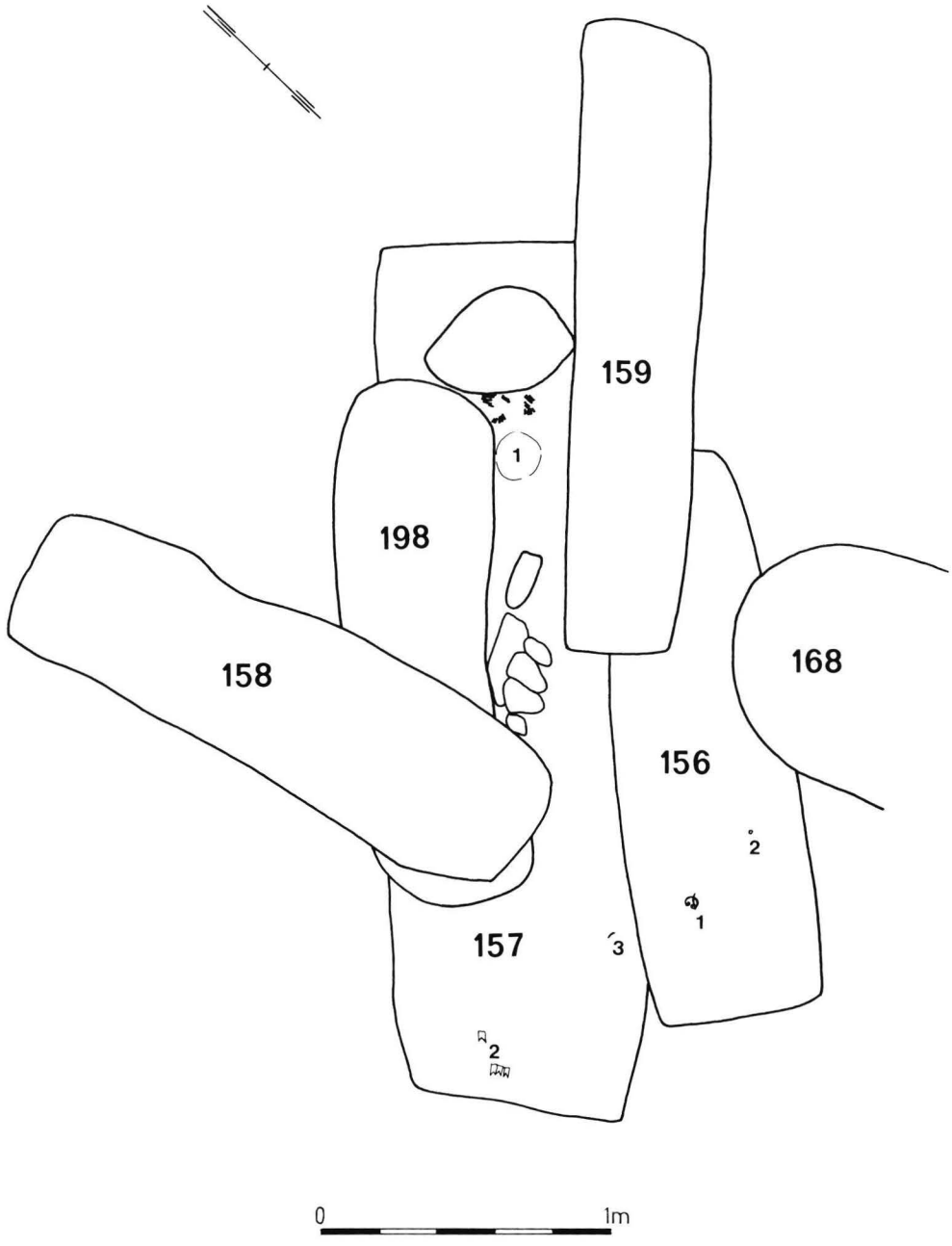

miltei suorat, pohja oli suuren kiven johdosta epätasainen. Täytemaassa oli saviastianpaloja ja rautakuonaa. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

2583. Saviastianpaloja 8 kpl.

2584. Rautakuonaa 13 möykkyä.

HAUTA 159

Sijainti 119/80 KM 18000:2585–2587
Suunta SW–NE (Kartta ks. hauta 157)
Koko 190×40 cm
Syvyys 85 cm

Hauta sijaitsi vanhalla peltoalueella, missä multaa oli n. 35 cm. Se oli tehty hautojen 156 ja 157 päälle. Hautakuoppa oli suorasivuinen ja suorapäinen, pohjasta epätasainen. Täytemaassa oli hiiltä, saviastianpaloja, palanutta savea ja rautakuonaa, mutta hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

2585. Saviastianpaloja 3 kpl, koristeettomia.

2586. Palanut savimöykky.

2587. Rautakuonaa 5 möykkyä.

HAUTA 160

Sijainti 119/72 Kuvataulu 55/160:1–3
Suunta WSW–ENE KM 18000:2588–2593
Koko 280×120 cm
Syvyys 85 cm

Hauta sijaitsi vanhalla peltoalueella, missä multaa oli n. 40 cm. Sen päälle osittain oli tehty haudat 153 ja 154. Hautakuoppa oli lähes tasaleveä, pyöristyväkulmainen ja pohjasta aivan tasainen. Mitään merkkejä puurakenteista tai vainajasta ei tavattu, mutta koko haudan lounaispää oli täynnä erivärisiä helmiä (2588, kartassa 1), ja näiden joukossa oli muutamia spiraaleja ja pari pronssirenkaan katkelmaa (2589, 2590, kartassa 2, 3), joista toinen on mahdollisesti sormuksesta. Täytemaassa oli saviastianpaloja, palanutta savea ja melko runsaasti rautakuonaa (2591–2593). Todennäköisesti myös haudan 154 täytemaasta löytyneet helmet (2549) ovat alkuaan tästä haudasta.

Löydökset:

2588. Helmiä 84 kpl, joista a) sinisiä 58 kpl, 3,5–7×2–5 mm, b) vihreitä 16 kpl, 4–5,5×2–5 mm, c) keltaisia 10 kpl, 5–7×2–4 mm, ja 4 pronssispiraalia, 7×6,5 mm (Kt. 55/160:1). K. 1.

2589. Katkelma pronssirenkaasta, läpim. 8 mm (Kt. 55/160:2). K. 2.

2590. Pronssirenkaan katkelma, tasakuperaa varrasta, lev. 3 mm, pit. 12 mm (Kt. 55/160:3). K. 3.

2591. Saviastianpaloja 7 kpl, joista yksi reunasta. Täytemaasta.

2592. Palanutta savea 4 möykkyä. Täytemaasta.

2593. Rautakuonaa 17 möykkyä. Täytemaasta.

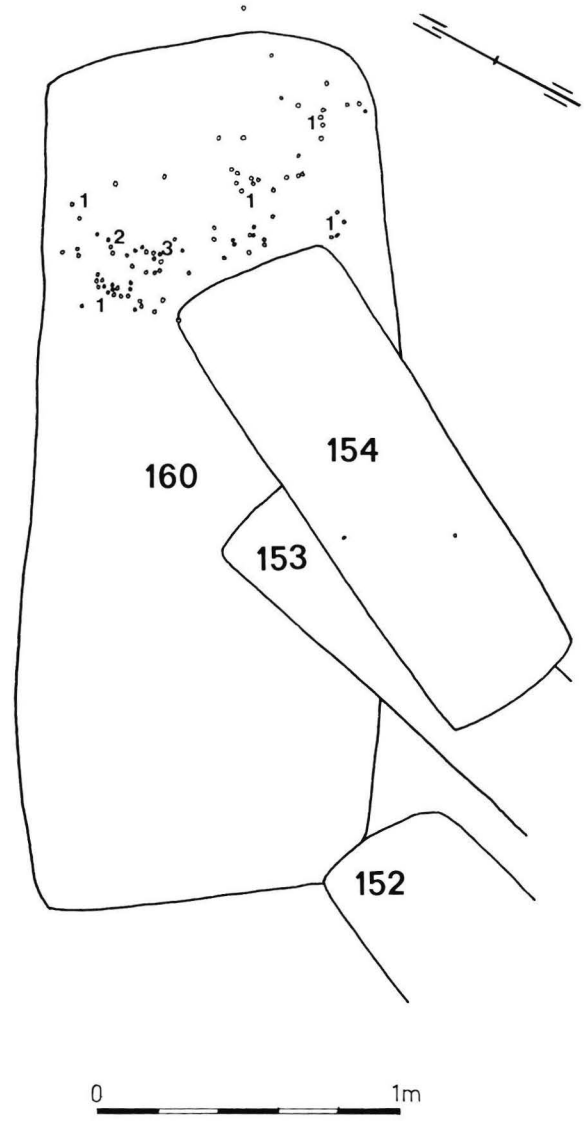

HAUTA 161

Sijainti	122,5/76	Valokuvat 35, 36
Suunta	SSW–NNE	Kuvataulu 55/161:1
Koko	200×70 cm	KM 18000:2594–2598
Syvyys	105 cm	(Kartta ks. hauta 190)

Hauta sijaitsi vanhalla peltoalueella, missä multaa oli n. 40 cm. Se oli tehty hautojen 175 ja 190 päälle. Hautakuoppa oli muodoltaan soikeahko, sen koillispäässä oli kiveys. Täytemaassa oli n. 30 cm pohjatasoa ylempänä maatunutta puuta. Hevosen kallon jäännökset ja sian hampaat löytyivät n. 40 cm pohjatasoa ylempää, samoin raha (2594). Hevosen leuan alta kulki hiiltynyt puutanko. Kuopan täytemaassa oli saviastianpaloja ja rautakuonaa, mutta pohjalta ei tavattu mitään.

Löydökset:

2594. Raha, ruots., rahaluettelo n:o 37 (Kt. 55/161:1).

2595. Saviastianpaloja 7 kpl. Täytemaasta.

2596. Rautakuonaa 20 möykkyä. Täytemaasta.

2597. Hevosen pään jäännöksiä ja sääriluu, sian hampaita.

2598. Hiilinäyte kallon sisältä.

HAUTA 162

Sijainti	117,5/86	KM 18000:2599
Suunta	SSW–NNE	
Koko	150×45 cm	
Syvyys	105 cm	

Hauta oli vanhalla peltoalueella, missä multaa oli n. 45 cm. Se oli osittain haudan 163 päällä ja sitä oli tuhottu hautaa 164 tehtäessä. Hautakuoppa oli lähes suorakulmainen, pohjasta melko tasainen. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

2599. Palanut savimöykky.

HAUTA 163

Sijainti 117,5/85
Suunta SSW–NNE
Koko ain. 140×60 cm
Syvyys 90 cm

Hauta oli vanhalla peltoalueella, missä multaa oli n. 45 cm. Sen koillispää oli hävitetty hautoja 162 ja 164 tehtäessä. Hautakuoppa oli lähes suorakulmainen ja tasapohjainen. Hautaus oli esineetön.

HAUTA 164

Sijainti 118,5/85,5 KM 18000:2600–2601
Suunta NNW–SSE (Kartta ks. hauta 269)
Koko 190×90 cm
Syvyys 95 cm

Hauta oli vanhalla peltoalueella, missä multaa oli n. 45 cm. Sitä tehtäessä oli rikottu hautoja 162, 163 ja 269. Hautakuoppa oli soikeahko, pohjasta hieman epätasainen. Täytemaassa oli hiiltä, saviastianpaloja ja rautakuonaa, mutta hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

2600. Saviastianpaloja 4 kpl, joista yksi reunasta.
2601. Rautakuonaa 2 möykkyä.

HAUTA 165

Sijainti 117/69 Kuvataulu 57/165:1–4
Suunta W–E KM 18000:2602–2611
Koko 230×110 cm
Syvyys 90 cm

Hauta sijaitsi vanhalla peltoalueella, missä pintamaan paksuus oli n. 40 cm. Haudan kaakkoiskulma oli hieman rikkoutunut hautaa 127 tehtäessä. Haudan keskikohdalla oli multakerrokseen ulottuva suurehko kivi, ja hautakuoppa oli tasaleveä ja miltei suorapäinen. Mitään jäännöksiä arkusta tai puuvuorauksesta ei havaittu, ja vainajasta oli jäljellä vain vähän luutöhnää. Todennäköisesti tämän pää oli ollut lännessä. Keihäs oli haudan eteläreunalla kärki länttä kohti (2603, kartassa 4), pieni sormus, spiraali, pronssiesineen katkelma ja piinpala (2602, 2604, 2606, 2611, kartassa 1, 5, 3, 6) olivat haudan keskustassa, ja itäpäästä löytyi katkelmallinen pronssirengas (2605, kartassa 2). Täytemaassa oli pari saviastianpalaa, palanut savenpala, palanut luunsiru ja rautakuonaa (2607–2610).

Löydökset:

2602. Pr rengas, katk., tasakuperaa varrasta, läpim. 17 mm (Kt. 57/165:1). K. 1.

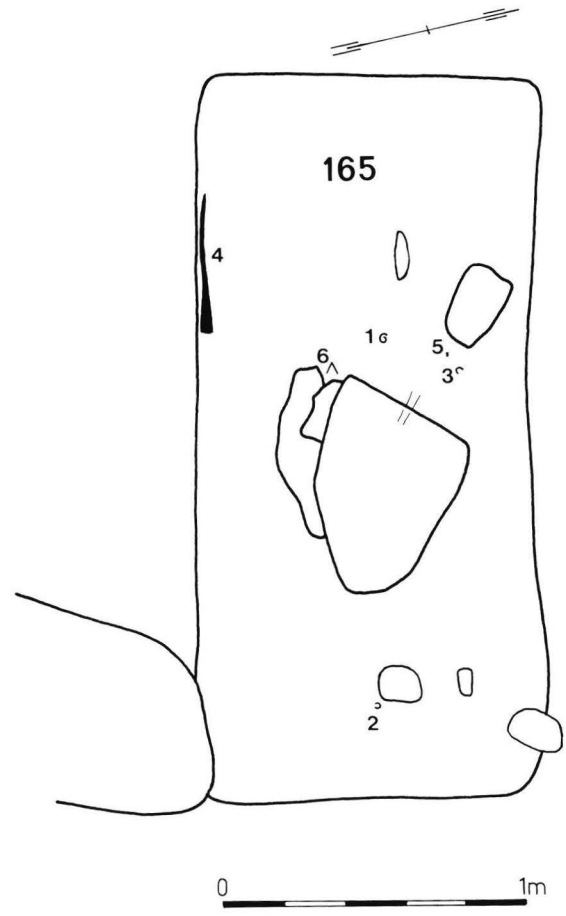

2603. Keihäänkärki, putk., kapealehtinen, uurrekoristeinen, damaskoitu, Petersenin E-tyyppiä, pit. 468 mm, josta putkea 95 mm, lehti 30×9 mm (Kt. 57/165:4). K. 4.
2604. Pr. spiraali, 6×5 mm. K. 5.
2605. Pr. rengas, katk., tasakuperaa varrasta, läpim. 13 mm (Kt. 57/165:2). K. 2.
2606. Pr. esineen katk., pieni koukku (Kt. 57/165:3). K. 3.
2607. Saviastianpaloja, 2 kpl, täytemaasta.
2608. Palanut savenpala, täytemaasta.
2609. Palanut luunsiru, täytemaasta.
2610. Rautakuonaa, 7 möykkyä.
2611. Piinpala. K. 6.

HAUTA 166

Sijainti 121/86 KM 18000:2612–2613
Suunta NNW–SSE (Kartta ks. hauta 270)
Koko ain. 150×65–75 cm
Syvyys 90 cm

Hauta sijaitsi vanhan pellon ja joutomaan rajalla, missä pintamaata oli n. 45 cm. Sitä tehtäessä oli tuhottu haudan 270 luoteiskulmaa ja sen päällä taas oli hauta 416. Hautakuoppa oli soikea, pyöristyvä-

pohjainen. Täytemaassa oli hiiltä, saviastianpaloja ja rautakuonaa. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

2612. Saviastianpaloja 4 kpl, koristeettomia.
2613. Rautakuonaa 2 möykkyä.

HAUTA 167

Sijainti 120,5/84 KM 18000:2614–2615
Suunta NNW–SSE (Kartta ks. hauta 270)
Koko 180×75–80 cm
Syvyys 90 cm

Hauta sijaitsi vanhan pellon ja joutomaan rajalla, missä pintamaata oli n. 40–45 cm. Se oli tehty siten, että kookas maakivi muodosti sen pohjoispäähän komean päädyn. Täytemaassakin oli kiviä, mutta ne olivat luultavasti peräisin haudan 270 kiveyksestä, jota tätä hautaa tehtäessä oli tuhottu. Hautakuoppa oli pyöristyväpäinen, muuten tasaleveä, mutta kaakkoiskulmaa täytti suuri maakivi. Pohja oli koillispäässä n. 10 cm syvemmällä kuin lounaispäässä. Täytemaassa oli saviastianpaloja ja rautakuonaa, mutta hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

2614. Saviastianpaloja 7 kpl, koristeettomia.
2615. Rautakuonaa 6 möykkyä.

HAUTA 168

Sijainti 120/82 Kuvataulu 58/184:
Suunta NW–SE 2e, f, g, h
Koko 225×85 cm KM 18000:2616–2624
Syvyys 100 cm (Kartta ks. hauta 184)

Hauta sijaitsi vanhalla peltoalueella, missä multaa oli n. 40 cm. Se oli tehty hautojen 156, 169, 184 ja 268 päälle. Hautakuoppa oli soikeahko ja sen luoteispäässä oli iso maakivi, jonka ansiosta pohja oli täällä n. 40 cm ylempänä kuin kaakkoispäässä. Täytemaassa oli hiilenmurujen, saviastianpalojen ja rautakuonan lisäksi neljä helmeä (2616–17, 2619–20), jotka todennäköisesti ovat alkuaan haudasta 184 (kartassa 2). Haudan luoteispäässä, melkein pinnalla oli eläimen hammas ja piinsirpale (2624, kartassa 3). Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

2616. Helmi, sininen, 11×9 mm (Kt. 58/184:2h). K. 2.
2617. Helmi, sininen, 9×9 mm (Kt. 58/184:2g). K. 2.
2618. Rautavarras, pit. 38 mm, paks. 2 mm. K. 1.
2619. Helmi, melkein musta, korist. valkealla, vaaleansinisellä ja punaisella, 16×12 mm (Kt. 58/184:2f). K. 2.
2620. Helmi, kuten ed., 18×13 mm (Kt. 58/184:2e). K. 2.
2621. Saviastianpaloja 5 kpl, pari naarmupintaisia.
2622. Palanutta savea 6 möykkyä.
2623. Rautakuonaa 10 möykkyä.
2624. Piinsirpale ja eläimen hammas. K. 3.

HAUTA 169

Sijainti 120/82 KM 18000:2625–2627
Suunta SW–NE
Koko 185×60 cm
Syvyys 105 cm

Hauta oli vanhalla peltoalueella, missä multaa oli n. 35 cm. Se oli tehty haudan 184 päälle, ja sen koillispää oli tuhoutunut hautaa 168 tehtäessä. Hautakuoppa oli miltei tasaleveä, säilynyt pääty suora, pohja hivenen pyöristyvä. Täytemaassa oli hiiltä, saviastianpaloja, palanutta savea ja rautakuonaa. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

2625. Saviastianpaloja 2 kpl.
2626. Palanutta savea 5 möykkyä.
2627. Rautakuonaa 4 möykkyä.

HAUTA 170

Sijainti 116/67 Kuvataulu 57/170:1–3
Suunta W–E KM 18000:2628–2632
Koko 260×90–105 cm
Syvyys 55 cm

Hauta sijaitsi vanhalla peltoalueella, missä pintamaata oli 25–50 cm. Pelto-oja kulki sen itäpään ylitse ja sitä oli tuhottu myös hautoja 127 ja 186 tehtäessä. Sen itäpäässä oli muutaman kiven muodostama päätykiveys. Hautakuoppa oli päihin levenevä, pyöristyväkulmainen, pohja oli länsipäässä n. 15 cm syvemmällä kuin itäpäässä. Kuopassa oli n. 20 cm korkealti jäännöksiä arkun laidoista tai puukehyksestä, joka oli n. 225 cm pitkä, itäpäästä 75 cm ja länsipäästä 90 cm leveä; pohjalla ei ollut säilynyt puunjälkiä. Haudan keskivaiheilta löydettiin pronssisormuksen katkelma (2630, kartassa 1), kaakkoiskulmassa oli ehjä saviastia (2628, kartassa 2) ja paikasta, jossa haudan 127 länsiseinä leikkasi tämän haudan pohjatasoa, löydettiin pystyasennossa kookas saviastianpala (2629, kartassa 3) aivan kuin muu osa ruukkua olisi myöhempää hautaa

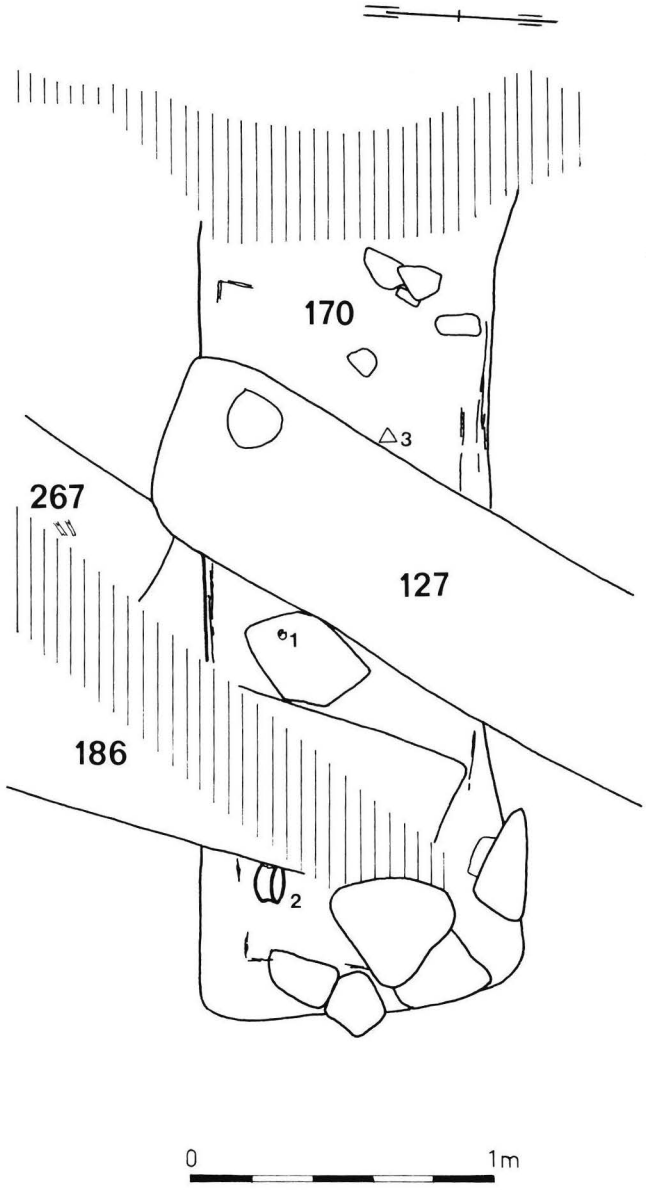

kaivettaessa leikattu irralleen. Täytemaassa oli muutamia saviastianpaloja ja palanut luunsiru (2631–2632).

Löydökset:

2628. Saviastia, tasapohjainen, pyöristyväseinäinen, koristettu kolmella kaksoisnyöripainanteella, joista keskimmäinen muodostaa laineviivaa, kork. n. 80 mm, halk. 127 mm (Kt. 57/170:2). K. 2.

2629. Suuri saviastianpala, koristettu kolmella laineviivalla, tummasta, pyöreäpohjaisesta, vahvasti profiloidusta astiasta (Kt. 57/170:3). K. 3.

2630. Pr. spiraalisormus, katkelmallinen, keskikilvellinen, läpimitta n. 14 mm, ja sormen luu (Kt. 57/170:1). K. 1.

2631. Saviastianpaloja 4 kpl, koristeettomia. Täytemaasta.

2632. Palanut luunsiru. Täytemaasta.

HAUTA 171

Sijainti 116/74 KM 18000:2633–2635
Suunta SW–NE
Koko 160×50 cm
Syvyys 65 cm

Hauta sijaitsi vanhalla peltoalueella, missä multaa oli 25–30 cm. Hautakuoppa oli tasaleveä, pyöristyväpäinen ja melkein tasapohjainen. Täytemaassa oli saviastianpaloja, rautakuonamöykky ja piinkappale. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

2633. Saviastianpaloja 2 kpl.

2634. Rautakuonamöykky.

2635. Piinkappale, 29×28×23 mm.

HAUTA 172

Sijainti 116/76,5 Kuvataulu 57/172:1–2
Suunta W–E KM 18000:2636–2639,
Koko 165×85 cm 2705
Syvyys 80 cm

Hauta sijaitsi peltoalueella, missä multaa oli n. 45 cm. Sitä oli pahoin tuhottu hautoja 185 ja 271 tehtäessä. Tuhoutumattomassa haudan osassa oli

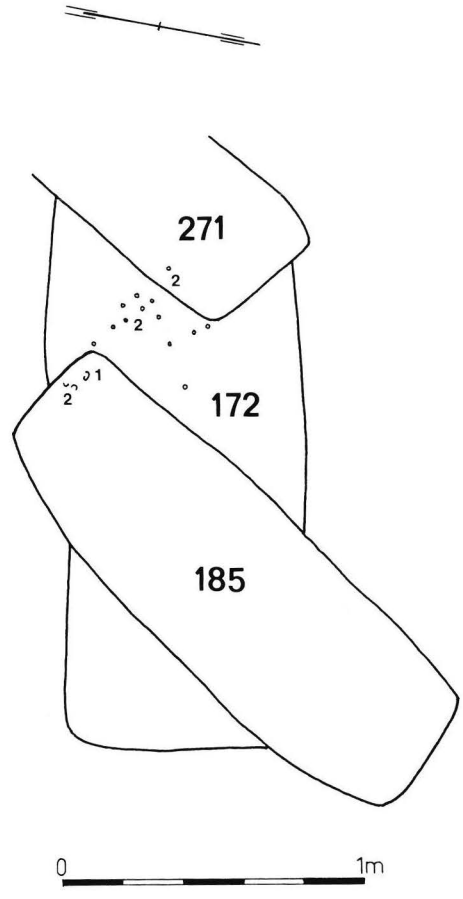

muutamia 15–20 cm läpimitaltaan olevia kiviä, jotka todennäköisesti ovat jäännös haudan pääpuolessa (lännessä) olleesta kiveyksestä. Tämä on saattanut olla välittömästi vainajan päällä. Hautakuoppa oli tasaleveä, pyöristyväkulmainen ja jokseenkin tasapohjainen. Sen länsipäästä löytyi pieniä helmiä (2636, kartassa 2), ja luultavasti myös haudan 185 täytemaasta löytyneet helmet ja pronssisormuksen katkelma (2705–06, kartassa 1,2) ovat myös alkuaan tästä haudasta. Täytemaassa oli saviastianpaloja, palanutta savea ja rautakuonaa (2637–2639).

Löydökset:

2636. Helmiä 11 kpl, joista 2 sinisiä, 3,5–7×3,5–4 mm, yksi vihreä, 4×3,5 mm ja 8 keltaisia, 3–4,5×2–3 mm (Kt. 57/172:2). Kuonapisara? K. 2.
2637. Saviastianpaloja 5 kpl, pari naarmupintaisia. Täytemaasta.
2638. Palanutta savea 3 möykkyä.
2639. Rautakuonaa 14 möykkyä.

HAUTA 173

Sijainti	123/79	Kuvataulu 60/200:8
Suunta	NW–SE	KM 18000:2640–2643
Koko	170×50 cm	(Kartta ks. hauta 200)
Syvyys	85 cm	

Hauta sijaitsi vanhalla peltoalueella, missä multaa oli n. 45 cm. Sitä tehtäessä oli rikottu hautaa 200, ja sen luoteispään päällä taas olivat haudat 158 ja 174. Hautakuoppa oli yläosastaan jonkin verran luoteeseen päin levenevä, mutta alempaa jokseenkin tasaleveä, kaakkoispää rajoittui suureen kiveen, luoteispää oli tuhoutunut. Pohja oli kivien johdosta epätasainen. Täytemaassa oli rautalevyn paloja, saviastianpaloja, palanut savimöykky ja rautakuonaa (2640–2643) sekä jonkin verran hiiltä. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

2640. Saviastianpaloja 21 kpl, joukossa reunapala ja palanen, jossa näkyy olan profilointi, kahdeksalla nyöripainanteella koristetusta, todennäköisesti pyöreäpohjaisesta astiasta (Kt. 60/200:8). K. 200:8.
2641. Rautalevyn paloja 8 kpl, suurin 23×14×5 mm.
2642. Palanut savimöykky.
2643. Rautakuonaa 19 möykkyä.

HAUTA 174

Sijainti	121/78,5	Kuvataulu 60/200:4
Suunta	SSW–NNE	KM 18000:2644–2649
Koko	180×45 cm	(Kartta ks. hauta 200)
Syvyys	75 cm	

Hauta sijaitsi vanhalla peltoalueella, missä multaa oli n. 45 cm. Se oli tehty hautojen 173 ja 200 päälle, ja sitä taas oli rikottu hautaa 158 tehtäessä. Hautakuoppa oli tasaleveä, lounaispäästä pyöristyvä, koillispäästä suora, pohjasta kivien johdosta epätasainen. Täytemaassa oli hiiltä, spiraalikoristeiden katkelmia (2644–2647, kartassa 4, 9), saviastianpaloja ja rautakuonaa. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

2644. Suuri hajonnut kulmakoriste, jossa on 10 kpl 10×6 mm laajoja ja 8 kpl 4×6 mm laajoja spiraaleja (Kt. 60/200:4). K. 200:4.
2645. Pr. spiraaleja 3 kpl, 12–16×6 mm. K. 200:9.
2646. Pr. spiraaleja 2 kpl, 7×5,5 mm, ja katkelmia. K. 200:9.
2647. Pr. spiraaleja 5 kpl, 5–24×5,5 mm, ja katkelmia. K. 200:9.
2648. Saviastianpaloja 4 kpl.
2649. Rautakuonaa 6 möykkyä.

HAUTA 175

Sijainti	122/76	Kuvataulu 57/175:1–3
Suunta	WSW–ENE	KM 18000:2650–2657
Koko	270×100–110 cm	
Syvyys	55–60 cm	

Hauta sijaitsi vanhalla peltoalueella, missä multaa oli n. 30 cm. Sen pääpuoli (lännessä) oli tuhottu hautaa 149 ja osittain hautaa 151 tehtäessä, itäpäästä oli hävinnyt osa hautaa 161 kaivettaessa. Hautakuoppa oli lähes suorakulmainen, länsipäästä hiukan leveämpi, pohja oli aivan tasainen. Laidoilla oli jäännöksiä n. 250 cm pitkästä ja 80–90 cm leveästä puurakennelmasta, joka on ollut ainakin 15 cm korkea. Aivan haudan länsipäässä oli jäännöksiä saviastiasta ja helmiä (2654, 2650–51, kartassa 4, 1), keskemmällä oli pronssisolki (2653, kartassa 2) ja rautaveitsi (2652, kartassa 3) löytyi haudan 149 reunalta pystyyn keikahtaneena. Luultavasti myös haudan 149 täytemaasta löytyneet helmet (2498) kuuluvat alkuaan tähän hautaan. Hautakuopan pohjalla oli ohut tumma kerros, mutta mitään selviä merkkejä vainajasta ei ollut jäänyt. Täytemaassa oli rautalevyn pala, rautakuonaa ja palanutta savea (2655–2657).

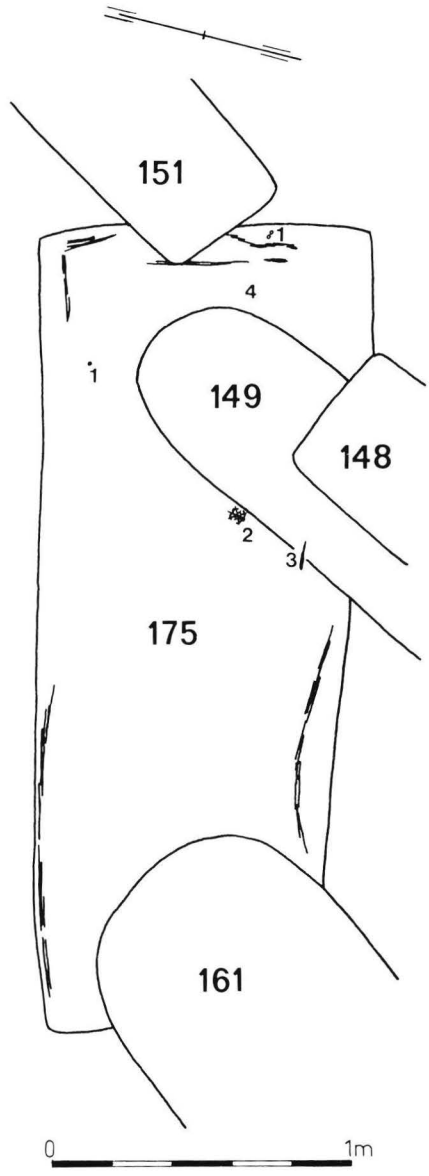

Löydökset:

2650. Helmi, sininen, 6×3,5 mm (Kt. 57/175:1). K. 1.

2651. Helmiä 2 kpl, sinisiä, 4×3 ja 4,5×2 mm (Kt. 57/175:1). K. 1.

2652. Rautaveitsi, pit. 102 mm, josta ruotoa 42 mm, terä 16×8 mm (Kt. 57/175:3). K. 3.

2653. Puhkonainen pronssisolki, jonka keskiosassa on punoskuvio ja sen molemmilla puolilla kaksi toisistaan poispäin kääntyvää hevosenpäätä. Kaulat ja suitset on koristettu harjaltaan kulmaviivoilla, silminä on pisteympyrät. Soljen takana on rautaisen neulan yhteydessä kankaan jäännöksiä ja myös soljen päältä on tekstiilinpala. Soljen koko 44×41 mm (Kt. 57/175:2). K. 2.

2654. Saviastianpaloja n. 70 kpl ja lisäksi muruja. K. 4.

2655. Rautalevyn pala, 17×14×2 mm. Täytemaasta.

2656. Palanutta savea 6 möykkyä. Täytemaasta.

2657. Rautakuonaa 13 möykkyä. Täytemaasta.

HAUTA 176

Sijainti	118/77	Valokuva 31
Suunta	SSW–NNE	Kuvataulu 52/145:10,
Koko	200×50 cm	53/145:12, 16
Syvyys	105 cm	KM 18000:2658–2668
		(Kartta ks. hauta 145)

Hauta sijaitsi vanhalla peltoalueella, missä multaa oli 35–40 cm. Se oli tehty lähes kokonaan haudan 145 päälle, ja sitä taas oli rikottu hautaa 181 tehtäessä. Hautakuopan lounaispää oli yläosastaan leveämpi kuin koillispää, mutta alempana kuoppa oli lähes tasaleveä, suorapäinen ja tasapohjainen. Täytemaassa oli hiiltä ja se oli täynnä esineitä ja esineen katkelmia, joista suurin osa on varmasti peräisin haudasta 145. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

2658. Pr. piikki, jonka tylpässä päässä niitti, 25×5×3 mm (Kt. 53/145:16). K. 145:16.

2659. Pr. helan katkelmia, suurin 17×10 mm, koristettu kolmioleimoilla, ja maatunutta luuta.

2660. Pr. spiraalirengas, kolmikulmaista varrasta, läpim. 18 mm, palasina, jotka löydettäessä olivat puutangon ympärillä (Kt. 53/145:12). K. 145:12.

2661. Saviastianpaloja 10 kpl, pohjaa (Kt. 52/145:10) ja laineviivakoristeisia reunapaloja, jotka kuuluvat astiaan 2481. K. 145:10.

2662. Saviastianpaloja 18 kpl sekä muruja astiasta 2481. K. 145:11.

2663. Saviastianpaloja 53 kpl, joista 10 astiasta 2481, muiden joukossa 3 reunapalaa, osassa paloja on naarmutettu pinta. Palat on löydetty hajallaan haudan täytemaasta.

2664. Palanutta savea 2 möykkyä.

2665. Eläimen hampaan katkelma.

2666. Eläimen hampaan katkelmia.

2667. Rautakuonaa 14 möykkyä.

2668. Piinpala, 18×13×6 mm.

HAUTA 177

Sijainti	117/81	Kuvataulu 54/141:5–9
Suunta	SW–NE	KM 18000:2669–2676
Koko	150×65 cm	(Kartta ks. hauta 141)
Syvyys	105 cm	

Hauta sijaitsi vanhalla peltoalueella, missä multaa oli n. 40 cm. Se oli tehty hautojen 141 ja 142 päälle, ja pelto-oja leikkasi sen luoteissivua. Hautakuoppa

oli lounaispäästä leveämpi ja pyöristyvä, koillispäästä hauta piteni alaspäin ja pääty oli suora, pohja oli tasainen. Täytemaassa oli helmiä (2671–72, kartassa 7, 8) ja pronssikoristeita (2669–70, 2672, kartassa 5, 6, 8), ihmisen hampaan katkelma, saviastianpala ja rautakuonaa. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

2669. Pr. spiraalirengas, pyöreätä varrasta, katkelmallinen, läpim. 8 mm, lankaa ja muita org. aineita (Kt. 54/141:6). K. 141:6.

2670. Kulmakoriste, kolmiosainen, 6 mm paksuista spiraaleista, tekstiiliä ja muita org. aineita (Kt. 54/141:5). K. 141:5.

2671. Helmi, sininen, 8×5 mm (Kt. 54/141:7). K. 141:7.

2672. Helmi, sininen, 9×5 mm, ja kellohela, 17×16×14 mm (Kt. 54/141:8). K. 141:8.

2673. Spiraali, 6×5 mm (Kt. 54/141:9). Seulasta.

2674. Saviastianpala, reunasta, tummaa ainesta. Seulasta.

2675. Ihmisen hampaan katkelma. K. 141:10.

2676. Rautakuonaa 6 möykkyä.

HAUTA 178

Sijainti 117/82 KM 18000:2677–2679
Suunta SSW–NNE (Kartta ks. hauta 140)
Koko 170×50–55 cm
Syvyys 100 cm

Hauta sijaitsi vanhalla peltoalueella, missä multaa oli n. 30 cm. Se oli melkein kokonaan pelto-ojan alla, ja sitä tehtäessä on hieman rikottu haudan 140 kaakkoissivua. Hautakuoppa oli alhaalta miltei suorakulmainen, pohja oli tasainen, mutta lounaispäässä 5–10 cm ylempänä kuin koillispäässä. Hautaus oli esineetön ja täytemaassakin oli vähän löydöksiä.

Löydökset täytemaasta:

2677. Saviastianmuru.

2678. Palanut savimöykky.

2679. Rautakuonamöykky.

HAUTA 179

Sijainti 125/77 KM 18000:2680–2682
Suunta NW–SE (Kartta ks. hauta 191)
Koko 130×70 cm
Syvyys 100 cm

Hauta sijaitsi vanhalla peltoalueella, missä multaa oli 35–40 cm. Se oli tehty osittain hautojen 191 ja

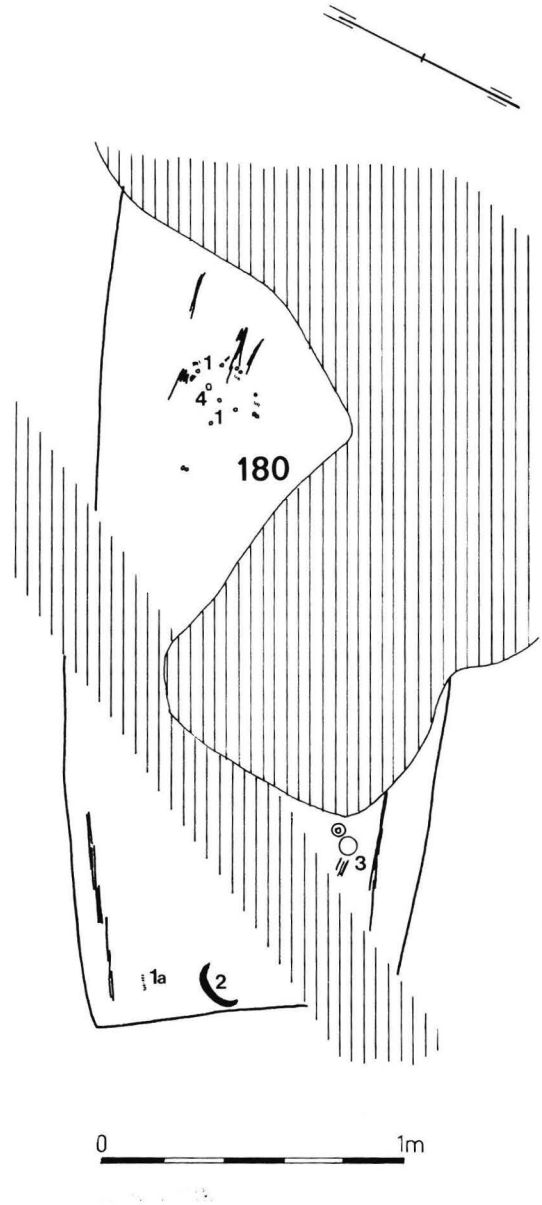

192 päälle. Hautakuoppa oli soikeahko ja pyöristyväpohjainen. Täytemaassa oli saviastianpala, melko runsaasti rautakuonaa ja piinpala. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

2680. Saviastianpala, ohut, tummaa ainesta.

2681. Rautakuonaa 17 möykkyä.

2682. Piinpala, 22×12×7 mm.

HAUTA 180

Sijainti 116/80 Kuvataulu 58/180:1–3
Suunta WSW–ENE KM 18000:2683–2691
Koko 240×120 cm
Syvyys 75 cm

Hauta sijaitsi vanhalla peltoalueella, missä multaa oli n. 40 cm. Hauta oli pahasti viemäriojan kaivuussa käytetyn kaivurin kauhan rikkoma, ja lisäksi sen päällitse kulki vanha pelto-oja. Hautakuopan

reunat kaartuivat hieman ulospäin, säilynyt pää oli suora ja pohja tasainen. Reunoilla tavattiin maatuneen puun jäännöksiä, joita pohjoiskulmassa havaittiin n. 10 cm korkealti. Myös haudan pohjalla oli paikoin puukerrosta. Länsipäästä löydettiin helmiä, spiraaleja ja jäännöksiä ilmeisesti tinariipuksesta (2685–2687, kartassa 1, 4), itäpäässä oli sirppi (2684, kartassa 2) ja pyöreä kupurasolki (2688, kartassa 3), joka ei ehkä ollut alkuperäisessä paikassaan. Aivan sen vierestä löytyi rautakuonamöykky. Haudan pinnalta itäpäästä tavattiin kaksi spiraaliputkea (2683), jotka olivat aivan samanlaisia kuin haudan länsipäässäkin, ja täytemaassa oli saviastianpaloja, palanutta savea ja rautakuonaa (2689–2691).

Löydökset:

2683. Pr. spiraaleja 2 kpl, 19×7 mm, kolmikulmaista varrasta (Kt. 58/180:1). K. 1a.

2684. Sirpinterä, pit. 185 mm, leveys 31 mm, kahtena palana (Kt. 58/180:2). K. 2.

2685. Helmiä 13 kpl, joista sinisiä 11 kpl, 8–9×4–5 mm, ja harmaita 2 kpl, 8×2 mm (Kt. 58/180:1). K. 1.

2686. Pr. spiraaleja 7 kpl, 5–17×7 mm, kuten 2683 (Kt. 58/180:1). K. 1.

2687. Pronssin ja harmahtavan aineen siruja pyöreästä riipuksesta, joka saatiin kaivettua esiin, mutta joka ilman vaikutuksesta hajosi harmaaksi jauhoksi. K. 4.

2688. Pyöreä kupurasolki, nelieläiminen, keskellä epäselvä hannunvaakunakuvio, ei helmilistoja eikä koristeleimoja, koko 71×71 mm (Kt. 58/180:3). Neula on rautaa ja siihen on takertunut tekstiiliä. K. 3.

2689. Saviastianpala, koristeeton. Täytemaasta.

2690. Palanutta savea 4 möykkyä. Täytemaasta.

2691. Rautakuonaa 7 möykkyä.

HAUTA 181

Sijainti	118/78	Valokuva 31
Suunta	SSW–NNE	Kuvataulu 53/145:17
Koko	140×45 cm	KM 18000:2692–2696
Syvyys	105 cm	(Kartta ks. hauta 145)

Hauta sijaitsi vanhalla peltoalueella, missä multaa oli 35–40 cm. Se oli tehty hautojen 145 ja 176 päälle. Hautakuoppa oli lähes suorakulmainen ja tasapohjainen, ja sen kaakkoisreunalla havaittiin puunjäännöksiä. Täytemaassa oli pari pronssihelan katkelmaa (2692–93, kartassa 17, 18), jotka todennäköisesti ovat alkuaan peräisin haudasta 145, saviastianpaloja, palanutta savea ja rautakuonaa. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

2692. Pronssihelan katkelma, 35×15×1,5 mm, kolmioleimakoristeinen (Kt. 53/145:17). K. 145:17.

2693. Pronssihelan katkelma, 23×18×1 mm. K. 145:18.

2694. Saviastianpaloja 47 kpl, joukossa nyörikoristeisia. Suurin osa astioista 2479 ja 2481.

2695. Palanutta savea 4 möykkyä.

2696. Rautakuonaa 7 möykkyä.

HAUTA 182

Sijainti	117/79	Valokuva 31
Suunta	SSW–NNE	KM 18000:2697–2698
Koko	130×40 cm	
Syvyys	100 cm	

Hauta sijaitsi vanhalla peltoalueella, missä multaa oli n. 35 cm. Sitä oli hieman rikottu hautaa 143 tehtäessä. Hautakuoppa oli miltei suorakulmainen ja pohja oli tasainen. Täytemaassa oli saviastianpala ja rautakuonamöykky, mutta hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

2697. Saviastianpala, punertava, reunasta.

2698. Rautakuonamöykky.

HAUTA 183

Sijainti	118/75	Valokuva 31
Suunta	SSW–NNE	Kuvataulu 59/183:1
Koko	105×40 cm	KM 18000:2699
Syvyys	80 cm	

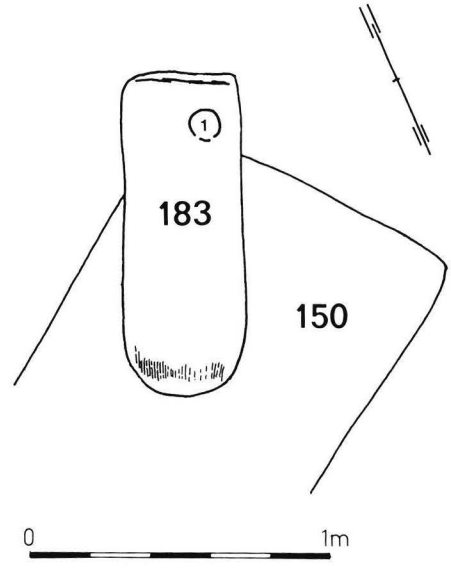

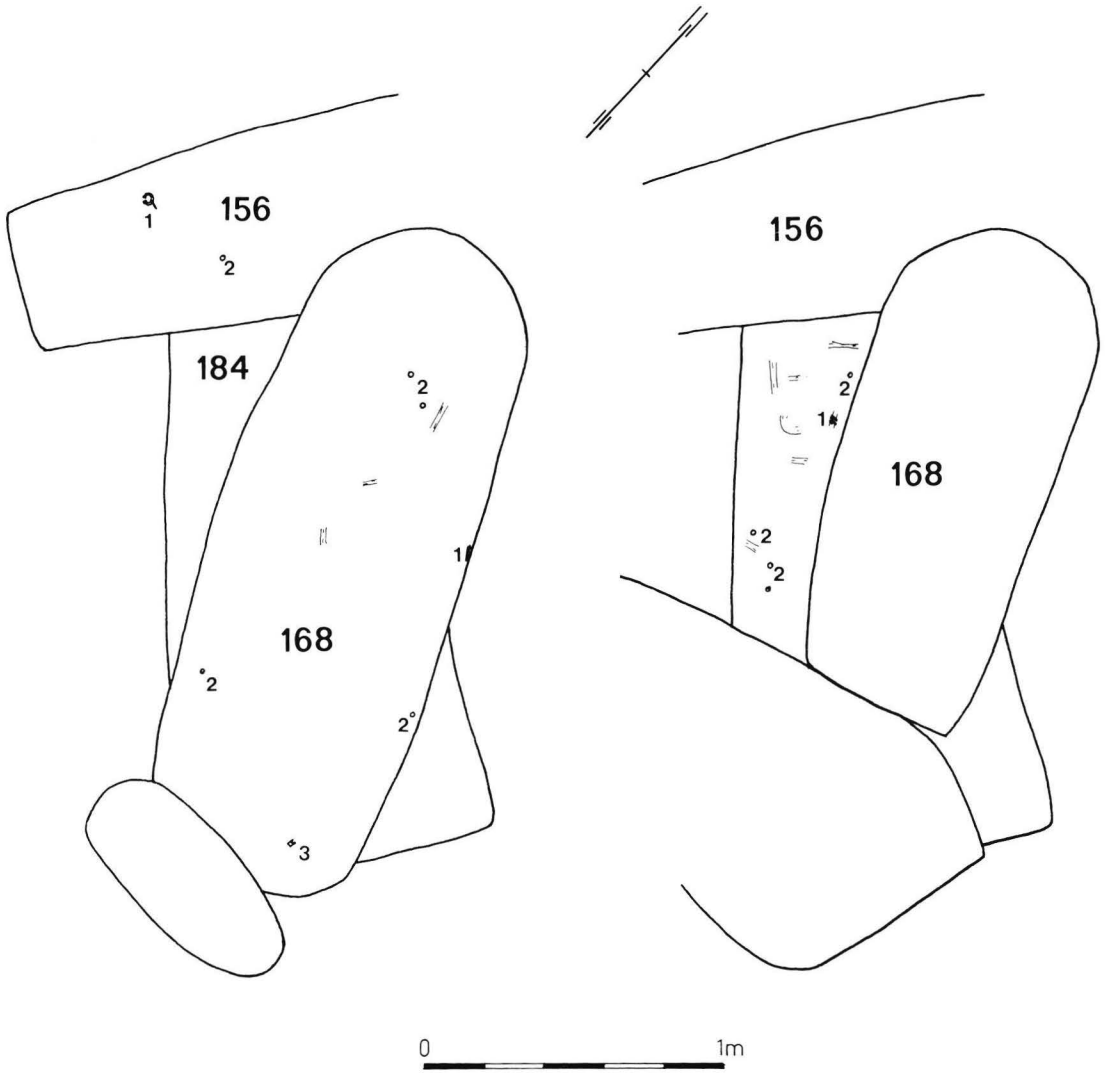

Hauta sijaitsi peltoalueella, missä multaa oli n. 40 cm. Sitä oli pahasti rikottu hautaa 150 tehtäessä. Hautakuoppa oli tasaleveä, lounaispää suora, koillispää pyöristyvä, pohja aivan tasainen. Molemmissa päissä oli maatunutta puuta, ja sitä näytti olleen myös pohjalla. Siinä kohdassa, missä haudan 150 reuna leikkasi tämän lounaispäätä, oli jäännöksiä pienestä saviastiasta (2699, kartassa 1). Sen palasia löydettiin myös haudan 150 täytemaasta (2534).

Löydökset:

2699. Saviastia, katkelmallinen, tasapohjainen, pyöristyvin seinin, kork. 90 mm, halk. 135 mm (Kt. 59/183:1). K. 1.

HAUTA 184

Sijainti	120/83	Kuvataulu 58/184:1–2
Suunta	SE–NW	KM 18000:2700–2704
Koko	180×90 cm	
Syvyys	80–90 cm	

Hauta sijaitsi vanhalla peltoalueella, missä multaa oli 35–40 cm. Se oli lähes täysin tuhoutunut hauto- ja 156, 168, 169 ja mahdollisesti myös hautaa 268 tehtäessä. Hautakuoppa näytti olleen suorasivuinen, luoteeseen levenevä, ja luoteispäässä oli pohjalla suuri kivi, niin että pohja on ollut epätasainen. Pronssisormus, jonka sisällä oli sormen luu (2702, kartassa 1) löytyi haudan kaakkoispäästä, missä oli myös sekaisin olevia maatuneita luita ja sininen helmi (2704). Kolme muuta helmeä (2700, 2701, 2703, kartassa 2) löytyivät haudan keskivaiheilta. Luultavasti myös ne helmet (2573, 2616–20), jotka löytyivät hautojen 156 ja 168 täytemaasta, ovat alkuaan tästä haudasta.

Löydökset:

2700. Helmi, melkein musta, 17×16 mm, koristettu valk., vaaleansin. ja punaisella (Kt. 58/184:2c). K. 2.

2701. Helmi, sininen, 10×10 mm (Kt. 58/184:2a). K. 2.

2702. Pr. spiraalisormus, pyöreätä varrasta, läpim. 18 mm, ja sormen luu (Kt. 58/184:1). K. 1.

2703. Helmi, melkein musta, 17×15 mm, koristettu valkealla ja punaruskealla (Kt. 58/184d). K. 2.

2704. Helmi, sininen, 10×11 mm (Kt. 58/184:2b). K. 2.

HAUTA 185

Sijainti	116/76	Kuvataulu 57/172:1–2
Suunta	SSW–NNE	KM 18000:2705–2710
Koko	170–120×60–55 cm	(Kartta ks. hauta 172)
Syvyys	110 cm	

Hauta sijaitsi vanhalla peltoalueella, missä multaa oli n. 40 cm. Se oli tehty haudan 172 päälle. Hautakuoppa oli tasaleveä, päät olivat ylempänä suorat, pohjalla pyöristyvät. Pohja oli hivenen pyöristyvä. Täytemaassa oli hiiltä, palanut savenpala, rautakuonaa ja kivi-iskos (2707–2710) sekä helmiä (2706) ja pronssisormuksen katkelma (2705, kartassa 1), jotka lienevät alkuaan peräisin haudasta 172. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

2705. Pr. sormuksen katkelma, pit. 14 mm, kolmikulmaista varrasta (Kt. 57/172:1). K. 1.
2706. Helmiä 2 kpl, vihreitä, 4×2,5 ja 3×3 mm (Kt. 57/172:2). K. 2.
2707. Saviastianpaloja 5 kpl, koristeettomia.
2708. Palanut savenpala.
2709. Rautakuonaa 10 möykkyä.
2710. Kivilaji-iskos.

HAUTA 186

Sijainti	117,5/66	KM 18000:2711
Suunta	SSW–NNE	(Kartta ks. hauta 170)
Koko	200×55 cm	
Syvyys	70 cm	

Hauta sijaitsi vanhalla peltoalueella, missä multaa oli n. 40–50 cm. Se oli tehty osaksi haudan 170 päälle ja pelto-oja kulki sen ylitse. Hautakuoppa oli suorasivuinen ja suorapäinen, tasapohjainen. Täytemaassa oli pari saviastianpalaa. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

2711. Saviastianpaloja 2 kpl, koristeettomia.

HAUTA 187

Sijainti	124/80	KM 18000:2712–2715
Suunta	SW–NE	
Koko	190×55 cm	
Syvyys	90 cm	

Hauta sijaitsi vanhalla peltoalueella, missä mullan paksuus oli n. 45–50 cm. Sitä tehtäessä oli rikottu hieman hautaa 199. Hautakuoppa oli yläosastaan soikeahko, pohjasta lähes suorakulmainen, pohja oli epätasainen. Kaakkoispäässä, lähellä pohjatasoa, oli n. 50×50 cm laaja kivikasa, ja keskellä hautaa oli kolme haudan pituussuunnassa kulkevaa, 30–35 cm pitkää puujälkeä, joista kaksi oli rinnakkain n. 20 cm:n päässä toisistaan ja kolmas niiden jatkeena luoteeseen. Täytemaassa oli spiraali (2712), palanut savenpala ja rautakuonaa. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

2712. Pr. spiraali, 7×5 mm, ja lankaa.
2713. Palanut savenpala.
2714. Rautakuonaa 9 möykkyä.
2715. Puunäyte.

HAUTA 188

Sijainti	124/76	Valokuvat 35, 37, 38
Suunta	SW–NE	KM 18000:2716–2719
Koko	200×60 cm	(Kartta ks. hauta 195)
Syvyys	85–105 cm	

Hauta sijaitsi vanhalla peltoalueella, missä multaa oli 30–40 cm. Se oli tehty osaksi haudan 195 päälle. Hautakuoppa oli yläosastaan lähes suorakulmainen, mutta se kapeni lounaispäästä syvemmälle mentäessä, koska länsikulmalla oli suuri kivi. Varmaankin samasta syystä pohja oli koillispäässä lähes 20 cm syvemmällä kuin lounaispäässä. Rautakuonaa löytyi varsinkin pohjalta. Täytemaassa oli hiiltä ja jonkin verran kiviä, siitä tavattiin pronssisormuksen katkelma (2616), palanutta savea ja kivilaji-iskos. Esineetön hautaus.

Löydökset täytemaasta:

2716. Pr. sormuksen katkelmia 2 kpl, kolmikulmaista varrasta, läpim. n. 17 mm.
2717. Palanutta savea 3 möykkyä.
2718. Rautakuonaa 10 möykkyä.
2719. Kivilaji-iskos.

HAUTA 189

Sijainti	125/79	KM 18000:2720–2724
Suunta	SSW–NNE	(Kartta ks. hauta 191)
Koko	170×55 cm	
Syvyys	95 cm	

Hauta sijaitsi vanhalla peltoalueella, missä multaa oli n. 50 cm. Se oli tehty lähes kokonaan haudan 191

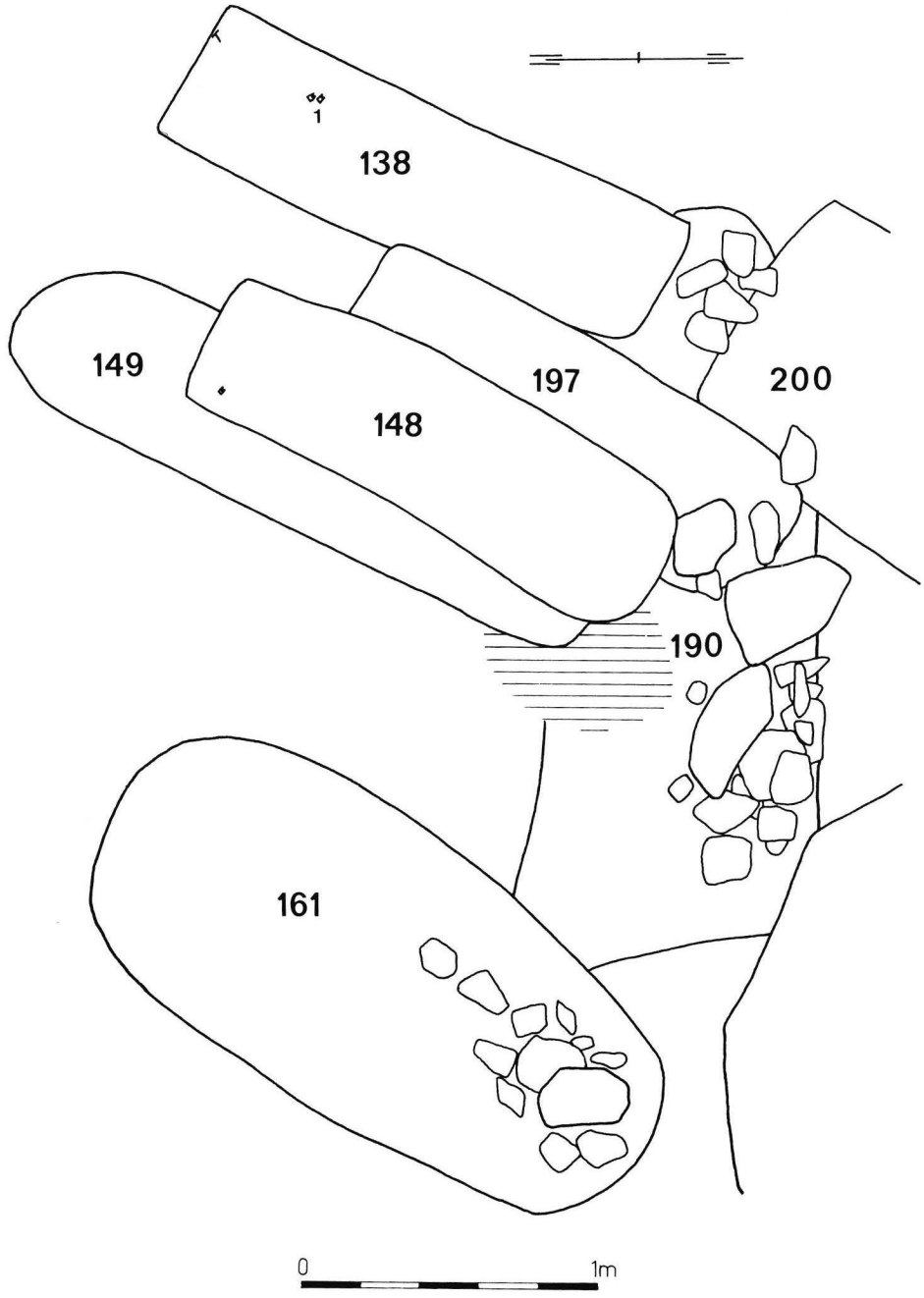

päälle. Haudan lounaispäässä oli kymmenkunnan kiven muodostama kiveys, jonka laajuus oli n. 50×40 cm. Hautakuoppa oli hieman päihin kapeneva, suorapäätyinen, pohjasta kivien johdosta epätasainen. Täytemaassa oli hiiltä, saviastianpaloja, palanutta savea ja rautakuonaa sekä parin esineen katkelmia (2720–21), jotka lienevät alkuaan peräisin haudasta 191. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

2720. Pronssirenkaan katkelma, pyöreää varrasta. Renkaan halk. ollut n. 6 mm.
2721. Pr. spiraalin katkelmia, aivan pieniä.
2722. Saviastianpaloja 3 kpl.
2723. Palanutta savea 2 möykkyä.
2724. Rautakuonaa 3 möykkyä.

HAUTA 190

Sijainti	123/78	Kuvataulu 59/190:1–3
Suunta	W–E	KM 18000:2725–2736
Koko	250×90 cm	
Syvyys	80 cm	

Hauta sijaitsi vanhalla peltoalueella, missä multaa oli n. 45 cm. Sen päälle oli tehty haudat 138, 148, 149, 161, 197 ja 200. Hautakuoppa on ollut jokseen-

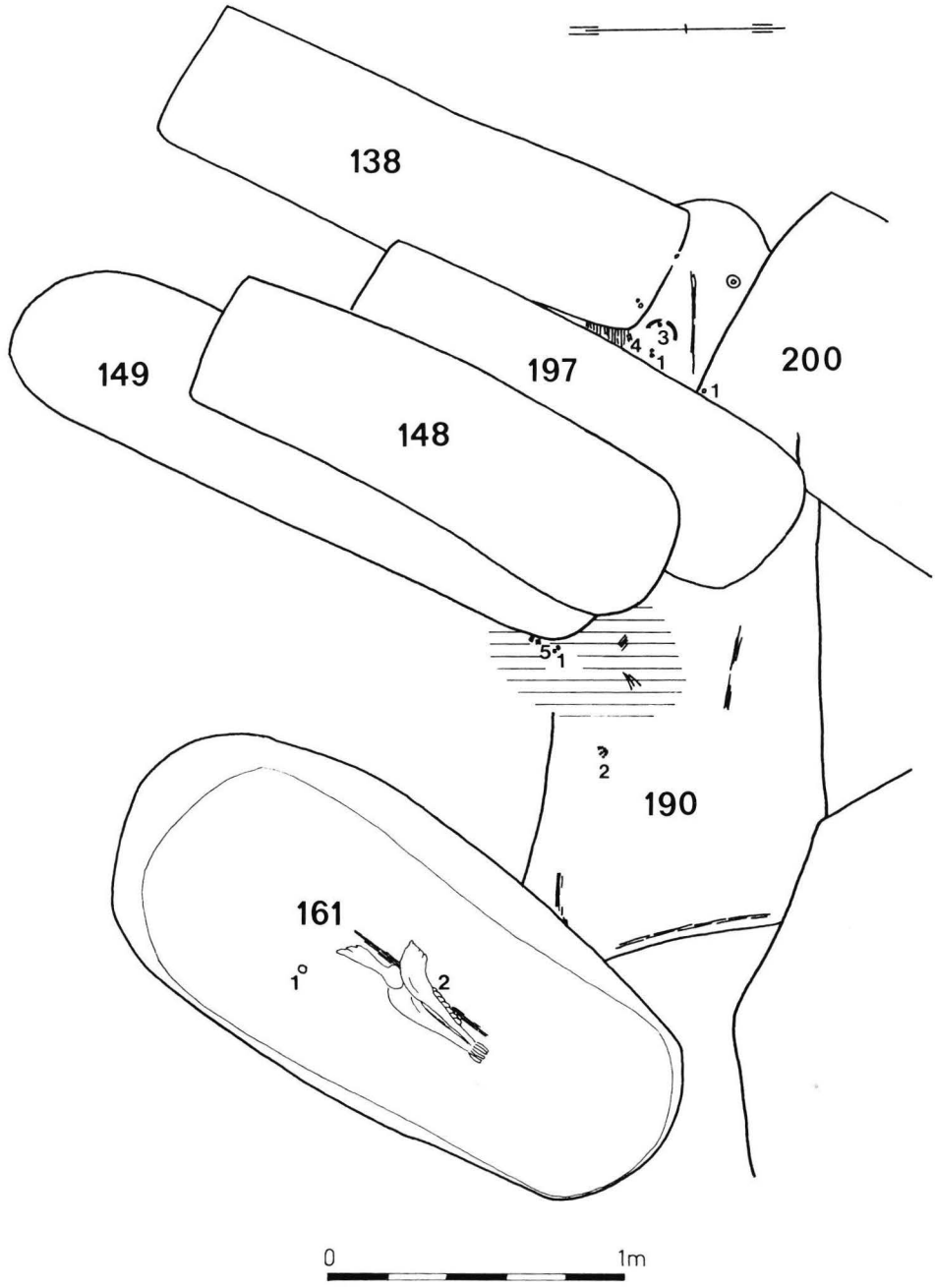

kin tasaleveä, suorapäinen ja pyöristyväkulmainen; kaakkoiskulmassa on saattanut olla uloke. Länsipäässä ja pohjoisreunalla oli melko paljon kiviä, jotka saattoivat olla jäännös hautakiveyksestä. Kuopan reunoilla oli paikoin n. 20 cm korkealti puunjäännöksiä, ja myös pohjalla havaittiin jäännöksiä puukerroksesta. Vainajasta ei ollut jäänyt muita jälkiä kuin pari hammasta, toinen haudan länsipäässä (2729, kartassa 4), toinen tummaa maata täynnä olleessa kuopassa, joka oli haudan eteläreunan päällä (2734, kartassa 5). Samasta kuopasta löytyi pari helmeä (2725). Muut helmet (2726, 2728, kartassa 1) ja saviastian jäännökset (2730, kartassa 3) löytyivät haudan länsipäästä, samoin kuin möykky rautakuonaa. Spiraalikoriste (2727, kartassa 2) oli lähellä eteläreunaa haudan itäpäässä. Koilliskulmalta, täytemaasta tuli joukko saviastianpaloja (2731), suurin osa näistä oli muruina. Muuten oli täytemaassa hiiltä, palanutta savea ja rautakuonaa. Haudan kohdalta pintamaasta löytynyt helmi (734), samoin kuin hautojen 139 ja 149 täytemaasta löytyneet helmet (2415, 2498) saattavat olla alkuaan tästä haudasta, joskin on todennäköisempää, että haudan 149 täytemaasta löydetyt helmet ovat haudasta 175. Jotkin haudan 200 kohdalla luetelluista helmistä (2798) voivat myös kuulua alkuaan tähän hautaan.

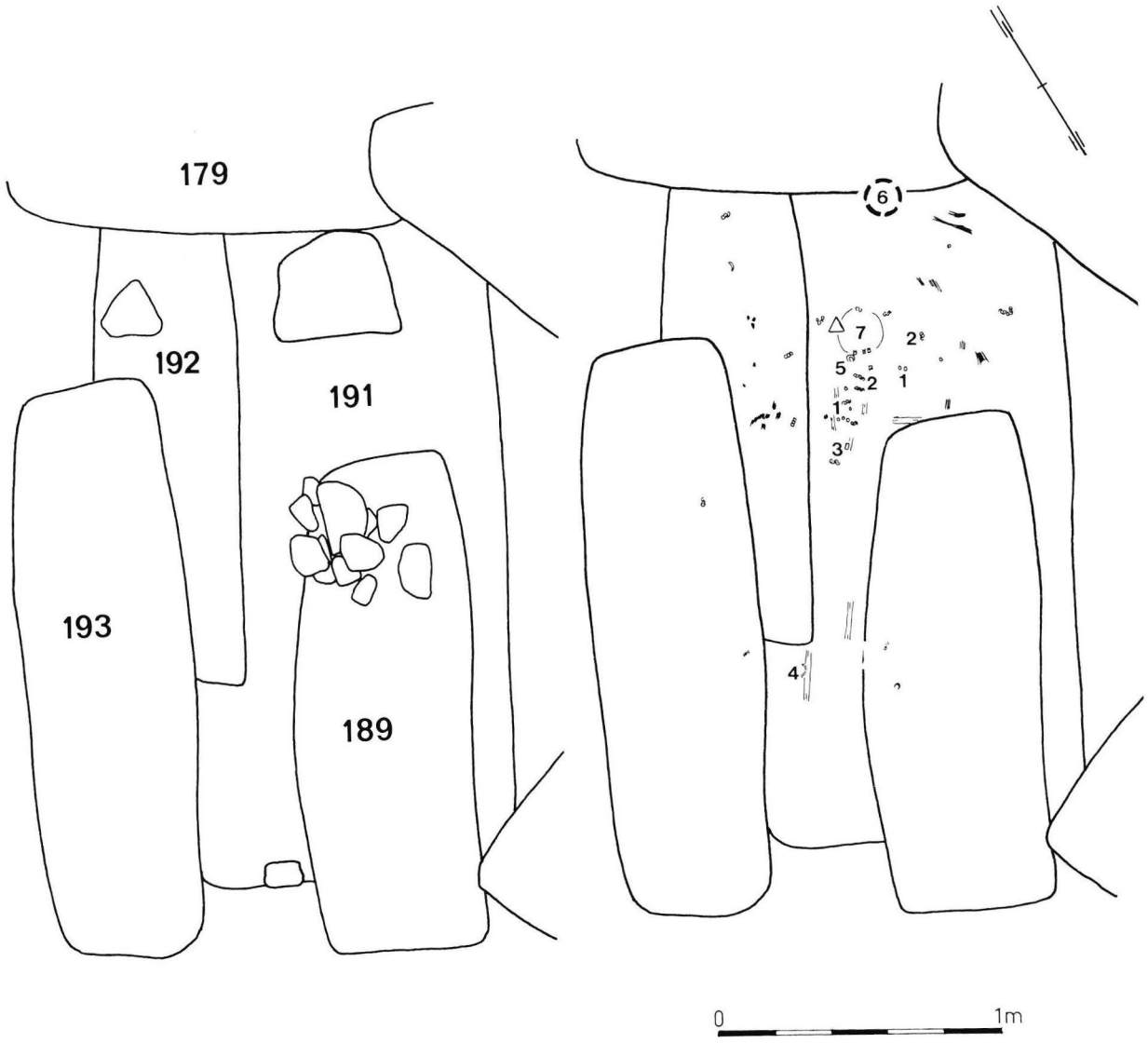

Löydökset:

734. Helmi, tummansininen, 6×4 mm. Löydetty haudan pinnalta.

2725. Helmiä 2 kpl, tummansinisiä, 5×3 mm (Kt. 59/190:1). K. 1.

2726. Helmi, sininen, 5×3,5 mm (Kt. 59/190:1). K. 1.

2727. Kulmakoriste, tehty siten, että pitkä spiraali on kierretty kaareksi lyhyemmän ympärille (Kt. 59/190:2). Org. ainetta. K. 2.

2728. Helmiä 13 kpl, joista 11 sinisiä, 4–7×2–4 mm, yksi keltainen, 3,5×3 mm, ja yksi valkoinen, 4×3 mm (Kt. 59/190:1). K. 1.

2729. Ihmisen hammas. K. 4.

2730. Saviastianpaloja 35 kpl ja lisäksi muruja, pyöreäpohjaisesta, pohjakuopalla varustetusta astiasta, aines murenevaa (Kt. 59/190:3). K. 3.

2731. Saviastianpaloja 36 kpl, suurin osa muruja. Täytemaasta, haudan koilliskulmasta.

2732. Palanutta savea 3 möykkyä. Täytemaasta.

2733. Rautakuonaa 6 möykkyä. Täytemaasta.

2734. Ihmisen hammasta. K. 5.

2735. Hiilinäyte.

2736. Maanäyte saviastian alta.

HAUTA 191

Sijainti	124,5/78,5	Kuvataulu 59/191:1–5
Suunta	SW–NE	KM 18000:798, 799,
Koko	ain. 230×110 cm	2737–2755
Syvyys	70 cm	

Hauta sijaitsi vanhan pellon ja joutomaan rajalla, missä multaa oli n. 40–50 cm. Sitä oli pahasti tuhottu hautoja 179, 189, 192 ja 193 tehtäessä. Haudan säilyneen lounaispään päällä oli n. 45 cm läpimitaltaan oleva kivi. Hautakuoppa vaikutti suoraseinäiseltä, pohja oli lounaispäässä aivan tasainen, mutta koillispäässä oli pohjalla kivi. Aivan vähäisiä puujälkiä tavattiin haudan lounaispäästä, pohjalla oli paikoin tumma kerros ja länsikulmalla hiiltäkin. Vainajasta oli jäljellä kalloa ja hampaita lounaispäässä ja vähäisiä paloja raajojen luista. Äärimmäisenä lounaassa oli jäännöksiä saviastiasta (2751, kartassa 6), pääkallon ympärillä oli helmiä

(2738, kartassa 1), pronssiketjun katkelmia (2737, 2739–42, 2744–46, 2748, kartassa 2) ja pronssikoukku (2749, kartassa 5). Suurin piirtein vyötäisten vaiheilta löydettiin pronssisormuksen katkelma (2747, kartassa 3), ja spiraalireunuksen jäännös (2743, kartassa 4) oli sääriluun vieressä haudan koillispäässä. Hiuksia tai taljan jäännöksiä tavattiin pääkallon pohjoispuolelta. Täytemaassa oli palanutta savea, rautakuonaa ja kivilajikappale.

Löydökset:

798. Pr. ketjun katkelma. Haudan pinnalta.
799. Pr. ketjun katkelma. Haudan pinnalta.
2737. Pr. ketjun kaksi lenkkiä, kolmikulmaista varrasta, läpim. 8 mm.
2738. Helmiä 10 kpl, sin., 5,5–9×3,5–6 mm (Kt. 59/191:1). K. 1.
2739. Pr. ketjua n. 30 mm, renkaat kuten n:ossa 2737.
2740. Pr. ketjua, 2 rengasta kuten 2737.
2741. Pr. ketjua 27 mm, kuten ed. (Kt. 59/191:2). K. 2.
2742. Pr. ketjun renkaiden katkelmia.
2743. Spiraalireunusta n. 60 mm, spiraalien paks. 5–6 mm (Kt. 59/191:4). Org. aineita. K. 4.
2744. Pr. ketjun katkelmia kuten ed. (Kt. 59/191:2). K. 2.
2745. Pr. ketjua 2,5 rengasta kuten ed.
2746. Pr. ketjua 4,5 rengasta (Kt. 59/191:2), ja ihmisen hampaan katkelmia. K. 2.
2747. Pr. renkaan katkelma, sormuksesta(?), 14×5 mm (Kt. 59/191:3). Org. aineita. K. 3.
2748. Pr. ketjun lenkin katkelma.
2749. Pr. koukku, 15×14 mm, vartaan paks. 5 mm (Kt. 59/191:5). K. 5.
2750. Hiuksia tai karvoja. Pääkallon pohjoispuolelta.
2751. Saviastianpaloja 27 kpl, pyöreäpohjaisesta, pohjakuopalla varustetusta astiasta, jonka korkeus on ollut ain. 70 mm ja halkaisija n. 140 mm. K. 6.
2752. Palanutta savea 3 möykkyä. Täytemaasta.
2753. Rautakuonaa 5 möykkyä. Täytemaasta.
2754. Leukaluuta ja hampaita. K. 7.
2755. Kivilajikappale, 66×60×33 mm.

HAUTA 192

Sijainti	125/78	KM 18000:2756–2765
Suunta	SW–NE	(Kartta ks. hauta 191)
Koko	ain. 160×50 cm	
Syvyys	85 cm	

Hauta sijaitsi pellon ja joutomaan rajalla, missä pintakerroksia oli 40–50 cm. Se oli tehty lähes kokonaan haudan 191 päälle, ja sen päällä taas oli hauta 193 ja jonkinverran myös hauta 179. Hautakuoppa oli melkein tasaleveä ja suorapäinen, tasapohjainen. Sen täytemaassa oli hiiltä ja yksi kivi ja löydöksiä, joista suurin osa lienee peräisin haudasta 191; näin on laita ainakin pronssiketjun katkelmien (2756, 2758, 2760). Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

795. Pronssiketjun katk. Haudan pinnalta.
2756. Pr. ketjua 2,5 rengasta, kolmikulmaista varrasta.
2757. Pr. vartaan katkelma, 8×1 mm.
2758. Pronssiketjua 3,5 rengasta, kuten 2756.
2759. Rautaesineen katkelmia 10 kpl, suurimmat 52×22×6 mm ja 39×12×5 mm.
2760. Pronssiketjua pieni katkelma.
2761. Saviastianpaloja 30 kpl, osa pieniä muruja.
2762. Palanut savenpala.
2763. Palanut luunsiru.
2764. Rautakuonaa 8 möykkyä.
2765. Kvartsinpaloja 3 kpl.

HAUTA 193

Sijainti	126/79	KM 18000:2766–2770
Suunta	SW–NE	(Kartta ks. hauta 191)
Koko	190×55 cm	
Syvyys	95 cm	

Hauta sijaitsi pellon ja joutomaan rajalla, missä multaa oli n. 45 cm. Se oli tehty osittain haudan 192 päälle. Hautakuoppa oli hitusen päihin kapeneva, pyöristyväkulmainen ja pohjasta kivien tähden hiukan epätasainen. Täytemaassa oli spiraalin ja pronssiketjun katkelma (2766–67), rautakuonaa ja pari erilaista iskosta. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

2766. Pr. spiraalin katkelma ja purkautunutta nyöriä.
2767. Pr. ketjun rengasta pieni katkelma.
2768. Rautakuonaa 8 möykkyä.
2769. Kivilaji-iskos, 73×55×20 mm.
2770. Kvartsi-iskos, 25×13×4 mm.

HAUTA 194

Sijainti	125/74	Valokuvat 37, 38
Suunta	SSW–NNE	KM 18000:2771–2772
Koko	120×45 cm	(Kartta ks. hauta 195)
Syvyys	85 cm	

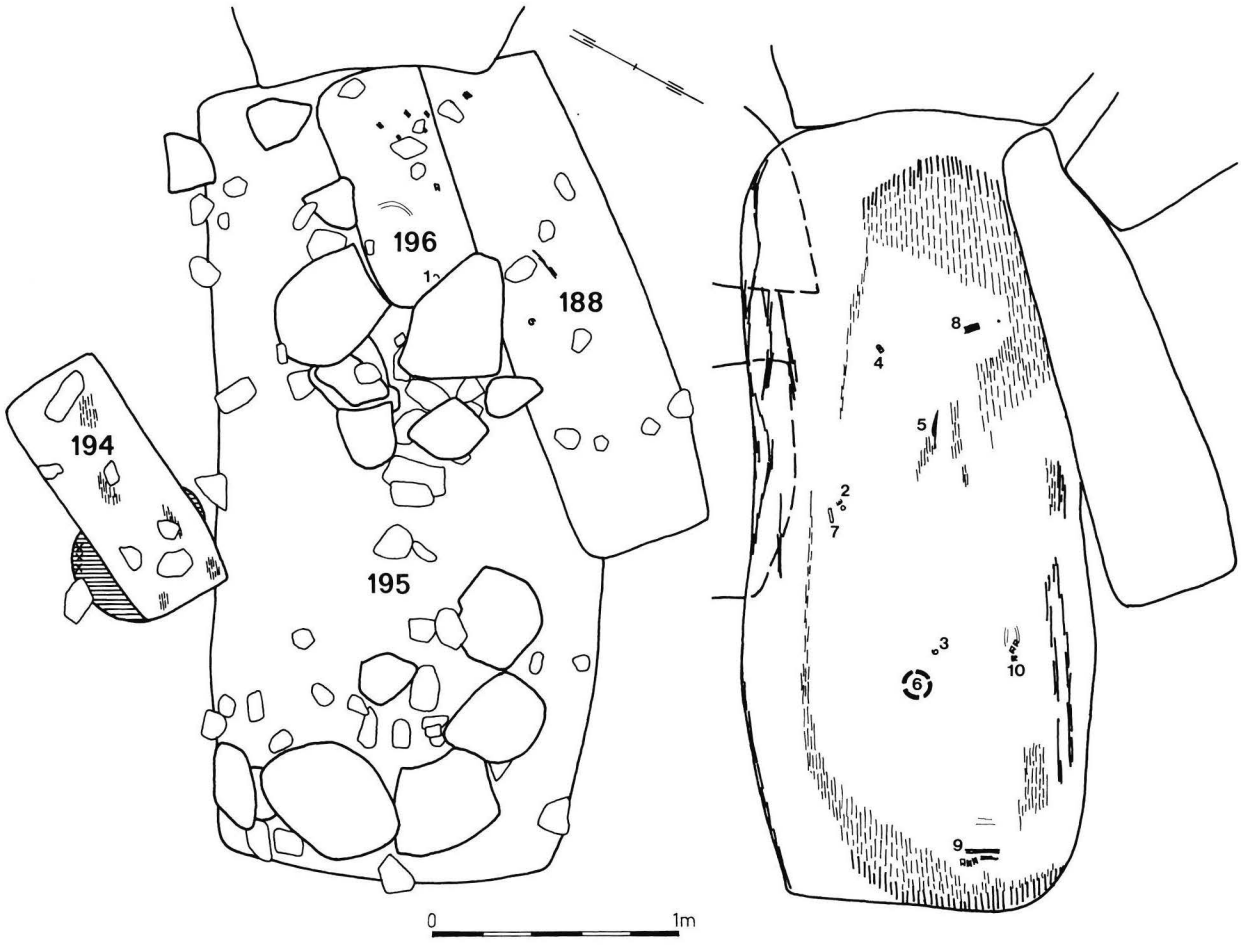

Hauta sijaitsi joutomaa-alueella, missä pintakerroksia oli n. 30 cm. Sen pohjoiskulma sivusi hautaa 195 ja se oli tehty vanhemman nokikuopan päälle, niin että täytemaa oli kauttaaltaan aivan tummaa. Hautakuoppa oli tasaleveä ja suorapäinen, pohjasta pyöristyvä. Täytemaassa oli jonkin verran kiviä, ja siitä löydettiin saviastianpaloja ja rautakuonaa. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

2771. Saviastianpaloja 11 kpl, tasapohjaisesta astiasta.

2772. Rautakuonaa 5 möykkyä.

HAUTA 195

Sijainti	125/75	Valokuvat 35, 37, 38
Suunta	WSW–ENE	Kuvataulu 59/195:1–7
Koko	330×150–160 cm	KM 18000:2773–2788,
Syvyys	100 cm	ehkä 2716, 2789

Hauta sijaitsi vanhan pellon ja joutomaan raja-alueella, missä multakerroksen paksuus oli n. 30 cm. Haudan länsikulmaa oli rikottu hautoja 188 ja 196 tehtäessä ja myös sen keskustassa oli kaivamisen jälkiä. Koillispäässä oli usean kiven muodostama kaareva päätykiveys, joka ulottui multakerrokseen. Alempana täytemaassa, kaivetulta vaikuttaneessa kohdassa oli pari kerrosta kiviä n. 90×100 cm laajalla alueella. Hautojen 188 ja 196 ääriviivat näkyivät näitä kiviä ympäröivässä tummassa alueessa, joten haudat oli kaivettu myöhemmin kuin tämä haudan 195 keskustaa rikkonut kuoppa. Hautakuoppa oli muodoltaan jokseenkin säännöllinen, tasaleveä ja miltei suorakulmainen. Sen lounaispää rajoittui suureen maakiveen. Pohja oli epätasainen kivikkoisuuden tähden. Ensimmäiset jäljet puureunoista havaittiin n. 30 cm ennen pohjatasoa, ja ne olivat varsinkin haudan pitkillä sivuilla selvät. Punertava maatunut puukerros peitti osittain myös hautakuopan pohjaa. Vainajan luut olivat täysin maatuneet. Veitsi, vyön osat ja sormuksen katkelmat (2779, 2773, 2774, 2777, 2776, kartassa 5, 4, 2, 7, 2) löytyivät haudan keskiosasta. Näistä n. 1 m koilliseen olivat pieni pronssirengas, saviastia ja koiran jäännökset (2775, 2780, 2785, kartassa 3, 6, 10), ja aivan haudan koillispäästä tavattiin naudan hampaita (2786, kartassa 9). Täytemaassa oli saviastianpaloja, saviesineen katkelma, palanutta savea, palanutta luuta, rautakuonaa ja pari kivi-iskosta (2781–2784, 2787, 2788). Siellä täällä oli myös hiilen siruja.

Löydökset:

2773. Pr. vyönsolki, trapetsin muotoinen, varustettu kaksinkertaisella pronssihelalla, joka on mennyt kappaleiksi, ks. n:o 2774 (Kt. 59/195:4). K. 4.

2774. Pronssihelan palasia, edellä kuvatun soljen helasta, mutta löytyivät 65 cm:n päästä. K. 2.

2775. Pr. spiraalirengas, kolmik. varrasta, läpim. 14 mm (Kt. 59/195:3). Org. aineita. K. 3.

2776. Pr. sormuksen katkelmia, kolmik. varrasta, joka on koristettu kulmaviivoilla, läpim. 20 mm (Kt. 59/195:2). K. 2.

2777. Pr. päätehela, kaksinkertainen, alhaalta levenevä, koristettu reunaviivoilla ja niitattu nahkaan yhdellä niitillä, pit. 68 mm (Kt. 59/195:7). Taljaa, puuta. K. 7.

2778. Ruosteen värjäämää puuta. K. 8.

2779. Rautaveitsi, pit. 190 mm, josta kahvaa n. 95 mm, terä 20×9 mm, kahvassa 2-niit. kankaan painauma (Kt. 59/195:5). K. 5.

2780. Saviastia, katk., tasapohjainen, kork. ainakin 75 mm, läpim. 120 mm, pohjasta 80 mm, yläreuna hävinnyt, murtumiskohdassa nyöripainanne (Kt. 59/195:6). K. 6.

2781. Saviastianpaloja täytemaasta, 15 kpl, yksi astiasta 2780.

2782. Saviesineen katkelma, upokkaasta? Täytemaasta.

2783. Palanutta savea, 21 möykkyä, täytemaasta.

2784. Palanutta luuta, 4 sirua, täytemaasta.

2785. Koiran hampaita. K. 10.

2786. Naudan hampaita. K. 9.

2787. Rautakuonaa, 30 möykkyä, täytemaasta.

2788. Kivi-iskoksia, 2 kpl, täytemaasta.

HAUTA 196

Sijainti	123/74	Valokuvat 35, 38
Suunta	SW–NE	Kuvataulu 59/195:1
Koko	90×45 cm	KM 18000:2789–2790
Syvyys	80 cm	(Kartta ks. hauta 195)

Hauta sijaitsi pellon ja joutomaan raja-alueella, missä multaa oli n. 30 cm. Se oli tehty kokonaan haudan 195 päälle. Hautakuoppa oli suorasivuinen, pyöristyväkulmainen ja tasapohjainen. Täytemaassa oli hiiltä ja maatuneita luita, mm. naudan hammas (2790), sekä sormuksen katkelma (2789, kartassa 1), joka ehkä oli alkuaan peräisin haudasta 195. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

2789. Pr. sormuksen katkelma, keskikilvellisestä, keskiharjaisesta, kaivertaen koristetusta sormuksesta, jonka läpimitta on ollut n. 19 mm (Kt. 59/195:1). K. 1.

2790. Naudan hammasta.

HAUTA 197

Sijainti	121/77	Valokuva 35
Suunta	SSW–NNE	KM 18000:2791–2792
Koko	170×50 cm	(Kartta ks. hauta 190)
Syvyys	110 cm	

Hauta sijaitsi vanhalla peltoalueella, missä multaa oli n. 40 cm. Se oli tehty hautojen 138, 190 ja 200 päälle, ja sen päällä oli ainakin hauta 148. Haudan koillispäässä oli joitakin kiviä, jotka luultavasti olivat joutuneet siihen haudan 190 rikkoutuneesta kiveyksestä. Hautakuoppa oli tasaleveä, lounaispäästä suora, mutta koillispäästä pyöristyvä, pohjasta tasainen. Täytemaassa oli hiiltä, saviastianpaloja ja rautakuonaa. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

2791. Saviastianpaloja 2 kpl, koristeettomia.

2792. Rautakuonaa 8 möykkyä.

HAUTA 198

Sijainti	121/81	KM 18000:2793–2795
Suunta	SW–NE	(Kartta ks. hauta 157)
Koko	185×40 cm	
Syvyys	90 cm	

Hauta sijaitsi vanhalla peltoalueella, missä multaa oli 40–45 cm. Se oli tehty haudan 157 päälle, ja sen päällä taas oli hauta 158. Hautakuoppa oli pohjaan kapeneva, pyöristyväpäinen ja tasapohjainen. Täytemaassa oli hiiltä, saviastianpaloja, palanut savimöykky ja rautakuonaa. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

2793. Saviastianpaloja 2 kpl.

2794. Palanut savimöykky.

2795. Rautakuonaa 7 möykkyä.

HAUTA 199

Sijainti	124/80	Koko	65×35 cm
Suunta	SSW–NNE	Syvyys	60–65 cm

Hauta sijaitsi vanhan pellon ja joutomaan rajalla, missä pintakerrosten paksuus oli lähes 50 cm. Hautakuoppa oli suorasivuinen, lounaispäästä suo-

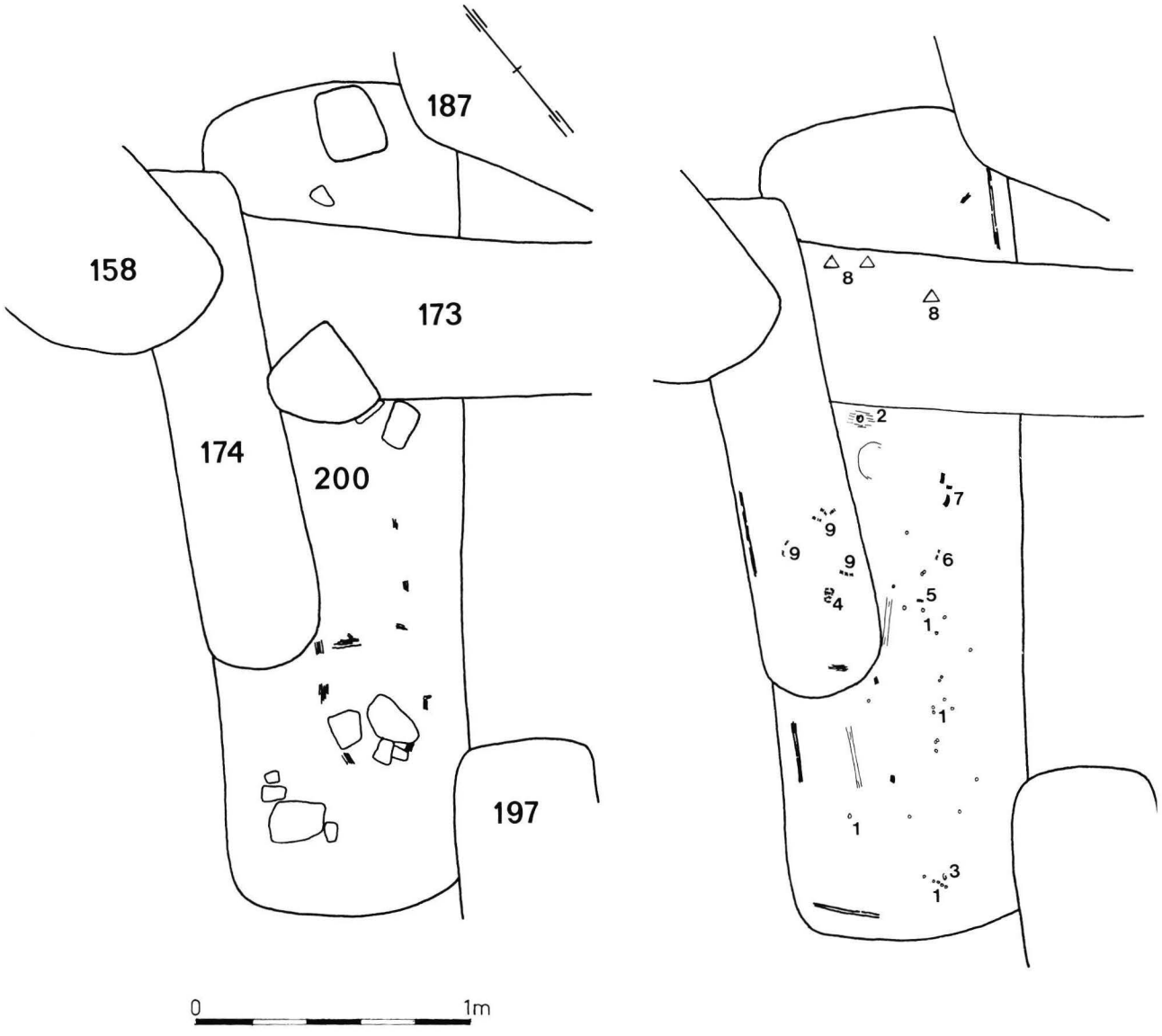

ra, koillispäästä pyöristyvä, pohja oli samoin hieman pyöristyvä. Hautaus oli esineetön.

HAUTA 200

Sijainti	121/78	Kuvataulu 60/200:1–8
Suunta	SSW–NNE	KM 18000:2796–2810
Koko	300×90 cm	
Syvyys	70 cm	

Hauta sijaitsi vanhalla pellolla, missä multaa oli n. 40 cm. Se oli tehty osaksi haudan 190 päälle, ja sen päällä taas olivat haudat 158, 173, 174 ja 197. Haudan pinnalla oli muutamia suurehkoja kiviä, jotka ehkä ennen sen tuhoutumista ovat muodostaneet kiveyksen. Hautakuoppa oli tasaleveä, pyöristyväkulmainen, pohjasta hieman epätasainen, reunoilla oli säilynyt jälkiä arkusta tai puuvuorauksesta. Vainajasta oli jäljellä vähän pääkalloa haudan koillispuoliskossa ja alaraajojen luita. Esineet olivat palasina ja sekaisin. Helmet (2798, kartassa 1) esiintyivät rivissä pitkin haudan säilynyttä kaakkoissivua, niin että tuli mieleen niiden mahdollinen kuuluminen johonkin vaatteeseen. Sirpin katkelmia (2801, kartassa 7) löytyi keskeltä hautaa, ja sormus (2805, kartassa 2) oli pääkallon jäännöksistä koilliseen. Spiraaleja tavattiin haudan keskivaiheilta (2797, 2800, kartassa 5, 6), ja luultavasti spiraalikoriste ja irralliset spiraalit (2644–47, kartassa 4, 9) haudan 174 täytemaassa ovat alkuaan tästä haudasta, samoin saviastianpalat haudan 173 täytemaasta (2640, kartassa 8). Maatunutta puuta, saviastianpaloja, palanutta savea ja rautakuonaa (2807–2810) löydettiin täytemaasta.

Löydökset:

2796. Pronssirengas, halk. 10 mm, ja rautakoukku, joka liittyy siihen (Kt. 60/200:3). K. 3.

2797. Spiraali, 10×5 mm (Kt. 60/200:5). K. 5.

2798. Helmiä 37 kpl, joista 30 sinisiä, 4×2–11×10 mm, kaksi miltei mustia, 4×3 mm, kolme keltaisia, 4–5×3 mm ja kaksi valkoisia, 4×2

mm. Helmet ovat sylinterimäisiä ja pyöreitä, sinisistä kaksi on kaksiosaisia ja kaksi kaksoiskartioita (Kt. 60/200:1). K. 1.

2799. Ruostemöykky, jossa kiinni tekstiiliä, 19×15×9 mm.

2800. Spiraali, 19×5 mm, ja org. aineita (Kt. 60/200:6). K. 6.

2801. Sirpin kärkikatk., 59×16×5 mm (Kt. 60/200:7). K. 7.

2802. Pr. helmi, kaksoiskart., 12×10 mm (Kt. 60/200:1). K. 1.

2803. Rautaes. katk. 2 kpl, 23×16×4 ja 26×12×6 mm.

2804. Rautaes. katk. 2 kpl, 16×10×6 ja 10×9×5 mm.

2805. Pr. sormus, kolmikulm. varr., läpim. 17 mm, koristeena kulmaviivoja (Kt. 60/200:2). Org. aineita. K. 2.

2806. Pr. spiraali, 5×5,5 mm. Seulasta.

2807. Puunäyte.

2808. Saviastianpaloja 10 kpl. Täytemaasta.

2809. Palanutta savea 8 möykkyä. Täytemaasta.

2810. Rautakuonaa 10 möykkyä. Täytemaasta.

HAUTA 201

Sijainti 145/113 KM 18000:2811–2812
Suunta SW–NE
Koko 440×40 cm
Syvyys 65 cm

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli 30–35 cm. Kuoppa oli tasaleveä, suorapäinen, pohjasta pyöristyvä. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

2811. Saviastianpala, naarmupintainen.

2812. Rautakuonaa 15 möykkyä.

HAUTA 202

Sijainti 143/114 KM 18000:2813–2814
Suunta SW–NE
Koko 420×45 cm
Syvyys 55 cm

Hauta oli pellolla, missä multaa oli 30–35 cm. Kuoppa oli tasaleveä, suorapäinen, pohja koilliseen viettävä. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

2813. Saviastianpala, viivakoristeinen.

2814. Rautakuonaa 9 möykkyä.

HAUTA 203

Sijainti 143/115 KM 18000:2815–2816
Suunta SW–NE
Koko 150×40 cm
Syvyys 75 cm

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli 30–35 cm. Kuoppa oli soikeahko, koilliseen kapeneva, tasapohjainen. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

2815. Rautakuonaa 3 möykkyä.

2816. Kivilaji-iskoksia 2 kpl.

HAUTA 204

Sijainti 142/116 KM 18000:2817–2818
Suunta SSW–NNE
Koko 180×50 cm
Syvyys 95 cm

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli 30–35 cm. Kuoppa oli miltei suorakulmainen, tasapohjainen, koillispäähän syvenevä. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

2817. Rautanaula, pit. 34 mm, kanta viisikulm., 16×16 mm.

2818. Rautakuonaa 7 möykkyä.

HAUTA 205

Sijainti 145/118 KM 18000:2819–2820
Suunta SSW–NNE
Koko 220×55 cm
Syvyys 120 cm

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli 30–35 cm. Kuoppa oli tasaleveä, päistä pyöristyvä, tasapohjainen. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

2819. Saviastianpaloja 4 kpl, joista kaksi reunasta.

2820. Rautakuonaa 21 möykkyä.

HAUTA 206

Sijainti 142/108 KM 18000:2821–2825
Suunta SSW–NNE
Koko 160×55 cm
Syvyys 100 cm

Hauta sijaitsi vanhalla peltoalueella, missä multaa oli yli 50 cm. Kuoppa oli tasaleveä, pyöristyväpäinen, pohjasta kivien tähden epätasainen. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

2821. Saviastianpaloja 3 kpl, aivan pieniä, yksi reunasta.
2822. Palanut savenpala.
2823. Palanut luunsiru.
2824. Rautakuonaa 44 möykkyä.
2825. Kvartsi-iskos.

HAUTA 207

Sijainti	142/106	Kuvataulu 61/207:1–5
Suunta	NW–SE	KM 18000:2826–2836,
Koko	330×115 cm	ehkä 2945
Syvyys	100 cm	

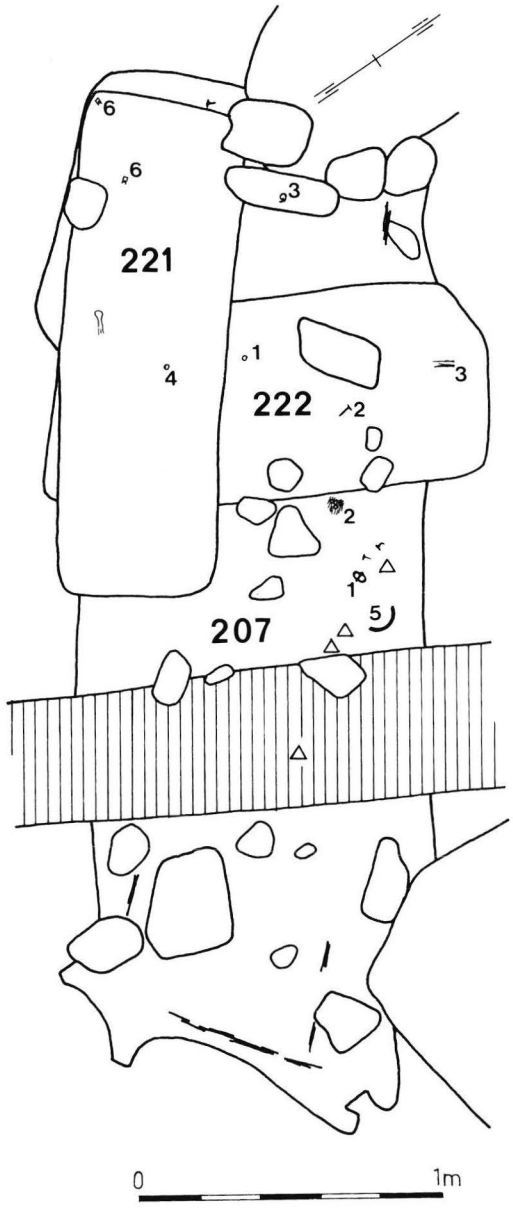

Hauta sijaitsi vanhalla peltoalueella, missä pintamaakerrosten paksuus oli n. 50 cm. Sen luoteispää oli rikottu hautoja 221 ja 222 tehtäessä, ja sen kaakkoispään päällitse kulki vanha pelto-oja. Mikäli haudassa alkuaan oli ollut kiveys, se oli täysin hajonnut. Hautakuoppa vaikutti tasasivuiselta, mutta sen säilynyt kaakkoispää oli merkillisen vino, ja sen kummassakin kulmassa oli kaksi ulospäin työntyvää sakaraa. Tässä päässä tavattiin myös hiukan puureunojen jäännöksiä, ja kuopan kummassakin päässä oli rautanaula (2826, 2827), samoin kuin keskustassa kaksi naulaa (2829, 2831), joten haudassa on ilmeisesti ollut jonkinlainen puurakennelma. Vainajasta ei ollut säilynyt mitään. Pronssisormus löydettiin aivan haudan luoteispäästä (2832, kartassa 3), haudan säilyneessä keskiosassa taas olivat hevosenkenkäsolki, kukkaron jäännökset ja saviastia (2828, 2833, 2830, kartassa 1, 2, 5). Mahdollisesti myös haudan 221 täytemaasta löytynyt punnus (2945, kartassa 4) ja naudan hampaat (2946, kartassa 6) ovat alkuaan tästä haudasta. Täytemaassa oli palanutta savea, rautakuonaa ja piinkappale (2838–2840).

Löydökset:

2826. Rautanaula, pit. 57 mm, kanta 15×13 mm.
2827. Rautanaula, pit. 47 mm, kanta soikea, 26×20 mm.
2828. Raut. hevosenkenkäsolki, pyör. varrasta, rullapäinen, koko 49×40 mm, neula 56 mm (Kt. 61/207:1). K. 1.
2829. Rautanaula, käyrä, pit. 27 mm, kanta 16×12 mm.
2830. Saviastia, katk., kukkaruukun muot., nyörikorist., kork. 150 mm, läpim. 125–200 mm (Kt. 61/207:5). K. 5.
2031. Rautanaula, pit. 35 mm, kanta 27×24 mm.
2032. Pr. sormus, keskikilv., korist. kaivertamalla, läpim. n. 20 mm (Kt. 61/207:3). K. 3.
2033. Kukkaro ja 4 punnusta: a) pronssipäällysteinen rautapunnus, litistetyn pyöreä, toisella sivulla ristimäinen syvennys, toisella 10 pistettä, 19×19×16 mm, paino 23,62 g, b) kiekkomainen rautapunnus, 14×14×10 mm, 5,02 g, c) pronssipäällysteinen rautapunnus, kuutiomainen, 11×11×12 mm, 5,65 g, d) pronssinen kiekkopunnus, 14×14×9 mm, 8,56 g (Kt. 61/207:2). K. 2.
2834. Tekstiilin jätteitä punnusten päältä.
2835. Muita org. aineita punnusten päältä.
2836. Puuta punnusten alta.
2837. Saviastianpaloja 17 kpl, 4 reunasta, yhdessä kuoppa.
2838. Palanutta savea, 11 möykkyä. Täytemaasta.

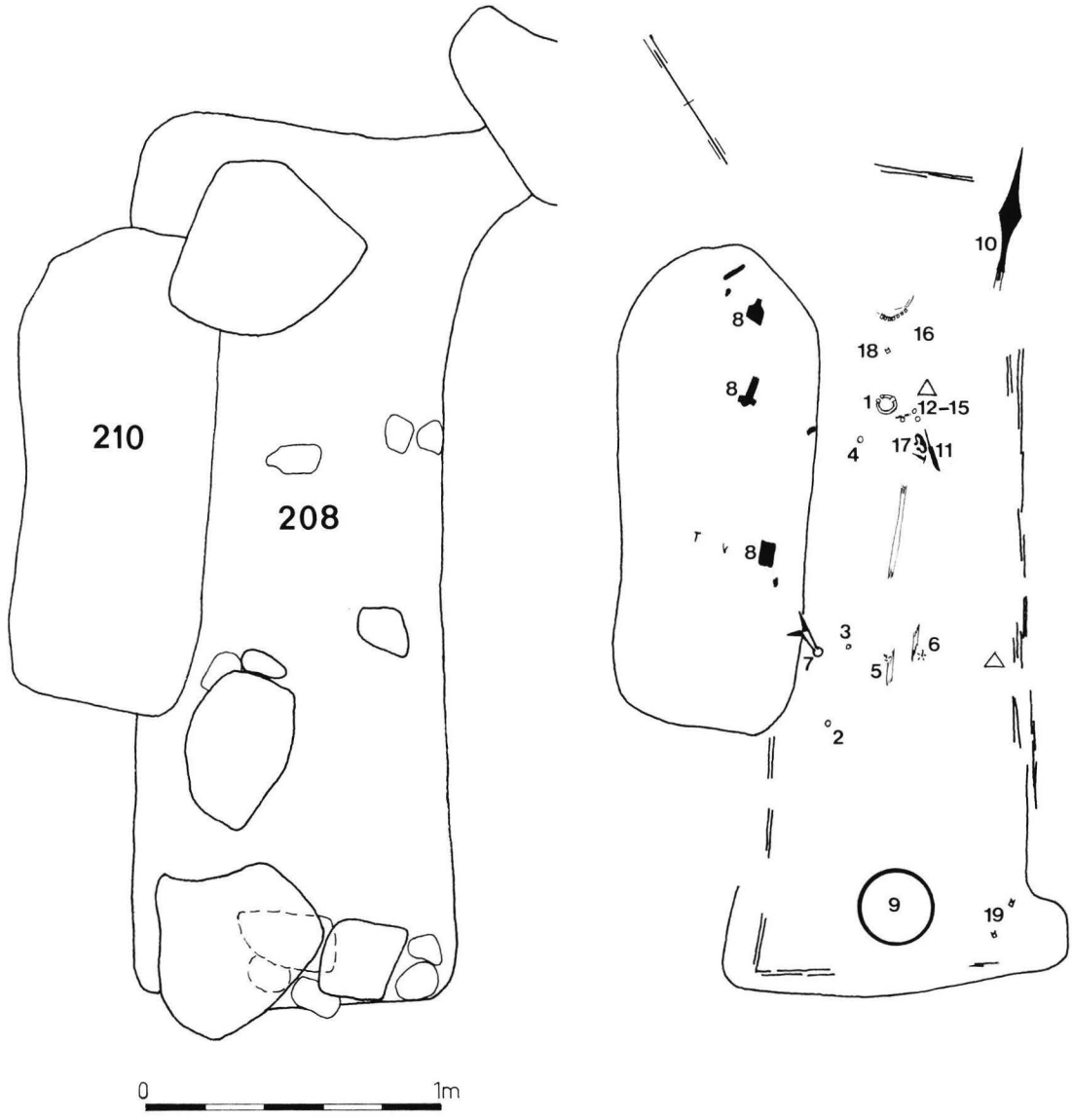

2839. Rautakuonaa, 69 möykkyä. Täytemaasta.
2840. Piinkappale, 14×12×6 mm. Täytemaasta.

HAUTA 208

Sijainti	144/104	Kuvataulut 62–63/
Suunta	SSW–NNE	208:1–17
Koko	295×90 cm	KM 18000:2841–2874,
Syvyys	100–120 cm	ehkä 2891–2895, 2898

Hauta sijaitsi pellon ja joutomaa-alueen rajalla, missä pintamaakerroksen paksuus oli n. 50 cm. Haudan kaakkoissivu oli rikottu myöhempää hautaa 210 tehtäessä. Haudan päällä kummassakin päässä oli kiviä, lounaispäässä yksi kookas kivi, koillispäässä useita kiviä. Hautakuoppa oli jokseenkin tasaleveä ja pyöristyväkulmainen, länsikulmassa oli kuopan yläosassa ulkonema, pohjoiskulmassa taas pohjatasossa. Todennäköisesti nämä olivat syntyneet vain kiviä poistettaessa. Kuopan pohjalla oli selviä merkkejä puurakennelmasta, jonka koko oli n. 275×85–90 cm, reunat olivat näkyvissä n. 20 cm ennen pohjatasoa. Pohja oli koilliseen viettävä, niin että haudan jalkopää oli pääpuolta n. 30 cm alempana. Pohjalla oli ohut tumma kerros. Vainajasta, joka makasi selkäasennossa pää lounaassa, oli jäljellä vain hammaskiilteen palasia ja raajojen luita. Tämän rinnan kohdalta tavattiin hevosenkenkäsolki (2856, kartassa 1) ja vyötäröltä tulusrauta, veitsi ja kukkaro (2854–55, 2857–63, kartassa 17, 11–13). Lähettyvillä oli myös joitakin helmiä (2843–45, 2847, kartassa 14–16, 18). Kolme pronssista spiraalirengasta löydettiin haudan kaakkoissivulta, yksi oli vyötärön vaiheilla (2849, kartassa 4), kaksi jalkojen luona (2850–51, kartassa 3, 2). Viimeksi mainittujen lähellä, sääriluiden vieressä, oli kaksi spiraalikoristetta (2846, 2853, kartassa 6, 5), ja samoilla paikoin haudan kaakkoisreunalla olivat keritsimet (2852, kartassa

7), joiden kärjet olivat taittuneet haudan 210 reunaa pitkin. Todennäköistä on, että raudankappaleet, jotka löytyivät haudan 210 täytemaasta, ovat hautaan 208 kuuluneesta, sen kaakkoisreunalla olleesta miekasta (ks. n:ot 2891–2898, kartassa 8). Saviastia (2864, kartassa 9) oli aivan haudan koillispäässä, ja sen vierestä löytyi jäännöksiä koirasta (2865, kartassa 19). Täytemaassa oli raudankappaleita, saviastianpaloja, palaneita luunsiruja ja rautakuonaa (2867–2873).

Löydökset:

2841. Rautanaula, pit. 56 mm, kanta miltei suorakulmainen, 18×17 mm.

2842. Keihäänkärki, putk., keskiharjainen, kantakulmat loivat ja kanta suippo, Petersenin M-tyyppiä, pit. 418 mm, josta putkea 110 mm, lehti 37×9 mm. Putken yläosassa on heikot fasetit, lehdessä näkyy röntgenkuvissa teränsaumat (Kt. 62:10). K. 10.

2843. Keltainen helmi, jossa koristeena kukkakuvioita, 14×10 mm (Kt. 63/208:14). K. 14.

2844. Luuhelmi, katkelmallinen, 10×6 mm (Kt. 63/208:15). K. 15.

2845. Luuhelmen katkelmia, ehkä kahdesta helmestä. K. 18.

2846. Spiraalikoriste, viuhkamainen, nelijakoinen, tekstiiliä ja muita org. aineita (Kt. 62:6). K. 6.

2847. Punainen emaljihelmi, jossa luultavasti on ollut keskellä keltainen vyö, 9×12 mm (Kt. 63/208:16). K. 16.

2848. Raudanpala, 24×17×5 mm.

2849. Pr. spiraalisormus, pyör. varrasta, läpim. 17 mm (Kt. 62:4). Lisäksi sormen luu ym. org. aineita. K. 4.

2850. Pr. spiraalisormus, pyör. varrasta, läpim. 17 mm (Kt. 62:3). Luuta, tuohta ym. org. aineita. K. 3.

2851. Pr. spiraalirengas, pyör. varrasta, läpim. 16 mm, ja pätkä nahkaremmiä (Kt. 62:2). K. 2.

2852. Keritsimet, rautaa, vääntyneet, pit. nyt 165, alkuaan ehkä 180 mm, kärjet poikki (Kt. 62:7). K. 7.

2853. Spiraalikoriste (Kt. 62:5) ja org. aineita. K. 5.

2854. Tulusrauta, lyyranmuotoinen, 67×26×4 mm (Kt. 63/208:17). K. 17.

2855. Veitsi, pit. nyt 108 mm, alkuaan lähes 160 mm. Varren ja terän yhtymäkohdassa on pyöreä pronssilevy, ja sen yläpuolella varren ympärillä oli vielä löydettäessä parikymmentä kierrosta ohutta pronssilankaa. Tästä on nyt vain painaumat jäljellä. Teräkin, johon on takertunut nahkaa(?), on kappaleina (Kt. 63/208:11). K. 11.

2856. Pr. hevosenkenkäsolki, pyöreätä varrasta, päät valmunnupun muotoiset. Neulan kanta on vain hieman levenevä, koristettu kahdella pitkittäisellä reunaviivalla. Soljen koko 47,5×49 mm, neulan pit. 60,5 mm (Kt. 62:1). Orgaanisia aineita. K. 1.

2857. Hopearahojen palasia 25 kpl, rahaluettelo n:ot 38–62 (Kt. 63/208:13). K. 13.

2858. Hopeavarrasta 3 pätkää, joista yksi kahdesta vartaasta punottu (Kt. 63/208:13). K. 13.

2859. Punnus, rautaa, kiekkomainen, 15×15×12 mm, paino 6,30 g (Kt. 63/208:12). K. 12.

2860. Rautavartaan katkelmia 2 kpl, pit. 25 ja 19 mm. K. 13.

2861. Org. aineita n:on 2856 yhteydestä.

2862. Kukkaron jäännöksiä.

2863. Luita kukkaron päältä ja vierestä.

2864. Saviastia, tasapohjainen, kukkaruukun muotoinen, koristettu kolminkertaisella nyöripainanteella, kork. 148 mm, suun läpim. 203 mm, pohjan halk. 120 mm, osa astiasta puuttuu (Kt. 62:9). K. 9.

2865. Koiran hampaita. K. 19.

2866. Ihmisen hampaita 13 kpl ja katkelmia.

2867. Rautanaula, pit. n. 30 mm. Täytemaasta.

2868. Raudanpaloja 3 kpl, suurin 27×20×4 mm. Täytemaasta.

2869. Saviastianpaloja 2 kpl, toinen aivan pieni. Pintamaasta.

2870. Saviastianpaloja 24 kpl, joista kolme on reunasta, kaikki eri astioista. Täytemaasta.

2871. Palanut savimöykky. Täytemaasta.

2872. Palanutta luuta 2 sirua. Täytemaasta.

2873. Rautakuonaa 24 möykkyä. Täytemaasta.

2874. Puunäyte pohjalaudoista n:on 2856 alta.

Ks. myös löydöt haudan 210 täytemaasta (2891–2902).

HAUTA 209

Sijainti	145/103	Kuvataulu 60/209:1–5
Suunta	SSW–NNE	KM 18000:2875–2890
Koko	225×90 cm	
Syvyys	95–105 cm	

Hauta sijaitsi pellon ja joutomaan rajalla, missä pintamaan paksuus oli yli 50 cm. Hautakuoppa oli lähes tasaleveä, päistä kaartuva, pohja oli koillispäähän viettävä, hivenen pyöristyvä. Laidoilla ja osaksi pohjallakin oli puujälkiä, ja lounaispäässä oli kaksi naulaa (2876, 2878, kartassa 6, 7), keskustassa naulan katkelma (2877, kartassa 8) ja sinkilä

(2875, kartassa 9). Nämä löydettiin n. 20 cm pohjatasoa ylempää. Vainajasta oli vain vähän luutöhnää haudan lounaispuoliskossa. Koillispäästä löydettiin raudanpala (2879) ja pronssihela (2881, kartassa 3). Muut löydökset, kaksi kulkusta (2884, 2886, kartassa 1, 2), spiraalikoristeet (2880, kartassa 4, ja 2883 kohdassa 1), pronssihelan katkelmat (2885, kartassa 5) sekä raudanpala (2882), löytyivät haudan puolivälistä lounaaseen. Täytemaassa oli saviastianpaloja, palanutta savea, savi- ja rautakuonaa (2887–2890). Vaikka hautaa tehtäessä on ilmeisesti sivuttu haudan 225 länsipäätä, näyttää todennäköiseltä, että viimeksimainitun löytökerrosta ei ole rikottu ja että tämän haudan kohdalta tulleet löydökset todella kuuluvat tähän.

Löydökset:

2875. Rautasinkilä, pit. 36 mm, piikit 16 mm. K. 9.

2876. Rautanaula, pit. 55 mm, kanta pyöreä, 16×16 mm. K. 6.

2877. Niitin pää (?), 24×19 mm. K. 8.

2878. Rautanaula, pit. 51 mm, kanta neliöm., 14×13 mm. K. 7.

2879. Raudanpala, 22×20×5 mm.

2880. Spiraalikoriste, soikeahko, tehty kaksikierteisistä, 4 mm paksuista spiraaleista ja langasta. Koriste liittyy kankaanpalaan, joka on irrallaan (Kt. 60/209:4). K. 4.

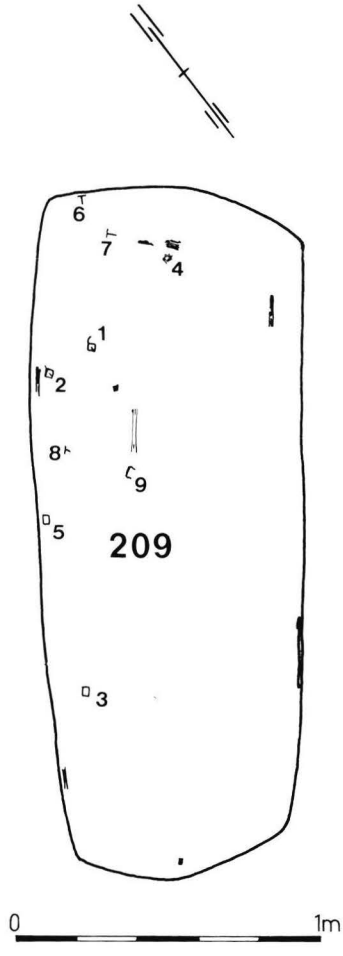

2881. Pr. hela, nelikulmainen, katkelmallinen, niitattu kahteen nahkahihnaan, koko 28×26 mm (Kt. 60/209:3). K. 3.

2882. Raudanpala, 30×21×6 mm.

2883. Pr. spiraalien katk., paks. 4 mm, lankaa. K. 1.

2884. Pr. kulkunen, 33×21×21 mm, ripustuslenkissä kiinni hela, joka niitattu nahkaan (Kt. 60/209:1). K. 1.

2885. Pr. hela, katkelmallinen, 22×19 mm, niitattu kahteen nahkahihnaan (Kt. 60/209:5). K. 5.

2886. Pr. kulkunen, kuten ed., 29×21×20 mm (Kt. 60/209:2). K. 2.

2887. Saviastianpaloja 7 kpl, joista yksi reunasta. Täytemaasta.

2888. Palanutta savea 9 möykkyä. Täytemaasta.

2889. Savikuonaa 2 möykkyä. Täytemaasta.

2890. Rautakuonaa 8 möykkyä. Täytemaasta.

HAUTA 210

Sijainti	144/103	Kuvataulu 62:8
Suunta	SSW–NNE	KM 18000:2891–2902
Koko	165×65 cm	(Kartta ks. hauta 208)
Syvyys	125–135 cm	

Hauta sijaitsi pellon ja joutomaan rajalla, missä pintamaan paksuus oli n. 50 cm. Sitä tehtäessä oli rikottu haudan 208 kaakkoissivua. Hautakuoppa oli melkein tasaleveä, pyöristyväpäinen, pohjasta epätasainen. Täytemaassa oli runsaasti maatuneita luita ja miekan kappaleita (2891–2895), jotka todennäköisesti ovat alkuaan peräisin haudasta 208. Hautaus oli esineetön, mutta pohjalla oli nauloja.

Löydökset täytemaasta:

2891. Katkelma miekasta, väistin, pit. 86 mm, kappale säilää, lev. 44 mm, ja ruotoa (Kt. 62:8). K. 8.

2892. Miekan nuppi, lattea, lähinnä viisikulmainen, katkelmallinen, 63×35×20 mm, ja kappale ruotoa (Kt. 62:8). K. 8.

2893. Rautavarras, 37×11×5 mm.

2894. Miekan säilän katk., pit. 110 mm (Kt. 62:8). K. 8.

2895. Miekan säilän katk., 75×38, 60×35, 25×25 mm (Kt. 62:8). K. 8.

2896. Rautanaula, pit. 40 mm, kanta 20×13 mm.

2897. Rautanaula, pit. 53 mm, kanta 16×13 mm.

2898. Raudanpala, 25×22×8 mm.

2899. Maatuneita naudan luita.

2900. Saviastianpala.
2901. Palanutta luuta 2 sirua.
2902. Rautakuonaa 4 möykkyä.

HAUTA 211

Sijainti 147/111 KM 18000:2903–2904
Suunta SSW–NNE
Koko 190×65 cm
Syvyys 65–70 cm

Hauta sijaitsi vanhalla peltoalueella, missä multaa oli n. 20 cm. Sen etelänurkalla oli suuri maakiinteä kivi, niin että kuopan lounaispää oli huomattavan kapea. Pohja oli hieman epätasainen. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

2903. Rautanaula, pit. 30 mm, kanta 12×10 mm.
2904. Rautakuonaa 13 möykkyä.

HAUTA 212

Sijainti 146/108 Kuvataulu 61/212:1–3
Suunta SSW–NNE KM 18000:2905–2909
Koko 260×90 cm
Syvyys 115–140 cm

Hauta sijaitsi vanhalla peltoalueella, missä pintamaakerroksen paksuus oli n. 40–50 cm. Haudalla ei ollut kiveystä. Hautakuoppa oli hiukan koilliseen levenevä ja koillispäässä oli n. 25×40 cm laaja, muuta kuoppaa ulommaksi työntyvä osa. Tämä ei ulottunut pohjatasoon, vaan hävisi n. 25 cm ennen sitä. Kuopan pohja oli koillisessa n. 10 cm syvemmällä kuin lounaassa. Puujälkiä ei tavattu ja vainajasta oli jäljellä vain vähän alaraajojen luita haudan koillispäässä. Vasemman jalan reisiluun päällä oli kaksi veistä ja näiden vieressä rauta-avain (2905, 2907, 2908, kartassa 2, 3, 1). Luun päällä oli myös hieman vihreätä hometta jostakin täysin maatuneesta pronssiesineestä. Täytemaassa oli rautakuonaa (2909).

Löydökset:

2905. Rautaveitsi, kahtena palana, pit. n. 110 mm, josta ruotoa, jonka päässä nuppi, n. 52 mm, terä 12×7 mm (Kt. 61/212:2). K. 2.
2906. Pr. paloja, hyvin pieniä, kourumaisesta helasta.
2907. Rautaveitsi, pit. 145 mm, josta ruotoa n. 45 mm, terä 16×4 mm (Kt. 61/212:3). K. 3.
2908. Rauta-avain, rengaspäinen, alapää ontto, lehti sivulle päin ulkoneva ja se päättyy kahteen sakaraan. Avaimen pit. n. 118 mm (Kt. 61/212:1). K. 1.
2909. Rautakuonaa, 10 möykkyä, täytemaasta.

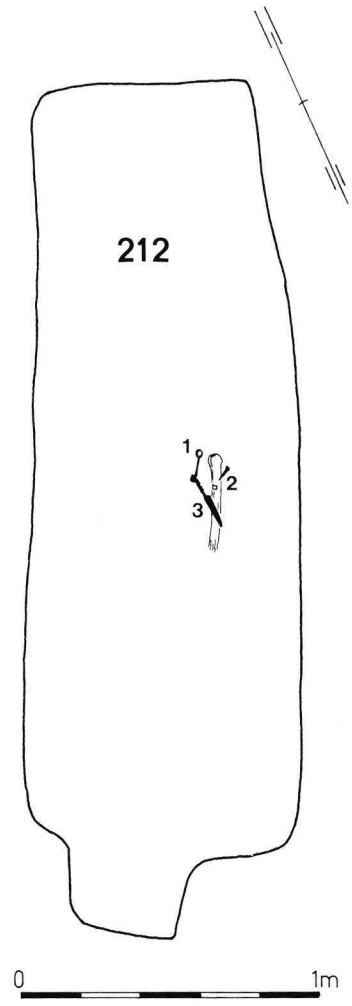

HAUTA 213

Sijainti 146/106 KM 18000:2910–2916
Suunta ENE–WSW
Koko 210×75 cm
Syvyys 110 cm

Hauta sijaitsi vanhalla pellolla, missä multaa oli lähes 50 cm. Sitä tehtäessä oli rikottu haudan 214 lounaispäätä. Hautojen päällä oli n. 150×100 cm laaja likamaaläikkä, joka loppui ennen pohjatasoa. Tämän haudan pohjoiskulmalla, haudan 214 luoteissivulla, oli suurehko kivi, 70×60×40 cm, jonka vuoksi hautakuoppa oli epäsäännöllinen muodoltaan. Kivestä lounaaseen se oli kuitenkin jokseenkin tasaleveä, päät olivat pyöristyvät ja pohja jonkin verran epätasainen, koillispää oli 10–15 cm lounaispäätä syvemmällä. Haudan pohjalla oli pääkallon jäännöksiä ja muita maatuneita luita, länsipäässä oli muutamia raudanpaloja (2910–11). Muuten hautaus vaikutti esineettömältä.

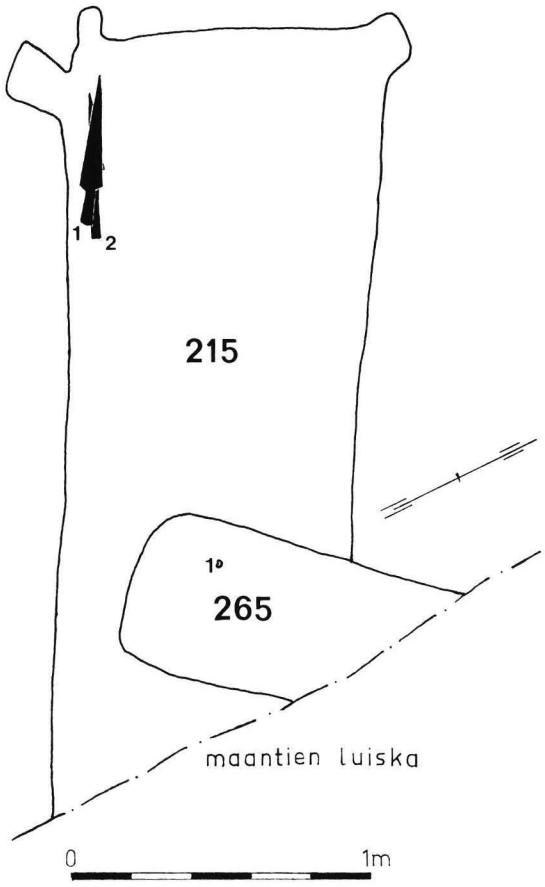

Löydökset täytemaasta:

2910. Raudanpala, 24×22×5 mm.
2911. Raudanpaloja 2 kpl, 26×15×5 ja 15×15×6 mm.
2912. Saviastianpaloja 12 kpl, pieniä.
2913. Palanutta savea 16 möykkyä.
2914. Palanutta luuta 2 sirua.
2915. Maatunutta luuta.
2916. Rautakuonaa 25 möykkyä.

HAUTA 214

Sijainti 147/107 KM 18000:2917–2918
Suunta SSW–NNE
Koko 180×75 cm
Syvyys 130 cm

Hauta sijaitsi vanhalla pellolla, missä multaa oli lähes 50 cm. Sen lounaispäätä oli tuhottu hautaa 213 tehtäessä, mutta koska se oli viimeksi mainittua ja päällä ollutta likamaaläikkää huomattavasti syvempi, sen rajat tulivat selvästi näkyviin. Hautakuoppa oli soikeahko ja pyöristyväpohjainen. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

2917. Saviastianpaloja 4 kpl.
2918. Palanutta savea 6 möykkyä.

HAUTA 215

Sijainti 149/106 Kuvataulu 63/215:1–2
Suunta WNW–ESE KM 2919–2927
Koko ain. 300×100 cm
Syvyys 125 cm

Hauta sijaitsi vanhalla peltoalueella, missä pintamaakerrosten paksuus oli n. 50 cm. Hautaa oli rikottu hautaa 265 tehtäessä, ja Uudenkaupungin–Euran tien leikkauksessa oli hävinnyt haudan koko itäpää. Haudalla ei ole ollut kiveystä. Hautakuoppa oli suorasivuinen ja tasaleveä, sen länsikulmassa oli kaksi, pohjoiskulmassa yksi ulkoneva sakara. Arkusta tai muusta puurakennelmasta ei havaittu jälkiä, eikä myöskään vainajasta ollut säilynyt mitään. Keihäänkärjet olivat haudan länsikulmassa päällekkäin (2924, 2925, kartassa 1, 2), muuten tavattiin vain raudanpaloja (2919, 2921–2923) ja pieni pronssiesineen katkelma (2920). Täytemaassa oli saviastianpaloja ja rautakuonaa (2926, 2927). Haudan pohja oli kivistä johtuen epätasainen.

Löydökset:

2919. Rautavartaan katk., 45×14×10 mm.
2920. Pieni pronssipiikki, pit. 10 mm.
2921. Rautavartaan katk., kaareva, 54×14×6 mm.
2922. Rautavartaan katkelma, 24×12×6 mm.
2923. Raudanpaloja, 10 kpl.
2924. Keihäänkärki, putk., Petersenin G-tyyppiä, pit. 471 mm, josta putkea 90 mm, lehti 55×10 mm (Kt. 63/215:1). K. 1.
2925. Keihäänkärki, putk., Petersenin M-tyyppiä, lehdessä teränsaumat, lehden ja putken yhtymäkohdassa kaksi paksunnosta ja niiden välissä fasetoitu osa. Kärjen pit. 480 mm, josta putkea 138 mm, lehti 54×9 mm (Kt. 63/215:2). K. 2.
2926. Saviastianpaloja, 5 kpl, täytemaasta.
2927. Rautakuonaa, 18 möykkyä, täytemaasta.

HAUTA 216

Sijainti 148/100 KM 18000:2928–2933
Suunta SSW–NNE
Koko 220×70 cm
Syvyys 130–135 cm

Hauta sijaitsi pellon ja joutomaan raja-alueella, missä sekaisia pintamaakerroksia oli n. 80 cm. Hautakuoppa oli tasaleveä, pyöristyväpäinen, ja pohja oli maaperän kivikkoisuuden tähden epätasainen. Täytemaassa oli hevosen reisiluu, rautavarras ym., mutta hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

2928. Rautaesine, pit. 61 mm, nelikulmaista varrasta, toinen pää taivutettu koukkuun.
2929. Hevosen reisiluu.
2930. Rautalevyn palanen, 24×17×2 mm.
2931. Saviastianpaloja 3 kpl.
2932. Kovettunutta savea 3 möykkyä.
2933. Rautakuonaa 12 möykkyä.

HAUTA 217

Sijainti 148/105 Kuvataulu 60/217:1
Suunta WNW–ESE KM 18000:2934–2936
Koko 200×70–105 cm
Syvyys 135 cm

Hauta sijaitsi vanhalla pellolla, missä multaa oli n. 50 cm. Sen itäpää oli tuhoutunut hautaa 218 tehtäessä. Kuoppa oli länsipäähän levenevä, suorasivuinen ja tasapohjainen. Reunoilla oli hieman hiiltynyttä puuta. Pohjoislaidalta, läheltä pohjatasoa, löytyi sormus (2935, kartassa 1). Täytemaassa oli raudanpala ja rautakuonaa.

Löydökset:

2934. Raudanpala, 30×25×5 mm.
2935. Pr. spiraalisormus, pyöreätä varrasta, 4-kierteinen, läpim. 16 mm (Kt. 60/217:1). K. 1.
2936. Rautakuonamöykky.

HAUTA 218

Sijainti 148/104 KM 18000:2937–2939
Suunta SSW–NNE (Kartta ks. hauta 217)
Koko 250×100 cm
Syvyys 140 cm

Hauta sijaitsi vanhalla peltoalueella, missä multaa oli n. 50 cm. Sitä tehtäessä oli rikottu ainakin hautoja 217, 219 ja 220. Hautakuoppa oli soikeahko, pohja oli epätasainen ja koillispäässä se oli yli 10 cm alempana kuin lounaispäässä. Täytemaassa oli melko runsaasti rautakuonaa, ja haudan eteläpäästä n. 50 cm pohjatasoa ylempää löydettiin jääkenkä (2937). Hautaus oli esineetön.

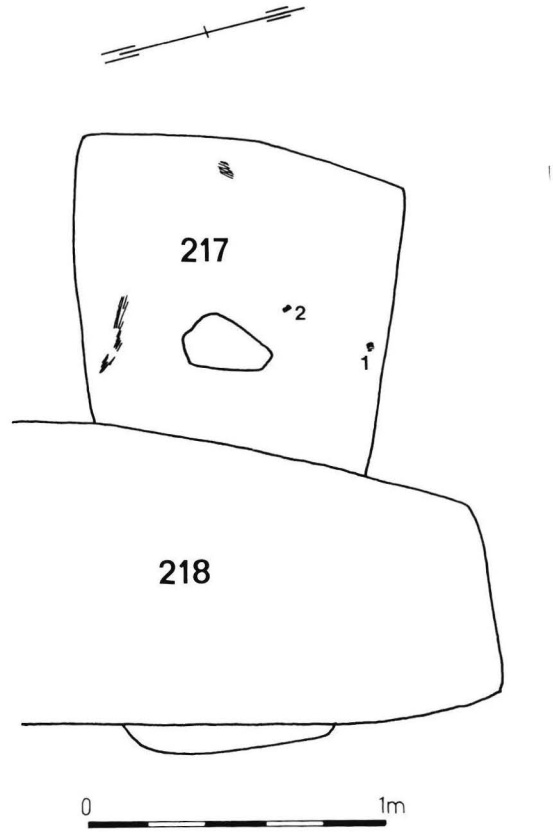

Löydökset täytemaasta:

2937. Jääkenkä, rautaa, kolmisakarainen, 72×60 mm.
2938. Kovettunut savenpala.
2939. Rautakuonaa 18 möykkyä.

HAUTA 219

Sijainti 147/103 KM 18000:2940–2941
Suunta SW–NE
Koko 240×60 cm
Syvyys 140 cm

Hauta sijaitsi vanhalla peltoalueella, missä mullan paksuus oli yli 50 cm. Sen kaakkoissivua oli leikattu hautaa 220 tehtäessä, ja hautaa 218 kaivettaessa oli tuhottu sen koillispää. Hautakuoppa oli lähes tasaleveä, kulmista hiukan pyöristyvä, pohjasta epätasainen, koillispää oli 25–30 cm lounaispäätä alempana. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

2940. Saviastianpala, koristeena pieni kuoppa.
2941. Rautakuonaa 14 möykkyä.

HAUTA 220

Sijainti 148/103 KM 18000:2942–2944
Suunta WSW–ENE
Koko 230×65 cm
Syvyys 130 cm

Hauta sijaitsi vanhalla peltoalueella, missä multaa oli yli 50 cm. Sitä tehtäessä oli rikottu haudan 219 kaakkoissivu, ja sen pohjoiskulman päälle taas oli tehty hauta 218. Hautakuoppa oli lähes tasaleveä, pyöristyväkulmainen ja pohjasta tasainen. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

2942. Rautaesineen katkelma, ehkä veitsen terää, 63×17×5 mm.
2943. Saviastianpala, pieni.
2944. Rautakuonaa 15 möykkyä.

HAUTA 221

Sijainti	141/106	Kuvataulu 61/207:4
Suunta	NW–SE	KM 18000:2945–2947
Koko	165×55 cm	(Kartta ks. hauta 207)
Syvyys	110 cm	

Hauta sijaitsi vanhalla peltoalueella, missä multaa oli n. 50 cm. Se oli tehty hautojen 207 ja 222 päälle. Hautakuoppa oli lähes suorakulmainen, pohjasta pyöristyvä. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

2945. Pronssipäällysteinen rautapunnus, litteän pyöreä, 18,5×17×14 mm, paino 15,11 g (Kt. 61/207:4). K. 4.
2946. Naudan hampaita. K. 6.
2947. Rautakuonamöykky.

HAUTA 222

Sijainti	141/106	Kuvataulu 60/222:1
Suunta	SSW–NNE	KM 18000:2948–2949
Koko	145×70 cm	
Syvyys	115 cm	

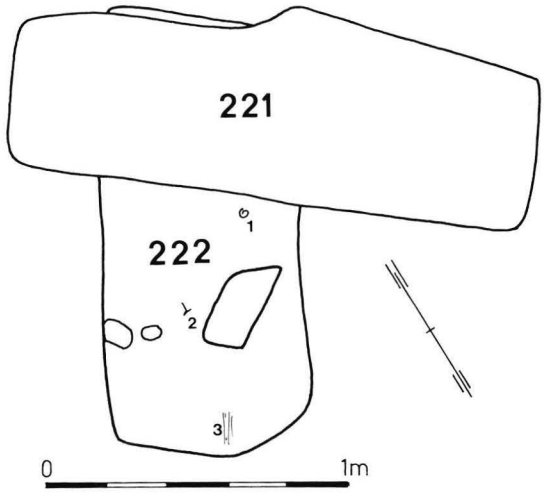

Hauta sijaitsi vanhalla peltoalueella, missä multaa oli n. 50 cm. Se oli tehty haudan 207 päälle, ja sen lounaispää taas oli tuhottu hautaa 221 tehtäessä. Hautakuoppa oli tasaleveä, pyöristyväkulmainen, pohjasta kivien vuoksi epätasainen. Sen keskivaiheilta löytyi pieni pronssisormus (2948, kartassa 1), ja siitä koilliseen oli rautanaula (2949, kartassa 2) ja maatunutta luuta (kartassa 3).

Löydökset:

2948. Pronssisormus(?), kolmikierteinen, läpim. 12 mm, lähes nelikulmaista varrasta (Kt. 60/222:1). K. 1.
2949. Rautanaula, pit. 53 mm, kanta 18×17 mm. K. 2.

HAUTA 223

Sijainti	140/108	Koko	?×70 cm
Suunta	SW–NE	Syvyys	100 cm

Hauta sijaitsi vanhalla peltoalueella, missä multaa oli 50 cm. Siitä kaivettiin vain tienluiskan alle jäävä koillispää, josta päätellen hautakuoppa oli soikeahko ja pyöristyväpohjainen. Tästä osasta kuoppaa ei tavattu mitään.

HAUTA 224

Sijainti	141/111	Koko	180×50 cm
Suunta	NW–SE	Syvyys	95 cm

Hauta sijaitsi vanhalla peltoalueella, missä multaa oli 35–40 cm. Se oli kaivettu kahden maapohjassa olevan kiven väliin, niin että hautakuoppa oli kivien rajoittamana kapea ja jonkinverran säännötön, kaakkoispää oli suora ja luoteispää pyöristyvä, pohja jokseenkin tasainen. Löydöksiä ei tavattu.

HAUTA 225

Sijainti	146/102	Valokuvat 33, 34
Suunta	WNW–ESE	Kuvataulut 64–65/
Koko	370×110–175 cm	225:1–14
Syvyys	125–130 cm	KM 18000:2950–2976

Hauta oli pellon ja joutomaan raja-alueella, missä pintamaakerrosten paksuus oli yli 50 cm. Maapohja oli kivikkoista, joten haudan koko alueella ollut kiveys sekoittui osittain ympäröiviin maapohjaisiin kiviin. Hauta 209 oli tehty hieman tämän länsipään päälle. Hautakuoppa oli päistä leveämpi kuin keskeltä ja kaakkoispään kulmissa oli vinottain ulospäin työntyvät ulokkeet. Hautakuopan pohjalla oli

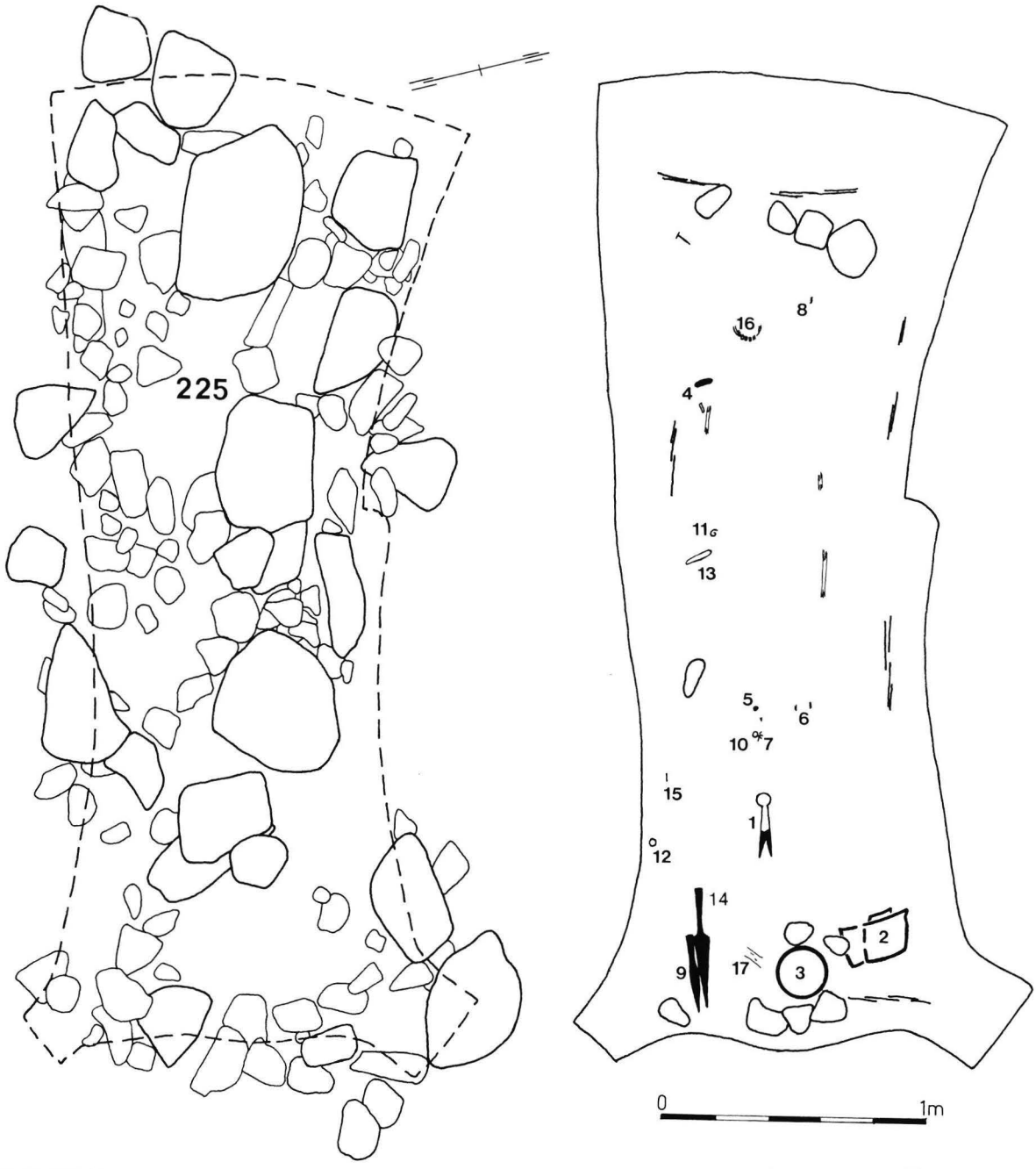

vähäisiä jälkiä puurakennelmasta, jonka koko oli n. 310×90 cm ja jossa näytti olleen myös puupohja. Hautakuopan pohja oli melko epätasainen ja lännessä n. 10 cm syvemmällä kuin keskellä ja itäpäässä. Vainajasta oli jäljellä vain hieman hammaskiilteen palasia ja luutöhnää raajoista, joista päätellen tämä on maannut selällään pää (kartassa 16) lännessä, jalat haudan itäpäässä, mistä tavattiin suurin osa esineistä. Täällä olivat kaksi saviastiaa (2958, 2959, kartassa 3, 2), kaksi keihäänkärkeä (2956, 2957, kartassa 9, 14), keritsimet (2960, kartassa 1), pronssisormus (2950, kartassa 12) ja pronssinpalanen (2952, kartassa 15). Vainajan nilkkojen vaiheilla oli pronssirengas ja kolme spiraalikoristetta (2961–2964, kartassa 10, 5–7), vyötärön alapuolella sormus ja hihnan pää heloineen (2966, 2965, kartassa 11, 13). Oikean olkapään vieressä oli pitkänomainen rautaesine, mahdollisesti tulusrauta (2953, kartassa 4), ja pään vasemmalla puolella spiraalikoristeen katkelma (2967, kartassa 8). Yksi rautanaula löytyi haudan lounaiskulmasta. Täytemaassa oli saviastianpaloja, rautakuonaa, palanutta luuta, pronssin- ja raudanpaloja. Saviastioiden vieressä oli maatunut luu (kartassa 17).

Löydökset:

2950. Pr. sormus, keskikilv., koristettu kaivertamalla, läpim. 22 mm (Kt. 65:12). K. 12.

2951. Rautavarras, jonka päässä koukku, pit. 32 mm.

2952. Pronssilista, korist. kahdella uurteella, 29×6 mm. K. 15.

2953. Rautaesine, katk. (?), 66×14×7 mm (Kt. 65:4). K. 4.

2954. Pr. spiraali, aivan hajonnut.

2955. Rautanaula, pit. 39 mm, kanta 17×11 mm.

2956. Keihäänkärki, putk., kapealehtinen, putken ja lehden yhtymäkohdassa porras. Pit. 235 mm, josta putkea 70 mm, lehti 18×9 mm (Kt. 65:9). K. 9.

2957. Keihäänkärki, putk., lehti pitkä, kolmiomainen, varustettu teränsaumoilla. Kärki on Petersenin K-tyyppiä, pit. 452 mm, josta putkea 152 mm, lehti 39×10 mm (Kt. 65:14). K. 14.

2958. Saviastia, pyöreäpohjainen, koristettu seitsemällä nyöriviivalla, kork. 116 mm, läpim. 231 mm (Kt. 64:3). Lisäksi kuonamöykky ja niitin kanta. K. 3.

2959. Saviastia, tasapohj., koristamaton, kork. 130 mm, pohja 150, suu 196 mm (Kt. 64:2). K. 2.

2960. Keritsimet, pit. 225 mm (Kt. 64:1). K. 1.

2961. Pr. spiraalisormus, kolmik. varrasta, läpim. 16 mm, viivakoristeinen (Kt. 65:10). K. 10.

2962. Spiraalikoristeita, 2 kpl, tehty pyöreiden nauhojen päihin (Kt. 65:7). Org. aineita. K. 7.

2963. Spiraalikoristeen katk., ristin muotoisesta kuviosta (Kt. 65:5). K. 5.

2964. Spiraalikoristeita, 2 kpl, kuten 2962 (Kt. 65:6). K. 6.

2965. Pr. vyön päätehela, toiseen päähän suippeneva, koristettu leimakolmioilla ja uurteilla, useana palana. Lisäksi hihnan pää, johon hela on ollut kiinnitetty (Kt. 65:13). Org. aineita. K. 13.

2966. Pr. spiraalirengas, tasakuperaa varrasta, läpim. 16 mm (Kt. 65:11). K. 11.

2967. Spiraalikoristeen katk., kuten 2963 (Kt. 65:8). K. 8.

2968. Leukaluuta ja hampaan katk. K. 16.

2969. Pronssilevyn kappale. Täytemaasta.

2970. Raudanpaloja, 2 kpl. Täytemaasta.

2971. Saviastianpaloja, 16 kpl. Täytemaasta.

2972. Palanutta savea, 2 möykkyä. Täytemaasta.

2973. Palanutta luuta, 8 sirua. Täytemaasta.

2974. Rautakuonaa, 19 möykkyä. Täytemaasta.

2975. Kvartsin paloja, 3 kpl. Täytemaasta.

2976. Puunäyte vainajan pään alta. K. 16.

HAUTA 226

Sijainti	143/101	Kuvataulu 66/226:1–7
Suunta	WNW–ESE	KM 18000:2977–2984
Koko	300×135 cm	
Syvyys	100–110 cm	

Hauta sijaitsi vanhan pellon ja joutomaan rajalla, missä pintamaakerroksia oli 50–100 cm. Sen päälle

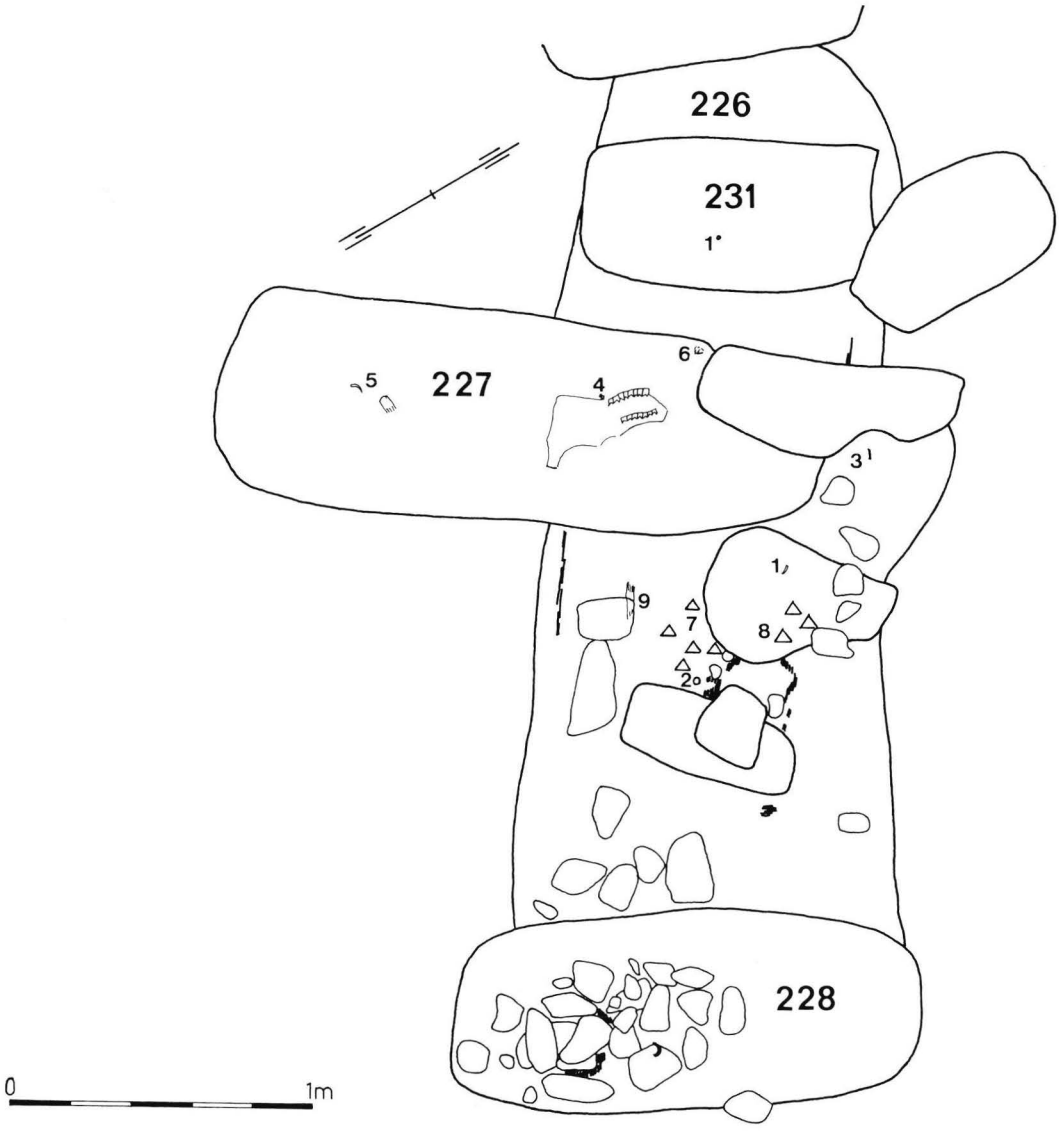

oli tehty haudat 227, 228 ja 231, ja mikäli sen päällä on ollut kiveys, se on hajonnut näitä myöhempiä hautoja tehtäessä. Hautakuoppa oli kaakkoispäähän levenevä, säilynyt pohjoiskulma oli pyöristyvä, pohja oli kivien johdosta epätasainen. Pitkillä sivuilla oli maatunutta puuta ja keskustassa jonkin verran hiiltä. Hiilialueen vieressä oli sormus (2979, kartassa 2) ja palasia kahdesta saviastiasta (2978, 2981, kartassa 7). Näistä lounaaseen oli maatunutta luuta (kartassa 9), ja hieman edellisistä luoteeseen olivat pronssi- ja rautavartaan katkelmat (2977, 2980, kartassa 1, 3). Haudan 227 täytemaasta löydetyt helmi, kulmakoriste ja soljen neula (2985–87, kartassa 4–6), mahdollisesti myös naudan kallon jäännökset (2988), lienevät alkuaan tästä haudasta. Täytemaassa oli pari palanutta luunsirua ja rautakuonaa (2983–84).

Löydökset:

2977. Pronssivartaan katkelma, 18×8 mm (Kt. 66/226:1). K. 1.
2978. Saviastianpaloja n. 120 kpl ja muruja, samoista astioista kuin 2981. K. 8.
2979. Pr. spiraalisormus, tasakup. varrasta, läpim. 15 mm (Kt. 66/226:2). K. 2.
2980. Rautavartaan katk., poikkil. pyöreä, 22×5 mm (Kt. 66/226:3). K. 3.
2981. Saviastianpaloja a) tasapohjaisesta astiasta, jonka reunassa kolme nyöripainannetta, 125 kpl, neljä näistä reunasta, b) koristeettomasta astiasta, jonka pinta lohkeilee, 12 kpl, neljä reunasta (Kt. 66/226:7). K. 7.
2982. Saviastianpaloja 5 kpl, suurin naarmupintainen, paks. 14 mm.
2983. Palaneita luunsiruja 2 kpl. Täytemaasta.
2984. Rautakuonaa 30 möykkyä.

HAUTA 227

Sijainti	142/101	Kuvataulu 66/226:4–6
Suunta	SSW–NNE	KM 18000:2985–2990
Koko	200×70 cm	(Kartta ks. hauta 226)
Syvyys	125–140 cm	

Hauta sijaitsi vanhan pellon ja joutomaan rajalla, missä pintamaakerroksia oli 50–100 cm. Sen koillispää oli tehty haudan 226 päälle. Hautakuoppa oli pyöristyväpäinen ja muuten tasaleveä, mutta pohjoiskulman kohdalla oli suuri maakivi, joten koillispää oli kapea. Pohja oli pyöristyvä, ja kiven johdosta koillispää oli n. 25 cm lounaispäätä korkeammalla. Täytemaasta eri korkeuksilta löydettiin spiraalikoriste, soljen neulan katkelma, kaksoishelmi (2985–2987, kartassa 4–6), naudan kallo, maatunutta luuta, saviastianpaloja ja rautakuonaa (2988–2990). Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

2985. Spiraalikoriste, viuhkamainen, kolmiosainen, spiraalien paksuus n. 4 mm (Kt. 66/226:6). K. 6.
2986. Soljen neulan katkelma, pronssia, pit. 31 mm (Kt. 66/226:5). K. 5.
2987. Kaksoishelmi, sininen, 9×10 mm (Kt. 66/226:4). K. 4.
2988. Naudan kalloa ja maatunutta luuta.
2989. Saviastianpaloja 5 kpl, koristamattomia.
2990. Rautakuonaa 6 möykkyä.

HAUTA 228

Sijainti	144/101	KM 18000:2991–2993
Suunta	SSW–NNE	(Kartta ks. hauta 226)
Koko	155×60–65 cm	
Syvyys	115–125 cm	

Hauta sijaitsi vanhan pellon ja joutomaan rajalla, missä pintamaakerroksia oli lähes 100 cm. Se oli tehty haudan 226 kaakkoispään päälle. Haudan lounaispäätä peitti 10–20 cm läpimitaltaan olevista kivistä tehty 100×50 cm laaja kiveys, jonka keskiosassa kivien alla oli hiiltä. Hautakuoppa oli tasaleveä, päistä pyöristyvä, pohjasta jonkin verran epätasainen. Pohja oli koillispäässä n. 20 cm syvemmällä kuin lounaispäässä. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

2991. Saviastianpaloja 6 kpl, koristeettomia.
2992. Palanut luunsiru.
2993. Rautakuonaa 13 möykkyä.

HAUTA 229

Sijainti	146/100	Valokuva 33
Suunta	WNW–ESE	Kuvataulu 66/229:1–2
Koko	305×80–150 cm	KM 18000:2994–3000
Syvyys	110–115 cm	

Hauta sijaitsi vanhan pellon ja joutomaan rajalla, missä pintamaakerroksia oli lähes 100 cm. Sen luoteispäätä oli rikottu hautoja 225 ja 239 tehtäessä. Haudan säilyneen osan päällä oli hajanaista kiveystä. Hautakuoppa oli luoteispäähän voimakkaasti levenevä ja kaikissa sen kulmissa oli sivulle päin työntyvät ulokkeet, jotka näyttivät ulottuvan ylhäältä pohjalle asti. Pohja oli jokseenkin tasainen,

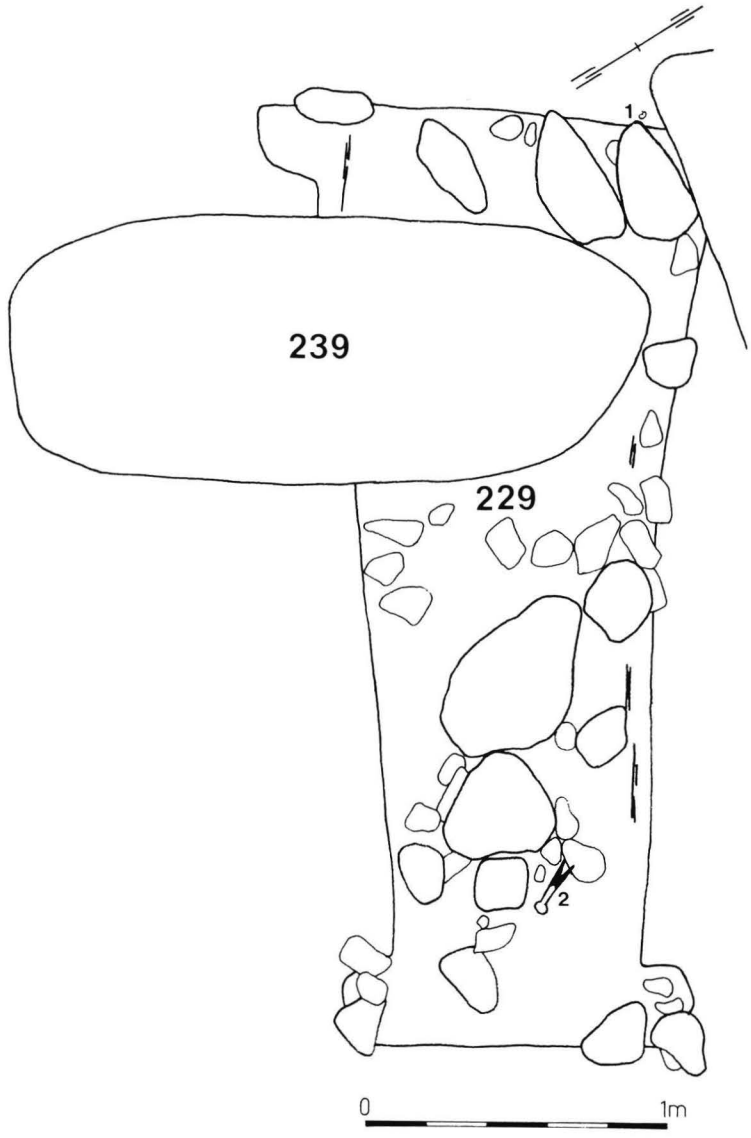

mutta luoteeseen viettävä. Kuopan reunoilla oli maatuneita puunjäännöksiä, mutta vainajasta ei ollut säilynyt mitään. Aivan haudan luoteispäästä löydettiin pronssisormus (2994, kartassa 1) ja kaakkoispäässä olivat keritsimet (2995, kartassa 2). Täytemaassa oli rautalevyn pala, saviastianpaloja, palanutta luuta, rautakuonaa ja kvartsinpala (2996–3000).

Löydökset:

2994. Pr. spiraalisormus, pyöreätä varrasta, läpim. 14 mm (Kt. 66/229:1). K. 1.

2995. Keritsimet, rautaa, rengaspäiset, pit. n. 200 mm (Kt. 66/229:2). K. 2.

2996. Rautalevyn pala, 33×18×3 mm. Täytemaasta.

2997. Saviastianpaloja 8 kpl, koristeettomia. Täytemaasta.

2998. Palanutta luuta 5 sirua. Täytemaasta.

2999. Rautakuonaa 13 möykkyä. Täytemaasta.

3000. Kvartsinpala. Täytemaasta.

HAUTA 230

Sijainti 145/98 KM 18000:3001–3007
Suunta SSW–NNE
Koko 195×70 cm
Syvyys 135 cm

Hauta sijaitsi joutomaa-alueella, missä pintamaakerroksia oli n. 70–80 cm. Se oli tehty ainakin hautojen 243, 248, 254 ja 255 päälle. Hautakuoppa oli miltei tasaleveä, reunat olivat hieman ulospäin kaarevat, pohja oli tasainen. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

3001. Rautanaula, pit. 31 mm, kanta 14×9,5 mm.

3002. Rautaesineen katk. (tulusraudasta?), pit. 42 mm.

3003. Saviastianpaloja 7 kpl, yksi reunasta.

3004. Savikuonamöhkäle.

3005. Hampaan katkelmia.

3006. Rautakuonaa 14 möykkyä.

3007. Piinkappale.

HAUTA 231

Sijainti 141/102 Kuvataulu 66/231:1
Suunta SW–NE KM 18000:3008–3010
Koko 95×50 cm (Kartta ks. hauta 226)
Syvyys 110 cm

Hauta sijaitsi vanhan pellon ja joutomaan raja-alueella, missä pintakerroksia oli n. 50 cm. Se oli kokonaisuudessaan tehty haudan 226 luoteispään päälle. Hautakuoppa oli tasaleveä, lounaispää pyöristyi, koillispää oli suora, pohja jokseenkin tasainen. Helmi (3008, kartassa 1) löydettiin haudan keskivaiheilta, vain n. 10 cm pohjatasoa ylempää, joten on mahdollista, että tämä oli niukkalöytöinen lapsen hauta.

Löydökset:

3008. Helmi, vihertävä, läpikuultava, 12×9,5 mm (Kt. 66/231:1). K. 1.
3009. Saviastianpaloja 7 kpl, joista yhdessä neljä nyöripainannetta. Täytemaasta.
3010. Rautakuonaa 7 möykkyä.

HAUTA 232

Sijainti 143/99 KM 18000:3011–3013
Suunta SSW–NNE
Koko 210×90 cm
Syvyys 140 cm

Hauta sijaitsi joutomaa-alueella, missä pintamaakerroksia oli lähes 100 cm. Sitä tehtäessä oli rikottu haudan 239 länsikulmaa. Haudan koillispään päällä oli muutamia hajallisia kiviä. Hautakuoppa oli suorasivuinen, pyöristyväkulmainen ja tasapohjainen. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

3011. Saviastianpaloja 5 kpl, pieniä, koristeettomia.
3012. Palanutta savea 3 möykkyä.
3013. Rautakuonaa 23 möykkyä.

HAUTA 233

Sijainti 143/97 KM 18000:3014–3017
Suunta SSW–NNE
Koko 230×75 cm
Syvyys 155 cm

Hauta sijaitsi joutomaa-alueella, missä pintakerroksia oli 70–80 cm. Sitä tehtäessä oli rikottu hautoja 234 ja 256. Haudan lounaispään päällä oli pari suurta ja muutamia pieniä kiviä ja maatunutta luuta. Hautakuoppa oli tasaleveä, pyöristyväpäinen, pohjasta epätasainen. Hautaus oli esineetön. Haudan päältä on löydetty pintalöydöksien joukkoon lueteltu rautaneula (? 834).

Löydökset täytemaasta:

3014. Saviastianpaloja 6 kpl, koristeettomia.
3015. Palanutta luuta 2 sirua.
3016. Rautakuonaa 2 möykkyä.
3017. Kvartsinpala.

HAUTA 234

Sijainti 143/96 KM 18000:3018–3019
Suunta SSW–NNE
Koko 200×75 cm
Syvyys 140 cm

Hauta sijaitsi joutomaa-alueella, missä pintamaakerroksia oli n. 70–80 cm. Sen luoteissivu oli tuhottu hautaa 233 tehtäessä. Haudan täytemaassa, länsipäässä, oli yksi suurehko kivi. Hautakuoppa oli tasaleveä, aluksi pyöristyväpäinen, mutta pohjasta lähes suorakulmainen. Pohja oli melko tasainen, mutta lounaispäässä se oli n. 25 cm ylempänä kuin koillispäässä. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

3018. Saviastianpaloja 5 kpl, joista yksi reunasta.
3019. Rautakuonaa 11 möykkyä.

HAUTA 235

Sijainti 143/94 KM 18000:3020–3025
Suunta SSW–NNE
Koko 280×60–95 cm
Syvyys 125–145 cm

Hauta sijaitsi joutomaa-alueella, missä pintamaakerroksia oli n. 50–70 cm. Sen luoteiskulma oli tehty haudan 234 päälle. Haudan lounaispään päällä oli pari isoa kiveä ja täytemaastakin tavattiin joitakin. Hautakuoppa oli koilliseen levenevä, koillispää oli miltei suora, lounaispää pyöristyvä. Lounaispäässä oli 130×60 cm laaja osa, jossa pohja oli n. 20 cm ylempänä, ja tämä olikin mahdollisesti toinen hauta. Hautaus oli esineetön, mutta täytemaassa oli mm. eläimen hampaita (3024, ks. myös pintalöytöjen joukkoon luetellut hampaat 832).

Löydökset täytemaasta:

3020. Rautanaula, pit. 73 mm, vähän käyrä, kanta 15×13 mm.
3021. Rautaesineen katkelmia 5 kpl, mm. puolikas n. 10 mm laajasta renkaasta.

3022. Saviastianpaloja 6 kpl, joista yksi reunasta.
3023. Palanutta luuta 3 sirua.
3024. Eläimen hampaan katkelma.
3025. Rautakuonaa 12 möykkyä.

HAUTA 236

Sijainti 147/97 KM 18000:3026–3029
Suunta SSW–NNE
Koko 180×60 cm
Syvyys 120 cm

Hauta sijaitsi joutomaa-alueella, missä pintamaakerroksia oli n. 50–60 cm. Se oli tehty hautojen 237, 248 ja 249 päälle. Haudan lounaispään päällä oli yksi suurehko kivi. Hautakuoppa oli miltei tasaleveä, lounaispäästä suora, koillispäästä pyöristyvä, pohjasta epätasainen. Haudan päältä tavattiin hevosen olkaluu. Hautaus oli esineetön.

Löydökset pinnalta ja täytemaasta:

3026. Saviastianpala, pieni, koristeeton.
3027. Hevosen olkaluu ja palanut luunsiru.
3028. Rautakuonaa 21 möykkyä.
3029. Kvartsinpala ja piinsiru.

HAUTA 237

Sijainti 147/96 KM 18000:3030
Suunta SSW–NNE
Koko 200×70 cm
Syvyys 135–140 cm

Hauta sijaitsi joutomaa-alueella, missä pintamaata oli n. 60–70 cm. Sitä oli rikottu hautoja 236 ja 238 tehtäessä. Haudan pinnalla koillispäässä oli pari kiveä, jotka luultavasti olivat satunnaisia, ja hautojen 237 ja 238 rajalla, n. 30 cm pohjatasoa ylempänä, oli pieni kivikasa. Hautakuoppa oli koilliseen hieman kapeneva, pyöristyväpäinen, pohjasta epätasainen. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

3030. Rautakuonaa 4 möykkyä.

HAUTA 238

Sijainti 147/95 KM 18000:3031–3033 (933)
Suunta SW–NE
Koko 185×60 cm
Syvyys 150 cm

Hauta sijaitsi joutomaa-alueella, missä pintamaata oli n. 50 cm. Sitä tehtäessä oli rikottu ainakin hautoja 237 ja 247, mahdollisesti vielä hautaa, josta oli jäljellä vain epämääräisiä nokisia läikkiä tämän koillispään vaiheilla. Haudan lounaispään päällä oli nokinen, n. 70×75 cm laaja kiveys ja siinä hevosen jalkapöydän luu (933). Hautakuoppa oli tasaleveä ulospäin kaartuvin päin, pohja oli tasainen. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

3031. Rautavartaan katkelma, 20×5×4 mm.
3032. Saviastianpaloja 3 kpl, joista yksi reunasta.
3033. Rautakuonaa 18 möykkyä.

HAUTA 239

Sijainti 145/100 KM 18000:3034–3036
Suunta SSW–NNE
Koko 210×85 cm
Syvyys 130–135 cm

Hauta sijaitsi joutomaa-alueella, missä pintamaata oli lähes 100 cm. Se oli tehty osittain hautojen 229 ja 240 päälle, ja sen länsikulma oli hävitetty hautaa 232 tehtäessä. Haudan pintakerroksissa oli muutamia 15–20 cm läpimitaltaan olevia kiviä, jotka olivat ehkä peräisin haudan 229 kiveyksestä. Hautakuoppa oli soikeahko, pohjasta epätasainen. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

3034. Saviastianpaloja 5 kpl, joista yksi 15 mm paksu ja naarmupintainen.
3035. Palanutta luuta 2 sirua.
3036. Rautakuonaa 11 möykkyä.

HAUTA 240

Sijainti 144/98 KM 18000:3037
Suunta SW–NE
Koko 140×70 cm
Syvyys 130 cm

Hauta sijaitsi joutomaalla, missä pintakerroksia oli n. 80 cm. Sen pohjoiskulma oli tuhottu hautaa 239 kaivettaessa. Haudan päällä oli iso kivi. Hautakuoppa oli aluksi soikeahko, pohjasta lähes suorakulmainen, tasapohjainen. Hautaus oli esineetön.

Löydös täytemaasta:

3037. Pyöreähkö kivi, 35×40 mm, ehkä luontainen.

HAUTA 241

Sijainti 145/94 Kuvataulu 128:18
Suunta SSW–NNE KM 18000:3038–3040
Koko 225×80 cm
Syvyys 140 cm

Hauta sijaitsi joutomaa-alueella, missä pintamaata oli n. 50 cm. Sen länsisivu oli tuhottu hautaa 252 tehtäessä. Hautakuoppa oli soikeahko, pohjasta kivien vuoksi epätasainen. Hautaus oli esineetön. Haudan pinnalta löydettiin paimensauvaneulan katkelma (886), joka on lueteltu pintalöytöjen yhteydessä (Kt. 128:18).

Löydökset täytemaasta:

3038. Saviastianpaloja 4 kpl, koristeettomia.
3039. Rautakuonaa 7 möykkyä.
3040. Piinpala.

HAUTA 242

Sijainti 146/94 KM 18000:3041–3045
Suunta SSW–NNE
Koko 195×75 cm
Syvyys 125 cm

Hauta sijaitsi joutomaa-alueella, missä pintakerroksia oli n. 50 cm. Sitä tehtäessä oli rikottu hautoja 247 ja 253. Haudan lounaispää rajoittui kookkaaseen maakiveen. Hautakuoppa oli hieman päihin kapeneva, suorapäinen, pohjasta pyöristyvä. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

3041. Rautapiikki, kahtena palana, 30×2 mm.
3042. Saviastianpaloja 5 kpl.
3043. Rautakuonaa 14 möykkyä.
3044. Piinpala.
3045. Kvartsinpala.

HAUTA 243

Sijainti 145/96 KM 18000:3046
Suunta SSW–NNE
Koko 155×50 cm
Syvyys 150 cm

Hauta sijaitsi joutomaa-alueella, missä pintakerroksia oli 60–70 cm. Se oli tehty osittain hautojen 248 ja 254 päälle, ja sen koillispää oli tuhoutunut hautaa 230 kaivettaessa. Hautakuoppa oli ylhäältä soikeahko, alempaa lähes suorakulmainen, pohjasta epätasainen, lounaaseen viettävä (n. 25 cm). Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

3046. Rautakuonaa 9 möykkyä.

HAUTA 244

Sijainti 144/97 KM 18000:3047–3049
Suunta SSW–NNE
Koko 175×50 cm
Syvyys 145 cm

Hauta sijaitsi joutomaa-alueella, missä pintamaata oli n. 70–80 cm. Sitä tehtäessä oli rikottu hautoja 254, 255 ja 256. Hautakuoppa oli lounaaseen levenevä, suorasivuinen ja suorapäinen, tasapohjainen. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

3047. Veitsen kärki(?), 30×15×5 mm.
3048. Saviastianpaloja 3 kpl, yksi reunasta.
3049. Rautakuonaa 7 möykkyä.

HAUTA 245

Sijainti 146/92 KM 18000:3050–3057
Suunta S–N
Koko 180×80 cm
Syvyys 125 cm

Hauta sijaitsi joutomaa-alueella, missä pintakerroksia oli n. 50 cm. Se oli kaivettu erittäin nokisen kulttuurimaakerroksen läpi. Haudan päällä jo osittain pintamaakerroksissa oli kaksi erittäin suurta kiveä, ja näiden alla peitti koko haudan aluetta 50–70 cm läpimitaltaan olevista kivistä tehty kiveys. Myös alempana täytemaassa oli runsaasti kiviä, ja kulttuurikerroksen hiilipitoinen maa oli värjännyt haudan täytemaan kauttaaltaan mustaksi. Hautakuoppa oli soikeahko, pohjasta epätasainen. Hautaus oli esineetön ja täytemaan löydökset ovat luultavasti peräisin asuinpaikkakerroksesta.

Löydökset täytemaasta:

3050. Nuijamainen kiviesine, 116×88×56 mm, keskellä uurre ja toinen pää tasaiseksi hiottu tai hioutunut.
3051. Saviastianpaloja 21 kpl, osa paksuja.
3052. Palanut savenpala (valinmuottia?), 59×18×16 mm.
3053. Palanutta luuta 5 sirua.
3054. Eläimen hammasta.

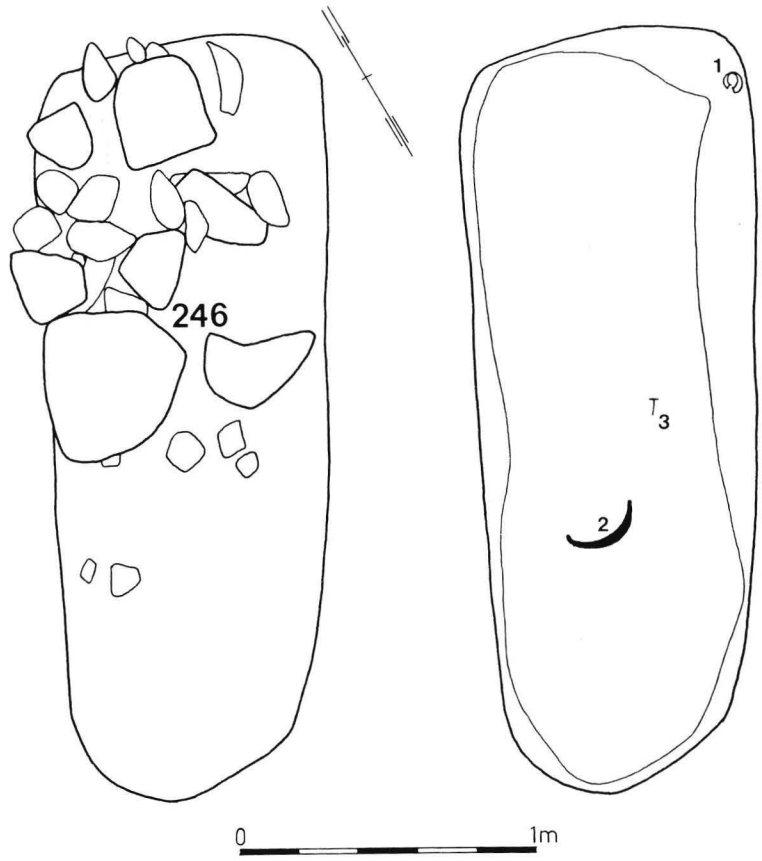

3055. Rautakuonaa 75 möykkyä.

3056. Kvartsinpala.

3057. Hiilinäyte.

HAUTA 246

Sijainti	144/91	Kuvataulu 66/246:1–2
Suunta	SSW–NNE	KM 18000:3058–3065
Koko	250×80–95 cm	
Syvyys	100 cm	

Hauta sijaitsi joutomaalla, missä pintakerroksia oli n. 40–50 cm. Se oli kaivettu tumman kulttuurimaakerroksen läpi. Haudan lounaispään päällä oli melko tiheä, n. 140×90 cm laaja kiveys. Hautakuoppa oli koilliseen hieman kapeneva, koillispää oli pyöristyvä, lounaispää suorempi, pohja oli jokseenkin tasainen. Puurakenteista tai vainajasta ei ollut mitään jälkiä. Rannerenkaat (3058, kartassa 1) löytyivät sisäkkäin kuopan lounaiskulmalta, n. 20 cm ylempää kuin sirppi (3061, kartassa 2), jonka terä oli haudan koillispuoliskossa. Rautanaula (3060, kartassa 3), joka tavattiin haudan keskivaiheilta sirppiä vain n. 10 cm ylempää, ei vaikuta esihistorialliselta, ja on täysin mahdollista, että haudan kohtaa on joskus myöhemmin kaiveltu. Täytemaassa oli runsaasti löydöksiä ja se oli tummaksi värjäytynyttä.

Löydökset:

3058. Kaksi pronssista koverankuperaa rannerengasta, toinen neljänä, toinen kuutena kappaleena. Molemmat ovat vinoruutukoristeisia ja niiden päissä on kolme uraa, läpim. n. 60 mm, leveys päistä 25–26 mm, keskeltä n. 6 mm (Kt. 66/246:1). K. 1.

3059. Hieman tekstiiliä ed. yhteydestä.

3060. Rautanaula, pit. 73 mm, kanta soikea, 14×12 mm. K. 3.

3061. Sirpin terä, pit. 251 mm, lev. 23 mm (Kt. 66/246:2). K. 2.

3062. Saviastianpaloja 34 kpl, joista 3 reunasta, yhdessä koristekuoppa, osa erittäin paksuja, jopa 20 mm. Täytemaasta.

3063. Palanutta luuta 3 sirua.

3064. Rautakuonaa 60 möykkyä.

3065. Kvartsinpala.

HAUTA 247

Sijainti	146/94	KM 18000:3066
Suunta	WNW–ESE	
Koko	160×70 cm	
Syvyys	130 cm	

Hauta sijaitsi joutomaalla, missä pintakerroksia oli n. 50 cm. Sen keskusta oli tuhottu hautoja 238 ja 242

tehtäessä. Hautakuoppa oli tasaleveä, pyöristyväpäinen, pohja oli jonkin verran länteen viettävä. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

3066. Rautakuonaa 5 möykkyä.

HAUTA 248

Sijainti 146/97 KM 18000:3067–3068
Suunta SW–NE
Koko 210×75 cm
Syvyys 140 cm

Hauta sijaitsi joutomaalla, missä pintakerroksia oli 70–80 cm. Sitä tehtäessä oli hävitetty hautaa 251 ja sen päällä taas olivat haudat 230, 236, 243 ja 249. Hautakuoppa oli tasaleveä, lounaispäästä suora, koillispäästä pyöristyvä, pohjasta hieman epätasainen. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

3067. Saviastianpala, pieni.
3068. Rautakuonaa 9 möykkyä.

HAUTA 249

Sijainti 146/96 KM 18000:3069–3071
Suunta SSW–NNE
Koko 170×60 cm
Syvyys 140 cm

Hauta sijaitsi joutomaalla, missä pintakerroksia oli 70–80 cm. Sitä tehtäessä oli rikottu hautaa 248, ja sen päällä taas oli hauta 236. Hautakuoppa oli päihin hieman kapeneva, suorapäinen ja pohjasta epätasainen. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

3069. Saviastianpala, koristeeton.
3070. Rautakuonaa 8 möykkyä.
3071. Kvartsiittipala.

HAUTA 250

Sijainti 144/92 KM 18000:3072–3074
Suunta SW–NE
Koko 200×45 cm
Syvyys 120 cm

Hauta sijaitsi joutomaalla, missä pintakerroksia oli n. 50 cm. Se oli tehty osittain haudan 259 päälle, ja molemmat oli kaivettu vanhemman kulttuurimaakerroksen läpi. Haudassa oli lounaispäässä lähellä pohjatasoa melko tiheä kiveys. Hautakuoppa oli tasaleveä, suorapäinen, pohja oli huomattavan epätasainen, lounaaseen viettävä. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

3072. Saviastianpaloja 5 kpl, koristeettomia.
3073. Eläimen hammas.
3074. Palanutta luuta 2 sirua.

HAUTA 251

Sijainti 147/98 KM 18000:3075
Suunta SSW–NNE
Koko ain. 100×45 cm
Syvyys 130 cm

Hauta sijaitsi joutomaalla, missä pintakerroksia oli n. 80 cm. Sitä oli rikottu hautoja 236 ja 248 tehtäessä. Hautakuoppa, joka oli koilliseen hieman kapeneva, suorapäinen ja tasapohjainen, oli täynnä kiviä. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

3075. Rautakuonamöykky.

HAUTA 252

Sijainti 144/95 KM 18000:3076
Suunta SSW–NNE
Koko 160×55 cm
Syvyys 155 cm

Hauta sijaitsi joutomaalla, missä pintamaakerroksia oli n. 50 cm. Se oli tehty osittain haudan 241 länsisivun päälle. Hautakuoppa oli hieman päihin kapeneva, suorapäinen. Pohja oli tasainen, mutta koilliseen viettävä, niin että lounaispää oli koillispäätä n. 15 cm ylempänä.

Löydökset täytemaasta:

3076. Rautakuonaa 2 isoa möykkyä.

HAUTA 253

Sijainti 146/93 KM 18000:3077–3078
Suunta WNW–ESE
Koko 140×60 cm
Syvyys 125 cm

Hauta sijaitsi joutomaalla, missä pintakerroksia oli n. 50 cm. Sen länsipää oli tuhoutunut hautaa 242

tehtäessä. Hautakuoppa oli ylempää soikeahko, alempaa tasaleveä, pyöristyväkulmainen ja pohjasta jokseenkin tasainen. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

3077. Saviastianpaloja 2 kpl, toinen reunasta, koristeettomia.
3078. Rautakuonaa 5 möykkyä.

HAUTA 254

Sijainti 144/96 KM 18000:3079
Suunta SSW–NNE
Koko 250×55 cm
Syvyys 155 cm

Hauta sijaitsi joutomaalla, missä pintakerroksia oli 80–90 cm. Se oli lähes täysin tuhoutunut hautoja 230, 243, 244 ja 255 tehtäessä. Hautakuoppa oli tasaleveä, suorapäinen ja pohjastakin melko tasainen. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

3079. Rautakuonamöykky.

HAUTA 255

Sijainti 145/98 Koko 195×45 cm
Suunta SSW–NNE Syvyys 150 cm

Hauta sijaitsi joutomaalla, missä pintakerroksia oli lähes 100 cm. Se oli tehty haudan 254 päälle ja se itse oli lähes täysin tuhoutunut hautoja 230 ja 244 tehtäessä. Hautakuoppa oli ilmeisesti ollut tasaleveä ja suorapäinen, pohja oli tasainen. Mitään löydöksiä ei tavattu.

HAUTA 256

Sijainti 144/97 Koko ?×50–55 cm
Suunta S–N Syvyys 120 cm

Hauta sijaitsi joutomaalla, missä pintakerroksia oli n. 80 cm. Sitä oli rikottu hautoja 233 ja 244 tehtäessä, niin että eteläpää ja osa länsisivua oli hävinnyt. Haudan säilyneessä pohjoispäässä oli hajanainen kiveys, jonka osana tavattiin uurteellinen kiviesine (894, lueteltu pintalöytöjen joukossa). Hautakuoppa oli eteläpäähän kapeneva, pohjoispää oli suora ja pohja jokseenkin tasainen. Hautaus oli esineetön, eikä myöskään täytemaassa ollut löydöksiä.

HAUTA 257

Sijainti 146/98 Koko ?×90 cm
Suunta NW–SE Syvyys 125 cm

Hauta sijaitsi joutomaalla, missä pintakerroksia oli lähes 100 cm. Sen kaakkoispää oli tuhoutunut hautoja 251 ja ehkä 236, 248 tehtäessä, niin että tarkkaa pituutta ei tunneta, se on ollut korkeintaan 220 cm. Hautakuoppa oli soikeahko, pyöristyväpohjainen. Hautaus oli esineetön.

HAUTA 258

Sijainti 142/92 KM 18000:3080–3082
Suunta SSW–NNE
Koko 135×70 cm
Syvyys 130 cm

Hauta sijaitsi joutomaalla, missä pintakerroksia oli n. 50 cm. Se oli kaivettu vanhemman kulttuurimaakerroksen läpi. Haudan eteläpään päällä oli melko suuria kiviä, ja näiden välistä löydettiin eläimen hammas, joka on lueteltu pintalöytöjen joukossa (846). Hautakuopan sivut olivat voimakkaasti ulospäin kaartuvat, päät olivat suorat ja pohja oli melko tasainen. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

3080. Saviastianpala, koristeeton.
3081. Palanut luunsiru.
3082. Rautakuonamöykky.

HAUTA 259

Sijainti 143/91 Koko 175×45–50 cm
Suunta SSW–NNE Syvyys 140 cm

Hauta sijaitsi joutomaalla, missä pintakerroksia oli n. 50 cm. Sen koillispään päälle oli tehty hauta 250, ja sen kaakkoissivu oli n. 100 cm läpimitaltaan olevan suuren kiven alla. Hautakuoppa oli tasaleveä, pyöristyväkulmainen ja pohjasta epätasainen. Melko pinnalta löydettiin eläimen hammas (830), joka on lueteltu pintalöytöjen joukossa. Hautaus oli esineetön.

HAUTA 260

Sijainti 151/72 KM 18000:3083–3085
Suunta SSW–NNE
Koko 195×65 cm
Syvyys 100 cm

Hauta sijaitsi kivikkoisella joutomaa-alueella, missä pintakerroksia oli 20–30 cm. Sen pohjoispäässä oli yksi ja eteläpäässä kaksi suurehkoa kiveä, läpim. 30–50 cm. Hautakuoppa oli muodoltaan hieman epäsäännöllinen, kapeampi koillispää oli pyöristyvä, lounaispää suora, pohja oli epätasainen. Kaakkoissivulla oli puunjäännöksiä, ja kuopan alueelta, koillisinta päätä lukuunottamatta, tavattiin maatuneita eläimen luita. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

3083. Korkoraudan(?) katkelma, 69×13×6 mm.
3084. Alaleuan katkelma ja luita todennäköisesti kahdesta vuohesta.
3085. Palanutta luuta 4 sirua.

HAUTA 261

Sijainti	148/95	Koko	150×60 cm
Suunta	SW–NE	Syvyys	85–90 cm

Hauta sijaitsi osittain aikaisemmin tehdyn tienluiskan kohdalla, missä pintakerros oli rikkonainen, mutta vieläkin n. 40 cm paksu. Sen koillispää oli tuhottu hautaa 262 kaivettaessa. Haudan lounaispään päällä oli n. 65×40×30 cm suuri kivi. Hautakuoppa oli hieman epäsäännöllinen, lounaispää oli suora, pahoin tuhoutunut koillispää vaikutti pyöristyvältä. Pohja oli tasainen. Hautaus oli esineetön.

HAUTA 262

Sijainti	149/96	KM 18000:3086–3087
Suunta	S–N	
Koko	180×65 cm	
Syvyys	90 cm	

Hauta sijaitsi entisen tienluiskan alueella, missä rikkonainen pintakerros oli n. 40 cm paksu. Sitä tehtäessä oli rikottu hautoja 261 ja 263. Hautakuoppa oli eteläpäähän kapeneva, pyöristyväkulmainen ja tasapohjainen. N. 10–15 cm pohjatasoa ylempää löydettiin naudan luita ja hampaita (3087), mutta hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

3086. Raudanpala, 20×18×8 mm.
3087. Naudan luita ja hampaita.

HAUTA 263

Sijainti	148/96	Koko	140×60–80 cm
Suunta	W–E	Syvyys	70 cm

Hauta sijaitsi tienluiskan alueella, missä pintamaata oli n. 40 cm. Sen itäpää oli tuhoutunut hautoja 261 ja 262 tehtäessä. Hautakuopan säilynyt länsipää oli kulmikkaasti suippeneva, pohja oli pyöristyvä. Hautaus oli esineetön.

HAUTA 264

Sijainti	148/97	Koko	130×30–40 cm
Suunta	SSW–NNE	Syvyys	65 cm

Hauta sijaitsi tienluiskan alueella, missä pintamaata oli n. 40 cm. Hautakuoppa oli koilliseen kapeneva, lounaispäästä pyöristyvä, toisesta miltei suora, pohjasta pyöristyvä ja epätasainen. Hautaus oli esineetön.

HAUTA 265

Sijainti	150/107	Kuvataulu 66/265:1
Suunta	SW–NE	KM 18000:3088
Koko	?×50 cm	(Kartta ks. hauta 215)
Syvyys	140 cm	

Hauta sijaitsi vanhalla peltoalueella. Suurin osa hautakuoppaa oli tuhoutunut Euran–Uudenkaupungin tien luiskaa tehtäessä, vain osa lounaispään pohjakerrosta oli säilynyt, ja tämä oli tehty haudan 215 päälle. Säilyneestä osasta päätellen hautakuoppa on ollut lähes suorakulmainen ja tasapohjainen. Sormus (3088, kartassa 1) löytyi läheltä lounaispäätä, n. 10 cm pohjatasoa ylempää.

Löydökset:

3088. Pr. spiraalisormus, tasakuperaa varrasta, mutta tasainen sivu ulospäin, läpim. 13 mm (Kt. 66/265:1). K. 1.

HAUTA 266

Sijainti	148/108	Koko	?×70 cm
Suunta	SSW–NNE	Syvyys	70 cm

Hauta sijaitsi tienluiskan alueella, niin että luiskaa tehtäessä suurin osa sitä oli tuhottu. Haudan päällä oli pari kiveä, jotka ehkä olivat jäännös tuhoutuneesta kiveyksestä. Hautakuoppa on ilmeisesti ollut jokseenkin tasaleveä, säilynyt lounaispää oli suora ja pohja jonkin verran pyöristyvä. Kuopasta ei saatu mitään löydöksiä.

HAUTA 267

Sijainti 117/66 Koko 140×45 cm
Suunta SSW–NNE Syvyys 70 cm

Hauta sijaitsi kivikkoisella joutomaa-alueella, missä pintamaata oli 25–35 cm. Se oli tehty osittain haudan 170 päälle ja sen vaiheille päättyi vanha pelto-oja. Hautakuoppa oli tasaleveä, pyöristyväkulmainen ja tasapohjainen. Hautaus oli esineetön.

HAUTA 268

Sijainti 120/83 KM 18000:3089–3090
Suunta S–N
Koko 170×45 cm
Syvyys 80–85 cm

Hauta sijaitsi kivikkoisella joutomaa-alueella, missä pintakerroksia oli n. 40 cm. Sitä tehtäessä on mahdollisesti rikottu hautoja 156 ja 184, ja sen päällä taas oli ainakin hauta 168, mahdollisesti jonkin verran myös hauta 169. Hautakuoppa oli tasaleveä ja suorapäinen, pohjasta epätasainen. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

3089. Palanut savenpala.
3090. Rautakuonaa 2 möykkyä.

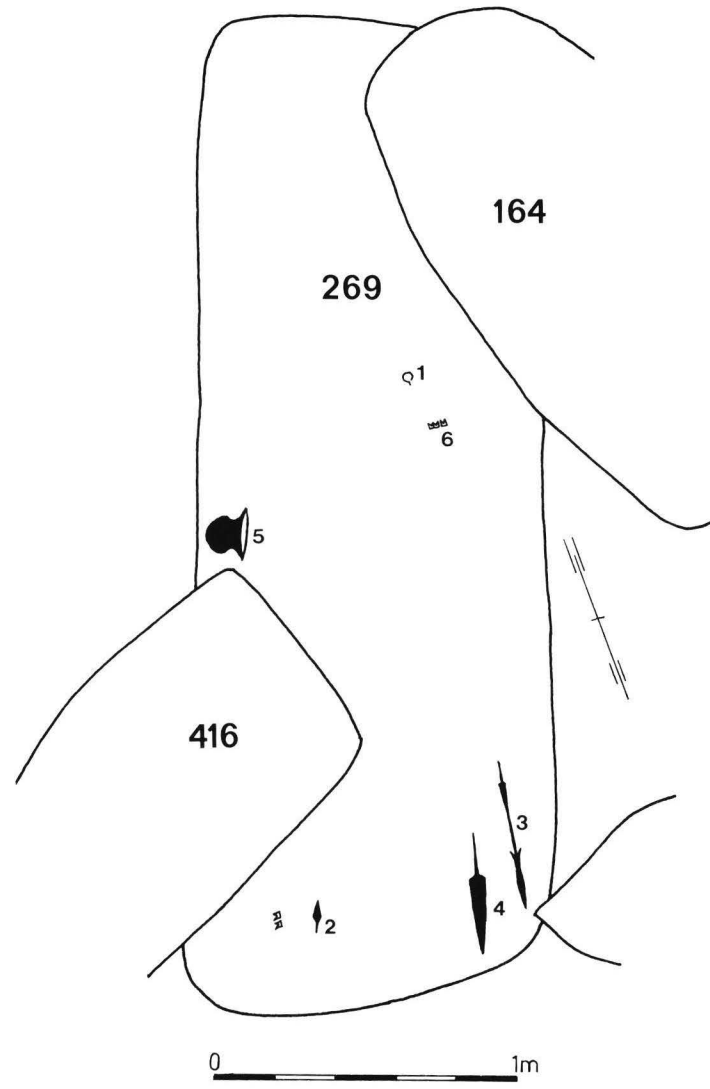

HAUTA 269

Sijainti 120/87 Kuvataulu 67/269:1–5
Suunta SSW–NNE KM 18000:3091–3098
Koko 325×115 cm
Syvyys 95–105 cm

Hauta sijaitsi pellon ja joutomaan rajalla, missä pintakerroksia oli n. 45 cm. Vanha pelto-oja ulottui sen lähistölle, ja vanhan rakennuksen kivijalka oli tehty sen päälle, samoin kuin haudat 164 ja 416. Haudan keskiosan päällä oli pari kolme kiveä; mikäli haudalla on ollut todellinen kiveys, se on hajonnut hautaa 416 ja kivijalkaa tehtäessä. Hautakuoppa oli tasaleveä, pyöristyväkulmainen, pohjasta tasainen ja hieman lounaaseen viettävä. Puurakenteista ja vainajasta ei ollut jälkiä. Haudan koillispäässä oli veitsi ja kaksi keihäänkärkeä (3092–3094, kartassa 2–4) sekä eläimen hampaita, keskivaiheilta löydettiin kilvenkupura (3091, kartassa 5), paimensauvaneulan katkelma (3095, kartassa 1) ja sian hampaita (3096, kartassa 6). Täytemaassa oli saviastianpaloja ja kvartsinpala (3097–3098).

Löydökset:

3091. Kilvenkupura, rautaa, pyörölakinen, kork. 95 mm, halk. 133 mm, lierissä 4 niitinreikää (Kt. 67:5). K. 5.
3092. Ango, suurilehtinen, pit. 527 mm, josta ruotoa 111 mm, lehti 200×29×8 mm (Kt. 67:3). K. 3.
3093. Keihäänkärki, rautaa, tikarilehtinen, pit. 358 mm, josta ruotoa 138 mm, lehden lev. 49 mm ja paks. 10 mm (Kt. 67:4). Ruodon yläpäässä on lankakierteitä. K. 4.
3094. Rautaveitsi, pit. 111 mm, josta ruotoa 45 mm, terä 21×5 mm (Kt. 67:2). K. 2.
3095. Paimensauvaneulan yläpään katkelma, rautaa, hieman yli puolet renkaasta, jonka halk. n. 40 mm (Kt. 67:1). K. 1.
3096. Sian hampaita. K. 6.
3097. Saviastianpaloja 8 kpl, koristeettomia. Täytemaasta.
3098. Kvartsinpala.

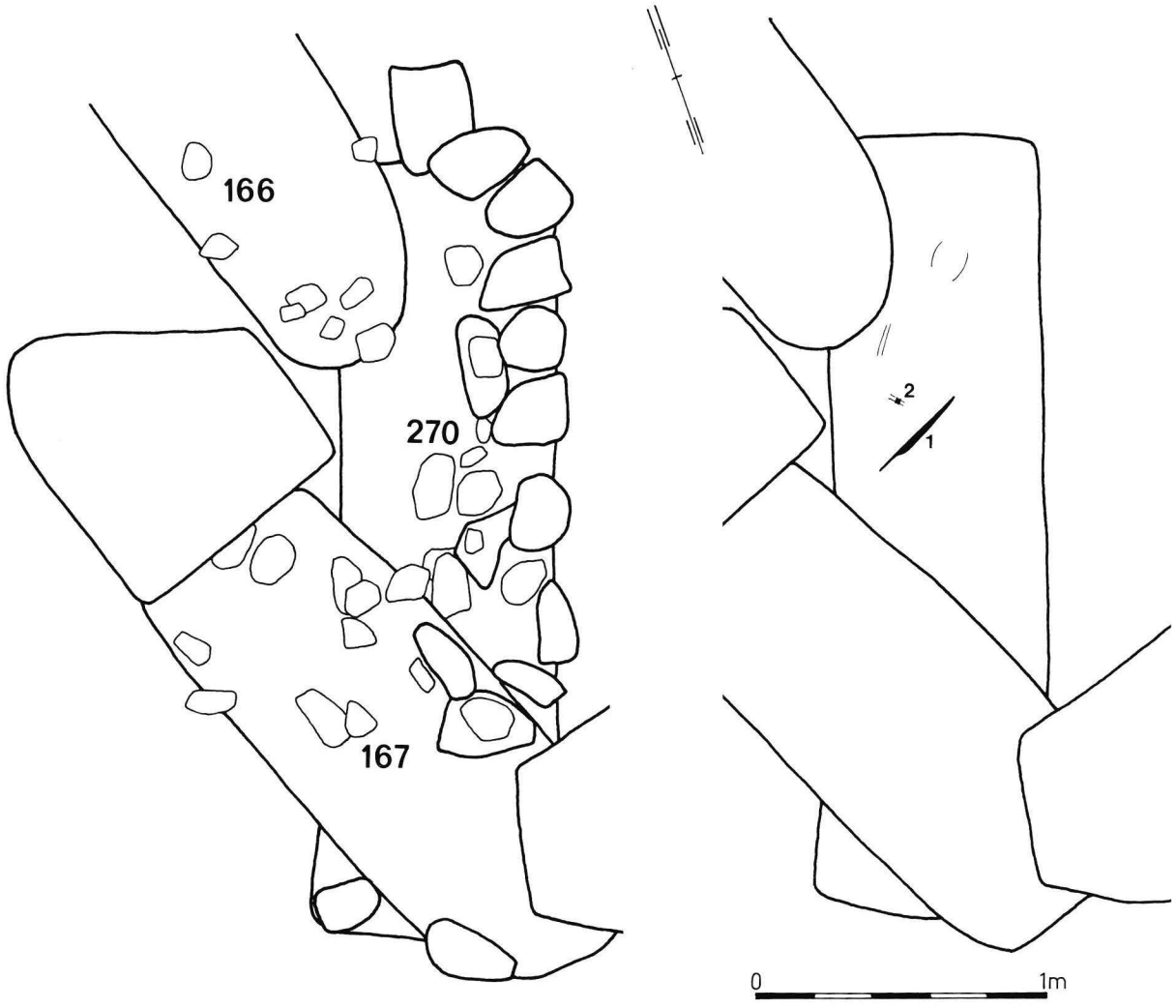

HAUTA 270

Sijainti 121/85 Kuvataulu 68/270:1–2
Suunta NNE–SSW KM 18000:3099–3101
Koko 265×70 cm
Syvyys 70 cm

Hauta sijaitsi kivikkoisella joutomaa-alueella, missä pintakerroksia oli n. 40–45 cm. Sitä oli rikottu hautoja 166 ja 167 tehtäessä. Ehjänä säilyneen itäreunan päällä oli koko matkalla säännölliseltä vaikuttavaa, 15–30 cm läpimitaltaan olevista kivistä tehtyä kiveystä. Länsireunan kiveys on luultavasti hajonnut hautoja 166 ja 167 tehtäessä. Hautakuoppa oli suorasivuinen, hieman kulmista pyöristyvä ja tasapohjainen. Mitään puurakenteita ei tavattu. Vainajastakin oli jäljellä vain vähän luutöhnää pääkallosta ja oikeasta olkavarresta sekä sormenluu sormuksen (3100, kartassa 2) sisältä. Taisteluveitsi (3099, kartassa 1) löytyi vainajan vyötärön vaiheilta kärki vinottain pääpuolta kohti. Täytemaassa oli pari rautakuonamöykkyä (3101).

Löydökset:

3099. Väkipuukko, suoraselkäinen, pit. 323 mm, josta ruotoa n. 107 mm, terän leveys 21 mm ja hamaran paks. 5 mm. Ruodon pää on lähes suorakulmaisesti taitettu. Veitsen terä on voimakkaasti kulunut (Kt. 68/270:1). K. 1.

3100. Pr. spiraalisormus, kolmikulmaista varrasta, läpim. 21 mm, kappaleina, alkuaan ehkä kolmikierteinen (Kt. 68/270:2). Sormen luu. K. 2.

3101. Rautakuonaa 2 möykkyä.

HAUTA 271

Sijainti 114/76 KM 18000:3102
Suunta SSW–NNE (Kartta ks. hauta 172)
Koko 140×50 cm
Syvyys 95 cm

Hauta sijaitsi vanhalla peltoalueella, missä multaa oli n. 45 cm. Sitä tehtäessä oli rikottu hautaa 172, ja se oli suuren räjäytetyn kiven itäpuolella, niin että sen ylemmät kerrokset olivat sekaisin. Alempaa se oli tasaleveä ja suorapäinen. Pohja oli aivan tasainen. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

3102. Saviastianpaloja 2 kpl, toisen sisäpinta naarmuinen.

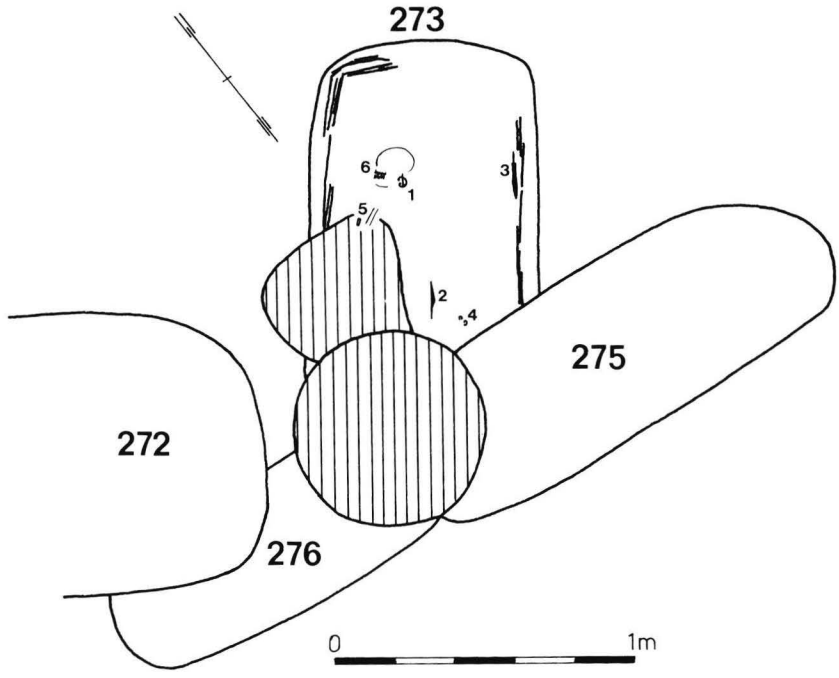

HAUTA 272

Sijainti 126/82 KM 18000:3103–3106
Suunta NW–SE
Koko 200×85–90 cm
Syvyys 105 cm

Hauta sijaitsi kivikkoisella joutomaalla, missä pintakerroksia oli n. 40–45 cm. Sitä tehtäessä oli rikottu hautoja 276 ja 277. Haudan luoteispään päällä oli n. 70×50 cm laaja, yksikerroksinen kiveys, jonka päältä löydettiin maatunut putkiluu. Hautakuoppa oli soikeahko, hieman kaakkoon kapeneva, pohjasta pyöristyvä, luoteeseen viettävä. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

3103. Saviastianpaloja 3 kpl, koristeettomia.
3104. Maatunutta luuta.
3105. Palanut luunsiru.
3106. Rautakuonaa 6 möykkyä.

HAUTA 273

Sijainti 125/82 Kuvataulu 61/273:1–3
Suunta SW–NE KM 18000:3107–3113
Koko ain. 110×75 cm
Syvyys 70 cm

Hauta sijaitsi kivikkoisella joutomaa-alueella, missä pintamaata oli 40–45 cm. Sitä oli rikottu hautaa 275 ja pyöreätä roskakuoppaa tehtäessä. Hautakuoppa oli tasaleveä, pyöristyväkulmainen ja tasapohjainen. Reunoilla oli selviä puunjälkiä. Vainajasta oli jäljellä pääkallon hahmo, hampaita (3113, kartassa 6) sekä hieman oikeata olkavartta. Vasemman posken vaiheilta löydettiin pronssisolki (3108, kartassa 1), olkavarren luun vieressä oli pieni pronssihela (3112) ja pääkallosta n. 40–50 cm koilliseen oli veitsi (3109, kartassa 2) kärki pääpuolta kohti sojottaen sekä pronssirenkaita (3110, kartassa 4). Haudan luoteisreunalla, kärki jalkopäätä kohden, oli pieni keihäänkärki (3107, kartassa 3). Haudan pohjalla oli maatunut puukerros.

Löydökset:

3107. Keihäänkärki, ruodollinen, kapealehtinen, pit. 189 mm, josta ruotoa 54 mm, lehti 19×5 mm (Kt. 61/273:3). K. 3.
3108. Pr. hevosenkenkäsolki, särmänuppinen, kehän poikkileikkaus lähinnä kuusikulmainen, fasetit tehostettu kärjet vastakkain olevien kolmioiden riveillä, nuppien koristeena ympyräleimoja. Neulan kanta on kapea, ja neula on kiinni kankaassa. Soljen koko 46,5×42 mm, neulan pit. 50 mm (Kt. 61/273:1). K. 1.
3109. Rautaveitsi, pit. 132 mm, josta ruotoa 100 mm, kärki poikki, terä 18×7 mm (Kt. 61/273:2). K. 2.
3110. Pr. renkaiden katk., kolmikulmaista varrasta, läpim. 14 mm. K. 4.
3111. Org. aineita ed. yhteydestä.
3112. Pr. hela, putkimainen, 12×6 mm, sisällä orgaanisia aineita. K. 5.
3113. Ihmisen hampaita 13 kpl.

HAUTA 274

Sijainti	124/81	Kuvataulu 128:11
Suunta	SSW–NNE	KM 18000:3114
Koko	135×60 cm	
Syvyys	70–80 cm	

Hauta sijaitsi kivikkoisella joutomaa-alueella, missä pintakerroksia oli n. 40–45 cm. Hautakuoppa oli lähes tasaleveä, koillispää oli suora ja lounaispää rajoittui suureen kiveen. Myös haudan pohjalla oli suurehkoja kiviä, joten se oli epätasainen. Hautaus oli esineetön.

Löydös täytemaasta:

3114. Pr. hela, viisikulmainen, palmettikoristeinen, 14×12 mm, kaksi niittiä (Kt. 128:11).

HAUTA 275

Sijainti	124/83	KM 18000:3115–3116
Suunta	W–E	(Kartta ks. hauta 273)
Koko	155×55 cm	
Syvyys	70–80 cm	

Hauta sijaitsi kivikkoisella joutomaa-alueella, missä pintakerroksia oli 40–45 cm. Sen itäpään päällä oli pyöreä roskakuoppa, ja hautaa tehtäessä oli rikottu ainakin hautaa 273, mahdollisesti myös hautaa 276. Hautakuoppa oli pitkänsoikea, pohjasta tasainen. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

3115. Saviastianpaloja 2 kpl, koristeettomia.

3116. Rautakuonamöykky.

HAUTA 276

Sijainti	126/83	(Kartta ks. hauta 273)
Suunta	W–E	
Koko	110×50 cm	
Syvyys	70 cm	

Hauta sijaitsi kivikkoisella joutomaa-alueella, missä pintakerroksia oli n. 40–45 cm. Sitä oli rikottu hautaa 272 ja pyöreätä roskakuoppaa tehtäessä, mahdollisesti myös hautaa 275 kaivettaessa. Hautakuoppa oli tasaleveä, pyöristyväkulmainen ja tasapohjainen. Hautaus oli esineetön.

HAUTA 277

Sijainti	127/82	KM 18000:3117
Suunta	W–E	
Koko	175×50 cm	
Syvyys	70 cm	

Hauta sijaitsi kivikkoisella joutomaa-alueella, missä pintakerroksia oli n. 40–45 cm. Sitä oli melkoisesti tuhottu hautaa 272 tehtäessä. Hautakuoppa oli tasaleveä, päistä pyöristyvä ja pohjasta tasainen. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

3117. Saviastianpaloja 2 kpl, pieniä, koristeettomia.

HAUTA 278

Sijainti	123/82	Kuvataulu 128:10, 13
Suunta	SSW–NNE	KM 18000:3118–3121
Koko	200×60–70 cm	
Syvyys	95 cm	

Hauta sijaitsi joutomaalla, missä pintakerroksia oli n. 40 cm. Sen koillispäätä oli rikottu hautaa 275 tehtäessä. Hautakuoppa oli keskeltä kapein, päistä pyöristyvä ja tasapohjainen. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

3118. Pr. hela, hannunvaakunakuvioinen, keskellä reikä, 14×14 mm (Kt. 128:13).

3119. Pr. hela, kuten ed., 14×14,5 mm (Kt. 128:10).

3120. Saviastianpaloja 4 kpl, koristeettomia.

3121. Rautakuonaa 2 möykkyä.

HAUTA 279

Sijainti	113/65	KM 18000:3122–3124
Suunta	NW–SE	
Koko	200×80 cm	
Syvyys	50 cm	

Hauta sijaitsi vanhalla pellolla, missä multaa oli 20–25 cm. Osa siitä oli tuhoutunut viemärinkaivuussa syksyllä 1969. Hautakuoppa oli säilyneestä osasta päätellen lähes suorakulmainen ja tasapohjainen. Reunoilla oli selviä puunjäännöksiä, mutta esineellistä hautausta ei tavattu.

Löydökset täytemaasta:

3122. Saviastianpaloja 7 kpl, pieniä, koristamattomia.

3123. Palanutta savea 4 möykkyä.

3124. Rautakuonaa 6 möykkyä.

HAUTA 280

Sijainti	109/74	Valokuva 47
Suunta	S–N	Kuvataulu 68/280:1–11
Koko	350×110 cm	KM 18000:343,
Syvyys	70 cm	3125–3153

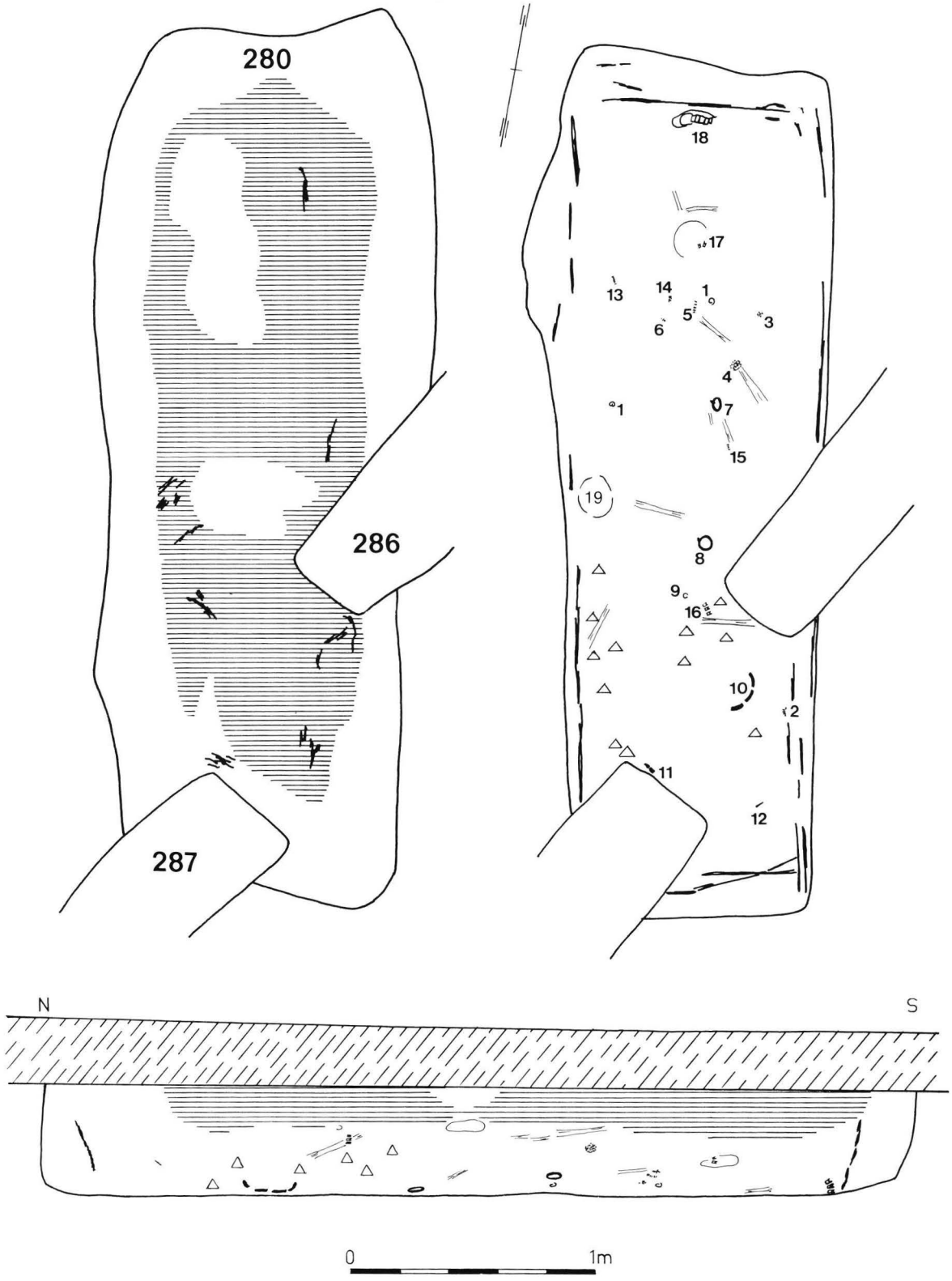

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli n. 25 cm. Sitä oli selvästi rikottu hautoja 286 ja 287 tehtäessä, mutta muutenkin hauta vaikutti sekaiselta, ja ilmeisesti siinä oli kaksi hautausta. Sen päällä, reunoja lukuunottamatta, oli paikoin yli 20 cm vahva hiilikerros. Hautakuoppa oli vain vähän pohjaan kapeneva, osaksi aivan suoraseinäinen ja huomattavan tasapohjainen. Reunoilla oli arkun tai puuvuorauksen jälkiä lähes 30 cm korkealti. Toinen pääkallon jäännös (kartassa 19) tavattiin haudan keskivaiheilta, itäreunalta, ja se oli n. 30 cm pohjatasoa ylempänä. Toinen oli eteläpäässä (kartassa 17), eikä sekään ollut aivan pohjalla, vaan n. 15 cm ylempänä. Ihmisen hampaita oli vielä haudan keskikohdasta pohjoiseen (kartassa 16). Putkimaisia luita tavattiin myös useasta eri kohdasta. Saviastia (3130, kartassa 10) oli palasina haudan pohjoispäässä, kaksi irrallista rautarengasta (3135, 3139, kartas-

sa 7, 8) löydettiin haudan keskivaiheilta, ja useita spiraalikoristeita (3126, 3127, 3131, 3133, 3134, 3137, kartassa 3–6, 13, 14) oli haudan eteläpäässä. Sormus (3136, 3138, kartassa 1) oli kahtena palana, jotka löytyivät 60 cm:n päässä toisistaan. Yksi sormuksen katkelma (3140, kartassa 9) ja yksi spiraalikoriste (3128, kartassa 2) oli haudan pohjoispäässä. Täällä oli myös rautaesineen katkelmia (3125, kartassa 11) ja rautapiikki (3129, kartassa 12). Aivan eteläpäässä, puureunan sisäpuolella, oli eläimen kallon jäännöksiä (kartassa 18). Täytemaassa oli saviastianpaloja, rautakuonaa ym. (3144–3147).

Löydökset:

343. Rautanaula, pit. 55 mm. Pinnalta.
3125. Rautaes. katk., 48×12 mm, kahtena palana (Kt. 68/280:11). K. 11.
3126. Spiraalikoriste, 45×40 cm, piparkakkumainen, kangasta ja muita org. aineita (Kt. 68/280:4). K. 4.
3127. Pr. spiraaleja 4 kpl, 3–4×4 mm. K. 13.
3128. Sp. koristeen katkelma ja org. aineita (Kt. 68/280:2). K. 2.
3129. Piikkimäinen rautaesine, 39×6×5 mm. K. 12.
3130. Saviastianpaloja yli 80 kpl, tasapohj. astiasta, kork. 130 mm, läpim. 140 mm (Kt. 68/280:10). K. 10.
3131. Spiraalikoristeen katk., kaksoispyöryläkoristeesta?, spiraalien paks. 4 mm. K. 14.
3132. Pr. spiraaleja 4 kpl, 4×4 mm, ja org. aineita. K. 15.
3133. Pr. spiraaleja 8 kpl, 7×7 mm, sisällä nauhaa, ja kankaanpala (Kt. 68/280:5). K. 5.
3134. Spiraalipyörylä ja tekstiiliä (Kt. 68/280:6). K. 6.
3135. Rautarengas, litteä, 50×50 mm (Kt. 68/280:7). K. 7.
3136. Spiraalisormuksen puolikas, pronssia, keskikilvellinen, leimakoristeinen, läpim. 20 mm (Kt. 68/280:1). Sormen luu. K. 1.
3137. Spiraalikorist. katk., ristimäinen (Kt. 68/280:3), kangasta ja muita org. aineita. K. 3.
3138. Pr. sormuksen puolikas, ks. 3136 (Kt. 68/280:1). K. 1.
3139. Rautarengas, litteä, 50×50 mm, ja varrasta (Kt. 68/280:8). K. 8.
3140. Pr. spiraalisormuksen katk., kolmikulm. varrasta, läpim. 17 mm (Kt. 68/280:9). K. 9.
3141. Ihmisen hampaan katkelmia n. viidestä hampaasta. K. 16.
3142. Ihmisen hampaan katkelmia. K. 17.
3143. Eläimen hampaita ja luuta. K. 18.
3144. Saviastianpaloja 17 kpl. Täytemaasta.
3145. Palanutta savea 3 möykkyä. Täytemaasta.
3146. Rautakuonaa 6 möykkyä. Täytemaasta.
3147. Piinpala. Täytemaasta.
3148–3153. Hiili- ja puunäytteitä.

HAUTA 281

Sijainti	110/66	Valokuvat 39,
Suunta	WSW–ENE	41–43, 84
Koko	350×120 cm	Kuvataulut 69–71/
Syvyys	65 cm	281:1–21
		KM 18000:3154–3200

Hauta sijaitsi peltoalueella, missä multakerroksen paksuus oli n. 25 cm. Haudan länsipäässä oli suuri kivi, joka ulottui löytökerrokseen asti ja jonka huippu oli vain pari cm mullan pintaa alempana. Hautakuoppa oli pitkä ja melko kapea, sivut kaartuivat hieman ulospäin, länsipään kulmat olivat pyöristyvät, itäpään suoremmat. Haudassa oli selviä jäännöksiä n. 300×100 cm laajasta puurakennelmasta, jonka koko etelälaita oli hiiltynyt. Reunat ovat olleet lähes 30 cm korkeat, ja tähän rakennelmaan kuuluivat luultavasti myös kahdeksan löydettyä naulaa (3155, 3161, 3163–64, 3166–68, 3171). Haudan länsipäästä, puukehyksen ulkopuolelta, löydettiin jäännöksiä koirasta, ja puureunusten sisäpuolelle oli sijoitettu kaksi vainajaa kyljelleen kasvot vastakkain. Pohjoisen puoleisen vainajan päällä oli miekka siten, että väistin lepäsi kallon kohdalla ja säilä peitti vartaloa (3170, kartassa 17). Vainajan vyötäisten vaiheilta tavattiin veitsi ja väkipuukko (3185, 3179, kartassa 18, 20) ja suuri joukko spiraalikoristeita (3173, kartassa 21), jotka todennäköisesti ovat peräisin vyöstä. Näistä länteen oli suuri hevosenkenkäsolki (3176, kartassa 2) ja kolme spiraalikoristetta (3183, 3184, 3186, kartassa 3, 6, 7). Vainajan kädet oli taivutettu kyynärpäistä ylös eteen, ja sormus (3180, kartassa 13) löytyi näin rinnan kohdalta. Toisesta vainajasta oli säilynyt vain alaraajojen luita ja vähän jälkiä pääkallosta. Lonkkaluun päältä löytynyt sormus (3181, kartassa 12) ja rautaveitsi (3172, kartassa 19) lienevät olleet tämän varusteita. Haudan itäpäässä oli kolme keihäänkärkeä (3156, 3158, 3159, kartassa 14–16), joista viimeksi mainittu oli lähes pystyssä putki alaspäin, viikate (3157, kartassa 1) ja keritsimet (3162, kartassa 8). Lisäksi löydettiin kolme pienikokoista spiraalirengasta eri osista hautaa (3160, 3165, 3169, kartassa 9–11). Pronssiesineiden päällä havaittiin tuohta, ja kuopan pohjalla, joka kivistä johtuen oli epätasainen, oli tumma kerros. Täyte-

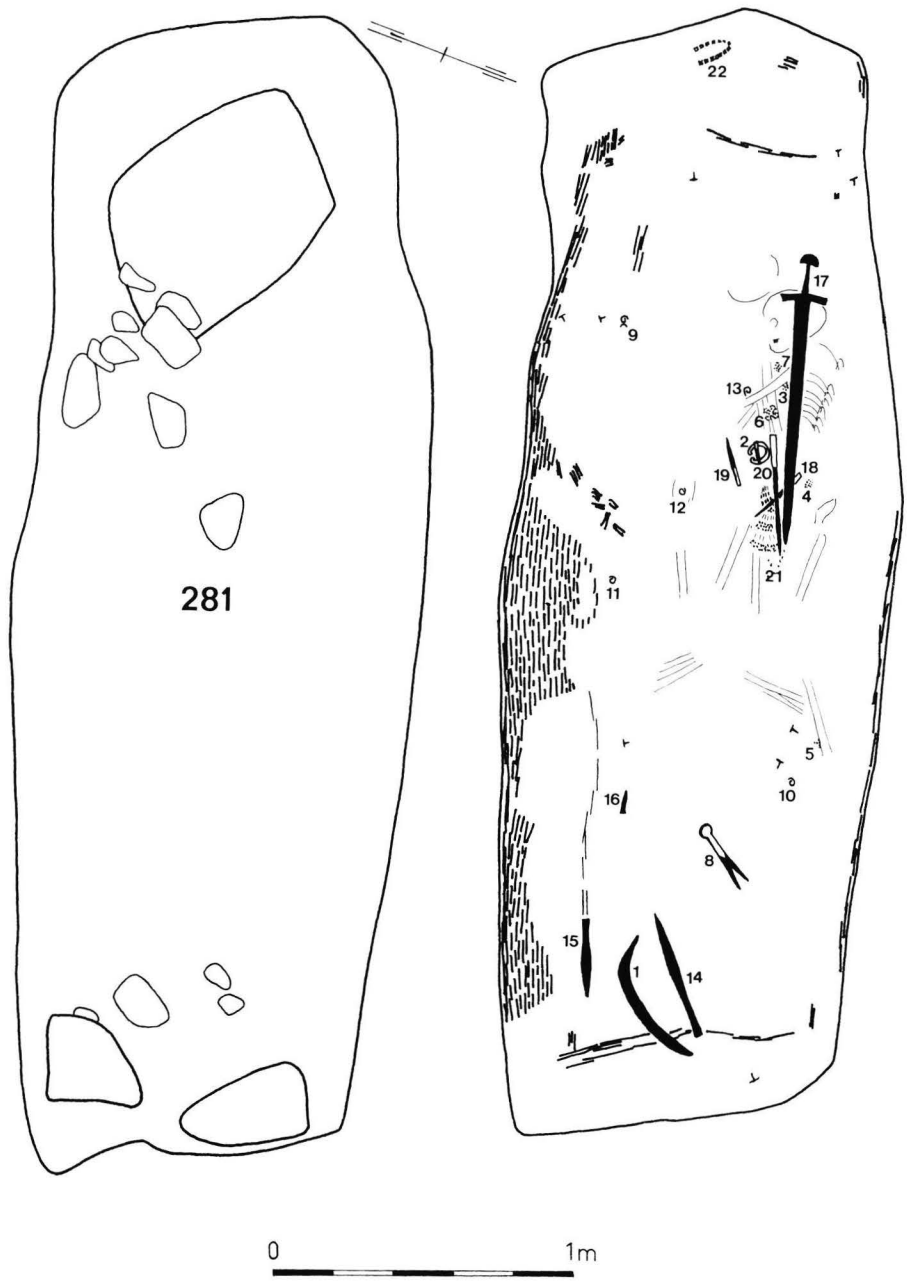

maasta saatiin muutamia saviastianpaloja ja rautakuonaa (3192, 3193).

Löydökset:

3154. Pr. spiraali, 4×5 mm. Pintamaasta.

3155. Rautanaulan katk., pit. 23 mm, kanta 17×16 mm.

3156. Keihäänkärki, putk., pitkä- ja kapealehtinen, lähinnä Petersenin E-tyyppiä, mutta putken ja lehden yhtymäkohdassa porras, pit. 273 mm, josta putkea 63 mm, lehti 22×9 mm (Kt. 70:15). K. 15.

3157. Viikatteen terä, pit. 500 mm, lev. 40 mm (Kt. 69:1). K. 1.

3158. Keihäänkärki, putk., erittäin kapealehtinen, Petersenin E-tyyppiä, pit. 440 mm, josta putkea 85 mm, lehti 24×10 mm (Kt. 70:14). K. 14.

3159. Keihäänkärki, putk., erittäin kapealehtinen, lähinnä Petersenin E-tyyppiä, pit. 255 mm, josta putkea 60 mm, lehti 20×7 mm (Kt. 70:16). K. 16.

3160. Pr. rengas, läpim. 12 mm, kolmikulm. varrasta, koristettu kulmaviivoilla, nahkahihnan ympärillä (Kt. 70:11). K. 11.

3161. Rautanaulan katk., pit. 28 mm, kanta 19×16 mm.

3162. Keritsimet, pit. 240 mm, kärjet poikki (Kt. 69:8). K. 8.

3163. Rautanaula, pit. 43 mm, kanta 17×13 mm.

3164. Rautanaulan varsikatkelma, pit. 35 mm.

3165. Pr. rengas, kolmik. varrasta, korist. kulmaviivoilla, läpim. 11 mm (Kt. 70:10). K. 10.

3166. Rautanaulan katk., pit. 32 mm, kanta 17×15 mm.

3167. Naulan varsikatkelma, pit. 35 mm.

3168. Rautanaula, pit. 46 mm, kanta 17×15 mm.

3169. Pr. spiraalirengas, kolmikulm. varrasta, koristettu kulmaviivoilla, läpim. 13 mm (Kt. 70:9). K. 9.

3170. Miekka, kokonaan rautaa, Petersenin X-tyyppiä. Nuppi on yksiosainen, puolipyöreä ja lattea, alasivultaan sisäänpäin kaareva. Väistin on ylhäältä katsoen päihin suippeneva, sivulta katsoen päihin levenevä ja päistä alaspäin kaartuva. Miekan koko pituus on 965 mm, josta kahvaa 138 mm, nupin koko 62×38×23 mm, väistimen pituus 138 mm ja säilän leveys väistimen alta 56 mm (Kt. 70:17). K. 17.

3171. Rautanaulan katk., pit. 35 mm, kanta 17×15 mm.

3172. Rautaveitsi, pit. 144 mm, josta ruotoa 54 mm, terä 17×9 mm (Kt. 70:19). Puuta. K. 19.

3173. Suuri langasta ja spiraaleista punottu koriste, jossa on spiraaleja ainakin 239 kpl, koot 3–5×5–6 mm. Lankapunoksista on vain osa säilynyt, mutta kaivauskarttojen mukaan koristeen pituus on ollut yli 200 mm (Kt. 71). K. 21.

3174. Org. jätteitä ed. päältä.

3175. Org. jätteitä n:on 3173 alta.

3176. Pr. hevosenkenkäsolki, suppilonuppinen, kehä korist. pistekolmio- ja ympyräleimoilla, nuppien yläpinta hopealevyillä, jotka ovat irronneet, koko 87×94 mm, neulan pituus 89 mm, kannassa kohoharja (Kt. 69:2). K. 2.

3177. Org. aineita ed. päältä.

3178. Org. aineita n:on 3176 alta.

3179. Väkipuukko, pit. 410 mm, josta n. 100 mm luusta tai sarvesta tehtyä kahvaa, terä 20×9 mm (Kt. 70:20). K. 20.

3180. Pr. spiraalisormus, keskikilvellinen, korist. kaivertamalla, läpim. 18 mm (Kt. 70:13). Tekstiiliä. K. 13.

3181. Pr. spiraalisormus, keskikilv., korist. kaivertamalla, läpim. 19 mm (Kt. 70:12). Org. aineita. K. 12.

3182. Spiraalikoristeen katk., jossa viisi rinnakkaista spiraalia, pyörylä ja jäänn. toisesta (Kt. 69:4). K. 4.

3183. Katkelmallinen spiraalikoriste, ehkä alkuaan ristimäinen (Kt. 69:3). K. 3.

3184. Katkelmallinen spiraalikoriste, ehkä alkuaan piparkakun muotoinen (Kt. 69:6). K. 6.

3185. Rautaveitsi, pit. 135 mm, josta ruotoa 70 mm, terä 16×9 mm (Kt. 70:18). Puuta kahvasta. K. 18.

3186. Spiraalikoriste, jossa myös lankapunosristikkoa, ja org. jäännöksiä (Kt. 69:7). K. 7.

3187. Murusiksi hajonnut rautanaula.

3188. Spiraalikoristeen katk., jossa langat kulkevat ensin yhden, sitten kahden spiraalin läpi, minkä jälkeen siinä on ehkä ollut nauhapunospyörylä (Kt. 69:5). K. 5.

3190. Kaksi ihmisen hammasta.

3191. Koiran kalloa ja hampaita. K. 22.

3192. Saviastianpaloja täytemaasta, 8 kpl, koristeettomia.

3193. Rautakuonaa 9 möykkyä. Täytemaasta.

3194–3200. Hiili- ja puunäytteitä.

HAUTA 282

Sijainti	110/68	Valokuva 40
Suunta	NW–SE	Kuvataulu 72/282:1–5
Koko	260×100 cm	KM 18000:3201–3213
Syvyys	65 cm	

Hauta sijaitsi peltoalueella, missä multakerroksen paksuus oli n. 25 cm. Vanha pelto-oja oli haudan luoteispään päällä, ja tätä hautaa tehtäessä oli hävitetty haudan 342 itäosa. Haudan kaakkoispään päällä oli kaksi suurta kiveä. Hautakuoppa oli lähes suorakulmainen, mutta pohja oli epätasainen luoteispäässä olevan suuren kiven vuoksi. Kuopan pohjalla oli jonkin verran puujälkiä, mutta säännöllisiä reunuksia ei tavattu. Keihäänkärki (3203, kartassa 3) oli haudan itäkulmassa, samoin toinen sormus (3201, kartassa 1). Toinen sormus, koruneula ja veitsi olivat haudan keskiosassa (3204, 3205, 3206–7, kartassa 5, 4, 2), sormus kuitenkin miltei polvien kohdalla. Haudan keskustassa oli myös naula (3202) ja naudan hampaita (3210, kartassa 8). Ihmisen hampaat olivat merkillisesti hajallaan (3208–09, kartassa 6, 7), mutta paikallaan säilyneistä reisiluista päätellen vainaja oli levännyt pää luoteessa, jalat kaakossa. Täytemaassa oli saviastianpaloja, palanutta savea ja rautakuonaa.

Löydökset:

3201. Pr. spiraalisormus, tasakup. varrasta, läpim. n. 16 mm (Kt. 72/282:1). K. 1.

3202. Rautanaula, pit. 37 mm, kanta hajonnut.

3203. Keihäänkärki, putk., kapealehtinen, Petersenin E-tyyppiä, pit. 325 mm, josta putkea 110 mm, lehti 23×8 mm (Kt. 72/282:3). K. 3.

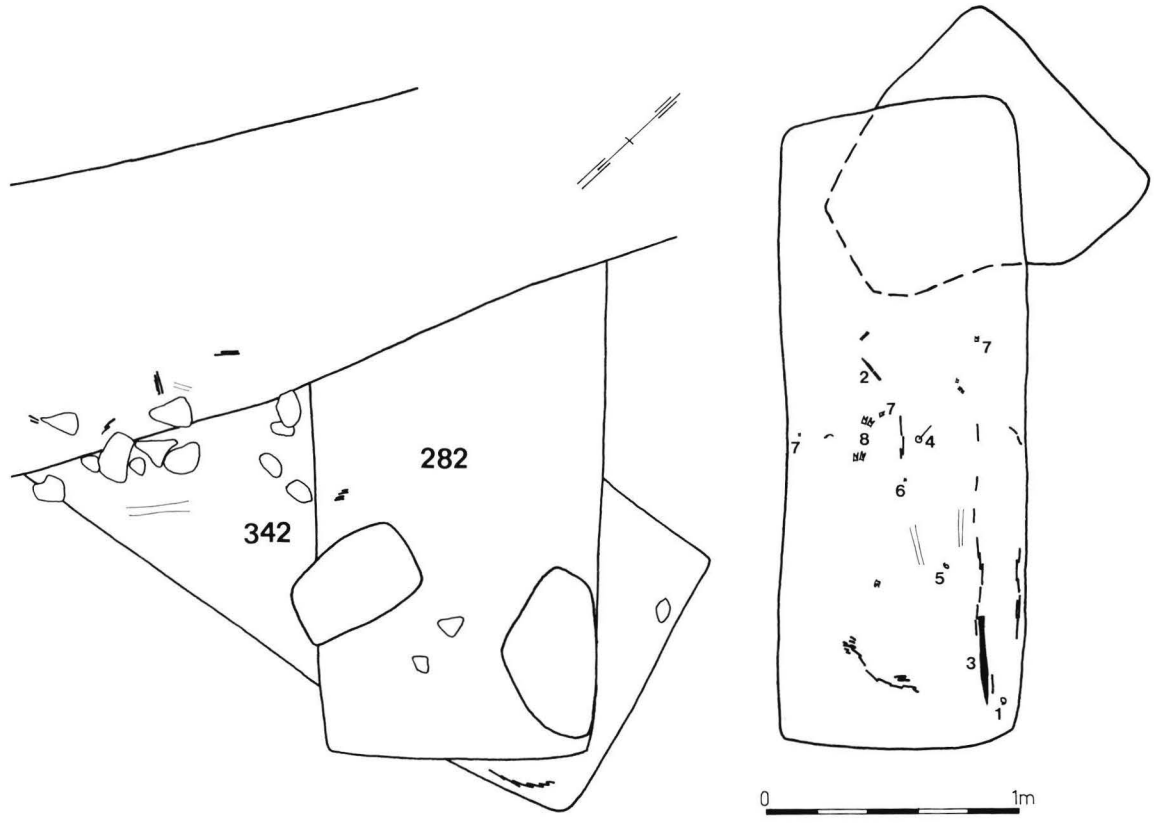

3204. Pr. spiraalisormus, keskikilvellinen, koristettu ympyräleimoilla, läpim. 17 mm (Kt. 72/282:5). Luita. K. 5.

3205. Rautainen rengasneula, pit. 75 mm, renkaan läpim. 25 mm (Kt. 72/282:4). K. 4.

3206. Rautaesineen katk., 45×14×6 mm, toisessa reunassa puuta, sekä pieni raudanpala.

3207. Rautaveitsi, pit. n. 120 mm, alkuaan ehkä 160 mm, vartta 86 mm, terä 12×8 mm (Kt. 72/282:2). K. 2.

3208. Ihmisen hammas. K. 6.

3209. Ihmisen hampaita 3 kpl. K. 7.

3210. Naudan hampaita. K. 8.

3211. Saviastianpaloja n. 50 kpl sekä muruja. Täytemaasta.

3212. Palanutta savea 2 möykkyä. Täytemaasta.

3213. Rautakuonaa 5 möykkyä. Täytemaasta.

HAUTA 283

Sijainti	107/71	Valokuvat 44, 45
Suunta	SE–NW	Kuvataulut 74–75/
Koko	300×120 cm	283:1–14
Syvyys	80 cm	KM 18000:3214–3239

Hauta sijaitsi peltoalueella, missä multakerroksen paksuus oli n. 25–30 cm, ja vanha pelto-oja kulki haudan kaakkoisimman osan yli. Haudan lounaissivun keskivaiheilla oli n. 70×50 cm laaja myöhemmän ajan kuoppa, mutta sitä tehtäessä ei ollut rikottu haudan löytökerrosta. Haudan päällä oli komea kaksirivinen kiveys, jonka kivistä pari ulottui löytökerrokseen asti. Haudan luoteispäässä oli pinnalla 20 cm:n syvyyteen ulottuva tumman maan läikkä, jossa esiintyi myös hiiltä. Hiiltä tavattiin myös siellä täällä täytemaassa ja vielä hautauksenkin tasossa. Muita täytemaalöydöksiä olivat rautakuona, saviastianpalat, palanut savi ja kiviesineen katkelma (3229–30, 3236, 3237). Hautakuoppa oli lähes tasaleveä, pyöristyväkulmainen ja aivan tasapohjainen. Sen luoteispäässä näkyi puureunuksen jälkiä jo 30 cm pohjatasoa ylempänä, ja alempana niitä tavattiin kuopan muiltakin reunoilta. Puun jälkiä oli myös hautakuopan pohjalla. Vainaja makasi selällään pää kaakkoa kohti. Käsivarret oli taivutettu vatsan päälle. Miekka, jonka nuppi oli irrallaan, oli vainajan oikealla kyljellä kahva suurin piirtein vyötärön kohdalla ja säilä siitä jalkopäähän päin (3216, kartassa 3). Sirppi (3223, kartassa 14) oli samalla puolella vainajaa pään yläpuolella, samoin keihäs, jonka kärki osoitti luoteeseen (3215, kartassa 11). Keihään rengas (3222, kartassa 1) oli vainajan rinnan päällä. Keritsimet (3224, kartassa 12) olivat sirpin kohdalla haudan toisella reunalla, tulusrauta ja veitsi, samoin kuin sormus, vainajan vyötäisten vaiheilla (3221, 3220, 3219, kartassa 10, 13, 9). Hevosenkenkäsolki (3227, kartassa 2) oli rinnan vasemmalla sivulla. Haudassa oli lisäksi muutamia spiraalikoristeita (3217, 3218, 3225, 3228, kartassa 8, 4–6)

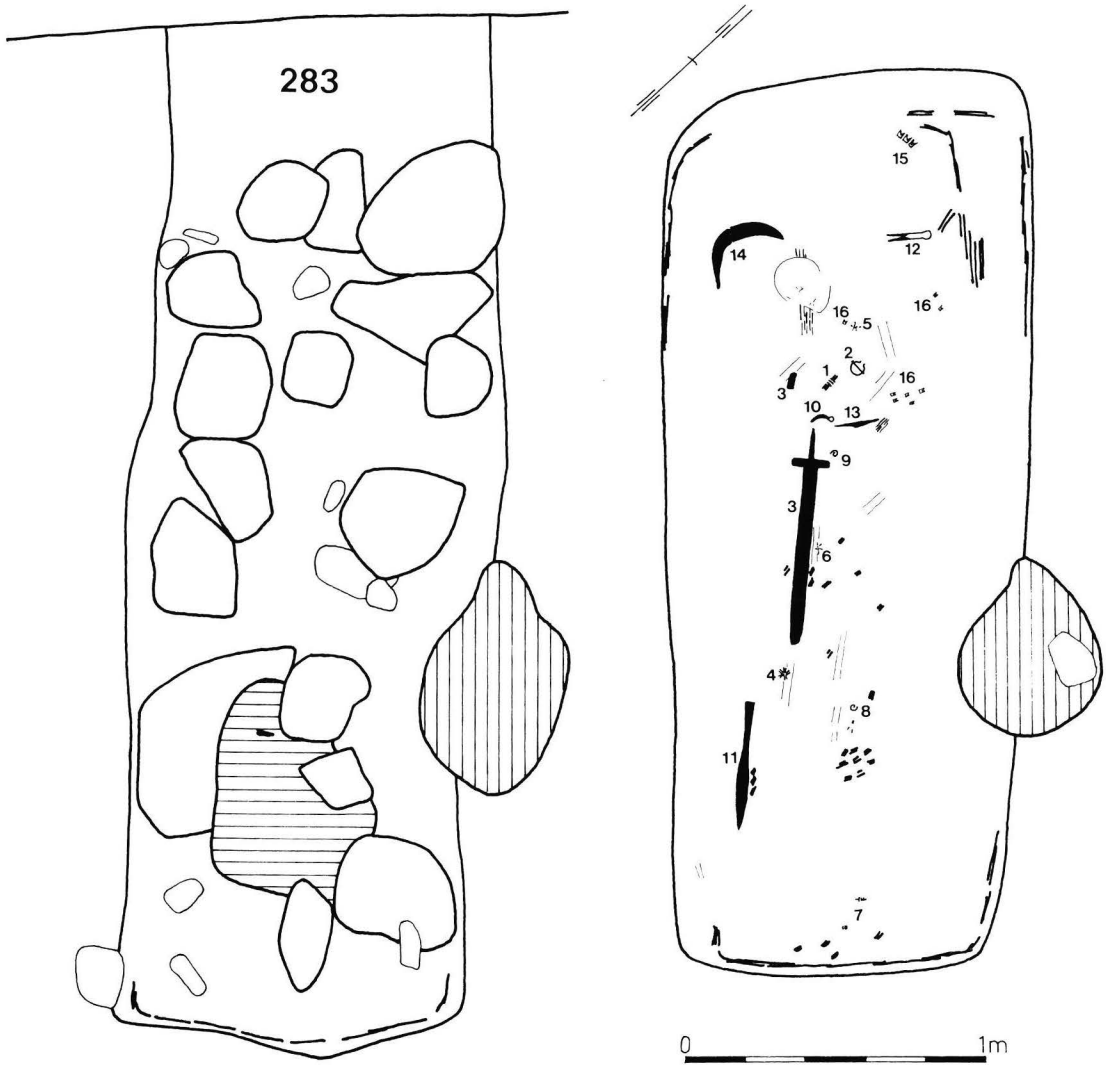

ja irrallisia spiraaleja (3214, 3226, kartassa 7). Naudan hampaita oli aivan haudan kaakkoispäässä (kartassa 15), ja ihmisen hampaita oli irrallaan vainajan vasemmalla sivulla (kartassa 16).

Löydökset:

3214. Pr. spiraali, leveää varrasta, kappaleina. K. 7.

3215. Keihäänkärki, pit. 425 mm, josta putkea 170 mm, lehti molempiin päihin tasaisesti suippeneva, 34×7 mm, harja miltei olematon (Kt. 74:11). K. 11.

3216. Miekka, kokonaan rautaa, Petersenin X-tyyppiä, pit. 770 mm, josta kahvaa 156 mm, nupin mitat 60×29×30 mm, väistimen pit. 122 mm, säilän lev. väistimen alta n. 55 mm (Kt. 74:3). K. 3.

3217. Kolme pientä spiraalia ja spiraalirengas, läpim. 17 mm, luuta (Kt. 74:8). K. 8.

3218. Spiraalikoriste (Kt. 74:4) ja org. aineita. K. 4.

3219. Pr. spiraalisormus, keskikilv., koristeeton, läpim. 18 mm, sisällä sormen luu (Kt. 74:9). K. 9.

3220. Rautaveitsi, pit. 150 mm, josta ruotoa 70 mm, terä 15×8 mm (Kt. 75/283:13). K. 13.

3221. Tulusrauta, päistä kaartuva, pit. 64 mm, lev. 11 mm, ja jäännös pronssirenkaasta (Kt. 74:10). Päissä puuta. K. 10.

3222. Pr. spiraalirengas, keskikilv., korist. kaivertamalla, läpim. 27 mm, sisällä puuta (Kt. 74:1). K. 1.

3223. Sirpin terä, pit. 308 mm, lev. 45 mm (Kt. 75/283:14). K. 14.

3224. Keritsimet, pit. 147 mm (Kt. 75/283:12). K. 12.

3225. Spiraalikoriste (Kt. 74:5). K. 5.

3226. Pr. spiraali, leveää varrasta (Kt. 74:7). K. 7.

3227. Pr. hevosenkenkäsolki, 58×54 mm, särmänupit koristettu ympyräleimoilla, kehällä valuvirhe, neula kapeakantainen, pit. 57 mm, kärki poikki (Kt. 74:2). Org. aineita. K. 2.

3228. Spiraalikoriste, jossa neljä spiraalia rinnakkain, katkelmallinen (Kt. 74:6). K. 6.

3229. Saviastianpaloja 9 kpl. Täytemaasta.

3230. Palanutta savea 3 möykkyä. Täytemaasta.

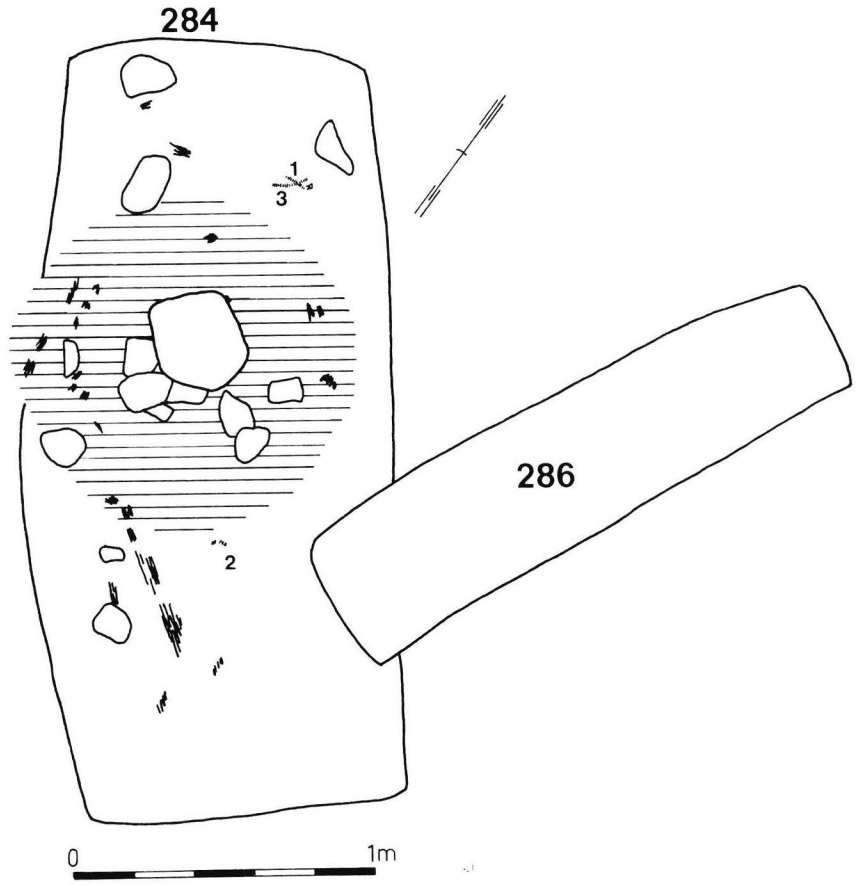

3231. Naudan hampaita. K. 15.

3232–3235. Ihmisen hampaiden katkelmia ain. 20:stä hampaasta. K. 16.

3236. Rautakuonaa 9 möykkyä. Täytemaasta.

3237. Kiviesineen katkelma. Täytemaasta.

3238–3239. Hiilinäytteitä.

HAUTA 284

Sijainti	107/73	Valokuva 47
Suunta	NW–SE	Kuvataulu 73/284:1–4
Koko	250×120 cm	KM 18000:3240–3251
Syvyys	70 cm	

Hauta sijaitsi peltoalueella, missä multakerroksen paksuus oli n. 20–25 cm. Siitä lounaaseen oli suuri kivi, ja sen koillisreunaa oli rikottu hautaa 286 tehtäessä. Sen lisäksi sen keskellä oli kiviä ja hiilipitoista maata sisältävä kuoppa, jonka pohja ulottui n. 60 cm haudan pohjaa syvemmälle ja joka varmasti oli hautaa myöhempi. Hautakuoppa oli muodoltaan säännöllinen hieman ulospäin kaarevin sivuin ja suorin päin. Se kapeni vain hiukkasen pohjaan, joka oli melko tasainen. Lounaisreunalla oli hieman maatunutta puuta, ja täytemaassa, varsinkin hautakuopan yläosassa, oli hiilenkappaleita. Vainajasta oli jäljellä vain hammas (3241), joka löytyi haudan luoteispäästä pitkien spiraaliputkien (3240, 3243, kartassa 1, 3) ohelta. Myös kuopan kaakkoispuoliskossa oli muutama spiraalinkatkelma (3242, kartassa 2), mutta muuta ei tavattu haudan pohjalta. Täytemaassa oli savikartio (3245), saviastianpaloja ja rautakuonamöykky (3244, 3246).

Löydökset:

3240. Pronssispiraali, 10×6 mm, tehty kolmikulmaisesta vartaasta (Kt. 73/284:1). K. 1.

3241. Ihmisen hammas. K. 1.

3242. Pronssispiraaleja 3 kpl sekä katkelmia, varras kolmikulmaista tai tasakuperaa, 16×5, 18×5 ja 5×5 mm, kahden viimeksi mainitun sisällä kulkee sama nyöri (Kt. 73/284:2). K. 2.

3243. Pronssispiraaliputkea n. 150 mm, joka löydettäessä oli kahtena pätkänä, mutta on nyt katkennut useammaksi, sisällä nyöriä. Varras on kolmikulmaista, spiraalien paksuus on n. 6 mm (Kt. 73/284:3). K. 3.

3244. Saviastianpaloja 3 kpl, koristamattomia. Täytemaasta.

3245. Kartiomainen saviesineen kappale, 30×15×12 mm (Kt. 73/284:4). Täytemaasta.

3246. Rautakuonamöykky. Täytemaasta.

3247–3251. Hiili- ja puunäytteitä, n:ot 3249–50 myöh. kuopasta.

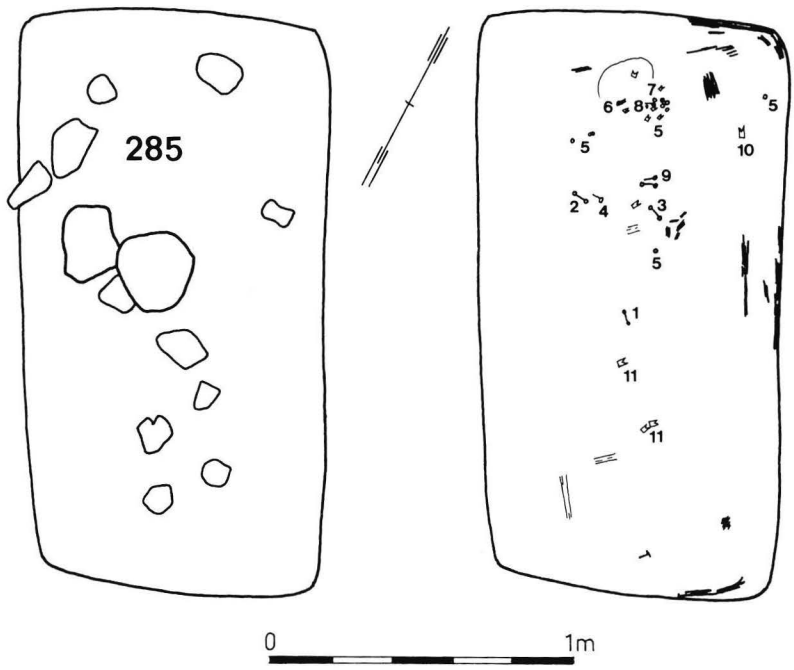

HAUTA 285

Sijainti	94/87	Valokuva 52
Suunta	NNW–SSE	Kuvataulu 73/285:1–9
Koko	190×100 cm	KM 18000:3252–3271
Syvyys	60 cm	

Hauta sijaitsi peltoalueella, missä multakerroksen paksuus oli n. 30 cm. Sen täytemaassa oli kymmenkunta hajallista kiveä. Hautakuoppa oli miltei tasaleveä, lähes suorapäinen ja suorasivuinen, pohjasta jonkin verran epätasainen. Varsinkin koillisreunalla oli puunjäännöksiä, ja täytemaassa oli hiiltä. Vainaja makasi pää luoteessa, ja tämän kaulan ja rinnan vaiheilta tulivat löydökset, jotka olivat helmiä (3257–58, 3260–62, kartassa 5), kankiketjun niveliä (3253–56, 3259, 3264, kartassa 1–4, 8, 9), rautaesineen katkelmia (3263, kartassa 6) ja litistynyt spiraali (3265, kartassa 7). Kaakkoispäässä oli eläimen hampaita (3267, kartassa 11) ja maatuneita luita, jotka saattoivat olla vainajan raajoista. Eläimen hampaita tavattiin myös haudan pohjoiskulmalta (3266, kartassa 10). Kuopan kaakkoispään keskivaiheilta, n. 10–15 cm pohjatasoa ylempää löydettiin rautanaula (3252). Täytemaassa oli vain rautakuonamöykky (3270).

Löydökset:

3252. Rautanaula, pit. 70 mm, kanta soikea, 17×12 mm.

3253. Kankiketjun nivel, rautaa, neljänä palana, pit. n. 57 mm (Kt. 73/285:1). K. 1.

3254. Kankiketjun nivel, katkelmallinen, pit. 58 mm (Kt. 73/285:2). K. 2.

3255. Kankiketjun nivel, katkelmallinen, pit. 52 mm (Kt. 73/285:3). K. 3.

3256. Kankiketjun niveliä 2 kpl, katkelmallisia ja ruostuneet yhteen (Kt. 73/285:9). K. 9.

3257. Helmi, sininen, 9×6 mm (Kt. 73/285:5a). K. 5.

3258. Helmi, sininen, 9,5×6 mm (Kt. 73/285:5b). K. 5.

3259. Kankiketjun nivelen katkelma, rautaa, pit. 32 mm, ympärillä pronssilankaa (Kt. 73/285:4). K. 4.

3260. Helmiä 6 kpl, joista yksi sininen, 9×5 mm, ja viisi harmaita, 6×3 mm, näistä yksi palasina (Kt. 73/285:5c–g). K. 5.

3261. Helmi, keltainen, 8×4 mm (Kt. 73/285:5h). K. 5.

3262. Kaksoishelmi, sininen, 9×12 mm (Kt. 73/285:5i). K. 5.

3263. Rautaesineen katkelmia 2 kpl, 24×16×8 ja 22×16×13 mm (Kt. 73/285:6). K. 6.

3264. Kankiketjun nivel, rautaa, katkelmallinen, pit. n. 54 mm (Kt. 73/285:8). Rautaan ruostuneena tekstiiliä. K. 8.

3265. Pr. spiraalin katkelmia 2 kpl, litistyneitä, 21×6×4 ja 11×6×4 mm (Kt. 73/285:7). K. 7.

3266. Eläimen hammasta. K. 10.

3267. Eläimen hammasta. K. 11.

3268. Ihmisen hampaita 4 kpl. K. 10.

3269. Ihmisen hampaita 10 kpl. K. 8.

3270. Rautakuonamöykky. Täytemaasta.

3271. Hiilinäyte.

HAUTA 286

Sijainti	108/74	Valokuva 47
Suunta	SSW–NNE	KM 18000:3272
Koko	200×40–50 cm	(Kartta ks. haudat
Syvyys	75 cm	280, 284)

Hauta sijaitsi peltoalueella, missä multakerroksen paksuus oli n. 25 cm. Sitä tehtäessä oli rikottu hautoja 280 ja 284. Hautakuoppa oli jokseenkin tasaleveä, hiukan pohjaan kapeneva, päädyt olivat suorat ja pohja jokseenkin tasainen. Täytemaassa oli muutamia saviastianpaloja (3272), mutta hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

3272. Saviastianpaloja 3 kpl, joista yhdessä naarmutettu sisäpinta.

HAUTA 287

Sijainti	109/77	Valokuva 47
Suunta	SSW–NNE	KM 18000:3273–3276
Koko	200×60 cm	(Kartta ks. hauta 280)
Syvyys	100–105 cm	

Hauta sijaitsi peltoalueella, missä multakerroksen paksuus oli n. 30 cm. Sitä tehtäessä oli rikottu haudan 280 koilliskulma. Hautakuoppa oli jokseenkin tasaleveä, pyöristyväkulmainen ja pohjasta aivan tasainen. Täytemaassa oli rautaesineen katkelma (3273), saviastianpaloja, rautakuonaa ja kvartsinkimpale (3274–3276), mutta hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

3273. Rautaesineen katkelma, keritsimistä?, pit. 93 mm, josta 55 mm varrasta ja loppu terää, jonka leveys on 14 mm ja paksuus 5 mm.

3274. Saviastianpaloja 7 kpl, koristeettomia.

3275. Rautakuonaa 3 möykkyä.

3276. Kvartsikimpale.

HAUTA 288

Sijainti	108/78	Valokuvat 46, 47
Suunta	WSW–ENE	Kuvataulu 72/288:1–8
Koko pohjasta	340×150, 325×140 cm	KM 18000:3277–3298
Syvyys	75 (85) cm	

Hauta sijaitsi peltoalueella missä multakerroksen paksuus oli n. 30–35 cm. Haudan koillispää oli osittain tuhoutunut hautoja 310 ja 311 kaivettaessa, ja myös haudan kaakkoissivulla olevan ulkoneman kohdalla näytti olevan myöhempien kaivelujen jälkiä. Epäselväksi jäi, olivatko tältä kohtaa tavatut kivet alkuaan muodostaneet hautakiveyksen. Hautakuoppa oli jonkin verran lounaispäähän levenevä, eikä sen reunoilta tavattu minkäänlaisia puun jälkiä. Sen sijaan hautakuopan pohjalla oli ohut tumma kerros ja kaksi haudan pituussuuntaan kulkevaa 20 cm leveää ja n. 10 cm syvää, tumman maan täyttämää uraa. Vainaja oli haudattu pää lounaaseen, ja pään vierestä löydettiin kaksi rengaspäistä rautapiikkiä, jotka olivat kiinni puussa (3281, kartassa 2). Rinnan oikealla sivulla oli hevosenkenkäsolki (3287, kartassa 1), vasemmalla nuolenkärki (3278, kartassa 3). Pronssisormusten katkelmia löytyi useasta paikasta (3282, 3283, 3285, 3286, kartassa 9, 10, 4, 5), jotka kaikki olivat haudan luoteislaidalla. Samalla laidalla koillispäässä olivat keritsimet (3277, kartassa 6), ja länsikulmasta taas tavattiin keihäänkärjet (3279, 3280, kartassa 8, 7). Naudan hampaita oli haudan itäkulmassa. Täytemaassa oli saviastianpaloja, palanut savenpala ja rautakuonaa (3292–3294).

Löydökset:

3277. Keritsimet, pit. 249 mm (Kt. 72/288:6). K. 6.

3278. Nuolenkärki, katkelmallinen, pit. 105 mm, lev. 20 mm (Kt. 72/288:3). K. 3.

3279. Keihäänkärki, ruodollinen ja pitkälehtinen, pit. 375 mm, josta ruotoa n. 90 mm, lehti n. 22×6 mm, lattea (Kt. 72/288:8). K. 8.

3280. Keihäänkärki, putk., kapealehtinen, pit. 245 mm, josta putkea 70 mm, lehti 25×11 mm (Kt. 72/288:7). K. 7.

3281. Kaksi rengaspäistä rautapiikkiä, jotka löydettäessä olivat rinnakkain kiinni jossakin puuesineessä, pit. 48 ja 65 cm (Kt. 72/288:2). K. 2.

3282. Pr. sormuksen katkelma, kolmikulmaista varrasta, läpim. n. 20 mm. K. 9.

3283. Pr. sormuksen katkelma, kuten ed., läpim. 21 mm. K. 10.

3284. Rautaesineen katkelma, 31×12×6 mm.

3285. Pr. sormuksen katkelma, keskikilvestä, jossa on harja ja kaiverrettu koristelu (Kt. 72/288:4). K. 4.

3286. Pr. spiraalisormuksen katkelma, kolmikulmaista varrasta, läpim. 19 mm (Kt. 72/288:5). K. 5.

3287. Pr. hevosenkenkäsolki, särmänuppinen, kehä koristettu vastakkaisilla kolmioleimoilla, neula rautaa. Koko 49×46 mm, neulan pit. 57 mm (Kt. 72/288:1). K. 1.

3288. Pronssilevyn pala, läpim. n. 10 mm. K. 11.

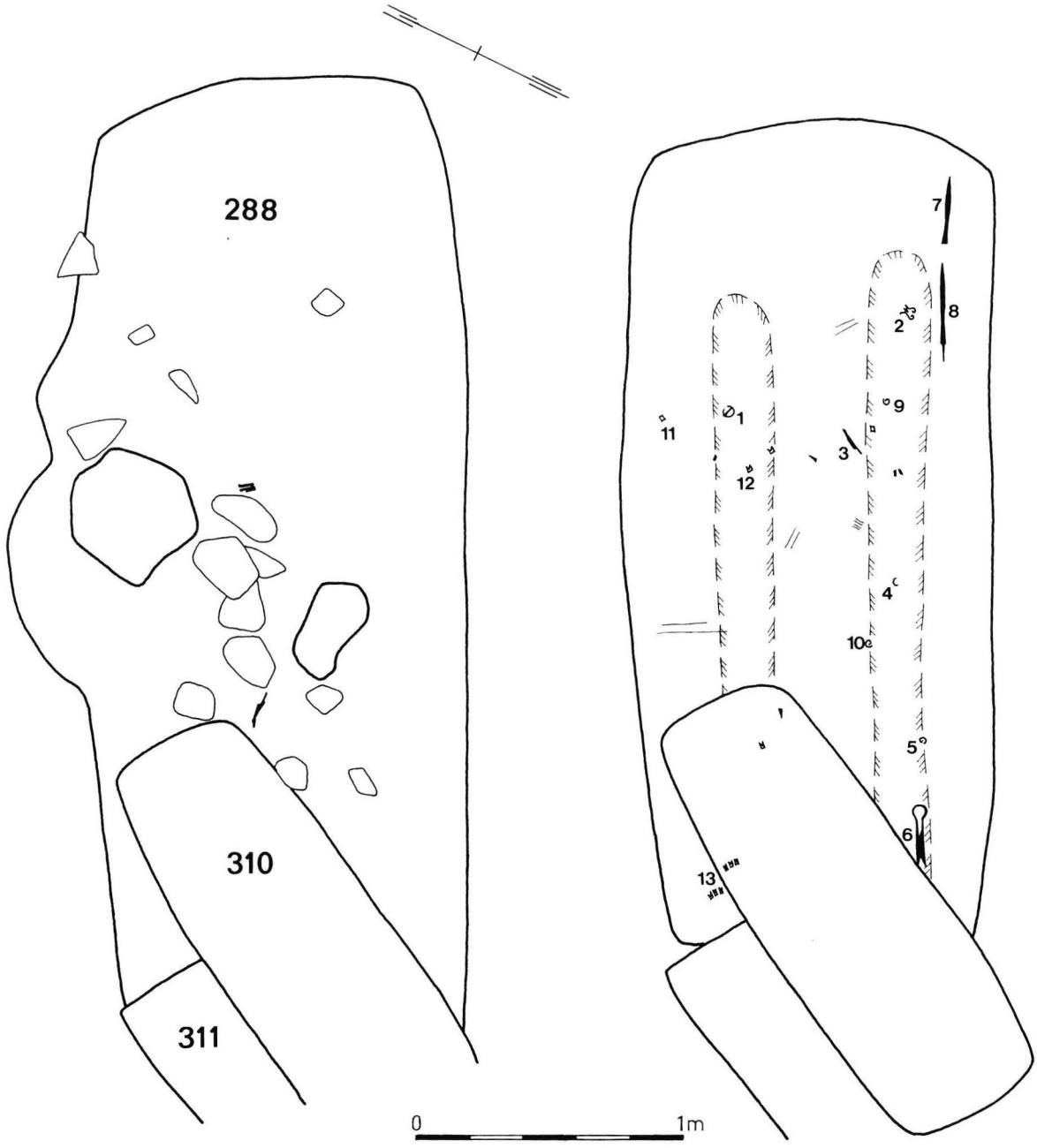

3289. Rautavarras, pit. 25 mm, ympärillä puuta.

3290. Nahanpala, jonka päällä hapettunutta pronssihelaa.

3291. Kaksi pientä raudanpalaa, 15×12×8 ja 15×11×10 mm.

3292. Saviastianpaloja, 20 kpl sekä muruja, koristeettomia. Täytemaasta.

3293. Palanut savenpala. Täytemaasta.

3294. Rautakuonaa 13 möykkyä. Täytemaasta.

3295. Naudan hampaita (haudan 310 puolelta). K. 13.

3296. Naudan hampaita. K. 13.

3297. Ihmisen hammas. K. 12.

3298. Hiilinäyte.

HAUTA 289

Sijainti 104/74
Suunta WNW–ESE
Koko 330×100 cm
Syvyys 60 cm

Kuvataulu 75/289:1–4
KM 18000:3299–3314

Hauta sijaitsi peltoalueella, missä multakerroksen paksuus oli n. 20–25 cm. Vanha pelto-oja kulki haudan luoteispään lävitse. Aivan luoteispäässä oli n. 40 cm läpimitaltaan oleva kivi, joka ulottui multakerrokseen. Hautakuoppa oli tasaleveä ja lähes suorakulmainen. Sen keskustassa oli nokiläikkä, joka ulottui vähitellen pieneten n. 30 cm:n syvyyteen. Aivan haudan luoteispäässä oli puureunuksen jälkiä, mutta muualla näitä ei havaittu. Vainajan pääkallo (9) ja muita luita löytyi juuri

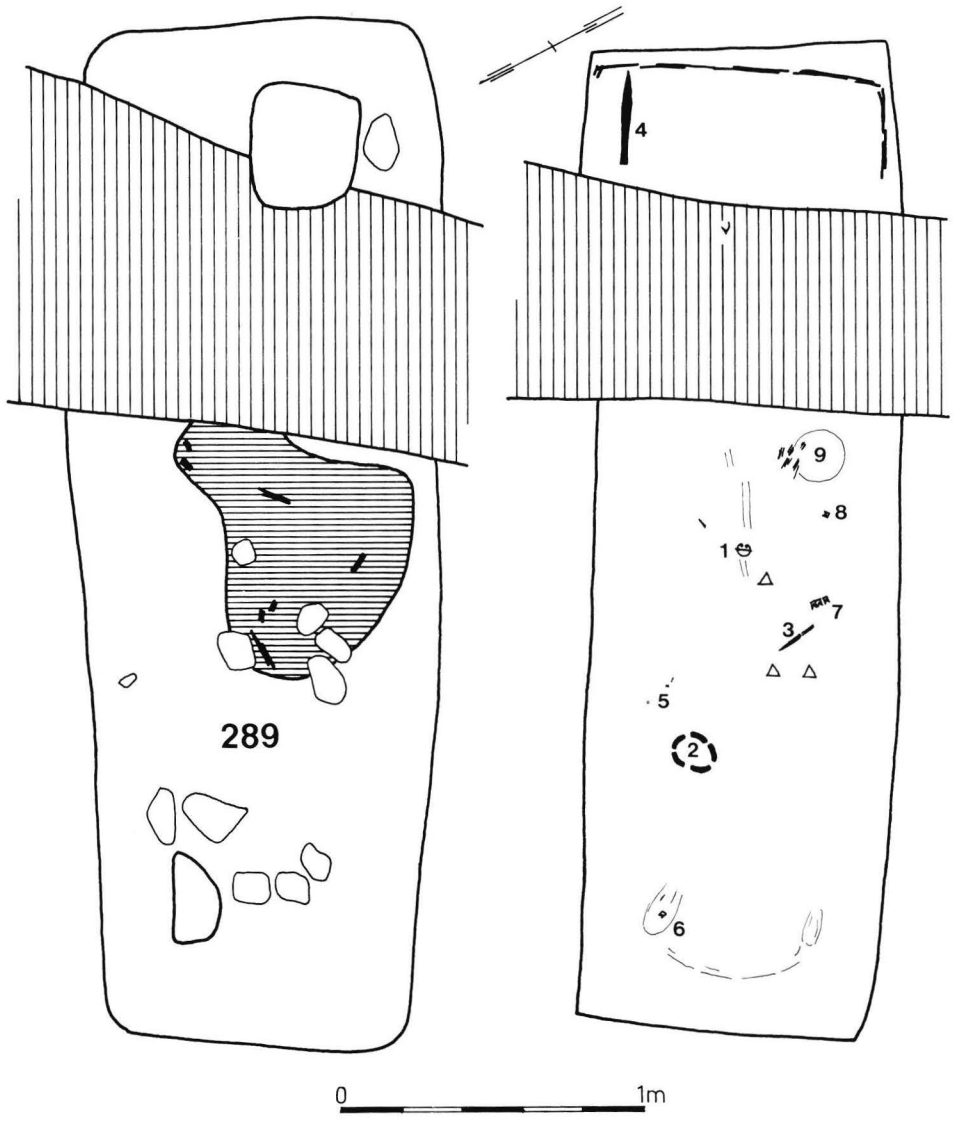

nokiläikän alta haudan keskiosasta. Tuntui siltä, että luut olivat jonkin verran sekaisin. Täältä löydettiin hevosenkenkäsolki ja veitsi (3302, 3300, kartassa 1, 3), hieman enemmän jalkopäähän päin oli spiraalikoristeen jäännöksiä (3303, kartassa 5) ja saviastia (3304, kartassa 2). Aivan hautakuopan kaakkoispäässä oli jäännöksiä koirasta, joka oli maannut selkä haudan kaakkoispäätyä kohti. Keihäänkärki (3301, kartassa 4) oli länsikulmassa. Täytemaassa oli raudanpaloja, saviastianpaloja ja palanut luunsiru (3309–3311).

Löydökset:

3299. Rautanaulan katk., pit. 28 mm, kanta 16×7 mm.

3300. Veitsi, pit. 130 mm, josta ruoto n. 55 mm, terä 14×8 mm (Kt. 75/289:3). K. 3.

3301. Keihäänkärki, putk., kapealehtinen, lähinnä Petersenin E-tyyppiä, pit. 274 mm, josta putkea 90 mm, lehti 21×8 mm (Kt. 75/289:4). K. 4.

3302. Pr. hevosenkenkäsolki, korist. ympyräleimoilla ja kulmaviivoilla, suppilonuppinen, koko 64×61 mm, neula ollut rautaa, ruostunut hajalle (Kt. 75/289:1). K. 1.

3303. Spiraalikoristeen jäännöksiä. Org. aineita. K. 5.

3304. Saviastia, kaarevaseinäinen, palasina (Kt. 75/289:2). K. 2.

3305. Rautavartaan katk., pit. 29 mm.

3306. Koiran hampaita. K. 6.

3307–8. Ihmisen hampaita. K. 7, 8.

3309. Raudanpaloja, 3 kpl, täytemaasta.

3310. Saviastianpaloja 21 kpl, joista kolme reunasta, koristeettomia. Täytemaasta.

3311. Palanut luunsiru. Täytemaasta.

3312–3314. Hiilinäytteitä.

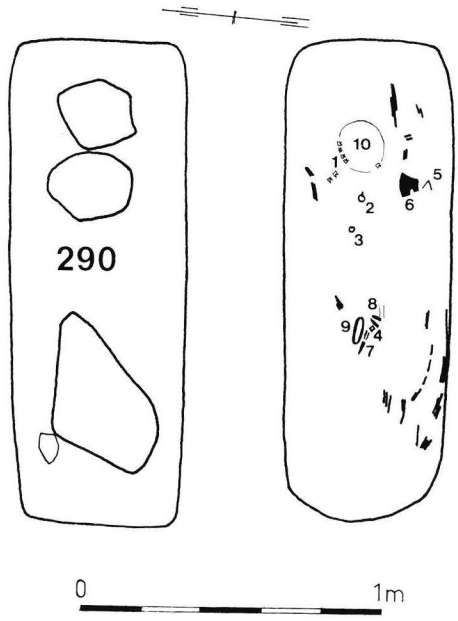

HAUTA 290

Sijainti	94/88	Valokuva 52
Suunta	E–W	Kuvataulu 89/290:1–9
Koko	160×55–60 cm	KM 18000:3315–3325
Syvyys	60 cm	

Hauta sijaitsi peltoalueella, missä mullan paksuus oli n. 30 cm. Sen länsipäässä oli kookas, n. 50×35×35 cm suuri kivi, joka ulottui multakerrokseen, itäpäässä oli kaksi 20–25 cm läpimitaltaan olevaa kiveä, jotka tavattiin alempaa täytemaasta. Toinen niistä ulottui pääkalloon asti. Hautakuoppa oli ylhäältä suorasivuinen ja suorapäinen, alempaa päistä pyöristyvä, pohjasta tasainen. Varsinkin kuopan eteläreunalla oli hiiltynyttä puulaitaa ehkä arkusta, joka kapeni alaspäin tai jonka yläreuna oli sortunut ulospäin. Vainajasta, joka oli lapsi, oli säilynyt pääkalloa ja hampaita (3324, kartassa 10) haudan itäpäässä ja hieman reisiluuta kuopan keskivaiheilla. Sormus (3315, kartassa 3) löydettiin n. 20 cm varsinaista löytökerrosta ylempää vainajan rinnan kohdalta. Kirveenterä oli pystyssä hamara ylöspäin (3317, kartassa 6), ja sen hamaran korkeudella oli tuluspii (3316, kartassa 5). Kaikki muut löydökset olivat suurin piirtein samalla korkeudella haudan pohjalla. Helmi (3323, kartassa 1) oli oikean posken vaiheilla, riipus (3320, kartassa 2) rinnalla, tulusrauta (3318, kartassa 9) ja vyön osat (3321–22, kartassa 4, 8) sekä veitsi (3319, kartassa 7) lonkkien kohdalla.

Löydökset:

3315. Pr. spiraalisormus, tasakup. varrasta, 2,5-kiert., läpimitta 16 mm (Kt. 89/290:3). K. 3.

3316. Tuluspii, 23×13×9 mm (Kt. 89/290:5). K. 5.

3317. Rautainen partakirves, etusivu kaareva, takasivulla korvakkeet, koko 115×77 mm, hamara 30×20 mm (Kt. 89/290:6). Silmässä puuta. K. 6.

3318. Tulusrauta, soikea, 96×29×5 mm, pieni rautarengas ja nahkanauhaa (Kt. 89/290:9). K. 9.

3319. Rautaveitsi, pit. 90 mm, josta kahvaa 45 mm, terä 12×5 mm (Kt. 89/290:7). K. 7.

3320. Pyöreä pronssiriipus, halk. 22 mm, reunassa kuhmurivi ja keskellä ristikuvio, toisella sivulla kantolenkin jäännös (Kt. 89/290:2). Org. aineita. K. 2.

3321. Kaksinkertainen pr. hela, 40×12 mm, toiseen päähän suippeneva, reunassa kaksi leimariviä, niitattu kahdella niitillä nahkaan (Kt. 89/290:4). Org. aineita. K. 4.

3322. Kolme rautahelaa, 45×19, 35×27 ja 30×20 mm, jokaisessa ainakin yksi reikä (Kt. 89/290:8). Langan jäännöksiä. K. 8.

3323. Kultafoliohelmi, 9×8 mm (Kt. 89/290:1). K. 1.

3324. Ihmisen hampaita ainakin 24 kpl. K. 10.

3325. Hiilinäyte.

HAUTA 291

Sijainti	105/76	Kuvataulu 76/291:
Suunta	WNW–ESE	1–20
Koko	225–260×120 cm	KM 18000:3326–3358
Syvyys	60 cm	

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli 20–25 cm. Sen luoteispään yli kulki pelto-oja. Haudan keskivaiheilla, lounaisreunalla, oli n. 50–55 cm läpimitaltaan oleva kivi, joka ulottui pohjatasoon. Sen pohjoispuolella oli n. 50 cm läpimitaltaan oleva nokiläikkä. Pienempi kivi oli aivan haudan luoteispäässä. Hautakuoppa oli tasaleveä, kaakkoispää oli suora, luoteispää viisto, niin että lounaissivu oli huomattavasti koillissivua pitempi. Pohja oli jokseenkin tasainen. Reunoilla oli selviä puujälkiä ja pohjallakin jalkopäässä, täytemaassa oli hiiltä. Vainajia oli kaksi. Lounaisemmasta oli jäljellä pääkalloa ja alaraajojen luita, mutta pääkallo (kartassa 22) ei ilmeisestikään ollut alkuperäisellä paikallaan. Tämän vainajan ohelta tavattiin helmiä ja spiraaleja (3334, kartassa 7), esiliinan koristeita (3327, 3329–30, 3332–33, 3337, 3344–45, 3349, kartassa 12, 13, 17, 19, 20), kankiketjun niveliä (3340, 3347–48, kartassa 14–16), veitsen teräkatkelma (? 3341, kartassa 18) ja rautaesineiden palasia (3331, 3335, 3336, kartassa 9–11). Jalkojen vaiheilta löydettiin pari pronssirengasta (3343, 3350, kartassa 6, 8). Toisesta vainajasta oli jäljellä vain vähän alaraajojen luita ja lonkkia. Nilkkojen kohdalta, n. 10 cm muuta esi-

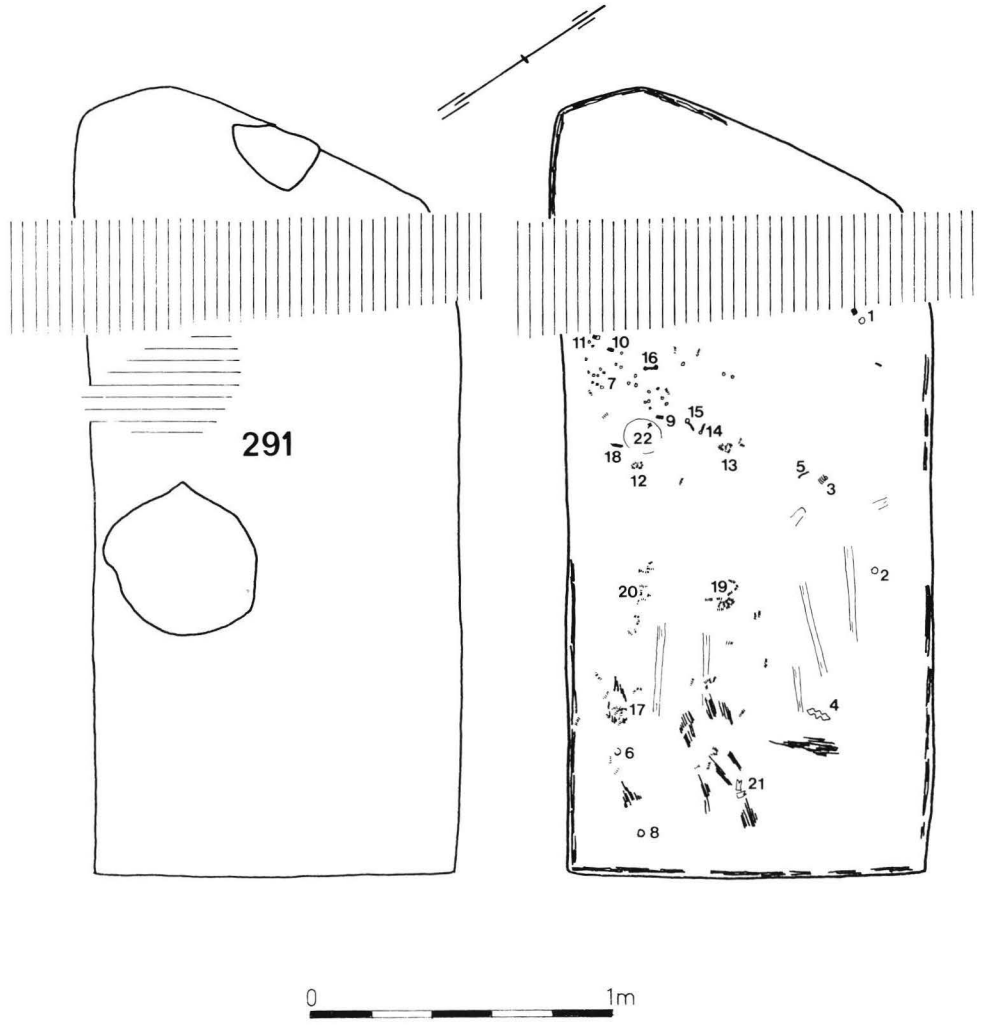

neistöä ylempää tavattiin tasavartinen solki (3326, kartassa 4). Toinen sormus (3346, kartassa 3) löytyi vatsalta, toinen oli vasemman reisiluun vieressä (3342, kartassa 2). Kolmas pr. rengas (3339, kartassa 1) tavattiin haudan pääpuolesta. Vyötärön vaiheilla oli vielä pieni rautaesineen katkelma (3328, kartassa 5). Jalkopäässä, molempien vainajien välillä, oli eläimen hampaita (kartassa 21). Täytemaassa oli raudanpaloja, saviastianpaloja, palanutta luuta ja rautakuonaa (3353–3356).

Löydökset:

3326. Tasavartinen solki, 72×24 mm, koristeena 13 tappia ja uurreviivoja, neula on ollut rautaa, puuttuu (Kt. 76:4). K. 4.

3327. Pr. spiraalia 3 katk., paks. 5 mm.

3328. Rautapiikki, 40×6 mm (Kt. 76:5). Tekstiiliä ruosteessa. K. 5.

3329. Pr. spiraali, 14×5,5 mm.

3330. Pr. spiraaleja 2 kpl, 3×5,5 mm, kiinni toisissaan.

3331. Rautamöykky, 24×19×12 mm (Kt. 76:9). K. 9.

3332. Pr. spiraali, 17×5,5 mm.

3333. Kulmakoriste, jossa 18 spiraalia, 3–9×5 mm (Kt. 76:19). K. 19.

3334. Helmiä 25 kpl, joista litteähköjä sinisiä 18 kpl, 8–10×5–8 mm, vihreitä 2 kpl, 4×3 ja 3×4 mm, sinisiä kaksoishelmiä 3 kpl, 9×9–11 mm, kultafoliokaksoishelmi, 7×12 mm ja ruskeavalkoinen pitkittäisjuovainen, 9,5×7 mm, sekä 4 spiraalia, 4–6×5,5 mm (Kt. 76:7). K. 7.

3335. Raudanpala, 25×22×6 mm (Kt. 76:10). K. 10.

3336. Rautarenkaan katk., läpim. 19 mm, ja pr. spiraalirengas, läpim. 13 mm, siinä kiinni (Kt. 76:11). K. 11.

3337. Esiliinan reunaspiraaleja 48 kpl, 13–18×5 mm (Kt. 76:20). Luuta. K. 20.

3338. Raudanpala, 20×13×7 mm.

3339. Pr. rengas, läpim. 13 mm, ja raudanpala (Kt. 76:1). K. 1.

3340. Raut. kankiketjun nivelen katk., 35×5 mm, ympärillä pronssilankaa (Kt. 76:14). K. 14.

3341. Rautaesineen katk., 58×11×5 mm (Kt. 76:18). K. 18.

3342. Pr. rengas, läpim. 15 mm, pyör. varrasta (Kt. 76:2). K. 2.

3343. Pr. rengas, läpim. 15 mm, tasakup. varr. (Kt. 76:6). K. 6.

3344. Kulmakoriste, kuten 3333, mutta ehjä (Kt. 76:12). K. 12.

3345. Kulmakoriste, kuten ed., reunaspiraali ja kangasta (Kt. 76:17). K. 17.

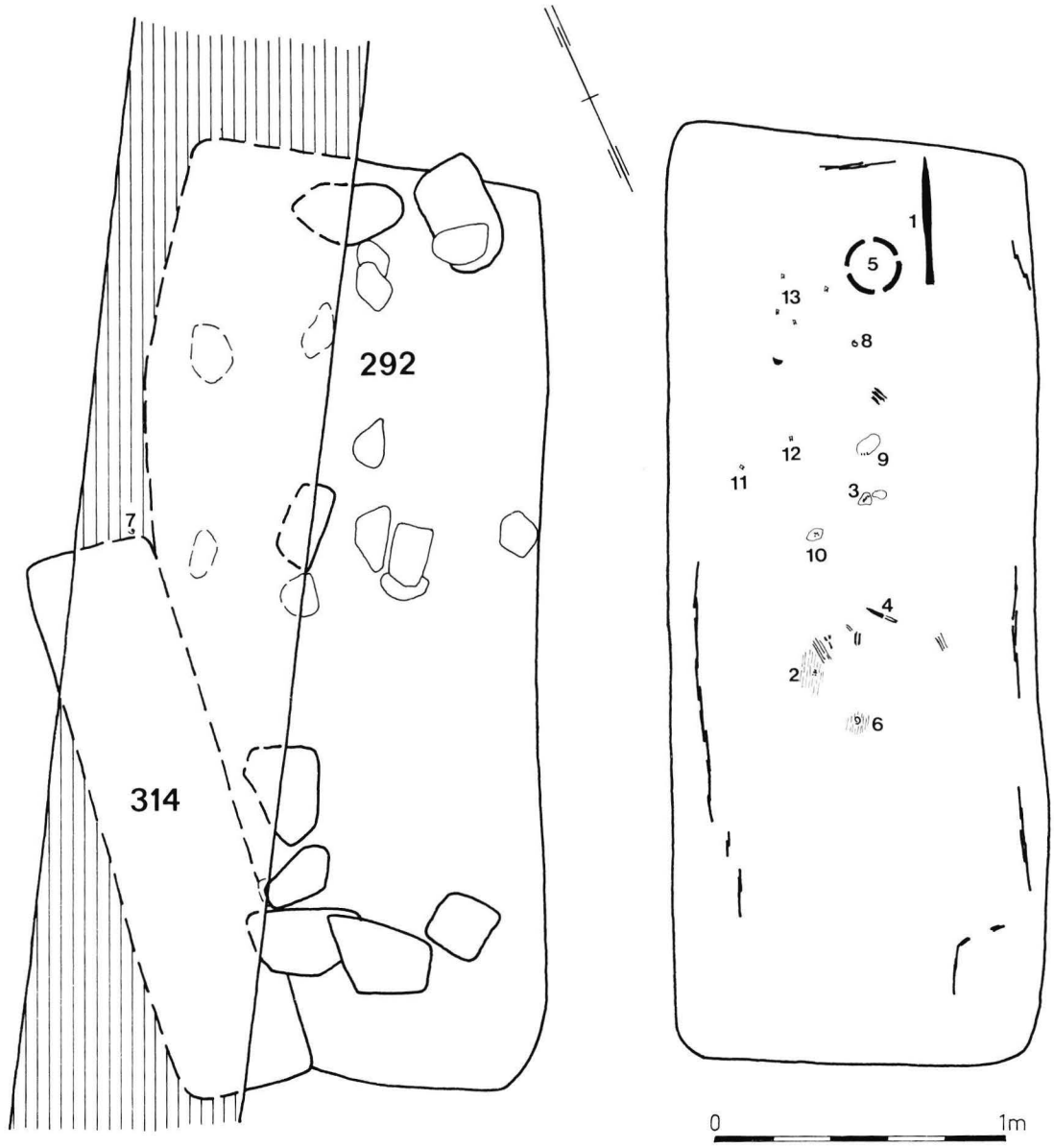

3346. Pr. sormus, läpim. 16 mm, tasakup. varr. (Kt. 76:3). K. 3.

3347. Kankiketjun nivel, kuten 3340, 38×5 mm (Kt. 76:15). K. 15.

3348. Kankiketjun nivelen katk., 28×5 mm (Kt. 76:16). K. 16.

3349. Kulmakoriste, kuten 3333, katkelmallinen (Kt. 76:13). K. 13.

3350. Spiraalirengas, 7×10 mm (Kt. 76:8). K. 8.

3351. Eläimen hammasta. K. 21.

3352. Ihmisen hammas. K. 22.

3353. Raudanpaloja 9 kpl, suurin 27×17×7 mm. Täytemaasta.

3354. Saviastianpaloja 9 kpl, joista yksi viivakoristeinen reunasta. Täytemaasta.

3355. Palanutta luuta 2 sirua. Täytemaasta.

3356. Rautakuonaa 5 möykkyä.

3357–3358. Hiilinäytteitä.

HAUTA 292

Sijainti 110/71
Suunta SSW–NNE
Koko 320×125–135 cm
Syvyys 90 cm

Kuvataulu 79/292:1–7
KM 18000:3359–3378

Hauta sijaitsi peltoalueella, missä multakerroksen paksuus oli n. 30 cm. Sen koilliskulma oli rikottu hautaa 314 tehtäessä, ja pelto-oja kulki sen kaakkoissivun päältä. Haudan pinnalla ei ollut kiveystä, mutta alempana täytemaassa oli haudan kummassakin päässä ryhmä kiviä. Puujälkiä oli säilynyt hautakuopan reunoilla 10–20 cm:n korkeudelta, ja kuopan pohjalla oli ohut tumma kerros. Vainajasta oli säilynyt vain vähän luita ja hampaita haudan lounaispäässä (13), mistä löydettiin myös sormus, saviastia ja keihäänkärki (3360, 3367, 3366, kartassa 8, 5, 1). Haudan keskiosassa oli veitsi (3361, kartassa 4), pieni pronssirengas (3368, kartassa 6) ja joitakin spiraalikoristeita (3363–3365, 3369, kartassa 9, 10, 3,

2). Ojan kohdalta löydettiin spiraalirengas (3359, kartassa 7), joka voisi olla alkuaan tästä haudasta, ja täytemaassa oli saviastianpaloja, palanutta savea, rautakuonaa ja piitä (3374–3377). Hautakuopan pohja oli jokseenkin tasainen.

Löydökset:

3359. Pr. spiraalisormus, kolmik. varrasta, läpim. 17 mm (Kt. 79/292:7). Sormen luu. K. 7.

3360. Pr. spiraalisormus, keskikilv., koristettu kaivertamalla, aivan palasina, läpim. 23 mm. Lisäksi orgaanisia aineita sormuksen yhteydestä. K. 8.

3361. Veitsi, pit. 108 mm, josta ruotoa n. 56 mm, terä 17×8 mm (Kt. 79/292:4). Kahvaa säilynyt. K. 4.

3362. Raudanpala, 29×27 mm.

3363. Spiraalikoristeen katkelma, hajonnut. Luuta ym. K. 9.

3364. Spiraalikoristeen katkelma, hajonnut. Org. aineita. K. 10.

3365. Spiraalikoristeen katkelma, jossa viisi spiraalia rinnakkain (Kt. 79/292:3). K. 3.

3366. Keihäänkärki, putk., kapealehtinen, Petersenin E-tyyppiä, pit. 335 mm, josta putkea 80 mm, lehti 29×8 mm (Kt. 79/292:1). K. 1.

3367. Saviastia, katkelmallinen, pyöreäpohjainen, voimakkaasti profiloitu, koristettu kolmella laineviivalla, kork. 80 mm, läpim. 158 mm (Kt. 79/292:5). K. 5.

3368. Pr. spiraalirengas, kolmik. varrasta, läpim. 15 mm (Kt. 79/292:6). Org. aineita. K. 6.

3369. Spiraalikoriste, jossa kolme spiraalia ja punospyörylä, katkelmallinen (Kt. 79/292:2). Luuta. K. 2.

3370. Org. ainetta n:on 3369 päältä.

3371. Ihmisen hampaan katkelmia. K. 11.

3372. Ihmisen hampaan katkelmia ain. kolmesta hampaasta. K. 12.

3373. Ihmisen hammasta. K. 13.

3374. Saviastianpaloja 12 kpl. Täytemaasta.

3375. Palanutta savea 7 möykkyä. Täytemaasta.

3376. Rautakuonaa 6 möykkyä. Täytemaasta.

3377. Piitä 2 palasta. Täytemaasta.

3378. Hiilinäyte.

HAUTA 293

Sijainti 111/74 KM 18000:3379–3386
Suunta SE–NW
Koko 220×110 cm
Syvyys 70 cm

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli n. 25 cm. Sen kaakkoispää oli tuhottu viemäriojaa kaivettaessa, niin että sen pituudesta voidaan esittää vain arvio. Haudan keskustassa oli pitkänomainen nokialue ja siinä n. 50 cm läpimitaltaan oleva kivi, joka ulottui multaan, sekä pari pienempää kiveä. Hautakuoppa oli tasaleveä, säilynyt pää oli suora ja pohja jokseenkin tasainen. Reunoilla havaittiin puunjäännöksiä. Koillisreunalta löydettiin n. 20 cm pohjatasoa ylempää putkiluu ja ihmisen leukaluun katkelma (kartassa 2). Pari pronssispiraalia (3379, kartassa 1) oli n. 10 cm pohjaa ylempänä, ja pieniä hampaan siruja oli vielä nokiläikän keskivaiheilla aivan lähellä pohjaa. Täytemaassa oli pari rautakuonamöykkyä (3380), mutta muuta ei havaittu.

Löydökset:

3379. Pronssispiraaleja 2 kpl, tasakuperaa varrasta, 4×5 mm, ja katkelmia. K. 1.

3380. Rautakuonaa 2 möykkyä.

3381. Ihmisen leukaluuta ja hampaita. K. 2.

3382. Ihmisen hampaan katkelmia.

3383. Hampaan siruja.

3384–3386. Hiilinäytteitä.

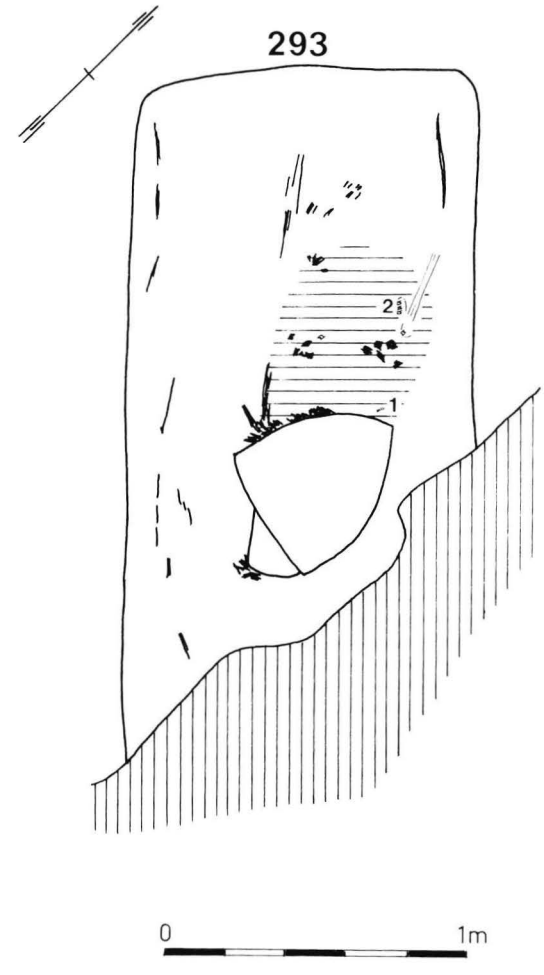

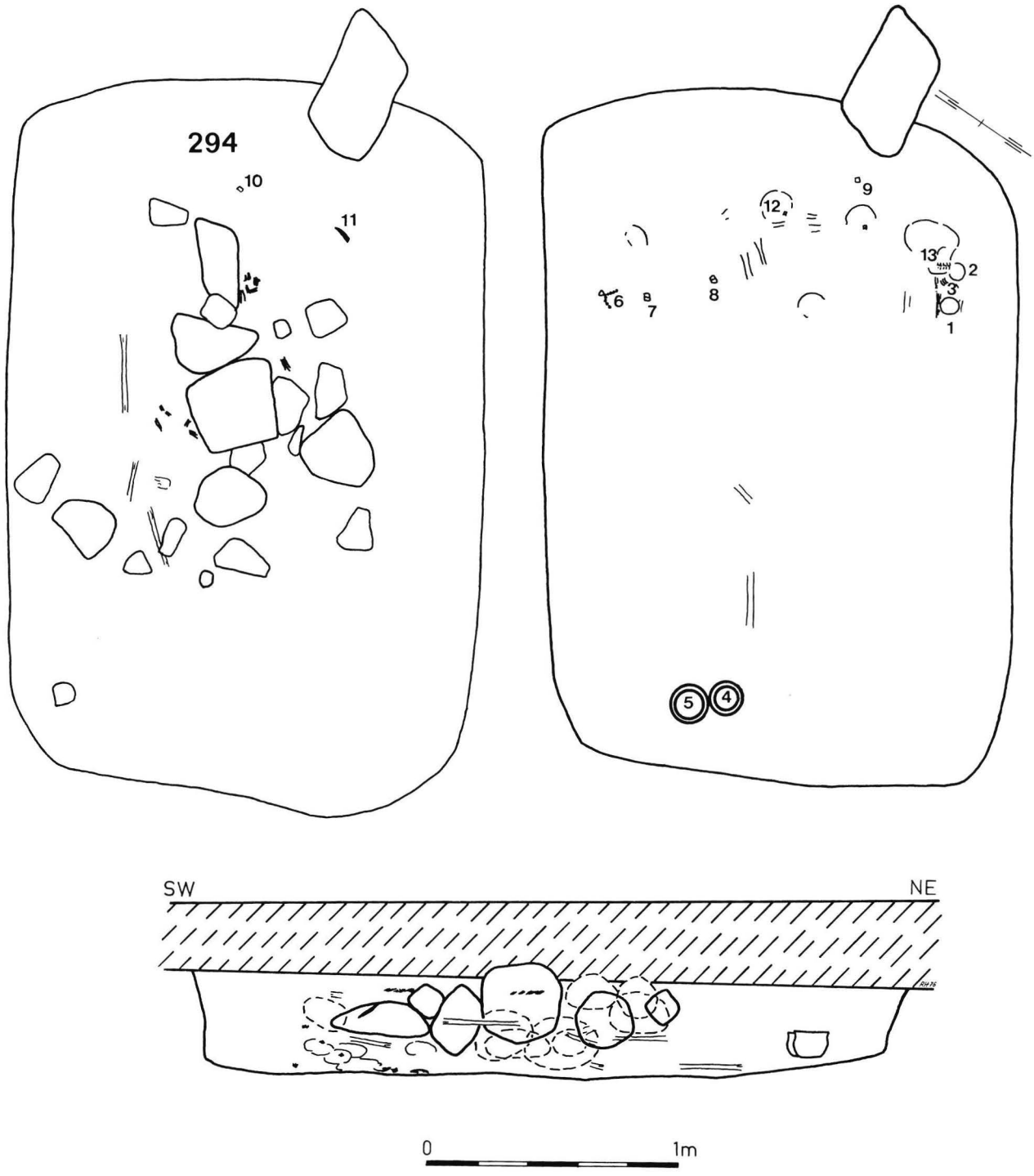

HAUTA 294

Sijainti	103/78	Valokuva SM 1976
Suunta	SW–NE	s. 70
Koko	290(270)×190 cm	Kuvataulu 77/294:
Syvyys	65–70 cm	1–11
		KM 18000:3387–3404

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli 25–30 cm. Sen keskiosassa oli multaan ulottuva parikerroksinen kiveys. Hautakuoppa oli tasaleveä, pohjaan hieman lyhenevä, päät olivat ulospäin kaartuvat, kulmat pyöristyvät ja pohja jokseenkin tasainen, vähän lounaaseen viettävä. Maatunutta puuta oli vain solkien alla kuopan pohjalla. Täytemaassa oli hiiltä ja sitä tavattiin aivan pohjatasostakin. Jo kiveyksen korkeudella oli muutamia luita, ja hautakuopan pohjalta tavattiin jäännöksiä ainakin neljästä, mahdollisesti viidestäkin vainajasta. Kaakkoisimman vainajan ohella oli helminauha (3396, kartassa 6) sekä kaksi spiraaleista tehtyä kulmakoristetta (3395, 3397, kartassa 7, 8), luoteisimman, vasemmalla kyljellään lepäävän vainajan olkapäiden vaiheilta tavattiin kaksi solkea (3390, 3391, kartassa 1, 2) ja sormus (3392, kartassa 3). Näiden kahden vainajan välillä oli jäännöksiä kahdesta tai kolmesta pienestä pääkallosta ja luista, jotka ilmeisesti olivat peräisin lapsista. Niistä lounaaseen oli

pieni rautavartaan katkelma (3389, kartassa 9), ja n. 5 cm kaakkoisinta pientä kalloa ylempänä oli pronssilevyn palanen (3388, kartassa 10). Vielä ylempää löydettiin rautaveitsen katkelma (3387, kartassa 11). Haudan jalkopäässä oli kaksi saviastiaa (3393, 3394, kartassa 4, 5). Täytemaassa oli saviastianpaloja, rautakuonaa ja piinpala (3401–3403).

Löydökset:

3387. Rautaveitsen teräkatkelma, 105×18×5 mm (Kt. 77:11). K. 11.

3388. Pronssilevyn katkelma, 17×15×1 mm, koristettu kolmioleimoilla, pintaan takertunut taljaa tai hiuksia (Kt. 77:10). K. 10.

3389. Rautavartaan katkelma, 18×6 mm, ja puuta (Kt. 77:9). K. 9.

3390. Pyöreä puhkonainen pronssisolki, jossa on keskellä risti ja jokaisessa ristin sakaroiden väliin jäävässä osassa kaksi nokat vastakkain olevaa lintua. Neula on ollut rautaa ja se on ruostunut palasiksi. Sen kiinnityskohdan luona on jäännöksiä solkeen kiinnitetystä nahkapaulasta sekä villalangasta. Soljen koko on 61×58 mm (Kt. 77:1). K. 1.

3391. Pyöreä kupurasolki, nelieläiminen, keskellä selvä hannunvaakunakuvio ja ristin sakaroiden päissä koholla olevat naamakuviot. Sakaroissa on helmilistat, ja soljen reunaa koristaa kaksi riviä kolmioleimoja. Neula on ollut rautaa ja se on ruostunut hajalle. Soljen koko 71×71 mm (Kt. 77:2). Tekst. ym. org. aineita. K. 2.

3392. Pr. spiraalisormus, kolmik. varr., läpim. 18 mm, kierteitä kuusi (Kt. 77:3). K. 3.

3393. Saviastia, tasapohjainen, pyöristyväseinäinen, selvällä olkakulmalla varustettu, koristeeton, kork. 98 mm, halk. 157 mm (Kt. 77:4). K. 4.

3394. Saviastia, tasapohjainen, pyöristyväseinäinen, olkakulma selvä ja sen yläpuolella kaksoisviivojen rajoittama kaksinkertainen laineviiva. Astian kork. n. 97 mm, halk. 167 mm (Kt. 77:5). K. 5.

3395. Kulmakoriste, kolmijakoinen, tehty vain neljästä spiraalista (Kt. 77:7). Org. aineita. K. 7.

3396. Helminauha, jossa a) sininen pieni lasihelmi, 6×4 mm, b) kaksi epämuot. valkeaa lasihelmeä, 9×9 ja 8×9 mm, c) ontto pronssihelmi, 12×7 mm, d) kaksi kokonaista ja katkelmia kolmesta latteanpyöreästä savihelmestä, 9×5–10×6 mm, e) jäännöksiä päärynän muotoisesta, ilmeisesti tinaisesta riipuksesta, jossa on koristeena pyörylöitä, koko 31×10×2 mm (Kt. 77:6). K. 6.

3397. Kulmakoriste, kolmijakoinen, neljästä spiraalista, joista toiset ovat pyöreätä, toiset tasakuperaa varrasta (Kt. 77:8). K. 8.

3398. Ihmisen hampaan katkelmia ainakin neljästä hampaasta. K. 12.

3399. Ihmisen hampaan katkelmia ainakin 12 hampaasta. K. 13.

3400. Alaleukaa ja hampaita. K. 13.

3401. Saviastianpaloja 4 kpl, joista yksi reunasta. Täytemaasta.

3402. Rautakuonaa 5 möykkyä. Täytemaasta.

3403. Piinpala. Täytemaasta.

3404. Puunäyte solkien alta.

HAUTA 295

Sijainti	100/80	Valokuva 53
Suunta	SW–NE	Kuvataulu 78/295:
Koko	365×210–240 cm	1–19
Syvyys	90 cm	KM 18000:3405–3451

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli n. 25–30 cm. Sen lounaispäässä oli säännöllinen rivi läpimitaltaan 40–50 cm olevia kiviä, joiden huiput ulottuivat multakerroksen rajaan. Haudan keskustassa ja koillispäässä oli alempana täytemaassa hajanaista kiveystä, jonka suurimmat kivet ulottuivat lähelle pohjatasoa. Hautakuoppa oli hieman lounaaseen levenevä, miltei suorasivuinen ja pyöristyväkulmainen. Lounaisreunalla oli puunjälkiä, mutta mitään selviä merkkejä rakenteista ei tavattu. Haudan keskusta näytti sekoitetun perusteellisesti, sillä esineitä ja niiden katkelmia löydettiin kaikilta syvyyksiltä, ja ihmisen hampaita oli sekä haudan kummassakin päässä että keskivaiheilla (3442–3451, kartassa 20–26). Haudassa oli todennäköisesti useampia hautauksia, mutta vain haudan keskikohdasta lounaaseen tavattu pääkallo (kartassa 27) oli ehkä alkuperäisellä paikallaan. Näyttää todennäköiseltä, että tässä olisi tapahtunut haudan ryöstö, sillä kaivauksen alkuvaiheessa otetuissa värivalokuvissa erottuu haudan koillispäässä ja keskustassa tummempi alue, joka saattaisi merkitä myöhempää kuoppaa. Haudan pohjatasosta tavattiin pari sormusta (3431, 3432, kartassa 10, 9) sekä pieni pronssirengas (3436, kartassa 11), joka ehkä on lapsen sormus. Rautaniitit (3434, 3440–41, kartassa 14, 16) ja rautaveitsen(?) katkelmat (3430, 3437, kartassa 4, 5) olivat myös pohjalla, mutta suurin osa löydöksistä tuli huomattavasti ylempää. Haudan eteläkulmalla, n. 10–35 cm pohjaa ylempänä olivat palaset kahdesta saviastiasta (3423, 3429, kartassa 13, 18), ja keskikohdasta koilliseen, pohjaa n. 30 cm ylempänä, tavattiin hevosenkenkä-

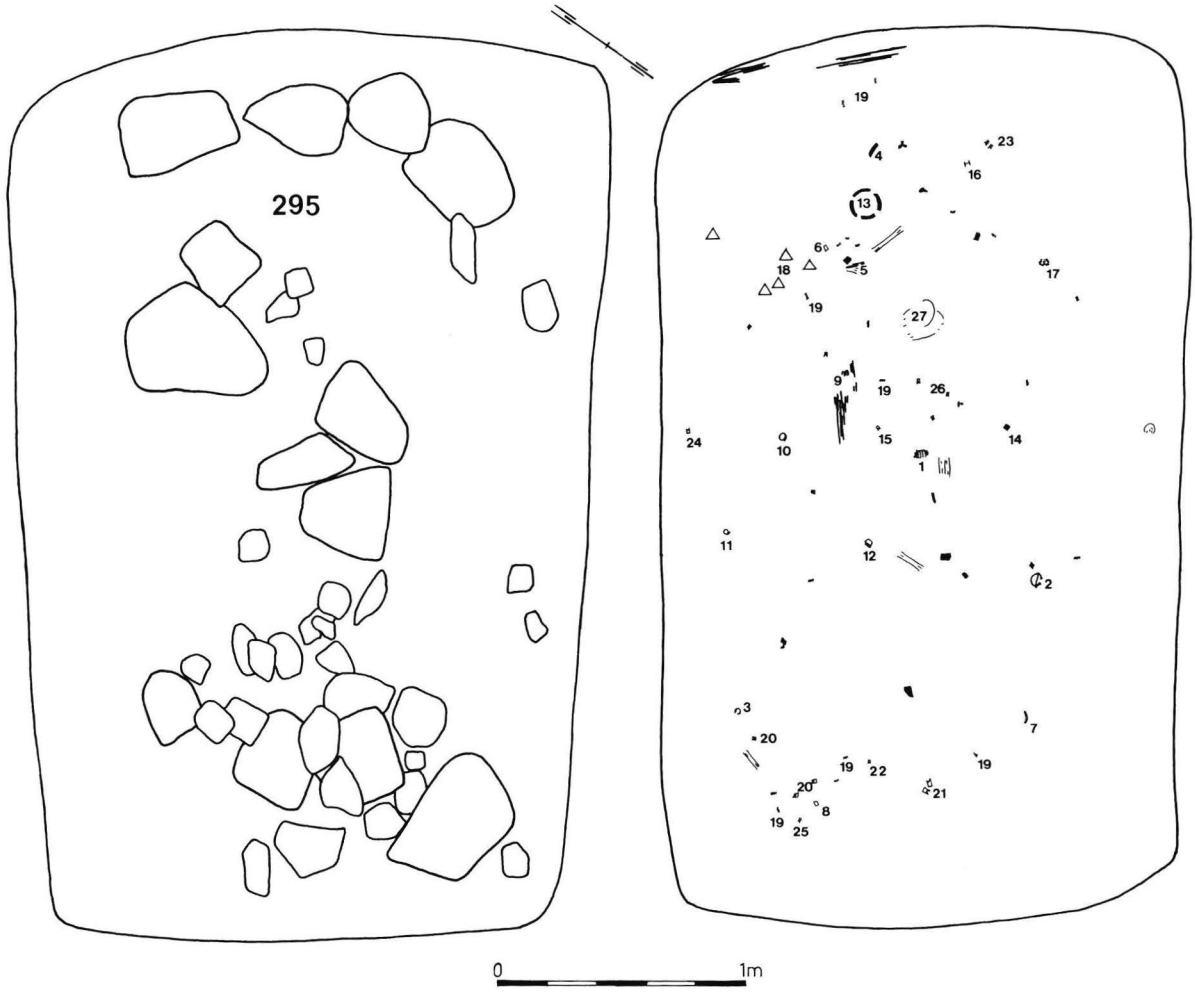

solki (3418, kartassa 2) ja pronssirenkailla varustetun luuesineen jäännös (3416, kartassa 12). Keihäänrengas (3405, kartassa 1) oli aivan pinnalla. Spiraalikoristeiden katkelmia oli siellä täällä (kartassa 15, 17, 19), samoin nahkaan niitattuja pronssilevysiä ja raudanpaloja (3408, 3414, kartassa 6, 8, ja 3407, 3415, 3417, 3420–21, 3424–25, 3427–28, 3435). Myös osa hampaista (kartassa 20) löytyi n. 50 cm pohjaa ylempää.

Löydökset:

3405. Pr. spiraalirengas, läpim. 25 mm, keskikilvellinen, koristettu kaivertamalla, päät pyöreää varrasta. Renkaan sisällä on säilynyt puuta n. 40 mm pitkä kappale (Kt. 78:1). K. 1.

3406. Pr. renkaan katkelmia 2 kpl, kolmikulmaista varrasta, koristettu kaiverretuilla kulmaviivoilla, yht. n. yksi kierros, läpim. 24 mm (Kt. 78:3). K. 3.

3407. Rautalevyn paloja 3 kpl, suurin 23×18 mm.

3408. Pronssihelan katkelma, n. 8×8 mm, niitattu kiinni nahkaan (Kt. 78:6). K. 6.

3409. Pyöreän pr. vartaan katkelma, pit. n. 30 mm, käyrä (Kt. 78:7). K. 7.

3410. Pr. spiraali, 8×5 mm. K. 19.

3411. Pr. spiraalin katkelmia 5 kpl, pieniä. K. 19.

3412. Pr. spiraali, 8×5 mm. K. 19.

3413. Pr. spiraaleja, joiden sisällä on lankaa, 18 kpl, 4–17×5 mm (Kt. 78:19). Löydetty hajallaan ja eri syvyyksiltä. K. 19.

3414. Pronssilevyn pala, 13×11 mm, kolmioleimakoristeinen, niitattu nahkaan (Kt. 78:8). K. 8.

3415. Raudanpala, 39×28×8 mm.

3416. Luulevy, jonka reunaan tehdyissä rei'issä on kiinni pronssirenkaita, koko 32×11×2 mm (Kt. 78:12). K. 12.

3417. Rautalevyn pala, 47×35×3 mm. Toisella sivulla puuta.

3418. Pr. hevosenkenkäsolki, litteää varrasta, rullapäinen, kehän särmillä kulmaviivakaiverrus, 45×41 mm. Neulan kanta kapea, koristettu pitkittäisuralla, neulan pit. 55 mm (Kt. 78:2). Neulassa on kiinni pala tekstiiliä. K. 2.

3419. Pr. spiraali, 16×5 mm.

3420. Raudanpala, 27×15×12 mm.

3421. Rautaesineen katkelma, alkuaan n. 48×11 mm, hajonnut 13 osaan.

3422. Puunpala, 25×24×18 mm.

3423. Saviastianpaloja 32 kpl, liimattu yhteen asti-

aksi, joka on pyöreäpohjainen, voimakkaasti profiloitu ja koristettu olkakulman yläpuolelta kolmella laineviivalla, kork. n. 90 mm, halk. n. 164 mm, pohjassa kuoppa (Kt. 78:13). K. 13.

3424. Raudanpala, 29×12×6 mm.

3425. Raudanpala, 32×30×7 mm. Toisella sivulla puuta.

3426. Spiraaleista tehty kaksoispyöryläkoriste, jossa rinnakkaisten spiraalien välissä on poikittain oleva spiraali (Kt. 78:15). Org. aineita. K. 15.

3427. Rautaesineen katkelma, naulan vartta?, 38×12×6 mm, ja lisäksi muruja.

3428. Raudanpala, 16×12×8 mm.

3429. Palasia saviastiasta, joka kokoonliimattuna on tasapohjainen, jokseenkin suorasivuinen, reunan alta hieman profiloitu ja koristettu kolmella sormiuralla, kork. 142 mm, suurin halk. n. 172 mm ja pohjan halk. n. 130 mm (Kt. 78:18). K. 18.

3430. Rautaveitsen kärkikatkelma, 70×14×6 mm (Kt. 78:4). K. 4.

3431. Pr. spiraalisormus, keskikilvellinen, pisteympyrä- ja viivakoristeinen, läpim. 14 mm (Kt. 78:10). Sormuksen yhteydessä on sormen luita ja muita org. aineita. K. 10.

3432. Pr. spiraalisormus, pyöreätä varrasta, nelikierteinen, läpim. 14 mm (Kt. 78:9). K. 9.

3433. Spiraalikoriste, aivan hajonnut, spiraalien paks. n. 5 mm. Tekst. ja muita org. aineita.

3434. Rautaniitin katkelma, pit. 17 mm, kanta 18×15 mm (Kt. 78:14). K. 14.

3435. Raudanpala, 52×31×13 mm, toisella sivulla puuta.

3436. Pr. spiraalirengas, pyöreätä varrasta, läpim. 10 mm (Kt. 78:11). Puuta. K. 11.

3437. Rautaesineen ruotokatkelma, pit. 107 mm, lev. 18 mm, ruodossa jäljellä puuta (Kt. 78:5). K. 5.

3438. Kulmakoriste, katkelmallinen, sekä irrallinen spiraali, 23×5 mm (Kt. 78:17). Tekstiiliä. K. 17.

3439. Raudanpaloja 5 kpl, suurin 18×8×5 mm.

3440. Rautaniitti, pit. 36 mm, kannat 19×17 ja 16×13 mm (Kt. 78:16). K. 16.

3441. Rautaniitin katkelma, 19×11×12 mm.

3442. Ihmisen hampaan katkelma. K. 20.

3443. Ihmisen hampaan siruja. K. 20.

3444. Ihmisen hampaan katkelma. K. 20.

3445. Ihmisen hampaan katkelmia neljästä hampaasta. K. 21.

3446. Ihmisen hampaan katkelmia kolmesta hampaasta. K. 22.

3447. Ihmisen hampaan katkelmia kolmesta hampaasta. K. 23.

3448. Ihmisen hammas. K. 24.

3449. Ihmisen hampaita 2 kpl. K. 25.

3450. Ihmisen hampaita 5 kpl. K. 26.

3451. Ihmisen hammas. K. 26.

Pronssispiraalit 18000:139, 171, jotka on luetteloitu pintalöytöjen joukossa, ovat tämän haudan kohdalta.

HAUTA 296

Sijainti	106/83	Koko	ain. 55×45 cm
Suunta	WSW–ENE	Syvyys	50 cm

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli n. 30 cm. Sen koillispää oli tuhoutunut hautaa 299 tehtäessä, ja sen päällä oli myöhemmin tehty kuoppa, joka vaikeutti haudan havaitsemista alkuvaiheessa. Hautakuoppa oli tasaleveä ja säilyneestä päästä pyöristyvä, pohja oli jokseenkin tasainen. Hautaus oli esineetön.

HAUTA 297

Sijainti	105/79	Valokuvat 49, 50
Suunta	W–E	Kuvataulu 73/297:1–3
Koko	130–135×70 cm	KM 18000:3452–3459
Syvyys	65 cm	

Hauta sijaitsi pellolla, missä multakerroksen paksuus oli n. 35 cm. Sen koilliskulmaa oli hieman rikottu hautaa 309 tehtäessä, ja pelto-oja kulki sen itäpään päällitse. Hautakuoppa oli miltei tasaleveä ja suorapäinen, pyöristyväkulmainen, ja pohjasta hieman keskustaan syvenevä. Vainaja, joka oli lapsi, makasi pää lännessä, helmet (3453–54, kartassa 1) olivat leuan vaiheilla ja sormus (3455, kartassa 2) oikean olkapään kohdalla. Pieni saviastia (3452, kartassa 3) oli asetettu jalkopäässä haudan pohjalla olleen kiven päälle. Täytemaassa oli hiiltä, saviastianpaloja, palanut savenpala ja palanut luunsiru (3456–3459).

Löydökset:

3452. Saviastia, katkelmallinen, pyöreäpohjainen, loivasti profiloitu, koristeena kolme nyöriviivaa, kork. 60 mm, halk. 117 mm (Kt. 73:3). K. 3.

3453. Helmi, sininen, 4×4 mm (Kt. 73/297:1a). Löydetty seulasta.

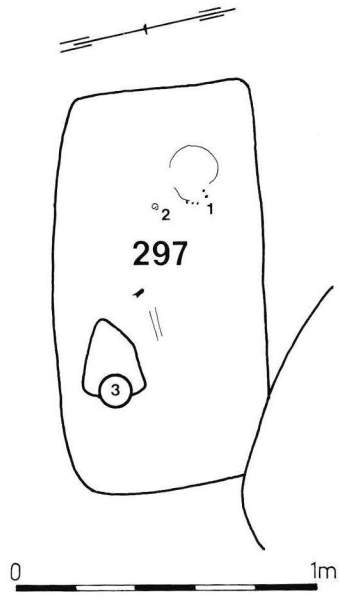

3454. Helmiä 5 kpl, sinisiä, 4–5×3–4 mm (Kt. 73/297:1). K. 1.

3455. Pr. spiraalisormus, tasakup. varrasta, 3-kierteinen, läpim. 11 mm, sisällä luu (Kt. 73/297:2). K. 2.

3456. Saviastianpaloja 6 kpl, yksi reunasta. Täytemaasta.

3457. Palanut savenpala. Täytemaasta.

3458. Palanut luunsiru. Täytemaasta.

3459. Hiilinäyte.

HAUTA 298

Sijainti 108/80 KM 18000:3460–3461
Suunta W–E
Koko 200×75 cm
Syvyys 70 cm

Hauta oli pellolla, missä multaa oli n. 40 cm. Se oli tehty osaksi haudan 51 lounaiskulman päälle, ja pelto-oja kulki sen länsipään ylitse, missä oli kuuden multakerrokseen ulottuvan kiven muodostama kiveys. Hautakuoppa oli tasaleveä, päistä pyöristyvä ja pohjasta tasainen. Täytemaassa oli maatuneita luita, saviastian pohjan katkelma (3460) ja rautakuonaa, mutta hautaus oli esineetön.

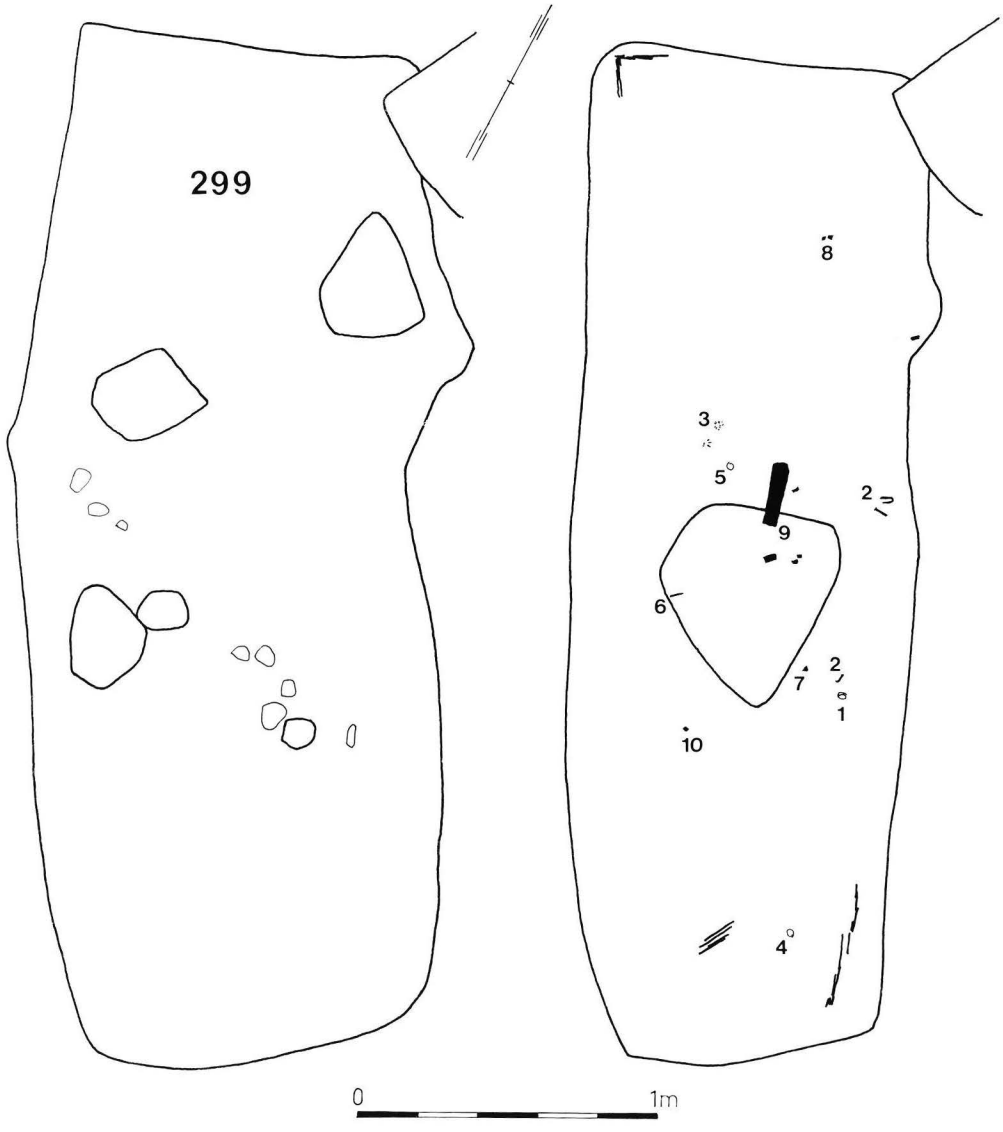

Löydökset täytemaasta:

3460. Saviastian pohjan katkelma, 76×76 mm, pyöristyvä.

3461. Rautakuonaa 3 möykkyä.

HAUTA 299

Sijainti 107/83 Kuvataulu 80/299:1–6
Suunta NNW–SSE KM 18000:3462–3477
Koko 340×120,
pohjasta 330×95–115 cm
Syvyys 55–75 cm

Hauta sijaitsi peltoalueella, missä multakerroksen paksuus oli 30–35 cm. Se oli tehty osaksi haudan 296 päälle, ja pellon ojitus taas oli tuhonnut tämän haudan kaakkoispäätä. Haudalla ei ollut kiveystä, vain täytemaassa muutamia kiviä. Hautakuoppa oli reunoiltaan hieman epäsäännöllinen, mutta lähes suorapäinen, jonkin verran pohjaan kapeneva ja pohjatasossa luoteispäähän levenevä. Pohjalla oli iso kivi, jota ei ollut poistettu, niin että haudan keskiosa oli 15–20 cm ylempänä kuin päät. Tämän johdosta on tuskin mahdollista, että haudassa olisi ollut arkku. Länsi- ja itäkulmasta tavatut puunjäljet, jotka olivat vain n. 10 cm korkeat, saattoivat olla peräisin jonkinlaisesta kehyksestä. Vainajasta ei ollut muita jäännöksiä kuin sormen luu sormuksen sisällä (3469, kartassa 5). Esineet olivat hajallaan ja osaksi palasina, kuten tulusrauta, jonka kappaleita löytyi useasta eri paikasta (3464, kartassa 2). Pohjalla ollutta kiveä vasten nojallaan oli kappaleita isosta rautaesineestä, mahdollisesti miekan säilästä (9). Puunpala, jonka ympärillä oli pronssirengas (3472, kartassa 1), löytyi haudan koillissivulta, ja pieni pronssirengas oli haudan kaakkoispäässä (3473, kartassa 4). Haudan keskiosassa oli vielä lattea rautapuikko (3474, kartassa 6), spiraalikoriste (3467, kartassa 3) ja raudanpaloja (3462, 3471, kartassa 7, 10). Täytemaassa oli saviastianpala, palanut savenpala ja rautakuonamöykky (3475–3477).

Löydökset:

3462. Raudanpala, 32×22×3 mm. K. 7.

3463. Raudanpaloja, 2 kpl, pieniä. K. 8.

3464. Soikea tulusrauta, katk., n. 95×31 mm. (Kt. 80/299:2). K. 2.

3465. Raudanpaloja, 5 kpl, suurin 63×38 mm. K. 9.

3466. Raudanpala, 24×14×7 mm. K. 9.

3467. Spiraalikoriste, ristimäinen, katkelmallinen (Kt. 80/299:3). Lisäksi tekstiiliä ja luuta. K. 3.

3468. Spiraalikoristeen katk., pyöryläkoristeesta(?). K. 3.

3469. Pr. spiraalisormus, keskikilv., viivakoristeinen, läpim. 19 mm (Kt. 80/299:5). Lisäksi sormen luita. K. 5.

3470. Katkelmia jostakin suuresta rautaesineestä, ehkä miekan säilästä, yhteensä 42 kpl, joista suurimmat 83×35×5 ja 56×45×5 mm. Pinnalla org. aineita. K. 9.

3471. Ruostemöykky, 15×9×3 mm. K. 10.

3472. Pr. spiraalirengas, keskikilvellinen, koristeena leimariviruudutusta, läpim. 24–25 mm, sisällä puukappale (Kt. 80/299:1). K. 1.

3473. Pr. spiraalisormus, tasakuperaa varrasta, yli kolmikierteinen, läpim. 15–16 mm (Kt. 80/299:4). K. 4.

3474. Lattea rautapuikko, 67×9×4 mm (Kt. 80/299:6). K. 6.

3475. Saviastianpala, koristeeton. Täytemaasta.

3476. Palanut savenpala. Täytemaasta.

3477. Rautakuonamöykky. Täytemaasta.

HAUTA 300

Sijainti 104/99 Kuvataulu 81/300:1–2
Suunta NW–SE KM 18000:3478–3481
Koko 190×80–100 cm
Syvyys 55 cm

Hauta sijaitsi pellolla, missä multakerroksen paksuus oli n. 20 cm. Sen koillispuolella oli räjäytetty suuri kivi, ja sen luoteispäätä oli jonkin verran tuhottu hautaa 415 tehtäessä. Haudan täytemaassa oli kiviä, mm. pari laakamaista sen keskustassa. Nämä eivät olleet välittömästi löytökerroksen päällä, mutta eivät myöskään ulottuneet multakerrokseen, lukuunottamatta paria pientä, haudan kaakkoispäässä ollutta kiveä. Hautakuoppa oli keskeltä levein, suorapäinen ja pyöristyväkulmainen, pohja oli myös pyöristyvä. Kuopan länsiosassa oli erittäin paljon hiiltä, paikoin 10 cm paksuna kerroksena, eikä ole mahdotonta, että se oli peräisin hiiltyneistä puurakenteista, sillä haudan itäkulmassa oli selviä jälkiä maatuneesta arkusta tai jostakin muusta puurakenteesta, ja nämä jatkuivat n. 25 cm aina pohjatasoon asti, missä myös oli jonkin verran maatunutta puuta. Vainajasta ei ollut jäljellä mitään, mutta todennäköisesti tämä oli maannut pää luoteessa, sillä suuri rautainen sankasolki (3478, kartassa 1) löydettiin haudan keskikohdasta luoteeseen. Väkipuukko (3479, kartassa 2) oli kuopan koillislaidalla, ja siitä lounaaseen, haudan keskivaiheilla oli orgaanista ainetta ja jäännöksiä jostakin pronssiesineestä (3480, kartassa 3), mahdollisesti sormuksesta, jotka hajosivat pelkäksi vihreäksi pölyksi.

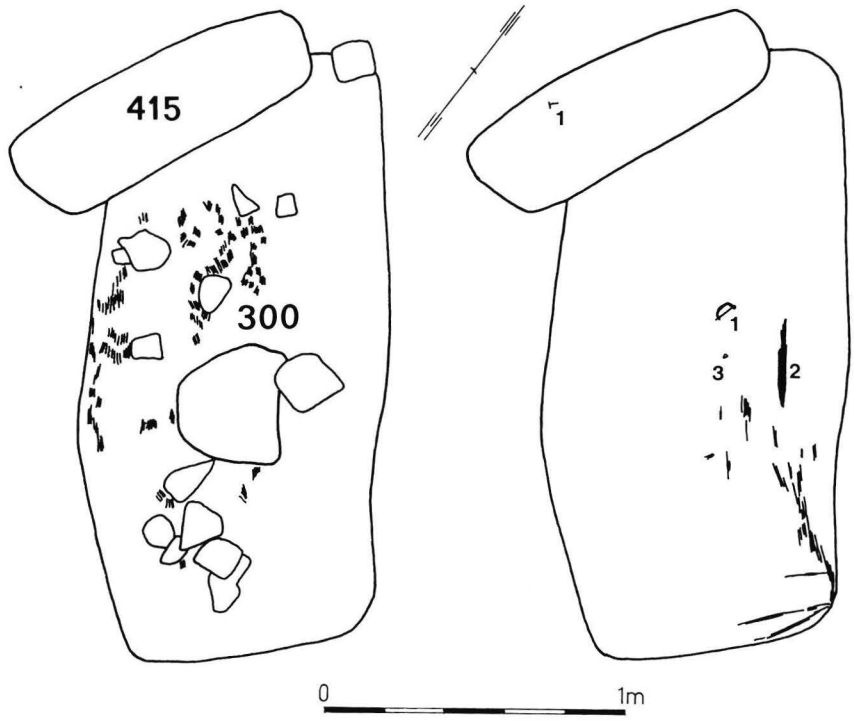

Löydökset:

3478. Sankasolki, rautaa, aivan ehjä, päät spiraaleiksi kierretyt, koko 78×32 mm, korkeus 35 mm ja kaaren leveys 22 mm (Kt. 81/300:1). K. 1.

3479. Väkipuukko, rautaa, pit. 263 mm, josta ruotoa 90 mm, terä 27×7 mm (Kt. 81/300:2). K. 2.

3480. Pieni pala org. ainetta. K. 3.

3481. Hiilinäyte.

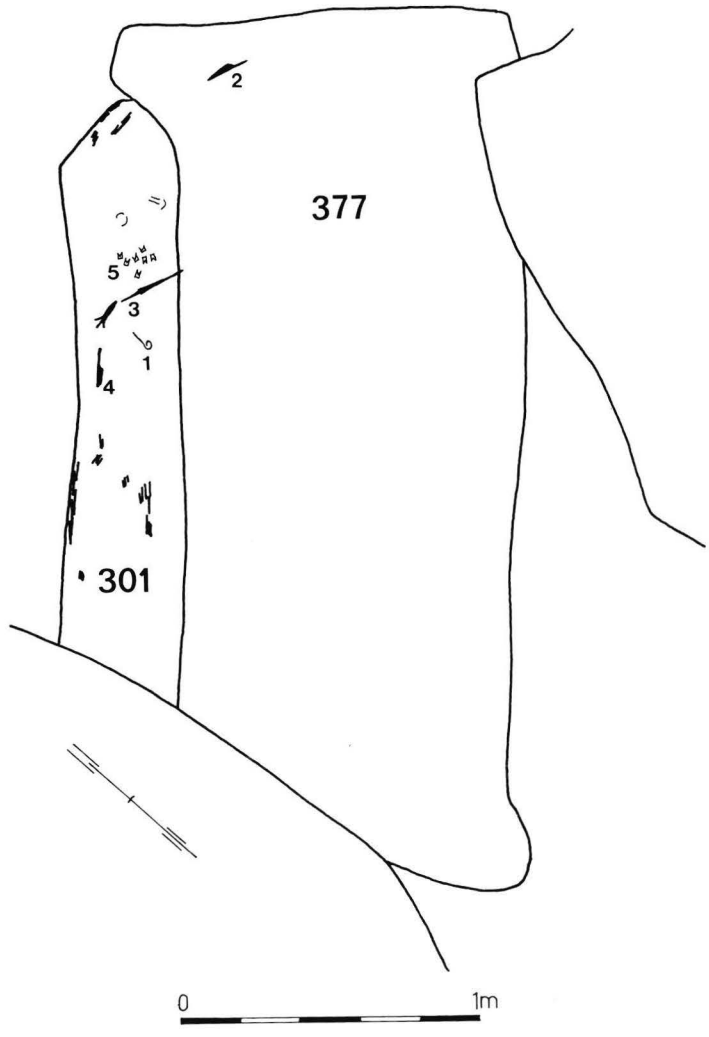

HAUTA 301

Sijainti 107/100
Suunta SW–NE
Koko ain. 190×? cm
Syvyys 50 cm

Kuvataulu 81/301:1–4
KM 18000:147, 148, 151, 3482, 3483

Hauta sijaitsi peltoalueella, missä multakerroksen paksuus oli n. 20 cm. Sen luoteispuolisko oli tuhoutunut hautaa 377 kaivettaessa, hautaa 337 tehtäessä oli leikattu sen eteläkulma, ja syksyllä 1969 viemäriä kaivettaessa oli hävitetty se, mitä haudan koillispäästä vielä silloin oli jäljellä. Sentähden tutkittavaksi saatiin vain n. 40 cm leveä kaistale haudan kaakkoisreunaa. Tämän osan pinnalla oli yksi suurehko kivi, joka mahdollisesti oli jäännös hautakiveyksestä. Säilyneen osan reunoilla tavatuista maatuneista puukappaleista päätellen kuopassa oli ollut arkku tai muita puurakenteita. Myös haudan pohjalla oli paikoin maatunutta puuta ohuena kerroksena. Vainaja oli ilmeisesti maannut pää lou-

naassa, sillä haudan lounaispäästä, vain hieman pohjatasoa ylempää, tavattiin maatunutta luuta ja ihmisen hampaita (kartassa 5). Ango (3483, kartassa 2) oli näiden koillispuolella kahtena palana. Se oli ilmeisesti särkynyt ja ehkä joutunut pois alkuperäiseltä paikaltaankin hautaa 377 tehtäessä; kärkikappale oli vartta huomattavasti ylempänä. Rinnan vaiheilla oli rautainen neula (148, kartassa 1), ja aivan hautakuopan kaakkoisreunalta tavattiin rautaveitsi (147, kartassa 4). Viimeksi mainitut, samoin kuin haudasta löydetyt hampaatkin, on väärien merkintöjen vuoksi lueteltu museossa pintalöytöjen joukossa, mutta ne on löydetty aivan läheltä pohjatasoa. Sen sijaan toinen veitsi (3482, kartassa 2), joka myös saattaisi olla alkuaan tästä haudasta, on melko pinnalta haudan 377 täytemaasta.

Löydökset:

147. Rautaveitsi, pit. 116 mm, josta ruotoa 40 mm, terä 20×4 mm (Kt. 81/301:4). K. 4.
148. Raut. koruneula, pit. 88 mm, pää renkaaksi taivutettu (Kt. 81/301:1). K. 1.
151. Ihmisen hampaita 8 kpl ja katkelmia. K. 5.
3482. Rautaveitsi, suippokärkinen, pit. 134 mm, josta ruotoa 42 mm, terä 20×5 mm (Kt. 81/301:2). K. 2.
3483. Suomalainen ango, kahtena palana, joiden yhteinen pituus on 377 mm. Tästä on ruotoa 70 mm, lehden koko 123×22×6 mm (Kt. 81/301:3). Ruodossa puun jäännöksiä. K. 3.

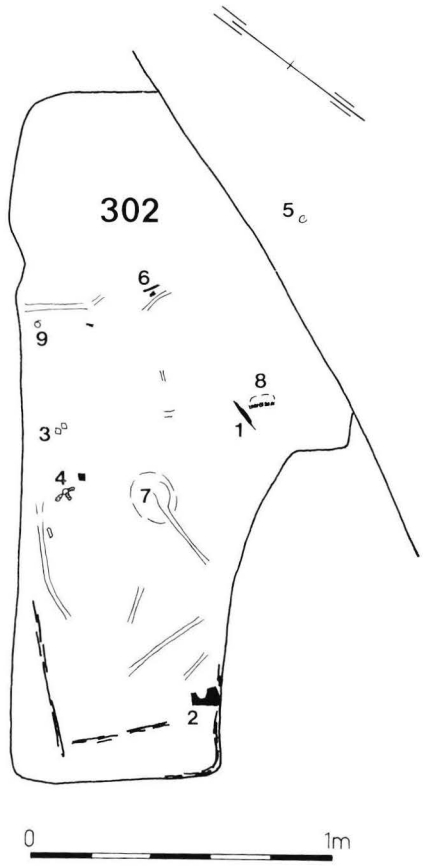

HAUTA 302

Sijainti	98/81	Kuvataulu 80/302:1–6
Suunta	WSW–ENE	KM 18000:131,
Koko	230×80–90 cm	3484–3494
Syvyys	60–65 cm	

Hauta sijaitsi peltoalueella, missä multakerroksen paksuus oli n. 30 cm. Pelto-oja oli sen länsikulman päällä. Haudalla ei ollut kiveystä ja hautakuoppa vaikutti epäsäännölliseltä, lounaispäästä merkillisesti levenevältä; siinä oli todennäköisesti myöhäisempi kuoppa, sillä luut haudassa olivat sekaisin. Hautakuopan koillispäässä oli puureunan jälkiä, ja sieltä tavattiin kirves (3490, kartassa 2) ja alaraajojen luita, hieman keskemmältä hautaa pääkallokin (7). Samoilla tienoin oli hihnanjakaja ja pari tuluskiveä (3489, 3487, kartassa 4, 3). Haudan luoteislaidalla oli veitsi ja leukaluun katkelma (3492, 3494, kartassa 1, 8) ja lounaispäästä tavattiin kahden spiraalisormuksen kappaleita (3484, 131, kartassa 5, 9), jotka löytyivät aivan pintakerroksista, ja katkelma ehkä tulusraudasta (3488, kartassa 6). Varsinaiset täytemaalöydöt puuttuivat. Hautakuopan pohja oli keskeltä n. 10 cm päätyjä alempana.

Löydökset:

131. Pr. spiraalisormus, pyör. varrasta, läpim. 17–18 mm, katkelmallinen. K. 9.
3484. Pr. spiraalisormus, kolmik. varrasta, läpim. 17 mm, vähän yli kaksi kierrosta (Kt. 80/302:5). K. 5.
3485. Rautalevynpala, 36×31 mm.
3486. Pr. helan katk., hihnanjakajasta n:o 3489. Nahkaa. K. 4.
3487. Kaksi tuluskiveä, 25×19×13 ja 24×20×9 mm (Kt. 80/302:3). K. 3.
3488. Tulusraudan(?) katk., 63×14×7 mm (Kt. 80/302:6). K. 6.
3489. Hihnanjakaja, pyöreä poikkiviivoin koristettu pr. rengas, jossa on kiinni kolme eläinpäähelaa, nahkaa (Kt. 80/302:4). K. 4.
3490. Rautainen partakirves, etusivu kaareva, takasivulla pitkät korvakkeet, koko 180×114 mm, hamara 37×39 mm (Kt. 80/302:2). K. 2.
3491. Rautalevynpala, 42×32 mm.
3492. Veitsi, pit. 132 mm, josta ruotoa n. 30 mm, terä 17×5 mm (Kt. 80/302:1). K. 1.
3493. Pääkallon luita. K. 7.
3494. Alaleukaa ja hampaita. K. 8.

HAUTA 303

Sijainti	104/84	Valokuva 57, 58
Suunta	NW–SE	Kuvataulu 82/303:1–8
Koko	250×90–95 cm	KM 18000:3495–3506
Syvyys	70–75 cm	

Hauta sijaitsi pellolla, missä mullan paksuus oli n. 30 cm. Sen luoteispäässä oli suuri kivi, joka ulottui mullan rajaan, sekä pari pienempää kiveä. Haudan keskivaiheilla, täytemaassa, oli lisäksi muutamia 20–30 cm läpimitaltaan olevia kiviä. Hautakuoppa oli miltei tasaleveä, kaakkoispäästä pyöristyvä, luoteispäästä suorempi, pohjasta jokseenkin tasainen. Haudassa oli jäännöksiä kahdesta pääkallosta. Näistä pienempi oli n. 15 cm pohjatasoa ylempänä haudan keskivaiheilla, suurempi kuopan luoteispäässä. Maatuneita luita tavattiin lisäksi lounaisreunalta ja kaakkoispäästä. Pohjoiskulmasta löydettiin tulusrauta (3500, kartassa 5), suuremmasta pääkallosta n. 15 cm itään oli riipushioin (3499, kartassa 2) ja n. 50–60 cm:n päässä rautaesineen katkelma, pronssisolki ja koukkuun päättyvä rautaesine (3496–3498, kartassa 1, 8, 9). Pienen pääkallon luoteispuolelta löydettiin veitsi ja pronssirengas (3502, 3503, kartassa 7, 3). Toinen samantapainen rengas (3495, kartassa 4) oli haudan kaakkoispäässä. Seulottaessa löydettiin pieni spiraalikoriste, ja täytemaassa oli saviastianpaloja ja rautakuonaa.

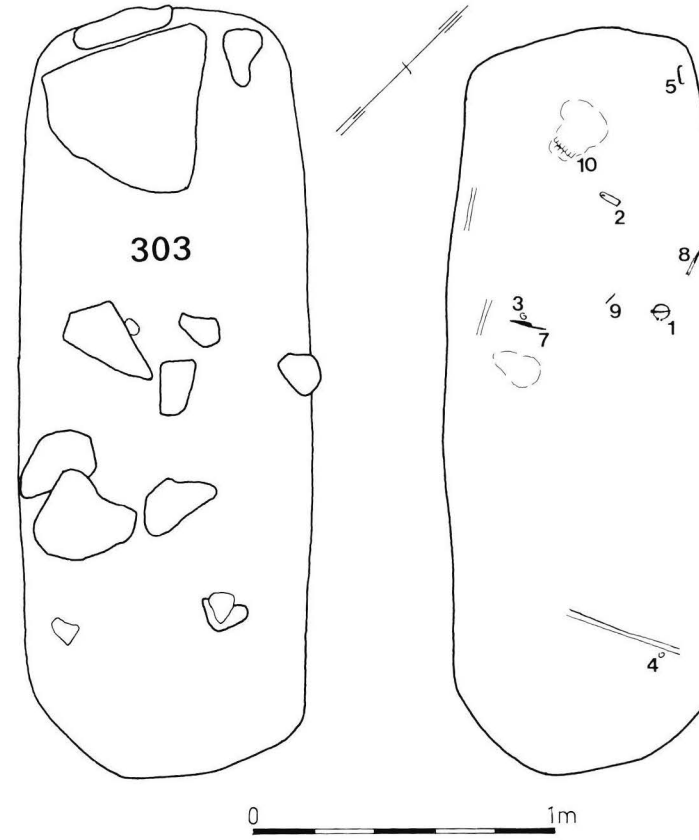

Löydökset:

3495. Pr. spiraalirengas, kolmikulmaista varrasta, koristettu kulmaviivoilla, läpim. 12 mm (Kt. 82/303:4). K. 4.

3496. Pr. hevosenkenkäsolki suppilonupein, joiden yläpinnalla on koristeena ympyräleimoja. Kehä on poikkileikkaukseltaan kuusikulmainen, koristettu kolmella kuvioryhmällä, joista keskimmäisessä on leimaviivoja, neliöleimoja ja pisteympyröitä, nuppien puoleisissa päissä taas helmilista ja pienistä kolmioleimoista muodostettuja rivejä. Neula on rautaa ja se on hajonnut palasiksi. Koko 61×57 mm (Kt. 82/303:1). Neulassa hieman tekstiiliä. K. 1.

3497. Rautaesineen katkelma, 45×10×7 mm. Puuta. K. 9.

3498. Puuvartinen rautaesine, joka päättyy koukkuun, pit. 118 mm (Kt. 82/303:8). K. 8.

3499. Riipushioin, harmaata kiveä, 80×17×11 mm, reiän läpim. n. 5 mm (Kt. 82/303:2). K. 2.

3500. Tulusrauta, päistä kaartuva, 69×20 mm (Kt. 82/303:5). K. 5.

3501. Spiraalikoristeen katkelma (Kt. 82/303:6). Löydetty seulasta.

3502. Rautaveitsi, pit. 126 mm, josta ruotoa ja vartta n. 60 mm, terä 15×9 mm (Kt. 82/303:7). K. 7.

3503. Pr. spiraalirengas, tasakuperaa varrasta, 2-kiert., läpim. 11 mm (Kt. 82/303:3). K. 3.

3504. Ihmisen hampaita ainakin 18 kpl, osa paloina. K. 10.

3505. Saviastianpaloja 4 kpl, koristeettomia. Täytemaasta.

3506. Rautakuonaa 4 möykkyä. Täytemaasta.

HAUTA 304

Sijainti	105/85	Valokuvat 57–59
Suunta	NW–SE	Kuvataulu 81/304:1–6
Koko	295×105–125, pohjasta 265×85 cm	KM 18000:3507–3515
Syvyys	80 cm	

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli n. 30 cm. Hautakuoppa oli ylhäältä selvästi leveämpi, pohjalta hieman päihin kapeneva, suorapäinen ja tasapohjainen. Keskellä pohjaa oli kuitenkin kivi, jota ei ollut poistettu. Puureunoja näkyi jo n. 30 cm ennen pohjatasoa, ja myös löytökerroksen päällä oli puuta. Vainaja lepäsi pää (kartassa 9) luoteessa, pitkä väkipuukko (3509, kartassa 1) oli asetettu

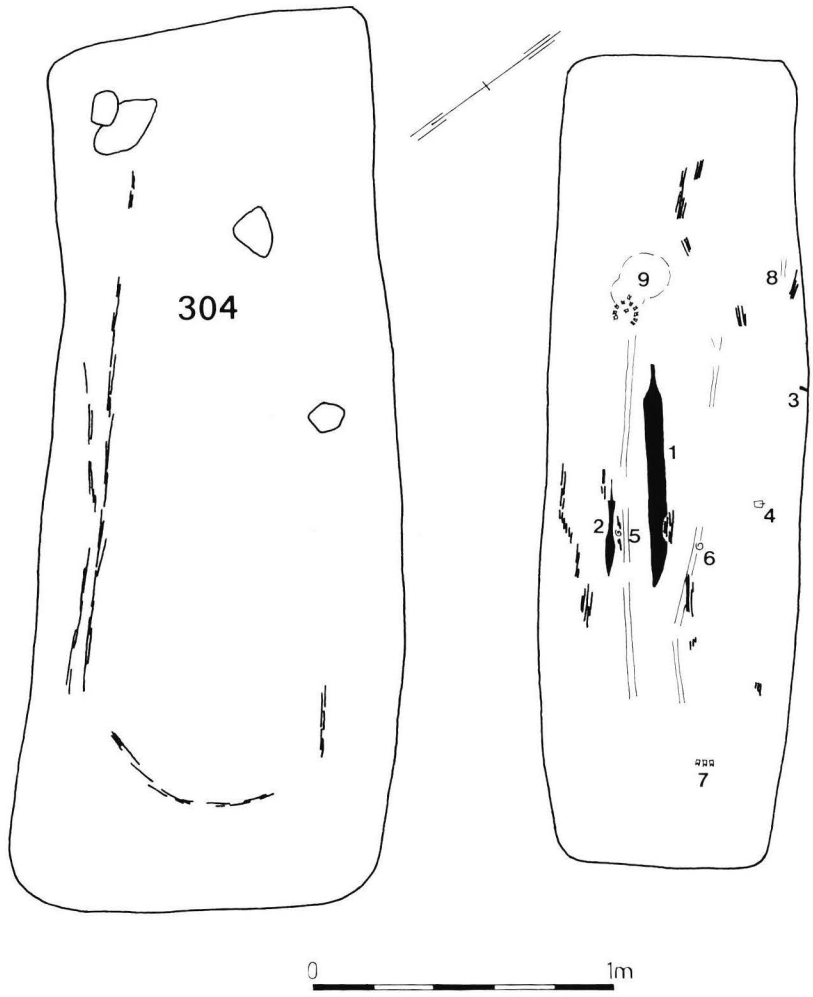

pitkittäin tämän rinnan ja vatsan päälle, keihäänkärki (3510, kartassa 2) oli oikean reiden vieressä, samoin sormus (3508, kartassa 5). Toinen sormus (3512, kartassa 6) oli vastaavalla kohdalla vasemmalla, joten käsivarret ovat ilmeisesti olleet aivan pitkin sivuja. Vyönsolki (3511, kartassa 4) ja rautaesineen katkelma (3507, kartassa 3) olivat haudan koillislaidalla. Jalkopäässä oli naudan hampaita (3515, kartassa 7), ja koillislaidalla vähän maatunutta luuta (kartassa 8). Täytemaassa oli hiiltä, saviastianpaloja ja rautakuonaa (3513–14).

Löydökset:

3507. Veitsen ruotokatkelma, 47×14×5 mm, ympärillä puuta (Kt. 81/304:3). K. 3.

3508. Pr. spiraalisormus, katkelmallinen, läpim. 22 mm. Sormuksessa on ollut pyöristyvällä harjalla varustettu leveämpi osa, joka on hajonnut aivan palasiksi (Kt. 81/304:5). Käden luita. K. 5.

3509. Väkipuukko, suoraselkäinen, pit. 717 mm, josta ruotoa 153 mm. Ruodossa on puuta ja sen huippu on sivulle taivutettu. Terä on 57 mm leveä ja hamarasta 8 mm paksu; siinä on lähellä hamaraa kaksi pitkittäisuraa (Kt. 81/304:1). K. 1.

3510. Keihäänkärki, ruodollinen ja suippolehtinen, pit. 310 mm, josta ruoto 95 ja varsi 84 mm, lehden lev. 34 ja paksuus 6 mm (Kt. 81/304:2). K. 2.

3511. Vyönsolki, rautaa, etuosaan levenevä, pyöristyväkulmainen, 50×35 mm (Kt. 81/304:4). K. 4.

3512. Pr. spiraalisormus, tasakup. varrasta, 3-kiert., läpim. 21 mm (Kt. 81/304:6). Sormen luita. K. 6.

3513. Saviastianpaloja 2 kpl, koristeettomia. Täytemaasta.

3514. Rautakuonaa 3 möykkyä. Täytemaasta.

3515. Naudan hampaita. K. 7.

HAUTA 305

Sijainti	104/89	Kuvataulu 83/305:1–2
Suunta	NW–SE	KM 18000:3516–3520
Koko	ain. 270×105–115 cm	
Syvyys	75–80 cm	

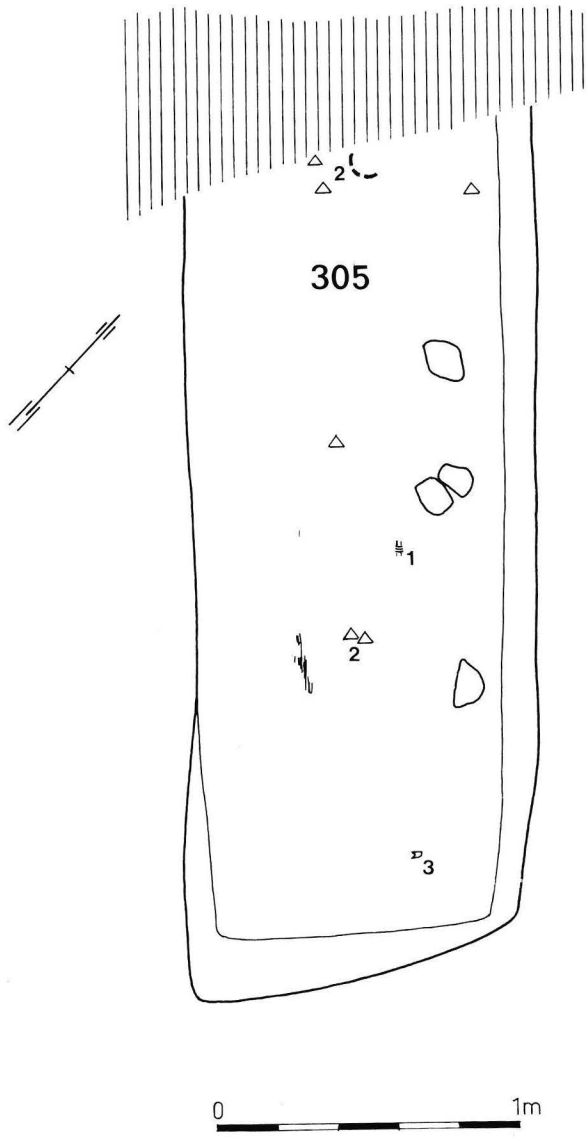

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli n. 30 cm. Sen luoteispään ylitse kulki vanha pelto-oja, ja mahdollisesti sitä oli rikottu jo hautaa 341 tehtäessä. Hautakuoppa oli suorasivuinen, pohjaan hieman kapeneva. Säilynyt pää oli kuopan yläosassa vino, mutta alempana suora, pohja oli jokseenkin tasainen. Luoteispäässä oli särkynyt saviastia, jonka palasia löytyi haudan toisesta päästä asti (3516, 3518, kartassa 2), kuopan keskivaiheilta, maatuneen luun vierestä, löydettiin pronssisormus (3517, kartassa 1), ja eläimen hampaan katkelmia (3519, kartassa 3) oli haudan itäkulmassa. Täytemaassa oli hiiltä ja rautakuonamöykky (3520).

Löydökset:

3516. Saviastianpaloja n. 90 kpl, tasapohjaisesta, pyöristyväseinäisestä astiasta, jossa on selvä olkakulma. Astian suussa on kaksi nyöripainannetta, olkakulman yläpuolella kolme (Kt. 83/305:2). K. 2.

3517. Pr. spiraalisormus, kolmikulmaista varrasta, 3-kierteinen, läpim. 18 mm (Kt. 83/305:1). Sormen luita. K. 1.

3518. Saviastianpaloja 41 kpl, samasta astiasta kuin 3516 (Kt. 83/305:2). K. 2.

3519. Eläimen hampaan katkelmia. K. 3.

3520. Rautakuonamöykky. Täytemaasta.

HAUTA 306

Sijainti	102/89	Kuvataulu 82/306:1–3
Suunta	NW–SE	KM 18000:3521–3527
Koko	270×75 cm	
Syvyys	55–60 cm	

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli n. 25 cm. Sen katkaisi hauta 341 sekä pelto-oja. Hautakuoppa oli tasaleveä, pyöristyväkulmainen ja aivan tasapohjainen. N. 10–15 cm korkealti erottui haudan reunoilla jälkiä melkein suorasivuisesta ja suorapäisestä, n. 240×48–55 cm laajasta arkusta tai kehyksestä, jonka pitkät sivut näyttivät jatkuvan päiden yli. Aivan tämän rakenteen luoteispäässä oli pienikokoisen pääkallon jäännös (kartassa 4), ja pohjoiskulmassa oli rautakärki (3522, kartassa 3). Haudan tässä päässä, lähellä ojaa, oli pronssilevyn palanen (3521, kartassa 5). Kaakkoispäästä, lounais-

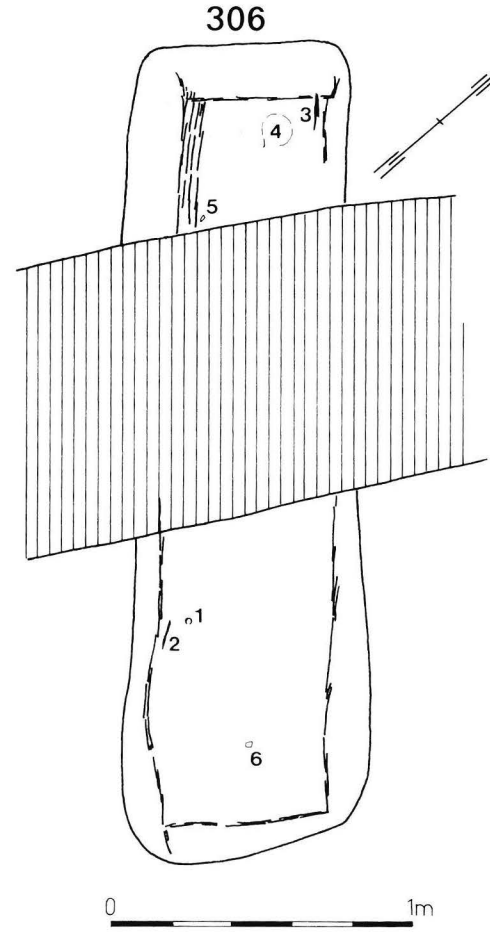

reunalta, tavattiin veitsi ja rautarengas (3523–24, kartassa 1, 2), ja vielä lähempänä päätyä oli kvartsinpala (3525, kartassa 6). Täytemaassa oli pari saviastianpalaa ja kuonamöykky (2526–27).

Löydökset:

3521. Pronssilevyn palanen, 7×7 mm. K. 5.

3522. Väkäkärki, pit. 147 mm, josta kierteinen ruoto n. 70 mm, lehti veitsimäinen, 16×5 mm (Kt. 82/306:3). K. 3.

3523. Rautaveitsi, pit. 106 mm, josta ruotoa 44 mm, terä 14×6 mm, kahvassa puuta (Kt. 82/306:2). K. 2.

3524. Rautarengas, avonainen, 23×26 mm (Kt. 82/306:1). K. 1.

3525. Kvartsinpala, 22×21×14 mm. K. 6.

3526. Saviastianpaloja 2 kpl, koristeettomia. Täytemaasta.

3527. Kuonankappale. Täytemaasta.

HAUTA 307

Sijainti 105/91 KM 18000:3528–3529
Suunta SW–NE
Koko 190×45, pohjasta 215×55 cm
Syvyys 110 cm

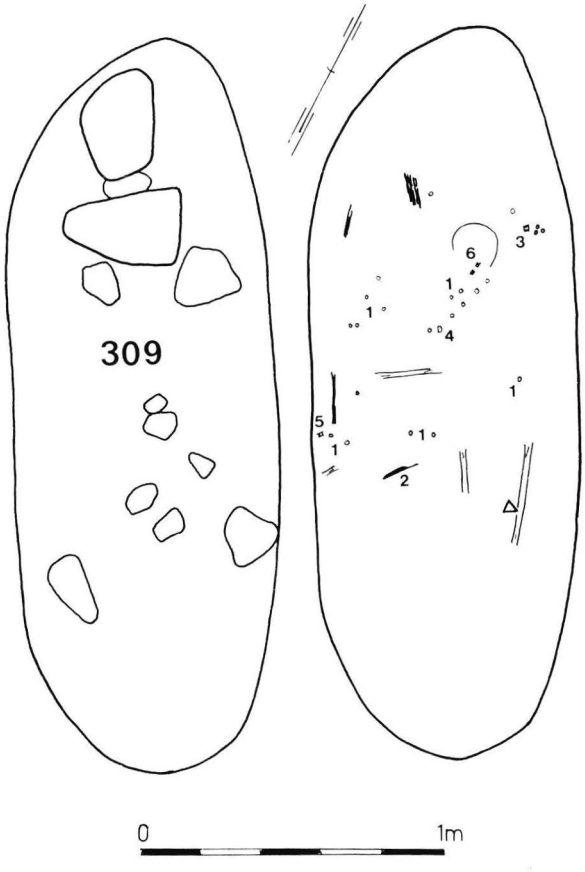

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli n. 25–30 cm. Sitä tehtäessä oli leikattu haudan 312 eteläkulmaa. Hautakuoppa laajeni ja piteni alaspäin. Päät olivat suorat, kulmat pyöristyvät, pohja oli jokseenkin tasainen, mutta se vietti hieman koilliseen. Täytemaassa oli eläimen hammas ja rautakuonamöykky, mutta hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

3528. Eläimen hampaan katkelma.

3529. Rautakuonamöykky.

HAUTA 308

Sijainti 107/93 Koko 220×45–50 cm
Suunta SW–NE Syvyys 100 cm

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli n. 30 cm. Sitä tehtäessä oli rikottu hieman hautoja 312 ja 339. Hautakuoppa oli miltei tasaleveä, lounaispäästä pyöristyvä, koillispäästä suora, pohjasta jokseenkin tasainen. Hautaus oli esineetön.

HAUTA 309

Sijainti 105/81 Valokuva 49
Suunta NNW–SSE Kuvataulu 83/309:1–3
Koko 245×85 cm KM 18000:3530–3543
Syvyys 70 cm

Hauta sijaitsi pellolla, missä mullan paksuus oli n. 35 cm. Sitä tehtäessä oli leikattu hieman haudan 297 koilliskulmaa. Haudan luoteispäässä oli muutamien kookkaiden kivien muodostama kiveys. Hautakuoppa oli soikeahko ja sen pohja pyöristyvä. Länsireunalla ja luoteispäässä oli hieman puujälkiä. Kuopan luoteispäässä olleen pääkallon lisäksi vainajasta oli säilynyt raajojen luita. Sormus (3537, kartassa 3) oli pään vieressä, sen itäpuolella, helmet olivat hajallaan haudan keskiosassa (3530–32, 3534–35, kartassa 1), ja veitsi (3533, kartassa 2) löydettiin reisiluiden länsipuolelta. Pieni pronssimöykky (3536, kartassa 4) oli vainajan rinnan vaiheilla, ja ihmisen hampaita löydettiin, paitsi pääkallon ohelta (kartassa 6), myös haudan länsilaidalta n. 20 cm pohjatasoa ylempää. Sekä veitsi että osa helmistä oli myös näin ylhäällä, joten näyttää todennäköiseltä, että hautaa oli joskus pengottu. Täytemaassa oli saviastianpaloja, palanutta savea, palanut luunsiru ja rautakuonaa (3540–3543).

Löydökset:

3530. Helmi, harmahtava, 5×3 mm (Kt. 83/309:1). K. 1.

3531. Helmi, harmahtava, 6×3 mm (Kt. 83/309:1). K. 1.

3532. Helmiä 2 kpl, kuten ed., 6×4 ja 6×3 mm (Kt. 83/309:1). K. 1.

3533. Rautaveitsi, pit. 100 mm, josta ruotoa 55 mm, terä kulunut, 10×5 mm (Kt. 83/309:2). K. 2.

3534. Helmi, harmahtava, 6×3 mm, palasina. K. 1.

3535. Helmiä 29 kpl, harmahtavia, 4–6×2–4 mm (Kt. 83/309:1). K. 1.

3536. Pronssimöykky, kiekkomainen, 4×2 mm. K. 4.

3537. Pr. spiraalisormus, keskikilvellinen, koristettu ympyrä- ja kolmioleimoilla, läpim. 16 mm (Kt. 83/309:3). K. 3.

3538. Ihmisen hampaan katkelmia. K. 5.

3539. Ihmisen hampaita 2 kpl ja muruja. K. 6.

3540. Saviastianpaloja 19 kpl, joista kaksi nyörikoristeisia, yksi reunasta. Täytemaasta.

3541. Palanutta savea 2 möykkyä. Täytemaasta.

3542. Palanut luunsiru. Täytemaasta.

3543. Rautakuonaa 15 möykkyä. Täytemaasta.

HAUTA 310

Sijainti 109/78 — Valokuva 46
Suunta SSW–NNE — KM 18000:3544–3548
Koko 180×65 cm — (Kartta ks. hauta 288)
Syvyys 110 cm

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli n. 35 cm. Se oli tehty haudan 288 päälle ja se leikkasi myös hieman hautaa 311. Hautakuoppa oli lähes tasaleveä, pyöristyväkulmainen ja pohjasta jokseenkin tasainen. Täytemaassa oli eläimen hampaita ja rautakuonaa sekä pari esineen katkelmaa (3544, 3548), mutta hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

3544. Pieni rautapiikki, pit. 18 mm.

3545. Eläimen hammasta. Kuopan pohjalta.

3546. Eläimen hammasta.

3547. Rautakuonaa 4 möykkyä.

3548. Hioimen katkelma, 51×23×5 mm.

HAUTA 311

Sijainti 110/79 — Valokuva 46
Suunta SSW–NNE — KM 18000:3549
Koko 225×45–50 cm — (Kartta ks. hauta 288)
Syvyys 115–120 cm

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli n. 35 cm. Sitä tehtäessä oli rikottu haudan 288 koillispäätä, ja hauta 310 taas oli tehty tämän länsikulman päälle. Hautakuoppa oli tasaleveä, koillispäästä pyöristyvä, lounaispäästä suora, pohjasta jokseenkin tasainen. Täytemaassa oli rautakuonamöykky, mutta hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

3549. Rautakuonamöykky.

HAUTA 312

Sijainti 105/93 — KM 18000:3550–3554
Suunta NW–SE
Koko 290×135,
pohjasta 235×75–95 cm
Syvyys 85 cm

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli n. 25 cm. Sen kaakkoispäätä oli rikottu hieman hautoja 307 ja 308 tehtäessä, ja pelto-oja kulki sen luoteispuolen päällitse. Kaakkoispäässä, mullan rajalla, oli neljän läpimitaltaan 15–30 cm olevan kiven muodostama kiveys. Hautakuoppa oli yläosastaan laaja, pohjasta huomattavasti pienempi, luoteispää oli pyöristyvä, kaakkoispää suora, pohja jokseenkin tasainen. Haudan eteläkulmalla, lähellä pohjatasoa, oli heikkoja puujälkiä, ja luoteispäässä oli vähäisiä jälkiä pääkallosta. Täytemaassa oli saviastian murusia, palanut savimöykky, palanut luunsiru ja iskoksia (3550–3554), mutta hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

3550. Saviastian muruja 4 kpl, koristeettomia.

3551. Palanut savimöykky.

3552. Palanut luunsiru.

3553. Kivi-iskos.

3554. Kvartsi-iskoksia 2 kpl.

HAUTA 313

Sijainti 103/81 — Kuvataulu 73/313:1–2
Suunta S–N — KM 18000:3555–3562
Koko 140×65–75 cm
Syvyys 45 cm

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli n. 30 cm. Hautakuoppa oli hieman pohjoiseen levenevä, pyöristyväkulmainen ja pohjastakin pyöristyvä. Vainajasta, joka ilmeisesti oli pieni lapsi, oli jäljellä hieman pääkalloa ja hampaita (kartassa 3) kuopan lounaiskulmassa sekä osa toista reisiluuta haudan puolivälistä pohjoiseen. Jokseenkin kuopan keskivaiheilla ja hiukan luunjäännöksiä ylempänä olivat spiraalikoristeiden katkelmat (3555–56, kartassa 1, 2). Täytemaassa oli saviastianpaloja ja rautakuonaa (3561–62).

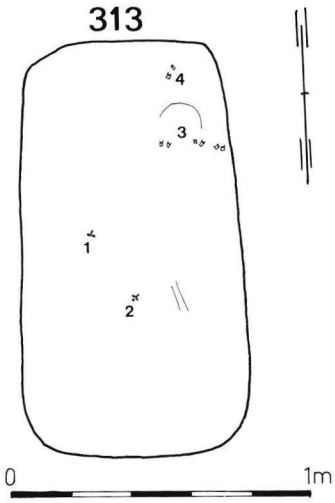

Löydökset:

3555. Spiraalikoriste, jossa peräkkäin kaksi spiraalia, paksuudet 4 ja 5 mm, spiraalien sisällä on lankaa (Kt. 73/313:1). K. 1.

3556. Pr. spiraaleja 3 kpl, kaksi näistä pujotettu samaan lankaan, paks. 4–5 mm (Kt. 73/313:2). K. 2.

3557. Ihmisen hampaiden katkelmia. K. 4.

3558. Ihmisen hampaiden katkelmia ain. kolmesta hampaasta. K. 3.

3559. Ihmisen hampaita 2 kpl. K. 3.

3560. Katkelmia ainakin neljästä hampaasta. K. 3.

3561. Saviastianpaloja 2 kpl, koristeettomia. Täytemaasta.

3562. Rautakuonaa 2 möykkyä. Täytemaasta.

HAUTA 314

Sijainti	111/72	(Kartta ks. hauta 292)
Suunta	S–N	
Koko	200×45 cm	
Syvyys	80 cm	

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli n. 30 cm. Se oli miltei kokonaan tuhoutunut pelto-ojaa tehtäessä, ja sitä kaivettaessa oli hävitetty haudan 292 koilliskulma. Hautakuoppa oli kapea, tasaleveä, miltei suorapäinen ja tasapohjainen. Hautaus oli esineetön.

HAUTA 315

Sijainti	108/86	Valokuvat 57, 59
Suunta	NNW–SSE	Kuvataulu 83/315:1–5
Koko	255×115 cm	KM 18000:3563–3573
Syvyys	80 cm	

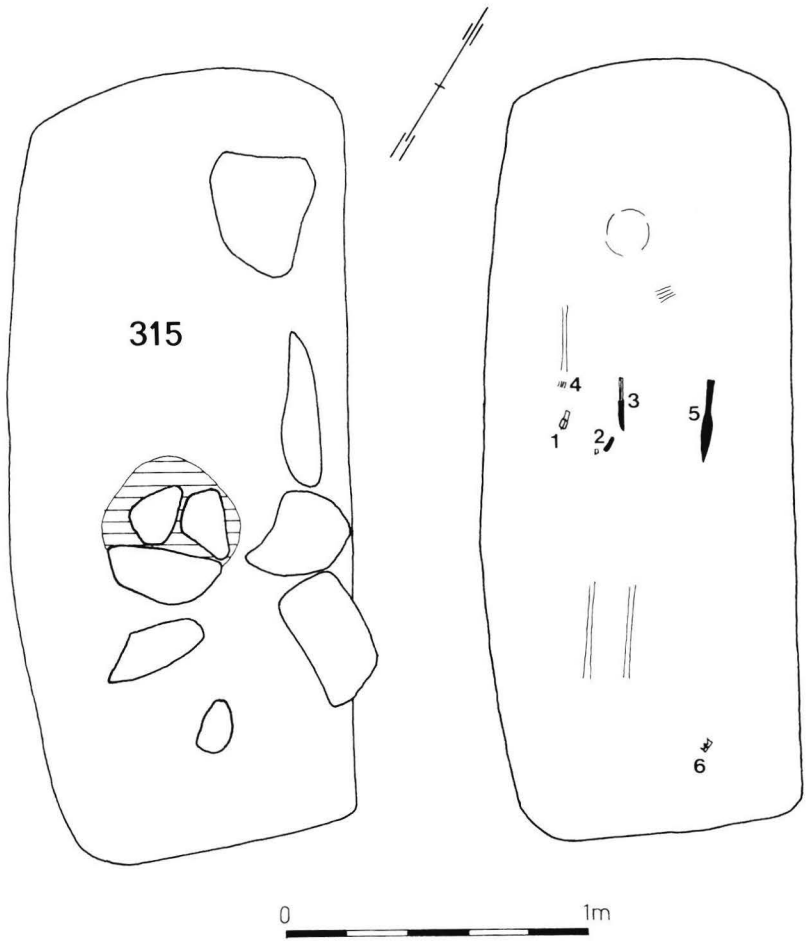

Hauta sijaitsi pellolla, missä mullan paksuus oli n. 30 cm. Sen koillisreunalla oli kolme pystyssä seisovaa, multakerrokseen ulottuvaa kiveä, ja joitakin kiviä oli myös alempana täytemaassa, varsinkin vainajan jalkojen päällä olleen tumman maaläikän kohdalla. Hautakuoppa oli miltei tasaleveä, kaakkoispäästään suora, luoteispäästä pyöristyvä, pohjasta kivien johdosta epätasainen. Vainajasta oli jäljellä pääkallon jälki luoteessa sekä hieman raajojen luita. Kaikki esineet olivat tämän vyötäisten vaiheilla. Vasemmalla kyljellä lepäsi keihäänkärki (3565, kartassa 5), veitsi, päätehela ja pronssilevyn palanen (3566, 3563, 3564, kartassa 3, 2) olivat vatsan päällä, ja oikealta kyljeltä löydettiin sormus (3568, kartassa 4) ja vyönsolki (3567, kartassa 1). Jalkopäässä oli eläimen hampaita (kartassa 6) ja täytemaassa saviastianpala, rautakuonaa ja kvartsi.

Löydökset:

3563. Rautainen päätehela, kielimäinen, 70×20×14 mm (Kt. 83/315:2). K. 2.

3564. Pr. levyn pala, 13×10 mm, ja siihen takertunutta ruostetta. K. 2.

3565. Keihäänkärki, putkellinen, kapealehtinen, lehdessä kaksi uurretta, pit. 253 mm, josta putki 85 mm, lehti 25×7 mm (Kt. 83/315:5). K. 5.

3566. Rautaveitsi, pit. 192 mm, josta ruotoa 78 mm, terä 25×9 mm (Kt. 83/315:3). K. 3.

3567. Rautainen vyönsolki, 37×29×10 mm, ja siihen liittyvä kaksinkertainen rautahela, 40×23×10 mm, jonka soljenvastaisessa päässä on kaksi pronssista koristeniittiä, halk. 8 mm (Kt. 83/315:1). K. 1.

3568. Pr. spiraalisormus, kolmikulm. varrasta, 5-kiert., läpim. n. 20 mm (Kt. 83/315:4). K. 4.

3569. Raudanpala, 18×15×6 mm. Täytemaasta.

3570. Saviastianpala, reunasta, koristeeton. Täytemaasta.

3571. Eläimen hampaita. K. 6.

3572. Rautakuonaa 4 möykkyä. Täytemaasta.

3573. Kvartsinpala.

HAUTA 316

Sijainti	106/81	Valokuvat 49, 51
Suunta	WSW–ENE	Kuvataulu 73/316:1–2
Koko	120×70 cm	KM 18000:3574–3576
Syvyys	75 cm	

Hauta sijaitsi pellolla, missä mullan paksuus oli n. 35 cm. Sen itäpään yli kulki vanha pelto-oja. Hautakuoppa oli jokseenkin tasaleveä, suorapäinen ja pyöristyväkulmainen, pohja oli päistä syvemmällä

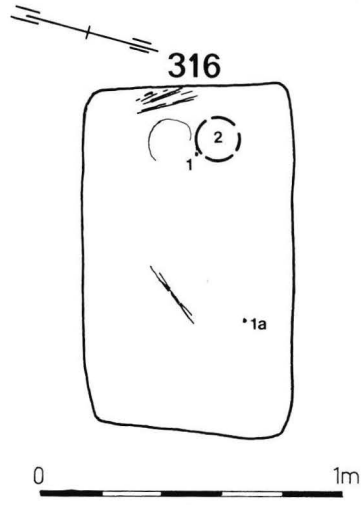

kuin keskeltä. Vainajasta, joka oli pieni lapsi, oli jäljellä vähän pääkalloa haudan länsipäässä. Sen vierestä löydettiin saviastian jäännökset (3576, kartassa 2) ja helmi (3575, kartassa 1). Toiset helmet olivat haudan jalkopäässä ojan kohdalla (3574, kartassa 1a). Kuopan pohjalla oli hieman maatunutta puuta, ja täytemaassa pään yläpuolella oli vahva hiililäikkä.

Löydökset:

3574. Helmiä 2 kpl, harmahtavia, 5×2 ja 6×3 mm (Kt. 73/316:1). K. 1a.

3575. Helmi, harmahtava, 4×2 mm (Kt. 73/316:1). K. 1.

3576. Saviastianpaloja n. 75 kpl ja lisäksi muruja tasapohjaisesta astiasta, jonka seinämän paksuus on n. 8 mm. Astia on ollut huolimattomasti tehty ja huonosti poltettu. Sen halkaisija on ollut ainakin 90–100 mm ja korkeus n. 60–70 mm. Aines on vaaleanharmaata, pinnalta punertavaa (Kt. 73/316:2). K. 2.

HAUTA 317

Sijainti	102/84	Valokuvat 57, 58
Suunta	SSE–NNW	Kuvataulu 84/317:1–6
Koko	290×145 cm,	KM 18000:3577–3586
pohjasta	265×100–110 cm	
Syvyys	70 cm	

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli n. 30 cm. Sen luoteispäässä oli muutamia mullan rajaan ulottuvia kiviä, mutta kaakkoispää oli aivan kivetön. Hautakuoppa oli jokseenkin suorasivuinen ja pyöristyväkulmainen, se pieneni huomattavasti pohjaan, joka oli tasainen. Mitään puurakenteita ei havaittu. Vainajasta oli jäljellä pääkalloa haudan kaakkoispäässä sekä raajojen luita. Vasemman polven vaiheilla oli kaksi keihäänkärkeä (3580–81,

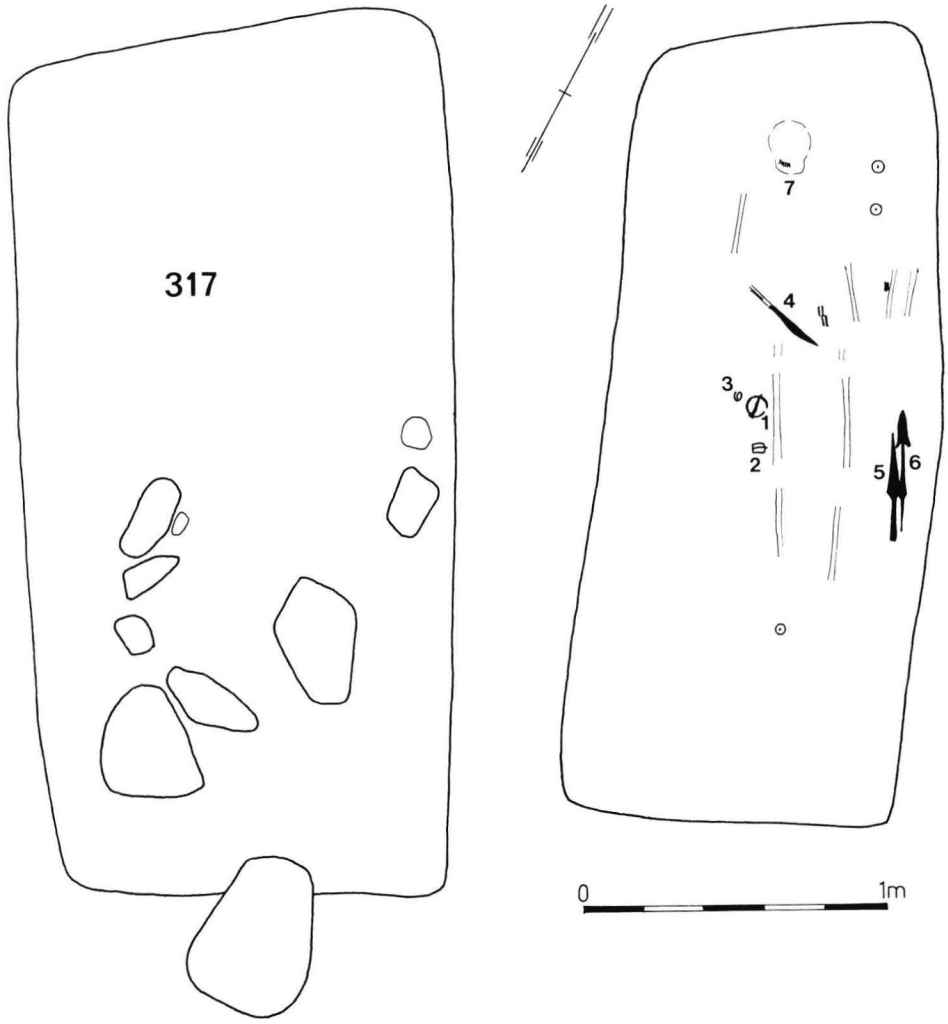

kartassa 5, 6), oikean reiden vieressä hevosenkenkäsolki, sormus ja vyönsolki (3577–3579, kartassa 1–3) ja väkipuukko oli vatsan vaiheilla (3582, kartassa 4). Täytemaassa oli saviastianpaloja, palanut savenpala ja runsaasti rautakuonaa (3583, 3584, 3586).

Löydökset:

3577. Hevosenkenkäsolki, rautaa, päät taivutettu kaksinkerroin, 74×73 mm, neulan pit. 77 mm (Kt. 84/317:1). K. 1.

3578. Pr. spiraalisormus, kolmikulm. varrasta, läpim. 19 mm, sormen luita ja org. aineita (Kt. 84/317:3). K. 3.

3579. Rautainen vyönsolki, trapetsin muotoinen, mutta etusivu sisäänpäin kaartuva, 45×36 mm (Kt. 84/317:2). K. 2.

3580. Keihäänkärki, rautaa, putkellinen, pyöreäkantainen, kärkeen tasaisesti suippeneva, pit. 370 mm, josta putki 118 mm, lehti 38×8 mm (Kt. 84/317:5). K. 5.

3581. Keihäänkärki, ruodollinen ja väkäsellinen, pit. 397 mm, josta ruoto 96 ja varsi 222 mm, lehti 50×6 mm (Kt. 84/317:6). K. 6.

3582. Rautaveitsi, pit. 300 mm, josta ruotoa 73 mm, terä 24×6 mm, ruodon pää taivutettu (Kt. 84/317:4). K. 4.

3583. Saviastianpaloja 4 kpl, koristeettomia. Täytemaasta.

3584. Palanut savenpala. Täytemaasta.

3585. Ihmisen hampaita 4 kpl ja muruja. K. 7.

3586. Rautakuonaa 37 möykkyä. Täytemaasta.

HAUTA 318

Sijainti	96/82	Kuvataulu 82/318:1–9
Suunta	NNW–SSE	KM 18000:3587–3602
Koko	387×135 cm,	
pohjasta	285×65–85 cm	
Syvyys	55–65 cm	

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli n. 25–30 cm. Sen luoteispäässä oli kivikasa, joka todennäköisesti ei ole ollut alkuaan maanpäällinen, kaakkoispään yli kulki pelto-oja. Hautakuoppa oli jokseenkin tasaleveä, pyöristyväkulmainen, pohjaan pienenevä. Pohja oli hyvin epätasainen maaperän kivikkoi-

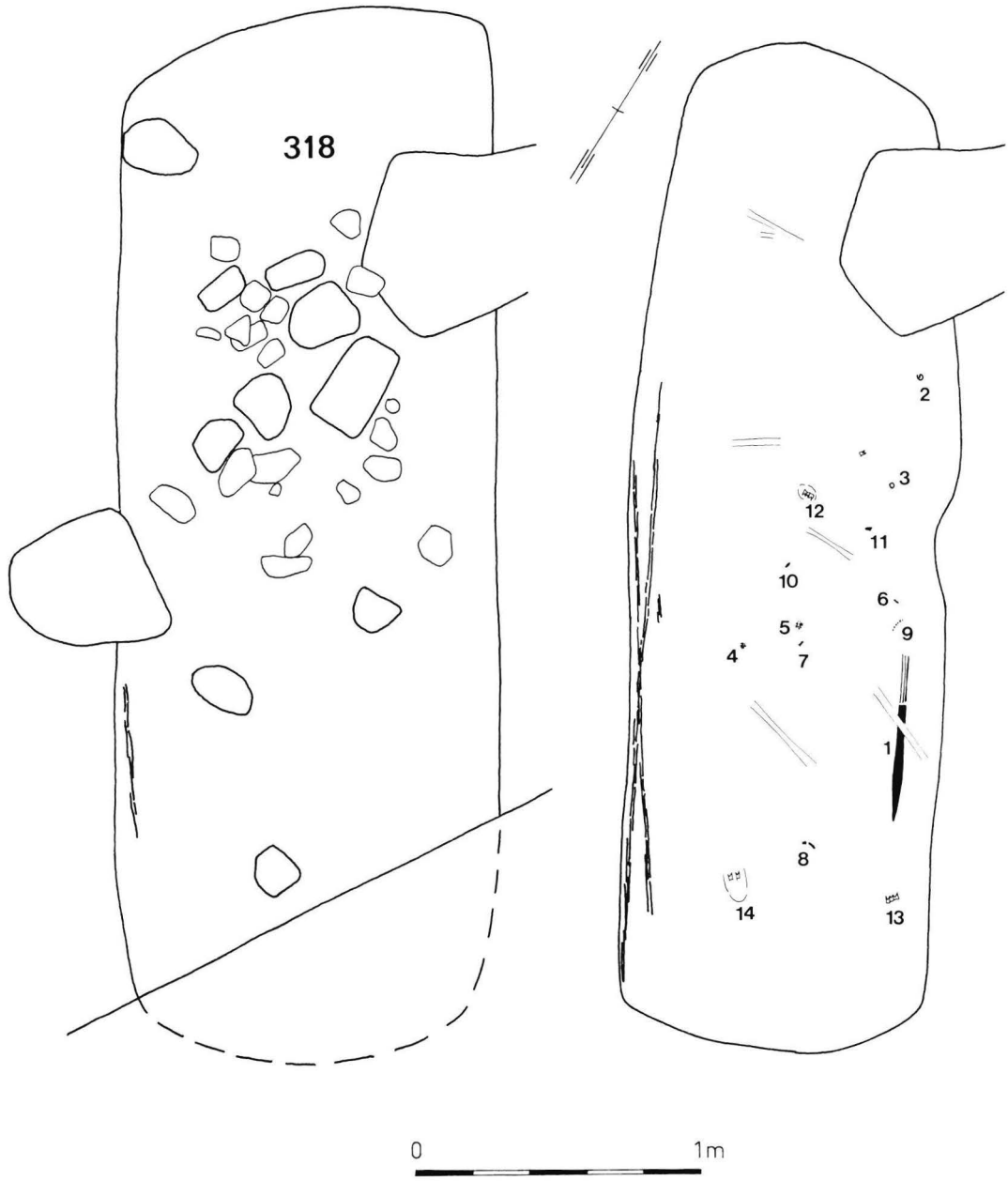

suuden vuoksi. Kuopan lounaisreunalla oli puunjälkiä 10–15 cm korkealti. Vainajan luut näyttivät olevan sekaisin, hampaita löydettiin suurin piirtein haudan keskeltä (kartassa 12), alaraajojen luita oli sen kaakkoispäässä. Haudan tästä päästä, lounaislaidalta, tavattiin myös jäännöksiä koirasta (3600, kartassa 14), koillislaidalla oli naudan hampaita (3599, kartassa 13). Täältä tavattiin myös keihäänkärki (3597, kartassa 1). Haudan keskiosassa oli sormus (3594, kartassa 2), spiraalikoristeita (3587–90, kartassa 4–7), helmiä (3592, kartassa 9), pieni pronssipunnus (3595, kartassa 3) ja tulusrauta (3591, kartassa 8). Täytemaassa oli hiiltä, saviastianpaloja ja palanut luunsiru (3601–02).

Löydökset:

3587. Spiraalikoriste, katk., keskellä on luultavasti ollut ristikko ja reunoilla pyörylöitä (Kt. 82/318:5). K. 5.

3588. Pr. spiraali, 25×7 mm (Kt. 82/318:7). K. 7.

3589. Spiraalikoriste, pyöreä (Kt. 82/318:4). K. 4.

3590. Pr. spiraali, 28×7 mm (Kt. 82/318:6). K. 6.

3591. Rautavarras, lattea, hiukan kaareva, 78×13×6 mm, ehkä tulusrauta (Kt. 82/318:8). K. 8.

3592. Helmiä 7 kpl, joista a) kaksi kultafoliohelmiä, 6×5 ja 7,5×6,5 mm, b) kaksi hopeafoliohelmiä, 6,5×7 ja 7×7 mm, c) yksi keltainen litteä helmi, 6,5×5 mm, d) yksi keltainen kaksiosainen helmi, 6×12 mm ja e) yksi kolmiosainen pronssihelmi, koristettu pisteympyröin, 6,5×14 mm (Kt. 82/318:9). K. 9.

3593. Raudanpala, 12×11×2 mm.

3594. Pr. sp. sormus, pyör. varr., läpim. 16 mm (Kt. 82/318:2). K. 2.

3595. Pr. kiekkopunnus, 9×9×6 mm, p. 2,44 g (Kt. 82/318:3). K. 3.

3596. Rautavartaan katkelma, pit. 15 mm.

3597. Keihäänkärki, putk., kapealehtinen, pit. 374 mm, josta putkea 105 mm, lehti 24×11 mm (Kt. 82/318:1). K. 1.

3598. Ihmisen hampaiden katkelmia. K. 12.

3599. Naudan hampaita. K. 13.

3600. Koiran hampaita. K. 14.

3601. Saviastianpaloja 3 kpl. Täytemaasta.

3602. Palanut luunsiru. Täytemaasta.

HAUTA 319

Sijainti 99/83
Suunta W–E
Koko 245×90 cm
Syvyys 55 cm

Kuvataulu 84/319:1–5
KM 18000:3603–3618

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli 25 cm. Sen länsipää oli tuhottu pelto-ojaa kaivettaessa. Itäpäässä oli suuri kivi, niin että pohja oli täällä n. 10 cm ylempänä. Vainajasta oli jäljellä kalloa haudan länsipäässä ja sikin sokin olevia raajojen luita. Välinivel (3610, kartassa 1) löytyi ojan kohdalta, helmet (3605–06, 3609, kartassa 2) ja rautarenkaat (3612, kartassa 3) pääkallon ympäristöstä. Rautaesineen katkelmia (3604, 3608, kartassa 4, 5) oli myös idempänä, ja aivan itäpäässä oli eläimen hampaita (3615, kartassa 7). Täytemaassa oli saviastianpaloja, palanut luunsiru ja rautakuonaa (3616–18).

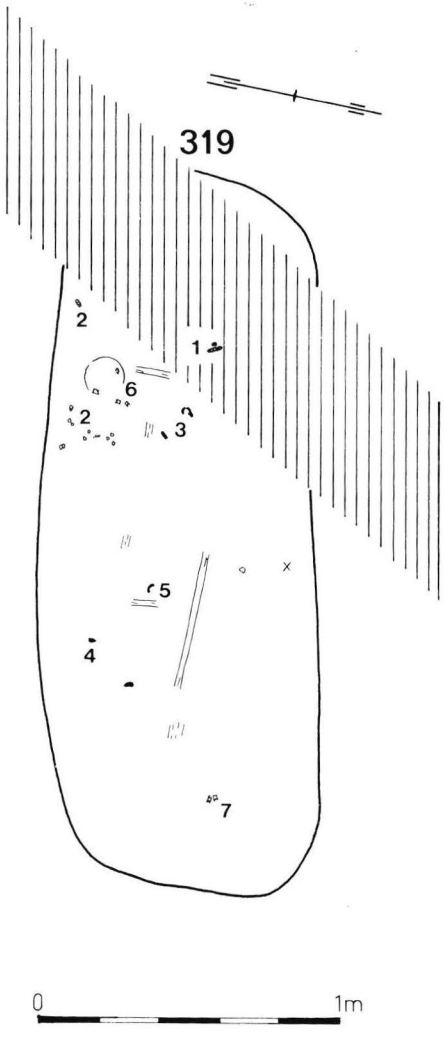

Löydökset:

3603. Raudanpala, 14×12×4 mm.

3604. Rautavartaan katk., 20 mm, ja pr. rengas (Kt. 84/319:4). K. 4.

3605. Helmi, vihreä, 2-os., 7×12 mm (Kt. 84/319:2). K. 2.

3606. Helmiä 10 kpl, a) vihreä 4-os., 5×16 mm, b) vihreä 3-os., 6×13 mm, c) kelt. 2-os., 6×11 mm, d) 6 kpl keltaisia, 5–6×3–6 mm, e) hopeafol., 7×7 mm, ja spiraalin katkelmia (Kt. 84/319:2). K. 2.

3607. Möykky org. ainetta.

3608. Puolikas rautarenkaasta (Kt. 84/319:5). K. 5.

3609. Pr. helmi, 3-os., 5×19 mm (Kt. 84/319:2). K. 2.

3610. Pr. välinivel, 7-osainen, 37×7×6 mm, rautamöykky ja lankaa (Kt. 84/319:1). K. 1.

3611. Raudanpala, 14×6×6 mm.

3612. Rautarenkaita 2 kpl, läpim. 23 ja 16 mm, ruosteessa tekstiiliä (Kt. 84/319:3). K. 3.

3613. Ihmisen hammas. K. 6.

3614. Ihmisen hampaita 8 kpl ja muruja. K. 6.

3615. Eläimen hammasta. K. 7.

3616. Saviastianpala. Täytemaasta.

3617. Palanut luunsiru. Täytemaasta.

3618. Rautakuonaa 2 möykkyä. Täytemaasta.

HAUTA 320

Sijainti 97/90
Suunta NNW–SSE
Koko 290×95–100 cm
Syvyys 75 cm

Kuvataulu 75/320:1–5
KM 18000:3619–3628

Hauta sijaitsi peltoalueella, missä multakerroksen paksuus oli n. 30 cm. Kapea kaapelioja(?) leikkasi sen luoteispäätä, jossa oli pari isoa, 35–40 cm läpimitaltaan olevaa kiveä. Hautakuoppa oli tasaleveä, miltei suorapäinen ja pyöristyväkulmainen. Sen kaikilla reunoilla ja pohjalla tavattiin puun jäännöksiä. Reunoilla puuta oli n. 30 cm:n korkeuteen pohjatasosta. Vainajasta oli jäljellä pääkalloa ja raajojen luita. Tämä makasi selkäasennossa, pää luoteessa ja käsivarret taivutettuina poikittain rinnan päälle. Tästä löydettiin sormus (3622, kartassa 4) ja pitkänomainen rautaesine, jonka reunassa on puuta(?) (3626, kartassa 2). Ylempänä rinnalla oli

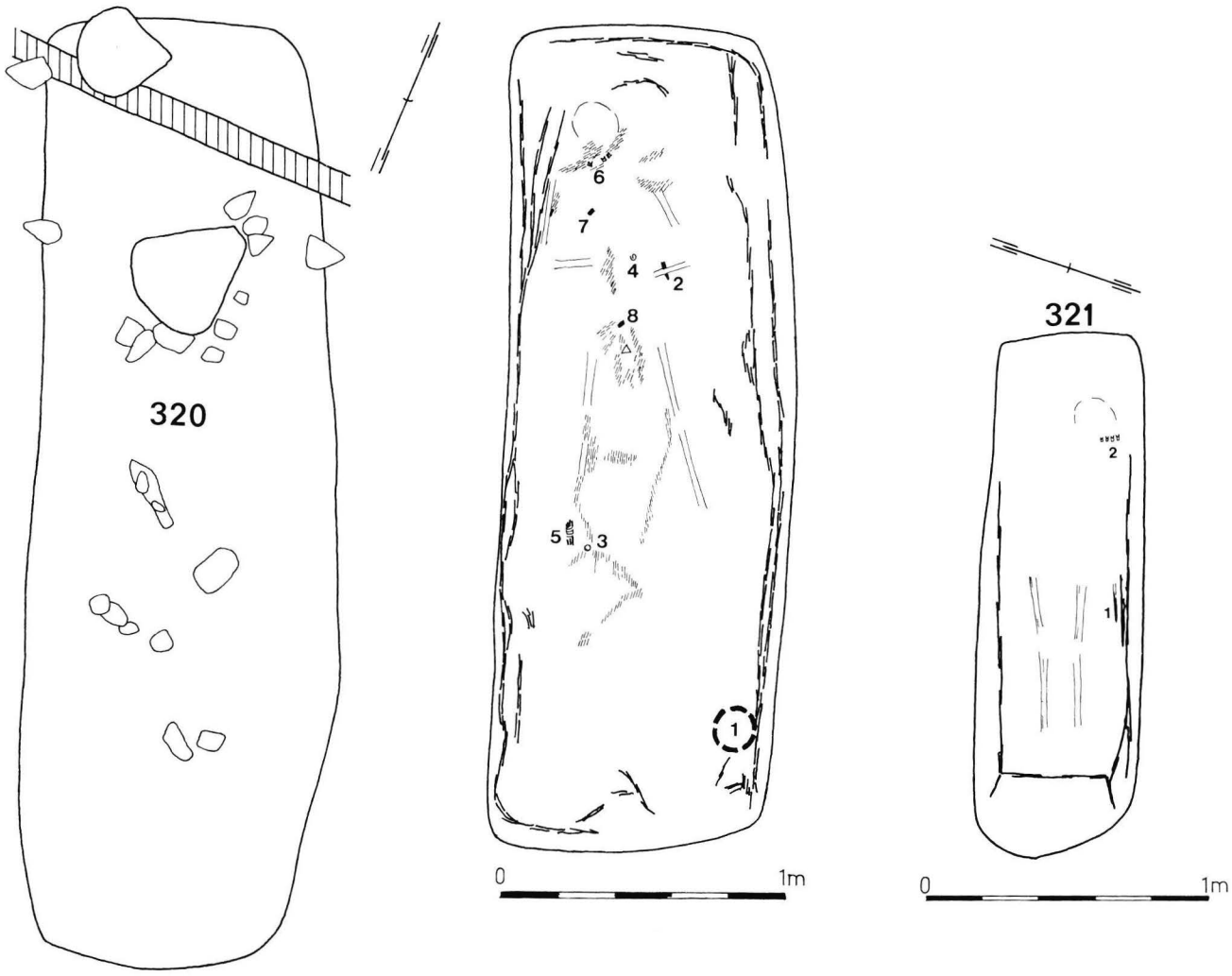

levymäisiä raudanpaloja (3621, kartassa 7). Pronssirengas, jonka sisällä on puuta (2623, kartassa 5), oli oikean jalan vieressä, ja sen läheltä löydettiin pieni spiraalirengas (3625, kartassa 3). Saviastia oli haudan itäkulmassa (3619, kartassa 1), ja täytemaasta löydettiin rautalevyn palasia ja pari saviastianpalaa (3628).

Löydökset:

3619. Saviastia, pyöreäpohjainen, koristettu kolmella nyöripainanteella, palasina. Kork. on n. 90 mm, läpim. 155 mm (Kt. 75/320:1). K. 1.

3620. Raudanpaloja, 2 kpl, 23×20×9 mm ja 24×16×2 mm. K. 7.

3621. Raudanpaloja, 3 kpl, levymäisiä, pieniä. K. 7.

3622. Pr. sormus, keskikilv., koristettu kaivertamalla, läpim. 16 mm (Kt. 75/320:4). Sisällä luu. K. 4.

3623. Pr. rengas, keskikilv., koristettu kaivertamalla, läpim. 26 mm, sisällä puuta. (Kt. 75/320:5). K. 5.

3624. Raudanpala ja pieni sinkilä, joka on ollut puussa kiinni. K. 8.

3625. Pr. spiraalirengas, tasakuperaa varrasta, läpim. 15 mm (Kt. 75/320:3). Luuta. K. 3.

3626. Rautaesineen katkelma, 61×16 mm, toisella pitkällä reunalla puun jäännöstä (Kt. 75/320:2). K. 2.

3627. Ihmisen hampaita 2 kpl ja katkelmia. K. 6.

3628. Rautalevyn paloja, 8 kpl, ja saviastianpaloja, 2 kpl. Täytemaasta.

HAUTA 321

Sijainti	104/82	Kuvataulu 85/321:1
Suunta	WSW–ENE	KM 18000:3629–3632
Koko	185×55–60 cm	
Syvyys	60 cm	

Hauta sijaitsi peltoalueella, missä multakerroksen paksuus oli 30–35 cm. Hautakuoppa oli tasaleveä, länsipäästä suora, itäpäästä pyöristyvä, pohjasta jokseenkin tasainen. Haudan itäpäässä ja keskustassa oli reunoilla selviä merkkejä arkusta tai puukehyksestä, jonka pitkät sivut näyttivät jatkuvan päädyn yli. Vaikka itäpäässä nämä merkit olivat selvät n. 15 cm korkealti, niitä ei havaittu lainkaan haudan länsipäässä, jossa kuitenkin vainajan kalloa (kartassa 2) oli säilynyt. Pääkallon lisäksi tavattiin jokseenkin selviä jäännöksiä vainajan alaraajojen

luista haudan itäpuoliskossa, missä oli myös ainoa esinelöytö, rautaveitsi (3630, kartassa 1). Täytemaassa oli saviastianpaloja ja rautakuonaa (3631–32).

Löydökset:

3629. Ihmisen hampaita 3 kpl. K. 2.

3630. Rautaveitsi, pit. 80 mm, josta ruotoa ja vartta n. 50 mm, terä, 13×5 mm, on hyvin kulunut ja kärki on poikki (Kt. 85/321:1). K. 1.

3631. Saviastianpaloja 11 kpl, koristeettomia. Täytemaasta.

3632. Rautakuonamöykky. Täytemaasta.

HAUTA 322

Sijainti	102/82	Koko	ain. 110×60 cm
Suunta	SW–NE	Syvyys	50 cm

Hauta sijaitsi pellolla, missä multakerroksen paksuus oli n. 30 cm. Sen lounaispää oli tuhoutunut hautaa 295 kaivettaessa. Suuri, n. 55×20×13 cm laaja kivi oli haudan koillispään päällä. Hautakuoppa oli tasaleveä, sen säilynyt pää oli suora ja pohja oli jokseenkin tasainen. Säilyneestä osasta ei tavattu mitään löydöksiä.

HAUTA 323

Sijainti	98/85	
Suunta	SSE–NNW	Kuvataulu 79/323:1–5
Koko	335×110–130,	KM 18000:3633–3641
pohjasta	295×75–95 cm	
Syvyys	70 cm	

Hauta sijaitsi peltoalueella, missä multakerroksen paksuus oli n. 25–30 cm, ja sen kaakkoisnurkan päällitse kulki pelto-oja. Haudan keskustan päällä

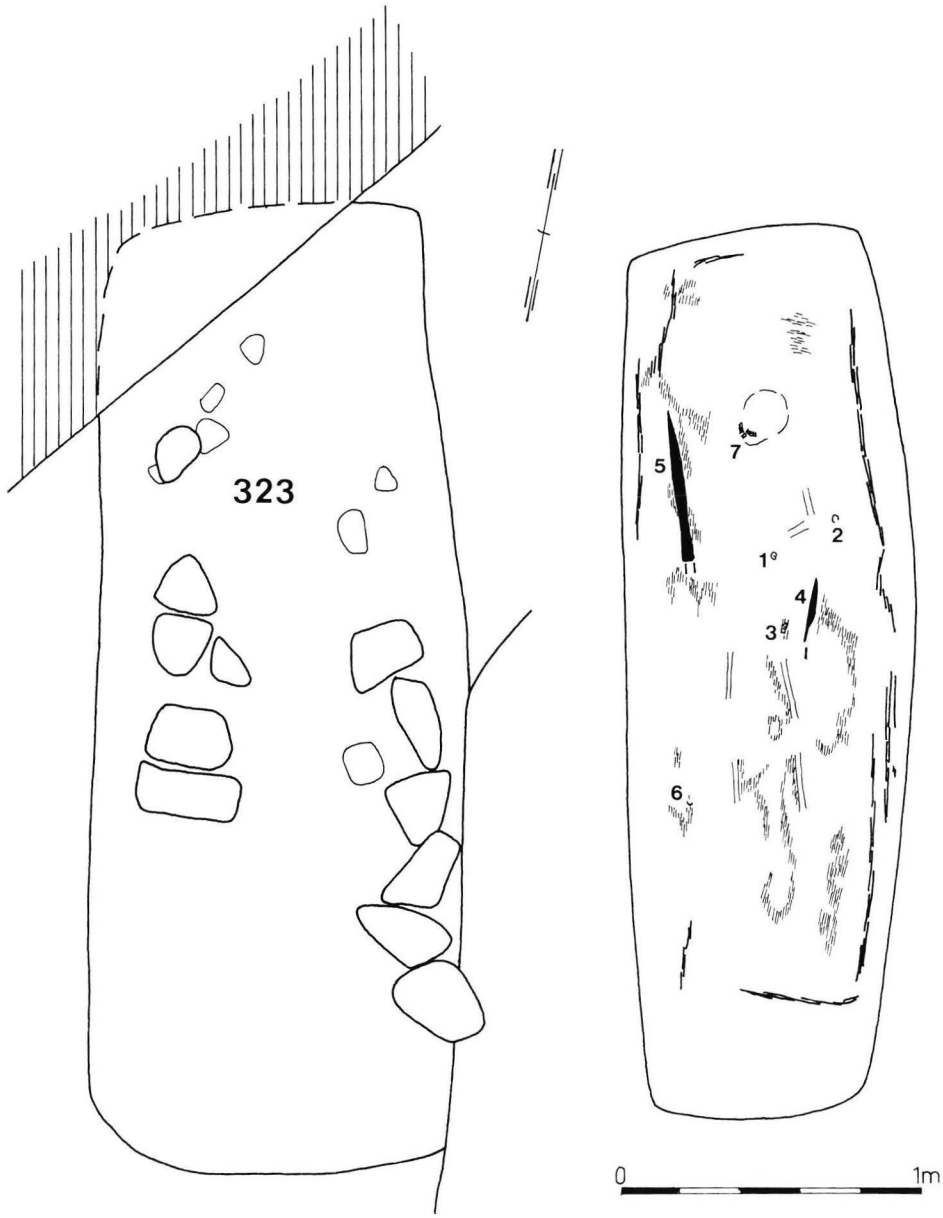

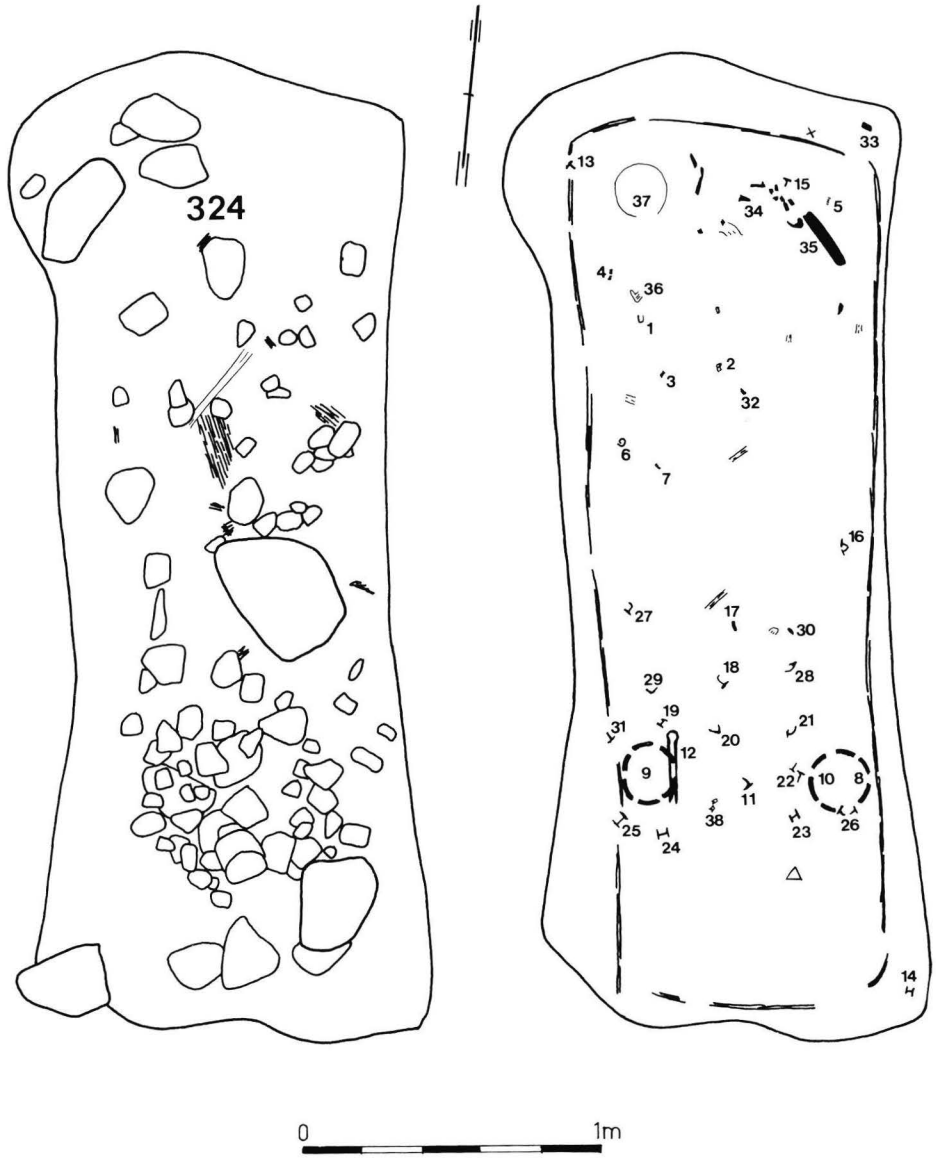

oli kaksi multakerrokseen ulottuvaa kiviriviä, ja hautakuoppa oli lähes tasaleveä ja suorapäinen, pohjaan melkoisesti kapeneva, ja siellä päistä kapeampi kuin keskeltä. Kuopan kaikilla reunoilla ja pohjalla tavattiin maatuneita puujälkiä, jotka ulottuivat reunoilla n. 15 cm pohjatasoa ylemmäksi. Vainajasta oli jäljellä vähän luutöhnää pääkallosta ja hampaita (7) haudan kaakkoispäässä sekä lisäksi jäänteitä raajojen luista. Sormus (3636, kartassa 1) oli vyötärön vaiheilla, veitsi ja kukkaro (3637, 3639, kartassa 4, 3) vähän vyötärön alapuolella. Keihäs oli sijoitettu vainajan oikealle puolelle kärki kaakkoon päin (3634, kartassa 5). Spiraalisormusten katkelmia oli parissa paikkaa (3633, 3635, kartassa 6, 2) ja täytemaasta löydettiin yksi saviastianpala (3641).

Löydökset:

3633. Pr. sormuksen katk., pit. n. 25 mm, kolmik. varrasta. K. 6.

3634. Keihäänkärki, putk., kapealehtinen, Petersenin E-tyyppiä, pit. 445 mm, josta putkea 85 mm, lehti 34×9 mm (Kt. 79/323:5). K. 5.

3635. Pr. spiraalisormuksen katk., kolmik. varrasta, läpim. 22–23 mm (Kt. 79/323:2). K. 2.

3636. Pr. spiraalisormus, keskikilv., koristettu kaivertamalla, läpim. 19 mm (Kt. 79/323:1). Lisäksi tekstiilin jäännöksiä. K. 1.

3637. Rautaveitsi, pit. n. 198 mm, josta ruotoa 85 mm, terä 16×7 mm (Kt. 79/323:4). K. 4.

3638. Raudanpala, 42×15×6 mm. K. 4.

3639. Nahkaisen kukkaron jäännös, jonka sisällä oli hopearahan sirpale, rahal. n:o 63 (Kt. 79/323:3). K. 3.

3640. Ihmisen hampaita 10 kpl ja katkelmia. K. 7.

3641. Saviastianpala. Täytemaasta.

HAUTA 324

Sijainti 96/86
Suunta N–S
Koko 320×115 cm,
pohjasta 300×115 cm
Syvyys 85–90 cm

Kuvataulu 85–86/
324:1–35
KM 18000:3642–3689

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli n. 30 cm. Se sivusi haudan 323 länsireunaa. Haudan eteläpäässä oli multaan ulottuva kivikasa, ja alempana täytemaassa oli muuallakin melko paljon kiviä. Ylhäältä hautakuoppa oli tasaleveä, mutta alempana se oli maan kivikkoisuuden johdosta epäsäännöllisempi muodoltaan. Kulmat olivat pyöristyvät ja pohja keskeltä syvimmällä. Kuopan reunoilla havaittiin selviä puunjäännöksiä n. 280×100–110 cm laajasta arkusta tai puukehyksestä, jonka reunat ovat olleet ainakin 20 cm korkeat. Niiden vaiheilta löydettiin myös nauloja (3643, 3648, 3652, 3656, 3666, 3671, 3674, 3678, kartassa 13–16, 25–27, 31). Vainajasta oli jäljellä pääkalloa (kartassa 37) kuopan luoteiskulmassa, mutta ihmisen hampaita löytyi myös n. 30 cm etelämpää (kartassa 36). Pieniä maatuneen luun jäännöksiä oli eri puolilla hautaa, ja eläimen hampaita tavattiin eteläpäästä saviastioiden väliltä (kartassa 38). Pääkallon vieressä, koilliskulmassa, oli suuri joukko raudanpaloja jostakin suuresta esineestä (3646–47, 3670, 3681, kartassa 33–35). Vainajan rinnan vaiheilla oli palasia luukammasta (3645, 3669, kartassa 1, 2), ja haudan tästä päästä löytyi myös spiraalikoristeiden katkelmia (3668, 3673, 3650, 3655, kartassa 3–5, 7) ja pieni pronssisormus (3651, kartassa 6). Eteläpäässä oli kaksi saviastiaa (3667, 3654, kartassa 9, 10) ja näiden välillä runsaasti maatunutta puuta ja sen ohessa nauloja ja niittejä (3658–3665, 3675–76, kartassa 11, 18–24, 28, 29); vaikutti siltä kuin tässä olisi ollut puinen lipas. Lännenpuoleisen saviastian vieressä oli keritsimet (3672, kartassa 12), itäisemmän astian sisältä löydettiin hopeinen sormus (3653, kartassa 8). Täytemaassa oli kiveyksen tasossa runsaasti hiiltä ja myös maatunutta luuta, pohjoispää oli täynnä raudanpalasia (3681), ja lisäksi löydettiin muutamia saviastianpaloja ja palanut luunsiru (3682–83).

Löydökset:

3642. Rautalevynpala, 35×18×3 mm (Kt. 86:32). K. 32.

3643. Naula, pit. 38 mm, kanta neliöm., 20×18 mm (Kt. 86:13). K. 13.

3644. Rautalevyä 3 palaa, suurin 18×12×4 mm.

3645. Luukamman paloja 2 kpl, 21×7 ja 17×9 mm, toinen koristettu ruutuornamentein (Kt. 85/324:1). K. 1.

3646. Rautalevyn pala, 42×36×3 mm (Kt. 86:33). K. 33.

3647. Raudanpaloja 2 kpl, suurempi 31×27×5 mm (Kt. 86:34). K. 34.

3648. Niitti, pit. 25 mm, kannat 21×13 ja 16×16 mm (Kt. 86:14). K. 14.

3649. Tekstiilinsiru, 7×7 mm, ehkä spiraalikoristeen keskustaa (ristikkoa?).

3650. Spiraalipyöryläkoristeen katkelma (Kt. 85/324:5). K. 5.

3651. Pr. spiraalisormus, tasakup. varrasta, läpim. 12 mm (Kt. 85/324:6). K. 6.

3652. Naula, pit. 30 mm, kanta soikea, 19×16 mm, varressa kiinni puuta (Kt. 86:15). K. 15.

3653. Hopeasormus, keskikilvellinen, koristettu leimaviivoin ja ympyrä- ja kolmioleimoin, läpim. 20 mm, lisäksi org. aineita (Kt. 85/324:8). K. 8.

3654. Saviastia, pyöreäpohjainen ja pyöristyväseinäinen, loivasti profiloitu, koristettu kahdeksalla nyöripainanteella, palasista kokoon liimattu ja katkelmallinen, kork. 140 mm, halk. 208 mm (Kt. 85/324:10). K. 10.

3655. Spiraalikoristeen katkelma, jossa langat kulkevat ensin yhden ja sitten kahden rinnakkaisen spiraalin lävitse (Kt. 85/324:7). K. 7.

3656. Naulojen kantakatkelmia 2 kpl, 36×14×16 mm ja 18×19×11 mm (Kt. 86:16, toinen). K. 16.

3657. Naula, pit. 37 mm, kanta 11×10 mm (Kt. 86:17). K. 17.

3658. Niitti, pit. 49 mm, kannat hajonneita, 17×8 ja 15×7 mm, puuta (Kt. 86:18). K. 18.

3659. Naula, suorakulmaisesti taipunut, oikaistuna n. 70 mm pitkä, kahtena palana, kanta särkynyt, 8×6 mm (Kt. 86:19). K. 19.

3660. Naulan varsikatkelmia 6 kpl, ehkä kahdesta naulasta, pisin 34 mm (Kt. 86:20). K. 20.

3661. Naulan katkelmia 2 kpl, pit. 29 ja 27 mm (Kt. 86:21). K. 21.

3662. Naula?, päästä taipunut, oikaistu pit. n. 55 mm, kanta ristimäinen? (Kt. 85/324:11). K. 11.

3663. Naula, pit. 29 mm, kanta palasina (Kt. 86:22). K. 22.

3664. Niitti?, useana palana, alkuper. pit. n. 30 mm, säilynyt kanta 16×14 mm (Kt. 86:23). K. 23.

3665. Niitti, yhdeksänä kappaleena, pit. 60 mm (Kt. 86:24). K. 24.

3666. Niitti, pit. 70 mm, säilynyt kanta 19×18 mm, toinen palasina (Kt. 86:25). K. 25.

3667. Saviastia, tasapohjainen, suorasivuinen, hyvin heikosti profiloitu, koristettu suun alapuolelta kuudella nyöripainanteella, kork. 161 mm, suun halk. 181 mm, pohjan n. 120 mm (Kt. 85/324:9). K. 9.

3668. Pr. spiraali, 7×4 mm, ja org. ainetta (Kt. 85/324:3). K. 3.

3669. Luukamman osia 3 kpl, yhdessä ruutukoristelua (Kt. 85/324:2). K. 2.

3670. Rautalevy, 160×45 mm, ja 25 palasta, joista osa muruja, yksi ehkä niitin kanta, 22×24 mm (Kt. 86:35). K. 35.

3671. Kaksi naulaa aivan palasina, yksi neliömäinen kanta 21×19 mm (Kt. 86:26). K. 26.

3672. Keritsimet, pit. 256 mm, toinen kärki poikki (Kt. 85/324:12). K. 12.

3673. Spiraaleja 6 kpl, 4×4 mm, aina kaksi rinnakkain, ja katkelmia sekä org. ainetta (Kt. 85/324:4). K. 4.

3674. Naula kahtena palana, käyrä, pit. 38 mm, kanta 12×12 mm (Kt. 86:27). K. 27.

3675. Naula kuutena palana, käyrä, alkuper. pit. n. 60 mm, puuta (Kt. 86:28). K. 28.

3676. Naulan varsikatkelma, käyrä, alkuper. pit. n. 55 mm (Kt. 86:29). K. 29.

3677. Rautavartaan katkelma, pit. 24 mm (Kt. 86:30). K. 30.

3678. Naula, pit. 22 mm, kanta 11×6 mm (Kt. 86:31). K. 31.

3679. Ihmisen hampaita 5 kpl. K. 36.

3680. Ihmisen hampaita 3 kpl. K. 37.

3681. Rautalevyn palasia ainakin 120 kpl, joista osa aivan muruja. Löydetty haudan pohjoispäästä.

3682. Saviastianpaloja 5 kpl, joista 3 reunasta, nämä kaikki eri astioista. Täytemaasta.

3683. Palanut luunsiru. Täytemaasta.

3684. Kvartsinsiru. Täytemaasta.

3685–3689. Hiilinäytteitä.

HAUTA 325

Sijainti	99/87	
Suunta	NNW–SSE	Kuvataulu 87/325:
Koko	365×120–125 cm	1–14
Syvyys	85 cm	KM 18000:3690–3717

Hauta sijaitsi peltoalueella, missä multakerroksen paksuus oli n. 25 cm. Haudan itäkulmaa oli rikottu hautaa 326 tehtäessä ja sen kaakkoispään ylitse kulki pelto-oja. Haudan päällä oli hieman epämääräinen kiveys, joka ehkä alkuaan on ollut säännöllisempi. Hautakuoppa oli miltei tasaleveä ja lähes suorakulmainen, ja puurakennelma sen pohjalla oli harvinaisen hyvin säilynyt. Puureunat, jotka näkyivät 20–30 cm ennen pohjatasoa, rajoittivat 330×110 cm laajaa aluetta, ja myös kuopan pohjalla oli selvä puukerros. Kehyksen luoteispään kulmat olivat aivan suorat. Vainaja oli luiden asemasta päätellen haudattu vatsalleen, pää luoteessa ja jalat kaakossa, ainakin toinen käsi oli taivutettu kyynärpäästä ylös. Vainajan pään yläpuolelle oli sijoitettu keritsimet (3699, kartassa 1), ja tämän päällä ja ympärillä oli useita spiraalikoristeita (3696–3698, 3701–3703, 3705–3707, 3711, 3713, kartassa 6–10, 12, 13, 15–17). Haudan lounaislaidalla oli lisäksi jäännöksiä suuresta spiraalikoristeesta (3709, kartassa 11) ja kahdesta spiraalirenkaasta (3712, 3708, kartassa 2, 3). Samalla laidalla olivat myös kaksi keihästä (3693, 3694, kartassa 4, 5), joiden kärjet olivat haudan luoteispäässä ja joiden varratkin olivat osittain säilyneet. Keihäät olivat säilyneistä puunjäännöksistä päätellen olleet n. 260 cm pitkiä. Haudan koillisreunalta löydettiin tulusrauta (3704, kartassa 14) ja pari naulaa(?) (3691, 3692). Yksi naula (3700) ja naudan hampaita (3716) löydettiin haudan luoteispäästä (kohta 19). Täytemaassa oli vain viisi saviastian palaa.

Löydökset:

3690. Raudan paloja, 2 kpl, 17×15×7 ja 18×16×3 mm.

3691. Rautanaulan katk., pit. 23 mm, kanta 14×12 mm.

3692. Rautanaula(?), viitenä muruna.

3693. Keihäänkärki, putk., kapealehtinen, Petersenin tyyppiä E, pit. 343 mm, josta putkea 93 mm, lehti 27×7 mm (Kt. 87:4). K. 4.

3694. Keihäänkärki, putk., kapealehtinen, pit. 202 mm, josta putkea 70 mm, lehti 22×7 mm (Kt. 87:5). K. 5.

3695. Raudanpala, 22×19×5 mm.

3696. Spiraalikoristeen katk. (Kt. 87:10). Org. aineita. K. 10.

3697. Spiraalikoriste (Kt. 87:13). K. 13.

3698. Spiraalikoriste (Kt. 87:12). Org. aineita. K. 12.

3699. Keritsimet, pit. 175 mm (Kt. 87:1). K. 1.

3700. Naulan katk., pit. 34 mm, kanta 13×13 mm. Puuta. K. 19.

3701. Spiraalikoristeen jäännös, aivan mitätön. K. 15.

3702. Spiraalikoristeen jäännös, aivan hajonnut. K. 16.

3703. Spiraalikoristeen jäännös, aivan hajonnut. K. 16.

3704. Tulusrauta, kaarevapäinen, 62×16×5 mm (Kt. 87:14). K. 14.

3705. Spiraalikoristeita ja kangasta. Yksi koristeista ristin muotoinen, kahdessa kaksi punospyörylää ja neljä spiraalia rivissä (Kt. 87:8, 8a–c). K. 8.

3706. Pr. spiraali, aivan hajonnut. K. 17.

3707. Spiraalikoriste, jossa kaksi punospyörylää ja neljä spiraalia rivissä (Kt. 87:7). K. 7.

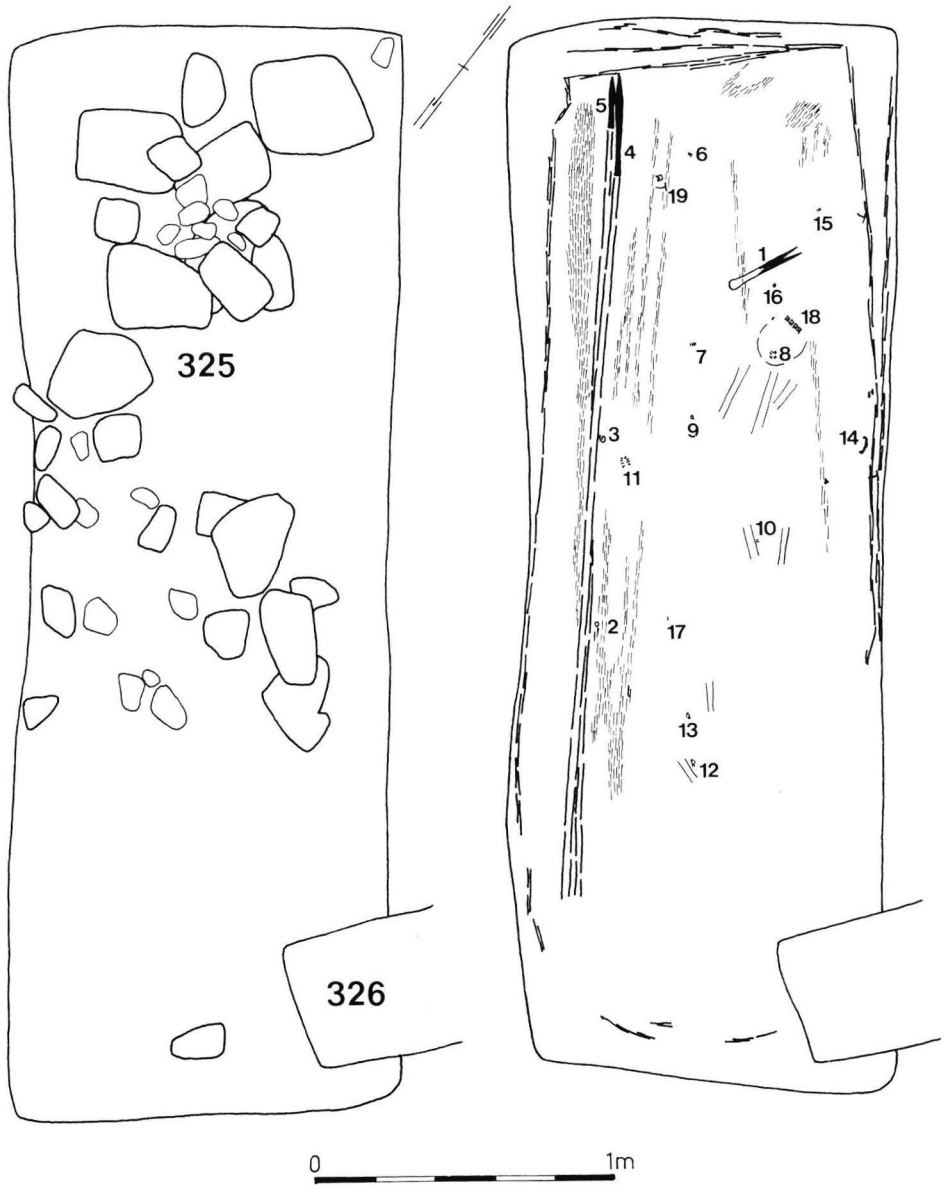

3708. Pr. spiraalisormus, pyöreätä varrasta, läpim. 17–18 mm (Kt. 87:3). Puuta. K. 3.

3709. Spiraalikoriste, jossa kaksi seitsemän spiraalin riviä ja nauhapunos näiden välissä, aivan hajoava (Kt. 87:11). K. 11.

3710. Pronssirengasta, hyvin pieniä paloja, luultavasti samaa kuin 3712. Org. aineita. K. 2.

3711. Spiraalikoristeen katkelma (Kt. 87:9). K. 9.

3712. Pronssirenkaan katkelmia, tasakuperaa varrasta, läpim. n. 16 mm (Kt. 87:2). Seulasta. K. 2?.

3713. Spiraalikoriste, katkelmallinen, kuten 3707? (Kt. 87:6). K. 6.

3714. Ihmisen hampaita, n. 20 kpl. K. 18.

3715. Ihmisen hampaita, 5 kpl. K. 18.

3716. Naudan hampaita. K. 19.

3717. Viisi saviastianpalaa täytemaasta.

HAUTA 326

Sijainti	101/87	Koko	280×45 cm
Suunta	SSW–NNE	Syvyys	90 cm

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli n. 25 cm. Sen luoteissivun päältä kulki pelto-oja, ja sitä tehtäessä oli rikottu hautoja 325 ja 327. Hautakuoppa oli tasaleveä, suorapäinen ja miltei suorakulmainen, pohja oli jokseenkin tasainen, hieman koilliseen viettävä. Kuopan pohjalla oli koillispäässä joitakin kiviä. Hautaus oli esineetön.

HAUTA 327

Sijainti	102/88	Kuvataulu	88/327:1
Suunta	NNW–SSE	KM	18000:3718–3720
Koko	230×65 cm		
Syvyys	75 cm		

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli n. 25 cm. Sitä oli rikottu hautoja 306, 326 ja 341 tehtäessä ja lisäksi pelto-oja kulki sen luoteispään yli. Yksi kookas kivi oli hieman pohjaa ylempänä haudan luoteispuoliskossa. Hautakuoppa oli miltei tasaleveä, luoteispäästä pyöristyvä, kaakkoispäästä suora, mutta vino, niin että lounaissivu oli koillissivua pitempi. Pohja oli hieman luoteeseen viettävä. Solki (3718, kartassa 1) löydettiin ojan rikkomasta osasta hautaa, niin että ei ole varmaa, oliko se alkuperäisellä paikallaan. Vain eläimen hampaat (3719, kartassa 2) olivat haudan tuhoutumattomassa kaakkoispäässä. Haudan 341 täytemaasta löytyi tulusrauta (3798, kartassa 3), joka todennäköisesti on joko tästä haudasta tai haudasta 306, ehkä mieluummin jälkimmäisestä. Täytemaassa oli pari saviastianpalaa (3720).

Löydökset:

3718. Tasavartinen pronssisolki, päistä levenevä, koristettu keskiosastaan pitkittäisellä kohoharjalla sekä uurteilla ja näiden kummaltakin puolelta poikittaisuurteilla. Neulankodan puoleisessa päätylevyssä on pisteympyräleimoja. Neula on ollut rautaa ja se on ruostunut muruiksi. Soljen koko 46×18–22 mm (Kt. 88/327:1). K. 1.

3719. Eläimen hampaita. K. 2.

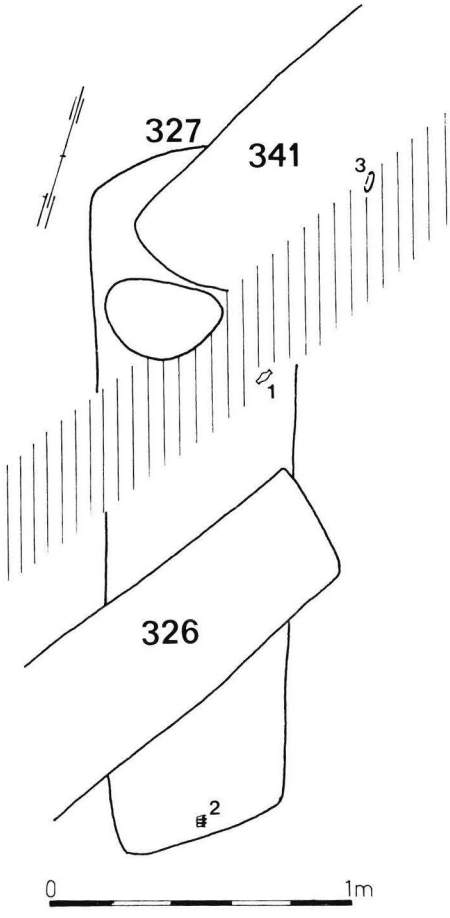

3720. Saviastianpaloja 2 kpl, koristeettomia. Täytemaasta.

HAUTA 328

Sijainti 98/92
Suunta SW–NE
Koko 175×100 cm,
pohjasta 135×75 cm
Syvyys 60–65 cm

Valokuva 60
KM 18000:3721–3730

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli 25–30 cm. Sen eteläkulman yli kulki kaapelioja. Lohkotuista kivistä tehty kiveys, josta yksi kivi ulottui multakerrokseen, kiersi haudan koillispäätä hautakuopan puoliväliin ulottuen. Muut kivet olivat alempana, vain 10–15 cm pohjatasoa ylempänä. Hautakuoppa oli tasaleveä, pyöreäkulmainen ja pohjasta pyöristyvä. Siitä löydettiin vahvasti hiiltyneitä jälkiä puurakenteesta, jonka laajuus oli n. 100×60 cm, ja kuopan koillispuoliskossa oli hiiltynyt kerros lähes 20 cm paksu. Pinnalta löytyi kookas naula (3721) ja liitupiipun varren katkelma (3725), alempana täytemaassa oli naulan katkelma, saviastian muruja ja palanutta savea (3722–3724). Vainajasta ei tavattu jälkiä, ja mikäli kysymyksessä oli hautaus, se oli esineetön.

Löydökset:

3721. Rautanaula, pit. 113 mm, kanta 22,5×9 mm. Löydetty pinnalta.

3722. Naulan katkelma, 21×7 mm. Pohjalta.

3723. Saviastian muruja 3 kpl. Täytemaasta.

3724. Palanutta savea 20 möykkyä. Täytemaasta.

3725. Liitupiipun varren katkelma, toisessa päässä poikkiviivoja koristeena, pit. 37 mm. Kuopan yläosasta.

3726–3730. Hiilinäytteitä.

HAUTA 329

Sijainti 100/91
Suunta SSE–NNW
Koko 280×165 cm,
pohjasta 230×95–105 cm
Syvyys 75 cm

Kuvataulu 88/329: 1–8
KM 18000:3731–3742

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli n. 30 cm. Sen keskiosan päällitse kulki kaapelioja. Haudan koillissivulla oli rivi kiviä, joista äärimmäisinä päissä olevat ulottuivat multakerrokseen. Lounaissivullakin oli pari kiveä lähellä mullan rajaa. Hautakuoppa oli tasaleveä, pyöristyväkulmainen. Se ka-

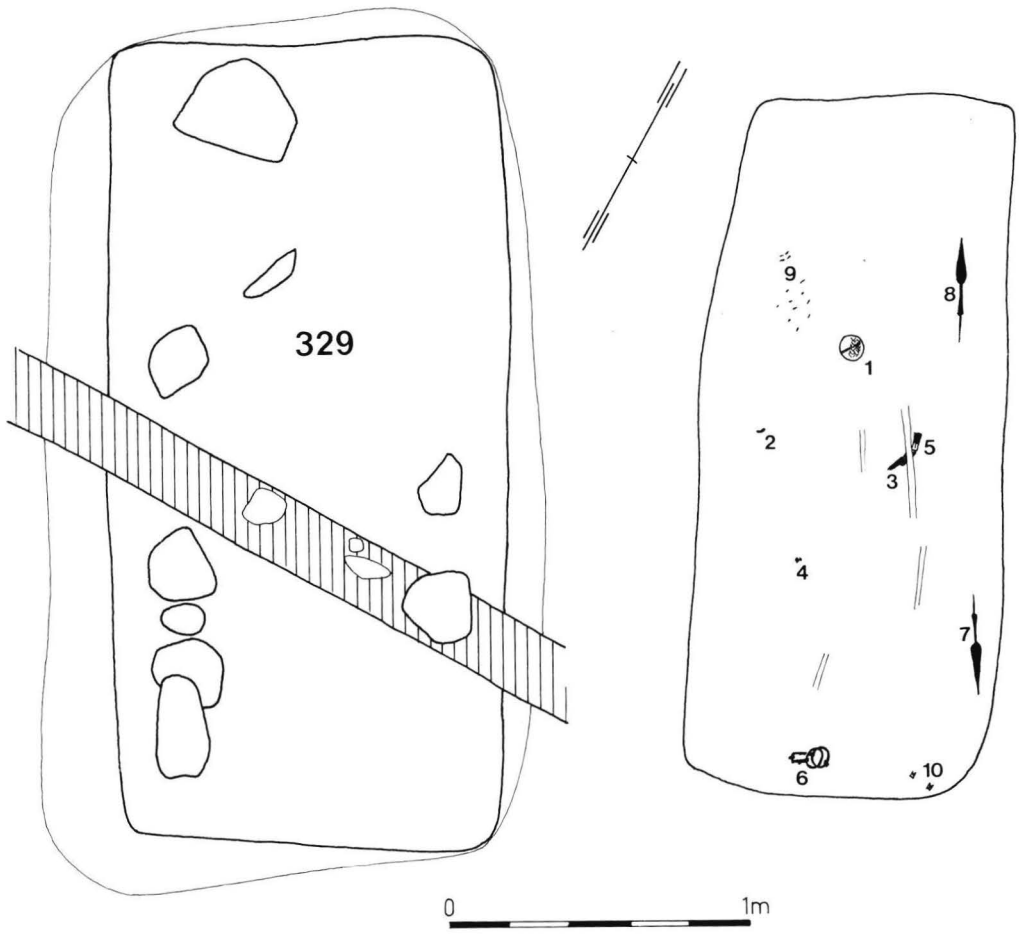

peni huomattavasti pohjaan, joka oli pyöristyvä. Leveydestään huolimatta hauta sisälsi vain yhden vainajan, josta oli jäljellä alaraajojen luita kuopan luoteispuoliskossa. Länsireunalla oli kaksi keihästä kärjet vastakkaisiin suuntiin osoittaen (3733, 3739, kartassa 7, 8). Vainajan vatsan vaiheilla oli pyöreä solki (3737, kartassa 1) takasivu ylöspäin kääntyneenä, ja vasemman reisiluun vieressä oli vyönsolki ja heloja (3735–36, kartassa 3, 5). Haudan itäreunalta tavattiin pieniä rautalevyn katkelmia (3740, kartassa 9), rautaesineen pala (3731, kartassa 2) ja lyhyt rautaniitti (3734, kartassa 4). Jalkopäässä oli kuolaimet (3732, kartassa 6) ja eläimen hampaita (3741, kartassa 10). Täytemaassa oli muutamia saviastianpaloja (3742).

Löydökset:

3731. Rautaesineen pala, 45×13×13 mm (Kt. 88/329:2). K. 2.

3732. Rautakuolaimet, kolminiveliset, renkaat pyöreätä varrasta, paks. 9 mm, halk. 73 ja 76 mm (Kt. 88/329:6). K. 6.

3733. Keihäänkärki, ruodollinen ja suippolehtinen, pit. 319 mm, josta ruotoa 100 ja kaulaa 68 mm, lehti 32×7 mm (Kt. 88/329:7). K. 7.

3734. Rautaniitti, pit. 14 mm, kannat 17×15 ja 12×11 mm (Kt. 88/329:4). K. 4.

3735. Vyön päätehelo ja 2 kpl, rautaa, kaksinkertaisia, pit. 65 ja 70 mm, toiseen päähän suippenevia (Kt. 88/329:3). K. 3.

3736. Vyönsolki, rautaa, nelikulmainen, varustettu kaksinkertaisella, suorakaiteen muotoisella rautahelalla, koko 56×28 mm (Kt. 88/329:5). K. 5.

3737. Pyöreä puhkonainen solki, ratasmainen, 71×72 mm, koristettu kaiverretuilla viivoilla ja pisteympyröillä. Yhteen »puolaan» on lyöty vahingossa ympyräleima kolmeen kertaan. Soljen takasivulla on reunalista. Rautaisesta neulasta on vain vähän kärkipäätä jäljellä. Solki oli löydettäessä nurin ja sen päällä oli säilynyt kappale kangasta (Kt. 88/329:1). Org. aineita. K. 1.

3738. Raudanpaloja 5 kpl, suurin 31×16×3 mm.

3739. Keihäänkärki, ruodollinen ja suippolehtinen, pit. 352 mm, josta ruotoa 90 ja kaulaa 74 mm, lehti 31×7 mm (Kt. 88/329:8). K. 8.

3740. Rautalevyn paloja 35 kpl, pieniä. K. 9.

3741. Naudan hampaita. K. 10.

3742. Saviastianpaloja, 5 kpl, joista yksi reunasta. Täytemaasta.

HAUTA 330

Sijainti 99/94
Suunta N–S
Koko 230×100 cm,
pohjassa 210×65–90 cm
Syvyys 55 cm

Valokuva 48
Kuvataulu 89/330:1–4
KM 18000:3743–3747

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli 25–30 cm. Sen pohjoispäässä oli multakerrokseen ulottuva, läpimitaltaan n. 40 cm oleva kivi, ja keskustan päällä oli usean suurehkon kiven muodostama kiveys. Hautakuoppa oli yläosastaan tasaleveä ja pyöristyväkulmainen, alempaa keskeltä kapeampi. Pohja oli muuten tasainen, mutta kulmissa oli 5–10 cm syvemmälle ulottuvat pyöreät kuopat, jotka olivat täynnä maatunutta puuta. Tätä esiintyi myös kuopan reunoilla paikoin 10 cm korkealti, ja pohjalla oli ohut tumma kerros. Vainajasta oli jäljellä vain vähän luutöhnää pääkallosta haudan pohjoispäässä sekä reisiluun jäännös haudan keskivaiheilla. Keihäänkärki (3743, kartassa 4), spiraalikoriste (3746, kartassa 1), eläimen hammas (3747, kartassa 5) ja toinen saviastia (3744, kartassa 2) olivat vainajan vasemman olkapään vaiheilla, toinen saviastia löydettiin aivan kuopan luoteiskulmasta (3745, kartassa 3).

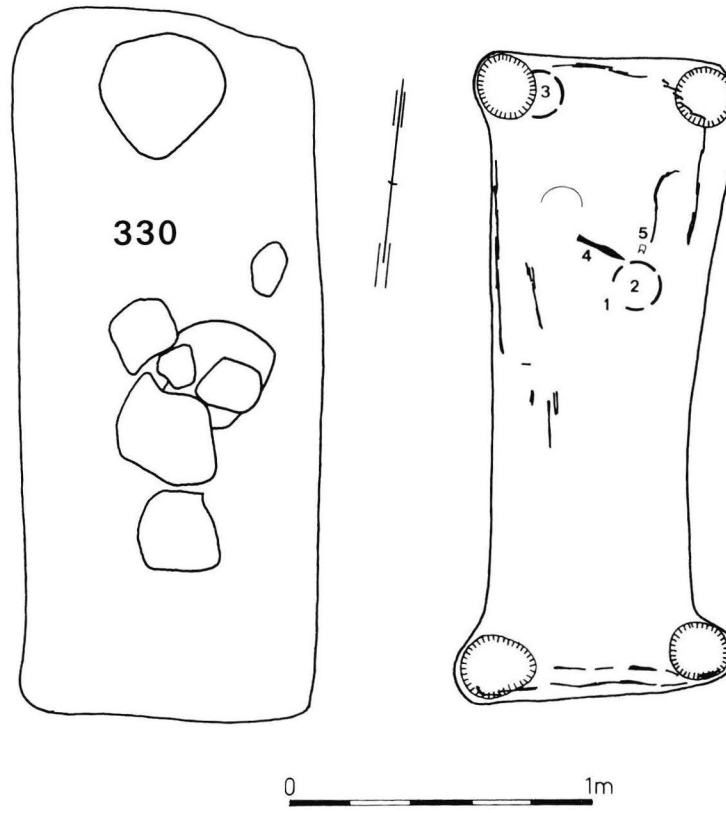

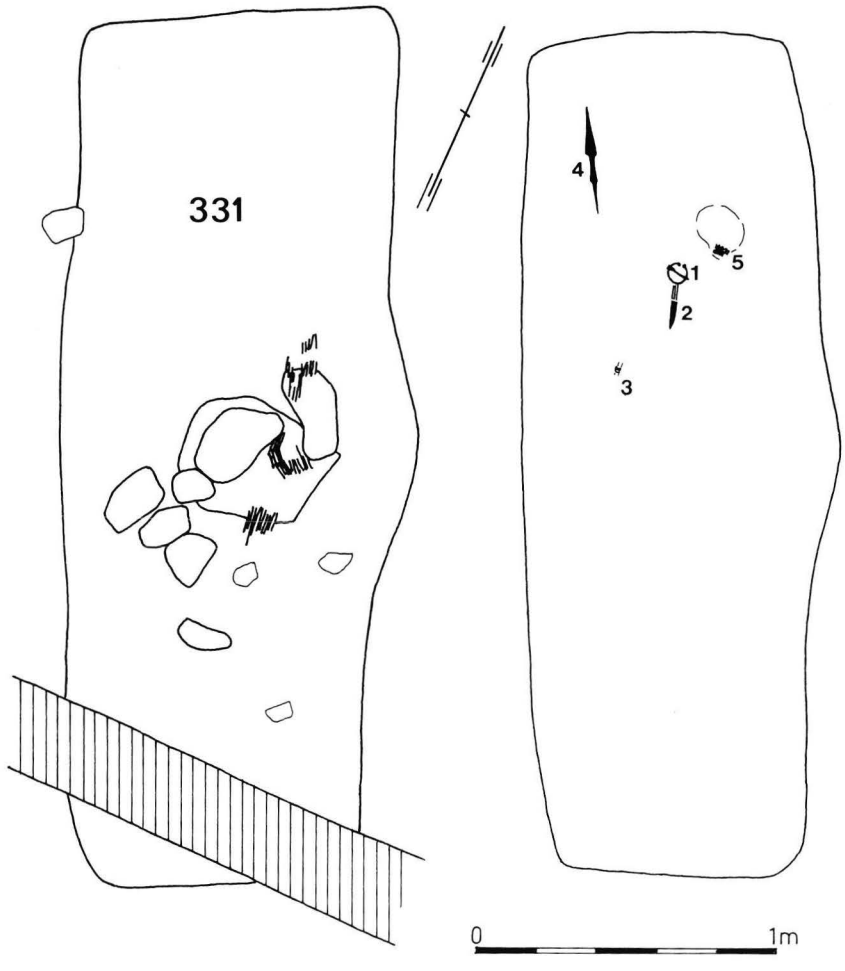

Löydökset:

3743. Keihäänkärki, putk., kapealehtinen, lehden ja putken yhtymäkohdassa porras, pit. 195 mm, josta putki n. 73 mm, lehti 18×10 mm (Kt. 89/330:4). K. 4.

3744. Saviastianpaloja 110 kpl, astiasta, joka on ollut pyöristyväpohjainen, loivasti profiloitu ja koristettu neljällä nyöripainanteella, kork. n. 85 mm, halk. n. 150 mm (Kt. 89/330:2). K. 2.

3745. Saviastia, tasapohjainen, pyöristyväseinäinen, reunan alta hieman profiloitu, kork. 147 mm, suurin halk. 188 mm, pohjan halk. n. 100 mm (Kt. 89/330:3). K. 3.

3746. Kulmakoriste spiraaleista, 3-osainen (Kt. 89/330:1). K. 1.

3747. Naudan hammas. K. 5.

HAUTA 331

Sijainti 102/93
Suunta NNW–SSE
Koko 285×80–105 cm
Syvyys 70–75 cm

Kuvataulu 90/331:1–4
KM 18000:3748–3754

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli 25–30 cm. Sen etelänurkan yli kulki kapea kaapelioja, mutta muuten hauta oli täysin säilynyt. Haudan keskikohdalla oli täytemaassa muutamien suurehkojen kivien muodostama latomus, joka ei kuitenkaan ollut välittömästi vainajan päällä. Sen yhteydessä oli hiilenpaloja ja nokista maata. Hautakuoppa oli päihin kapeneva, suorapäinen ja tasapohjainen. Vainajasta oli jäljellä pääkalloa haudan luoteispäässä (kartassa 5) sekä luita sormuksen (3748, kartassa 3) yhteydessä. Oikean olkapään vaiheilta löydettiin rautainen solki (3750, kartassa 1) ja veitsi (3751, kartassa 2), ja keihäänkärki tavattiin haudan länsikulmasta (3749, kartassa 4). Täytemaassa oli vain muutamia saviastianpaloja (3753).

Löydökset:

3748. Pr. spiraalisormus, kolmikulmaista varrasta, läpim. 15–16 mm, palasina (Kt. 90/331:3). Sormen luita. K. 3.

3749. Keihäänkärki, ruodollinen ja suippolehtinen, pit. 352 mm, josta ruotoa 103 ja kaulaa 76 mm, lehti 33×5 mm (Kt. 90/331:4). K. 4.

3750. Hevosenkenkäsolki, rautaa, pyöreätä varrasta, päät rullalle käännetyt, neulan kanta kapea, kärki jonkin verran poikki. Soljen koko 72×72 mm, neulan pit. n. 73 mm (Kt. 90/331:1). K. 1.

3751. Rautaveitsi, pit. 161 mm, josta ruotoa 57 mm, terä 23×6 mm (Kt. 90/331:2). K. 2.

3752. Ihmisen hampaita 10 kpl ja paloja. K. 5.

3753. Saviastianpaloja 5 kpl, koristeettomia. Täytemaasta.

3754. Hiilinäyte. Kiveyksestä.

HAUTA 332

Sijainti 108/91
Suunta NNW–SSE
Koko 280×100 cm
Syvyys 60 cm

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli n. 25 cm. Se oli suurimmaksi osaksi tuhoutunut suurta kiveä räjäytettäessä ja viemäriä kaivettaessa v. 1969, niin että mitat ovat vain arvioita. Hautakuoppa vaikutti suorasivuiselta ja pyöristyväkulmaiselta, pohja oli säilyneissä kohdissa tasainen. Hautaus oli esineetön.

HAUTA 333

Sijainti 100/97
Suunta NW–SE
Koko 270×80–110 cm
Syvyys 80 cm

Valokuva 48
Kuvataulu 90/333:1–6
KM 18000:3755–3764

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli 25–30 cm. Sen kaakkoispäätä sivusi hauta 334, joka kuitenkin oli matalampi. Haudan luoteispäässä oli pyöreähkö, multakerrokseen ulottuva ja nokimaan ympäröimä kiveys, josta löydettiin myös maatuneita luita. Sen ja vainajan välillä oli n. 15–20 cm paksu hiekkakerros. Pari suurehkoa kiveä oli myös haudan kaakkoispään päällä. Hautakuoppa oli hieman luoteeseen levenevä, pyöristyväkulmainen ja tasapohjainen. Sen reunoilla oli puuta n. 240×65 cm laajasta arkusta, jossa on ehkä ollut myös puinen kansi. Lounaisreunalla jäljet ulottuivat jopa 40 cm korkealle. Vainajasta oli jäljellä pääkalloa ja hampaita haudan luoteisosassa (kartassa 7) sekä hieman raajojen luita. Tämän oikealta olkapäältä löydettiin pronssinen koruneula (3758, kartassa 3), ja sen vieressä oli pieni rannerengas (3759, kartassa 1) ja sormus (3757, kartassa 2). Rinnan päällä oli veitsi (3760, kartassa 5) ja oikealla sivulla kärjet jalkopäätä päin kaksi keihästä (3755, 3756, kartassa 4, 6). Täytemaassa oli pari saviastianpalaa (3763).

Löydökset:

3755. Keihäänkärki, putk., pit. 244 mm, josta putkea 107 mm, lehti pyöristyväkantainen, tylppäkärkinen, hiukan harjava, 33×8 mm (Kt. 90/333:4). K. 4.

3756. Keihäänkärki, ruodollinen ja väkäsellinen, pit. 286 mm, josta ruoto 88 ja kaula 95 mm, lehti 26×8 mm, toinen väkänen poikki (Kt. 90/333:6). K. 6.

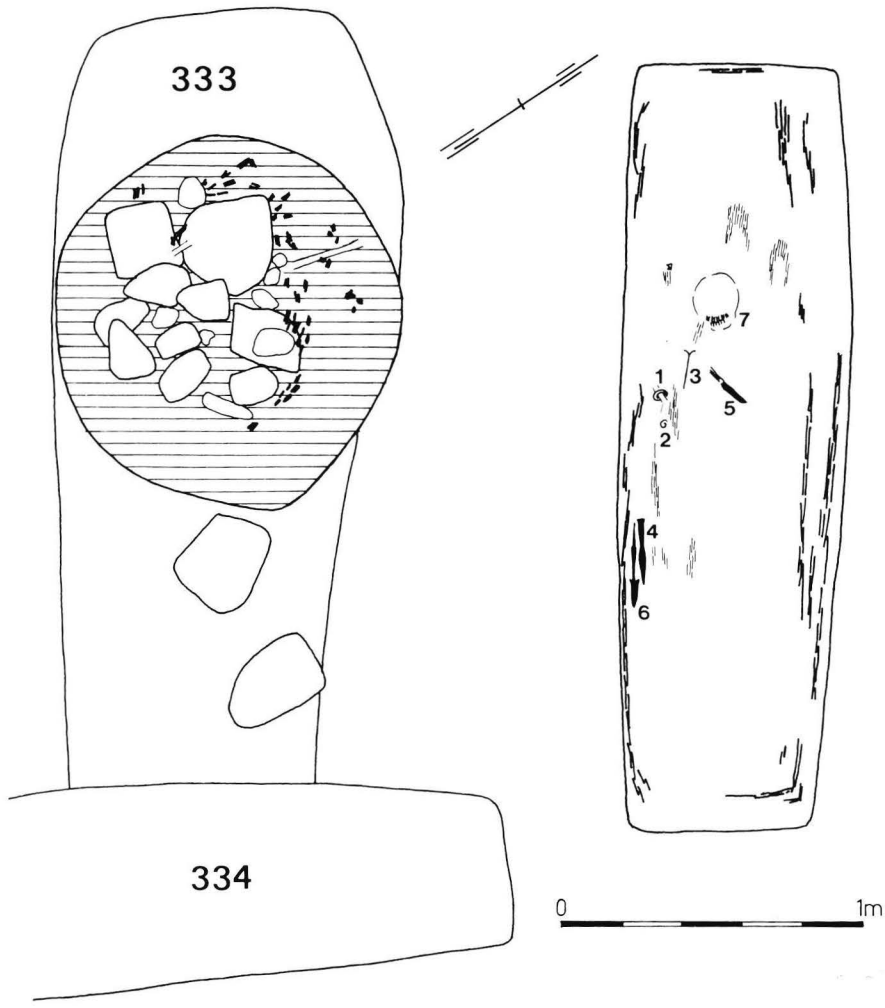

3757. Pr. spiraalisormus, kolmikulmaista varrasta, katk., läpim. 11–13 mm (Kt. 90/333:2). K. 2.

3758. Pr. kolmioneula, pit. 136 mm, viitenä palana, viivakoristeinen, kolmion alapuolella reikä, jossa lankaa, ja neulan ohella oli muutenkin org. aineita (Kt. 90/333:3). K. 3.

3759. Pr. rannerengas, päihin kapeneva, 37×32 mm, poikkileikkaus kuusikulmainen, 10×7 mm, päiden koristeena vinoviivoja (Kt. 90/333:1). Renkaan yhteydessä oli löydettäessä taljaa ja muita org. aineita. K. 1.

3760. Rautaveitsi, pit. 155 mm, josta ruotoa ja vartta n. 60 mm, terä 21×7 mm (Kt. 90/333:5). K. 5.

3761. Ihmisen hammas.

3762. Ihmisen hampaita 3 kpl ja muruja. K. 7.

3763. Saviastianpaloja 2 kpl, koristeettomia. Täytemaasta.

3764. Puunäyte.

HAUTA 334

Sijainti 101/96
Suunta SSW–NNE
Koko 235×70 cm, pohjasta 220×55 cm
Syvyys 45 cm

Valokuva 48
Kuvataulu 91/334:1–4
KM 18000:3765–3771

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli 25–30 cm. Se sivusi haudan 333 kaakkoispäätyä. Hautakuoppa oli miltei tasaleveä, suorasivuinen ja suorapäinen, jokseenkin tasapohjainen. Siinä tavattiin jäännöksiä 200×45 cm laajasta arkusta tai puukehyksestä, jonka laitoja oli säilynyt n. 10 cm korkealti. Haudan pohjalla oli ohut tumma kerros ja myös maatunutta puuta. Vainajasta oli jäljellä kalloa kuopan lounaispäässä ja alaraajojen luita. Ihmisen hammas löytyi myös n. 50 cm pääkallosta koilliseen vainajan vyötärön vaiheilta (kartassa 5). Vasemman olkavarren vierestä löydettiin helmi (3767, kartassa 3), sirppi (3765, kartassa 1) oli oikean lonkan päällä, toinen spiraalikoriste (3768, kartassa 4) löydettiin haudan jalkopäästä, toinen (3766, kartassa 2) näytti olevan arkun ja hautakuopan reunan välissä oikean olkavarren vaiheilla. Täytemaassa oli muutamia saviastianpaloja (3771).

Löydökset:

3765. Sirpin terä, pit. 214 mm, lev. 28 mm, ruodossa on reikä ja sen pää on taivutettu (Kt. 91/334:1). K. 1.

3766. Kankaan reunan katkelma, johon on pujotettu kolme kolmen pr. renkaan ryhmää, paks. 7 mm (Kt. 91/334:2). K. 2.

3767. Helmi, katkelmallinen, kuvioitu valkein ja

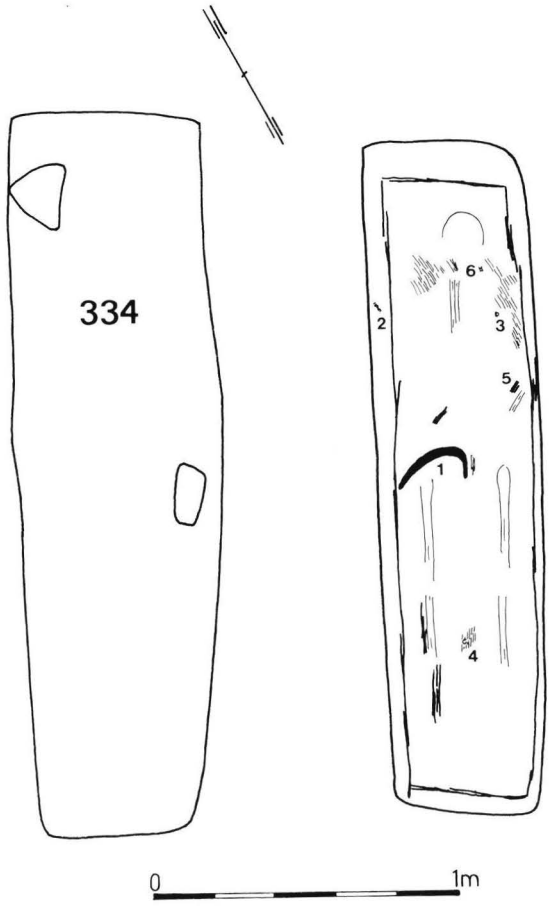

ruskein kulmaviivoin, 7×7 mm (Kt. 91/334:3). K. 3.

3768. Kankaan reunaa, johon pujotettu kolme pr. rengasta (Kt. 91/334:4). K. 4.

3769. Ihmisen hammas. K. 5.

3770. Ihmisen hampaan katkelmia ainakin kahdesta hampaasta. K. 6.

3771. Saviastianpaloja 5 kpl, yhdessä pieniä kuoppia, toisessa viivoja koristeena. Täytemaasta.

HAUTA 335

Sijainti	104/96	Valokuva 48
Suunta	ESE–WNW	Kuvataulu 91/335:1–3
Koko	220×120 cm	KM 18000:3772–3780
Syvyys	65 cm	

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli 25–30 cm. Sen päällä oli multakerrokseen ulottuva, miltei koko hautakuopan laajuinen kiveys, joka oli tehty yli 20 cm läpimitaltaan olevista kivistä. Hautakuoppa oli soikeahko ja pyöristyväpohjainen. Kaakkois-, lounais- ja luoteislaidalla oli maatuneen puun jäännöksiä n. 10–15 cm korkealti ja ne näyttivät rajaavan n. 205×110 cm laajaa aluetta; koillisreunalla ei puuta kuitenkaan havaittu. Vainajia oli ainakin kaksi, ehkä kolmekin, sillä ihmisen hampaita tavattiin kuopan kaakkoispuoliskosta kolmesta eri paikasta (kohdat 4, 5 ja 6). Lisäksi oli säilynyt merkkejä raajojen luista. Mahdollisesti kuoppaan oli haudattu aikuinen ja kaksi pientä lasta. Löydökset, rautaneula (3778, kartassa 1), sormus (3773, kartassa 2) ja veitsi (3772, kartassa 3), olivat kaikki lounaisimman ja kookkaimman vainajan ohella. Täytemaassa oli muutamia saviastianpaloja ja palanut savenpala (3779–80).

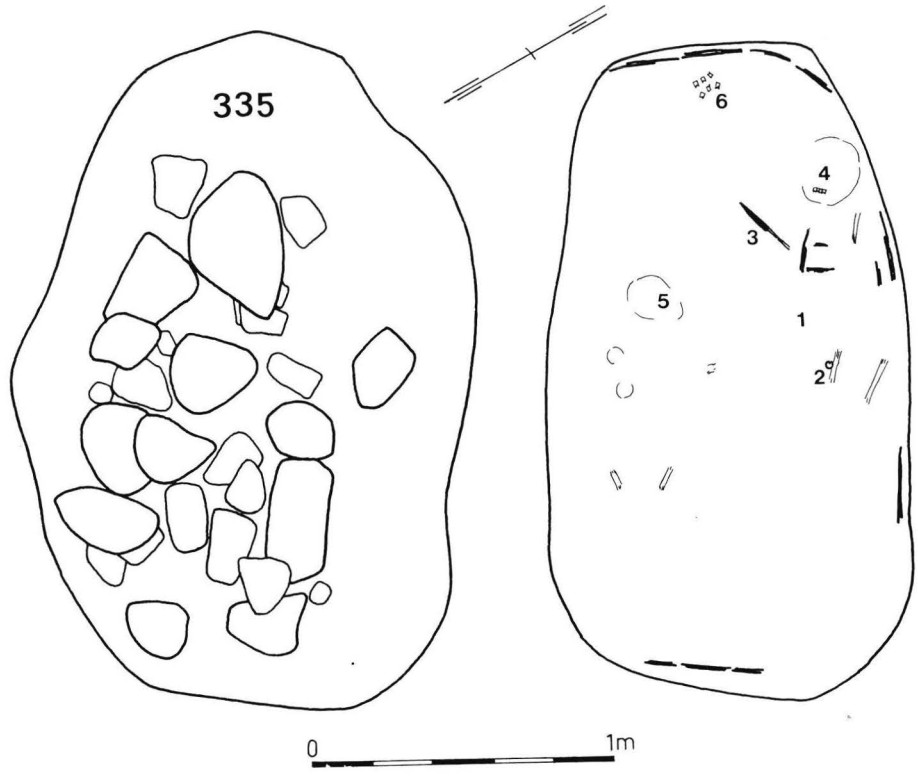

Löydökset:

3772. Rautaveitsi, pit. 196 mm, josta ruotoa 78 mm, terä 20×5 mm (Kt. 91/335:3). K. 3.

3773. Pr. sormuksen katk. 12 kpl, varras tasakuperaa, org. aineita (Kt. 91/335:2). K. 2.

3774. Ihmisen hampaita 12 kpl ja katkelmia. K. 4.

3775. Ihmisen hampaita 3 kpl. K. 5.

3776. Ihmisen hampaita 6 kpl ja katkelmia. K. 6.

3777. Pääkallon jäännöksiä. K. 4.

3778. Rautaneula, pit. n. 52 mm, palasina (Kt. 91/335:1). K. 1.

3779. Saviastianpaloja 6 kpl, osaksi aivan pieniä, koristamattomia. Täytemaasta.

3780. Palanut savenpala. Täytemaasta.

HAUTA 336

Sijainti 93/88 Valokuva 52
Suunta NW–SE KM 18000:3781
Koko 80×55 cm
Syvyys 60 cm

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli n. 30 cm. Sitä tehtäessä oli leikattu hieman haudan 285 länsikulmaa. Hautakuoppa oli muodoltaan lähes suorakulmainen ja pohja oli pyöristyvä. Täytemaassa oli saviastianpala (3781), mutta hautaus oli esineetön.

Löydös täytemaasta:

3781. Saviastianpala, koristeeton.

HAUTA 337

Sijainti 106/98 Kuvataulu 91/337:1
Suunta SSW–NNE KM 18000:3782–3784
Koko 235×75 cm
Syvyys 90 cm

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli n. 30 cm. Hautakuopan reunat olivat mutkittelevat, koillispää oli suora, lounaispää pyöristyvä, pohja jokseenkin tasainen. Koillispäässä oli täytemaassa yksi suurehko kivi lähellä pohjaa. Länsikulmasta, aivan pohjalta, löydettiin keihäänkärki (3782, kartassa 1), mutta mitään merkkejä vainajasta ei havaittu. Täytemaassa oli pari saviastianpalaa ja rautakuonamöykky (3783–84).

Löydökset:

3782. Keihäänkärki, ruodollinen ja väkäsellinen, pit. 222 mm, josta ruoto n. 65 mm ja kaula n. 80 mm, lehti 77×24×8 mm (Kt. 91/337:1). Lehden kärki on löytämisen jälkeen murtunut. K. 1.

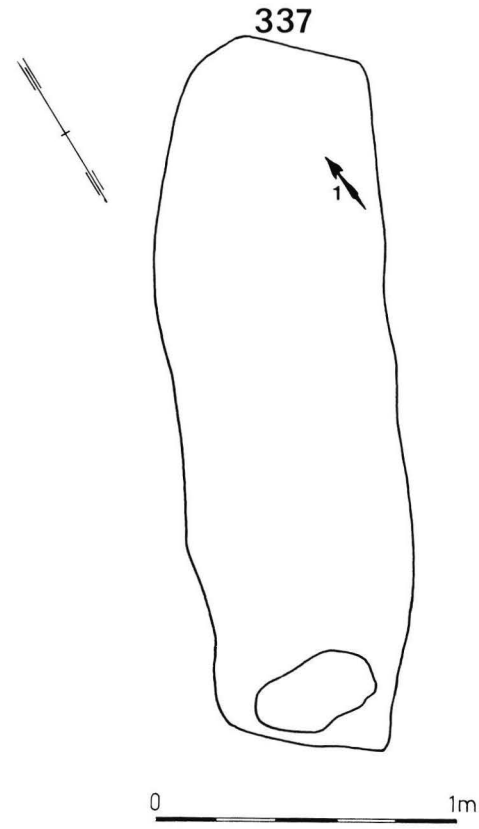

3783. Saviastianpaloja 2 kpl, koristeettomia. Täytemaasta.

3784. Rautakuonamöykky. Täytemaasta.

HAUTA 338

Sijainti 107/96 Kuvataulu 91/338:1–4
Suunta SE–NW KM 18000:3785–3793
Koko 280×95 cm,
pohjasta 250×80 cm
Syvyys 85 cm

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli n. 25 cm. Sen keskiosan päällitse kulki pelto-oja. Kummassakin päässä hautaa oli multakerrokseen ulottuva kivikasa. Luoteispään kasa oli alempana ja se oli tiheämpi. Hautakuoppa oli suorasivuinen, aivan tasapohjainen ja pyöristyväkulmainen. Sen reunoilla oli jälkiä n. 220×75 cm laajasta arkusta tai puuvuorauksesta. Lounaisreunalla maatunutta puuta oli 25 cm korkealti. Vainajasta oli säilynyt pääkalloa haudan kaakkoispäässä (kartassa 6) sekä vähän luujäännöksiä muuallakin. Oikean olkapään vaiheilta löydettiin koruneula (3787, kartassa 1), sormus oli vasemmalla kyljellä (3788, kartassa 3) ja keihäänkärki tavattiin kuopan itäkulmasta (3786, kartassa 2). Haudan pinnalla oli rautarenkaan puo-

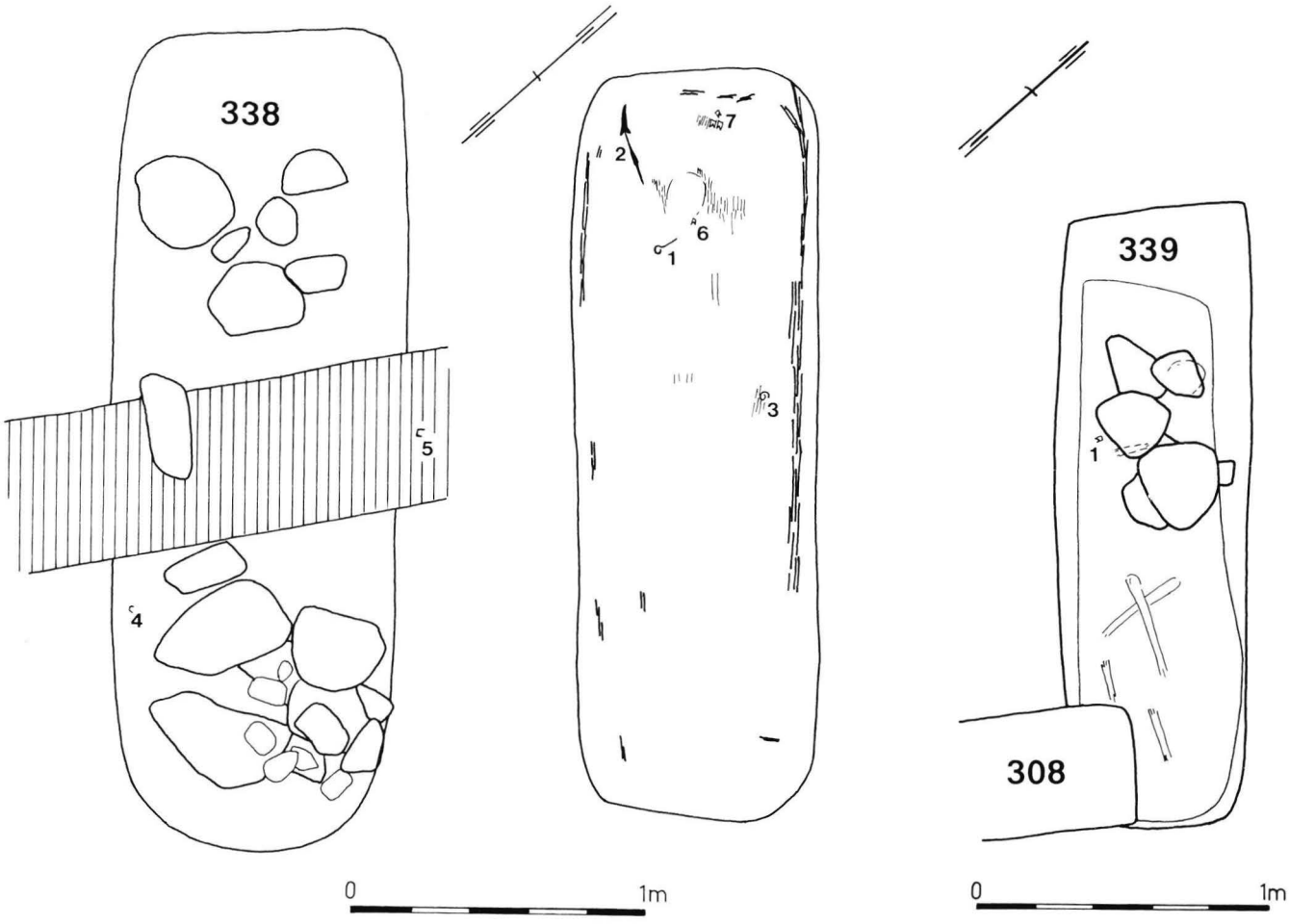

likas (3785, kartassa 4), ojan kohdalta löydettiin koukkumainen rautaesine (3793, kartassa 5), joka ehkä on moderni. Aivan haudan kaakkoispäässä oli naudan hampaita (3790, kartassa 7), ja täytemaassa oli muutamia saviastianpaloja ja palanut luunsiru (3791–92).

Löydökset:

3785. Rautarenkaan puolikas, halk. n. 30 mm (Kt. 91/338:4). K. 4.

3786. Keihäänkärki, ruodollinen ja väkäsellinen, pit. 285 mm, josta ruotoa 114 ja kaulaa 83 mm, lehti 28×8 mm (Kt. 91/338:2). K. 2.

3787. Paimensauvaneula, rautaa, pit. 112 mm, kärki jonkin verran poikki, renkaan halk. 24 mm (Kt. 91/338:1). K. 1.

3788. Pr. spiraalisormus, kolmikulm. varrasta, läpim. 18 mm, monena palana (Kt. 91/338:3). Sormen luu. K. 3.

3789. Ihmisen hampaan katkelma. K. 6.

3790. Naudan hampaita. K. 7.

3791. Saviastianpaloja 5 kpl, koristeettomia. Täytemaasta.

3792. Palanut luunsiru. Täytemaasta.

3793. Rautaesineen katkelma, koukkumainen, ehkä moderni, 54×54×10 mm. Löydetty haudan ylitse kulkevan ojan kohdalta. K. 5.

HAUTA 339

Sijainti 107/94 KM 18000:3794
Suunta NW–SE
Koko 215×70 cm,
pohjasta 180×45–55 cm
Syvyys 65 cm

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli n. 25 cm. Sen eteläkulmaa oli rikottu hautaa 308 tehtäessä, pelto-oja kulki sen luoteispään ylitse, ja viemäriojaa kaivettaessa v. 1969 oli hävitetty sen kaakkoispäätä. Haudan keskivaiheilla oli kuuden kiven muodostama 65×40 cm laaja kiveys, joka ulottui mullan rajaan. Hautakuoppa oli yläosastaan tasaleveä, suorasivuinen ja suorapäinen. Se lyheni melkoisesti pohjaan, ja täällä luoteispää oli kaakkoispäätä kapeampi, pohja oli tasainen. Kuopan pohjalla oli jäännöksiä pääkallosta, joka oli haudan luoteispäässä, sekä varsinkin alaraajojen luista, mutta mitään esineitä ei tavattu.

Löydökset:

3794. Ihmisen hammas. K. 1.

HAUTA 340

Sijainti 105/90 KM 18000:3795–3797
Suunta SW–NE
Koko ain. 160×110 cm
Syvyys 75 cm

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli n. 25 cm. Sen lounaispää oli ehkä tuhottu hautaa 305 tehtäessä. Hautakuoppa oli suorasivuinen, pyöristyväkulmainen ja pohjasta pyöristyvä. Täytemaassa oli saviastianpaloja, rautakuonaa ja kvartsinsiru (3795–97), mutta hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

3795. Saviastianpaloja 7 kpl, koristeettomia, osa pohjan ja seinän yhtymäkohdasta.
3796. Rautakuonamöykky ja raudanpaloja.
3797. Kvartsinsiru.

HAUTA 341

Sijainti 102/90 Kuvataulu 91/341:1
Suunta SSW–NNE KM 18000:3798
Koko 250×55 cm (Kartta ks. hauta 327)
Syvyys 100 cm

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli 25–30 cm. Sen päältä kulki pelto-oja, ja sitä tehtäessä oli rikottu hautoja 306 ja 327, ehkä myös hautaa 305. Hautakuoppa oli suorasivuinen, pyöristyväpäinen ja tasapohjainen. Täytemaasta löydettiin tulusrauta (3798, haudan 327 kartassa n:o 3), mutta hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

3798. Soikea tulusrauta, 94×25 mm, monena palana (Kt. 91/341:1). K. 327:3.

HAUTA 342

Sijainti 108/67 Valokuva 40
Suunta E–W Kuvataulu 92/342:1
Koko 330×130 cm, KM 18000:3799
pohjassa 290×85 cm
Syvyys 70 cm

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli 25–30 cm. Sen itäpää oli tuhottu hautaa 282 kaivettaessa, ja vanha pelto-oja oli länsipään päällä. Näin ollen haudasta ei ollut paljon jäljellä. Hautakuoppa näytti olleen jokseenkin tasaleveä ja suorapäinen, pohjaan pienenevä ja pyöristyväpohjainen. Kaakkoiskulmassa oli vähän maatuneen puun jäännöksiä, ja haudan keskivaiheilla, melko pinnalla oli maatunutta luuta (kartassa 2). Ojan kohdalta, haudan länsipäästä, löytyi saviastian kappaleita (3799, kartassa 1). Mahdollisesti myös haudan 282 kohdalla lueteltu sormus (3201) on alkuaan tästä haudasta. Täytemaassa oli jonkin verran hiiltä ja rautakuonaa, joka on lueteltu haudan 282 yhteydessä.

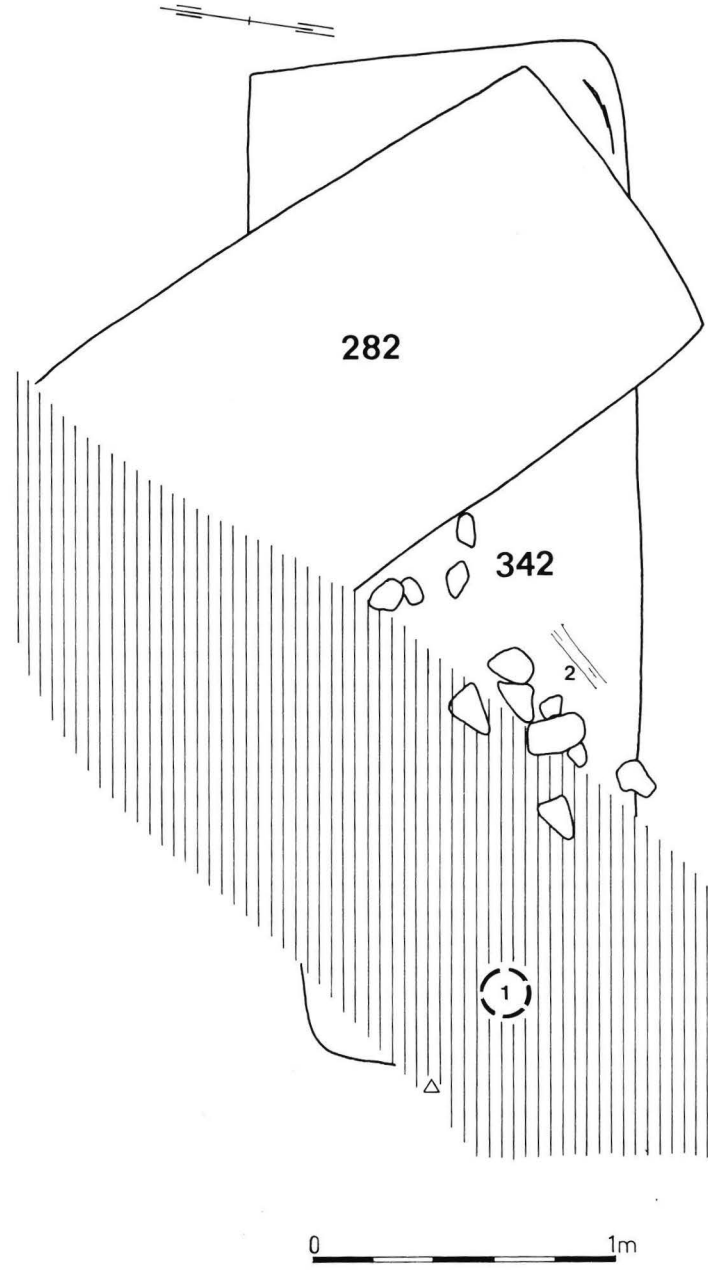

Löydökset:

3799. Saviastianpaloja 34 kpl, tasapohjaisesta astiasta, jonka pohjan halkaisija on ollut n. 117 mm. Aines on vaaleanruskeaa (Kt. 92/342:1). K. 1.

HAUTA 343

Sijainti 97/95 Valokuvat 54–56
Suunta NNW–SSE Kuvataulu 92/343:1–5
Koko 260×110–130 cm KM 18000:3800–3813
Syvyys 75 cm

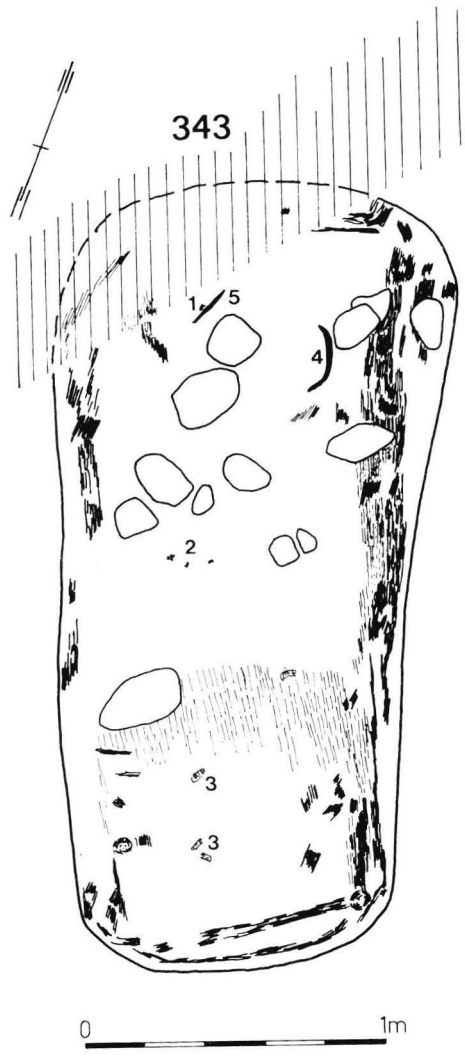

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli 20–25 cm. Sen luoteiskulmaa oli rikottu pelto-ojaa tehtäessä. Hautakuoppa oli soikeahko, luoteispäästä leveämpi ja pyöristyväpohjainen. Arkun hiiltyneet reunat näkyivät jo heti pintamaan poistamisen jälkeen. Sen koko oli n. 230×100 cm ja laitoja oli säilynyt hiiltyneinä 20–30 cm korkealti. Säilyneessä itäkulmassa oli pyöreä puutolppa ja toisen jäännöksiä tavattiin eteläkulmalta. Täytemaa oli nokista pohjaan asti. Haudan luoteispäässä oli sirppi (3804, kartassa 4), veitsi (3803, kartassa 5) ja nahkahihnan ympärille kiedottuja spiraaleja ja avoin pronssirengas (3802, kartassa 1), spiraalikoristeen katkelma (3800, kartassa 2) oli haudan keskivaiheilla, ja kaakkoispäästä tavattiin rulliksi kiertyneitä tuohia (3801, kartassa 3). Täytemaassa oli vain saviastianpala (3805).

Löydökset:

3800. Pr. spiraaleja 5 kpl, langassa (Kt. 92/343:2). K. 2.

3801. Tuohirullia 3 kpl (Kt. 92/343:3). K. 3.

3802. Pr. rengas, avoin, 12×15 mm, ja spiraalien katkelmia, jotka ovat olleet nahkahihnan ympärillä (Kt. 92/343:1). K. 1.

3803. Rautaveitsi, pit. 166 mm, josta ruotoa 74 mm, terä 19×4 mm (Kt. 92/343:5). K. 5.

3804. Sirppi, pit. 192 mm, lev. 26 mm (Kt. 92/343:4). K. 4.

3805. Saviastianpala, koristeeton. Täytemaasta.

3806–3813. Hiilinäytteitä.

HAUTA 344

Sijainti	98/98	Valokuvat 65, 66
Suunta	SSW–NNE	Kuvataulu 92/344:1–5
Koko	310×100–105 cm	KM 18000:3814–3830
Syvyys	60–65 cm	

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli n. 25 cm. Sen luoteissivun päällä kulki pelto-oja, ja haudan keskiosassa oli myöhempi, lähes täysin pyöreä kuoppa, joka ulottui n. 20 cm haudan pohjaa syvemmälle. Hautakuoppa oli lähes tasaleveä, pyöristyväkulmainen ja pohjasta hieman koilliseen vietävä. Koillispäässä oli säilynyt jäännöksiä 75–80 cm leveästä arkusta tai puukehyksestä, kaakkoisreunalla tätä oli 180 cm pitkälti ja 20 cm korkealti. Vainajasta oli säilynyt vain sääriluita esiliinan helmuksen (3827, kartassa 2) yhteydessä haudan koillispäässä, missä oli myös saviastia (3828, kartassa 4) ja eläimen hampaita (3829, kartassa 8). Täältä löytyi lisäksi rautanaula (3817). Helmiä ja hopearahoja oli hajallaan haudan lounaispäässä ja kuopan kohdalla (3815–16, 3819, 3821–23, 3826, kartassa 1), ja haudan keskivaiheilta löydettiin sormus (3825, kartassa 3). Ojasta löytynyt hopearaha (3814) ei luultavasti kuulu tähän hautaan.

Löydökset:

3814. Hopearaha, rahaluettelo n:o 111 (Kt. 128:7). Löydetty ojasta hautojen 344 ja 345 väliltä.

3815. Raha, arab., rahaluettelo n:o 64 (Kt. 92/344:1). K. 1.

3816. Kaksi sin. kaksoishelmeä, 8×12 ja 6×12 mm (Kt. 92/344:1). K. 1.

3817. Rautanaula, pit. 18 mm, kanta 20×19 mm.

3818. Pronssilevyn katkelmia 2 kpl, pieniä. K. 7.

3819. Raha, arab., rahaluettelo n:o 65 (Kt. 92/344:1). K. 1.

3820. Raudanpala, 30×13×5 mm (Kt. 92/344:5). K. 5.

3821. Luuhelmi, 10×5 mm, kahtena palana. K. 1.

3822. Helmiä, 5 sinistä, 9–12×5–7 mm, ja yksi pitkittäisuurteinen, turkoosinv., 9×7 mm (Kt. 92/344:1). K. 1.

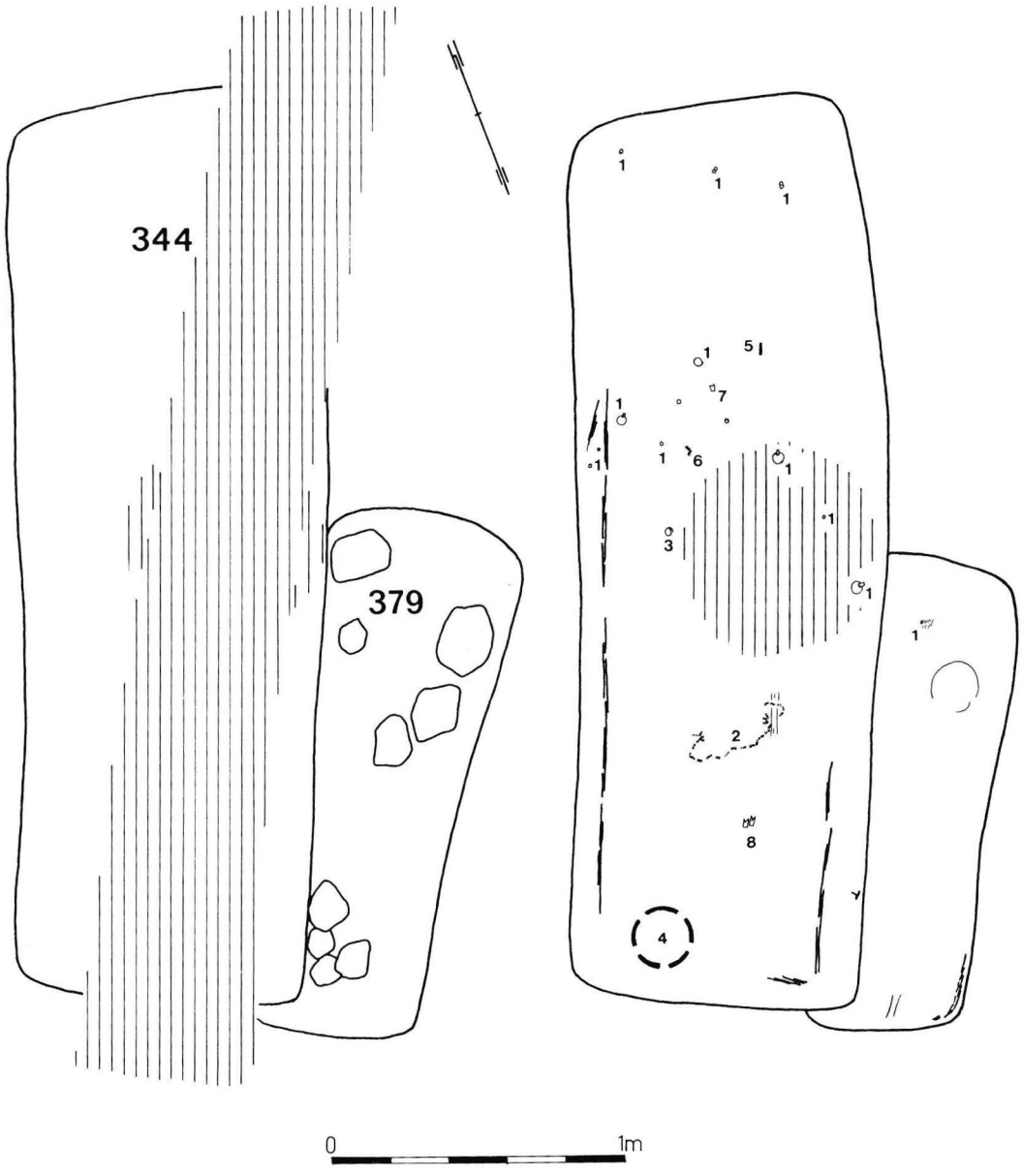

3823. Raha, arab., rahaluettelo n:o 66 (Kt. 92/344:1). K. 1.

3824. Spiraalikoriste, soikea, kadonnut ennen luettelointia. K. 6.

3825. Pr. spiraalisormus, katk., tasakup. varrasta, läpim. 16 mm (Kt. 92/344:3). Lisäksi punottu nauhanpätkä ja muita org. aineita. K. 3.

3826. Raha, arab., rahaluettelo n:o 67 (Kt. 92/344:1). K. 1.

3827. Esiliinan helman spiraalireunus, pit. 560–570 mm, josta helmassa on n. 400 mm ja sivuilla n. 80–90 mm, taitekohdissa kolmijakoiset kulmakoristeet (Kt. 92/344:2). Puuta, luuta ym. org. aineita. K. 2.

3828. Saviastia, pyör. pohj., nyörikoristeinen, kork. 100 ja halk. 168 mm (Kt. 92/344:4). K. 4.

3829. Eläimen hammasta. K. 8.

3830. Liitupiipun palanen. Täytemaasta.

HAUTA 345

Sijainti	96/97	Valokuvat 54, 65, 66
Suunta	SW–NE	Kuvataulu 93/345:1–7
Koko	230×100 cm	KM 18000:94,
Syvyys	70 cm	3831–3857

Hauta sijaitsi peltoalueella, missä multakerroksen paksuus oli n. 20 cm. Pelto-oja kulki haudan kaakkoissivun päällitse. Haudan koko alueella oli enimmäkseen 15–20 cm läpimitaltaan olevista kivistä tehty kiveys, joka ulottui multakerrokseen. Hautakuoppa oli jokseenkin tasaleveä ja pyöristyväpäinen, ja siitä tavattiin jätteitä sekä puusta että tuohesta. Lisäksi löydettiin katkelmia viidestä naulasta ja sinkilä(?) (94, 3831–3833, 3835, 3842, kartassa 5). Vainajasta oli jäljellä pääkalloa ja raajojen luita. Tämä oli haudattu pää lounaassa, jalat koillisessa selkäasentoon, ja käsivarret olivat ristissä vatsan päällä. Vainajan oikean olkapään vieressä

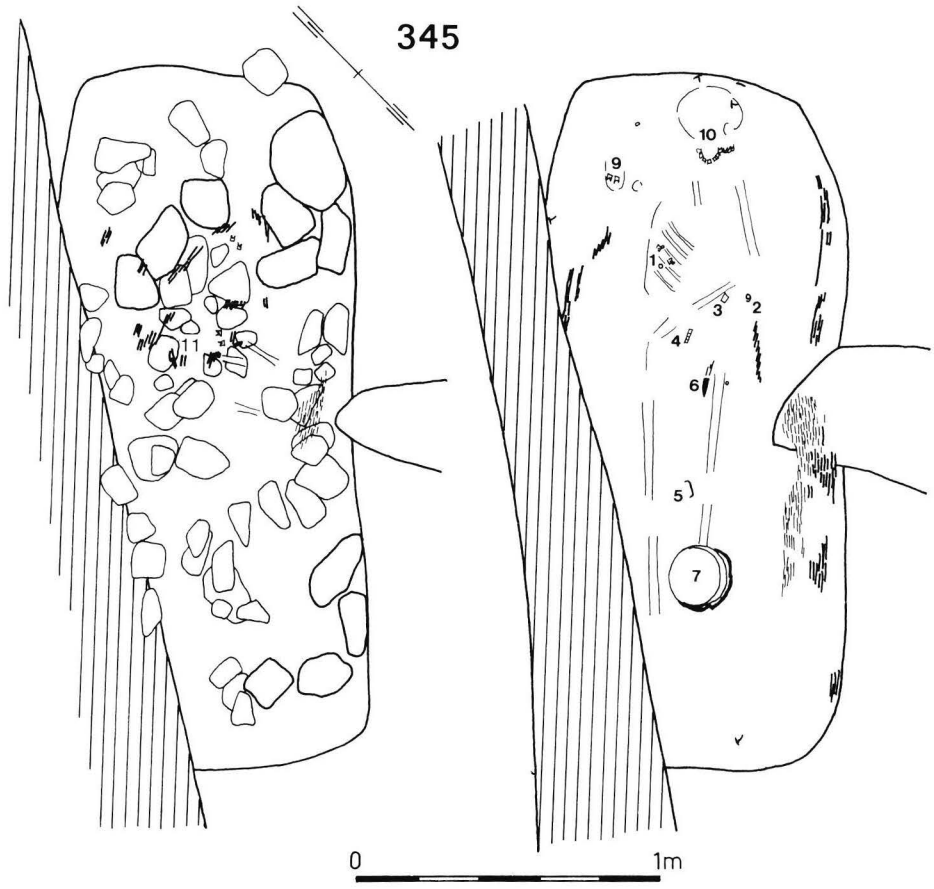

oli jäännöksiä koirasta (9). Vainajan rinnalla, oikealla sivulla, oli jäännöksiä kolmesta pronssisesta kulkusnapista (3838, kartassa 1), vyötärön kohdalla oli pronssirengas ja piinpalanen (3837, 3839, kartassa 2, 3), ja niistä jalkopäähän päin kampa ja veitsi (3840, 3841, kartassa 4, 6). Vainajan vasemman sääriluun päällä oli pronssikattila kumollaan (3843, kartassa 7). Haudan täytemaassa oli helmiä ja saviastianpaloja, ja kiveyksestä tavattiin maatuneita luita ja hiiltä.

Löydökset:

94. Naula, pit. 54 mm.
3831. Naulan katk., pit. 35 mm, kanta 18×14 mm.
3832. Naulan katk., pit. 22 mm.
3833. Naulan varsikatk., pit. 28 mm.
3834. Sininen helmi, 6×6 mm. Täytemaasta.
3835. Naula, pit. 40 mm, kanta 16×10 mm.
3836. Sininen helmi, 5,5×6 mm. Täytemaasta.
3837. Pr. rengas, pyöreätä varrasta, läpim. 12 mm (Kt. 93:2). K. 2.
3838. Kulkusnappeja, 3 alapuoliskoa ja 1 yläpuolisko sekä muruja (Kt. 93:1). Org. aineita. K. 1.
3839. Piinpala, 19×18×13 mm. K. 3.
3840. Luukampa, kaksipuolinen, tehty kolmesta osasta, jotka liitetty yhteen pronssiniiteillä, pit. 51 mm (Kt. 93:4). K. 4.
3841. Rautaveitsi, pit. 100 mm, josta ruotoa n. 40 mm, terä 18×8 mm, kärki puuttuu (Kt. 93:6). K. 6.
3842. Rautavarras, päistään käyristyvä (sinkilä?), 66×9 mm (Kt. 93:5). K. 5.
3843. Pronssikattila, tasapohjainen, reuna ulospäin taittuva, sanka rautaa, kork. n. 100 mm, halk. 210 mm. Kattila on moneen kertaan paikattu (Kt. 93:7). K. 7.
3844. Kattilasta 3843 jääneitä tähteitä.
3845. Pronssinmuruja kattilasta.
3846. Kattilan ulkopinnan karstaa.
3847. Kattilan sisäpinnan karstaa.
3848. Korkkia, hiiltä, puuta ja tuohta kattilan yhteydestä.
3849. Tuohta ja puuta kattilan päältä.
3850. Tuohta ja hiiltä kattilan alta.
3851. Jalan luita kattilan alta ja kallon jäännökset.
3852. Ihmisen hampaita 8 kpl ja katkelmia. Löydetty lähes 40 cm pohjaa ylempää kiveyksestä. K. 11.
3853. Ihmisen hampaan katkelmia, ehkä parista hampaasta. K. 10.
3854. Koiran hampaita. K. 9.
3855. Saviastianpaloja 2 kpl, eri astioista, koristeettomia. Täytemaasta.
3856. Hiilinäyte läheltä pohjaa.
3857. Hiilinäyte pohjatasosta.

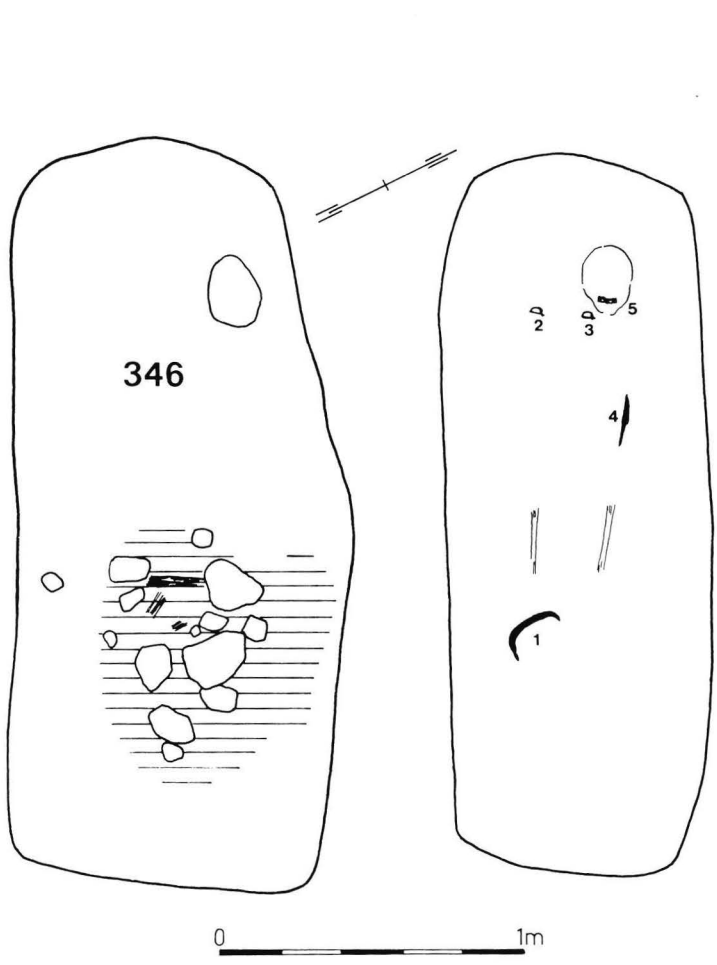

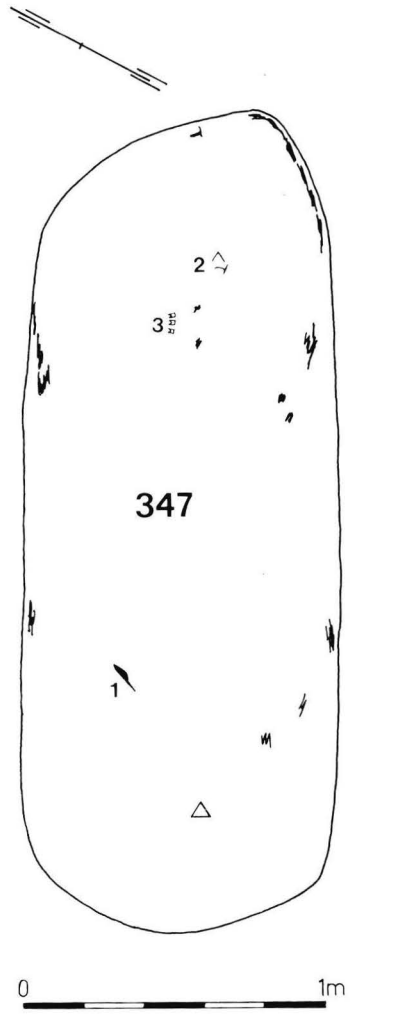

HAUTA 346

Sijainti	101/98	Valokuva 63
Suunta	WNW–ESE	Kuvataulu 94/346:1–4
Koko	245×110 cm,	KM 18000:3858–3865
pohjasta	235×80–85 cm	
Syvyys	75 cm	

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli n. 20 cm. Sen kaakkoispäässä oli nokinen läikkä, n. 85×75 cm, ja siinä hiiltyneitä puunpalasia ja muutamia kiviä, joista ylimmät ulottuivat mullan rajaan. Hautakuoppa oli pohjaan kapeneva, pyöristyväkulmainen ja pohjasta tasainen. Sen luoteispäästä tavattiin jäännöksiä pääkallosta (kartassa 5) ja keskivaiheilla näkyivät jäljet reisiluista, joiden kaakkoispuolelta löydettiin sirppi (3860, kartassa 1). Se oli ilmeisesti ollut säärien päällä. Vyötärön vaiheilta tavattiin veitsi (3859, kartassa 4), ja pääkallosta oikealle, n. 20 cm:n päässä toisistaan, oli kaksi sankasolkea (3858, 3861, kartassa 2, 3). Vasemmanpuoleinen näistä oli aivan leuan alla. Täytemaassa oli saviastianpala ja piinsiru (3863–64).

Löydökset:

3858. Sankasolki, rautaa, toinen pää suora, toisesta päästä muodostuu neulankota ja se päättyy koristespiraaliin. Neula on poikki, mutta tallella. Soljen pit. 42 mm, lev. 22 mm ja kork. 27 mm, kaaren lev. 17 mm (Kt. 94/346:2). Ruosteessa hiukan tekstiiliä. K. 2.

3859. Rautaveitsi, pit. 175 mm, josta ruotoa 55 mm, terä 24×5 mm (Kt. 94/346:4). K. 4.

3860. Sirpin terä, rautaa, pit. 233 mm, lev. 27 mm (Kt. 94/346:1). K. 1.

3861. Sankasolki, rautaa, kuten n:o 3858, mutta neula puuttuu, koko 41×22×26 mm, kaaren leveys 17 mm (Kt. 94/346:3). Reiässä puuta, hiukan tekstiiliä. K. 3.

3862. Ihmisen hampaita n. 10 kpl. K. 5.

3863. Saviastianpala, koristeeton. Täytemaasta.

3864. Piinsiru, 13×11×2 mm. Täytemaasta.

3865. Hiilinäyte nokisesta kiveyksestä, joka oli haudan päällä.

HAUTA 347

Sijainti	95/99	Valokuva 67
Suunta	ENE–WSW	Kuvataulu 89/347:1
Koko	250×110 cm	KM 18000:3866–3870
Syvyys	50–65 cm	

Hauta sijaitsi peltoalueella, missä multakerroksen paksuus oli n. 30 cm. Se oli tehty suoraan haudan 348 päälle, mutta koska hauta 348 oli huomattavasti syvempi, molemmat hautakerrokset erottuivat toi-

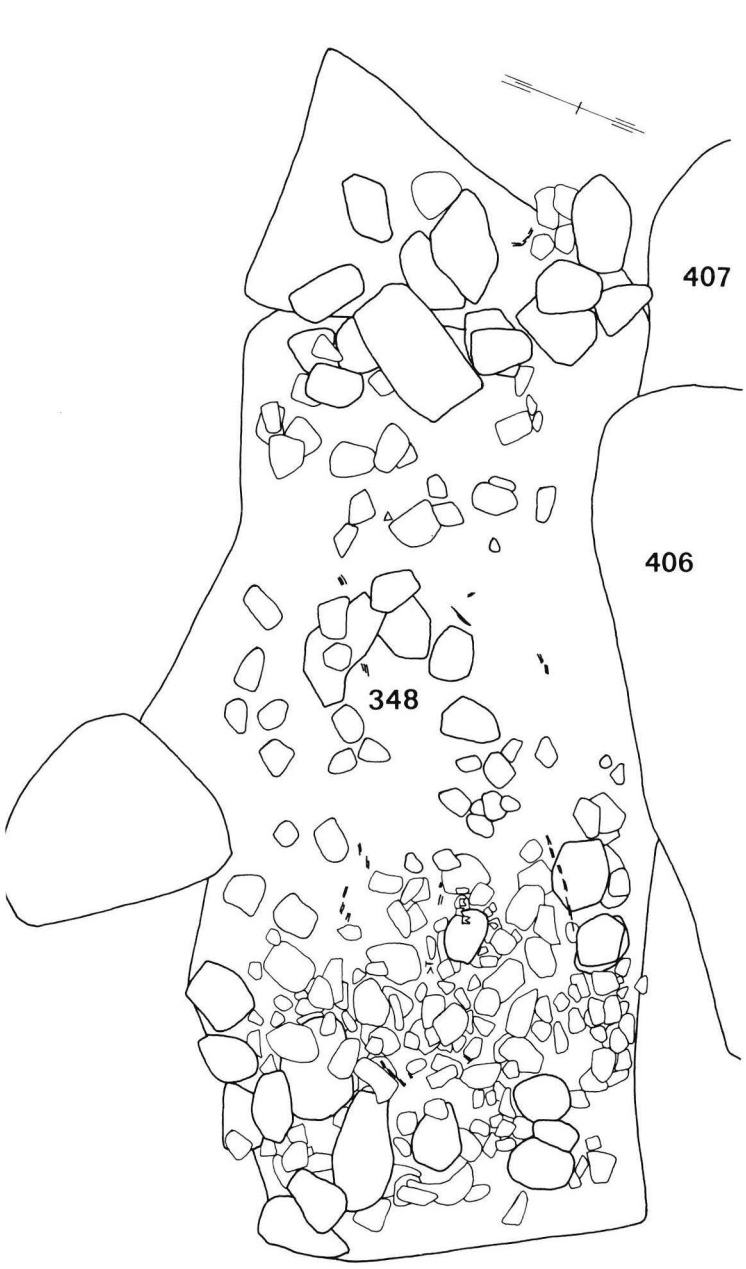

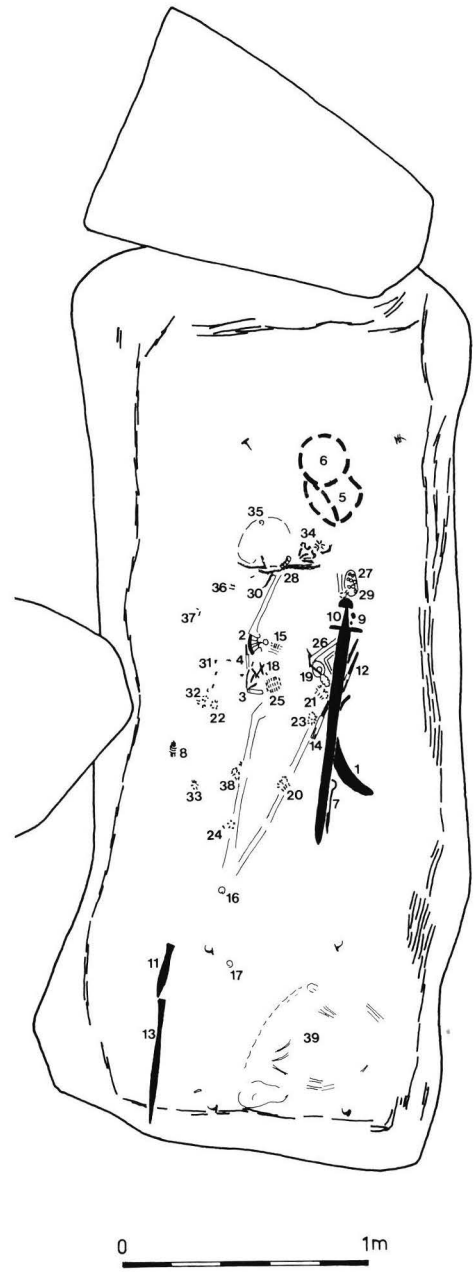

sistaan. Hautakuoppa oli tasaleveä, lounaispäästä pyöristyvä, koillispäästä vinolta vaikuttava. Sen reunoilla oli hiilijälkiä ja koillispäästä tavattiin kaksi rautanaulaa (3867, 3868). Koillispäässä oli myös ihmisen hampaita (3870, kartassa 3) ja piinpala (3866, kartassa 2), rautaveitsi (3869, kartassa 1) löydettiin haudan lounaispuoliskolta miltei pystystä asennosta terä ylöspäin. Haudan tämä pää ulottui pääpuolta syvemmälle.

Löydökset:

3866. Piinpala, 30×22×18 mm. K. 2.

3867. Naulan varsikatkelma, pit. 32 mm, ja piinsiru.

3868. Rautanaula, pit. 52 mm, kanta 21×20 mm.

3869. Rautaveitsi, pit. 125 mm, josta ruotoa 45 mm, terä 12×8 mm (Kt. 89/347:1). K. 1.

3870. Ihmisen hampaita. K. 3.

Täytemaalöydökset lueteltu yhdessä haudan 348 löydöksien kanssa.

HAUTA 348

Sijainti	94/98	Valokuvat 67–69,
Suunta	WSW–ENE	80–83
Koko	425×185 cm,	Kuvataulut 95–99/
pohjasta	360×150 cm	348:1–28
Syvyys	85–95 cm	KM 18000:3871–3966

Hauta sijaitsi peltoalueella, missä multakerroksen paksuus oli n. 30 cm. Haudan päälle oli tehty hauta 347, joka kuitenkin oli huomattavasti matalampi, niin että haudan 348 löytökerros oli täysin säilynyt. Haudan pinnalla länsipäässä oli kasa suuria kiviä, itäpäässä tavattiin melko runsaasti kiviä alempaa täytemaasta. Hautaa 347 tehtäessä oli kiveys ilmei-

sesti hajoitettu. Hautakuoppa oli päistä jonkin verran leveämpi kuin keskeltä ja siinä oli pyöristyvät kulmat. N. 20–25 cm pohjatasoa ylempänä alkoi sen reunoilla näkyä puujälkiä ja n. 10 cm alempana nämä muodostivat jokseenkin säännöllisen kehyksen, joka oli n. 320×130 cm laaja. Myös haudan pohjalla oli selvä maatunut puukerros. Rakennelmaan olivat luultavasti kuuluneet myös ne seitsemän naulaa, jotka löydettiin hautakuopasta (3871, 3872, 3873, 3876, 3907, 3948, 3958). Vainaja makasi puukehyksen keskellä pää lännessä, olkapäätä vasten taipuneena. Käsivarret lepäsivät poikittain vyötärön kohdalla, ja jalat olivat nilkkojen kohdalta yhdessä. Haudan pohjoiskulmassa oli täysin maatuneita jäännöksiä jostakin eläimestä, mahdollisesti koirasta (kartassa 39). Vainajan pään yläpuolella oli kaksi saviastiaa (3874–75, kartassa 6, 5), ja vasemmalla sivulla oli yhdessä ryhmässä miekka, väkipuukko, veitsi, viikate ja keritsimet, pieni lukko ja kaksi kukkaroa (3880, 3888, 3936, 3887, 3935, 3881, 3883, 3912–3930, kartassa 10, 14, 12, 1, 7, 9, 26, 27). Näiden vieressä, vainajan vasemmalla lonkalla, oli suuri koruneula (3885, kartassa 19). Vainajan oikean lantion kohdalta löydettiin pronssikahvainen tulusrauta, riipushioin, pieni veitsi ja kankiketjun niveliä (3937, 3897, 3893, 3892, kartassa 2, 3, 4, 18). Samasta rykelmästä löytyi pronssisormus (3931, kartassa 15) ja keskemmältä, vainajan vatsalta, spiraaleista ja villalangasta punottu koristus (3942, kartassa 25). Spiraalikoristeita tavattiin myös pitkin vainajan kumpaakin sivua niskasta polvien vaiheille asti (kartassa n:ot 20–24, 27, 29, 32–38). Kaulan ympärillä oli joukko hopealankapunoksia (3945, kartassa 28), ja jalkojen vaiheilta tavattiin kaksi pronssirengasta (3906, 3909, kartassa 16 ja 17). Kaksi keihästä oli asetettu vainajan oikealle sivulle kärjet itään (3910, 3911, kartassa 11, 13). Jompaan kumpaan näistä lienee kuulunut pronssirengas, joka löytyi haudan keskustasta (3901, kartassa 8). Täytemaassa oli hiiltä, jokunen saviastianpala, luunvärinen helmi ja rautakuonamöykky.

Löydökset:

3871. Rautanaula, pit. 42 mm, kanta 19×15 mm.

3872. Rautanaula, pit. 38 mm, kanta 20×14 mm.

3873. Rautanaulan varsi, pit. 40 mm.

3874. Saviastia, pyöreäpohjainen, koristettu neljällä kaksoisnyöripainanteella, kork. 96 mm, läpim. 140 mm (Kt. 95:6). K. 6.

3875. Saviastia, tasapohjainen, koristettu kolmella nyöripainanteella, kork. 111 mm, läpim. suusta 150 mm, pohjasta 85 mm (Kt. 95:5). K. 5.

3876. Rautanaula, aivan kappaleina, pit. n. 38 mm.

3877. Spiraalikoriste, katkelmallinen pyörylä(?). K. 29.

3878. Org. jäännöksiä ed. yhteydestä.

3879. Jäännöksiä miekan tupesta ym., 118 palasta. Tekst. ja karvoja.

3880. Rautamiekka, pit. 990 mm, josta kahvaa 132 mm. Nuppi puolipallomainen, koko 62×33×41 mm, väistin suora, melko ohut, pyöristyväpäinen, pit. 148 mm. Säilän leveys väistimen alta on 65 mm, ja terä on kärkeen kapeneva. Siinä on todennäköisesti kirjoitusmerkkejä. Miekka on Petersenin X-tyyppiä (Kt. 96:10). K. 10.

3881. Rautalukko, katkaistun pyramidin muotoinen, koko 20×16×21 mm (Kt. 96:9). K. 9.

3882. Org. aineita n:oiden 3883 ja 3885 päältä.

3883. Pronssiheloilla reunustettu nahkakukkaro, jonka toinen, kouruheloilla reunustettu pää on suora, toinen, pronssilistalla reunustettu pää taas pyöristyvä. Koko n. 165×95 mm. Lisäksi orgaanisia aineita kukkaron alta ja kolme piinpalaa kukkaron sisältä (Kt. 98:26). K. 26.

3884. Org. aineita kukkaron yhteydestä.

3885. Koruneula, jossa itse neula on rautaa, mutta siihen liittyvä koristeellinen rengas hopeoitua ja kullattua pronssia. Rengas on koristettu eläimenpäillä ja nauhapunoksilla borretyyliin. Neulaan on takertunut tekstiiliä. Korun pit. n. 200 mm (Kt. 97:19). K. 19.

3886. Luita ed. vierestä.

3887. Viikatteen terä, pit. 440 mm, lev. 41 mm (Kt. 95:1). K. 1.

3888. Väkipuukko, pit. 442 mm, josta ruotoa n. 120 mm, terä 26×7 mm (Kt. 96:14). K. 14.

3889. Raudan muruja, 56 kpl, hilseilleet edellisestä.

3890. Pr. spiraali, 8×6 mm. K. 30.

3891. Lankoja kahden 8 mm pitkän spiraalin sisältä, itse spiraalit murentuneet täysin. Kummankin sisältä on kaksi lankaa tai ohutta nauhaa. K. 31.

3892. Viisi kankiketjun niveltä, 14:nä palasena (Kt. 97:18). K. 18.

3893. Veitsi, pit. 113 mm, ruoto takaisin päin taivutettu (Kt. 95:4). K. 4.

3894. Pr. spiraali, 8×6 mm. Org. aineita. K. 18.

3895. Pr. spiraali, täysin hajonnut. Org. aineita. K. 18.

3896. Käden luita edellisten läheisyydestä.

3897. Riipushioin, pit. 76 mm, ja rautaketjua (Kt. 95:3). K. 3.

3898. Viisi ohuen nauhan pätkää, joista yhden ympärillä pr. spiraali. K. 32.

3899. Org. aineita n:on 3900 päältä.

3900. Spiraalikoriste, kolmisakarainen. K. 32.

3901. Pr. rengas, keskikilvellinen, koristettu kaivertamalla, palasiksi hajonnut. Rengas on ollut 2-niit. kankaalla kiedotun puupalasen ympärillä (Kt. 96:8). K. 8.

3902. Puuta ja kangasta ed. sisältä.

3903–3905. Puunäytteitä.

3906. Pr. rengas, pyöreätä varrasta, läpim. 16 mm (Kt. 97:16). K. 16.

3907. Rautanaula, pit. 41 mm, käyrä, kanta 16×13 mm.

3908. Org. ainetta n:on 3909 päältä.

3909. Pr. rengas, keskikilv., läpim. 16 mm (Kt. 97:17). Lisäksi org. aineita renkaan alta. K. 17.

3910. Keihäänkärki, putk., melko leveälehtinen, pit. 224 mm, josta putkea 75 mm, lehti 34×7 mm (Kt. 96:11). K. 11.

3911. Keihäänkärki, putk., pitkä- ja kapealehtinen, Petersenin E-tyyppiä, putki uurrekoristeinen. Pit. 515 mm, josta putkea 110 mm, lehti 27×6 mm (Kt. 96:13). K. 13.

3912. Hopearaha, arab., rahaluettelo n:o 68 (Kt. 98:27f). K. 27.

3913. Hopearahan neljännes, rahal. n:o 69 (Kt. 98:27a). K. 27.

3914. Hopearaha, arab., rahal. n:o 70 (Kt. 98:27d). K. 27.

3915. Hopearaha, arab., rahal. n:o 71 (Kt. 98:27c). K. 27.

3916. Hopearahan neljännes, rahal. n:o 72 (Kt. 98:27b). K. 27.

3917. Hopearahan sirpale, rahal. n:o 73 (Kt. 98:27e). K. 27.

3918. Pr. punnus, särm., 17×18×16 mm, 29,36 g (Kt. 98:27g). K. 27.

3919. Pr. punnus, särm., 9×8×9 mm, 3,53 g (Kt. 98:27g). K. 27.

3920. Pr. punnus, särm., 8×8×8 mm, 3,26 g (Kt. 98:27g). K. 27.

3921. Pr. punnus, särm., 7×7,5×7,5 mm, 1,85 g (Kt. 98:27g). K. 27.

3922. Pr. punnus, särm., 7×7×7 mm, 1,72 g (Kt. 98:27g). K. 27.

3923. Pr. punnus, särm., 6,5×6,5×7 mm, 1,35 g (Kt. 98:27g). K. 27.

3924. Pr. punnus, litteän pyöreä, 11×7,5 mm, 3,13 g (Kt. 98:27g). K. 27.

3925. Pr. punnus, litteän pyöreä, 7×4,5 mm, 0,84 g (Kt. 98:27g). K. 27.

3926. Pr. möykky, 9×5,5×3 mm, 0,57 g (Kt. 98:27g). K. 27.

3927. Jäännöksiä nahkakukkarosta, jonka pituus on ollut n. 110 mm. K. 27.

3928. Puuta ja muuta org. ainetta kukkaron alta, luu sen vierestä.

3929. Spiraalikoristeen katkelma ja org. ainetta kukkaron 3927 päältä.

3930. Spiraalikoriste kukkaron alta.

3931. Pr. spiraalisormus, keskikilv., korist. kaivertamalla, läpim. n. 20 mm (Kt. 97:15). Käden luita. K. 15.

3932. Org. aineita sormuksen 3931 päältä.

3933. Spiraalikoriste, katkelmallinen (Kt. 97:22). Org. aineita. K. 22.

3934. Spiraalikoristeen katk., kuten 3953? K. 33.

3935. Keritsimet, pit. 221 mm (Kt. 95:7). K. 7.

3936. Veitsi, rautaa, pit. 168 mm, josta ruotoa n. 80 mm, terä 16×11 mm (Kt. 96:12). K. 12.

3937. Tulusrauta, jonka pr. kahvassa kaksi ratsastajaa, koko n. 75×60 mm, ja katkelmia pr. renkaasta (Kt. 95:2). K. 2.

3938. Tekstiiliä tulusraudan päältä.

3939. Org. aineita tulusraudan päältä.

3940. Org. aineita tulusraudan alta.

3941. Luita tulusraudan luota.

3942. Koriste, jossa kolme viiden vierekkäisen spiraalin riviä ja lankapunosristikkoa näiden välissä (Kt. 97:25). K. 25.

3943. Luita edellisen alta.

3944. Spiraalikoriste, kolmisakarainen. K. 34.

3945. Hopeapunosnauhoja: yhtenäinen 4 mm leveä nauha, pit. n. 570 mm, ja katkelmia toisesta, vajaa 2 mm leveästä nauhasta, jonka pituus on ollut ainakin 1280 mm (Kt. 99:28). K. 28.

3946. Ihmisen hampaita ja muita org. aineita hopeanauhojen yhteydestä.

3947. Org. aineit- haudan pohjalta.

3948. Rautanaula, pit. 49 mm, käyrä, kanta 15×14 mm, varressa puuta.

3949. Pr. spiraali, 3×7 mm. K. 35.

3950. Spiraalikoriste, aivan hajonnut. Org. aineita. K. 36.

3951. Spiraalien katkelmia 2 kpl ja lankaa niiden sisältä. K. 37.

3952. Spiraalikoristeen katk. (Kt. 97:21). Tekstiiliä. K. 21.

3953. Spiraalikoriste, jossa kaksi punospyörylää (Kt. 97:23). K. 23.

3954. Pr. spiraaleja 4 kpl, 8×9, 7×6, 6×5 ja 5×5 mm, sisällä nahkanauhaa. Lisäksi hieman tekstiiliä ja muita org. aineita. K. 23.

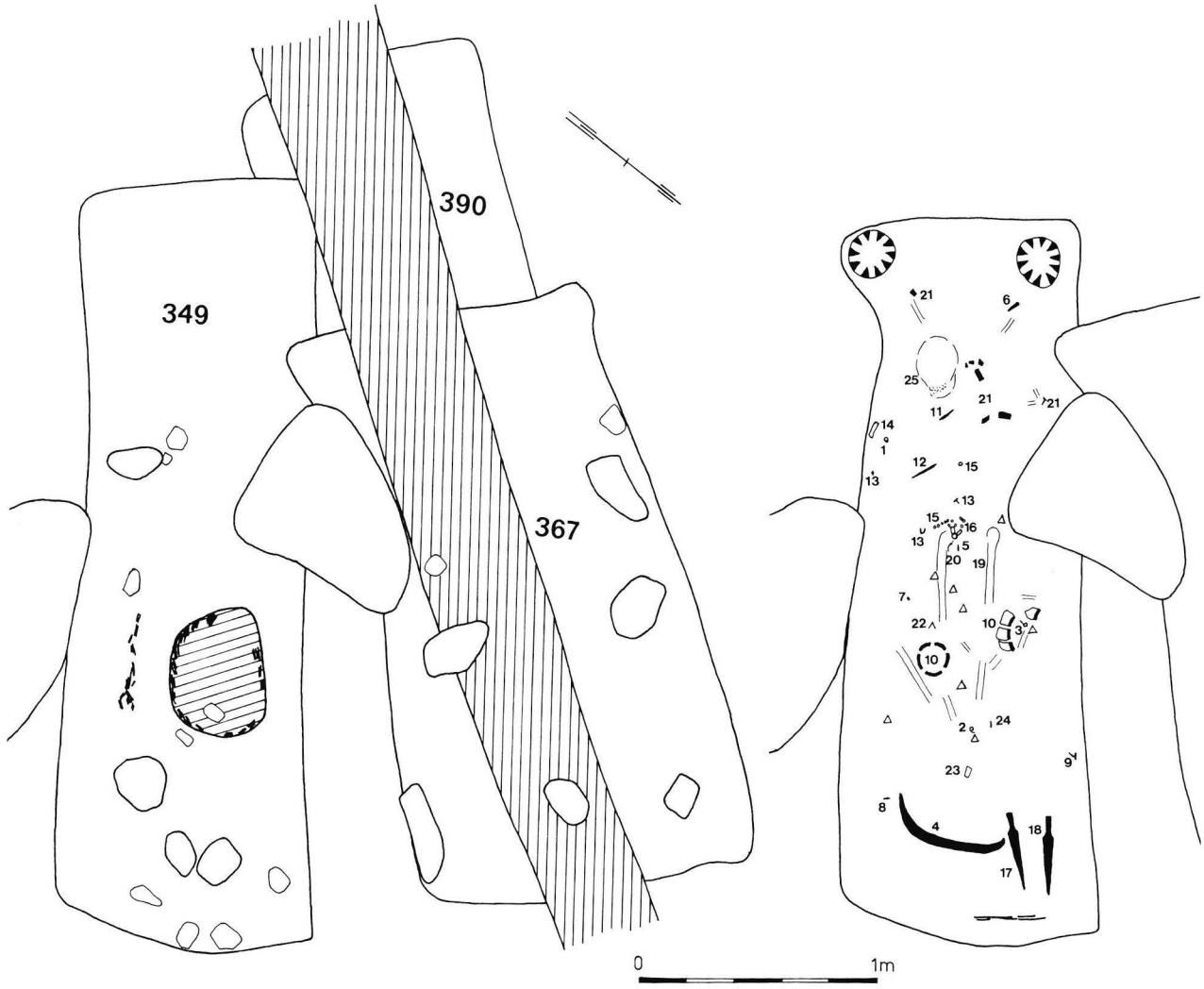

3955. Spiraalikoristeen katkelma (Kt. 97:20). Org. aineita. K. 20.

3956. Spiraalikoristeen katk., kuten 3953? Org. aineita. K. 38.

3957. Spiraalikoriste, kolmisakarainen (Kt. 97:24). Lisäksi leveästä nauhasta tehty spiraali, 7×8 mm. K. 24.

3958. Rautanaula, pit. 43 mm, kanta 17×14 mm.

3959. Spiraalin katkelma ja pronssimöykky, 7×6×5 mm, sekä org. aineita. Löydetty maata seulottaessa.

3960. Rautalevynpaloja 24 kpl ja lisäksi siruja. Seulasta.

3961. Helmi, katkelmallinen, 7×8 mm, koristeena ruskeita kulmaviivoja valkealla pohjalla. Täytemaasta.

3962. Sormien luita. K. 25.

3963. Palanut luunsiru. Täytemaasta.

3964. Saviastianpaloja 3 kpl ja 2 murua. Täytemaasta.

3965. Rautakuonamöykky. Täytemaasta.

3966. Puunäyte hautakuopan puuvuorauksesta.

HAUTA 349

Sijainti	103/104	Valokuva 85
Suunta	SW–NE	Kuvataulut 100–101/
Koko	320×90–110 cm	349:1–20
Syvyys	50–60 cm	KM 18000:3967–4001

Hauta sijaitsi peltoalueella, missä multakerroksen paksuus oli n. 20–25 cm. Pelto-oja oli haudan luoteiskulman päällä, ja haudan kaakkoispuolella sijainnut suuri kivi oli räjäytetty, niin että haudan koko keskiosa oli hypähtänyt paikaltaan. Haudan koillispäässä oli muutamia multakerrokseen ulottuvia kiviä, mutta nämä eivät muodostaneet varsinaista kiveystä. Näistä lounaaseen, vainajan jalkojen päällä oli merkillinen hiilen ympäröimä saviläikkä, josta saviastianpalaset lähinnä löytyivät. Hautakuoppa oli jokseenkin suorasivuinen, hieman koilliseen levenevä, ja sen lounaispään kulmissa oli pohjatasoa syvemmälle ulottuvat läikät. Pohja oli epätasainen, koska luoteissivulla oli suuri kivi. Räjäytyksestä johtuen ei täytemaalöytöjä ja hautaukseen kuuluvia esineitä kyetä erottamaan toisistaan kuin osaksi. Puun jälkiä näkyi vain hau-

dan koillispäässä, joten jäi epäselväksi, oliko haudassa ollut arkku tai puuvuoraus. Vainajasta oli jäljellä pääkallo ja alaraajojen luita, kun sen sijaan keskiruumiin kohta oli kokonaan hävinnyt (räjäytyksessä?). Tämä oli maannut selällään pää lounaassa, ja pään vieressä oli ollut jokin suuri rautaesine, joka oli mennyt täysin kappaleiksi (3967–3969, kartassa 21). Siitä kohtaa, missä vainajan keskiruumiin olisi pitänyt olla, löydettiin palasia useista esineistä: teräkatkelma suuresta rautaveitsestä (3975, kartassa 11), useita kappaleita tulusraudasta (3970, 3986, 3993, kartassa 13), pieniä pronssinastoja (3976, 3985, 3997, kartassa 15), pronssirengas (3978, kartassa 1) ja rautaveitsi (3972, kartassa 12). Oikean reisiluun yläpään vaiheilta löytyi hihnanjakaja (3995, kartassa 16), ja ympäristössä oli hopeisen hevosenkenkäsoljen pää (3984, kartassa 19), pari rautaesineen katkelmaa (3980, 3996, kartassa 5, 20) ja rautapunnus (3988, kartassa 7). Vielä yksi veitsen katkelma löytyi haudan länsikulmasta (3981, kartassa 6), ja veitsen tupen katkelma oli haudan kaakkoislaidalla (3971, kartassa 14). Sääriluiden ja jalkojen vaiheilla oli saviastianpaloja (4000, kartassa 10), kaksi pronssirengasta (3989, 3990, kartassa 3, 2), piinpala (3991, kartassa 22) ja rautavartaan kappaleita (3998, kartassa 24). Täältä löytyi myös möykky orgaanista ainetta, jonka sisällä oli hopeavartaan katkelmia (3994, kartassa 23). Säilyneessä koillispäässä oli kaksi keihäänkärkeä (3973, 3972, kartassa 17, 18) ja viikate (3979, kartassa 4).

Löydökset:

3967. Raudanpaloja, 2 kpl, 28×15×4 ja 15×14×3 mm. K. 21.

3968. Rautaesineen katk., 55×16×10 mm. K. 21.

3969. Raudanpaloja, 9 kpl, suuresta esineestä. K. 21.

3970. Tulusraudan pääty (Kt. 100:13). K. 13.

3971. Nahkaista tupen reunaa ja pronssihelan jäännöksiä (Kt. 100:14). K. 14.

3972. Keihäänkärki, putk., pyöreäkant., hopeakoristeinen, pit. 290 mm, josta putki 73 mm, lehti 38×9 mm (Kt. 101/349:18). K. 18.

3973. Keihäänkärki, putk., Petersenin G-tyyppiä, hopeakoristeinen, pit. 296 mm, josta putkea 60 mm, lehti 36×8 mm (Kt. 101/349:17). K. 17.

3974. Rautaveitsi, pit. 145 mm, josta ruotoa n. 50 mm, terä 12×7 mm (Kt. 100:12). K. 12.

3975. Veitsen kärkikatkelma, 99×19×4 mm (Kt. 100:11). K. 11.

3976. Pyöreä pronssihela, kuten Kt. 101/349:15, läpim. 9 mm. K. 15.

3977. Rautavarras, pit. 38 mm (Kt. 100:8). Puuta. K. 8.

3978. Pr. sp. sormus, pyör. varr., läpim. 15 mm (Kt. 100:1). K. 1.

3979. Viikatteen terä, pit. 490 mm, lev. 30 mm (Kt. 100:4). K. 4.

3980. Rautavarras, pit. 31 mm (Kt. 100:5). K. 5.

3981. Veitsen kärkikatk., 56×18×3 mm (Kt. 100:6). K. 6.

3982. Raudanpaloja, 18 kpl levymäisiä. K. 21.

3983. Raudanpala, 31×21 mm. K. 21.

3984. Hop. hevosenkenkäsoljen rullapää, leimakoristeinen (Kt. 101/349:19). K. 19.

3985. Pyör. pr. heloja 5 kpl ja nahkaa (Kt. 101/349:15). K. 15.

3986. Rautavarras, pit. n. 35 mm (Kt. 100:13). K. 13.

3987. Nahanpala, 22×8×1 mm. K. 16.

3988. Rautapunnus, 20×19×14 mm, 6,67 g (Kt. 100:7). K. 7.

3989. Pr. rengas, pyör. varr., läpim. 15 mm (Kt. 100:3). Taljaa. K. 3.

3990. Pr. rengas, kuten ed. (Kt. 100:2). K. 2.

3991. Piinpala, 22×8×6 mm. K. 22.

3992. Rautavarras, pit. 59 mm (Kt. 100:9). K. 9.

3993. Soikean tulusraudan pääty, 36×26 mm (Kt. 100:13). K. 13.

3994. Möykky org. ainetta, sisällä hopeavartaan katkelmia, yht. 32 mm. Soljen neulaa? K. 23.

3995. Hihnanjakaja, pronssirengas, johon liittyy kaksi pitkänomaista kaksinkertaista helaa. Toisessa helassa on uurteelliset reunalistat, toinen on koristettu leimaviivoilla (Kt. 101/349:16). Nahkaa. K. 16.

3996. Rautaketjun pätkiä, 45×16 ja 29×19 mm (Kt. 101/349:20). K. 20.

3997. Pyöreitä pronssiheloja 2 kpl, kuten Kt. 101/349:15, läpim. 9–10 mm. K. 15.

3998. Rautavartaan katkelmia 6 kpl, tulusrautaa? K. 24.

3999. Ihmisen hampaan katkelmia ehkä 8 hampaasta. K. 25.

4000. Saviastianpaloja n. 150 kpl ja lisäksi muruja, astiasta, joka on ollut ainakin 185 mm läpimitaltaan. (Kt. 100:10). Palojen joukossa on kvartsinpala ja kaksi pientä raudanpalaa. K. 10.

4001. Hiilinäyte.

HAUTA 350

Sijainti	98/101	KM 18000:4002–4004
Suunta	WNW–ESE	
Koko	310×80–90 cm	
Syvyys	75 cm	

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli n. 25 cm. Sen täytemaassa oli jonkin verran kiviä koko hautakuopan pituudelta. Hautakuoppa oli jokseenkin tasaleveä, suorapäinen ja tasapohjainen. Täytemaassa oli saviastianpaloja, hiiltä ja rautakuonamöykky, mutta hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

4002. Saviastianpaloja 3 kpl ja muruja, koristeettomia.

4003. Rautakuonamöykky.

4004. Hiilinäyte.

HAUTA 351

Sijainti 106/103 KM 18000:4005
Suunta SW–NE
Koko 140×50 cm
Syvyys 40 cm

Hauta oli pellolla, missä multaa oli n. 20 cm. Se oli tehty pyöreän hiilimaakuopan päälle. Hautakuoppa oli tasaleveä, suorapäinen ja tasapohjainen. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

4005. Hiiltynyttä tuohta. Nokiläikän kohdalta.

HAUTA 352

Sijainti 99/103 Valokuvat 62, 64
Suunta WNW–ESE Kuvataulu 94/352:1–7
Koko 230×75 cm, KM 18000:4006–4014
pohjasta 220×70 cm
Syvyys 70 cm

Hauta sijaitsi pellolla, missä mullan paksuus oli 25–30 cm. Sen kaakkoisosan päälle oli tehty haudat 369 ja 370, ja lisäksi pelto-oja leikkasi sen kaakkoisinta päätä. Koska hauta oli n. 20 cm syvempi kuin nämä myöhemmät kaivannot, se oli säilynyt ehjänä. Haudan keskustassa, täytemaassa, oli 140×55 cm laaja ja n. 20 cm paksu kiveys, joka oli osaksi tehty vain 5–10 cm suurista kivistä. Hautakuoppa oli tasaleveä, suorapäinen ja miltei suorakulmainen. Se pieneni vain vähän pohjaan, joka oli tasainen, mutta jossa oli 40–45 cm:n päässä päädyistä n. 15 cm leveät ja n. 5 cm syvät poikittaiset urat. Aivan kuopan reunoilla oli n. 20 cm:n korkeuteen pohjatasosta ulottuvia puujälkiä, ja pohjalla oli ohut tumma kerros. Vainajasta oli jäljellä vain pääkalloa ja hampaita (kartassa 8) haudan luoteispäässä. Kaksi solkea (4008–09, kartassa 2, 3), helmet (4010, kartassa 1) ja rautaneula (4007, kartassa 5) löytyivät

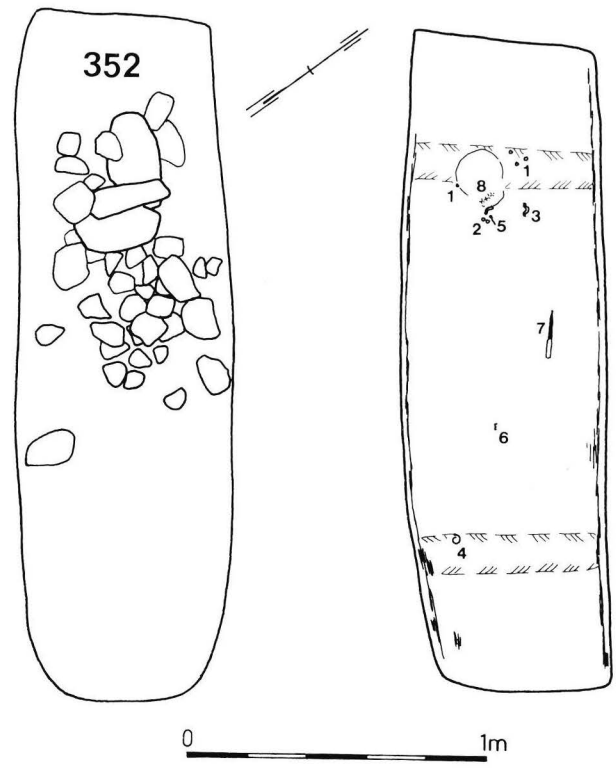

pääkallon ympäriltä, veitsi (4011, kartassa 7) oli haudan keskiosassa, koillislaidalla, sormus (4012, kartassa 4) ja pronssiesineen katkelma (4006, kartassa 6) kuopan kaakkoispuoliskossa, sormus n. 130 cm:n päässä pääkallon laesta.

Löydökset:

4006. Pr. rengasta 17 mm pitkä katkelma ja siihen takertuneena 8×6 mm suuri levynpala (Kt. 94/352:6). K. 6.

4007. Rautaneula, koukkupäinen, palasina, pit. n. 50 mm (Kt. 94/352:5). K. 5.

4008. Tasavartinen solki, pronssia, vartalo pitkä, päät levenevät, kaaren keskiosa koristeeton, päissä poikittaisia uurreviivoja, neula palasina. Soljen pit. 35 mm, lev. 13 mm (Kt. 94/352:2). K. 2.

4009. Tasavartinen solki, pronssia, kuten ed., mutta kapeampi, neula puuttuu. Pit. 36 mm, lev. 12,5 mm (Kt. 94/352:3). K. 3.

4010. Helmiä, 4 oranssinväristä, 9–11×6–8 mm, ja jäännöksiä ilmeisesti luuhelmistä (Kt. 94/352:1). K. 1.

4011. Rautaveitsi, pit. 160 mm, josta ruotoa 70 mm, terä 22×6 mm (Kt. 94/352:7). K. 7.

4012. Pr. spiraalisormus, kolmikulm. varrasta, läpim. 15–16 mm, neljänä palana (Kt. 94/352:4). Sormuksen sisällä oli löydettäessä luu. K. 4.

4013. Leukaluun kappale ja kolme hammasta. K. 8.

4014. Ihmisen hampaita 16 kpl. K. 8.

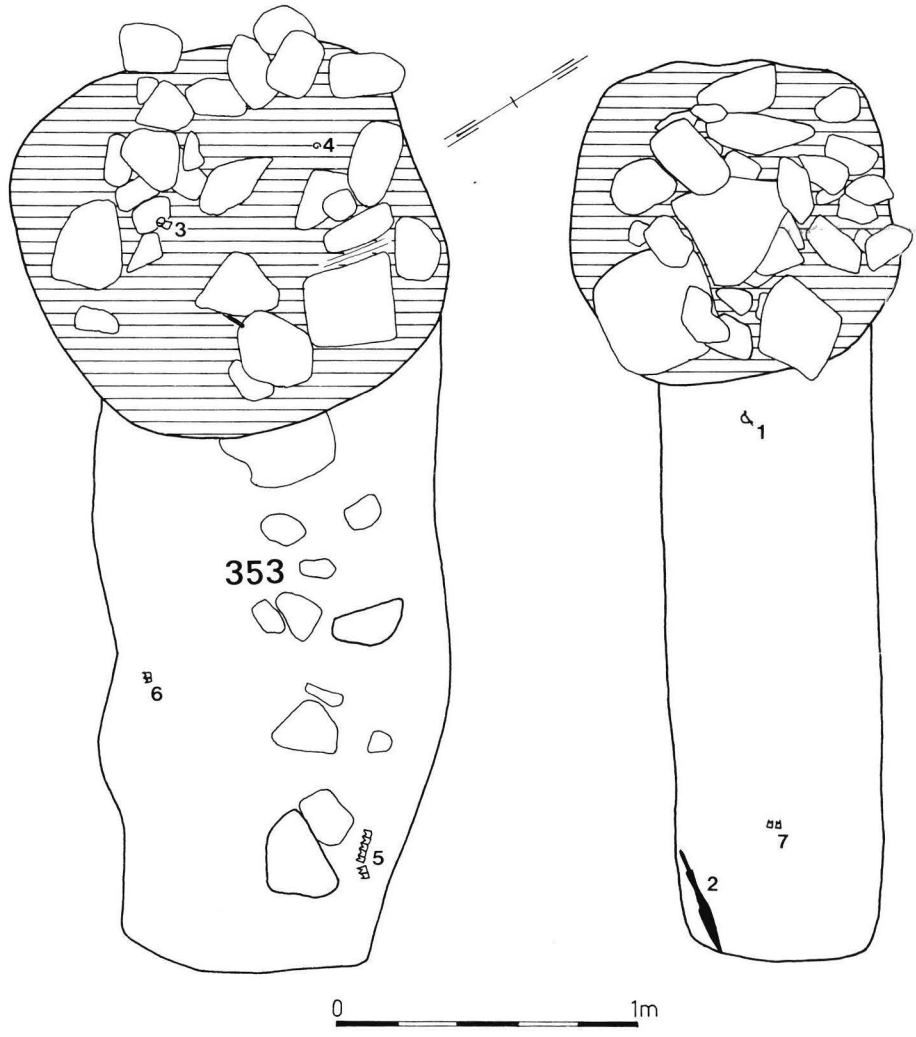

HAUTA 353

Sijainti	102/100	Valokuva 61	
Suunta	WNW–ESE	Kuvataulu 102/	
Koko	300×110 cm,	353:1–4	
pohjasta	230×75–95 cm	KM 18000:4015–4027	
Syvyys	70 cm		

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli n. 25 cm. Sen luoteispäätä rikkoi myöhempi, lähes pyöreä nokikuoppa. Haudan pinnalla oli muutamia kiviä, joista yksi oli pystyssä, mutta ne eivät muodostaneet varsinaista kiveystä. Luoteispäässä oli välittömästi löytökerroksen päällä n. 40 cm läpimitaltaan oleva kivi. Hautakuoppa oli päihin kapeneva ja pohjaan pienenevä, pohjasta tasainen. Luoteispäästä löydettiin rautainen solki (4015, kartassa 1), eteläkulmassa oli keihäänkärki (4016, kartassa 2) ja useasta paikasta löydettiin naudan hampaita (kartassa 5–7). Vainajasta ei ollut jäänyt mitään jälkiä. Haudan luoteispäässä ollut nokikuoppa ulottui maanpinnasta n. 130 cm:n syvyyteen. Se oli ylhäältä läpimitaltaan n. 130 cm. Se kapeni tasaisesti, kunnes se n. 30 cm ennen pohjaa oli n. 40 cm läpimitaltaan, minkä jälkeen se jatkui tämän laajuisena pohjaan, joka oli tasainen. Kuoppa oli täynnä kiviä ja nokista maata, ja sen yläosasta löydettiin pronssinen vyönsolki (4023, kartassa 3) ja pronssisormus (4024, kartassa 4) sekä maatunut putkiluu.

Löydökset:

4015. Sankasolki, rautaa, toinen pää suora, toinen, kapeampi pää käännetty neulankodaksi, neulakin tallella. Soljen koko 53×23 mm, korkeus 23 mm, kaaren leveys n. 20 mm (Kt. 102/353:1). K. 1.

4016. Keihäänkärki, ruodollinen ja suippolehtinen, pit. 354 mm, josta ruotoa 98 ja kaulaa 77 mm, lehti 37×7 mm, ruodossa puuta (Kt. 102/353:2). K. 2.

4017. Naudan hampaita. K. 5.

4018. Naudan hampaita. K. 5.

4019. Naudan hampaita. K. 6.

4020. Naudan hampaita. K. 7.

4021. Saviastianpala, koristeeton. Täytemaasta.

4022. Kvartsinsiruja 2 kpl. Täytemaasta.

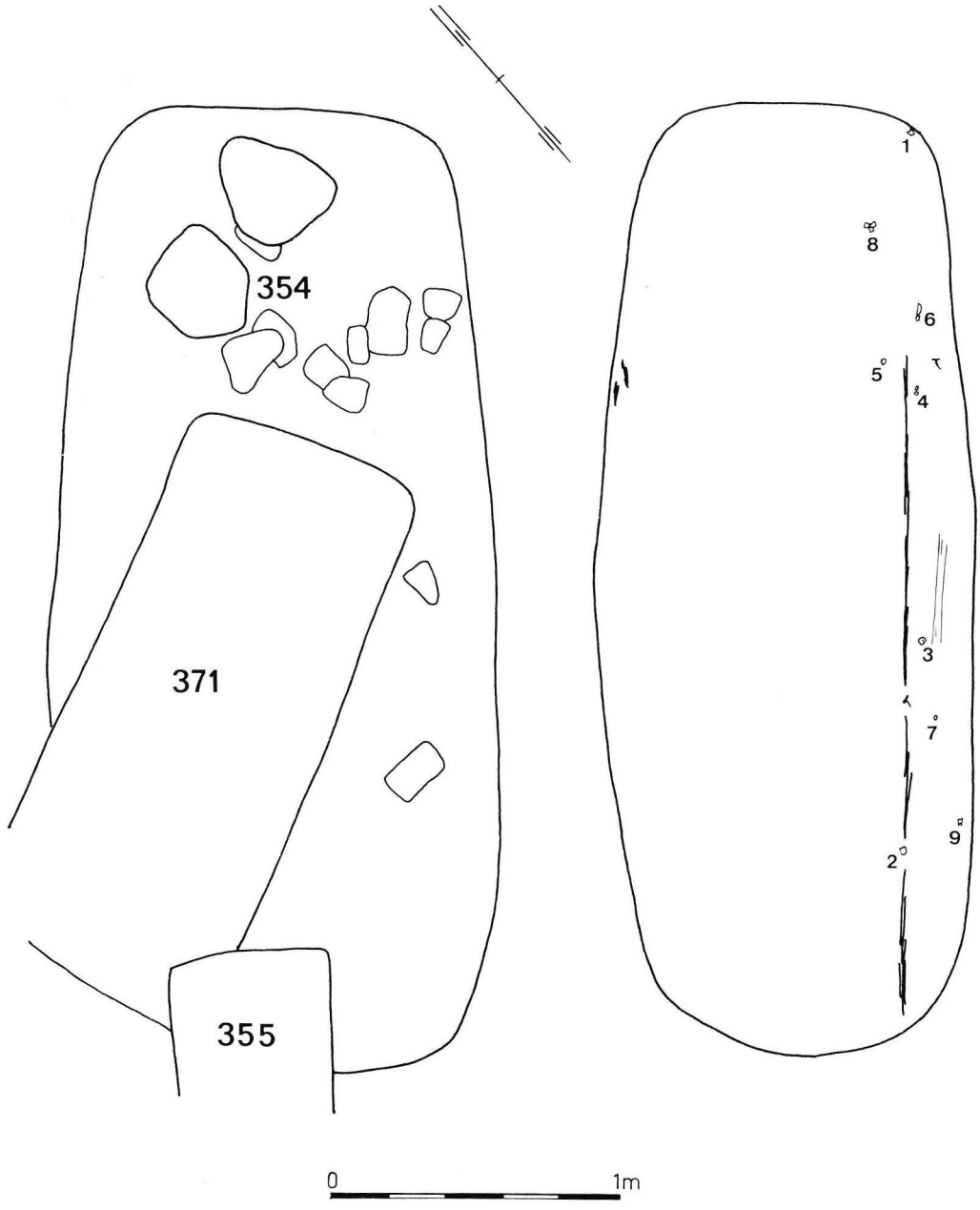

Löydökset nokikuopan kohdalta:

4023. Vyönsolki, pronssia, kaksiosainen, nipukallinen, kehä koristettu hammaslistalla, 38×24 mm (Kt. 102/353:3). K. 3.

4024. Pr. spiraalisormus, melkein nelikulmaista varrasta, läpim. 18 mm (Kt. 102/353:4). K. 4.

4025. Maatunut putkiluu.

4026. Hiilinäyte.

4027. Puunäyte.

HAUTA 354

Sijainti 100/106
Suunta SW–NE
Koko 340×155 cm,
pohjasta 275×100 cm
Syvyys 70 cm

Kuvataulu 102/354:1–6
KM 18000:4028–4038

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli n. 25–30 cm. Sitä tehtäessä oli rikottu jonkin verran hautoja 359 ja 380, ja sen itäkulma oli tuhoutunut hautaa 371 kaivettaessa. Haudan lounaispäässä oli joukko mullan rajaan ulottuvia kiviä. Hautakuoppa oli muodoltaan soikeahko, pohjaan melkoisesti pienenevä ja pohjasta tasainen. Kuopan luoteisreunalla oli säilynyt jonkin verran puuta, ja sieltä tavattiin myös pari naulaa (186, lueteltu pintalöytöihin, ja 4029). Kaikki löydöksetkin keskittyivät tälle sivulle, lounaispäässä oli pronssihela (4030, kartassa 1), pronssilevyn paloja (4031, 4028, kartassa 6, 8), spiraalikoristeen katkelma (4034, kartassa 4) ja luuhelmi (4035, kartassa 5), koillispuoliskossa oli toinen luuhelmi (4036, kartassa 7), pronssisormus (4032, kartassa 3) ja pronssihela (4033, kartassa 2) sekä lisäksi maatunutta luuta ja hammas (kartassa 9, kadonnut ennen luettelointia). Suuri osa löydöksistä näytti olevan puujälkien ja hautakuopan luoteisreunan välillä. Täytemaassa oli saviastianpaloja ja rautakuonamöykky (4037–38).

Löydökset:

4028. Pronssinpaloja niitistä tai helasta, joka on ollut muodoltaan pyöreä ja läpimitaltaan ainakin 12 mm. K. 8.

4029. Naula, pit. 57 mm, käyrä, kanta palasina.

4030. Pronssihela, toiseen päähän suippeneva ja pyörylään päättyvä, koristettu kasviornamentiikalla, 25×12 mm, niitattu kahdella niitillä nahkaan, joka näyttää kaksinkertaiselta (Kt. 102/354:1). K. 1.

4031. Pr. levyn paloja 20 kpl, joissa pakotettuja viivoja ja helmireunaisia kuhmuja, todennäköisesti veitsentupen helaa (Kt. 102/354:6). K. 6.

4032. Pr. spiraalisormus, kolmikulm. varrasta, koristettu kulmaviivoin, läpim. 13–14 mm (Kt. 102/354:3). K. 3.

4033. Pr. hela, kuusisärmäinen, 15×12 mm, koristettu hammaslistalla ja spiraalikuvioilla, takana pieni pala nahkaa (Kt. 102/354:2). K. 2.

4034. Kulmakoristeen katkelma (Kt. 102/354:4). K. 4.

4035. Luuhelmi, 11×6 mm, katkelmallinen (Kt. 102/354:5). K. 5.

4036. Luuhelmi, 11×6 mm, katkelmallinen. K. 7.

4037. Saviastianpaloja 8 kpl, yksi reunasta. Täytemaasta.

4038. Rautakuonamöykky. Täytemaasta.

HAUTA 355

Sijainti	102/108	Kuvataulu 128:17
Suunta	SSW–NNE	KM 18000:4039–4042
Koko	200×55 cm,	(Kartta ks. hauta 375)
pohjasta	185×50 cm	
Syvyys	90 cm	

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli 25–30 cm. Se oli tehty hautojen 354, 371 ja 375 päälle. Hautakuoppa oli tasaleveä ja suorapäinen, pohjasta jokseenkin tasainen, mutta lounaaseen viettävä. Täytemaassa oli hiiltä ja joitakin löydöksiä. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

4039. Veitsentupen kärki, jossa kaksinkertaisen nahan päällä on siihen kahdella niitillä niitattu pronssilevy, 44×24×8 mm, ja lisäksi irrallisia levyn palasia (Kt. 128:17).

4040. Saviastianpaloja 7 kpl, koristeettomia.

4041. Kovettunut savimöykky.

4042. Rautakuonamöykky.

HAUTA 356

Sijainti	100/109	Kuvataulu 102/
Suunta	SW–NE	356:1–7
Koko	280×100–120 cm	KM 18000:4043–4074
Syvyys	70–75 cm	

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli 25–30 cm. Sen kaakkoisreuna sivusi hautaa 359. Haudan koillispäässä oli näyttävä kivirivi ja muuallakin oli joitakin kiviä. Hautakuoppa oli miltei tasaleveä, pyöristyväkulmainen, alempaa miltei soikea, pohja oli koillispäässä hieman kuopalla. Haudan keskiosasta, melkein pinnalta tavattiin maatunutta luuta. Vainajasta, joka ilmeisesti oli levännyt pää haudan lounaispäässä, oli jäljellä vain vähän hampaita. Näiden lähettyviltä löytyivät sormukset (4066, 4059, kartassa 2, 3), spiraalikoristeiden katkelmat (4053, 4067–68, kartassa 4, 6, 7) ja suurin osa kaulanauhan osista, vain pari hopeariipusta (4050, 4065, kartassa 1) oli vähän kauempana haudan länsikulmassa. Koillispäästä löytyi vain naulan varsikatkelma ja pyöreä pronssihela (4052 ja 4056, kartassa 5). Täytemaassa oli saviastianpaloja ja pieni rautakuonamöykky (4073–74).

Löydökset:

4043. Rautavarras, 31×6×4 mm.

4044. Naulan katk., pit. 26 mm, kanta hajonnut.

4045. Luuhelmi, 11×6 mm (Kt. 102/356:1). K. 1.

4046. Raudanpala, 16×14×6 mm.

4047. Kaksi luuhelmeä, 10,5×5 ja 11×6 mm, katkelmallisia (Kt. 102/356:). K. 1.

4048. Luuhelmi, 12×6 mm (Kt. 102/356:1). K. 1.

4049. Rautavartaan katkelmia 2 kpl, pituudet 17 ja 17 mm, ehkä pienestä neulasta.

4050. Hopeariipuksen puolikas, koristettu pakotetuilla kuhmuilla ja rengaskuvioilla, halkaisija on ollut n. 28 mm, ripustuslenkki ehjä (Kt. 102/356:1). K. 1.

4051. Raudanpaloja 3 kpl, kaarevia, ehkä renkaasta.

4052. Naulan varsikatkelma, 48×6×6 mm.

4053. Spiraalikoristeen katk., pit. n. 20 mm, tehty spiraaleista, joiden läpim. on 5–6 mm (Kt. 102/356:4). K. 4.

4054. Helmi, vihertävä, 7×4 mm, koristeena kolme keltaista läikkää (Kt. 102/356:1). K. 1.

4055. Luuhelmi, 11×6 mm (Kt. 102/356:1). K. 1.

4056. Pronssihela, pyöreä, kuhmukoristeinen, halk. 20 mm, niitattu nahkaan (Kt. 102/356:5). K. 5.

4057. Luuhelmi, 11×5 mm (Kt. 102/356:1). K. 1.

4058. Luuhelmi, 10×5 mm (Kt. 102/356:1). K. 1.

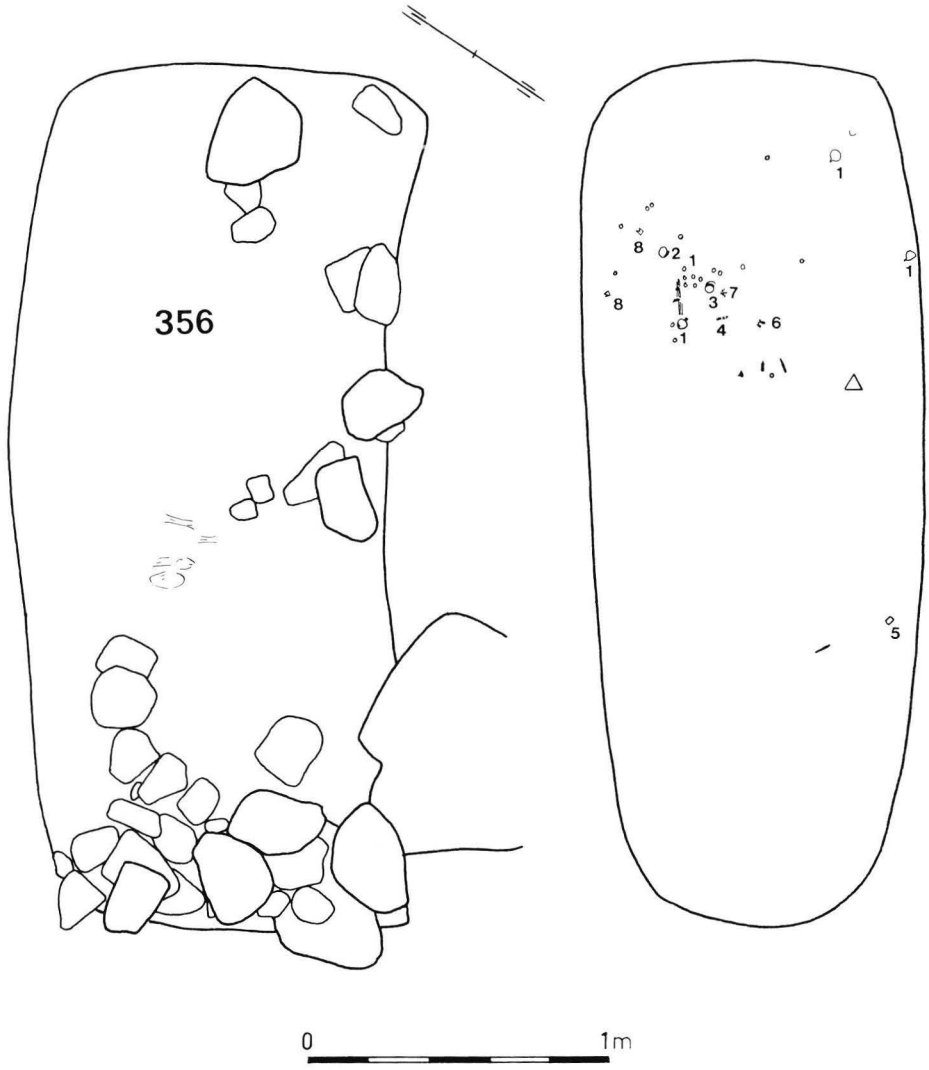

4059. Hop. spiraalisormus, keskikilvellinen, koristettu kahdella kohoharjalla, kolmio- ja neliöleimoilla, läpim. 16 mm, kilven lev. 23 mm (Kt. 102/356:3). K. 3.

4060. Helmiä, 2 kpl, toinen luuta, 10×5 mm, toinen tummansininen, kultafoliopäällysteinen, 10×6 mm (Kt. 102/356:1). K. 1.

4061. Luuhelmi, 11×6 mm, hajonnut, ja spiraalikoristeen katkelma, jossa yhteen takertuneina kolme 5 mm paksua ja 4–5 mm pitkää spiraalia. K .1.

4062. Hopealevyriipus, kuten 4050, mutta katkelmallisempi, yhdessä palassa kiinni kantolenkin jäännös. Lisäksi kaksi helmeä, toinen sylinterimäinen, hopeafoliota, 7×9 mm, toinen punainen emaljihelmi, jossa on kolme keltaista läikkää, 8×5 mm (Kt. 102/356:1). K. 1.

4063. Luuhelmi, 10×6 mm (Kt. 102/356:1). K. 1.

4064. Pronssikierre, 8×8 mm.

4065. Pyöreä hopeariipus, halk. 48 mm, koristettu nyörikuvioisilla, pakotetuilla kaksoisrenkailla, kantolenkki ehjä, reunasta pala poissa (Kt. 102/356:1). K. 1.

4066. Pr. spiraalisormus, pyöreätä varrasta, 6-kiert., läpim. 12–13 mm (Kt. 102/356:2). K. 2.

4067. Spiraalikoristeen katkelmia, spiraalien läpim. 5 mm (Kt. 102/356:7). K. 7.

4068. Spiraalikoriste, katkelmallinen, spiraalien paksuus 5 mm (Kt. 102/356:6). K. 6.

4069. Luuhelmiä 3 kpl, 11×5–6 mm, ja lisäksi katkelmia (Kt. 102/356:1). K. 1.

4070. Helmi, luuta tai savea, 11×6 mm. K. 1.

4071. Ihmisen hampaan katkelmia, aivan pieniä. K. 8.

4072. Ihmisen hampaan katkelmia, neljästä hampaasta. K. 8.

4073. Saviastianpaloja, 20 kpl, joista kaksi reunasta, koristamattomia, lisäksi muruja. Täytemaasta.

4074. Pieni rautakuonamöykky.

HAUTA 357

Sijainti	99/112	KM 18000:4075
Suunta	SSW–NNE	
Koko	160×45 cm	
Syvyys	105 cm	

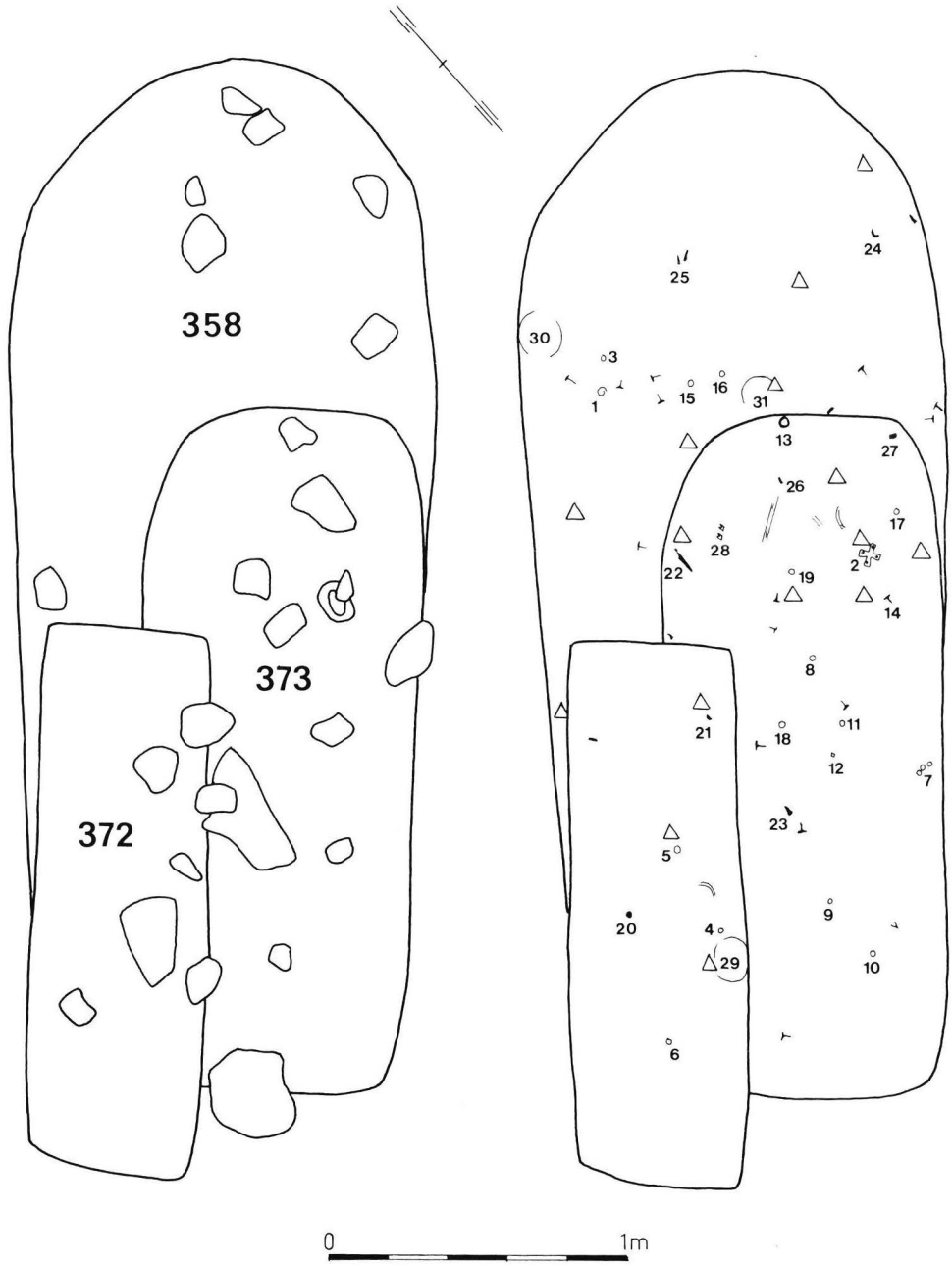

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli n. 30 cm. Hautakuoppa oli yläosastaan miltei suorakulmainen, alempana reunat olivat kivien tähden mutkaiset ja pohja epätasainen. Täytemaassa oli maatunutta luuta ja rautakuonamöykky. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

4075. Rautakuonamöykky.

HAUTA 358

Sijainti	99/110	Kuvataulu 103/358:1–27
Suunta	SW–NE	KM 18000:4076–4088
Koko	350×140 cm	(4191–4218 sekä 119,
Syvyys	60 cm	156–162)

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli n. 30 cm. Sen koillispää oli tuhottu hautoja 372 ja 373 tehtäessä. Hautakuoppa oli pyöristyvään lounaispäähän jonkin verran levenevä ja tasapohjainen. N. metrin päässä lounaispäädystä oli haudan yli poikittain rivi nauloja (158–59, 4079–80, 4082, 4085), ja samoilta paikoin löydettiin jäännöksiä kahdesta pääkallosta (kartassa 30, 31), pari hopearahaa (4076, 4081, kartassa 15, 16), hopeasormus (4078, kartassa 1) ja pyöreä pronssihela (4086, kartassa 3). Lähempänä lounaispäätyä oli palasia luultavasti viikatteesta tai sirpistä (4077, kartassa 25) ja kaareva raudanpala (4084, kartassa 24). Täytemaassa oli raudanpala ja rautaniitti (119, 160), hieman hiiltä ja saviastianpaloja (4087) sekä rautakuonaa (4088). Varsinkin tämän haudan päälle tehdyn haudan 373 täytemaa oli täynnä esineitä ja niiden katkelmia, ja onkin todennäköistä, että ne ovat joutuneet siihen vanhemmasta haudasta. Näistä on mainittava hopearahat (4203, 4211, 4212, kartassa 17–19), pyöreät pronssihelat (4198, 4205, 4209–10, 4214, ja kolme

pinnalta löydettyä helaa, 156, kartassa 7–12), ristimäinen pronssihela (4204, kartassa 2), rautainen hihnansolki (4197, kartassa 13), veitsi (4207, kartassa 22) ja talttamainen esine (4201, kartassa 14). Vielä myöhemmän haudan 372 täytemaassa oli pyöreitä pronssiheloja (4192–93, 4196, kartassa 4–6), punnuksia (4191, 4194, kartassa 20, 21), raudanpala (4195), maatunutta luuta ja pääkallo (kartassa 29) niin pinnalla, että sekin on luultavasti peräisin vanhemmista hautauksista, lähinnä puheena olevasta haudasta, jossa siis on saattanut olla kolmekin vainajaa.

Löydökset:

119. Raudanpala, 25×10 mm.
158. Rautanaula, pit. 56 mm, kanta soikea, 20×14 mm.
159. Rautanaula, pit. 60 mm, kanta soikeahko, 17×11 mm.
160. Rautanaula, pit. 38 mm, kanta pyöreähkö, halk. 18 mm.
4076. Hopearaha, saks., rahaluettelo n:o 74, ja pronssinpaloja (Kt. 103:15). K. 15.
4077. Raudanpaloja 7 kpl, viikatteen tai sirpin ruodon yläpäästä, johon on takertunut puuta (Kt. 103:25). K. 25.
4078. Hop. spiraalisormus, tasakuperaa varrasta, 1,5 kierrettä, koristettu poikkiuurteilla, läpim. 19 mm (Kt. 103:1). K. 1.
4079. Kaksi naulaa, toisen pit. 43 mm, kanta 15×11 mm, toisen pit. 19 mm, kanta 13×10 mm.
4080. Naula, pit. 54 mm, kanta 17×15 mm.
4081. Hopearaha, tanskal., rahaluettelo n:o 75 (Kt. 103:16). K. 16.
4082. Naulan varsikatkelma, 38×6×6 mm.
4083. Rautavarras, 18×5×4 mm.
4084. Raudanpala, kaareva, 30×12×5 mm (Kt. 103:24). K. 24.
4085. Rautanaula, pit. 37 mm, kanta palasina.
4086. Pr. hela, pyöreä, kuhmukoristeinen, läpim. 21 mm, niitattu nahkaan (Kt. 103:3). K. 3.
4087. Saviastianpaloja 25 kpl, 20 näistä voimakkaasti profiloidusta viivakoristeisesta astiasta, joukossa yksi reunapala, ja 5 palaa koristamattomasta astiasta, jonka reuna kaartuu hieman sisäänpäin, kaksi palaa on reunasta. Palaset on löydetty pääasiassa haudan 373 täytemaasta, mutta osa on myös hautojen 358 ja 372 kohdalta (merkityt karttaan).
4088. Rautakuonaa 2 möykkyä. Täytemaasta.

Löydökset haudan 372 täytemaasta:

4191. Pronssipäällysteinen rautapunnus, 16×15×14 mm, paino 9.26 g (Kt. 103:20). K. 20.
4192. Pr. hela, pyöreä, 19×18 mm, koristettu kuhmuilla ja kaiverretulla ristillä (Kt. 103:4). Niitattu nahkaan. K. 4.
4193. Pr. hela, kuten ed., kolmena palana, läpim. ain. 18 mm (Kt. 103:5). K. 5.
4194. Raut. kiekkopunnus(?), josta puuttuu pala reunasta, 21×17×10 mm. Paino 6.80 g (Kt. 103:21). K. 21.
4195. Raudanpala, 32×19 mm.
4196. Pr. hela, pyöreä, kuhmukoristeinen, katkelmallinen, halk. 18 mm (Kt. 103:6). Niitattu nahkaan. K. 6.

Haudan 373 täytemaasta:

156. Pr. heloja, pyöreitä, kuhmukoristeisia, 3 kpl. Kaksi näistä on ehjiä, kolmas aivan katkelmallinen, mutta nahanpala sen alta on säilynyt, läpimitat n. 20 mm (Kt. 103:7). K. 7.
157. Rautavarras, pit. 30 mm, paks. 4 mm.
161. Rautanaulan kantakatk., pit. 16 mm, kannan halk. 19 mm.
162. Naula, pit. 60 mm, kanta soikeahko, 10×10 mm.
4197. Hihnansolki, rautaa, puolipyöreä, 44×43 mm, latteaa varrasta, suoran reunan ympärillä katkelma neulan kannasta (Kt. 103:13). K. 13.
4198. Pr. hela, pyöreä, kuhmukoristeinen, halk. 21 mm (Kt. 103:8). Niitattu nahkaan. K. 8.
4199. Piinsiru, 12×9×2 mm.
4200. Raudanpala, 34×21×6 mm (Kt. 103:22). K. 22.
4201. Taltan terä, rautaa, 42×30×7 mm, ruodossa puun jätettä (Kt. 103:14). K. 14.
4202. Naula, pit. 59 mm, kanta 16×10 mm.
4203. Hopearahan katk., irlant., rahaluettelo n:o 76 (Kt. 103:17), ja rautamöykky, 22×14×10 mm. K. 17.
4204. Pr. hela, ristin muotoinen, 46×46×5 mm, kolme sakaroista niitattu nahkaan, neljännessäkin niitin reikä, yhdessä sakarassa valaessa syntynyt läpi (Kt. 103:2). K. 2.
4205. Pr. hela, pyör., kuhmukorist., halk. 20 mm (Kt. 103:9). Niitattu nahkaan. K. 9.
4206. Naula, pit. 23 mm, kanta 15×13 mm.
4207. Rautaveitsi, pit. 96 mm, josta ruotoa n. 30 mm, terä 14×8 mm, ruodossa puuta (Kt. 103:22). K. 22.
4208. Veitsen ruotokatkelma, 44×15×8 mm, puuta (Kt. 103:23). K. 23.
4209. Pr. hela, pyöreä, kuhmukorist., katkelmallinen, halk. 15 mm, niitattu nahkaan (Kt. 103:11). K. 11.

4210. Pr. helan katk., niitti ja vastakappale kiinni nahassa (Kt. 103:12). K. 12.

4211. Hopearaha, saks., rahaluettelo n:o 77 (Kt. 103:18). K. 18.

4212. Hopearaha, irlant., rahal. n:o 78 (Kt. 103:19). K. 19.

4213. Rautarenkaan katk., pyöreätä varrasta, 22×7 mm (Kt. 103:26). K. 26.

4214. Pr. hela, pyöreä, halk. 19 mm, koristettu kuhmuilla ja kaiverretulla ristillä, niitattu nahkaan (Kt. 103:10). K. 10.

4215. Naula, pit. 36 mm, kanta hajonnut, halk. ain. 17 mm.

4216. Pieni rautapiikki, pit. 15 mm, puuta.

4217. Naula, pit. 35 mm, kanta hajalla.

4218. Ihmisen hampaita 3 kpl. K. 28.

HAUTA 359

Sijainti	100/108	Kuvataulu 104–105/
Suunta	SW–NE	359:1–30
Koko	300×140 cm	KM 18000:4089–4133
Syvyys	70 cm	sekä 146, 150, 184

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli n. 25–30 cm. Sitä oli ilmeisesti hieman rikottu hautoja 354 ja 356 tehtäessä, ja sen lounaispään päällä oli tavallista syvempiä kyntöjälkiä, joten se oli ehkä kärsinyt peltotöistäkin. Saviastia (150, kartassa 18), joka oli haudan länsikulmassa, näyttää rikkoutuneen tässä yhteydessä; sen palasia löytyi pintakerroksesta useiden metrien päästä. Toisaalta tämä hauta oli tehty ainakin haudan 376 päälle, ja on mahdollista, että täytemaasta löydetty tasavartinen solki (4101, kartassa 20) on alkuaan viimeksimainitusta haudasta. Hautakuoppa oli hiukan lounaaseen levenevä, koillispäässä oli pienet ulokkeet sivulle päin, pohja oli hieman epätasainen. Lounaispäässä ja kaakkoissivulla oli heikkoja puujälkiä. Vainajasta oli jäljellä pääkalloa haudan lounaispäässä ja sormen luita sormuksen (4116, kartassa 10) yhteydessä. Viimeksi mainitusta päätellen oikea käsivarsi oli ollut taivutettu kyynärpäästä ylös. Pääkallon lounaispuolella oli sirppi (4111, kartassa 6), siitä kaakkoon olivat vaakakupin jäännökset (4115, kartassa 29) ja koilliseen pienen saviastian jäännökset (150, kartassa 18). Toisen vaakakupin katkelmia löydettiin ylempää täytemaasta (4096, 4093, kartas-

sa 27, 28). Hyvin tummasta läikästä, joka ilmeisesti oli syntynyt orgaanisten aineiden maatuessa, löydettiin spiraalikoristeen katkelma (4114, kartassa 14) ja pronssirenkailla reunustetun tuohiesineen jäännös (4113, kartassa 5). Nämä olivat pääkallon eteläpuolella. Leukaluiden alta tavattiin helmistä ja hopearahoista muodostettu kaulanauha (4128, kartassa 11), vain muutamat helmet löytyivät vähän kauempaa (4089, 4099, 4103–04, 4108). Noin metrin verran pääkallosta koilliseen oli esineryhmä, joka sisälsi kukkaron (4123–24, kartassa 25, 26), veitsen (4119, kartassa 21), tulusraudan (4120, kartassa 22) ja kaksi avainta (4118, kartassa 24). Ryhmässä oli myös melko suuri rautarengas, jossa viimeksi mainitut ovat ehkä riippuneet (4121, kartassa 23), sekä kaksi pientä rautaniittiä (4118). Tämän esinerykelmän kummaltakin puolelta löydettiin spiraaleista tehty kulmakoriste (4117, 4125, kartassa 9, 13). Nämä olivat ehkä esiliinan oikeasta reunasta. Vasemman puolen koristeita ei löydetty, mutta onkin mahdollista, että esiliinan tämä puoli oli tuhoutunut hautaa 356 kaivettaessa. Neljä melkein samankaltaista pronssirengasta (4100, 4107, 4110, 4126, kartassa 1–4) löydettiin eri puolilta hautaa, ja haudan pohjoiskulmassa oli hopeasormus (4102, kartassa 12), jonka sisällä oli lautanauhan pätkä. Jalkopäästä tavattiin haudan toinen saviastia (4127, kartassa 19). Hevosenkenkäsolki (4095, kartassa 7) löytyi n. 20 cm varsinaista löytökerrosta ylempää, joten sen kuuluminen hautauksen yhteyteen ei ole täysin varmaa. Täytemaassa oli esineiden katkelmia (146, 184, 4089–4098) ja saviastianpaloja (4133) aikaisemmin mainittujen esineiden lisäksi. Siinä oli myös jonkin verran hiilenpaloja. Pohjalla oli ollut myös jokin eläin.

Löydökset:

146. Pr. hela, pyöreä, halk. 22,5 mm, kiinnitetty nahkaan (Kt. 104:17). K. 17.

150. Pieni saviastia, tummaa ainesta, tasapohjainen, koristettu kolminkertaisella kulmaviivaornamentilla, reuna kääntyy hieman ulospäin, kork. 70 mm, pohjan halk. 75 mm, suun 99–102 mm. Astia on liimattu kokoon aivan pienistä palasista, jotka löytyivät osaksi tämän haudan pääpuolesta, osaksi kauempaakin. Paloja oli alkuaan n. 150 kpl, ja osa muruja on edelleen irrallaan (Kt. 104:18). K. 18.

184. Pronssilevyn pala, 9×5 mm.

4089. Helmi, sininen, poikkiuurteinen, 8×19 mm (Kt. 104:11). K. 11.

4090. Naulan kanta, kolmena kappaleena.

4091. Pr. spiraaleja 3 kpl, kaksikierteisiä, paks. 5 mm, yhdistetty langalla (Kt. 104:8). K. 8.

4092. Rautalevyn paloja 2 kpl, 24×20 ja 12×10 mm.

4093. Pr. vaakakupin katkelmia, reunasta, 14×5 ja 16×6 mm, suuremmassa reikä (Kt. 105:28). K. 28.

4094. Rautarenkaan katkelma, 18×12×6 mm, ja raudanmuru.

4095. Pr. hevosenkenkäsolki neliömäisin fasetoiduin nupein, joiden yläfasetin koristeena on pisteympyrä. Kehän poikkileikkaus on lähinnä pyöreä, ja sen koristeena on rivi ympyräleimoja. Neulan kanta on hieman levenevä, ja se on koristettu reunoistaan kaiverruksella. Soljen koko 35×35 mm, neulan pit. 45 mm (Kt. 104:7). K. 7.

4096. Vaakakupin reunan katkelmia, pit. 42 ja 20 mm, jälkimmäisessä reikä, jossa langan jäännöksiä, reunan ulkosivulla on koristeviiva (Kt. 105/27). K. 27.

4097. Pr. spiraali, 5×5 mm.

4098. Pr. spiraaleja 2 kpl, 13×6 ja 15×6 mm, sekä tekstiilin jäännöksiä.

4099. Luuhelmi, 11×5 mm (Kt. 104:11). K. 11.

4100. Spiraalirengas, pronssia, 2-kiert., pyöreätä varrasta, läpim. 13 mm (Kt. 104:1). K. 1.

4101. Pr. tasavartinen solki, kaaren keskustan koristeena pitkittäis-, päissä poikittaisuurteita. Neula on ollut rautaa, ja siitä on jälkiä kiinnityslevyssä sekä neulankodassa. Soljen koko 34×12 mm (Kt. 104:20). K. 20.

4102. Hop. spiraalisormus, keskikilvellinen, koristettu leimaviivoilla ja pisteympyröillä, läpim. 20 mm, kilven lev. 13 mm (Kt. 104:12). Sormuksen sisällä oli löydettäessä 10 mm leveä lautanauhan pätkä. K. 12.

4103. Luuhelmi, 10×6 mm (Kt. 104:11). Sisällä lankaa. K. 11.

4104. Helmi, vinottain pitkittäisuurteinen, 15×13 mm, pinnalla sinistä väriä (Kt. 104:11). K. 11.

4105. Pr. renkaan puolikas, läpim. 9 mm.

4106. Rautavarras, käyrä, 24×6 mm (Kt. 104:16). K. 16.

4107. Pr. rengas, pyör. varrasta, 1,5 kiert., läpim. 11–12 mm (Kt. 104:2). K. 2.

4108. Luuhelmi, 11×6 mm, katkelmallinen. K. 11.

4109. Pr. listan katk., 13×7 mm, jossa niitin reikä (Kt. 105:30). K. 30.

4110. Pr. spiraalirengas, pyöreätä varrasta, yli 2-kiert., läpim. 13 mm (Kt. 104:3). K. 3.

4111. Sirpinterä, rautaa, pit. 200 mm, lev. 28 mm, ruodon alapuolella niitin reikä (Kt. 104:6). K. 6.

4112. Rautaniitin katk., pit. 21 mm, kanta neliömäinen, 23×22 mm.

4113. Tuohiesineen katkelma, jonka reunaan on

kiinnitetty pronssirenkaita, koko n. 60×30 mm (Kt. 104:5). Org. ain. K. 5.

4114. Spiraalikoristeen katkelma, jossa vuoroon yksi ja vuoroon kaksi spiraalia, paks. 5–8 mm, sekä org. aineita (Kt. 104:14). K. 14.

4115. Pr. vaakakupin katkelmia 24 kpl, reunakatkelmissa kolme reikää. Kuppi oli löydettäessä asemillaan ja sen läpimitta oli n. 60 mm, mutta suurin osa siitä oli täysin hapettunut (Kt. 105:29). K. 29.

4116. Pr. spiraalisormus, pyöreätä varrasta, 10-kierteinen, läpim. 15 mm (Kt. 104:10). Sormen luita, hammas ja muita org. aineita. K. 10.

4117. Kulmakoriste, 3-jakoinen (Kt. 104:9), tekstiilinpala sen alta ja eläimen hammas. Puunpala. K. 9.

4118. Rauta-avaimia 2 kpl. Toinen, pit. 97 mm, päättyy 19 mm laajaan renkaaseen, sen varsi on pyöreätä varrasta ja lehti lapiomainen, puhkonainen ja toispuolinen, koko 21×21×4 mm. Toinen on 104 mm pitkä, rengaspäinen, varsi pyöreätä varrasta, lehti toispuolinen, sirppimäinen ja kolmella kärkeen kapanevalla sakaralla varustettu. Lisäksi löytöön kuuluu kaksi pientä rautaniittiä, pit. 15 ja 16 mm, luuta ja puuta (Kt. 105:24). K. 24.

4119. Veitsentuppi, jonka sisällä on veitsi, pit. n. 145 mm. Tuppi on nahkaa ja varustettu reunahelalla ja viidellä poikittaishelalla, joista suuhela on levein, kärkihela puuttuu. Reunahelan yläosassa on reikä ja siinä nahkahihnaa. Helat on koristettu kuhmuilla ja leimariveillä (Kt. 105:21). K. 21.

4120. Tulusrauta, soikea, 87×26×9 mm, toisessa päässä pr. renkaan katkelma (Kt. 105:22). Org. aineita. K. 22.

4121. Rautarengas, halk. 36 mm, ja vaaleaa ainetta (Kt. 105:23). K. 23.

4122. Org. aineita n:oiden 4118–4121 päältä.

4123. Punnuksia a) pyöreä, pronssipäällysteinen rautapunnus, 19×17 mm, toisella litteällä sivulla leimojen muodostama rengas ja sen sisällä kolme pisteleimaa, toisen sivun on ruoste deformoinut, b) kuution muotoinen punnus, rautaa, pronssipäällysteinen, deformoitunut, 12×13×14 mm, c) tasavartisen pronssisoljen päätykatkelma, puristettu kokoon, 16×12×12 mm (Kt. 105:26). Lisäksi jäännöksiä kukkarosta. K. 26.

4124. Hopearahoja, 2 kokonaista ja 3 fragmenttia, saks. ja tanskal., rahaluettelon n:ot 79–83 (Kt. 105:25). K. 25.

4125. Kulmakoriste, 4-jakoinen, kaksinkertaisin päätyjaksoin (Kt. 104:13). K. 13.

4126. Pr. rengas, pyör. varr., 2-kiert., läpim. 12 mm (Kt. 104:4). Lisäksi hieman org. aineita. K. 4.

4127. Saviastia, tasapohjainen, kukkaruukun muotoinen, suussa pieni kavennus, koristeeton, ehjä, kork. n. 100 mm, pohjan halk. 91, suun 129 mm (Kt. 104:19). K. 19.

4128. Kaulanauha, jossa kolme saks. rahaa, rahaluettelon n:ot 84–86, ja kuusi pitkittäisuurteista helmeä, 16×10–13 mm, joista kolme on ollut alkuaan tummansinisiä, kolme taas vihreitä tai kellertäviä. Siniset helmet ovat jonkinlaista savimassaa, vaaleat helmet ainetta, joka on alkanut maassa murentua, yksi onkin aivan palasina. Lisäksi kahdeksan luuhelmeä, 9–11×5–6 mm, ja langan pätkiä helmien sisältä (Kt. 104:11). K. 11.

4129. Spiraalikoristeen katkelma, jossa 8 mm pitkän spiraalin päissä on kaksikierteiset spiraalit. Spiraalien paks. 5 mm (Kt. 104:15). K. 15.

4130. Ihmisen hammasta 2 katkelmaa. K. 31.

4131. Ihmisen hammas. K. 31.

4132. Ihmisen leukaluita ja hampaita. K. 31.

4133. Saviastianpaloja 30 kpl ja muruja, kolme näistä reunasta, kaikki eri astioista. Täytemaasta.

HAUTA 360

Sijainti	104/107	KM 18000:4134
Suunta	S–N	(Kartta ks. hauta 53)
Koko	150×55–60 cm	
Syvyys	50 cm	

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli n. 25 cm. Sen pohjoispää oli tehty haudan 53 päälle. Haudan tässä päässä oli neljän 20–30 cm läpimitaltaan olevan kiven muodostama kiveys, joka ulottui multakerrokseen. Hautakuoppa oli soikeahko, eteläpäästä hieman leveämpi ja pyöristyväpohjainen. Kivien alla oli täytemaassa hiilijuova. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

4134. Hiilinäyte.

HAUTA 361

Sijainti	103/110	KM 18000:4135–4137
Suunta	NE–SW	(Kartta ks. hauta 375)
Koko	185×50 cm	
Syvyys	100 cm	

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli 20–25 cm. Se oli tehty osittain haudan 375 päälle. Hautakuoppa oli tasaleveä, miltei suorakulmainen, pohjasta hieman laajempi kuin ylhäältä, tasapohjainen. Täytemaassa oli hiiltä ja saviastianpala. Haudan pohjalta tavattiin ihmisen hampaiden katkelmia koillispäästä. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

4135. Saviastianpala, pieni, koristeeton.

4136. Ihmisen hampaan katkelmia. Haudan pohjalta.

4137. Hiilinäyte.

HAUTA 362

Sijainti	102/110	Kuvataulu 107/362:1
Suunta	WSW–ENE	KM 18000:4138–4139
Koko	200–205×70 cm	(Kartta ks. hauta 363)
Syvyys	45–50 cm	

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli n. 25 cm. Sen päälle oli tehty haudat 363 ja 374. Säilyneestä osasta päätellen hautakuoppa oli lähes suorakulmainen, pohjaan jonkin verran kapeneva ja tasapohjainen. Pohjaa peitti tumma kerros. Täytemaassa oli hiiltä ja pari saviastianpalaa, pohjalla hieman luunjäännöksiä ja eteläreunalla, n. 15 cm pohjatasoa ylempänä, sirpin katkelma (4138). Muuta ei havaittu.

Löydökset:

4138. Sirpin kärkikatkelma, 56×19×4 mm (Kt. 107/362:1).

4139. Saviastianpaloja 2 kpl, toinen reunasta, koristeettomia. Täytemaasta.

HAUTA 363

Sijainti	102/111	Kuvataulu 106/363:
Suunta	WSW–ENE	1–10
Koko	330×100–60 cm	KM 18000:4140–4154
Syvyys	55–60 cm	

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli n. 25 cm. Sitä tehtäessä oli rikottu haudan 362 pohjoissivua, ja sen keskiosan päälle taas oli tehty hauta 374, joka kuitenkin oli hieman matalampi. Haudan itäpäässä oli täytemaassa muutamia kiviä, jotka ulottuivat mullan rajaan. Hautakuoppa oli merkillisen pitkä, ja se kapeni lounaispäähän, missä se levisi korvakkeiksi. Korvakkeesta toiseen oli haudan pohjalla poikittain n. 10 cm muuta pohjatasoa syvemmäksi ulottuva ura. Koillispääty oli pyöristyvä, ja siellä pohja oli kivien johdosta epätasainen. Lounaispäädyssä oli vähän maatunutta puuta ja haudan tästä päästä tavattiin jäännöksiä pienikokoisesta pääkallosta, länsikulmasta myös hammas (4143, kartassa 6). Tämän vieressä oli pronssisormus (4143). Rauta-avain (4144, kartassa 1) löytyi vainajan rinnan kohdalta, ja siitä vähän koilliseen olivat vyönsolki (4146, kartassa 3) ja veitsi (4150, kartassa 4) sekä rahakukkaron jäännöksiä (4149, kartassa 7). Avaimen eteläpuolella oli pronssirenkaan katkelma (4145). Haudan keskivaiheilta löydettiin solki (4151, kartassa 2) ja nuolenkärki (4152, kartassa 5). Hautakuopan koillispäässä, 10–15 cm muita löytöjä ylempänä, olivat rahat ja punnus (4142, kartassa 9), tulusrauta (4140, kartassa 10) ja pronssihela (4141, kartassa 8). Täytemaassa oli hiiltä ja pari saviastianpalaa.

Löydökset:

4140. Tulusrauta, soikea, katkelmallinen, 97×34 mm, toisessa päässä jäännös soikeasta kannatinrenkaasta (Kt. 106:10). K. 10.

4141. Pronssiesine, toiseen päähän suippeneva, alapuolella lista, jossa reikä kuten soljissa tai metallinapeissa, 17×15×10 mm (Kt. 106:8). K. 8.

4142. Hopearahoja 2 kpl, saks., rahaluettelon n:ot 87, 88, ja rautapunnus, 23×19×15 mm, p. 9.52 g, kaikki olivat löydettäessä takertuneina yhdeksi möykyksi (Kt. 106:9). K. 9.

4143. Pr. spiraalisormus, tasakuperaa varrasta, joka on koristettu molemmista reunoistaan kulmaviivalla, n. 2,5 kierrosta, läpim. 13 mm (Kt. 106:6). Lisäksi ihmisen hammas. K. 6.

4144. Rauta-avain, jossa on katkelmallisen kädensijan alapuolella pisteympyröillä koristettu pronssirengas, pit. 107 mm. Lehti on toispuolinen ja siinä on kaksi ristinmuotoista aukkoa, varsi jatkuu piikiksi sen ulkopuolelle (Kt. 106:1). K. 1.

4145. Katkelma pronssirenkaasta, jonka läpimitta on ollut n. 9 mm.

4146. Vyönsolki, pronssia, kaksiosainen, neula rautaa, 30×28×3 mm. Kehä on soikea, uurrekoristeinen. Neulaan on takertunut tekstiiliä, ehkä nauhavyön jäännöksiä (Kt. 106:3). K. 3.

4147. Pr. spiraaleja 9 kpl, osaksi katkelmallisia, paksuudet 4–5 mm, kierteitä 2–5. Lisäksi org. aineita. K. 3.

4148. Hopearahan katkelma, saks., rahaluettelo n:o 89. K. 7.

4149. Org. ainetta ed. yhteydestä ja rautaesineen katkelmia (Kt. 106:7). K. 7.

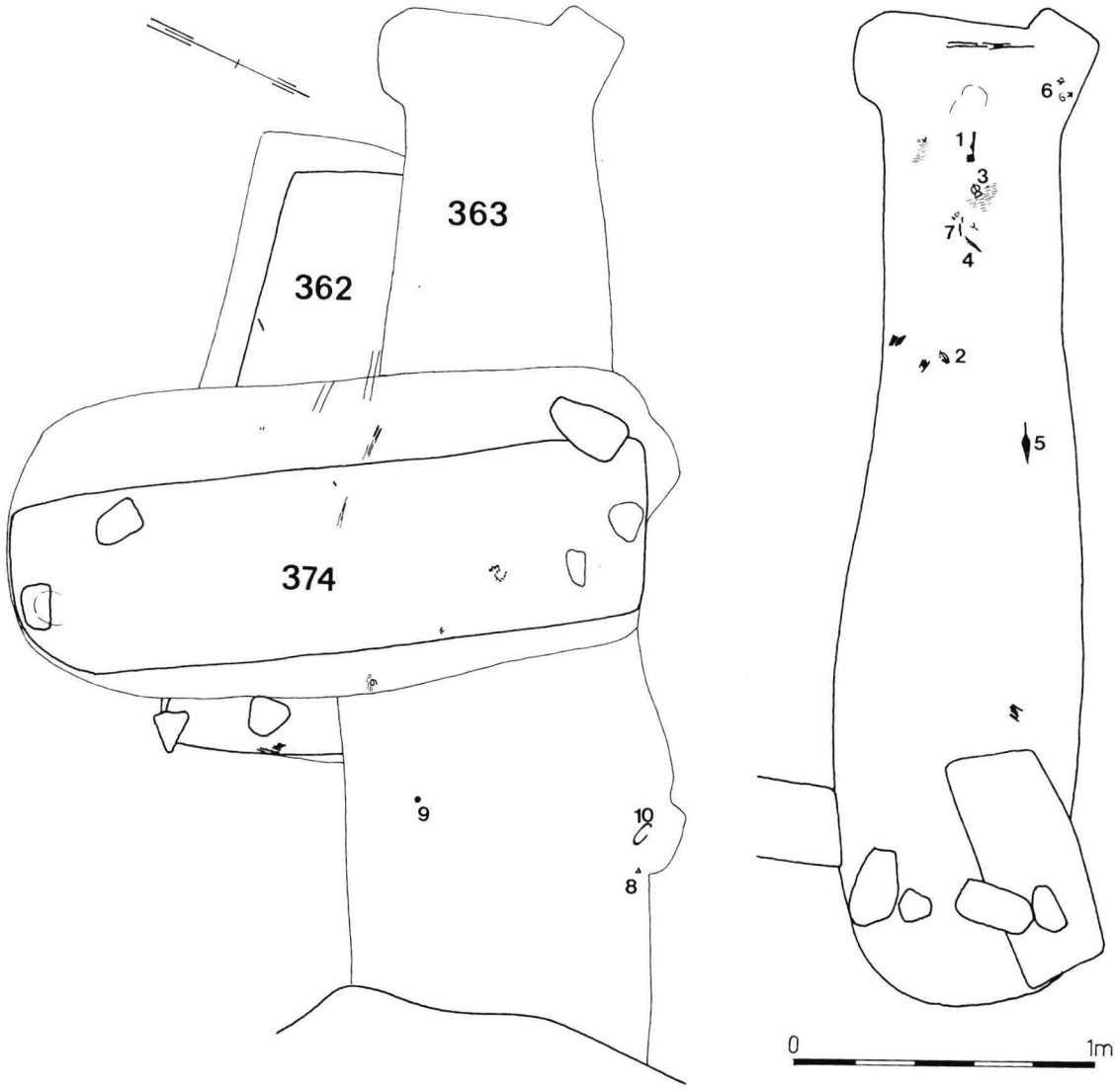

4150. Rautaveitsi, pit. 95 mm, josta ruotoa 47 mm, terän ympärillä nahkaisen tupen jäännöksiä. Lisäksi irrallinen rautavarras, 56×10×4 mm, lattea, toiseen päähän kapeneva, mahdollisesti toisen, erittäin kapean veitsen teräkatkelma (Kt. 106:4). K. 4.

4151. Pr. hevosenkenkäsolki, särmänuppinen, 33×32 mm, kehä poikkileikkaukseltaan nelikulmainen, koristettu kahdella ympyräleimarivillä. Nuppien yläsivuilla myös ympyräleimat. Neulan kanta leveä, leimarivikoristeinen, neulan pit. 41 mm, kärki poikki. Kehän kapeimmissa kohdissa lähellä nuppeja on myös leimarivejä (Kt. 106:2). K. 2.

4152. Nuolenkärki, rautaa, pit. 108 mm, josta ruotoa 37 mm, lehti rombin muotoinen, hieman harjava, kärki poikki (Kt. 106:5). K. 5.

4153. Saviastianpaloja 2 kpl, toinen reunasta, viivakoristeinen. Täytemaasta.

4154. Hiilinäyte.

HAUTA 364

Sijainti	105/105	Kuvataulu 107/364:1
Suunta	S–N	KM 18000:4155
Koko	210×80 cm	(Kartta ks. hauta 21)
Syvyys	55–70 cm	

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli 20–25 cm. Se oli tehty osittain haudan 21 päälle, niin että osa löydöistä, jotka on lueteltu haudan 21 kohdalla, onkin itse asiassa tämän haudan täytemaasta. Koska aluetta kesällä 1969 ei voitu tarpeeksi laajentaa, tämä hauta jäi silloin havaitsematta ja löydettiin vasta kesän 1971 kaivauksissa, jolloin siitä oli vain osa jäljellä. Hautakuoppa oli hieman päihin kapeneva, pyöristyväkulmainen ja pohjasta epätasainen. Siitä löydettiin vain veitsen kärkikatkelma (4155).

Löydökset:

4155. Veitsen kärkikatkelma, kaarevaselkäinen, 62×12×4 mm (Kt. 107/364:1).

HAUTA 365

Sijainti	100/104	Kuvataulu 108/370:
Suunta	WNW–ESE	2, 8
Koko	115×55 cm,	KM 18000:178,
pohjasta	90×50 cm	4156–4157
Syvyys	60 cm	(Kartta ks. hauta 370)

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli 25–30 cm. Se oli tehty haudan 370 koillisosan päälle. Hautakuoppa oli soikeahko, pohjasta pyöristyvä ja hieman itään viettävä. Täytemaassa oli maatuneita luita ja esineiden katkelmia, mutta hautaus oli ilmeisesti esineetön.

Löydökset pinta- ja täytemaasta:

178. Rannerenkaan katkelma, kolmikulmaista varrasta, harjalla kulmaviivakoristelu, 22×6 mm (Kt. 108/370:2). K. 2.

4156. Pr. spiraaleja n. 35 pätkää, 3–4×5 mm, jotka ovat alkuaan olleet yhdessä ja muodostaneet suuren koristeen (Kt. 108/370:8). Lisäksi lankaa, karvoja y.m. K. 8.

4157. Kolme rautavartaan pätkää, pit. 12, 15 ja 15 mm, kuuluneet ehkä alkuaan yhteen. K. 15.

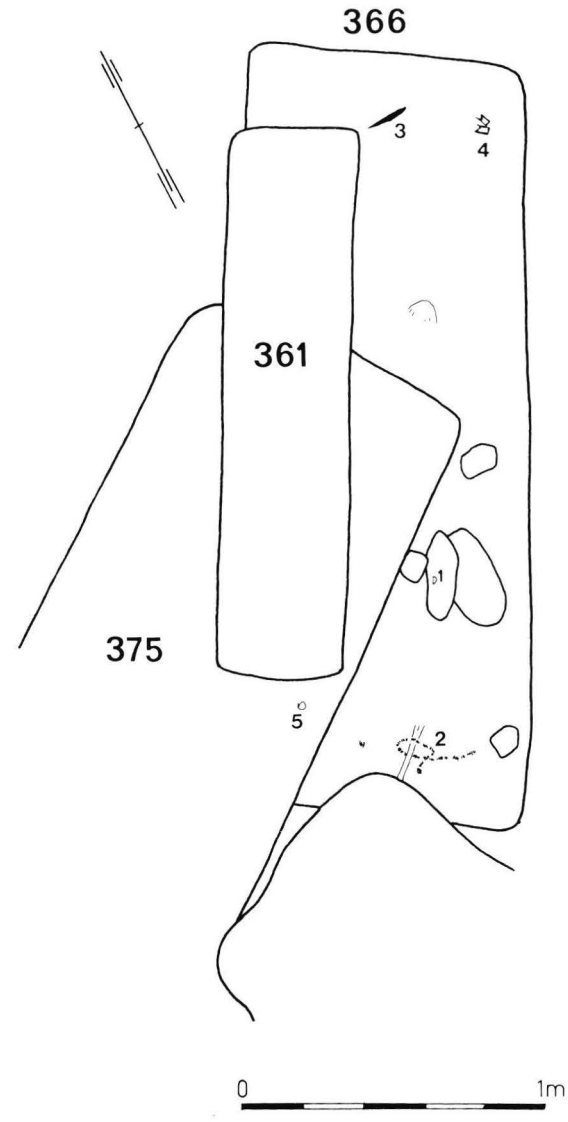

HAUTA 366

Sijainti	104/110	Kuvataulu 107/366:
Suunta	NNE–SSW	1–3
Koko	250×95 cm	KM 18000:268,
Syvyys	45–50 cm	4158–4160

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli n. 25 cm. Sitä oli pahasti rikottu hautoja 361 ja 375 tehtäessä. Hautakuoppa oli tasaleveä, pyöristyväkulmainen ja tasapohjainen. Vainajasta oli jäljellä hieman pääkalloa haudan koillispäässä sekä sääriluita esiliinan helman ohella. Haudan koillispäästä löydettiin rautaveitsi (4160, kartassa 3) ja eläimen hampaita (268, kartassa 4), lounaispäässä oli esiliinan helman spiraalireunus (4159, kartassa 2). Tästä n. 60 cm koilliseen oli hopearahan katkelmia (4158, kartassa 1). Eräät pintalöytöihin luetellut esineet, kuten spiraalisormus (221, kartassa 5), voivat olla alkuaan tästä haudasta.

Löydökset:

4158. Hopearahan paloja, rahaluettelo n:o 90 (Kt. 107/366:1). K. 1.

4159. Esiliinan reunaspiraaleja n. 450 mm pitkä pätkä, spiraalien koot 7–19×4–6 mm (Kt. 107/366:2). Tekstiiliä. K. 2.

4160. Rautaveitsi, pit. 136 mm, josta ruotoa n. 50 mm, terä 17×5 mm (Kt. 107/366:3). K. 3.

HAUTA 367

Sijainti	102/105	Kuvataulu 107/
Suunta	SSW–NNE	367:1–5
Koko	245×100–140 cm	KM 18000:182,
Syvyys	60 cm	4161–4167

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli n. 25 cm. Se oli tehty hautojen 349 ja 378 päälle, ja sen pohjoiskulma oli rikottu hautaa 371 tehtäessä. Hautakuoppa oli hieman koilliseen levenevä, pyöristyväkulmainen ja pohjasta jokseenkin tasainen. Siitä tavattiin jälkiä n. 200×80 cm laajasta arkusta tai puukehyksestä, laitaa oli säilynyt luoteisreunalla n. 10 cm korkealti. Ihmisen kallo (kartassa 8) löydettiin tämän puunjäänteen ja luoteisreunan välistä. Spiraalikoristeet olivat lounaispäässä (4162–63, kartassa 7, 2), mutta muuten löydökset keskittyivät haudan keskiosaan. Täällä oli kukkaron jäännös (4164, kartassa 1), naula (4161, kartassa 6), sormus (4165, kartassa 3) ja keritsimet (4166, kartassa 4). Pinnalta löytyi pronssilevyn katkelma (182, kartassa 5).

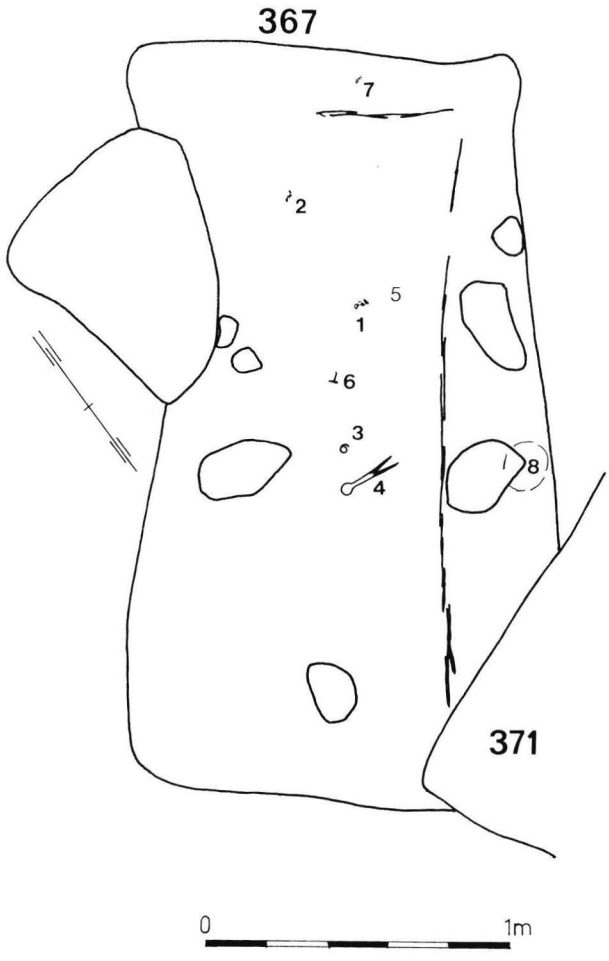

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli n. 25 cm. Hautakuoppa oli hiukan epämuotoinen, päistä kapeampi, pohjaan jonkin verran pienenevä ja pohjasta tasainen. Kuopan yläosassa, koillispäässä, oli jonkin verran hiiltä. Lounaispäässä oli ihmisen hampaita (4170, kartassa 3), tasavartinen solki (4168, kartassa 1) ja rautavartaan katkelma (4169, kartassa 2). Täytemaassa oli saviastianpala, ja pintamaasta löydettiin vyönsolki ja pari raudanpalaa (176, 212, 213).

Löydökset:

4168. Tasavartinen solki, pronssia, keskiosa koristettu vaolla ja pitkittäisuurteilla, päissä poikkiuurteita. Neula on rautaa ja kokonaan säilynyt. Soljen pit. 34 mm, lev. 11 mm, keskiosa päitä leveämpi (Kt. 107/368:1). Neulassa hiukan tekstiiliä. K. 1.

4169. Rautavartaan katk., hieman käyrä, 17×5 mm. K. 2.

4170. Ihmisen hampaita 2 kpl ja katkelmia. K. 3.

4171. Saviastianpala, koristeeton. Täytemaasta.

Löydökset:

182. Pronssilevyn katkelma, jossa reikä, n. 28×22 mm (Kt. 107/367:5). Löydetty haudan pinnalta. K. 5.

4161. Rautanaula, pit. 35 mm, kärki poikki, kanta soikea, 14×11 mm. K. 6.

4162. Pr. spiraaleja 4 kpl, 2-kierteisiä, paks. 4 mm. Tekstiiliä. K. 7.

4163. Spiraalikoristeen katkelma, jossa kuusi 4 mm paksua spiraalia (Kt. 107/367:2). K. 2.

4164. Kukkaron jäännös, jossa 8 pientä rahanpalaa, rahaluettelo n:ot 91–98 (Kt. 107/367:1). K. 1.

4165. Spiraalisormus, tasakup. varrasta, 2,5-kiert., läpim. 12 mm (Kt. 107/367:3). K. 3.

4166. Keritsimet, rautaa, rengaspäiset, katkelmalliset, alkuperäinen pit. n. 184 mm (Kt. 107/367:4). K. 4.

4167. Pääkallon jäännöksiä. K. 8.

HAUTA 368

Sijainti	102/102	Kuvataulu 107/368:1
Suunta	SSW–NNE	KM 18000:4168–4171
Koko	300×80–105 cm	
Syvyys	55 cm	

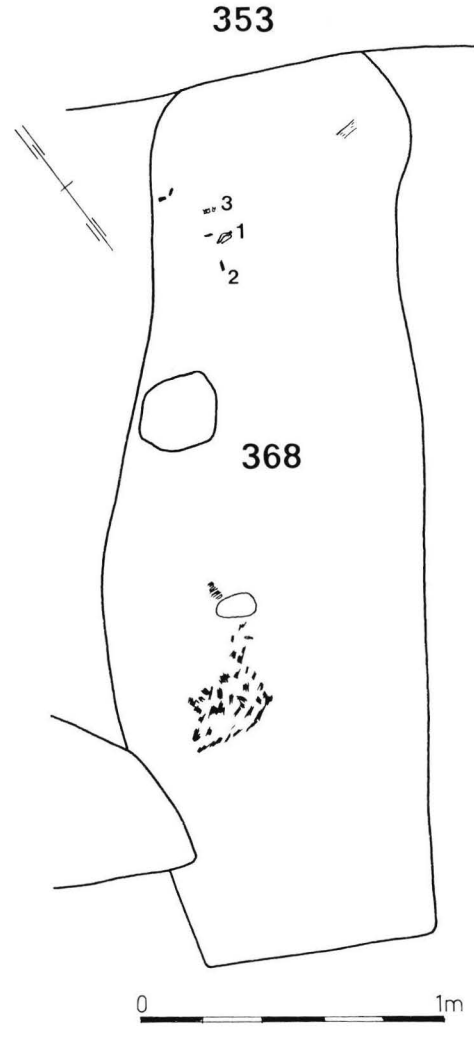

HAUTA 369

Sijainti	99/102	Valokuva 62
Suunta	SSW–NNE	Kuvataulu 108/
Koko	200×90 cm,	370:3, 4, 9–13
pohjasta	185×60 cm	KM 18000:4172–4179
Syvyys	50 cm	(Kartta ks. hauta 370)

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli 25–30 cm. Se oli tehty hautojen 352 ja 370 päälle. Hautakuoppa oli soikeahko, pohjaan kapeneva ja pohja oli melko tasainen. Siinä oli keskivaiheilla yksi suurehko kivi ja muutamia pienempiä mullan rajalla. Haudan koillispäässä, n. 10 cm pohjatasoa ylempänä, oli ihmisen hampaiden katkelmia (kartassa 14), ja täytemaasta löydettiin esineiden kappaleita ja saviastianpaloja, jotka luultavasti ovat alkuaan peräisin haudasta 370. Pintalöydösten yhteydessä lueteltu saviastianpala 18000:139 on todennäköisesti samasta astiasta kuin tämän haudan täytemaasta löydetyt palat. Hautaus oli esineetön.

Löydökset:

4172. Rautarenkaan katkelma, 18×9×5 mm, ja siinä kiinni n. 7 mm läpimitaltaan oleva pronssirengas (Kt. 108/370:3). K. 3.

4173. Raudanpaloja 7 kpl, suurin 23×10×8 mm, osa paloista varrasmaisia, ehkä kankiketjun nivelistä (Kt. 108/370:13). K. 13.

4174. Pr. rannerenkaan katkelmia 4 kpl, kolmikulmaista varrasta, jonka harjan molemmin puolin on kaiverrettu kulmaviiva. Palaset ovat spiraalirannerenkaasta, jonka läpimitta on ollut n. 54–58 mm (Kt. 108/370:9). K. 9.

4175. Pr. levy, pyöreähkö, halk. 19 mm, ja kaksi pr. kiskon katkelmaa, 23×7×1 ja 9×7×1 mm (Kt. 108/370:4). K. 4.

4176. Saviastianpaloja 17 kpl, joista 3 reunasta, koristamattomasta astiasta, jossa on reunassa kavennus (Kt. 108/370:11). K. 11.

4177. Kankiketjua puolitoista niveltä, rautaa, pit. yht. n. 60 mm (Kt. 108/370:10). K. 10.

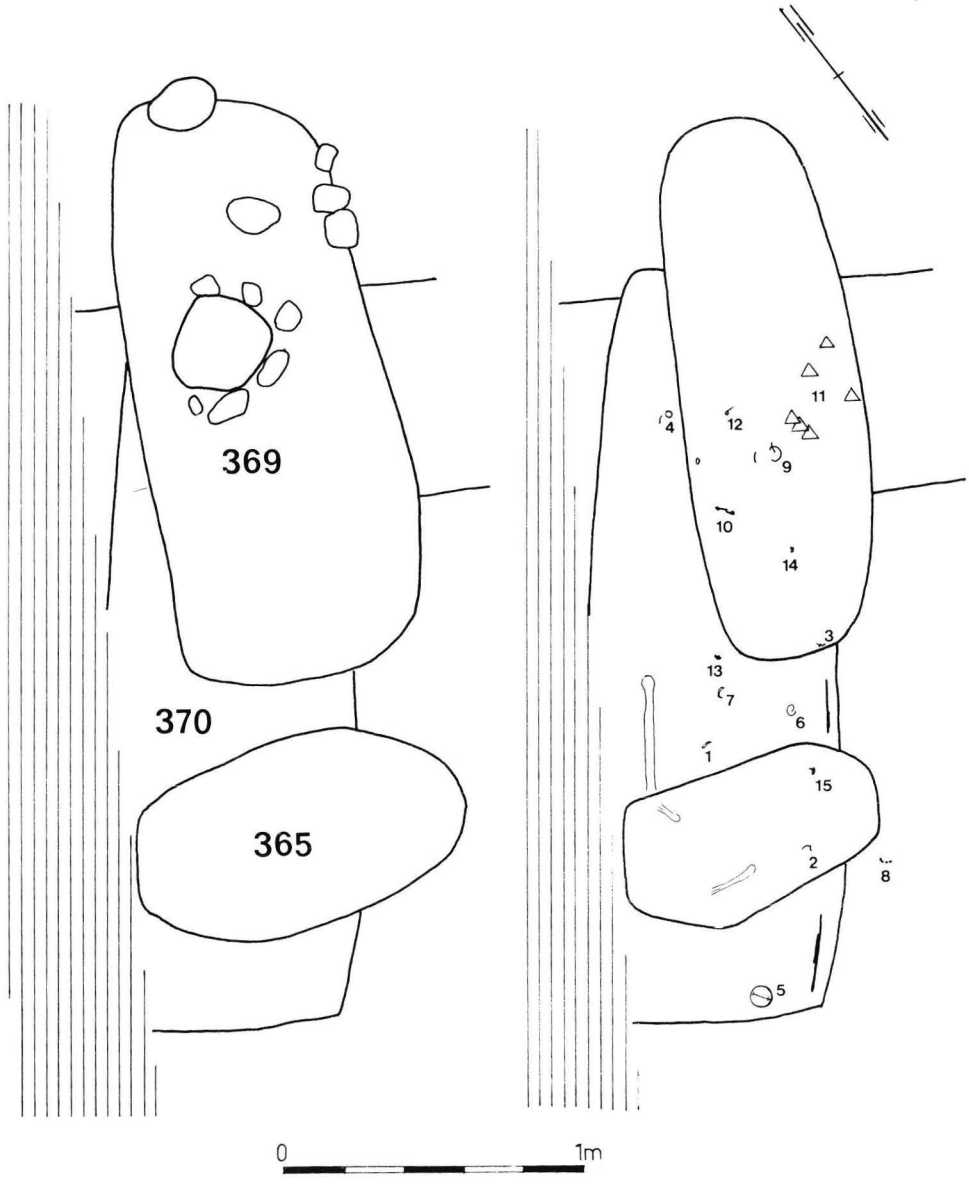

4178. Kankiketjun nivelen katk., rautaa, 26×15×10 mm (Kt. 108/370:12). K. 12.

4179. Ihmisen hammas ja hampaan katkelmia. K. 14.

HAUTA 370

Sijainti	100/103	Kuvataulu 108/
Suunta	SW–NE	370:1, 5–7
Koko	ain. 250×80 cm	KM 18000:177,
Syvyys	50 cm	4180–4182

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli 25–30 cm. Sen päälle oli tehty haudat 365 ja 369, ja lisäksi sen itäkulman ylitse kulki vanha pelto-oja, niin että se oli erittäin pahoin tuhoutunut. Se oli puolestaan kaivettu haudan 352 päälle, mutta koska viimeksi mainittu oli n. 20 cm syvempi, sen löytökerros oli säilynyt. Hautakuoppa näyttää olleen lähes suorakulmainen ja tasapohjainen. Sen luoteissivulla oli säilynyt jäännöksiä arkusta tai puukehyksestä, ja lounaislaidalta löydettiin vainajan reisiluu. Tämän luoteispuolella oli pari rannerenkaan katkelmaa (177, 4180, kartassa 1, 7) ja aivan luoteislaidalla sormus (4182, kartassa 6). Pyöreä kupurasolki löytyi aivan pohjoisnurkasta (4181, kartassa 5), siis haudan jalkopäästä. Se oli haudassa neulapuoli ylöspäin, ja vaikutti siltä kuin se olisi pysynyt alkuperäisellä paikallaan. Todennäköisesti ne esineiden katkelmat, jotka löytyivät haudan 369 täytemaasta, ovat alkuaan tästä haudasta.

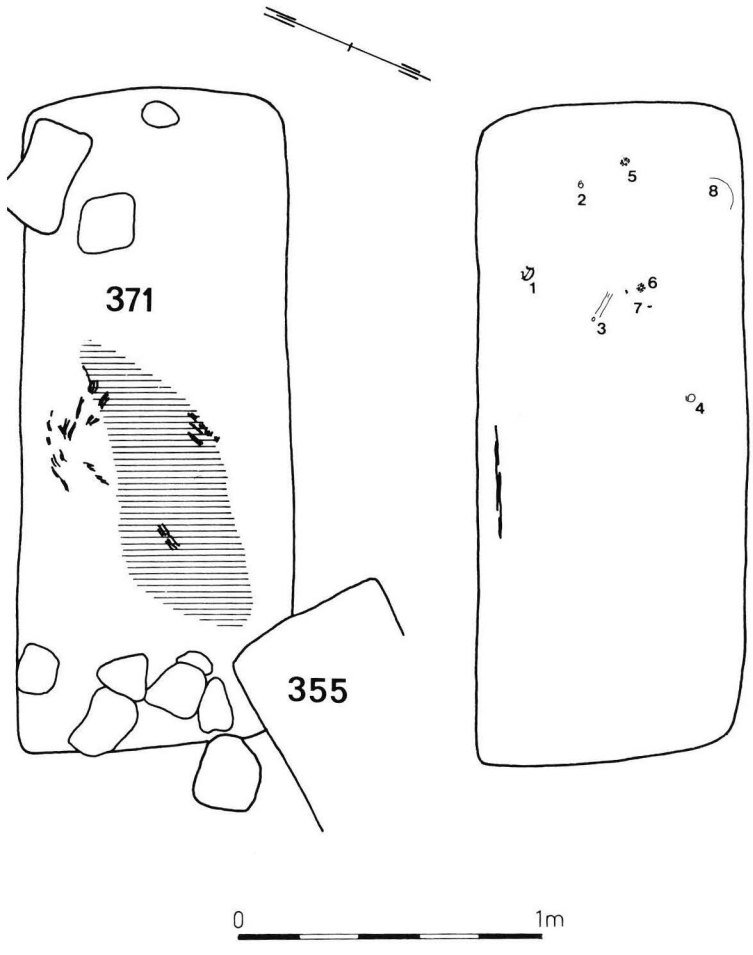

Löydökset:

177. Pr. spiraalirannerenkaan katkelma, 50×7 mm (Kt. 108/370:1). K. 1.

4180. Pr. spiraalirannerenkaan katkelma, taittunut, oik. pit. n. 53 mm, koristettu kaivertamalla (Kt. 108/370:7). K. 7.

4181. Pyöreä kupurasolki, pronssia, nelieläiminen, reuna kapea, tapit, joita on kahdeksan, pyöreitä, ristin sakaroissa ja osassa eläinvartaloita nyöriä muistuttava koristelu, reiät ulottuvat soljen läpi, koko 69×62 mm. Rautainen neula on kiinnitetty tikulla, ja siihen on takertunut tekstiiliä. Solki on huonoa valua (Kt. 108/370:5). K. 5.

4182. Pr. spiraalisormus, pyöreätä varrasta, n. 4,5 kierrosta, läpim. 17 mm (Kt. 108/370:6). K. 6.

HAUTA 371

Sijainti	101/106	Kuvataulu 107/
Suunta	WSW–ENE	371:1–6
Koko	220×90 cm	KM 18000:4183–4190
Syvyys	60 cm	

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli n. 25 cm. Se oli tehty hautojen 354, 367 ja 380 päälle, ja sen pohjoiskulmaa taas oli rikottu hautaa 355 tehtäessä. Haudan kummassakin päässä oli muutamia multakerrokseen ulottuvia kiviä, mutta mitään säännöllistä kiveystä ne eivät muodostaneet. Hautakuoppa oli tasaleveä, suorapäinen ja pyöristyväkulmainen, pohjasta hieman lounaaseen viettävä. Länsikulmalla oli hieman pääkallon jäännöksiä (kartassa 8) ja keskemmällä hiukkasen maatunutta luuta. Koillispäässä oli melko tavalla hiiltä jo heti pintamaan alla, ja nokiläikkä ulottui n. 10 cm:n päähän pohjatasosta. Kaakkoisreunalla havaittiin puujuova. Sormus (4188, kartassa 4) oli luoteislaidalla haudan keskivaiheilla, solki (4187, kartassa 1), pienempi sormus (4190, kartassa 2) ja spiraalikoristeet (4184–86, 4189, kartassa 3, 5–7) olivat lounaispäässä.

Löydökset:

4183. Pr. spiraali, 15×6 mm.

4184. Spiraalikoriste, ristimäinen, 38×33 mm (Kt. 107/371:5). Takana toimikassidoksista kangasta. K. 5.

4185. Kulmakoriste, nelijakoinen, moninkertaisin

päätyjaksoin, hajonnut, spiraalien paks. 5–6 mm (Kt. 107/371:6). K. 6.

4186. Spiraalikoristeen katk., spiraalien paks. 6 mm, ja org. ainetta (Kt. 107/371:3). K. 3.

4187. Pr. hevosenkenkäsolki, pyör. varrasta, rullapäinen, koristeeton, neulan kanta kapea. Koko 36×30 mm, neulan pit. 45 mm (Kt. 107/371:1). K. 1.

4188. Pr. spiraalisormus, pyör. varrasta, 7,5 kierrosta, läpim. 18 mm, sisällä lautanauhaa (Kt. 107/371:4). K. 4.

4189. Pr. spiraaleja 3 kpl, 16, 3 ja 2×5 mm. K. 7.

4190. Spiraalirengas, kolmikulm. varrasta, läpim. 11 mm (Kt. 107/371:2). K. 2.

HAUTA 372

Sijainti	100/111	Kuvataulu 103/
Suunta	SW–NE	358:4–6, 20, 21
Koko	180×60 cm	KM 18000:4191–4196
Syvyys	65 cm	(Kartta ks. hauta 358)

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli n. 30 cm. Se oli tehty hautojen 358 ja 373 päälle. Hautakuoppa oli tasaleveä, miltei suorapäinen ja suorakulmainen, pohjasta pyöristyvä. Luoteislaidalla oli pääkallon jäännöksiä (kartassa 29) ja täytemaassa oli saviastianpaloja ja esineitä, jotka luultavasti ovat alkuaan haudasta 358, ks. selostusta tästä haudasta. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta (4191–4196) on luetteloitu haudan 358 kohdalla.

HAUTA 373

Sijainti	99/111	Kuvataulu 103/358:2,
Suunta	SW–NE	8–14, 17–19, 22–3,
Koko	230×90 cm	26–7
Syvyys	60–70 cm	KM 18000:156–57,
		161–62, 4197–4218
		(Kartta ks. hauta 358)

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli n. 30 cm. Se oli tehty haudan 358 päälle ja sen kaakkoissivu taas oli rikottu hautaa 372 tehtäessä. Hautakuoppa oli tasaleveä, pyöristyväkulmainen ja pohjasta kivien vuoksi epätasainen. Haudan lounaispäässä oli maatunutta luuta ja ihmisen hampaita (kartassa 28). Täytemaassa oli saviastianpaloja, esineitä ja esineiden katkelmia, mutta hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta (4197–4218) sekä pintalöydöt (156–57, 161–62) on lueteltu haudan 358 kohdalla.

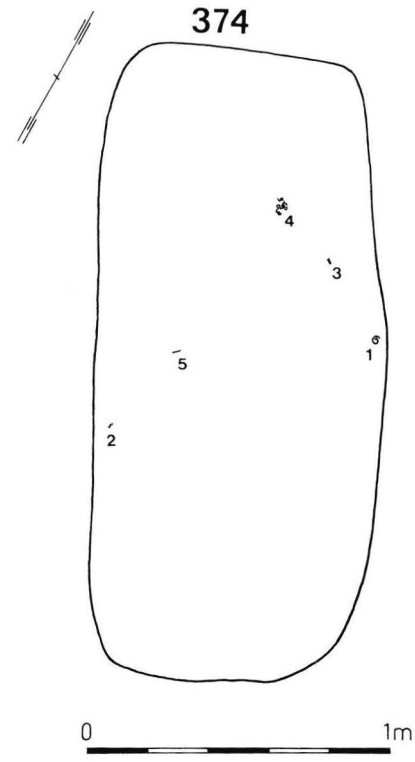

HAUTA 374

Sijainti	102/111	Kuvataulu 108/
Suunta	NNW–SSE	374:1–4
Koko	215×100 cm	KM 18000:4219–4223
Syvyys	50 cm	

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli n. 25 cm. Se oli tehty hautojen 362, 363 ja 375 päälle (ks. karttaa haudan 363 yhteydessä). Hautakuoppa oli miltei tasaleveä, pyöristyväkulmainen, pohjaan kapeneva. Pohja oli tasainen ja sitä peitti tumma kerros. Vainajasta ei ollut säilynyt jälkiä. Sormus (4222, kartassa 1) löydettiin itäsivun keskivaiheilta, pronssiketju (4223, kartassa 4) oli siitä n. 30 cm luoteeseen. Näiden väliltä löydettiin pieni spiraalikoriste (4221, kartassa 3), ja toinen samantapainen oli haudan lounaislaidalla (4219, kartassa 2). Täällä oli myös pieni pronssivartaan katkelma (4220, kartassa 5).

Löydökset:

4219. Spiraalikoristeen katk., 9×6 mm (Kt. 108/374:2). K. 2.

4220. Pronssivartaan katk., 16×5×1,5 mm. K. 5.

4221. Spiraalikoriste ja org. ainetta (Kt. 108/374:3). K. 3.

4222. Pr. spiraalisormus, pyör. varrasta, 4-kiert., läpim. 16 mm (Kt. 108/374:1). K. 1.

4223. Pr. ketjua, 2-kiert. spiraalirenkaista, 85 mm, ja tuohenpaloja, joissa ompeleiden jälkiä (Kt. 108/374:4). Lisäksi muita org. aineita. K. 4.

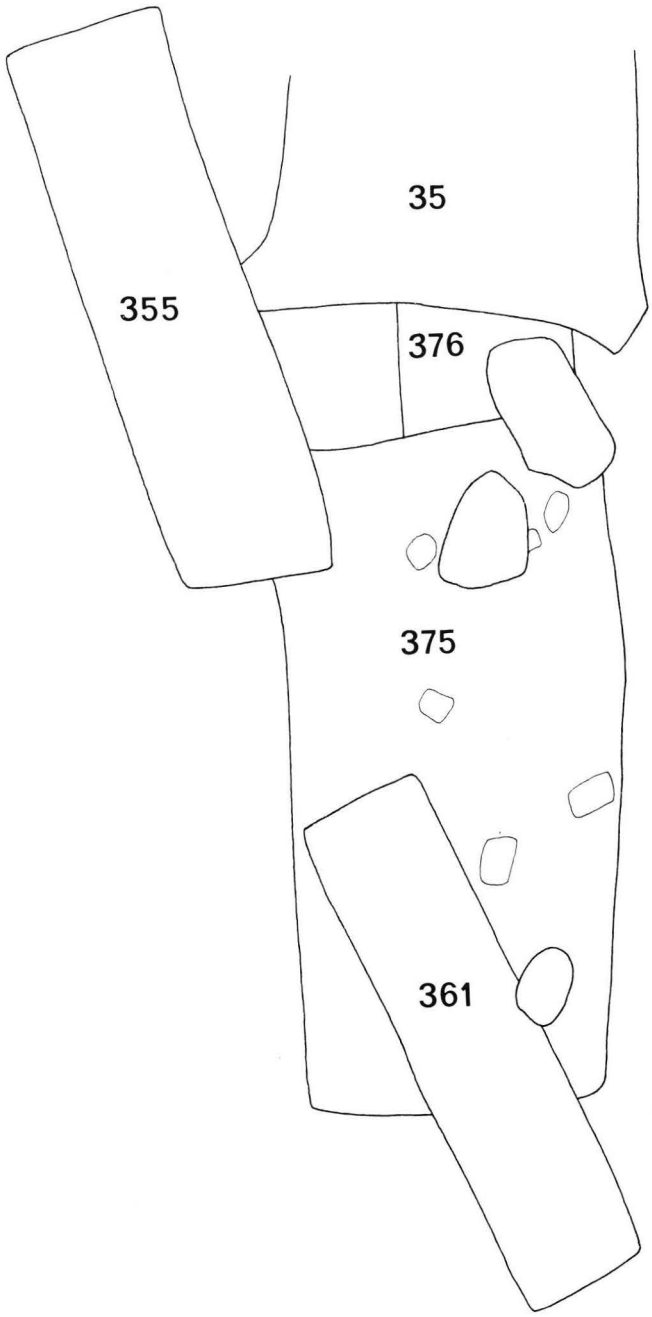

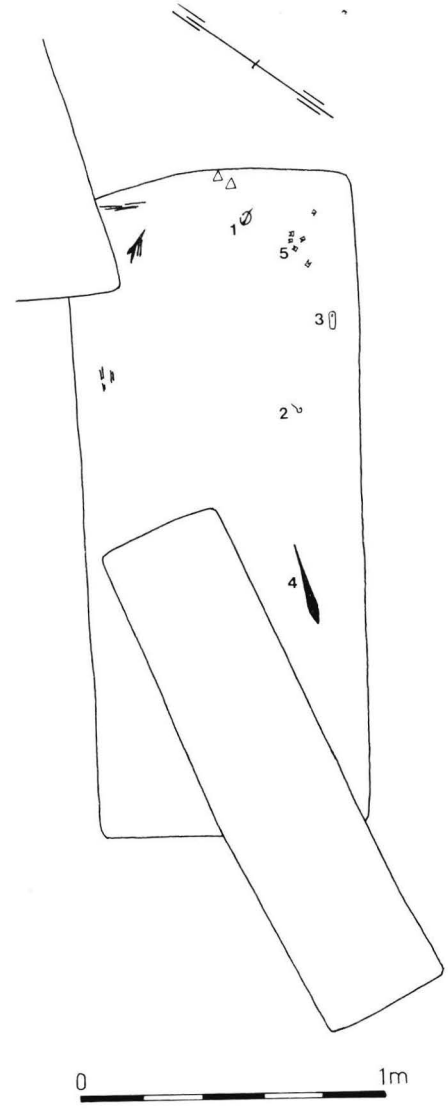

HAUTA 375

Sijainti 103/109
Suunta SW–NE
Koko 230×110,
pohjasta 220×95 cm
Syvyys 60 cm

Kuvataulu 101/
375:1–4
KM 18000:4224–4232

Hauta sijaitsi peltoalueella, missä multakerroksen paksuus oli n. 25 cm. Se oli tehty haudan 376 päälle, ja tämän päällä taas olivat haudat 355, 361 ja 374, joka oli niin matala, että se ei ole juuri rikkonut hautaa. Haudan lounaispäässä oli pari n. 35 cm läpimitaltaan olevaa kiveä, jotka ehkä olivat muodostaneet päätykiveyksen; toinen kivistä oli selvästi noussut alkuperäisestä paikastaan (auraan tartuneena?). Hautakuoppa oli miltei tasaleveä ja lähes suorapäinen, jonkin verran pohjaan kapeneva, vain sen eteläkulmasta tavattiin hieman puunjäännöstä. Lounaispäässä oli ihmisen hampaita ja pronssinen hevosenkenkäsolki (4231, 4224, kartassa 5, 1), näistä hieman koilliseen löydettiin riipushioin (4227, kartassa 3). Rautaneula (4225, kartassa 2) ja rautakärki (4226, kartassa 4) olivat myös haudan luoteislaidalla. Täytemaassa oli raudanpaloja, saviastian reunapala ja pieni rautakuonamöykky (4228–4230).

Löydökset:

4224. Pieni pr. hevosenkenkäsolki, 40×35 mm, pienet nupit suppilomaiset, koristettu ylä-

pinnalta pisteympyräleimalla, kehä pyöreätä varrasta. Neula on kannasta vain vähän levenevä, sen pituus on 48 mm (kärki poikki). Neulassa on kiinni tekstiiliä (Kt. 101/375:1). K. 1.

4225. Pieni koukkupäinen rautaneula, pit. 35 mm (Kt. 101/375:2). K. 2.

4226. Rautakärki, ruodollinen, pitkä lehti vähitellen kärkeen levenevä ja sitten äkisti suippeneva, kärkeä lukuunottamatta tylppäreunainen. Ruodon ja lehden yhtymäkohdassa on pieni, lehteen nähden poikittain oleva lattea osa. Kärjen pit. 265 mm, lev. 24 mm (Kt. 101/375:4). K. 4.

4227. Riipushioin, harmaata liusketta, pit. n. 60 mm (Kt. 101/375:3). K. 3.

4228. Rautavartaan katk. pit. 27 mm. Täytemaasta.

4229. Kaksi rautalevyn palaa. Täytemaasta.

4230. Saviastian reunapala ja pieni rautakuonamöykky. Täytemaasta.

4231. Ihmisen hampaita 3 kpl ja katkelmia. K. 5.

4232. Hiilinäyte.

HAUTA 376

Sijainti 102/108 (Kartta ks. hauta 375)
Suunta SW–NE (NE–SW)
Koko ?×50 cm
Syvyys 60 cm

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli n. 25 cm. Se oli täysin tuhottu hautoja 359 ja 375 tehtäessä, niin että vain vähäisistä pääkallon jäännöksistä ja heikoista haudan rajoista mainittujen myöhempien hautojen välillä voitiin todeta, että paikalla oli ollut vanhempi hauta, joka oli ollut jokseenkin suorasivuinen ja tasapohjainen. Mahdollisesti haudan 359 täytemaasta löydetty tasavartinen solki (4101) on alkuaan tästä haudasta.

HAUTA 377

Sijainti 106/100 Kuvataulut 109–111/
Suunta SW–NE 377:1–39
Koko 290×120 cm KM 18000:4233–4283
Syvyys 75 cm

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli n. 20 cm. Sitä tehtäessä oli tuhottu pahoin hautaa 301, ja sen pääpuoli oli tärähtänyt vieressä ollutta isoa kiveä räjäytettäessä. Haudan lounaisosan päällä oli n. 190×100–120 cm laaja hiili- ja likamaaläikkä, joka vaikutti räjäytyksen yhteydessä syntyneeltä. Paikalla olleet hajalliset kivet saattoivat olla peräisin joko tämän tai haudan 301 kiveyksestä. Haudan itäkulmaa oli merkeistä päätellen leikattu syksyllä 1969 viemäriojaa kaivettaessa. Hautakuopan yläosassa näkyi säilyneissä kulmissa sivu-ulkonemat, mutta pohjalta hauta vaikutti jopa päihin kapenevalta, suorapäiseltä ja tasapohjaiselta. Laidoilla oli selviä puujälkiä n. 30 cm korkealti, ja myös pohjalla havaittiin puukerrosta. Puureunat rajoittivat n. 250×90 cm laajaa aluetta. Vainajasta oli jäljellä raajojen luita, lounaispäässä ollut pääkallo oli ilmeisesti hajonnut räjäytyksessä, sillä kaikki esineetkin olivat täällä sikin sokin. Koillispää sen sijaan oli säilynyt ehjänä. Siellä oli äärimmäisenä sirpin (4275, kartassa 1), keritsimien (4276, kartassa 4) ja kahden särkyneen saviastian (4277–78, kartassa 2, 3) muodostama ryhmä. Tämän kaakkoispuolelta, haudan laidalta, tavattiin jonkin eläimen hampaita (kartassa 40), mutta nämä olivat niin hauraita, että niitä ei saatu talteen. Koillispäässä oli myös esiliinan spiraaleilla koristettu helma (4272, kartassa 17), sormus (4274, kartassa 5) sekä spiraalikoriste (4273, kartassa 16), joka ei näyttänyt kuuluvan esiliinaan. Toinen spiraalikoriste löydettiin n. 40 cm esiliinan helmuksesta lounaaseen (4233, kartassa 13), ja vielä kauempana haudan lounaispäässä oli kaksi koristetta (4269–70, kartassa 14, 15), jotka muistuttivat helmuksen vierestä löytynyttä irrallista pyörylää, ja kaksi toisentyyppistä päätekoristetta (4249, 4271, kartassa 9, 11). Luoteislaidalla oli jäännöksiä pronssipäällysteisestä veitsentupesta (4271, kartassa 12) ja sormus (4237, kartassa 7). Kaulanauhan osat (4234, 4250, 4255, 4260, 4266–68, kartassa 6) olivat jokseenkin yhdessä haudan lounaispäässä, kun sen sijaan rautaisista osista koottu kankiketjulaite oli kymmeninä palasina (4235–36, 4238–43, 4247–48, 4251–52, 4256–57, 4261–62, 4265, kartassa 18–29, 31, 32, 34–36). Näiden joukosta erottui kappaleita rauta-avaimesta (4246, 4258–59, kartassa 33) ja veitsen päätehelasta (4245, 4263–64, kartassa 37–39). Myös pari pronssiketjun katkelmaa (4244, 4253, kartassa 30, 8) tavattiin. Vaikka tämä haudan lounaispää oli täysin sekaisin, löydösten vaaitusluvut vaihtelivat vain 20 cm:n puitteissa. Täytemaassa oli saviastianpaloja ja palanut luunsiru (4279–80), ja aivan haudan pinnalta, 50 cm pohjatasoa ylempää, löydettiin rautaveitsi (3482), joka on lueteltu haudan 301 yhteydessä.

Löydökset:

4233. Kulmakoriste, pieni, nelijakoinen (Kt. 110:13). K. 13.

4234. Helmi, sininen, palasina, n. 8×4 mm. K. 6.

4235. Kaksi rautarengasta, halk. n. 25 ja 15 mm, ja näihin yhdistettynä s-muotoon taivutettu rautavarras, 30×24 mm, joka on yhdistetty katkenneeseen rautavartaaseen pronssiren-

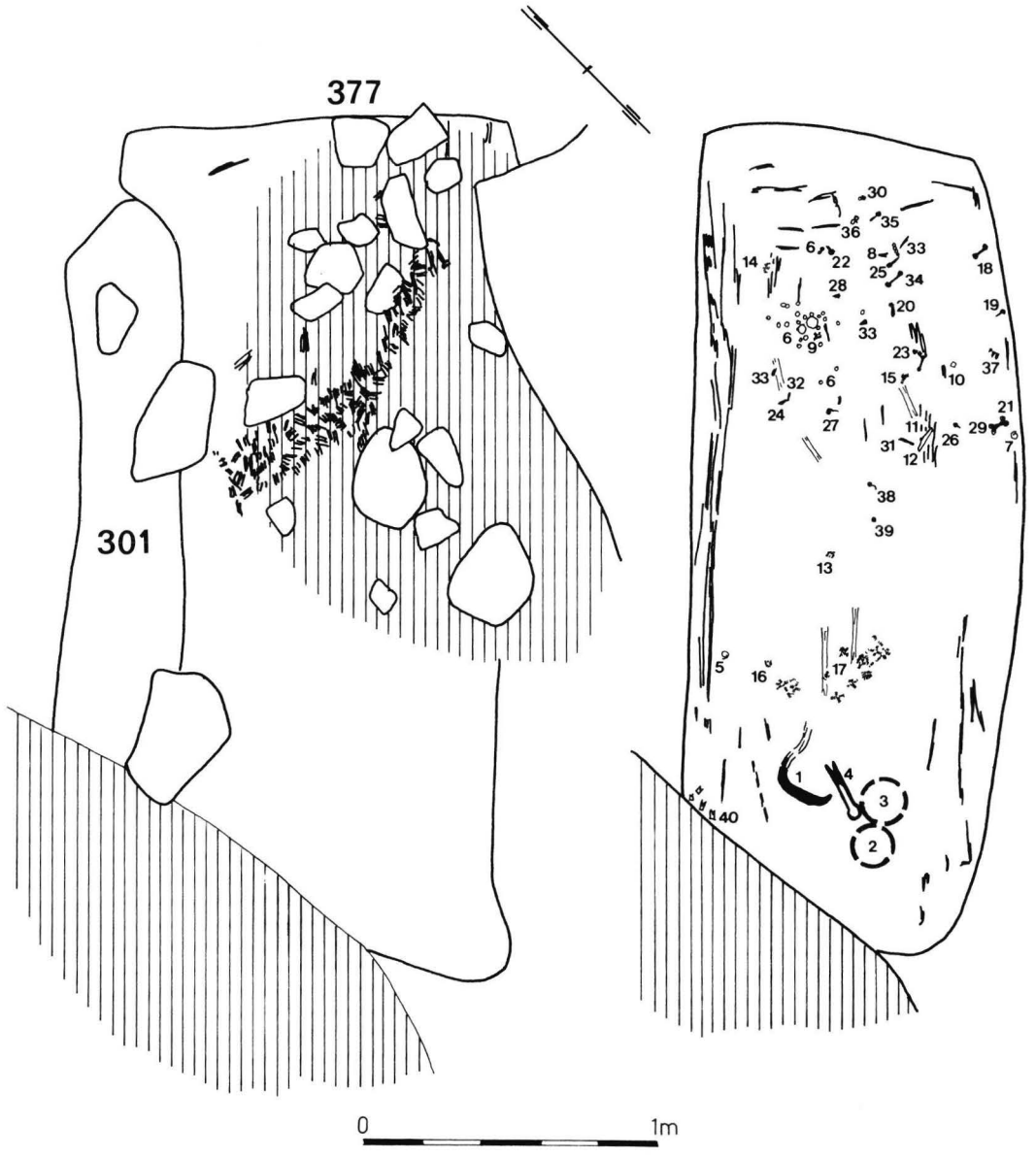

kaan välityksellä. Kaikki ovat ruostuneet yhteen (Kt. 111:35). K. 35.

4236. Kankiketjun nivel, jossa kaksi 43 mm pitkää varrasta rinnakkain ja niiden toisessa päässä puolikas n. 20 mm halkaisijaltaan olevasta rautarenkaasta. Vartaat ovat rautaa ja niiden ympärille on kiedottu pronssilankaa (Kt. 111:18). K. 18.

4237. Pr. sormuksen katkelma, n. 1,5 kierrosta, tasakup. varrasta, läpim. 15 mm (Kt. 110:7). K. 7.

4238. Kankiketjun nivel, rautaa ja pronssia, pit. 47 mm, molemmat lenkit poikki (Kt. 111:21). K. 21.

4239. Rautarenkaita ja tankoja yhteen ruostuneina. Renkaiden halk. 10, 14, 16 ja 19 mm (Kt. 111:36). K. 36.

4240. Kankiketjun niveliä 2 kpl, rautaa, pit. n. 35 mm, ja niiden toisessa päässä rautarengas, halk. 20 mm. Toisen pään lenkit ovat poikki. Nivelet on ympäröity pronssilankakierteillä (Kt. 111:19). K. 19.

4241. Katk. kahdesta rautarenkaasta, halk. 18 ja 10 mm (Kt. 111:29). K. 29.

4242. Rautarengas, halk. n. 20 mm, ja siinä kiinni kankiketjun nivel, pit. 55 mm. Lisäksi kankiketjun pätkä, pit. 14 mm, ja rengas, halk. 15 mm, jossa kiinni toinen rautarengas, halk. 10 mm (Kt. 111:34). K. 34.

4243. Kankiketjun niveltä 34 mm, rautaa, molemmat päät poikkinaiset (Kt. 111:22). K. 22.

4244. Kaksi avonaista pronssirengasta, jotka on tehty kolmiharjaisesta vartaasta, lev. 5 mm, sekä pieni pr. varras (Kt. 111:30). K. 30.

4245. Rautalenkki, puuhun kiinnitetty, ja katk. spiraaleihin päättyvästä koristeesta, veitsen kahvan päätyhelaa (Kt. 111:37). K. 37.

4246. Rautaesineen katk., 36×14×9 mm (Kt. 111:33). K. 33.

4247. Rautaesineen katk., 14×9×7 mm (Kt. 111:32). K. 32.

4248. Kankiketjun nivelen katk., pit. 32 mm (Kt. 111:23), ja katkelmia 7 mm halkaisijaltaan olevista pr. renkaista. K. 23.

4249. Spiraalikoriste, 27×9 mm (Kt. 110:9). K. 9.

4250. Sininen helmi, pitkittäisuurteinen, 11×8 mm (Kt. 110:6). K. 6.

4251. Raut. kankiketjun nivelen katk., pit. 21 mm (Kt. 111:24). K. 24.

4252. Rautavarras, pit. 58 mm, paks. 7–11 mm (Kt. 111:31). K. 31.

4253. Pr. ketjua 40 mm, kaksoisrenkaista, halk. 6 mm, ja jäännös rautarenkaasta (Kt. 110:8). K. 8.

4254. Pr. helan katk., 19×13 mm, toisessa päässä reikä, toinen kääntyvä, koristettu reunoista kaksoisviivalla (Kt. 110:10). K. 10.

4255. Kaksoishelmi, sininen, 10×10 mm (Kt. 110:6). K. 6.

4256. Rautarenkaan puolikas, halk. 15 mm, ja siinä kiinni rautavarras, jonka ympärille on kierretty pronssilevyä (Kt. 111:28). K. 28.

4257. Kankiketjun nivelen katk., pit. 39 mm (Kt. 111:25). K. 25.

4258. Rautaesineen katk., 28×19×7 mm, toisessa päässä jäännös renkaasta (Kt. 111:33). K. 33.

4259. Rautalevy, jossa kolme reikää, 26×23 mm. Levy on todennäköisesti lehti avaimesta, johon ovat lisäksi kuuluneet katkelmat n:oissa 4246 ja 4258 (Kt. 111:33). K. 33.

4260. Helmi, sininen, 9×5 mm (Kt. 110:6). K. 6.

4261. Raut. ketjunnivel, kaksiosainen, pit. 43 mm, kummassakin päässä rautarenkaan jäännöksiä (Kt. 111:20). K. 20.

4262. Raut. ketjunnivelen katk., pit. 28 mm (Kt. 111:26). K. 26.

4263. Kaksi spiraaleihin päättyvää rautavartaan katkelmaa, veitsenkahvan päätyhelasta? (Kt. 111:38). K. 38.

4264. Raut. spiraalipyörylä, ks. ed., halk. 17 mm (Kt. 111:39). K. 39.

4265. Raut. ketjunnivel, katkelmallinen, pit. 38 mm (Kt. 111:27). K. 27.

4266. Helmiä 17 kpl (Kt. 110:6) ja lisäksi palasia: a) sinisiä, yksinkertaisia helmiä 7 kpl, 8–9×5–7 mm, sininen kaksoishelmi, 9×11 mm, 11 palasta toisesta ja kolmas, 14×18 mm, jossa alkuaan on ollut upotettuja koristeita; näistä on jäljellä vain kellertävää jauhoa (Kt. 110:6m), b) keltaisia yksinkertaisia helmiä 2 kpl, 8×9 ja 8×5 mm, c) kulmikas karneolihelmi, 13×8×13,5 mm (Kt. 110:6k), d) punainen helmi, 9×9 mm, koristettu turkoosinvärisillä läikillä (Kt. 110:6h), e) punainen helmi, 13×12 mm, koristettu mustavalkeilla kukkakuvioilla (Kt. 110:6j), f) keltainen helmi, 12×10 mm, koristettu valko-vihreillä kukkakuvioilla (Kt. 110:6l), g) ruskea–kelta–valkokirjava helmi, 14×9 mm (Kt. 110:6i), h) luuhelmi, 11×8 mm. Lisäksi pyöreän tina(?)riipuksen jäännöksiä ja kankiketjun nivelen katkelma, pit. 19 mm. K. 6.

4267. Hopearaha, arab., rahaluettelo n:o 99 (Kt. 110:6s). K. 6.

4268. Hopearaha, saks., rahaluettelo n:o 100 (Kt. 110:6t). K. 6.

4269. Kulmakoriste, kolmijakoinen, 12×10 mm, ja org. ainetta (Kt. 110:14). Spiraalien paks. n. 4 mm. K. 14.

4270. Kulmakoriste, kuten ed., 12×10 mm (Kt. 110:15). K. 15.

4271. Veitsen tupen kourumaista helaa n. 60 mm ja katkelma kärjestä sekä pieniä siruja tupen pronssisesta pintalevystä (Kt. 110:12). Lisäksi spiraalikoriste, jossa on pieniä spiraaleja (useimmat murtuneet) ja näiden välillä nauhapunosta (Kt. 110:11). Helan yhteydessä on ainakin kahta lajia tekstiiliä (palttina- ja toimikassidos) sekä muita orgaanisia aineita. K. 12.

4272. Esiliinan helmakoristeet: kaksi nelikulmaista, kolme hannunvaakunan muotoista ja kolme lähes ristimäistä päälle aplikoitua koristetta, kaksi nelijakoista kulmakoristetta ja niistä lähtien jonkin verran lyhyillä spiraalinpätkillä reunustettua kankaan reunaa. Koristeiden alla ja osaksi päälläkin on säilynyt toimikassidoksista kangasta, ja alta on lisäksi ainakin turkista, puuta ja säärien luita (Kt. 110:17). K. 17.

4273. Kulmakoriste, kuten 4269, 12×10 mm, ja org. aineita, kangasta, karvoja ym. (Kt. 110:16). K. 16.

4274. Pr. spiraalisormus, pyöreätä varrasta, 4-kiert., läpim. 15 mm (Kt. 110:5). K. 5.

4275. Sirpin terä, rautaa, pit. 188, lev. 34 mm (Kt. 109:1). K. 1.

4276. Keritsimet, rautaa, pit. 195 mm, kärjet poikki (Kt. 109:4). K. 4.

4277. Saviastia, tasapohjainen, pyöristyväseinäinen, reunan alla pieni profilointi, kork. 93 mm, suurin halk. 153 mm, pohjan halk. 110 mm (Kt. 109:2). K. 2.

4278. Saviastia, tasapohjainen, suoraseinäinen, koristettu kolminkertaisella nyöripainanteella, kork. 155 mm, suun halk. 200, pohjan 130 mm (Kt. 109:3). K. 3.

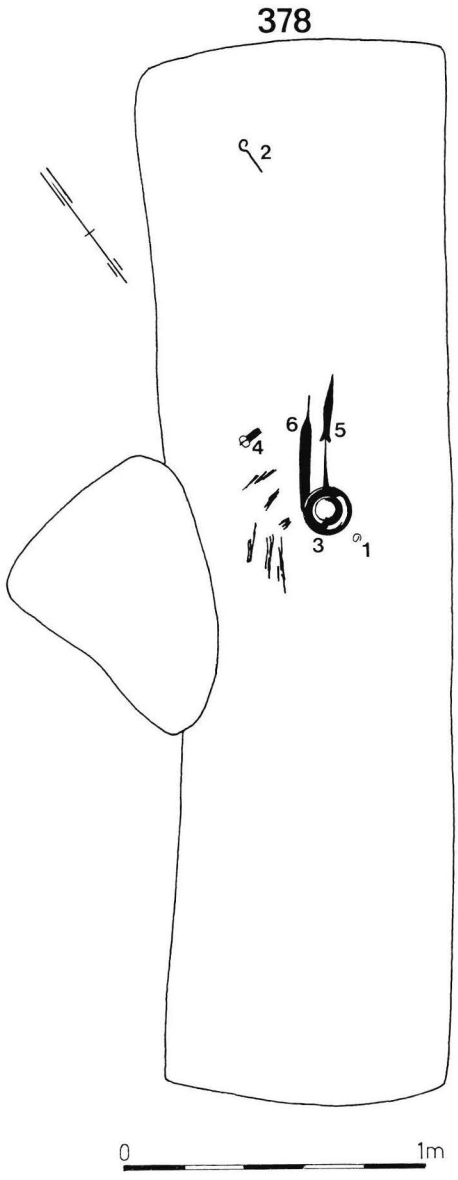

4279. Saviastianpaloja 3 kpl, koristeettomia. Täytemaasta.

4280. Palanut luunsiru. Täytemaasta.

4281–4283. Hiilinäytteitä.

HAUTA 378

Sijainti	101/104	Kuvataulu 112/378:
Suunta	SSW–NNE	1–6
Koko	350×100 cm	KM 18000:4284–4290
Syvyys	75–80 cm	

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli n. 25 cm. Sen päälle oli tehty haudat 367 ja 370, mutta koska nämä olivat sitä matalampia, sen löytökerros oli säilynyt ehjänä. Hautakuoppa oli tasaleveä ja suorapäinen, pohja oli tasainen ja lounaispäästä hieman syvemmällä kuin koillispäästä. Haudan pohjalla oli keskivaiheilla vähän maatunutta puuta, ehkä kilvestä, jonka kupura (4287, kartassa 3) löydettiin puunjäännösten lähettyviltä. Samassa kasassa olivat myös väkipuukko (4289, kartassa 6), ango (4288, kartassa 5), vyönsolki (4286, kartassa 4) ja pr. sormus (4285, kartassa 1), joka oli hyvin pahasti hapettunut. Rautainen neula (4284, kartassa 2) löydettiin haudan lounaispäästä, missä vainajan pää on luultavasti ollut, vaikkakaan siitä, sen paremmin kuin muistakaan luista, ei ollut mitään säilynyt. Täytemaassa oli pari saviastianpalaa (4290).

Löydökset:

4284. Paimensauvaneula, rautaa, pit. n. 110 mm, konservoinnin jälkeen 26 palana (Kt. 112:2). K. 2.

4285. Pr. spiraalisormuksen paloja 2 kpl, tasakuperaa varrasta, yht. n. 0,5 kierrosta (Kt. 112:1). K. 1.

4286. Raut. vyönsolki heloineen, 91×37×13 mm, kehä soikea, 37×25 mm, hela kaksinkertainen, päästä pyöristyvä, n. 75×28 mm (Kt. 112:4). K. 4.

4287. Kilvenkupura, rautaa, pyörölakinen, 96×132 mm, kaksi niitinreikää näkyvissä (Kt. 112:3). K. 3.

4288. Suomalainen ango, pit. 515 mm, ruoto 94, kaula 220 mm, lehden lev. 22, paks. 7 mm (Kt. 112:5). Kärki poikki. K. 5.

4289. Väkipuukko, suoraselkäinen, pit. 430 mm, josta ruotoa 95 mm, terä 33×8 mm (Kt. 112:6). K. 6.

4290. Saviastianpaloja 2 kpl, koristeettomia. Täytemaasta.

HAUTA 379

Sijainti	98/99	Kuvataulu 113/379:1
Suunta	SSW–NNE	KM 18000:4291
Koko	160×60 cm	(Kartta ks. hauta 344)
Syvyys	45 mm	

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli n. 25 cm. Sen itäsivu oli tuhottu hautaa 344 kaivettaessa. Hautakuoppa oli pyöristyväkulmainen ja tasapohjainen. Pohjoiskulmassa oli hiiltynyttä puureunaa ja täytemaassa oli muutamia kiviä. Lounaispäästä löydettiin pääkallo ja siitä n. 20 cm etelään spiraalikoristetta (kartassa 1).

Löydökset:

4291. Spiraaleja 4 kpl, paks. 6 mm, pujotettu kankaan reunaan (Kt. 113/379:1). K. 1.

HAUTA 380

Sijainti	100/106	Kuvataulu 113/380:
Suunta	SW–NE	1–7
Koko	310×105 cm	KM 18000:4292–4299
Syvyys	70 cm	

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli 25–30 cm. Sen päälle oli tehty haudat 354, 359, 371 ja 413, mutta löytökerros oli säilynyt. Hautakuoppa oli lähes suorakulmainen ja tasapohjainen. Vainajasta ei ollut säilynyt kuin sormen luu sormuksen (4299, kartassa 2) sisällä. Tästä vähän lounaaseen löydettiin vyönsolki ja veitsi (4298, 4296, kartassa 6, 5). Rautavarras (4295, kartassa 1), kilvenkupura (4294, kartassa 4) ja keihäänkärjet (4292–93, kartassa 3, 7) olivat länsikulmalla.

Löydökset:

4292. Keihäänkärki, putk., pyöristyväkantainen, pit. 243 mm, josta putkea 60 mm, lehti 47×11 mm, putki jatkuu lehden päälle (Kt. 113/380:3). K. 3.

4293. Ango, suurilehtinen, pit. 441 mm, josta ruoto 84 mm ja kaula 146 mm, lehti 28×7 mm (Kt. 113/380:7). K. 7.

4294. Kilvenkupura, matala, pyöreälakinen, 75×205 mm, reunalla viisi niitinreikää (Kt. 113/380:4). K. 4.

4295. Rautavarras, pit. 76 mm, paks. 7 mm (Kt. 113/380:1). K. 1.

4296. Väkipuukko, suoraselkäinen, pit. 320 mm, josta ruotoa 80 mm, terä 22×7 mm (Kt. 113/380:5). K. 5.

4297. Rautahelan katk., 24×27 mm, ks. seur. (Kt. 113/380:6). K. 6.

4298. Raut. vyönsolki, soikea, 40×27 mm, ja kaksinkert. rautahela, pit. 110 mm, päästä pyöristyvä (Kt. 113/380:6). Ruosteessa hieman tekstiiliä. K. 6.

4299. Pr. spiraalisormus, tasakup. varrasta, palasina, läpim. n. 19 mm (Kt. 113/380:2). Sormen luita. K. 2.

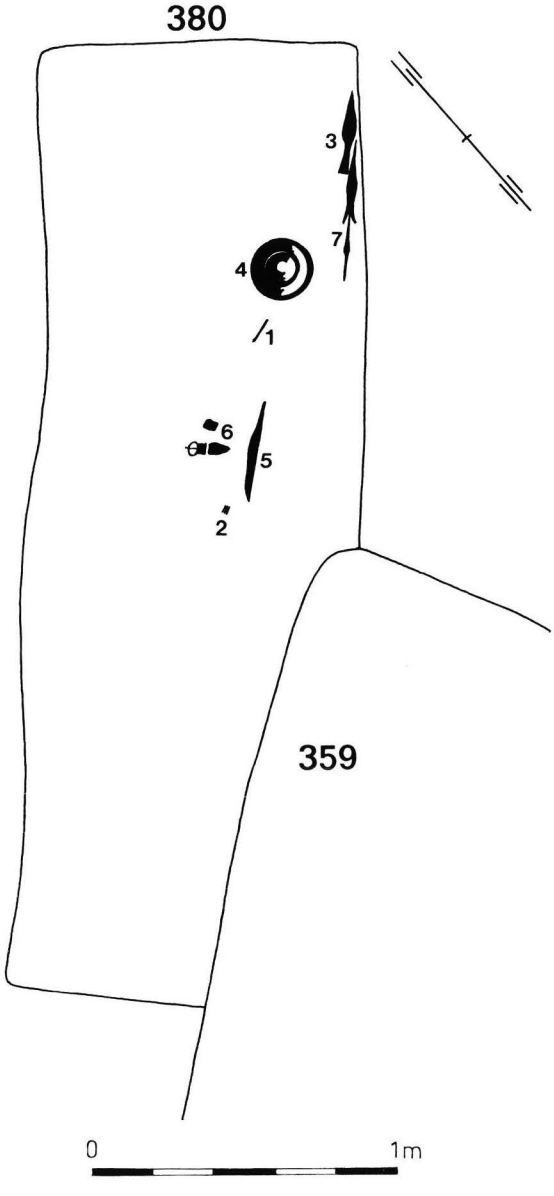

HAUTA 381

Sijainti	98/105	Kuvataulu 115/381:
Suunta	SSW–NNE	1–6
Koko	320×125 cm	KM 18000:4300–4333
Syvyys	70–75 cm	

Hauta sijaitsi peltoalueella, missä multakerroksen paksuus oli n. 30 cm. Sen päällä ei ollut kiveystä, ja hautakuoppa oli jokseenkin tasaleveä ja pyöristyväkulmainen. Hauta oli aivan ilmeisesti tehty vanhemman haudan 413 päälle, sillä sen täytemaa oli täynnä löytöjä. Vielä myöhempää hautaa 409 tehtäessä taas oli rikottu jonkin verran tämän haudan luoteissivua. Haudan kaakkoisreunan lounaispäässä oli vähäinen puujälki, mutta mitään selviä puurakennelman jäännöksiä ei tavattu. Sen sijaan hautakuopan muoto pohjalla oli melko omituinen. Koillispään kummastakin kulmasta pisti ulospäin pieni sakara ja lounaispäässä näitä sakaroita oli kaksi kummassakin kulmassa. Sen lisäksi kiersi laitoja n. 10 cm muuta pohjatasoa syvemmäksi ulottuva, tumman maan täyttämä ura; vain lounaispäässä tätä ei tuntunut olevan. Vainaja oli aivan haudan luoteislaidalla, kylkiasennossa, pää lounaassa. Raha (4320, kartassa 1) löytyi tämän jalkojen vaiheilta, keihäänkärki ja sormus (4327, 4330, kartassa 5, 4) olivat haudan vastakkaisella sivulla osaksi pohjalla olleeseen ojaan painuneina. Haudan lounaispäästä löydettiin naula, punnus ja toinen sormus (4321, 4328, 4329 kartassa 2, 3). Kaikki muut

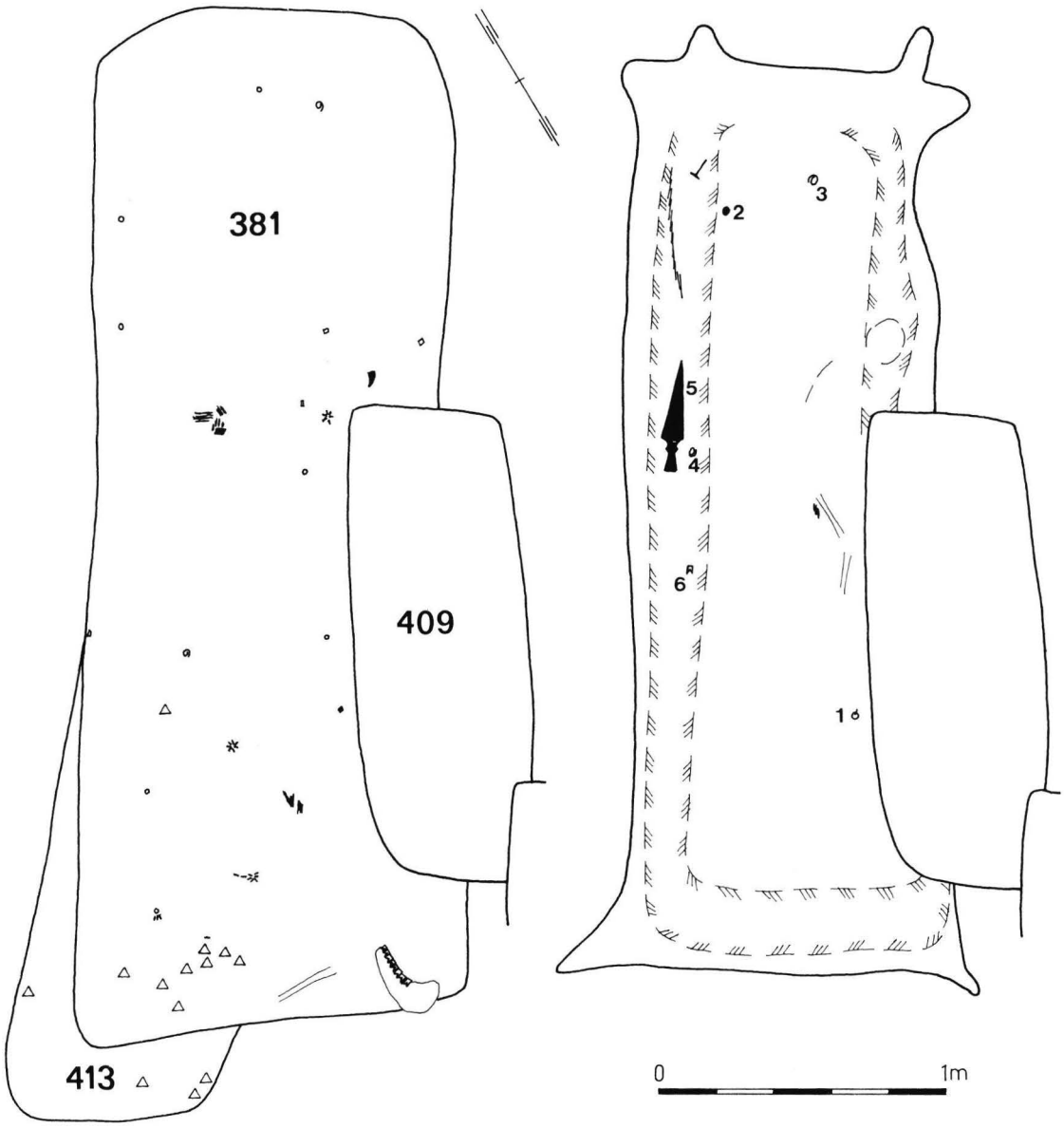

esineet ja esineiden katkelmat ovat varmasti täytemaalöytöjä.

Löydökset:

4300. Tuohta ja pronssinpala, nahkaa ja taljaa.

4301. Pr. spiraaleja 7 kpl. Org. aineita.

4302. Pr. sormus, pyör. varr., läpim. 17 mm (Kt. 126/413:1).

4303. Luuhelmi, koristettu, n. 8×8 mm, kappaleina (Kt. 126/413:4a).

4304. Raudanpaloja, 2 kpl, pieniä.

4305. Paloja saviastiasta, joka on ollut tasapohjainen, n. 180 mm korkea ja läpimitaltaan 188 mm, pohjasta 136 mm, koristamaton (Kt. 126/413:8).

4306. Naudan leukaluuta.

4307. Saviastianpaloja, 6 kpl, yhdessä viivakoristelu.

4308. Palanut luunsiru.

4309. Hopeaesineen katkelmia, leimakoristeisesta sormuksesta? (Kt. 126/413:7).

4310. Spiraalikoristeen katk. ja tekstiiliä (Kt. 126/413:5).

4311. Spiraali, 14×6 mm.

4312. Helmi, sininen, 8×5 mm (Kt. 126/413:4b).

4313. Raudanpala, 36×22×3 mm.

4314. Pieni pronssihela, lieriömäinen, pit. 13 mm.

4315. Pr. sormus, pyör. varrasta, läpim. 17 mm (Kt. 126/413:9).

4316. Pronssilevyn kappale, 15×12 mm.

4317. Luuhelmi, 9×9 mm (Kt. 126/413:4c).

4318. Vihreä helmi, hajonnut.

4319. Esiliinan kulmakoriste ja reunusta (Kt. 126/413:2). Taljaa.

4320. Hopearaha, saks., rahal. n:o 101 (Kt. 115/381:1). K. 1.

4321. Rautanaula, pit. 69 mm, kanta 15×11 mm.

4322. Luuhelmi, 9×9 mm (Kt. 126/413:4d).
4323. Rautaesineen katk., 50×23 mm (Kt. 126/413:2).
4324. Vihreä helmi, hajonnut.
4325. Esiliinan kulmakoriste, org. aineita (Kt. 126/413:3).
4326. Keltainen helmi, 9×6 mm (Kt. 126/413:4e).
4327. Keihäänkärki, putk., lehti kolmiomainen, damaskoitu, lehden ja putken yhtymäkohdassa paksunnos, Petersenin H-tyyppiä, pit. 355 mm, josta putkea 81 mm, lehti 61×8 mm (Kt. 115/381:5). K. 5.
4328. Punnus, rautaa, pronssipäällysteinen, 18×18×13 mm, 16,68 g (Kt. 115/381:2). K. 2.
4329. Pr. spiraalisormus, pyör. varrasta, läpim. 18 mm (Kt. 115/381:3). K. 3.
4330. Pr. spiraalisormus, pyör. varrasta, toinen pää kääntyy takaisinpäin, läpim. 18 mm (Kt. 115/381:4). K. 4.
4331. Hampaan katkelmia. K. 6.
4332. Hiilinäyte.
4333. Hiilinäyte pinnalta.

Ks. myös hauta 413.

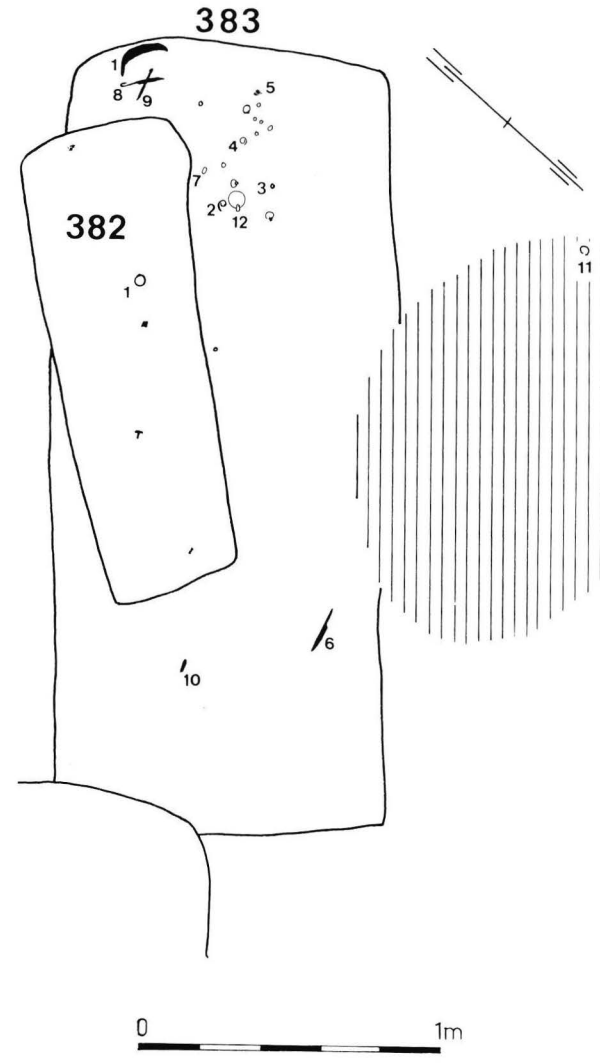

HAUTA 382

Sijainti	98/107	Kuvataulu 114/382:1
Suunta	SW–NE	KM 18000:4334–4337
Koko	155×45–55 cm	(Kartta ks. hauta 383)
Syvyys	80 cm	

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli n. 25–30 cm. Sitä tehtäessä oli rikottu hautoja 383 ja 409. Hautakuoppa oli lounaispäästä leveämpi, tasapohjainen. Täytemaasta löydettiin hopearaha (4337) ja muutamia esineiden katkelmia, jotka ovat ehkä alkuaan peräisin haudasta 383. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

4334. Pr. spiraali, 10×6 mm, sisällä lankaa.
4335. Rautanaula, pit. 49 mm, kanta 17×14 mm.
4336. Rautaesineen katkelma, 23×19×4 mm.
4337. Hopearaha, saks., rahaluettelo n:o 102 (Kt. 114/382:1).

HAUTA 383

Sijainti	97/107	Kuvataulu 114/383:
Suunta	SW–NE	1–10, 128:3
Koko	250×100 cm	KM 18000:4338–4356
Syvyys	55 cm	

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli n. 30 cm. Sen päällä oli hauta 382, ja sitä tehtäessä oli rikottu hautaa 410. Kuoppa oli suorasivuinen, lounaispäästä vähän pyöristyvä, toisesta suora, pohjasta tasainen, vaikka siellä olikin kiviä. Vainajasta oli jäljellä vain vähän hampaiden katkelmia (kartassa 12) kuopan lounaispäässä, mistä tavattiin myös useimmat löydökset. Kaulanauhan osat (4340–44, 4346, 4349, 4351–54, kartassa 3), kaksi sormusta (4339, 4348, kartassa 4, 2), spiraalikoriste (4347, kartassa 5) ja rautaesineen katkelmat (4345, kartassa 7), joihin oli takertunut tekstiiliä, löytyivät hampaiden lähettyviltä. Eteläkulmassa oli sirppi (4356, kartassa 1) ja sen yläpuolella täytemaassa kaksi rautaveistä (107, 108, kartassa 9, 8). Koillispäästä löydettiin kolmas rautaveitsi (4355, kartassa 6) ja rautaesineen katkelma (4338, kartassa 10). On mahdollista, että osittain haudan päälle tehdystä roskakuopasta löydetty pieni hopeasolki (112, kartassa 11) ja haudan 382 täytemaasta löydetty raha (4337) ovat alkuaan tästä haudasta.

Löydökset:

4338. Rautaesineen katkelma, 51×8–13×4 mm (Kt. 114/383:10). K. 10.

4339. Pr. spiraalisormus, pyöreätä varrasta, 7,5 kierrosta, läpim. 17 mm (Kt. 114/383:4). K. 4.

4340. Hopearahan jälj., rahaluettelo n:o 103 (Kt. 114/383:3k). K. 3.

4341. Helmiä 5 kpl, a) sininen, 11×6 mm, b) kultafoliohelmi, 10×13 mm, c) kaksi pyöreätä luuhelmeä, 8×5 mm, d) kolmikulmainen helmi, 7×4 mm. Lisäksi palasia valkeasta helmestä (Kt. 114/383:3). K. 3.

4342. Helmi, turkoosinsininen, kaksoiskartion muotoinen, 12×10,5 mm (Kt. 114/383:3i). K. 3.

4343. Helmi, oranssinvärinen, 10×7 mm (Kt. 114/383:3h). K. 3.

4344. Helmi, ruskea, poikkileikkaus kolmio, 10×22 mm, pinnassa risteileviä syvennyksiä, jotka ovat olleet täytetyt keltaisella aineella (Kt. 114/383:3f). K. 3.

4345. Raudanpaloja 4 kpl, suurin 24×20×11 mm. Suurimpaan on ruostunut kiinni palttinasidoksista tekstiiliä (Kt. 114/383:7). Eräässä toisessa on toimikasta. K. 7.

4346. Helmi, keltainen, koristettu puna–valko–mustilla kukkakuvioilla, 15×15 mm (Kt. 114/383:3d). K. 3.

4347. Pieni spiraalipyörylä, joka näyttää olevan kiinni kankaan kulmassa. Kankaan reunassa on vielä yksi spiraali. Spiraalien paksuus on vain 3 mm (Kt. 114/383:5). K. 5.

4348. Hopeasormus, jossa on leveä ulospäin kupertuva keskiosa, läpim. 18 mm, koristettu neliöleimoilla (Kt. 114/383:2). K. 2.

4349. Hopearahan katkelma, jossa näkyy helmiviivaa, rahaluettelo n:o 104 (Kt. 114/383:3e). K. 3.

4350. Ihmisen hampaiden katkelmia. K. 12.

4351. Helmi, sin. kaksoiskart., 10×9 mm (Kt. 114/383:3c). K. 3.

4352. Hop. levyriipus, pyöreä, halk. 60 mm, koristettu toisiaan leikkaavilla pakot. renkailla (Kt. 114/383:3g). Org. aineita. K. 3.

4353. Hopearaha, saks., rahaluettelo 105 (Kt. 114/383:3b). K. 3.

4354. Helmi, kelt. punavalkein läikin, 13×11 mm (Kt. 114/383:3a). K. 3.

4355. Rautaveitsi, pit. 144 mm, josta ruotoa 67 mm, terä 19×5 mm (Kt. 114/383:6). K. 6.

4356. Sirpin terä, pit. 176 mm, lev. 24 mm (Kt. 114/383:1). K. 1.

Haudan täytemaasta:

107. Rautaveitsi, pit. 93 mm, josta ruotoa 33 mm, terä 10×5 mm, kärki poikki (Kt. 114/383:9). K. 9.

108. Rautaveitsi, pit. 122 mm, josta ruotoa 45 mm, terä 10×7 mm. Veitsen yhteyteen kuuluu pronssirengas, halk. 10 mm, joka on lueteltu n:olla 105 (Kt. 114/383:8). K. 8.

HAUTA 384

Sijainti	94/96	Valokuvat 67, 73
Suunta	SSW–NNE	Kuvataulu 114/384:1
Koko	150×35 cm	KM 18000:4357
Syvyys	65 cm	

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli n. 25 cm. Hautakuoppa oli tasaleveä, lounaispäästä pyöristyvä, koillispäästä suora, pohjasta tasainen. Täytemaassa oli hiiltä. Kuopan lounaispäässä risteili myyrän käytävä, ja tästä käytävästä, mutta n. 10 cm haudan ulkopuolelta löytyi pyöreä kupurasolki (4357, kartassa 1). Se saattaa olla tästä haudasta, josta muuten ei tavattu mitään, tai sitten haudasta 386, jonne käytävä ulottui.

Löydökset:

4357. Pyöreä kupurasolki, 55×55 mm, kaksieläiminen, eläinten ääriviivat tehostettu helmilistalla ja myös reunassa kolme helmilistaa, neula on ollut rautaa (Kt. 114/384:1).

HAUTA 385

Sijainti	94/96	Valokuvat 67, 71, 73
Suunta	SSW–NNE	Kuvataulu 115/
Koko	230×95 cm,	385:1–6
pohjasta	200×75 cm	KM 18000:4358–4368
Syvyys	50–55 cm	

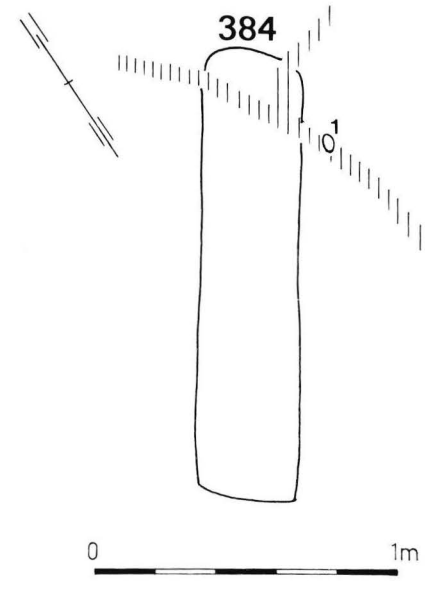

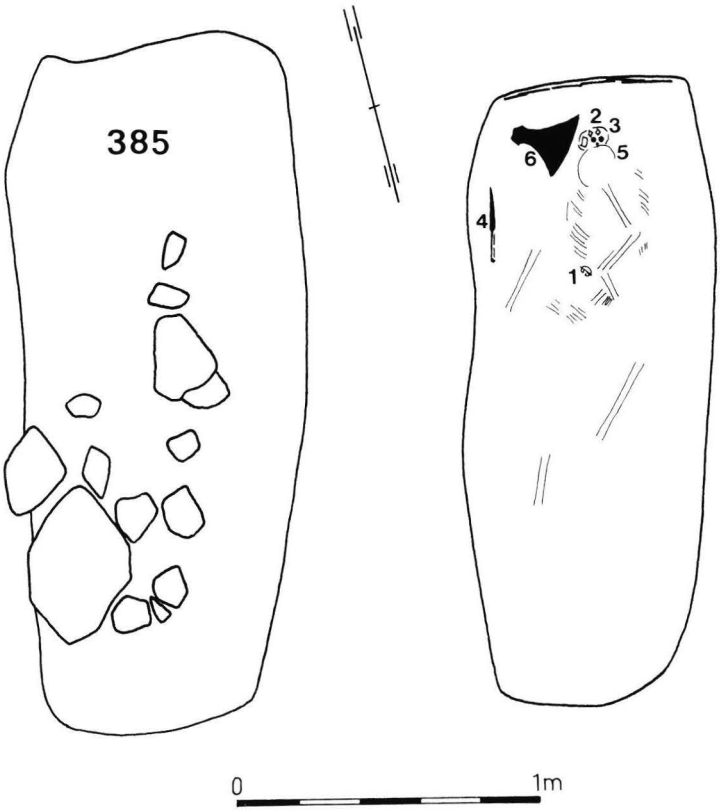

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli n. 30 cm. Sen pohjoispäässä oli muutaman suurehkon kiven muodostama kiveys. Hautakuoppa oli eteläpäähän hiukan levenevä ja pohjaan pienenevä, sen eteläpäästä tavattiin hiukan puureunuksen jäännöstä. Pohja oli pyöristyvä. Vainajasta, jonka pää oli etelässä, oli jäljellä vähän pääkalloa ja raajojen luita. Vaikutti siltä kuin tämä olisi ollut puoliksi kyljellään. Pään vieressä oli suuri sotatappara (4358, kartassa 6) ja välittömästi pään eteläpuolella oli kukkaron jäännökset (4359–4363, kartassa 2, 3, 5). Vainajan vyötärön vaiheilla oli hevosenkenkäsolki (4364, kartassa 1), ja haudan kaakkoiskulmasta tavattiin heittokeihään kärki (4365, kartassa 4). Täytemaassa oli kaksi rautamöykkyä (4366).

Löydökset:

4358. Tapparan terä, rautaa, kork. 195 mm, terän lev. 205 mm, hamara 48×43 mm (Kt. 115/385:6). Puuta. K. 6.

4359. Punnuksia 2 kpl: a) pyöreä rautapunnus, 20×20×16 mm, 16,71 g, b) kuten ed., 16×14×13 mm. 7,64 g. Lisäksi pronssilevyn palasia (Kt. 115/385:3). K. 3.

4360. Kukkaron jäännöksiä, mm. karvoja ja nyöriä. K. 3.

4361. Raudanmuruja 16 kpl ja pieni pronssisiru. K. 3.

4362. Hioin, harmaata liusketta, 76×20×13 mm (Kt. 115/385:2). K. 2.

4363. Piinkappale, 25×19×8 mm (Kt. 115/385:5). K. 5.

4364. Pr. hevosenkenkäsolki, joka päättyy eläimenpäihin, 32×28 mm, neulan pit. 35 mm (Kt. 115/385:1). Tekstiiliä. K. 1.

4365. Ruod. rautakärki, jossa on veitsimäinen terä, ruoto osaksi kierteinen, päässä ulkonema terän puolelle; pit. 265 mm, josta ruotoa 130 mm, terä 20×6 mm (Kt. 115/385:4). K. 4.

4366. Kaksi rautamöykkyä, 26×15×10 ja 17×15×15 mm.

4367–4368. Maatunutta luuta.

HAUTA 386

Sijainti	95/94	Valokuvat 71, 73
Suunta	S–N	Kuvataulu 116/
Koko	280×130 cm,	386:1–7
pohjasta	245×85 cm	KM 18000:4369–4379
Syvyys	70 cm	

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli n. 20–25 cm. Sen ylitse vinottain kulki pelto-oja, jota kaivettaessa oli ilmeisesti tuhottu osa eteläpäätä kiertävästä kiveyksestä. Hautakuoppa oli hieman päihin kapeneva ja pohjaan pienenevä, suorapäinen ja tasapohjainen. Reunoilla ja paikoin pohjallakin oli puujälkiä; kuopan luoteiskulmalla nämä ulottuivat yli 20 cm:n korkeuteen pohjatasosta. Täytemaassa oli selviä hiiliesiintymiä eri syvyyksillä. Vainajasta ei ollut säilynyt jälkiä. Haudan pohjoispäästä löydettiin pronssisormus (4376, kartassa 7), ja palasia toisesta (4374, kartassa 5) löydettiin haudan keskivaiheilta. Näistä n. 30 cm pohjoiseen oli suuri spiraaleista tehty koriste (4375, kartassa 2), ja toinen spiraalikoriste tavattiin aivan haudan eteläpäästä (4369 kartassa 3). Tämä oli melkein pinnalla, joten se ei varmaankaan ollut alkuperäisellä paikallaan. Eteläpäästä löydetty pronssihelan katkelma (4371, kartassa 1) on myös n. 10 cm pohjatasoa ylempää. Pohjalla oli sirppi (4372, kartassa 4) ja palasia saviastiasta (4373, kartassa 6), joka todennäköisesti oli rikkoutunut pelto-ojaa kaivettaessa. Hautakuopan länsilaidalta, lähes 30 cm pohjatasoa ylempää, löydettiin naula (4370), ja täytemaassa oli maatunut luunpala.

Löydökset:

4369. Kulmakoriste, kolmijakoinen, spiraalien paks. 5 mm (Kt. 116/386:3). K. 3.

4370. Rautanaula, pit. 48 mm, kanta 19×18 mm.

4371. Pr. helan katkelma, 16×10×1 mm, käyrä (Kt. 116/386:1). K. 1.

4372. Sirpin terä, rautaa, pit. 250 mm, lev. 33 mm (Kt. 116/386:4). K. 4.

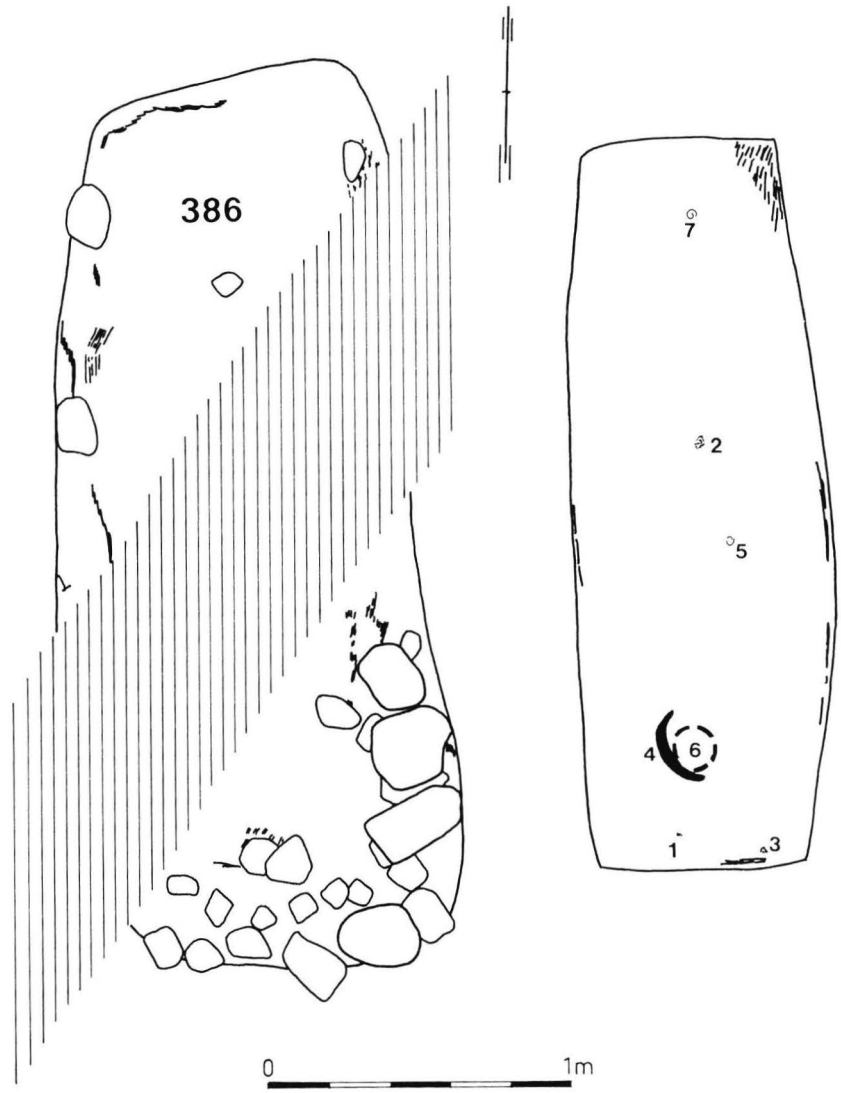

4373. Saviastianpaloja 81 kpl sekä lisäksi muruja, pyöreäpohjaisesta astiasta, joka on koristettu neljällä kulmaviivalla, kork. 85 mm, halk. 130 mm (Kt. 116/386:6). K. 6.

4374. Pr. renkaan katkelmia 3 kpl, pyöreätä varrasta, renkaan läpim. n. 11–12 mm (Kt. 116/386:5). K. 5.

4375. Suuri kulmakoriste, nelijakoinen, kaksinkertaisilla päätyjaksoilla, spiraalien paksuus n. 5 mm (Kt. 116/386:2). Org. aineita. K. 2.

4376. Spiraalisormus, pronssia, pyöreätä varrasta, n. 1,5 kierrosta, läpim. 16 mm (Kt. 116/386:7). Lisäksi hieman org. ainetta. K. 7.

4377. Maatunut luunpala. Täytemaasta.

4378–4379. Hiilinäytteitä.

HAUTA 387

Sijainti	94/91	Valokuvat 71, 73
Suunta	WSW–ENE	Kuvataulu 116/
Koko	355×125 cm,	387:1–5
pohjasta	330×110 cm	KM 18000:4380–4389
Syvyys	75 cm	

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli n. 25–30 cm. Sen ylitse vinottain kulki pelto-oja, ja lisäksi kapea kaapelioja oli kaivettu sen koillisnurkan läpi. Haudan päällä oli ollut kiveys, joka oli hajaantunut ojia kaivettaessa; siitä oli jäljellä kookkaita kiviä haudan keskellä ja itäpäässä. Hautakuoppa oli hieman epämuotoinen ja pohjasta epätasainen, sen päissä havaittiin puureunoja, jotka ulottuivat 20, jopa 30 cm:n korkeuteen pohjatasosta. Itäpäästä, melko pinnalta, tavattiin suuria putkiluita. N. 20 cm alempana oli spiraalisormuksen katkelma (4382, kartassa 1). Saviastian pohja (4384, kartassa 5) oli aivan hautakuopan pohjalla, kun sen sijaan muut saviastianpalat (4381, kartassa 4, ja 4385) löytyivät ylempää täytemaasta. Länsipäässä oli pohjalla pieni spiraalikoriste (4383, kartassa 3). Haudan tämän osan päältä kulkevasta ojasta löydettiin naula (18), joka on lueteltu pintalöytöjen yhteydessä, sekä pronssirenkailla koristettu nahanpala (4380, kartassa 2). Viimeksi mainittujen kuuluminen tämän haudan alkuperäisten löydösten joukkoon on täysin epävarmaa. Haudan täytemaassa oli saviastianpalojen lisäksi palanut savimöykky, rautakuonamöykky ja kivi-iskos.

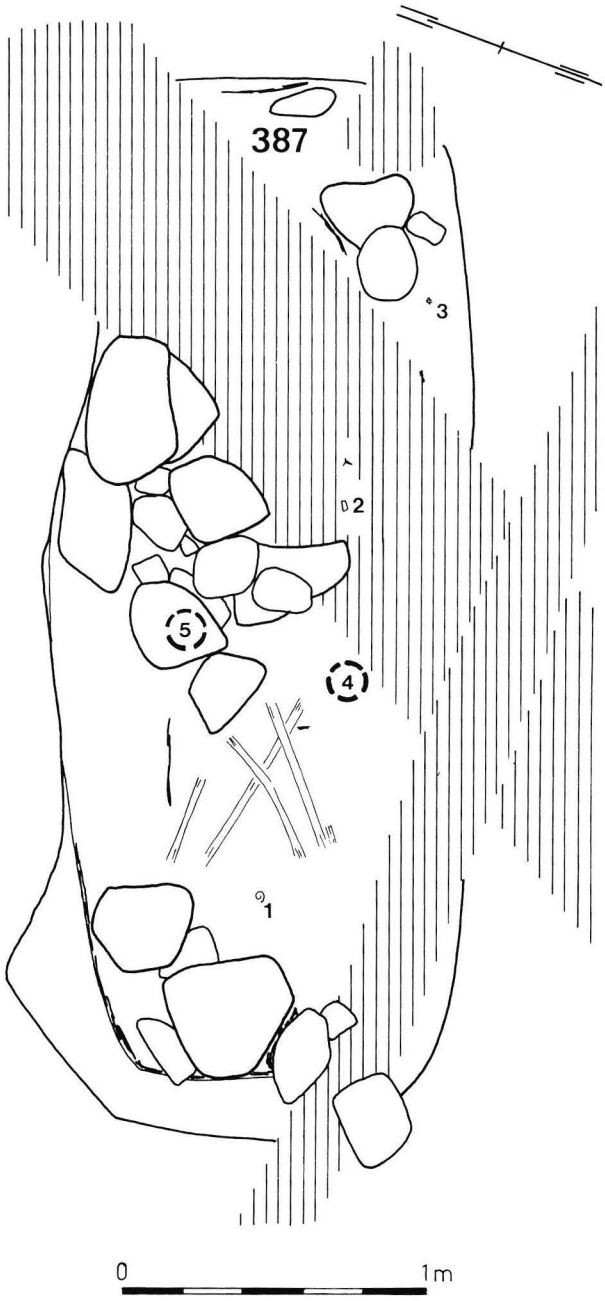

Löydökset:

4380. Nahanpala, 35×16 mm, koristettu pienillä pronssirenkailla (Kt. 116/387:2). K. 2.

4381. Saviastianpaloja 50 kpl ja lisäksi muruja, pyöreäpohjaisesta astiasta, koristeettomia (Kt. 116/387:4). K. 4.

4382. Pr. sormuksen katk., n. 1,5 kierrettä, pyöreätä varrasta, läpim. 17 mm (Kt. 116/387:1). K. 1.

4383. Spiraalikoristeen katkelma, jäännös luultavasti ristinmuotoisesta kuviosta, spiraalien paks. 4 mm (Kt. 116/387:3). K. 3.

4384. Saviastian pyöristyvä pohja, viitenä palana, läpim. n. 100 mm (Kt. 116/387:5). K. 5.

4385. Saviastianpaloja 12 kpl, joista 3 reunasta. Kolmessa palassa on kaksoisnyöripainanteita, näistä yksi on reunapala. Täytemaasta.

4386. Palanut savimöykky. Täytemaasta.

4387. Maatunutta luuta. Täytemaasta.

4388. Rautakuonamöykky. Täytemaasta.

4389. Kivi-iskos. Täytemaasta.

HAUTA 388

Sijainti	91/91	Valokuva 71
Suunta	SSW–NNE	KM 18000:4390
Koko	360×55 cm	
Syvyys	55 cm	

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli 30–35 cm. Hautakuoppa oli lähes tasaleveä, lounaispäästä suora, koillispäästä pyöristyvä ja pohjasta tasainen. Täytemaassa oli hiiltä ja saviastianpaloja. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

4390. Saviastianpaloja 5 kpl, joista yksi reunasta, koristeettomia.

HAUTA 389

Sijainti	91/92	Valokuva 71, 72
Suunta	SE–NW	Kuvataulu 117/389:
Koko	250×90 cm	1–3
Syvyys	55–60 cm	KM 18000:4391–4396

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli 30–35 cm. Sen kaakkoispään ylitse kulki kaapelioja, ja myös hautaa 388 tehtäessä oli sitä hieman leikattu. Lähes koko haudan päällystää kattoi kiveys. Hautakuoppa oli tasaleveä, pyöristyväkulmainen ja pyöristyväpohjainen. Jo heti pintamaan poistamisen jälkeen näkyi haudan koillisreunalla ja kaakkoispäässä hiiltynyttä puuta, jota esiintyi 15–20 cm korkealti. Kaakkoispäässä todettiin sekä pyöreän että lautamaisen puun jäännöksiä. Kyseessä oli todennäköisesti arkku, jonka yläosat olivat hiiltyneet. Sen koko oli ollut n. 200×80–85 cm. Vainajasta oli jäljellä vain hieman maatunutta luuta haudan keskivaiheilla. Luoteispäästä löydettiin maatunut putkiluu ja saviastian kappaleita (4392, kartassa 3), kaakkoispäässä oli pyöreitä pronssiheloja (4393–94, kartassa 1, 2) ja rautaesineen paloja (4391, kartassa 4). Täytemaassa oli pari saviastianpalaa (4395).

Löydökset:

4391. Rautaesineen katk. 2 kpl, 24×15×9 ja 12×10×8 mm. K. 4.

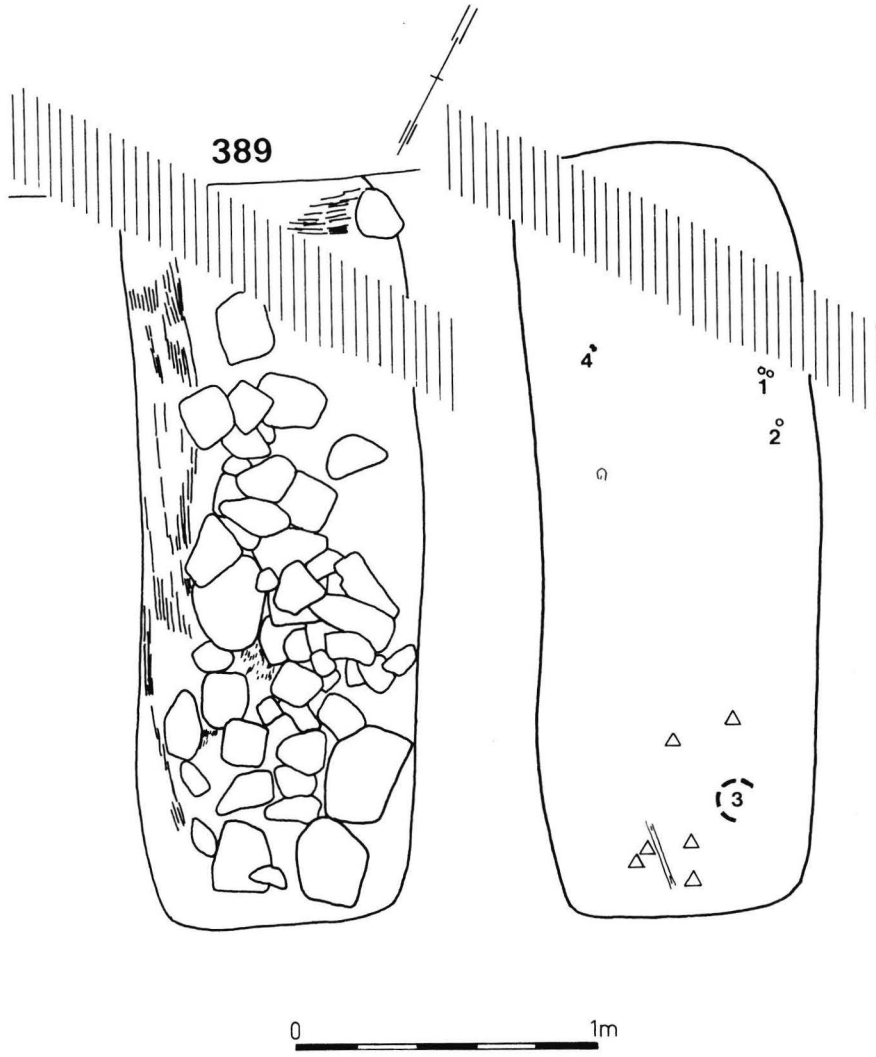

4392. Saviastianpaloja 15 kpl ja muruja, osa näistä liimattu yhteen, niin että muodostuu melkein kokonainen pohja, joka on tasainen, ja osa seinämän alaosaa. Palojen joukossa on yksi loivasti profiloitu reunapala (Kt. 117/389:3). K. 3.

4393. Kaksi pyöreää pr. helaa, läpim. 15 mm, koristettu ympyräleimoilla ja niitattu keskeltä nahkaan (Kt. 117/389:1). K. 1.

4394. Pr. hela, kuten ed., palasina (Kt. 117/389:2). Lisäksi nahkaa. K. 2.

4395. Saviastianpaloja 2 kpl, koristeettomia. Täytemaasta.

4396. Hiilinäyte.

HAUTA 390

Sijainti	92/96	Valokuvat 67, 71, 73
Suunta	SW–NE	Kuvataulu 118/390:
Koko	290×130 cm,	1–24
pohjasta	255×115 cm	KM 18000:4397–4444
Syvyys	75 cm	

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli n. 25 cm. Sen pohjoiskulman päällä oli hauta 414 ja ehkä vielä myöhäisempi, multaa täynnä oleva kuoppa. Haudan lounaisosan päällä oli harvahko kiveys. Hautakuoppa oli epämuotoinen, lounaispäästä leveämpi, pohjasta tasainen. Pohjalla oli jälkiä yli 2 metriä pitkästä ja n. 90 cm leveästä puurakennelmasta, jonka reunat eivät kaakkoissivullakaan, missä ne olivat selvimmät, ulottuneet 10 cm:ä korkeammalle pohjatasosta. Vainajan hampaat ja pääkallon osat löytyivät hajallaan haudan lounaispäästä (kartassa 25), ja muutkin luut näyttivät olevan sekaisin. Myös esineiden löytösyvyydet vaihtelivat 30 cm:n rajoissa, joten hauta ei ilmeisestikään ollut koskematon. Lounaispäästä löytyivät kaulanauhan osat (4399, 4405–06, 4408, 4410, 4414, 4417, 4419–21, 4424–25, 4432–33, kartassa 1), joihin kuului myös pronssispiraaleja (4427–28, kartassa 2, 3). Täältä tavattiin lisäksi hevosenkenkäsolki (4398, kartassa 5), sormus (4435, kartassa 4), pronssirenkaita (4430, 4434, kartassa 7, 6) ja rautaesineiden katkelmia (4413, 4422–23, 4432, 4436–37, kartassa 9–11). Spiraalikoristeet sen sijaan löytyivät pääasiassa haudan koillispäästä (4400–4403, 4412, 4415–16, 4418, 4429, 4438, kartassa 12–13, 17–19, 21–24), muutamat olivat haudan 414 täytemaassa (4407, 4411, kartassa 15, 16). Näiden joukossa oli esiliinan reunuksia ja kaksi katkelmallista kulmakoristetta

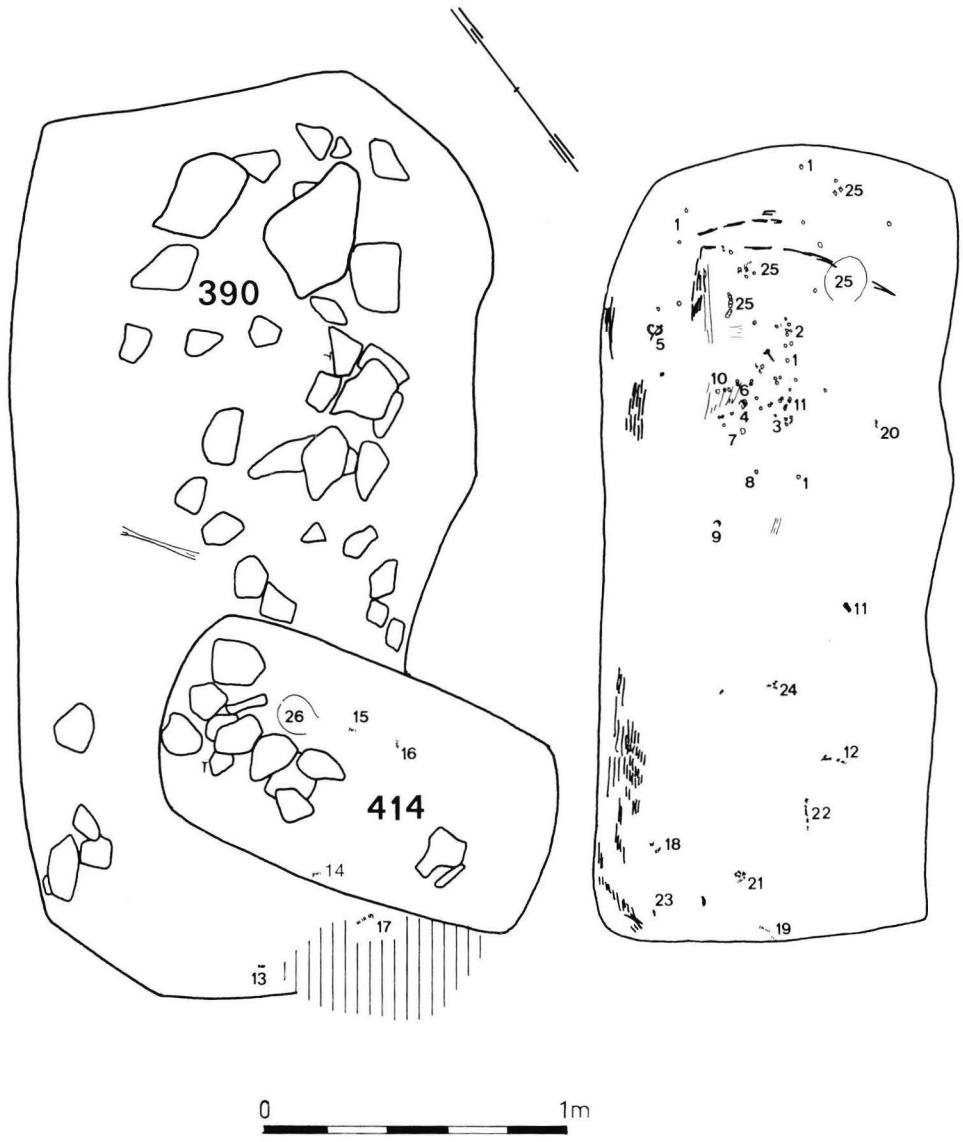

(4415, 4429, kartassa 21, 24). Täytemaassa oli hiiltä ja saviastianpaloja (4443).

Löydökset:

4397. Rautanaula, pit. 54 mm, kanta 21×20 mm.

4398. Hevosenkenkäsolki pronssia, pyöreätä varrasta, rullapäinen, 42×36 mm, neulan pit. 46,5 mm. Neulan kanta on hieman levenevä ja koristettu leimaviivoilla (Kt. 118/390:5). K. 5.

4399. Helmi, sininen, 6×6 mm (Kt. 118/390:1). K. 1.

4400. Pr. spiraaleja 2 kpl, 5×6 mm, ja hieman kankaan reunaa (Kt. 118/390:13). K. 13.

4401. Pr. spiraali, 11×6 mm (Kt. 118/390:14). K. 14.

4402. Spiraalireunusta n. 110 mm pitkä pätkä, jossa pitkät spiraalit vuorottelevat kolmen lyhyen spiraalin kanssa, spiraalien paks. 6 mm (Kt. 118/390:19). K. 19.

4403. Spiraalireunusta 40 mm, kuten ed. (Kt. 118/390:17). K. 17.

4404. Naula, pit. 67 mm, kanta soikea, 16×13 mm.

4405. Helmi, sininen, 6×6 mm (Kt. 118/390:1). K. 1.

4406. Helmi, sininen, 6×6 mm (Kt. 118/390:1). K. 1.

4407. Pr. spiraali, 16×6 mm (Kt. 118/390:15). K. 15.

4408. Pr. helmi, kolmiosainen, 7×15 mm, ja sininen helmi, 6×6 mm (Kt. 118/390:1). K. 1.

4409. Pr. spiraali, 15×6 mm (Kt. 118/390:20). K. 20.

4410. Helmi, sininen, 5,5×5,5 mm (Kt. 118/390:1). K. 1.

4411. Pr. spiraaleja 3 kpl, 6×6 mm, kierretty kankaan reunaan (Kt. 118/390:16). K. 16.

4412. Pr. spiraaleja 2 kpl, 6×6 mm, kiinni kankaan reunassa (Kt. 118/390:23). K. 23.

4413. Kaksi raudanpalaa, 19×12×7 ja 10×9×8 mm.

4414. Kolme helmeä, sinisiä, 7×7 ja 6×5 mm sekä kaksoishelmi, 5,5×12 mm (Kt. 118/390:1). K. 1.

4415. Kulmakoristeen katkelma, alkuaan ehkä nelijakoinen, ja tekstiiliä (Kt. 118/390:21). K. 21.

4416. Pr. spiraaleja 2 kpl, 15×6 ja 4×6 mm (Kt. 118/390:18). K. 18.

4417. Helmi, sininen, 7,5×7 mm (Kt. 118/390:1). K. 1.

4418. Spiraalireunusta 2 katkelmaa, yht. 85–90 mm, spiraalit 4–18×6 mm (Kt. 118/390:22). K. 22.

4419. Helmiä 7 kpl, joista 6 sinisiä, 5–7×4–7 mm, ja yksi vihreä, 5,5×4,5 mm (Kt. 118/390:1). K. 1.

4420. Pronssihelmi, 3-osainen, 8×15 mm (Kt. 118/390:1). K. 1.

4421. Pronssihelmi, 5-osainen, pisteympyräkuvioinen, 6×26 mm (Kt. 118/390:1). K. 1.

4422. Kaksi rautarengastà, halk. 12 ja 19 mm, ja pronssirengas, halk. 7 mm, ja raudanpaloja sekä näihin ruostuneena toimikassidoksisen tekstiilin jäännöksiä (Kt. 118/390:11). K. 11.

4423. Rautavarras, pit. 27 mm, ja siihen ruostuneena tekstiiliä (Kt. 118/390:11). Kuuluu todennäköisesti edellisen kanssa yhteen. K. 11.

4424. Helmiä, sinisiä, 10 kpl, 5–7×3,5–5,5 mm (Kt. 118/390:1). K. 1.

4425. Helmiä 5 kpl, joista pyöreitä sinisiä 3 kpl, 5–6×6 mm, yksi kaksiosainen sininen, 5×9 mm, ja yksi hopeafolio kaksoishelmi, 4,5×7 mm (Kt. 118/390:1). K. 1.

4426. Helmiä 3 kpl, kaksi sinistä, 5–7×5–6 mm, ja kaksios. hopeafoliohelmi, 4,5×7 mm (Kt. 118/390:1). Lisäksi turkisten jäännöksiä. K. 1.

4427. Pr. spiraaleja 6 kpl (alkuaan neljä), olivat löydettäessä samassa langassa edellisessä n:ossa mainittujen helmien kanssa (Kt. 118/390:2). K. 2.

4428. Helmiä 22 kpl, a) 18 sinistä, joista kolme kaksoishelmiä, 5–7×5–10 mm, b) violetti kaksoishelmi, 5×8 mm, c) vaaleanvihreä kaksoishelmi, 5×9 mm, d) kaksiosainen hopeafoliohelmi, 5×9 mm, ja e) kaksiosainen pronssihelmi, 7×10 mm, lisäksi spiraalien katkelmia ja lankaa (Kt. 118/390:1, 3). K. 1, 3.

4429. Kulmakoriste, katkelmallinen, alkuaan ehkä neliosainen, spiraalien paks. 6 mm (Kt. 118/390:24). K. 24.

4430. Pr. rengas, läpim. 8 mm (Kt. 118/390:7). K. 7.

4431. Rautanaula, pit. 63 mm, kanta 15×12 mm.

4432. Helmiä 7 kpl, joista kaksi 5-osaisia pr. helmiä, 6×25 mm, ja viisi sinisiä lasihelmiä, näistä yksi kolmiosainen, 4×14 mm, muut 6–7×4,5–6 mm, raudanpaloja (Kt. 118/390: 1,10). K. 10.

4433. Helmi, sininen, 7×5,5 mm (Kt. 118/390:1). K. 1.

4434. Pr. rengas, latteata 15 mm leveätä varrasta, läpim. 15 mm (Kt. 118/390:6). K. 6.

4435. Pr. spiraalisormus, kolmikulmaista varrasta, 2,5 kierrosta, läpim. 18 mm (Kt. 118/390:4). Org. aineita. K. 4.

4436. Raudanpala, 15×8×6 mm (Kt. 118/390:8). K. 8.

4437. Rautarenkaan puolikas, läpim. 18 mm (Kt. 118/390:9). K. 9.

4438. Spiraalireunusta 24 mm (Kt. 118/390:12). K. 12.

4439. Ihmisen hampaita 2 kpl. K. 25.

4440. Ihmisen leukaluuta ja hampaita. K. 25.

4441. Kallon jäännöksiä (hauta 414). K. 26.

4442. Maatunutta luuta. Täytemaasta.

4443. Saviastianpaloja 5 kpl, koristeettomia. Täytemaasta.

4444. Hiilinäyte.

HAUTA 391

Sijainti	94/104	Kuvataulu 119/391:
Suunta	NE–SW	1–3
Koko	270×90 cm,	KM 18000:30, 67,
pohjasta	190×60 cm	4445–4449
Syvyys	50 cm	

Hauta sijaitsi peltoalueella, missä multakerroksen paksuus oli n. 20–25 cm. Haudan keskivaiheilla oli pari suurehkoa, multakerrokseen ulottuvaa kiveä,

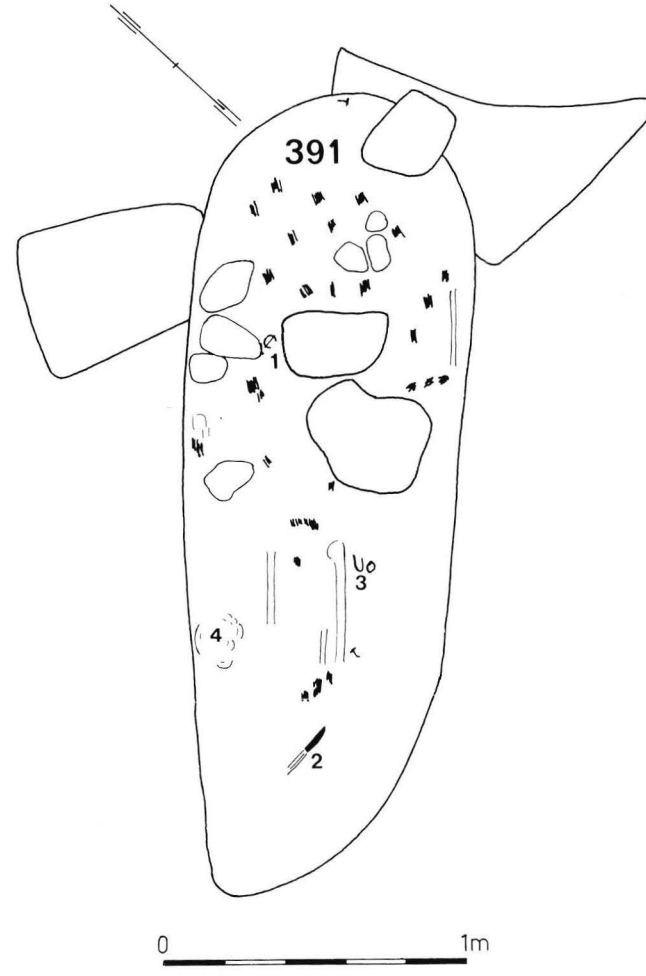

mutta maapohja oli kivikkoinen, niin että ei ole täysin varmaa, olivatko ne tarkoituksella aseteltuja. Hautakuoppa oli koillispäästä pyöristyvä, lounaispäästä suippo, ja se pieneni pohjaan, joka oli kivien vuoksi erittäin epätasainen. Hauta oli niin matala, että se ilmeisesti oli sekoittunut kyntötöissä melko perusteellisesti. Alaraajojen luita löytyi haudan lounaispäästä, mutta tänne oli vierähtänyt myös pääkallo (4). Veitsikin löytyi säärten vaiheilta aivan pintamaasta (30, kartassa 2), ja pinnalla oli hevosenkenkäsolkikin haudan koillispäässä (4445, kartassa 1). Tulusraudan katkelma ja rautarengas (4447, kartassa 3) löytyivät vasemmalta lonkalta. Toinen rautanaula löytyi aivan haudan koillispäästä, toinen polvien vaiheilta. Hautakuopan täytemaa oli täynnä hiilensiruja ja siitä löydettiin lisäksi joitakin saviastianmuruja (4448).

Löydökset:

30. Rautaveitsi, pit. 160 mm, josta ruotoa n. 70 mm, terä 17×7 mm (Kt. 119/391:2). K. 2.
67. Rautanaula, pit. 47 mm, kanta 13×14 mm.
4445. Pr. hevosenkenkäsolki, särmänuppinen, koristettu leimaviivoilla ja -kolmioilla, koko 38×35 mm, neulan kanta trapetsin muotoinen, pit. 49 mm (Kt. 119/391:1). K. 1.
4446. Rautanaula, pit. 46 mm, kanta 30×23 mm.
4447. Tulusraudan katk., 75×29 mm, soikeasta tulusraudasta, ja rautarengas, läpim. n. 20 mm (Kt. 119/391:3). K. 3.
4448. Saviastian muruja, 8 kpl, täytemaasta.
4449. Hiilinäyte.

HAUTA 392

Sijainti	93/93	Valokuva 71
Suunta	NNE–SSW	Kuvataulu 117/392:
Koko	250×85 cm	1–4
Syvyys	75 cm	KM 18000:4450–4460

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli 20–25 cm. Sen pohjoispään päällä oli muutamia suurehkoja kiviä. Hautakuoppa oli eteläpäästä hiukan levenevä, suorasivuinen ja suorapäinen, pohjasta pyöristyvä ja hiukan epätasainen. Kummassakin päässä oli puujälkiä, ja pohjoispäässä nämä ulottuivat n. 25 cm:n korkeuteen pohjatasosta. Eteläpään päällä oli ilmeisesti n. 180×100 cm laaja myöhempi kuoppa sekä melko syvälle ulottuva multaläikkä (merkitty karttaan), joten siellä puurakenteen jäljet olivat huonommin säilyneet. Sormus (4451, kartassa 1) ja saviastia (4452, kartassa 4) löydettiin hautakuopan pohjoispäästä. Toinen spiraalikoriste (4453, kartassa 2) oli myös haudan pohjoispuoliskossa, kun sen sijaan toinen (4456, kartassa 3) tavattiin eteläpäästä multaläikän alta. Hautakuopan keskustassa oli muutamia raudanpalasia (4450, 4454–55) sekä poikkileikkaukseltaan pyöreitä, hiiltyneitä puita. Nämä olivat säilyneet 10–15 cm:n pituudelta, ja ne olivat pystyasennossa ulottuen n. 10 cm:n päähän pohjatasosta. Keskustan kahden puun lisäksi tavattiin kolmas haudan eteläpäästä multakuopan vierestä. Täytemaassa oli muutamia saviastianpaloja (4457).

Löydökset:

4450. Rautamöykkyjä 3 kpl, suurin 14×14×8 mm.
4451. Pr. sormus, pyöreätä varrasta, 3-kiert., läpim. 17 mm (Kt. 117/392:1). Lisäksi tuohta. K. 1.
4452. Saviastia, tasapohjainen, pyöristyväseinäinen, koristettu kahdella sormiuralla, kork. 137 mm, suurin halk. 180 mm, pohja 110 mm (Kt. 117/392:4). K. 4.
4453. Kulmakoriste, kolmijakoinen, spiraalien paks. 5,5 mm, katkelmallinen (Kt. 117/392:2). K. 2.
4454. Ruostemöykky, 21×14×7 mm.
4455. Raudanpala, 19×13×13 mm.
4456. Kulmakoriste, kolmijakoinen, spiraalien paks. 6 mm (Kt. 117/392:3). K. 3.
4457. Saviastianpaloja 4 kpl, koristeettomia. Täytemaasta.
4458. Maanäyte saviastian sisältä.
4459–4460. Hiilinäytteitä.

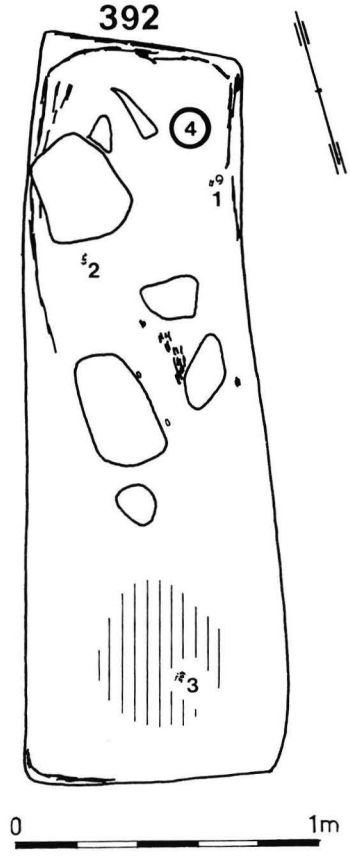

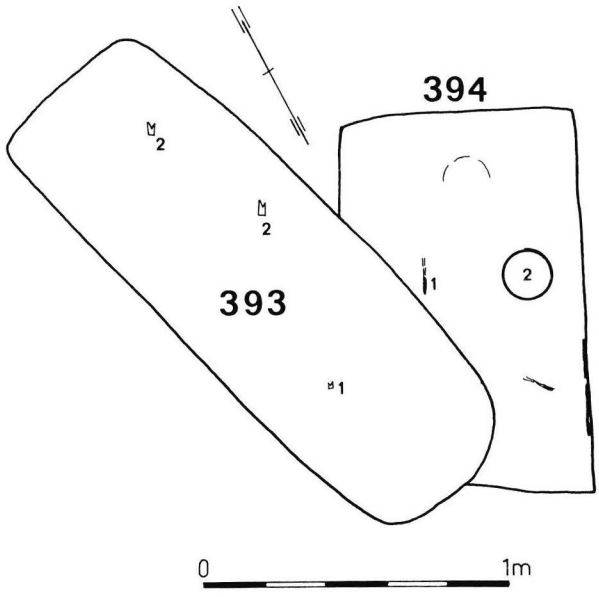

HAUTA 393

Sijainti	92/94	Valokuva 71	
Suunta	NNW–SSE	KM 18000:4461–4464	
Koko	180×55 cm,	(Kartta ks. hauta 394)	
pohjasta	140×55 cm		
Syvyys	55 cm		

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli 20–25 cm. Hautakuoppa oli tasaleveä, voimakkaasti pohjaan lyhenevä, tasapohjainen, ja sen luoteispää oli kaivettu haudan 394 päälle. Tästä päästä löydettiin ihmisen hammas (kartassa 1) ja täytemaassa oli saviastianpaloja ja eläimen hampaita (kartassa 2), mutta hautaus oli esineetön.

Löydökset:

4461. Saviastianpaloja 2 kpl, toinen reunasta, ulkopinta naarmuinen. Täytemaasta.

4462. Ihmisen hammas. K. 1.

4463–4464. Eläimen hampaita. K. 2.

HAUTA 394

Sijainti	91/94	Valokuva 71	
Suunta	SSW–NNE	Kuvataulu 117/394:	
Koko	125×80 cm	1–2	
Syvyys	50 cm	KM 18000:4465–4468	

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli 20–25 cm. Sen päälle oli osittain tehty hauta 393. Hautakuoppa oli lähes suorakulmainen ja pohja oli jokseenkin tasainen. Länsilaidalla oli hiukan puunjätettä. Lounaispäästä tavattiin jäännöksiä pienestä pääkallosta ja haudan keskivaiheilla oli veitsi (4466, kartassa 1) ja saviastia (4465, kartassa 2). Koillispäästä löydettiin raudanpaloja (4468) ja aivan päädyssä, pinnalla, oli iso saviastianpala (4467).

Löydökset:

4465. Saviastia, pyöreäpohjainen, reunasta profiloitu, koristeeton, kork. 95, halk. 136 mm (Kt. 117/394:2). K. 2.

4466. Rautaveitsi, pit. 92 mm, josta ruotoa n. 60 mm, terä 12×7 mm (Kt. 117/394:1). Kahvan puuta säilynyt. K. 1.

4467. Saviastian katkelma, kork. 135 mm, haudan 389 astiasta?

4468. Kaksi raudanpalaa, 18×7×6 ja 16×5×4 mm.

HAUTA 395

Sijainti	87/86	Koko	240×65 cm
Suunta	SW–NE	Syvyys	75 cm

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli n. 30 cm. Hautakuoppa oli lähes tasaleveä, koillispäästä pyöristyvä, lounaispäästä suora, pohjasta tasainen. Hautaus oli esineetön.

HAUTA 396

Sijainti	89/87	Koko	190×60 cm
Suunta	SW–NE	Syvyys	75 cm

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli n. 30 cm. Hautakuoppa oli soikeahko, pohjasta epätasainen, hautaus oli esineetön.

HAUTA 397

Sijainti	88/88	Koko	160×50 cm
Suunta	WSW–ENE	Syvyys	65 cm

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli n. 30 cm. Kuoppa oli hieman lounaaseen levenevä, suorapäinen ja tasapohjainen. Hautaus oli esineetön.

HAUTA 398

Sijainti	95/111	KM 18000:4469–4471
Suunta	SW–NE	
Koko	170×60 cm	
Syvyys	120 cm	

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli n. 30 cm. Hautakuoppa oli pyöristyväkulmainen, pohja koillispäästä kuopalla. Täytemaassa oli hiiltä sekä esineiden katkelmia, mutta hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

4469. Suuren rautaniitin tai naulan kanta, 36×35×24 mm.

4470. Saviastianpaloja 2 kpl, koristeettomia.

4471. Rautakuonaa 5 möykkyä.

HAUTA 399

Sijainti	96/114	KM 18000:4472–4474
Suunta	SSW–NNE	
Koko	170×65 cm	
Syvyys	90 cm	

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli n. 35 cm. Hautakuoppa oli soikeahko, pohjasta tasainen. Täytemaassa oli hiiltä, rautakuonaa ja esineiden katkelmia, mutta hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

4472. Rautaniitin tai naulan kanta, 24×18×13 mm.

4473. Saviastianpaloja 9 kpl, koristeettomia.

4474. Rautakuonaa 5 möykkyä.

HAUTA 400

Sijainti	93/101	Valokuva 69
Suunta	SW–NE	Kuvataulu 119/400:
Koko	450×135 cm,	1–12
pohjasta	370×110 cm	KM 18000:4475–4497
Syvyys	60–75 cm	

Hauta sijaitsi peltoalueella, missä multakerroksen paksuus oli n. 20–25 cm. Haudan koillispäässä oli kaksi suurta multakerrokseen ulottuvaa kiveä, mutta muut kivet haudan kohdalla tuskin olivat tarkoituksella aseteltuja. Maapohja oli kivikkoista, joten kiviä oli joutunut täytemaahankin. Hautakuoppa oli reunoiltaan epätasainen kivikkoisuudesta johtuen, ja haudan pohjalla oli suuri kivi, jota ei ollut viitsitty poistaa. Haudan eteläkulmassa oli pohjatasoon asti ulottuva soikea nokiläikkä, ja hiiltä tavattiin sieltä täältä muualtakin haudasta, varsinkin koillispäädystä, mutta mitään säännöllistä puurakennelmaa haudassa tuskin on ollut. Vaikutti siltä, että vainaja oli sijoitettu vatsalleen pohjalla olleen suuren kiven päälle, sillä hampaita löydettiin kiven lounaispuolelta, alaraajojen luita kivestä koilliseen. Hevosenkenkäsolki (4481, kartassa 1) oli haudan luoteislaidalla lounaispäässä, kahden keihään kärjet kiven kaakkoissivulla (4484, 4482, kartassa 11, 12). Suuren spiraalikoristeen katkelmat (4493, kartassa 2) löytyivät hampaiden läheltä kiven lounaissivulta, melkein kaikki muut spiraalikoristeet olivat välittömästi kiven koillispuolella (4476, 4478, 4480, 4483, 4485, 4486, 4489, 4496, kartassa 3–6, 8–10, 13). Aivan haudan koillispäässä olivat kuolaimet (4487, kartassa 7) ja nautaeläimen pään jäännökset (4488, kartassa 14). Haudan tästä päästä löydettiin myös rautaniitti (4479) ja naula (4477). Haudan keskustassa oli raudan palasia hajallaan. Täytemaassa oli saviastianpaloja (4497).

Löydökset:

4475. Rautamöykky, 18×15×12 mm.

4476. Spiraalikoristeen katkelma, viisi spiraalia rivissä ja näistä lähtien punospyörylä, toinen vieressä ollut hajonnut (Kt. 119/400:4). K. 4.

4477. Rautanaula, pit. 62 mm, kanta 19×17 mm.

4478. Spiraalin katkelmia ja tekstiiliä. Taljaa? K. 13.

4479. Rautaniitti, pit. 42 mm, kannat 20×13 ja 18×17 mm.

4480. Pr. spiraaleja, kaksi rinnakkain (Kt. 119/400:9). K. 9.

4481. Hevosenkenkäsolki, pronssia, tappikoristeinen, koristettu ympyrä- ja kolmioleimoilla, rautainen neula kiinnitetty soljen alle, koko 74,5×64 mm. Lisäksi tuohta ym. org. aineita (Kt. 119/400:1). K. 1.

4482. Keihäänkärki, putk., lehti kumpaankin päähän tasaisesti kapeneva, pit. 275 mm, josta putkea 70 mm, lehti 31×7 mm (Kt. 119/400:12). K. 12.

4483. Kaksi punospyörylää (Kt. 119/400:3). K. 3.

4484. Keihäänkärki, putk., kapealehtinen, uurrekoristeinen, Petersenin E-tyyppiä, pit. 256 mm, josta putkea 91 mm, lehti 24×7 mm (Kt. 119/400:11). K. 11.

4485. Viisi spiraalin pätkää, sisällä lankaa (Kt. 119/400:10). K. 10.

4486. Kolme spiraalia ja katk. pyörylästä (Kt. 119/400:5). K. 5.

4487. Rautaesineen osia, kuolaimista? Kaksi sinkilän näköistä kappaletta ja osa, joka muodostuu kolmesta nivelestä. Ulommaisissa nivelissä ja sinkilöiden piikeissä jätteitä org. aineesta (Kt. 119/400:7). K. 7.

4488. Naudan hampaita. K. 14.

4489. Kolme spiraalia, joissa lankaa sisällä (Kt. 119/400:8). K. 8.

4490. Spiraali, 7×6 mm. K. 15.

4491. Raudanpala, 25×15×5 mm.

4492. Raudanpaloja, 9 kpl, pieniä, levymäisiä.

4493. Spiraalikoristeen katkelma, spiraaliristikkoa ja jäännöksiä kuudesta pyörylästä (Kt. 119/400:2). Luuta. Org. aineita. K. 2.

4494. Ihmisen hampaan katkelmia. K. 2.

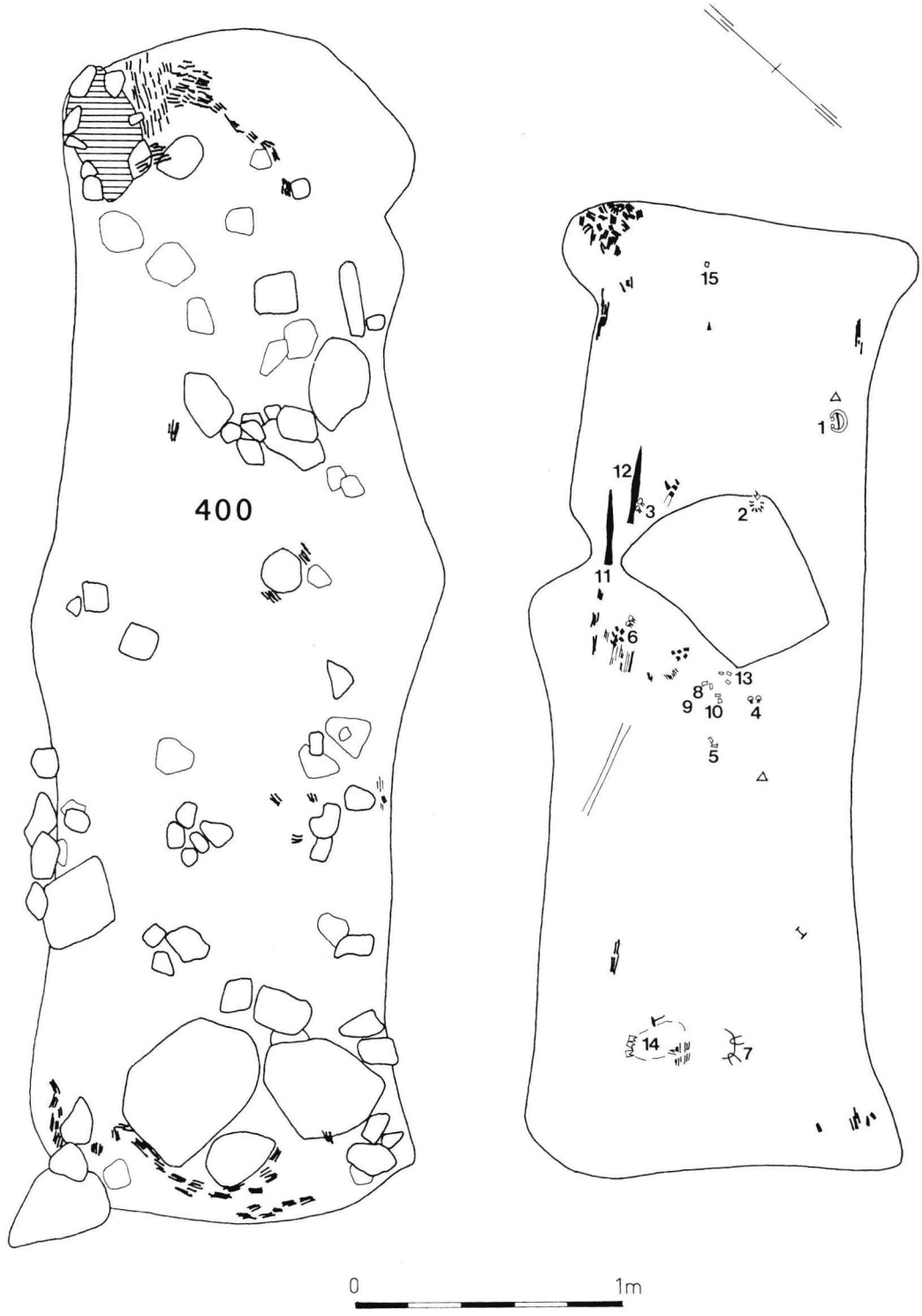

4495. Raudanpaloja, 22 kpl, pieniä, levymäisiä.

4496. Spiraali- ja lankapyörylä, joka on kiinni kankaassa (Kt. 119/400:6). K. 6.

4497. Saviastianpaloja 16 kpl, täytemaasta.

HAUTA 401

Sijainti	91/98	Valokuvat 67, 73
Suunta	WSW–ENE	Kuvataulu 121/401:
Koko	155×75 cm,	1–3
pohjasta	95×55 cm	KM 18000:4498–4502
Syvyys	75 cm	

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli n. 25 cm. Hautakuoppa oli soikeahko, toiseen päähän suippeneva, huomattavasti pohjaan pienenevä ja pohjasta pyöristyvä. Pohjalla oli tumma kerros. Lounaispäästä löydettiin ihmisen hampaan katkelmia ja keskustassa oli spiraalikoriste (4498, kartassa 1), saviastia (4499, kartassa 2) ja rautaveitsi (4500, kartassa 3). Täytemaassa oli palanut luunsiru (4502).

Löydökset:

4498. Kulmakoristeen katkelma, spiraalien paks. 5 mm (Kt. 121/401:1). K. 1.

4499. Saviastianpaloja n. 110 kpl ja lisäksi muruja,

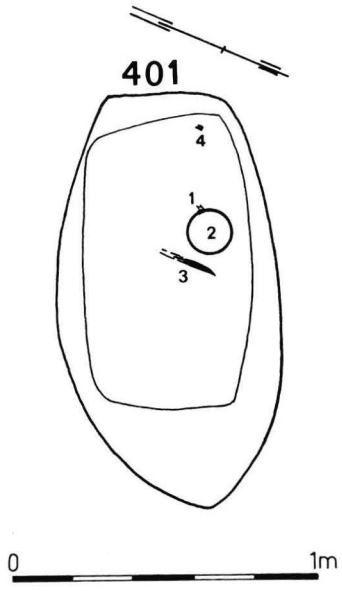

osa on liimattu yhteen astiaksi, joka on pyöreäpohjainen, kork. n. 75 ja halk. n. 130 mm, koristeeton (Kt. 121/401:2). K. 2.

4500. Rautaveitsi, pit. 188 mm, josta ruotoa 73 mm, terä 17×8 mm (Kt. 121/401:3). Puuta. K. 3.

4501. Ihmisen hampaiden katkelmia sekä pieni rautavarras, pit. 11 mm. K. 4.

4502. Palanut luunsiru. Täytemaasta.

HAUTA 402

Sijainti	91/103	Kuvataulu 120/402:
Suunta	SSW–NNE	1–5
Koko	370×135 cm,	KM 18000:4503–4512
pohjasta	350×90–130 cm	
Syvyys	55–60 cm	

Hauta sijaitsi peltoalueella, missä multakerroksen paksuus oli n. 25 cm. Sen koko luoteispuoli oli tuhoutunut pelto-ojaa kaivettaessa. Haudalla ei ollut kiveystä ja hautakuoppa oli suorasivuinen, jonkin verran lounaaseen levenevä. Siitä ei tavattu merkkejä arkusta tai puuvuorauksesta ja pohja oli pyöristyvä. Täytemaassa oli hieman hiiltä. Vainajasta oli jäljellä pääkallon luita haudan lounaispäässä (4509, kartassa 6). Kallosta hautakuopan päätyyn päin oli tulusraudan katkelma, piikivi ja pieni pätkä pronssilankaa (4505–4507, kartassa 3–5), haudan keskustasta tavattiin hevosenkenkäsolki ja veitsi (4503, 4508, kartassa 1, 2). Täytemaassa oli saviastianpala, palanut luunsiru ja palanut savimöykky (4510–4512).

Löydökset:

4503. Pr. hevosenkenkäsolki, latteata varrasta, hieman kehää leveämmät päät rullalle kierretyt. Neulan kanta kapea. Soljen koko 41×34 mm, neulan pituus 52 mm (Kt. 120/402:1). K. 1.

4504. Kaapelin katk., moderni.

4505. Soikean tulusraudan katk., 64×28 mm (Kt. 120/402:4). K. 4.

4506. Piinpala, 27×26×22 mm (Kt. 120/402:5). K. 5.

4507. Ohut pronssivarras, kahtena palana, yht. pituus n. 29 mm (Kt. 120/402:3). K. 3.

4508. Rautaveitsi, pit. n. 92 mm, josta ruotoa n. 45 mm, terä 17×7 mm (Kt. 120/402:2). K. 2.

4509. Pääkallon jäännöksiä. K. 6.

4510. Saviastianpala, koristeeton. Täytemaasta.

4511. Palanut savimöykky. Pääkallon yhteydestä.

4512. Palanut luunsiru. Täytemaasta.

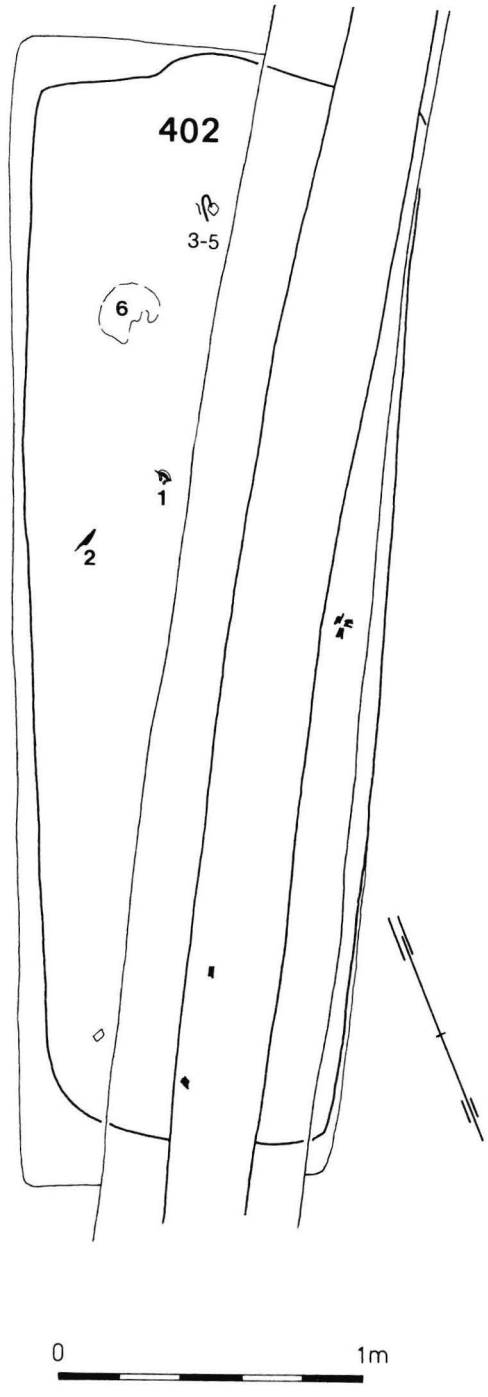

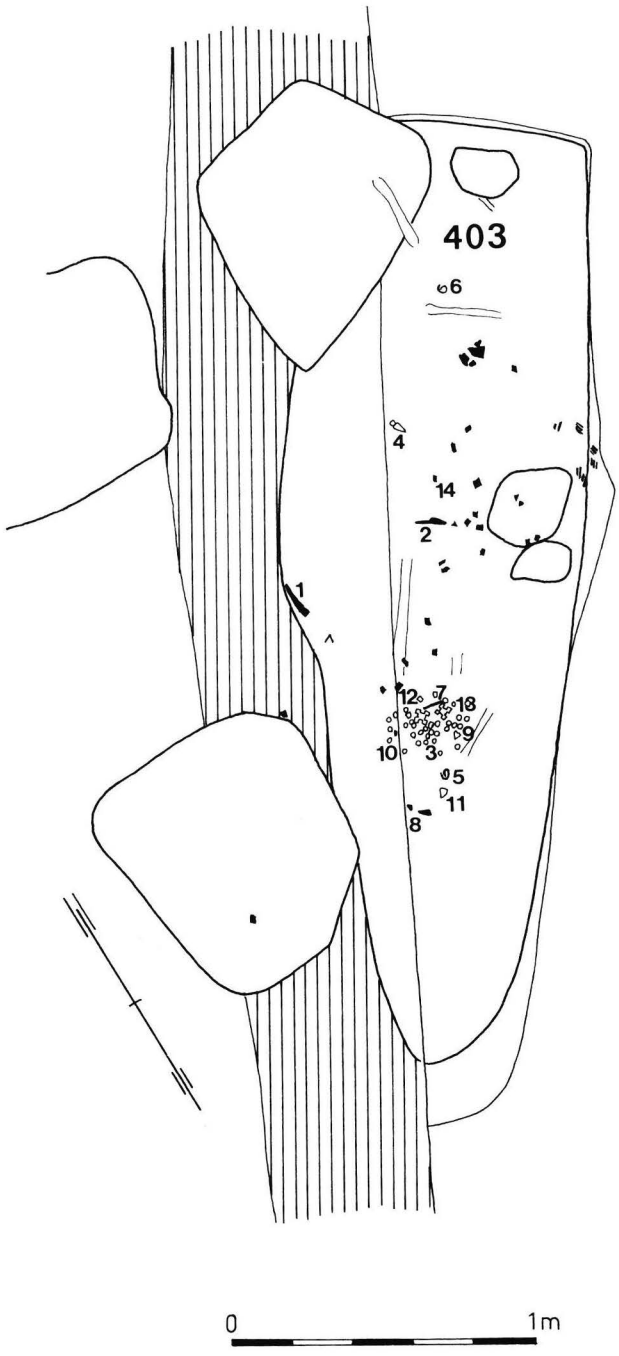

HAUTA 403

Sijainti	93/108	Kuvataulu 120/
Suunta	SE–NE	403:1–13
Koko	330×100 cm,	KM 18000:4513–4532
pohjasta	310×100 cm	
Syvyys	70 cm	

Hauta sijaitsi peltoalueella, missä multakerroksen paksuus oli n. 25–30 cm, ja sen kaakkoisreunan päällä kulki pelto-oja. Haudan kohdalla oli vain muutamia hajallisia kiviä, joten siinä tuskin on ollut kiveystä; maapohja paikalla oli kivikkoinen, niin että kuopan pohjakin oli melko epätasainen. Täytemaassa oli hiiltyneitä puunkappaleita, mutta jälkiä säännöllisestä puurakenteesta ei tavattu. Hautaa oli melko pahasti rikottu, niin että esineistö oli poissa alkuperäiseltä paikaltaan ja osaksi aivan kappaleina. Alaraajojen luita tavattiin kuitenkin haudan koillispäästä, niin että todennäköisesti vainaja oli haudattu pää lounaaseen päin. Sääriluiden päältä tavattiin kaksi pronssista ristinmuotoista helaa (4525–26, kartassa 12, 13), kahdeksan pronssista vinoneliön muotoista helaa ja jäännöksiä n. 30:stä pyöreästä tinanastasta (4527, kartassa 9, ja 4522, kartassa 7). Lisäksi tässä rykelmässä oli suurikantainen rautaniitti (4523, kartassa 10), rautavartaiden katkelmia (4518, kartassa 8), nahan jäännöksiä (4528, kartassa 3), rahan palanen (4521, kartassa 11) ja pronssisormus (4520, kartassa 5). Haudan keskustassa oli vyön päätehela, veitsi ja raudanpalasia (4517, 4530, 4519, kartassa 4, 2, 14), haudan lounaispäästä löydettiin toinen pronssisormus (4513, kartassa 6).

Löydökset:

4513. Pr. sormus, leveäkilpinen, leimakoristeinen, läpim. 20 mm (Kt. 120/403:6). K. 6.

4514. Rautalevyn palasia, 2 kpl, 21×20×2 ja 16×11×2 mm.

4515. Rautalevyn paloja 8 kpl, suurin 49×31×4 mm.

4516. Rautaesineen katkelma, 115×17×8 mm (Kt. 120/403:1). K. 1.

4517. Pr. vyön päätehela, valettu, puhkonainen, päähän suippeneva, pit. n. 55 mm, niitattu kiinni nahkahihnan päähän (Kt. 120/403:4). K. 4.

4518. Rautavartaan katkelmia 2 kpl, 38×15×11 ja 41×11×10 mm (Kt. 120/403:8). K. 8.

4519. Rautalevynpaloja 28 kpl, suurin 34×21×4 mm. K. 14.

4520. Pr. sormus, leveäkilpinen, leimakoristeinen, läpim. 20 mm (Kt. 120/403:5). K. 5.

4521. Hopearahan pala, rahal. n:o 106 (Kt. 120/403:11). K. 11.

4522. Katkelmia tinanastoista kuten Kt. 50/403:7. Tallessa on palasia ehkä tusinasta nastasta, mutta niitä oli n. 30 kpl, suurimmaksi osaksi täysin hapettuneita. K. 7.

4523. Rautaniitti, pit. 10 mm, toinen kanta 28×16 mm, toinen rikki, mutta siinä näkyy kappale pronssilevyä (Kt. 120/403:10). K. 10.

4524. Paloja pronssiheloista kuten Kt. 120/403:9 ja 12. K. 9.

4525. Pr. hela, ohutta levyä, ristin muotoinen (Kt. 120/403:12). K. 12.

4526. Pr. hela, kuten ed. (Kt. 120/403:13). K. 13.

4527. Pr. heloja 8 kpl, katkelmallisia, kuten Kt. 120/403:9. K. 7.

4528. Katkelmia n. 15 mm leveästä nahkahihnasta,

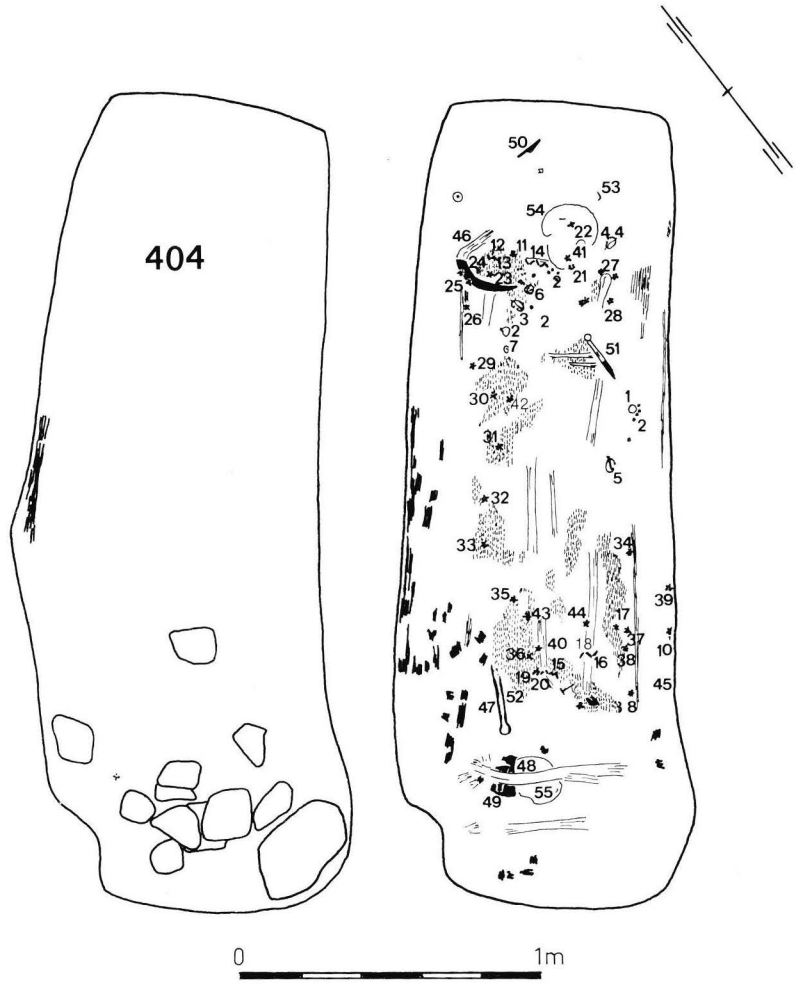

jossa on reikiä (Kt. 120/403:3). K. 3.

4529. Raudanpala, 22×10×6 mm.

4530. Rautaveitsi, pit. 107 mm, josta ruotoa n. 50 mm, terä 11×7 mm (Kt. 120/403:2). K. 2.

4531. Kvartsiittikappale, 57×33×11 mm.

4532. Puuta pronssihelaryhmän alta.

HAUTA 404

Sijainti	95/107	Valokuvat 92–94
Suunta	NE–SW	Kuvataulut 121–123/
Koko	270×100–80 cm	404:1–52
Syvyys	55 cm	KM 18000:4533–4605

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli 20–25 cm. Sen kaakkoissivua oli hieman rikottu hautaa 411 tehtäessä. Haudan lounaispäässä oli muutamia kiviä, ja arkun hiiltyneet reunat alkoivat näkyä heti pintamaan poistamisen jälkeen luoteissivulla, missä ne ulottuivat yli 25 cm:n korkeuteen pohjatasosta. Hautakuoppa, joka oli huomattavan matala, ei ollut aivan säännöllinen. Lounaispäässä oli kapeampi uloke, joka saattaisi olla myös merkki myöhemmästä kuopasta, vaikkakaan maan väri sen kohdalla ei poikennut haudan täytemaan väristä. Tästä kohdasta, varsinaisen hautauksen jalkopäästä, löydettiin pääkallon ja raajojen luiden jäännöksiä sekä näiden alta kaksi kirvestä (4586–87, kartassa 49, 48). Kiveys oli juuri tämän löytöryhmän päällä. Arkusta tavattiin jälkiä n. 180×80 cm laajalla alueella, mutta se on varmasti ollut pitempi. Vainaja, joka lepäsi pää koillisessa, oli n. 170 cm pitkä. Oikea käsivarsi oli taivutettu ylös rinnalle, mistä löydettiin hopeasormus (4581, kartassa 6), ja vasen oli poikittain vyötärön vaiheilla, jossa oikealla oli toinen sormus (4582, kartassa 7). Rinnalla, lähellä hopeasormusta, oli hevosenkenkäsolki (4580, kartassa 3), toinen (4537, kartassa 4) tavattiin vasemman olkapään yläpuolelta, ja kolmas oli vasemman lonkan vierellä (4543, kartassa 5). Kaulalla oli helminauha (4578, 4590, kartassa 2), ja siihen on ehkä kuulunut tinaisia riipuksia, sillä kolmessa kohtaa rinnan oikealla puoliskolla havaittiin harmaan aineen muodostama läikkä. Suurin näistä oli hopeasormuksen alla, ja sen halkaisija oli n. 40 mm. Kaksi muuta (kartassa n:lla 2) olivat jonkin verran pienempiä. Vasemmalta kyljeltä löydettiin myös muutamia helmiä ja hopearaha (4540–42, kartassa 1, 2). Vasemman kyynärpään päällä oli rautaveitsi (4583, kartassa 51), ja toinen veitsi (4586, kartassa 50) löydettiin pään koillispuolelta. Sirppi (4584, kartassa 46) oli puolittain oikean olkapään päällä, ja sen yhteydessä oli säilynyt melkoinen pätkä varttakin. Keritsimet (4585, kartassa 47) löydettiin jalkopäästä. Paitsi arkun puuta, haudan pohjalla oli tahmea

tumma kerros, joka todennäköisesti oli peräisin tekstiileistä. Vaipan päätyjen spiraaliristikkoa löydettiin sekä vainajan hartioiden että nilkkojen vaiheilta (4533, 4538–39, 4544–47, 4564–65, 4567, 4572–73, 4575–76, 4591, kartassa 8–22), ja erilaisia spiraalikoristeita oli miltei rivissä pitkin oikeata kylkeä (4548–55, 4557–59, 4561, 4563, 4574, kartassa 23–33, 35–36, 40), vain muutamia tavattiin vasemmalta jalkopäästä (4560, 4568–70, kartassa 34, 37–39). Yksi pyöreä koriste oli leukaluiden alla (4577, kartassa 41). Luultavasti kaikki nämä koristeet olivat vaipan pitkiltä sivuilta, ja niistä päätellen vaippa oli ollut haudassa joko vainajan ympärille käärittynä tai peitteeksi levitettynä. Neljä kulmakoristetta (4556, 4562, 4566 ja 4571, kartassa 42–45) löydettiin vyötäröltä ja nilkkojen vaiheilta, ja ne olivat luultavasti kuuluneet esiliinaan. Koriste n:o 4571 oli katkelmallinen ja se löytyi aivan haudan kaakkoislaidalta, minne se oli ehkä joutunut hautaa 411 kaivettaessa. Nilkkojen kohdalta tavattiin jonkin tuohiesineen jäännöksiä (4589, kartassa 52). Noin 10 cm varsinaista löytökerrosta ylempää löydettiin kaksi naulaa (4534–35), toinen oli jalkopäässä, toinen pääkallon yläpuolella. Täytemaassa oli hiiltä, rautakuonaa, saviastianpala, palanutta savea ja palanut luunsiru (4598–4600).

Löydökset:

4533. Spiraaliristikon katkelma, 20×10 mm, spiraalien paks. 3,5 mm (Kt. 122:8). K. 8.

4534. Rautavarrasta 2 katk., 29×5×4 ja 21×6×2 mm. K. 53.

4535. Rautanaula, pit. 61 mm, kanta 20×14 mm, soikea.

4536. Pronssilevyn pala, 11×9×1 mm, viivakoristeinen, kulkusesta?

4537. Pr. hevosenkenkäsolki, 38×33 mm, kukkanuppinen, latteakehäinen, koristettu viivoilla ja ympyräleimoilla, kehän keskikohdassa kaksi leimattua poikkijuovaa, neulan kanta trapetsin muotoinen, neulan pit. 45 mm (Kt. 121/404:4). K. 4.

4538. Spiraaliristikon pätkä, 32×12 mm (Kt. 122:9). K. 9.

4539. Spiraaliristikon katk., 28×10 mm (Kt. 122:10). K. 10.

4540. Helmi, sininen, kaksoiskartion muotoinen, 13×8,5 mm (Kt. 121:2). K. 2.

4541. Hopearaha, saks., rahaluettelo n:o 107 (Kt. 121/404:1). K. 1.

4542. Helmiä 3 kpl, a) sininen, pitkittäisuurteinen, 10×7 mm, b) turkoosinsininen, koristettu kolmella puna–kelta–valkoisella kukkakuviolla, 10×7 mm, c) vaaleanvihreä, koristettu raidalla, jossa on vaaleanruskeita, valkeita ja keltaisia viiruja, 11×7 mm (Kt. 121/404:2). K. 2.

4543. Pr. hevosenkenkäsolki, rullapäinen, 31×29 mm, toinen pää katkennut, kehän poikkileikkaus lähinnä suorakulmainen, neulan kanta vain vähän levenevä, pit. 37 mm, kärki poikki (Kt. 121/404:5). K. 5.

4544. Spiraaliristikon katk., 84×16 mm (Kt. 122:14). K. 14.

4545. Spiraaliristikon katk., 11×8 mm (Kt. 122:11). K. 11.

4546. Kuten edellä, 2 katkelmaa (Kt. 122:12). K. 12.

4547. Kuten edellä, takertunut tuoheen (Kt. 122: 13). K. 13.

4548. Spiraalikoriste, lähinnä ristin muotoinen, 18×16,5 mm, spiraalien paksuus n. 3 mm, lisäksi orgaanisia aineita (Kt. 122:23). K. 23.

4549. Spiraalikoriste, kuten ed., mutta katkelmallinen, 16×16 mm (Kt. 122:24). K. 24.

4550. Spiraalikoristeita 3 kpl, a) pyöreä, kankaan päälle ommeltu, 17×18 mm, kankaan reunaan on kierretty kiinni kaksi rengasta, b) puolipyöreä, jonka keskustassa on keskeltä suoraksi vedetyt spiraalit ristissä ja reunoilla punosta, paitsi suoralla sivulla, joka ehkä on liittynyt kankaaseen, 15×13 mm, c) katkelma samanlaisesta kuin edellinen, 14×11 mm (Kt. 122:25). Lisäksi kaksi nauhan pätkää ja langan jäännöksiä. K. 25.

4551. Spiraalikoriste, soikea, 20×17 mm, spiraalien paks. 3–4 mm, alla tekstiiliä ja muita org. aineita (Kt. 122:26). K. 26.

4552. Kaksi spiraalikoristetta, toinen puolipyöreä, 16×13 mm, ehkä alkuaan pyöreä, keskellä 5 mm paksuja spiraaleja, reunoilla 3 mm paksuja. Toinen on hyvin pienistä spiraaleista tehty hannunvaakunakuvio, joka on hajoamaisillaan. Sen toisella sivulla on puuta ja luultavasti taljan jäännöksiä, toisella kangasta, koristeen koko 20×17 mm, spiraalien paksuus vajaa 3 mm (Kt. 122:27). K. 27.

4553. Spiraalikoriste, pisaramainen, 21×11 mm. Lanka on pujotettu ensin yhden, sitten kahden spiraalin läpi, minkä jälkeen on muodostettu pyörylä, jonka keskellä on yksi ja reunoilla 8 spiraalia, paks. 3–4 mm (Kt. 122:28). K. 28.

4554. Spiraalikoriste, soikea, 21×14 mm, spiraalien paks. 3–4 mm, päällä kangasta (Kt. 122:29). K. 29.

4555. Spiraalikoriste, pyöreä, 17×16 mm, toisella sivulla kangasta, toisella ehkä turkista, spiraalien paks. 3–4 mm (Kt. 122:30). K. 30.

4556. Esiliinan kulmakoriste, nelijakoinen, alla

turkista ja muita org. aineita (Kt. 122:42). K. 42.

4557. Spiraalikoriste, pyöreä, 22×20 mm, spiraalien paks. 3–4 mm, päällä kangasta, alla kangasta ja muita org. aineita (Kt. 122:31). K. 31.

4558. Spiraalikoriste, pyöreä, 15×15 mm, alla kangasta (Kt. 122:32). K. 32.

4559. Spiraalikoriste, soikea, 21×15 mm, molemmilla puolilla kangasta (Kt. 122:33). K. 33.

4560. Spiraalikoriste, soikea, 24×16 mm, alla kangasta; päällä harmahtava kerros (Kt. 122:34).

4561. Spiraalikoriste, soikeahko, 20×17 mm, molemmin puolin kangasta, lisäksi tuohta (Kt. 122:35). K. 35.

4562. Kulmakoriste, nelijakoinen, spiraalien paks. 4 mm, lisäksi tekstiilejä ym. org. aineita (Kt. 122:43). K. 43.

4563. Spiraalikoristeita, ilmeisesti kaksi pyöreätä, toinen läpimitaltaan n. 15 mm, toinen yli 20 mm. Viimeksi mainittu on aivan orgaanisten aineiden peitossa. Sen päällä on jäännöksiä ainakin kuudesta iskunauhasta (?), ja sivulla on jäännöksiä kahdesta spiraalirenkaasta, jotka ehkä ovat olleet kiinni kankaan reunassa. Iskunauhan pätkä kulkee myös pienemmän koristeen sivulla, ja nauhojen päällä on leveämpi nauha (?), ja alla on ilmeisesti useita kerroksia nauhoja tai kangasta, lisäksi alla on puuta. Koko möykyn koko on n. 46×27 mm (Kt. 122:36). K. 36.

4564. Spiraaliristikkoa kaksi katkelmaa, 16×10 ja 11×10 mm, suuremman takana kangasta (Kt. 122:15). K. 15.

4565. Spiraaliristikon katk., 25×11 mm, alla taljaa (?) (Kt. 122:16). K. 16.

4566. Kulmakoriste, nelijakoinen, spiraalien paks. 4 mm (Kt. 122:44). K. 44.

4567. Spiraaliristikon katk., 16×10 mm, puun ja muun org. aineen peitossa, mureneva (Kt. 122:17). K. 17.

4568. Spiraalikoristeita, hannunvaakunan muotoinen, 20×19 mm, jonka kummallakin puolella on kangasta ja muuta org. ainetta, sekä puolipyöreä koriste, 15×12 mm, spiraalien paks. 3 mm (Kt. 122:37). K. 37.

4569. Spiraalikoriste, pyöreä, halk. 13 mm, spiraalien paks. 3 mm (Kt. 122:38). K. 38.

4570. Puolikas hannunvaakunakoristeesta, 18×13 mm, takana kangasta, spiraalien paks. 3 mm (Kt. 122:39). K. 39.

4571. Spiraalikoristeen katk., kulmakoristeesta (?), spiraalien paks. 5 mm (Kt. 122:45). K. 45.

4572. Spiraaliristikkoa kaksi katkelmaa, 27×10 ja 25×11 mm, jälkimmäisen takana kangasta (Kt. 122:18). K. 18.

4573. Spiraaliristikkoa neljä katkelmaa, yht. n. 25×11 mm (Kt. 122:19). K. 19.

4574. Pyöreän spiraalikoristeen katkelma, läpim. n. 13 mm (Kt. 122:40). K. 40.

4575. Spiraaliristikon katk., 18×13 mm, org. aineita (Kt. 122:20). K. 20.

4576. Spiraaliristikon katk. (Kt. 122:21), vain neljä spiraalia. K. 21.

4577. Spiraalikoriste, pyöreä, halk. 17 mm, takana kangasta (Kt. 122:41). K. 41.

4578. Helminauha: 1) turkoosinvärisiä helmiä 4 kpl, 9×4–9×6 mm, b) turkoosinvärisiä kaksoiskartion muotoisia helmiä 2 kpl, 7×7 ja 12×9 mm, c) turkoosi–keltajuovikkaita helmiä 2 kpl, 10×6 ja 9×7 mm, d) raidallinen helmi, jossa vihreää, keltaista, ruskeaa ja valkoista, 10×9 mm, e) keltainen helmi, jossa turkoosin värisiä pysty- ja poikkiraitoja, 9×7 mm, f) kelta–turkoosi, kukkakuvioiden peittämä helmi, 10×7 mm, g) sininen, vaalein rombikuvioin koristettu helmi, 8×10 mm, h) tummansininen helmi, jossa kukkakuvioita valkealla ja vaaleansinisellä, 11×9 mm, i) violetti helmi, 9×6 mm, j) valkea helmi, jota kiertää 3 turkoosinväristä raitaa, 10×7 mm, k) harmaa, kaksoiskartion muotoinen helmi, 11×7 mm, l) tummanpunainen helmi valkein kiemurakuvioin, 8×7 mm, m) tummanpunainen helmi, jossa keltaisia kulmaviivoja, 9×8 mm, n) puna–valkokirjava helmi, 8×14 mm, kahtena palana, o) pronssiriipus, suorakaiteen muotoinen, lyhyet sivut kaarevat 15×7 mm, riippunut helminauhassa kolmirenkaisen pronssiketjun varassa, p) pronssirenkaita 2 kpl, halk. 8 ja 9 mm (Kt. 121/404:2). Lisäksi raudanpala ja tinariipuksen jäännöksiä sekä luuta. K. 2.

4579. Harmaata ainetta (tinariipuksista?).

4580. Pr. hevosenkenkäsolki, 39×35 mm, leimakoristeinen, pienin pyörein nupein, neulan pit. 47 mm, kanta trapetsin muotoinen, kehä nelikulm. varrasta. Soljessa on kiinni tekstiiliä ja muita org. aineita (Kt. 121/404:3). K. 3.

4581. Hopeasormus, n. 1,5 kierrettä, pykäläkoristeinen, tasakuperaa varrasta, läpim. 19 mm (Kt. 121/404:6). Lisäksi sormen luu ja muita org. aineita. K. 6.

4582. Spiraalisormus, tasakup. varrasta, vajaa 2 kierrosta, läpim. 19 mm (Kt. 121/404:7). Org. aineita. K. 7.

4583. Rautaveitsi, jossa on luukahva ja sen päässä rauta- ja pronssirengas. Terän pit. 103 mm, josta ruotoa 37 mm, lev. 16 mm, hamaran

paks. 5 mm. Luuvarren pituus on nykyisellään 78 mm, paks. 11×9 mm, pr. renkaan halk. 17 mm, rautarenkaan 23 mm. Rautarenkaan pintaan on takertunut tekstiiliä. Veitsen kokonaispituus on ollut n. 180 mm (Kt. 123:51). K. 51.

4584. Sirpin terä, pit. 212 mm, terän lev. 30 mm, kahvan puuosa osittain säilynyt, terään takertunut palttinasidoksista kangasta ja muuta org. ainetta (Kt. 123:46). K. 46.

4585. Keritsimet, rautaa, pit. 239 mm (Kt. 123:47). K. 47.

4586. Kirveen terä, rautaa, 105×61 mm, hamara 12×20 mm (Kt. 123:49). K. 49.

4587. Kirveen terä, rautaa, parrallinen, pitkäkantainen, parran yläkulmassa nipukka ja lappeessa reikä, koko 145×99 mm, hamara 62×39 mm (Kt. 123:48). K. 48.

4588. Rautaveitsi, pit. 83 mm, josta ruotoa n. 35 mm, terä 12×5 mm, ruodossa säilynyt puuta (Kt. 123:50). K. 50.

4589. Tuohen kappaleita, kaarevareunaisia, reunoissa 3 mm toisistaan reikiä, joissa säilynyt lankaa (Kt. 123:52). Lisäksi muita org. aineita. K. 52.

4590. Helmiä 2 kpl, a) turkoosinvärinen, 8×5 mm, b) kirjavan helmen puolikas, 8×5 mm, kuvioitu valkoisin ja mustin kulmaviivoin (Kt. 121/404:2). K. 2.

4591. Spiraaliristikon katkelma, yht. 5 spiraalia, paks. 3–4 mm (Kt. 122:22). K. 22.

4592. Ihmisen pääkalloa ja hampaita. K. 54.

4593. Ihmisen sääriluu.

4594. Ihmisen sääriluu.

4595. Ihmisen pääkallon jäännöksiä haudan jalkopäästä. K. 55.

4596. Putkiluita pääkallon 4595 päältä.

4597. Putkiluita pääkallon 4595 alta.

4598. Saviastianpala, koristeeton. Täytemaasta.

4599. Palanutta savea 2 möykkyä. Täytemaasta.

4600. Palanut luunsiru. Täytemaasta.

4601–4604. Hiilinäytteitä arkun puusta.

4605. Hiiltä jalkopäässä olleen pääkallon sisältä.

HAUTA 405

Sijainti 94/110
Suunta WSW–ENE
Koko 225×95 cm,
pohjasta 205×60 cm
Syvyys 70 cm

KM 18000:4606–4607

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli n. 25 cm. Hautakuoppa oli koillispäähän hieman kapeneva, koillispäästä pyöristyvä, lounaispäästä suora, pohjaan pienenevä; pohja oli lounaispäässä yli 30 cm syvemmällä kuin koillispäässä, pyöristyvä. Täytemaassa oli hiiltä, ja siitä löydettiin rautalevyn palanen ja pari saviastianpalaa. Hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

4606. Rautalevyn pala, 21×15×2 mm.

4607. Saviastianpaloja 2 kpl, koristeettomia.

HAUTA 406

Sijainti 94/100
Suunta SW–NE
Koko 280×100 cm,
pohjasta 260×70 cm
Syvyys 60–65 cm

Valokuvat 69, 70
Kuvataulu 124/406:1–2
KM 18000:4608–4617

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli n. 25 cm. Se oli tehty hautojen 348 ja 407 päälle. Haudan koillispäässä oli selvä, usean kookkaan kiven muodostama päätykiveys, joka ulottui multakerrokseen. Hautakuoppa oli lähes tasaleveä ja pyöristyväpäinen, ja heti peltomullan poistamisen jälkeen sen reunoilla alkoi näkyä hiilijälkiä. Haudassa olleen arkun laidat olivat näet suureksi osaksi hiiltyneet ja säilyneet sen ansiosta. Ne olivat n. 20–25 cm korkeat. Haudan kaakkoislaidalta löydettiin kolme naulaa (4610, 4612–13). Nämä ovat todennäköisesti myös kuuluneet rakennelmaan, jossa on varmasti ollut kansikin. Vainajan jalat ja sääriluut kuopan koillispäässä olivat epätavallisen hyvin säilyneet, mutta lounaispäästä hauta vaikutti rikotulta, sillä täällä oli suuri joukko luita sikin sokin. Täältä löydettiin veitsi, piinpala ja veitseen kuuluva katkelma, joka oli ensiksi mainituista yli puolen metrin päässä (4608–09, 4611, kartassa 2, 1).

Löydökset:

4608. Veitsen ruotoa 28 mm, ks. seur. (Kt. 124/406:2). K. 2.

4609. Rautaveitsi, pit. 114 mm, josta ruotoa n. 35 mm, terä 20×6 mm (Kt. 124/406:2). K. 2.

4610. Rautanaula, pit. 65 mm, kanta 16×13 mm, puuta.

4611. Piinpala, 37×27×20 mm (Kt. 124/406:1). K. 1.

4612. Rautanaula, pit. 61 mm, kanta 14×12 mm.

4613. Rautanaula, pit. 49 mm, kanta 16×12 mm.

4614. Käsivarsien luita.

4615. Sääriluita.

4616. Hiilinäyte arkusta.

4617. Puunäyte arkusta.

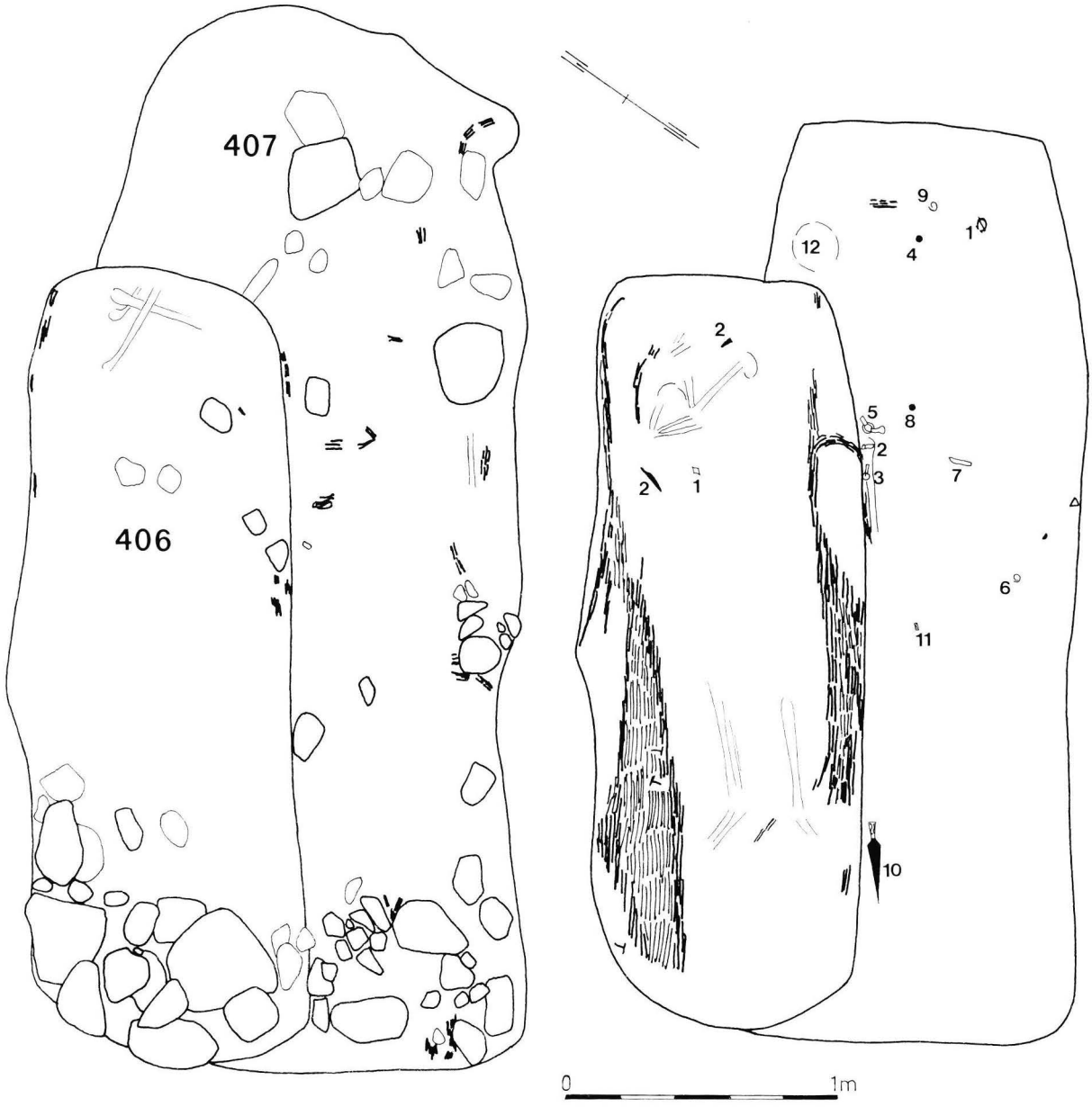

HAUTA 407

Sijainti	93/100	Valokuvat	69, 70
Suunta	WSW–ENE	Kuvataulu	124/
Koko	390×150 cm,		407:1–10
pohjasta	340×115 cm	KM	18000:4618–4633
Syvyys	45–60 cm		

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli n. 25 cm. Sen kaakkoissivun päälle oli tehty hauta 406. Haudan kummassakin päässä oli kiveystä, joka ilmeisesti oli osittain hajonnut myöhempää hautaa tehtäessä. Hautakuoppa oli reunoiltaan epäsäännöllinen, koska se oli tehty kivikkoiseen maahan. Se oli huomattavasti matalampi koillispäästä, missä pohjalla oli kova sora. Mitään selviä puurakenteiden jälkiä ei tavattu, joskin siellä täällä oli maatunutta puuta tai hiiltä. Kuopan lounaispäästä löydettiin pääkallo (kartassa 12), ja keskustassa, aivan kaakkoislaidalla, oli reisiluu. Tämän vierestä tavattiin hihnanjakaja ja kaksi päätehelaa (4623–25, kartassa 5, 2, 3), ja vähän kauempana oli punnus ja hioin (4618, 4620, kartassa 8, 7). Haudan koillispäässä oli keihäänkärki (4629, kartassa 10), lounaispäästä löydettiin punnus, raha ja pieni hevosenkenkäsolki (4628, 4627, 4626, kartassa 4, 9, 1). Täytemaassa oli saviastianpaloja (4630–4632).

Löydökset:

4618. Rautapunnus, 20×21×19 mm, 23,58 g (Kt. 124/407:8). K. 8.

4619. Spiraalikoristeen katk., 7 spiraalia, paks. 4,5 mm.

4620. Hioin, 54×17×5 mm (Kt. 124/407:7). K. 7.

4621. Raudanpala, 21×17×7 mm.

4622. Pr. rengas, läpim. 9 mm (Kt. 124/407:6). K. 6.

4623. Hihnanjakaja, pyöreä rengas, johon liittyy kaksi kaksinkertaista, suorakaiteen muotoista pronssihelaa ja nahkalenkki (Kt. 124/407:5). Lisäksi 5 pyöreätä pronssihelaa, läpim. 7–8 mm, ja org. aineita. K. 5.

4624. Pr. hela, kaksinkertainen, 47×4–9 mm (Kt. 124/407:2). K. 2.

4625. Pr. hela, rengaspäinen, valettu, 40×17 mm (Kt. 124/407:3). K. 3.

4626. Pr. hevosenkenkäsolki, latteaa varrasta, rullapäinen, 36×36 mm, neula 37 mm, leveäkantainen. Lisäksi tekstiilien jäännöksiä (Kt. 124/407:1). K. 1.

4627. Hopearaha, saks., rahaluettelo n:o 108 (Kt. 124/407:9). K. 9.

4628. Rautapunnus, 19×17×15 mm, 12,91 g (Kt. 124/407:4). K. 4.

4629. Keihäänkärki, Petersenin G-tyyppiä, hopeakoristeinen, pit. 296 mm, josta putkea 75 mm, lehti 40×7 mm (Kt. 124/407:10). K. 10.

4630. Saviastianpaloja 5 kpl, koristeettomia. Luoteislaidalta.

4631. Saviastianpaloja 3 kpl, yhdessä laineornamentteja. Heti pintamullan alta.

4632. Saviastianpala, koristeena laineviivoja. Täytemaasta.

4633. Pääkalloa. K. 12.

HAUTA 408

Sijainti 94/107 Kuvataulu 125/408:1
Suunta SSW–NNE KM 18000:4634–4635
Koko 180×80 cm
Syvyys 75 cm

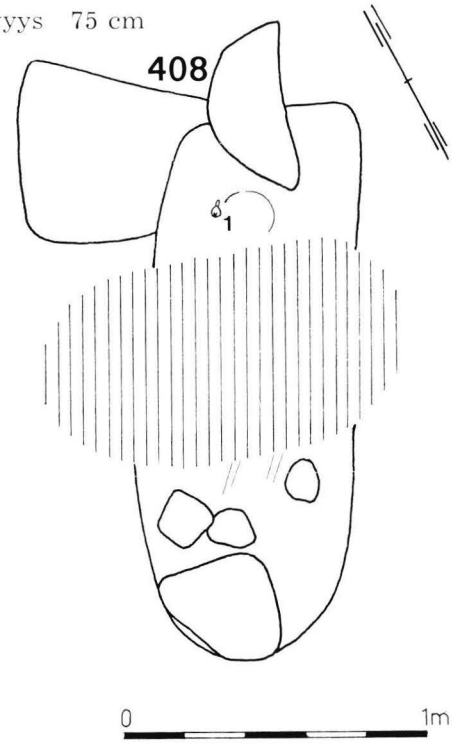

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli n. 25 cm. Sen päällä poikittain oli sitä 30–40 cm syvempi multaläikkä, joten haudan koko keskusta oli tuhoutunut. Mahdollisesti kuoppaa kaivettaessa oli hajonnut saviastia, jonka palasia löydettiin pinnalta haudan pääpuolen ympäristöstä. Hautakuoppa oli tasaleveä, lounaispäästä suora, koillispäästä pyöristyvä ja pohjasta kivien johdosta epätasainen. Vainajasta oli jäljellä hieman pääkalloa haudan lounaispäässä ja sääriluita koillisessa multakuopan toisella puolella. Oikean ohimon kohdalta löytyi pronssikulkunen (4634, kartassa 1). Sekä tämä että luiden jäännökset olivat n. 20 cm todettua pohjatasoa ylempänä. Haudan kummassakin päässä oli kookas kivi, näistä toinen, koillispäässä oleva, oli pystyasennossa. Täytemaassa oli pienempiä kiviä, mikä todennäköisesti johtui siitä, että hauta oli kaivettu kivikkoiseen maahan.

Löydökset:

4634. Pronssikulkunen, viivakoristeinen, 28×21×19 mm (Kt. 125/408:1). K. 1.

4635. Saviastianpaloja n. 50 kpl, joista osa muruja, koristeettomia. Haudan ympäristöstä melko pinnalta.

HAUTA 409

Sijainti 97/106 Kuvataulu 125/409:1
Suunta SSW–NNE KM 18000:4636–4637
Koko 165×60 cm (Kartta ks. hauta 381)
Syvyys 80–85 cm

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli n. 30 cm. Se oli tehty hautojen 381, 410 ja 412 päälle ja sitä taas leikkasi hauta 382. Hautakuoppa oli tasaleveä, lounaispäästä suora, koillispäästä hiukan pyöristyvä, pohjasta tasainen. Täytemaassa oli hiiltä, helmi (4636) ja saviastianpaloja, mutta hautaus oli esineetön.

Löydökset täytemaasta:

4636. Sininen helmi, läpikuultava, 13×5 mm (Kt. 125/409:1).

4637. Saviastianpaloja 2 kpl, koristeettomia.

HAUTA 410

Sijainti 96/106 Kuvataulu 125/
Suunta SW–NE 410:1–2
Koko 285×110 cm, KM 18000:4638–4642
pohjasta 275×100 cm
Syvyys 70 cm

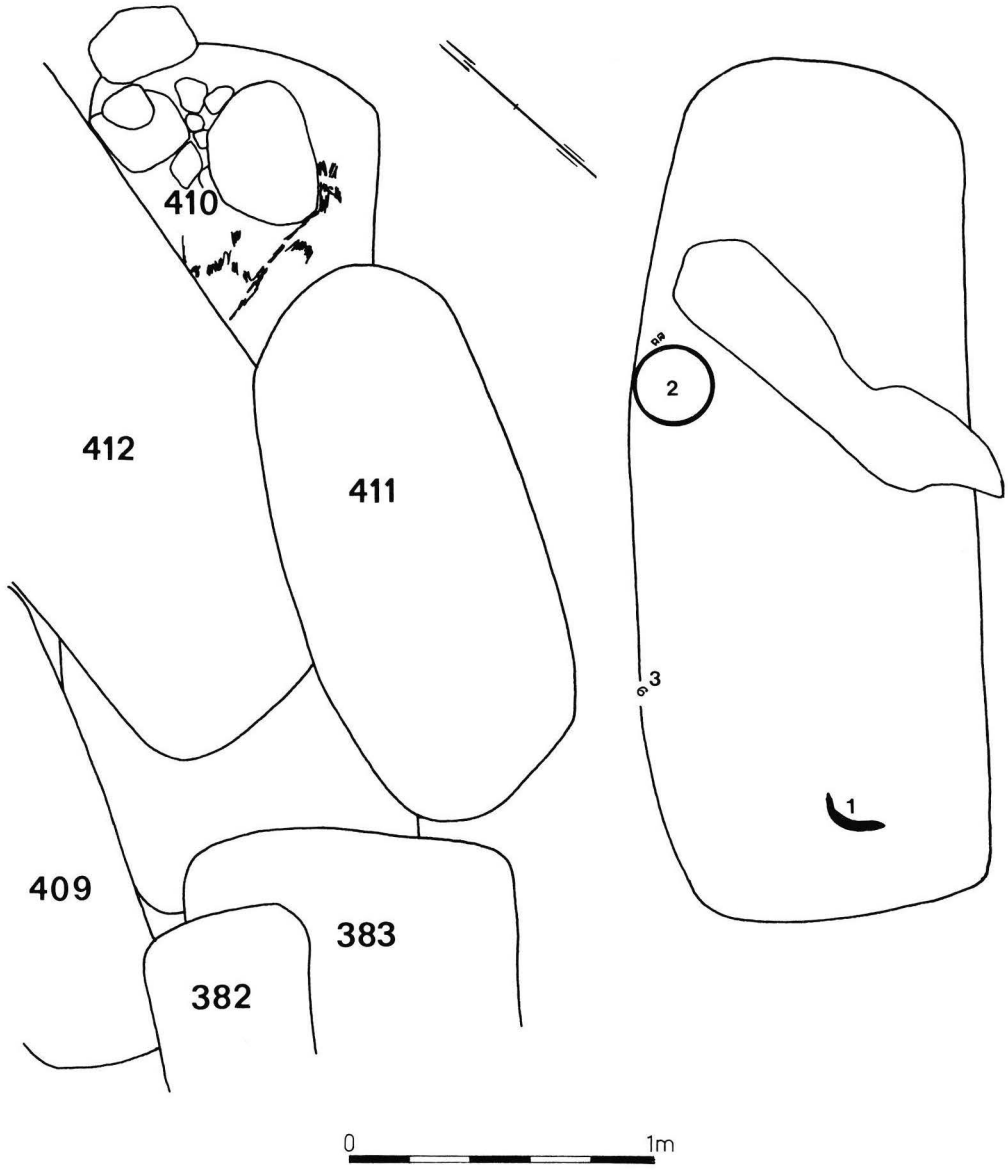

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli n. 30 cm. Sitä oli tuhottu hautoja 409, 411 ja 412, ehkä hieman myös hautaa 383 tehtäessä, joten siitä ei ollut paljon jäljellä. Haudan lounaispäässä oli ilmeisesti ollut kiveys, joka ulottui multakerrokseen. Hautakuoppa oli lounaaseen hiukan levenevä, pyöristyväkulmainen ja pohjasta suuren kiven tähden erittäin epätasainen. Säilyneessä lounaispäässä oli täytemaassa runsaasti hiiltä. Haudan kaakkoisreunalla oli suuri saviastia, josta hautaa 412 tehtäessä oli viety vain yläreuna (4638, kartassa 2); astian palasia löydettiinkin haudan 412 täytemaasta (4640). Koillispäästä löydettiin sirppi (4639, kartassa 1), mutta muiden löydöksien kuulumisesta tähän hautaan ei voida olla varmoja. Mahdollisesti esim. pintakerroksesta löytynyt sormus (98, kartassa 3) saattaisi olla alkuaan tästä haudasta. Saviastian yläpuolella täytemaassa oli maatunutta luuta ja aivan sen vieressä oli eläimen hampaita, joita ei kuitenkaan saatu talteen.

Löydökset:

4638. Saviastia, katkelmallinen, pyöristyväpohjainen, kork. n. 120, halk. 255 mm, koristettu kohoharjalla ja kolmella uurteella (Kt. 125/410:2). Lisäksi irrallisia palasia ja paljon muruja. K. 2.

4639. Sirpin terä, katkelmallinen, pit. 227 mm , lev. 32 mm (Kt. 125/410:1).

4640. Saviastianpaloja 9 kpl, astiasta 4638. Palaset on löydetty haudan 412 täytemaasta.

4641. Näyte saviastian sisältä.

4642. Hiilinäyte.

HAUTA 411

Sijainti	96/106	Kuvataulu 125/
Suunta	SW–NE	411:1–10
Koko	185×85 cm	KM 18000:4643–
Syvyys	65 cm	4651, 74, 84
		(Kartta ks. hauta 412)

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli n. 30 cm. Se oli tehty osittain hautojen 410 ja 404 päälle. Hauta-

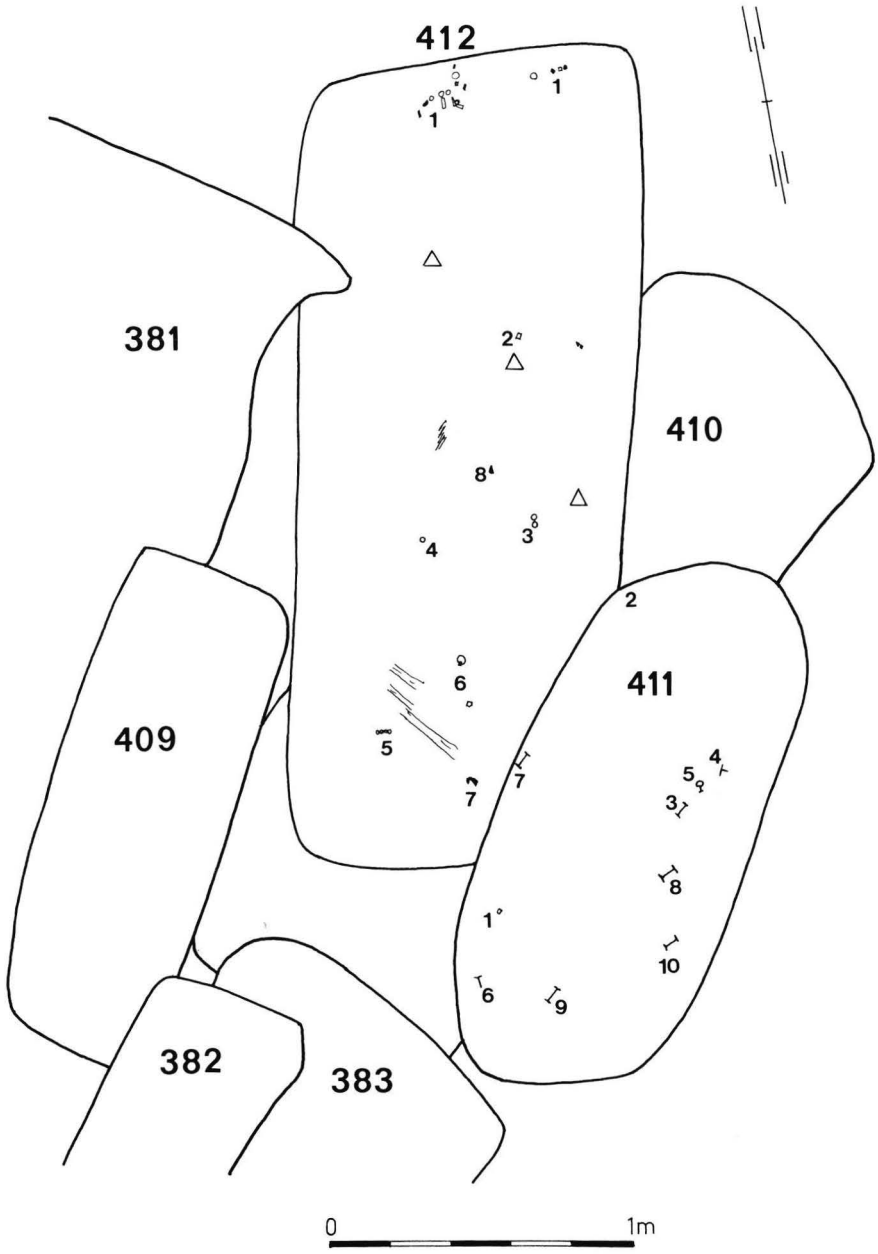

kuoppa oli soikeahko, pohjasta hieman pyöristyvä ja suuren kiven johdosta epätasainen. Täytemaassa oli hiiltä. Kuopan reunoilta löydettiin kaikkiaan yhdeksän niittiä tai naulaa (74, 84, 4643–4648, 4650, kartassa 2–10), ja haudan koillispäässä oli yksi helmi (4649, kartassa 1). Vainajasta ja puurakenteesta, johon naulat viittasivat, ei ollut säilynyt selviä merkkejä.

Löydökset:

74. Niitin pää, 31×30 mm (Kt. 125/411:2). K. 2.
84. Rautanaula, pit. 53 mm, kanta 20×18 mm (Kt. 125/411:3). K. 3.
4643. Rautanaula, pit. 61 mm, kanta neliömäinen, 19×16 mm (Kt. 125/411:4). K. 4.
4644. Rautaniitti, pit. 40 mm, kannat 29×18 ja 19×16 mm (Kt. 125/411:5). Puuta. K. 5.
4645. Rautanaula, pit. 53 mm, kanta pyöreähkö, 17×15 mm (Kt. 125/411:6). K. 6.
4646. Rautaniitti, pit. 61 mm, kannat 22×17 ja 16×13 mm (Kt. 125/411:7). K. 7.
4647. Rautaniitti, pit. 63 mm, kannat 28×20 ja 24×17 mm (Kt. 125/411:8). K. 8.
4648. Rautaniitti, pit. 69 mm, kannat 25×22 ja 17×15 mm (Kt. 125/411:9). K. 9.
4649. Punainen, keltakuvioinen helmi, 8×5,5 mm (Kt. 125/411:1). K. 1.
4650. Rautaniitti, pit. 62 mm, kannat 27×19 ja 22×16 mm (Kt. 125/411:10). K. 10.
4651. Hiilinäyte.

HAUTA 412

Sijainti	96/105	Kuvataulu 126/
Suunta	S–N	412:1–7
Koko	260×100 cm,	KM 18000:64, 65, 72,
pohjasta	220×60 cm	75, 96, 97, 106,
Syvyys	50 cm	4652–4654

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli n. 30 cm. Se oli tehty ainakin haudan 410 päälle, ja se oli niin matala, että kyntötyöt olivat sekoittaneet sen lähes täysin; tämän haudan löydöksiin täytyy siten suhtautua varauksella. Osa niistä on lueteltu pintamaalöytöjen yhteydessä, sillä haudan rajoja ei heti havaittu, eivätkä ne kaikkialla tulleet selvästi esille kään haudan mataluudesta johtuen. Haudassa ei ilmeisesti ole ollut kiveystä. Hautakuoppa oli jokseenkin tasaleveä, suorapäinen, pohjasta pyöristyvä ja epätasainen. Arkusta ei havaittu jälkiä, mutta täytemaassa oli runsaasti hiiltä. Vainaja on todennäköisesti maannut pää etelässä, mutta tästä oli hyvin vähän jälkiä, pääasiassa vain sääriluita haudan pohjoispäässä. Tärkeimmät löydökset olivat kahden hopearahan katkelmat (64, 4654, kartassa 1, 6) ja joukko erilaisia pronssiheloja (65, 72, 96, 4652, kartassa 1–4).

Löydökset:

64. Hopearahan pala, rahal. n:o 110 (Kt. 126/412:1). K. 1.
65. Pr. helan katkelmia ainakin kolmesta pyöreästä, kuhmukoristeisesta helasta, läpim. n. 15 mm (Kt. 126/412:1). Lisäksi nahkaa. K. 1.
66. Rautalevyn paloja 9 kpl.
72. Pr. hela, trapetsin muotoinen, 16×8–15 mm (Kt. 126/412:2). Lisäksi nahkaa. K. 2.
75. Kaksi rautalevyn palaa, 25×16 ja 15×16 mm.
96. Pyöreä pr. hela, kuten 65, katkelmallinen (Kt. 126/412:4). K. 4.
106. Rautaesineen katkelma, pit. 28 mm, soikean tulusraudan päädystä? (Kt. 126/412:7). K. 7.
4652. Pyöreitä heloja kuten 65 2 kpl sekä katkelmia (Kt. 126/412:3). Nahkaa. K. 3.
4653. Kaksi rautalevyn palaa, 26×11 ja 16×6 mm. K. 8.
4654. Hopearaha, saks., rahal. n:o 109 (Kt. 126/412:6). K. 6.

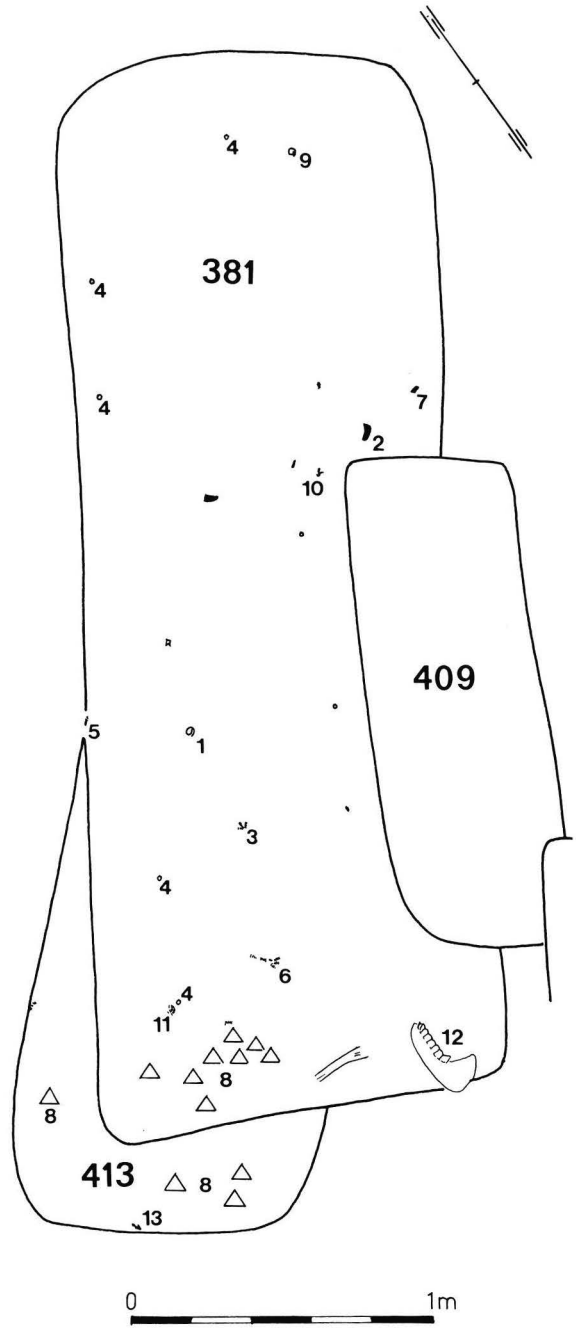

HAUTA 413

Sijainti	99/106	Kuvataulu 126/413:1–9
Suunta	SW–NE	KM 18000:4655 ja haudan 381 täytemaasta 4300–4319, 4322–4326
Koko	?×80 cm	
Syvyys	60 cm	

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli n. 30 cm. Se oli tuhoutunut koillisinta päätänsä lukuunottamatta hautaa 381 tehtäessä. Säilyneestä osasta päätellen hautakuoppa oli ollut jokseenkin tasaleveä ja pyöristyväkulmainen. Löydökset, jotka todennäköisesti ovat alkuaan tästä haudasta, on suurimmaksi osaksi poimittu haudan 381 täytemaasta. Näistä saviastia (4305, kartassa 8) ja naudan leukaluu (kartassa 12) ovat todennäköisesti olleet haudan koillispäässä. Muista löydöksistä esiliinan spiraalikoristeet (4310, 4319, 4325, kartassa 5, 6, 3) ja helmet (4303, 4312, 4317–18, 4322, 4324, 4326, kartassa 4), ehkä myös sormukset (4302, 4315, kartassa 1, 9) kuulunevat tähän hautaan. Raudanpalojen joukossa on luultavasti kappaleita sirpistä (esim. 4323, kartassa 2).

Löydökset:

4655. Rautavartaan katkelmia 4 kpl, pituudet 20, 14, 13 ja 10 mm, paks. 5 mm. K. 13.

Muut tähän hautaan todennäköisesti kuuluneet löydökset on luetteloitu haudan 381 kohdalla.

HAUTA 414

Sijainti 92/97
Suunta SE–NW
Koko 180×75 cm,
pohjasta 130×75 cm
Syvyys 55 cm

Valokuvat 67, 73
KM 18000:4401, 4404, 4407, 4411, 4441
(Kartta ks. hauta 390)

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli n. 25 cm. Se oli tehty osittain hautojen 390 ja 401 päälle. Haudan kaakkoispäässä oli kivikasa, mutta se on voinut tulla siihen haudan 390 kiveyksen hajotessa. Hautakuoppa oli jokseenkin tasaleveä, päistä ja pohjasta pyöristyvä. Kaakkoispäästä tavattiin jäännöksiä pääkallosta (4441, kartassa 26) ja täytemaassa oli joitakin löydöksiä (4401, 4404, 4407, 4411), jotka on luetteloitu haudan 390 kohdalla. Hautaus on todennäköisesti ollut esineetön.

HAUTA 415

Sijainti 103/100
Suunta SSW–NNE
Koko 105×35 cm
Syvyys 55 cm

KM 18000:4656
(Kartta ks. hauta 300)

Hauta sijaitsi pellolla, missä multaa oli n. 20 cm. Se oli tehty haudan 300 luoteispään päälle. Hautakuoppa oli tasaleveä, pyöristyväpäinen ja tasapohjainen. Lounaispäässä, melko pinnalla, oli rautanaula (4656). Hautaus oli esineetön.

Löydökset:

4656. Rautanaula, pit. 66 mm, kanta 18×5 mm.

HAUTA 416

Sijainti 120/87
Suunta SW–NE
Koko ain. 180×80 cm
Syvyys 115 cm

(Kartta ks. hauta 269)

Hauta sijaitsi kivikkoisella joutomaa-alueella, missä pintakerroksen paksuus oli n. 45 cm. Se oli tehty hautojen 166 ja 269 päälle, ja sen päällä taas oli vanhan rakennuksen kivijalka. Hautakuopan reunat olivat hieman mutkikkaat, mutta kulmat vaikuttivat miltei suorilta, pohja oli pyöristyvä. Hautaus oli esineetön.

HAUTA 417

Sijainti 115/88
Suunta SSW–NNE
Koko ?×75 cm
Syvyys 110 cm

Valokuva 26

Hauta sijaitsi vanhalla peltoalueella, missä multaa oli n. 50 cm. Sen koillispää jatkui vanhan kivijalan alle, joten vain lounaispää on toistaiseksi kaivettu. Tämä oli tasaleveä, suorapäinen ja pohjasta tasainen. Löydöksiä ei tavattu.

HAUTA 418

Sijainti 117/88
Suunta SSW–NNE
Koko ?×40 cm
Syvyys 100 cm

Hauta sijaitsi vanhalla pellolla, missä multaa oli 50 cm. Se jatkuu vanhan kivijalan alle. Esineitä ei tavattu.

HAUTA 419

Sijainti 137/87
Suunta NW–SE
Koko 260×85 cm,
pohjasta 260×60 cm
Syvyys 85–100 cm

Kuvataulu 127/419:1–4
KM 20189:212–219

Hauta sijaitsi joutomaa-alueella, missä pintakerroksen paksuus oli 35–50 cm. Haudan kummassakin päässä oli jonkin verran kiviä, mutta mitään selvää kiveystä nämä eivät muodostaneet. Mahdollisesti pari isoa kiveä, jotka olivat sen kaakkoispäässä, ovat saattaneet olla haudan merkkinä. Hautakuoppa oli tasaleveä, kulmista pyöristyvä, pohja oli melko tasainen ja reunoilta pyöristyvä. Myyrän käytävä risteili aivan haudan kaakkoispäässä, mutta muuten hauta vaikutti koskemattomalta. Puurakenteista ei tavattu merkkejä, eikä myöskään vainajasta ollut jäännöksiä. Esineiden sijainnista päätellen vainajan pää oli ollut luoteessa, sillä täältä löytyi paimensauvaneula (214, kartassa 2) ja siitä n. 35 cm kaakkoon rautahela (215, kartassa 3). Keihäänkärki (213, kartassa 1), jonka ruoto oli selvästi kärkeä alempana, oli hautakuopan länsinurkassa. Täytemaassa oli hiiltä, rautakuonaa ja saviastianpaloja sekä tasavartinen solki (212).

Löydökset:

212. Tasavartinen solki, pronssia, viivakoristeinen, pit. 36 mm, lev. 13,5 mm, kork. 23 mm, neula on ollut rautaa ja se on ruostunut hajalle (Kt. 127/419:4). Täytemaasta.
213. Keihäänkärki, rautaa, ruodollinen, tikarilehtinen, pit. 277 mm, josta ruotoa n. 115 mm, lehti 40×7 mm (Kt. 127/419:1). K. 1.
214. Paimensauvaneula, rautaa, kappaleina, pit. n. 135 mm, renkaan halk. n. 35 mm (Kt. 127/419:2). K. 2.

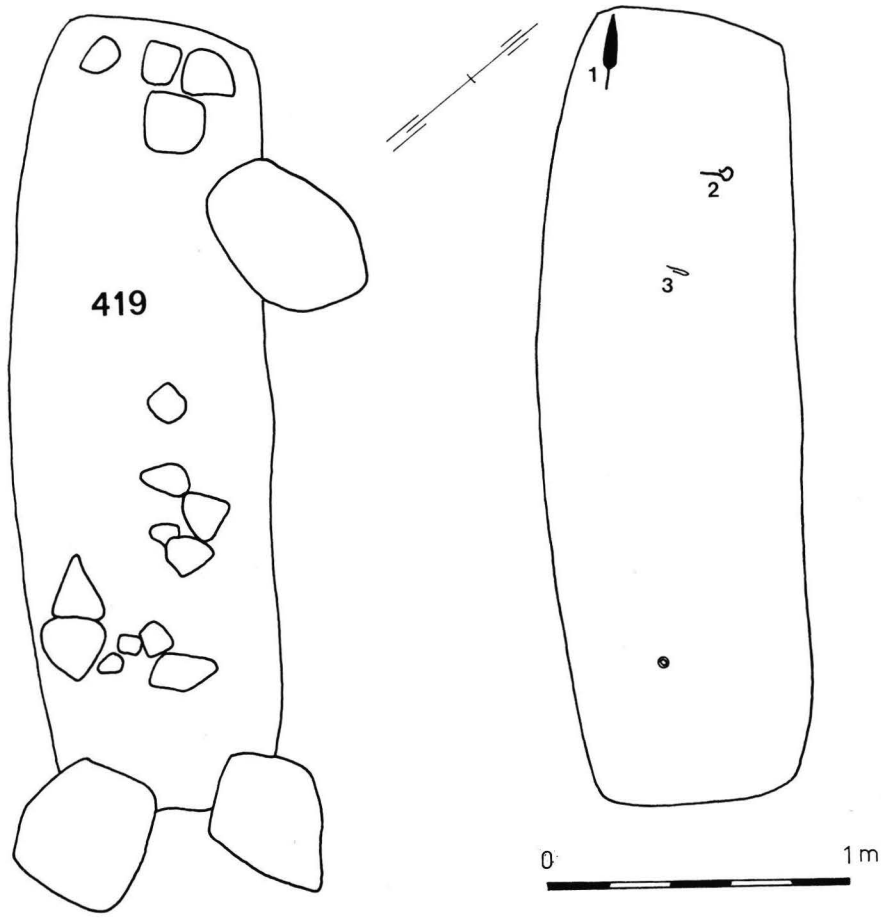

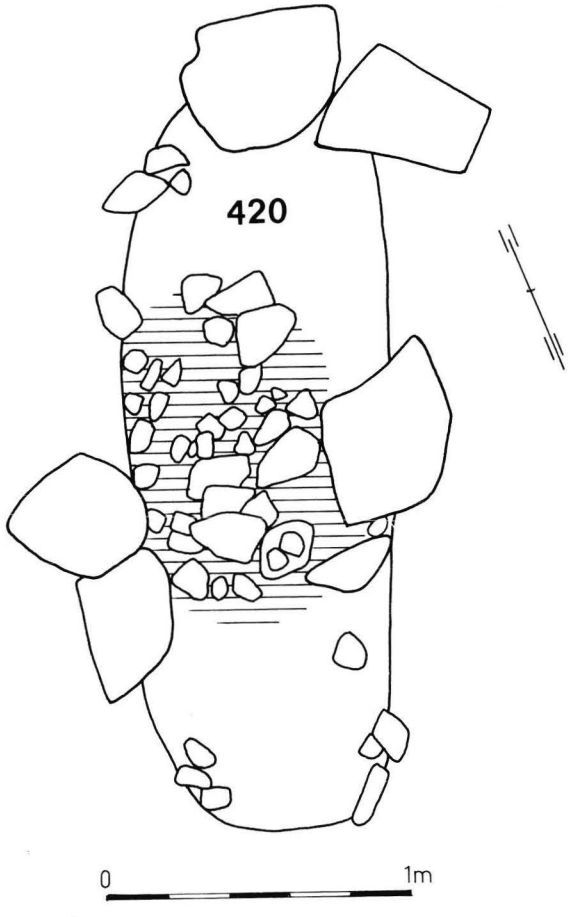

215. Raut. vyönsolki ja kaksinkertainen hela, osaksi hajonnut, 90×27×12 mm (Kt. 127/419:3). K. 3.
216. Saviastianpala, profiloitu. Täytemaasta.
217. Saviastianpaloja 38 kpl, koristeettomia. Täytemaasta.
218. Rautakuonaa 800 g. Täytemaasta.
219. Hiilinäyte.

HAUTA 420

Sijainti 138/82 KM 20189:220–222
Suunta SSW–NNE
Koko 250×80 cm,
pohjasta 230×45 cm
Syvyys 60–80 cm

Hauta sijaitsi joutomaa-alueella, missä pintakerroksen paksuus oli n. 20–35 cm. Sen keskellä oli nokinen, n. 115×70 cm laaja, liesimäinen kiveys, joka ulottui aivan lähelle pohjatasoa. Hautakuoppa oli tasaleveä, pyöristyväpäinen ja pyöristyväpohjainen. Täytemaassa oli hiiltä, rautakuonaa, saviastianpaloja ja muutamia palaneita luunsiruja (220–222), mutta hautaus oli esineetön, eikä vainajasta eikä puurakenteista tavattu jälkiä. Ympäristö oli kivinen.

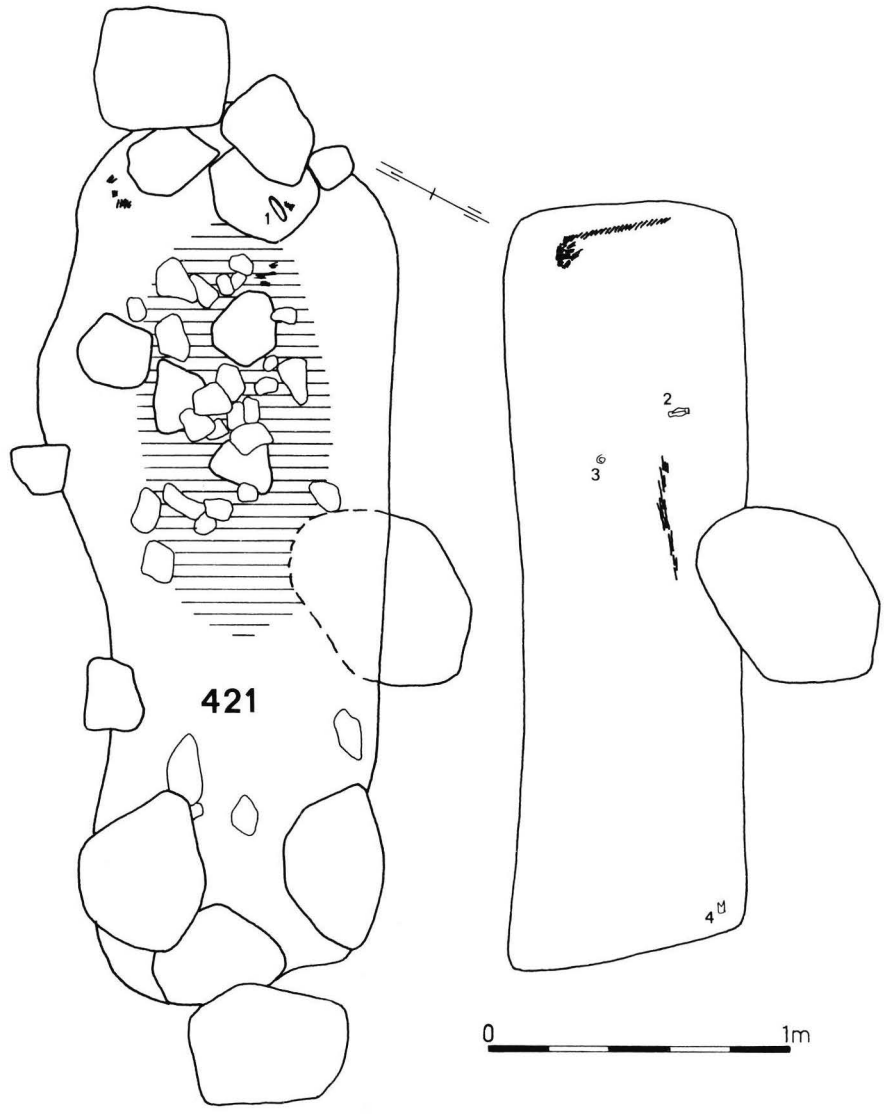

Löydökset täytemaasta:

220. Saviastianpaloja 12 kpl, koristeettomia.
221. Rautakuonaa 75 g.
222. Palanutta luuta 3 sirua.

HAUTA 421

Sijainti 132/86
Suunta WSW–ENE
Koko 300×110 cm, pohjasta 245×70 cm
Syvyys 80–90 cm

Kuvataulu 127/421:1–2
KM 20552:1–6

Hauta sijaitsi joutomaa-alueella, missä pintamaata oli n. 20 cm. Sen koillispään päällä oli neljä suurehkoa kiveä ja lounaispäässä oli n. 135×65 cm laaja ja 20–30 cm syvä nokimaa-alue, jossa myös oli kiveystä. Kuoppa oli kaivettu kiviseen maahan, joten sen reunat olivat mutkaiset, mutta pohjasta se oli jokseenkin tasaleveä, pyöristyväkulmainen. Selviä puurakenteita ei tavattu, mutta n. 10 cm löytöjä ylempänä oli eteläkulmassa ja haudan keskellä hiiltynyttä puuta. Vainajasta oli säilynyt vain sormen luu sormuksen sisällä. Haudan pohjoiskulmassa oli eläimen hampaiden katkelmia ja lounaispäästä löydettiin solki ja sormus (20552:3, 4, kartassa 2 ja 3), joten pää on ilmeisesti ollut siellä. Täytemaasta, n. 40 cm pohjaa ylempää, tavattiin tulusrauta (20552:1, kartassa 1), ja siitä löydettiin myös pari möykkyä rautakuonaa.

Löydökset:

1. Tulusrauta, soikea, 95×29 mm (Kt. 127/421:1). K. 1.
2. Hiilinäyte.
3. Pr. solki, tasavartinen, koristettu pitkittäis- ja poikittaisviivoilla, 35×14×22 mm. Soljessa on kiinni pari lenkkiä pronssiketjua ja hieman tekstiiliä (Kt. 127/421:2). K. 2.
4. Pr. spiraalisormus, tasakuperaa varrasta, läpim. 18 mm. Lisäksi sormen luu. K. 3.
5. Eläimen hammasta. K. 4.
6. Rautakuonaa, 2 möykkyä. Täytemaasta.

5.3. EXPLANATIONS OF TABLE OF GRAVES

The graves in which a burial with artefacts could not be ascertained have been marked in the table as unfurnished. The deceased have been distinguished on the basis of the following finds:

A man	weapons in graves	marked	a
	parts of belts	»	vo
	male combination, e.g. a knife & firesteel	»	ey
A woman	typical female ornaments	»	k
	dress details, e.g. apron ornaments	»	po
	female combination, e.g. a sickle & clay vessel	»	ey
A child	the small size of the grave pit	»	hk
	the small size of the deceased	»	vk
	miniature ornaments	»	mk

Summary datings have been given according to the prevailing Finnish chronology. Graves from the boundary line between the Viking and Crusade periods have therefore often been furnished with a question mark. Abreviations are:

M = the Merovingian period (c. 575(600)–800 A.D.)
V = the Viking period (c. 800–1050 A.D.)
R = the Crusade period (c. 1050–1150 A.D.)

Ain. = at least
p = posts
(x) = appears in the filling

The markings in the last column point to the grave descriptions.

5.3. HAUTATAULUKON SELITYKSET

Esineettömiksi on taulukossa merkitty haudat, joissa ei voida osoittaa esineellistä hautausta. Vainajien lajin määrittelyssä on käytetty seuraavia perusteita:

Mies	aseita haudassa	merkintä	a
	vyön osia	»	vo
	esineyhdistelmä, esim. veitsi + tulusrauta	»	ey
Nainen	tyyp. naisten koruja	»	k
	puvun osia, esim. esiliinan kulmakoristeita	»	po
	esineyhdistelmä, esim. sirppi + saviastia	»	ey
Lapsi	haudan koko pieni	»	hk
	vainajan koko pieni	»	vk
	miniatyyrikorut	»	mk

Karkeat ajoitukset on annettu ennen yksityiskohtaista esineanalyysia. Ristiretki- ja viikinkiajan taitteesta olevat haudat on sentähden usein varustettu kysymysmerkillä. Lyhennykset ovat:

M = merovingiaika (n. 575(600)–800 jKr.)
V = viikinkiaika (n. 800–1050 jKr.)
R = ristiretkiaika (n. 1050–1150 jKr.)

Ain. = ainakin
p = paaluja
(x) = esiintyy täytemaassa

Viimeisen sarakkeen merkinnät viittaavat hautaluetteloon.

5.4. TABLE OF GRAVES

Hauta Grave	Sijainti Location	Suunta Orientation	Esineetön hauta Grave without grave goods	Esineellinen hautaus Furnished grave				Määritysperuste Base for definition	Karkea ajoitus Rough dating	Hautakuopan koko Size of the grave pit	Kiveys Stone-setting	Puurakenteita Wooden constructions	Nauloja Nails	Hiiltä Charcoal	Rautakuonaa Slag	Täytemaalöytöjä Finds in the filling	Eläinten jäännöksiä Remains of animals	Saviastioita Pottery	Aseita Weapons	Työkaluja Tools	Hevoskaluja Horse equipment	Koruja Ornaments	Vyönosia Parts of belts	Pronssispiraalejä Bronze spirals	Tekstiilejä Textiles	Rahoja Coins	Vaakoja ja punnuksia Scales and weights	Ks. myös hauta Vide also grave(s)
				Mies Man	Nainen Woman	Lapsi Child	?																				
1	106/116	SW–NE	x							Ain. 150×65, 95					x	x											3
2	106/115	SW–NE	x							Ain. 170×70, 100					x	x											3
3	105/115	SSW–NNE	x							? ×60, 90																	1,2
4	107/115	SW–NE	x							? ×50, 105						x											
5	106/114	SSW–NNE	x							155×50, 75						x											7
6	106/113	SW–NE	x							160×50, 75						x											8
7	105/113	WSW–ENE	x							140×65, 55																	5
8	106/112	NNW–SSE					x		V?	250×130, 70	?					x											9,11,24,36
9	106/111	WSW–ENE		x				vo	V	300×115, 80		x		x		x				x		x	x		x		8,11,24
10	111/112	SSW–NNE				x		mk	R	200×105, 70	?			x		x						x					35
11	106/111	SSW–NNE	x							? ×60, 80						x											8,9,24,36
12	109/118	SSW–NNE	x							Ain. 200×65, 105					x	x											
13	110/113	WSW–ENE		x				vo	V	260×90, 70		x	x	x	x	x				x		x	x	x?	x	x	23,52
14	106/108	NW–SE	x							225×80, 100			(x)		x	x						(x)	(x)	(x)	(x)		25
15	108/110	WSW–ENE		x				a	V	340×150, 75			(x)	x		x		x	x	x		x		(x)	x		16,19
16	109/111	SW–NE	x							235×65, 90						x								(x)		(x)	15
17	109/114	WSW–ENE		x				a	V	360×140, 95	x?	x	x			x	x	(x)	x	x		x		(x)			23,52
18	109/116	SW–NE	x							180×55, 85			(x)		x	x	x										
19	109/111	SSW–NNE	x							165×55, 95			(x)			x											15
20	108/103	SW–NE		x				a	M	310×105, 80	x	xp		x		x	x		x		x	x					
21	106/105	SSW–NNE			x			k	M	320×100, 80	x?	xp		x	x	x	x					x			x		22,364
22	107/105	SSW–NNE	x?							250×105, 70						x						x?					21
23	110/114	SW–NE			x			k	V	310×120, 85		x	x	x	x	x		x		x		x		x	x		13,17,52
24	107/112	SSW–NNE	x							235×70, 110						x	x							(x)		(x)	8,9,36
25	108/108	WSW–ENE			x			k	V	315×95, 75		x	x	x	x	x		x		x	x?	x		x	x	x	14,27
26	109/106	N–S			x?			k?	M?	310×110, 80		x		x		x				x		x?		(x)			27,37
27	109/108	SW–NE	x							170×95, 75			x	x		x			(x)			(x)		(x)			25,26
28	110/102	SW–NE			x			k	M	270×100, 75		xp		x	x	x		x		x?		x					60
29	110/100	SW–NE	x							165×50, 95						x									x		30
30	110/98	SW–NE			x?				M	250×100, 70	x	x				x						x					29,74
31	109/106	WSW–ENE	x							200×65, 55					x	x											26
32	110/97	S–N	x							105×45, 50						x											
33	110/95	NNW–SSE		x				a	M	235×95, 65	x					x	x		x			x					
34	110/93	NW–SE	x							200×80, 90	x					x											
35	112/112	SW–NE			x			k	V	300×120, 75	x?		x	x	x	x	x	x				x		x	x		10,49,56
36	107/110	WSW–ENE			x			k	R	210×75, 70						x						x			x	x	11,24
37	109/107	SW–NE	x							245×85, 85			(x)			x				(x)		(x)					26
38	110/107	SW–NE	x							165×60, 85			(x)		x	x											39
39	111/107	SSW–NNE		x				vo	M?	265×110, 80				x		x				x		x	x	(x)			38
40	111/90	N–S		x				a	V	320×125, 70	x	x			x	x			x	x		x		x	x		

5.4. TABLE OF GRAVES

Hauta Grave	Sijainti Location	Suunta Orientation	Esineetön hauta Grave without grave goods	Esineellinen hautaus Furnished grave				Määritysperuste Base for definition	Karkea ajoitus Rough dating	Hautakuopan koko Size of the grave pit	Kiveys Stone-setting	Puurakenteita Wooden constructions	Nauloja Nails	Hiiltä Charcoal	Rautakuonaa Slag	Täytemaaläytöjä Finds in the filling	Eläinten jäännöksiä Remains of animals	Saviastioita Pottery	Aseita Weapons	Työkaluja Tools	Hevoskaluja Horse equipment	Koruja Ornaments	Vyönosia Parts of belts	Pronssispiraaleja Bronze spirals	Tekstiilejä Textiles	Rahoja Coins	Vaakoja ja punnuksia Scales and weights	Ks. myös hauta Vide also grave(s)
				Mies Man	Nainen Woman	Lapsi Child	?																				
41	111/87	WNW–ESE				x		hk	V	160×80, 75					x			x	x	x			x	x			42,66
42	110/85	SSW–NNE	x							200×45, 100		x?			x	x						(x)		(x)			
43	112/83	SW–NE	x							150×55, 85					x	x	x					(x)					45
44	112/80	SSW–NNE	x							235×45, 85		x?				x											51
45	111/83	W–E		x				hk	V	360×160, 70	x			x	x	x			x?			x			x		43,46
46	113/84	SSW–NNE	x							140×55, 85					x	x											45,77
47	113/81	SSW–NNE	x							140×50, 80					x												
48	114/83	SSW–NNE	x							180×55, 65				x		x											130
49	112/111	NNW–SSE					x			Kaiv. vain osaksi Partly excavated			x			x				(x)		(x)		(x)			35
50	111/78	W–E	x							160×120, 65	x				x	x	x?										
51	111/81	W–E		x				a	V	310×120, 85	x	x			x	x	x	x	x			x					44,298
52	110/114	SW–NE		x				a	M	350×90–, 95	?								x		x	x	(x)				13,17,23
53	105/109	SW–NE		x				vo	M	330×85, 90		xp		x		x					x	x	x	(x)			14,360
54	113/113	SSW–NNE	x							145×45, 95						x								(x)			56
55	114/74	SSW–NNE			x			k	V	260×110, 80	x	x			x	x		x		x		x		x	x		
56	113/113	WSW–ENE			x			k	V	250×110–,80	?	x	x		x	x	(x)	x		x	x	x		x	x	x	35,54,57,59
57	113/115	SSW–NNE	x							260×85, 85					x	x				(x)	(x)	(x)		(x)			56,58,59
58	112/115	NE–SW			x			k	V	Ain. 200×80, 90			x		x	x	(x)					x	(x)	x	x	x	57,59
59	112/115	SSW–NNE	x							255×65, 115						x				(x)		(x)		(x)	(x)	(x)	56,57,58
60	111/103	SSW–NNE	x							245×50, 95						x						(x)					28
61	114/78	W–E				x		mk	V?	150×85, 60					x	x						x					
62	114/67	NW–SE			x			k	V	230×95, 60	x			x	x	x						x			x		64
63	114/69	SW–NE				x?		vk	V	260×100, 70	x	x			x			x		x				x			
64	114/67	SSE–NNW			x			k	V	290×95, 55	x	x			x	x		x?		x?		x		x			62
65	112/88	SSW–NNE	x							190×65, 115					x	x						(x)					120
66	111/86	SSW–NNE	x							160×60, 100																	41
67	112/71	SW–NE	x							215×50, 100					x	x						(x)		(x)			73,76
68	117/61	S–N		x				a	V	340×120, 80	x			x	x	x	x		x	x			x				93,94
69	122/37	SSW–NNE	x							180×70, 110					x	x											
70	122/36	SSW–NNE	x							180×60, 90					x												
71	119/53	SSW–NNE	x							190×75, 105					x	x											
72	123/35	SSW–NNE	x							155×55, 100					x												
73	113/71	SW–NE			x			k	V	300×125, 85								x				x			x		67,76
74	109/97	SSW–NNE	x							210×50, 100																	30
75	115/61	S–N		x				a	V	340×125, 70	x	x	x		x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x	
76	112/70	SSW–NNE		x				a	V	360×130, 85	x	x			x	x	x	x	x	(x)		x		x	x	x	67,73
77	113/84	WNW–ESE				x?		hk	V?	180×95, 90		x		x	x					x							46,129
78	116/52	SSW–NNE	x							195×70, 105	x?				x	x											87
79	116/56	SW–NE	x							180×55, 100																	
80	120/42	SSE–NNW		x				a	V	Ain. 220×75, 95				x		x			x	x							
81	122/33	SSW–NNE	x							150×45, 95					x												82

5.4. TABLE OF GRAVES

Hauta Grave	Sijainti Location	Suunta Orientation	Esineetön hauta Grave without grave goods	Esineellinen hautaus Furnished grave				Määritysperuste Base for definition	Karkea ajoitus Rough dating	Hautakuopan koko Size of the grave pit	Kiveys Stone-setting	Puurakenteita Wooden constructions	Nauloja Nails	Hiiltä Charcoal	Rautakuonaa Slag	Täytemaaliöytöjä Finds in the filling	Eläinten jäännöksiä Remains of animals	Saviastioita Pottery	Aseita Weapons	Työkaluja Tools	Hevoskaluja Horse equipment	Koruja Ornaments	Vyönosia Parts of belts	Pronssispiraaleja Bronze spirals	Tekstiilejä Textiles	Rahoja Coins	Vaakoja ja punnuksia Scales and weights	Ks. myös hauta Vide also grave(s)
				Mies Man	Nainen Woman	Lapsi Child	?																				
82	122/32	SSW–NNE	x							175×40, 100																	
83	118/56	SE–NW	x							150×85, 70	x				x	x											89
84	121/45	SSW–NNE	x							240×80, 100	x?				x												85
85	121/44	SW–NE	x							155×80, 80					x												84
86	121/38	SSW–NNE	x							? ×55, 80	x?				x												90
87	117/53	SSW–NNE	x							170×65, 110					x												78
88	123/39	SSW–NNE	x							190×65, 95			(x)	x	x	x											90
89	118/57	SSW–NNE	x							165×65, 80			(x)		x	x											83
90	122/39	W–E		x				a	V	340×100, 85	x	x		x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x	86,88
91	123/27	SSW–NNE	x							160×50, 55					x	x											
92	128/5	WNW–ESE	x							160×60, 55					x												
93	117/60	SSW–NNE	x							145×50, 85																	68
94	118/60	SSW–NNE	x							190×70, 115					x	x											68
95	117/64	WSW–ENE			x			k	V	225×80, 60			(x)		x	x		x		x		x					
96	119/47	SW–NE	x							220×95, 105																	
97	109/30	S–N			x?			ey	V	370×120, 90	x	x		x	x	x	x	x		x		x					119,122
98	112/30	WSW–ENE					x		V?	300×100, 80	x	x	x	x	x	x		x		x?							121
99	115/37	S–N			x			po	V	300×100, 75	x	x		x	x	x		x		x?		x		x			117
100	118/36	W–E		x				a	V	330×120,100		x		x	x	x	x		x	x		x	x	x	x		124,125
101	114/43	SSE–NNW	x							175×70, 90					x	x											
102	113/45	NW–SE	x							190×60, 95	x			x	x	x											103
103	114/45	W–E	x							180×60, 85	x			x	x												102,104
104	115/46	NW–SE	x							210×65, 110				x	x												103
105	116/44	SSW–NNE	x							220×80, 110	x				x	x				(x)							126
106	116/47	SSW–NNE	x							200×65, 120	x			x	x	x											
107	117/46	SSW–NNE	x							170×70, 80																	
108	115/50	SSW–NNE	x							260×80, 85				x	x	x											110
109	113/47	SSW–NNE	x							70×60, 75					x	x	x										
110	116/50	W–E	x							240×70, 100	x			x	x	x											108
111	113/63	NW–SE	x							130×90, 60	x			x	x	x											
112	114/51	SSW–NNE	x							210×80, 115				x	x	x	x										
113	113/52	SSW–NNE	x							180×45, 110				x	x	x											
114	114/54	SSW–NNE	x							160×70, 100				x	x	x	x										
115	115/34	NNE–SSW			x			k	V	350×130, 80	x?	x		x	x	x	x	x				x		x			116
116	114/33	SSW–NNE	x							150×65, 95	x			x	x	x								(x)			115
117	114/38	SSW–NNE	x							140×55, 70	x			x	x	x											99
118	119/34	W–E				x		mk	V	200×115, 75	x	x		x		x		x		x		x			x		
119	108/28	SW–NE	x							140×60, 90	x	x		x	x	x											97
120	114/88	NW–SE		x				a	V	400×140,110	x	x		x	x	x			x	x?		x		x		x?		65,131
121	111/31	NW–SE	x							75×40, 90				x	x	x											98
122	109/31	W–E	x							160×60, 80				x	x	x											97

5.4. TABLE OF GRAVES

Hauta Grave	Sijainti Location	Suunta Orientation	Esineetön hauta Grave without grave goods	Esineellinen hautaus Furnished grave				Määritysperuste Base for definition	Karkea ajoitus Rough dating	Hautakuopan koko Size of the grave pit	Kiveys Stone-setting	Puurakenteita Wooden constructions	Nauloja Nails	Hiiltä Charcoal	Rautakuonaa Slag	Täytemaaliöytöjä Finds in the filling	Eläinten jäännöksiä Remains of animals	Saviastioita Pottery	Aseita Weapons	Työkaluja Tools	Hevoskaluja Horse equipment	Koruja Ornaments	Vyönosia Parts of belts	Pronssispiraaleja Bronze spirals	Tekstiilejä Textiles	Rahoja Coins	Vaakoja ja punnuksia Scales and weights	Ks. myös hauta Vide also grave(s)
				Mies Man	Nainen Woman	Lapsi Child	?																					
123	113/59	SSW–NNE	x							150×50, 85				x		x												
124	116/36	SSW–NNE	x							180×60, 85	x?			x		x												100
125	118/36	NW–SE	x							140×50, 95				x		x												100
126	116/44	SW–NE	x							170×60, 120					x	x												105
127	117/68	SSW–NNE	x							250×70, 85					x	x												170
128	114/82	SSW–NNE	x							280×50, 65				x		x	x?											48,130
129	114/85	WNW–ESE	x							140×75, 80	x?				x													77
130	116/82	NW–SE			x			k	V	270×110, 90		x		x	x	x	x					x		x				48,128
131	113/88	SSW–NNE	x							150×60, 115						x										x?		65,120
132	110/96	SSW–NNE	x							90×50, 40						x												
133	114/87	SSW–NNE	x							270×55, 120					x	x												120
134	115/87	SSW–NNE	x							? ×65, 110					x	x												120
135	115/85	WSW–ENE		x				a	V	360×100, 65	x	x		x	x	x		x	x	x		x		x	x			136
136	116/84	SSW–NNE				x		mk	V?	145×55, 105			x			x						x						135
137	117/84	SSW–NNE				x		mk	V?	140×50, 95			x			x						x						140
138	120/76	SSW–NNE	x							180×50, 95			(x)	x	x	x	x					(x)						150,190,197
139	117/84	SW–NE				x		mk	V	160×80, 60		x						x				x			x	x		140
140	117/83	SW–NE		x				a	V	300×90, 75					x	x	x		x	x		x						137,139,178
141	118/82	WSW–ENE				x		mk	V	170×70, 65	x	x			x	x	x			x		x			x			177
142	116/79	SSW–NNE	x							245×45, 100					x													177
143	117/78	SW–NE	x							165×45, 110				x	x	x												144,182
144	117/78	SW–NE	x							130×40, 110					x	x												143,145
145	118/77	SSW–NNE		x				a	V	300×120, 95		x		x	x	x	x	x	x	x	x	x						144,176,181
146	116/78	SSW–NNE	x							130×55, 110				x		x												
147	120/78	SW–NE				x		hk		115×40, 100					x	x					x							
148	121/76	SSW–NNE	x							175×45, 100				x	x	x								(x)				149,175,190,197
149	121/76	SSW–NNE	x							210×50, 115				x	x	x						(x)		(x)				148,175,190
150	118/76	WSW–ENE		x?				ey	V	320×90, 75		x		x	x	x	x			x		x		x				138,183
151	120/75	SSW–NNE	x							165×55, 90					x	x												152,175
152	120/74	SSW–NNE	x							185×50, 90					x	x												151
153	119/73	SSW–NNE	x							190×45, 95					x													154,155,160
154	118/72	SSW–NNE	x							170×55, 105					x	x						(x)						153,160
155	118/74	WSW–ENE			x			k	V	235×95, 90		x		x	x	x		x		x		x			x			153
156	121/82	SW–NE	x							195×55, 100				x	x	x						(x)						157,159,168,184
157	121/82	SW–NE					x			270×90, 90	x			x	x	x	x											156,158,159,198
158	122/81	NNW–SSE	x							200×55, 100					x	x												157,174,198
159	119/80	SW–NE	x							190×40, 85				x	x	x												156,157
160	119/72	WSW–ENE			x			k	V	280×120, 85				x	x	x						x						153,154
161	122/76	SSW–NNE	x							200×70, 105	x			x	x	x	x									x		175,190
162	117/86	SSW–NNE	x							150×45, 105						x												163,164
163	117/85	SSW–NNE	x							140×60, 90																		162,164

5.4. TABLE OF GRAVES

Hauta Grave	Sijainti Location	Suunta Orientation	Esineetön hauta Grave without grave goods	Esineellinen hautaus Furnished grave				Määritysperuste Base for definition	Karkea ajoitus Rough dating	Hautakuopan koko Size of the grave pit	Kiveys Stone-setting	Puurakenteita Wooden constructions	Nauloja Nails	Hiiltä Charcoal	Rautakuonaa Slag	Täytemaaliöytöjä Finds in the filling	Eläinten jäännöksiä Remains of animals	Saviastioita Pottery	Aseita Weapons	Työkaluja Tools	Hevoskaluja Horse equipment	Koruja Ornaments	Vyönosia Parts of belts	Pronssispiraaleja Bronze spirals	Tekstiilejä Textiles	Rahoja Coins	Vaakoja ja punnuksia Scales and weights	Ks. myös hauta Vide also grave(s)
				Mies Man	Nainen Woman	Lapsi Child	?																				
164	118/85	NNW–SSE	x							190×90, 95				x	x	x											162,163,269
165	117/69	W–E		x				a	V	230×110, 90	x			x	x	x			x			x		x			
166	121/86	NNW–SSE	x							Ain. 150×75, 90				x	x	x											270,416
167	120/84	NNW–SSE	x							180×80, 90					x	x											270
168	120/82	NW–SE	x							225×85, 100				x	x	x	x					(x)					156,169,184, 268
169	120/82	SW–NE	x							185×60, 105				x	x	x											168,184
170	116/67	W–E			x			k	V	260×90–, 55	x	x		x		x		x				x					127,186
171	116/74	SW–NE	x							160×50, 65					x	x											
172	116/76	W–E			x			k	V	Ain. 165×85, 80	x			x	x	x						x					185,271
173	123/79	NW–SE	x							170×50, 85				x	x	x											158,174,200
174	121/78	SSW–NNE	x							180×45, 75				x	x	x								(x)			158,173,200
175	122/76	WSW–ENE			x			k	V	270×100–,60		x		x	x	x		x			x	x			x		148,149,151, 161
176	118/77	SSW–NNE	x							200×50, 105				x	x	x	(x)						(?)			(?)	145,181
177	117/81	SW–NE	x							150×65, 105					x	x						(x)		(x)	(x)			141,142
178	117/82	SSW–NNE	x							170×50, 100					x	x											140
179	125/77	NW–SE	x							130×70, 100					x	x											191,192
180	116/80	WSW–ENE			x			k	V	240×120, 75		x		x	x	x					x	x					
181	118/78	SSW–NNE	x							140×45, 105		x?			x	x							(?)				145,176
182	117/79	SSW–NNE	x							130×40, 100					x	x											143
183	118/75	SSW–NNE				x		hk	V?	105×40, 80		x						x									150
184	120/83	SE–NW			x?			k	V	Ain. 180×90, 90												x					156,168,169, 268
185	116/76	SSW–NNE	x							120×55, 110				x	x	x						(x)					172
186	117/66	SSW–NNE	x							200×55, 70						x											170
187	124/80	SW–NE	x							190×55, 90	x				x	x								(x)			199
188	124/76	SW–NE	x							200×60, 105				x	x	x						(x)					195
189	125/79	SSW–NNE	x							170×55, 95	x			x	x	x								(x)			191
190	123/78	W–E			x			k	V	250×90, 80	x	x		x	x	x		x				x		x			138,148–9, 161,197,200
191	124/78	SW–NE			x			k	V	Ain. 230×110, 70				x	x	x		x				x		x			179,189,192, 193
192	125/78	SW–NE	x							160×50, 85				x	x	x						(x)					179,191,193
193	126/79	SW–NE	x							190×55, 95					x	x						(x)		(x)			191,192
194	125/74	SSW–NNE	x							120×45, 85				x	x	x											195
195	125/75	WSW–ENE		x				vo	V	330×150,100	x	x		x	x	x	x	x			x	x	x		x			188,196
196	123/74	SW–NE	x							90×45, 80				x		x	(x)					(x)					195
197	121/77	SSW–NNE	x							170×50, 110				x	x	x											138,148,190, 200
198	121/81	SW–NE	x							185×40, 90				x	x	x											157,158
199	124/80	SSW–NNE	x							65×35, 65																	
200	121/78	SSW–NNE			x			k	V	300×90, 70	x?	x			x	x		x			x	x			x		158,173,174, 190,197
201	145/113	SW–NE	x							440×40, 65					x	x											
202	143/114	SW–NE	x							420×45, 55					x	x											
203	143/115	SW–NE	x							150×40, 75					x	x											
204	142/116	SSW–NNE	x							180×50, 95			(x)		x	x											

5.4. TABLE OF GRAVES

Hauta Grave	Sijainti Location	Suunta Orientation	Esineetön hauta Grave without grave goods	Esineellinen hautaus Furnished grave				Määritysperuste Base for definition	Karkea ajoitus Rough dating	Hautakuopan koko Size of the grave pit	Kiveys Stone-setting	Puurakenteita Wooden constructions	Nauloja Nails	Hiiltä Charcoal	Rautakuonaa Slag	Täytemaalöytöjä Finds in the filling	Eläinten jäännöksiä Remains of animals	Saviastioita Pottery	Aseita Weapons	Työkaluja Tools	Hevoskaluja Horse equipment	Koruja Ornaments	Vyönosia Parts of belts	Pronssispiraaleja Bronze spirals	Tekstiilejä Textiles	Rahoja Coins	Vaakoja ja punnuksia Scales and weights	Ks. myös hauta Vide also grave(s)
				Mies Man	Nainen Woman	Lapsi Child	?																				
205	145/118	SSW–NNE	x							220×55, 120					x	x											
206	142/108	SSW–NNE	x							160×55, 100					x	x											
207	142/106	NW–SE		x				ey	V	330×115,100	x?	x	x		x	x	x	x			x		x		x		221,222
208	144/104	SSW–NNE		x				a	V	295×90, 120	x	x	x		x	x	x	x	x	x		x		x	x		210
209	145/103	SSW–NNE			x?			ey	V	225×90, 105		x	x	x	x	x					x?		x	x			225
210	144/103	SSW–NNE	x							165×65, 135			(x)		x	x	x		(x)								208
211	147/111	SSW–NNE	x							190×65, 70			(x)		x	x											
212	146/108	SSW–NNE		x?				ey	R?	260×90, 140					x	x				x							
213	146/106	ENE–WSW	x							210×75, 110					x	x											214
214	147/107	SSW–NNE	x							180×75, 130						x											213
215	149/106	WNW–ESE		x				a	V	300×100,125					x	x			x								265
216	148/100	SSW–NNE	x							220×70, 135					x	x	x										
217	148/105	WNW–ESE			x?			k	V	200×105,135				x	x	x						x					218
218	148/104	SSW–NNE	x							250×100,140					x	x											217,219,220
219	147/103	SW–NE	x							240×60, 140					x	x											218,220
220	148/103	WSW–ENE	x							230×65, 130					x	x											218,219
221	141/106	NW–SE	x							165×55, 110					x	x	(x)									(x)	207,222
222	141/106	SSW–NNE				x		mk		145×70, 115			x									x					207,221
223	140/108	SW–NE	x							? ×70, 100																	
224	141/111	NW–SE	x							180×50, 95																	
225	146/102	WNW–ESE		x				a	V	370×110,130	x	x	x		x	x	x?	x	x	x		x	x	x			209
226	143/101	WNW–ESE			x?			k	V	300×135,110		x		x	x	x	x	x				x					227,228,231
227	142/101	SSW–NNE	x							200×70, 140					x	x	x					(x)		(x)			226
228	144/101	SSW–NNE	x							155×65, 125	x			x	x	x											226
229	146/100	WNW–ESE			x?			ey	V	305×80–,115	x	x			x	x				x		x					225,239
230	145/98	SSW–NNE	x							195×70, 135			(x)	x	x	x											243,248,254, 255
231	141/102	SW–NE				x?			V?	95×50, 110					x	x						x					226
232	143/99	SSW–NNE	x							210×90, 140	x?				x	x											239
233	143/97	SSW–NNE	x							230×75, 155	x				x	x	x?										234,256
234	143/96	SSW–NNE	x							200×75, 140	x				x	x											233
235	143/94	SSW–NNE	x							280×95, 145	x		(x)		x	x	x										234
236	147/97	SSW–NNE	x							180×60, 120	x				x	x	x										237,248,249
237	147/96	SSW–NNE	x							200×70, 140	x?				x												236,238
238	147/95	SW–NE	x							185×60, 150	x			x	x	x	x										237,247
239	145/100	SSW–NNE	x							210×85, 135	x?				x	x											229,232,240
240	144/98	SW–NE	x							140×70, 130	x					x?											239
241	145/94	SSW–NNE	x							225×80, 140					x	x						(x)					252
242	146/94	SSW–NNE	x							195×75, 125					x	x											247,253
243	145/96	SSW–NNE	x							155×50, 150					x												230,248,254
244	144/97	SSW–NNE	x							175×50, 145					x	x											254,255,256
245	146/92	S–N	x							180×80, 125	x			x	x	x	x										

5.4. TABLE OF GRAVES

Hauta Grave	Sijainti Location	Suunta Orientation	Esineetön hauta Grave without grave goods	Esineellinen hautaus Furnished grave				Määritysperuste Base for definition	Karkea ajoitus Rough dating	Hautakuopan koko Size of the grave pit	Kiveys Stone-setting	Puurakenteita Wooden constructions	Nauloja Nails	Hiiltä Charcoal	Rautakuonaa Slag	Täytemaalöytöjä Finds in the filling	Eläinten jäännöksiä Remains of animals	Saviastioita Pottery	Aseita Weapons	Työkaluja Tools	Hevoskaluja Horse equipment	Koruja Ornaments	Vyönosia Parts of belts	Pronssispiraaleja Bronze spirals	Tekstiilejä Textiles	Rahoja Coins	Vaakoja ja punnuksia Scales and weights	Ks. myös hauta Vide also grave(s)
				Mies Man	Nainen Woman	Lapsi Child	?																				
246	144/91	SSW–NNE			x			k	M	250×80–,100	x		(x)	x	x	x				x		x		x			
247	146/94	WNW–ESE	x							160×70, 130					x												238,242
248	146/97	SW–NE	x							210×75, 140					x	x											230,236,243, 249,251
249	146/96	SSW–NNE	x							170×60, 140					x	x											236,248
250	144/92	SW–NE	x							200×45, 120	x					x	x										259
251	147/98	SSW–NNE	x							100×45, 130	x				x												236,248
252	144/95	SSW–NNE	x							160×55, 155					x												241
253	146/93	WNW–ESE	x							140×60, 125					x	x											242
254	144/96	SSW–NNE	x							250×55, 155					x												230,243,244, 255
255	145/98	SSW–NNE	x							195×45, 150																	230,244,254
256	144/97	S–N	x							? ×55, 120	x									(x)							233,244
257	146/98	NW–SE	x							? ×90, 125																	251
258	142/92	SSW–NNE	x							135×70, 130	x?				x	x	x										
259	143/91	SSW–NNE	x							175×50, 140							x										250
260	151/72	SSW–NNE	x							195×65, 100	x	?				x	x										
261	148/95	SW–NE	x							150×60, 90	x																262
262	149/96	S–N	x							180×65, 90						x	x										261,263
263	148/96	W–E	x							140×60–, 70																	261,262
264	148/97	SSW–NNE	x							130×40, 65																	
265	150/107	SW–NE				x?				? ×50, 140												x					215
266	148/108	SSW–NNE	x							? ×70, 70	x?																
267	117/66	SSW–NNE	x							140×45, 70																	270
268	120/83	S–N	x							170×45, 85					x	x											156,168,169, 184
269	120/87	SSW–NNE		x				a	M	325×115,105	x?					x	x		x	x		x					164,416
270	121/85	NNE–SSW		x				a	M?	265×70, 70	x				x				x			x					166,167
271	114/76	SSW–NNE	x							140×50, 95						x											172
272	126/82	NW–SE	x							200×90, 105	x				x	x	x										276,277
273	125/82	SW–NE				x		vk	V	Ain. 110×75, 70		x							x	x		x			x		275,276
274	124/81	SSW–NNE	x							135×60, 80						x							(x)				
275	124/83	W–E	x							155×55, 80					x	x											273
276	126/83	W–E	x							110×50, 70																	272,273
277	127/82	W–E	x							175×50, 70						x											272
278	123/82	SSW–NNE	x							200×70, 95					x	x							(x)				275
279	113/65	NW–SE	x?							200×80, 50		x			x	x											
280	109/74	S–N		x?			x	hkey	V	350×110, 70		x	(x)	x	x	x	x	x			x	x	x	x	x			286,287
281	110/66	WSW–ENE		2x				a	V	350×120, 65	x	x	x	x	x	x	x		x	x		x	x	x	x			
282	110/68	NW–SE		x				a	V	260×100, 65	x	x	(x)	x	x	x	x		x	x		x						342
283	107/71	SE–NW		x				a	V	300×120, 80	x	x		x	x	x	x		x	x		x		x				
284	107/73	NW–SE			x?			hk	V	250×120, 70		x		x	x	x								x			286
285	94/87	NNW–SSE			x			k	V	190×100, 60	x?	x	x	x	x		x					x						
286	108/74	SSW–NNE	x							200×45, 75						x											280,284

5.4. TABLE OF GRAVES

Hauta Grave	Sijainti Location	Suunta Orientation	Esineetön hauta Grave without grave goods	Esineellinen hautaus Furnished grave				Määritysperuste Base for definition	Karkea ajoitus Rough dating	Hautakuopan koko Size of the grave pit	Kiveys Stone-setting	Puurakenteita Wooden constructions	Nauloja Nails	Hiiltä Charcoal	Rautakuonaa Slag	Täytemaalöytöjä Finds in the filling	Eläinten jäännöksiä Remains of animals	Saviastioita Pottery	Aseita Weapons	Työkaluja Tools	Hevoskaluja Horse equipment	Koruja Ornaments	Vyönosia Parts of belts	Pronssispiraaleja Bronze spirals	Tekstiilejä Textiles	Rahoja Coins	Vaakoja ja punnuksia Scales and weights	Ks. myös hauta Vide also grave(s)
				Mies Man	Nainen Woman	Lapsi Child	?																				
287	109/77	SSW–NNE	x							200×60, 105					x	x											280
288	108/78	WSW–ENE		x				a	V	325×140, 75	x	x?		x	x	x	x		x	x	x?	x					310,311
289	104/74	WNW–ESE		x				a	V	330×100, 60	x	x	x	x		x	x	x	x	x		x		x			
290	94/88	E–W				x		vk	V	160×60, 60	x	x		x		x				x		x	x				
291	105/76	WNW–ESE			2x			k	V	260×120, 60	x	x		x	x	x	x			x		x		x	x		
292	110/71	SSW–NNE		x				a	V	320×125–,90	x	x		x	x	x		x	x	x		x		x			314
293	111/74	SE–NW					x			220×110, 70	x	x		x	x									x			
294	103/78	SW–NE			2x	3x		kvk	V	270×190, 70	x	x		x	x	x		x		x		x		x			
295	100/80	SW–NE		x?	x?			ey	V	365×240, 90	x	x	x	x		x		x	x?	x		x		x	x		
296	106/83	WSW–ENE	x							55×45, 50																	299
297	105/79	W–E				x		hk	V	135×70, 65				x		x		x				x					309
298	108/80	W–E	x							200×75, 70	x				x	x											51
299	107/83	NNW–SSE		x				a?	V	340×120, 75		x			x	x			x?	x		x		x			296
300	104/99	NW–SE		x?				a	M	190×100, 55	x?	x		x					x			x					415
301	107/100	SW–NE		x				a	M	Ain. 190× ? , 50	x?	x					x?		x	x		x					337,377
302	98/81	WSW–ENE		x				vo	V	230×90, 65		x				x				x		(x)	x				
303	104/84	NW–SE		x?		x		ey	V	250×95, 75					x	x				x		x		(x)			
304	105/85	NW–SE		x				a	M	295×125, 80		x		x	x	x	x		x			x	x				
305	104/89	NW–SE			x?			ey	M?	270×115, 80				x	x	x	x	x				x					341
306	102/89	NW–SE				x		vk	V	270×75, 60		x			x	x			x	x							341
307	105/91	SW–NE	x							215×55, 110					x	x	(x)										312
308	107/93	SW–NE	x							220×50, 100																	312,339
309	105/81	NNW–SSE			x			k	V	245×85, 70	x	x			x	x				x		x					297
310	109/78	SSW–NNE	x							180×65, 110					x	x	(x)			(x)							288,311
311	110/79	SSW–NNE	x							225×50, 120					x												288,310
312	105/93	NW–SE	x							235×95, 85	x	x				x											307,308
313	103/81	S–N				x		vk	V	140×75, 45					x	x								x			
314	111/72	S–N	x							200×45, 80												(x)					292
315	108/86	NNW–SSE		x				a	M	255×115, 80	x				x	x	x		x	x		x	x				
316	106/81	WSW–ENE				x		hk	V	120×70, 75		x?		x				x				x					
317	102/84	SSE–NNW		x				a	M	265×110, 70	x				x	x			x			x	x				
318	96/82	NNW–SSE		x				a	V	285×85, 65	x	x		x		x	x		x	x?		x		x		x	
319	99/83	W–E			x			k	V	245×90, 55					x	x	x					x		x			
320	97/90	NNW–SSE		x				a	V	290×100, 75	x	x		x		x		x	x?			x					
321	104/82	WSW–ENE				x		vk	V?	185×60, 60		x			x	x				x							
322	102/82	SW–NE	x							Ain. 110×60, 50	x																295
323	98/85	SSE–NNW		x				a	V	295×95, 70	x	x				x			x	x		x			x	x	
324	96/86	N–S			x?			ey	V	300×115, 90	x	x	x	x		x	x	x		x		x		x	x		
325	99/87	NNW–SSE		x				a	V	365×125, 85	x	x	x			x	x		x	x		x	x	x	x		326
326	101/87	SSW–NNE	x							280×45, 90																	325,327
327	102/88	NNW–SSE			x			k	M	230×65, 75	x?					x	x					x					306,326,341

5.4. TABLE OF GRAVES

Hauta Grave	Sijainti Location	Suunta Orientation	Esineetön hauta Grave without grave goods	Esineellinen hautaus Furnished grave				Määritysperuste Base for definition	Karkea ajoitus Rough dating	Hautakuopan koko Size of the grave pit	Kivetys Stone-setting	Puurakenteita Wooden constructions	Nauloja Nails	Hiiltä Charcoal	Rautakuonaa Slag	Täytemaalöytöjä Finds in the filling	Eläinten jäännöksiä Remains of animals	Saviastioita Pottery	Aseita Weapons	Työkaluja Tools	Hevoskaluja Horse equipment	Koruja Ornaments	Vyönosia Parts of belts	Pronssispiraaleja Bronze spirals	Tekstiilejä Textiles	Rahoja Coins	Vaakoja ja punnuksia Scales and weights	Ks. myös hauta Vide also grave(s)
				Mies Man	Nainen Woman	Lapsi Child	?																				
328	98/92	SW–NE	x							135×75, 65	x	x	x	x		x											
329	100/91	SSE–NNW		x				a	M	230×105, 75	x					x	x		x		x	x		x			
330	99/94	N–S				x?		vk	V	210×90, 55	x	xp					x	x	x				x				
331	102/93	NNW–SSE		x				a	M	285×105, 75	x			x		x			x	x		x					
332	108/91	NNW–SSE	x							280×100, 60																	
333	100/97	NW–SE				x		vk	M	270×110, 80	x	x		x		x			x	x		x					334
334	101/96	SSW–NNE			x?			ey	R?	220×55, 45		x		x		x				x		x		x			333
335	104/96	ESE–WNW			x	x		vk	M?	220×120, 65	x	x				x				x		x					
336	93/88	NW–SE	x							80×55, 60						x											285
337	106/98	SSW–NNE		x				a	M	235×75, 90				x	x	x			x								
338	107/96	SE–NW		x				a	M	250×80, 85	x	x				x	x		x			x					
339	107/94	NW–SE	x							Ain. 180×55, 65	x																308
340	105/90	SW–NE	x							Ain. 160×110, 75					x	x											305
341	102/90	SSW–NNE	x							250×55, 100						x				(x)							306,327
342	108/67	E–W			x?			ey	V?	290×85, 70		x		x	x			x				x?					282
343	97/95	NNW–SSE			x?			ey	M?	260×130, 75		x		x		x				x				x			
344	98/98	SSW–NNE			x			k	V	310×105, 65		x	x			x	x	x				x		x	x	x	379
345	96/97	SW–NE		x				po	R	230×100, 70	x	x	x	x		x	x			x		(x)					
346	101/98	WNW–ESE			x			k	M	235×85, 75	x			x		x				x		x					
347	95/99	ENE–WSW		x?				ey	R	250×110, 65		x	x	x		x				x							348
348	94/98	WSW–ENE		x				a	V	360×150, 95	x	x	x	x	x	x	x?	x	x	x		x	x	x	x	x	x	347
349	103/104	SW–NE		x				a	V	320×110, 60		x	x?	x		x	x?	x	x	x		x	x				x	
350	98/101	WNW–ESE	x							310×90, 75	x			x	x	x											
351	106/103	SW–NE	x							140×50, 40				x													
352	99/103	WNW–ESE			x			k	M	220×70, 70	x	x								x		x					369,370
353	102/100	WNW–ESE		x				a	M	230×95, 70	x					x	x		x			x					
354	100/106	SW–NE			x			k	R?	340×155, 70	x	x	x		x	x						x	(x)	x			355,359,371, 380
355	102/108	SSW–NNE	x							185×50, 90				x	x	x											354,371,375
356	100/109	SW–NE			x			k	R?	280×100, 75	x		x		x	x						x		(x)			359
357	99/112	SSW–NNE	x							160×45, 105					x	x											
358	99/110	SW–NE					2x		R	350×140, 60			x		x	x				x	x?	x			x		372,373
359	100/108	SW–NE			x			k	R?	300×140, 70		x	x	x		x	x	x		x		x		x	x	x	354,356,376
360	104/107	S–N	x							150×60, 50	x			x													53
361	103/110	NE–SW	x							185×50, 100				x		x											375
362	102/110	WSW–ENE	x?							205×70, 50		x		x		x				(x)							363,374
363	102/111	WSW–ENE				x		vk	R?	330×100, 60	x	x		x		x			x	x		x	x		x	x	362,374
364	105/105	S–N					x		?	210×80, 70										x							21
365	100/104	WNW–ESE	x?							90×50, 60						x						(x)		(x)			370
366	104/110	NNE–SSW			x			po	V?	250×95, 50							x			x				x			361,375
367	102/105	SSW–NNE				x?		mk	R?	245×100–,60		x	x			x				x		x		x			349,378
368	102/102	SSW–NNE			x			k	M	300×100, 55				x		x						x					353

5.4. TABLE OF GRAVES

Hauta Grave	Sijainti Location	Suunta Orientation	Esineetön hauta Grave without grave goods	Esineellinen hautaus Furnished grave: Mies Man	Nainen Woman	Lapsi Child	?	Määritysperuste Base for definition	Karkea ajoitus Rough dating	Hautakuopan koko Size of the grave pit	Kiveys Stone-setting	Puurakenteita Wooden constructions	Nauloja Nails	Hiiltä Charcoal	Rautakuonaa Slag	Täytemaaliöytöjä Finds in the filling	Eläinten jäännöksiä Remains of animals	Saviastioita Pottery	Aseita Weapons	Työkaluja Tools	Hevoskaluja Horse equipment	Koruja Ornaments	Vyönosia Parts of belts	Pronssispiraaleja Bronze spirals	Tekstiilejä Textiles	Rahoja Coins	Vaakoja ja punnuksia Scales and weights	Ks. myös hauta Vide also grave(s)
369	99/102	SSW–NNE	x							185×60, 50						x						(x)						352,370
370	100/103	SW–NE			x			k	V	250×80, 50		x						x?				x						352,365,369
371	101/106	WSW–ENE				x?			R?	220×90, 60				x								x		x	x			354,355,367, 380
372	100/111	SW–NE	x							180×60, 65						x							(x)				(x)	358,375
373	99/111	SW–NE	x							230×90, 70			(x)			x				(x)			(x)			(x)		358,372
374	102/111	NNW–SSE				x?			R	215×100, 50												x		x				362,363,375
375	103/109	SW–NE		x				a	R?	220×95, 60	x	x		x	x	x			x	x		x			x			355,361,374, 376
376	102/108	SW–NE			?			k	M?	? ×50, 60												x?						359,375
377	106/100	SW–NE			x			k	V	290×120, 75		x		x		x	x?	x		(x)		x		x	x	x		301
378	101/104	SSW–NNE		x				a	M	350×100, 80						x			x			x	x					367,370
379	98/99	SSW–NNE				x?		vk	V?	160×60, 45		x												x	x			344
380	100/106	SW–NE		x				a	M	310×105, 70									x			x	x					354,359,371, 413
381	98/105	SSW–NNE		x				a	R	320×125, 75		x	x	x		x	x?	x?	x			x		(x)	(x)	x	x	409,413
382	98/107	SW–NE	x							155×50, 80			(x)			x								(x)		(x)		383,409
383	97/107	SW–NE			x			k	R?	250×100, 55						x				x		x		x	x	x		382
384	94/96	SSW–NNE	x							150×35, 65				x								(x)						
385	94/96	SSW–NNE		x				a	V	200×75, 55	x	x		x		x			x	x		x					x	
386	95/94	S–N			x			po	V	245×85, 70	x	x	(x)	x				x		x		x		x				
387	94/91	WSW–ENE					x		V	330×110, 75	x	x	(x)		x	x		x				x		x				
388	91/91	SSW–NNE	x							360×55, 55				x		x												389
389	91/92	SE–NW					x		V?	250×90, 60	x	x		x		x		x					x?					388
390	92/96	SW–NE			x			k	V	255×115, 75	x	x	x	x		x						x		x	x			414
391	94/104	NE–SW		x				ey	R	190×60, 50	x		x	x		x				x		x						
392	93/93	NNE–SSW			x			po	V	250×85, 75	x	x		x		x		x				x		x				
393	92/94	NNW–SSE	x			x?				140×55, 55						x	x											394
394	91/94	SSW–NNE				x		hk	V	125×80, 50		x		x		x		x		x								389,393
395	87/86	SW–NE	x							240×65, 75																		
396	89/87	SW–NE	x							190×60, 75																		
397	88/88	WSW–ENE	x							160×50, 65																		
398	95/111	SW–NE	x							170×60, 120			(x)	x	x	x												
399	96/114	SSW–NNE	x							170×65, 90			(x)	x	x	x												
400	93/101	SW–NE		x				a	V	370×110, 75	x	x	x	x		x	x		x		x	x		x	x			
401	91/98	WSW–ENE				x		hk	V	95×55, 75		x?				x		x		x				(x)				
402	91/103	SSW–NNE		x				ey	R?	350×90–, 60				x		x				x		x						
403	93/108	SW–NE		x				vo	R?	310×100, 70				x		x				x	x?	x	x			x		
404	95/107	NE–SW		x	x			k	R	270×100, 55	x	x	x	x	x	x				x		x		x	x	x		411
405	94/110	WSW–ENE	x							205×60, 70				x		x												
406	94/100	SW–NE		x				ey	R	260×70, 65	x	x	x	x						x								348,407
407	93/100	WSW–ENE		x				a	V?	340×115, 60	x	x?		x		x			x	x		x	x	(x)	x	x	x	406
408	94/107	SSW–NNE				x		ey	V?	180×80, 75	x							x?				x						
409	97/106	SSW–NNE	x							165×55, 85				x		x						(x)						381,382,410, 412

5.4. TABLE OF GRAVES

Hauta Grave	Sijainti Location	Suunta Orientation	Esineetön hauta Grave without grave goods	Esineellinen hautaus Furnished grave				Määritysperuste Base for definition	Karkea ajoitus Rough dating	Hautakuopan koko Size of the grave pit	Kiveys Stone-setting	Puurakenteita Wooden constructions	Nauloja Nails	Hiiltä Charcoal	Rautakuonaa Slag	Täytemaaläytöjä Finds in the filling	Eläinten jäännöksiä Remains of animals	Saviastioita Pottery	Aseita Weapons	Työkaluja Tools	Hevoskaluja Horse equipment	Koruja Ornaments	Vyönosia Parts of belts	Pronssispiraaleja Bronze spirals	Tekstiilejä Textiles	Rahoja Coins	Vaakoja ja punnuksia Scales and weights	Ks. myös hauta Vide also grave(s)
				Mies Man	Nainen Woman	Lapsi Child	?																				
410	96/106	SW–NE			x?			ey	M?	275×100, 70	x			x			x?	x		x		(x)					383,409,411, 412
411	96/106	SW–NE				x?			R	185×85, 65		x	x	x								x						404,410
412	96/105	S–N		x?				ey	R	220×60, 50				x		x				x			x?		x			410
413	99/106	SW–NE			x			po	V	? ×80, 60							x?	x?		x?		x		x				381
414	92/97	SE–NW	x?							130×75, 55	x?					x												390,401
415	103/100	SSW–NNE	x							105×35, 55			x															300
416	120/87	SW–NE	x							Ain. 180×80, 115																		166,269
417	115/88	SSW–NNE	x							? ×75, 110	Haudat jatkuivat vanhan kivijalan alle, joten ne kaivettiin vain osaksi – Partly excavated																	
418	117/88	SSW–NNE	x							? ×40, 100																		
419	137/87	NW–SE		x				a	M	260×85, 100	x?			x	x	x			x			x	x					
420	138/82	SSW–NNE	x							250×80, 80	x			x	x	x												
421	132/86	WSW–ENE			x			k	M	300×110, 90	x			x	x	x	x					x			x			

BIBLIOGRAPHY

ANER, E., 1952. Das Kammergräberfeld von Haithabu. *Offa 10.*

APPELGREN-KIVALO, Hj., 1907. *Suomalaisia pukuja myöhemmältä rautakaudelta – Finnische Trachten aus der jüngeren Eisenzeit.* Helsinki.

ARBMAN, H., 1937. *Schweden und das Karolingische Reich.* Studien zu den Handelsverbindungen des 9. Jahrhunderts. Kungliga Vitterhets Historie och Antikvitets Akademien, Handlingar 43. Stockholm.

– 1943. *Birka I. Die Gräber.* Text. Uppsala.

ARNE, T. J., 1931. Skandinavische Holzkammergräber aus der Wikingerzeit in der Ukraine. *Acta Archaeologica II.* København.

ČILINSKA, Zlata, 1966. Slawisch-avarisches Gräberfeld in Nové Zámky. *Archaeologica Slovaca Fontes. Instituti archaeologici Nitriensis academie scientiarum Slovacae. Tomus VII.* Bratislava.

– 1973. Frühmittelalterliches Gräberfeld in Želovce. *Archaeologica Slovaca – Catalogi. Instituti archaeologici Nitriensis academie scientiarum Slovacae. Tomus V.* Bratislava.

CLEVE, N., 1943. Skelettgravfälten på Kjuloholm i Kjulo I. Den yngre folkvandringstiden. *SMYA* XLIV.

– 1947–48. Spår av tidig kristendom i västra Finland. *Finskt Museum.*

– 1952. En kyrkogård från korstågtiden. *Corolla Archaeologica in honorem C.A. Nordman.* Helsinki.

– 1978. Skelettgravfälten på Kjuloholm i Kjulo II. *SMYA XLIV:2.*

FINGERLIN, G., 1974. Ein alamannisches Reitergrab aus Hüfingen. *Festschrift für Joachim Werner zum 65. Geburtstag. II.* München.

GRÄSLUND, Anne-Sofie, 1972–73. Barn i Birka. *Tor XV.*

– 1980. *Birka IV. The Burial Customs.* A Study of the Graves on Björkö. Stockholm.

GRÄSLUND, B., 1972–73. Äring, näring, pest och salt. *Tor XV.*

HIRVILUOTO, Anna-Liisa, 1958. Yläneen Anivehmaanmäen hauta LXII. *Suomen Museo.*

KIVIKOSKI, Ella, 1939. Die Eisenzeit im Auraflussgebiet. *SMYA XLIII.*

– 1973. *Die Eisenzeit Finnlands.* Bildwerk und Text. Neuausgabe. Helsinki.

LAMM, J. P., 1973. *Fornfynd och fornlämningar på Lovö. Arkeologiska studier kring en uppländsk järnåldersbygd.* Thesis and Papers in North-European Archaeology 3. Stockholm.

LEHTOSALO(-HILANDER), P-L., 1973. Ruumishautakaivaukset. *Arkeologin kenttätyöt.* Lahti.

– 1973a. Luistarin hopeasolki. Honos Ella Kivikoski. *SMYA 75.*

– 1976. Lintuja ja nelijalkaisia Luistarin soljissa. *Suomen Museo.*

– 1977. Merkillisiä kiviesineitä Euran Luistarista. *Suomen Museo.*

– 1978. Euran puku – uusi tulokas suomalaisten muinaispukujen sarjaan. Puku ja sen koristeet. *Vakkanen 3.* Vammala.

- 1979. Связи западных Финнов с Восточной Европой в эпоху викингов. *Финно-угры и славяне.* Ленинград.

– 1980. Päijät-Hämeen rautakauden arvoituksia. *Päijät-Hämeen arkeologia-seminaarin 1979 esitelmät. Lahden museo- ja taidelautakunta, selvityksiä ja kannanottoja XV/1980.* Lahti.

LEPPÄAHO, J., 1951. Raudan synnystä Suomen muinaisrunojen ja löytöjen valossa. *Kalevala-seuran vuosikirja 31.*

LØKEN, T., 1971. Dødehus over vikingtids flatmarksgraver? *Nicolay 9/1971.*

MÅRTENSSON, A. W., 1976. Gravar och kyrkor. *Uppgrävt förflutet för PK-banken i Lund.* En investering i arkeologi. Lund.

PÄLSI, S., 1938. Om gravar med obrända lik. *Finskt Museum.*

SALMO, H., 1938. Die Waffen der Merowingerzeit in Finnland. *SMYA XLII:1.*

– 1952. *Satakunnan historia II. Rautakausi.* Vammala.

SALO, U., 1961. Laitilan Sonkkilan ruumishauta. *Suomen Museo.*

SIMONSSON, H., 1969. *Studier rörande vikingatida vapen- och ryttargravar med utgångspunkt från det västmanländska materialet.* Lic. avhandling i Nordisk fornkunskap. Stencilerad. Uppsala.

SKAARUP, J., 1976. *Stengade II. En langelandsk gravplads med grave fra romersk jernalder og vikingetid.* Rudkøping.

STENBERGER, M., 1964. *Det forntida Sverige.* Stockholm.

TALLGREN, A. M., 1915. Ristimäki gravfält i S. Karins. *Finskt Museum.*

TOČIK, A., 1970. Pohrebny ritus na pohrebiskach v. Holiaroch a Šturove. *Slovenska Arheológia XVIII-1, 1970.* Nitra-Hrad.

VEECK, W., 1924. *Der Alamannenfriedhof von Oberflacht.* Veröffentlichungen des Württembergischen Landesamts für Denkmalpflege 2.

WERNER, J., 1964. Frankish Royal Tombs in the Cathedrals of Cologne and Saint-Denis. *Antiquity XXXVIII,* 1964.

SMYA = Suomen Muinaismuistoyhdistyksen Aikakauskirja (Finska Fornminnesföreningens Tidskrift)

APPENDIX I

COINS FROM LUISTARI

Coin analyses by Beatrice Granberg (Oriental coins) and Tuukka Talvio (Western coins). Analyses of Byzantine coins from Pekka Sarvas' article in SMYA 75 (1973). The order is according to graves.

1. 13:1114 Primitive imitation of a Cufic dirham from the end of the 10th century, fragmentary. 0.14 g.
   Location: At the head end of the grave, distance from the nearest weight 25 cm. The grave was partly destroyed by explosion.
2. 15:1158 Anglo-Saxon coin, Ethelred II, Crux-type (c. 991–997 A.D.). Northwic/Maning, BEH 3173. Talvio 1978 IV:91. Remains of suspension loop. 1.33 g.
   Location: At the head end of the grave near the spearhead.
3. 25?:1145 Scandinavian imitation of an Anglo-Saxon coin from about 997 A.D. The imitation is probably from the first quarter of the 11th century, cf. SMYA 75 pp. 104–105, Talvio 1978 XXXVI: 992. Square flan. Pierced twice, chipped. 1.78 g.
   Location: In the filling of grave 14 situated on top of grave 25.
4. 25:1326 German coin. Otto III as emperor (996–1002), Cologne. Hävernick type 73, barbarous text, perhaps imitation. Pierced. 1.18 g.
   Location: In the middle of the grave.
5. 25:1332 Bracteate, imitation of a dirham, struck perhaps for Ismā'īl b. Aḥmad (kalif al Mu'tadid) beginning from 892–902 A.D. Beginning of the 11th century? Talvio 1978a fig. 8. Fragmentary. Remains of suspension loop. 0.65 g.
   Location: At the foot end of the grave.
6. 25:1357 Primitive imitation of a Samānid dirham obverse struck for Naṣr b. Aḥmad in Aš-Šāš A.H. 321 (932/3 A.D.). The second half of the 10th century or about 1000 A.D. Remains of suspension loop. 2.81 g.
   Location: In the middle of the grave under a stone exploded into pieces.
7. 36?: 987 Byzantine coin. Basil II – Constantine VIII (976–1025 A.D.). Sarvas 1973 p. 177. Remains of suspension loop. 2.01 g.
   Location: Top soil in the middle of the grave.
8. 36: 991 Bracteate imitating Samanid dirhams struck for Naṣr b. Aḥmad, A.H. 301–331 (913–942 A.D.). The original was perhaps struck in Aš-Šāš A.H. 321 (932/3 A.D.). Talvio 1978a fig. 7. Remains of suspension loop. 3.10 g.
   Location: Top soil in the middle of the grave.
9. 36?:1305 German coin. Jever, Duke Otto and/or Count Hermann (1059–1086). Cf. Dbg 595–7, Salmo 32: 8–22. Two large and three small fragments, suspension loop. 1.00 g.
   Location: In the filling of grave 24.
10. 36?:1306 German coin. Emden, Hermann von Kalvelage (c. 1020–1051). Dbg 772, Salmo 31:1–42. In three fragments, suspension loop. 0.61 g.
    Location: As above.
11. 36:1451 Anglo-Saxon coin. Ethelred II, Last Small Cross (c. 1009–1016), moneyer OS – –. Fragment, pierced. 0.21 g.
    Location: At the foot end of the grave.
12. 56:1624 Buwaihid dirham. Rukn ad-daulah & 'Izz ad-daulah & Mu'izz ad-daulah A.H. 356 (966/7 A.D.), Tustar min al-Ahwās. Ined. Suspension loop. 3.04 g.
    Location: In the neck-band.
13. 56:1625 Qaraḫanid dirham. Naṣr b. 'Alī A.H. 383–401 (999–1010 A.D.), Uzkand A.H. 394 (1003/4 A.D.). Ma Inv. p. 203, 68. Remains of suspension loop. 2.94 g.
    Location: As above.
14. 56:1626 Samanid dirham. Nūḥ b. Maṣūr A.H. 366–387 (976–997 A.D.), Nīsābūr A.H. 374 (984/5 A.D.). Ma Inv. p. 164, 1165. Remains of suspension loop. 3.09 g.
    Location: As above.
15. 56:1627 Samanid dirham. Naṣr b. Aḥmad A.H. 301–331 (913–942 A.D.), Nīsābūr A.H. 324 (935/6 A.D.). Ma Inv. 638, Tbg NC cl. IX, 447,

Vasmer, Friedr. 655. Pierced. 4.80 g.
Location: As above.

16. 56:1628 Samanid dirham. Nūḥ b. Manṣūr A.H. 366–387 (977–997 A.D.), Andarābah A.H. 366 (977 A.D.). Cf. Anderson, Vaabina 281, Fraehn Rec. 323. Remains of suspension loop. 3.87 g.
Location: As above.

17. 56:1631 Volgabulgar dirham. Mu'min b. al-Ḥasan, Bulgār A.H. 3(6)6? (976/7 A.D.). Cf. Vasmer NZ 58 p. 69, 20a. Remains of suspension loop. 3.13 p.
Location: As above.

18. 56:1632 Samanid dirham. Naṣr b. Aḥmad A.H. 301–331 (913–942 A.D.), Samarqand A.H. 308? (920/1 A.D.), the year not visible. Tbg NC cl. IX, 303. Remains of suspension loop. 2.90 g.
Location: As above.

19. 56:1633 Imitation of a Samanid dirham struck for Naṣr b. Aḥmad, A.H. 301–331 (913–942 A.D.), in Samarqand A.H. 301 (913/4 A.D.). Pierced twice. 1.91 g.
Location: As above.

20. 56:1634 Hamdanid dirham. Nāsir ad-daulah & Saif ad-daulah († 356) al Muti A.H. 317–356 (929–968 A.D.), Nisībīn A.H. 342 (953/4 A.D.). Cf. type BMC III:9. Pierced twice. 2.62 g.
Location: As above.

21. 56:1635 Buwaihid dirham. 'Imād ad-daulah 'Alī b. Buwaih A.H. 320–338 (932–949 A.D.), Širāz A.H. 323 (934/5 A.D.). BMC II, 619. Pierced. 3.22 g.
Location: As above.

22. 56:1636 German coin. Augsburg, Siegfried I (1000–1006). Dbg 1024. Pierced. 1.13 g.
Location: As above.

23. 56:1637 Anglo-Saxon coin. Cnut, Quatrefoil (c. 1018–1024), Hertford/Li(o)finc, cf. BEH 1160. Talvio 1978 XL:1119. Pierced. 0.69 g.
Location: By the right upper arm of the corpse.

24. 58:1821 Anglo-Saxon coin. Cnut, Quatrefoil (c. 1018–1024), York/Colgrim, BEH 519. Talvio 1978 XLI: 1124. Pierced. 0.95 g.
Location: In the neck-band.

25. 58:1827a German coin. Goslar. Otto-Adelheid-Pfenning, Dbg 1167, Salmo 67:1–536. Late 10th or early 11th century. Pierced. 1.15 g.
Location: As above.

26. 58:1827b German coin. Lüneburg, imitation? of Dbg-type 587, Salmo 63:20–47. Late 10th or early 11th century. 0.71 g.
Location: As above.

27. 58?:1837 Samanid dirham. Ismā'īl b. Aḥmad A.H. 279–295 (892–907 A.D.), Samarqand A.H. 288 (906 A.D.). Tbg NC cl. IX:36. Pierced. 3.01 g.
Location: In the filling of grave 59, almost on top.

28. 58?:1842 German coin. Upper Lotharingia, Dietrich I (984–1026), Dbg 1. Pierced. 1.11 g.
Location: As above.

29. 58?:1853 German coin in two fragments, completely worn-out, probably the same as 1842 above. Pierced. 0.47 g.
Location: As above.

30. 75:1957 Samanid dirham. Naṣr b. Aḥmad? A.H. 301–331 (913–942 A.D.), Balḫ. Fragment. 0.43 g.
Location: In the pouch.

31. 76:1993 Samanid dirham. Nūḥ b. Naṣr – Manṣūr b. Nūh A.H. 331–366 (942–977 A.D.), Samarqand A.H. 340–366 (951–977 A.D.). Emir's and caliph's names are absent as well as the name of the mint and the year. Fragment. 0.35 g.
Location: In the pouch.

32. 90:2031 Samanid dirham. Naṣr b. Aḥmad A.H. 301–331 (913–942 A.D.), Samarqand A.H. 323 (934/5 A.D.). Tbg NC cl. IX:433. Small fragment. 0.32 g.
Location: In the pouch.

33. 100:2174 Samanid dirham. Naṣr b. Aḥmad A.H. 301–331 (913–942 A.D.), Andarābah A.H. (30)3 (915/6 A.D.). Less than a half. 0.91 g.
Location: In the pouch.

34. 120?:2375 Fragment (c. 1/4) of a completely worn-out coin. Only border line visible. 0.86 g.
Location: In the filling of grave 131.

35. 139:2430 Samanid dirham. Naṣr b. Aḥmad A.H. 301–331 (913–942 A.D.), Samarqand A.H. 304 (916/7 A.D.). Tbg NC cl. IX:255. Fragmentary. 0.81 g.
Location: In the neck-band.

36. 139:2438 Samanid dirham. Naṣr b. Aḥmad A.H. 301–331 (913–942 A.D.), Samarqand A.H. 308 (920/1 A.D.). Tbg NC cl. IX:253, 301, 306. In several fragments. 0.50 g.
Location: As above.

37. 161:2594 Swedish coin from Baltic provinces, Erik XIV, Tallinn 1565. Ahlström 30. In four fragments, but was undamaged when found. 0.55 g.
Location: Near the jawbones of the horse.

38. 208:2857a Anglo-Saxon coin. Ethelred II, Crux (c. 991–997). Small fragment.

39. 208:2857b Anglo-Saxon coin. Ethelred II,

Long Cross (c. 997–1003). Small fragment.

40. 208:2857c Anglo-Saxon coin. Ethelred II, Long Cross (c. 997–1003). Small fragment.

41. 208:2857d German coin. Cologne type Dbg 342 (Otto III, 983–1002), imitation?, probably from Westphalia, but in this case the so-called »westfälische Quadrat» is on the obverse, cf. Hävernick p. 36. Early 11th century. Fragment.

42. 208:2857e German coin. Cologne, Hermann II (1039–1056). Fragment.

43. 208:2857f Samanid dirham. Manṣūr b. Nūḥ A.H. 350–366 (961–977 A.D.), Aš-Šāš. Small fragment. 0.20 g.

44–62. 208:2857 19 nonclassified fragments. Total weight of Nos. 38–62 3.24 g. Location: In the pouch near the chest of the corpse.

63. 323:3639 Abbasid dirham. Al-Mu'tamid A.H. 256–279 (870–892 A.D.), Armīnīyah, Barda'ah A.H. 270 (883/4 A.D.); cf. Nützel I, 1548. Small fragment. 0.63 g. Location: In the pouch.

64. 344:3815 Samanid dirham. Aḥmad b. Ismā'īl A.H. 295–301 (907–913 A.D.), Aš-Šāš A.H. 301 (914); cf. Tbg NC cl. IX:195. Suspension loop. 2.76 g. Location: At the head end of the grave, from the neck-band?

65. 344:3819 Samanid dirham. Naṣr b. Aḥmad A.H. 301–331 (913–942 A.D.), Aš-Šāš A.H. 302 (914/5 A.D.), Tbg NC cl. IX:227. Pierced twice. 2.67 g. Location: In the filling of a pit dug in the middle of the grave. Originally in the neck-band?

66. 344:3823 Samanid dirham. Naṣr b. Aḥmad A.H. 301–331 (913–942 A.D.), Aš-Šāš A.H. 302 (914/5 A.D.), Tbg NC cl. IX:228. Suspension loop. 4.34 g. Location: At the head end of the grave, near the beads, apparently in the neck-band.

67. 344:3826 Samanid dirham. Aḥmad b. Ismā'īl A.H. 295–301 (907–913 A.D.), Samarqand A.H. 299 (911/2 A.D.), Tbg NC cl. IX:162. Remains of suspension loop. 2.84 g. Location: At the head end of the grave on the boundary of the later pit. Originally in the neck-band?

68. 348:3912 Samanid dirham. Ismā'īl b. Aḥmad A.H. 279–295 (892–907 A.D.), Aš-Šāš A.H. 284 (897/8 A.D.), Tbg NC cl. IX:19. 2.67 g. Location: In the pouch.

69. 348:3913 Samanid dirham. Ismā'īl b. Aḥmad A.H. 279–295 (892–907 A.D.), Aš-Šāš A.H. 290 (902/3 A.D.). Fragment (1/4). 0.78 g. Location: In the pouch.

70. 348:3914 Samanid dirham. Ismā'īl b. Aḥmad A.H. 279–295 (892–907 A.D.), Aš-Šāš A.H. 291 (903/4 A.D.), cf. Tbg NC cl. IX:52. 2.44 g. Location: In the pouch.

71. 348:3915 Samanid dirham. Ismā'īl b. Aḥmad A.H. 279–295 (892–907 A.D.), Aš-Šāš A.H. 292 (904/5 A.D.), cf. Tbg NC cl. IX:59. 2.49g. Location: In the pouch.

72. 348:3916 Samanid dirham. Naṣr b. Aḥmad A.H. 301–331 (913–942 A.D.), Aš-Šāš A.H. 3(1?)4 (926/7 A.D.). Fragment (c. 1/4). Location: In the pouch.

73. 348:3917 Samanid dirham. C. 900– A.D. Small fragment. 0.06 g. Location: In the pouch.

74. 358:4076 German coin. Goslar, Henry IV (1056–1105). Dbg 670, Salmo 54:5–7. Remains of suspension loop. 1.19 g. Location: At the head end of the grave.

75. 358:4081 Danish coin. Roskilde, Harthacnut (1035–1042). This coin type was struck in Roskilde both for Cnut, Harthacnut and Magnus (d. 1047), and it is not possible to date definitely pieces with barbarous legends. This coin however is probably from the time of Harthacnut; cf. Bruun 1470, where the legends seem similar. Remains of suspension loop. 1.07 g. Location: As the above-mentioned one, 10 cm from it.

76. 358?:4203 Irish? imitation of an English coin. Completely barbarous legends with anomalous letter forms on both sides. The words RE – DYEM legible on obverse. Die-identical whole specimens in Stockholm and ?Leningrad. Talvio 1978 XXXIV:935. Remains of suspension loop. 0.39 g. Location: In the filling of grave 373, at the SW-end.

77. 358?:4211 German coin. Goslar, Henry V (1106–1125), Dbg 682, Salmo 54:43. Of coins struck for Henry V in Goslar and found in Finland 23 are from the Salla hoard and one is from the Perniö, Yliskylä cemetery. This coin is not pierced and there are no remains of suspension loop. 0.67 g. Location: As above.

78. 358?:4212 Irish coin. Sihtric III, Dublin/Faeremin, BEH 47; imitation of Ethelred's Long Cross type from the first years of the 11th cen-

tury. Talvio 1978 XXXIV:926. Fragmentary. Pierced. 0.95 g.
Location: As above.

79. 359:4124a German coin. Gröningen, Wilhelm de Ponte (1054–1076), struck after 1056; Salmo 34–62, Dbg 546. In two fragments. 0.48 g.
Location: In the pouch.

80. 359:4124b Danish coin. Sven Estridsen (1054–1076)? Inedited(?) coin, the reverse imitates Cnut's Pointed Helmet type (1024–1030), the very barbarous obverse is perhaps based on the Agnus Dei-motif. 0.77 g.
Location: In the pouch.

81. 359:4124c German coin fragment, primitive imitation? 0.17 g.
Location: In the pouch.

82. 359:4124d Danish coin fragment. 0.30 g.
Location: In the pouch.

83. 359:4124e German? coin fragment. On one side a cross. 0.09 g.
Location: In the pouch.

84. 359:4128a German coin. Speyer, Henry III as emperor (1046–1056), cf. Salmo 77:109. Suspension loop. 0.90 g.
Location: In the neck-band.

85. 359:4128b German? coin, completely worn-out. Pierced. 0.40 g.
Location: In the neck-band.

86. 359:4128c German coin, two fragments, but undamaged when found. 0.18 g.
Location: In the neck-band.

87. 363:4142a German coin. Cologne, Hermann II (1039–1056)?, cf. Dbg 389, Salmo 35:517. Damaged when loosened from a rusted iron weight. 0.37 g.
Location: At the foot end of the grave with an iron weight, from the pouch?

88. 363:4142b Four German? coin fragments. 0.41 g.
Location: As above, a couple of fragments still adhered to the weight.

89. 363:4148 German coin fragment, nonclassified. 0.10 g.
Location: Near the waist, in the pouch.

90. 366:4158 Two German coin fragments, nonclassified. 0.24 g.
Location: At the foot end of the grave.

91–98. 367:4164 Eight small fragments of German coins, one possibly from Otto-Adelheid-Pfenning. Total 0.64 g.
Location: In the pouch at the head end of the grave.

99. 377:4267 Samanid dirham. Nūḥ b. Naṣr A.H. 331–343 (942–954 A.D.), Samarqand A.H. 329 (940/1). Ma
Inv. 734. Pierced twice, in one of the holes silver rivet. 3.35 g.
Location: In the neck-band.

100. 377:4268 German coin. Augsburg, Henry II (985–995), cf. Dbg 1042. Small triangular hole near the edge. 1.32 g.
Location: In the neck-band.

101. 381:4320 German coin. Friesland, Egbert II (1068–1090), cf. Dbg 526 & foll., Salmo pp. 86–90. Chipped. 0.25 g.
Location: Near the feet.

102. 383?:4337 German coin. Regensburg, Henry VI (1026–1040), Dbg 1094, Salmo 87:36–37. Pierced twice. 1.19 g.
Location: In the filling of grave 382 made on top of grave 383.

103. 383:4340 Imitation of a Samanid dirham, Andarābah, middle 10th century. Suspension loop. 2.13 g.
Location: In the neck-band.

104. 383:4349 Coin half, continental? Remains of a border of dots on the edge. Silver suspension loop. 0.80 g. (with the loop).
Location: In the neck-band?

105. 383:4353 German coin. Speier, so-called Marienpfenning without the name of the ruler, Dbg 838, Salmo 77:111–125. Same reverse type used during the reign of Henry III (1039–1056). All 16 coins of this type earlier found in Finland are from Lieto, Kuusamo and Rautu hoards, dated to about 1060 A.D. The Finnish hoards of the 1040's and 1050's are however so small that the absence of the type from them is not significant for dating. Suspension loop. 0.98 g.
Location: In the neck-band.

106. 403:4521 German coin fragment, nonclassified, 11th century. 0.11 g.
Location: Near the feet.

107. 404:4541 German coin. Goslar, Henry V as king (1106–1111). Dbg 670, Salmo 24–42. Remains of suspension loop. 0.82 g.
Location: On the left side of the corpse, with a few beads. From the neck-band?

108. 407:4627 German coin. Stade, Henry III (1039–1056), Dbg 720, Salmo 59:1–2. Chipped. 0.70 g.
Location: At the head end of the grave.

109. 412:4654 German coin. Duisburg, Henry IV (1056–1105), Dbg 327. Pierced. 0.87 g.
Location: At the foot end of the grave.

110. 412?: 64 German? coin fragment. 0.19 g.
Location: Mixed layer between top soil and sand.

111. ? :3814 Bracteate. Primitive imitation of

a miliaresion of Constantine IX (1042–1054), middle 11th century, cf. Sarvas 1973 p. 180 No. 34, fig. 11 and p. 185; Talvio 1978a fig. 5. Fragmentary. 1.28 g. Location: Top soil in the ditch between graves 344 and 345.

COIN-LIST BIBLIOGRAPHY

Ahlström = B. Ahlström, Sveriges besittningsmynt. Stockholm 1967.

Anderson, Vaabina = Walter Anderson, Der Münzfund von Vaabina. Opetatud Eesti Seltsi Aastaraamat (SBGEG) 1937: 1.

BEH = B. E. Hildebrand, Anglosachsiska mynt funna i Sverige, 2. utg. Stockholm 1881.

BMC = Stanley Lane Poole, Catalogue of Oriental Coins in the British Museum. Vol. I–III. London 1875–1877.

Bruun = L. E. Bruuns mønt og medaille samling og L. E. Bruuns gave til den Kongelige Mønt og Medaille Samling. København 1928.

Dbg = H. Dannenberg, Die deutschen Münzen der sächsischen und fränkischen Kaiserzeit I–IV. Berlin 1876–1905.

Fraehn, Rec. = Ch. M. Fraehn, Recensio Numorum Muhammedanorum Academiae Imp. Scient. Petropolitanae. Petropoli 1826.

Hävernick = W. Hävernick, Die Münzen von Köln vom Beginn der Prägung bis 1304. Köln 1935.

Ma Inv. = A. Markov, Inventarnyi katalog musul'manskich monet Imperatorskago Ermitaża. S.-Peterburg 1896.

Nützel = Heinr. Nützel, Katalog der Orientalischen Münzen (Königliche Museen zu Berlin) I–II. Berlin 1898, 1902.

Salmo = H. Salmo, Deutsche Münzen in vorgeschichtlichen Funden Finnlands. SMYA XLVII. Helsinki 1948.

Sarvas 1973 = Pekka Sarvas, Bysanttilaiset rahat sekä niiden jäljitelmät Suomen 900- ja 1000-lukujen löydöissä. Honos Ella Kivikoski. SMYA 75.

Talvio 1978 = T. Talvio, The National Museum, Helsinki, and Other Public Collections in Finland, Anglo-Saxon, Anglo-Norman, and Hiberno-Norse Coins, Sylloge of Coins of the British Isles, 25. London.

Talvio 1978a = T. Talvio, Coin Imitations as Jewelry in Eleventh Century Finland. FM 1978.

Tbg NC = C. J. Tornberg, Numi Cufici Regii Numophylacii Holmiensis (Kongl. Svenska Myntkabinettet). Upsaliae 1848.

Vasmer Friedr. = R. Vasmer, Der kufische Münzfund von Friedrichshof in Estland. SBGEG 1925.

Vasmer NZ 58 = R. Vasmer, Beiträge zur muhammedanischen Münzkunde. Numismatische Zeitschrift Bd. 58, 1925. Wien.

APPENDIX II

ANIMAL BONES IN THE LUISTARI GRAVES

Analysis by Leif Blomqvist and Mikael Fortelius

17:1195,1196	*Bos taurus*. Tooth fragments.
18:1211	*Bos taurus*. Tibia dext., distal fragment.
20:1229	*Bos taurus*. Tooth fragments.
21:1245	Caprinae sp. Tooth fragments.
24:1313	*Equus caballus*. Ulna dext.
33:1408	*Bos taurus*. Tooth fragments.
35:1448	*Canis familiaris*. P^4dext. & sin., M^4sin., fragments.
43:1510	Bovidae sp. Tooth fragments.
:1511	Caprinae sp. Tooth fragments.
51:1571	*Canis familiaris*. M_2 & M_3, fragments.
56:588	Bovidae sp. Tooth fragments.
58:465	*Bos taurus*. Fragment of left inferior molar.
68:1926–1928	*Bos taurus*. Tooth fragments.
75:1960	*Bos taurus*. Tooth fragments.
76:1982	*Arvicola terrestris*. Fragments of skull & teeth.
:1998	*Bos taurus*. Tooth fragments.
:1999	*Canis familiaris*. Maxillare dext. with P^2, P^4 & M^1; right and left mandibles with teeth; canines.
90:2060, 2061	*Bos taurus*. Tooth fragments.
97:2104	Caprinae sp. Tooth fragments.
100:594	*Bos taurus*. P_4dext.
:2195	Bovidae sp. Tooth fragments.
:2197	Caprinae sp. Tooth fragments.
109:2217	*Bos taurus*. Scapula dext., fragment.
112:2228	*Sus scrofa*. Right maxilla with M^1–M^3.
114:2234	Caprinae sp. M_2&M_3 sin., tooth fragments.
115:2274	Caprinae sp. M^2 dext. & superior premolar, M_3 sin. & tooth fragments.
130:2365	Caprinae sp. Tooth fragments.
138:2419	Bovidae sp. Tooth fragments.
140:2454	*Bos taurus*. Tooth fragments.
141:2457	Caprinae sp. Tooth fragments.
145:2484	*Bos taurus*. Tooth fragments.
:2485	*Canis familiaris*. Tooth fragments.
150:2537	*Canis familiaris*. Perioticum dext. & sin., basispenoid.
150:2539	*Canis familiaris*. Fragment of skull roof with frontals and parietals, 12 vertebral fragments, left acetabulum and fragment of radius (?).
157:2580,2581	Caprinae sp. Tooth fragments.
161:2597a	*Equus caballus*. Fragments of skull & mandible, humerus sin.
161:2597b	*Sus scrofa*. Left & right, superior and inferior canines.
168:2624	*Bos taurus*. Fragments of superior molar.
176:2665,2666	Bovidae sp. Tooth fragments.

195:2785	*Canis familiaris.* M_2 sin.
:2786	*Bos taurus.* M_1 & tooth fragments.
196:2790	*Bos taurus.* Tooth fragment.
207(221):2946	*Bos taurus.* M_2 & tooth fragments.
208:2865	*Canis familiaris.* M_2 dext. & M_2 sin., tooth fragment.
210:2899	*Bos taurus.* Fragments of ribs and spinal process.
216:2929	*Equus caballus.* Femur sin., distal fragment.
225:–	Disintegrated bone fragments.
226:829	Caprinae sp. Radius dext., distal epiphysis.
227:2988	*Bos taurus.* Skull fragment & maxilla with P^2, P^3, M^1, M^2 & M^3 dext., P^3, M^1, M^2 & M^3 sin.
235:832	*Bos taurus.* M_3 dext.
:3024	Bovidae sp. Tooth fragment.
236:3027	*Equus caballus.* Humerus dext.
238:933	*Equus caballus.* Metatarsale sin. fragm.
245:3054	*Bos taurus.* Tooth fragments.
250:3073	Bovidae sp. Tooth fragments.
258:846	Caprinae sp. M_2 sin.
259:830	Bovidae sp. Tooth fragments.
260:3084	Caprinae sp. Fragment of occiput & ear region, horn core & other skull fragments, M^1 & M^2 dext., P^2, P^3, M^1 & M^2 sin., right mandible with M_1 & M_2, left mandible with P_2, P_3, M_1, M_2 & M_3, isolated P_1, P_2 & M_2 sin., epistropheus, vertebral fragments, rib fragments, scapula dext., humerus dext., humerus sin. X 2, ulna dext., ulna sin., pelvis sin. fragment, femur sin. X 2. [At least two individuals. Shape of horn core suggests goat. (Leif Blomqvist)].
262:3087	*Bos taurus.* M^2, M^3 dext., P^3, M^2 & 2 X M^3 sin.
269:3096	*Sus scrofa.* M_1 & M_2 sin., tooth fragments.
272:3104	*Equus caballus.* Fragment of vertebra, radius dext.
280:3143	*Canis familiaris.* Perioticum dext., perioticum sin., M^1 & M^2 dext., P_3–M_2 dext., P_2–M_3 sin., left inferior canine.
281:3191	*Canis familiaris.* Skull fragments, M^1 sin., M_2 & M_3 dext., M_2 & M_3 sin., ulna dext. fragment + 2 fragments of ulnae, femur sin. fragment, fragment of unidentified metapodixal.
282:3210	*Bos taurus.* Tooth fragments.
283:3231	*Bos taurus.* Tooth fragments.
285:3266,3267	Caprinae sp. Fragments of superior left and inferior right molars, fragments of unidentified teeth.
288:3295, 3296	*Bos taurus.* Tooth fragments.
289:3306	*Canis familiaris.* Skull fragments, right maxilla with M^2, isolated M^2 sin., right and left mandibles, lower canines, tooth fragments.
291:3351	Caprinae sp. Tooth fragments.
301:–	Tooth fragments. Disintegrated.
304:3515	*Bos taurus.* Tooth fragments.
305:3519	Bovidae sp. Tooth fragments.
307:3528	Caprinae sp. Tooth fragment.
310:3545	Caprinae sp. Tooth fragments.
:3546	*Bos taurus.* P^3 sin.
315:3571	Caprinae sp. Tooth fragments.
318:3599	*Bos taurus.* Tooth fragments.
:3600	*Canis familiaris.* P^2 dext., P^2 sin., M^2 sin., mandible with M_2, isolated P_4 dext., M_2 sin.
319:3615	Bovidae sp. Tooth fragments.
324:–	Tooth fragments. Disintegrated.
325:3716	*Bos taurus.* Tooth fragments.
327:3719	Caprinae sp. Tooth fragments.
329:3741	*Bos taurus.* Tooth fragments.
330:3747	*Bos taurus.* Tooth fragments.
338:3790	*Bos taurus.* Tooth fragments.
344:3829	Bovidae sp. Tooth fragments.
345:3854	*Canis familiaris.* P^2 sin., P^4 sin., M^2 sin., M_2 dext., M_2 sin.
348:–	*Canis familiaris?* Disintegrated fragments.
349:–	Disintegrated bone fragments.
353:4017–4020	*Bos taurus.* M_1 dext., P_3 sin., M_1 sin., M_3 sin., fragments of mandible and teeth.
359:4117	*Canis familiaris.* M_1 dext.
366:268	Caprinae sp. Tooth fragments.
377:–	Tooth fragments. Disintegrated.
381(413):4306	*Bos taurus.* P^3 sin., M_1–M_3 sin., tooth fragments.
393:4463	Caprinae sp. Tooth fragments.
:4464	Bovidae sp. Tooth fragments.
400:4488	*Bos taurus.* Tooth fragments.
410:–	Tooth fragments. Disintegrated.
421:20552:5	Caprinae sp. Tooth fragments.

Mikael Fortelius

DOGS IN EURA

The material of dog bones and teeth is much too fragmentary to allow morphological, let alone quantitative, analysis in terms of races. Only a few very general conclusions may be reached.

As far as can be inferred from the teeth, the Eura dogs were of intermediate size, close to the Foxhound specimen used for comparison (tables 1–3). Due to the imperfect state of preservation the measurements are slightly uncertain, but a fair amount of size variation seems to be present.

Fig. 1 shows a double logarithmic plot of the dimensions of the lower carnassials from Eura together with a few Recent specimens for comparison. Except for one tooth, the Eura dogs seem to have a fairly continuous size distribution, suggesting perhaps that they come from one interbreeding population rather than from different »races». The tooth that falls outside the main group (No. 18000:2865) is larger and relatively longer than the others, but the material is far too small for any definite conclusion to be made regarding its significance. It would obviously be rash to conclude, on the support of a single tooth, that two (or more) races were present at Eura, but neither can this possibility be ruled out *a priori*.

TABLE 1: Comparative measurements of lower carnassials of dogs from Eura (in mm.)

		18000:2865	18000:3143	18000:3191	18000:3306	18000:3600	18000:3854	6127:12	11063:686	Median and standard deviation	Finnish Spitz ♂ Mus.zool. 100/1960	Large Mongrel Spitz Mus.zool. 236/1960	Swedish Foxhound ♀ Mus.zool. 122/1960	Alsatian Mus.zool. 234/1960	Wolf ♀ Mus.zool. 1351
Length at base of crown	Dex.	23.4	19.5	(20)	20.4	19.6	21.1	20.5	20.9	20.48	18.4	23.0	20.8	23.7	27.4
	Sin.	–	19.7	20.1	20.0	19.7	21.4	–	–	s=1.06	18.4	22.6	20.8	23.7	27.5
Breadth at base of crown	Dex.	9.0	8.5	7.8	8.4	7.5	8.1	8.5	9.0	8.26	7.5	9.3	8.0	9.7	11.8
	Sin.	–	(8)	8.0	8.5	7.5	8.6	–	–	s=0.49	7.5	9.4	8.1	(10)	11.5

In the absence of sufficient comparative material and in view of the extremely fragmentary state of preservation very little can be said of the non-dental material. The few fragments of the skull roof that are present show well developed sagittal and transversal crests, while the skull roof itself appears to have been rounded, suggesting the Spitz rather than the Foxhound.

It is not inconceivable that the bones would yield more information if viewed in the light of exhaustive comparative material. At present, however, it may only be tentatively suggested that the remains represent a fairly homogeneous although variable population of medium-sized dogs. The possibility that the population was one with certain Spitz traits, such as a rounded skull roof, is indicated.

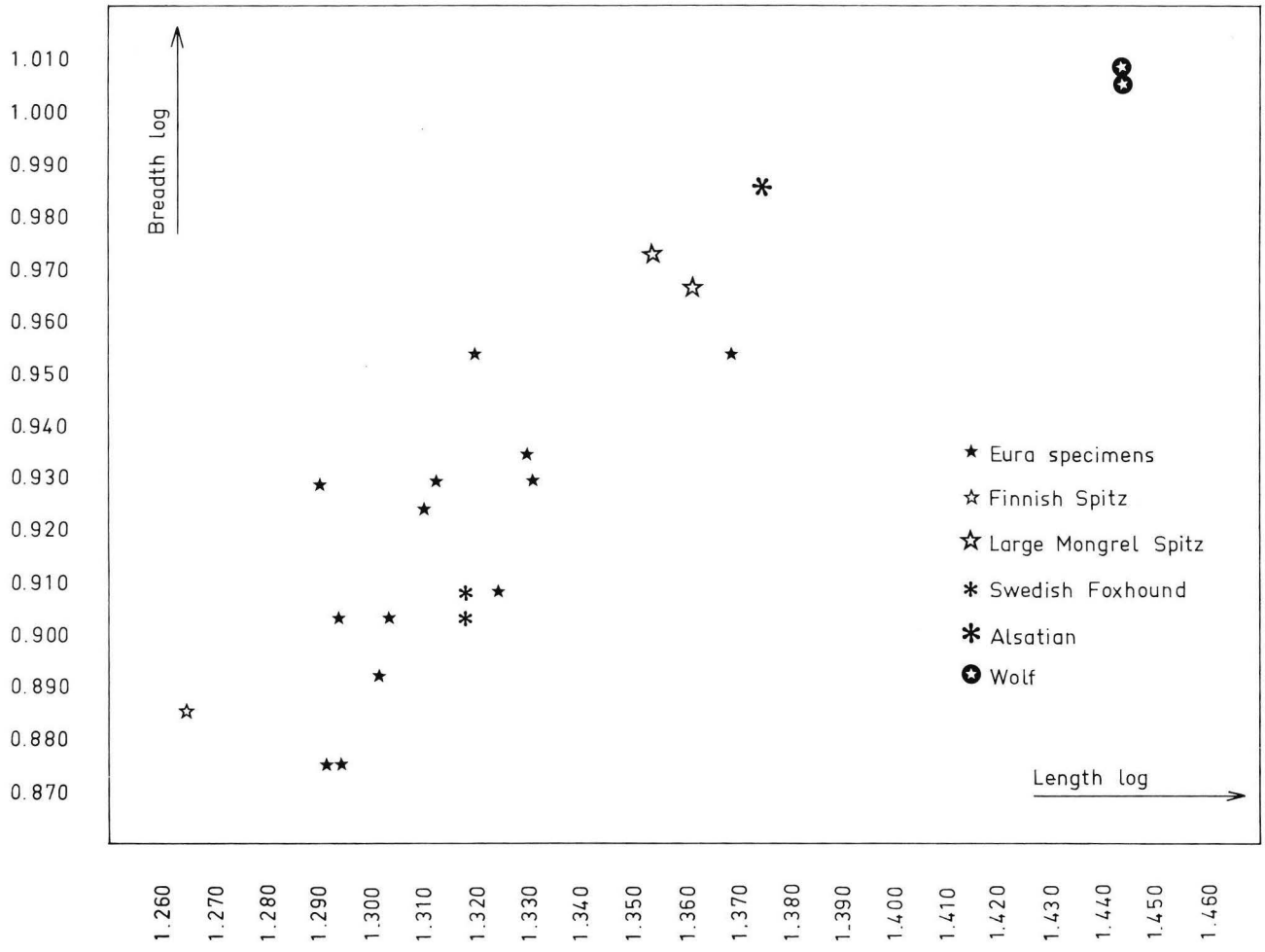

Fig. 1. Double logarithmic plot of dimensions of lower carnassials in dogs from Eura, compared with certain modern races. Data from table 1.

TABLE 2: Comparative measurements of lower cheek teeth (except carnassials) of dogs from Eura (in mm.)

		P_2	P_3	P_4	M_2	M_3
18000:1571 (left)	Length				7.8	
	Breadth				5.7	
18000:3143 (right)	Length		10.6		8.9	4.3
	Breadth		5.2		6.5	4.5
18000:3143 (left)	Length	8.2	10.7	11.3	(9)	
	Breadth	4.4	5.2	5.8	6.4	
18000:3191 (right)	Length				(8)	
	Breadth				6.1	
18000:3191 (left)	Length				(8)	
	Breadth				6.1	
18000:3854 (left)	Length				8.5	4.3
	Breadth				6.4	3.6
6127:12 (right)	Length			10.2	8.0	
	Breadth			5.2	6.1	
11063:686	Length			9.7	7.3	4.2
	Breadth			5.8	5.8	4.2
Finnish Spitz ♂ Mus.zool. 100/1960	Length	7.0	8.2	10.2	7.7	3.8
	Breadth	3.6	4.0	5.1	6.1	3.5
Large Mongrel Spitz Mus.zool. 236/1960	Length	9.0	11.4	12.5	9.3	4.7
	Breadth	4.8	5.6	6.4	7.4	3.9
Swedish Foxhound ♀ Mus.zool. 122/1960	Length	9.5	10.7	11.5	9.2	
	Breadth	4.6	5.0	5.6	6.9	
Alsatian Mus.zool. 234/1960	Length	9.7	12.4	13.1	9.1	5.3
	Breadth	4.8	5.5	6.6	7.3	4.5
Wolf ♀ Mus.zool. 1351	Length	11.3	13.4	15.0	10.2	
	Breadth	5.5	6.3	7.6	7.4	

TABLE 3: Comp. measurements of upper teeth of dogs from Eura.

		p^2	p^3	p^4	M^1	M^2
18000:3143	Length					7.0
	Breadth					10.6
18000:3600	Length	9.5	10.0			
	Breadth	4.3	5.1			
18000:3191	Length				11.3	
	Breadth				13.5	
11063:686	Length			16.3	10.5	6.3
	Breadth			8.7	14.3	9.3
Finnish Spitz ♂ Mus.zool. 100/1960	Length	8.5	9.8	14.8	10.5	6.0
	Breadth	3.6	4.2	8.6	11.6	8.3
Large Mongrel Spitz Mus.zool. 236/1960	Length	11.7	13.0	20.6	13.7	7.7
	Breadth	4.9	5.3	12.0	17.1	10.8
Swedish Foxhound ♀ Mus.zool. 122/1960	Length	10.6	11.9	17.5	12.2	7.0
	Breadth	4.4	5.0	9.7	13.3	9.8
Alsatian Mus.zool. 234/1960	Length	11.5	(14)	21.8	13.5	(7)
	Breadth	4.5	5.8	11.8	16.1	10.1
Wolf ♀ Mus.zool. 1351	Length	13.7	15.3	25.4	17.3	8.4
	Breadth	5.8	6.5	14.5	17.6	12.0

1. The beginning of the Luistari excavations. In the foreground the ditch from which the silver-ornamented sword was found. From N.

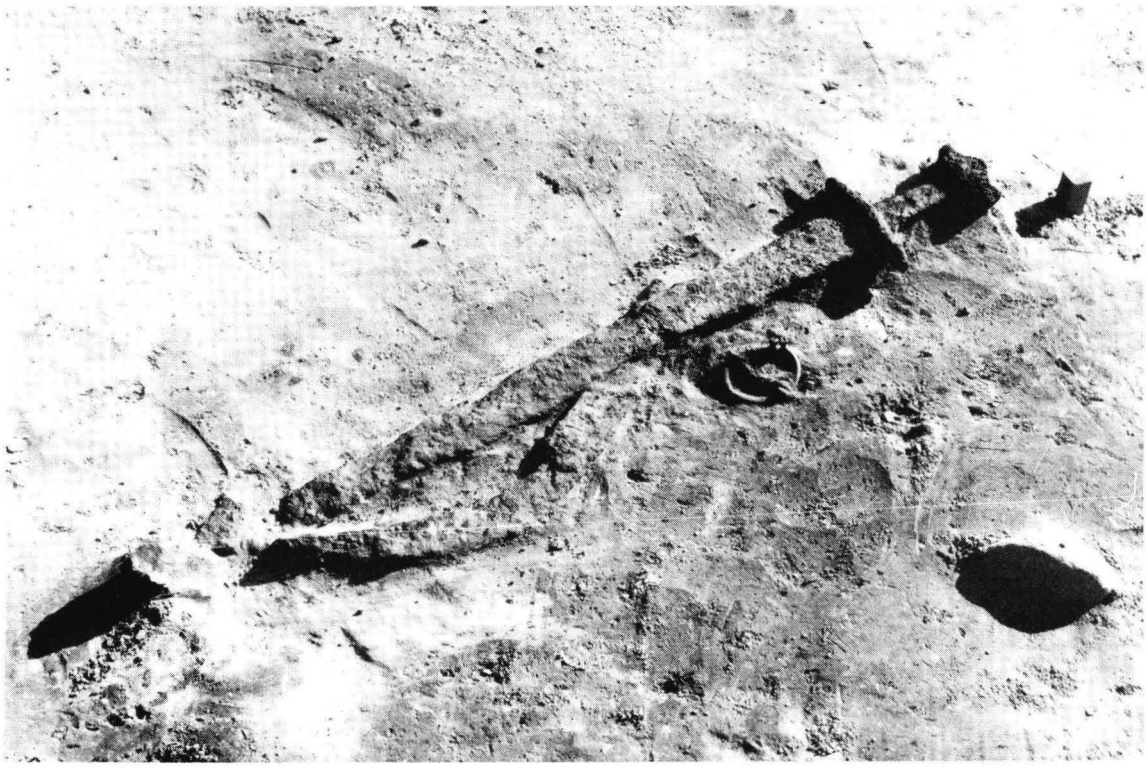

2. Brooch, scythe and sword *in situ* in grave 15. From NE.

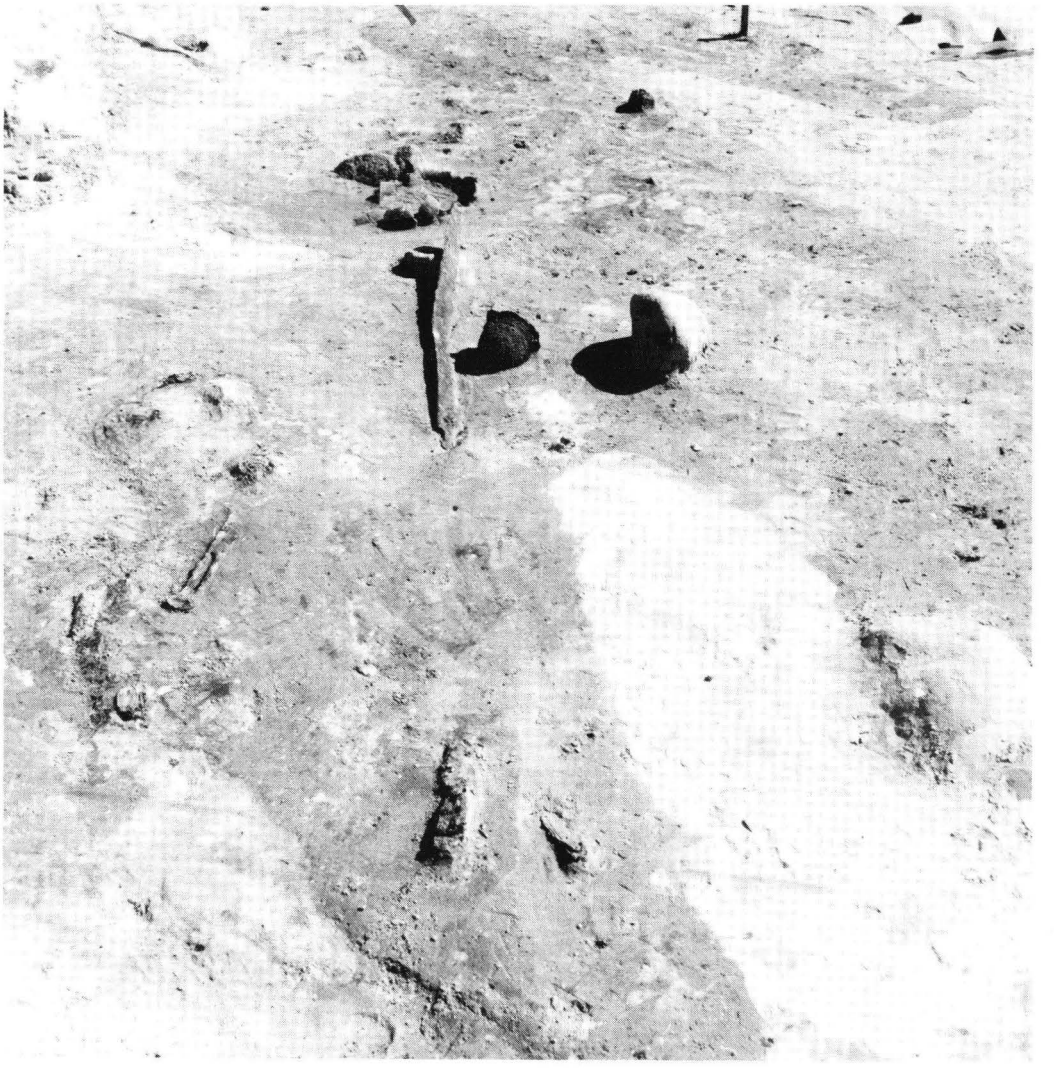

3. The find layer of grave 17 on the left, on the right grave 52. From W.

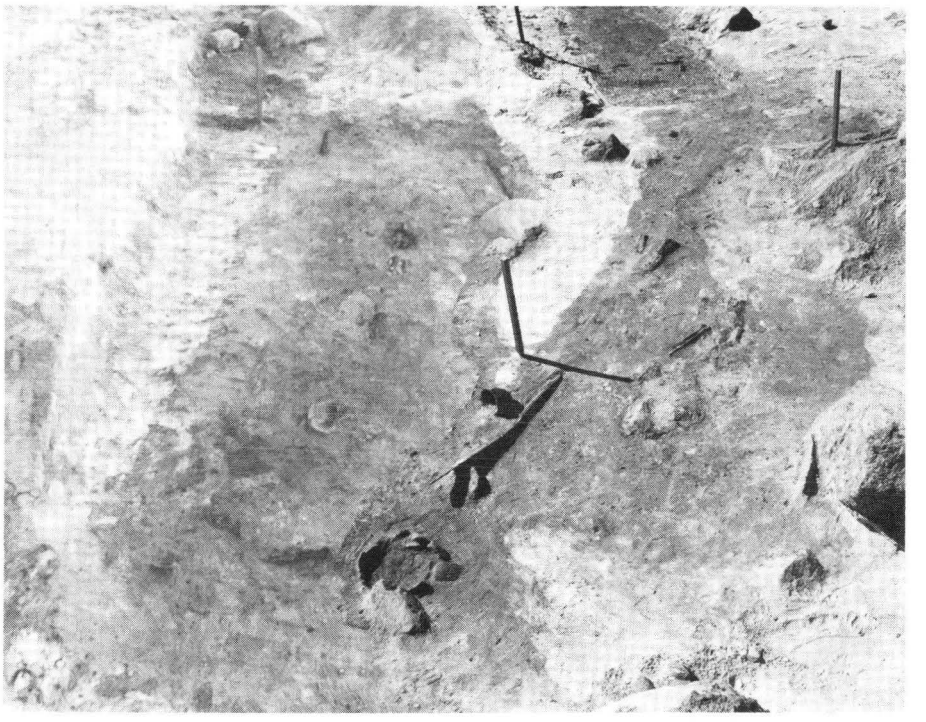

4. On the left find layer of grave 52, on the right grave 17. From E.

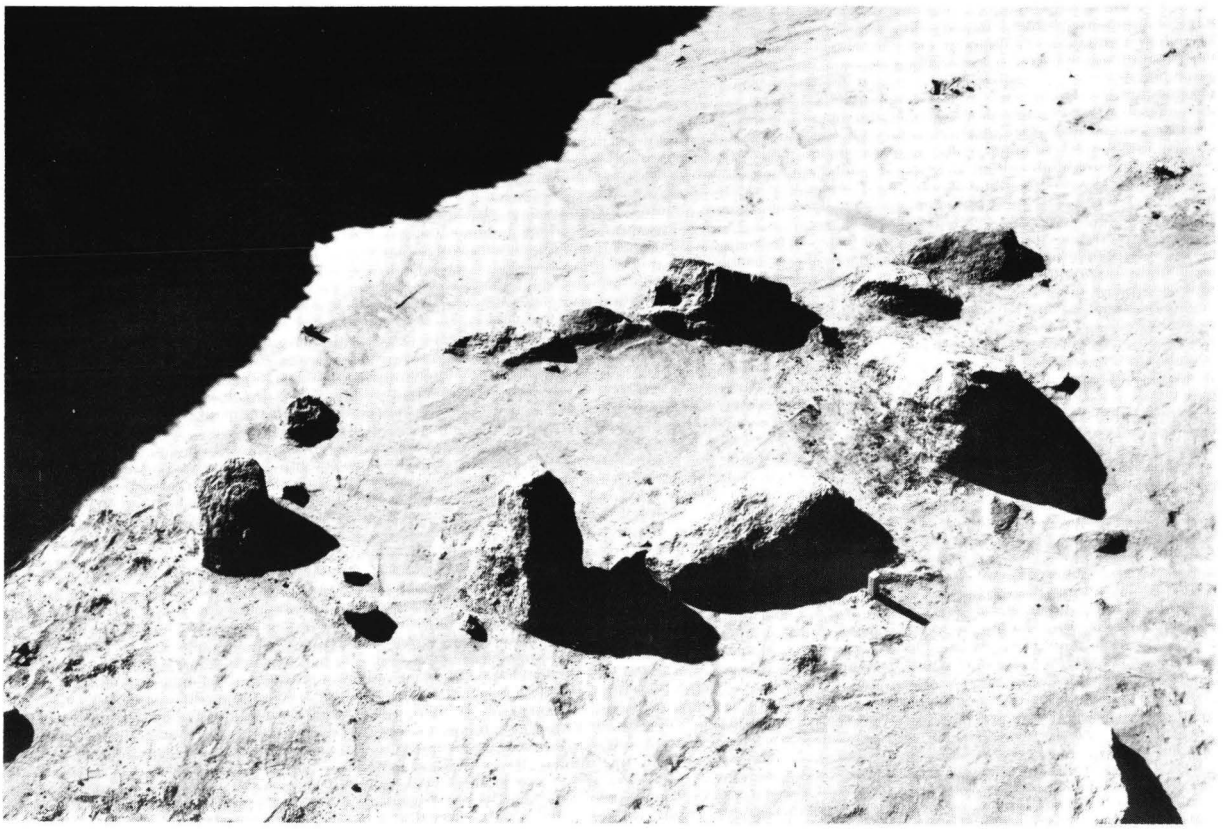

5. Stone-setting on grave 20. From N.

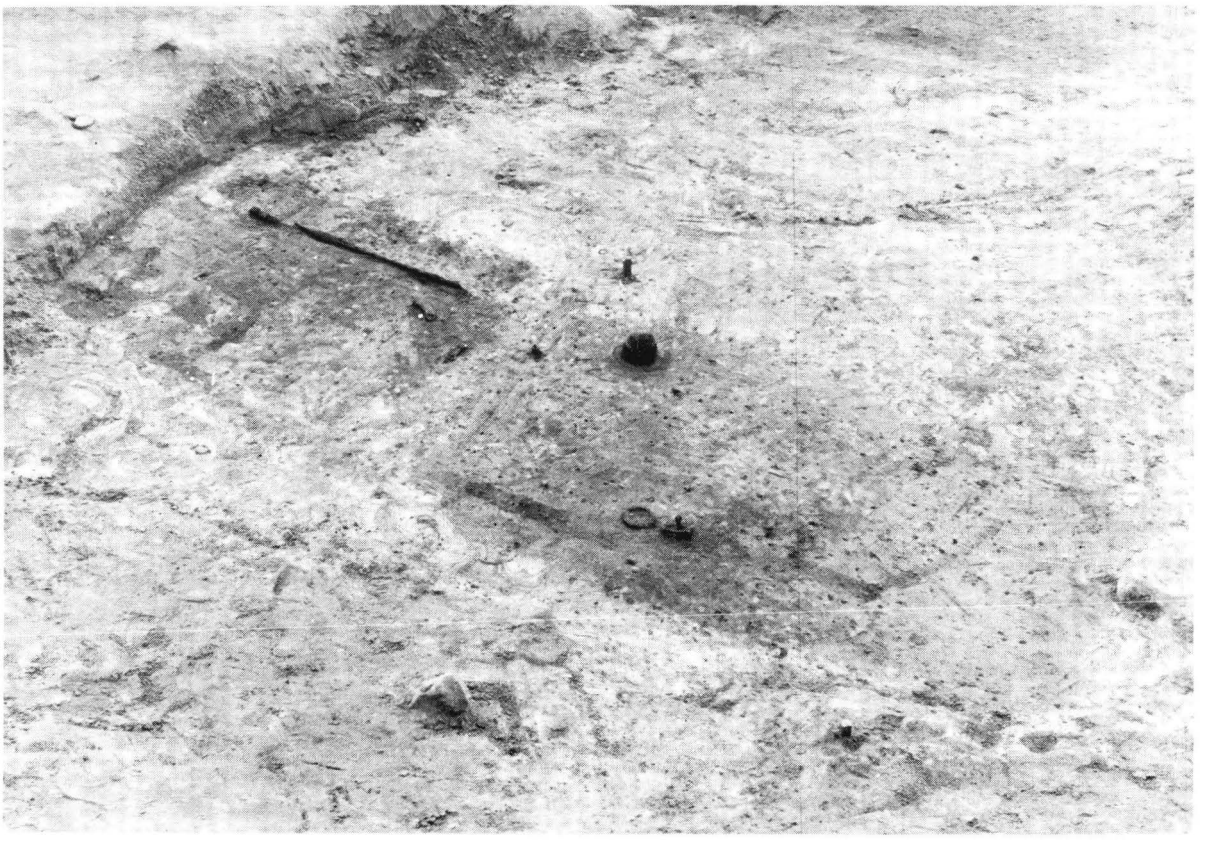

6. Find layer in grave 20. From E.

7. Graves 25 and 14 after removing of top soil. From NE.

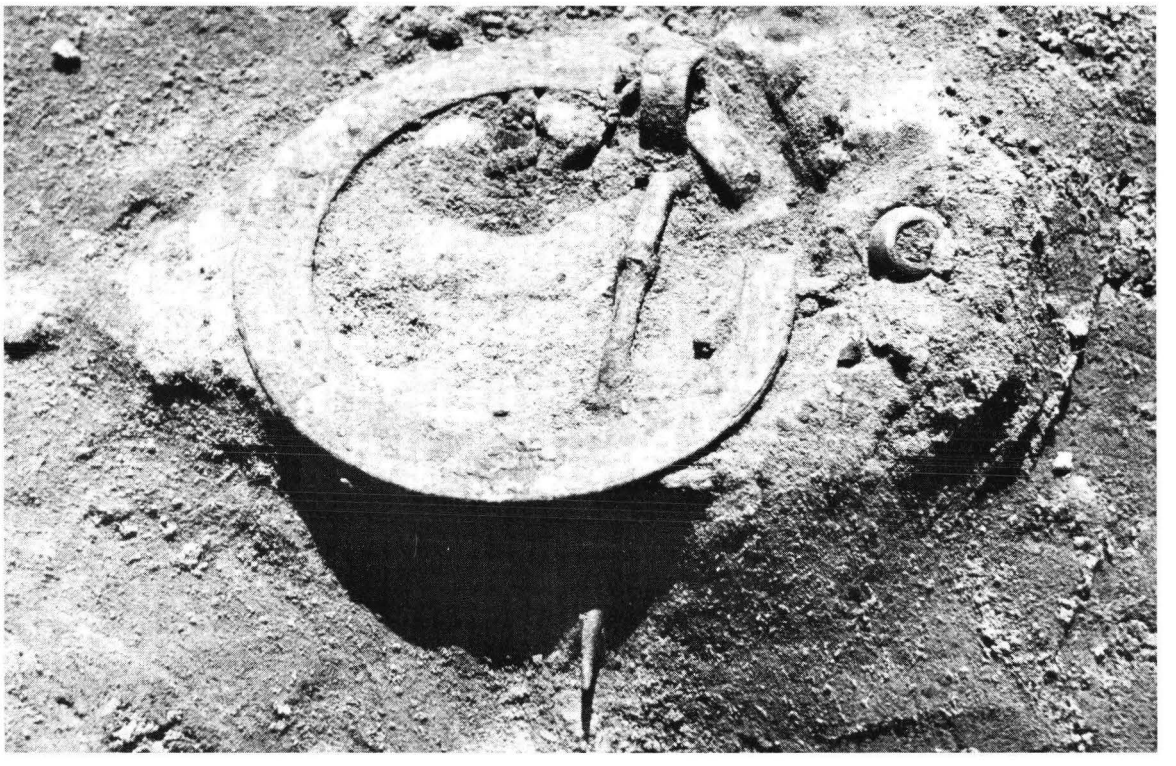

8. Silver brooch in grave 25 *in situ*.

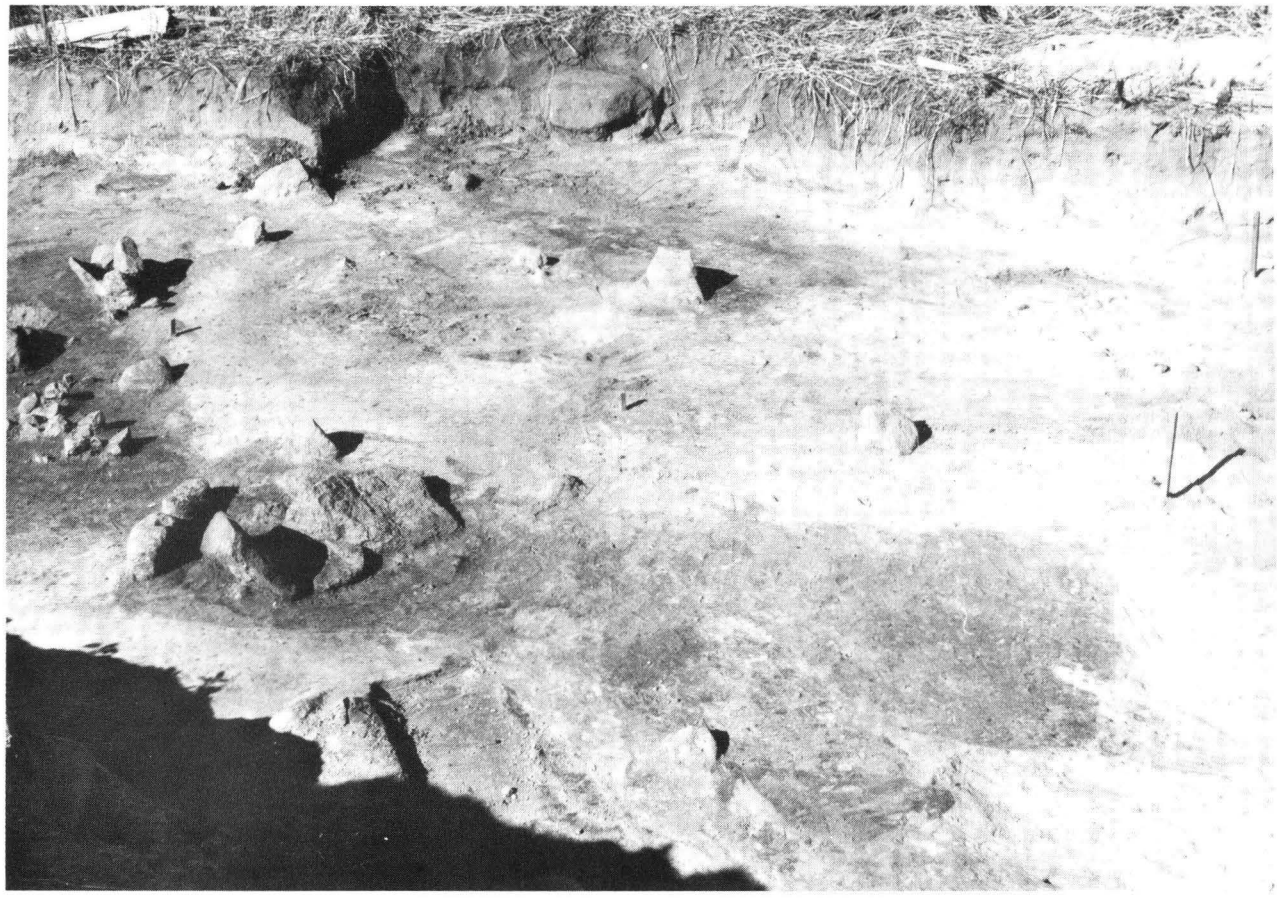

9. In the foreground graves 26 and 37, the pit is grave 38; in the background graves 21 and 22 and on the left grave 20. From ENE.

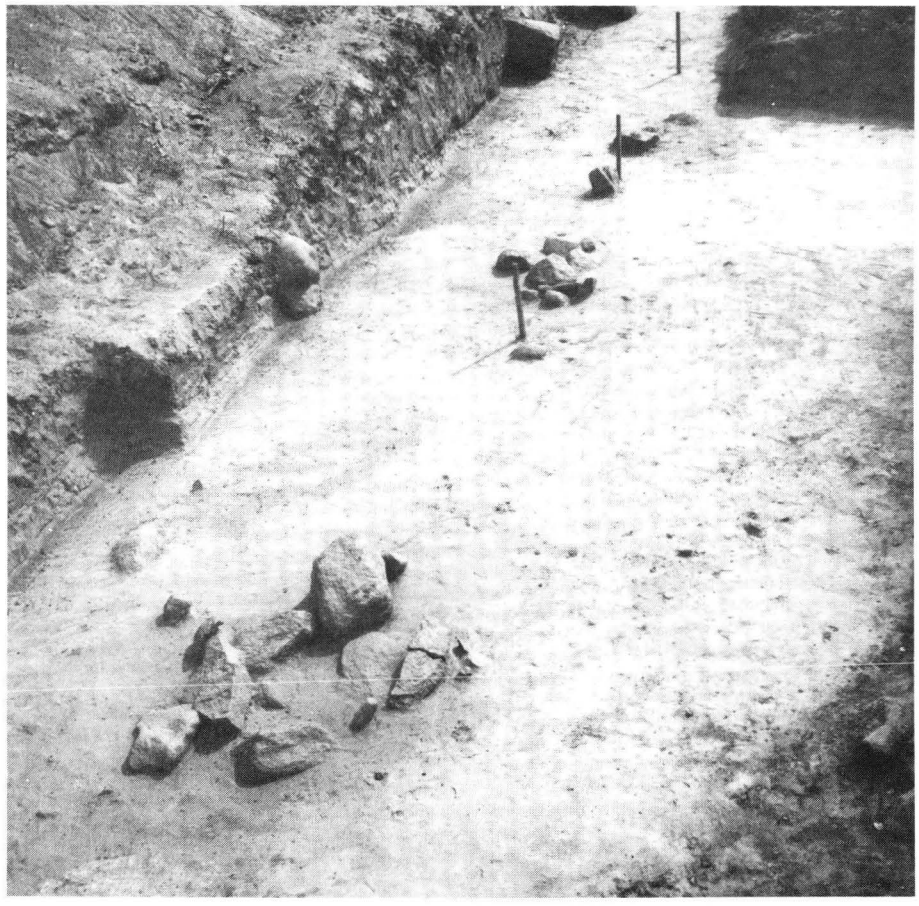

10. Graves 30 and 74 in the foreground, graves 32 and 132 as one darker trace on the left in the central part, graves 33 and 34 in the background. From NWN.

11. End stones in grave 40. From S.

12. Penannular brooch and knife in grave 40. From N.

13. Stone-setting on grave 51, in the foreground grave 44. From E.

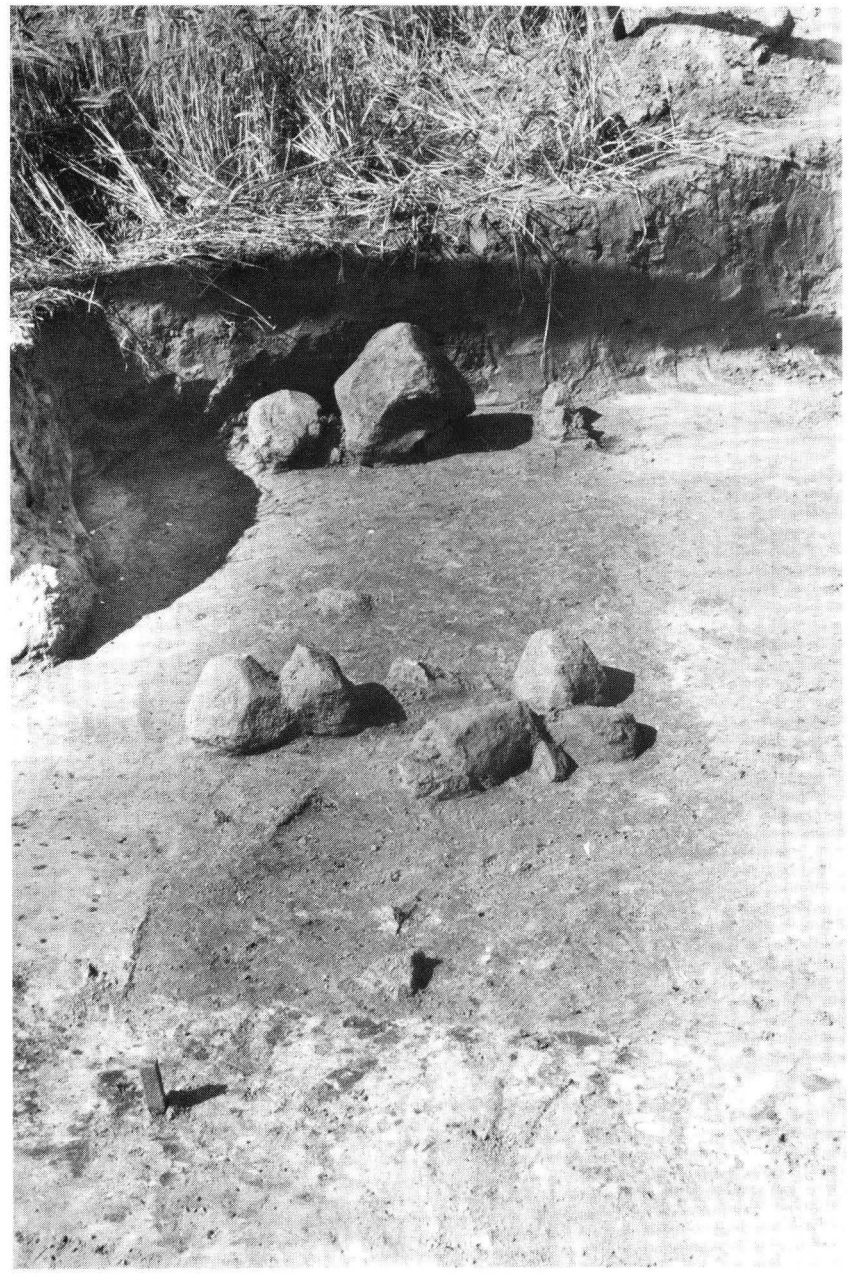

14. Clay vessel and spearheads in grave 51. From E.

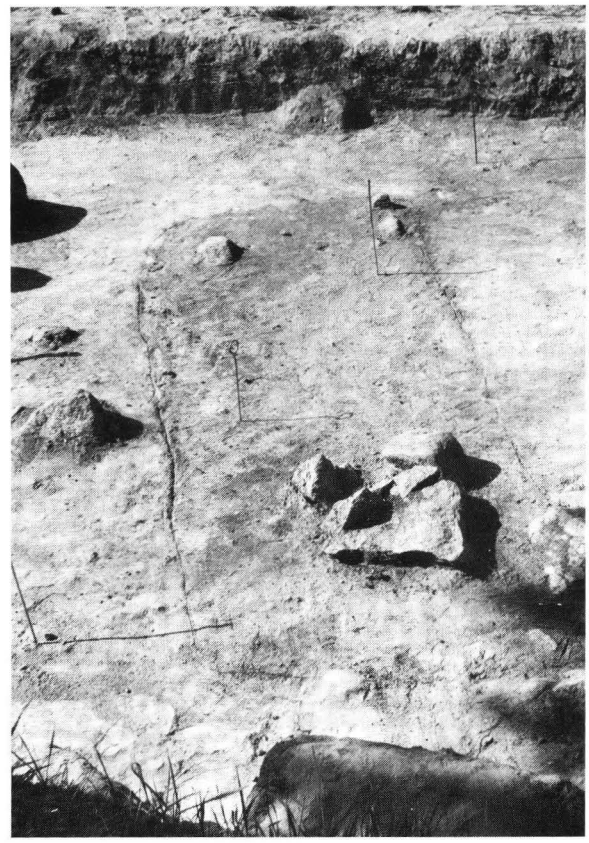

15. Stone-setting on grave 63. From NE.

16. Stone-setting on grave 75. From above.

17. Find layer in grave 75. From above.

18. Stone-setting on grave 45. From directly above.

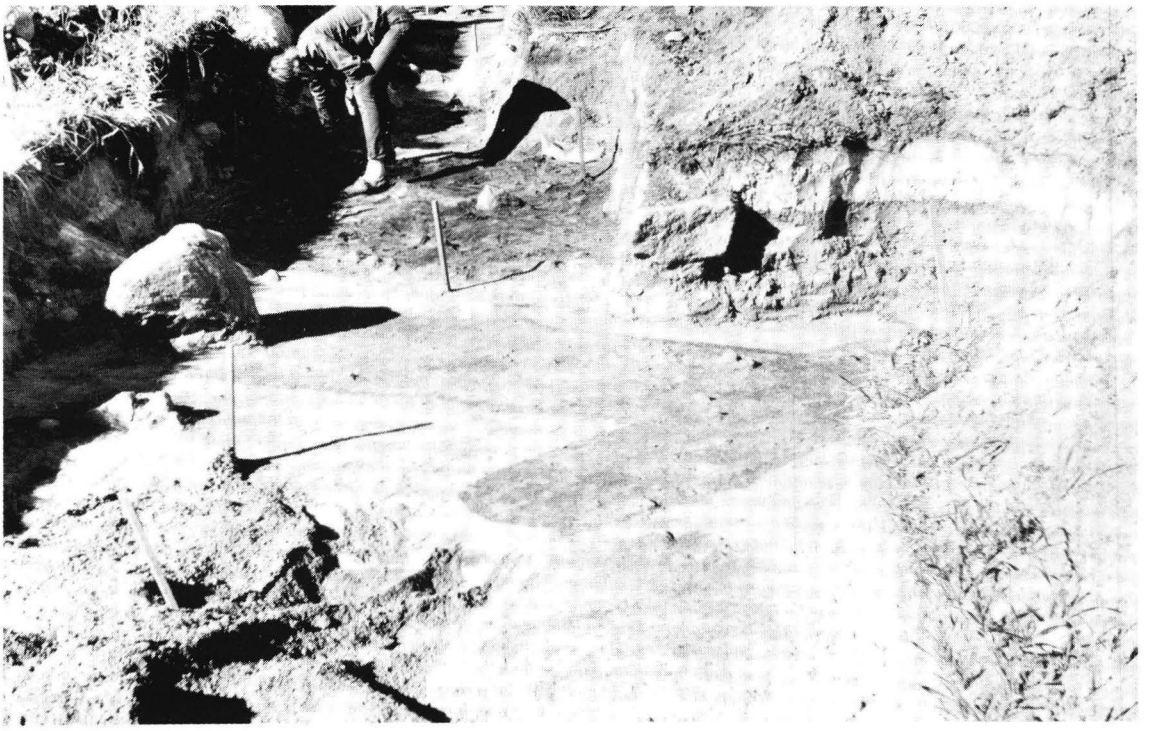

19. Grave 90 when its boundaries began to appear clearly. From S.

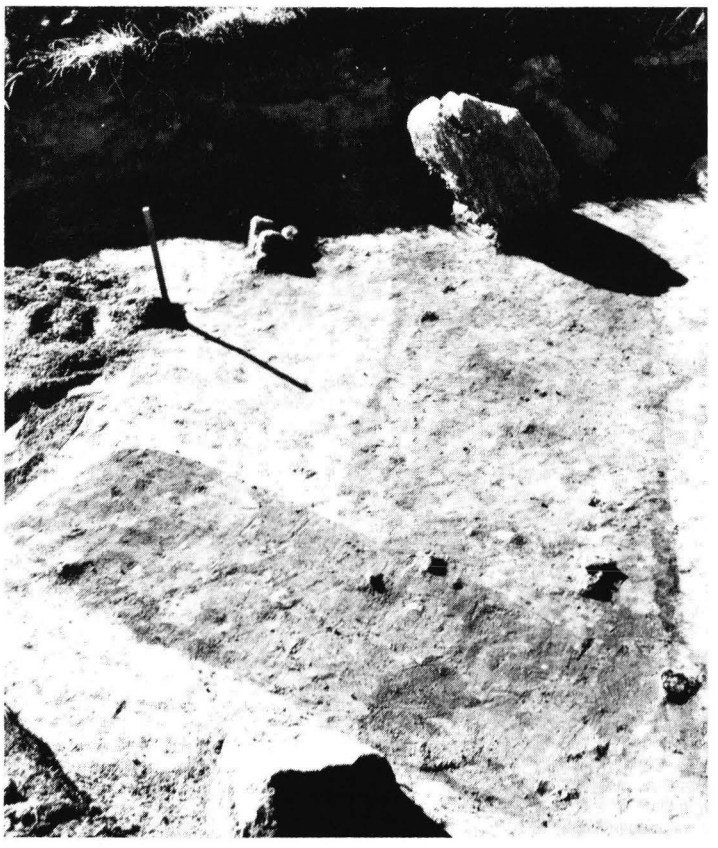

20. Grave 90 about 10 cm below the level above. In the foreground grave 88. From E.

21. Find layer in grave 90. From E.

22. Stone-setting on grave 97, in the foreground grave 119, in the background grave 122. From S.

23. Graves 97 and 119 about 15–20 cm above the bottom. From S.

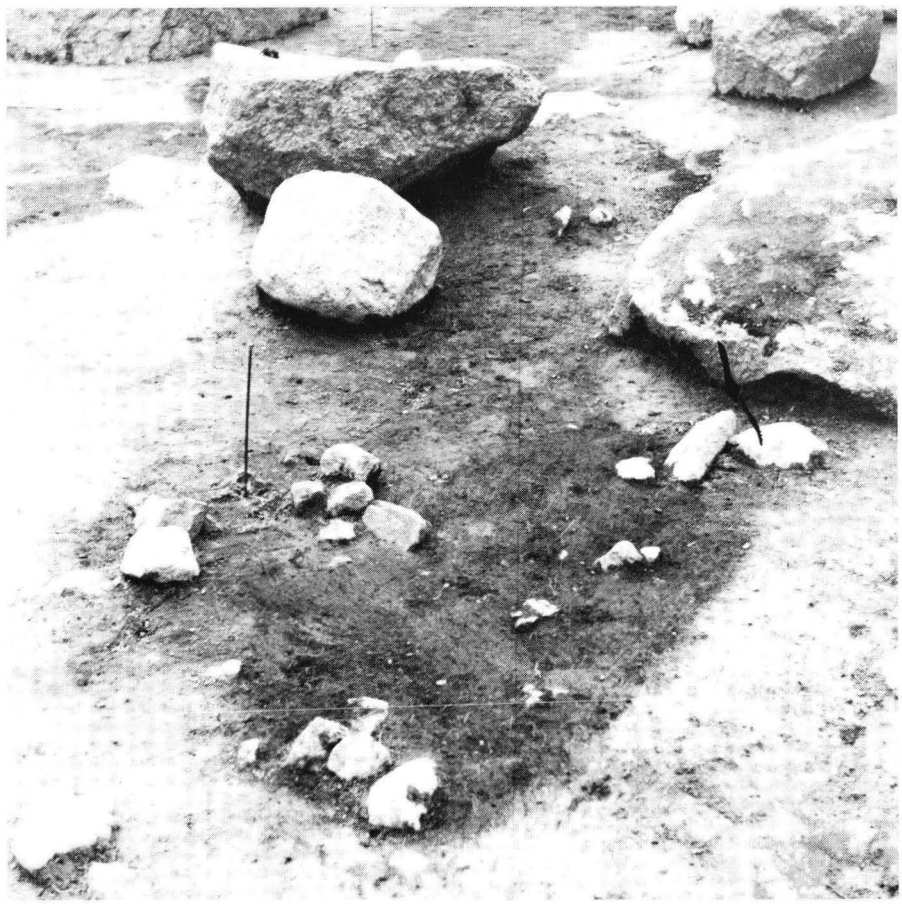

24. Graves 99 and 117. The flat stone in the background was perhaps originally standing. From N.

25. Grave 120 and the surrounding area with graves 65, 77, 129, 131, 133–137, 139, 140, 162–164 and 417. On the right remains of a building. From SE.

26. Grave 120 and graves 65, 131, 133, 134 and 417 on top of it. From NW.

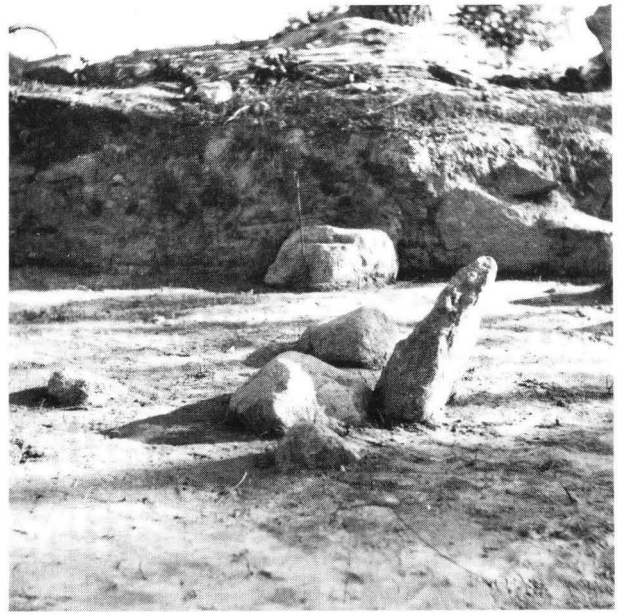

27. Stone-setting at the foot end of grave 120. From S.

28. Ring of the spear-shaft *in situ* in grave 120. From above.

29. Graves 112–114. From SSE.

30. Stone-setting on grave 118. In the background grave 115. From E.

31. Graves 145, 150 and 183 excavated as far as find layer. In the middle tools in grave 145, on the left remains of the dog in grave 150 and in the background clay vessel in grave 183. From NE.

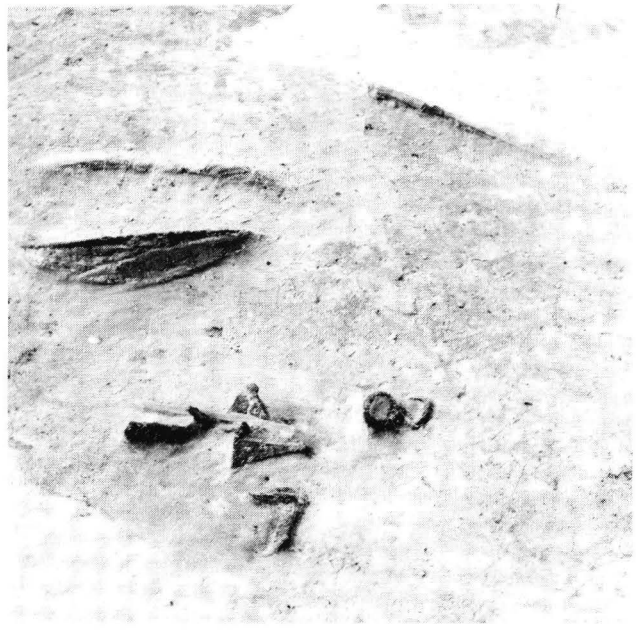

32. Tool group in grave 145. From E.

33. Find layer in grave 225 and grave 229. From NW.

34. Finds in the east end of grave 225 *in situ*. From NW.

35. Graves from the foreground to the background 195, 196, 188, 161, 148, 149, 151, 197, 138 and 147. From SE.

36. Remains of a horse in grave 161 in situ. From NW.

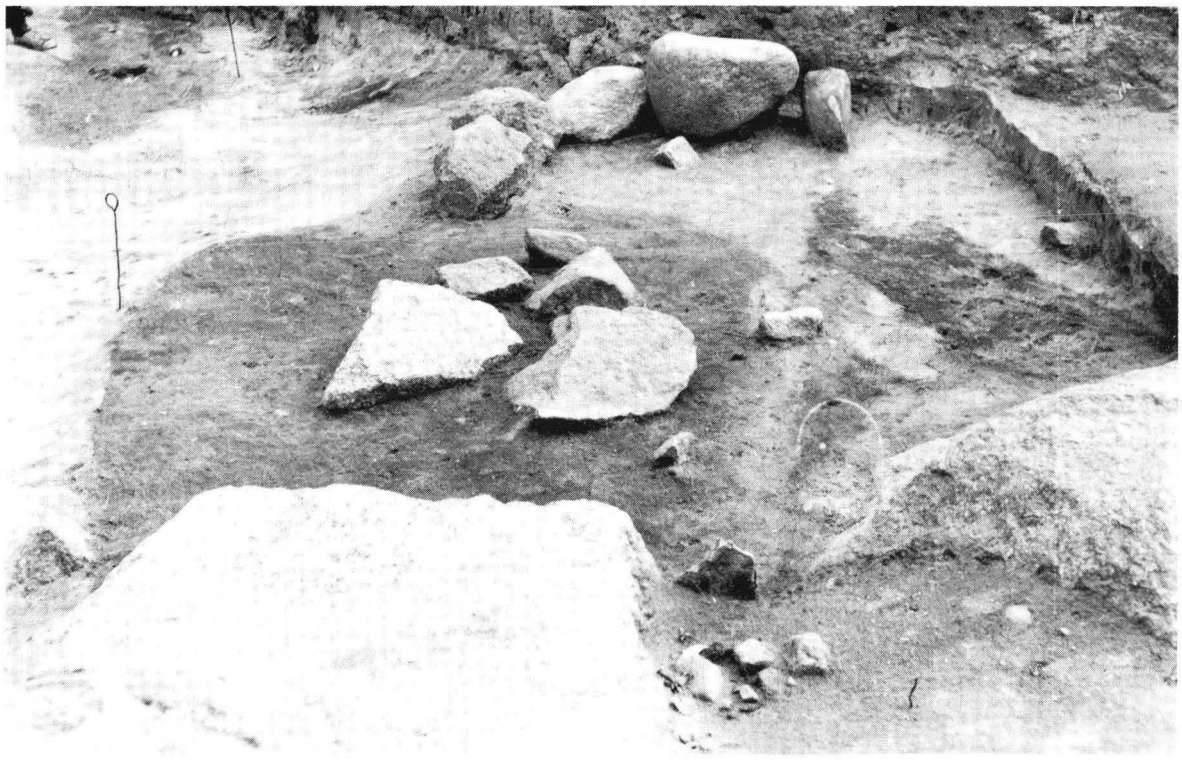

37. Stone-setting on grave 195. From SW.

38. Grave 195 and graves 194, 196 and 188 on top of it about 10 cm below the level above. Almost from N.

39. Grave 281 after the removing of top soil. From ENE.

40. Graves 282 and 342 after the removing of top soil. From E.

41. Remains of the dog's skull at the west end of grave 281 From S.

42. Graves 281 and 282 from above. Find layer in grave 281 still partly covered.

43. Find layer in grave 281. From ENE.

44. Stone-setting on grave 283. From ESE.

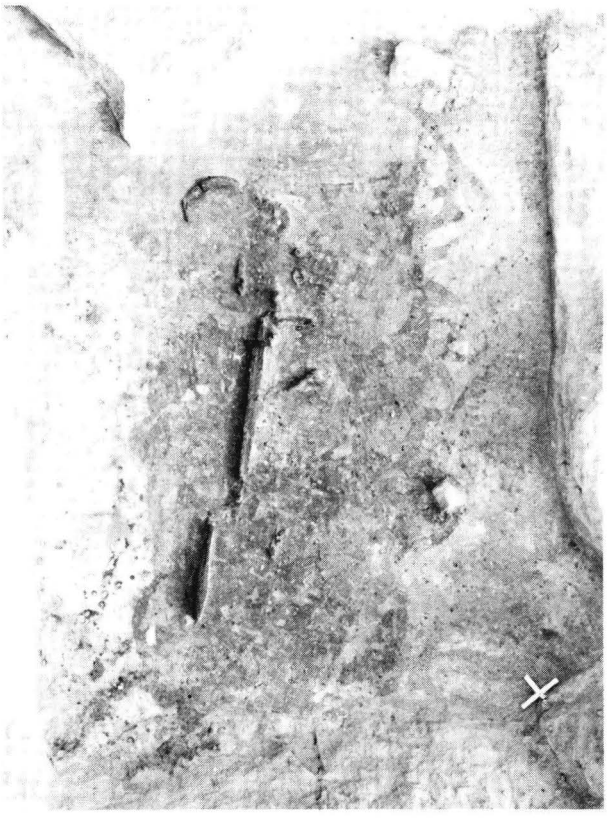

45. Find layer in grave 283. From above.

46. Dark streaks on the bottom of grave 288. In the foreground graves 310 and 311. From NE.

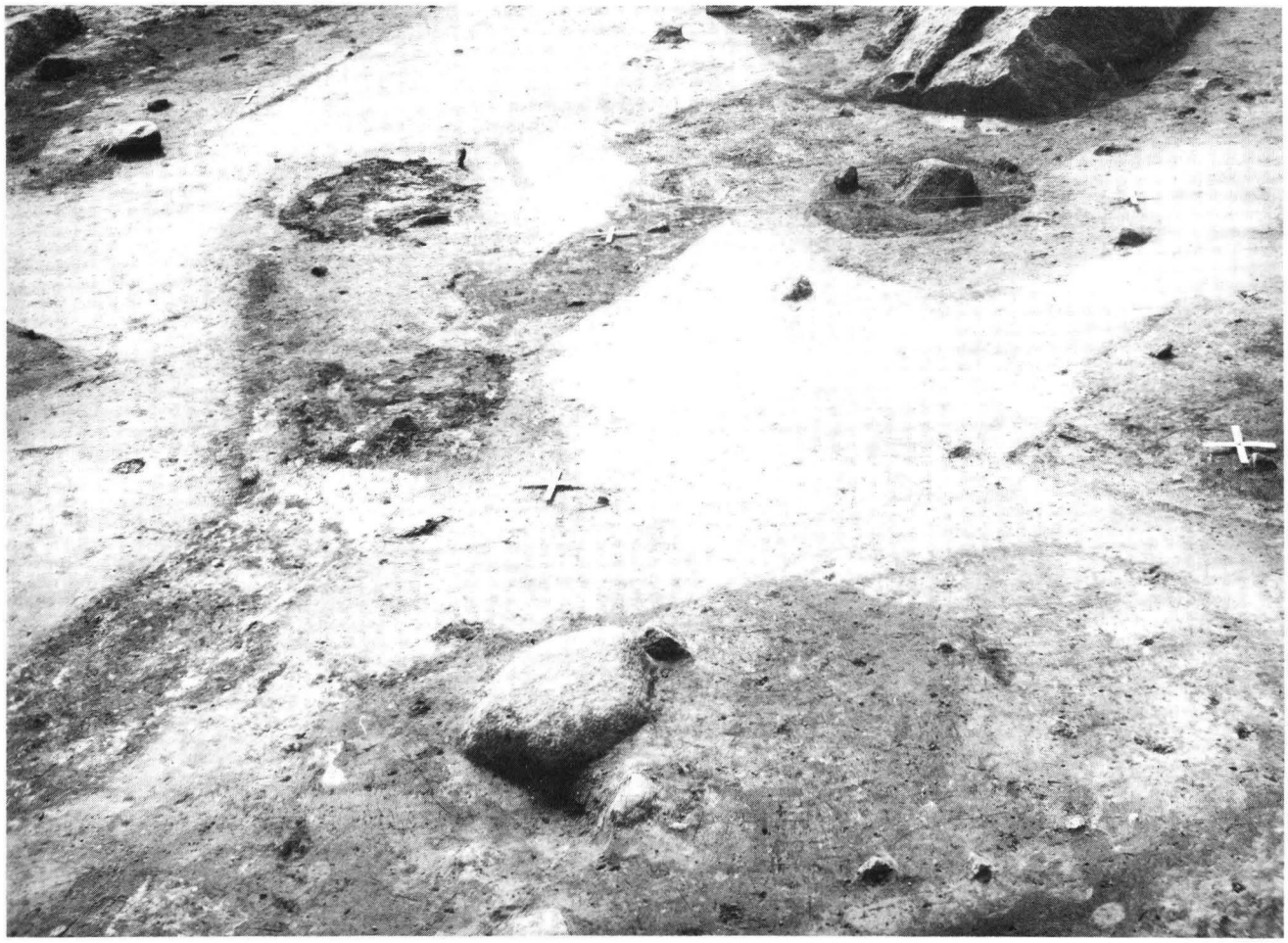

47. Graves 280 and 284 and partly on top of them graves 286 and 287. In the foreground grave 288 with a later pit in the middle. From N.

48. Stone-setting on grave 335. In the background graves 330, 333 and 334. From ENE.

49. Graves 297, 309 and 316, in the foreground a ditch. From E.

50. Clay vessel on a stone in grave 297.

51. Vessel fragments in grave 316 *in situ*.

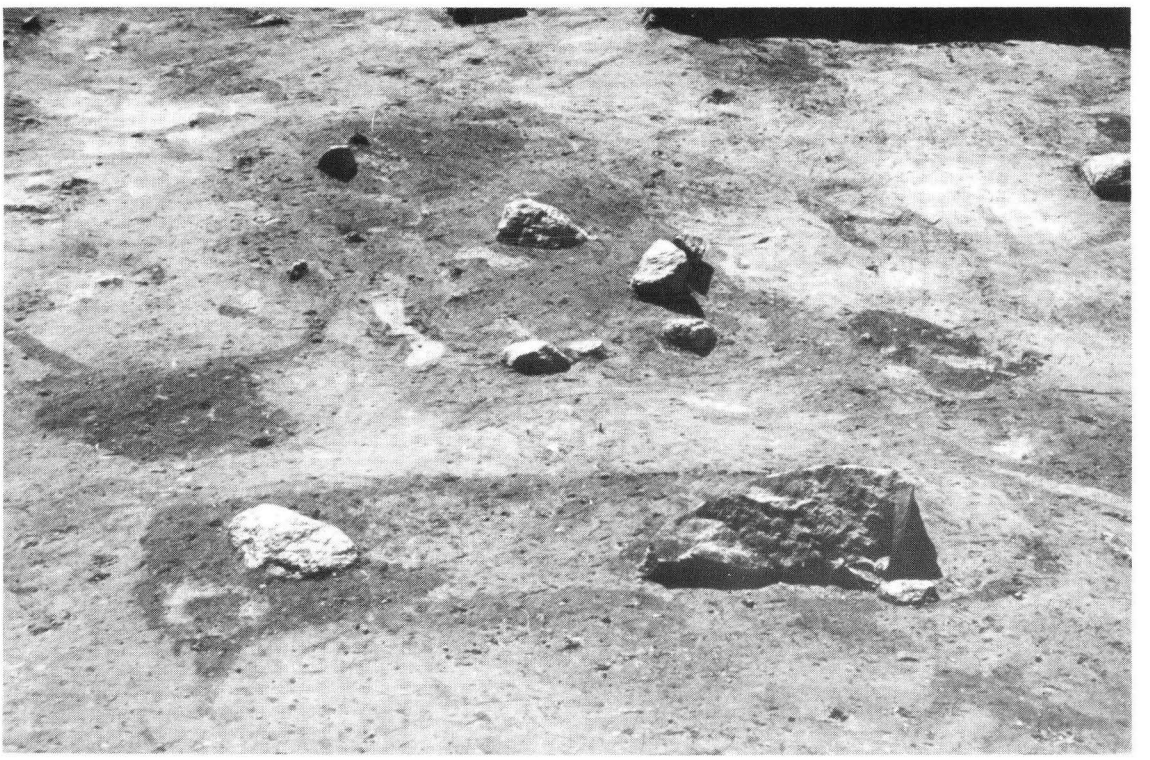

52. Grave 290 in the foreground, grave 285 in the background. On the right grave 336. From N.

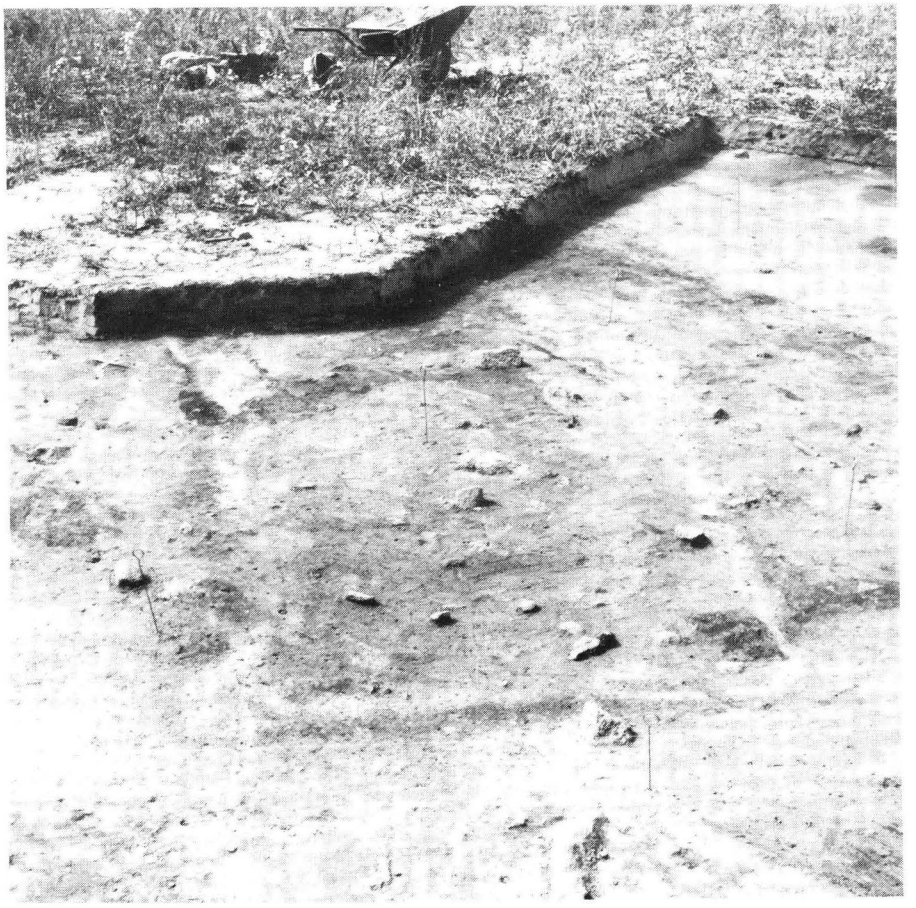

53. Grave 295 after the removing of top soil. Darker spot in the middle probably a later pit. From NE.

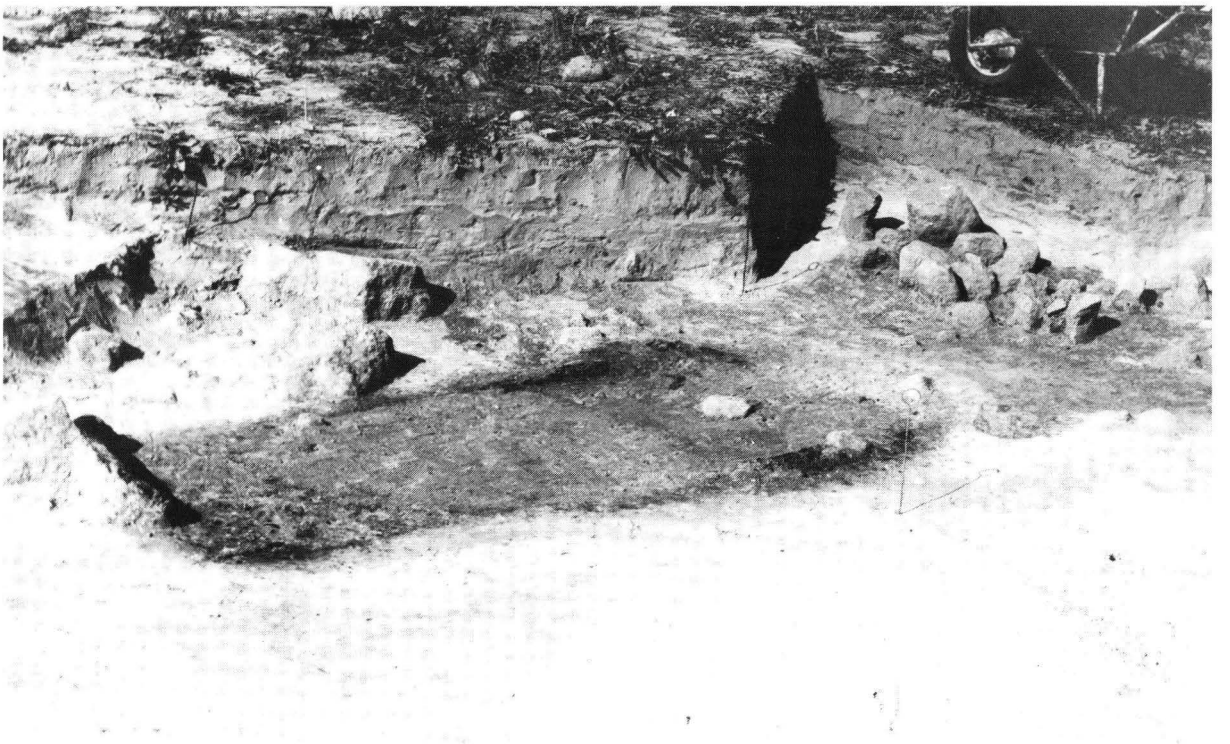

54. Grave 343. In the background a ditch and behind it the stone-setting of grave 345. From E.

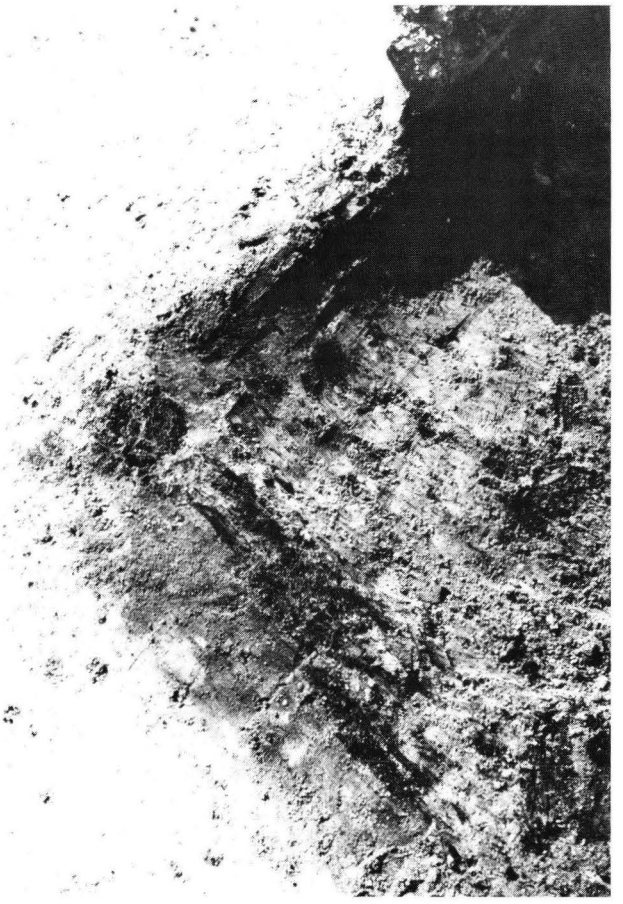

55. East corner in grave 343. From above.

56. Upright pile in grave 343. From above.

57. Graves 315, 304, 303 and 317. From ENE.

58. Graves 304, 303 and 317, find layers. From NW.

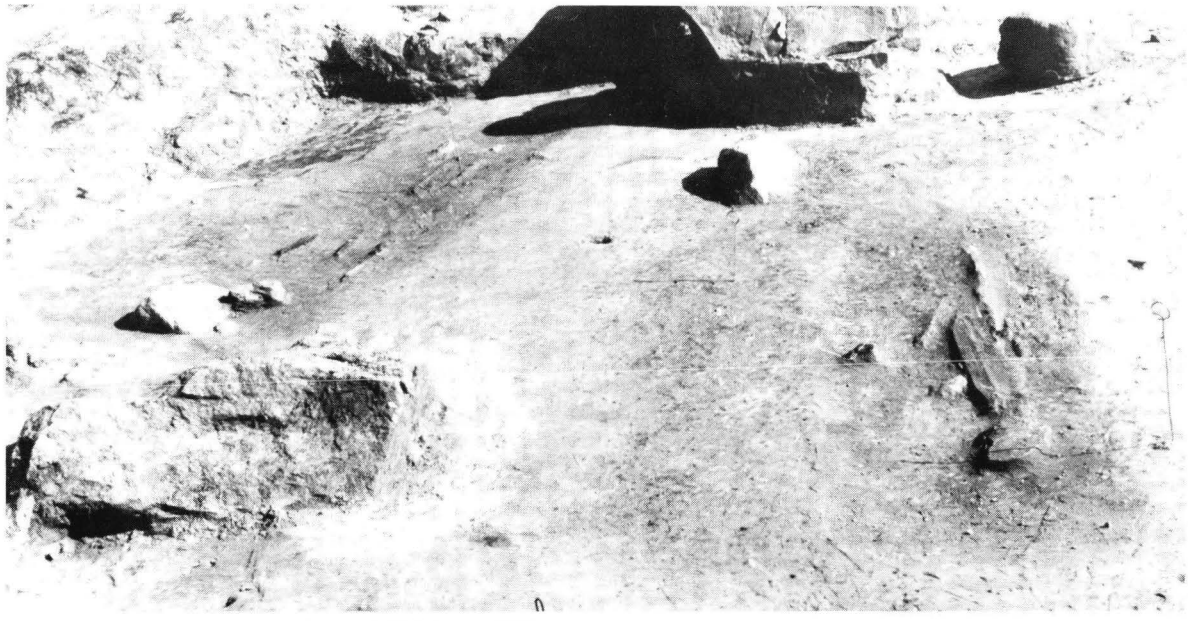

59. Find layers in graves 315 and 304 from NW.

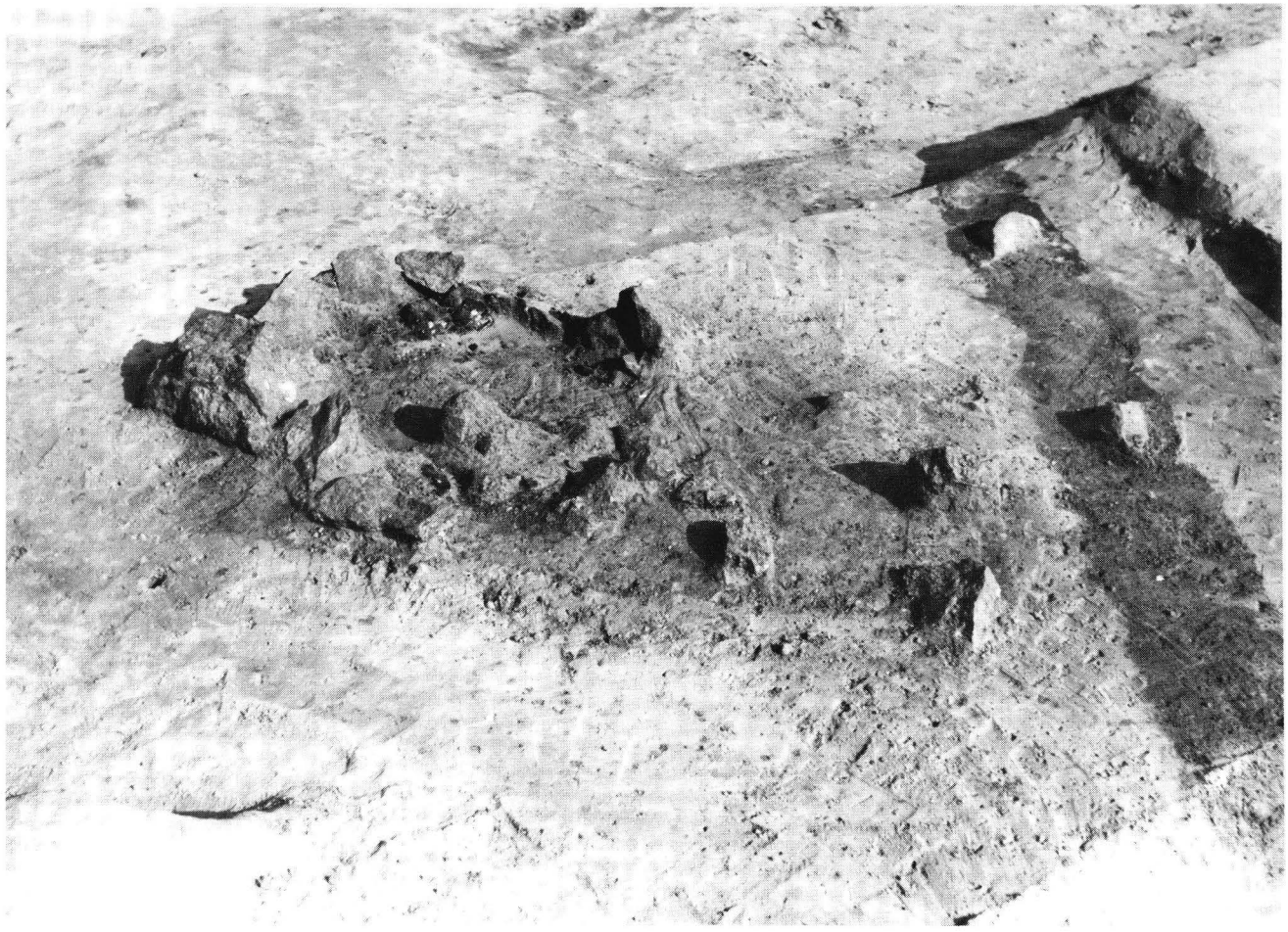

60. Stone-setting on grave 328, on the right a gable ditch. From NW.

61. Grave 353 after the removing of top soil. From S.

62. Grave 352 and transversally on top of it grave 369. From SSE.

63. Bottom of grave 346. From SE.

64. Traces of skull and brooches in grave 352. From SE.

65. Graves 344 and 345. The ditch shows as a darker streak in the middle. From NE.

66. Find layers in graves 344 and 345. From NE.

67. Stone-setting on grave 348. From NE.

68. Boundaries of grave 348 just before find layer. From ENE.

69. Stone-settings on graves 406 and 407. From NE.

70. Find layers in graves 406 and 407. From NE.

71. Graves 386, 387, 392–394, 389 and 388. In the foreground on the left grave 385 and in the middle SW-end of grave 390. From NW.

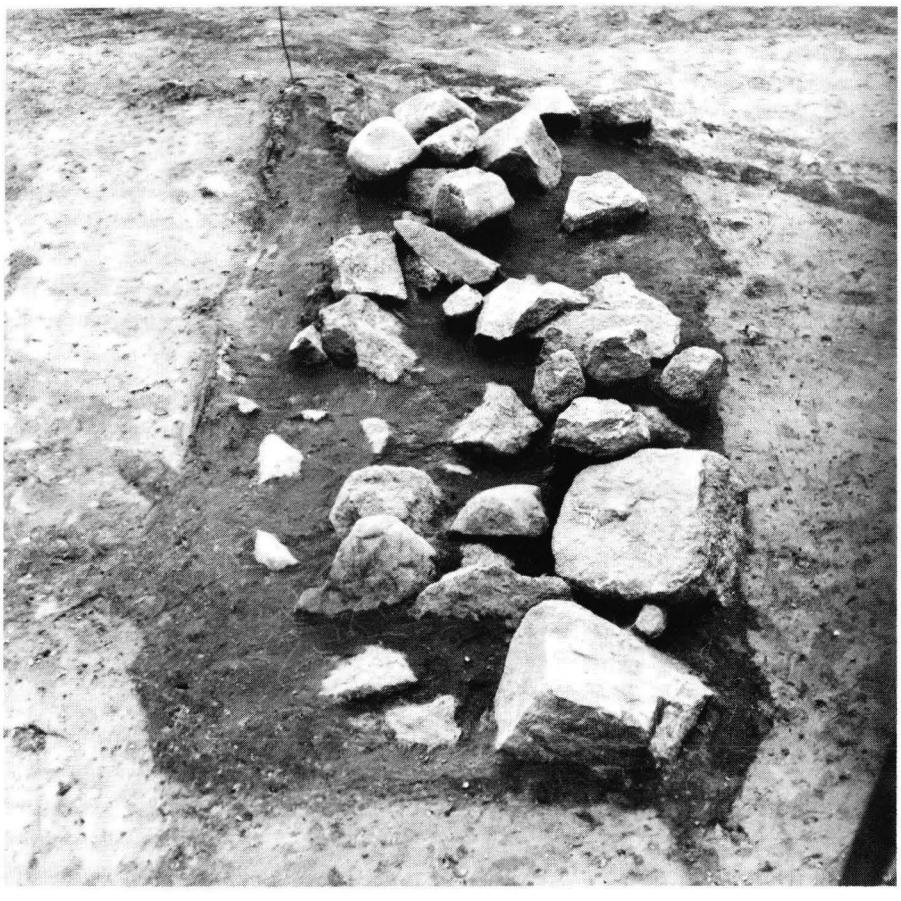

72. Stone-setting on grave 389 and on the left side of the grave pit charred wood. Gable ditch in the background. From NW.

73. In the foreground graves 401, 414 and 390, farther on graves 384–386, and on the right in the background stones on grave 387. From NW.

74. Find layer in grave 118. From ESE.

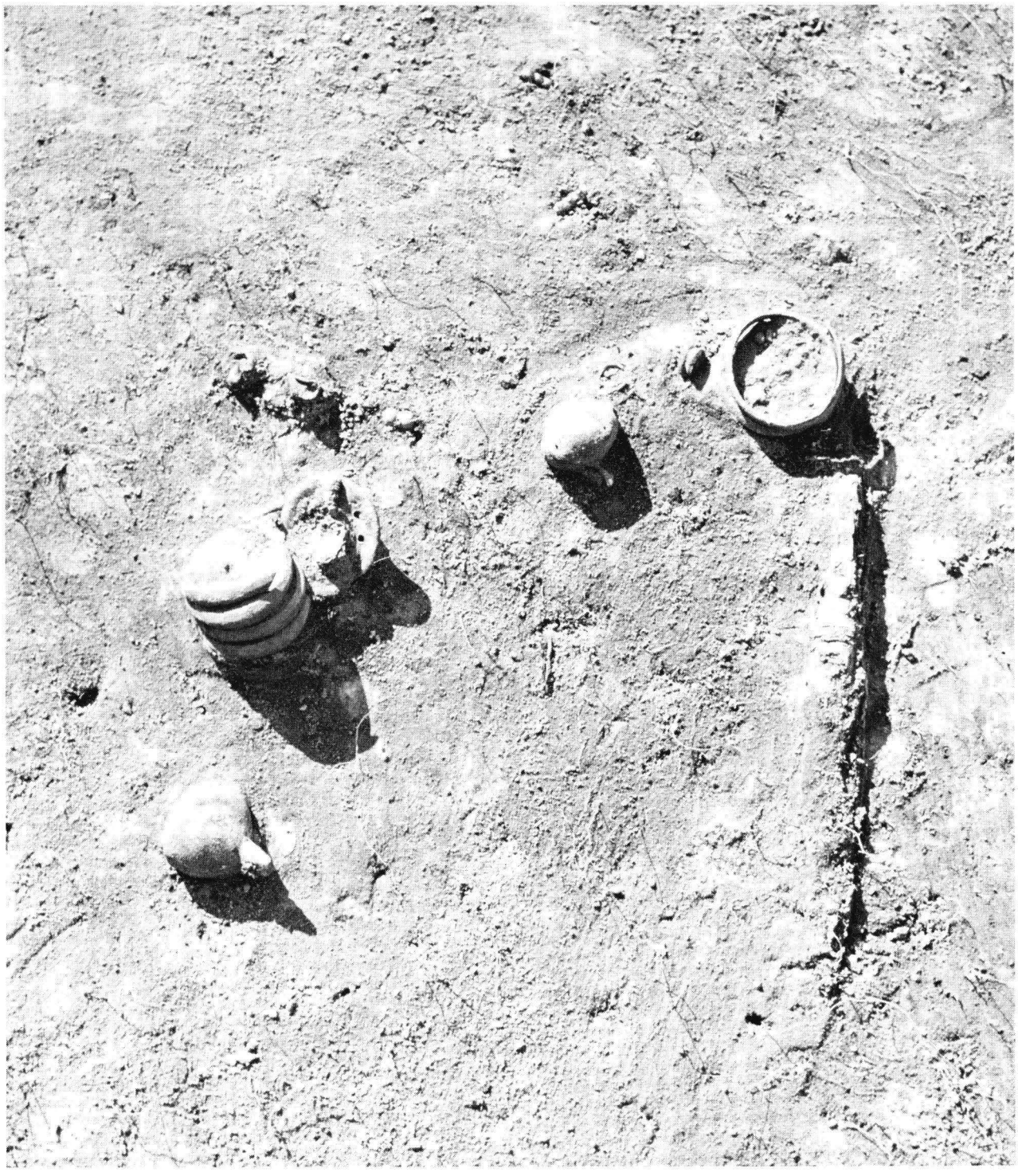

75. Ornaments *in situ* in grave 118. From E.

76. Spearheads and small ornaments near them in grave group 139–140. From NE.

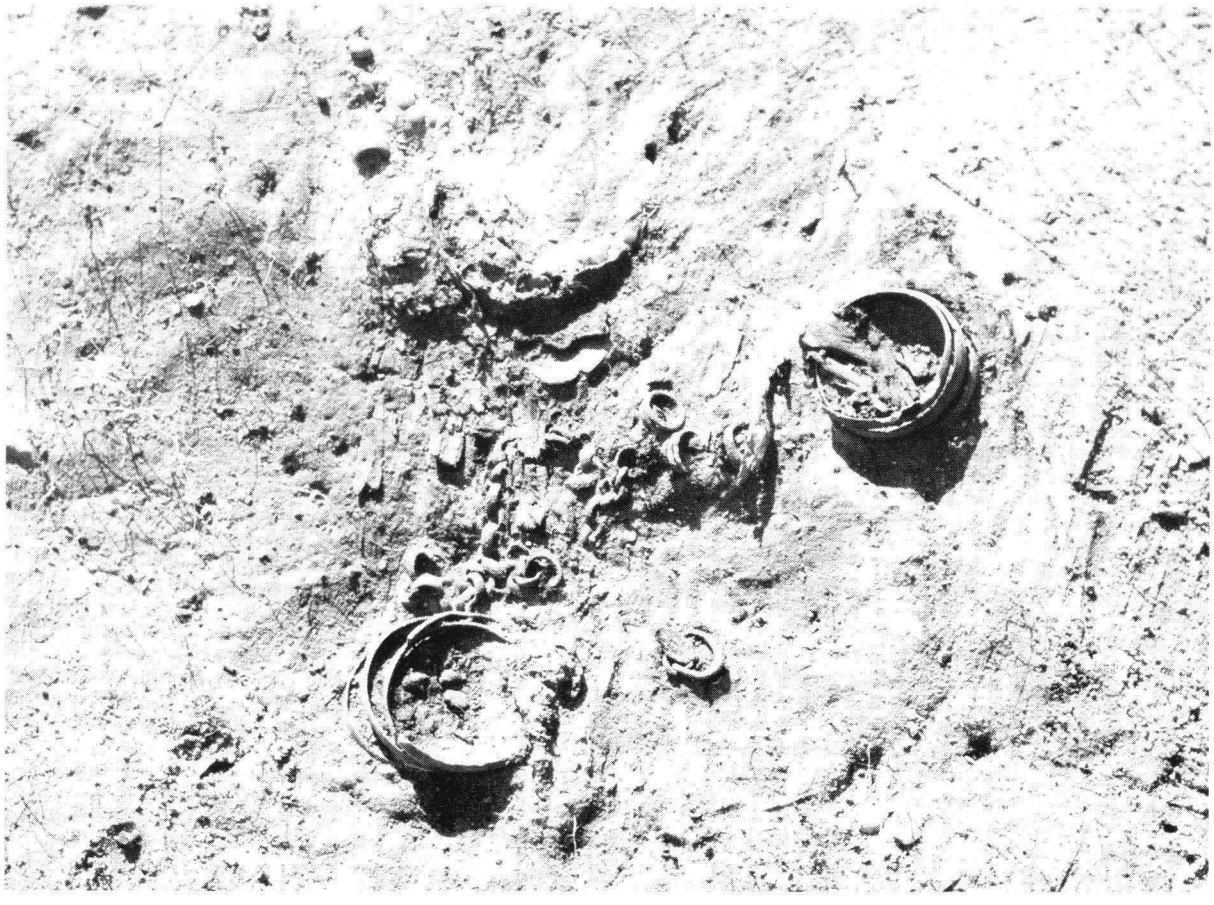

77. Ornaments in grave 139 *in situ*. From NE.

78. Grave 140 with spearheads first in view. From NE.

79. Find layer in grave 140. From NNE.

80. Find layer in grave 348. From ENE.

81. Ornamental pin and bronze fittings of the purse in grave 348. From NNW.

82. Purse with bronze fittings *in situ*. From NNW.

83. Silver braidings and spiral ornament near the neck of the corpse in grave 348. From NNW.

84. Sword, seax and brooch in grave 281. From ENE.

85. Find layer in grave 349. From NE.

86. Objects at the head end of grave 95. From NE.

87. Objects and the skull at the head end of grave 62. From SE.

88. Find layer of grave 56 partly covered by birch bark. From NE.

89. Find layer in grave 56 uncovered. From NE.

90. Chain arrangement, axe and one of the brooches *in situ* in grave 35. From NE.

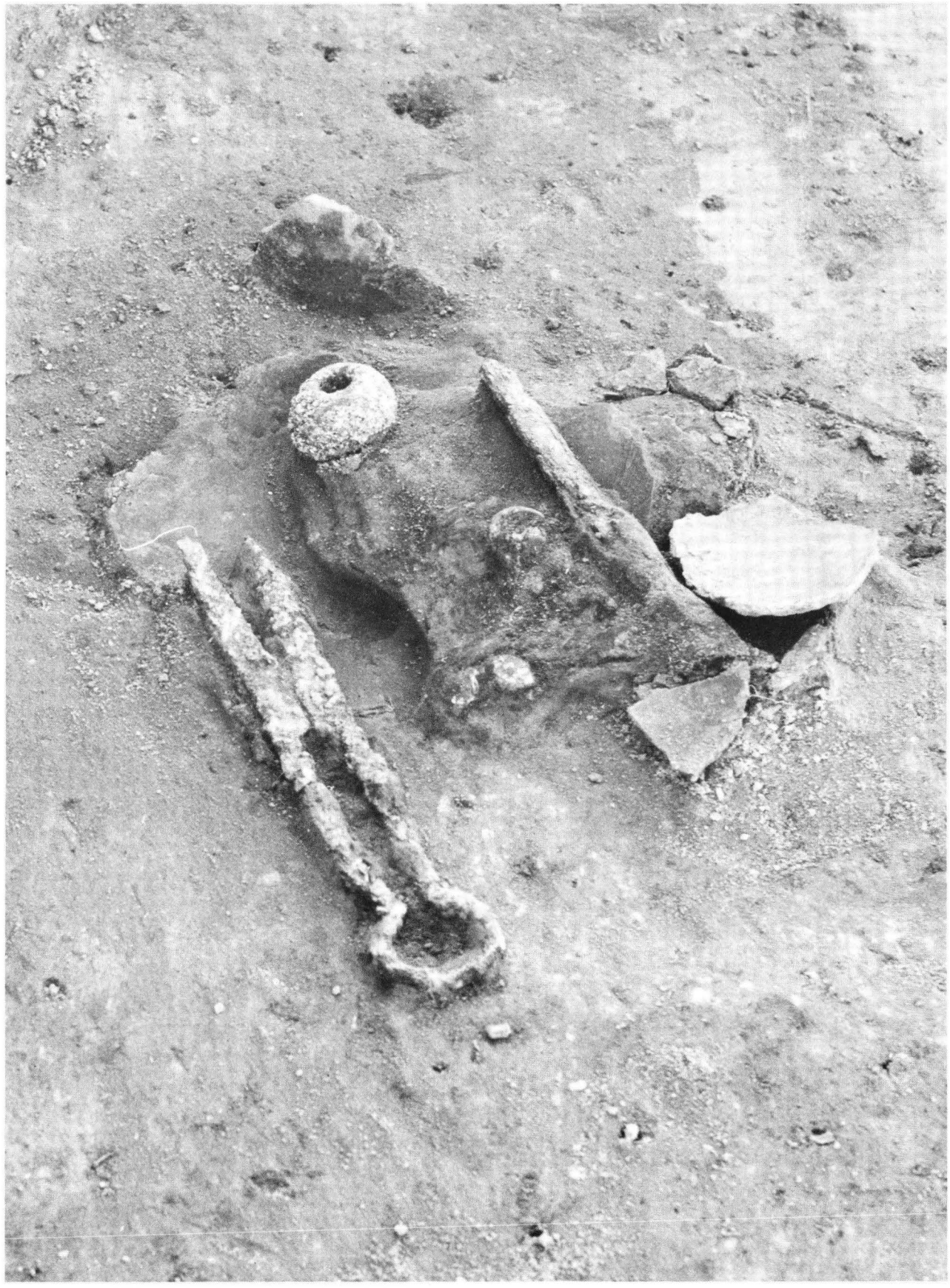

91. Tool group in grave 35 *in situ*. From N.

92. Head end of grave 404. From W.

93. Find layer in grave 404. From S.

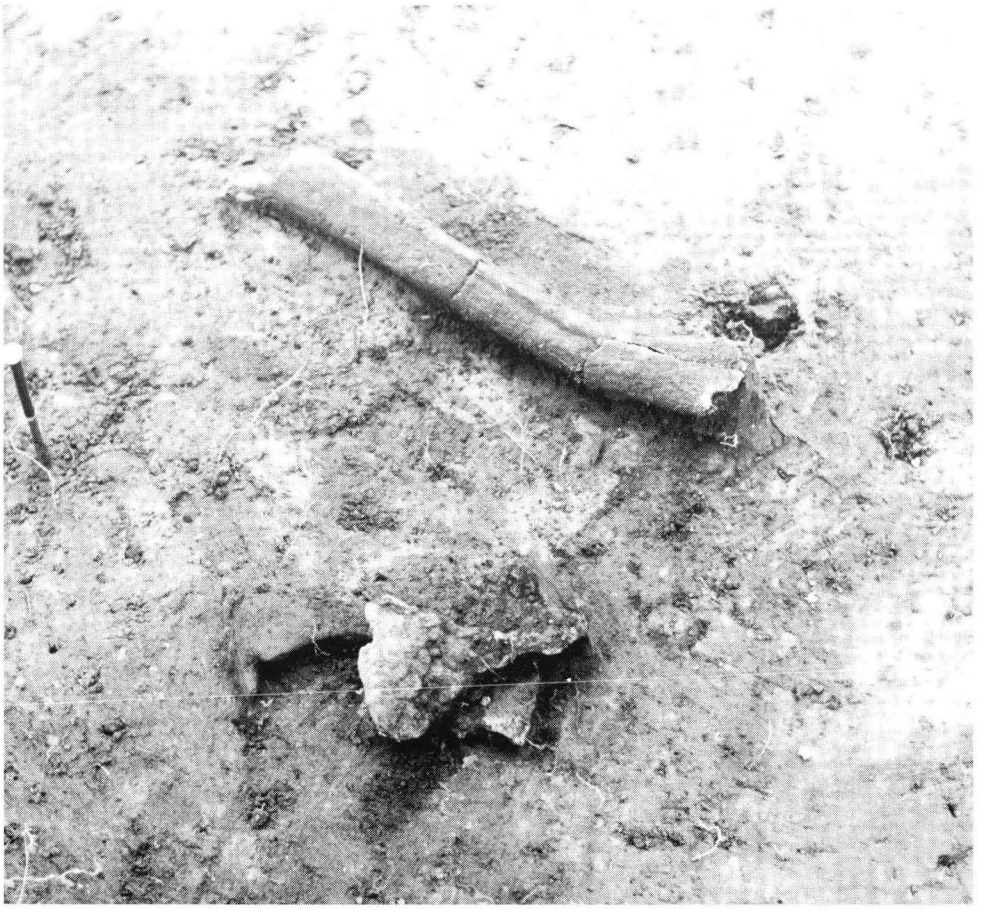

94. Axes and one of the bones at the foot end of grave 404. From N.

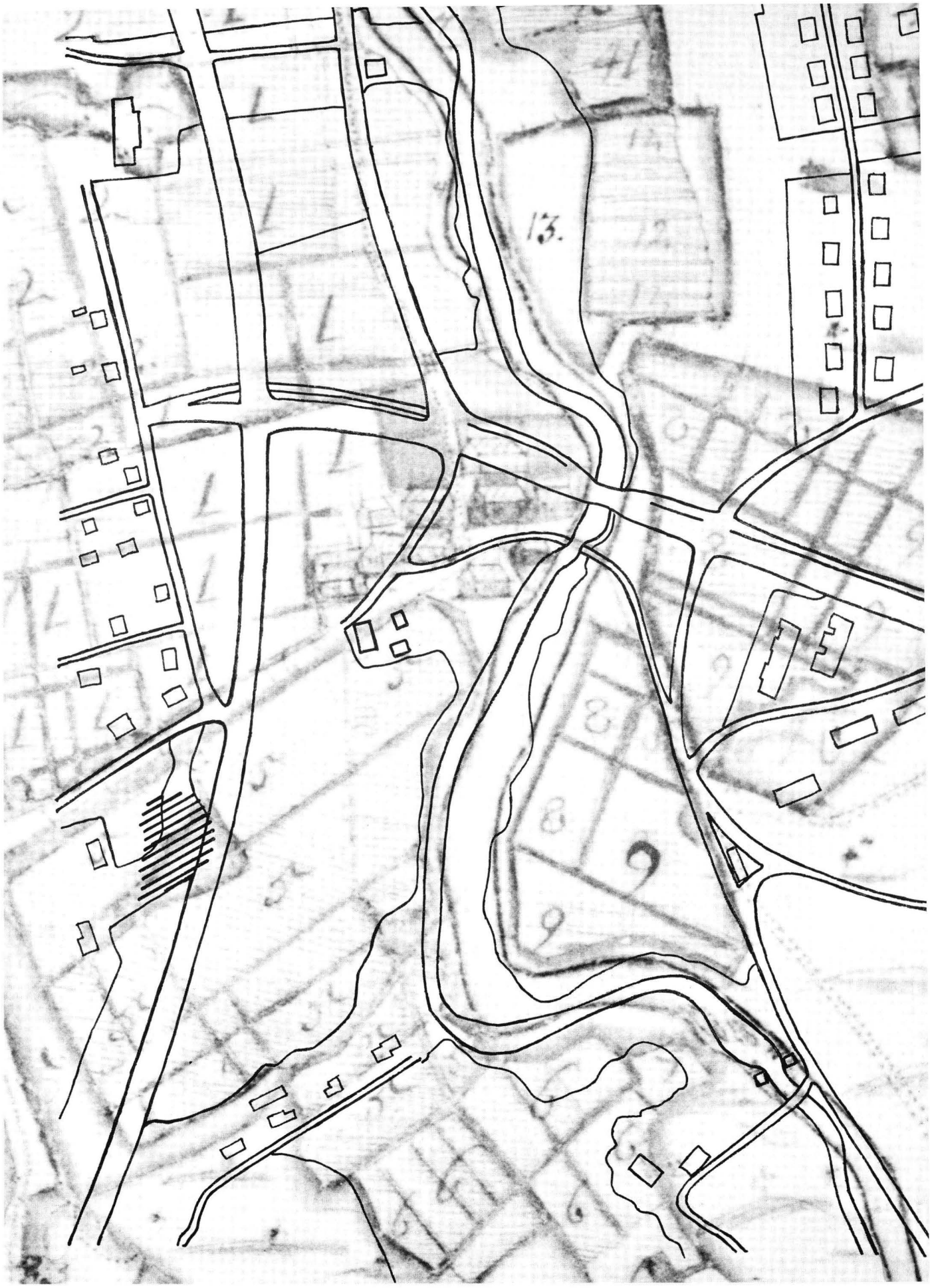

95. A partial photograph of a map drawn by Olof Mört in 1696 (Eura A $7\frac{2}{1-2}$ in Archive of National Board of Survey). In the middle the old site of the Kauttua village and the Luistari cemetery (lined area). Present-day roads drawn according to aerial photo 74168 353 (National Board of Survey Aerial Photo Archive). Scale 1 : 4000.

G 8

1. 996

G 9

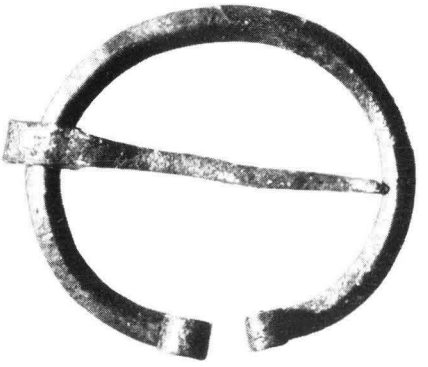

1. 1001

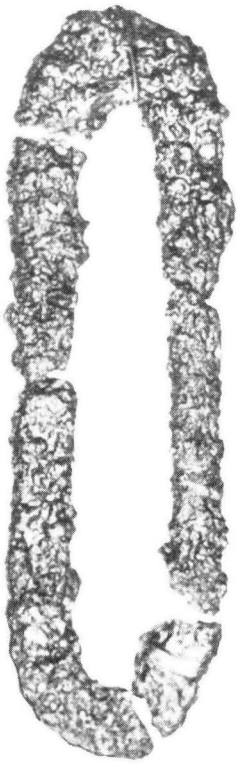

8. 1009, 1010
1012, 1017

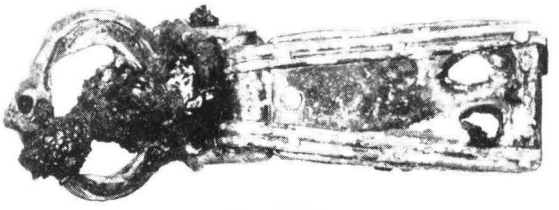

3. 1005

4. 1014

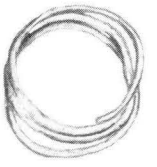

5. 999

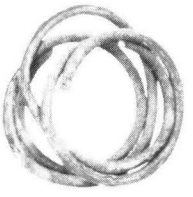

6. 985

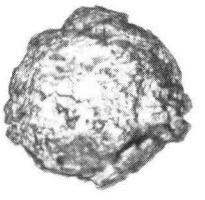

7. 1003

2. 1016

G 10

1. 1061

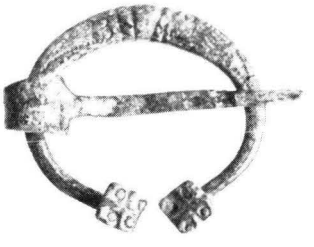

2. 1062

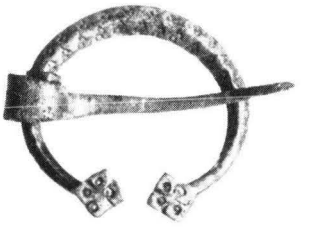

3. 1063

Plate 2

G 10 (35)

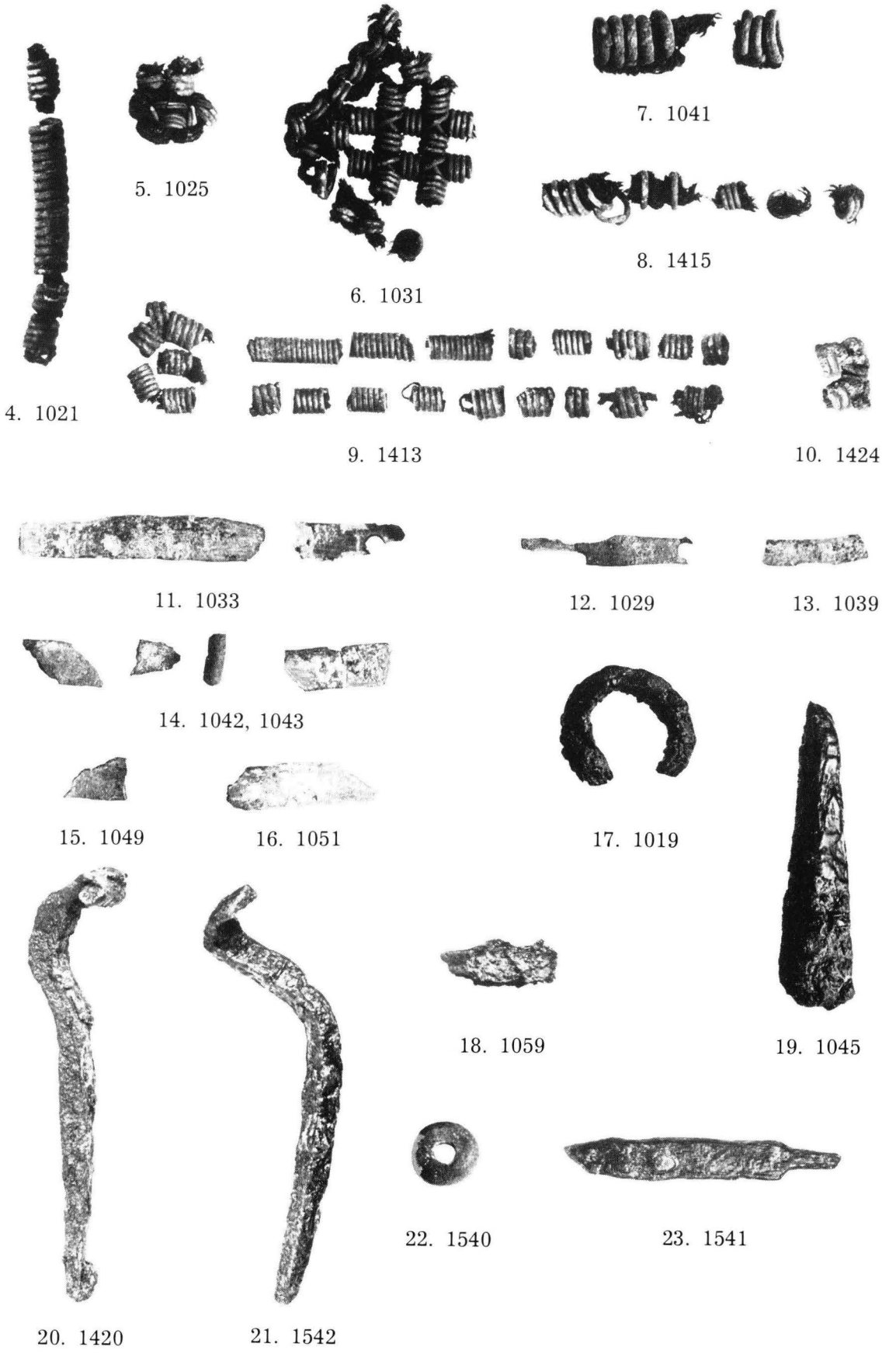

4. 1021

5. 1025

6. 1031

7. 1041

8. 1415

9. 1413

10. 1424

11. 1033

12. 1029

13. 1039

14. 1042, 1043

15. 1049

16. 1051

17. 1019

18. 1059

19. 1045

20. 1420

21. 1542

22. 1540

23. 1541

G 13

1. 1084

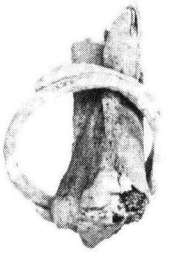

2. 1089

3. 1094

4. 1088

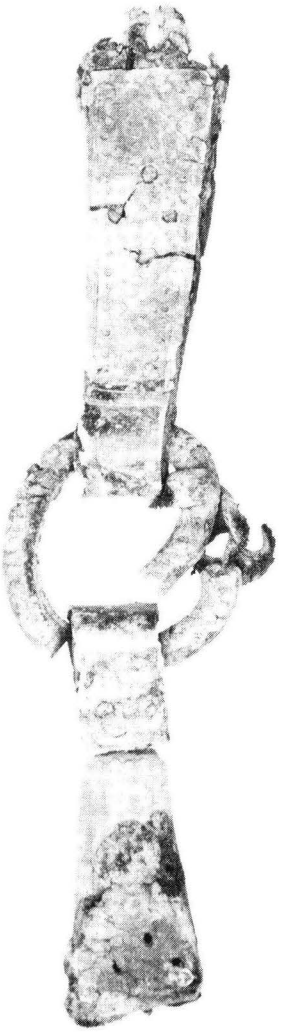

8. 1081, 1082, 1102

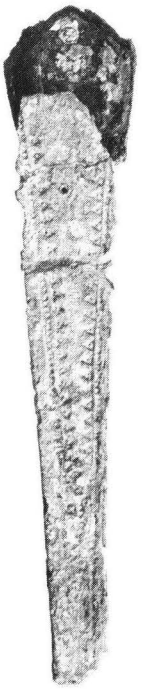

6. 1574

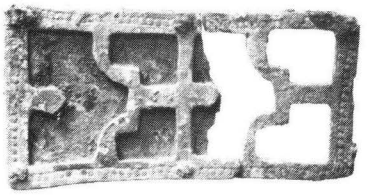

5. 1301, 1575

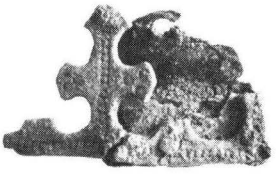

7. 1262, 1575

10. 1113

11. 1114

9. 1106

12. 1100

13. 1272

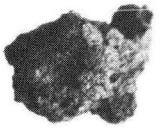

14. 1266

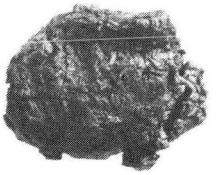

15. 1270

Plate 4

G 15

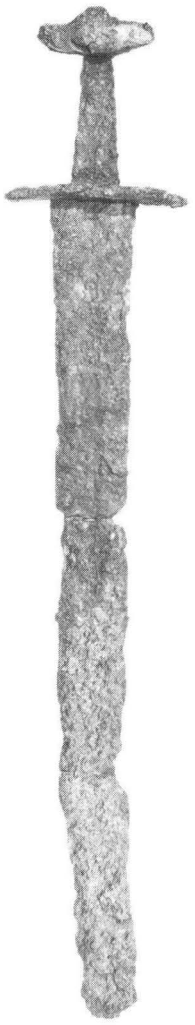

1. 1162

2. 1164

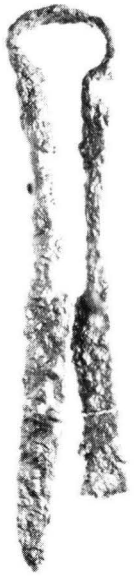

3. 1161

4. 1217

5. 1157

6. 1166

7. 1153

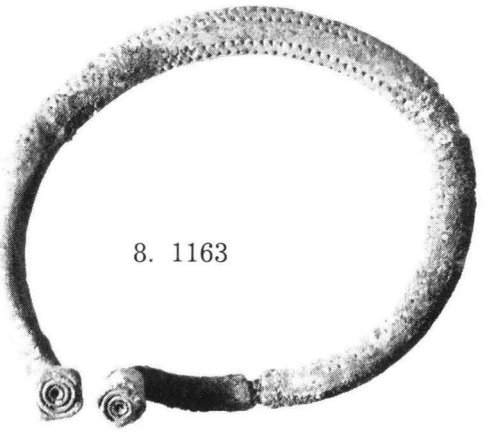

8. 1163

9. 1151

10. 1158

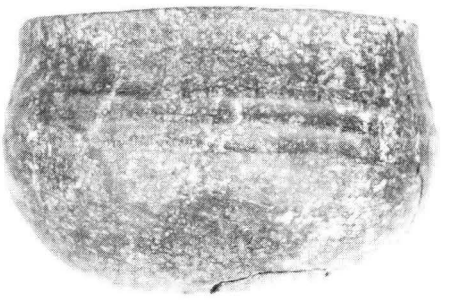

11. 1160

12. 1159

G 17

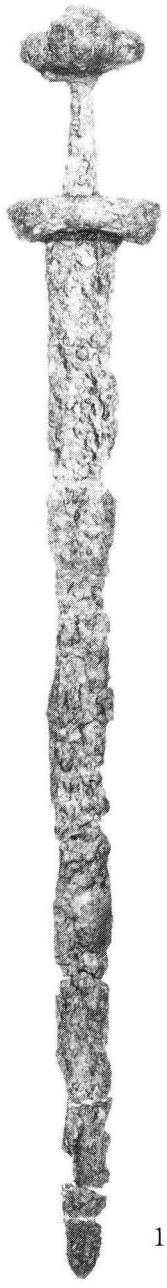

1. 17847:1

2. 17847:2,3

3. 1186

4. 1180

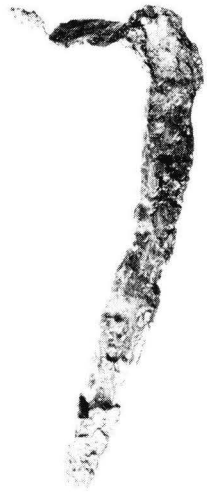

5. 1183

6. 1182

8. 1199

9. 1202

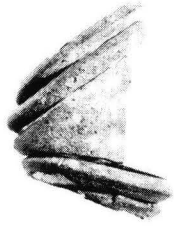

7. 1206

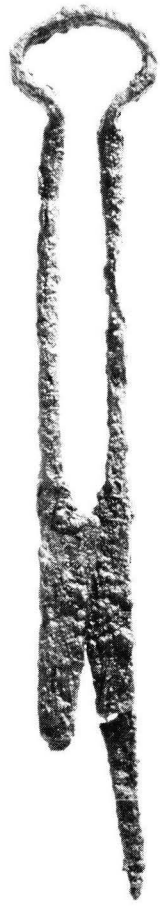

14. 1204

10. 1178

11. 1205

12. 1200

13. 1203

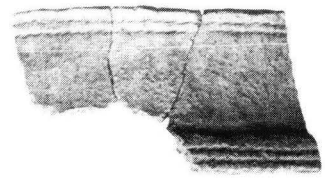

15. 1189, 1190, 1191

Plate 6

G 20

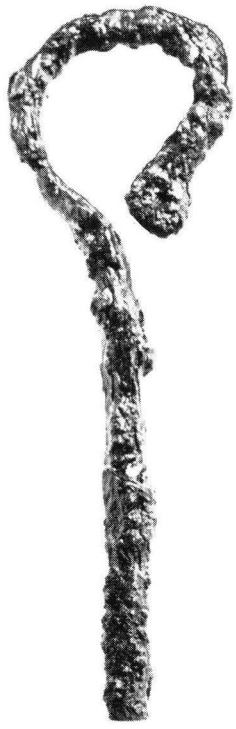

1. 1221

2. 1225

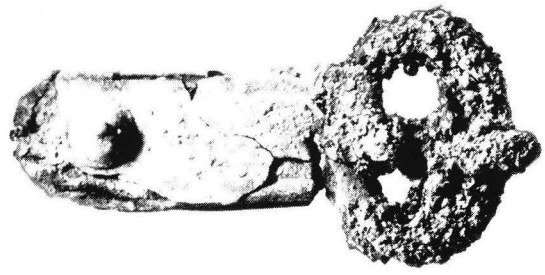

3. 1223

4. 1222 1/5

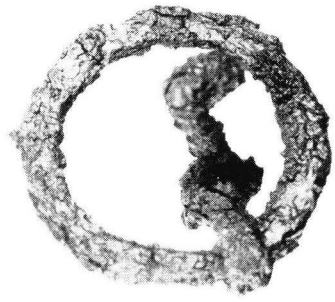

5. 1226

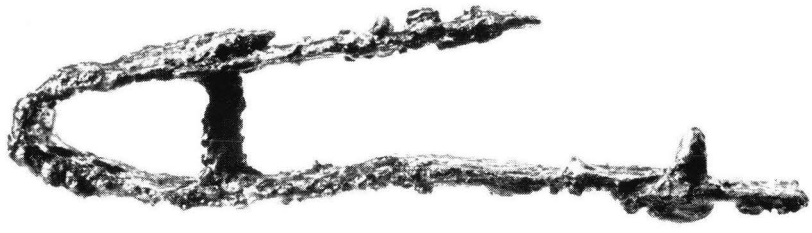

6. 1220

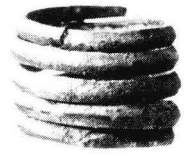

7. 1224

G 21

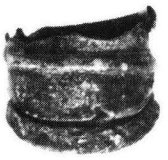

1. 1240

2. 1237

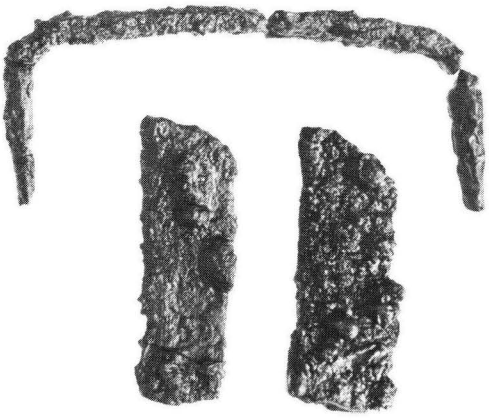

3. 1239

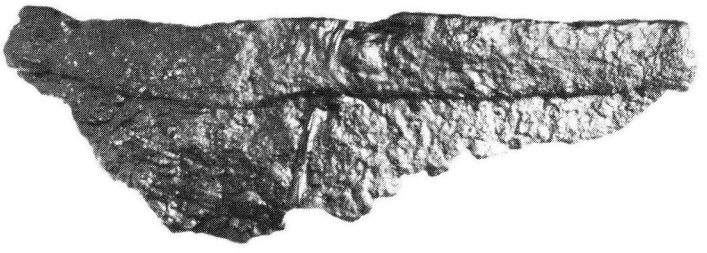

4. 1234

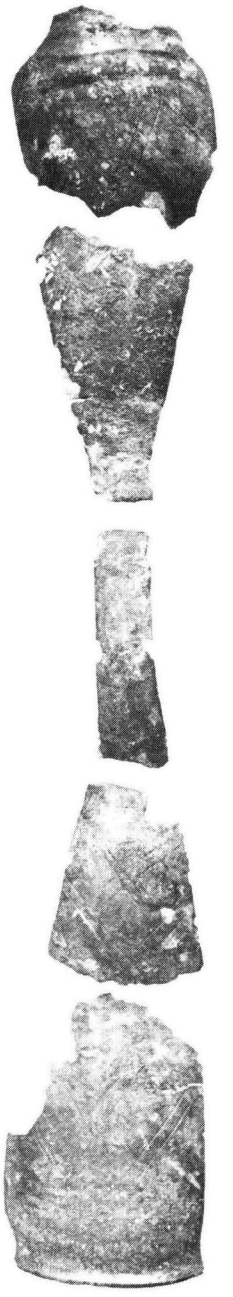

5. 1241

G 22

1. 1247

Plate 8

G 23

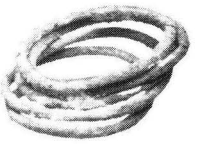

1. 1069

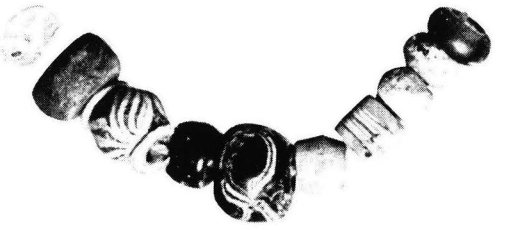

2. 1072, 1078–1080
1090, 1092, 1277–78

3. 1300

4. 1303

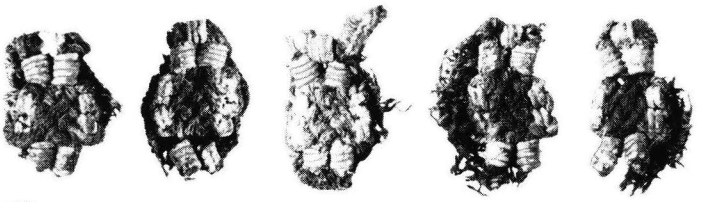

5. 1296

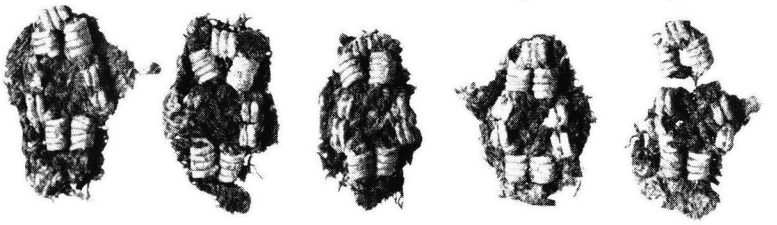

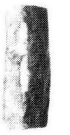

8. 1086

6. 1298

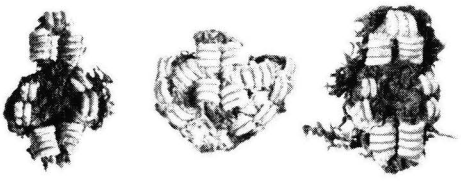

7. 1301

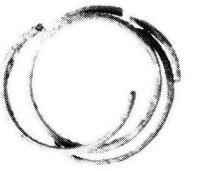

9. 1292

10. 1074

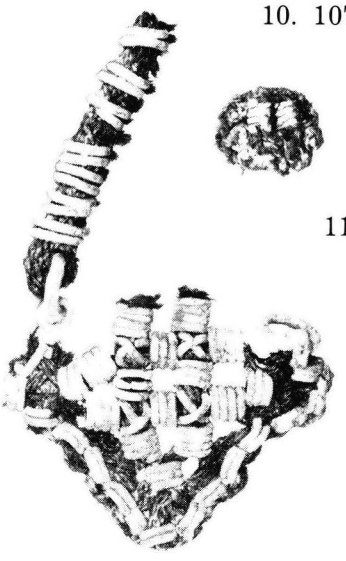

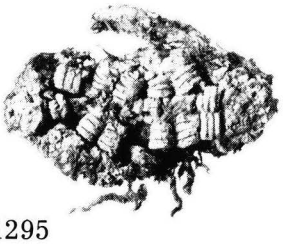

11. 1295

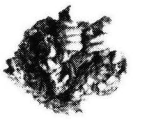

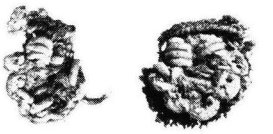

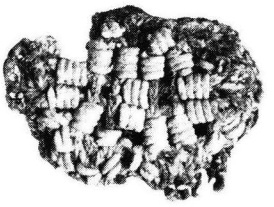

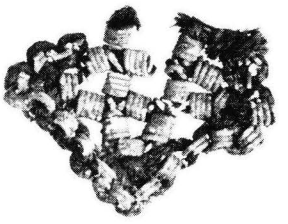

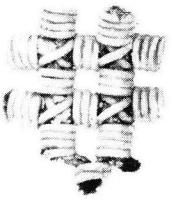

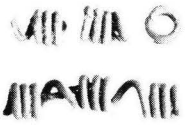

12. 1108

13. 1291

14. 1271

15. 1302

G 23

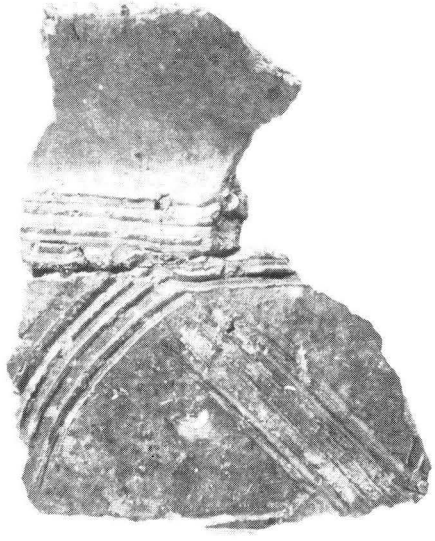

16. 1281 1/1

17. 1299

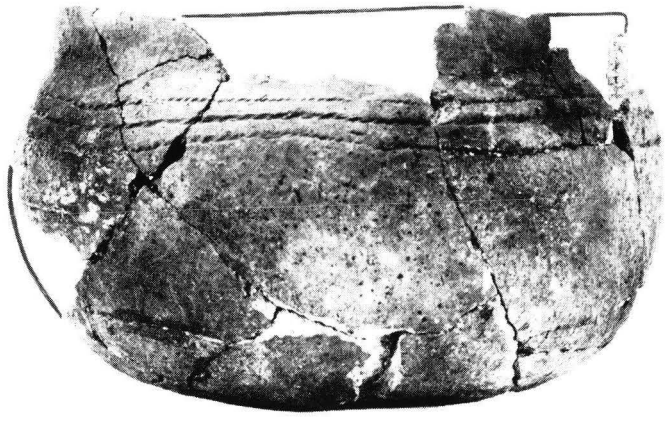

18. 1576

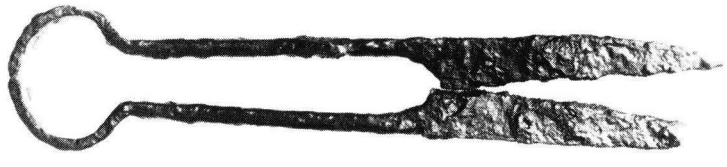

19. 1304

Plate 10

G 25

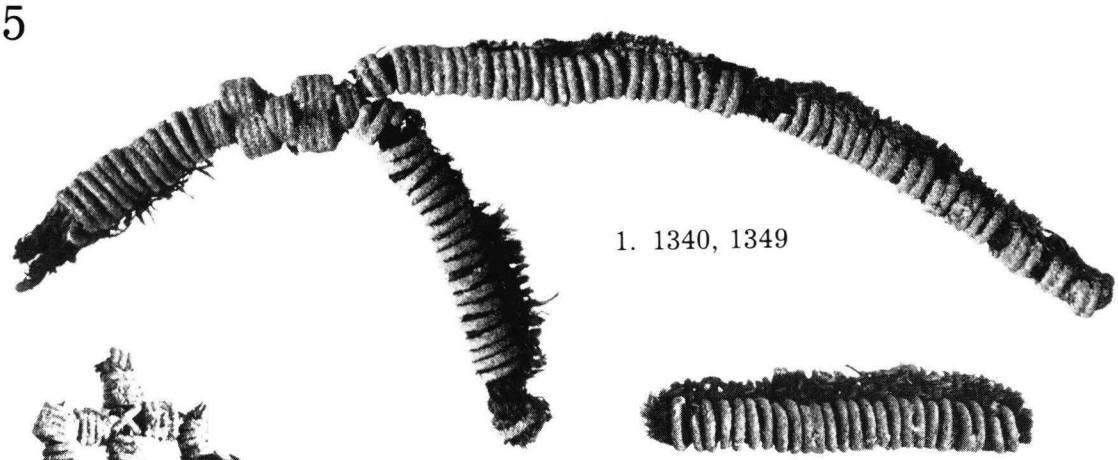

1. 1340, 1349

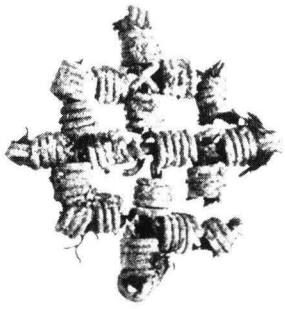

2. 1331

3. 1324

4. 1319

5. 1322

6. 1345

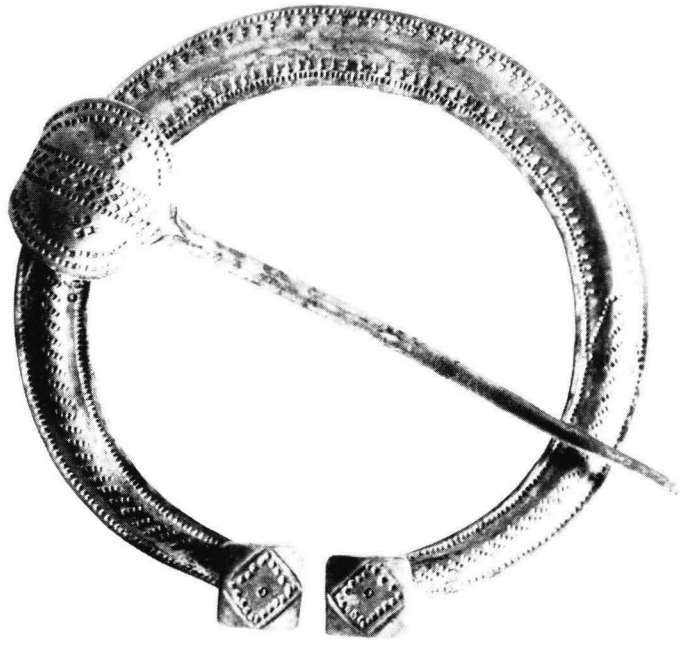

7. 1342

8. 1328

9. 1352

10. 1347

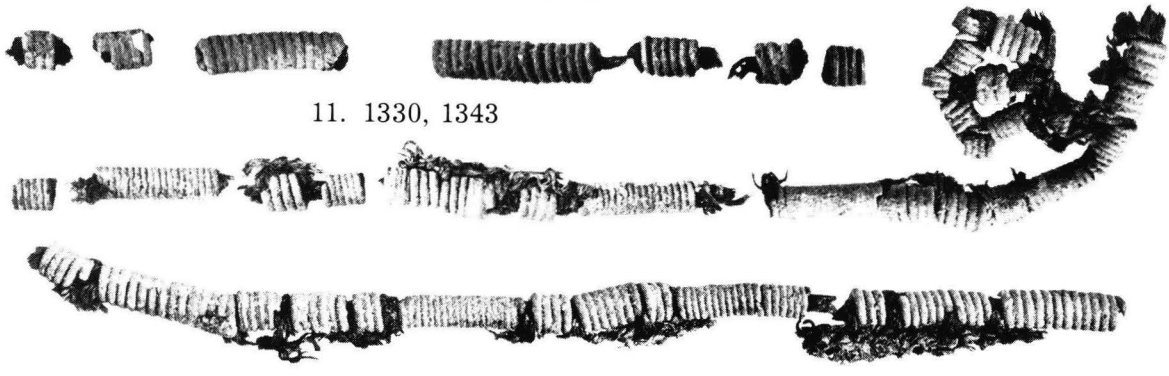

11. 1330, 1343

12. 1341

G 25

13. 1139, 1141, 1317–18, 1333, 1335, 1337, 1344, 1358, 1326, 1357, 1332, 1145

14. 1136

16. 1144

15. 1354

17. 1316

20. 1353

18. 1315

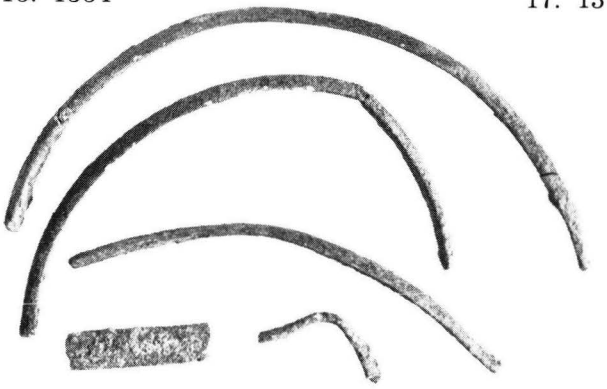

19. 1356

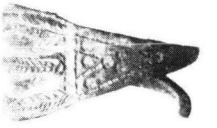

21. 1348

Plate 12

G 25

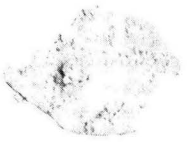

22. 1329

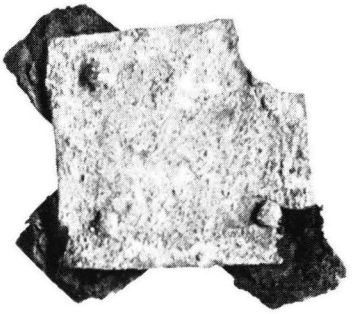

23. 1351

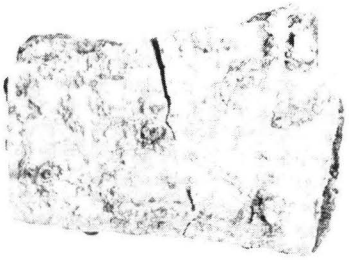

24. 1327

25. 1334

26. 1350

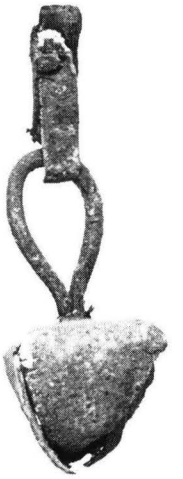

27. 1346

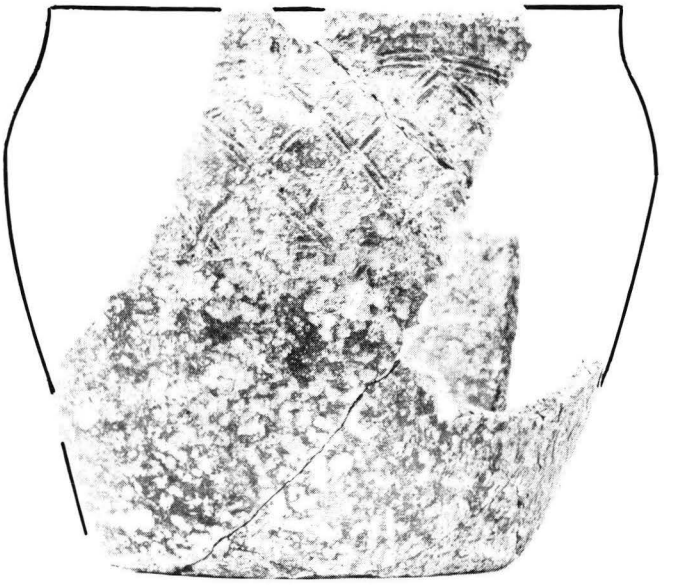

28. 1363

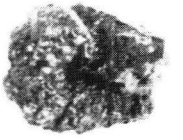

29. 1355

30. 1142

31. 1140

G 26, 27, 37

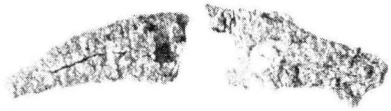

1. 1368

2. 1367

3. 1383

4. 1457

5. 1459

6. 1366

7. 1365

8. 1456

9. 1378

10. 1376

11. 1364

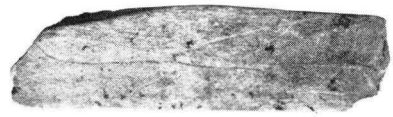

12. 1455 1/2

G 30

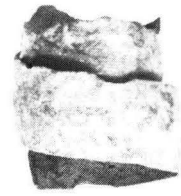

1. 1396

G 28

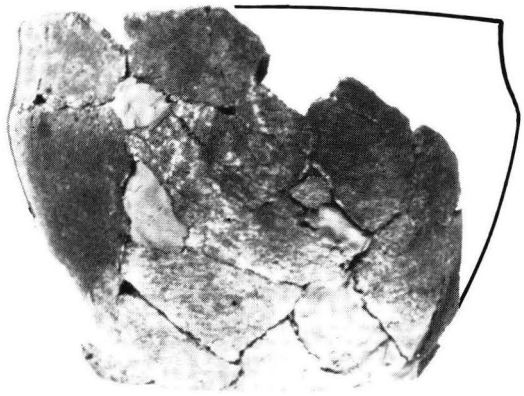

1. 1390

2. 1864

3. 1388

G 33

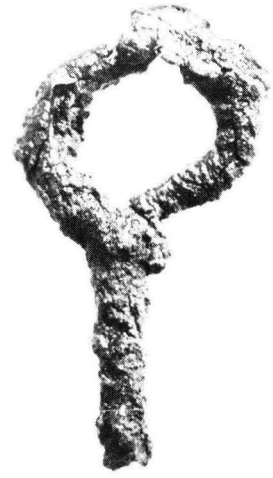

1. 1407

2. 1406

Plate 14

G 35

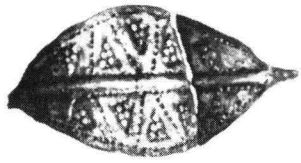

1. 1046

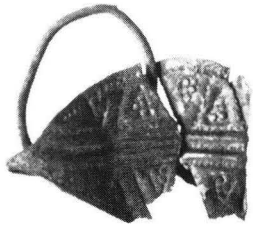

2. 1052

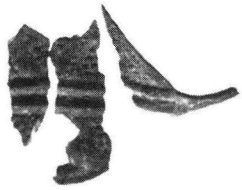

3. 1024

4. 1427

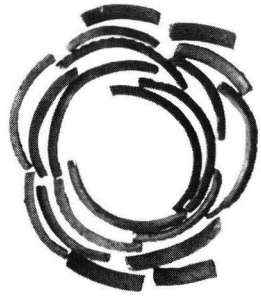

5. 1441

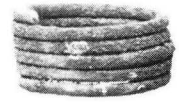

6. 1421

7. 1440

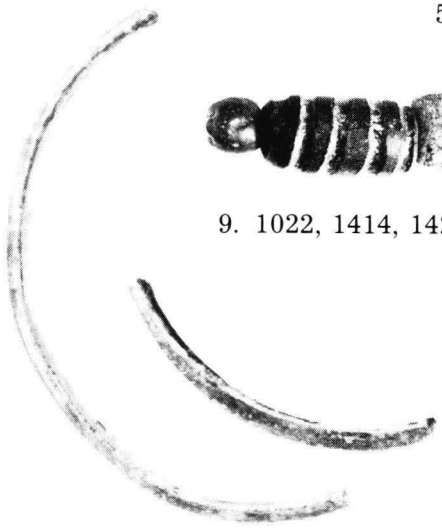

8. 1053

9. 1022, 1414, 1428

10. 1056

G 35

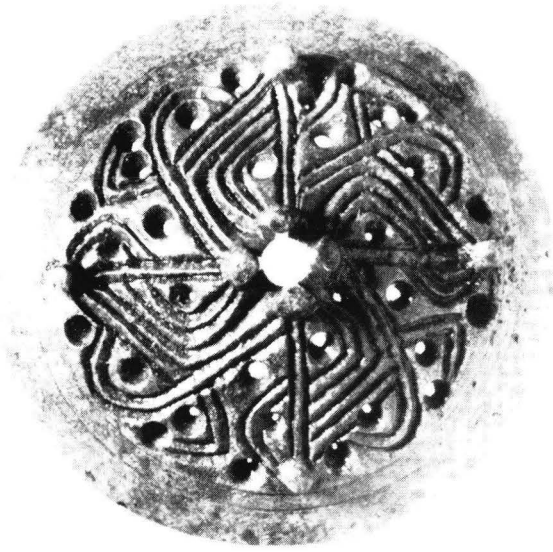

11. 1034

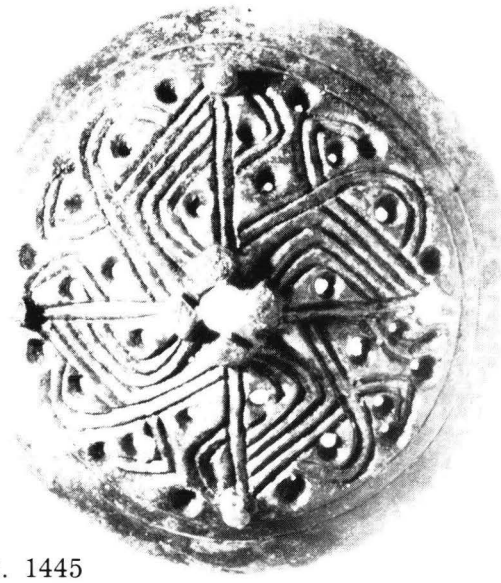

12. 1445

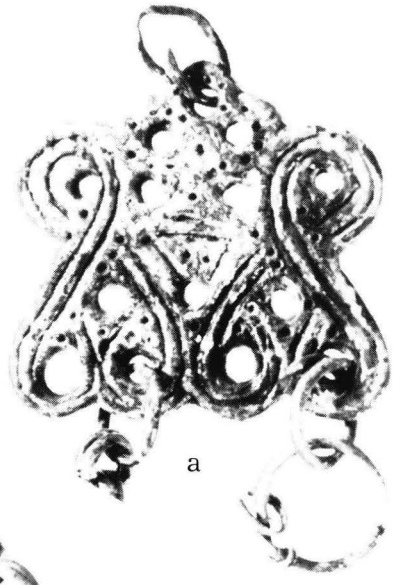

a

13. 1446

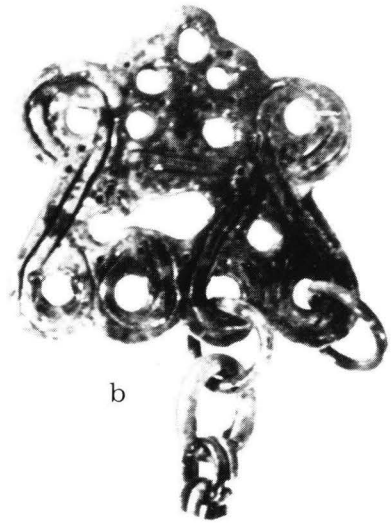

b

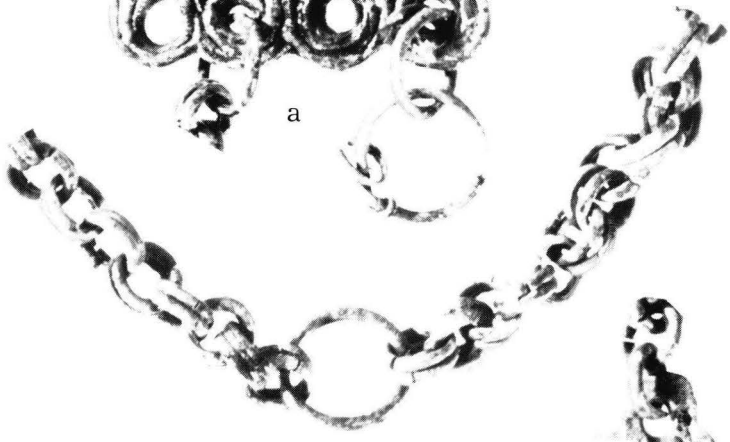

c

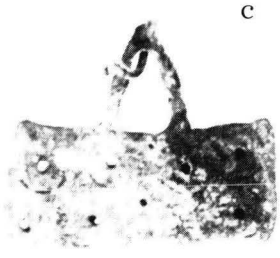

e

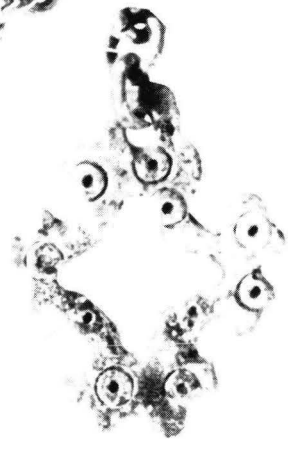

f

g

d

Plate 16

G 35

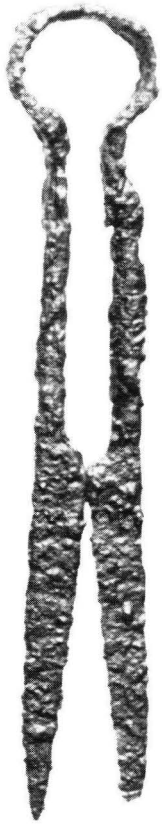

15. 1431

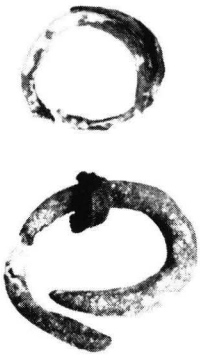

16. 1433

17. 1435

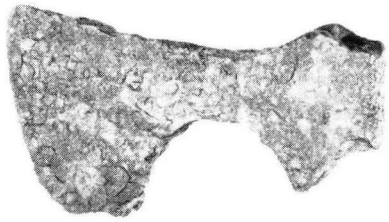

14. 1447

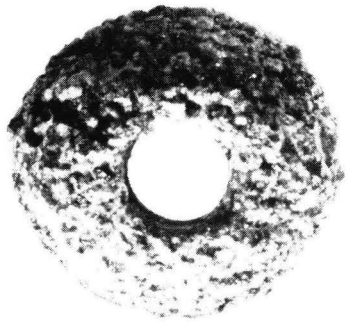

18. 1434

19. 1432, 1437

21. 1438

22. 1439

23. 1443

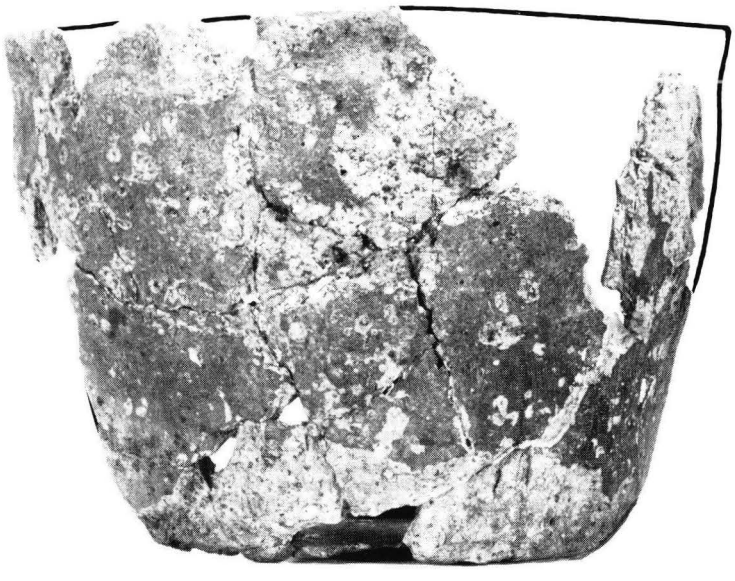

20. 1436

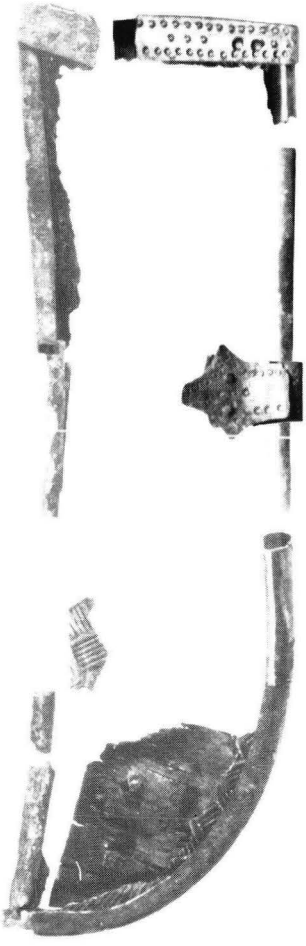

24. 1020, 1035, 1038, 1442, 1444

G 36

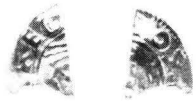

1. 1451

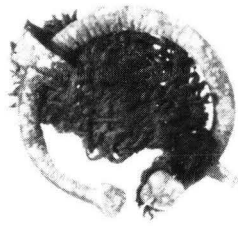

2. 1453

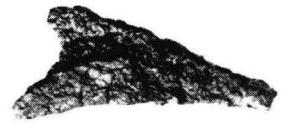

3. 1452

4. 1454

5. 990

6. 987

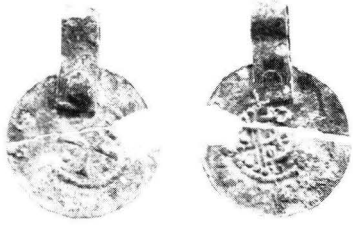

10. 1305

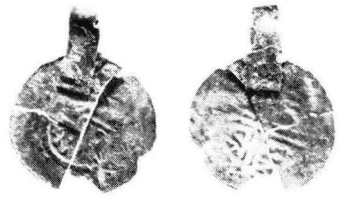

11. 1306

7. 991

12. 1310

8. 994

9. 1007

G 39

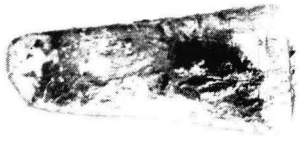

1. 1469

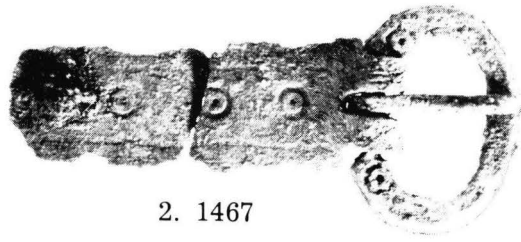

2. 1467

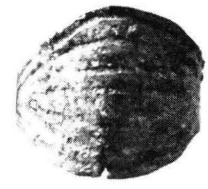

3. 1466

4. 1468

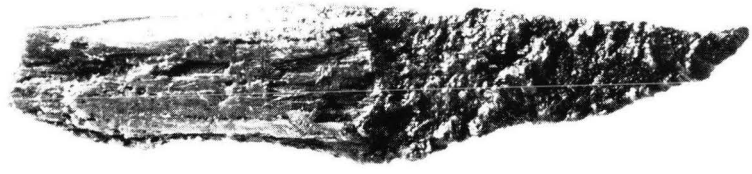

5. 1470 1/1

Plate 18

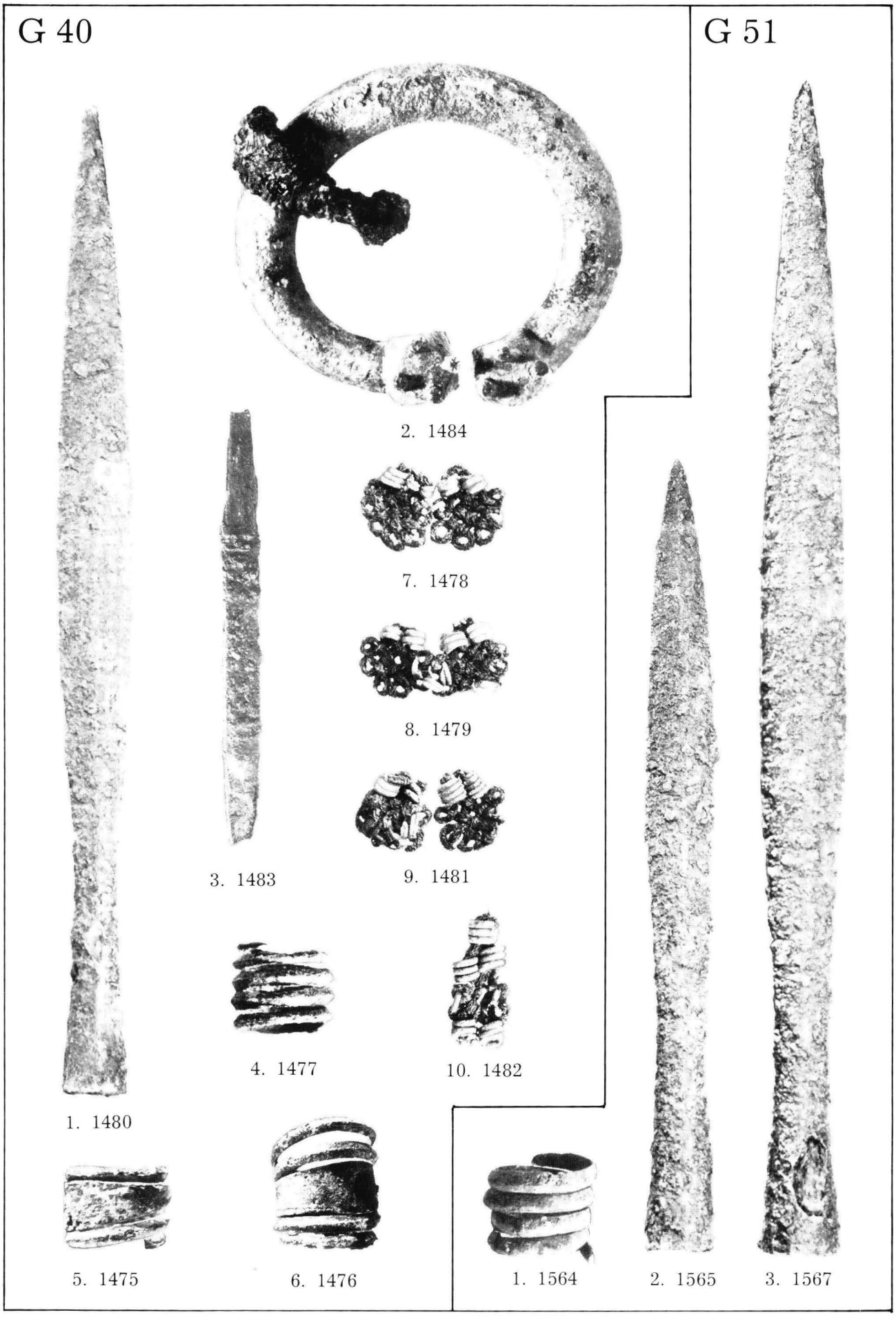
G 40
G 51
2. 1484
7. 1478
8. 1479
3. 1483
9. 1481
4. 1477
10. 1482
1. 1480
5. 1475
6. 1476
1. 1564
2. 1565
3. 1567

G 41

1. 1496

2. 1492

3. 1495

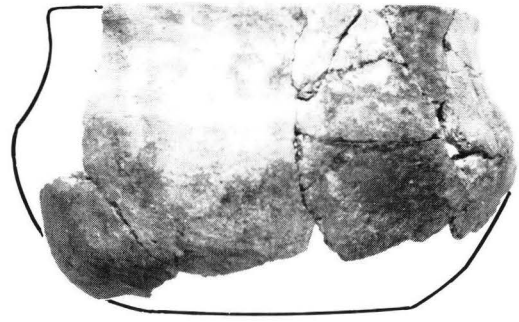

4. 1498

5. 1493 6. 1494

G 45

2. 1518

3. 1521

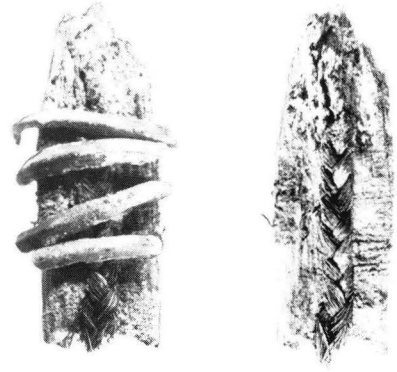

1. 1525

4. 1520

G 51

4. 1568

G 52

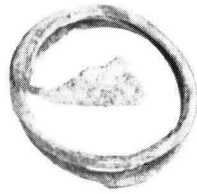

1. 1573

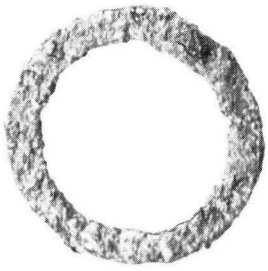

2. 1579

3. 1577 1/5

4. 1578

5. 1184

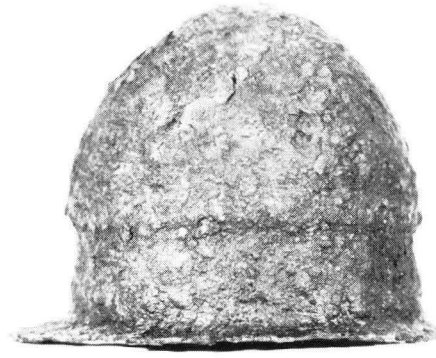

6. 1185

G 53

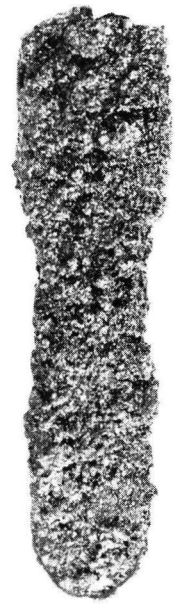

1. 1587

2. 1586

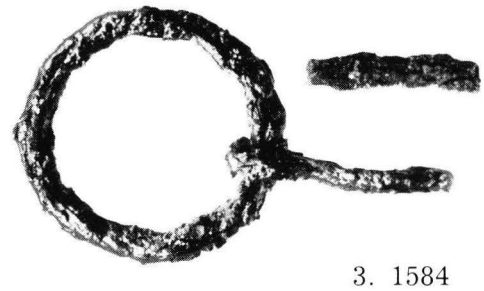

3. 1584

G 55

1. 1602

2. 1612

3. 1594, 1596–97, 1600–01, 1606

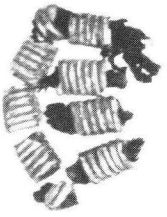

4. 1598

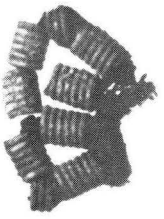

5. 1603

6. 1610

7. 1616

8. 1595

9. 1611

10. 1592

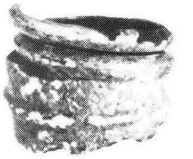

11. 1593

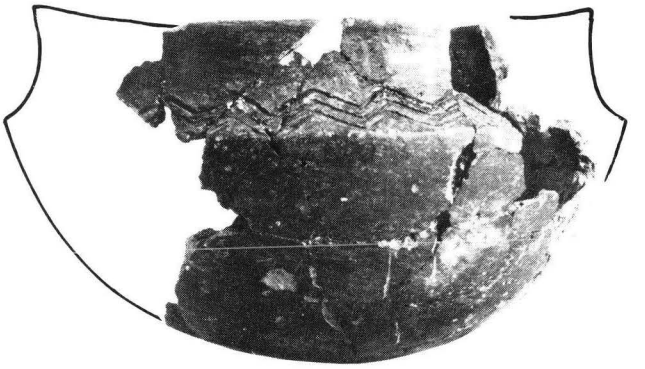

12. 1619

13. 1591

14. 1615

Plate 22

G 56

G 56

1. a 1637

d 1629

b 1636

c 1625

e 1634

f 1633

g 1630

h 1635

i 1624

j 1626

k 1631

l 1628

m 1627

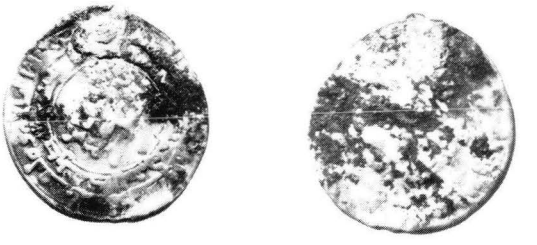

n 1632

G 56

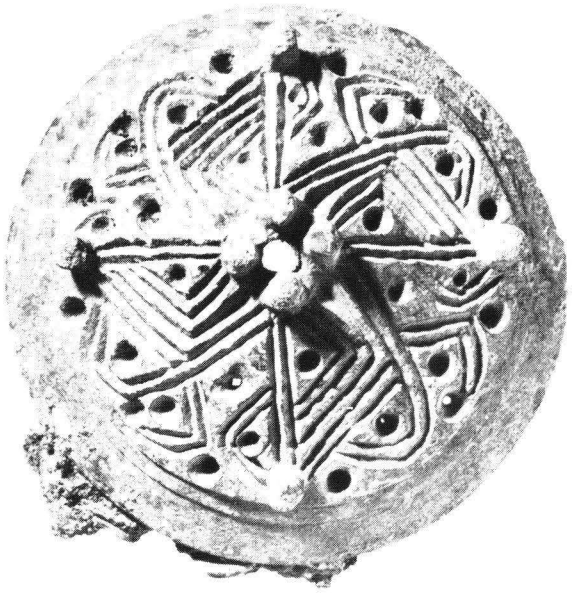

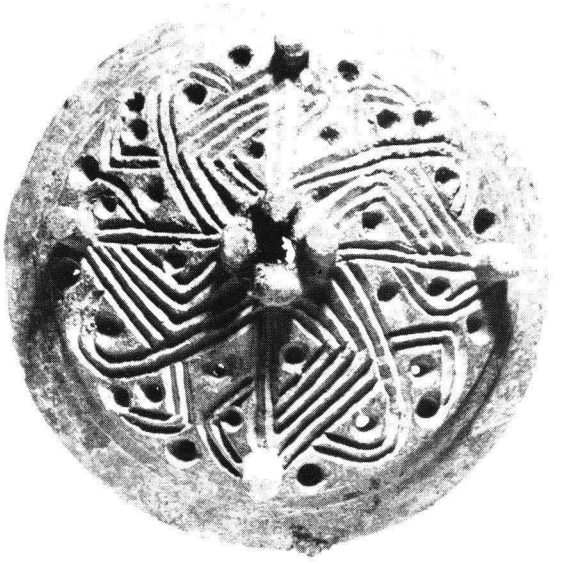

2. 1652

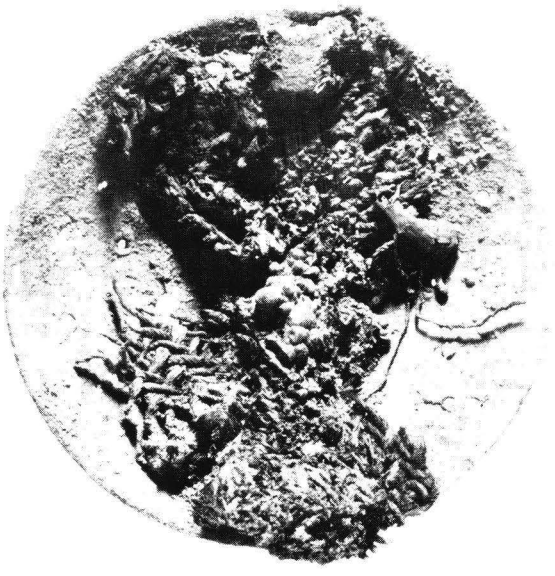

3. 1660

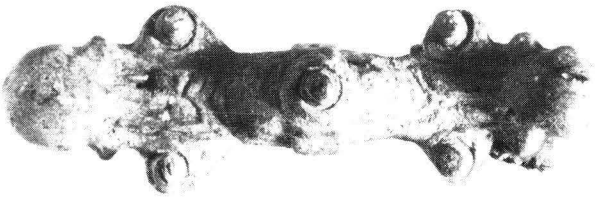

4. 1665

G 56

e

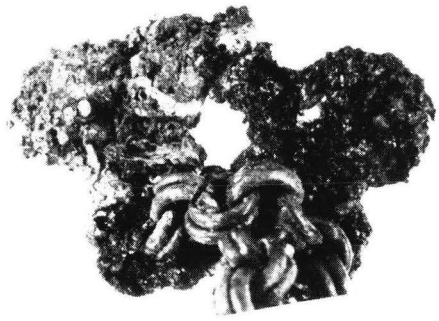

5. 1668 a

b

c

d

f

g

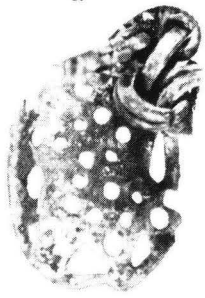

h

6. 1678

7. 1681

10. 1685

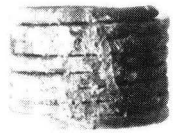

8. 1697

9. 1695

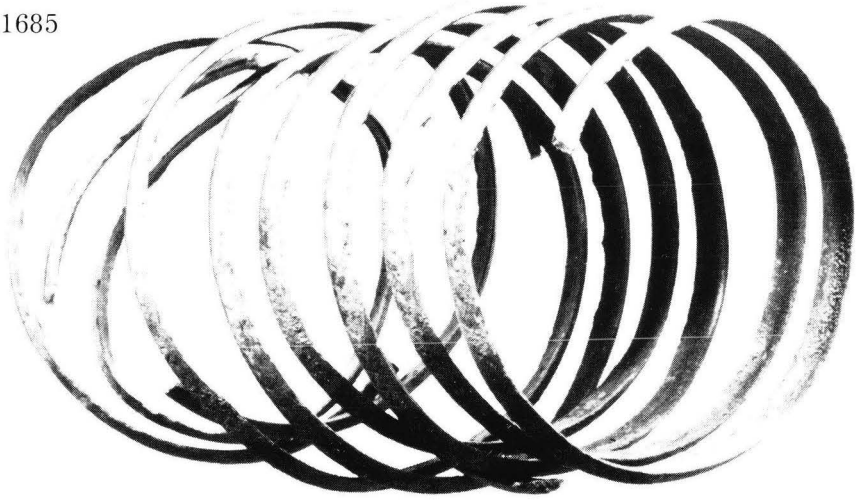

11. 1682

Plate 26

G 56

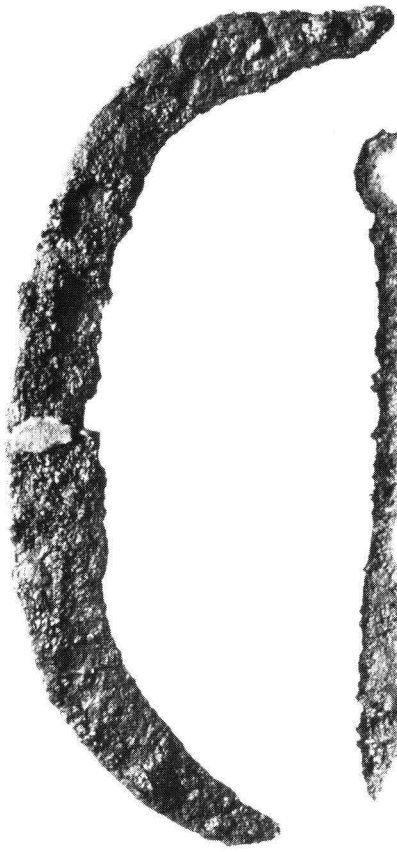

12. 1728

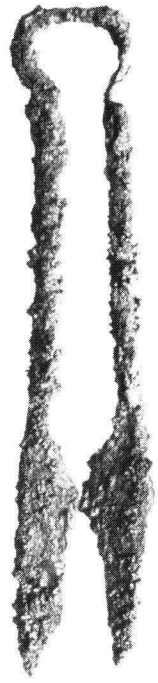

13. 1727

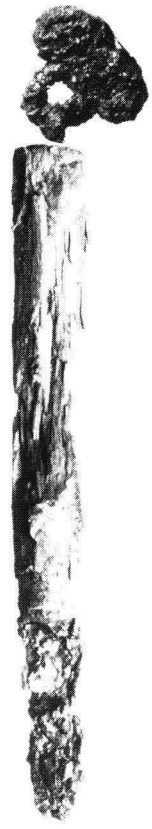

14. 1704

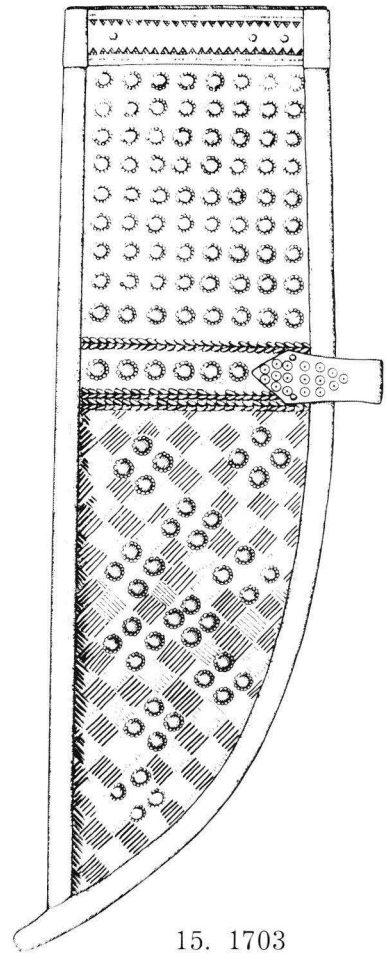

15. 1703

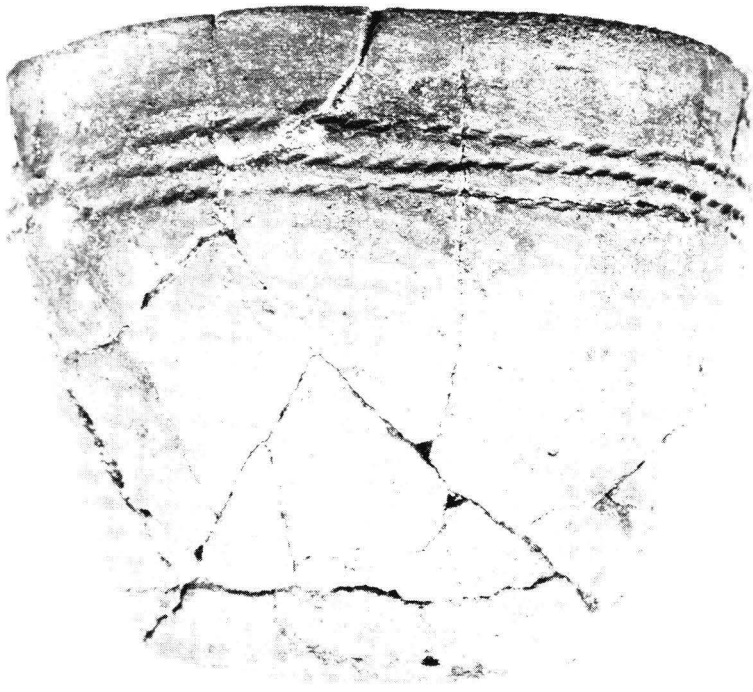

16. 1770

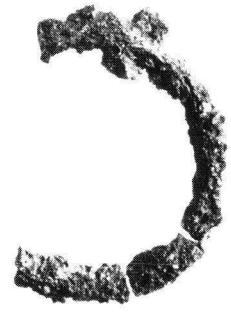

17. 1729

G 56

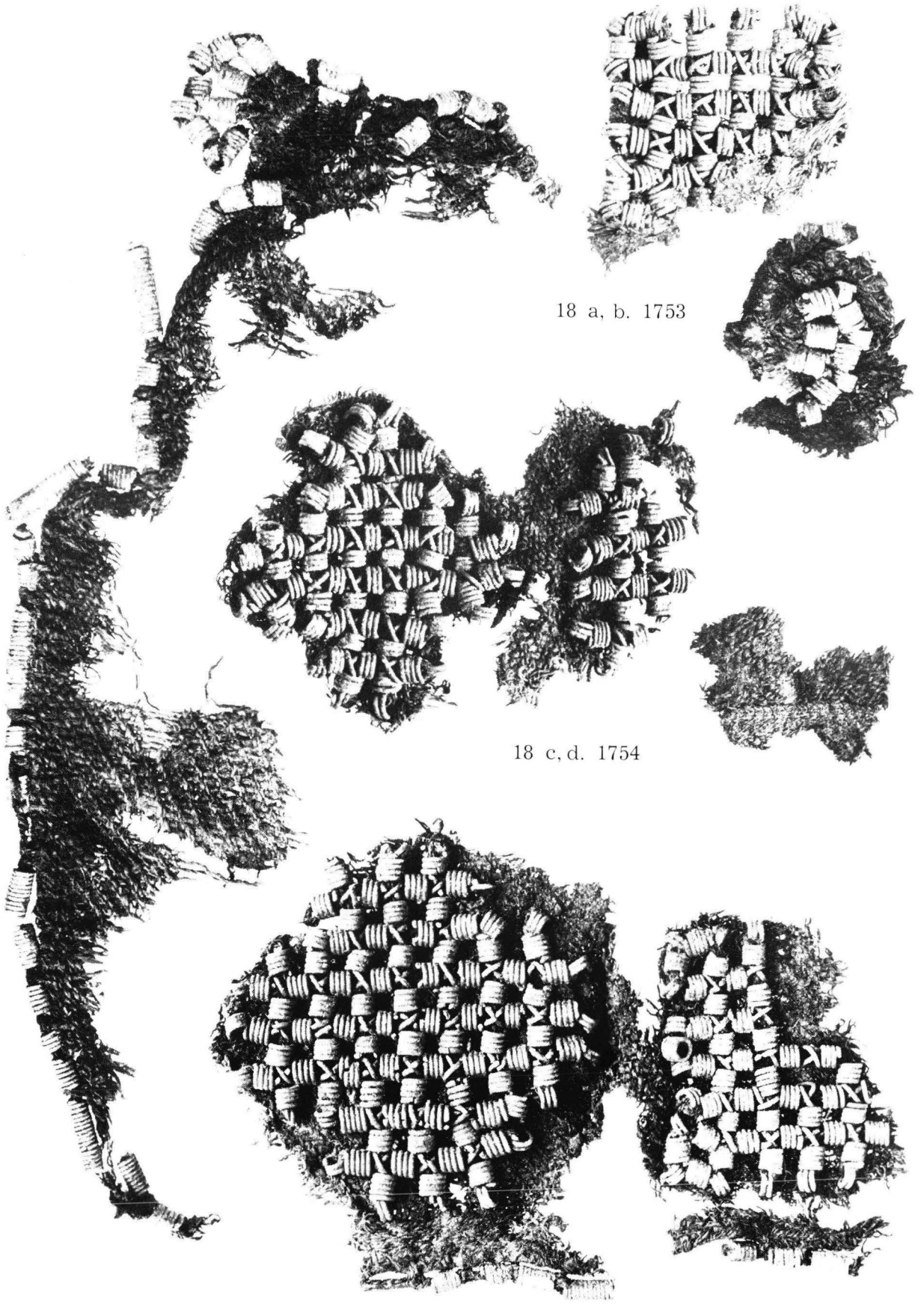

18 a, b. 1753

18 c, d. 1754

19. 1743

18 e, 1757

G 56

20. 1765

21. 1766

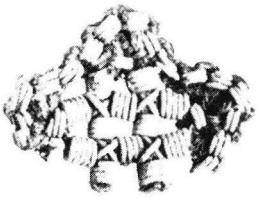

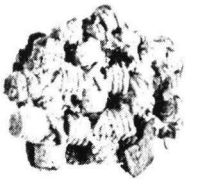

22. 1769

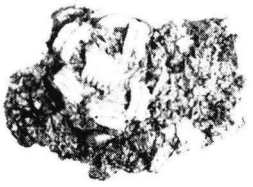

23. 1789

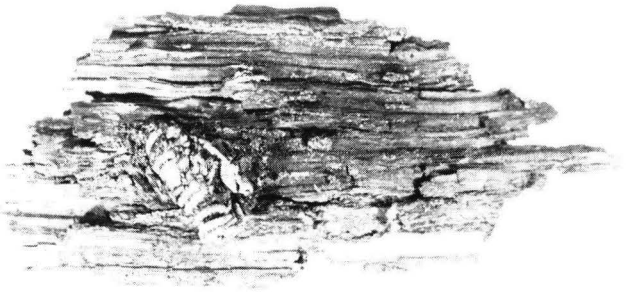

24. 1785

25. 1788

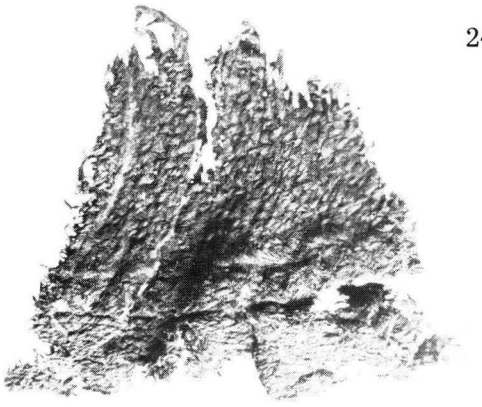

26. 1691

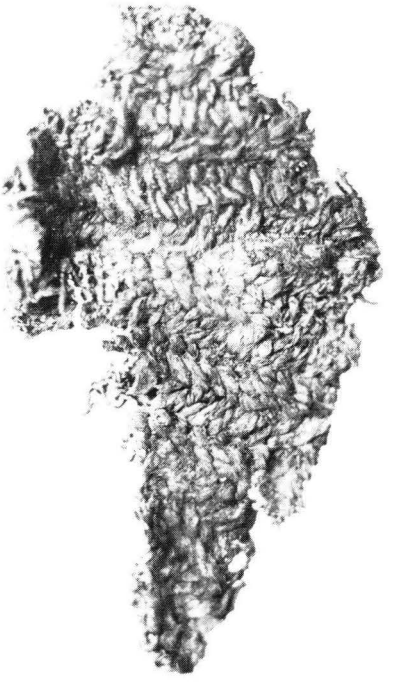

27. 1702

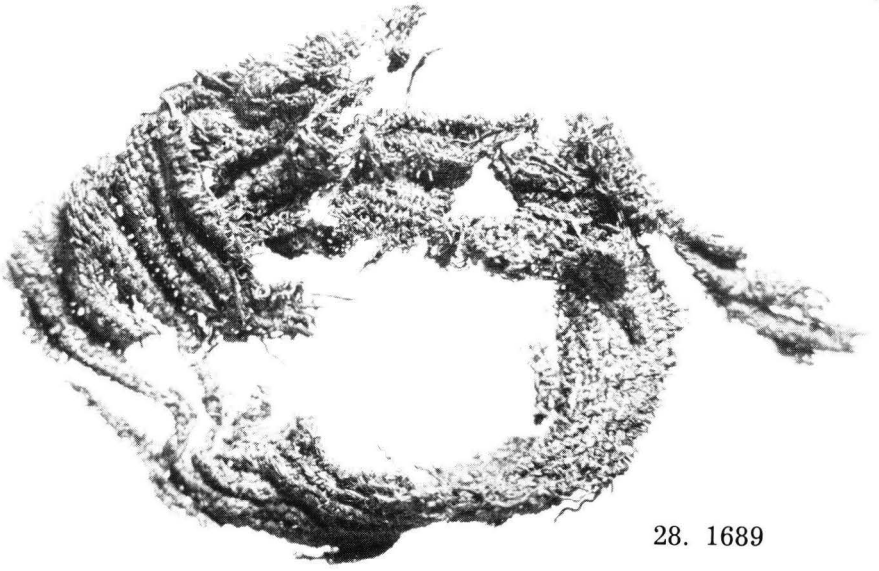

28. 1689

G 58 (59)

1.1820

2. 1809, 1811–12, 1821, 1823–27
1832–33, 1836–37, 1842–43,
1848–49, 1851, 1853, 1856

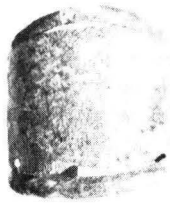

3. 1828

4. 1829

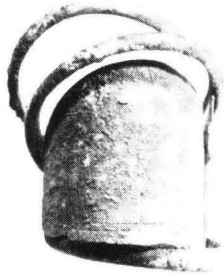

5. 1830

6. 1831

7. 1814

8. 1818

9. 1817

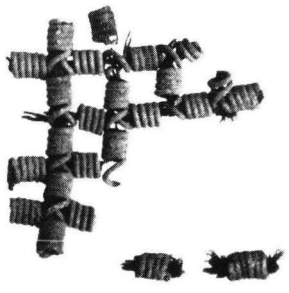

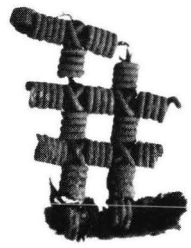

10. 1816

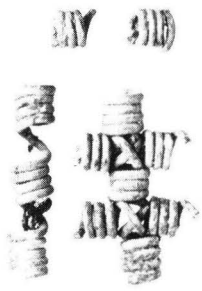

11. 1819

Plate 30

G 58 (57, 59)

12. 1798

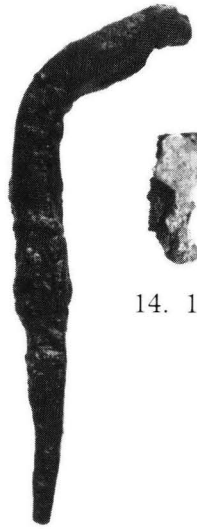

13. 1803

14. 1801

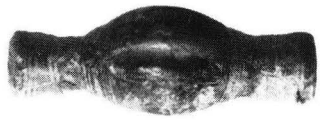

15. 1794

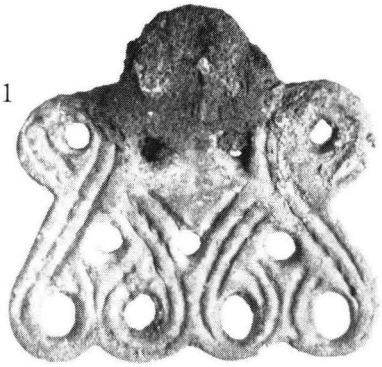

16. 1805

17. 1802

18. 1795

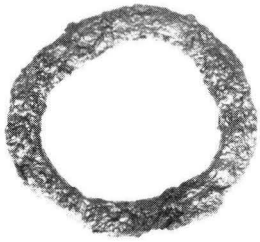

19. 1804

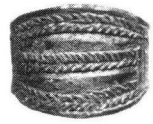

22. 1859

23. 1844

27. 1852

28. 1845

24. 1858

25. 1854

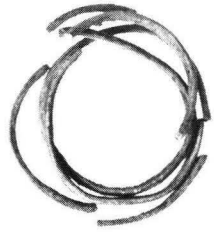

26. 1862

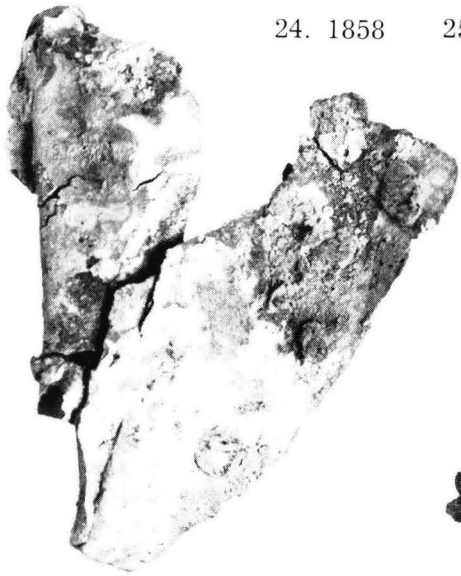

29. 1839

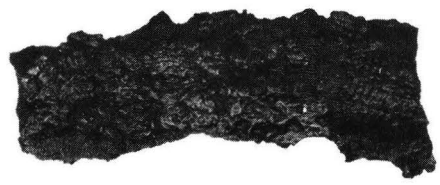

30. 1840

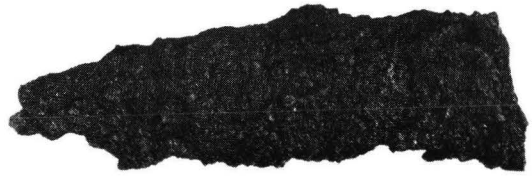

31. 1846

32. 1847

G 62

G 61

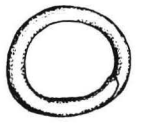

1. 1865

1. 1877 (a part)

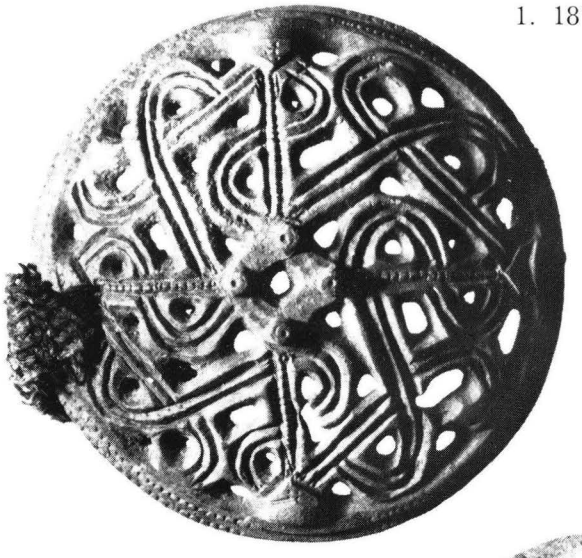

2. 1875

3. 1874

4. 1871

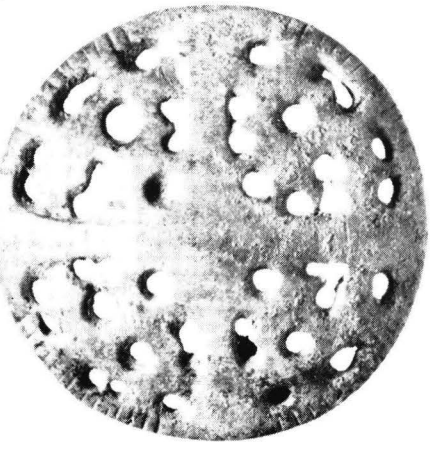

5. 1876

6. 1879

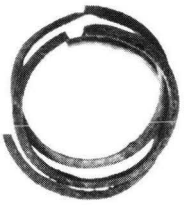

7. 1872

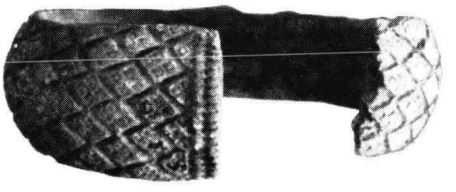

8. 1873

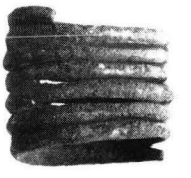

9. 1878

Plate 32

G 63

1. 1893

2. 1894

3. 1895

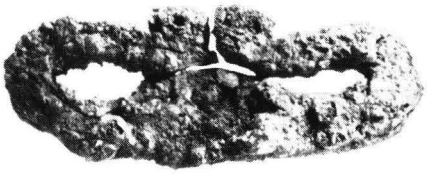

4. 1891

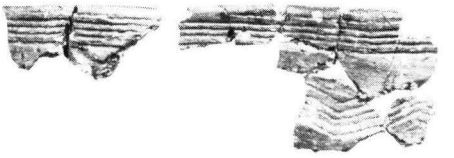

5. 1896

6. 1892

G 64

1. 1898, 1899

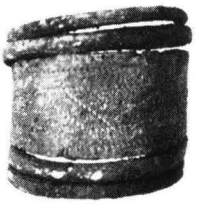

2. 1900

3. 1901

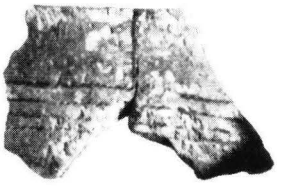

4. 1904

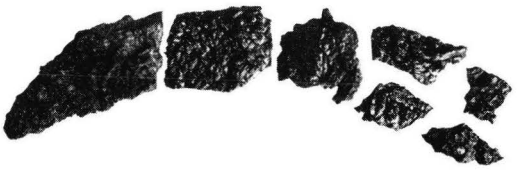

5. 1902

G 73

1. 1911

3. 1970

2. 1972

4. 1971

6. 1939

5. 1937

7. 1938, 1940, 1965, 1967–68, 1973, 1975–77

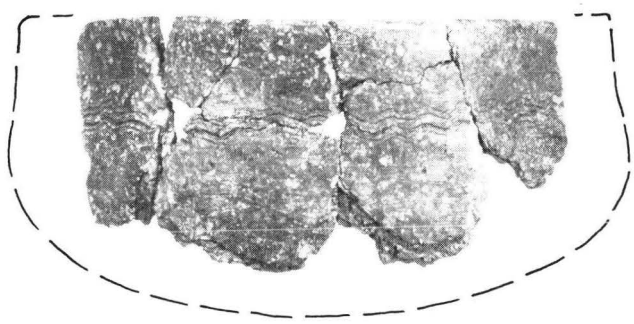

8. 1941

G 77

1. 2000

Plate 34

G 68

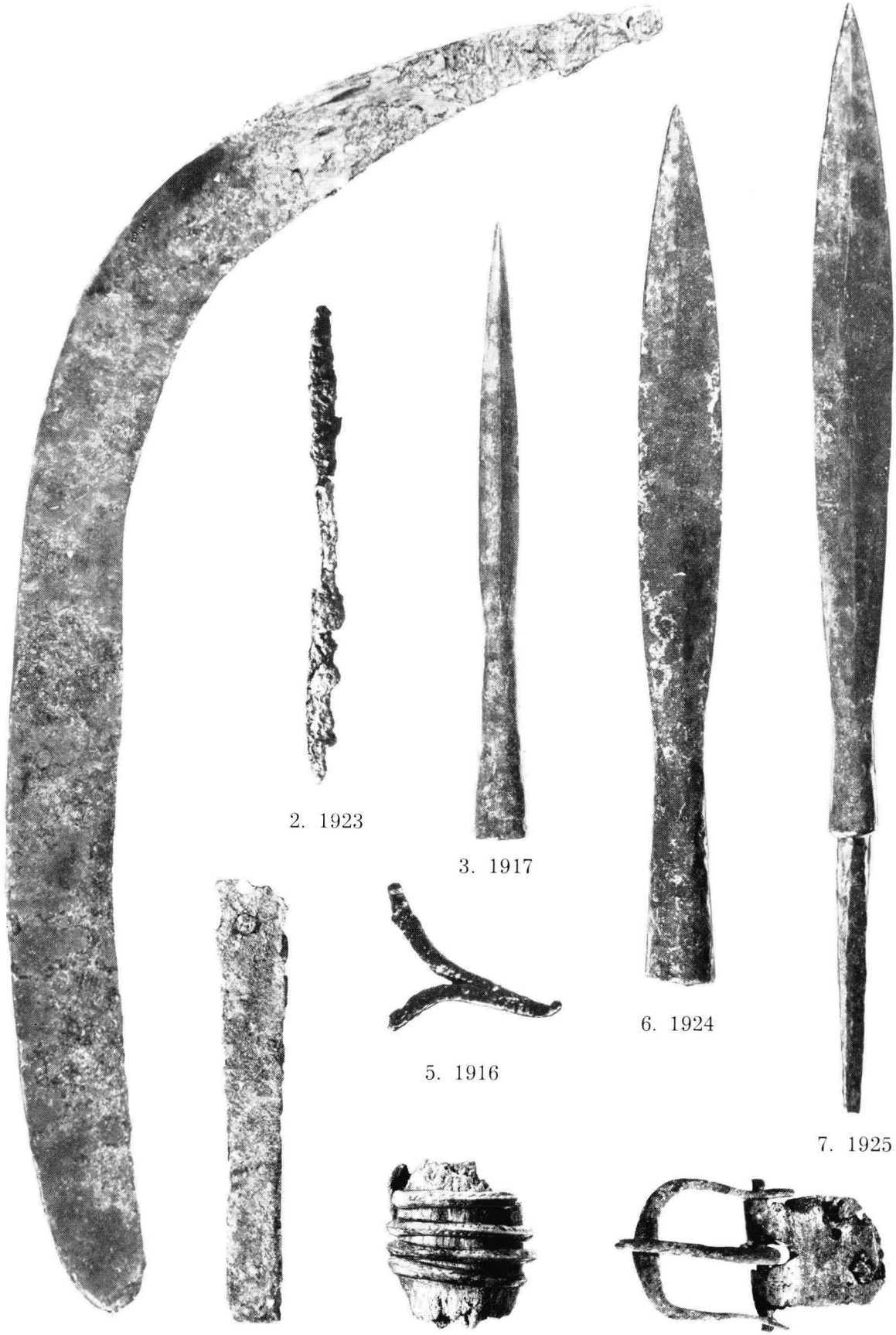

1. 1921

2. 1923

3. 1917

4. 1922

5. 1916

6. 1924

7. 1925

8. 1920

9. 1919

G 75

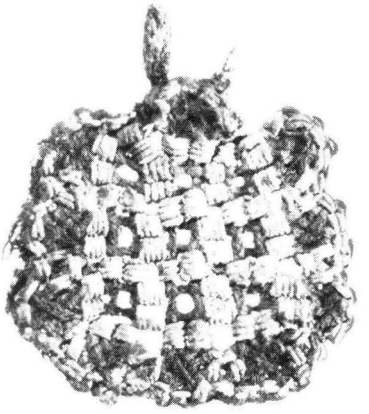

1. 1949

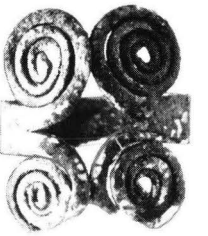

4. 1951

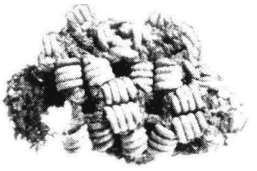

2. 1953

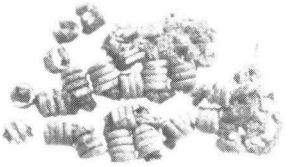

3. 1956

6. 1946

5. 1957

7. 1947

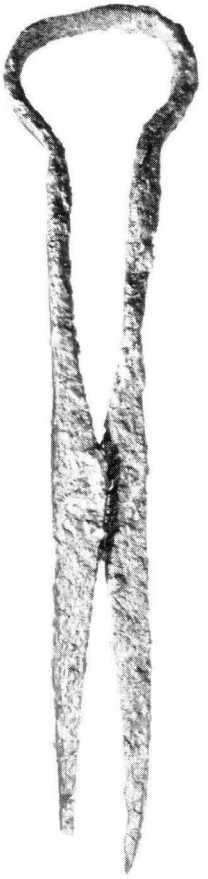

8. 1948

9. 1952

Plate 36

G 76

3. 1964

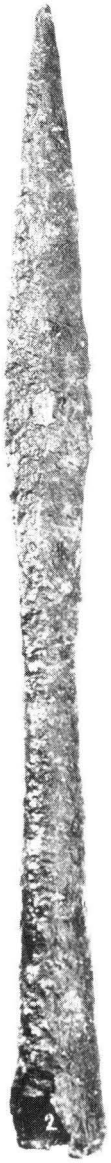

1. 1997

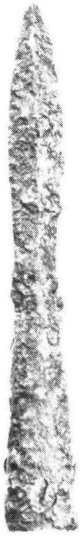

2. 1995

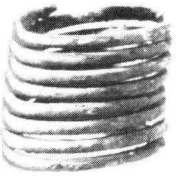

4. 1994

5. 1993

6. 1986

7. 1989

8. 1992

9. 1979

10. 1996

G 80

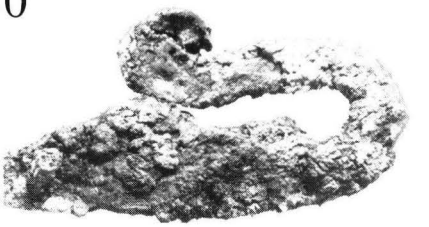

1. 2005

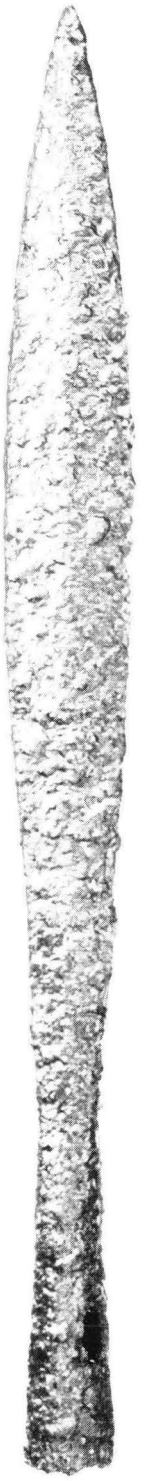

2. 2004

G 90

1. 2038

2. 2050

3. 2049

4. 2027

5. 2026

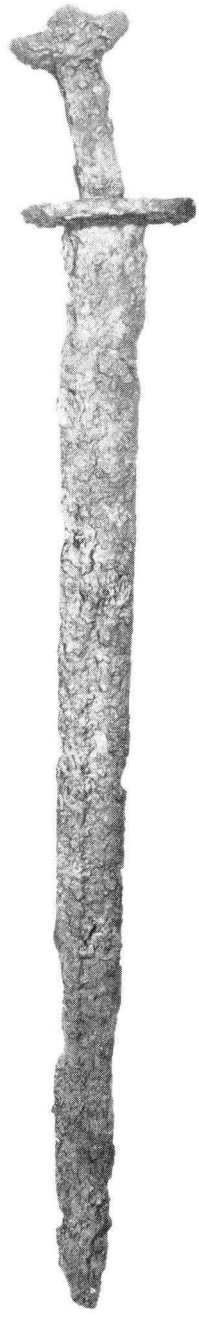

6. 2029

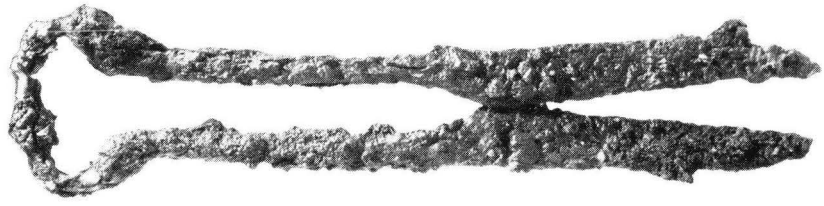

7. 2028

Plate 38

G 90

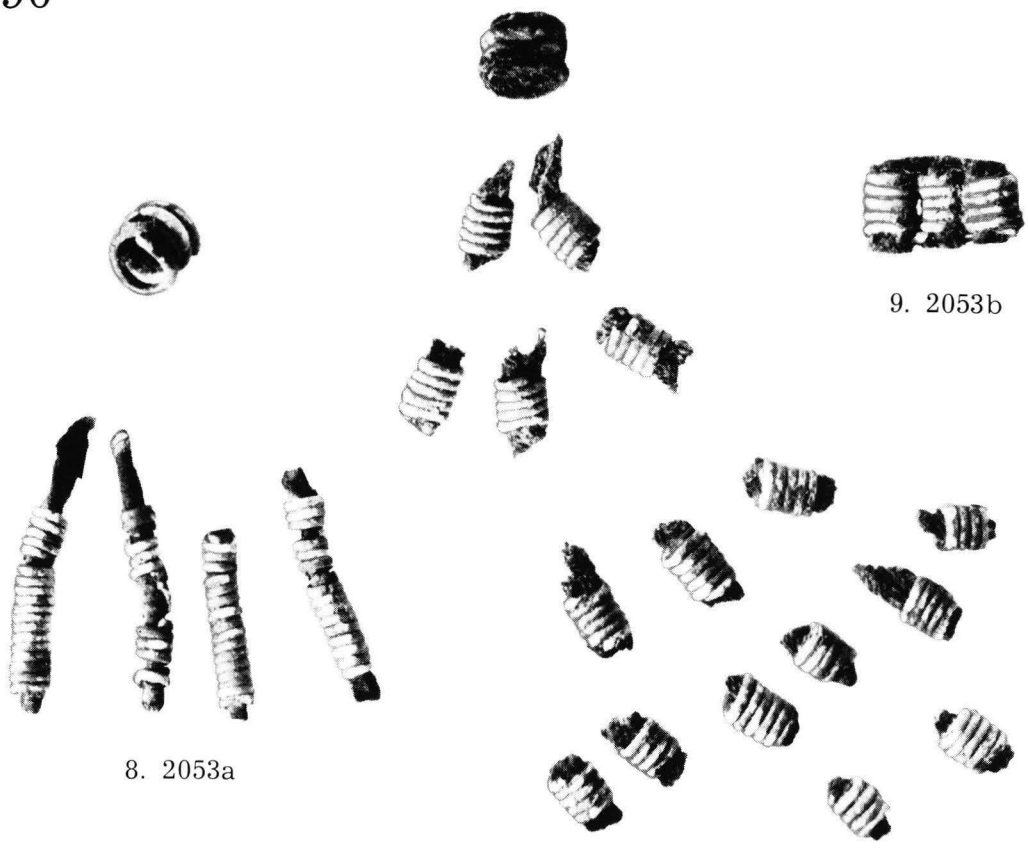

9. 2053b

8. 2053a

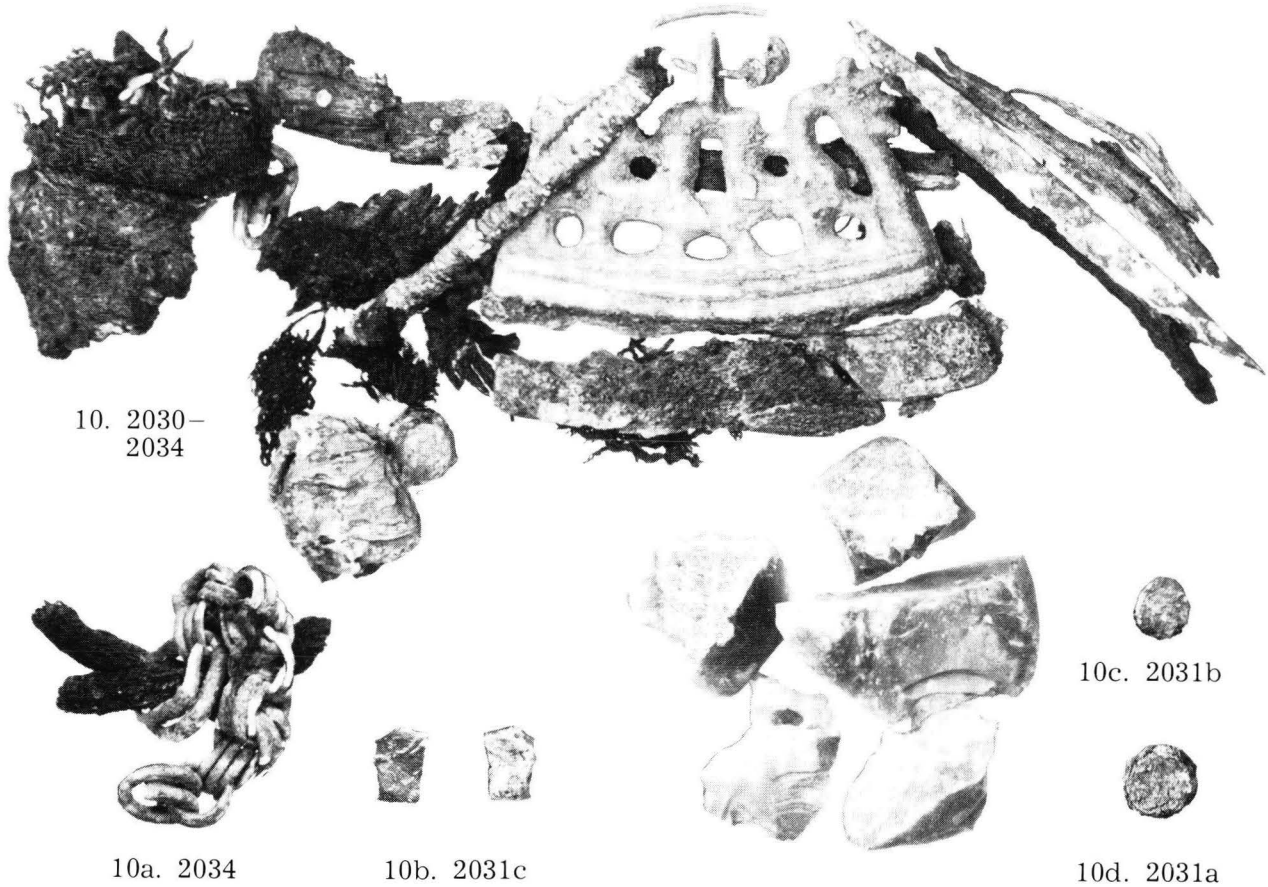

10. 2030–2034

10a. 2034

10b. 2031c

10c. 2031b

10d. 2031a

G 90

11. 2047

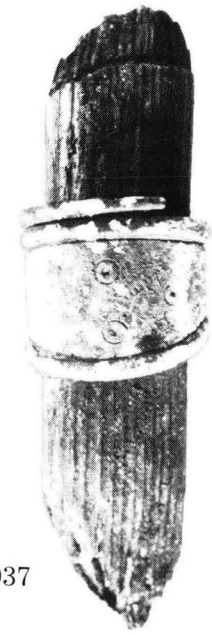

12. 2037

13. 2043

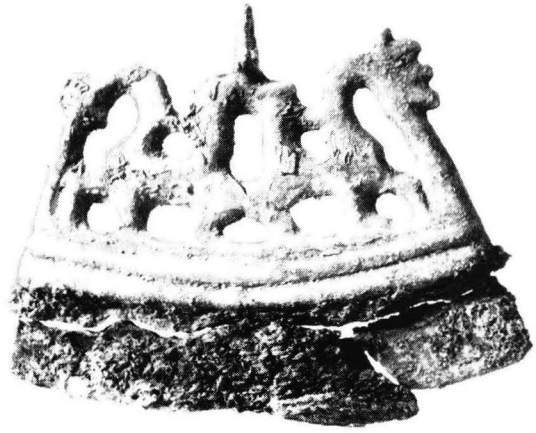

14. 2030

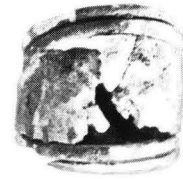

15. 2056

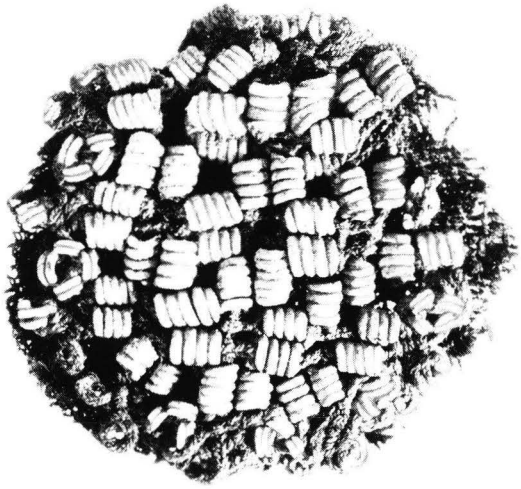

16. 2039

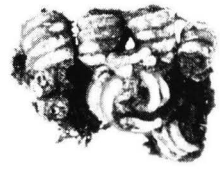

17. 2054

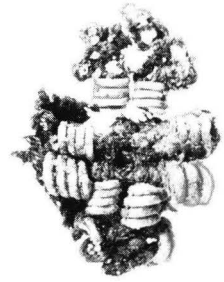

18. 2051

19. 2052

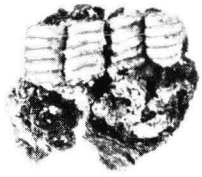

20. 2042

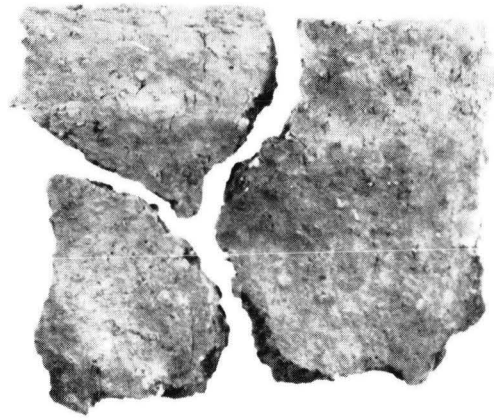

21. 2057

Plate 40

G 95

1. 2088

2. 2085

3. 2091

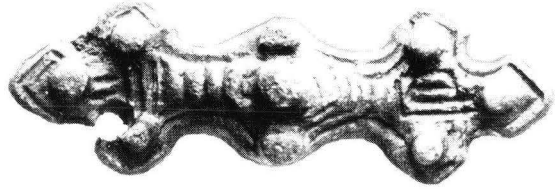

4. 2080

G 95

5. 2066

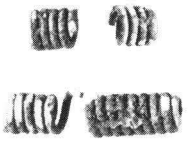

6. 2070

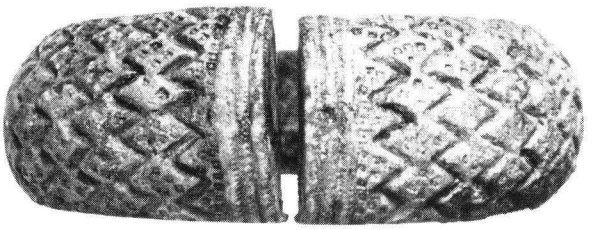

7. 2072

8. 2090

9. 2087

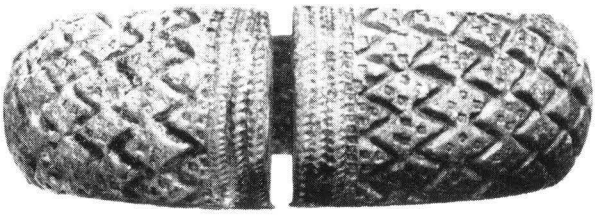

10. 2073

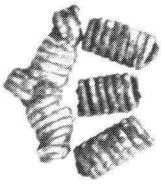

11. 2079

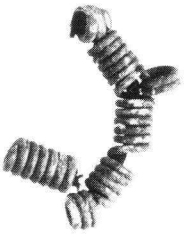

12. 2076

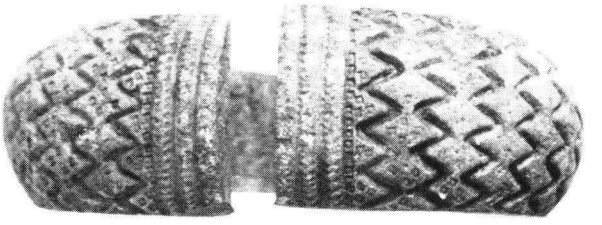

13. 2081

14. 2078

15. 2093

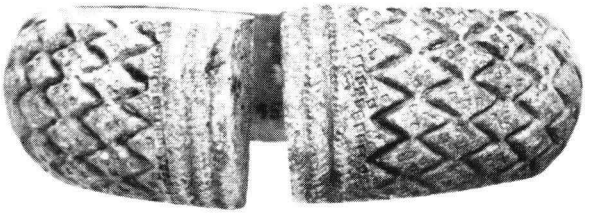

16. 2082

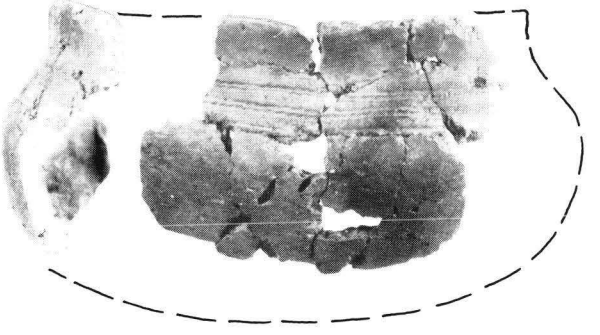

17. 2097

Plate 42

G 97

1. 2101

2. 2103

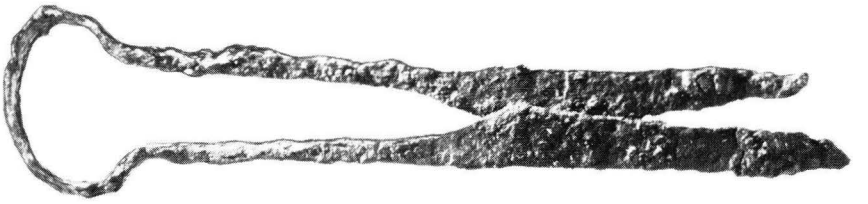

3. 2102

G 98

1. 2117

2. 2113

3. 2119

4. 2121

5. 2111

6. 2124

7. 2110

G 99

1. 2137

2. 2138

3. 2139

4. 2142

5. 2143

6. 2144

7. 2145

8. 2148

9. 2149

10. 2153

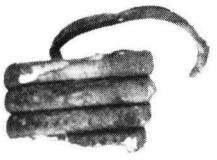

11. 2146

12. 2152

13. 2141

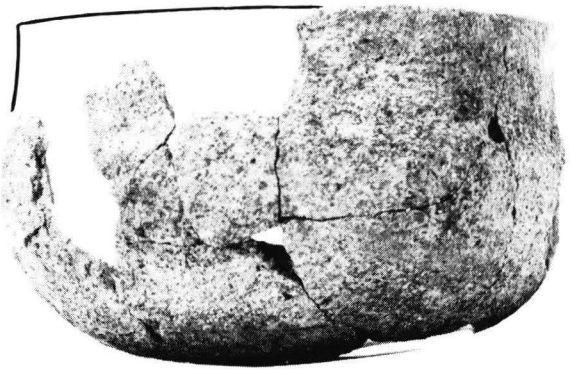

14. 2151

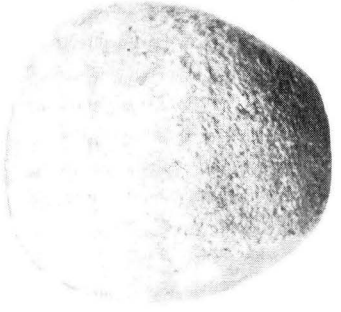

15. 2140

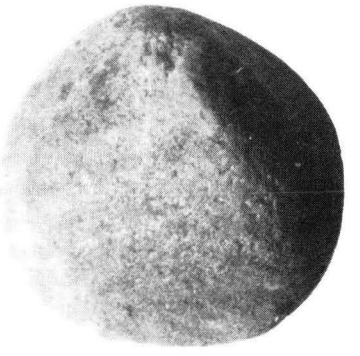

16. 2155

Plate 44

G 100

1. 2167

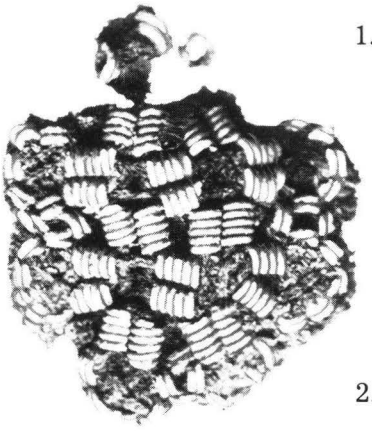

2. 2188

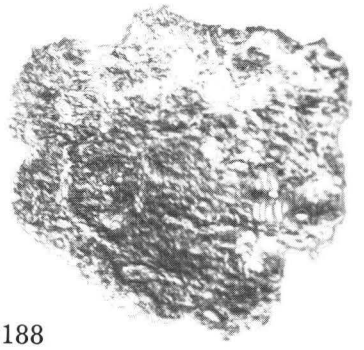

3. 2175

7. 2187

8. 2191

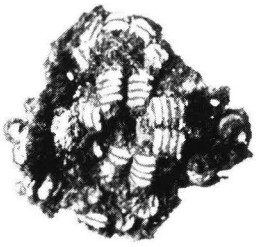

4. 2192

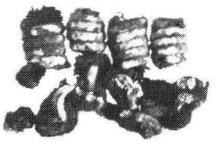

5. 2165

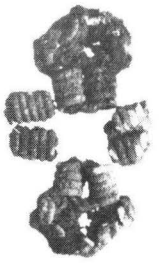

6. 2186

9. 2169

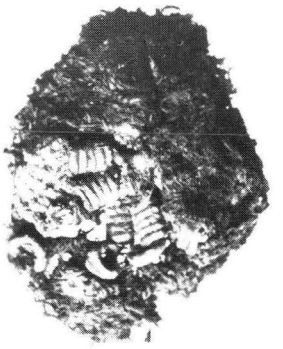

10. 2180

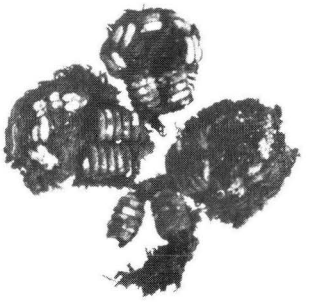

11. 2190

12. 2168

13. 2170

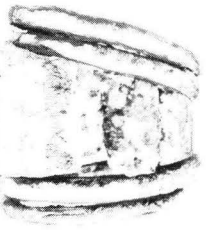

14. 2171

G 100

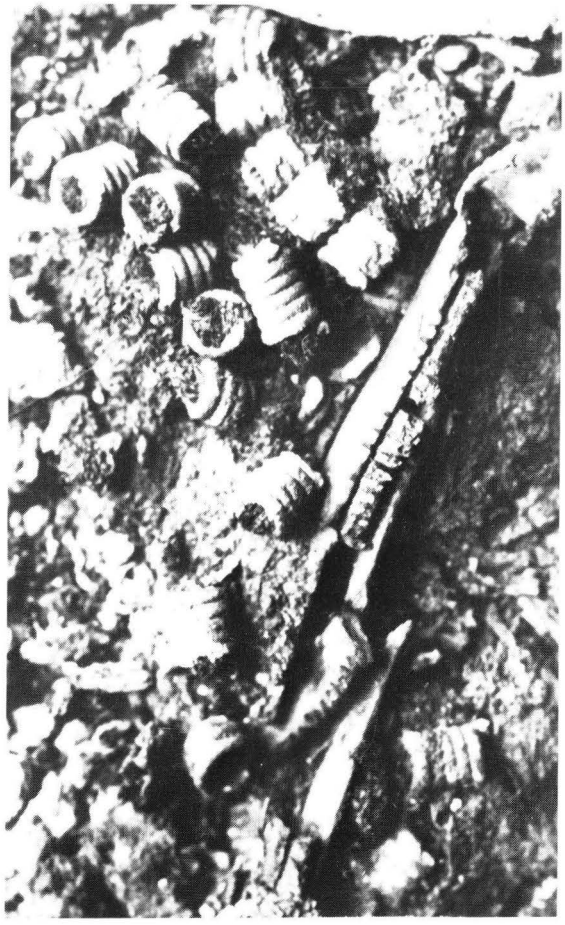

15. 2175–2179

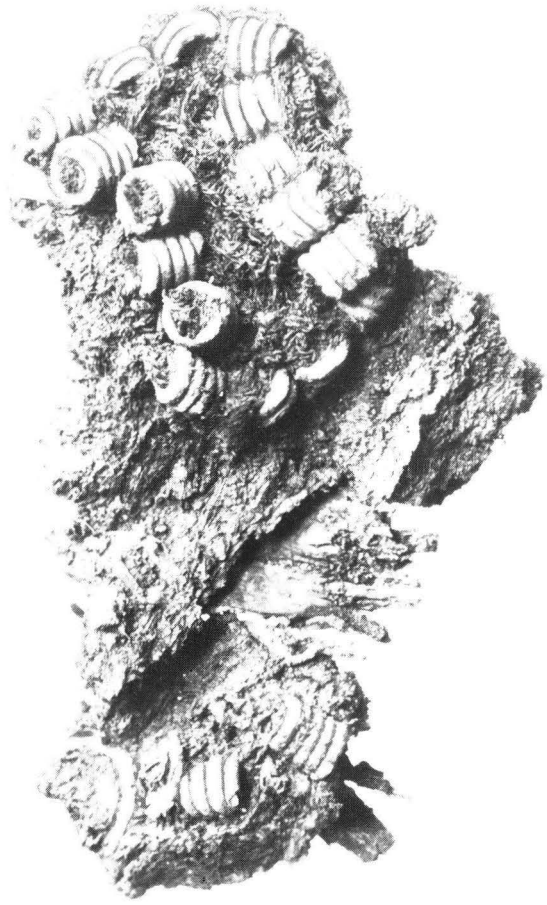

15a. 2176–2179

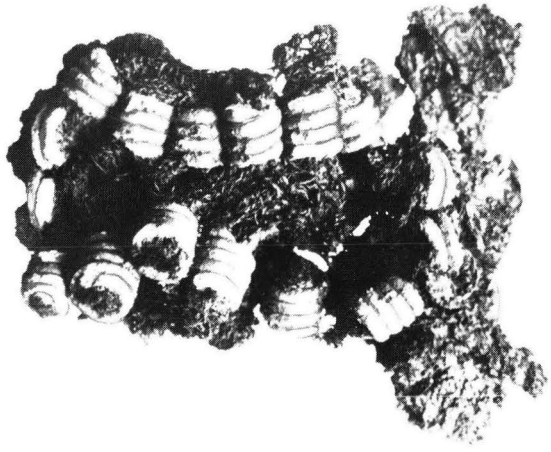

15b. 2176

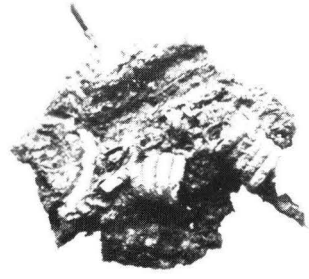

15c. 2176

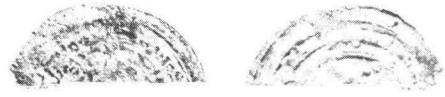

16. 2174

Plate 46

G 115

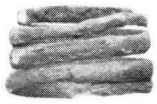

1. 2258

2. 2247, 2265

3. 2259

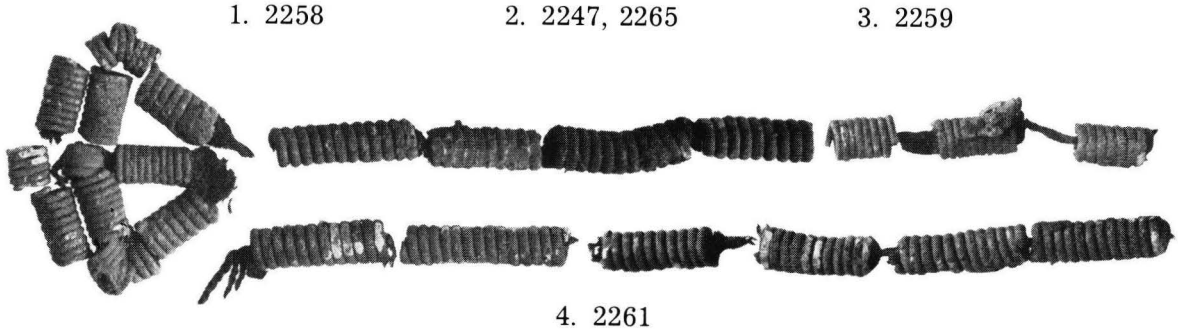

4. 2261

5. 2263

G 118

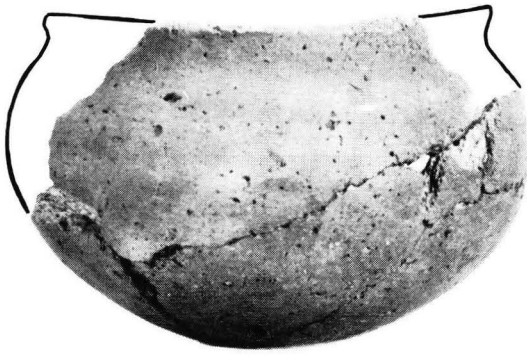

1. 2296

2. 2298

G 118

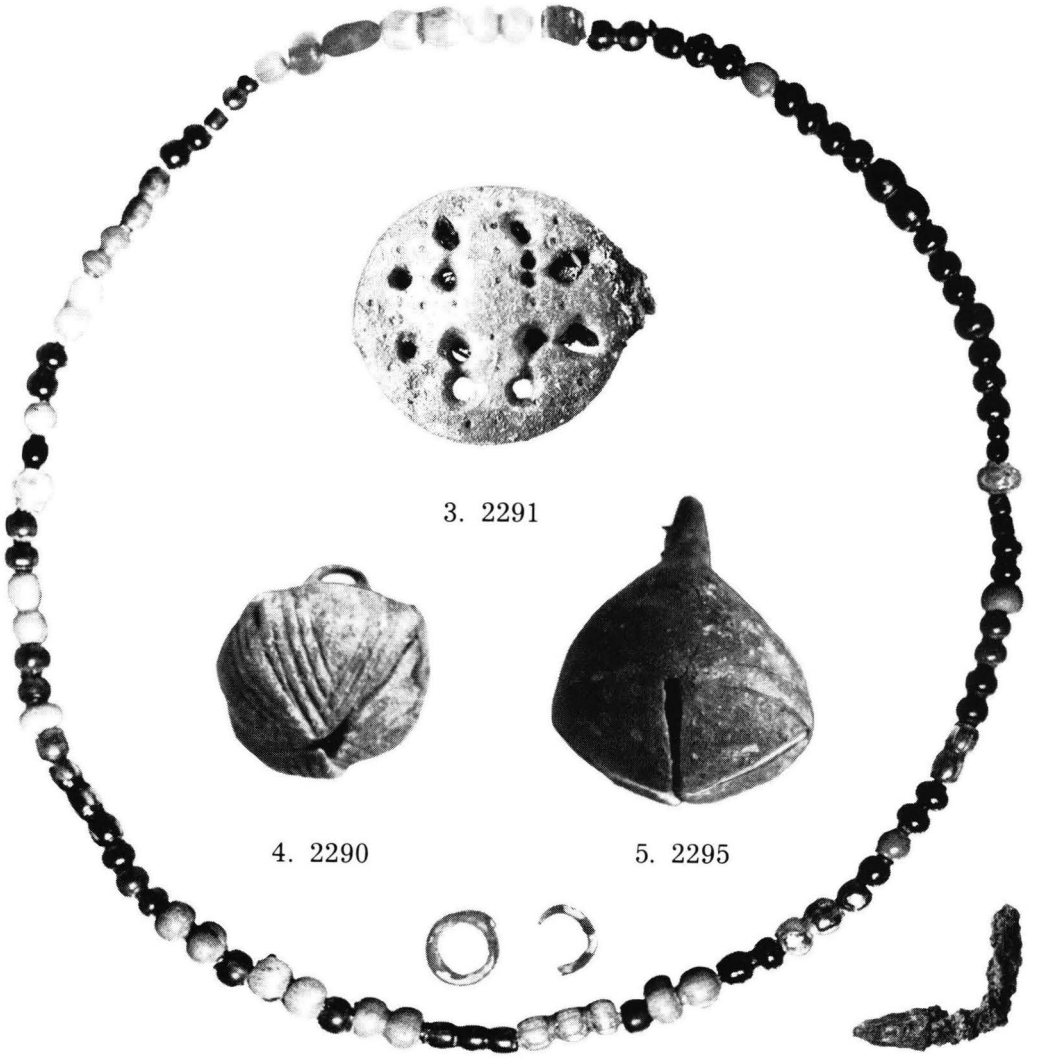

3. 2291

4. 2290

5. 2295

6. 2284

7. 2285

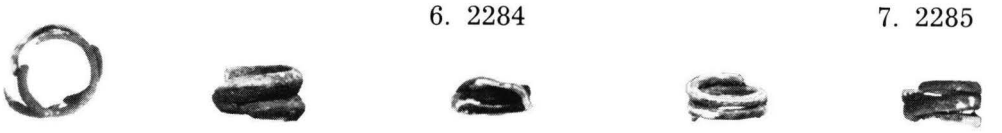

8. 2289

9. 2288

10. 2292

11. 2243

12. 2297

13. 2286

14. 2294

15. 2287

Plate 48

G 120

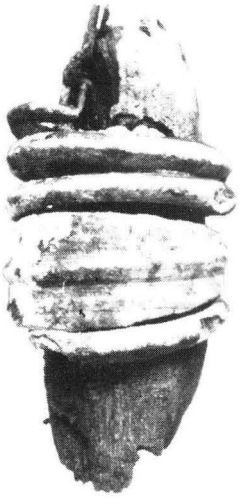

1. 2307

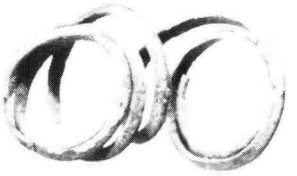

2. 1906

3. 2375

4. 2306

5. 2310

6. 2311a

7. 2311b

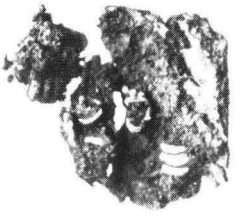

8. 2314

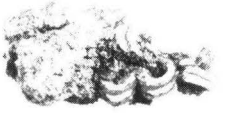

9. 2315

10. 2312

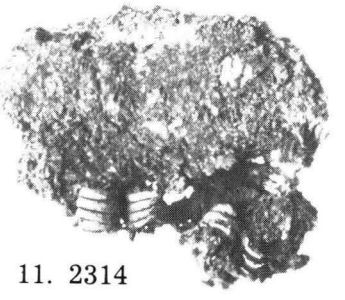

11. 2314

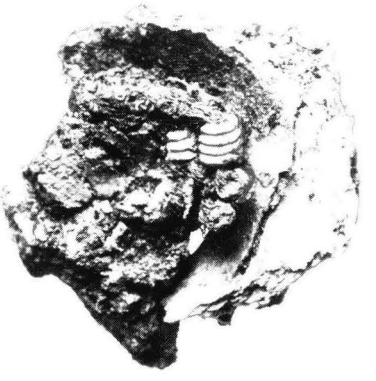

12. 2312

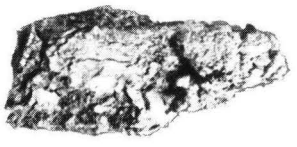

13. 2313

G 135

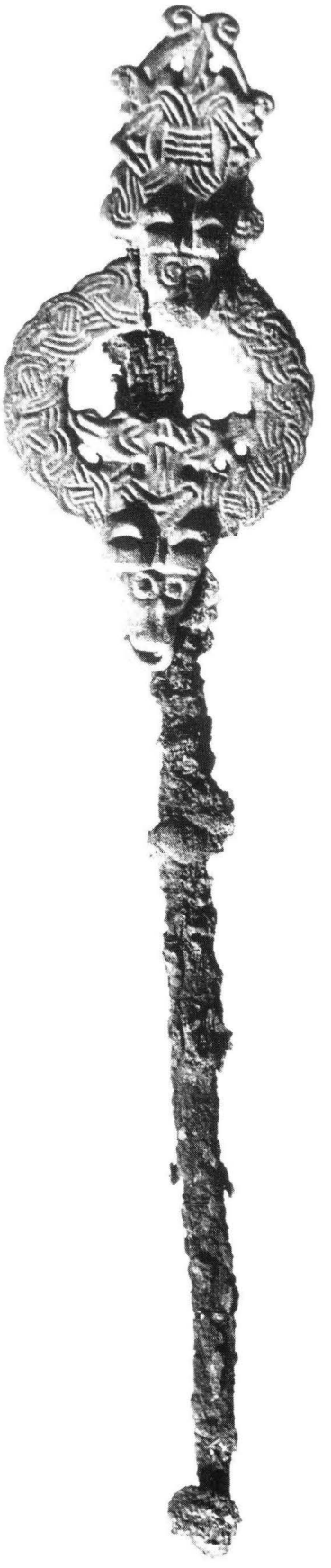

1. 2394

G 135

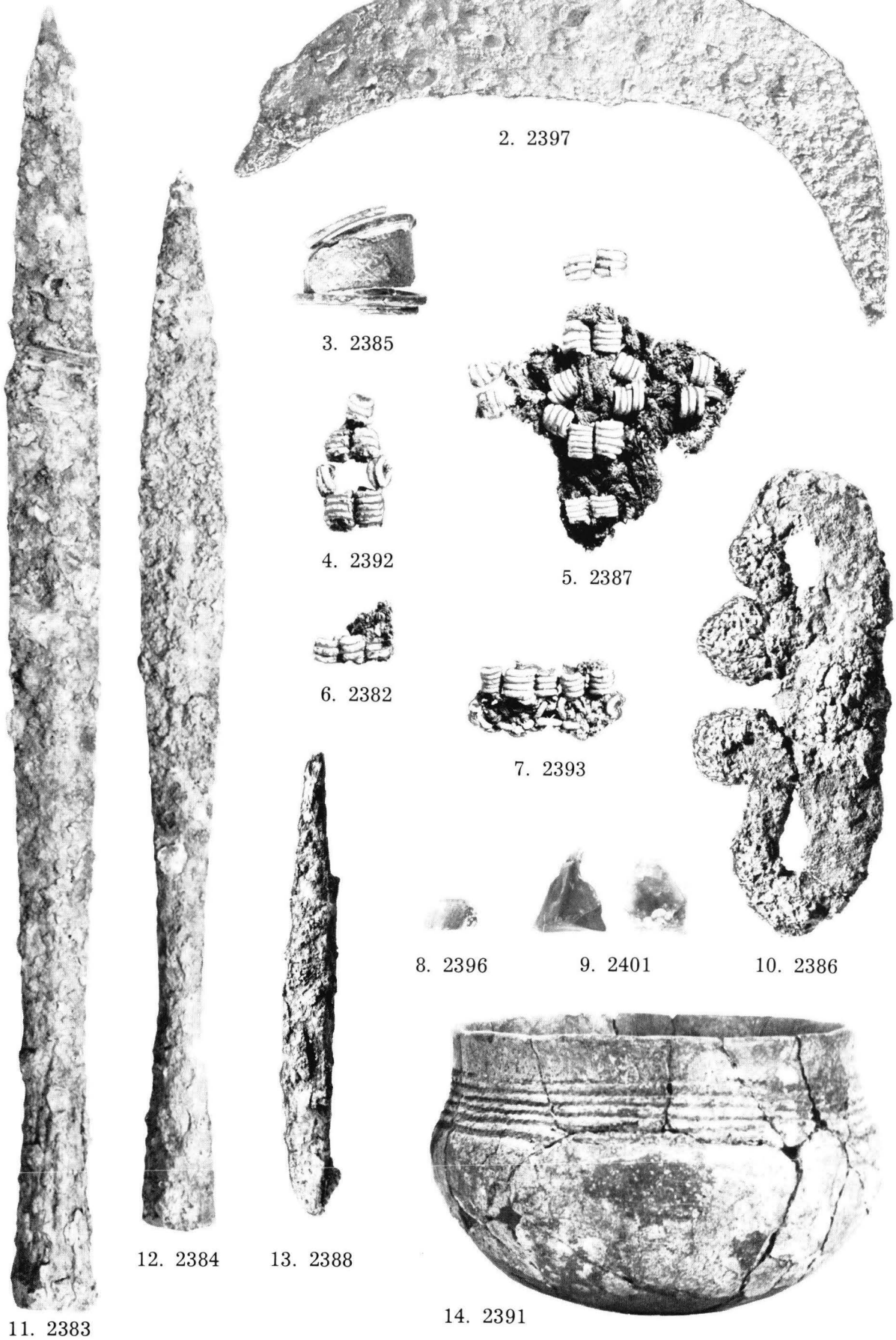

2. 2397

3. 2385

4. 2392

5. 2387

6. 2382

7. 2393

8. 2396

9. 2401

10. 2386

11. 2383

12. 2384

13. 2388

14. 2391

Plate 50

G 130

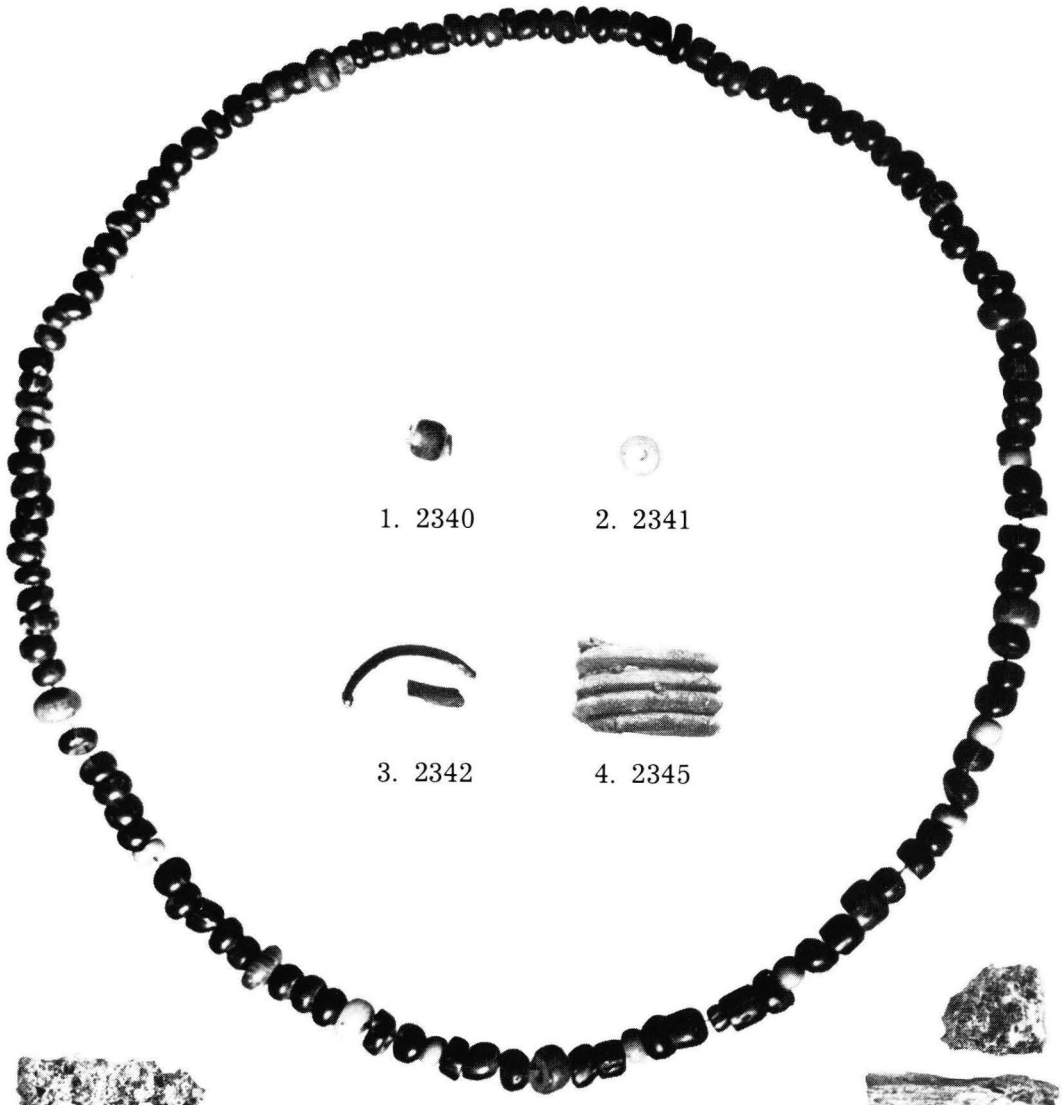

1. 2340

2. 2341

3. 2342

4. 2345

5. 2352

6. 2343

7. 2353

8. 2344

9. 2346

10. 2347

11. 2356

12. 2357

13. 2358

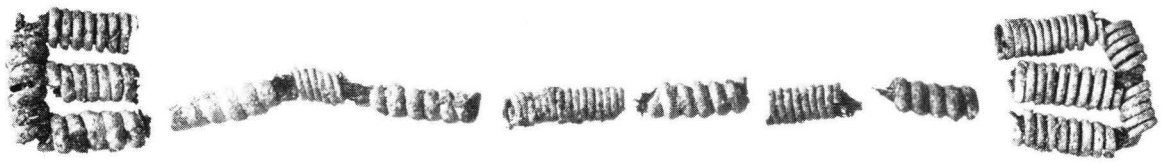

14. 2350

G 136

1. 2407

G 137

1. 2412

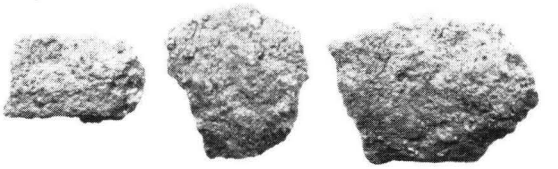

11. 2437

G 139

1. 2429–30, 2438

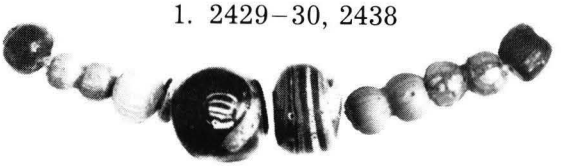

3. 2422

4. 2425

5. 2426

6. 2424

2a. 2427

7. 2435

8. 2436

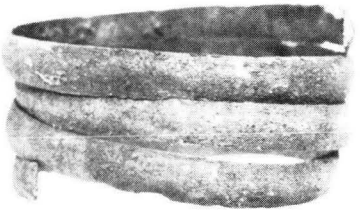

9. 2421

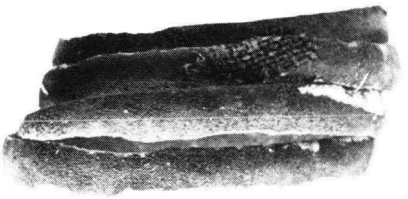

10. 2423

2b. 2428

Plate 52

G 145

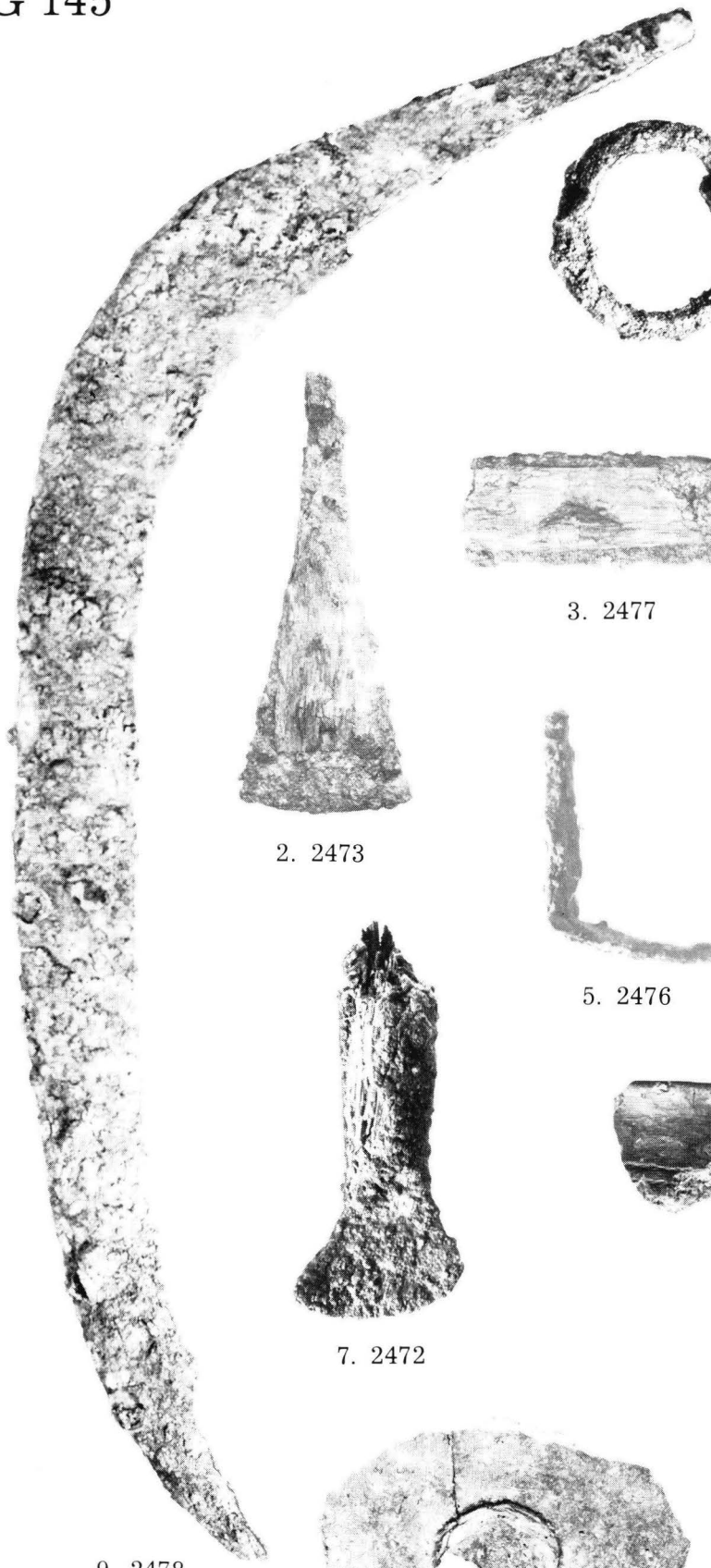

1. 2471

2. 2473

3. 2477

4. 2474

5. 2476

6. 2475

7. 2472

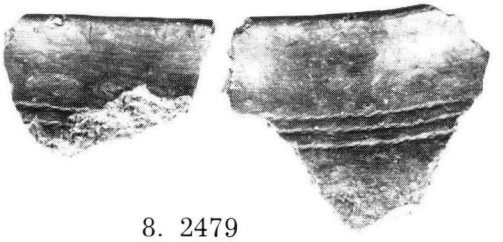

8. 2479

9. 2478

10. 2661

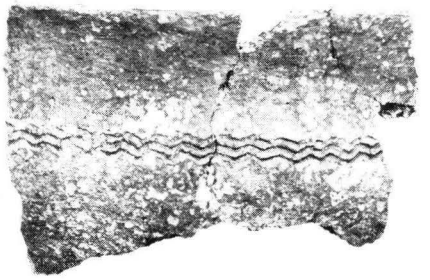

11. 2481

G 145

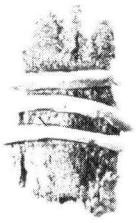

12. 2660

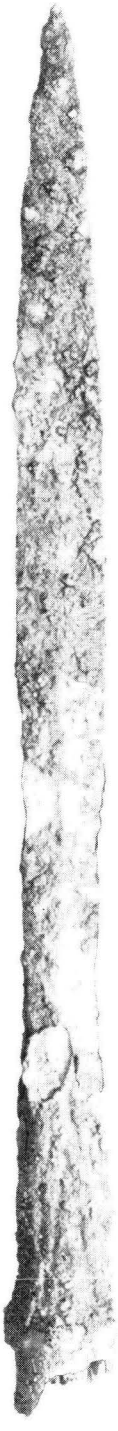

13. 2480

14. 2470

G 140

1. 2447

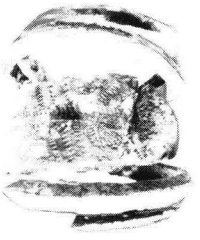

2. 2449

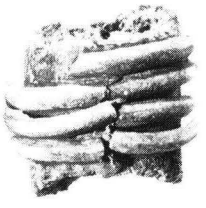

3. 2450

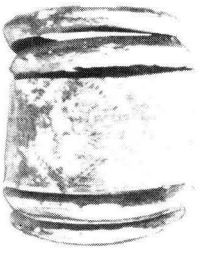

15. 2469

16. 2658

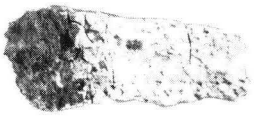

17. 2692

4. 2448

5. 2445

6. 2446

G 141

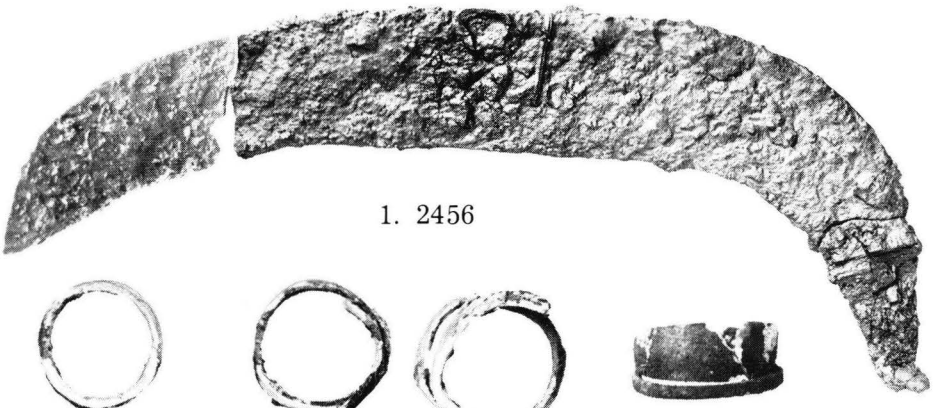

1. 2456

2. 2457 3. 2458 4. 2459

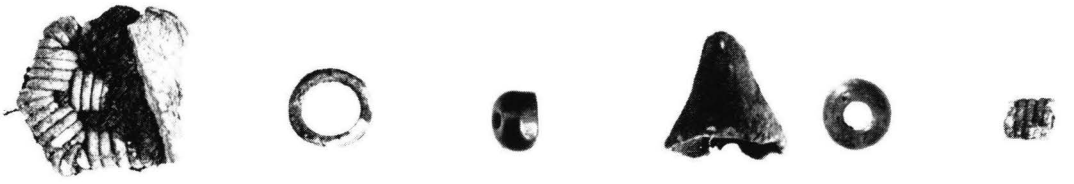

5. 2670 6. 2669 7. 2671 8. 2672 9. 2673

G 147

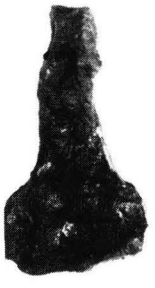

1. 2492

G 150

1. 2520

2. 2519

3. 2515

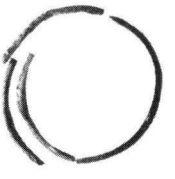

4. 2528

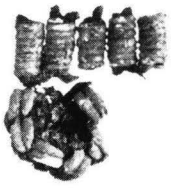

5. 2517

6. 2505, 2508, 2512–13, 2516, 2518

7. 2504

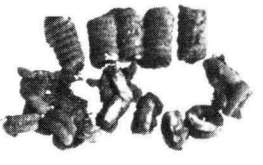

8. 2526

9. 2506, 2509, 2521, 2525

G 150

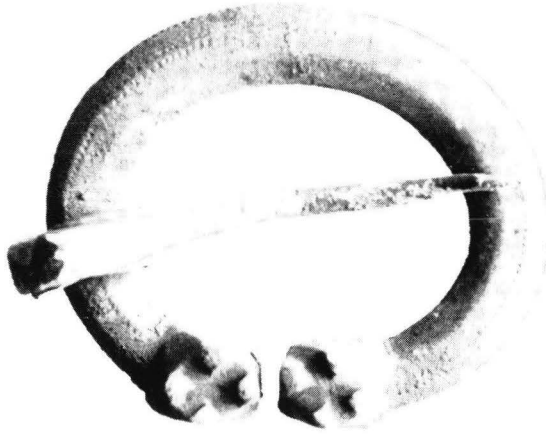

10. 2530

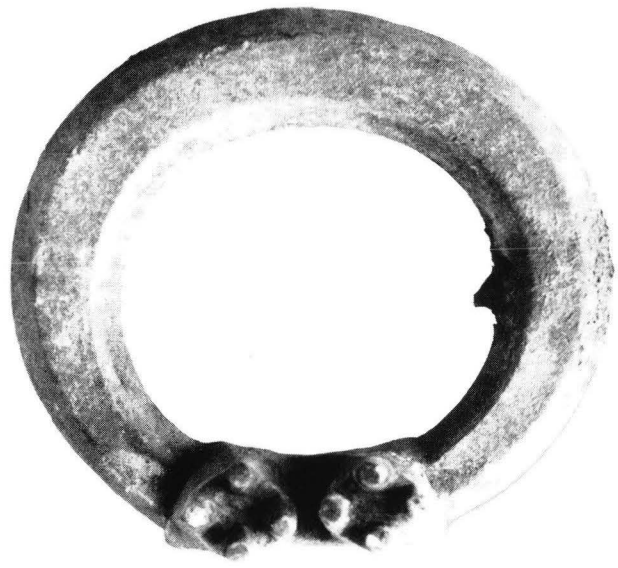

11. 2531

G 156 (157)

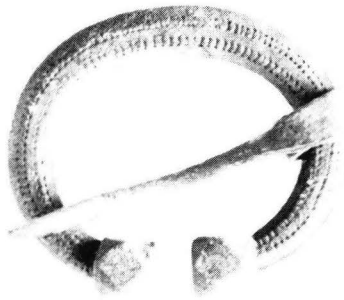

1. 2572

G 161

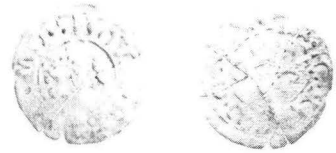

1. 2594

G 160

1. 2588

2. 2589

3. 2590

Plate 56

G 155

2. 2558

1. 2551–53

3. 2559

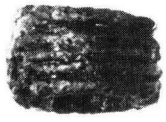

4. 2560

5. 2561

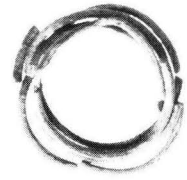

6. 2562

7. 2556

8. 2557

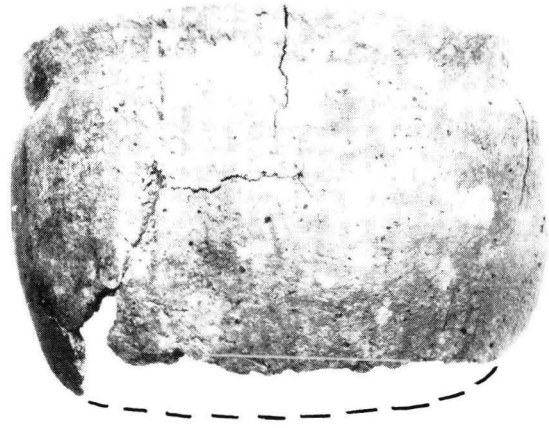

9. 2563

10. 2554

11. 2555

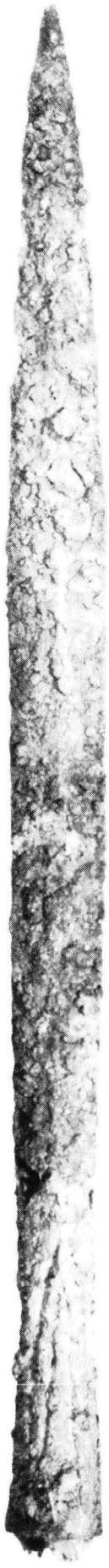

4. 2603

G 170

1. 2630

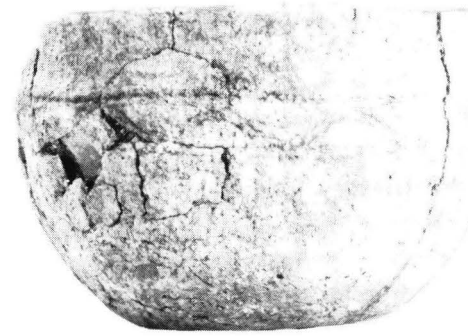

2. 2628

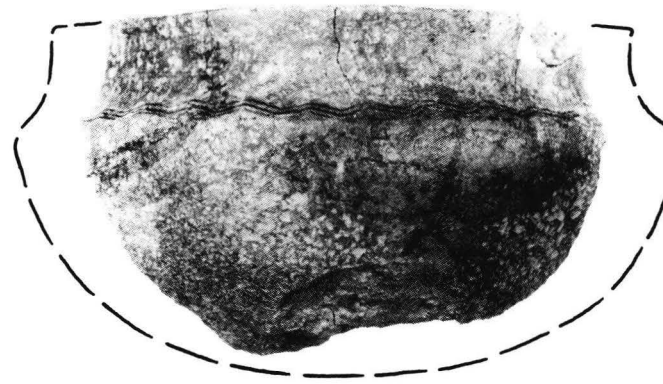

3. 2629

G 172

1. 2705

2. 2636, 2706

G 165

1. 2602

2. 2605

3. 2606

G 175

1. 2498, 2650–51

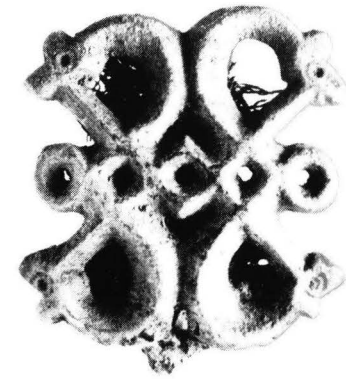

2. 2653

3. 2652

Plate 58

G 180

1. 2683, 2685, 2686

2. 2684

3. 2688

G 184

1. 2702

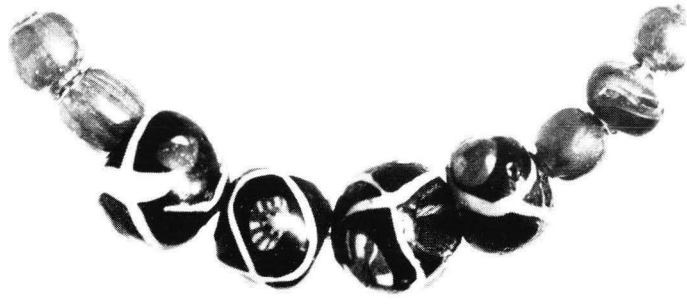

2. 2573, 2616–20, 2700–01, 2703–04

G 183

1. 2699

G 190

1. 2725–26, 2728

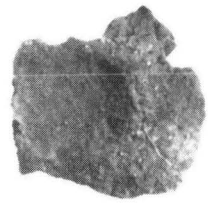

3. 2730

2. 2727

G 191

1. 2738

2. 2741, 2744, 2746

3. 2747

4. 2743

5. 2749

6. 2751

G 195

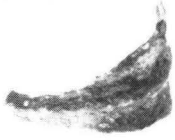

1. 2789

2. 2776

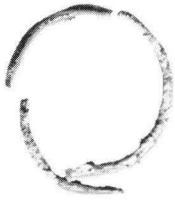

3. 2775

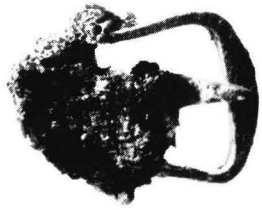

4. 2773

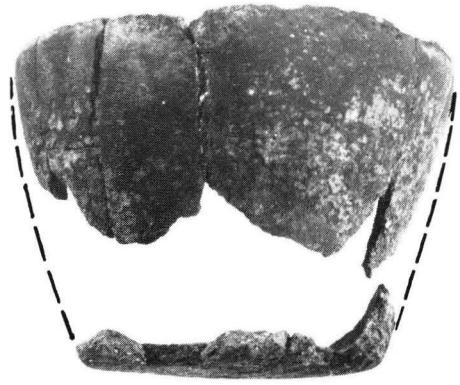

6. 2780

5. 2779

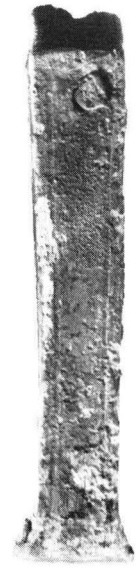

7. 2777

Plate 60

G 200

1. 2798, 2802

2. 2805

3. 2796

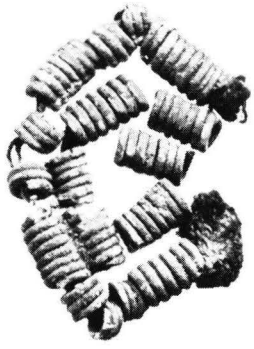

4. 2644

5. 2797

6. 2800

7. 2801

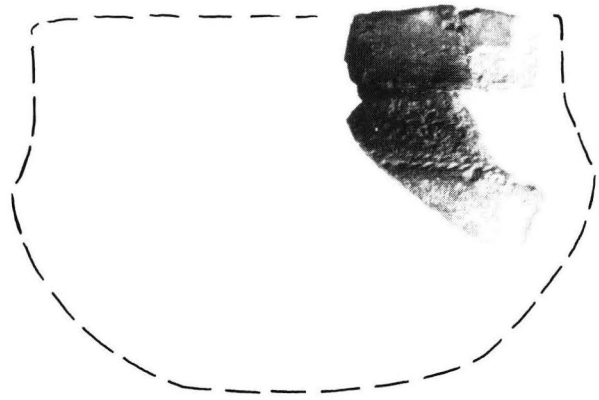

8. 2640

G 209

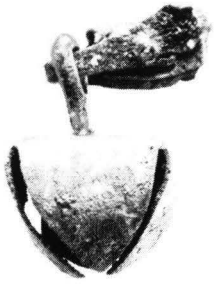

1. 2884

2. 2886

3. 2881

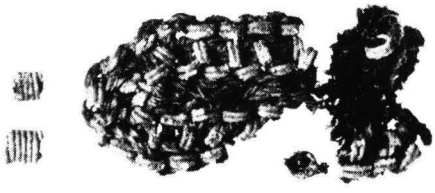

4. 2880

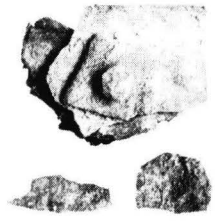

5. 2885

G 217

1. 2935

G 222

1. 2948

G 212

1. 2908 1/2

2. 2905

3. 2907

G 273

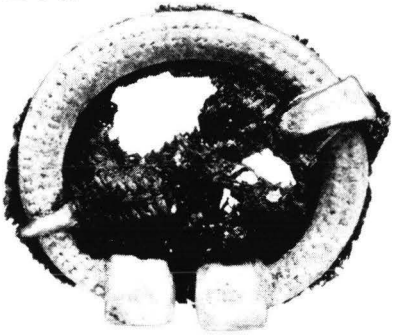

1. 3108

2. 3109

3. 3107

G 207

1. 2828

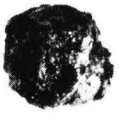

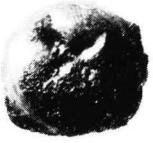

2. 2833

3. 2832

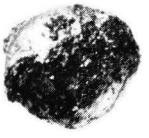

4. 2945

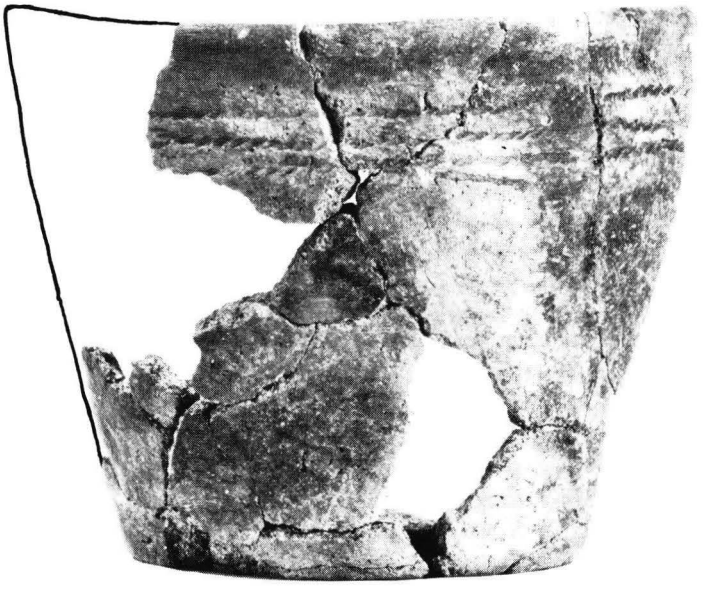

5. 2830

Plate 62

G 208

1. 2856

2. 2851

3. 2850

4. 2849

5. 2853

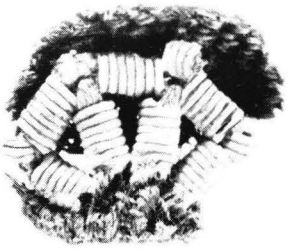

6. 2846

7. 2852

8. 2891–95 1/2

9. 2864

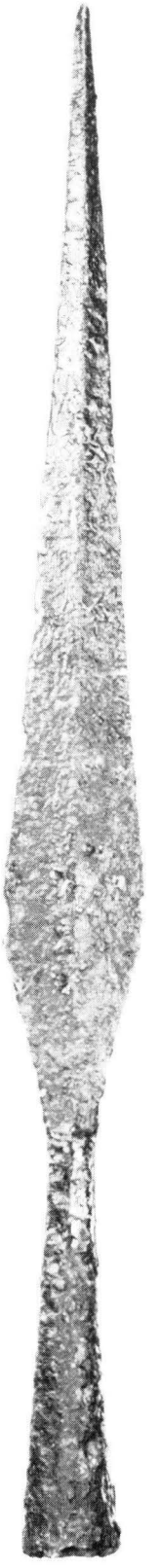

10. 2842

G 208

11. 2855 1/1

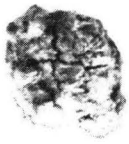

12. 2859

13. 2857

14. 2843

15. 2844

16. 2847

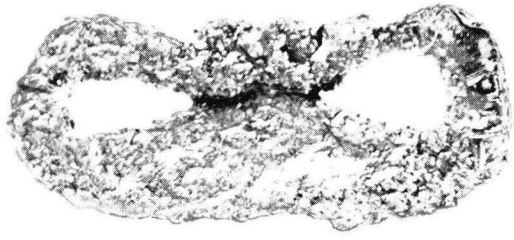

17. 2854

G 215

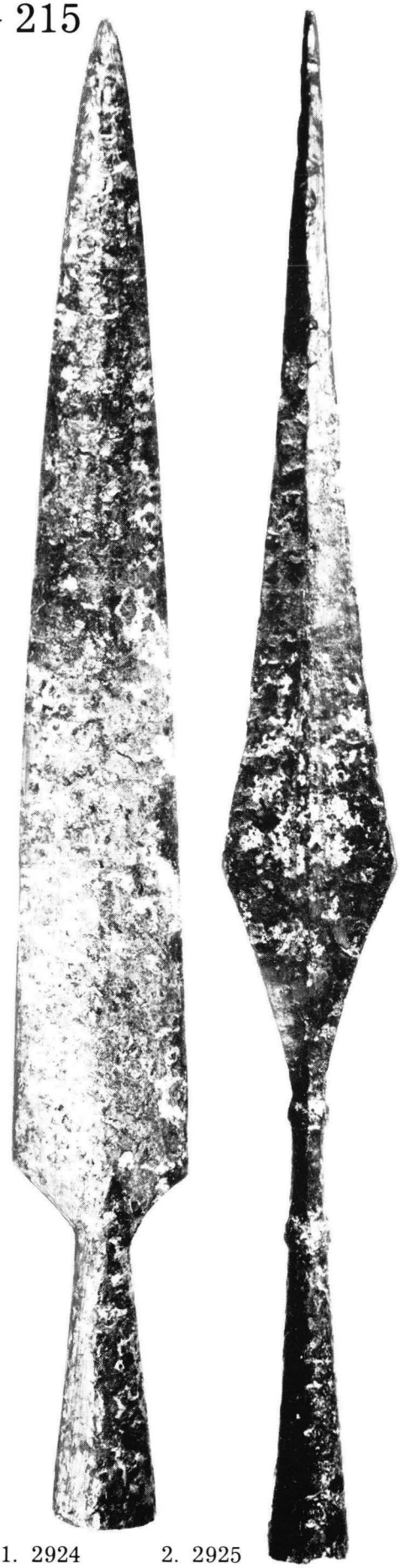

1. 2924 2. 2925

Plate 64

G 225

1. 2960

2. 2959

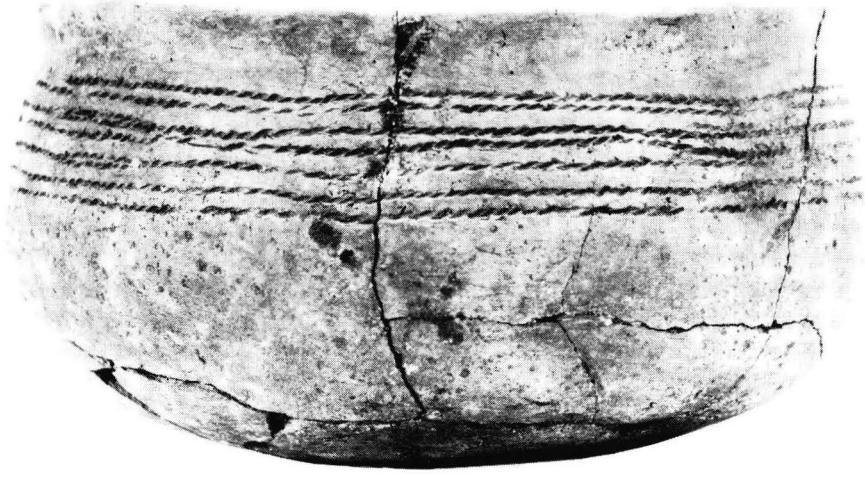

3. 2958

G 225

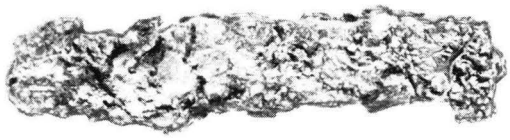

4. 2953

5. 2963

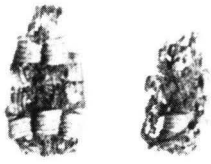

6. 2964

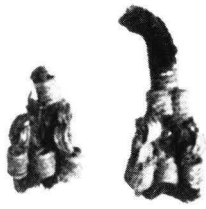

7. 2962

8. 2967

14. 2957

9. 2956

10. 2961

11. 2966

12. 2950

13. 2965

Plate 66

G 226

1. 2977

2. 2979

3. 2980

4. 2987

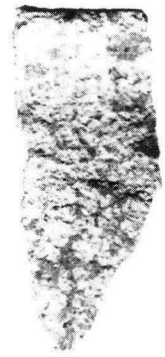

5. 2986

6. 2985

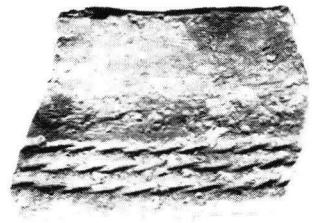

7. 2981 a, b

G 246

2. 3061

1. 3058

G 229

1. 2994

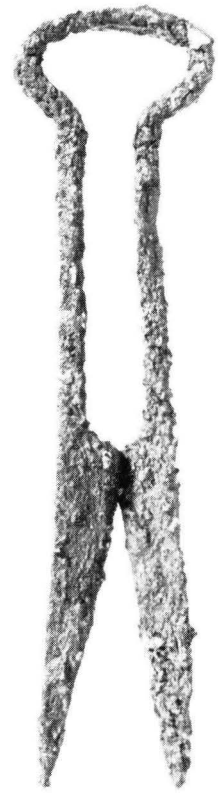

2. 2995

G 231

1. 3008

G 265

1. 3088

G 269

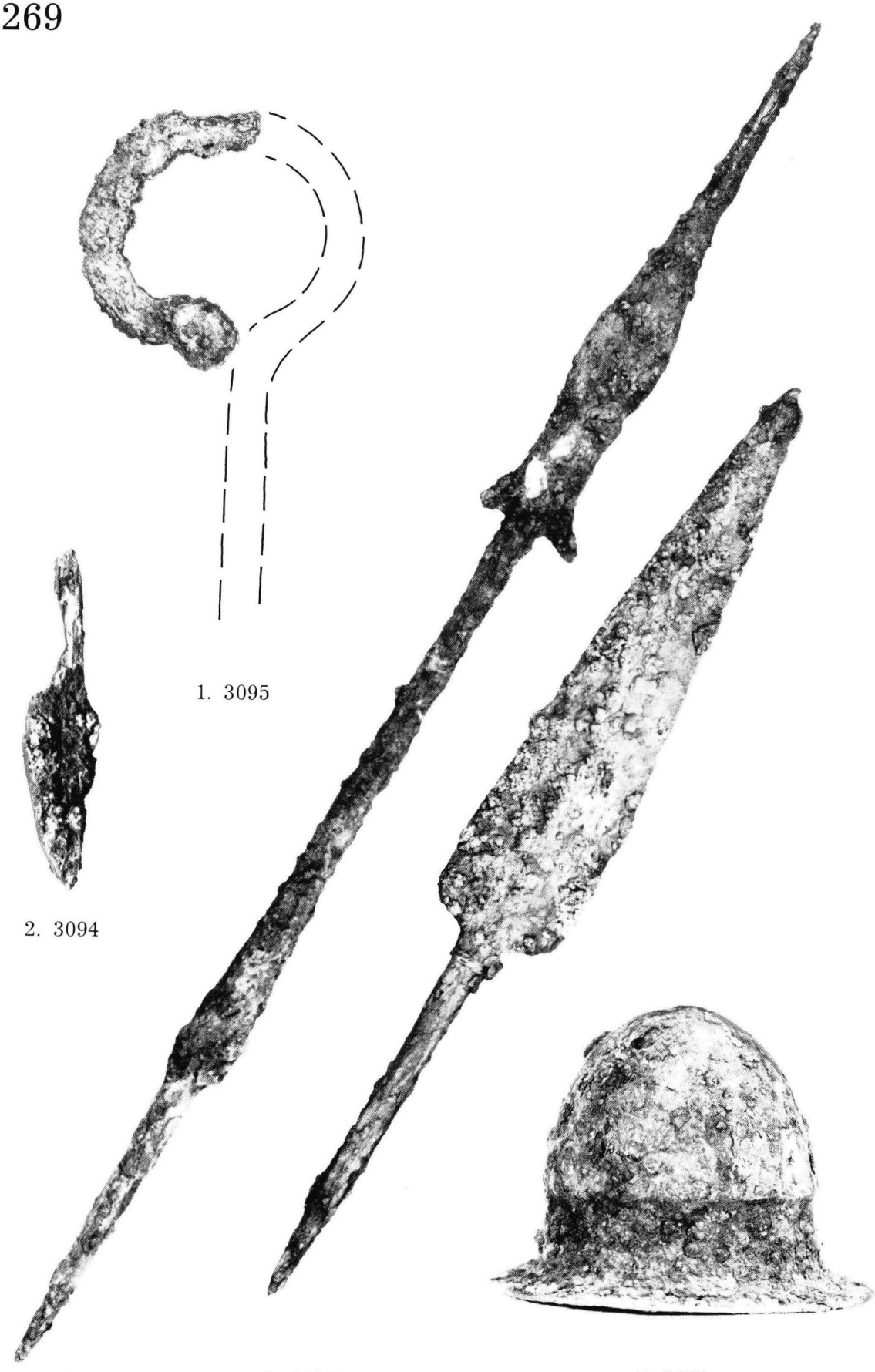

1. 3095

2. 3094

3. 3092

4. 3093

5. 3091

Plate 68

G 270

1. 3099

2. 3100

G 280

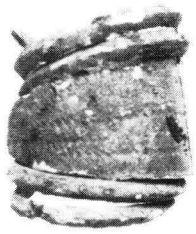

1. 3136, 3138

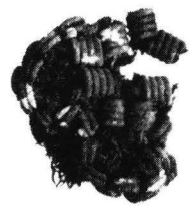

2. 3128

3. 3137

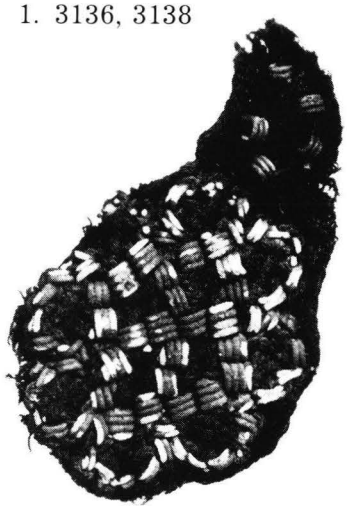

4. 3126

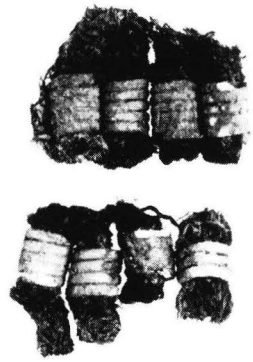

5. 3133

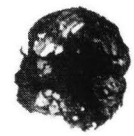

6. 3134

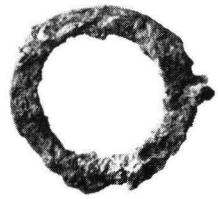

7. 3135

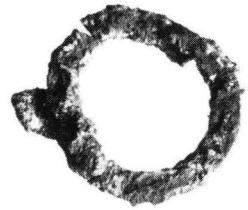

8. 3139

9. 3140

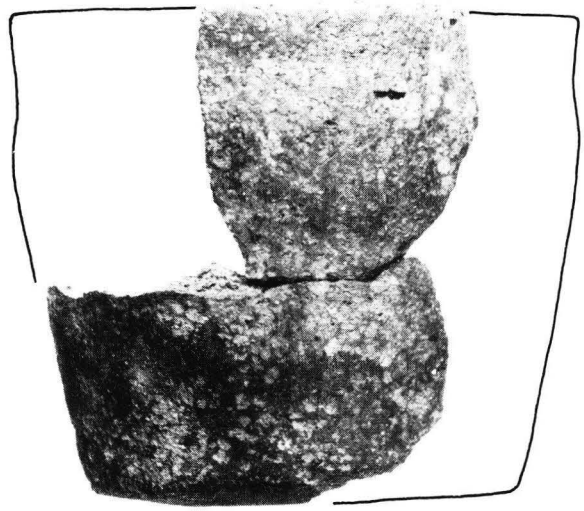

10. 3130

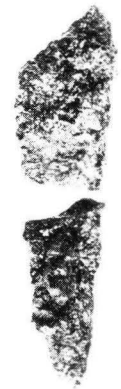

11. 3125

G 281

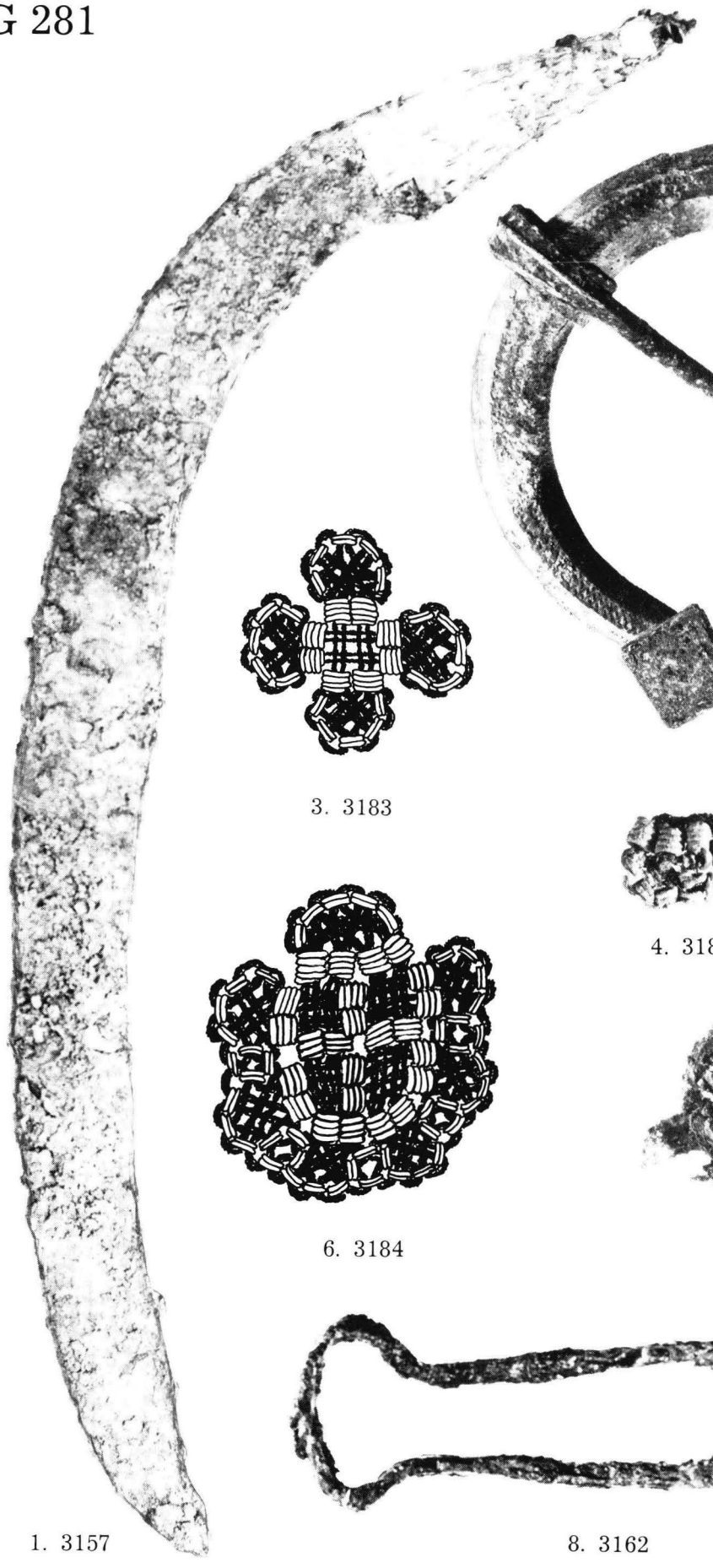

1. 3157

2a

2. 3176

3. 3183

4. 3182

5. 3188

6. 3184

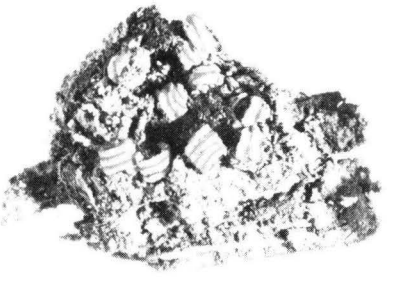

7. 3186

8. 3162

Plate 70

G 281

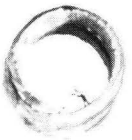

9. 3169

10. 3165

11. 3160

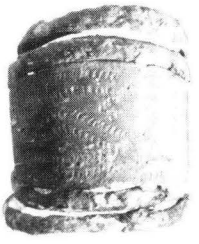

12. 3181

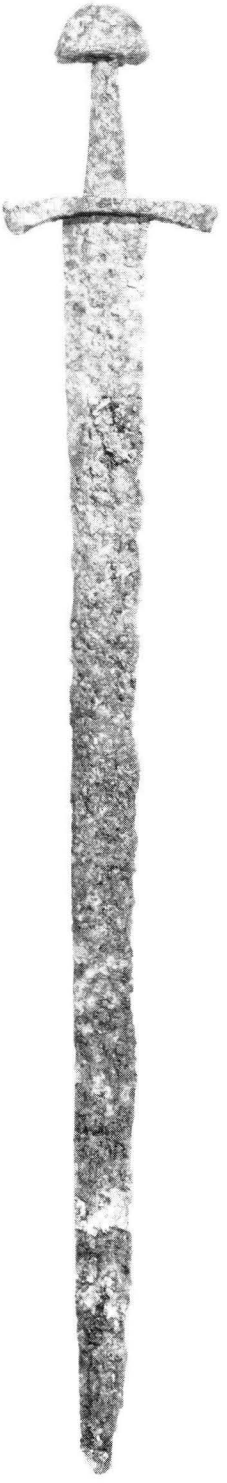

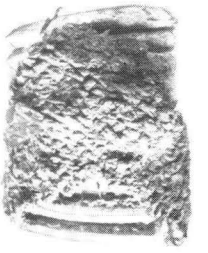

13. 3180

13a. 3180

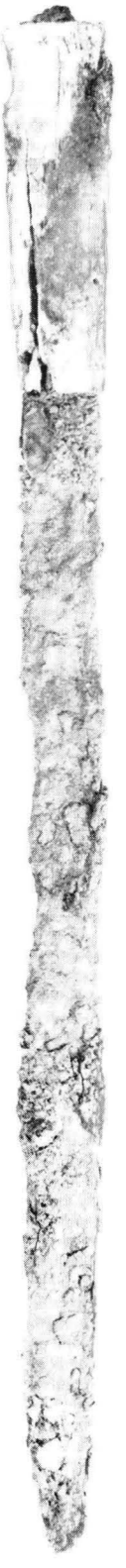

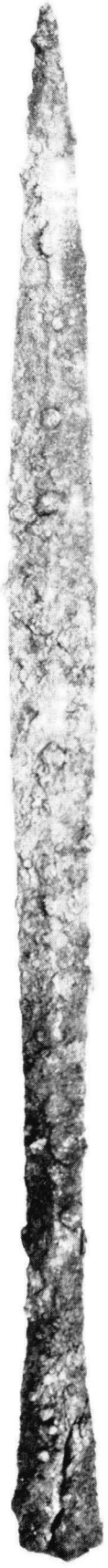

14. 3158

15. 3156

16. 3159

17. 3170

18. 3185

19. 3172

20. 3179

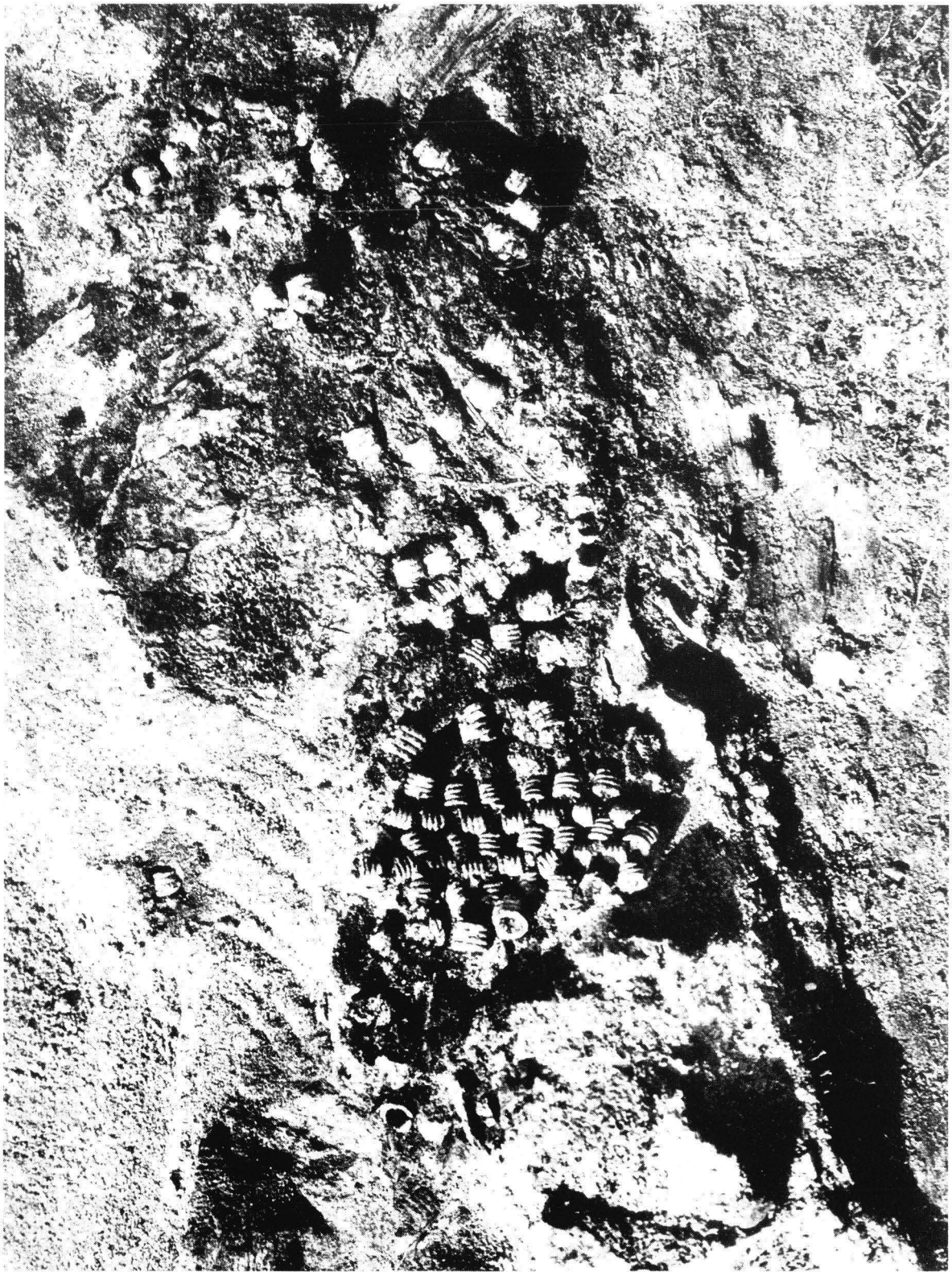

21. 3173

G 281

Plate 72

G 282

1. 3201

2. 3207

3. 3203

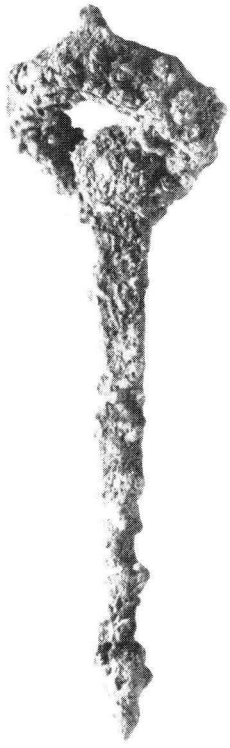

4. 3205

5. 3204

G 288

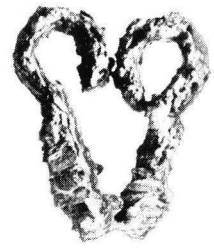

2. 3281

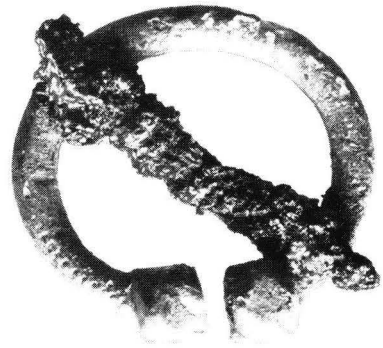

1. 3287

3. 3278

4. 3285

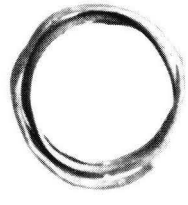

5. 3286

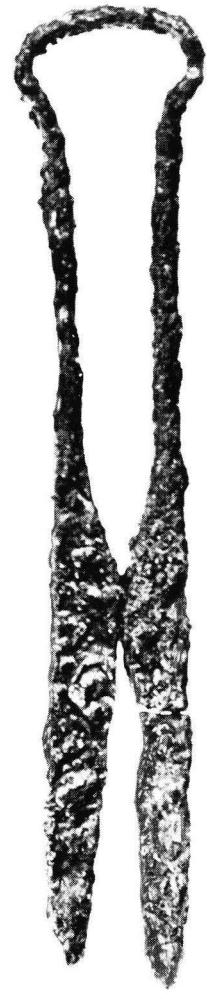

6. 3277

7. 3280

8. 3279

G 284

1. 3240 2. 3242

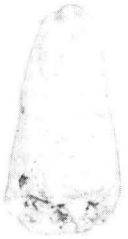

4. 3245 3. 3243

G 285

5. 3257–58, 3260–62

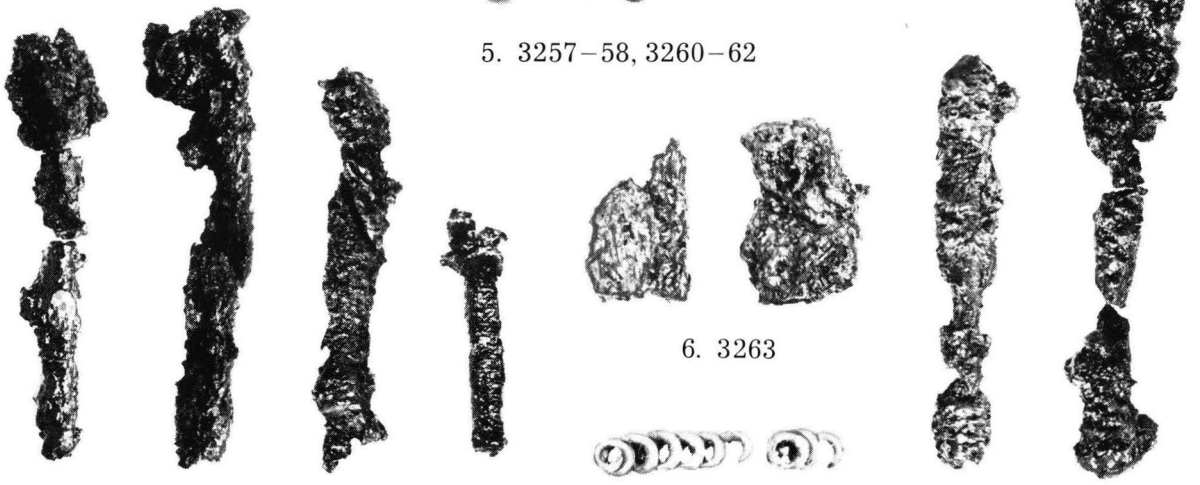

1. 3253 2. 3254 3. 3255 4. 3259 6. 3263 7. 3265 8. 3264 9. 3256

G 297

1. 3453–54 2. 3455

3. 3452

G 313

1. 3555 2. 3556

G 316

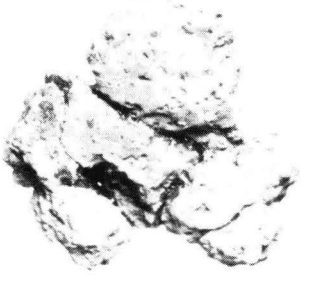

1. 3574–75

2. 3576

Plate 74

G 283

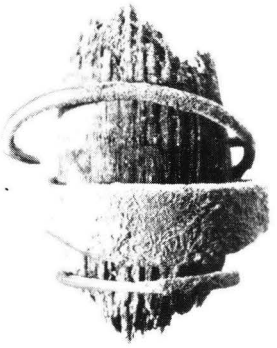

1. 3222

2. 3227

3. 3216

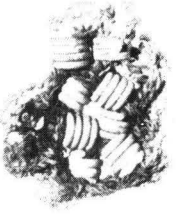

4. 3218

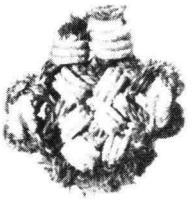

5. 3225

6. 3228

7. 3226

8. 3217

9. 3219

10. 3221

11. 3215

G 283

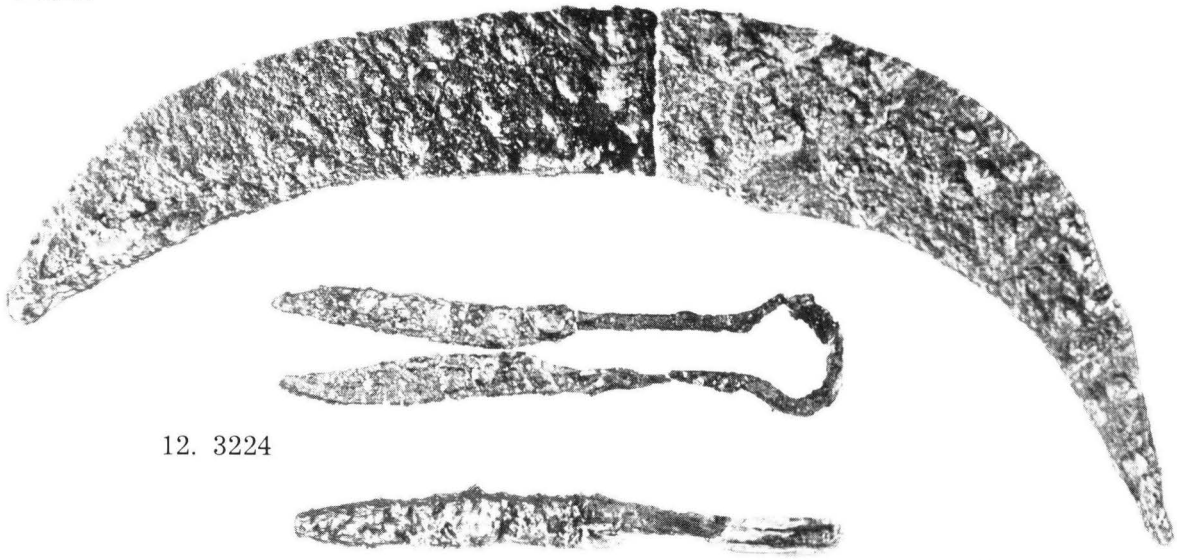

12. 3224

13. 3220

14. 3223

G 289

1. 3302

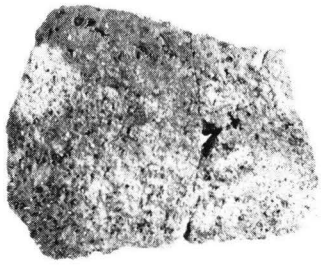

2. 3304

3. 3300 4. 3301

G 320

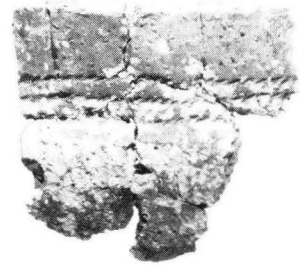

1. 3619

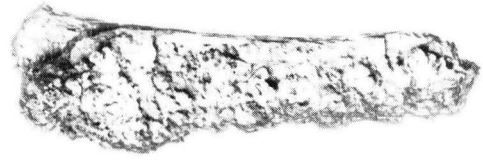

2. 3626

3. 3625

4. 3622 5. 3623

Plate 76

G 291

1. 3339

2. 3342

3. 3346

4. 3326

5. 3328

6. 3343

7. 3334

8. 3350

9. 3331

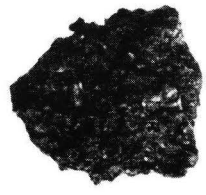

10. 3335

11. 3336

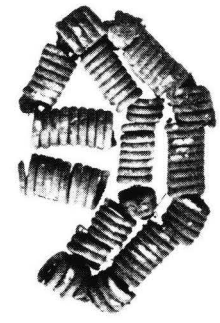

13. 3349

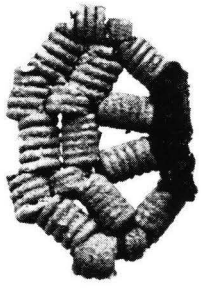

12. 3344

14. 3340

15. 3347

16. 3348

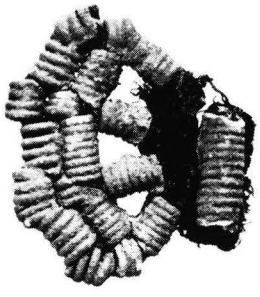

17. 3345

18. 3341

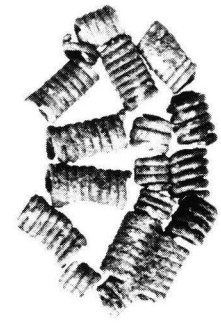

19. 3333

20. 3337 (a part)

G 294

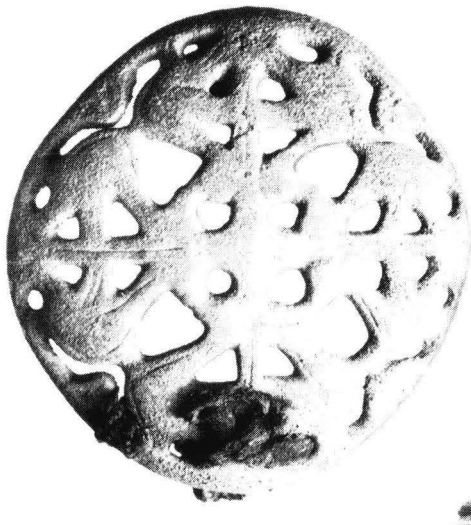

1. 3390

2. 3391

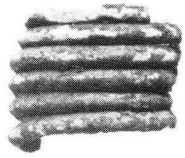

3. 3392

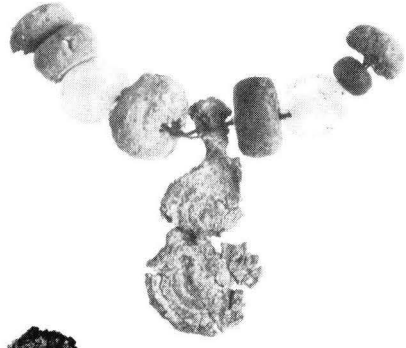

6. 3396

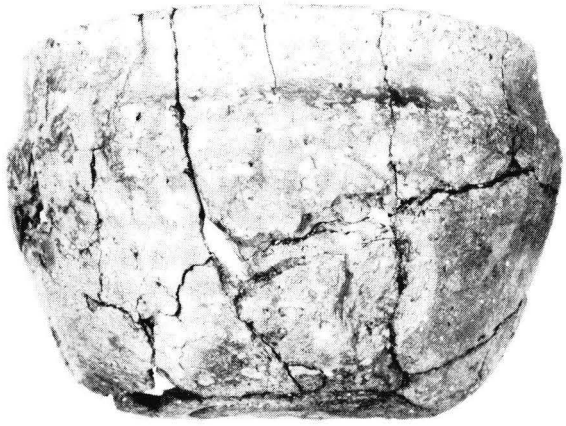

4. 3393

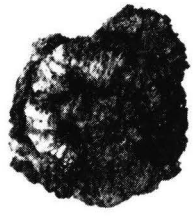

7. 3395

8. 3397

9. 3389

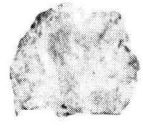

10. 3388

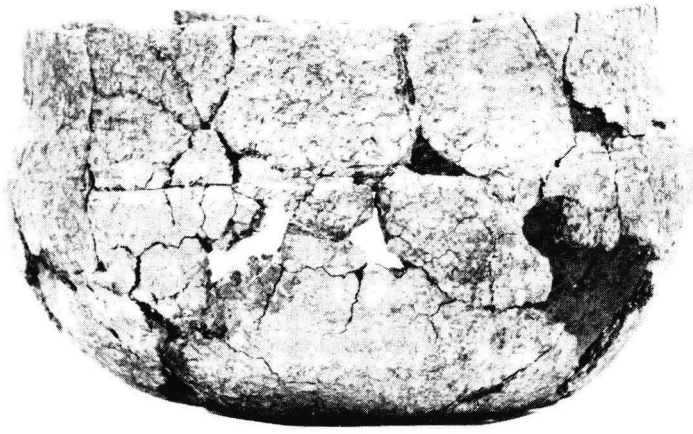

5. 3394

11. 3387

Plate 78

G 295

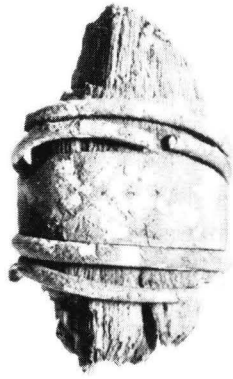

1. 3405

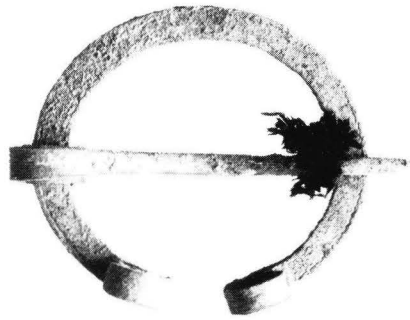

2. 3418

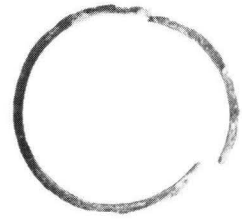

3. 3406

4. 3430

5. 3437

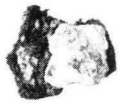

6. 3408

7. 3409

8. 3414

9. 3432

10. 3431

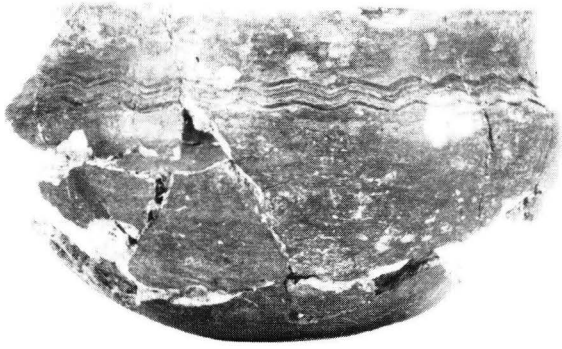

13. 3423

11. 3436

12. 3416

14. 3434

15. 3426

18. 3429

16. 3440

17. 3438

19. 3413 (a part)

G 292

2. 3369

4. 3361

3. 3365

1. 3366

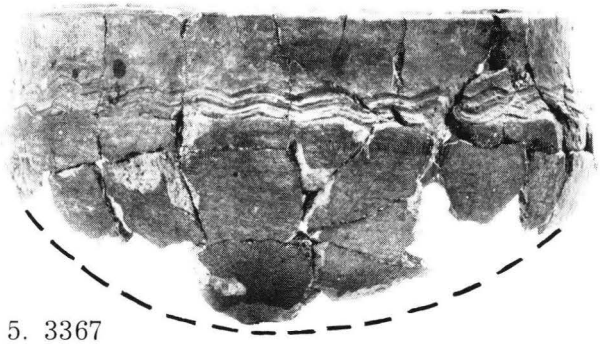

5. 3367

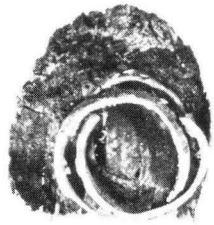

6. 3368

7. 3359

G 323

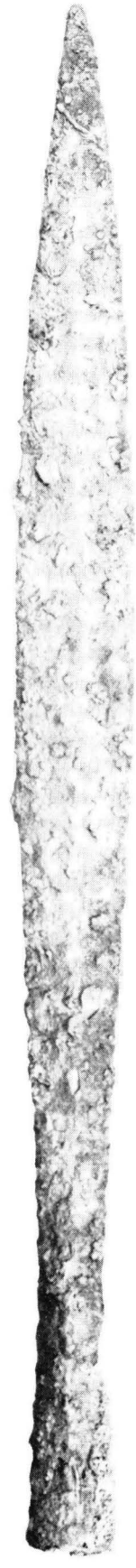

5. 3634

4. 3637

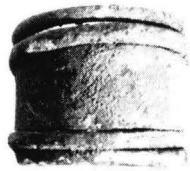

1. 3636

2. 3635

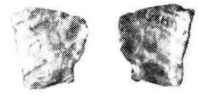

3. 3639

Plate 80

G 299

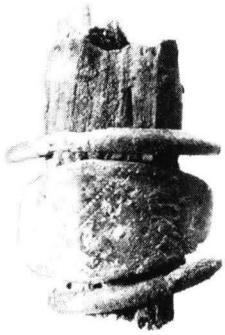

1. 3472

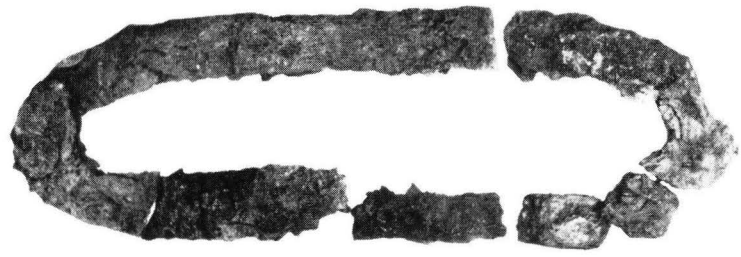

2. 3464

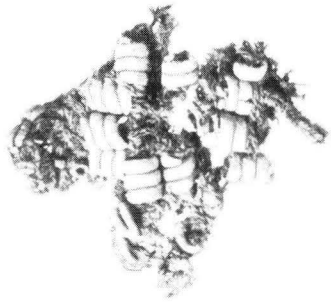

3. 3467

4. 3473

5. 3469

6. 3474

G 302

1. 3492

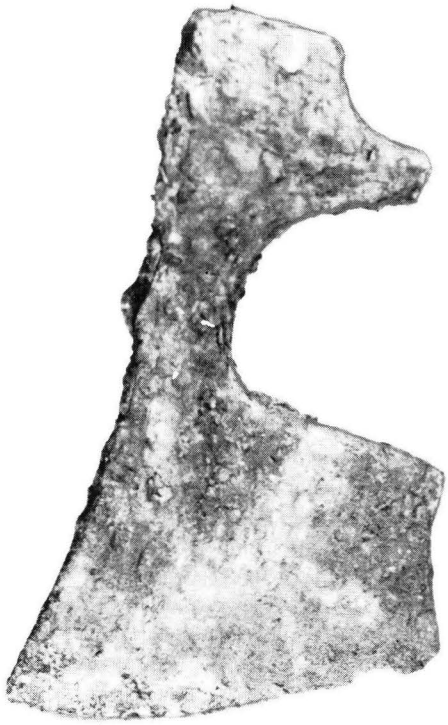

2. 3490

4. 3489

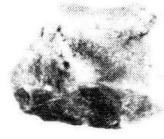

3. 3487

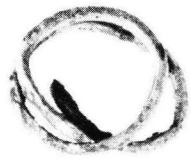

5. 3484

6. 3488

G 301

1. 148

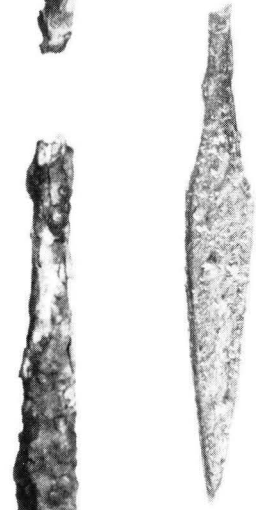

2. 3482

3. 3483 1/2

4. 147

G 300

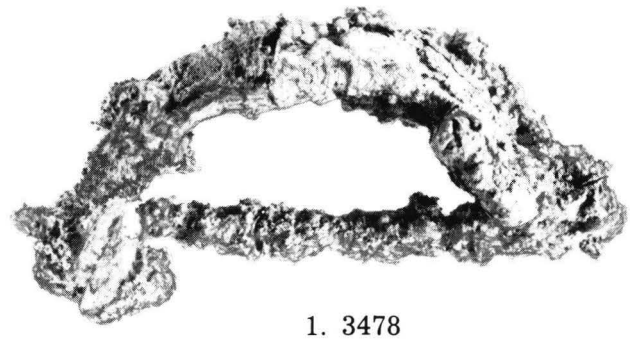

1. 3478

2. 3479

G 304

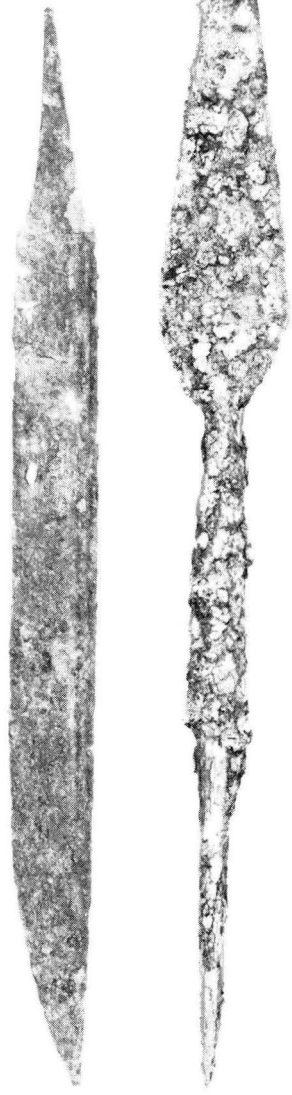

1. 3509 1/5

2. 3510

3. 3507

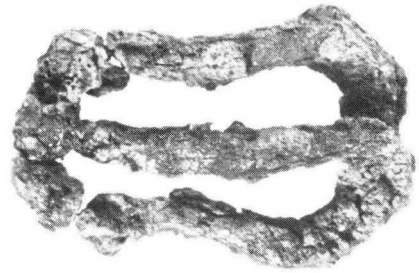

4. 3511

5. 3508

6. 3512

Plate 82

G 303

2. 3499

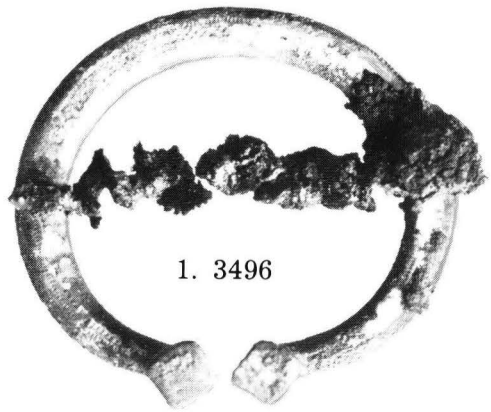

1. 3496

3. 3503

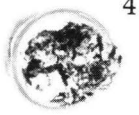

4. 3495

5. 3500

6. 3501

7. 3502

8. 3498 1/1

G 318

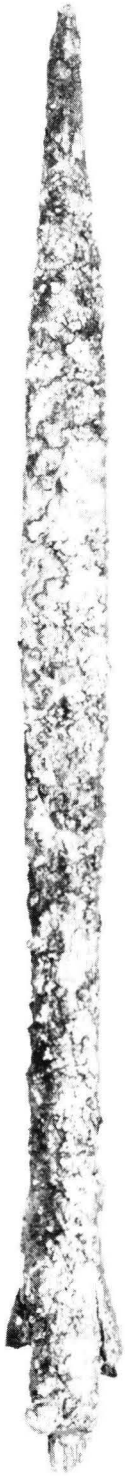

1. 3597

9. 3592

2. 3594

3. 3595

4. 3589

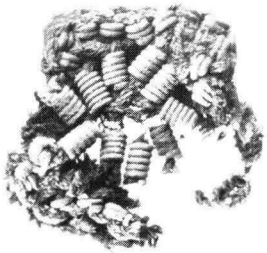

5. 3587

6. 3590

7. 3588

8. 3591

G 306

1. 3524

2. 3523

3. 3522

G 305

1. 3517

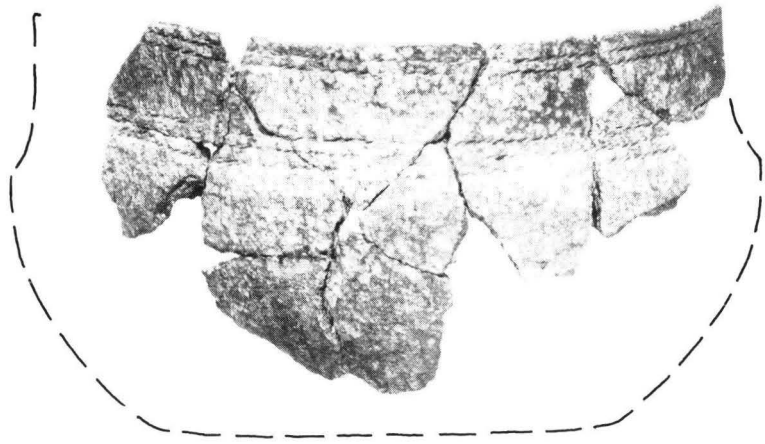

2. 3516, 3518

G 309

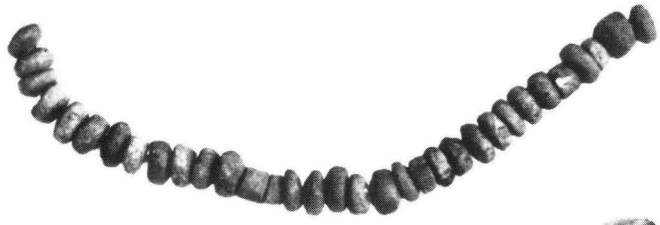

1. 3530–32, 3534–35

2. 3533

3. 3537

G 315

3. 3566

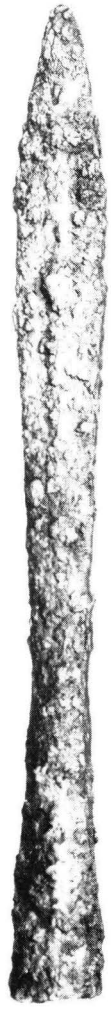

5. 3565

4. 3568

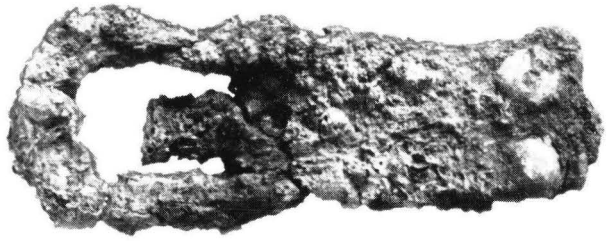

1. 3567

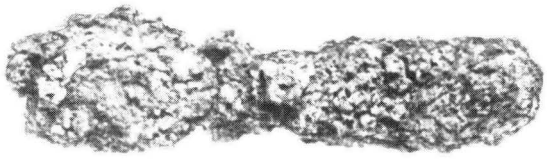

2. 3563

Plate 84

G 319

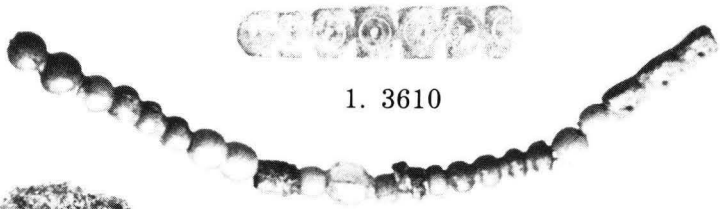

1. 3610

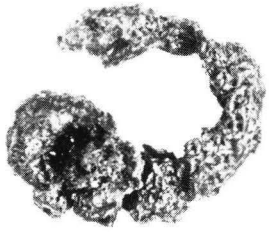

2. 3605–06, 3609

3. 3612

4. 3604

5. 3608

G 317

1. 3577

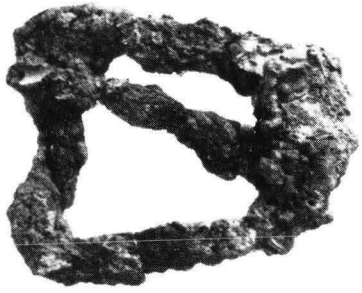

2. 3579

3. 3578

4. 3582

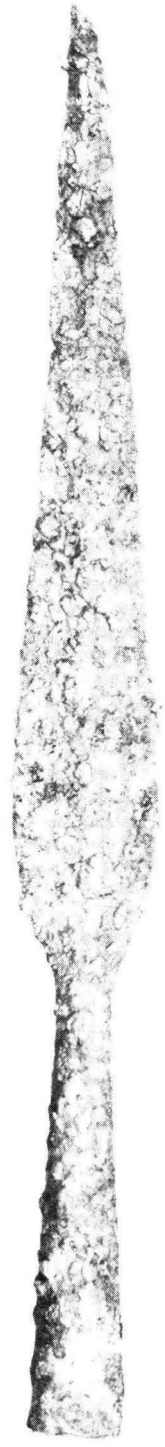

5. 3580

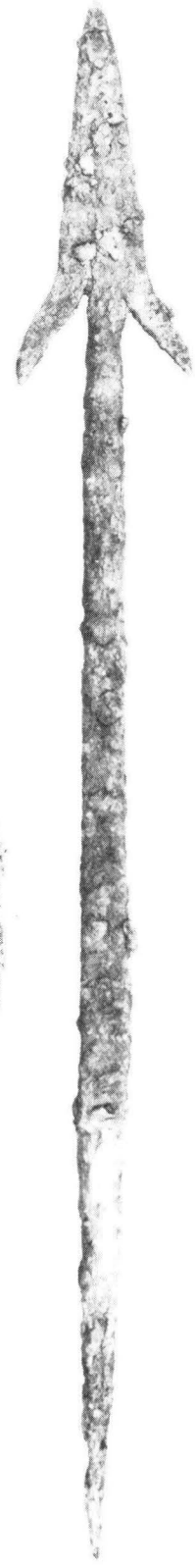

6. 3581

G 321

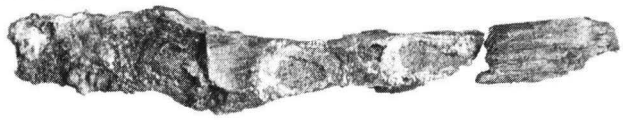

1. 3630 1/1

G 324

1. 3645 2. 3669

9. 3667

10. 3654

3. 3668 4. 3673

5. 3650 6. 3651 7. 3655

8. 3653

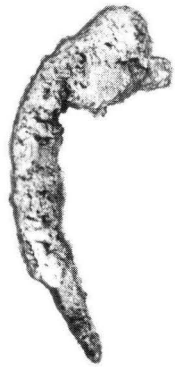

11. 3662

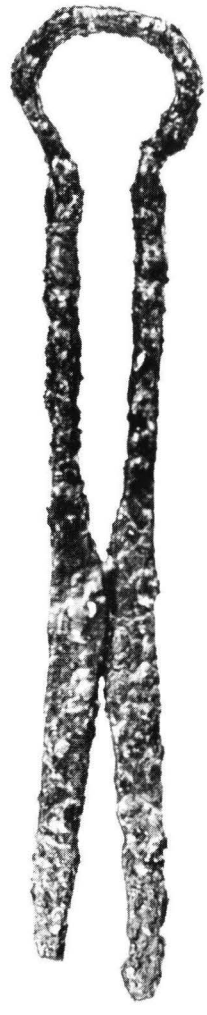

12. 3672

Plate 86

G 324

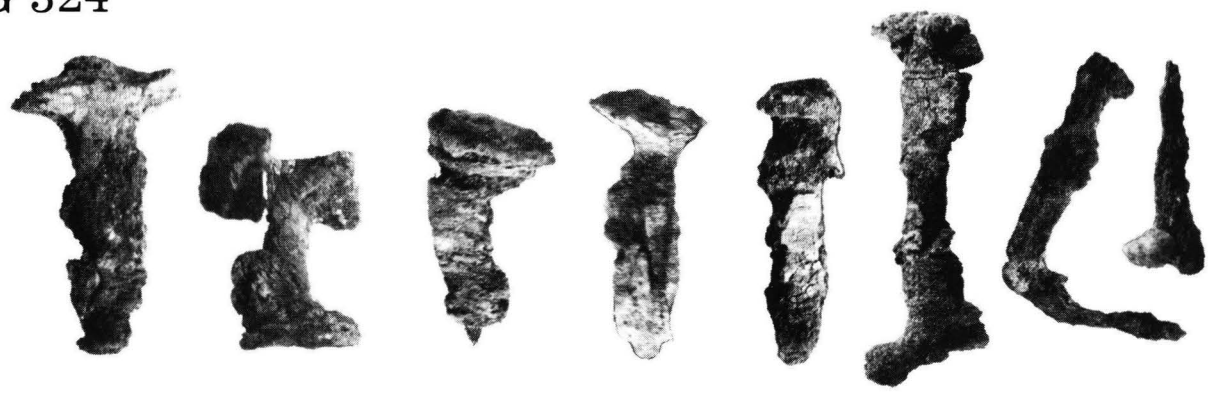

13. 3643 14. 3648 15. 3652 16. 3656 17. 3657 18. 3658 19. 3659

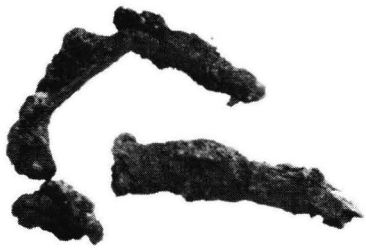

20. 3660

21. 3661

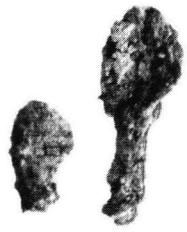

22. 3663

23. 3664

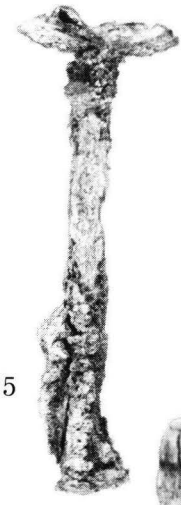

24. 3665

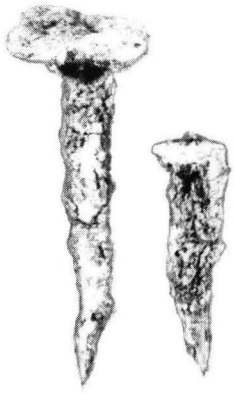

25. 3666

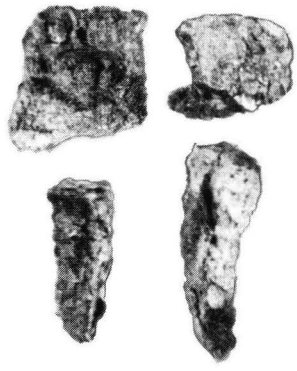

26. 3671

27. 3674

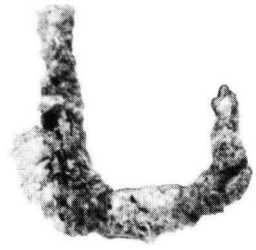

28. 3675

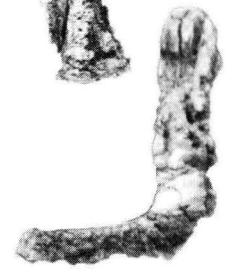

29. 3676

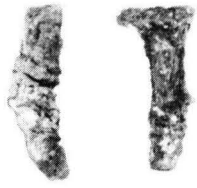

30. 3677 31. 3678

32. 3642

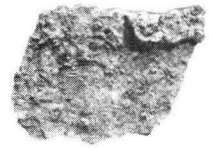

33. 3646 1/2

34. 3647 1/2

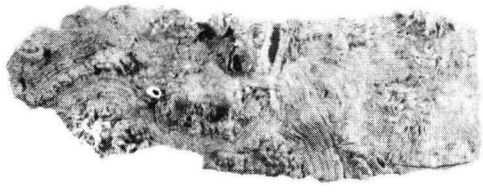

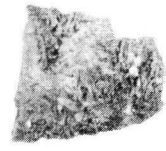

35. 3670 1/2

G 325

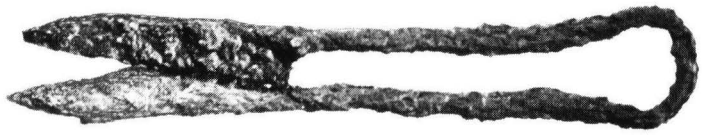

1. 3699

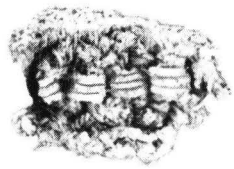

6. 3713

2. 3712

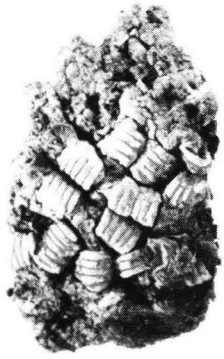

8. 3705

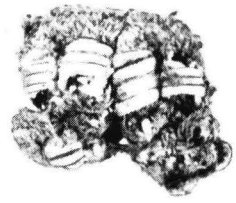

7. 3707

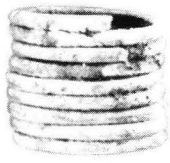

3. 3708

8a. 3705

8b. 3705

9. 3711

10. 3696

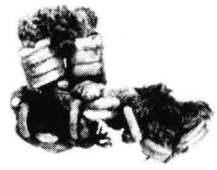

8c. 3705

5. 3694

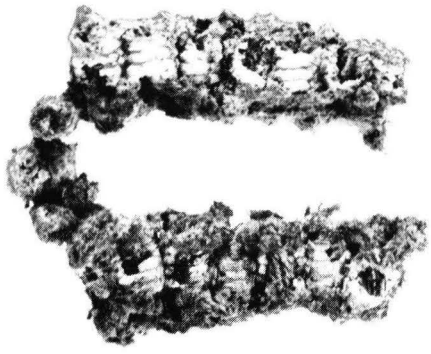

11. 3709

12. 3698

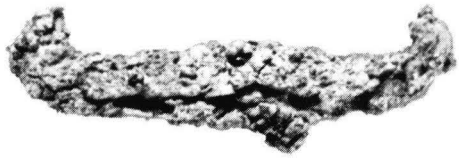

14. 3704

13. 3697

4. 3693

Plate 88

G 327

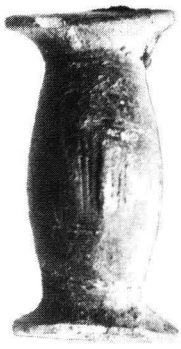

1. 3718

G 329

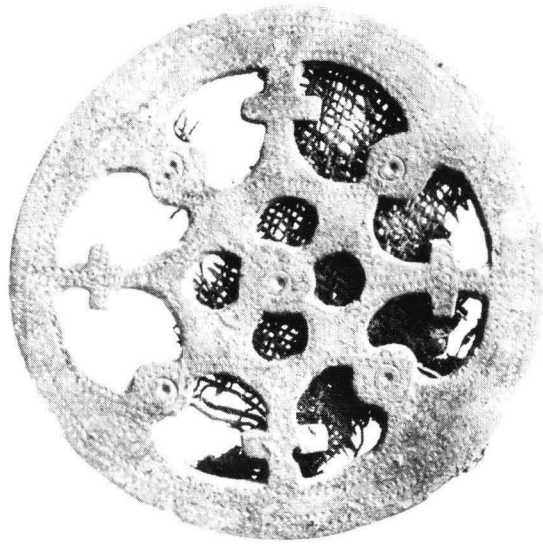

1. 3737

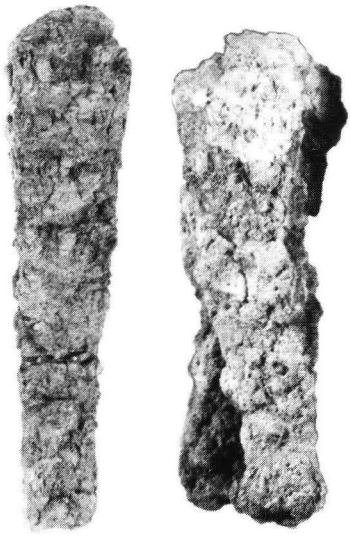

3. 3735

2. 3731

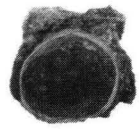

4. 3734

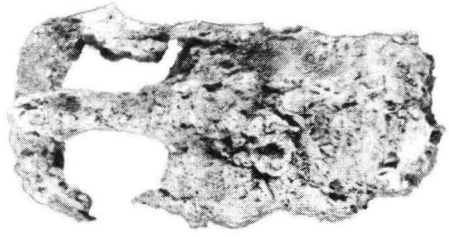

5. 3736

6. 3732

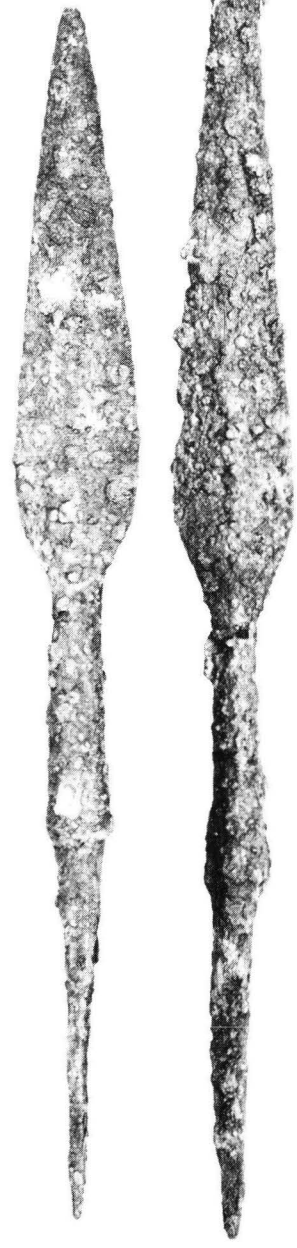

7. 3733 8. 3739

G 290

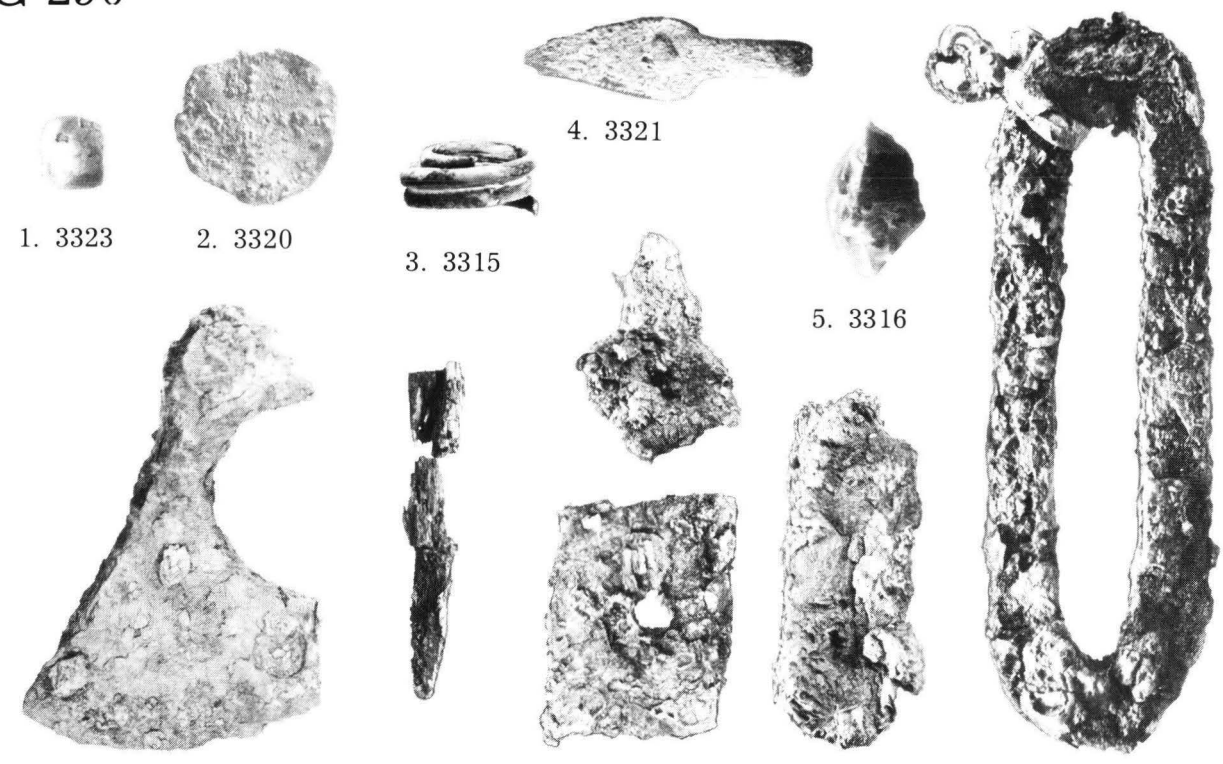

1. 3323
2. 3320
3. 3315
4. 3321
5. 3316
6. 3317
7. 3319
8. 3322
9. 3318

G 330

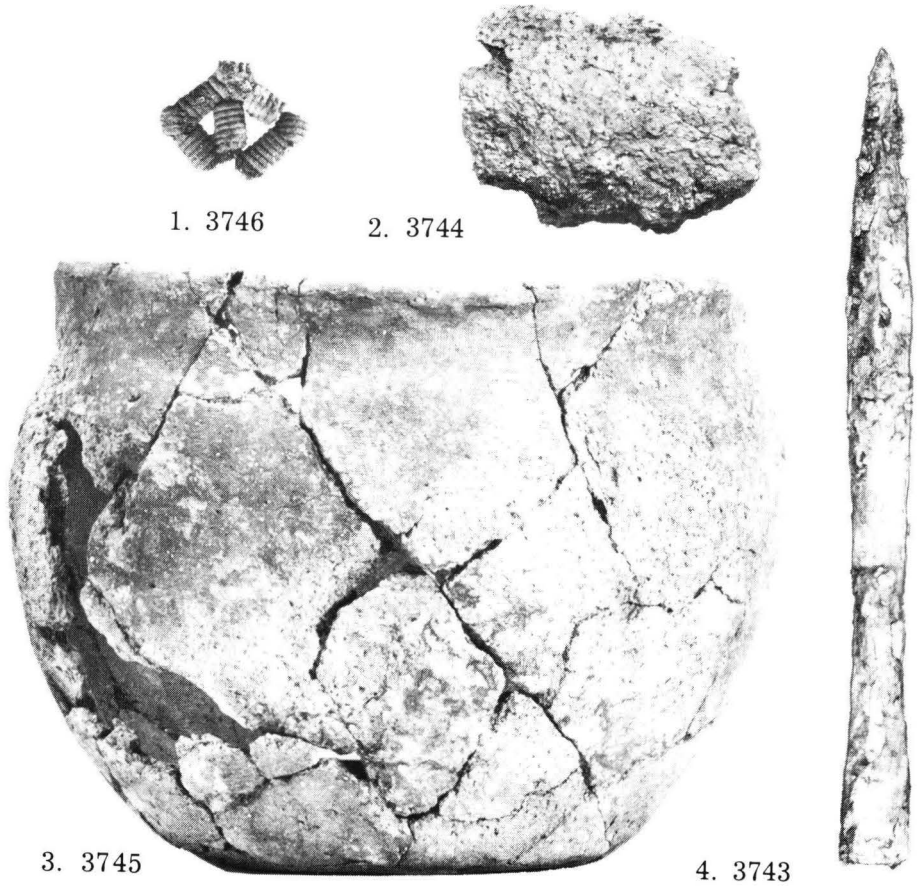

1. 3746
2. 3744
3. 3745
4. 3743

G 347

1. 3869

Plate 90

G 331

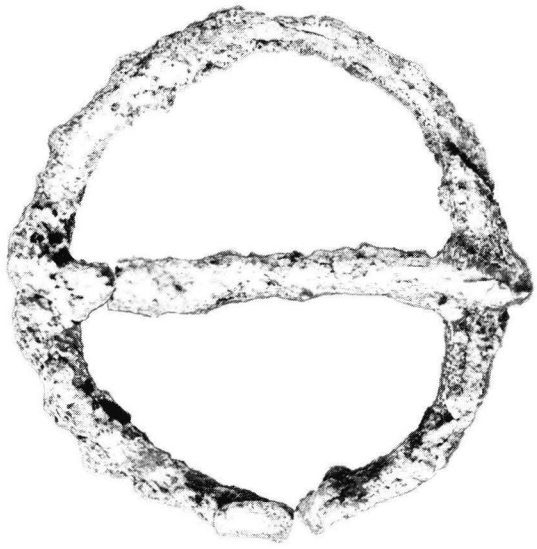

1. 3750

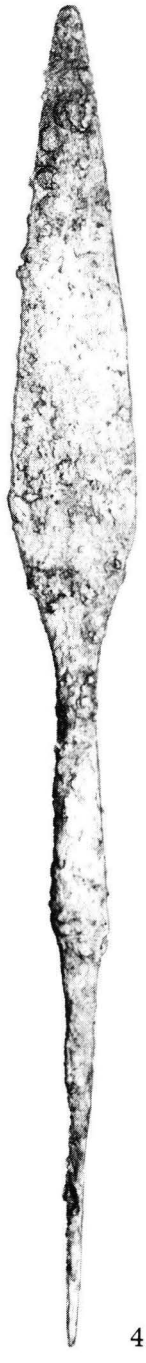

2. 3751

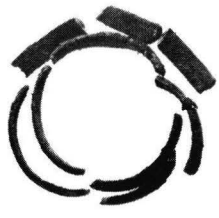

3. 3748

4. 3749

G 333

1. 3759

2. 3757

3. 3758

4. 3755

5. 3760

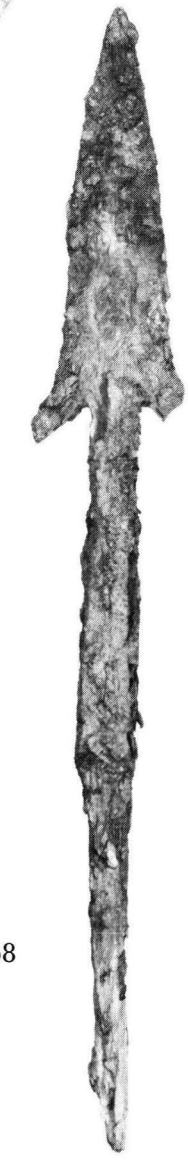

6. 3756

G 334

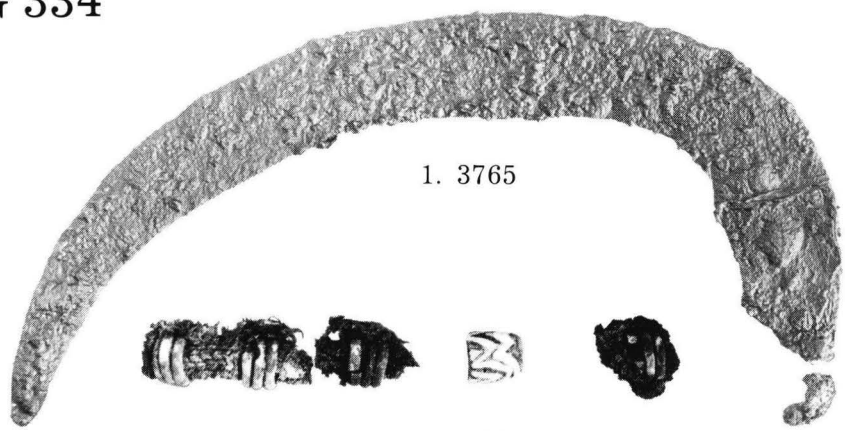

1. 3765

2. 3766 3. 3767 4. 3768

G 335

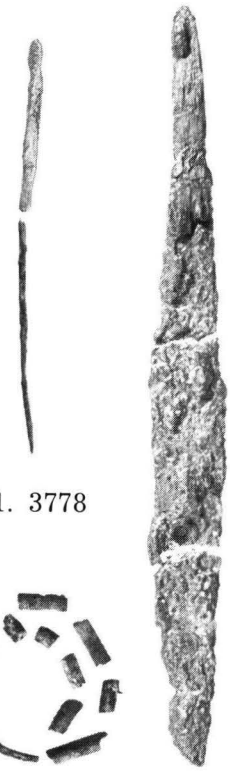

1. 3778

2. 3773 3. 3772

G 337

1. 3782

G 338

1. 3787

2. 3786 3. 3788 4. 3785

G 341

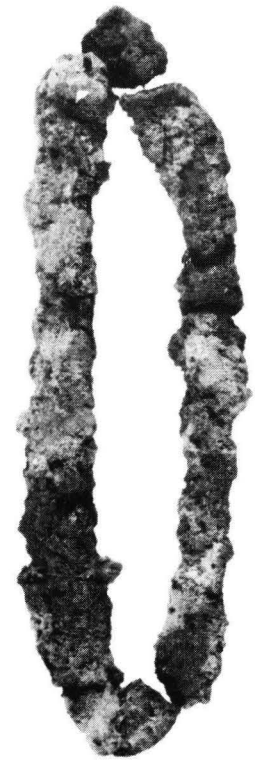

1. 3798

Plate 92

G 342

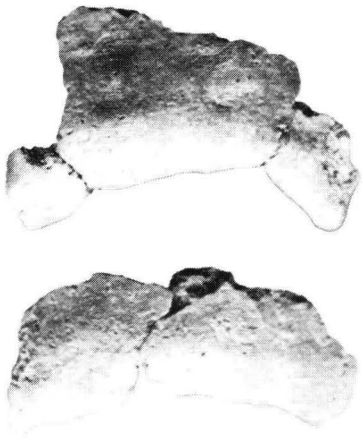

1. 3799

G 343

1. 3802

2. 3800

3. 3801

4. 3804

5. 3803

G 344

1. 3815–16
3819
3821–23

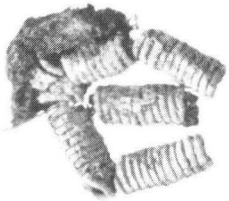

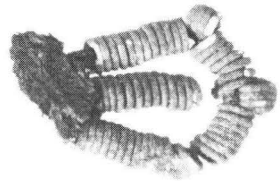

2. 3827

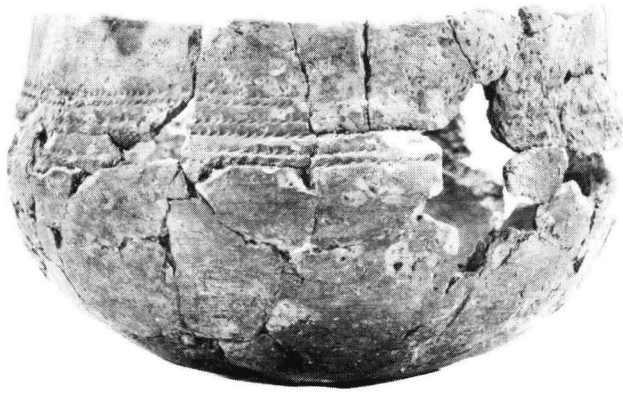

3. 3825

4. 3828

5. 3820

G 345

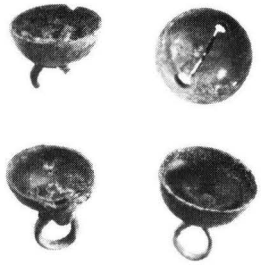

1. 3838

2. 3837

3. 3839

4. 3840

5. 3842

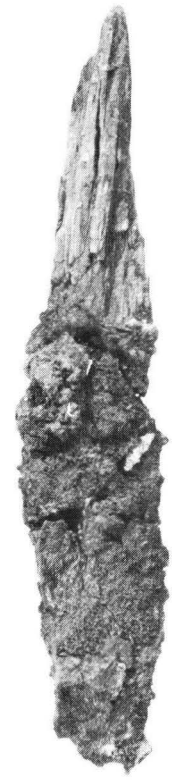

6. 3841 1/1

8. 3834, 3836

7. 3843

Plate 94

G 346

1. 3860

2. 3858

3. 3861

4. 3859

G 352

1. 4010

2. 4008

3. 4009

4. 4012

5. 4007

6. 4006

7. 4011

G 348

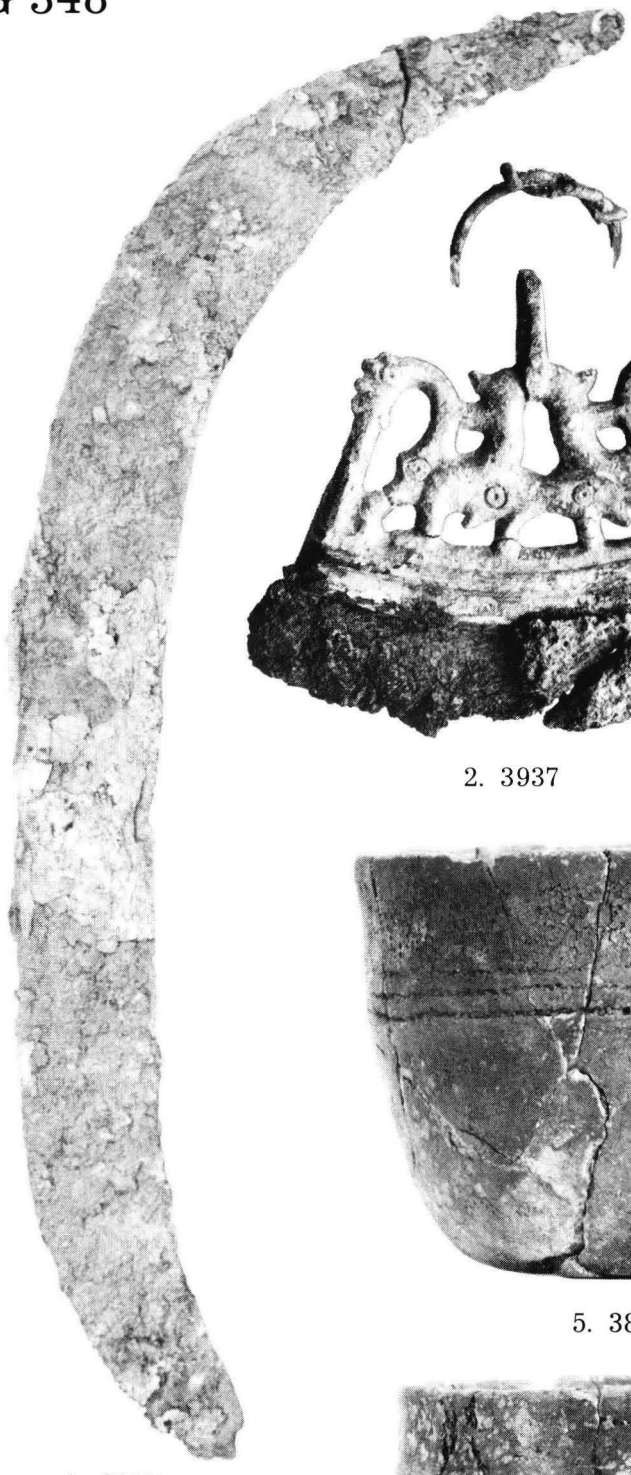

1. 3887

2. 3937

3. 3897

4. 3893 1/1

5. 3875

6. 3874

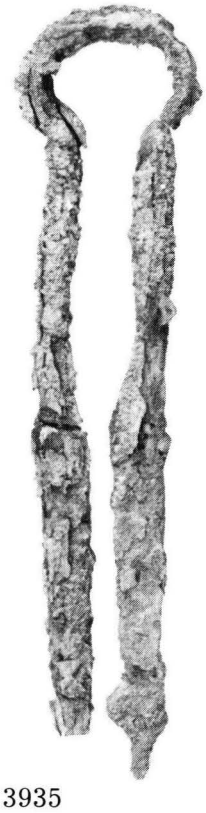

7. 3935

Plate 96

G 348

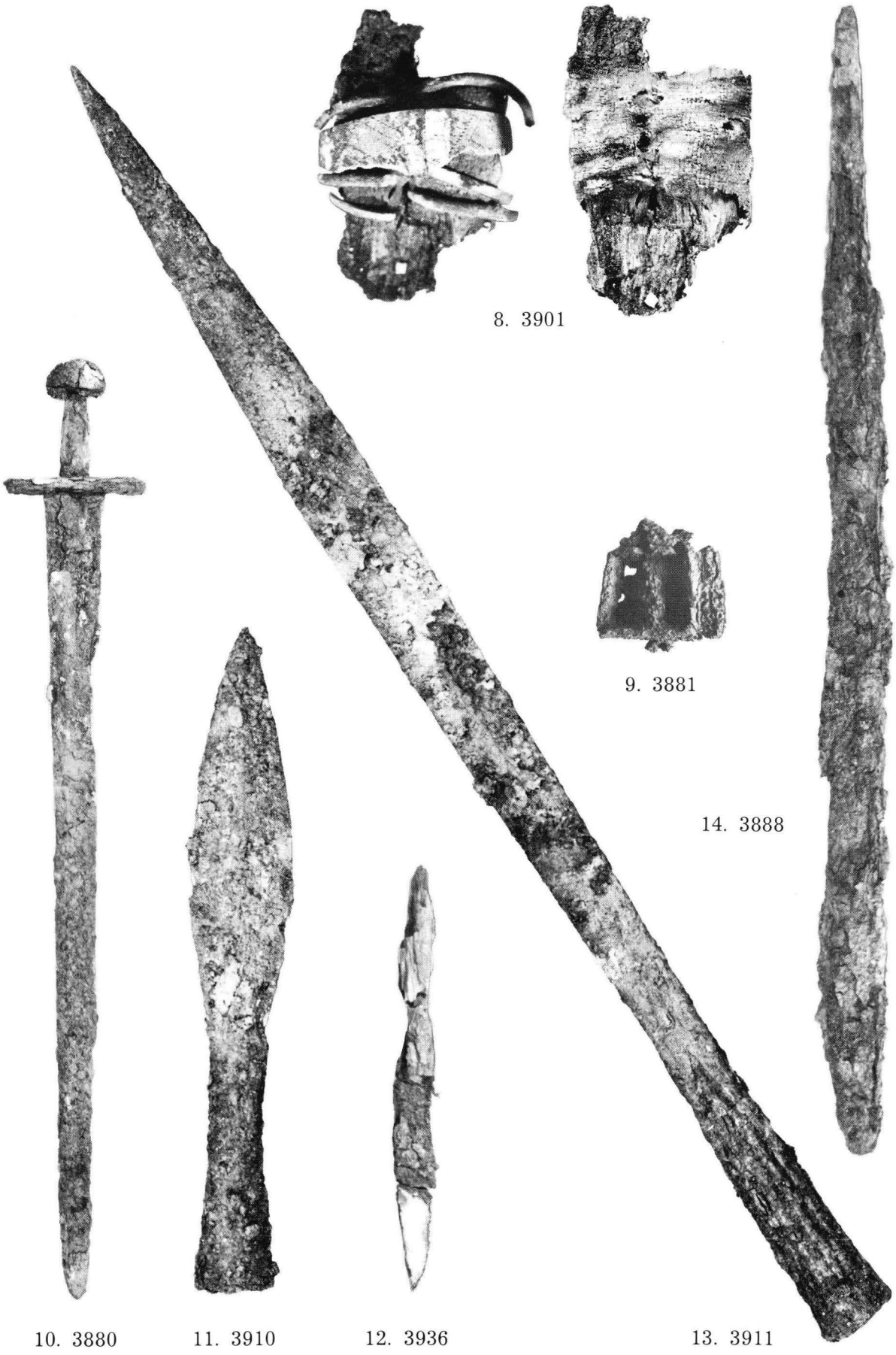

8. 3901

9. 3881

14. 3888

10. 3880

11. 3910

12. 3936

13. 3911

G 348

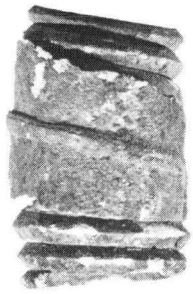

15. 3931

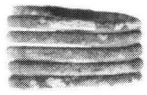

16. 3906

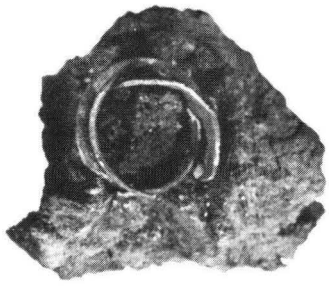

17. 3909

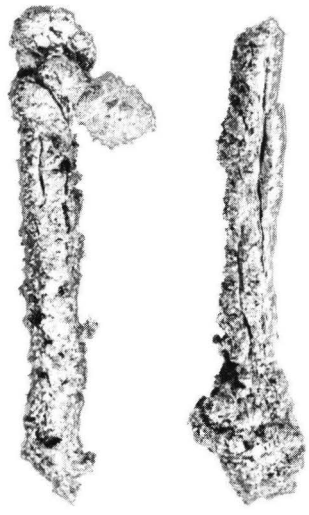

18. 3892

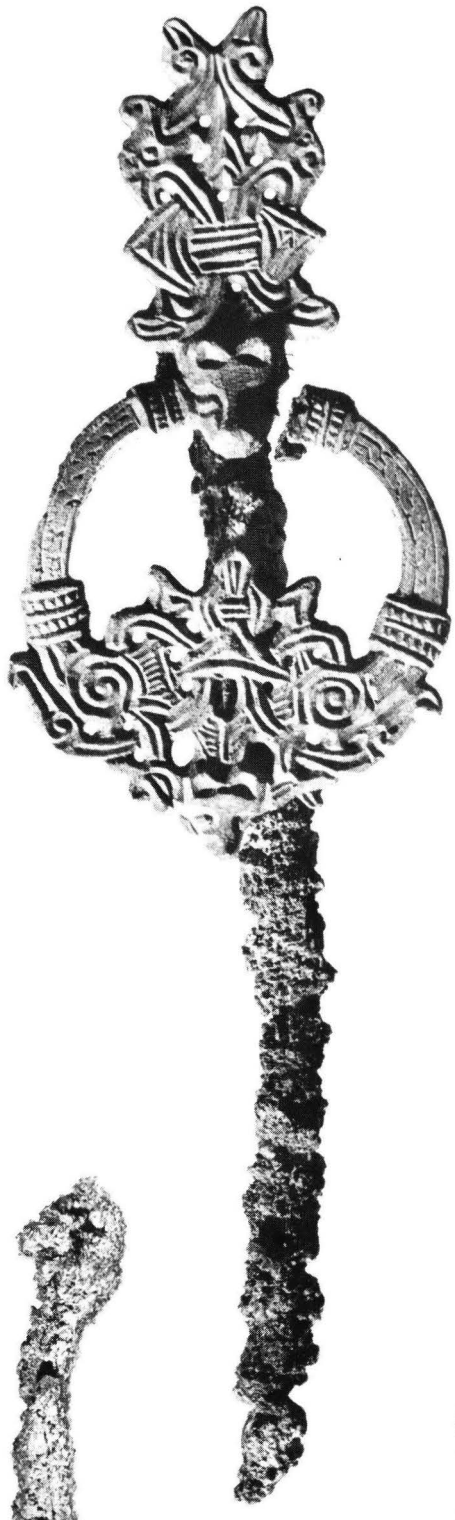

19. 3885

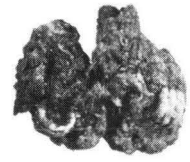

20. 3955

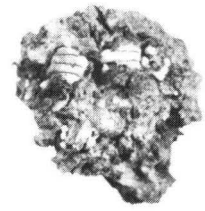

21. 3952

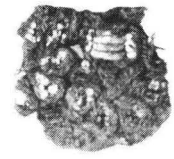

22. 3933

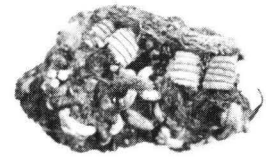

23. 3953

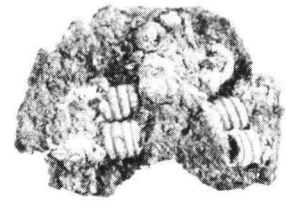

24. 3957

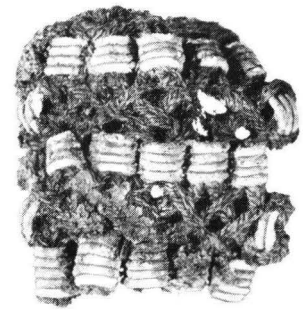

25. 3942

G 348

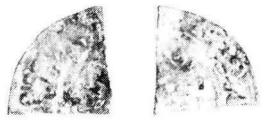

27a. 3913

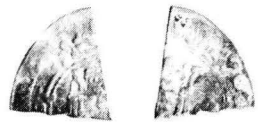

27b. 3916

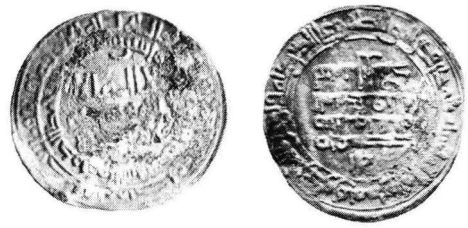

27c. 3915

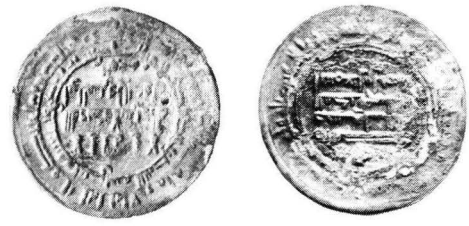

27d. 3914

27f. 3912

27e. 3917

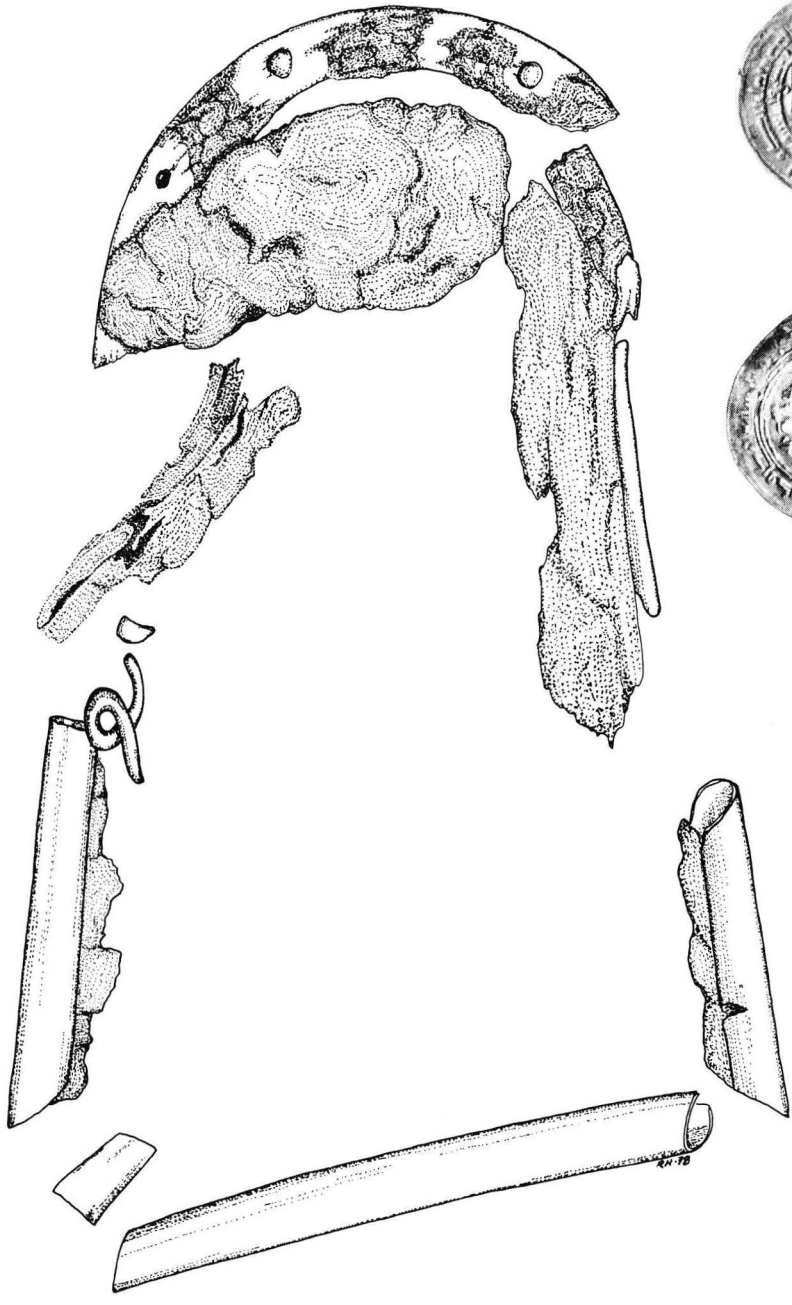

26. 3883

27g. 3918–26

G 348

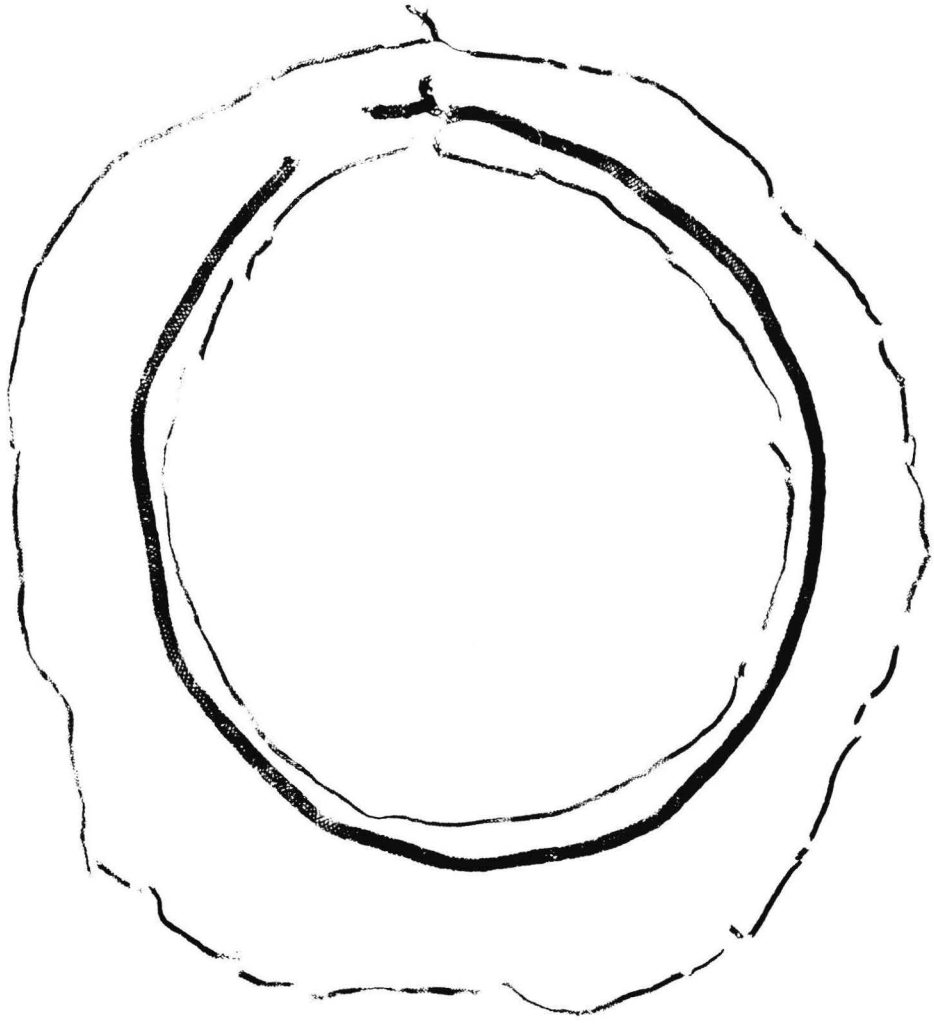

28. 3945 1/2

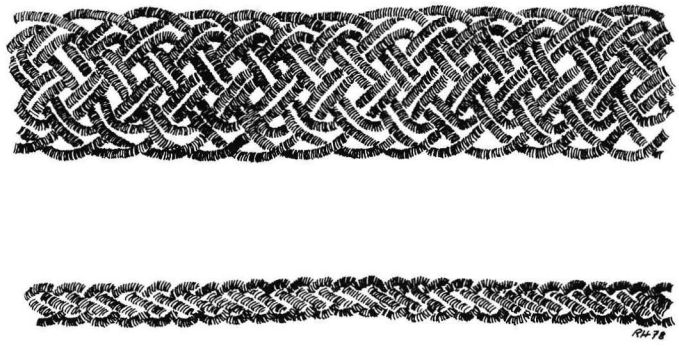

5/1

Plate 100

G 349

1. 3978

2. 3990

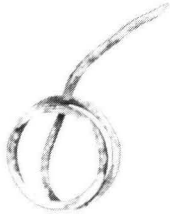

3. 3989

4. 3979

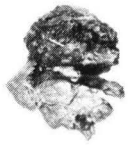

7. 3988

5. 3980

8. 3977

6. 3981

9. 3992

10. 4000

11. 3975

12. 3974

13. 3970
3986
3993

14. 3971

G 349

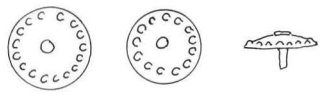

15. 3985

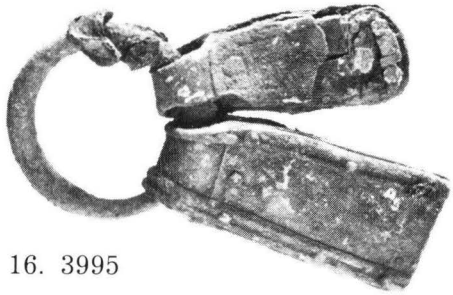

16. 3995

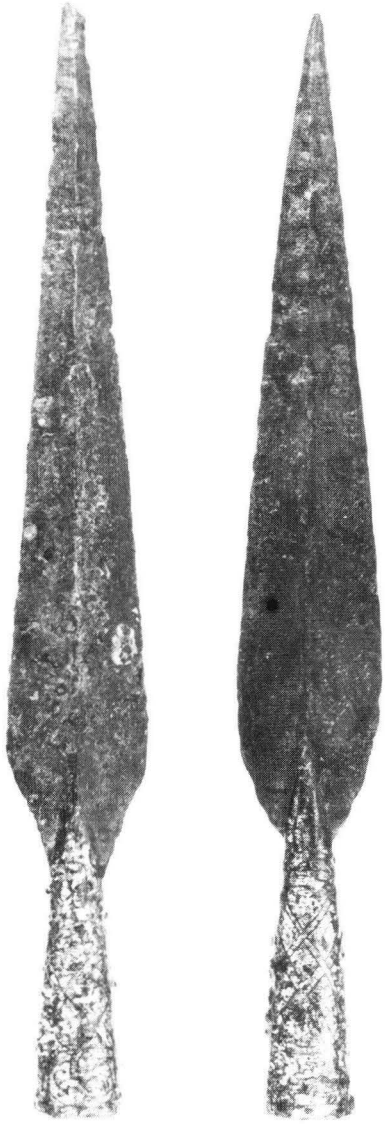

17. 3973

18. 3972

G 375

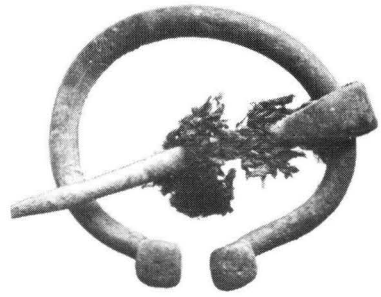

1. 4224

2. 4225

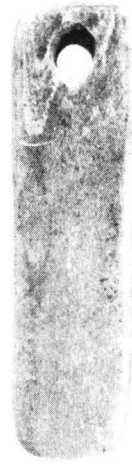

3. 4227

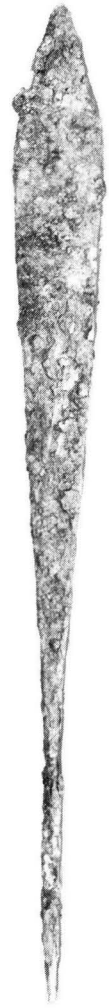

4. 4226

19. 3984

20. 3996

Plate 102

G 353

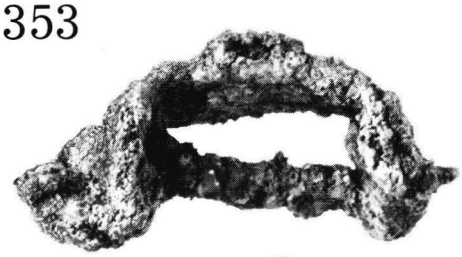

1. 4015

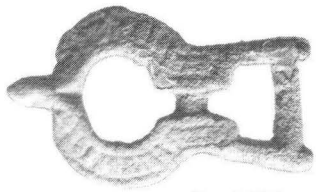

3. 4023

4. 4024

2. 4016

G 354

1. 4030

2. 4033

3. 4032

4. 4034

5. 4035

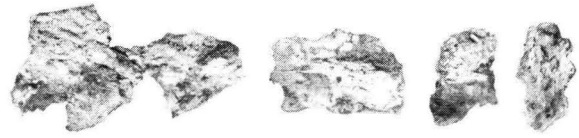

6. 4031

G 356

1. 4045, 4047–48, 4050, 4054–55, 4057–58, 4060–63, 4065, 4069–70

2. 4066

3. 4059

4. 4053

5. 4056

6. 4068

7. 4067

G 358 (372, 373)

1. 4078

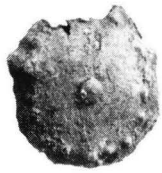

3. 4086

2. 4204

4. 4192

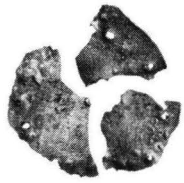

5. 4193

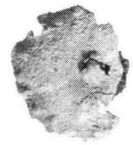

6. 4196

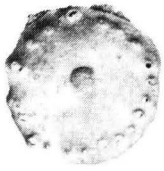

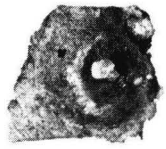

7. 156

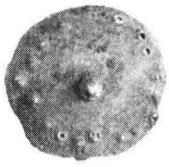

8. 4198

9. 4205

10. 4214

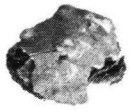

11. 4209

12. 4210

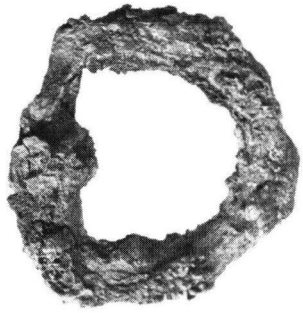

13. 4197

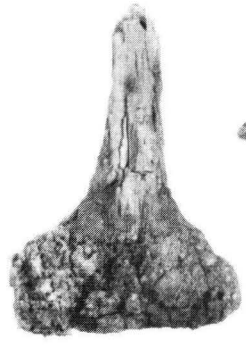

14. 4201

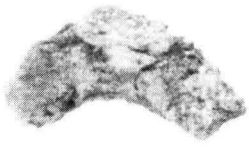

24. 4084

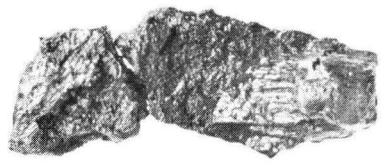

25. 4077

26. 4213

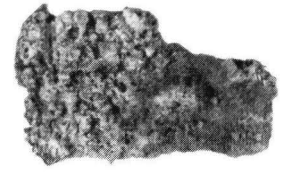

27. 4200

15. 4076

16. 4081

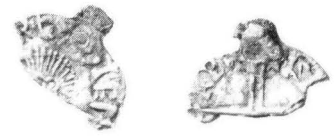

17. 4203

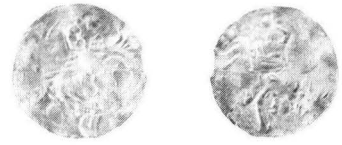

18. 4211

19. 4212

20. 4191

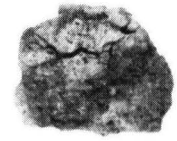

21. 4194

22. 4207

23. 4208

Plate 104

G 359

1. 4100

2. 4107

3. 4110

4. 4126

5. 4113

6. 4111

8. 4091

7. 4095

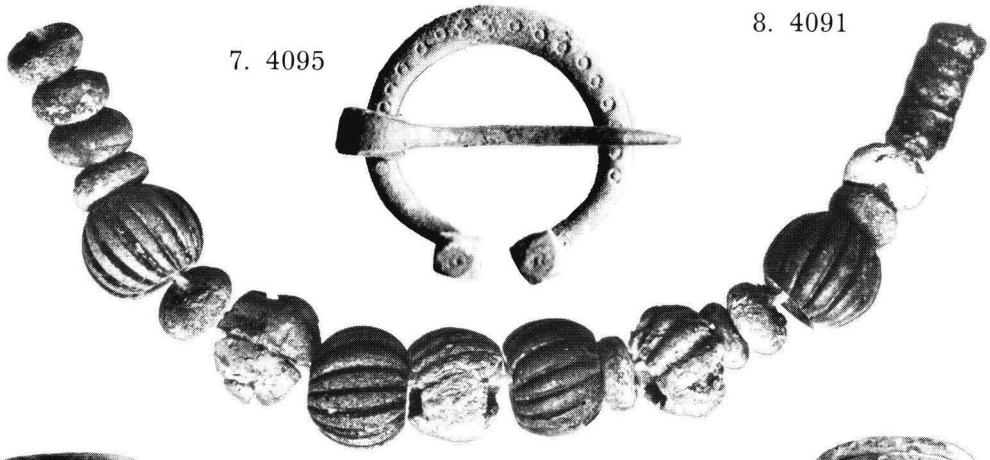

9. 4117

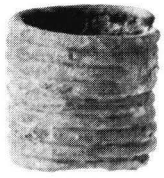

10. 4116

11. 4089, 4099, 4103–04, 4108, 4128

12. 4102

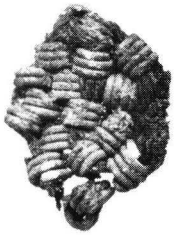

13. 4125

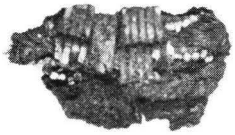

14. 4114

15. 4129

16. 4106

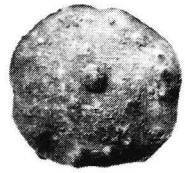

17. 146

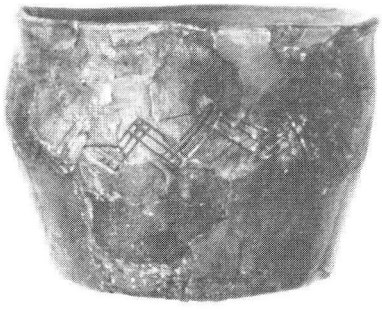

18. 150

19. 4127

20. 4101

G 359

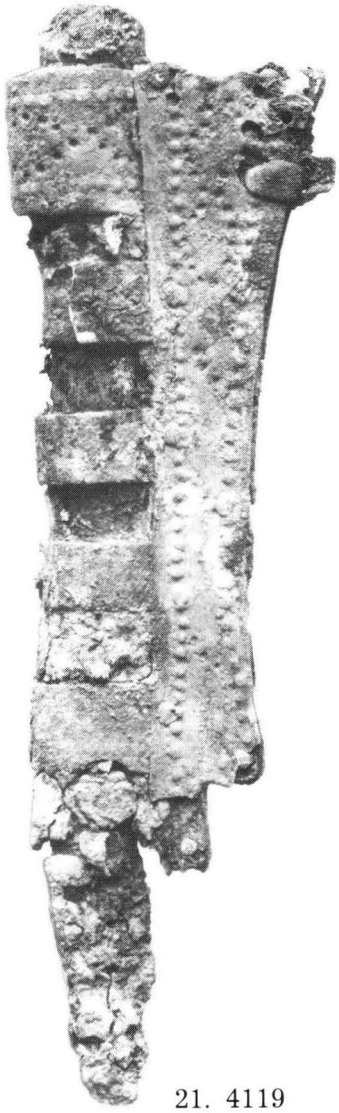

21. 4119

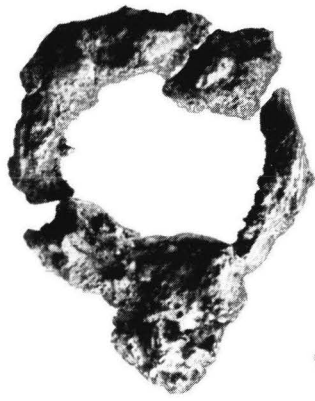

23. 4121

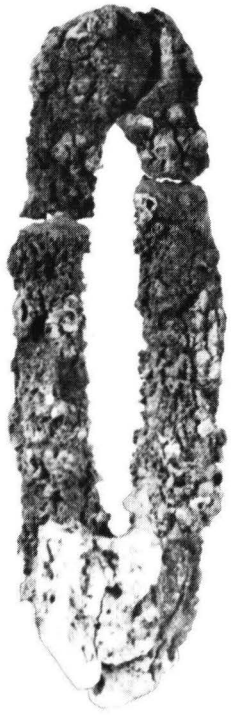

22. 4120

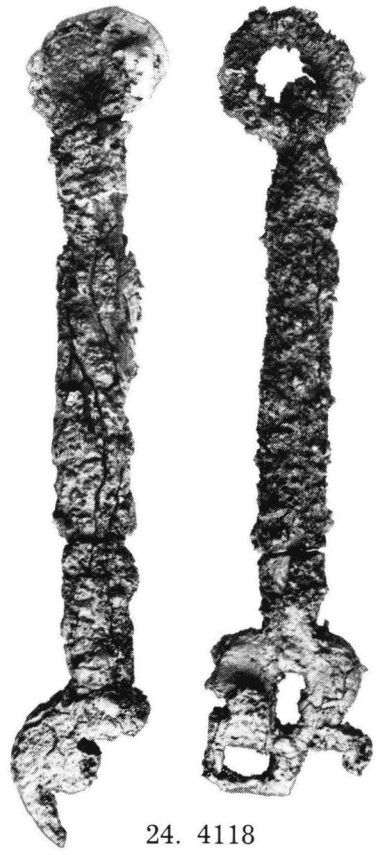

24. 4118

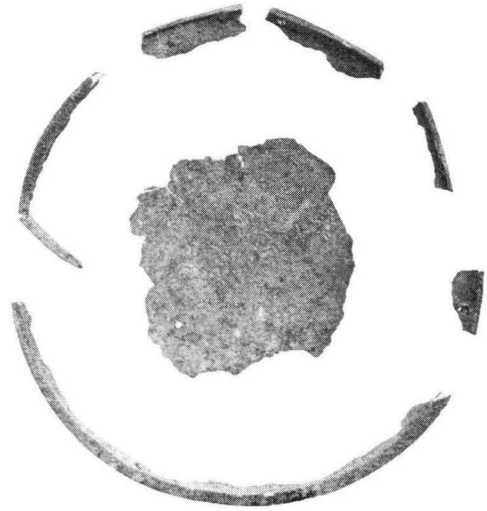

29. 4115

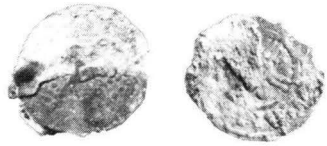

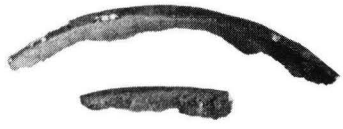

27. 4096

28. 4093

30. 4109

25. 4124 a–d

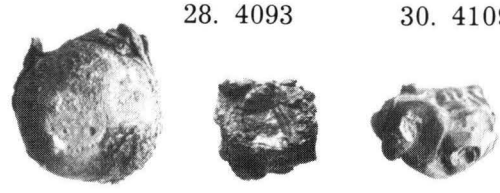

26. 4123

G 363

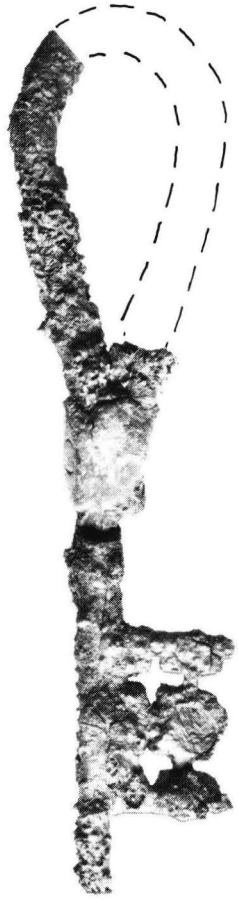

1. 4144

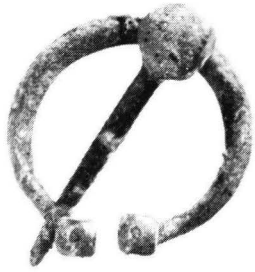

2. 4151

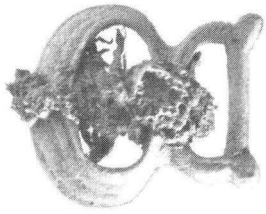

3. 4146

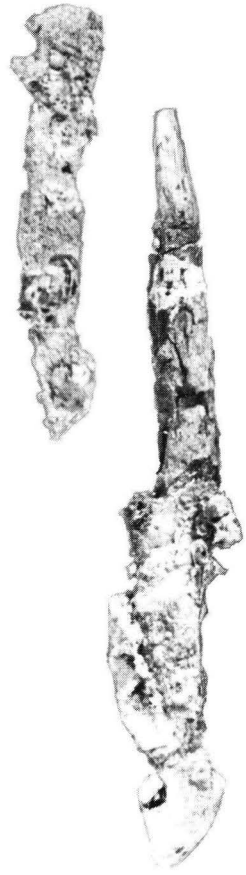

4. 4150 1/1

5. 4152

6. 4143

7. 4148

8. 4141

9. 4142

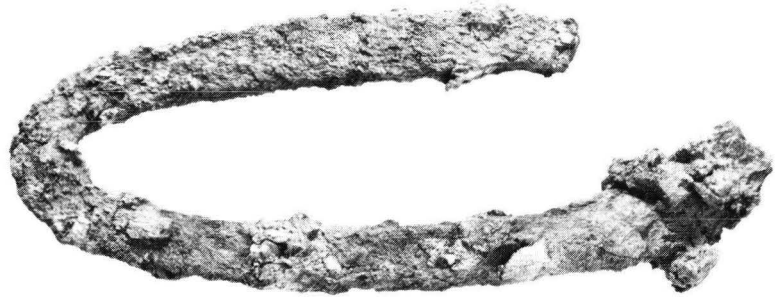

10. 4140

G 362

1. 4138

G 364

1. 4155

G 366

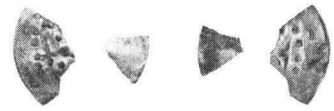

1. 4158

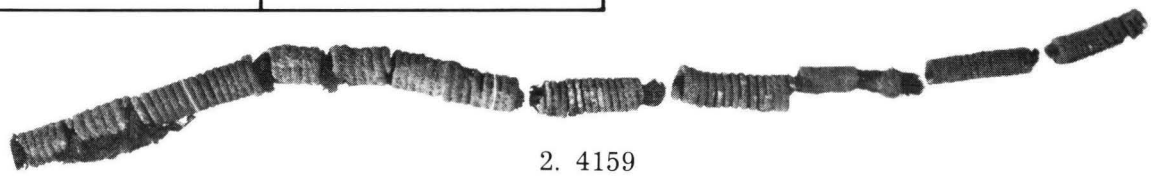

2. 4159

3. 4160

G 367

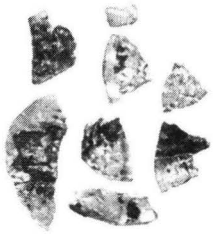

1. 4164

2. 4163

3. 4165

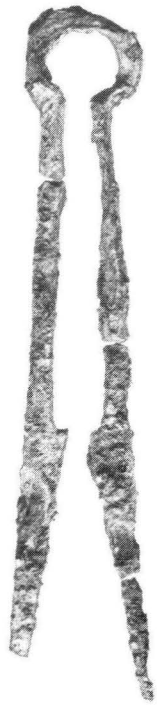

4. 4166

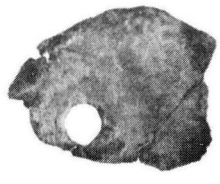

5. 182

G 368

1. 4168

G 371

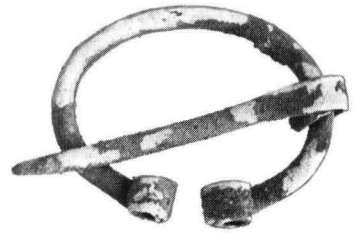

1. 4187

2. 4190

3. 4186

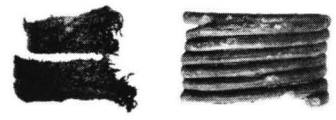

4. 4188

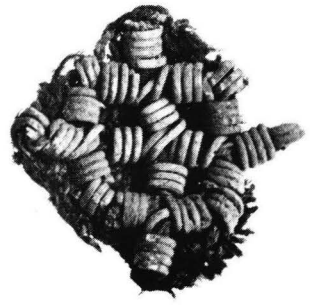

5. 4184

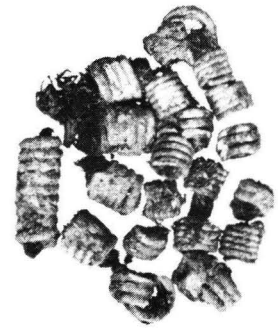

6. 4185

Plate 108

G 370

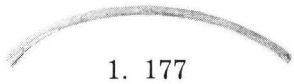

1. 177

2. 178

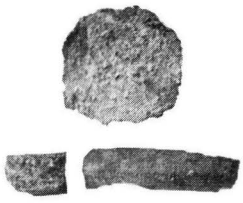

4. 4175

5. 4181

3. 4172

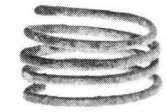

6. 4182

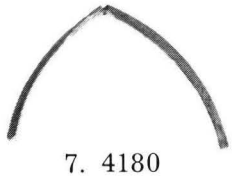

7. 4180

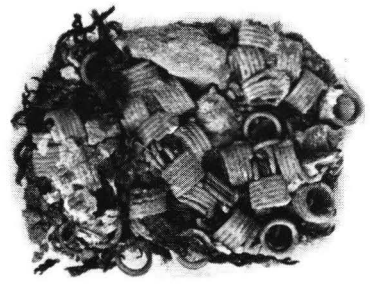

8. 4156

9. 4174

10. 4177

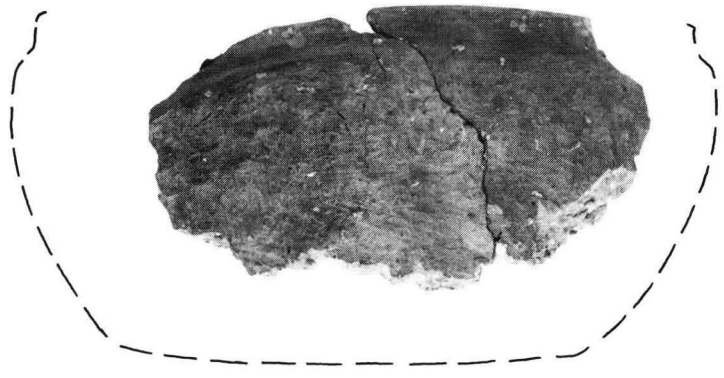

11. 4176

12. 4178

13. 4173

G 374

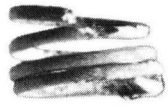

1. 4222

2. 4219

3. 4221

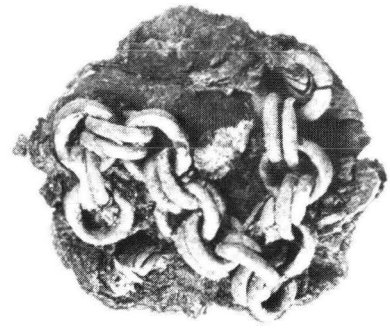

4. 4223

G 377

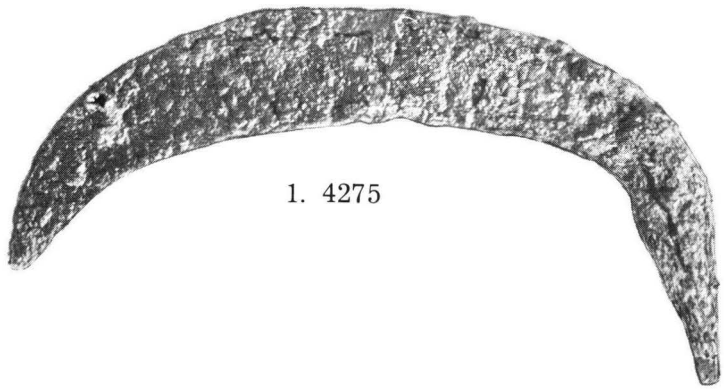

1. 4275

2. 4277

3. 4278

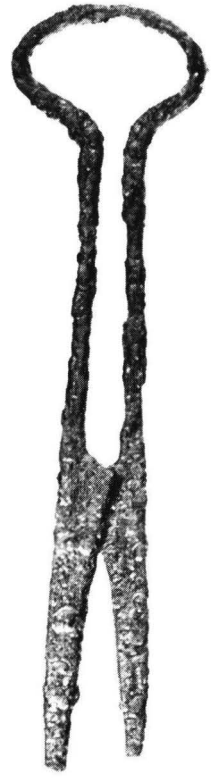

4. 4276

G 377

5. 4274

6. 4250, 4255, 4260, 4266–68

8. 4253

9. 4249

7. 4237

10. 4254

11. 4271

12. 4271

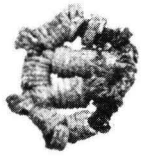

13. 4233

14. 4269

15. 4270

16. 4273

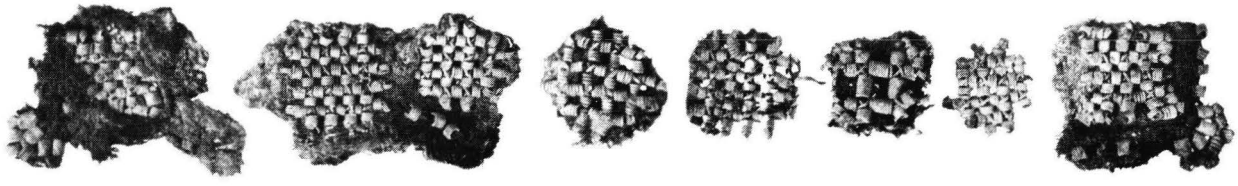

17. 4272 1/2

G 377

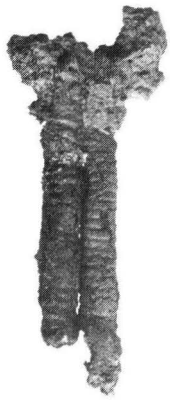

18. 4236

19. 4240

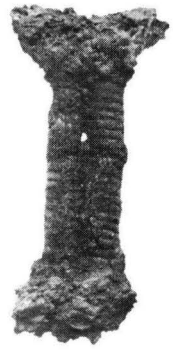

20. 4261

21. 4238

22. 4243

23. 4248

24. 4251

25. 4257

26. 4262

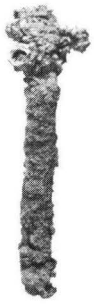

27. 4265

28. 4256

29. 4241

30. 4244

31. 4252

32. 4247

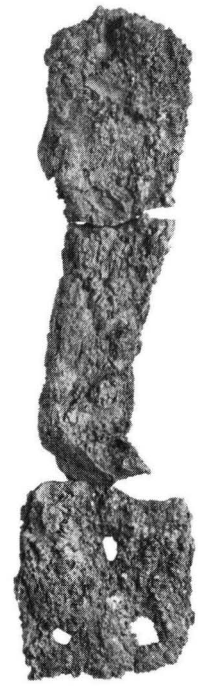

33. 4246, 4258–59

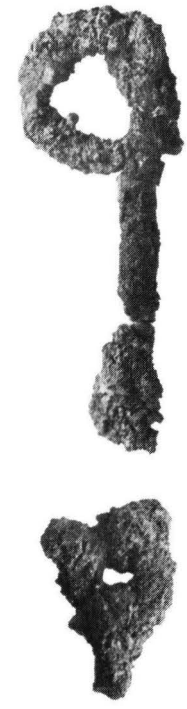

34. 4242

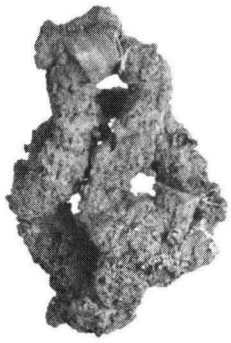

35. 4235

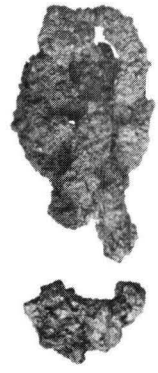

36. 4239

37. 4245

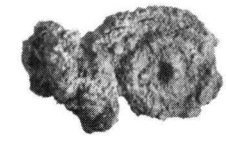

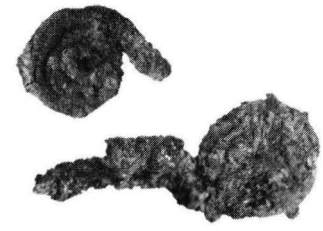

38. 4263

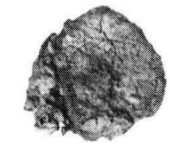

39. 4264

Plate 112

G 378

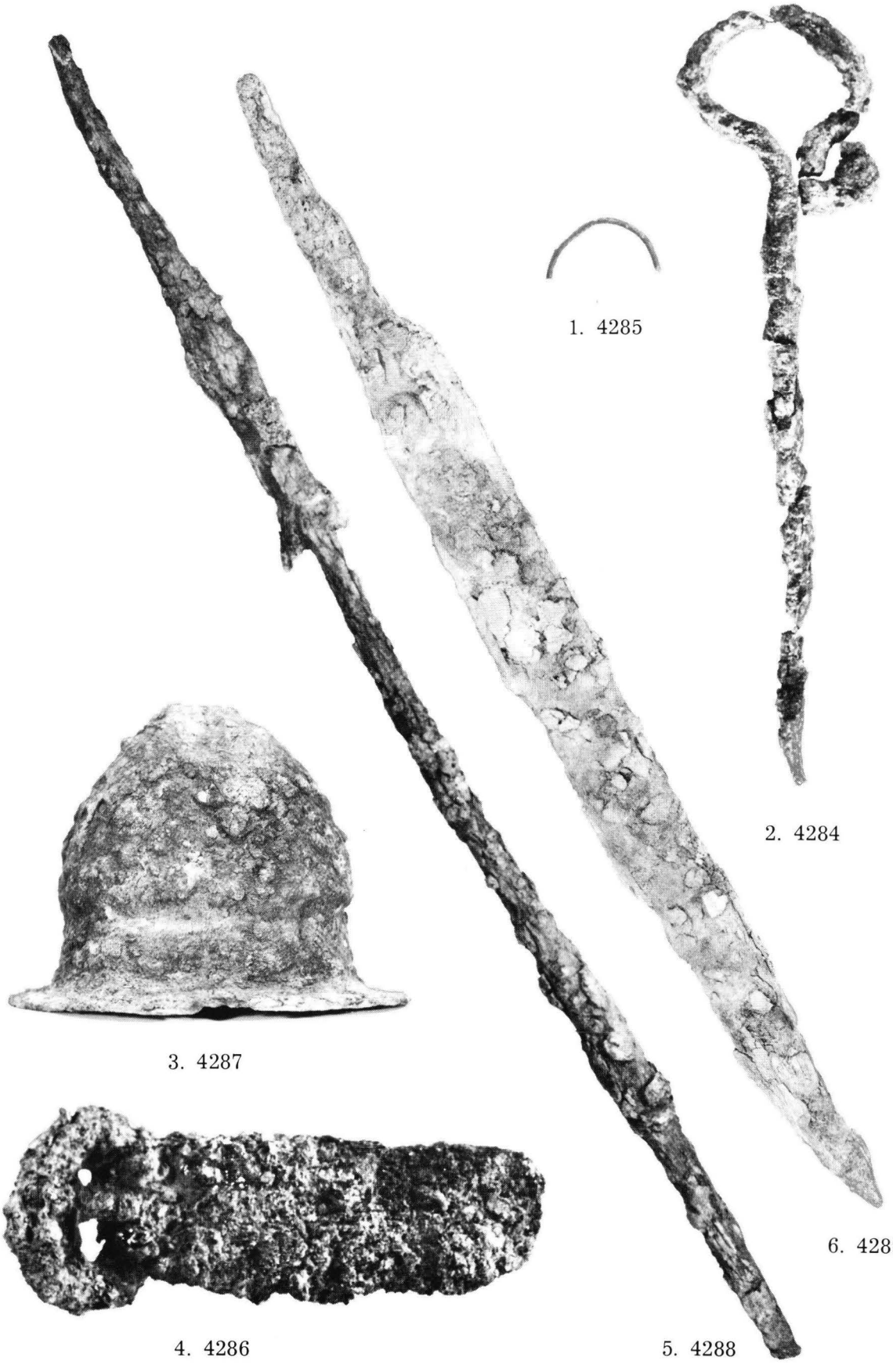

1. 4285

2. 4284

3. 4287

4. 4286

5. 4288

6. 4289

G 379

1. 4291

G 380

1. 4295

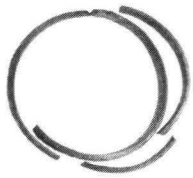

2. 4299

3. 4292

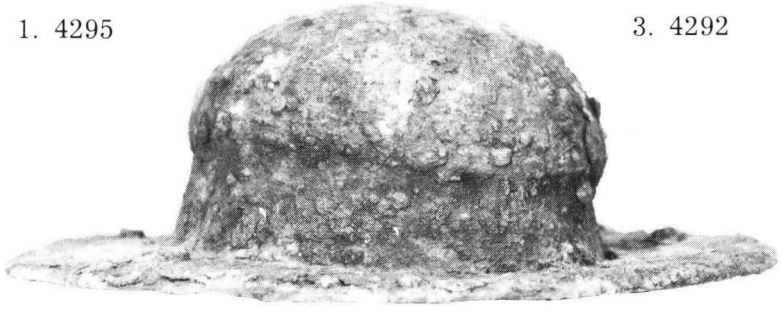

4. 4294

5. 4296

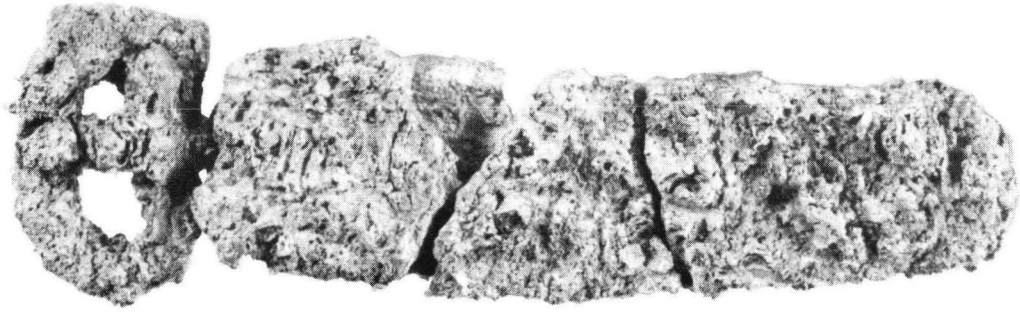

6. 4297–98

7. 4293

Plate 114

G 382

1. 4337

G 383

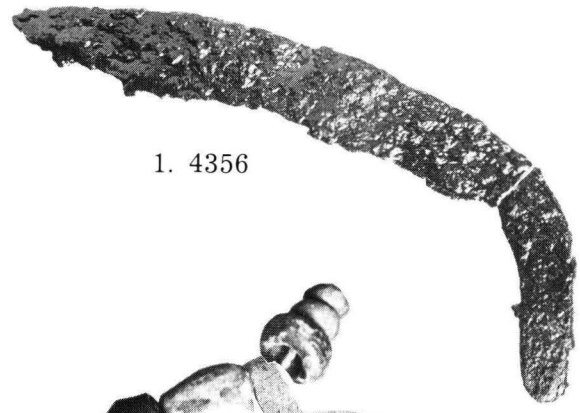

1. 4356

2. 4348

4. 4339

3. 4340–44, 4346, 4349, 4351–54

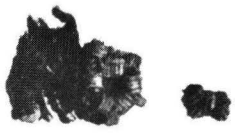

5. 4347

6. 4355

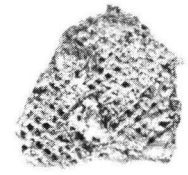

7. 4345

G 384

8. 108

9. 107

10. 4338

1. 4357

G 381

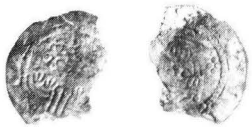

1. 4320

2. 4328

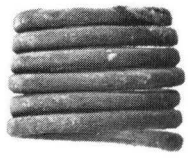

3. 4329

4. 4330

5. 4327

G 385

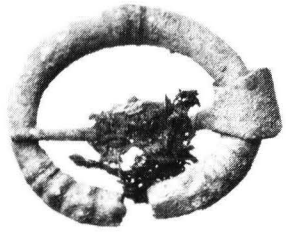

1. 4364

2. 4362

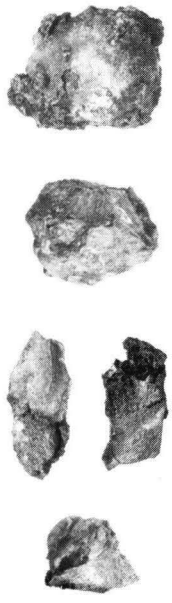

3. 4359

4. 4365

5. 4363

6. 4358

Plate 116

G 386

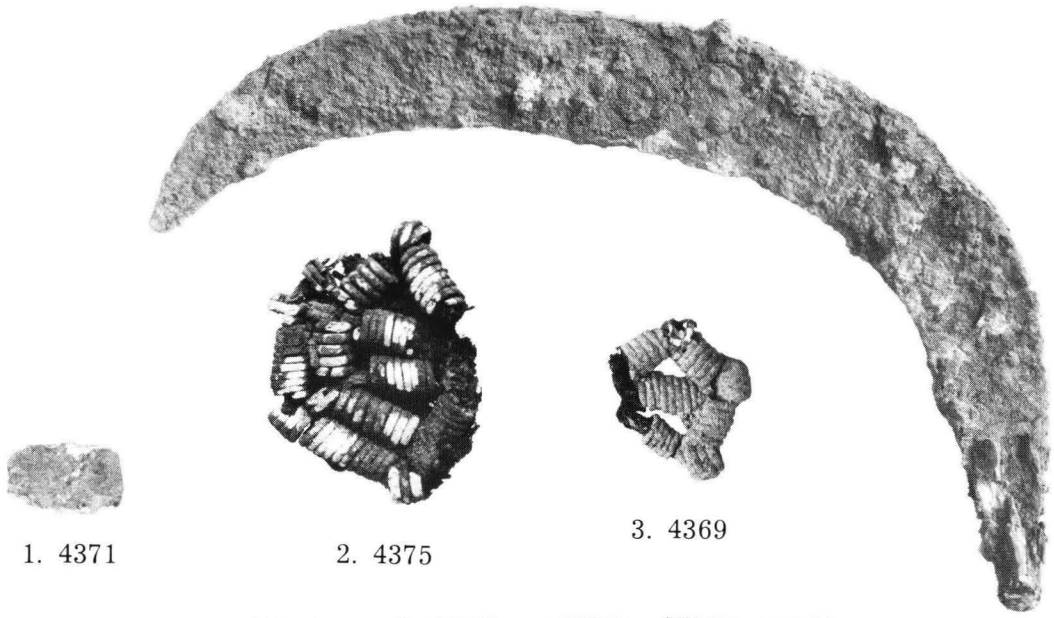

1. 4371

2. 4375

3. 4369

4. 4372

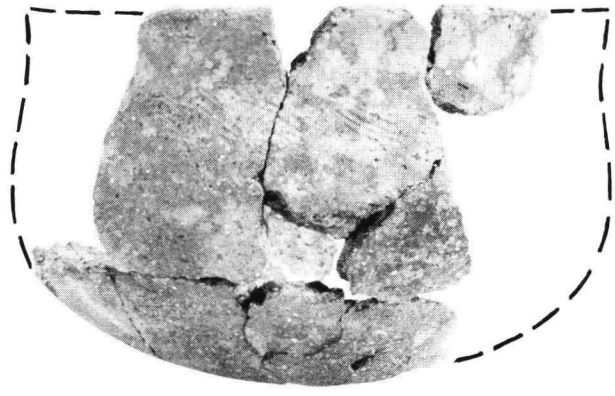

6. 4373

5. 4374

7. 4376

G 387

1. 4382

2. 4380

3. 4383

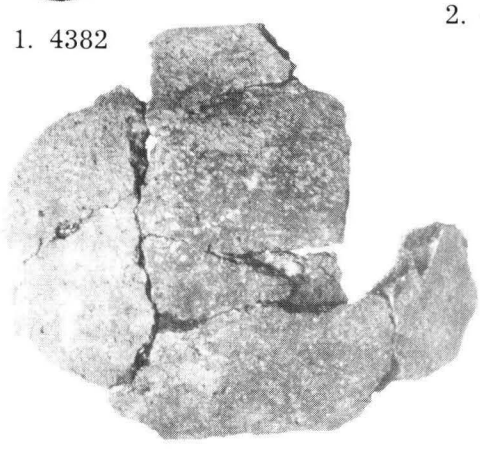

4. 4381

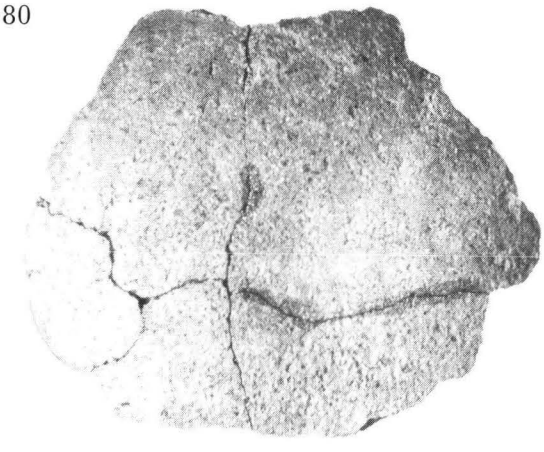

5. 4384

G 389

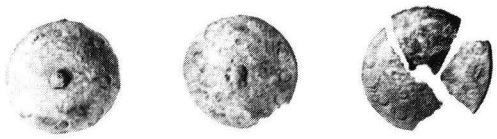

1. 4393

2. 4394

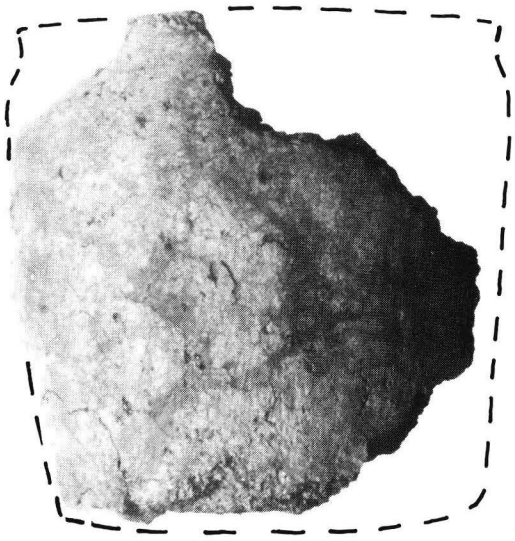

3. 4392

G 394

1. 4466

2. 4465

G 392

1. 4451

2. 4453

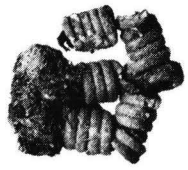

3. 4456

4. 4452

Plate 118

G 390

1. 4399, 4405–06, 4408, 4410, 4414, 4417, 4419–21, 4424–26, 4428, 4432–33

2. 4427

3. 4428

4. 4435

5. 4398

6. 4434

7. 4430

8. 4436

9. 4437

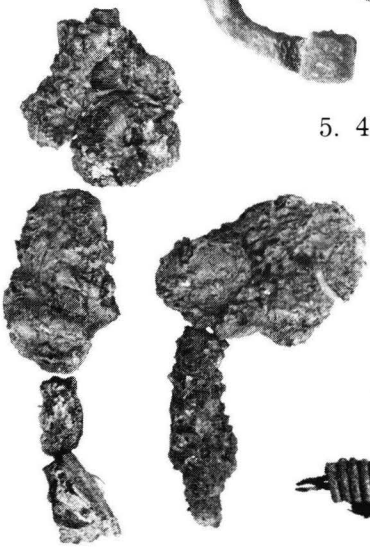

10. 4432 11. 4422–23

12. 4438

13. 4400

14. 4401 15. 4407 16. 4411

17. 4403

18. 4416

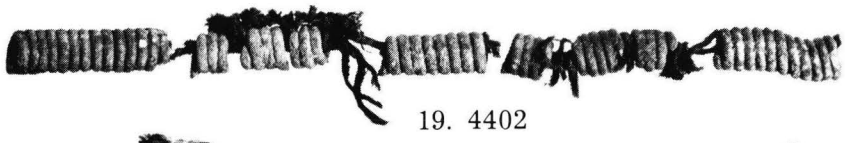

19. 4402

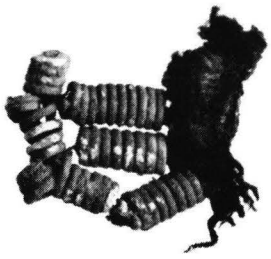

21. 4415

22. 4418

20. 4409

23. 4412

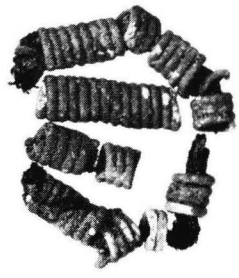

24. 4429

G 391

1. 4445

2. 30

3. 4447 1/2

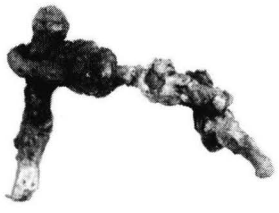

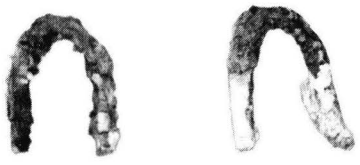

7. 4487

8. 4489

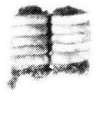

9. 4480

G 400

1. 4481

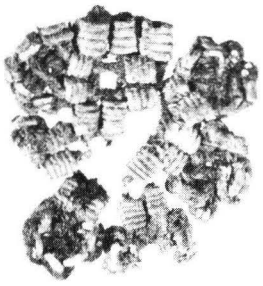

2. 4493

3. 4483

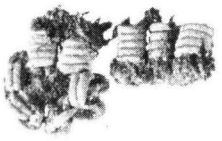

4. 4476

5. 4486 6. 4496

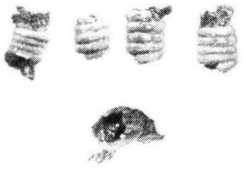

10. 4485

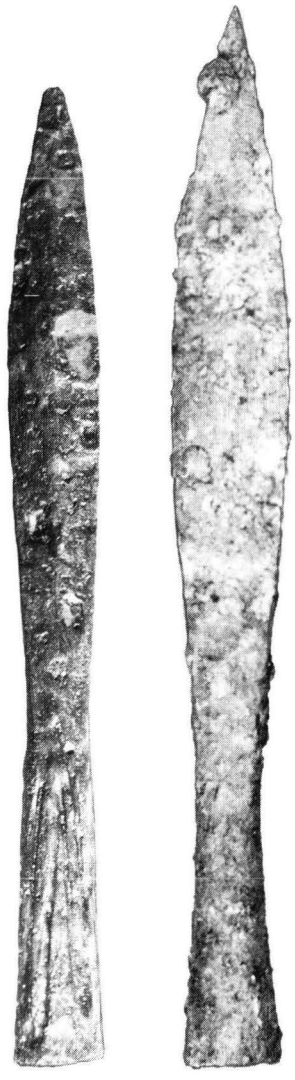

11. 4484 12. 4482

Plate 120

G 402

1. 4503

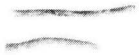

3. 4507

2. 4508 1/1

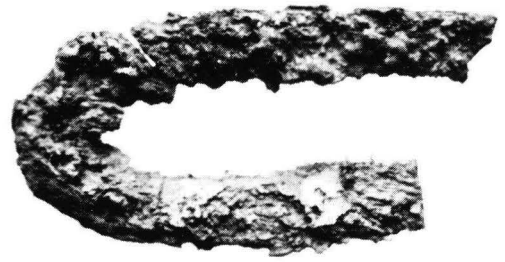

4. 4505

5. 4506

G 403

1. 4516

2. 4530

3. 4528

4. 4517

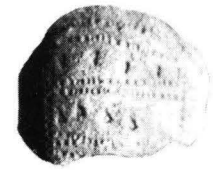

5. 4520

6. 4513

7. 4522

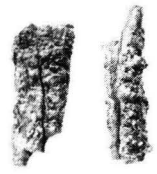

8. 4518 1/2

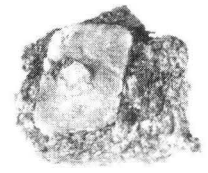

9. 4527

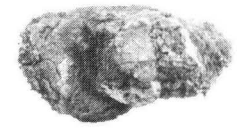

10. 4523

11. 4521

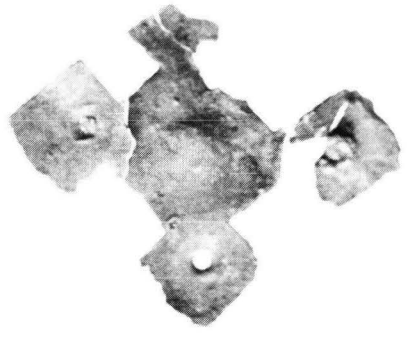

12. 4525

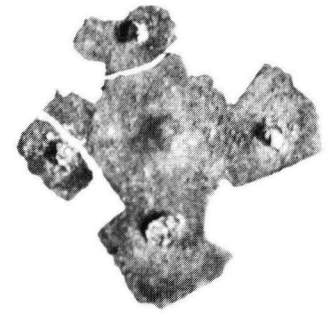

13. 4526

G 401

1. 4498

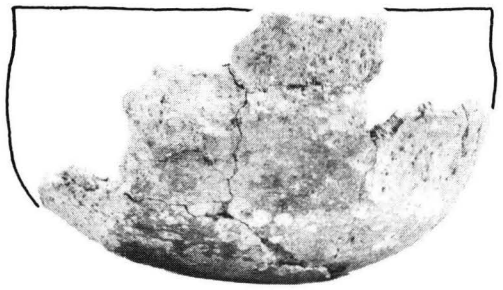

2. 4499

3. 4500

G 404

1. 4541

2a. 4540, 4542

2. 4578, 4590

3. 4580

4. 4537

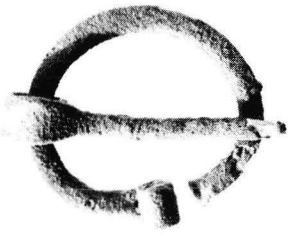

5. 4543

6. 4581

7. 4582

Plate 122

G 404

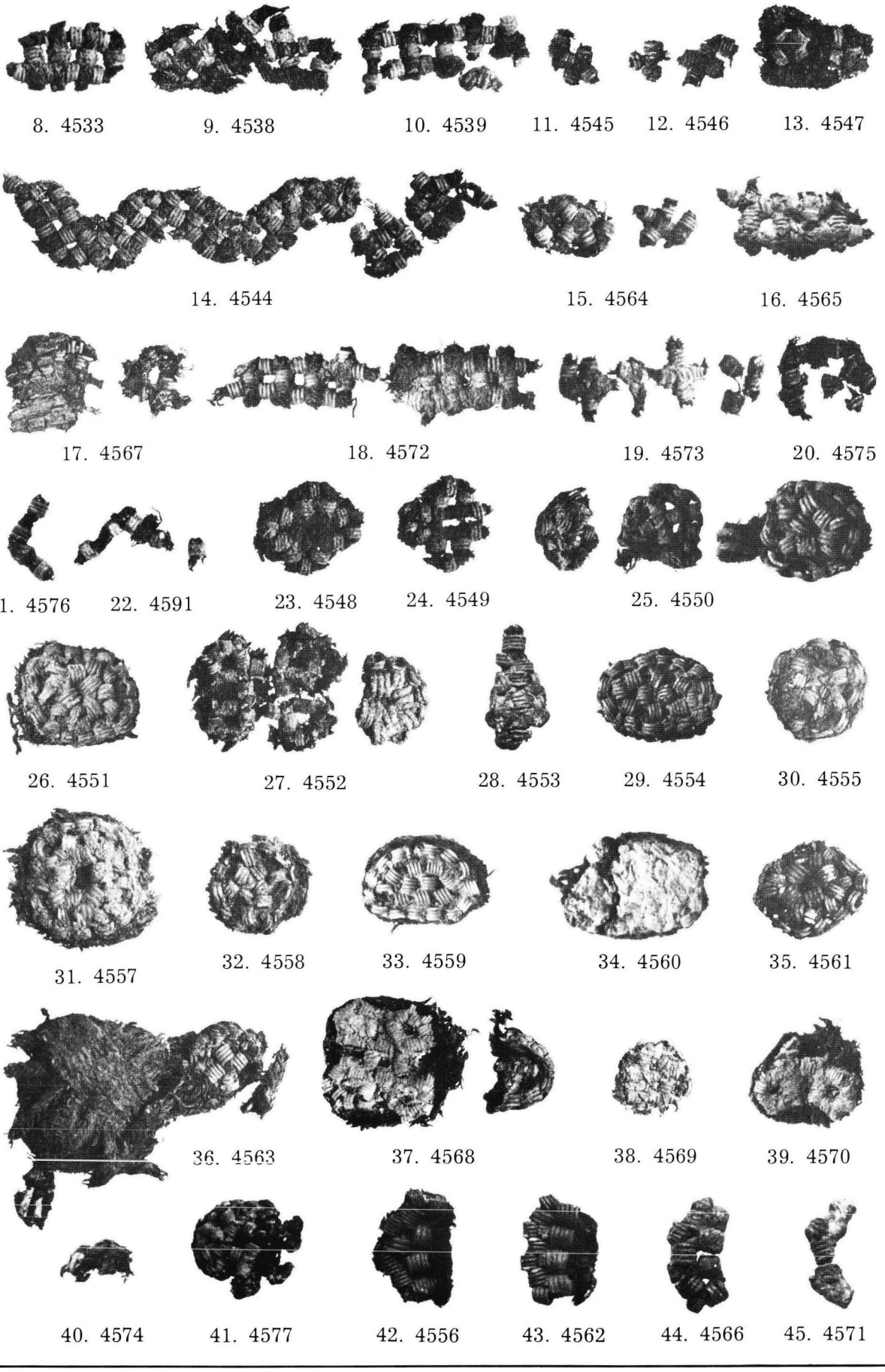

G 404

46. 4584

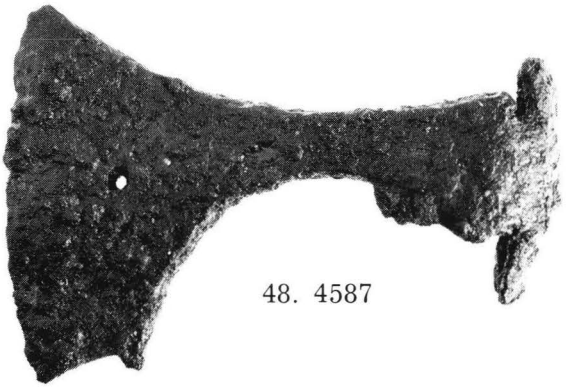

48. 4587

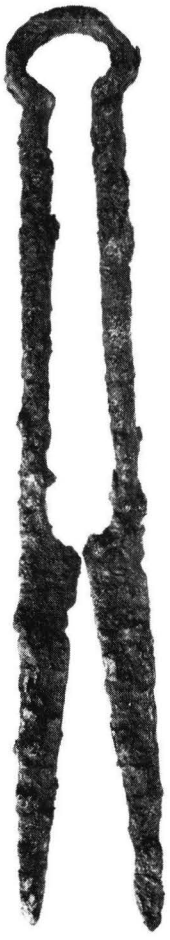

47. 4585

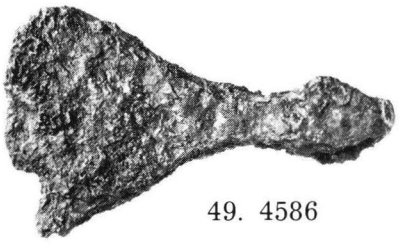

49. 4586

50. 4588

51. 4583

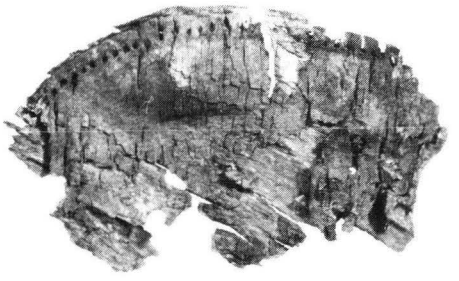

52. 4589

Plate 124

G 406

1. 4611

2. 4608–09

G 407

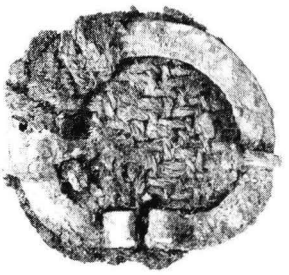

1. 4626

2. 4624

3. 4625

4. 4628

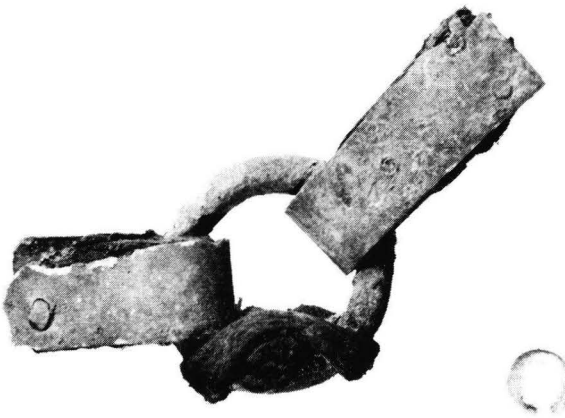

5. 4623

6. 4622

7. 4620

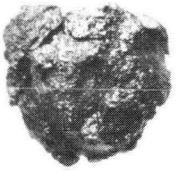

8. 4618

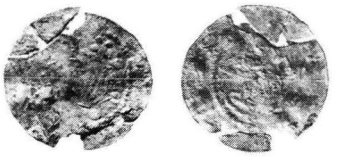

9. 4627

10. 4629

G 408

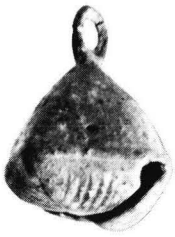

1. 4634

G 409

1. 4636

G 410

1. 4639

2. 4638

G 411

1. 4649

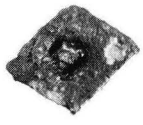

2. 74

3. 84

4. 4643

5. 4644

6. 4645

7. 4646

8. 4647

9. 4648

10. 4650

Plate 126

G 412

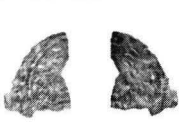

1. 64, 65

2. 72

3. 4652

4. 96

5. 97

6. 4654

7. 106

G 413

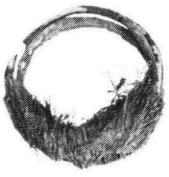

1. 4302

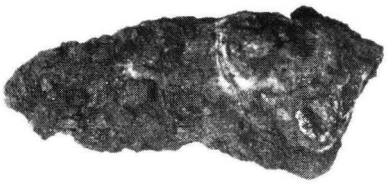

2. 4323

3. 4325

4. 4303, 4312, 4317, 4322, 4326

5. 4310

6. 4319

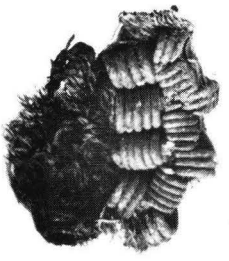

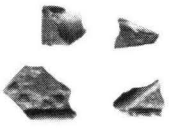

7. 4309

8. 4305

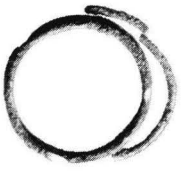

9. 4315

G 419

1. 20189:213

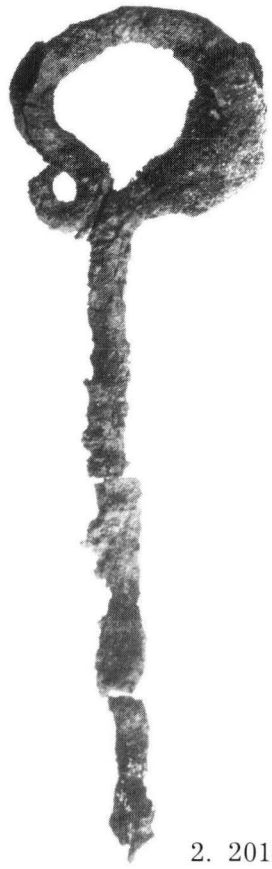

2. 20189:214

4. 20189:212

3. 20189:215

G 421

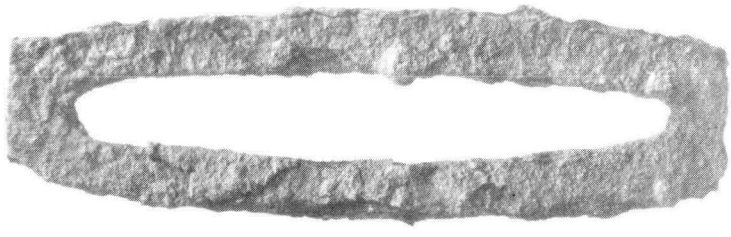

1. 20552:1

2. 20552:3

Stray finds

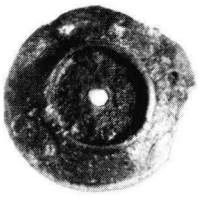

1. 20189:4

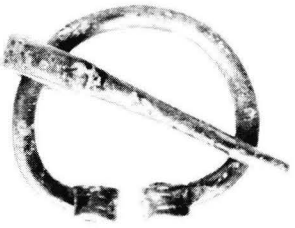

2. 18000:2

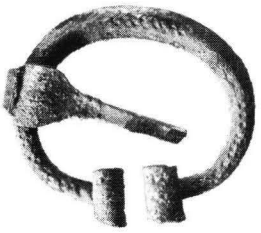

3. 18000:112

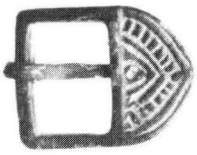

4. 20552:239

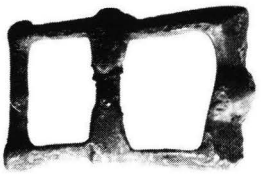

5. 18000:176

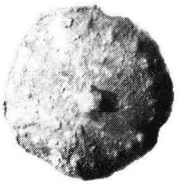

6. 18000:146

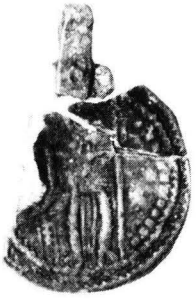

7. 18000:3814

8. 18000:137

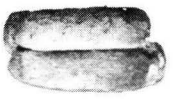

9. 18000:145

10. 18000:3119

11. 18000:3114

12. 18000:709

13. 18000:3118

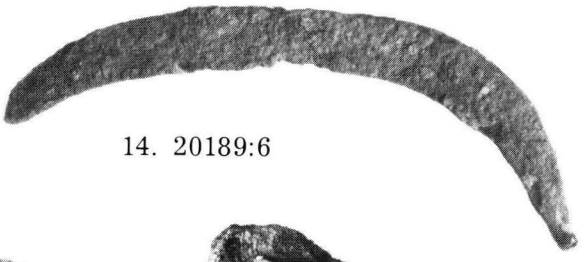

14. 20189:6

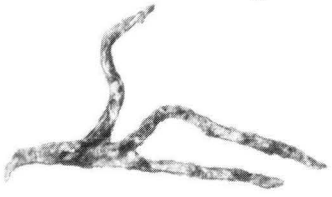

15. 20552:240

16. 18000:1580

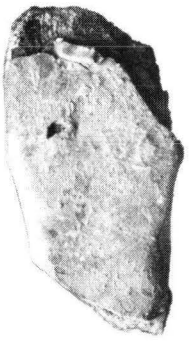

17. 18000:4039

18. 18000:886

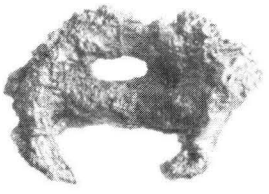

19. 18000:217